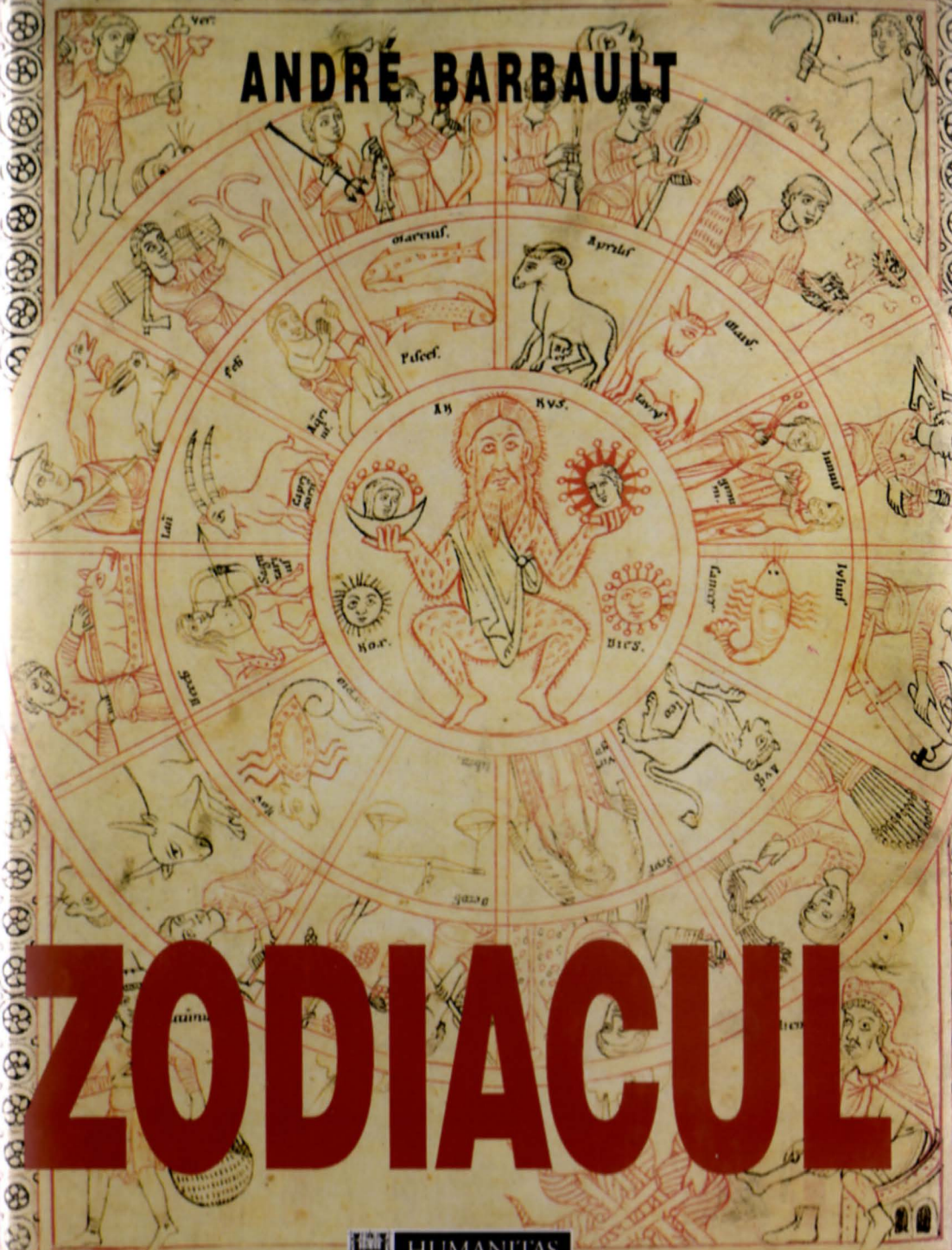

ANDRÉ BARBAULT

ZODIACUL

HUMANITAS

La realizarea
acestui volum au colaborat
și

JACQUELINE AIMÉ
(Racul, Leul, Balanța, Săgetătorul,
Capricornul, Vărsătorul)

MARC BESNIN
(Vărsătorul, Peștii)

PAUL BEAULIEU
(Berbecul)

ANNE-MARIE CABRINI
(Fecioara, Balanța, Capricornul, Peștii)

HENRI FORTIN
(Leul)

MARILÈNE JANRÉGUIBÈHÈRE
(Săgetătorul)

ROGER KNABE
(Berbecul)

ÉMILE LAVIELLE
(Vărsătorul)

JEAN-RENÉ LEGRAND
(Racul)

ALBERT MARCHON
(Peștii, Scorpionul)

LOUIS MILLAT
(Berbecul, Taurul, Gemenii, Leul, Fecioara, Balanța,
Scorpionul, Capricornul, Vărsătorul, Peștii)

JEAN-PIERRE NICOLA
(Berbecul, Leul, Fecioara, Săgetătorul, Capricornul)

ALEXANDRE RANDAL
(Fecioara, Capricornul)

ÉDOUARD SEYMOURS
(Balanța, Peștii)

CYRILLE WILCZKOWSKI
(Racul)

sub conducerea lui
FRANÇOIS-RÉGIS BASTIDE

ANDRÉ BARBAULT

ZODIACUL

Traducere de MICAELA GHIȚESCU

Controlul științific al traducerii
DIANA RADU

HUMANITAS

ISBN 973-28-0497-1

21 martie — 20 aprilie

FIINTA

Focul original / 6

Lina de Aur / 9

Marile aventuri / 12

Elanurile si căderile / 17

Tipuri mixte de nativi din zodia Berbecului / 22

APARENTA

Berbecul si alte semne zodiacale / 25

Dragoste la prima vedere / 25

Tentatia sefiei / 27

Elitele / 30

EXISTENTA

Mic dicționar de personalități din zodia Berbecului / 31

Ființa

SIMBOLICĂ

Focul originar

În fiecare an, la 21 martie cînd Soarele revine în primul semn al zodiacului, Berbecul, intrăm într-un nou an astronomic. Astrul trece prin punctul vernal, care este 0° al Berbecului (intrarea în zodie), loc în care ecliptica întâlnește ecuatorul ceresc. El părăsește emisfera sudică și trece ecuatorul pentru a intra în cea nordică. Aceasta este semnificația echinocțiului Berbecului care marchează debutul primăverii, inaugurînd anul pămîntesc. Perioada de o lună în care Soarele traversează semnul — de la 21 martie la 20 aprilie — corespunde primei faze a primăverii.

Pentru noi, Berbecul înseamnă, așadar, renașterea anului și începutul unui nou ciclu. Acest moment deosebit este caracterizat, ca și zorile, de sporiirea, de victoria căldurii și a luminii Soarelui. În momentul echinocțiului de primăvară, zilele și nopțile se echilibrează; pe măsură ce Soarele avansează în Berbec, *forța zilei* se înalță cu o intensitate crescîndă. Iată de ce, declară Alexander Ruperti¹, cîntul Berbecului este un cînt de *exaltare* solară, pentru că în el și prin el Soarele — *exaltat* în semnul Berbecului — simte că a cîștigat bătălia asupra nopții.

Asistăm la fișnirea forțelor brute ale vieții pămîntești. Mugurii plesnesc, vlăstarele tinere ridică pămîntul și străpung tecile care le învelesc. Animalele se reproduc. Un sînge nou, în plin proces de oxigenare și oxidare, animă făpturile emisferei noastre iar natura devine cîmpul unei conflagrații generale a tuturor forțelor vii în evoluție. Această înflăcărare produce un salt înainte al naturii, sub impulsul expansiv al Focului originar.²

Berbecul poate fi înțeles în special în raport cu semnul zodiacal care îi este opus: Balanța, într-o dialectică dintre echinocțiul de primăvară și echinocțiul de toamnă. Berbecului îi corespunde spontaneitatea, impulsul creator, elanul primar. Ființa care aparține acestui semn fișnește în inconștiență și nu e niciodată sigură de ceea ce este ea de fapt; este inadaptabilă fiindcă instinctul său viguros eliberează forțe noi ce nu pot fi clasificate încă; aceste forțe se pot asimila unui foc mistuitor, unui elan dezordonat, anarhic, unui vulcan devastator; ele au o mare putere de expansiune, dar nu se stăpînesc și își păstrează caracterul inconștient, neorientat, primitiv. Or, în fața impulsului pur și brut al

¹ Cours sur l'Astrologie psychologique de Rudhyar.

² Desigur, cînd ne referim la ciclul anotimpurilor, nu ne ocupăm decît de un caz particular sub aspect climatic, valabil mai ales în regiunile noastre temperate din emisfera boreală. Dar admitem că acest cadru vegetal, legat de anotimpuri, nu este decît o schemă care ne permite să ilustrăm, printr-un exemplu concret, un ciclu natural.

primului semn, se află domeniul echilibrat al Balanței ale cărei talere pun pe picior de egalitate motorul și frîna, elanul și constrîngerea. Aici totul se liniștește, totul se destinde; trăim într-o lume a semitonurilor, o lume delicată, politicoasă, rafinată, umanizată; făptura care aparține acestui semn pierde orice urmă din adevărul său primar, dar este tipul cel mai adaptat, care se acomodează și este asimilat cel mai bine, făcut pentru cooperare și asociere.

Berbecul mai trebuie diferențiat și într-un triunghi al elementului Foc, la care participă împreună cu Leul și Săgetătorul. În timp ce semnul matur al Leului reprezintă focul stăpînit, flacăra domesticită, forța ignigenă orientată și stăpînită de puterile Eului, iar semnul Săgetătorului este un soi de esență purificată și menită bucuriilor spirituale, focul Berbecului reprezintă forța animalică a focului care izbucnește în prima fază a manifestării; este focul atît creator, cît și distrugător, atît orb, cît și sublim, rebel, haotic, capabil, plecînd de la un punct central, să emită raze în toate direcțiile. Îl găsim în descărcarea violentă, fulguranță și de nestăpînit a trăsnetului, ca și în extazul orgasmului.

Față de ceea ce se petrece în natură în martie, nu este întîmplător că acest prim semn e personificat de un berbec, animalul care se află întotdeauna în fruntea turmei, a cărui forță se concentrează în întregime în masa craniană și care e întotdeauna gata să se avînte, cu coarnele înainte.

Grafismul utilizat pentru semnul acesta stilizează, de altfel, coarnele animalului și exprimă impulsul unității, elanul forțelor, expansiunea, avîntul.

De fapt, berbecul nu este decît cap și coarne. Simbolizează cum nu se poate mai bine ritmul și calitatea fundamentală a semnelor: salturi, zîcniri, impuls, explozie, impetuositate, deflagrație, efervescență, reînnoire, început, creație... E suflul focului creator, al *focului prometeic*. Într-adevăr, verbul său dinamic este redat foarte bine de prefixele *pro-* (a procrea, a proiecta, a provoca, a propulsa, a propune, a profera, a promova...) și *pre-* (a preveni, a pregăti...).

Dar este, mai ales, și un verb *agresiv*. Natura, în martie-aprilie, este clocotitoare, tumultuoasă, convulsivă: *e lupta pe viață și pe moarte*; e domnia legii celui mai puternic, a selecției naturale. Or, cîntul Berbecului este un cînt de exaltare solară, dar el este mai ales un strigăt de război.

De fapt, zodia este plasată sub tutela planetară a lui Marte, tendința acestor planete confundîndu-se oarecum din cauza asemănării, foarte mari, cu cea a semnelor. Lumina planetei Marte este roșcată, arzătoare ca o flacără și dă ideea de foc. Așa cum o vedem noi astăzi, strălucirea și deasupra strămoșilor noștri. Numele ei, în toate limbile vechi, înseamnă *aprinș*, iar personificarea sa mitologică (și astrologică) este cea a zeului războiului.

De cînd lumea, astrul înflăcărât, Marte sanguinarul, a condus bătăliile; pe cîmpul de luptă de la Maraton, în întunecatul defileu de la Termopile sau în mijlocul măcelului cimbrilor, imprecățiile victimelor îl acuzau de barbarie. Desigur, acestea se înșelau căutînd cauza răului în cer, în virtutea astrului *malefic*, în loc să o caute în existența unui Marte personal, inamicul lor interior, dar nu își închipuiau că sînt atît de îndreptățite în identificarea *simbolului* răului: o statistică recentă a demonstrat că războinicii se nasc mai ales în momentele ascensiunii (Ascendentul) sau culminării lui Marte, stăpînul Berbecului.

Semnul acesta este așadar cu atât mai expansiv, în definirea unui caracter și a unei vieți, cu cât Marte și Soarele au o poziție privilegiată la naștere. Pe de altă parte, dat fiind că semnul exprimă valorile aurorei, el se dezvăluie cu mai multă puritate dacă la naștere se găsesc aștri (stele și planete) în punctul de pe cer unde se ridică ei la răsărit, adică lângă Ascendent, în zona numită de obicei Casa I.

Există așadar un grup de tendințe conexe care figurează într-un ansamblu simbolic Berbec, Marte, Soare, Casa I, pe care astrologul trebuie să-l decifreze la fiecare naștere.

În schimb, forța și puritatea Berbecului pot să fie puternic alterate de aștrii care au o natură opusă lui, atunci când sînt dominanți. Este cazul lui Venus care își are locul de exil în Berbec (îl devirilizează și feminizează) și al lui Saturn în cădere în semnul acesta (îl inhibă, îi distruge spontaneitatea, îl paralizază).

Dacă vrem să analizăm relațiile dintre Berbec și planete, să vedem ce semnificație are prezența lor în acest semn (numai o hartă exactă a cerului permite stabilirea acestuia pentru fiecare individ în parte).

Jupiter deschide și umanizează întotdeauna acest semn, diminuîndu-i oarecum capacitatea de a fi mereu în tensiune, dar conferindu-i putere. În unele cazuri se dezvoltă aspectul petrecăreț și jovial al caracterului coleric; în altele se afirmă autoritatea naturală a caracterului, întru stăpînirea unei forțe, a unei superiorități (Brahms, Descartes, Thiers...).

Pluto, în fine, este considerat un nou stăpîn al semnului, împreună cu Marte. Își afirmă aici toată violența agresivă, dar sub aspect *anal*, rece, negru, infernal (Baudelaire, Gambetta, Zola).

Saturn are mai ales calitatea de a introverti proprietățile semnului, de a afirma tendințele Berbec nu în afara, ci în interiorul său, sub aspectul unei investigații îndrăznețe, al unei explorări inedite, al unei autoanalize angoasante sau, pur și simplu, al unei creații stăpînite (Baudelaire, Einstein, Haydn). Dacă acțiunea saturniană pedalează pe un mod disonant, ea inhibă virilitatea, paralizază elanurile, frînează avîntul; brutalitatea agresivă a semnului dobîndește un caracter distrugător sau autodistrugător și poate lua o direcție tragică (disonanță saturniană la Berbec în cazul lui Baudelaire, Goya, Mallarmé, Savonarola). În unele cazuri se produce un blocaj, o refulare a elanului vital.

Venus simbolizează lumea sentimentelor și a aspirațiilor noastre amoroase; semnul Berbecului colorează așadar aceste tendințe și le aduce focul pasiunii (Goya, Eve Lavallière, Ninon de Lenclos, Ludovic al XV-lea, Mallarmé, Swinburne, Sfînta Tereza). Dar Venus slăbește, dezarmează, devirilizează și chiar feminizează semnul.

Uranus prezintă afinități evidente cu semnul datorită aspectului său reformist, revoluționar, libertar și îndrăzneț; intensifică valorile focului și afirmă aspectul prometeic. În orice caz, anunță o aventură (Gallieni).

Neptun conferă aspirației aventuroase a semnului un caracter utopic, de tip donchișotesco (Cervantes), o orientare ideologică sau mistică (Lavallière, Lenin), dacă nu chiar o dispoziție pentru evadare în senzațional, în scandal (Erik Satie).

Luna reprezintă sufletul animalic, viața instinctivă, inconștientă, neelaborată; în această zonă psihologică tind deci să se afirme valorile Berbecului. De aici rezultă adesea pasiuni puternice, dependența față de viața simțurilor (George Sand, Vigny). Feminitatea femeii tinde să se virilizeze (Simone de Beauvoir, George Sand) iar bărbatul poate suferi influența femeii virile (Anatole France). Latura impulsivă, instabilă, nerealistă, copilăroasă a semnului este sensibil accentuată (Spontini). Imaginația e înflăcărată (George Sand). Berbecul poate să nu fie trăit decît în vis (Vigny).

Mercur reprezintă zona conștientă, rațională și intelectuală a vieții psihologice; în sfera aceasta se manifestă natura Berbecului. A se vedea, mai departe, capitolul despre inteligența acestui tip.

Soarele nu face decît să pună în valoare Berbecul fără a-i da o orientare specială. Cel mult își afirmă proprietatea de exaltare purificînd trăsăturile de caracter ale semnului.

Marte personifică forțele noastre agresive și se afirmă aici în toată intensitatea sa. După atitudinea extravertită sau introvertită a personalității, inclină spre acțiunea violentă, aventura exterioară și nemăsurată atunci cînd nimic nu-l reține (Gambetta, Göring, Lenin, Maurras, Napoleon al III-lea, Thorez, Zola...) sau spre aventura interioară mai mult sau mai puțin autodistrugătoare (Baudelaire, Goya, Mallarmé...).

MITOLOGIE

Lîna de Aur

În sanscrită, cuvintele se explică adesea prin sinonimele lor, sau chiar prin jocuri de cuvinte. Primul semn al Zodiacului sanscrit se numește *Mecha* (fiind poate la originea cuvîntului arab *mechau*). *Aja* este un sinonim al său, cu semnificația „care nu are naștere”. Astfel se explică atribuirea semnului *Mecha* (Berbecul nostru) calității de *Parabrahman* (*Brahman* = cel Veșnic). El reprezintă așadar simbolul unei surse primordiale din care decurg toate manifestările, atât ale spiritului, cît și ale materiei.

Raportîndu-ne la sfîrșitul Zodiacului (și la noțiunea eternului reînceput), putem concepe că, apărînd din absolutul simbolizat de Oceanul primitiv al Peștilor, *raza-forță*, menită să creeze ceva relativ, s-ar manifesta în Berbec corespunzător principiului Foc-Eter al grecilor și ar fi forța motrice a lumii. De altfel, se știe că, în concepția antică a împărțirii Cosmosului în sfere, fluviul vieții izvora de „sub tronul Mielului” și era reprezentat în constelația Eridanus, simbol planetar al unui fluviu, Eridan. Să mai remarcăm și că, în astrologiile succesive, divinitățile planetare care au fost alese ca să guverneze Berbecul au, toate, un acord cu orientulul *Kāma*, adică dorința (a ce va să fie), exprimată pe un plan astral.

Același principiu al filiației se regăsește în mitologiile și chiar în teologiile de mai tîrziu. La hinduși, zeul creator, numit *Pește de foc*, este socotit părin-

tele celor trei focuri (cele trei semne de foc dintre care primul este Berbecul). Acest zeu creator se numește Agni și este reprezentat urcat pe un berbec. În Persia antică, Berbecul se numea Mielul, iar sacrificiul jertfirii unui miel divin tinde să exprime o formă tangibilă a nemărginirii divine. Mai există și Mielul pascal, sacrificat la Paștile evreiești, simbol al reînceputului după trecerea Mării Roșii, adevărat potop, mai benign însă decât Pralaya oriental sau cel al lui Noe.

Așadar, în Berbec reîncepe totul, Soarele renaște în semnul de foc.

De altfel, era și locul unde sălășluia *Mithra*, zeul solar persan; deopotrivă, în Egipt, este tronul lui *Ammon-Ra*, Zeul Soarelui purtând coarne de berbec.

În mistica creștină, Cristos e numit Mielul și regăsim această idee a manifestării divine în plan laic, cu exprimarea unui sacrificiu legat de ea.

Mitologia păgînă a romanilor oferă și ea simboluri de același gen, căci cei doi diriguitori ai semnelor oceanice al Peștilor erau Jupiter și Neptun. Or, conform fabulei, Neptun procrease faimosul berbec cu Lîna de Aur. La rîndul său, Jupiter purtase o luptă crîncenă cu Python spre a-și recuceri trăsnetele răpîte de acesta (simbol corespunzător echinocșiului de toamnă).

Soarele este deci reînviat în Berbec. E ceea ce conferă zodiei o încărcătură mitică foarte complexă, înrudită, ca semn al primăverii, al elanului, al izbucnirii (din nou, raza) cu sentimentele de natură contradictorie ale copilăriei.

Viața, în zorile ei, pare încărcată în același timp de făgăduieli nelimitate și de piedici imprevizibile. De aceea Berbecul, aidoma unui copil, este o ființă care se va dovedi revendicativă la maximum și totodată înclinată să abandoneze, dedată nevoii de a atinge totul spre a explora, a recunoaște și a-și însuși lumea exterioară, fără a avea nimic altceva de dăruit în schimb decât pe sine însuși.

Legenda care ilustrează cel mai bine nuanțele întregului pe care îl reprezintă Berbecul pare să fie aceea, atît de celebră, a Lîinii de Aur, legendă care are două părți: pierderea lîinii pe țărmurile asiatice în urma jertfirii berbecului Chrysomallos, apoi recucerirea ei de către Iason și argonauți. Să indicăm desigur așurarea generală și relațiile simbolice ale legendei cu semnul nostru:

În Teba, regele Atamant era și marele preot al lui Zeus-Laphystios. În calitatea aceasta, ca reprezentant al puterii zeului, trebuia, după unele rituri, să jertfească berbeci tineri consacrați drept ofrandă. Soția sa fusese Nefe (al cărei nume înseamnă *nor*) și trăia în Olimp. Ea îi dăruise doi copii, pe Elle, luminoasă, și pe Frixus, cîrlionțatul.

Dar Atamant a sîrșit prin a se satura de Nefe, veșnic depărtată și pierdută... în nori; i-a preferat o făptură reală, pe Ino, care a fost femeia lui pămînteană, deși descindea direct din Marte-Ares, fiu al lui Jupiter și al Junonei. Gelozia a inspirat-o pe Ino, care nu îi putea suferi pe copiii lui Nefe. Dar a socotit că e mai bine să apeleze la presupusa voință a zeilor pentru a încerca să scape de ei fără nici o intervenție personală vădită. În acest scop, a conceput un plan complicat care consta într-o înțelegere prealabilă cu femeile din Orchomenos, astfel încît toate boabele pentru semănături să fie mai înfii arse. Bineînțeles că rezultatul a fost o foamete fără precedent. Și, în calitatea sa de mare preot, regele a trebuit să întrebe zeii despre motivul miniei lor și mijloa-

cele de a o domoli. Ino, prevăzînd totul, corupsese oracolul. Acesta a decretat deci că trebuia să fie jertfit un berbec, unul cu lîna creată, ceea ce-l înspăimîntă pe Frixus, încîrlionțatul. Temîndu-se să nu fie sacrificat de tatăl său, acesta a rugat-o pe mama sa, Nefe, care trăia printre zei, să intervină în favoarea lui. Într-adevăr, Nefe a obținut ca o nebuloasă (simbol neptunian, deci al Peștilor) să se condenseze sub forma unui berbec de aur strălucitor, care s-a pus la dispoziția copiilor pentru a-i duce spre locul jinduit, Orientul, prima rază a aurorei. Călare pe spinarea lui și ținîndu-se de lîna, copiii au simțit cum, în pofida faptului că nu știau unde avea să se termine această călătorie, le pierie îngrijorarea, iar somnul a pus stăpînire pe ei datorită căldurii animalului. Frixus a adormit, încrezător în protecția mamei sale. Așa încît brațul cu care o încingea de talie pe sora sa, Elle, s-a destîns. Aceasta a căzut în mare în strîmtoarea Dardanelor: de unde vechiul nume de Helle-spont.

Iată deci, la „încîrlionțat“, imaginea ușurinței de a da drumul prăzii pentru o umbră, fericirea deja atinsă dar părăsită pentru alta, întrezărită în vis; se vede și energia complet tensionată, căreia îi poate urma abandonul total.

În legenda noastră, berbecul zburător l-a depus pe Frixus, nevătămat, în Colhida, pe țărmul asiatic, în mijlocul unor seminții crude. Berbecul, temîndu-se ca Frixus să nu fie primit cu brutalitate de regele Aetes, l-a îndemnat să-lucidă, pe el, salvatorul lui, și să ofere regelui Lîna sa de Aur spre a fi întîmpinat cu bunăvoință. Frixus a consimțit să facă acest gest, iar regele i-a dăruit în schimb pe una din fiicele sale. Apoi a pus la păstrare prețioasa lîna într-o pădurice consacrată lui Ares-Marte, sub paza unui „Dragon fără Somn“.

Aici își are locul simbolismul sacrificării, uneori obligatorie, a idealului eului în vederea obținerii de realități tangibile. Dacă omul marcat de Berbec vrea să mențină un echilibru total într-o sinteză armonioasă, el va trece adesea prin sacrificii.

Pe de altă parte, vedem Lîna de Aur, simbol al valorii supreme a înțelepciunii, păzită într-o pădure consacrată Zeului războiului, sub privirile unui „Dragon fără Somn“. Posedarea înțelepciunii implică într-adevăr o luptă neconținută pentru rezolvarea contradicțiilor primordiale, o renunțare definitivă la calea cea plăcută, dar prea fantezistă, de care încearcă să se agațe copilăria.

A doua parte a legendei este și mai cunoscută. Este vorba de recucerirea Lîinii de Aur. Iason e cel care a întreprins această aventură la sugestia rudei sale, Pelias. Înflăcărat, Iason a adunat cincizeci de prieteni de-ai săi care l-au escortat cu entuziasm într-o expediție atît de măreață. Este vorba de expediția argonauților, ale căror diverse tribulații sînt destul de cunoscute.

Întreaga legendă se bazează, în mod evident, pe simboluri legate de Berbec și pe valorile războinice care le domină, completîndu-le, pe cele ale semnelor. Să remarcăm mai cu seamă atmosfera de entuziasm în care a început expediția, valorile de pionier pe care le întrușează Iason, noțiunea de defrișare legată aici tocmai de cîmpul lui Ares-Marte, agresivitatea materializată de „dinții dragonului“, brăzdarul plugului și focul scos pe nări. Toate acestea

se regăsesc în aspecte mai moderne, dar de esență veșnică, la nativii din Berbec, contemporanii noștri.

Eroul-Berbec consideră că nu folosește decât foarte puțin din energia sa, astfel încât reușește greu, fie să o elibereze, fie să o dirijeze după propria sa voință. De aici dorința de a găsi, cu orice preț, un teren de luptă; de aici aceea precizie a războinicilor care ieșeau instantaneu din „dinții dragonului”, reprezentând toate proiectele apărute de timpuriu, bogate în promisiuni, dar și în surprize, care riscă să se întoarcă împotriva autorului lor. Va trebui uneori ca ele să fie sacrificate pînă la ultimul, înainte ca înțelepciunea supremă să fi fost cucerită.

Deoarece adeseori aceste tendințe diferite sînt comandate de evoluția subiectului, psihologia modernă va fi aceea care ne va ajuta, pentru un Berbec anume, să distingem ce mai dăinuie în el din primaritatea instinctivă și ce corespunde evoluției secundare.

Se poate în fine constata în această legendă urma înlănțuirii diferitelor valori zodiacale, de vreme ce intervenția Medeei, vrăjitoarea, pare într-adevăr să reprezinte sprijinul experienței trecutului și să evidențieze, ca și cea a Nefelei, de altfel, simboluri neptuniene: ceața care disimulează, iubirea care anulează datoriile, licorile fermecate și soporificele. Iată așadar cum, într-un nou ciclu care începe cu Berbecul, experiența ciclului precedent încheiat cu Peștii neptunieni vine oarecum în ajutorul impetuoșității deschise, oarecum naive, a Berbecului marțian: în legendă, Neptun, stăpîn al Peștilor, era cel care, rugat insistent de Nefe, dăduse naștere, dintr-o nebuloasă, berbecului cu Lîna de Aur.

PSIHOLOGIE

Marile aventuri

Prin însăși poziția sa pe prima pagină a caracterelor umane, tipul Berbecului este, dintre toate tipurile zodiacale, cel mai puțin diferențiat, cel mai brut, cel mai simplu.

Astrologul Cyrille Wilczkowski l-a explicat foarte bine. Îl prezintă drept „un suflet copilăros care nu cunoaște dedublările și complicațiile sufletului adult; un suflet *dintr-o bucată*, care se dăruiește total, reacționează total în prezența oricărui fenomen exterior și ascultă total de orice impuls interior. La el, ca la orice copil, de altfel, hotarul dintre dorință și acțiune va fi aproape inexistent iar visul se va confunda adesea cu realitatea. Va fi incapabil de șiretănie și de calcul. Actele sale vor fi caracterizate de sinceritate și spontaneitate. Sentimentul cel mai generos și capriciul cel mai naiv vor alcătui, pe același plan, imperative absolute (...) Ca și copilul, nu va cunoaște alt trecut decât trecutul imediat. Va trăi orientat spre viitor, ale cărui amenințări nu va fi în stare să le măsoare. Va face cu greu distincția dintre posibil și imposibil. Nu va avea simțul proporțiilor și al relativității. Orice indispoziție prezentă va căpăta la el un caracter exagerat și insuportabil (...) Se va speria și de o umbră și nu

va înțelege pericolele reale. Ca să fugă de angoasa imprecisă a clipei, se va lansa în aventura cea mai nebunească, deoarece va împodobi viitorul cu un prestigiu miraculos, iar dinamismul sufletului său veșnic tînăr îl va proiecta permanent spre cucerirea necunoscutului.”¹

Un „primar“

Această frumoasă creionare ne introduce în esența personajului care este formată, în primul rînd, dintr-o funcție pe care caracterologii o numesc *primaritate*.

Psihologul Paulhan o reliefașe deja sub numele de *presentism*, care indică, după el, o predominanță excesivă în spiritul stării prezente. Această gîtuire a emoției în actual, în moment, în prezent are diferite consecințe sub aspect caracterologic: entuziasm momentan, acces de minie, exagerare, tendință pentru extreme, versatilitate, nedreptate prin impulsivitate, credulitate, naivitate, veselie, vioiciune superficială, zăpăceală, frivolitate, bunătate, generozitate, curaj, temeritate, extravaganță, exaltare, entuziasm, porniri pasionate, ferveare imperioasă, principiul *totul sau nimic* etc.

Așadar, Berbecul nostru este un *primar*, în sensul că la el impresiile produc un efect maxim imediat și rapid, dar se epuizează repede și nu au viitor. El trăiește, acționează și gîndește în funcție de prezent; reacțiile sale sînt imediate și scurte; ele se epuizează repede fiindcă impresia pe care i-o fac evenimentele nu lasă urme. Astfel, impresiile și reacțiile sale sînt deosebit de *mobile*. Îl vedem impulsiv, repede consolată, imediat împăcat, schimbător în simpatii, interesat de noi întâlniri, ușor de convins, dornic de schimbare, acționînd în vederea unor rezultate imediate, contradictoriu în conduită, nedisciplinat în viață...

Un activ

Activitatea sa primară de bilios îi dă un ritm de viață precipitat, o motricitate dezvoltată, reacții puternice, sacadate, deseori extreme sau exagerate. Îi insuflă o nevoie pronunțată de acțiune, face din el o ființă ocupată, mereu în efervescență și neobosit.

Există o anume agresivitate mușcătoare în tot ceea ce face. Posedă mai cu seamă o forță de șoc, o putere de atac percutant care vine dintr-o mobilizare de energie imediată și totală. Dintr-o dată, activitatea lui capătă un ritm nebunesc și se traduce prin descărcări, gesturi bruște spasmodice, atacuri grosolane și, în cazurile patologice, prin impulsuri epileptice. Această disponibilitate motrice masată în el, gata să fișnească, îi conferă o capacitate destul de ieșită din comun de a-i antrena și pe alții la acțiune, dar îl face totodată să fie gata să riște totul, ceea ce e foarte periculos.

El trebuie să acționeze. Caută și creează ocazii pentru a se manifesta, la nevoie caută obstacole, ba chiar le provoacă. Este condus de un instinct de cucerire mereu neostoit, care se exprimă prin simț de inițiativă și spirit de

¹ *L'Homme et le Zodiaque*, Ed. du Griffon d'Or, Paris, 1947.

întreprinzător: se înflăcărează la ideea unor proiecte, planuri de acțiune, de execuție, a unor vitejii care trebuie realizate. Instinctul său combativ se observă când lupta îi reînnoiește elanul, când obstacolul îi dublează zelul. Această faptură virilă știe să riște mult și să-și atingă scopul cu orice preț; îi e cu atât mai ușor s-o facă, cu cât îi place efectul produs și are simțul prestigiului.

Dar deși știe atât de bine să atace, cu toată greutatea forței sale, și, totodată, cu un remarcabil simț al oportunității, e mai puțin strălucit la încheierea demersului său. Posedă chiar arta de a abandona acțiunile întreprinse înainte de a le fi încheiat. Ceea ce îl interesează este atacul, amorsarea; dacă, în continuare, situația nu este presărată de incidente, de fapte noi, dacă acțiunea evoluează spre o regularitate monotonă, atunci tensiunea scade, interesul descrește și subiectul nostru se îndreaptă spre alte pasiuni.

Cu toate acestea, știe să-și afirme destul de bine voința asupra celorlalți. Asta nu înseamnă că tipul Berbec este un șef autentic. Se prezintă adesea ca atare, dar e mai curînd un animator, antrenîndu-i pe ceilalți la acțiune. Dacă i se întîmplă să comande, precum animalul în fruntea turmei, totul se explică prin faptul că este înaintea celorlalți, primul, și că știe să se facă urmat dînd un exemplu. De altfel, are suficiente calități ca să facă pe șeful: ritm rapid, dinamism, eficacitate, simț al orientării, al deciziei, al angajării... Mai degrabă decît plăcerea, are instinctul șefiei; este un conducător înăscut cu ascendent direct asupra celorlalți. Dar nu trebuie urmat întotdeauna cu ochii închiși: îndrăzneala lui este adesea temeritate.

Un supraemotiv

Întotdeauna se întîlnește la tipul Berbec, cu o activitate în permanentă relansare, o emotivitate puternică, la mare presiune. El trăiește în emoție, în căutarea senzațiilor tari, a șocurilor și a angoaselor; își menține *forma* într-un univers de vacarm, de nebunii, de neorînduială, de excese, de manifestări violente. Inamic al nuanței și al rafinamentului, pe care le socotește o formă de decadență, el se instalează în *prim-planurile* efectului instinctiv direct, cu natura sa robustă. Este neîndoios un *pasionat* în toată vigoarea temperamentului său.

Și această emotivitate capătă ușor un aspect agresiv. Este explozivă în manifestări și își găsește stimulentele în dragostea pentru independență care se confundă cu lipsa de disciplină în provocare: fructul oprit, fruct jinduit. Îl antrenează pe nativ spre lipsa de măsură și-i impune de multe ori legea copilărească a instinctului — *totul sau nimic*.

Evident, resortul emotiv îi înzecește mijloacele de acțiune și îi încarcă bateriile în timp ce încă funcționează; el este cel care îl impulsionează pe realizator, îl stimulează și îl excită. Dar, cînd e asociată cu primaritatea, emotivitatea are efecte mai puțin fericite. Din cauza acestei asocieri, tipul Berbec nu știe să reziste la apelul dorinței și se ambalează ușor. Blocarea emotivității asupra clipei prezente dă naștere unor stări paroxistice extraordinare, bucurie sau durere, cu atât mai efemere cu cât sînt mai intense. În asemenea momente subiectul este tentat să-și joace destinul, fără să țină seama de ziua de mîine.

Minute de fervoare, entuziasm delirant, criză de disperare, frică pînă la panică, evenimentul este amplificat la dimensiunile unui fenomen gigantic și trăit ca un șoc de nedepășit. În cursul acestor valuri excepționale de panică, de neliniște supraacutizată, de durere arzătoare, cărora le urmează îndeobște o salutară prăbușire nervoasă, acest tip comite, datorită pornirilor necontrolate și a precipitării, lucruri ireparabile, nebunii care îl condamna. Forța i-a pierit; i s-au frînt resorturile; i s-a sfărîmat frumoasa siguranță de sine; un anume „spirit de turmă” va înlocui pentru un timp comportarea sa trufașă de conducător. Este de înțeles că uneori curajul este un fel de reflex prostesc. Armă cu dublu tăiș, emotivitatea îl menține în efervescență, fervoare și pasiune, dar îl aruncă și în sminteală și lipsă de judecată.

Cu o asemenea supraemotivitate, conștiința de sine nu prea e strălucitoare. Desigur, acest emotiv-activ este puternic, iar sentimentul acestei forțe se amplifică în momentul prezent, datorită primarității. Dar în ce măsură nu e vorba, la el, și de o supraestimare de sine, de un soi naiv de lăudăroșenie și de exhibiționism? Berbecul din sexul tare, mai ales, e mîndru de virilitatea sa ca un cocoș. Suportă greu să fie subestimat și, o dată rănit în amorul său propriu, se refugiază într-o atitudine de revendicare și de ostilitate.

Nu i se poate cere prea multă obiectivitate față de lumea exterioară la care participă cu ardoare. Există prea multă emoție în inima aceasta generoasă, entuziastă și candidă ca să poată judeca lucrurile sub aspectul lor adevărat. Imaginația sa le amplifică din plin; de unde erori de estimare, ba chiar și o latură utopică: universul său nu se situează prea departe de cel al lui Don Quijote. În relațiile cu ceilalți, nu are suficientă distanță ca să-i înțeleagă; le împrumută propriile sale sentimente, îi vede după chipul și asemănarea sa. Această inimă bună ajunge cîteodată să facă pe autoritarul generos, crezînd că procedează bine dacă își impune gusturile care nu sînt agreeate.

În ce constă forța lui?

Nu este greu de sesizat planul de superioritate al acestei firi monolitice. Ea rezidă, într-adevăr, în spontaneitatea sa, care menține tipul Berbec într-o stare permanentă de prospețime și reînnoire. Întreaga sa forță stă în dinamismul lui, foarte des încordat ca un arc gata să sară, în credința sa de copil curat sufletește, în elanul său tineresc, sursă a tuturor inspirațiilor, a tuturor generozităților.

Nu există automatisme la acest redutabil improvizator ale cărui reacții sînt aproape imprevizibile, ale cărui reflexe surprind. Face impresia că are o claviatură de comportamente psihologice inepuizabile, că o dată cu fiecare nouă acțiune apare o ființă nouă, deși rămîne mereu el însuși, și asta în ciuda unei simplități de atitudini copilărești, a unui adevăr uman emoționant.

În ce constă slăbiciunea lui?

Linia sa de minimă rezistență este și ea bine trasată. Ea rezidă în forța sa de iluzionare, în temeritatea sa, în imprudențele sale, în latura sa de om care „riscă totul”. Acest defect este legat de capacitatea de a se ambala, de a se în-

flăcără ușor și repede care îl face să piardă orice simț al măsurii, îl împinge la isprăvi, la acte necugetate, la gesturi minioase și violente pe care le regretă imediat. Trebuie deci să se educe să-și stopeze primul acces de furie ca să își recapete controlul de sine. Setea de noutate nu trebuie să-l ducă la vagabondaj. Ea poate și trebuie chiar să fie un factor de tinerețe inepuizabilă.

Inteligența

Cu Berbecul se întâmplă la fel ca și cu orice alt tip zodiacal: nu poate fi caracterizat prin nivelul său de inteligență. Nu există un semn mai inteligent decât celelalte, la fel cum nu există zodii *bune* sau *rele*.

Dar pe temperamentul și caracterul fiecărui semn se grefează un anume tip de inteligență. Pentru Berbec, este specifică forma de spirit inventiv, improvizator, inovator sau renovator; se străduiește întotdeauna să se caracterizeze sau să exceleze făcând ceva nou, nemaiîntâlnit, inedit, să fie mereu primul.

Este, în înțelesul deplin al cuvântului, un *spirit partizan*, capabil să-și ofere întreaga ardoare generoasă unor opinii preconcepute, unor convingeri stabilite definitiv, nu fără o parțialitate uneori șocantă și orbitoare. În aceasta constă forța și slăbiciunea acestei inteligențe, a cărei intuiție se avîntă cu o viteză extraordinară, dar a cărei judecată exprimă o viziune unilaterală. De aici nu rezultă întotdeauna un spirit stabil; ar fi așa numai dacă s-ar putea de-țașa pentru a judeca, ceea ce nu se întâmplă des; într-adevăr, viziunea sa este imediată, directă, instantanee.

Un asemenea tip poate da naștere altor spirite, poate inspira idei, poate stîrni prin teoriile sale noi și concepțiile sale inedite. Tipul superior posedă într-adevăr un spirit special, o latură genială; știe să se folosească în modul cel mai fericit de paradoxuri și nu se dă în lături în fața ideilor celor mai năstrușnice; posedă arta de a susține tezele care șochează și reușește să convingă sau, mai exact, să seducă. Are mai cu seamă darul de a ne introduce într-un univers nou.

Dacă încercăm să includem această dispoziție spirituală într-o clasificare gata făcută, nu putem decât să o apropiem de funcția *intuiție* a lui Jung, considerată ca un soi de fler care ne comunică spontan percepții pe calea subconștientului și ne introduce în intimitatea lucrurilor. Această corelație a fost avansată pentru prima oară de pedagogul elvețian, dr Adolphe Ferrière¹.

Însuși Jung spune despre *tipul intuitiv* că „posedă un fler remarcabil pentru tot ceea ce promite descoperiri noi; li se dăruiește cu un entuziasm extrem; acceptă riscul să-și părăsească domeniul de acțiune cu sînge rece, fără milă și fără a părea că-i păstrează nici cea mai mică amintire, de îndată ce i-a determinat importanța și nu mai așteaptă de la el nici o transformare demnă de a-i reține atenția (...) Poate face servicii de prim ordin societății ca inițiator sau, cel puțin, ca propagator de inovații de orice fel. Este reprezentantul firesc al tuturor minorităților care pregătesc viitorul. Cînd interesul său îl

duce mai puțin înspre lucruri decât înspre oameni, este în stare să deceleze în aceștia, cu un instinct foarte just, anumite capacități sau aptitudini, astfel încît se dezvăluie în stare să *formeze oameni*...”¹

Intuitivul extravertit are un fler accentuat pentru tot ce este în germene și conține promisiuni de viitor. Nu se oprește niciodată la raporturi stabile, la valori așezate o dată pentru totdeauna. Este veșnic în căutare de noi posibilități, de căi nebătătorite, atras de necunoscutul obiectelor și al situațiilor exterioare. Trăiește proiectat înainte, orientat spre viitor, prea puțin preocupat de realitatea momentului; este avocatul celor puțini, dar care promit. Deranjat de real, pe care nu-l poate percepe perfect, se situează la antipodul posibilităților concrete ale vieții; părăsește așadar adesea cîmpurile pe care le-a cultivat și a căror recoltă ajung să o culeagă alții. Neconvențional, este de multe ori luat drept un aventurier. Mulți Berbeci sînt de tipul *intuiție extravertită* (Descartes, Einstein, da Vinci).

Dar există și cei care — datorită unei puternice peceti saturniene — aparțin tipului *intuitiv introvertit*. La aceștia, intuiția se îndreaptă spre obiectele interioare, trece de la o imagine la alta, pîndind toate posibilitățile îngropate în masa inconștientă, fără să pară niciodată să stabilească o relație între fenomen și ei înșiși. Acest tip produce un om original sau enigmatic, visător, vizionar, artist, cu toane... a cărei realitate este înainte de toate inconștientul populat cu imagini, lumea interioară cu inepuizabile bogății, viziuni, inspirații (este mai mult sau mai puțin cazul Berbecilor saturnieni: Baudelaire, Goya, Mallarmé, Van Gogh, Savonarola...²).

ASPECT FIZIC

Elanurile și căderile

Chipul

Abordînd morfologia zodiacală, nu putem trece sub tăcere faptul că rătăcim într-o ignoranță aproape totală. Cu siguranță că nu îi vom imita pe amatorii care, în anumite cenecluri pariziene unde astrologia „se poartă”, precum o modă, se exersează să descopere semnul nașterii pe chip.

Evident, asemănările izbitoare, ca cele care există între prototipul ideal și chipul în mișcare al lui Robert Cohen, fost campion al lumii la box (Uranus culminează în Berbec, în trigon cu Marte în Leu la Ascendent) sînt rarissime. Dar, în lipsa unei *copii conforme cu originalul*, există adesea un *stil* morfologic destul de ușor de recunoscut, care tinde să justifice asemănarea. Există mai ales o expresie mai evoluată a tipului. Să remarcăm deci evoluția lineară

¹ C. G. Jung, *Les Types Psychologiques*, p. 530; Librairie Universitaire, Geneva.

² În cele din urmă, tipul Berbec se situează din punct de vedere tipologic în linia temperamentului bilios clasic, cu un caracter coleric (Emotiv-Activ-Primar) și avînd drept funcție intuiția.

¹ A. Ferrière, *Le Cosmos et l'Homme*, p. 79; Ed. Rigois, Torino.

de la fața instinctivă a unui Cohen la cea, deja foarte epurată, a unui Van Gogh, și de la aceasta, încă violentă, la obrazul împăcat și umanizat al unui Mallarmé, al unui Haydn... toți Berbeci. Aici intră în joc arta subtilă a morfologiei.

Tipul Berbecului care își respectă morfologia (adică nu o trădează sau deformează printr-o caracterizare planetară sau zodiacală străină) se recunoaște îndeobște după capul puternic, masiv, proeminent. Și mai specific este profilul foarte convex, cu nasul coroiat, bine conturat, în timp ce extremitatea apendicelui nazal e teșită, ceea ce face să se ridice baza nărilor. Toată forța capului se concentrează la baza frunții, adesea proeminentă. Ceafa este lată și gâtul destul de mușchiulos. În general nativul e slab sau subțire, destul de desmușchiat.

Morfologul de școală franceză, dr A. Thooris, consideră animalul Berbec drept un hipermascul. Această constatare confirmă implicit faptul că zodia se află sub dependența planetelor masculine: Marte, Soarele, Pluto și Uranus. Thooris mai insistă și asupra capului animalului, caracterizat prin linii convexe; apoi linia sprâncenelor este destul de accentuată, în formă de accent circunflex, iar mișcarea generală reprezentată de nas și proiecția celor două aripi ale sprâncenelor desenează vizibil simbolul semnului (a se vedea, de exemplu, portretul lui Mallarmé făcut de Manet). Mai atragem atenția asupra unei observații a dr Hermiane făcută în cadrul studiului său de prosopologie¹. Acesta semnalează că, într-adevăr, contracția mușchiului frontal extern, care ridică sprânceana într-un mod caracteristic, exprimă, psihologic vorbind, sensibilitatea la surpriză și, drept urmare, gustul pentru neașteptat și aventură. Este, după cum se știe, o trăsătură de caracter specifică Berbecului².

Mersul și mimica

Se recunoaște ușor mersul tipului Berbec pe stradă: fie că e în întârziere sau nu, este veșnic grăbit și pășește sigur, rapid și decis. Mulți umblă cu capul înainte, dând impresia că dau buzna în față din dorința de a-și doborî adversarul, de a da la o parte obstacolul. Există ceva irezistibil în acest elan.

Strângerea de mână este fermă și rapidă, voluntară; uneori chiar strivește mâna celui care i-a întins-o. Vocea este imperativă, cu debitul precipitat; știe să devină convingătoare, dar și acuzatoare. Ochiul său pofticios aruncă fulgere pătrunzătoare; își ține capul drept și ridicat, trufaș, aproape provocator. Gestică sa, vioaie și iute, are ceva noduros, aspru și nervos.

Berbecul are un stil specific care îl caracterizează chiar și la volanul mașinii. Se lasă ușor prins de beția vitezei. Nu lui trebuie să i se încredințeze un automobil în rodaj!

Șoseaua este pentru el o pistă pe care competițiile dintre automobiliști ocupă un loc mai important decât decorul, peisajul și țința de atins. Nu-i place să fie depășit și nimic nu-l enervează mai mult decât ambuteiajele.

¹ Studiul feței (compus de la prosopo: „referitor la față, facial” (n. t.).

² Datorăm aceste note morfologice domnului Maurice Munzinger.

Demarajul și oprirea sînt violente; frînări seci, viraje „pe jantă”, toate acestea îi sînt familiare. Acest conducător auto puțin cam nebun, care nu prea respectă codul rutier și a avut destule accidente, are tot interesul să-și verifice frînele.

Sănătatea

Semnul Berbecului corespunde polului INN al meridianelor chinezești, este așadar antena sistemului emițător de energie în organism, care comandă musculatura motrice și viscerală, forța.

Cînd este caracterizat în mod precis, tipul Berbec e dominat de temperamentul bilios care îi dirijează sănătatea. De la bilios are vitalitatea, dinamismul, antrenul și o anume grație spontană uneori, forța fizică și o rezistență destul de mare la oboseală. Aparatul său muscular dezvoltat se întreține și se ameliorează prin exercițiu, îl face să trăiască intens prin mușchi. Funcțiile circulatorie și respiratorie, destul de ample, convin unei mari cheltuieli de energie. Metabolismul bazal are tendința să fie ridicat, arderile organice fiind uneori excesive datorită vitalității febrile. Adesea nativul Berbec nu reușește să adoarmă decît după un mers prelungit sau un exercițiu destul de intens.

Cînd e bolnav, reacțiile sale fiziologice sînt puternice și rapide, traducîndu-se prin puseuri intense de febră și, în general, manifestări acute. Să remarcăm faptul că acest mecanism îi permite o rezistență destul de bună la infecțiile microbiene. Zona de sensibilitate se situează la cap și la toate organele active ale acestuia: craniu, lobi cerebrali, ochi, urechi, dinți.

Dereglările de sănătate survin oarecum ca niște accidente în viața nativului. De adăugat că, prin imprudența sa obișnuită (mergînd de la fanfaronadă pînă la curaj adevărat), este mai expus la diferite accidente, chiar la lovituri — pe care știe să le încaseze — decît la boli. Suportă greu ideea bolii la alții și este și el adesea temător în fața morții.

Imprudențele Berbecului sînt de o asemenea natură, încît nici nu are timp să trăiască, mergînd pînă la excese sau abuzuri; nu își menajează organismul pe care îl încălzește pînă la limita posibilităților sale. Mulți ard lumînarea deodată la ambele capete. De aceea, după o tinerețe dezordonată sau petrecăreață, li se întîmplă să cunoască o îmbătrînire rapidă care trădează uzura latentă. Într-adevăr, sînt în stare de un efort nelimitat, dar rezistența poate să nu fie pe măsură, astfel că șocul la retur este sever.

Un Berbec pur a exprimat cu mult umor concepțiile semnului în privința sănătății: în lucrările sale, doctorul Julien Besançon consideră că bolile închinuite nu există, iar bolile reale nu sînt periculoase dacă le ataci cu convingere. Maxima sa pentru întreaga existență e caracteristică: *Să nu te oprești!* Cum să nu vezi în asta dorința de a prelungi primăvara, pe care o exprimă amănunțit în toate domeniile, și mai cu seamă în cel al activității sexuale?

Nu vom reproduce decît cîteva din titlurile de capitole ale lucrărilor sale, fără ca să fie nevoie să spunem mai mult pentru a ilustra influența zodiei sale: *Cine va duce mai departe făclia? La gura sobei. Dragostea va învinge. Focul sub cenușă. Capătul lumînării.*

Dr Besançon a adoptat chiar și un panaceu care, după opinia sa, trebuie să vindece aproape tot și să protejeze de cancer: într-adevăr, este vorba de sulfatul de chinină, folosit în mod obișnuit în stările febrile.

Ar fi lungă o listă cu oamenii celebri din Berbec ale căror accidente sau boli au o legătură directă cu zodia. Să-l cităm pe Landru, bilios, slab și uzat, hepatic tipic. Napoleon al III-lea, adesea febril, sindrom entero-hepato-renal. Aristide Briand, care aproape că nu mînca și își înșela organismul fumînd neconținut. Lenin, mort de congestie cerebrală; Baudelaire, mort de sifilis cerebral...

În privința accidentelor, iată-i pe Tamerlan și pe Gambetta: pierderea unui ochi; Zola: mort asfixiat; Henric al II-lea, ucis în duel de o lovitură de lance în ochi; Paul Doumer, asasinat; Albert I, cădere și rană la cap etc.

Scrisul

Nu există nici un indiciu constant caracteristic pentru Berbec, dar se remarcă, în afara tonalității, mișcarea generală a scrisului, revelatoare pentru calitatea sa naturală, un mod special, personal, de a reprezenta elanul, impulsul acestui semn. Primăvara se recunoaște după revenirea rîndunelor sau după victoria zilei asupra nopții, a căldurii asupra frigului? Acestea toate, și alte multe încă, puse la un loc, formează primăvara. Iată postulatul astrologic: individualizarea unei calități generale. Orice statistică ce respinge acest postulat este sterilă. M. Gauquelin nu l-a respins iar cercetările sale asupra influenței astrilor sînt concludente: Marte contribuie în egală măsură la nașterea sportivilor, cît și a militarilor, a medicilor. Ce este oare asemănător, pentru cel care vrea să fie foarte precis, la un ciclist și la un ginecolog? Berbecul se traduce la Zola prin iscălitura focoasă, prin impetuoșitatea trăsăturilor; la Baudelaire înfocarea devine nervozitate, impetuoșitatea agitație febrilă a formelor; cu Bismarck regăsim forța agresivă, automatismul distrugerii; Vigny, totalitarist pasionat, dar nedesăvîrșit, îl ridică pe Berbec contra sieși, ca pumnalul din sublinierea iscăliturii. În fine, coincidență fortuită sau întîmplare malițioasă (pentru noi, simplă observație), Mallarmé, șeful școlii simboliste, adoptă o scurtă parafă sugerînd ideograma Berbecului.

Aportul planetei dominante justifică aceste divergențe din sînul aceleiași familii zodiacale (Berec-Venus, Berbec-Marte, Berbec-Saturn etc.). Observațiile noastre trebuie luate ca tot atîtea forme posibile, tot atîtea maniere speciale de a cuprinde același dinamism. Ne vom mărgini să prezentăm polimorfismul Berbecului în scris.

Foc mobil:

Se semnalează adesea prin înclinarea literelor, mișcarea ascendentă sau foarte progresivă a rîndurilor (scris avîntat, dextrogir). În general, el determină o anumită sinuozitate a trăsăturii (litere *dansante*). Să-i punem în seamă finalele ascendente, scînteierile, sclipirile (mici trăsături vioaie), apăsările bruște (îngroșări localizate), sacadările, unghiurile ascuțite, salturile peniței. Focul disjunge mai degrabă literele fără să fragmenteze totuși scrisul, care rămîne

omogen în dinamismul său. Se mai întîlnește și un procedeu de legătură mecanică, ceea ce corespunde Berbecului furios, prins în angrenajul acțiunii, identificînd intenția cu actul, amenințarea cu execuția, neacordînd încredere decît sincerității sale interioare oarbe. Dacă scrisul este excesiv de înclinat și unghiulos, pasiunea se fanatizează. Focul nu este lipsit de legătură cu lirismul, cu abuzul de superlative, cu exagerarea.

Exuberanța Berbecilor supravitalizați comunică scrisului un delir entuziast: accentele, barele de la *t*, punctele de pe *i* zburătăcesc.

Impuls și agresivitate:

Tipul clasic Berbec se regăsește în întregime în noțiunea de excitabilitate, de precipitare, de lipsă de reținere. Cu condiția să nu existe un puternic contracurent inhibitor (anume, dominantă Saturniană), grafismul Berbecului utilizează formele în mod tradițional considerate drept rezultînd din viteză (înclinare, simplificarea literelor, ordonare neglijentă). Ca și Klages, Hegar interpretează viteza drept un semn care garantează puterea de abstractizare. Părea noastră este că abstractizarea, la Berbec, provine din facultatea sa de a sintetiza: a abstractiza înseamnă a găsi numitorul comun al unui ansamblu de fenomene; un exemplu îl reprezintă Berbecul creator de neologisme. Agresivitatea se reperează după formele care sugerează gestul de a ataca (înale ascuțite), a tăia, a frînge, a zvîrli, a biciui.

Început:

Berecul deschide un ciclu nou. Afirmarea unei viziuni noi, sau a tendinței de a vedea lucrurile cu un ochi de copil care abia învață ce înseamnă lumea, ar putea explica sublinierile, îngroșările de cuvinte (în analogie cu exclamația, cu surprinderea). Există feluri de a scrie de Berbec care traduc, în maniera lor proprie, lipsa oricăror norme, saltul în necunoscut. Dezordinea și simplitatea lor evocă scrisul unui școlar *intelligent, dar nedisciplinat* care, fiindcă nu și-a învățat lecția, caută să se descurce prin inventivitate.

Întrucît Berbecul exprimă polarizarea energiei spre viitor, el tinde să-și orienteze scrisul în sus și spre dreapta, adică, în conformitate cu simbolismul spațiului, spre realizarea superioară, dincolo de eu, deasupra mediocrității. Veritabila mulțumire a acestui tip se întîlnește în aureola viitoare, eventual postumă, care va consacra lupta sa de azi. Acționează spre a-și acoperi amintirea de glorie. Este tipul eroului neașteptat. Mallarmé: „Am murit și am reînviat.”

Vestimentația

Femeia Berbec aspiră, mai mult ca oricare alta, să dea îmbrăcămînții sale un stil personal. Nu vrea să urmeze moda; preferă să o preceadă. Vrea să dea exemplul. Astfel ea contribuie, într-o mare măsură, la lansarea, la oficializarea modei. Dar, de îndată ce un gen a fost consacrat, își îndreaptă privirea altundeva.

Există toate motivele să se creadă, pe baza observării gusturilor vestimentare ale femeilor Berbec din zilele noastre, că făpturile feminine din această zodie au fost primele care s-au tuns băiețește, au rupt cu tradiția jupoanelor, au purtat fuste și rochii scurte, au adoptat îmbrăcămintea strînsă pe corp și provocatoare, și-au pus pantaloni pescărești etc. Pe ele le vedem în avangarda modelelor extravagante și tot ele îndrăznesc să poarte toalete șocante. Ele contribuie în mare măsură la masculinizarea îmbrăcăminții feminine (George Sand: Lună-Berbec).

E posibil să existe coafuri de tip Berbec, care li se potrivesc în mod special; ne gândim, de exemplu, la șuvițele de păr sau codițele înfășurate de o parte și de cealaltă a frunții, precum niște coarne ale animalului. Desigur, ne aventurăm aici pe un teren discutabil: nu facem decît să avansăm o simplă ipoteză, din curiozitate.

Mai sigur, se va remarca utilizarea deliberată a stofelor în culori vii și marele consum de farduri la acest tip de femei sau, dimpotrivă, lipsa totală de machiaj, absență aproape agresivă.

În ceea ce îl privește pe bărbatul Berbec, un amănunt îl caracterizează: nu-i plac pălăriile. Nu suportă nici părul prea abundent. Aproape că îi cere frizerului să-l radă în cap, iar tunsoarea lui preferată este „în perie”. Astăzi, Berbecul tînar lasă părului său lins toată libertatea de mișcare și se tunde à la Marlon Brando, vedeta masculină cea mai tipică de Berbec (versiunea nouă à la Titus).

Tipuri mixte de nativi din zodia Berbecului

Ne cunoaștem semnul solar și ne putem cunoaște semnul Ascendent¹. Valorile acestor două semne se combină îndeobște pentru a individualiza formula psihologică a fiecăruia. Vom defini mai jos această asociere specială.

BERBEC-TAUR *Ascendent Berbec și Soare Taur*
sau *Soare Berbec și Ascendent Taur*

Primele două semne combinate aduc un suflu de viață intensă, un temperament viguros, o vitalitate puternică. Din această combinație apar senzitivii, pasionații, juisorii (D'Annunzio, Giono, Ninon de Lenclos, Vlaininck). Dar au o încăpăținare autoritară, o forță de convingere iradiantă, o mare capacitate de lucru, o voință combativă și constructivă, o activitate fecundă, un dinamism edificator (Hitler, Lenin, Ribbentrop, Thorez sau James Buchanan și Jlysses Grant, președinți americani).

BERBEC-GEMENI *Ascendent Berbec și Soare Gemeni*
sau *Soare Berbec și Ascendent Gemeni*

Primaritatea celor două semne se conjugă spre a da o fire rapidă, promptă, foarte mobilă, instabilă, expusă impulsivității, fluctuațiilor ritmice ale exaltării

¹ V-ați gândit să vă calculați Ascendentul?

și depresiei sau variațiilor de dispoziție. Se remarcă o juvenilitate persistentă: vivacitate, mobilitate, curiozitate, împrăștiere, entuziasm candid, spirit de replică, găsirea momentului potrivit, oportun, improvizație... Sensibilitatea cerebrală este înclinată spre eclecticism și prozelitism. Flacăra spiritului scapără, scînteiază, radiază și pune în valoare o inteligență copleșitoare, inventivă, intuitivă (Blum, Caillaud, Gallieni).

BERBEC-RAC *Ascendent Berbec și Soare Rac*
sau *Soare Berbec și Ascendent Rac*

Există o incompatibilitate între aceste două firi în mod esențial diferite: una, care face salturi înainte, este îndrăzneată, temerară, iubește riscul, trăiește pentru viitor și progres... și cealaltă, care se retrage, se închide în sine, trăiește într-un refugiu interior, într-o sensibilitate vulnerabilă, trăiește pentru trecut, pentru conservare și amintiri... De unde o dualitate care se exprimă prin ieșiri din și retrageri în sine, faze de exteriorizare motrice și faze de contemplare și de vis, de ambalări și depresii (Goya, Proust, Van Gogh).

BERBEC-LEU *Ascendent Berbec și Soare Leu*
sau *Soare Berbec și Ascendent Leu*

Focul temperamentului domnește suveran și radiază cu forță o energie combativă, îndrăzneată, generoasă. Voința este suverană și autoritară; ea se afirmă în independența caracterului și în simțul înăscut de a comanda, în special cînd nativul este pătruns de conștiința unei misiuni superioare. Se înflăcărează pentru ideile nobile, realizările generoase, acțiunile care fac vîlvă, chestiunile de onoare sau de prestigiu. De adăugat nevoia frenetică de a-și desfășura toată forța într-un sentiment de demnitate și într-un entuziasm antrenant (Bismarck, Bolívar, Claudel, Wilhelm I, Lannes, Thiers).

BERBEC-FECIOARĂ *Ascendent Berbec și Soare Fecioară*
sau *Soare Berbec și Ascendent Fecioară*

Sînt atît de puține afinități între cele două semne încît asocierea lor e dificilă. Cel mai adesea vedem manifestîndu-se o dublă natură, una aparținînd Berbecului — impulsivă, îndrăzneată, aventuroasă etc. — și alta Fecioarei: timidă, inhibată, chibzuită, prudentă, măsurată, practică. Atunci cînd cele două valori ajung să se combine, ele permit realizarea practică a unor idei noi, toare în aceeași măsură în care satisfac nevoia de aventură, de libertate și de explorare, în disciplină, siguranță și organizare. Uneori, dimpotrivă, se produce un conflict interior, agravat de scrupule și de simțăminte de culpabilitate (Baudelaire, Descartes).

BERBEC-BALANȚĂ *Ascendent Berbec și Soare Balanță*
sau *Soare Berbec și Ascendent Balanță*

Iată tipul bipolarității psihologice, cînd nu este cel al disocierii psihice. Se produce un joc de basculă între o fire primăvărată, cea a Berbecului incandescent și uneori incendiar..., și o fire toamnătică, cea a Balanței, alcătuită în întregime din sociabilitate, moderație, îmblînzire, împăcare, nuanțe... (Drieu la Rochelle, Gogol, Lamartine).

BERBEC-SCORPION

Ascendent Berbec și Soare Scorpion
sau Soare Berbec și Ascendent Scorpion

Asocierea dintre cele două semne marțiene înzecește tendințele agresive, instinctive și pasionale, care se manifestă în special prin rebeliune, revoltă, indisciplină, autoritarism, chiar autodistrugere. Caracterul este dintr-o bucată, dîr în hotărîrile sale, critic în judecăți, brusc în atracții și repulsii, violent în manifestări. Voința sa este implacabilă, ostilitatea redutabilă, pasiunile primejdioase. Instinctele sale pot să fie în același timp constructive și distructive (Gambetta, Becque).

BERBEC-SĂGETĂTOR

Ascendent Berbec și Soare Săgetător
sau Soare Berbec și Ascendent Săgetător

Temperamentul de foc se exaltează și se înobilează încercînd să cucerească înălțimile sau să exploreze depărtările. Firea este spontană, avidă de libertate, îndrăgostită de ideal, cu un anume simț al avîntării. Caută să comunice, să seducă, prin verva antrenantă, elocința convingătoare, credința de misionar. Îi plac luptele eroice, marile aspirații, întreprinderile prestigioase (Honegger, Zola).

BERBEC-CAPRICORN

Ascendent Berbec și Soare Capricorn
sau Soare Berbec și Ascendent Capricorn

Contradicția flagrantă dintre semnul *cald exploziv* și semnul *rece concentrat* dă de cele mai multe ori expresie unei dualități interioare în care personajul impulsiv, instinctiv, pasionat, alternează cu personajul chibzuit, meditativ, sobru, hibernal. Se poate întîmpla ca cele două personaje să se armonizeze, ceea ce produce o voință dură și vitează, care se concentrează riguros în vederea atingerii unui țel ambițios. Caracterul nu se acomodează cu jumătățile de măsură, nici cu mediocritatea, dar nu este lipsit de fanatism (Joseph de Maistre, Mallarmé, Maurras, Napoleon al III-lea, Savonarola).

BERBEC-VĂRSĂTOR

Ascendent Berbec și Soare Vărsător
sau Soare Berbec și Ascendent Vărsător

Plăcerea independenței și dragostea de libertate se manifestă printr-o activitate îndrăzneată, provocatoare, revoluționară. Spiritul este idealist, entuziast, inventiv, original, înflăcărat de ideile noi și vederile progresiste. Este un novator, uneori utopic și naiv, alteori ingenios și experimentator, înclinat spre inedit, cîteodată orbit parcă de un miraj interior. Acest om generos este un idealist în plan social, filozofic sau științific, capabil de frumoase acțiuni dezinteresate (Jules Ferry, Gassendi).

BERBEC-PEȘTI

Ascendent Berbec și Soare Pești
sau Soare Berbec și Ascendent Pești

În acest caz lumea apei, a ezitării, a incertitudinii se întâlnește cu lumea focului, a hotărîrii, a strălucirii, a ardorii angajate, ceea ce produce o fire cel puțin enigmatică. Focul interior poate să se anime prin dăruire de sine, abnegație, sacrificiu: apărarea celui slab, protecția celui asuprit... Este un suflet binevoitor, capabil de acțiuni umanitare, are o inteligență profetică în stare să îmbrățișeze o sinteză plină de fervoare, o viziune universală, o evaziune spre lumea de dincolo (Briand, Copernic, Einstein, Gorki, Vigny, Van Gogh, Washington).

Aparența

Berbecul și alte semne zodiacale

Un Berbec și un Taur nu au puncte comune și sînt străini unul față de celălalt; dar își pot face mari servicii.

Un Berbec și un nativ din Gemeni își descoperă repede simpatii și se revitalizează permanent unul în contact cu celălalt.

Un Berbec și un Rac sînt la fel de străini unul față de celălalt ca focul și apa; unul înaintează, celălalt se retrage; unul e dur, celălalt delicat... Înțelege-re dificilă!

Un Berbec și un Leu își conjugă dinamismul în afirmarea unei voințe pe care unul o impune și celălalt o statornicește.

Un Berbec și un nativ din Fecioară poartă în general dialoguri ca între surzi; nu se pot înțelege decît sub presiunea necesității.

Un Berbec și un nativ din Balanță au două firi antinomice, dar complementare; se pot ciocni, șoca unul pe altul, dar se pot și atrage și pot forma un cuplu în culori bine precizate.

Un Berbec și un Scorpion vor avea desigur ciocniri înfruntîndu-și propria agresivitate, dar pot cădea de acord într-o acțiune întreprinsă în comun, cam ca doi complici.

Un Berbec și un nativ din Săgetător se înțeleg bine, primul fiind pacificat de cel de-al doilea, iar acesta din urmă, dinamizat de primul.

Un Berbec și un Capricorn: întîlnire dintre o căldură intensă și o răceală concentrată; dialogul nu este ușor, iar conflictul e inevitabil.

Un Berbec și un nativ din Vărsător se unesc ca să se îndrepte spre viitor, și mai cu seamă către speranță.

Un Berbec și un nativ din Pești nu prezintă puncte comune și cu greu se înțeleg în legătură cu probleme importante.

Firește, aceste indicații au doar o valoare foarte generală; numai confruntarea horoscoapelor detaliate ale celor două semne poate duce la un început de certitudine.

Dragoste la prima vedere

În raporturile sale cu zeii iubirii, Berbecul are o poziție caracteristică. Într-adevăr, se știe că, simbolizînd focul primelor străluciri ale primăverii, este dominat de Marte, astrul exaltărilor și al luptelor. Or, deoarece Berbecul este lăcașul lui Marte, Venus se află aici extrem de „slăbită”, în exil. Cu alte cuvinte, dacă impulsul pasional are frîu liber și se instalează ca la el acasă, sentimentul tandru, în schimb, pare stingher și constituie polul vulnerabilității, să spunem chiar al inferiorității, acestui semn. În axul valorilor amoroase,

Marte-Venus, există așadar supremația dorinței asupra sentimentului, a pasiunii asupra tandreței și în aceasta constă marca afectivă principală a semnului.

Dintre toate tipurile, este cu siguranță îndrăgostitul cel mai spontan, cel mai *ambalat*. În inima sa clocotește o energie eruptivă, efervescentă, care exprimă înainte de orice fișnirea sau explozia liberă a pasiunii. Această ființă se dăruiește în întregime, reacționează total la chemările dragostei și ascultă întru totul de pornirile firii sale. Dar sub aparența vigorii și virilității, sufletul său păstrează o latură copilăroasă și ingenuă.

Dragostea, pentru nativ, este o aventură frumoasă care îl fascinează și îl copleșește deplin; este și o probă sportivă în care trebuie să-și arunce toate resursele. I se întâmplă mai des ca oricui să fie cuprins de *dragoste la prima vedere*. Iată-l imediat lansat într-un vârtej de visuri, dorințe, aspirații și nu va avea liniște pînă nu va epuiza focul mistuitor al pasiunii sale înfocate. Sensibilitatea sa se exprimă, firește, prea direct, cu pulsații de înaltă frecvență, efuziuni debordante și un direct atașament capabil de violență ca și de acțiuni care fac vilvă. Forța sa de seducție e mare, fiindcă are suflet de cuceritor, iar elanul său este nobil.

Bărbatul

amintește faptul că bărbatul primitiv și-a stăpînit femeia și a supus-o dorinței sale sexuale; acesta e jocul cu care se mulțumește tipul inferior, încă legat de formula: *Femeia este răsplata soldatului*. Cît privește tipul superior, el vrea să fie pentru femeie un soi de erou; înțelege ca ea să-i dea din cînd în cînd ocazia unei acțiuni mari, unei fapte remarcabile. O va iubi cu atît mai mult cu cît se va simți nobil în ochii ei. De altfel, orice pierdere de prestigiu este injuria supremă pe care îi e dat să o înfrunte. Dacă nu reușește să se facă admirat, atunci e ispitit să se facă temut, fiindcă trebuie să domine.

Un asemenea partener simte nevoia să i se dea importanță, să iasă în față, să i se dovedească fie că este cineva, fie că poate să devină cineva. Îi plac ocaziile în care se poate arăta viril, ca să aibă impresia că își cucerește, își conduce și domină partenera. Visul lui: ea să îi fie discipolă într-un domeniu în care el este strălucitor. Cel mai mult se teme ca partenera să nu-l oprească atunci cînd se avîntă spre un scop. Inamicul de moarte al vieții sale conjugale este plictiseala; monotonia și tăcerea îi sînt insuportabile.

Femeia

tinde și ea să supună dragostea unui raport de forțe. Dacă nu o reneagă ca să se dedea bucuriilor bărbătești ale luptei, își pune următoarea dilemă: să intre în concurență cu bărbatul sau să coopereze cu el? În adîncul ei este femeia nesupusă iar în cuplu înțelege să domine. Și reușește s-o facă fără dificultate dacă alege un bărbat slab care să îi dea ascultare fără să crîcnească. Nu se supune decît dacă partenerul este o ființă cu adevărat superioară, în forță și grandoare.

Dacă Luna — simbol feminin — este în Berbec, și cu atît mai mult dacă e în același timp și în aspect cu Marte, avem chiar tipul femeii cu un complex

de virilitate (Simone de Beauvoir, George Sand). În mitologie, prototipul acestui suflet feminin viril și intelectual este Atena-Minerva, care a ieșit cu cască (cap-Berbec) din însuși capul (Berbec) al tatălui ei, Iupiter, zeiță războinică, ocrotitoare a erorilor și castă (castratoare).

Femeia Berbec cunoaște răbufniri de pasiune care cer să fie satisfăcute pe loc. Are exigențe pe care nu și le stăpînește singură. Bărbatul trebuie să i le satisfacă, altfel poate să fie foarte repede desconsiderat. Cînd iubește nu o oprește nimic, iar cel pe care îl iubește e cel mai frumos, cel mai important, cel mai bun dintre bărbați... Este *amanta* minunată căreia i se pot scuza excesele, fiindcă trec repede.

O perioadă grea în viața nativilor din Berbec, indiferent de sex, este criza adolescenței. Cu inocență, fata tînăra poate deveni o *ademenitoare*. Pentru ea pare un joc fără consecințe fiindcă se simte în siguranță, protejată parcă de conștiința unei indiferențe organice, nevoile ei sexuale nefiind încă reale. Dar jocul ei este provocator; poate fi luat în serios fără ca ea să bănuiască măcar. Inocență, e amenințată de viol.¹

La Berbecul disonant e posibil, din păcate, ca aceste aberații, firești în adolescență și puțin mai accentuate la tipul nostru, să devină puternice la vîrsta adultă. De aici un anume donjuanism (Casanova, Ninon de Lenclos). Pentru el, de altfel, dragostea la prima vedere nu are vîrstă; de aceea infidelitatea este o sabie a lui Damocles suspendată deasupra căsniciei sale care evoluează în nesiguranță, în voia furtunilor pasionale. E suficientă o nesăbuiță: căminul e părăsit, căsnicia desfăcută, divorțul consumat. Este domeniul *iubirii-luptă*. Dragostea are cu atît mai mult preț și mai multă savoare, cu cît adversarul trebuie ingenuncheat; dar jocul acesta face ca iubirea să se consume în luptă, în certuri, în discuții.

La tipul armonios, viața conjugală poate să fie perfect fericită. Partenerul sau partenera din zodia Berbecului poate fi ajutat(ă) dacă i se dezvăluie obstacolele pe care impetuositatea sa naturală le ignoră; dacă i se frînează impulsurile uneori primejdioase, dirijîndu-i-se mai degrabă energia fără a i se înfrîna entuziasmul; dacă i se moderează atitudinea cu aerul, totuși, că i se dă dreptate; dacă e ajutat(ă) să aibă răbdare și să nu ia o decizie nechibzuită; dacă i se întărește puterea de stabilizare și de realizare.

Tentația șefiei

Orientare

În general, tînărul Berbec nu își face probleme în privința orientării profesionale. Își manifestă foarte devreme preferințele, deoarece se simte chemat spre o carieră care îl atrage, fie că i se potrivește, fie că nu.

Se simte prea muscular ca să nu se îndrepte spre o profesie în care să se poată cheltui și să dea toată măsura presiunii sale motrice. Temperamentul îi

¹ În patologia sexuală, se poate avansa că bărbatul Berbec disonant riscă să fie expus actului scurt, iar femeia să sufere violența sexuală a bărbatului.

comandă să aleagă o muncă nesedentară și chiar o activitate care implică exerciții fizice.

Îi trebuie, în primul rând, o activitate care să-i stimuleze nevoia de nouă, bunăoară tipul de muncă polivalentă, variată sau itinerantă.

Desigur, se va simți și mai în largul său dacă profesia îi va da ocazia să înfrunte vreun pericol, să-și arate vitejia, să facă vreo ispravă, să satisfacă senzații tari. O meserie e frumoasă, în ochii lui, dacă este o aventură în care poate să riște.

Nu e de mirare dacă vrea să se lanseze într-o corporație nou creată, ai cărei specialiști sînt încă puțini la număr și ale cărei debușeuri abia se întrezăresc. Berbecii sînt cei care dau năvală spre profesiile de avangardă și ocupă primele locuri; în felul lor sînt călăuze, dacă nu chiar persoane exemplare.

Ceea ce contează pentru astrolog nu e atît eticheta profesională, cît rolul jucat în cadrul meseriei. Or, Berbecul simte nevoia să joace un rol pe linia generală a animatorului, a celui care-i antrenează pe ceilalți la acțiune, a conducătorului, a cercetașului, a precursorului, a renovatorului, a șefului... Cu condiția să fie considerat ca atare, își va ocupa locul cu sentimentul (indispensabil) că se află în *elementul său*.

Dacă admitem cifra de aproape treizeci de mii de meserii recenzate oficial, este de la sine înțeles că nu poate fi vorba să le enumerăm pe toate cele care îi convin unui Berbec. Cel mult se pot schița cîteva linii directoare în ordinea sectoarelor profesionale caracteristice. În acest sens ne vom inspira dintr-o categorie profesională furnizată de testul lui Szondi: profesiile *sadice*. Incontestabil, Berbecul este un tip agresiv; meseria pe care și-o alege e în general o ocazie de a-și afirma violența interioară, de a înfrunta agresiv obiectele, lucrurile, oamenii sau fenomenele vieții.

Profesii

Nevoie instinctuală: Agresivitate, nevoie de putere, virilitate activă.

Percepție senzorială dominantă: Sensibilitate cenestezică, sensibilitate musculară.

Obiecte instinctuale: Fier, metal, foc, mașini, animale, persoane...

Mijloace profesionale: Topor, tîrnăcop, cazma, ciocan, daltă, cuțit, forjă...

Locuri profesionale:

a) abator, grajd, grădină zoologică, cazarmă, uzină, mină, topitorie, club de sport...

b) săli de operație, tribunal...

Soluții...

a) Metalurgie generală, siderurgie, topitorie, mecanică, industrie, extracție de minereuri, construcție de mașini, folosirea motoarelor...

b) Măcelărie, mezelărie, abator, ecarisaj, vînătoare, dresură, creșterea animalelor, cultură fizică...

c) Apărare națională, armată, poliție...

d) Barou, medicină veterinară, medicină dentară, infirmerie, chirurgie, sculptură...

Atitudini față de muncă

Dintre toate tipurile, Berbecul este cu siguranță cel care are cele mai puține dificultăți de a porni la acțiune. În privința aceasta, e uluitor.

Dar ritmul său de muncă e foarte inegal. Este ființa care pune oricînd mîna la treabă. Se repede asupra lucrului de făcut, îl începe și îl duce la capăt, uneori cu o grabă febrilă. Activitatea lui este mai curînd inspirată de intuiție, de ocazia care se prezintă, decît concepută în funcție de un plan cu-adevărat metodic. Acest lucru nu satisface spiritul de echipă. Și totuși, nu-i place munca solitară; are nevoie de cooperare, dar se situează oarecum ca un lucrător la marginea colectivității. Văzîndu-i pe ceilalți că progresează, este antrenat parcă fără să vrea și caută să îi devanseze. Nu lui trebuie să i se încredințeze detaliile unei operațiuni; nu are nici gustul pentru așa ceva și nici nu este destul de meticulos; preferă planurile largi ale acțiunii, acolo unde se *pregătuște* ceva...

Cu superiorii, nu este dintre cei mai disciplinați și se manifestă uneori cu dezinvoltură. Cu atît mai mult cînd e strunit; din acel moment, își va dezvălui spiritul de frondă și va deveni cu siguranță un *incitator*. În schimb, dacă se simte bine încadrat de șefi care îl apreciază — și pe care îi stimează — este capabil de un zel uimitor.

Cu egalii săi este direct, destul de *camarad*, devine repede familiar, uneori e chiar brusc și de o sinceritate brutală, adesea autoritar.

Nu admite ca inferiorii să nu îi dea ascultare; vrea chiar ca toți să fie la cheremul lui. Există riscul ca în serviciul său să se comită nedreptăți, datorită simpatiilor și antipatiilor sale, cel mai adesea nerezonabile.

Condiții pentru cel mai bun randament: fie că e *cadru superior* sau simplu executant, trebuie să i se lase o anumită marjă de libertate, o posibilitate de inițiativă personală; de asemenea, nu trebuie să i se rănească amorul-propriu; are simțul onoarei.

Finanțe

Dacă ne este imposibil să facem evaluarea averii unui tip zodiacal, ne este cel puțin permis să definim o atitudine comună față de bani.

Pentru tipul Berbec, această atitudine e foarte instinctivă. Primar, spontan, rezistă greu plăcerii de a-și oferi obiectele care îl tentează. Nu știe să facă economii; i se întîmplă să le aibă doar, cel mult, în vederea unei cumpărături importante; și, chiar și așa, ajunge să nu poată aștepta, să abandoneze un proiect cu realizare prea îndepărtată pentru o achiziție mai mică și mai presantă. Această înclinație spre risipă este tipică pentru Berbecul tînr. Să ne gîndim la Baudelaire care și-a tocat moștenirea de familie în cîteva săptămîni, ca și la destul alți reprezentanți semnificativi ai semnului. O avere, în mîinile lui, nu durează mult; e cheltuită în cel mai scurt timp. Trebuie să-și reinnoiască posesiunile, să-și schimbe mașina, mobilierul..., să ofere cadouri, să facă pe generosul etc. Mai e apoi și amețea pe care o dă cheltuirea rapidă a unor sume mari; cum să-i rezisti?

Să nu-i subestimăm totuși șansele: ele există, de îndată ce primul semn zodiacal cooperează cât de cât cu un alt simbol astral, bun organizator; atunci anvergura Berbecului se afirmă conform propriei sale formule: *Cine nu riscă nimic nu are nimic*. Magnatul John Pierpont-Morgan (Soare, Mercur, Venus în Berbec), care a înființat trustul oțelului și a pus bazele uneia dintre cele mai importante bănci de afaceri din lume, este un exemplu semnificativ.

Șansa Berbecului stă incontestabil în câștigul ieșit din comun, în afacerea survenită pe neașteptate și pe care o conduce fără ezitări; dar este genul de operațiune care comportă mari riscuri și are șanse egale de reușită, dar și de eșec. Dacă insistă prea mult la jocul de noroc, loterie, speculații, fără rezultate imediate, este preferabil să renunțe cât mai repede.

Elitele

Vrem să abordăm acum tipul Berbec în manifestările sale publice și realizările sale superioare. Pe măsură ce individul se îndepărtează de *grosolănia sa instinctivă*, el se îndepărtează și de amprenta primară a tipului său. Acesta continuă, fără îndoială, să îi însemne comportamentul, dar nu mai putem sesiza decât o urzeală subtilă. Și cum, pe de altă parte, nu mai avem de-a face cu un tip, ci cu o *personalitate*, adică un individ complex, nu putem pretinde aici decât să sesizăm o caricatură sau o aproximație. Este soarta oricărei tipologie, fie că e morfologică, fiziologică, psihanalitică ori zodiacală.

Politica

În politică, instinctele predomină; astfel, tipul Berbec este ușor de recunoscut, dacă se schițează un comportament. Când tipul acesta se amestecă în politică, cel mai adesea aduce cu sine tot focul avântării și violenței sale.

Are un suflet de militant, de partizan care face corp comun cu forța clanului; trece direct la acțiune și și-o dorește îndrăzneată. Îi place să *meargă pînă la capăt*, reclamînd pretutindeni soluțiile de forță. Este de ajuns ca Berbecul să fie un tip luptător, și vom avea de-a face cu un *creier aprins*, cu omul faptelor îndrăznețe; este primul care manifestează, care iese în stradă, care declanșează greve.

Sînt motivele pentru care simte mai degrabă afinități cu partidele extreme: acolo impetuositatea sa își poate da toată măsura, pînă la fanatism, și nedisciplinatul din el devine atunci un *aliniat*. Dacă aparține unui partid moderat, se plasează definitiv în aripa extremă a partidului respectiv. Este de la sine înțeles că devine un incitator, un conducător, un șef. O pecete Berbec foarte precisă se regăsește la Bismarck, Blum, Caillaux, Cromwell, Doriot, Flandin, Gambetta, Göring, Hitler, Lassale, Lenin, Maurras, Napoleon al III-lea, Ribbentrop, Thiers, Thorez...

Artele

Artistul Berbec este făptura imaginilor frapante, a culorilor vii și contrastante, a impresiilor puternice. Îi plac ghiveciurile literare foarte condimentate,

fie că le compune în sănătatea planturoasă a epocilor clasice sau în excesele decadenței.

Are gustul singelui, al acțiunii, al luptei, al animalității, al sălbaticului, al viciului, al obscenului, al oroarei... deși nu exprimă mai adesea decât una sau două note din gama respectivă. Aceasta e fizionomia profundă pe care o prezintă operele Berbecilor celor mai tipici: Baudelaire, Goya, Honegger, Van Gogh, Zola...

A dat naștere mișcării futuriste, al cărei manifest exalta frumusețea vitezei, dinamismul vieții moderne și primatul agresivității (insomnia febrilă, saltul periculos, palma și lovitura de pumn) într-o chemare la revolta deschisă și îndrăzneată contra muzeelor și academiilor. Mai mulți dintre promotorii acestei mișcări erau într-adevăr Berbeci tipici: Carlo Carrà și, mai ales, Gino Severini, cel care a pictat *Dansînd „Pan Pan” la Monico*.

Nu există un gen care să îi convină în mod special; fie că e poet al oribilului și al excesului, romancier ultrarealist, critic acerb, polemist turbat, cronicar gălăgios, pictor în culori crude... rămîne credincios temperamentului său. Nimic mai ușor, pentru el, decât să fie mereu în *frondă*, de vreme ce inaugurează un ciclu nou; tinde, din această cauză, să se prezinte drept un punct de plecare, fără tradiție, fără trecut, dar trăind în nesiguranță interioară; istoria începe cu el.

Ceea ce îl caracterizează și mai mult este o anume calitate a imaginației care ține de natura elementului său: Focul. „Reveria, spune Gaston Bachelard, are patru domenii, patru vîrfuri prin care se aruncă într-un spațiu infinit. Ca să descoperi taina unui adevărat poet, a unui poet sincer, a unui poet credincios limbii sale originare (...), este suficient un cuvînt: Spune-mi care e fantasma ta? Gnomul, salamandra, sirena sau silfida?” Cu siguranță, spiritul poetic al Berbecului autentic se supune în întregime seducției imaginii preferate a salamandrei care, luînd foc, se mistuie în propria sa flacără. Vom găsi această calitate de foc a imaginației creatoare la toți Berbecii, conform cu variantele proprii fiecărui caz (Baudelaire, Goya, Mallarmé, Van Gogh, Zola...).

Existența

Mic dicționar de personalități din zodia Berbecului

Iată marea familie a *notabilităților* din semnul Berbecului.

Am alcătuit-o consultînd mai multe mii de hărți ale cerului aparținînd unor celebrități diverse: artiști, scriitori, filozofi, oameni politici, savanți, sportivi, vedete... Selecția noastră a reținut cazurile în care semnul Berbecului era cel mai încărcat, cel mai *ocupat*. Nu există deci nimic arbitrar, dar din această familie nu am alcătuit decât o mică listă care e departe de a fi completă: ne lipsesc multe date (și ore) de naștere; am reținut numai cazurile cele mai semnificative, regretînd că trebuie să renunțăm la exemple interesante, dar prea numeroase pentru expunerea noastră.

Berbecul este așadar o componentă a tuturor acestor personaje. Dar semnul se referă la fiecare din ele în mod variabil.

Există *tipurile Berbec*, adică cele la care semnul predomină pe harta cerului (semn în general foarte ocupat sau mai puțin ocupat, dar cu supremația planetară a stăpînitorilor Marte și Soare) și, totodată, în caracter și destin. Vorbim atunci de *dominanta Berbec*. Exemple sînt Baudelaire, Becque, Brando, Gambetta, Goya, Maurras, Murat, Robic, Savonarola, Sfînta Tereza, Van Gogh, Zola...

Există și cazurile în care Berbecul mai acționează ca dominantă, dar această dominantă cedează în fața uneia sau a două alte semnături importante; sînt cazuri mai complexe de bipolaritate sau tripolaritate psihologică; avem de-a face atunci cu o *dominantă parțială*. Exemple: Bismarck, Hahne-mann, Hobbes, Honegger, Mallarmé, Vigny...

În fine, cazurile cînd Berbecul nu reprezintă decît un aspect limitat și ne-predominant al temei astrale și al personalității; vorbim atunci de *componentă Berbec*: în înfățișarea individului, semnul nu reprezintă decît o funcție psihologică mai mult sau mai puțin importantă, restul ținînd de resortul altor factori. Cazurile lui Descartes, Einstein, Gallieni, Lenin, George Sand... Exemplele acestea nu puteau fi eliminate fiindcă ne permiteau să identificăm manifestări precise și tipice de Berbec (inteligența lui Mercur la Copernic, Einstein, da Vinci... feminitatea Lunii la George Sand...).

Se va putea obiecta că, în pofida zodiei comune și a unei identități caracteriale care derivă de aici, există tot atîtea cazuri, tot atîtea personaje diferite. Pentru a vedea lucrurile mai clar, tipul zodiacal trebuie să se intersecteze cu tipul planetar. Apar atunci grupuri mai bine definite în subdiviziunea noastră.

În *zona celor influențați de Marte*, se află excitabilii, impulsivii, excesivii, nebunii (Becque, Murat, Robic, Van Gogh, Hrusciiov...)

Cu *solarienii* ne apropiem mai mult de formula pasionatului idealist (Lavallière, Sfînta Tereza...).

Jupiterienii au de partea lor o forță, o autoritate, o putere domesticită și echilibrată (Brahms, Gambetta, Honegger, Napoleon al III-lea, Zola...).

Saturnienii se repartizează între lipsa de emotivitate și hiperemotivitate, de o parte cei calmi, stăpîniți sau inhibați (Descartes, Einstein, Haydn, Vigny...), de cealaltă cei chinuți, pururea triști, dramatici sau tragici (Baudelaire, Goya, Mallarmé, Maurras, Savonarola...).

Venusienii aparțin în special lumii celor nepăsători, care știu să se bucure de clipă (Ninon de Lenclos, Ludovic al XV-lea...).

Mai puțin caracteristici pentru semnul acesta sînt mercurienii și lunarienii.

Acestea fiind spuse, tipul ideal de Berbec se regăsește — în totalitate sau în parte, sub un aspect sau sub altul — în fiecare caz particular. E suficient pentru a ne edifica asupra autenticității familiei Berbecului. Și totuși diversitatea cazurilor este prea mare ca să se poată cuprinde unitatea caracterială a acestei întregi lumi. Singurul mod de a izbuti în acest sens este să *comparăm* familia Berbecului cu familia Taurului, cu familia Racului, cu familia Balanței... Numai astfel ne putem da seama pe deplin că de fiecare dată avem de-a

face cu *oameni diferiți*, cu un tip uman detașîndu-se perfect în relațiile cu celelalte tipuri.

În această galerie de analize, ne-am oprit numai la tipurile cele mai caracteristice, limitînd uneori la cîteva rînduri explicația unor cazuri parțiale. Nu trebuie deci să mire pe nimeni dacă am simplificat, cum se întîmplă în orice schiță, și chiar dacă a trebuit uneori să recurgem la accentuări exagerate sau la caricatură. Dar tocmai unghiul nostru de vedere este în cauză: în timp ce individul trebuie văzut chiar de la *centrul* zodiacului, noi l-am surprins, ca să spunem așa, la *suprafața* Berbecului, urmînd optica particulară a semnului. Ne-a interesat, la fiecare din personaje, *urzeala Berbec* și am vrut să aducem, de fiecare dată, o mărturie cît mai fidelă posibil, degajată de contextul viu și uman al personalității totale. Sperăm ca în felul acesta să fi reconstituit *universul semnului* în această succesiune istorică.

LOUIS ARMSTRONG

Născut în New Orleans, 4 iulie 1900, la miezul nopții (Ascendent Berbec în sextil cu Marte în Gemeni), Armstrong este Berbec prin geniul său de improvizație care l-a dus la inventarea jazzului *hot*, cu sensul de *foarte cald*, *fierbinte*, aplicat la intensitatea expresivă a muzicii și la intonația instrumentistului. *Hot* este jazzul improvizat cu o maximă libertate de interpretare... Înfocare și improvizație dezlănțuită, recunoaștem aici amprenta Berbecului.

RAYMOND BARRE

Cine ar mai fi surprins, privindu-l și auzindu-l chiar și numai o clipă, că Raymond Barre este întru chiparea avantajoasă a jupiterianului? La nașterea sa, petrecută la Saint-Denis în insula Réunion, la 12 aprilie 1924, ora 6.30, Jupiter în culminație se afla în trigon cu Soarele, care atingea Ascendentul, ambii în Berbec.

Această caracterizare planetară e în perfectă concordanță cu stilul prim-ministrului francez, cu magnifica siguranță a persoanei sale, cu gîndirea sa convingătoare prezentată pe un ton autoritar, doctoral, cu aerul său de forță amplă și magistrală, avînd în vedere că o asemenea ființă se simte condusă de firea sa generoasă.

Pe urmă, sub stimulul confruntării, figura acestui jupiterian ia brusc aerul Berbecului. De îndată ce această nuanță se accentuează, bărbatul de caracter devine dur și, ca să se exprime, caută în repertoriu teribile „puncte pe i”. Vorbirea sa directă începe atunci să semene cu o lovitură de pumn și, în unde de șoc, el le aruncă interlocutorilor săi adevărul în față. De aici provin savuroasele formule „cu detergent”: *Aici, nu se cîrtește, se trage tare și, cînd se trage tare, se cîștigă* (Lyon, 12 decembrie 1980).

CHARLES BAUDELAIRE

Născut în Paris, la 9 aprilie 1821, ora 15, Baudelaire este (împreună cu Zola) unul dintre scriitorii cei mai tipici ai zodiei. Într-adevăr, Soarele, Venus, Marte, Jupiter și Saturn se aflau în Berbec; cazul său merită deci să fie studiat. Nu se pot separa la el valorile semnului de cele ale Casei a VIII-a în care se

găsește cu toate aceste planete: Casa morții, a neantului, a valorilor infernale și satanice. În această direcție generală se vor exprima ele (la fel cum, la Zola, se vor exprima în sfera Casei a IV-a: familia, căminul, pământul, ereditatea, mediul... Aceasta indică deja o primă diferență în orientarea celor doi creatori).

Baudelaire poate fi considerat primul mare poet blestemat; a dat primul semnal al revoltei; primul, a încercat să scape dintr-o societate care nu îl putea înțelege: evadare și revoltă.

Foarte de timpuriu, este dat la internat. În jur nu întâlnește decât ostilitate. Colegiul din Lyon, va nota el mai târziu: lovituri, înfruntări atît cu profesorii, cît și cu colegii, melancolii apăsătoare. Acest poet din Berbec, în timp ce este un poet al Casei a VIII-a, este și un poet saturnian în sens astrologic deplin. De unde asocierea unor teme contradictorii: revoltă și melancolie. În pofida sentimentului de singurătate (Saturn), se afirmă un gust foarte viu pentru plăcere și viață. De mic copil, spune el, am simțit în inima mea două sentimente contradictorii: oroarea vieții și extazul vieții¹; prima este pentru Sectorul al VIII-lea și pentru Saturn ceea ce este cea de-a doua pentru Berbec. Această întâlnire dintre extreme va face din Baudelaire un aventurier disperat, care va porni într-o călătorie interioară în străfundurile cele mai ascunse ale personalității sale. Va căuta porțile visului și explorarea interioară, pe toate căile artificiale: băutură, opiu, hașiș.

Acest explorator înclinat mereu spre lipsa de măsură (Berbec) nu va întâlni decât Sectorul al VIII-lea,

„Zilnic spre Infern coborîm cu un pas.“

Coborîrea în sine, plonjarea în adîncimile subconștientului, în împărăția umbrelor unde se proiectează lumina implacabilă a spiritului său critic (conjunție Mercur-Marte-Pluto), îl va face să întâlnească Neantul, Moartea (s-a vorbit, în cazul lui, de un adevărat „cimitir interior“). Mai mult, Baudelaire va deveni poetul Florilor Răului, așezînd satanismul în centrul operei și al ființei sale; de unde și poezia sa de o asprime și de o cruzime care au stîrnit scandalul.

Desigur, nu vom merge pînă acolo încît să spunem, pentru a suscita analogii, că Baudelaire este un poet al Focului prin flăcările Infernului (deși probabil că ardea, psihic vorbind, în ele), dar este astfel prin însăși starea sa poetică, alcătuită în totalitate din „evaporarea eului“. Această evaporare este evadare și, mai ales, cum spune Blin², în același timp „Fuziune și Ascensiune“. Pentru a fi cel care

„...planînd deprinde fără efort, semeț
Limbajul florilor și al lucrurilor mute“³,

¹ *Journaux intimes*.

² Baudelaire, N.R.F., 1939.

³ Baudelaire, „Înălțare“, trad. Aurel Rău, în *Poeți francezi*, Dacia, Cluj, 1987, p. 78. [Acolo unde trimiterele autorului nu au fost deloc clare sau unde lucrarea din care au fost extrase citatele nu a fost tradusă în românește, traducerea ne aparține (n. t.).]

„Trebuie să te înalți, să-ți iei zborul departe de pămînt, să te purifici în văzduhul superior: Eleviație a visării contemplative, ascensiune lichidă spre vastele ceruri fermecate.“ Această poezie a azurului care se complăce în miraculoasele construcții ale impalpabilului este, mai mult decît o poezie a aerului (unii s-au înșelat asupra acestui aspect), o poezie purificatoare a Focului, alcătuită în întregime din fuziune.

Guy Michaud îl consideră pe Baudelaire „părintele întregii poezii moderne“. Sensibilitatea sa a definit un „nou mod de a simți“. Cristalîzînd curente multiple, amestecînd între ele și conjugînd numeroase teme — spleen, satanism, vrajă, extaz, misticism etc. (Sectorul al VIII-lea) — „baudelaismul“ a devenit o temă literară nouă... „Dar calitatea sa de precursor stă, mai ales, în intuirea corespondențelor, analogiei și simbolismului universal [dragii astrologului], din dorința de a descifra misterul și hieroglifa creației...“¹

Aparent, între Baudelaire și fratele său zodiacal, Zola — pe care îl vom studia mai departe — se află o lume întreagă care face de neconceput orice apropiere. Nu este însă și părerea astrologului, care judecă, dincolo de formele ce îi scapă mai mult sau mai puțin, analogiile profunde.²

Vom înțelege ce îi apropie dacă identificăm ceea ce îi opune. Baudelaire este un introvertit pur, total întors spre sine însuși, iar Zola un extravertit tipic, exclusiv îndreptat spre lumea exterioară. Lupta pe care primul a purtat-o cu sine, cel de-al doilea a asumat-o în afară. Iar dacă Baudelaire a descoperit Infernul la capătul explorării sale interioare:

„Și dacă va fi raiul sau iadul nu ne pasă!
Un singur gînd ne arde: dăm de ceva nou“³

Zola a reînnoit viziunea romancierului, dar sondînd tenebrele exterioare, descoperind Infernul în alcoolismul unor Lantier, Coupeau, Bec-Salé, în prostituția unei Gervaise, în întunecimile din adîncul minei...

JEAN-PAUL BELMONDO

Cu sufletul la gură, Moderato Cantabile, Ciociara, Cartouche, O maimuță iarna, Denunțatorul, Cel mai mare dintre frații Ferchaux, Coajă de banană, Omul din Rio, 100 000 de dolari la soare, Week-end la Zuydcoote, Aventurile unui chinez în China, Duiosul vagabond... Jean-Paul Belmondo este o figură a ecranului, reprezentativă pentru semnul Berbecului. Născut în Neuilly, la 9 aprilie 1933, ora 9, prezintă o triplă conjuncție Soare-Venus-Uranus, în inima semnului cu Ascendentul în Gemeni. Stilul pe care îl degajă personajul în ansamblul diferitelor sale roluri este cel al unui Berbec al aventurii care trăiește în miezul evenimentelor.

Este un „dur“ de o îndrăzneală nebună, cascador pe marginea prăpastiei; temerar, nu se îndoieste de nimic, „joacă tare“ și se „ambalează“ imediat, cu-

¹ Guy Michaud, *Message poétique du Symbolisme*, vol. I, Ed. Nizet.

² Amîndoi au Berbecul dominant, Saturn foarte puternic și o conjuncție Mercur-Marte-Pluto.

³ Baudelaire, *Florile răului* (trad. Al. Philippide), București, Editura Minerva, 1978, p. 228 (n. t.).

rajos și decontractat, merge pînă la capătul senzațiilor unui dansator pe sîrmă. Pe lîngă acestea, prezintă și o latură de copil cuminte; este flăcăul necizelat cu inima largă, repede satisfăcut, dar săturîndu-se la fel de repede, căruia nu-i place să se întoarcă o dată ce a luat hotărîrea de a pleca. Pentru el, viața este o directă în plin obraz — oare nu adoră boxul, așa cum o arată și nasul său deformat? —, o încăierare de dragul încăierării (ca pentru Berbecul Charles Bronson, altă întruchipare contemporană a violenței). Nu are aerul de neli-niște și mister pe care îl afișează tenebrosul Scorpion Alain Delon, colegul său din *Borsalino*. Cu țigara la colțul gurii și zîmbetul mereu triumfător, trăiește cu cărțile pe față, căutîndu-și aventuri nebunești, tot atîtea motive de laudă. Astfel, este prototipul unui anume tineret modern: cel al clipei imediate.

BISMARCK

Bismarck s-a născut la Schoenhausen, Prusia, la 1 aprilie 1815, ora 13 (Soare — stăpîn al Ascendentului în Leu — în Berbec, cu Marte dominant la Descendent). Această caracteristică îi corespunde Cancelarului de fier, unul dintre slujitorii cei mai duri și mai convinși ai rațiunii de stat, întemeietorul autoritar al Reichului german și promotorul ideii preponderenței sale europene. Politica lui a permis lui Wilhelm I — care avea, ca și el, Soarele, stăpîn al Ascendentului în Leu, în Berbec și Marte în același unghi — să devină *primul* (Berbec: primul semn) suveran al noului imperiu.

MARLON BRANDO

Marlon Brando s-a născut la 3 aprilie 1924, în Omaha, Nebraska, S.U.A., în timp ce Soarele, Luna și Mercur se aflau în Berbec.

În persoana sa athletică și în personajele pe care le-a creat pe ecran, regăsim caracteristicile proprii semnului Berbec. Marlon Brando s-a manifestat în mod esențial printr-un nonconformism și o independență activă cu care nu sînt obișnuite mediile cinematografice de la Hollywood. Afișîndu-și celebra neglijență vestimentară, disprețuind societatea artificială a capitalei cinematografului, făcînd posibile cele mai contradictorii zvonuri pe socoteala sa, preferă compania oamenilor simpli și a funcționarelor mărunte. Alegîndu-și singur rolurile, refuzînd brusc să continue să turneze (ca în superproducția *Egipteanul* pe care a părăsit-o subit, comunicînd, după ce a fost căutat în zadar, că se internase într-o clinică pentru o *boală nervoasă*), acest *leading-boy* N° 1 este actorul cel mai prestigios al cinematografului american. Calitățile lui îi permit să-i domine pe cei mai autoritari dintre producători. În plus, *ranch-ul* său, în care își plasează cîștigurile cele mai importante, îi dă posibilitatea, cum a și declarat-o, să părăsească cinematograful cînd dorește.

Fie că este căpetenia revoluționară a țărănilor în *Viva Zapata*, unde reușește să își confecționeze un tip mexican, sau Marc Antoniu, șiret, plin de dibăcii, în *Iulius Caesar*; fie că e șeful unei bande de derbedei în *Sălbaticul*, film de o rară violență, sau, în *Pe chei*, boxer ratat, intrat în slujba gangsterilor puși de patroni în fruntea sindicatului docherilor, întotdeauna regăsim la el o intensitate a expresiei dramatice despre care e greu să nu admitem că seamănă cu energiile din „primul semn“.

CASANOVA

La Veneția, pe 2 aprilie 1725, s-a născut regele tuturor aventurierilor, a cărei viață a străfulgerat ca un meteor peste toate țările Europei: Giacomo Girolamo Casanova. Nu i se cunoaște ora nașterii; în tot cazul, este vorba de un tip solar mai precis, un solarian din Berbec, ajutat de o puternică amprentă a Peștilor datorită ocupării acestui semn de către Mercur, Venus, Marte și Jupiter.

Amprenta Berbecului se va recunoaște în acest autoportret...

...*Jucător hotărît, adevărată mină spartă, mare vorbăreț, întotdeauna tranșant, deloc modest, întrepid, amator de femei frumoase, luînd locul rivalilor, necunoscînd drept companie decît pe cea care-l distra, nu puteam să nu fiu urît de ceilalți; dar, gata oricînd să plătesc cu propria mea persoană, credeam că totul mi-este permis; căci mi se părea că abuzurile care mă deranjau trebuiau înfierate.*

Și adaugă, în alte împrejurări: *Îmi plac mîncărurile cu un gust pronunțat; cita cu această ocazie brînzeturile în care încep să apară viermi și vînatul cu o fezandare avansată, și conchidea: Cît despre femei, am găsit întotdeauna un suav mirosul celor pe care le-am iubit.*

Într-o viață de nebunii trăită într-un ritm infernal și la fel de plină de întorsături neașteptate ca o povestire din *O Mie și Una de Nopti*, apare, rînd pe rînd, sărac, îndatorat și bogat, preot, ofițer, derbedeu, violonist, mare senior, libertin, rosi-crucian, căutat pentru a fi închis, magician, spion, scriitor, ermit enciclopedist, călător pe toate drumurile Europei, veșnic într-alt oraș, acordînd, pe lîngă cuceririle feminine și escapadele sale, un loc de frunte atacurilor cu arma în mînă, provocărilor trufașe, mereu plin de resurse în prezența pericolului, permanent angrenat într-o nouă aventură... Poate fi considerat multiplu sau multiform și contradictoriu... palavragiu, trișor, impostor, falsificator, pușlama, șarlatan, cinic, plin de toate turpitudinile..., dar și spirit distins și erudit, cunoscător al geometriei, al cabalisticii, al alchimiei, al astronomiei, al științelor economice, conversînd cu mai-marii lumii, combătîndu-i pe Voltaire și pe d'Alembert... Iar cînd, o dată cu vîrsta, nu mai era capabil să facă ce făcuse cu sabia la cingătoare și caleașca înhămată cu șase cai la poartă, a făcut-o cu pana, scriindu-și memoriile! Mai mult, după moarte, chiar povestea lui devine la fel de aventuroasă ca și viața pe care a dus-o: de un secol, în jurul memoriilor sale se poartă o adevărată bătălie între casanovieni, erijați în detectivi și cuprinși de o adevărată „febră a casanovismului“ ca să depisteze, să lămurească, să deznoade ițele încîlcite ale vieții turbulente dusă de bărbatul cel mai popular din secolul său, după Napoleon, și care încă nu-și dezvăluie misterele.

La prima vedere, Casanova se detașează din grupul familiei Berbecilor celebri. Cu toate acestea, aventura este o trăsătură specifică a semnului, pe care o regăsim, mai mult sau mai puțin, la toate personajele noastre: aventură științifică la von Braun, artistică la Chaplin, socială la Krupp, politică la Hrușciiov... Or, la Casanova, aventura există în stare pură. Și, dacă există un caracter specific care să corespundă și unuia, și altuia, atunci este tocmai cel al Berbecului: Colericul. Împins de înflăcărarea elanurilor și a apetiturilor sale de viață, veșnic în mișcare din nevoia de senzații tari, acest tip are mai mult

sau mai puțin tendința de a trăi „o viață care arde”; iar Casanova este exemplul cel mai sugestiv.

Personajul său psihologic se apropie sensibil de al lui *Charlot*, în sensul că acest Berbec se dăruie spontan firii sale, ignorând, sau vrînd să ignore cenzurile și constrîngerile educației, ale civilizației. În ciudata regulă de comportament a lui Casanova, anumite lucruri erau socotite dezonorante, altele deveneau, dimpotrivă, subiecte de mîndrie. Cine poate discerne în amestecul de rușine și orgoliu cu care mărturisește el amantei sale prezente aventurile trecute? Casanova este un amoral, în sensul că obișnuiește să calce în picioare normele comune și posedă o morală proprie, care îl autorizează să se dedea la tot soiul de fantezii, impunîndu-i totodată un cod de bună conduită. Dar se situează în afara regulilor, aproape chiar în afara legilor: este Berbecul instinctului în stare naturală, în toată generoasa, periculoasa și confuza sa spontanitate animalică.

CHARLIE CHAPLIN

Charlie Chaplin vine pe lume în Londra, la 16 aprilie 1889, ora 19, cînd Soarele merge la culcare însoțit de Mercur în Berbec; un Berbec special purtînd dubla iscălitură planetară a lui Uranus, ce răsare, și a lui Saturn, care culminează.

Dar înainte de a discerne caracteristica de Berbec în persoana sa, întrezărim tipul uranian-saturnian, adică un independent singuratic care, de mic copil, fuge de acasă ca să-și trăiască aventura, în aer liber, sub cerul liber; un excentric care se întoarce în locul de unde a fost izgonit, un inadaptat umoristic căruia i se întîmplă tot soiul de povești și chiar o serie de gaguri; o ființă prea puțin menită să trăiască pe planeta noastră, dar care va face în cele din urmă, din nenorocul său de început, un geniu unic, găsindu-și expresia artistică a originalității pe peliculele de film, devenind un omuleț singular cu mustață și pălărie melon, cu bastonul flexibil, cu pantalonii prea largi, cu pantofii prea lungi, cu alura de paiață săltărească și de robot cu mișcări sacadate...

Eroul comic pe care l-a creat și căruia i-a dat viață la scara întregii omeniri poartă pecetea celor două stele. Comicul său este în mod fundamental o caricatură uraniană de inadaptare împinsă la extrem: utilizează reflexe sau aplică gesturi care s-ar potrivi altei acțiuni ori situații: își sugă cuiele din pingele ca pe niște oase și își înghite șireturile ca pe niște macaroane; sau intră într-o prăvălie cu jamboane și cîrnați și o ia drept tramvai... Neapartinînd nici unei clase, necunoscut, anonim, fără acte de identitate și fără resurse, fără naționalitate și fără prieteni este un singuratic care nu-și găsește locul în societatea oamenilor, unde nu face decît gafe, ca, bunăoară, atunci cînd se trezește închis în tamburul unui restaurant din a cărui ușă pivotantă nu poate ieși... Astfel, pe nesimțite, trecem de la nota uraniană excentrică la nota saturniană dramatică. Ne gîndim, de pildă, la gagul repetat al femeii cochete pe care Charlot crede că o captivează, dar a cărei privire se adresează, deasupra lui, unui rival nevăzut... Umorul său sumbru este cel al unui poet blestemat; comicul său este o comedie a sărăciei (*O viață de cîine*), a greutăților (*O zi grea*, *Charlot boxer*, *Vagabondul*, *Charlot soldat*...), a singurătății (*Peleri-*

nul), sau a decepției, a ghinionistului recalcitrant... într-o asemenea măsură, încît a fost numit poetul adaptării umilite a oamenilor la mizeria lor!

Dar unde se află atunci Charlot Berbecul?

El se găsește deja — și prin aceasta semnul participă cu cele două planete la un ansamblu — în acel Charlot „care încasează”, pentru care totul începe, totul e de făcut și care se mișcă într-un univers ostil, chiar la nivelul luptei pentru viață. În scheciurile lui este pus în cauză, aproape constant, chiar dreptul la existență. El este un erou al dorinței de a trăi, care riscă să se împiedice la tot pasul de fiecare obstacol, care nu se dă bătut și extrage chiar din lupta sa sentimentul primordial al existenței. Și astfel ne face să rîdem. Nenorocirile sale sînt exaltante! Să nu uităm că cel mai rău lucru ce i se poate întîmpla unui Berbec este monotonia, care duce la plictiseală. Nimic nu e mai de preț, ca să simtă că trăiește, decît gagul cu bumerangul, efectele de surpriză, senzațiile la mare tensiune...

În același timp, iată și primul semn de Foc care potențializează și încălzește la roșu intensitatea deosebită a jocului eroului nostru. În acest sens, scheciurile lui Charlot amintesc de o operă de artă expresionistă și îl situează pe Charlie Chaplin, alături de Goya, Van Gogh, Honegger (alți Berbeci), în aceea familie a artiștilor tensionați, care își strigă pasiunea.

Dar, în plus și mai ales, amprenta Berbecului se vede în agresivitatea lui Charlot, în sfîrșit revoltat împotriva societății moderne. Cine reușește să vadă dincolo de fațada uranio-saturniană a inadaptatului timid, speriat, stîngaci și inocent, asistă la apariția unui Charlot din primul semn zodiacal, adică un Charlot „în starea brută” dinaintea civilizației, un Charlot, „primar”, „natural”, care își urmează subconștientul. Iată-l pe eroul comic călcînd în picioare — cu cîta ferveare! — micile tabuuri ale vieții sociale. Își scutură scrumul țigării în corsajul unei cucoane, calcă pe rochia ei... Îl vedem chiar violînd tabuurile proprietății (fură adesea și fără scrupule), ca și pe cele ale religiei (nu ezită să se deghizeze în pastor și în ofițer). S-ar zice că se complăce în postura de a încălca regulile și legile; foarte des îl vedem urmărit de polițai. Acest erou ignoră cenzurile, iar inocența lui de copil îl împinge atît spre bunătate, cît și spre maliție; este amoralul care face tot ceea ce-i dictează sentimentele. Poate fi crud, ca atunci cînd îi face plăcere să lovească un bolnav suferind de gută în piciorul care-l doare. *Domnul Verdoux* îl împinge pe Charlot pînă la consecințe extreme: în amoralitatea sa nevinovată, ajunge chiar să-și realizeze dorințele criminale; bun și mărinimos față de cele pe care le iubește, le asasinează cu o candoare nonșalantă pe cele care îi displac. Oare *Domnul Verdoux* nu este tocmai transpunerea cazului lui Landru (care și-a ucis numeroasele „logodnice”), natif prin excelență din zodia Berbecului?

De altfel, revolta nu este doar inocentă... *Shoulder Arms* este prima, dar nu ultima dintre operele sale care a fost expusă cenzurii în America și aiurea. Sînt cunoscute și rechizitoriile sale explozive contra războiului, ca și scheciurile în care îi insultă și umilește pe cei mari, îi înjosește transformîndu-i în figuri dintr-un joc al masacrelor: Kaiserul, Hindenburg... Și cum să nu evocăm șarja fulgurantă a parodiei din *Dictatorul*, celălalt bărbat cu mustață care po-

seda o hartă cerească învecinată cu a lui (s-au născut, unul și celălalt, aproape în aceeași zi și la aceeași oră)?

Acesta e Charlot, dar acesta era și a rămas Charlie Chaplin.

ALBERT EINSTEIN

Marele fizician s-a născut la Ulm, la 14 martie 1879, ora 11.30 și prezintă, nu departe de Soare, culminant, o strînsă conjuncție Mercur-Saturn — aspect tipic al matematicienilor — la intrarea în Berbec, semn pe care îl ocupă și Venus. Dar nu suficient ca el să fie un tip de Berbec, fiindcă este marcat și de zodia Peștilor; însă geniul său creator poartă net amprenta Berbecului. Acest nedisciplinat nu s-a înclinat în fața teoriilor admise de fizicienii care apreciau că legile naturii au fost definitiv stabilite de Newton. Foarte de tînăr, a avut cutezanța să se revolte împotriva noțiunilor sacrosancte pe care nici chiar dascălii săi nu ar fi îndrăznit să le pună vreodată la îndoială, iar libertatea sa de gîndire se va manifesta pînă la capăt, și anume în refuzul său de a accepta indeterminismul. Formularea teoriei relativității a spulberat concepția despre universul newtonian și se află la originea unui avînt considerabil în realizările științifice moderne. Ea a dus în special la eliberarea formidabilei surse de energie conținută în atom, a cărei primă aplicare este bomba atomică.

PIERRE FRESNAY

Nu este vizibilă de la început participarea Berbecului — s-a născut la Paris, în 4 aprilie 1897, ora 1, Soarele și Mercur fiind în conjuncție în semnul zodiacal — la firea complexă a lui Pierre Fresnay.

Dominat de o amprentă saturniană îmbogățită de Jupiter, marele actor era prea reținut de bariera a ceea ce numea el însuși „ereditatea protestantă” spre a se lăsa condus de instinct. De aceea, ca primă impresie, se impune jocul său scenic cerebral, sobru și simplu, lipsit de excese și amintind că e mult mai ușor să faci prea mult, decît să faci suficient în economia mijloacelor.

Dar tocmai fiindcă este reținut, jocul său devine o artă a focului, adică o artă expresionistă de intensitate. Elementul luminos al semnului emană din însuși efortul ființei sale, al tuturor forțelor sale încordate, de a atinge naturalul. La el se poate așadar vorbi de o vigoare a talentului aspirînd să întruchieze personaje, să le confere o noblețe a atitudinii demnă de arta statuară. Sinceritatea atinsă în întruchiparea lor este susceptibilă atunci de o violență a convingerii pe care întreaga sa ființă o exprimă în direct: vocea, fața și, mai ales, privirea înflăcărată, însuși suflul și, mai cu seamă, dicția articulată și susținută a unei guri închise conținînd o oarecare tensiune a efectului scenic.

De la Comedia Franceză la cinematograful, trecînd prin teatrul boulevardier, marele actor s-a dăruit fără îndoială tuturor personajelor. Cu toate acestea, în jocul său se poate percepe, în trecerea de la un personaj la altul, acea flacără profundă care îl bîntuia. Chiar și la tînărul *Marius*, care luptă disperat împotriva seducției mării, se distinge fugitiv iluminatul cu privirea pierdută în depărtări. Totuși nu este de mirare că cele mai bune roluri ale sale, de la *Stirpe rădăcitoare* la *Monsieur Vincent*, trecînd prin *Le Défroqué*, au fost acelea în care a putut da impresia de foc mistic lăsînd să treacă prin el elanul unui suflet arzător.

GOYA

Goya s-a născut, conform certificatului de botez, la Fuentetodos, pe 30 martie 1746. Dintre marii pictori, el este tipul de Berbec cel mai bine caracterizat, deși ora nașterii e necunoscută. Totul lasă să se presupună că Saturn în Balanță este foarte important: e dominantă complementară a Berbecului în care sînt grupați Soare-Mercur-Venus și Marte, în opoziție cu acel Saturn plasat probabil la începutul unei case, ca și această comasare în Berbec.

Saturn e mereu prezent în opera lui Goya; dar un Saturn *malefic*, de vreme ce astrul este nu numai în disonanță față de planetele din Berbec, ci și în disonanță față de Lună și Neptun în Rac. Într-o pictură în care figurează Saturn, se vede un monstru ce devorează carne de om. La începutul celei de-a doua serii din *Capricii*, o gravură îl reprezintă pe pictor adormit, înconjurat de pisici, bufnițe și lilieci, avînd drept legendă: *Somnul rațiunii naște monștri*. Alibi, desigur, pentru a da curs liber instinctelor sale sălbatice, în care se exprimă brutalitatea, o sexualitate crudă, sugerată de viol și sadism, un univers de o violență intensă: atrocități ale războiului, jocuri sîngeroase din tauromahie, bărbați și femei torturați, tăiați în bucăți sau trași în țepă... Tonurile sclipitoare și roșul sîngeriu exprimă gustul său pentru voluptate și se combină cu tonurile plumburii și cenușii, cu albul, verzuiul și negrul. Nu recunoaștem oare aici acel Marte agresiv din Berbec, care este pentru Goya forța activă a unui Saturn monstruos?

De origine umilă, căsătorit, are douăzeci de copii cu aceeași soție. Este protejat de familia regală pentru care pictează peste optzeci de portrete sau grupuri. Trăiește ca un desăvîrșit partizan al libertății, în toată puterea sa. Este un bărbat cu o expresie dură și voluntară, în ciuda gurii senzuale. Marea varietate a operei sale pînă la sfîrșitul vieții, foarte active, explică perfect acest Berbec dominat de Marte.

Dar Goya apare ca un geniu abia după boala sa. Înainte de această vîrstă, pictează ca să placă. Înspirîndu-se mai întîi din școala italiană, nu va recunoaște mai apoi decît trei maeștri: Velásquez, Rembrandt și natura. Pictează scene de gen, atunci la modă, și portrete. Dar la patruzeci și șase de ani, Saturn își *împlinește opera de izolare*: Goya devine complet surd și se retrage din lume, se instalează în singurătate; nu mai pictează acum decît pentru sine. În tăcerea nopții, nu își mai aude decît imaginația și viziunile fantastice. Sîntem la începutul operei sale în grafică, ce va deveni jurnalul său intim. Va desena imaginile obsesiilor sale: *Capriciile*, *Dezastrele războiului*, *Disparatele*, *Tauromahia*... Pretext pentru el de a se complăce în cinism, în grotesc, în ironie, oroare, sălbăcie, vrăjitorie, vicii și mizerie umană... Aceeași obsesie se remarcă atunci cînd pictează figurile din *Casa surdului*. Viziunile populate cu monștri și personaje halucinante se succed fără întrerupere pînă la moartea sa, la vîrsta de optzeci și doi de ani.

JOSEPH HAYDN

În familia muzicală a Berbecului, Haydn (născut la Rohrau an der Leitha, în noaptea de 31 martie spre 1 aprilie 1732) este un caz înșelător. Bărbatul acesta, simplu și liniștit, care nu a fost tulburat de nici o mare pasiune — spun

biografii săi — și a cărui poezie e calmă și ordonată, nu are nimic dintr-un Berbec; se plasează chiar la opusul acestuia. Dar este suficient, pentru a-l înțelege, să observăm că în acest semn zodiacal Soarele și Mercur sînt în conjuncție cu Saturn și în opoziție cu Jupiter. Saturn inhibă toată spontaneitatea impulsivă a semnului; căsătoria de conveniență, puțin forțată, a lui Haydn este o anume manifestare a acestei configurații *contra naturii*. Pe de altă parte însă Haydn îi datorează Berbecului faptul de a fi un creator inepuizabil de inventiv.

ARTHUR HONEGGER

Născut în Le Havre, la 10 martie 1892, ora 7, cu Ascendentul în Berbec și Marte culminând în Săgetător în Casa a IX-a, marele muzician are, pe de o parte, o vînă poetică tipică pentru semnul nostru zodiacal, care se înscrie în opere dure și viguroase, compuse *dintr-o pastă groasă*: *Horățiu victorios*, *Cîntec de bucurie*, *Pacific 231*, *Rugby*, *Skating-Ring*, *Uvertură pentru furtună*... Inspirația religioasă, marele suflu mistic din *Ioana pe rug* și *Dansul morților* ar putea să aparțină semnului Peștilor (10 martie), permanent relansat de dinamismul lui Marte culminant. În *Pacific 231*, într-un stil incisiv, autorul și-a propus să „traducă o impresie vizuală și o forță fizică printr-o construcție muzicală”. A ales drept subiect o locomotivă puternică, prezentată mai întâi în imobilitate și respirînd calm, înainte de a-și lua avînt; pe urmă îi dă plecarea și o lansează cu toată viteza prin noapte. Orchestrația comunică euforia și chiar beția vitezei acestui bolid care devoră voios spațiul. Iată desigur cel mai frumos exemplu de expresie muzicală a Berbecului.

NIKITA HRUȘCIOV

La 6 martie 1953, omenirea afla vestea morții subite a lui Stalin. Acel „șef genial” capricornian și saturnian era un zeu crud și răzbunător, care se identificase rece cu statul ca să încovoie Rusia sub jugul unui sistem inuman, sinonim cu frica, austeritatea, dogmatismul, nebunia despotică, găsindu-și justificarea în construirea unui socialism pentru generațiile viitoare. Solitarul de la Kremlin, cu fața lui de nepătruns, cu miinile încrucișate, zgîrcit la vorbă și dînd decrete implacabile, își dusese țara la izolare și imobilism. Începea o pagină nouă din istoria sovietică. După interimatul unui palid delfin, tot capricornian, Malenkov — nu mai puțin enigmatic, tehnician lipsit de temperament, osîndit să se umilească —, și după ce Bulganin (Gemeni) a domnit conform semnului său zodiacal — în tandem și ca un comis-voiajor, efemer interimar — i-a venit rîndul *Domnului H*.

Nikita Hrușcirov s-a născut la Kalinovka, lingă Kursk, pe 17 aprilie 1894, ora nașterii fiind din păcate necunoscută. Este Berbec de două ori: prin prezența Soarelui și a lui Mercur în semnul acesta, Marte fiind în Vărsător, și în mod jupiterian (Jupiter în Gemeni face sextil față de Mercur). În galeria noastră de celebrități ale zodiei, este un „jupiterian din Berbec” al cărui portret-tip este chiar cel al Colericului.

Personajul său se creionează încă din primele experiențe de tinerețe. Independent și combativ, nu putea decît să urască regimul țarist, dar nu avea

nimic dintr-un „candidat la martiriu”. La douăzeci de ani, apreciază prea mult societatea feminină și distracțiile, ca să se arunce în activitățile periculoase ale terorismului revoluționar. Are douăzeci și patru de ani cînd se înscrie în partidul bolșevic și își începe activitatea în 1919 ca șef de partizani în colțul său de Ucraină. După victorie, intră în cariera politică în calitate de propagandist al Comitetului Central. Începutul e bun: dlocotind de energie, rostește cinci pînă la zece discursuri pe zi, rispostînd curajos la atacuri, adesea presărate cu înjurături, întrerupînd discuțiile cu cîte o anecdotă, o vorbă de duh, o glumă sau un proverb din repertoriul său inepuizabil. Veșnic neobosit, înflăcărat și trăind într-un ritm drăcesc, devine prim-secretar. De atunci începe o carieră în cadența amețitoare a unui Berbec: dintre toți demnitarii partidului, el va fi cel care va urca cel mai rapid în vîrfurile puterii.

Nu s-ar putea găsi un jupiterian Berbec mai tipic decît el. Spre deosebire de Stalin, prefăcut și machiavelic, Domnul H. este deschis, sincer, direct, înzestrat cu o șiretenie țărănească ce devine curînd comedie. În contrast cu Molotov, din zodia Peștilor — acel tăcut și enigmatic Domn Niet pentru care *limba ne este dată ca să ne ascundem gîndurile* —, Hrușcirov e un vorbăreț incorigibil care ridică vocea și își dă pe față opiniile, lansînd cu voioșie butade care îl zăpăcesc pe adversar. Este un improvizator redutabil, care lovește tare și iute. Cu toată șiretenia sa de țărănoi în haine de duminică, are o sinceritate naivă de copil bun, care dezarmează. Impetuos, vehement, se înfurie, accesele de mînie făcînd parte din ofensiva sa de cucerire a interlocutorului. Acest actor de mare talent te asigură că argumentația sa este temeinică și pune mîna în foc pentru ea: *Pe cuvîntul meu de Hrușcirov! Dacă n-o să fie așa, dau înapoi carnetul de partid!* Ești gata să și crezi că așa ceva va face... Cu atît mai mult cu cît, deși are un cap înfierbîntat și este un caracter dificil, are inima bună. Nici n-ai timp să răsufli: te poartă în avînturile sale, cu șarjele sale galopante, cu reflexele imprevizibile, cu elanurile irezistibile. Facultatea sa de a se ambala și de a provoca poate să-l facă să piardă uneori simțul măsurii. Acest urs gras a cărui lipsă de jenă consternează și deconcertează ipocrizia diplomației cu guler tare atunci cînd lovește cu pantoful în masă, în plină reuniune a Națiunilor Unite, nu e oare tipic pentru zodia lui? Este reprezentativ pentru spiritul partizan care, atunci cînd e sincer, crede ferm că deține „adevărul” și nu se teme de ideile preconcepuate, nici de tezele șocante, pe care încearcă să le impună prin forța de convingere a bonomiei sale, prin jovialitate, prin prolixitatea sa naturală, prin surîsul larg, acordînd încredere uimitorului său fler de animal politic: *Nu vreți să admiteți că am dreptate; vreți să vă continuați alianța cu țările capitaliste. Asta înseamnă că în curînd vă veți duce în mormînt* (către cancelarul Adenauer).

Era firesc ca unui Berbec să îi revină rolul de a frînge cercul infernal al Rusiei staliniste, pentru a-i aduce o nouă primăvară. Acest Nikita trebuia să treacă prin tot, ca să urce într-o zi din 1956 la tribuna Congresului al XX-lea și să citească raportul care a denunțat și lichidat teroarea. Cîtă îndrăzneală, cît curaj îi trebuiau ca să dezamorseze situația încordată de treizeci de ani a erei staliniste, ca să-și asume șocul adevărului destinat să răstoarne ordinea stabi-

lită, să zdruncine cele șase milioane de membri de partid, cele cincizeci de partide din Internaționala comunistă și opinia publică!

Partidul a frînt noțiunile perimate, aruncînd la gunoi tot ce și-a trăit traiul și împiedică mersul înainte... (Congresul al XX-lea).

O dată cu „dezghețul”, și „diplomația mișcării”. În septembrie 1959, Domnul H. îl înfîlnește la Camp-David pe președintele Eisenhower. Deși a suflat alternativ, cînd cald, cînd rece, acest „pelerin al destinderii” face să triumfe „coexistența pașnică” și inaugurează pentru „sateliți” era desprinderii din la-gărul socialist.

Acest bărbat căruia îi place viața este opusul unui fanatic și al unui intelectual marxist. Îndrăgostit de gulaș și de dansuri populare, invocîndu-l pe Dumnezeu și citînd proverbe ucrainene în aceeași măsură în care se referea la maeștrii doctrinei, el este un empiric uluitor de bine adaptat la realitățile sociale, dar și un naiv care crede în optimismul său natural, mîndru de cuceririle științifice și tehnice care onorează regimul său, nutrin-d o încredere neclintită în ultima bătălie economică pe care o angajează cu capitalismul. O dată cu el, comunismul a devenit un comunism „de treabă”, care nu mai inspiră teamă.

Și totuși, Domnul H. sucombă ca un adevărat Berbec: pe neașteptate, brusc, răsturnat de pe o zi pe alta; cade la fel de iute ca o marionetă în trapa pe care o ținea închisă peste propriii săi adversari. Bătrînul urs rănit vede atunci abătîndu-se peste el ploaia de reproșuri ce-l pot lovi pe un Berbec căruia nu i se mai vîd decît defectele: palavragiu, lăudăros, bufon, certăreț impulsiv înclinat spre limbuție, fanfaronadă, hotărîri pripite, pariuri hazardate, care face doar cum îl taie capul etc. Dar își păstrează capul pe umeri și aceasta e recompensa istoriei, care va reține din el imaginea unui comunism ce se umanizează și, pentru a adopta limbajul consacrat, eliberează „căile noi” spre socialism...

LANDRU

Un Berbec caracteristic este criminalul care s-a născut în Paris, la 12 aprilie 1869, ora 6, cu o impresionantă conjuncție Soare, Lună, Mercur, Venus, Jupiter, Neptun în semnul zodiacal și în Casa a XII-a, cea a *încercărilor și secretelor*. Semnul interesat al Taurului era la Ascendent și Marte, stăpîn al masei planetare, figura în Casa a V-a, a dragostei. Practicarea crimei în serie nu este apanajul unui anume semn; cel mult conjuncția din Berbec poate furniza explicații privind genul de nelegiuiri care îl atrage pe criminal. Or, Landru și-a ucis „logodnicele” în vila de la Gambais într-un mod aproape stereotip, folosind apoi focul pentru a șterge orice urmă. Nu este oare aceasta o manifestare de foc a semnului, a cărui agresivitate inadap-tată a fost în întregime trăită în perversitate?

JEAN LANNES

Născut la Lectoure, Gers, la 10 aprilie 1769, ora 12, Lannes a fost unul dintre cei mai remarcabili generali ai Imperiului și s-a distins printr-un curaj clocotitor și prin bravură. Era un Berbec destul de pur (stăpîn al Ascendentului în Leu, Soarele culminează în Berbec și în sextil cu Marte în Gemeni).

„Avea, spune Napoleon, o mare experiență de război; a participat la cincizeci de lupte izolate și la o sută patruzeci de bătălii mai mult sau mai puțin importante. Era un bărbat de un curaj extraordinar; calm în mijlocul focului, avea o privire sigură și pătrunzătoare, gata să profite de toate ocaziile care se prezentau, exprimîndu-se violent și furios, uneori chiar în prezența mea. În accesele sale de minie, nu permitea nimănui să-i facă observații și nici nu era prudent să-i vorbești atunci cînd era într-o asemenea stare de violență...” Napoleon mai spunea despre proaspătul duce de Montebello: „La Lannes, curajul era la început superior minții. Minte se amplifică zilnic ca să ajungă în echilibru. Devenise cu totul deosebit atunci cînd s-a prăpădit. L-am luat pigmeu, l-am pierdut gigant.” Cel care fusese supranumit Ajax și Roland francez era, după spusele lui Montholon, „superior tuturor generalilor din armata franceză pe cîmpul de luptă, cînd trebuia să facă manevre cu 25 000 de infanteriști”.

LENIN

Lenin (Sibirsk, 10/22 aprilie 1870, ora necunoscută) este un caz complex în care domină Taurul și Berbecul. Conjuncția Marte-Neptun în Berbec situează bine dinamismul revoluționar care i-a permis să dea asaltul decisiv împotriva regimului tradiționalist și conservator din Rusia și să pună mîna pe putere ca să instaureze o autoritate nouă.

JAYNE MANSFIELD

„Sînt Jayne și vreau să devin stea; vin din Texas unde am cîștigat un concurs de frumusețe...”

„Este prima dată cînd mi se vorbește atît de direct”, îi răspunde secretara unui birou din Hollywood tinerei de 20 de ani care își „atacă” astfel cariera.

O carieră fulgerătoare ce face din ea, în cîteva săptămîni, o vedetă de cinema care domină anii șazeci: *Blonda explozivă*, *Blonda și nudurile...*

Stilul ei: o prezență fizică animalică — întruchiparea unui arhetip erotic — ai cărei sîni proeminenți (bustul ei măsura un metru), avantajați de faptul că purta pulovere foarte mulate, capătă caracterul unei provocări deschise. Bum!

Chiar și viața ei este „boom”-ul unei așîțătoare. Puneți-vă centurile: obligată să se mărite la șaisprezece ani fiindcă e însărcinată; la nouăsprezece ani, apare pe coperte de reviste, înnebunită de reclame, denumită *Miss Photo-flash*. O dată cu gloria — explozie care o catapultează ca pe un adevărat fenomen — această extravagantă aruncă banii ca un foc de artificii, ademenindu-și amanții unul după altul sub nasul soțului ei, între două încăierări, și trecînd de la un scandal la altul. Lumea își va aminti de ea, nu datorită filmelor, ci din cauza nebuniilor ei: de altfel, la fel de repede pe cît s-a lansat, va cădea în disgrație la Hollywood, fiindcă a depășit orice măsură în căutarea spectaculoasă a senzației.

Drept încoronare: moarte subită prin desprinderea capului de trup, la treizeci și patru de ani, într-un accident în care mașina ei s-a izbit de un camion...

Jayne Mansfield s-a născut la Bryn-Mawr, periferie a Philadelphiei, la 19 aprilie 1933, cu 4 poziții astrale în Berbec, dintre care o triplă conjuncție reprezentativă: Soare-Venus-Uranus.

STÉPHANE MALLARMÉ

Mallarmé este alt caz de Berbec contrazis. S-a născut la Paris, în 18 martie 1842, ora 7: doi aștri îi domină cerul și se înfruntă: Marte răsare la Ascendent în Berbec și este în careu cu Saturn în Capricorn, care culminează. De fapt, două personaje interioare se luptă în sufletul poetului, fapt pe care îl exprimă sfîșierea din *Azurul* și *maladia de idealitate* din *Igitur*. Mallarmé sfîrșește prin a da celor două firi ale sale o personificare poetică. În fața *Irodiei*, fiică hibernală, singuratică și înghețată a Capricornului, se ridică *Faunul*, „fiul verii: este revanșa voluptății, eliberate, a unui Mallarmé refulat prea mult timp de către propriul său refuz” (Saturnian). Faunul, „corp îngreunat” de pasiune „purpurie și deja matură”, în „aerul parfumat, luminos și cald unde s-a jucat jocul dragostei”, este sublimarea acelei senzualități pe care timiditatea, demnitatea, apoi concentrarea intelectuală o redusese la tăcere în cazul poetului nostru.¹ Cum să nu vedem Berbecul în Faunul acesta vibrînd din tot trupul și din toate simțurile lui? El este însăși imaginea naturii dionisiace, a spontaneității, a abandonării în voia pasiunilor și a bucuriei de a trăi ale unui Mallarmé primăvărat, călduros, pasionat, debordînd de beție și de lirism. Din această inspirație voioasă și triumfătoare, care se regăsește și altundeva (*Doamnă, cu nu prea multă ardoare...*, *Pletele...*), apar imaginile unui Mallarmé incandescent: foc, flacără, dorinți, giuvaer, rubin, erou, glorie... (poet al Focului).

După Baudelaire, Mallarmé aparține stirpei marilor aventurieri (Marte-Berbec); dar a fost un aventurier introvertit (Saturn-Capricorn), un explorator care a împins foarte departe cucerirea forțelor interioare.

CHARLES MAURRAS

Cum să nu recunoaștem la Maurras, în pofida lui Saturn dominant în tema sa, un Berbec caracteristic? Există nu mai puțin de patru planete în semnul acesta (Mercur, Marte, Jupiter, Neptun), Maurras fiind născut la Martigues, pe 20 aprilie 1868, ora 2.

Acest Berbec-saturnian rasat s-a priceput să împace tendința renovatoare a zodiei cu tendința conservatoare și tradiționalistă a planetei sale. Acest clasic, îndrăgostit de Antichitate („Sînt roman”), monarhist mai regalist decît regele, catolic respins de Roma, a relansat naționalismul și a fost un mare renovator al spiritului clasic. Dar nu a scăpat cu totul contradicției dintre cele două simboluri; îndrăznețul veleitar, făcut pentru acțiunea deplină, a fost lovit de surzenie (ca și Goya, alt Berbec-Saturn, dar astrologia nu are pretenția de a consemna toate coincidențele!). Acest lucru nu i-a diminuat forța agresivă. A fost sufletul opoziției față de regimul celei de-a III-a Republici și în jurul ideilor sale s-au unit forțele antirepublicane cele mai virulente. Combătînd cu o violență

¹ Guy Michaud, *Message poétique du Symbolisme*, vol. I, Nizet.

fanatică filozofia secolului al XVIII-lea, romantismul, liberalismul, individualismul și democrația, și-a apărut sistemul *total*, estetic, politic și filozofic, afirmînd, repetîndu-și afirmațiile, lovind de multe ori. Logica sa vehementă, arbitrară, dar seducătoare și puternică, a contribuit într-o mare măsură la revizuirea ideilor morale, filozofice și literare.

JOACHIM MURAT

Născut la Bastide-Fortunière, Lot, pe 25 martie 1767 (ora necunoscută), cu Soare, Mercur, Venus și Uranus în Berbec, Murat prezintă întreaga fizionomie a semnului său zodiacal, cu impetuositatea strălucitoare a caracterului, cu trăsături războinice și mîndre, cu vigoarea virilă a unei constituții atletice. Ah-tiat de plăceri și, mai ales, de zgomotoasa meserie a armelor, devine, în serviciul lui Napoleon, cel mai întrepid dintre soldați, pornind primul la atac în diferite ocazii, mereu în avangarda Marii Armate, cu redutabila șarjă a cavaleriei. Numit regele Neapolelui, acest Hercule s-a aflat sub totala dependență a propriei Omfale, și s-a certat cu Napoleon, cumnatul său, ajungînd să-l combată un timp. Pe stîncile de la Sfînta Elena, Împăratul a regretat că nu-l avusese alături, la Waterloo, pe cel mai hotărît și mai curajos dintre generali de cavalerie ai Franței. „Prezența sa, spunea el, ne-ar fi adus poate victoria; căci de ce altceva am fi avut nevoie, în unele momente ale zilei? Să străpungem liniile engleze (Berbec) formate de trei, patru trupe dispuse în careu; or, Murat era admirabil pentru o asemenea treabă; era tocmai omul potrivit.”

NAPOLEON AL III-LEA

Napoleon al III-lea s-a născut în Paris, la 20 aprilie 1808, ora 1, cu două conjuncții: Soare-Marte și Mercur-Venus în Berbec, ceea ce corespunde perfect îndrăznețului personaj din prima epocă, celui temerar dintr-a doua. S-a dedicat cu pasiune cauzei carbonarilor, a participat la o răscoală împotriva Papei, a încercat să pună la cale mai multe conspirații militare împotriva conducerii lui Ludovic-Filip și, prizonier, a evadat din fortăreața de la Ham. Constelația se recunoaște și în bărbatul care s-a înpus ca președinte al celei de-a II-a Republici Franceze, pe care a răsturnat-o apoi prin lovitura de stat din 2 decembrie; a devenit astfel, pentru o vreme, un împărat autoritar. Aventurierul extrovertit a știut, prin amprenta sa jupiteriană, să se dovedească un bărbat de stat de o autoritate în cele din urmă conciliantă. Cu toate acestea, imprudența temperamentului său de Berbec l-a făcut să cadă, în 1870, în cursa întinsă de Bismarck, ceea ce l-a dus la pierzanie.

GEORGE SAND

Născută la Paris, pe 5 iulie 1804, George Sand nu este, la prima vedere, un tip de Berbec. Dar prezența Lunii în Berbec ilustrează pe deplin complexul de virilitate legat de această poziție care corespunde tipului de femeie Minerva. „Nu există în mine nimic puternic în afară de nevoia de a iubi”, a scris ea, iar viața ei nu a contrazis această mărturisire. George Sand insistă asupra pasiunii dragostei în *Povestea vieții mele*: dragostea trebuie idealizată; ea trebuie să moară sau să triumfe în roman (și în realitate). Romanele ei pasionale sînt

pline de un idealism senzual și de pasiuni neîmplinite. Își pune eroinele, Valentine și Indiana, să protesteze împotriva prejudecăților și chiar împotriva legilor; femeia înseamnă pasiunea comprimată de legi... Este vorba de dragostea care se lovește orbește cu fruntea (imagine tipică a Berbecului) de toate obstacolele civilizației. Lelia este confesiunea unei dezamăgite, care a urmărit, fără să o atingă niciodată, deplinătatea dragostei. George Sand vrea cu orice preț ca pasiunile naturale să fie redată libertății. În *Scrisorile unui călător*, care relatează iubirea dintre ea și Alfred de Musset, face elocvente rechizitorii împotriva orînduirii sociale și pledează pentru *emanciparea femeilor*. A fost prima feministă. S-a străduit în toate felurile să-și distrugă reputația de femeie, s-a ridicat împotriva a tot ceea ce era feminin, s-a îmbrăcat bărbătește, și-a tăiat părul, a fumat țigări de foi...

SAVONAROLA

Un Berbec extrem de caracteristic și de bine conturat este Savonarola care, născut în Ferrara, la 21 septembrie 1452, ora 16, avea Ascendentul în această zodie și Marte dominant (cu Saturn) prin culminația și prin numeroasele lui aspecte; întreaga forță a călugărului florentin se regăsește în pasiunea din gândurile, expresiile, gesturile, vocea lui. A ținut predici la Florența, Bologna, Pavia, Genova... vorbind pretutindeni despre mîntuire și osîndire. Explicînd Apocalipsul, a anunțat că Dumnezeu va incendia în curînd Italia iar că el va reforma moravurile, atacînd cu îndrăzneală viciile clerului. Elocința sa devenea mai energică pe măsură ce anunța mari flageluri. S-a legat de mai-marii zilei, anume de Papa Alexandru al VI-lea, care a căutat să-l cîștige oferindu-i arhiepiscopatul Florenței și pălăria de cardinal. Cu fanatismul conjuncției Marte-Saturn, Savonarola a refuzat, spunînd: „Nu vreau altă pălărie decît cea a martiriului, înroșită de propriul meu sînge.” A reformat radical moravurile Florenței care, din oraș voluptuos, a devenit austeră. A pus să se adune în mijlocul orașului o imensă piramidă din toate zădărniciile mondene, podoabe, covoare cu figuri lascive, jocuri, tablouri, statui, operele lui Boccaccio și Petrarca; pe urmă i-a dat foc: „Florența și-a pus rasa călugărească, a spus el; *poporul acesta s-a călugărit*.” Afectați de toată această agitație mai mulți seniori i-au cerut lui Savonarola să compară în fața unei adunări de teologi. După ce a refuzat să dea ascultare Papei, călugărul eretic a fost excomunicat și ars pe rug.

SFÎNTA TEREZA

Soarele, Mercur și Venus precum și Ascendentul se aflau în Berbec la nașterea sîntei Tereza (Avila, 28 martie 1515, ora 5.30). Semnul Focului o domină așadar pe marea mistică, înflăcărată de o violentă dorință de Dumnezeu. În starea aceasta deosebită, a avut viziuni extatice. „Zăream lîngă mine, în stînga, un înger sub o formă trupească. Nu era mare, ci mic și foarte frumos; după figura lui înflăcărată puteai recunoaște pe unul din spiritele aparținînd unei ierarhii foarte înalte care nu sînt decît flacăra și iubire. Vedeam în mîinile acelui înger o dardă lungă, de aur, al cărei vîrf, de fier, avea la capăt puțin foc. Din cînd în cînd mi-o împlînta în inimă

și mi-o înfigea pînă în rărunchi; trăgînd-o afară, părea să-mi scoată viscerele o dată cu ea și mă lăsa aprinsă toată de dragostea pentru Dumnezeu. Acest martiriu de nespus mă făcea să gust cele mai suave delicii.” (capitolul al XXXIV-lea din opera sa.)

VINCENT VAN GOGH

Un mare pictor Berbec este Van Gogh, născut la Grootzundert, în Olanda, la 30 martie 1853, ora 11: Soarele și Mercur în Berbec și Marte la meridian, în conjuncție cu Venus și în careu cu conjuncția Lună-Jupiter în Săgetător, Ascendentul fiind în Rac.

Este un luptător neobosit în tot ce întreprinde. E pătruns de dragoste pentru semenii săi, punîndu-se chiar în slujba celor slabi. E obsedat de dorința de a-și întemeia un cămin (Rac), fără să și-o poată realiza însă niciodată. Desează mereu cu aceeași înverșunare. Trece alternativ de la entuziasmul cel mai exuberant la cea mai profundă depresie. Este, succesiv, negustor de tablouri, meditator într-o școală din Anglia, pastor, misionar în Borinage, rătăcind într-un ținut minier. Se deplasează neconținut, niciodată mulțumit, exclusiv în toate. Expresia acestui roșcovan cu ochi strălucitori, cu gesturi bruște, este aceea a unui om speriat și angoasat. Are o fire intransigentă. E în dezacord cu familia; așa va fi cu toată lumea, exceptîndu-l pe fratele său Théo, protectorul și corespondentul lui.

Van Gogh produce opera pe care o cunoaștem abia la sfîrșitul vieții, relativ scurte. Începe să picteze cu-adevărat la vîrsta de treizeci de ani. Doi ani mai tîrziu, pictează Mîncătorii de cartofi, într-o tonalitate destul de sumbră. După cîteva luni, descoperă tablourile lui Rubens și culoarea. Apoi, la treizeci și cinci de ani, ajunge la Arles: acolo are revelația soarelui, a florilor și a culorilor de foc; se simte în elementul său. În peisajele sale, unde culorile parcă sar ca niște scînteie și formele sînt răsucite de căldură se revărsă lumina și aurul. Spiritul focului domnește, exaltîndu-se, în contrastele violente și în intensitatea tonurilor crude.

Pictura e singurul lui scop în viață. I se dedică cu cea mai mare înverșunare, dar crizele se succed: urmează nebunia, disperarea. La 27 iulie 1890, în angoasa unei crize pe care o simte venind, Van Gogh nu mai rezistă; își trage un glonte în inimă și moare, curînd după aceea, la Anvers-sur-Oise.

ALFRED DE VIGNY

Deși are Soarele și Luna în Berbec — s-a născut la Loches, pe 27 martie 1797, ora 20 — Vigny este un exemplu de impuritate al semnelor zodiacale, datorită unei mari influențe a lui Saturn în Pești. Este, mai exact, un Berbec refutat.

De tînăr visează la gloria armelor; începe o carieră militară dar nu ajunge decît la viața de garnizoană și la descurajare. A rămas, spune el, „între ecoul și visul bătăliilor”. Nu a trăit ca un Berbec decît în vis. Să remarcăm totuși o transpunere a tendinței în opera sa. În legătură cu aceasta, în prefața pe care o scrie la ediția din 1837 a poemelor sale, amintește că a fost primul care a dat glas unui cînt original în concertul vocilor romantice: „Singurul merit ce

nu li s-a tăgăduit niciodată acestor compoziții, e faptul că le-au devansat în Franța pe toate celelalte ale genului, în care gândirea filozofică se materializează într-o formă epică sau dramatică... Pe această cale a inovațiilor, poetul a pornit foarte tânăr, dar primul."

EMILE ZOLA

Conform datelor de stare civilă, Emile Zola s-a născut în Paris, la 2 aprilie 1840, ora 23. Dintre toți marii scriitori, se prezintă ca unul din Berbecii cei mai tipici, de vreme ce, la nașterea sa, primul semn zodiacal este ocupat de o îngrămădire de cinci aștri: Soare, Lună, Mercur, Marte și Pluto!

În ceie ce urmează vom prezenta un Zola „de către el însuși”... și alcătuit din această „îngrămădire”-Berbec, după exemplul lui Marc Bernard, de la care ne permitem să împrumutăm citatele din acest studiu¹.

Omul:

Caracterul Berbec al lui Zola se dezvăluie devreme. La nouăsprezece ani, scrie:

„Cît privește viitorul, nu știu; dacă mă hotărâsc definitiv pentru cariera literară, ureau să-mi urmez deviza: tot sau nimic! Aș vrea prin urmare să nu calc pe urmele nimănui; nu că aș viza titlul de șef de școală — îndeobște, un asemenea om este întotdeauna sistematic —, dar aș dori să găsesc o cale neexplorată și să mă desprind din mulțimea scriitorilor timpului nostru.”

La douăzeci și doi de ani, are deja o personalitate. Când îi prezintă editorului Lacroix prima sa carte, *Povestiri pentru Ninon*, nu se ascunde: „Am talent”; este pentru el un lucru evident și nu servește la nimic să-l disimuleze. Știe exact ce vrea; publicul trebuie cucerit; și face primii pași. În corespondența sa din acea perioadă apar pretutindeni aceleași expresii tipice pentru un Berbec tânăr: „De vreme ce nu mai trebuie nimic altceva decât să merg înainte, voi merge...; Acum, trebuie să merg, să merg totuși...” Și neconștient revine acest laitmotiv: „...Sîntem niște nerăbdători, vrem succesul cît mai repede... dar, ți-am spus-o, sîntem copiii unei vremi nerăbdătoare, sîntem înnebuniți să creștem pe propriile noastre picioare...; curaj..., sînt, tot, numai speranță. Sîntem tineri, avem de ocupat locuri... Dar sînt nerăbdător și aș vrea să umblu și mai lute... Mergeți înainte, îi sfătuiește pe prietenii săi; ...eu cred în mine, și calc voinicește” etc...

Desigur, elanul, siguranța de sine, graba, nerăbdarea de a cuceri, se afirmă pe baza unei vitalități și a unei activități debordante: e un om de acțiune. „Nici n-ai crede cît sînt de ocupat; m-am apucat de o asemenea treabă, încît nu știu ce să fac mai întîi...” „...Dă asaltul” în dreapta și în stînga, acceptînd propunerile care i se fac, „împins mereu de acest spirit de muncă și luptă” de care vorbește veșnic. Datorită hiperactivității, care îi dă o încredere în atac, nimic nu-i rezistă. Făcînd din muncă singura sa rațiune de a trăi, viața lui va fi chiar o teribilă însumare a muncii și scriitorul nu se va opri decît

la moarte, după ce va fi scris cîte un roman pe an, adesea în două volume, fără să mai socotim lucrările de critică, piesele de teatru și articolele...

Un Zola dintr-o bucată, un încrezător, un grăbit, un nerăbdător, un hiperactiv, ale cărui calități dominante erau sinceritatea și curajul, a cărui virtute cardinală era forța; pe acest Zola care afirmă: „Nu mă sîchisesc decît de viață, de luptă, de febră” și a cărui viață întreagă va fi pusă sub semnul agresivității, al luptei, al pasiunii, al polemicii, al violenței îl recunoaștem drept perfect caracteristic pentru un Berbec.¹

Creatorul:

Desigur, n-ar fi posibil să vedem în Zola doar un Berbec. Să aruncăm o privire asupra hărții lui cerești: se observă îngrămădirea planetară, în care domină Marte și Pluto; dar se constată că această grupare formează un trigon cu Saturn, care are o poziție destul de importantă. Or, acest astru, astfel situat, face din Zola un scriitor *naturalist*, cu pretenții științifice: credea că introduce în roman o rigoare științifică ce trebuia să țină pasul cu lucrările oamenilor de știință. Poziția foarte saturniană de *romancier obiectiv* îl obligă să se plaseze cu toată sinceritatea în fața naturii spre a o reda într-o viziune de ansamblu realistă, fără nici o omisiune. Ea îl conduce la o metodă de lucru care are exigențele ei: Zola își părăsește camera și își abandonează pana ca să se informeze, să se plimbe prin locurile pe care trebuie să le descrie, să citească toate documentele și probele doveditoare și să întrețină lungi convorbiri cu autorii dramei pe care intenționează s-o zugrăvească. Înainte de a scrie *Germinal*, petrece mai multe luni printre mineri, trăiește viața lor, coboară în mină... Desigur, acest Zola naturalist nu e Berbec, deși inovează cînd apropie reportajul de roman, dar, ținînd seama de aportul saturnian, creatorul se regăsește cu pecetea sa zodiacală după ce s-a distanțat de obiect, atunci cînd începe să scrie: în acele momente lucrează la romanul său cu înfrigurare!

Firește, acest Saturn puternic a contribuit la disciplinarea și temperarea avîntului de Berbec; asta i-a permis să înceapă și să ducă la bun sfîrșit seria *Rougon-Macquart*. Totuși, cînd va veni rîndul ultimelor romane din serie, Zola va recunoaște că e obosit; de fapt, ultimele trei nu vor mai avea același elan, într-un moment cînd autorul mai dispune încă de forța sa deplină. Și în acest caz Berbecul și-a exprimat ritmul natural, în ciuda puternicei atenuări saturniene.

Se poate adăuga că acest Berbec nu este mai puțin tipic în formă decît în condiția sa creatoare. A renunțat devreme la căutările de stil, pentru care nu era făcut, și, mai ales, a înțeles că trebuia să sacrifice perfecțiunea detaliilor unor efecte de ansamblu și valorilor maselor.

Și universul său:

Dacă vrem acum să pătrundem în universul creatorului, trebuie să mai punem la socoteală și alt element în afară de semnul zodiacal sau planeta

¹ Marc Bernard precizează chiar amănunțit trăsăturile tipice ale Berbecului; dovedă, următorul pasaj: „Ezitatea, la Zola, este mereu de scurtă durată. Dintr-o singură mișcare înțelege că un act este just, necesar și îl face să intre în realitate. La el nu există nici o distanță între gîndire și acțiune, și asta merge uneori pînă la naivitate...” (p. 137).

¹ Marc Bernard, *Zola par lui-même*, Ed. du Seuil, 1952.

dominantă. Să privim din nou harta cerească. Observăm că faimoasa conjuncție planetară cvintuplă a Berbecului cade într-un sector ceresc numit Casa a IV-a. La Zola, valorile Berbecului sînt inseparabile de conținutul acestei Case a IV-a (la fel cum la Baudelaire ele sînt legate de Casa a VIII-a): se exprimă prin el.

Avem, tocmai cu această Casă a IV-a, o direcție psihologică bine conturată. În analogie cu Racul, semnul gestației, al reproducerii și al forțelor materne, Casa a IV-a este legată de mamă (de ereditate totodată), de pămîntul care hrănește (mama-natură), de grota protectoare (habitat, casă, domiciliu) și de mediul înconjurător (familie, patria-mumă...). Dincolo de ordinea ilogică a acestor atribute se desenează o unitate organică în structura unui arhetip.

Or, întreaga operă a lui Zola se decupează în acest plan simbolic. Comeidia umană, familia Rougon-Macquart, are legătură cu *Istoria naturală și socială a unei familii sub al doilea Imperiu*. Ea este elaborată în funcție de teoria mediului și de ereditate: „Rolul meu a fost să reșez omul la locul său în creație, ca pe un produs al pămîntului, încă expus la toate influențele mediului...” În *Otrava*, spre a ieși din universul disperat al romanului, cunoaște un singur refren: lupta împotriva cocioabei. Cînd, cu *Germinal* (nume care corespunde, de altfel, în calendarul republican, cu luna Berbecului), abordează un corp profesional, ia drept erou mulțimea *minerilor*, a muncitorilor din *subteran* (vom remarca, privind din nou tema hărții cerești, că majoritatea planetelor sînt masate în josul sferei, în *Fundul cerului*). Și aici, reia tema cocioabei și a îngrămădirii părinților și copiilor într-o locuință prea strîmtă (ne gîndim la îmbulzeala din Casa a IV-a a acestor planete). Cînd, în sfîrșit, abordează altă lume, este cea din Pămîntul. „Am vrut să scriu, spune el, poemul viu al pămîntului: anotimpurile, muncile cîmpului, oamenii, animalele, tot ce se întîmplă la țară.” A existat și în timpul vieții sale un soi de *folclor* care și-a luat drept temă chiar opera lui (pipe, medalioane, pene, statuete... reprezentîndu-l pe Zola însuși sau personaje din opera sa). Toate aspectele casei sînt prezente — în afară de mamă, dar avem motive să presupunem că ea joacă în subconștientul autorului un rol de prim-plan.

Cadrul și direcția operei sale sînt determinate de Casa a IV-a, dar pentru conținutul ei afectiv, îl regăsim pe Berbec cu valorile combinate ale lui Marte și Pluto. El dă *viziunea* specială a poetului, precum și universul în care evoluează. Vom regăsi climatul de agresivitate, de violență, de pasiune, de ură, de revoltă și, în acest scop, Zola va alege *felia de viață sîngerîndă*; va fi atras de viziunile de oroare ale condiției umane; nu va vedea decît drama, „latura sălbatică din om”, animalitatea sa într-o negreală și cruzime de nedepășit. „Ce găseam neconținut în fața mea, va spune el, erau faptele murdare, aventurile incredibile de rușine și nebunie, banii furați și femeile vîndute...” Ne va azvîrli în tenebrele cele mai sumbre și ne va face să avem mai ales o viziune de infern. Trebuie să notăm aici rolul lui Pluto, prințul tenebrelor, zeul subteran al infernului și al morților; pentru astrolog, planeta nu-și dezmente atributele mitologice. Și, de exemplu, Zola exprimă cu forță, în *Ger-*

minal, coborîrea coliviilor în mină; ce l-a frapat cel mai mult, este cufundarea în beznă. Această cufundare se regăsește analogic pretutindeni, fie în căderea alcoolică a lui Coupeau, fie pe *trotuarul* Gervaisei sau în moartea Laliei, care constituie paginile sale cele mai frumoase. Grația este izgonită din opera lui Zola; omul e fără scăpare, fără speranță, rătăcitor în beznă, traversînd viața fără să ridice fruntea, ca un animal care merge la moarte. În prim-plan apar tare niciodată uitate, nici atenuate, ci mai degrabă subliniate.

Dar există o oarecare legătură, de la exterior la interior, între Zola, fotograf al oroarei, și tînărul Zola, de 26 ani, autor al volumului *Utile mele*, în care face elogiul urii:

„Ura e sfîntă. Este indignarea inimilor tari și puternice, disprețul militant al celor pe care îi supără mediocritatea și prostia. A urii înseamnă a iubi, a-ți simți sufletul cald și generos, a trăi pe deplin din disprețul pentru lucrurile rușinoase și prostești. Ura ușurează, ura face dreptate, ura înalță...”

Da, universul agresiv zugrăvit de Zola se afla în străfundurile lui. Acest extravertit pur a preferat să-l proiecteze asupra lumii, dar nu a avut ochi decît pentru ceea ce semăna cu natura sa profundă, în mare parte inconștientă și refuțată. Acest univers și această natură sînt expresia Berbecului în cele două aspecte ale sale, influențat de Marte și de Pluto.

Revolta care amenință să izbucnească în toată opera sa este și ea tipică pentru Berbec. Iată faimoasa grevă a minerilor, atît de bine descrisă în *Germinal*. Marc Bernard¹ compară baricada din *Mizerabilii* cu greva aceasta: „În *Germinal*, ura vine din profunzimile animalice, nedreptatea îi împinge pe acești bărbați și pe aceste femei să meargă unde văd cu ochii, escaladîndu-și sentimentele. Dar nu e vorba de o nedreptate abstractă; nimeni nu gîndește aici: e turma care se avîntă și sfărîmă totul în trece-rea ei; violența se află în trupurile care au suferit și vor să se elibereze, chiar dacă ar fi să distrugă tot. Hugo ne arată o revoltă; Zola, o revoluție.”

Universul din *Bestia umană*, acea suită de omoruri, este la fel de tipic. Criminalul Jacques Lantier este asasin din instinct, în mod gratuit, din pură plăcere sadică de a ucide: are gustul sîngelui, iar lupta sa împotriva impulsului epileptic este admirabil descrisă. Nu mai puțin tipic pentru un Berbec e decorul „industrial” din *Bestia umană*. Este remarcabil: „Locomotivele, gările și senzația, pe atunci atît de nouă, a vitezei, sînt utilizate precum un decor gigantic care revine din capitol în capitol, cu o forță care vrăjește.”² Este cel puțin curios de constatat că nativii din Berbec au fost cei care au evocat, în literatură și în muzică, violența propulsivă a trenului devorînd spațiul: Vigny, Zola și Honegger. Această imagine este cît se poate de tipică pentru Berbec.

În privința imaginației poetice a lui Zola, ea aparține într-adevăr naturii înfocate a semnului zodiacal; dovadă, acea pagină a lui Gaston Bachelard din a sa *Psychanalyse du Feu*, în legătură cu cartea *Doctorul Pascal*. Zola

¹ Marc Bernard, op. cit., p. 101.

² Idem, p. 122.

relatează acolo îndelung o combustie umană spontană. „E evident, declară Bachelard, că ceea ce autorul transpune în regimul faptelor este reveria lui în fața unui vas cu punch, complexul lui Hoffmann. Și, în final, conchide el, iată că apare dorința tainică de apoteoză prin foc; Zola aude chemarea rugului total, a rugului intim; lasă să transpară în subconștientul său de romancier indicii foarte clare ale complexului lui Empedocle: unchiul Macquart murise așadar împărătește, ca prințul bețivilor, flambînd de la sine, consumîndu-se pe rugul înflăcărat al propriului său trup...”

Viața:

Pentru aceleași motive, viața sa a fost și o viață de luptă și de violență. Încă de la publicarea celui de-al doilea volum din *Rougon-Macquart*, începe bătaia. Este acuzat de obscenitate, scrisori de denunț sînt adresate procurorului Republicii. Opera lui revoltă; atacurile vin din toate părțile: din mediile muncitorești atunci cînd denunță beția din clasele populare (*Otrava*), din mediile cuviincioase atunci cînd dezvăluie moravurile burgheziei (*Nana*). *Pămîntul* suscită una din furtunile cele mai violente pe care le-ă avut de înfruntat Zola. Fără să mai pomenim și de polemicile sale personale.

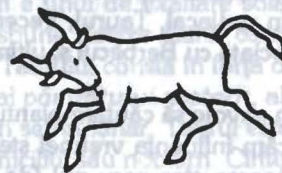
Dar Zola avea să se afle și în mijlocul unuia dintre procesele cele mai răsunătoare din istoria Franței, care a dus la apogeu dezlănțuirea violenței împotriva lui. Acea concentrație planetară, în care domină Marte și Pluto într-un sector îngust de circa zece grade, constituie un mănunchi de tendințe care evocă un veritabil paratrăsnet al agresivității. Astfel, în momentul „Afacerii Dreyfus”, el își declară curajos opinia în celebrul articol din *L'Aurore*: „Acuz!” Violentul său rechizitoriu a provocat atunci o reacție considerabilă. Zola a devenit brusc ținta tuturor atacurilor și tuturor insultelor presei antidreyfusiste. A fost chemat în fața Curții cu Jurați, iar procesul său a marcat punctul culminant al Afacerii sub aspectul violenței sentimentelor; duelurile s-au succedat, la fel și încierările; prietenii săi au fost ciomăgiți. Clemenceau își amintește ca l-a văzut pe Zola ieșind de la ședințele Curții cu Jurați sub lovituri de pietre, huiduit, amenințat cu moartea. Dacă Zola ar fi fost achitat în ziua aceea, adaugă el, nici unul dintre noi n-ar fi scăpat cu viață!¹

„... La 6 iunie 1908, cenușa lui Zola era depusă la Panteon, și s-au purtat din nou lupte, ca pe timpul Afacerii Dreyfus. Puterea și combativitatea lui Zola erau atât de mari, încît se prelungeau dincolo de moarte.”²

¹ Dar șeful (Berbec) școlii naturaliste avea configurația astrală tipică a celui care-și învinge inamicii: protectorul și puternicul Jupiter se afla în Casa a XII-a, cea a dușmăniilor.

² Marc Bernard, *op. cit.*, p. 151.

TAURUL

21 aprilie — 20 mai

FIINȚA

Beția fecundării / 56

De la boul Apis la Dionysos / 59

Greutatea și cîntul / 61

Masa și gîtlejul / 65

Taurul în Zodiac / 68

Tipuri mixte de nativi din zodia Taurului / 71

APARENȚA

Taurul și alte semne zodiacale / 73

Marile gelozii / 73

Puterea mea nestăvilă de muncă / 76

Elitele / 78

EXISTENȚA

Mic dicționar de personalități din zodia Taurului / 80

Ființa

SIMBOLICĂ

Beția fecundării

În fiecare an, când, în perioada cuprinsă între 21 aprilie și 20 mai, Soarele traversează al doilea semn zodiacal, Taurul, trecem în cea de-a doua fază a primăverii, prima fiind asociată cu Berbecul și ultima cu Gemenii (21 mai–23 iunie).

Nu este cîtuși de puțin nevoie să căutăm planturosul animal în constelația sa (Taurus), nici să invocăm influența vreunei stele din grupul stelar, bunăoară *Aldebaran*, strălucitoarea stea roșu pal (de primă mărime) care trece drept reprezentare a ochiului furios al animalului ceresc. Pentru noi, Taurul este acea parte din zodiac care se situează la distanță de echinocțiul de primăvară și solstițiul de vară, la jumătatea drumului dintre 0° Berbec, unde Soarele trece ecuatorul ceresc, și 0° Rac, unde atinge punctul maxim al declinației sale nordice. În emisfera noastră, Taurul semnifică apogeul primăverii, supus domniei triumfătoare a căldurii și luminii.

Gemenele care a cuprins focul Berbecului prinde trup, iar tinerele vlăstare se înfig în pămînt, scot rădăcini solide spre a-și extrage hrana din sol. Tot elanul de energie din luna precedentă se traduce într-o materializare a forțelor creatoare, în concretizarea lor sub aspectul unei vegetații dese și masive, pline de sevă. A venit ora peluzelor verzi și a pășunilor bogate, a venit și ora florilor, a cîmpului inundat de pete multicolore; apar și primele fructe, zmeura, cireșele, fragii... Din vegetația tinăra se înalță esențele și miresmele unei lumi însozite. Asistăm la randamentul deplin al capitalului „pămînt”, sub forma unei fixări a valorilor concrete și a unui belșug de forme.

„Ați simțit pe cîmpie, în luna mai, parfumul care comunică tuturor ființelor beția fecundării? (Balzac, *Crinul din Vale*).

Semnul zodiacal este personificat de un taur, care întruhidează tocmai animalul pășunilor verzi și al întinderilor mari de iarbă, făptura puternică și cu forme planturoase. Nu se putea alege o imagine mai potrivită decît aceea a bovideului văzut sub toate aspectele, fie că este vorba de taurul furios din arenă, de vaca de lapte pascănd pașnic iarbă sau de boul trăgînd greoi și perseverent plugul, muncind fără grabă, într-un efort răbdător care înfrînge rezistențele cele mai tenace. Zodia exprimă în esență toate acestea: masă, concentrare, greutate, aspect masiv, încetineală, stabilitate, placiditate, forță, rezistență, calm, reacții puternice, furtuni instinctive...

Hieroglifa semnului stilizează capul și coarnele animalului, adică un cerc cu o semilună deasupra. Unii simbolizști înțeleg că semiluna, raportată la Lună, are legătură cu fecunditatea, iar cercul de dedesubt cu materia, substanța,

suportul concret al vieții. Sub aspect grafologic, ea înseamnă greutate, inerție, stabilitate. S-ar putea face chiar o analogie între acest cerc plin și bulgăru de pămînt de primăvară, masiv, rotund, fecund, proaspăt, generos. În orice caz, știm că Taurul este un semn de Pămînt; sub triplul său aspect acest element greoi corespunde, ca semn Fix, cu apogeul anual al domniei Pămîntului. Dacă Berbecul reprezintă focul vieții la originile ei, Taurul concretizează acest foc în embrionul condensator al energiilor lumii. Dacă primul nu este decît cap înzestrat cu energie propulsivă, ca spermatozoidul (esență), al doilea nu este decît corp de fixare și cristalizare, ca ovulul receptor (substanță).

Cu cît primul este mai masculin, cu atît cel de-al doilea e mai feminin. În timp ce cîntul Berbecului e unul de exaltare solară, cel al Taurului glorifică plenitudinea lunară: se spune despre Lună că se află în *exaltare* în zodia aceasta. Partea lunară a Taurului constă în forța de acțiune productivă a substanței, rolul fecundator al *pămîntului matern*, al *mamei natură*.

Dar înainte de a fi un semn lunar, Taurul este un semn venusian: Venus se află într-adevăr în domiciliul său nocturn. Cîntecul Taurului e un cîntec venusian: natura lunii mai inspiră pace, sărbătoare și beția simțurilor.

La telescop, Venus apare într-o serie de faze, precum Luna noastră, în funcție de poziția pe care o ocupă în jurul Soarelui față de noi. Galilei a observat primul acest lucru și și-a disimulat descoperirea într-o anagramă, într-un limbaj care nu tăgăduiește spusele astrologilor (ceea ce era și el).

„Mama dragostei imită fazele Dianei.”

Mantaua de nori care învăluie astrul ascunde privirilor astronomilor toate accidentele de pe suprafața sa. Un poet ar vedea în asta un simbol: pudica Venus nu ridică niciodată vâlul; omul crede că o cunoaște și totuși ea rămîne un veșnic mister. Ar putea la fel de bine să mediteze și la celălalt aspect al problemei: desimea atmosferei venusiene...

Încă din epoca primitivă, luceafărul era steaua tandrelor confidențe: era prima dintre frumusețile cerești. Homer îi spune Callistos: *Frumoasa*; Cicero, *Vesper*, atunci cînd este astrul serii, *Lucifer*, atunci cînd apare dimineața. Denumirile care i se dau corespund impresiei directe pe care o produce asupra sufletului contemplativ.

Apare în toate mitologiile sub cele mai atrăgătoare aspecte: Ishtar, Afrodită, Venus... Pretutindeni este simbolul primăverii și al fecundității; pretutindeni e zeița dragostei, sub formele cele mai nobile, ca și sub aspectele cele mai degradate. Afrodită Genitrix favoriza și ocrotea căsătoria, în timp ce Afrodită Pandemos, patroana prostituatelor, era zeița lubricității și a amorului venal.

Afrodită este tipul desăvîrșit al frumuseții feminine. Desigur, Atena și Hera erau foarte frumoase, dar frumusețea severă a primeia inhiba dorința, iar frumusețea trufașă a celei de-a doua impunea respect; din Afrodită emana o seducție invincibilă. Astrologul desprinde două aspecte zodiacale din Venus. Există, într-adevăr, o Venus din Balanță care e aeriană, spirituală, caracterizată mai ales de puritatea liniilor și perfecțiunea trăsăturilor, de grație. În schimb, Venus din Taur este mai curînd terestră, plastică, fecundă, o Venus carnală cu sînge cald și piele fremătătoare, plină și vibrînd de porniri pămînt-

tești; se situează pe linia Venus-Astarté, Kybele, Demeter, Venus Genitrix a romanilor.

În practica astrologică, valorile Taurului își au corespondența planetară în cele ale lui Venus și Lunii; tendințele Taurului capătă cu atât mai mult relief, cu cât cele două astre sînt dominante la naștere. La fel se întîmplă cînd sectorul numit Casa a II-a — omologie a celui de-al doilea semn zodiacal cu al doilea sector — este ocupată de planete. Astfel, astrologul trebuie să ia în considerație *complexul valorilor*: Taur-Venus-Luna-Casa a II-a, care formează un întreg ansamblu de tendințe conexe.

Iată semnificația diferiților factori astrologici în Taur:

Soarele și *Ascendentul* în Taur afirmă, subliniază semnul în stare pură, fără a-l orienta în mod special.

Luna în Taur (Giono) afirmă valorile materne, dă o imagine creatoare, fecunditate, *productivitate*; dragostea de natură și latura cîmpenească domină, cu un caracter simplu, facil, plin de bonomie. Subiectul crede în dorințele sale naturale și nu-și impune constrîngerii. La femeie se afirmă calitățile feminine ale zodiei.

Mercur în Taur (Metternich) pune esențial în valoare Taurul în dispozițiile sale intelectuale: a se vedea capitolul despre inteligență.

Venus în Taur (Courbet) afirmă în mod special voluptatea semnelui: este împărăția „hranei pămîntesti”. Persoana e bună, afectuoasă, pașnică, iubitoare. Existența este dirijată de plăcere sau bunătate. Astrul afirmă tendințele amoroase ale zodiei (vezi capitolul respectiv) (Caterina de Medicis, Courbet, Alphonse Daudet, Fauré, Giono, Verlaine...).

Neptun găsește în Taur un suport senzual pentru toate rătăcirile și evadările sale, iar *Pluto* o întîlnește aici pe Proserpina. Pe măsură ce înaintăm spre *Planetele lente*, corelațiile sînt mai puțin izbitoare.

Marte în Taur (Troțki, Hitler, Stalin) reprezintă cu siguranță valoarea ca atare a zodiei, adică tendința instinctivă a semnelui în descătușarea sa animalică, mînia oarbă, forța brutală a bizonului, a bivolului, puterea bestiei, a brutei, cînd subiectul trăiește într-un climat de excitație. Este tipul excitabil, susceptibil de pasiuni sălbatice: ele se pot exprima în viața intimă și pot da spectacolul unei adevărate coride afective (Ecaterina a II-a, Doamna de Pompadour, Nerval, George Sand, Verlaine, Vigny...) sau în domeniul social, sub forma exceselor ori a dezordinilor provocate sau suferite.

Jupiter în Taur (Delacroix, Matisse) afirmă vitalitatea, lăcomia, pofta de viață. Își dezvoltă latura banală și simțul *proprietății* înclinînd spre problemele sau profiturile materiale ale vieții sau, dacă nu se orientează astfel, dă amploare aspirațiilor senzuale ori artistice.

Saturn în Taur (Grant) reprezintă efortul lent și continuu, perseverența în calm și regularitate, insistența, o formă de putere pasivă, rumegarea mintală, ideea fixă.

Uranus în Taur (Beethoven) afirmă în negativ latura de încăpățînare, obstinație și idee fixă a zodiei, iar în pozitiv semnul hrănește voința prometeică a planetei, tinzînd spre o împlinire.

MITOLOGIE

De la boul Apis la Dionysos

Astrologia greacă atribuia Afroditei-Venus dominația Taurului, ceea ce lămurește legenda lui Ouranos-Uranus fecundînd marea primitivă și producînd, prin împreunarea seminței sale cu spuma, o fiică Urania-Afrodita (Venus ieșind din spuma mării).

Cu aceeași semnificație cosmică putem regăsi această temă într-o cosmogonie foarte veche, dar și foarte celebră, cea a fenicianului Sanchoniaton, care grăiește astfel: „S-a întîmplat că *sufnul* s-a îndrăgostit de propriile sale principii și, din împreunarea aceasta, a purces generarea Universului.” *Akasha* sau *Haosul* primordial, fecundat de spirit, oferă primele embrioane de materie numită *cuvînt*, același termen, de altfel, care înseamnă și *nămol*. Să remarcăm chiar că și în engleză există unul și același cuvînt: *mother* înseamnă *mamă* sau *nămol*. Să remarcăm, în fine, strînsa înrudire cu povestirea biblică după care Adam a fost creat din *nămolul pămîntului*.

În Egipt, confruntarea a două polarități creatoare este subliniată prin faptul că semnul Taurului era plasat sub dominația lui Osiris și Isis (Soarele și Luna, care sînt, de altfel, cele două componente ale hieroglificei). Să observăm că pentru egipteni renașterea anuală a lumii se petrecea la conjuncția Soare-Lună (lună nouă) în zodia Taurului. „Boul Apis” consacrat lui Osiris purta pe coarne emblema lui Isis, o semilună.

Dacă trecem la manifestarea scrisă, ca și la cea vorbită, observăm că prima literă a alfabetului ebraic, *Aleph*, mai înseamnă în această limbă: bou sau taur. Din această formă fonetică derivă direct *alpha*, primul semn al alfabetului grecesc, a cărui grafie, lucru remarcabil, reproduce exact hieroglifa Taurului.

Să mai spunem că la hinduși o componentă feminină, numită Vach, care furniza hrana primordială a Cosmosului era raportată la Brahma. Ei susțineau că nașterea lumilor avea loc în sînul Căii Lactee prin baterea putineiului în acel ocean de lapte, pulbere de lumi; atunci se opera o coagulare prin intermediul rotației unui munte sacru.

Aceste mituri se regăsesc mai mult sau mai puțin în mitologia greacă; Atlas, munte sacru, axă a lumii, Hera-lunona, mama și doica zeilor, lăsînd să-i picure din sîn puțin lapte, crease astfel Calea Lactee.

Ea era și mama lui Hermes-Mercur (păstor al zeilor) care guvernează zodia următoare, a Gemenilor; tot astfel, în sanscrită, cea mai frumoasă dintre Pleiade, Maia, aduce pe lume păstorul ceresc; așa s-a întîmplat și cu Sylvanus din tradiția cultului lui Mithra.

Mai trebuie remarcat că și componenta feminină a lui Buddha se dezvoltă sub trei aspecte, dintre care cel corespunzător Taurului, numit Pashyanti, cuprindea protologos, sau conștiința și gîndirea latentă, precum și eterul cosmic, deci toate formele potențiale.

Legende Taurului care au marcat diferite tradiții în decursul secolelor par să evolueze mai mult sau mai puțin în jurul lui Dionysos, acel zeu juisor, care apare de altfel cel mai adesea sub forma unui taur. El se prezintă mereu ca oscilând în mod contradictoriu între bunurile pămîntești și plăcerile cerești; așadar e simbolul grației, care trebuie căutată pentru a te elibera de instincte.

La moartea regelui Asterion, Minos a vrut să-și cîștige favoruri spre a fi recunoscut drept rege. S-a gîndit așadar să răspîndească zvonul că zeei sînt hotărîți să-i acorde realizarea tuturor dorințelor. Drept manifestare evidentă, a obținut de la Poseidon-Neptun, Zeul mării, ca acesta să facă să apară din valuri un taur. La rîndul său, făgăduise să-i jertfească lui Poseidon o victimă. Între timp, după ce a fost aclamat ca rege, a crezut că îi va fi posibil să-l înfrunte pe zeu și a hotărît să nu-și țină promisiunea. Dar Poseidon a găsit o răzbunare potrivită, inspirîndu-i soției regelui, Pasifae, o iubire violentă pentru Taur. Iar Taurul, într-un acces de pasiune oarbă, a început să distrugă orice îi era la îndemînă, oprindu-se numai după ce totul devenise o grămadă de ruine.

Minos pare decis să fi optat pentru respingerea oricărui ideal și să se fi limitat la scopuri materiale. Taurul însuși, simbol al lui Dionysos, împreunîndu-se cu Pasifae, zămislește un monstru, pe Minotaur, de care Minos se folosește ca să se răzbune... și să-și manifeste oroarea de străini. Recursese deja la un soi de magician și vrăjitor, Dedal, care era mereu prezent spre a-i corecta, aparent, greșelile și a-l linguși îndeplinindu-i cele mai mici dorințe. Astfel, după ce i-a construit un „robot“ de oțel, care să efectueze un rond perpetuu în jurul insulei pentru ca nici un străin să nu aibă acces acolo, i-a propus, pentru cei care totuși ar fi putut reuși, să construiască un labirint; o dată intrat, nimeni nu ar mai putea ieși de acolo, urmînd să fie devorat de Minotaur.

Este așadar imaginea unui individ prizonier pe insula propriilor sale senzații, în voia cărora se și lasă; nu vrea ca sentimente străine să poată pătrunde înăuntru și le izgonește prin intervenție magică creînd un „robot“ distrugător care, spune legenda, îi mistuie pe străini „prin căldura sa internă amplificată artificial“. De aici trebuie să se deducă un sentiment de angoasă în fața vieții care se transpune într-un soi de sete de singurătate. Tot ce ar putea simboliza viața exterioară trebuie consumat și distrus în germene.

Firul Ariadnei vine să simbolizeze, în legendă, idealul care va oferi victoria eroului predestinat. Într-adevăr, Ariadna, fiica lui Minos și Pasifae, rămăsese total inaccesibilă pînă în clipa cînd s-a prezentat un erou, Tezeu, regele Atenei, a cărui legendă are o legătură cu a lui Hercule. El intenționa să-l distrugă pe Minotaur, astfel că a debarcat în Creta. A sfîrșit o pasiune violentă în inima Ariadnei, care, bucuroasă că are ocazia de a scăpa de monstru, fratele ei vitreg, i-a încredințat ghemul magic al amintirii, dăruit chiar de Dedal: acest ghem conținea firul ce conducea spre ieșirea din labirint.

Ariadna a fost la început destul de prost răsplătită de Tezeu, deoarece acesta, care o luase cu el în Grecia ca s-o scape de mînia lui Minos, a părăsit-o pe insula Naxos. Acolo intervine Dionysos, care, înapoiat dintr-o expediție în India, s-a îndrăgostit de ea și a luat-o de soție. Afrodita i-a oferit drept dar de nuntă o ghirlandă miraculoasă care, se spune, a fost așezată după moartea sa

în cer, drept constelația Coroana. Unii exegeți văd în ea simbolul Zodiacului însuși, menit să devină și el un fir conducător pentru inițiați.

Urmarea legendei este și ea bogată în învățăminte astrologice. Regele Minos, ca să se răzbune pe Dedal, pune să fie și el închis în Labirint, împreună cu fiul lui, Icar. În lipsa ghemului sacru pe care îl dăduse Ariadnei, a trebuit să născocască altă stratagemă. A confecționat două perechi de aripi prinse de trup cu ceară și, în felul acesta, și-au luat zborul amîndoi. Dar, spre deosebire de tatăl său, Icar nu era destul de conștient de limitele sale. Sigur de el, nu a ținut seama de recomandările lui Dedal și s-a apropiat prea mult de soare. Legăturile aripilor s-au topit iar el s-a prăbușit în mare.

Aceasta e pecetea lipsei de măsură și a orgoliului prost dirijat. Inițiații pretind că Icar reprezintă constelația Orion, care piere la începutul lunii mai din cauza prezenței Soarelui, iar Dedal poate fi întruchipat de Soarele care urcă tot mai mult pe cer. În orice caz, este o prefigurare a ritmurilor obligatorii ale naturii și a noțiunii că omul trebuie să se debaraseze de tot ce este material și demonic, nu să păstreze acest balast, ca o dublură a sa. Să remarcăm, mai ales, în ce măsură învățămintele fabulei concordă cu ultimele descoperiri astrologice; de vreme ce dominația asupra zodiei Scorpionului îi este conferită lui Pluto, această planetă trebuie să se găsească în exil în Taur. Astfel că, pentru a realiza destinațiile semnului în esența lor superioară, este bine ca nativii să se elibereze de demonul său interior, reprezentat de Pluto. Poziția lui Pluto în horoscopul unui nativ din Taur trebuie deci examinată cu atenție. Nu o discernem întotdeauna ușor.

Miturile Taurului arată că nu merge de la sine spre adevăr, spre eliberare. Trebuie să facă unele sacrificii. Taurul este, în esență, semnul sacrificiului. Timp de secole, cultul lui Dionysos a fost presărat cu reprezentări de acest fel. Astfel, la Tenedos, vacile gravide erau înconjurte de atenții ca niște femei însărcinate, iar vițelul care venea pe lume, tratat ca un copil sacru, era încălțat cu coturni, înainte de a fi sacrificat de un preot care mergea apoi să se purifice în mare. Și chiar după era creștină anumite ceremonii de inițiere erau marcate de jertfirea unui taur în al cărui sînge se scălda apoi novicele.

PSIHOLOGIE

Greutatea și cîntul

Taurul este, pe de o parte, un semn de Pămînt: elementul cel mai dens, mai solid, mai stabil; pe de altă parte, este un semn Fix, factor de cristalizare, de condensare.

Un „secundar“

Această fixitate poate fi pusă în legătură, fără nici o ezitare, cu proprietatea caracterologică denumită „secundaritate“ (Le Senne). Este socotit „secundar“

cel la care impresiile primite își înscriu lent acțiunea în psihism, dar pot ulterior să-și exercite influența asupra comportamentului. „Secundarul” amortizează prezentul ca prin forța unui volant care uniformizează viteza ajungând să suprapună peste impresiile actuale o multitudine de impresii trecute. Este marcat de evenimente, a căror urmă o păstrează mult timp: aceasta are la el aspectul unor dîre lungi ce sapă o brazdă grea în străfundurile ființei care, prin intermediul prezentului, re-simte, re-gîndește, rumegă trecutul. Ca să spunem tot, dar fără nici cea mai mică intenție peiorativă, tipul Taur este un *rumegător* psihic.

Ca atare, dependența sa față de trecut condiționează în întregime un aspect al caracterului său. Se menține mult timp sub efectul unei emoții, al unei răni, al unui doliu. Este constant în afecțiuni, fidel în atașamentele sale; își păstrează prietenii din copilărie, îi place să revină în satul natal. Persistă în indispoziții, în remuscări, perseverează în devotament, dar și în ranchiună. Se supune obișnuințelor, e devotat ordinii invariabile a zilelor, reluării lucrului după divertismente, este rutinier, pisălog, se agață de prejudecăți la care nu renunță, se orientează spre acțiuni pe termen lung. Astfel impresiile se acumulează mult timp în el și explodează brusc în acte neprevăzute, pe care anturajul le înțelege greu. Încăpățînat, rămîne inaccesibil sfaturilor, opune rezistență schimbărilor și adaptărilor rapide, se pliază anevoie diversității mediului sau răsturnărilor de situație. Este amenințat de automatisme, dar viața sa mentală se sistematizează. Acționează într-o conformitate riguroasă cu principiile sale, fidel cuvintelor și gîndirii lui; nu poate suporta nerespectarea angajamentelor; conștient de drepturile și de datoriile sale, este un om dintr-o bucată.

Afrontul îl afectează urcînd în el precum aciditatea după o digestie proastă: rana morală se cicatrizează, dar nu se vindecă: ea revine o dată cu vremurile rele, ca un reumatism fidel. Sănătatea psihică a tipului Taur depinde mult de măsura în care își stăpînește rumegarea aceasta mentală și se debarasează de un trecut adesea prea stînjenitor.

„Secundaritatea” este și mai accentuată la acest tip, cînd la naștere predomină Saturn.

Un lent

Această proprietate conferă unitate personajului Taur, dar nu se explică decît parțial; putem s-o includem într-o constelație psihologică mai vastă, care atinge valori mai profunde.

Într-adevăr, rumegarea coincide cu un ritm vital foarte încetinit. Lăsat în voia sa, acest limfatic-nervos este un vegetativ, a cărui natură e lentă în mișcări și în emoționări. Parcă ar avea o masă enormă de încălzit. Sigaud și Corman au descris tipul lent ca pe un subiect cu forme corporale masive (Kretschmer, la rîndul său, îi aseamănă pe lenți cu cicloidele cu forme rotunjite), cu o sensibilitate mărginită, cu inteligență greoaie, care își pune puține probleme, dar le duce pînă la capăt; ei l-au asimilat cu tipul planetar Pămînt; ar fi putut să-l asimileze cu tipul Taur inferior, care este terian. Acest vagotonic, amorțit de pasivitate vegetativă, inclinat spre melancolie, descurajare, pesimism este imaginea constantă a Taurilor cu dominantă rece (Luna și Saturn). Coefi-

cientul lor slab de activitate și emotivitate nu le îngăduie să iasă din acest plan psihologic elementar.

Dar, cînd Taurul are cît de cît o dominantă „caldă” (Marte, Soarele, Jupiter), vedem cum emotivitatea și activitatea cresc în el; o dată lansat pe șină, el se solidifică în viteza atinsă și urmează drumul drept, folosind forța masei sale ca să răstoarne obstacolul și urmărindu-și scopul cu o încăpăținare neobosibilă.

Totuși, la orice Taur, există o lentoare inițială, deoarece el este ca acest personaj al lui Giono:

„...Omul străbătut, îmbibat, greoi și luminos de efluvii, de influențele, de cîntul lumii.”

Prin această acumulare progresivă, întreaga dispoziție își schimbă orientarea: nervosul rece, neemotiv, taciturn se transformă într-un sangvin cald, mai degrabă hiperemotiv, optimist, expansiv, făcut să fie fericit. Personajul care, adineauri, era placid, liniștit, odihnitor, dacă nu chiar adormit, este același, acum cînd are un acces de furie în care debordează preaplina vitalității sale¹.

Un instinctiv „oral”

După instinctul focos al Berbecului, cel a Taurului dezvoltă gustul de a trăi, apărarea față de primejdii, stăpînirea lumii, înflorirea vieții personale în siguranță și confort material.

Fie că este asemenea cicloidei „mari și bune” al lui Kretschmer, sangvinul tradițional sau alt tip, Taurul e în primul rînd și întotdeauna o *ființă sănătoasă, instinctivă, în contact direct cu natura universală*. Instinctele sale sînt imperioase iar senzualitatea, debordantă. Sănătatea sa deplină îi conferă bogăție datorită importanței capitalului său, ea îl ancorează în realitate, dar tinde să-l instaleze și într-un egoism sau o indiferență confortabile.

Instinctele sale dominante sînt cele ale rădăcinilor: captează, apucă, absorb. Sub aspect psihanalitic, Taurul este un *tip oral* desăvîrșit, ale cărui pulsuni sînt toate cuprinse în mișcarea de a absorbi (a suge, a se hrăni, a apuca...). Să amintim în treacăt și că celui de-al doilea semn zodiacal i s-a atribuit gura, orificiul de asimilare al tubului digestiv. Taurul este în primul rînd un avid; aprig la cîștig, instinctele sale de proprietar predomină: vrea să aibă cît mai mult posibil. De aceea lăcomia este un simțămînt pe care îl cunoaște bine. Aceeași pornire posesivă domnește și în sfera afectivă, Taurul devenind repede gelos pînă la obsesie. Dă impresia că nu poate trăi fără să *înghită* cît mai mult din lucrurile, obiectele și ființele care îl înconjoară.

Evident, această natură instinctivă se afirmă cu atît mai mult cu cît în tema lui domină planete instinctive: în special, Marte și Jupiter.

Se poate înțelege legătura dintre acest complex oral — asociat cu mama, cu doica — și bahicul pe care îl vom descrie acum, ca și dragostea de natură, de pămînt, pe care o cunoaște intens tipul Taurului. Într-adevăr, se știe că psihanaliștii decelează fixația maternă prin echivalentele ei simbolice: o dra-

¹ Se înțelege astfel că, în afară de „secundaritatea” sa, Taurul nu poate fi clasificat conform caracterologiei lui Le Senne, în timp ce Berbecul este însuși tipul Colericului.

goste excesivă pentru natură, pământ, ierburi, fructe, tot atâtea simboluri ale mamei.

Dionisiacul

Un astrolog de orientare spiritualistă definește astfel această fire:

„Cine vrea să înțeleagă tipul Taur trebuie să aibă mereu prezentă în minte *receptivitatea magnetică a Substanței* atrăgând energia pozitivă care o impregnează, o saturează și se formulează prin intermediul ei și să-și amintească, de asemenea, că facultatea de percepție a acestui semn este *senzorialitatea prerațională*¹.“

Pentru el viața este o sărbătoare, o horă din care se înalță toate încântările terestre. Ea este și un cânt al sclaviei; sclavie: cuvîntul nu e prea tare, deoarece tipul este guvernat de ceea ce posedă — pasiune senzuală, dorința de a câștiga, atașamentul față de un obiect sau de o ființă pînă la a-i deveni sclav copleșit. Iată Taurul prizonier, literalmente subjugat.

Ne dăm seama că la o asemenea fire poate să existe teama de substanța lăsată în voia acțiunii energiilor incontroleabile care riscă să o invalideze; este vorba de spaima elementului pasiv supus forțelor instinctului, *materia taurină* servind drept cutie de rezonanță pentru apelurile din străfunduri. Cînd echilibrul se frînge, *talazurile din străfund* înalță dense vârtejuri interioare și pot da cale liberă unei năvăliri a dezordinilor, Pan devenind atunci o infernală divinitate devastatoare.

Cînd Marte are mai multe prerogative la naștere, se pot produce valuri și mai brutale. În orice caz, mînia devine mai puternică. Această mînie *taurină* este tipic *secundară*: impasibil față de unul sau mai multe renghiuri (spre deosebire de Berbec, care sare în sus de fiecare dată), acest tip își rumegă ranchiuna în tăcere, menținîndu-și placiditatea obișnuită; dar va exista o *picătură de apă* care va face să se reverse ulciorul; atunci, nativul din Taur se va dezlănțui brutal, pierzînd orice măsură, descărcîndu-și dintr-o dată toată violența acumulată. Cu excepția unor asemenea stări trecătoare, tipul acesta este, în viața de zi cu zi, o fire pașnică, împăciuitoare, complezentă, plină de bonomie, simplă și afectuoasă.

Inteligența

Inteligența tipului caracteristic pentru zodia Taurului dezvăluie un *spirit realist și practic* cu mult bun simț, care vede lucrurile cu simplitate și le judecă sănătos. Are „un fir de plumb“ de care nu se desparte niciodată; de altfel, nu se pierde în nori. Inteligența nu trebuie să înceteze niciodată să fie eficientă; ea trebuie să slujească utilizării, exploatarei sau consumării lucrurilor. De aceea, el are întru totul *spiritul utilizatorului* de drept, care înțelege să se servească de obiecte și să se instaleze practic în viața materială.

Mintea lui începe prin a gândi cu mîinile: are o inteligență *care pipăie* și se afirmă în rezonanța obiectului cu care are de-a face. Această inteligență

este deci făcută să evolueze în concret, la contactul realității pe care nu trebuie s-o părăsească niciodată.

Această minte trebuie totuși să se teamă să creadă prea mult în aparențe; nativul este mai mult ca oricine victima iluziei simțurilor. În plus, simțul realului e prea adesea limitat la percepția utilitară a lucrurilor, adică la viziunea îngustă a individului practic. Bun observator, cînd interesul său este trezit, calmul Taur, pe care nu-l prea stînjenește emotivitatea, poate cel puțin să aspire la o primă estimare obiectivă. Mai mult, chiar dacă imaginația sa e vie și suferă influența încîntării senzoriale, ea respectă un real tangibil, căruia ființa îi aparține cu toți porii ei. Această imaginație, care va deveni creatoare, nu pune piedici facultăților sale de înregistrare. Nativul observă cu atenție, concentrîndu-se asupra punctelor precise care îl rețin, iar memoria sa e fidelă. Dar asimilează încet lucrurile, asupra cărora este obligat să revină de mai multe ori. Trebuie cu adevărat să-și *îndesă ideile în cap*. În schimb, știe că tot ce a asimilat mintea sa este *cîștigat o dată pentru totdeauna*, reținut într-o continuă și durabilă disponibilitate. Această inteligență este, de altfel, mai sensibilă la permanența și greutatea ideilor, decît la strălucirea și nostimada lor.

Un asemenea tip se încrede mai curînd în convingerea interioară dobîndită prin propria sa senzație, decît într-o judecată elaborată prin intelect; în contact cu lucrurile, el mai mult simte decît analizează. O dată ce a tras o concluzie, aceasta este definitivă iar nativul e puțin susceptibil de a se lăsa influențat. Se știe, de altfel, că îi trebuie timp ca să înceapă ceva; dar, după ce a luat o decizie, nu mai revine asupra alegerii făcute. Inteligența sa nu face decît să urmeze același proces. Se va vedea la sfîrșitul capitoului că inteligența nativelor din Taur este nu numai conservatoare, dar și ferm hotărîtă să „păstreze conservatorismul“.

FIZICUL

Masa și gîtlejul

Morfologie

Zodiacul începe cu o polarizare a sexelor bine stabilită. Primul semn, Berbecul, este dominat de planetele cele mai masculine (Marte și Soarele); animalul care îl reprezintă e considerat, prin însăși morfologia sa, tipul animalului hiperviril. Al doilea semn, Taurul, este dominat de planetele cele mai feminine (Venus și Luna): și astfel animalul feminin (vaca) este socotit, de școala morfologică a dr Thooris, drept tipul hiperfeminoid: predominarea bazei inferioare (foarte largi) față de creștet, mamelele dezvoltate, organismul format esențialmente din pîntece (grafica semnului reprezintă, de altfel, o cupă deschisă și un recipient închis, un buzunar, un pîntece).

Fața tipului Taur are ades forma unui trapez sau a unui trunchi de piramidă, dominat de un gît scurt și gros (*gîtul de taur*) și de umeri lași. Maxilarele sînt dezvoltate și evocă masticăția rumegătorului; fruntea e lată, nasul pătrat

¹ M. Sénard, *Le Zodiaque*, Ed. de la Colonne Vendôme, Lausanne, 1948.

și ochii mari, exorbitanți și îndepărtați (domină câmpul de conștiință larg). Bineînțeles, în timp ce tipul Berbec este subțire sau slab, tipul Taur este bine făcut, gras sau vînjos; dă impresia unei forțe statice, a unei puteri masive, concentrate.

Există o diferență, aparent simplistă, între cele trei aspecte ale Taurului. Tipul vacă este net limfatic și prezintă o morfologie foarte concavă; partea inferioară a feței și pînțele sînt proeminente; la femeie, mamelele sînt dezvoltate. Tipul bour este mai puțin limfatic; caracterul e placid, regulat, muncitor. În ce privește tipul taur, acesta e un mare sangvin, puternic și exploziv, mai rotund și mai lat, mai cald și, în consecință, dinamic, excitabil, pătimaș.

Desigur, acest portret este departe de a fi un model potrivit tuturor nativilor din Taur; un ochi de specialist poate să desprindă unele asemănări care justifică cercetările noastre. *Nativii din Taur* sînt în general caracterizați drept niște *dilatați* (în timp ce Berbecii sînt *uscățivi*). Ne oprim aici pentru moment. Dar fapt este că astrologii cu experiență îi recunosc destul de ușor pe cei născuți în zodia Taurului cînd se uită la persoanele din jurul lor; este tipul zodiacal cel mai ușor de recunoscut prin trăsăturile, plastica, ritmul și atitudinile sale.

Pe lângă morfologia individului, mai există și formele pe care le sugerează semnul și care exprimă psihologia lui.

În general, Taurul reprezintă triumful planului orizontal și al lățimii: se caracterizează prin forme simple, puternice și compacte, care evocă soliditatea bazei, stabilitatea, greutatea, masa: trunchiul de piramidă sau cubul, piatra de caldarîm, grămada de pietre, greutatea fontei, foisorul.

Evocă, de asemenea, ideea unei suprafețe orizontale purtată de picioare, asociată cu cea de suport, de temelie. Simbolismul mesei reconstituie tocmai universul semnului: pe ea se mănîncă și se bea, se fac socoteli, se lucrează, se etalează mărfuri, se desenează planuri, se fac bilanțuri, se pun baze, se construiește, se statornicește...

De unde obiectele tipice pentru această zodie, care sînt, pe de o parte: lada, cufărul, dulapul, caseta, bufetul, casa de bani și, pe de altă parte, țarcul, parcul, livada...

Mers și mimică

Recunoaștem destul de ușor mersul nativului din Taur bine caracterizat, cînd îl vedem pe stradă. Cufundat în sine, la plimbare, de exemplu, face impresia unui individ care nu se grăbește, care are tot timpul în fața lui. Dacă e însoțit, își întrerupe mersul cu discursuri, alternînd pași și cuvinte. Dacă are totuși o țintă de atins fără întîrziere, va menține o viteză de deplasare uniformă pînă la capăt; recunoaștem aici ritmul său stabil.

Și mai semnificativ este mersul său trenant; această impresie e accentuată prin tendința de a lăsa capul în jos și a privi în pămînt cînd merge, ca pentru a găsi acolo un punct de sprijin; face parte dintre cei cu picioarele bine înfipite în pămînt, dar ascultă mai mult ca oricine de legea gravitației.

Întinde o mînă caldă, plină, primitoare. Vocea feminină este agreabilă, grațioasă, uneori fermecătoare; în anumite cazuri, cînd este tărăgănată și joasă, ia o întorsătură languroasă și senzuală (ne vine în minte cîntăreața Line Renaud: Ascendent, Marte și Jupiter în Taur). Vocea masculină este destul de plăcută și ia, în funcție de dominantele plenatare, diferite tonalități. A se vedea cîțiva cîntăreți din această zodie: Georges Brassens (Ascendent), Enrico Caruso (Ascendent), Bing Crosby (Soare-Mercur-Marte), Tino Rossi (numai Soare) și Charles Trenet (Soare și Mercur)... În conversație, acest tip este înclinat să vorbească mult; el nu se pricepe să scurteze dialogul. Ochiul lui are ceva umed, afectuos, mîngios sau voluptos, dar la mînie devine teribil.

Sănătate

Cînd nativul este net marcat de caracteristicile zodiei, Taurul îi conferă o constituție fizică foarte puternică și îi permite să se creadă dotat cu un fond aproape inepuizabil de vitalitate. O mare capacitate de rezistență organică îi dă șanse să ajungă pînă la o vîrstă aproape biblică fără multe boli. Primul dintre semnele de Pămînt are într-adevăr obligația să anunțe longevitatea.

Exterior, se prezintă ca o *forță a naturii*, a cărei vigoare transpare din toate gesturile.

Dar nativul din Taur nu știe să-și recunoască limitele și se înverșunează să le depășească. Este dintre cei despre care se spune că se omoară muncind, cu toate avertismentele anturajului, dacă nu ale organismului propriu sau ale laboratorului de analize medicale.

De aceea și datorită faptului că a depășit limitele, va ajunge literalmente la capătul puterilor și va cădea ca un animal hăituit, încercuit, ca în mitul său, de labirintul unor dorințe neputincioase, dezarmat în fața Minotaurului dezlănțuit chiar de el. Și, la fel cum a fost nevoie de extrem de mult timp ca să ajungă la limita posibilităților sale, îi va trebui și mai mult ca să demareze din nou, ca și cum conștiința de sine în sfîrșit dobîndită ar fi un handicap pentru el.

În fapt, trăsătura dominantă a acestui tip este lentoarea ritmului său fiziologic; dacă e într-adevăr nervos, în funcție de semnul de Pămînt, el este și deosebit de sangvin prin acțiunea cuartei aeriene de primăvară. Cînd reacționează într-un sens sau altul, o face cu un considerabil *moment de inerție* datorită masei sale și, chiar după aceea, cu lentoare.

La el, procesele umorale ocupă un loc considerabil. Posedă, cum se spune, o bună poftă de mîncare și nu se sinchisește în general de nici un fel de regim, cel mai adesea însă din scepticism, deoarece nu crede în medicină. Asimilează încet, ca un rumegător. Eliminarea este și ea înceată așa încît apar lent deșeuri de tot felul: uree, acid uric, grăsimi superfluă, care își joacă pe măsură rolul de catalizatori reciproci de *blocare*.

Sacrificiile de purificare necesare nu sînt, cum se va spune în alte capitole, punctul său forte. Astfel că, fie prin ignoranță, fie prin prea mare încredere, prin apetituri senzuale sau chiar infatuare și sfidare a forțelor naturii, el ajunge la mari excese traduse în obezitate, diabet, crize hepatice, după avertismente mai benigne cum ar fi erupțiile cutanate, inflamațiile mucoaselor (și mai ales a

gîtlejului și nasului), hipertrofiile amigdalene, crizele de furunculoză degenerînd în abcese.

Conform tradiției, Taurul apare determinat de zona gîtului, atît extern cît și intern, care cuprinde organele deglutiției și fonației, gîtlej, glandele gîtului, coardele vocale și vîrfurile plămînilor. Nativul va fi așadar expus la diverse tulburări ale unuia sau altuia din aceste organe. În plus, datorită influenței reflexe interferente a semnului opus, el coincide și cu zona fiziologică a Scorpionului, astfel că tulburările circulatorii sau microbiene trec adesea de la gîtlej la organele sexuale, mai ales la femei.

Este curios de constatat că tocmai un medic nativ din Taur, foarte marcat și de Scorpion, Freud, găsindu-se în axul acestei dialectici, a încercat să arate în ce măsură este primordială relația dintre echilibrul fizic și echilibrul psihic, acesta fiind, după el, în special funcție de exercițiul normal al sexualității.

Taurul posedă printre medicii contemporani un tip extrem de reprezentativ, pe profesorul Mondor, despre care se știe că adoptă cu dragă inimă scepticismul semnului în legătură cu medicina, preferîndu-i chirurgia, știință în care semnul de pămînt se află la îndemînă.

Vestimentație

Femeia nativă din Taur, mai ales dacă e venusiană, nu trebuie să-și mai dovedească bunul gust. Își poartă bine toaletele, orice ar îmbrăca. Gusturile ei vestimentare sînt, de altfel, foarte simple; fără excentricități, fără extravagantă; lasă aceste aspecte femeilor din Berbec și din Vărsător. Se menține în tonurile unei feminități primăvăratică a cărei întruchipare vie și este: țesături sclipitoare, mătăsoase, fuste largi etc.

Toate acestea sînt valabile pentru un Taur cu dominantă *caldă* (Venus-Soare-Jupiter...). Cît despre Taurul *rece* (cu dominantă Saturn sau Lună), acesta dă mult mai puțină importanță toaletei și este chiar înclinat s-o neglijeze; „secundaritatea” îl face să păstreze haine vechi și chiar aceeași croială a îmbrăcămîntii.

Taurul în zodiac

Mai e oare nevoie să amintim că fiecare semn zodiacal este o porțiune dintr-o circumferință, adică o piesă inseparabilă de un tot organizat care îi conferă semnificație? Ca și celelalte semne, Taurul nu are valoare proprie decît în raport cu poziția singulară pe care o ocupă în ansamblul reprezentat de roata zodiacală. În cele ce urmează vrem să justificăm tocmai *structurarea* zodiacală a semnului.

Fiecare semn își capătă sensul deplin în confruntare cu semnul opus.

Axul Taur-Scorpion

Taurul aparține unui ordin binar care îl integrează într-un ax feminin prin opoziția Taur-Scorpion. E important să i se cunoască bine semnificația.

În Taur, viața capătă contur; natura se acoperă de o vegetație deasă și groasă; asistăm la o abundență de forme și la o fixare a valorilor concrete. Șase luni mai tîrziu, în Scorpion (octombrie-noiembrie), viața moare, natura se despoaie; se produc căderea frunzelor și dispariția vegetației, putrezirea și formarea humusului care va face să fecundeze vegetația viitoare; asistăm deci la o disoluție a valorilor concrete și la o distrugere a formelor naturale.

Cu alte cuvinte: viața se întrupează într-o *lume a zilei* care alege semnul (mai des) extrovertit al Taurului; în timp ce în semnul (mai des) introvertit al Scorpionului, viața se destramă prin *lumea nopții*. Este vorba de dialectica primăverii fixate și a toamnei fixate: pe de-o parte exaltarea vieții, pe de alta, cîntecele funerare.

Simbolistica psihanalitică vine să întărească și să îmbogățească aceste valori-pereche de îndată ce ne referim la imaginea *omului zodiac*. Vedem că Taurul coprespunde *gîtului* (dar gîtul e aici mai puțin un dat anatomic, cît o valoare funcțională: ceea ce se petrece în gît, în gîtlej), precum și *gurii* — iar Scorpionul, *anusului*. Taurul simbolizează într-adevăr valorile de *nutriție*: injecția, achiziția, asimilarea; captează, apucă, înghite, digeră... La capătul celălalt, Scorpionul exprimă valorile de *excreție*: expulzarea, dejecția, dezasimilarea, lichidarea, restituirea; descompune, transformă, distruge... Conform acestei dialectici oralitate-analitate, nu există a construi fără a distruge, a elabora, fără a elimina. Este întreaga problemă a jocului *posesiunii*, tip Taur și al *non-posesiunii* sau al *deposedării*, tip Scorpion.

Această axă de opoziție pare să fie asociată cu o axă de complementaritate din clipa cînd se consideră că Scorpionul are drept atribut și sexul. Sîntem atunci orientați spre alt complex psihologic: *relația bani-iubire*, banii fiind pentru oralitatea (gură) Taurului ceea ce este iubirea pentru sexualitatea Scorpionului. Dar fiecare semn participă la valorile celuilalt, astfel încît Taurului îi revine posedarea banilor, constituirea bunurilor materiale personale, în timp ce restituirea lor se operează în Scorpion (moștenirea); la fel, Taurului îi revine *obținerea iubirii prin înșelăciune* (iubirea lăcomie, iubirea gelozie, dragostea care ia, dragostea care nu satisface...), în timp ce Scorpionului îi revine jertfirea iubirii (dragostea care sacrifică, dragostea care dă naștere, dragostea care eliberează, dragostea care dă... *stadiu genital* al psihanalizei).

Se înțelege că problema majoră a tipului Taur, de care depinde echilibrul sau dezechilibrul său, este armonizarea jocului de a lua și a da, a primi și a restitui, a apuca și a lăsa, a trăi și a muri; accentul se pune prea adesea pe prima fază, și, de-aici, tot răul.

Triunghiul de pămînt

Cel de-al doilea semn aparține și unui ordin ternar care îl inserează într-un triunghi, cel al Pămîntului. Acest triunghi leagă prin trigon (aspect de armonie de 120°) Taurul de Fecioară și de Capricorn.

În ciclul zodiacal al Pămîntului, unde Capricornul, în calitate de semn Cardinal, reprezintă alfa, iar Fecioara, ca semn Mutabil, omega, Taurul este

semnul de Pământ Fix. Este deci ochiul intermediar al acestui element, termenul median și, prin urmare, apogeul lui.

Semnul Cardinal (început de anotimp) al Capricornului reprezintă primul stadiu din ciclul Pământului; este pământul rece din decembrie-ianuarie care primește sămînța și posedă virtual toate resursele nutritive pe care le va absorbi acesta. Semnul Fix (mijlocul anotimpului) al Taurului reprezintă al doilea termen al împlinirii terestre; e pământul fecundat, în plină realizare productivă, cel al primăverii. În fine, semnul Mutabil (sfîrșit de anotimp) al Fecioarei are legătură cu ultimul stadiu din ciclul natural al elementului: este țărîna din august-septembrie, pe care se usucă spicele cosite. Țărîna este atunci Fecioară, în dublul sens al cuvîntului: și-a epuizat resursele și a devenit neproductivă, dar devine în același timp o țărînă nouă și pură, care va primi ulterior sămînța. De la apartenența sa la elementul Pământ, Taurul va moșteni într-un fel valoarea de efort, de trudă, de *muncă*, asociată cu valorile banilor și ale iubirii, e drept, mai cardinale.

Crucea semnelor fixe

Fiecare semn nu aparține numai unui ordin binar și ternar; el trebuie judecat și după ordinul cuaternar al elementelor.

Taurul se integrează din punctul de vedere al cvadraturii (aspect disonant de 90°) în careul zodiacal al semnelor Fixe: Taur, Leu, Scorpion, Vărsător. Această cruce a fost considerată simbolul ordinii lumii; mai exact, este situată precum crucea Manifestării care fixează valorile a ceea ce se formează și se dezvoltă.

Ne amintește, de altfel, de un personaj mitologic bine cunoscut: Sfinxul. La acest personaj mixt se recunoaște un piept de bovină, un corp de leu, aripi de vultur (vulturul se substituie adesea scorpionului și aparține acestui semn) și un cap de femeie (Vărsătorul e un semn uman). Se presupune că această cruce zodiacală e plină de semnificații de vreme ce este evocată sub trăsăturile unei figuri fabuloase, în același timp enigmatică și periculoasă.

Enigmatică și periculoasă, așa este și configurația care constituie o repartizare de planete în cele patru semne, formînd între ele aspecte critice de careu și de opoziție. Individul purtător al acestei constelații este un veritabil sfinx uman, un univers hibrid și disociat, fragmente aproape ireconciliabile, Pământul, Focul, Apa și Aerul vrînd să se ignore respectiv prin faptul că se exprimă într-o fixitate ireductibilă. Cum se pot concilia aceste patru personaje interioare care nu ajung să se înțeleagă și se opun unele celorlalte? Monstruoasă compoziție, crude dileme, răstignire, sacrificiu al Sfinxului...

Mult mai puțin se poate spune despre Taur în relația sa de sextil (distanța de 60° între două semne) cu Peștii și cu Racul. Cel mult putem menționa că acest trio reprezintă în Zodiacele cele trei etape ale fecundității; aici sînt reunite semnele cele mai plastice, mai receptive, mai senzitive: Pământul în centrul Apei.

La capătul drumului nostru, sesizăm formula care îi aparține personal Taurului în arena zodiacului:

Semn: Feminin, Fix, Pămîntean, Primăvărat.

Tipuri mixte de nativi din zodia Taurului

Cunoaștem semnul nostru solar și putem cunoaște semnul nostru la Ascendent. Valorile acestor două semne se combină ca să individualizeze formula psihologică a fiecăruia. Vom defini aici această asociere specială (exemplele date sînt tipice pentru dominantă celor două semne, dar nu se referă în mod necesar la Soare și Ascendent).

TAUR-BERBEC

Ascendent Taur și Soare Berbec
sau Soare Taur și Ascendent Berbec

Primele două semne combinate caracterizează un temperament viguros, o vitalitate puternică, plină de foc și de sevă. Ele produc senzitivi, pasionați, jui-sori (Béla Bartók, D'Annunzio, Giono, Ninon de Lenclos, Vlainck). Dar produc și o obstinație autoritară, o forță de convingere iradiantă, o capacitate masivă de lucru, o voință combativă și constructivă (Hitler, Lenin, Ribbentrop, Thorez).

TAUR-GEMENI

Ascendent Taur și Soare Gemeni
sau Soare Taur și Ascendent Gemeni

Semnului celui mai fix i se juxtapune cel mai mobil; celui mai stabil, cel mai instabil: celui mai înrădăcinat, cel mai dezrădăcinat. În majoritatea cazurilor, rezultă două individualități autonome care au, fiecare, propria lor zonă de manifestare; subiectul este atunci fidel ici și infidel colo, atașat ici și detașat colo, instinctiv în cutare sferă, cerebral în cutare altă sferă. Poate fi în același timp greoi și spiritual, terestru și aerian. Bunăoară Courbet: pictor realist și socialist, a cărui artă instinctivă se leagă totuși de o idee, o propagandă.

TAUR-RAC

Ascendent Taur și Soare Rac
sau Soare Taur și Ascendent Rac

Aici predomină valorile lunare, plastice, carnale, feminine și materno și, uneori, latura digestivă și vegetativă. Sensibilitate, emotivitate, imaginație, vis, sentimentalitate romanească, dragoste de natură, de cîmp și pentru viața simplă. Fire ștearsă, pasivă; atașament, simțul familiei, conservare, prevedere, asigurare, economie; fecunditate (Dunoyer de Segonzac, Fauré, Grant, Jouhaux, Ceaikovski).

TAUR-LEU

Ascendent Taur și Soare Leu
sau Soare Taur și Ascendent Leu

Forță a naturii, personalitate puternică, revendicare imperioasă a temperamentului, anvergură a voinței, pasiuni suverane, convingeri antrenante, încredere în sine, ambiții. Afirmare a superiorității, a realizărilor, a forței constructive. Fire dintr-o bucată și stabilă, statornică în atracțiile și repulsiile sale, disprețuind jumătățile de măsură și tertipurile (Alexandru al II-lea, Balzac, Dumas, Montherlant).

TAUR-FECIOARĂ

Ascendent Taur și Soare Fecioară
sau Soare Taur și Ascendent Fecioară

Fire simplă, pașnică, solidă, practică, cinstită, modestă, ordonată, harnică. Simț utilitar, bun simț, logică, economie (Doumergue).

TAUR-BALANȚĂ

Ascendent Taur și Soare Balanță
sau Soare Taur și Ascendent Balanță

Dubla dominantă venusiană face să prevaleze un caracter amabil, sociabil și armonios. Se afirmă fără să deranjeze opinia generală, dar poate să se bizuie pe facilități. Simț estetic; pacifism (frecvent la vedete).

TAUR-SCORPION

Ascendent Taur și Soare Scorpion
sau Soare Taur și Ascendent Scorpion

Două forțe instinctive antagoniste participă la personalitate. Cel mai des, ele se înfruntă, de unde un conflict acut între dorința imperioasă de viață, setea de posesiune, de voluptate, de înrădăcinare terestră și instinctele de distrugere sau de autodistrugere, aducând în discuție posesia lunii și înrădăcinarea în materie. De aici, crize, revirimente. Când cele două forțe ajung să se combine, produc o fire instinctivă, pasionată, imperioasă, o voință ireductibilă (Wagner).

TAUR-SĂGETĂTOR

Ascendent Taur și Soare Săgetător
sau Soare Taur și Ascendent Săgetător

În această combinație triumfă tendințele dionisiace; firea este voluptuoasă, senzuală, amatoare de plăceri, dar, în același timp, morală, atrasă de bine.

TAUR-CAPRICORN

Ascendent Taur și Soare Capricorn
sau Soare Taur și Ascendent Capricorn

Cele două semne de Pământ se întăresc reciproc și dau o robustețe, o putere de concentrare masivă. Caracterul este laborios, perseverent; nu uită de scopul care îl mină: luptă din greu, dar îl atinge. Astfel sînt Stalin, Turgot; dar mai este și Hitler.

TAUR-VĂRSĂTOR

Ascendent Taur și Soare Vărsător
sau Soare Taur și Ascendent Vărsător

În personalitatea aceasta intră o parte de sociabilitate, de umanitate, care se alătură unui caracter facil, agreabil. Poate totuși să se producă un conflict între o fire posesivă, interesată, senzuală și o fire generoasă, cerebrală, detașată. Rămîne posibilitatea de a opera o sublimare socială sau estetică... (Roosevelt, Washington).

TAUR-PEȘTI

Ascendent Taur și Soare Pești
sau Soare Taur și Ascendent Pești

Sensibilitatea capătă ușor un caracter difuz, imprecis, prezentîndu-se în valuri care năpădesc personalitatea. Lasă ființa ușor descumpănită în fața unei lumi de aspirații fără limite, fără forme precise, fără început nici sfîrșit. Dar această sensibilitate poate să fie foarte fecundă și ia adesea aspectul bunătații care merge pînă la sacrificiul de sine.

Aparența

Taurul și alte semne zodiacale

Un Taur și un Berbec nu au puncte comune și sînt străini unul de celălalt; pot totuși să-și facă mari servicii, unul prin dinamismul său, celălalt prin stabilitatea sa.

La un Taur și la un nativ din Gemeni diferențele sînt ca acelea dintre greutate și ușurătate, dintre constanță și instabilitate...; cu greu pot găsi un domeniu în care să se înțeleagă.

Un Taur și un Rac trăiesc ușor într-un climat de simpatie; înfloresc într-o simplitate pașnică, chiar dacă visul Racului nu acceptă întotdeauna realismul instinctiv al Taurului.

Un Taur și un Leu au mai curînd ocazia să se ciocnească decît să se completeze; sînt prea intransigenți ca să renunțe la pozițiile lor.

Un Taur și un nativ din Fecioară se simpatizează, mai ales la lucru, și nu se dau în lături să-și apere interesele comune afirmîndu-și întregul simț practic.

Un Taur și un nativ din Balanță prezintă afinitățile venusiene cu sensibilitatea și bunătatea, dar dincolo de gusturile lor comune există în fiecare o ființă instinctivă și, respectiv, o ființă rafinată și decadentă.

Un Taur și un Scorpion, iată șocul antagoniștilor sau căsnicia chinuită a complementarilor; aceste două fapte se atrag irezistibil și nu totdeauna spre fericirea lor, fie se resping. Nu sînt niciodată indiferenți unul față de celălalt.

Un Taur și un nativ din Săgetător pot să se aprecieze într-un soi de comuniune dionisiacă a vieții; legătura lor este sănătoasă, dar rămîne adesea superficială.

Un Taur și un Capricorn realizează o asociere substanțială și pun împreună bazele unor întreprinderi solide.

Un Taur și un nativ din Vărsător sînt la antipodi, unul în înrădăcinarea pasională, celălalt în spiritualizarea sensibilității.

Un Taur și un nativ din Pești nu reușesc întotdeauna să comunice; împreună, alcătuiesc o lume ciudată, dar pot să se înțeleagă sub aspect senzual.

Aceste indicații scurte nu dau decît o idee generală și nu pot fixa destinul unei anumite relații speciale cu tipul Taur.

Marile gelozii

Taurul întreține relații precise cu zeii îndrăgostiți din „panteonul mitologic”. Se știe, într-adevăr, că semnul acesta este dirijat de Venus și, în al doilea rînd, de Lună, în timp ce Marte este într-o stare de extremă slăbiciune, adică în exil.

Sub semnul Venus-Lună, această zodie este deci chiar cea a iubirii, a sentimentului, a afecțiunii, a tandreții.

Inima acestui tip este caracteristică pentru o fire voluptuoasă, absolut tandră și carnală, care înclină spre pasiunea profundă. La el, cei doi poli complementari ai dragostei — sentimentul și dorința — se contopesc într-o totalitate pasională; nu cunoaște așadar chinurile disocierii afective și este o inimă simplă care trăiește, în același timp, simțăminte firești.

Taurul nu se aruncă (precum Berbecul) cu capul înainte în dragoste. Dată fiind „secundaritatea” lui, sentimentul se elaborează încet în el; ca un cui care s-ar înfige în cap, pasiunea îi cucerește sufletul pe nesimțite, insidios; mai exact, ea progresează pe căi inconștiente, precum un torent care vine să mai adauge apă în spatele unui baraj. Nativul se umple treptat de sentimentul său amoros, mult timp ignorat, minimalizat sau reprimat. Dar curînd pasiunea devine irezistibilă și se revarsă, subiectul simțindu-se plin de ființa iubită. De aceea, o dată inima sa cucerită, putem fi siguri că nu se va răzgîndi în alegerea făcută; și-a luat prea mult avînt ca să se oprească pe un drum atît de prielnic. Dacă iubește, nu se mai poate face nimic, nici din partea lui, nici, cu atît mai puțin, din a celorlalți. Va merge pînă la capătul pasiunii sale, fericite ori nefericite.

Regăsim aici semnul de Pămînt Fix care este expresia instinctului de posesie. Duce la o uimitoare stabilitate afectivă, la o fidelitate de durată în sentimente. Făgăduielile eterne, această veche monedă de schimb, sînt încă valabile la el. Instinctul de posesie se exprimă în atașamentul tenace al acestei făpturi; deviza sa e a jederii: „Mor acolo unde mă agăț”, și o regăsim și în atitudinea sa amoroasă, care este cea a unui senzorial. Acest voluptuos este sensibil la atracția fizică, la miros, la voce, la rezonanța plastică a ființei iubite.

Fidelitatea, constanța în atașament se regăsesc cam la toți Taurii, fie că e vorba de lunga reverie romantică și senzuală a lui Balzac care se înalță (timp de vreo douăzeci de ani) spre „Străină”, Doamna Hanska, sau de neobosita rumegare a lui Kierkegaard regretînd toată viața că nu s-a decis să se însoare cu Regine Olsen... Dar acesta nu e singurul indiciu al instinctului de posesie la semnul nostru zodiacal. El se mai regăsește și în nevoia profundă de a aparține ființei iubite, concomitent cu posedarea ei, ca și cum ar fi un bun, o proprietate, adesea păzite cu gelozie. Posesia este legea gravitației acestor iubiri, iar gelozia, imperiul și sclavia lor.

Mai trebuie amintită și altă slăbiciune specifică pentru Taur datorită exilului planetei Marte. Aici se instalează, cu mai mult sau mai puțină turbulență, domnia pasiunii senzuale, trăsînd calea care duce spre donjuanism, spre dezlănțuirile sexuale, spre desfrîu. Făcînd să iasă la suprafață impulsuri instinctive sălbătice și dese care amintesc de apartenența bestială a semnului, febrele marțiene ale Taurului — cînd se exprimă în plan amoros — inspiră totdeauna teama de dezordinile pasiunilor dramatice. Mitul lui Tristan și Isolda pare să illustreze perfect tema orală a pasiunii taurine care îi leagă pe vecie pe cei doi îndrăgostiți: după ce au băut elixirul dragostei, substituită băuturii morții (opozitie Taur-Scorpion), cei doi îndrăgostiți sînt uniți la bine și la rău.

Bărbatul

La el iubirea și bunătatea merg împreună. Fie că este, în funcție de tipul planetar, un calm cu temperament flegmatic sau o făptură care debordează de exigențe aprinse, el își înconjoară, adulează, învâluie cu afecțiune partenera, pe care o socotește cu scrupulozitate drept *jumătatea* lui. Bunătatea sa naturală face adesea din el *imagea ideală* a soțului; o dată satisfăcut, docilitatea sa capătă uneori aspect de servilitate. În schimb, dacă e decepționat, nu iartă și poate fi marcat de amărăciune; *tristețea trupească* a acestui melancolic poate să-l cuprindă, urîțindu-l. Pentru el, mai mult ca pentru oricine, uniunea ține de comuniunea trupească.

Femeia

Personajul feminin al acestui semn zodiacal reprezintă tipul femeii feminine atrăgătoare al cărei prototip mitologic este Demeter. Sub aspect astrologic, ea apare cînd cele două simboluri feminine, Luna și Venus, sînt în Taur (dacă primul lipsește, caracterizarea poate fi incompletă).¹ Personalitatea sa ia trăsăturile specifice ale unei relații strînse mamă-fică în urma unei identificări, în copilărie, cu mama activă. Această femeie cere mai presus de orice dovezi de iubire; dar, chiar pentru acest motiv, ea poate să nu îndeplinească plenitudinea vocației sale feminine, fixîndu-se în lumea voluptății.

Împlinită, femeia Taur este în general o soție blîndă și odihnitoare, stăpînă a casei. Are chipul proșpețimii primăvăratică, al plăcerii lacome; iubește natura, florile, își decorează interiorul cu bun gust. În plus, este adesea o femeie fecundă și știe din plin să-și împlinească rolul de mamă.

Și pentru ea, aspectul sexual este de maximă importanță. Trezirea senzualității poate fi precoce, dar drumul care o aduce de la vis la împlinire, de la primele emoții adolescente la cîntecul senzorialității în duetul amoros e lung. Se emoționează încet sub crusta groasă a materialismului ei și are nevoie de un partener expert și răbdător. Iată de ce nu există amantă mai agreabilă decît ea; iată și de ce această venusiană este femeia care știe să rețină și să-l păstreze pe bărbat după ce l-a inspirat și acceptat.

Această față contrastează desigur cu cea a femeii Taur care nu a putut fi dezvăluită.² În timp ce atîtea alte femei acceptă ușor, și uneori cu avantaje, o frigiditate constituțională sau accidentală, ea nu poate suporta, fără urmări grave, eșecul iubirii carnale care se răsfrînge periculos asupra sănătății și îi perturbă caracterul: devine revendicativă, dezagreabilă, rea, cu înclinații spre nevroză (neurastenii, hiperemotivitate, stări anxioase...). O ultimă resursă a acestei firi orale este aceea de a-și transpune plăcerea la pat asupra plăcerii la masă...

¹ În schimb, Ascendentul și Soarele în zodie accentuează caracteristicile semnului.

² Este suficient uneori ca Luna să primească o privire nefavorabilă (aspect disonant) de la Saturn.

„Puterea mea nestăvilită de muncă...” (Balzac)

Orientare

Cînd vine momentul alegerii unei profesii, adolescentul nativ din Taur își manifestă îndeobște caracterul chibzuit, iar hotărîrea sa înceată are șanse să-l conducă spre o orientare profesională judicioasă.

Se simte făcut pentru o treabă care implică regularitate în gesturi și acțiuni, pentru o muncă automată sau monotonă. Este capabil, cel puțin, de un randament excelent în acest tip de activități, deoarece capacitatea sa de consecvență e mare. Este adevărat că nu rezistă întotdeauna la toropeala monotoniei, dar ritmul său natural îl întreține în automatizare. Toate acestea sînt valabile mai ales pentru Taurul cu dominantă rece (Saturn, Luna).

Cei calzi (marțieni, jupiterieni, solarieni) se îndepărtează, dimpotrivă, destul de ușor de această caracteristică esențială și se dedică unor activități complexe care îmbrățișează o serie de experiențe: lor le revin marile acțiuni care dau sens unei vieți.

Putem desprinde din observația empirică unele formule profesionale pe care le propunem aici pentru valoarea lor simbolică, așteptînd confirmarea pe care ne-o vor aduce importante cercetări statistice ce se desfășoară actualmente.

Profesii

Tendință: Automatism.

Funcții: Pipăit, gust, simț. Satisfacții orale.

Obiecte ale muncii: Pămîntul, cărămizile, lemnul, animalele, alimentele, banii, pielea, țesăturile...

Locuri: Mediul rural, cîmpul, grădinile, șantierul, cafenelele și restaurantele; comerțul alimentar; băncile, Bursa...

Soluții:

- În legătură cu pămîntul: agricultură, horticultură, legumicultură, viticultură; agronomie...
- În legătură cu construcțiile: arhitectură, zidărie, tâmplărie...
- În legătură cu alimentația: industria laptelui, a brînzeturilor, brutărie, patiserie, cofetărie...
- În legătură cu banii: Bursa, speculațiile financiare, economia politică...
- În legătură cu arta: croitorie, coafură, decorațiuni interioare, marochinerie...

Dominanta planetară contribuie la orientarea tipului spre una sau alta din aceste căi: Saturn înclină mai degrabă spre meseriile pămîntului; Jupiter și Saturn, spre cele din construcții; Luna, spre cele de creștere a animalelor și alimentație; Mercur și Jupiter orientează mai mult spre meserii financiare, iar Venus cu Soarele, spre comerțul de artă.

Atitudini față de muncă

Se poate observa că tipul caracteristic zodiei Taurului nu face parte dintre cei care se pun repede și ușor în situația de a lucra. Dar, o dată înhămat, nu se mai dă în lături de la treabă și trage la jug într-un mod regulat: se spune despre el că își vede de treabă cu hărnicie. Este mai degrabă dotat pentru primele acțiuni, mai grosolane, decît pentru executarea lor minuțioasă. Nu are întotdeauna gustul detaliilor. Totuși, dacă își iubește meseria, își face un punct de onoare din a o exercita bine; pune în asta chiar tot amorul său propriu. Modul său de a lucra este destul de empiric, dar se instalează încet în postul său și sfîrșește prin a edifica o organizare a lucrului metodică, limitată însă la propria folosință. Își găsește ușor locul într-un grup, fiindcă are spirit de echipă și nu se dă în lături să își sprijine vecinii. Cu superiorii, este respectuos și perfect disciplinat; cu condiția, totuși, să nu se simtă *exploatat*, fiindcă îi repugnă ideea că se poate trăi din sudoarea frunții. Și totuși, nu există un patron mai *exploator* decît cel din semnul Taurului... și un lucrător mai *exploatat* decît cel din această zodie; și nu este mai puțin adevărat că acest om harnic nu ezită să se apuce de orice treabă.

Dar pentru el, mai mult decît pentru oricine altul, banii sînt recompensă ideală a muncii, stimulentele fiziologice indispensabile.

Carierea tipului Taur este înainte de orice aceea a unui muncitor care știe că nimic nu vine fără greutate pe acest pămînt: trebuie să tragă brazda adînc și să întoarcă o țărîna mai mult sau mai puțin ingrată.

„Nu sînt sigur decît de curajul meu de leu și de munca mea invincibilă”, declară Balzac.

Reușita este legată de fidelitatea sa profesională; își schimbă rar locul de muncă, și mai rar meseria. Muncitor sau funcționar, el rămîne în aceeași întreprindere și se trezește în cele din urmă decorat cu medalia muncii. Patron, își fructifică întreprinderea cu pași lenți, dar siguri; îl vezi începînd aproape de la nimic, construindu-și firma bucată cu bucată, lărgindu-și an de an cerul clientelei, întărindu-și personalul și edificînd în cele din urmă o afacere sănătoasă și prosperă.

Dar e amenințat să se lege de munca sa, ca țăranul legat de pămînt, sclav al negustoriei sale sau înlănțuit de atelierul său prin mișcarea neînteruptă a comenzilor. Riscă să cunoască sclavia muncii, deoarece nu se poate deshmă: va continua să muncească în loc să se odihnească, va rămîne la lucru pînă la ore tîrzii, avînd veșnic impresia că e în întîrziere și că nu poate face tot ce trebuie, își va scurta sau suprima vacanțele. Va ajunge la vîrsta pensionării cu suflul la gură.

Ceea ce îl poate deservi este un soi de impermeabilitate la experiența celorlalți care îl face să persiste imperturbabil în erori; ghinionistul inadaplat este într-adevăr la fel de răbdător în eșec pe cît este de perseverent în reușită tipul armonios.

Finanțe

Ar fi un lucru nesăbuit să vrei să socotești șansele financiare ale unui tip zodiacal, dar se poate ușor desprinde, pentru fiecare tip, atitudinea față de bani.

Asociind valorile banului, apetitului și gurii pentru Taur, vechiul simbolism astrologic se apropie de psihanaliză când asociază lumea instinctelor digestive cu proprietatea de a se deplasa, în special în chestiunile bănești, ale posesiunilor materiale. Or, Taurul este tocmai semnul oral prin excelență, precum este și semnul banului. În plus, Casa a II-a, căreia îi corespunde, reprezintă domeniul averii, al achizițiilor, al bunurilor materiale.

Datorită oralității sale, tipul Taur adoră banii; manifestă precoce o anume lăcomie față de bani și tinde mai mult sau mai puțin să dea năvală asupra posesiunilor materiale.

Această pantă e aproape fatală pentru Taurul saturnizat. Dar primejdia este amenințătoare pentru numeroși subiecți din zodie, care sfîrșesc prin a se crispa în patima lor exclusivă de a se îmbogăți. Acumularea devine pentru ei scopul unic în viață, care mobilizează toate energiile individului și le confiscă pe cele care ar trebui să fie destinate aventurii umane.

Putem fi siguri că mai ales Taurii au contribuit la instituirea regimului banului care domină capitalismul. Încă o dată, simbolismul este grăitor atunci când asociază bovinul la cultul banilor: *Vițelul de Aur*¹. Tot un Taur autentic, Karl Marx, a fost primul care a înțeles degradarea umană la care duce puterea banilor, în societatea capitalistă, atunci când a vorbit despre o „alienare” economică în care persoana muncitorului este ca și goliță de realitate și asimilată unei mărfi oarecare.

Viața multor nativi din Taur este parcă dominată de lumea banilor. Unii îi atrag într-un mod aproape magic: nu e o întâmplare dacă Georges Braque — care are cinci planete în Taur și în Casa a II-a — este pictorul ale cărui pînze ating în timpul vieții cota cea mai înaltă. Alții își petrec viața sub semnul Pasivelor, al Activelor, al datoriilor, al falimentului (ne gândim la Balzac)... E o întreagă lume pe care psihanaliza abia începe să o exploreze.

Desigur, nu toți Taurii seamănă între ei; există printre ei mai multe tipuri, care își împart sclavia banului, aceea a muncii și aceea a plăcerii. Dar se poate sesiza la ei un fel de unitate psihologică drept urmare a echivalenței simbolice dintre cele trei vocații. Pe de o parte, este rar ca sclavia muncii să nu se învecineze cu rutina posesiei. Cît despre Taurul care trăiește în lumea plăcerii, el merge din dorință în dorință, dar regăsim din nou aviditatea: dorința renaște din ea însăși, ca și speranța de posesie pentru toate posesiunile.

Elitele

Atitudini politice

Politica nu este latura tare a tipului Taur; ca și țărănul, el este prea înclinat spre pămînt, prea absorbit de viața personală. Abia din momentul cînd își dă seama că sînt în joc interesele sale particulare își ridică privirea și și-o îndreaptă spre chestiunile sociale și economice.

¹ Bogăția mai este asociată cu această specie animalică în *Biblie* o dată cu visul Faraonului despre cele șapte vaci slabe și cele șapte vaci grase.

Optica este oarecum asemănătoare cu cea a proprietarului de pămînt gri-juliu să păstreze ceea ce are. Prin temperament, este conservator, iar opiniile sale sînt comandate de interese. Dar cînd nu are avere, poate ușor să conceapă avantajul revendicărilor sociale, chiar dacă, din fire, e un moderat, un *centrist*.

Înainte de orice, este un realist, iar concepțiile sale politice, departe de a fi nebuloase, urmăresc eficacitatea, imediată sau cu bătaie lungă, dar pot fi lipsite de anvergură. Cum ele reflectă și exprimă direct interese materiale destul de stabile, acest tip de om are opinii statornicite și le rămîne credincios.

Nu e de mirare că semul care se referă la valoarea banilor dă specialiștii în finanțe (Paul Reynaud: Ascendent Taur) și oameni politici a căror activitate este legată de interese economice, de prosperitatea economică sau de un scandal financiar: Ulysses Grant (Soare-Jupiter-Saturn în Taur), Andrew Jackson (Mercur-Venus-Uranus în Taur), Léon Jouhaux (Ascendent Taur), Ferdinand de Lesseps (Ascendent Taur), Alex Stawisky (Ascendent Taur), Adolphe Thiers (Mijlocul-Cerului Taur). Este la fel de firesc să întâlnim această zodie la specialiștii în economie politică: F. Quesnay, A. Smith, Turgot, Stuart Mill, Marx și Lenin au nu mai puțin de două sau trei planete în Taur (planete rapide, adică dominante, bunăoară Soarele, care apare de patru ori la cele șase personaje). E fără îndoială interesant de adăugat că un Taur tipic (vezi studiul despre Karl Marx) a fundamentat concepția materialistă asupra istoriei, conform căreia societatea se bazează pe structura economică (relațiile de producție) ale țării; doctrină care apelează la masele proletare (să nu uităm nici că forța masei este tipică pentru Taur) ca să instaureze o societate nouă. Dar dacă o anume politică Taur se sprijină pe o *clasă* socială, alta se adresează unei rase: Drumont, Hitler (Soare, Venus, Marte, Taur)...

Desigur, specializarea omului politic Taur poate lua și alte aspecte decît cel al economiei. De exemplu, poate sălășlui în tentativa de a stabili un regim (valoarea de fixitate a semnului), ca la Matternich (patru planete în Taur), care a rămas pînă la capăt credincios politicii sale conservatoare. Ea poate să mai rezide și într-o politică a *întoarcerii la pămînt* cum a preconizat-o Pétain (patru planete în Taur)... dar astfel nu ne îndepărtăm de simbolismul semnului.

Două vorbe despre astrologia mondială. În 1940-1941-1942, cele trei planete lente, adică Jupiter, Saturn și Uranus, s-au întâlnit în Taur. Tripla conjuncție a acestor aștri nu se poate produce de două ori într-un secol, iar într-un mileniu nu poate fi semnalată de două ori în Taur; este deci o configurație de primă importanță. Or, mai e oare nevoie să demonstrăm însemnătatea istorică a anilor 1940-1941-1942?

Întregul simbolism al Taurului se regăsește în viața mondială a acelor ani dramatici: înăbușirea democrațiilor dominate de instinctele *digestive* (anexiuni teritoriale), domnia suverană a forțelor banului, ofensiva rasismului, grava criză alimentară, politica de *revenire la pămînt*... Teritoriu, bani, rasă, hrană, pămînt... iată tot tabloul simbolic al semnului zodiacal, într-o dramatică *regie*.

Atitudini filozofice

Există mai multe linii directoare pe care se poate angaja gândirea filozofică a Taurului.

„Secundaritatea” reprezintă o proprietate caracterologică ce-l stimulează pe gânditorul Taur să mediteze, să rumege, să-și construiască reflecțiile într-un sistem. Un caz reprezentativ este cel al lui Kant (Soare-Taur) a cărui, „secundaritate” e întărită de Saturn: și-a petrecut viața într-o meditație obstinată și a ajuns la dogmatismul rațiunii pure și al rațiunii practice.

Kierkegaard (Soare și Venus în Taur) este alt caz tipic, dar senzualitatea semnului intervine în sublimarea mintală a gânditorului; el a luat, într-adevăr, acest elan mistic și filozofic după ruperea dureroasă a logodnei.

La alții, apare latura senzorială sau practică. Păcat că nu cunoaștem data nașterii lui Condillac care a fundamentat psihologia pe senzație (răsunetul în conștiință al unei impresii primite de corp), dar continuatorul său, Stuart Mill, are Soarele, pe Mercur și pe Marte în zodie: nu se îndepărtează de la plăcere și util și pune finalmente bazele unei morale a utilitarismului. Ar mai putea fi amintit și Spencer (Soare-Taur), la care binele este tot una cu plăcerea.

Dar semnul Pământului și al materiei se recunoaște mai ales în orientarea filozofică spre materialism. Acest lucru este evident, deși în mod diferit, la criticism (Kant, citat mai sus), la pozitivism (Auguste Comte: Ascendent Taur) și îndeosebi la marxism (Marx: Soare și Lună în Taur; Lenin: Soare și Mercur...). Să-l cităm în încheiere pe Taine (Soare-Taur) care a căutat rădăcinile terestre ale geniului, dominat, după el, de influențele geografice: solul și clima, ca și de influențele paralele ale rasei, momentului și mediului.

Taurul este poate tipul zodiacal cel mai puțin religios, în măsura în care e și cel mai bine întruchipat în realitate. Simțul religios poate să-i scape. Dar, cu prilejul unei crize interioare, poate să cunoască angoasa morții și a lumii de-apoi, iar convertirea să se bazeze atunci pe nevoia de siguranță. Tendința religioasă a semnului merge mai curînd în sensul păgînismului; se pare că e destul de aproape de mistica materialistă în maniera lui Lucrețiu.

Existența

Mic dicționar de personalități din zodia Taurului

Iată o listă (sumară!) a marilor familii de notabilități din Zodia Taurului.

Am stabilit-o reținînd cazurile cele mai semnificative dintr-o serie de mai multe mii de hărți cerești aparținînd unor celebrități. Toate aceste personaje sînt Tauri de diverse origini: sînt reprezentativi pentru semn, dar fiecare într-o manieră diferită.

Adevărul e că tipul zodiacal se încrucișează cu tipul planetar, și că nativ cu Marte în Taur este diferit de nativ cu Saturn în Taur... În pofida deosebirilor considerabile produse de această diferențiere planetară, care definește o

atitudine deosebită (participare prin acțiune, gîndire sau pasiune) față de aceeași materie, se poate sesiza ceea ce este — în mod analogic — comun între aceste personaje.

Se pot face analogii între Pétain, care propovăduiește o „întoarcere la pămînt”, Giono, care cîntă pămîntul, și Courbet, care îl pictează... între Freud, care explorează lumea senzualității, și D’Annunzio, care trăiește ca un copil al voluptății... între Marx, care scrie *Capitalul*, și Balzac plin de griji financiare, care zugrăvește fresca unei Comedii umane dominate de bani... ș.a.

lată tipurile planetare ale Taurului.

Solarianul caută o estetică sau o etică a firii sale senzuale și pasionate (dionisiace), la fel cum poate să aspire și la un eroism al vieții instinctuale (D’Annunzio, Montherlant, Wagner).

Lunarianul, pașnic, îndrăgostit de viața simplă și de natură; simț al valorilor naturale; povestitor, țaran (Alphonse Daudet, Giono).

Mercurianul este mai puțin caracteristic; ar fi omul atașat de un program, de o idee realizatoare, omul practic (Metternich).

Venusianul este tipul voluptuos, fermecător, îndrăgostit, plin de proștețime, făcut pentru hrana pămîntească (Doamna de Staël, Massenet).

Marțianul este tipul excitabil, expus furtunilor interioare și exterioare; pasiuni puternice, debordante, dezlănțuire instinctuală; subiectul înfruntă latura bestială și sălbatică a naturii și a vieții (Courbet, Delacroix, Jean Gabin, Vlaminck).

Jupiterianul este adesea un om oarecare, puțin grosolan și chiar vulgar. Vitalitatea sa e puternică și voioasă și capătă un sens terestru dezvoltat: vervă, jinduire, lăcomie, apetit pentru plăcere, pentru bunuri materiale, pentru femei, vinuri, fructe; o dominantă pantagruelică (Balzac).

Saturnianul reprezintă tipul pașnic, meditativ, petrecîndu-și viața preocupat de un singur subiect, dedat total rumegării mintale (Kant, Kierkegaard, Stuart Mill).

Astfel se pot desprinde trei grupe mari: în fața tipului *Lună-Venus* (sau *Venus-Lună*), care este sensibil, poet, încîntător, făcut pentru ușurătate, pentru plăcere (Alphonse Daudet, Giono, Massenet), se află tipul *Soare-Marte*, (sau *Marte-Soare*), mai activ, pasionat, care intră în arena vieții ca într-o coridă (Courbet, D’Annunzio, Delacroix, Montherlant, Wagner) precum și tipul *Jupiter-Saturn* (sau *Saturn-Jupiter*), muncitor, pașnic, modest și chiar — uneori — indiferent; țaran bine echilibrat, cu capul bine înfipt pe umeri (Marx, Pétain, Turgot).

HONORÉ DE BALZAC

Honoré de Balzac s-a născut, după registrul stării civile, la Tours, pe 20 mai 1799, ora 11. Soarele și Mercur, aflate în Mijlocul-Cerului, ocupă Taurul, în timp ce Leul este la Ascendent; împreună cu Neptun, Jupiter e planeta dominantă, fiindcă, în conjuncție cu Soarele, este opusă Lunii. Iată așadar, redusă la o maximă simplitate, constelația natală a lui Balzac, pe care îl putem socoti un *jupiterian din Taur cu tonalitate Leu*.

lăta aceste caracteristici ale semnului și în formularea lui Gaëtan Picon: „O vitalitate puternică, un elan mai întâi fizic, un soi de aviditate, de lăcomie insașiabilă, o poftă de a trăi și a se bucura, care este în primul rând un apetit de bunuri materiale — bani, femei, glorie, reputație, titluri, vinuri și fructe.” *„Buzele lui fremătau, ochii îi străluceau de fericire, mîinile se înfiorau de bucurie la vederea unei piramide de pere sau de piersici frumoase... Era superb în pantagruelismul său vegetal, cu cravata scoasă, cămașa desfăcută, luînd din fructe, rîzînd, bînd, tăind în miezul unei pere mălăiește și dulci”* (Gozlan). Lăcomie care o izbește pe Doamna Hanksa (...). Vitalitate fizică pe care o însuflețește o sănătate de om de la țară; „Domnul de Balzac, spune Sainte-Beuve, avea corpul unui atlet.” Iar Gautier, care îl întâlnește în 1835, este frapat de înfățișarea lui: „Mantaua sa, aruncată spre spate, descoperirea gîtului de atlet sau de taur, rotund ca un tronson de coloană, fără mușchi aparenti, cu o piele albă și mătăsoasă ce contrasta cu tenul mai colorat... Avea toate semnele unei sănătăți robuste, prea puțin în armonie cu palorile și nuanțele verzui romantice, la modă. Pur sîngele său din Touraine îi biciuia obrajii plini cu o purpură vivace și îi colora călduros buzele cărnoase și sinuoase, gata să ridă...” Risul lui Balzac: „...Exploda ca o bombă, dacă vorba îi plăcea: o voia cît mai pipărată; niciodată nu era prea picantă. Atunci i se umfla pieptul, umerii începeau să se scutere sub bărbia încîntată. Omul zdravăn din Touraine ieșea la suprafață. Ni se părea că-l vedem pe Rabelais la abația Thélème. Izbucnea bucuria în el, mai ales cînd se spunea dintr-o dată un calambur destul de prostesc, destul de năfing, inspirat de băutură¹...” (Gozlan).

lăta omul! Un Taur jupiterizat, un sanguin euforic, expansiv, exuberant, cu un gît puternic, care se agita întruna. Această prezentare a personajului ni-l dezvăluie, în toată dimensiunea lui, pornit pe calea destinului său: „Nu sînt sigur decît de curajul meu de leu și de puterea mea nestăvilă de muncă” (1838).

Această formulă — care rezumă cît se poate de bine un tip Leu-Taur cu dominantă jupiteriană² — produce un creator herculean care se va înhăma, ca un bou obstinat sau taur focos și îndrăzneț, la o trudă imensă ce-i va ocupa întreaga viață. Osîndit la muncile penei, el scrie fără întrerupere, lucrează cîte douăsprezece ore în șir și șaisprezece ore pe zi... pînă la uzura finală. Fapt este că acest juisor spoliat de viață simte chinul neconținut al unei creații gigantice; el trebuie să picteze marea frescă a *Comediei umane*, deși n-o va putea isprăvi vreodată.

Această ambiție, slujită de o fecunditate extraordinară, este expresia unei obsedante dorințe de posesiune, insașiabilă. Dorința balzaciană, declară Gaëtan Picon, care pare să fi înțeles tendința dominantă a omului, „este trăită ca o forță irezistibilă, deoarece este forma materială a apucării”³. „Dorința neostoită pe care n-o va umple niciodată spațiul devorat; nimic nu o poate

reprezenta mai bine decît imaginea materială a foamei și a setei...”¹ „Fiecare erou balzacian este mai întâi acest a priori al dorinței pure, această foame care își caută pretutindeni hrana.”² „Ca și eroii săi, Balzac pășește din cucerire în cucerire, dar și din dorință în dorință. După o carte, apare întotdeauna altă carte care trebuie scrisă. O dată banii cîștigați, luxul atins, apare dorința de mai mult. După o dragoste, altă dragoste (...). Și Balzac nu a fost nimic altceva decît dorința mereu renăscută a dorinței, speranța de a poseda supraviețuind tuturor posesiunilor...”³ Ne dăm așadar seama că acest oral, acest Taur jupiterian iubește mai presus de orice banul și trăiește fascinația aurului:

„Dacă ați fi trăit cît mine ați ști că nu există decît un singur lucru material a cărui valoare este destul de sigură pentru ca omul să se ocupe de el. Acest lucru... e aurul. Aurul reprezintă toate forțele omenești. Am călătorit, am văzut că peste tot există cîmpii și munți: cîmpiile plictisesc, munții obosesc; locurile nu înseamnă deci nimic. Cît despre moravuri, omul este același pretutindeni: pretutindeni lupta dintre sărac și bogat e statornică, pretutindeni acest lucru e inevitabil; e mai bine deci să fii exploatatorul, decît exploatatul; pretutindeni se întîlnesc bărbați mușchiuși care muncesc și oameni limfatici care își fac griji; pretutindeni plăcerile sînt aceleași, fiindcă pretutindeni simțurile se epuizează, și nu le supraviețuiește decît un singur sentiment, vanitatea! Vanitatea, e întotdeauna eul. Vanitatea nu poate fi satisfăcută decît de valuri de aur. Fanteziile noastre cer timp, mijloace fizice sau griji! Ei bine! aurul conține tot în germene, și dă tot în realitate.” (*Pielea de șagrir*).

În măsura în care muncește pentru glorie ca un bun Leu ce este, Balzac muncește și pentru avere (ca și pentru plăcerea de a munci). Căci banii constituie un dat cardinal în viața și opera sa. Scrisul nu e destul de rentabil; devine editor, pe urmă tipograf și topitor de litere... pînă la lichidarea judiciară care îi ruinează familia și va apăsa asupra întregii sale vieți. O dată cu banii, falimentul, Pasivele, Activele ocupă primul loc. Debitorul hăituit va acorda atunci conflictelor dintre interese, rivalităților și spoliierilor un rol tot mai important în opera sa, astfel încît *Comedia umană* va fi dominată mai ales de lumea afacerilor și de drama socială a banilor. În momentul cînd se zbate cel mai aprig împotriva creditorilor și a datoriiilor scrie *César Birotteau*, roman al falimentului, urmat de alte romane ale spoliierii în care ruina îi copleșește pe David Séchard, pe familia Bridau, pe familia Hulot... Iar cînd are din nou bani, trebuie să posede totul; spiritul său avid, îndrăgostit de colecții, de decor, de mobilier, îl determină să se instaleze grandios în apartamentul din strada Cassini, să-și cumpere cai și cabrioletă, să se îmbrace în costume excesiv de scumpe, ba chiar să-și încheie existența amenajîndu-și princiar imobilul din strada Fortunée, pentru a-și primi acolo soția.

¹ Gaëtan Picon, *Balzac par lui-même*, pp. 13 și 14, Ed. du Seuil.

² Aceeași caracterizare astrală se descoperă la Dumas-tatăl...

³ Gaëtan Picon, op. cit., p. 142.

¹ *Ibidem*, p. 140.

² *Ibidem*, p. 141.

³ *Ibidem*, p. 161.

Cum să nu-l recunoaștem pe Taur și în acest îndrăgostit, dăruit cu obstinație imaginii Evelinei Hanska, pe care a așteptat-o nerăbdător timp de aproape douăzeci de ani, ca să se însoare cu ea *in extremis*?

Taurul apare în toate paginile romanelor sale realiste, fie că descrie cu minuțiozitate peisaje sau zugrăvește interioare, mobile, decoruri, medii, fie că din ele se revarsă realitatea, intimitatea, lucrurile materiale, aspectele burgheze, trivialitățile; tot de Taur ține faptul că, o dată cu Balzac, romanul încetează să mai fie ficțiune pentru a se mula conform realității; scriitorul înregistrează prezentul și cuprinde viața, întreaga viață, în inima sa tumultuoasă; este Taur și când surprinde, element cu element, societatea timpului său, într-o solidă îngrămădire de lucruri și obiecte.

Această schiță a personalității lui Balzac nu-l dezvăluie în întregime căci este extrem de complex; ea trece chiar peste multe aspecte, importante totuși, ale ființei lui, anume peste clarvăzătorul neptunian, prizonier al forțelor intuitive ale imaginarului. Dar ni se pare că evocă totuși suficient, — acesta a și fost scopul expunerii noastre — universul Taurului în caracterul său, în viața și opera sa.

JOHANNES BRAHMS

În familia diversă a nativilor celebri din Taur, alături de solarianul Wagner, de marțianul Delacroix, de jupiteriana Maria Tereza, de saturnianul Kant... iată-l pe lunarianul Johannes Brahms. S-a născut în Hamburg, la 7 mai 1833, ora 3.30, după registrul parohial. Soarele, în al 16-lea grad al Taurului, este influențat de Lună, care tocmai atinge punctul de culminație în Săgetător și face simultan un cadru cu Saturn în Fecioară și un trigon cu Jupiter în Fecioară, aflată nu departe de răsăritul ei.

Punctele de vedere ale istoricilor sînt divergente în ceea ce-l privește pe acest muzician, prezentat sub aspecte diferite și chiar opuse. Nu trebuie să ne mire, cînd vedem astrul său dominant, Luna, cum se împarte oarecum între armonizarea jupiteriană și disonanța saturniană. Nu este oare Brahms în întregime „jupiterizat“, căci îi plac viața, distracțiile, e îndrăgostit de călătorii, de plimbări, de companii vesele, manifestînd în numeroase ocazii o voioșie gălăgioasă și gustînd la nesfîrșit divertismentele unui om de societate? Și, pe de altă parte, „saturnizat“, căci urăște lumea, trăiește singur, se lasă pradă unor momente de tristețe și de melancolie?...

Totuși, în jurul acestor două polarități extreme care alcătuiesc ciclul, nu ne este greu să-l regăsim pe Taurul cu dominantă lunară.

Este un bărbat dotat cu o uluitoare sănătate și vitalitate fizică și morală, care îi copleșește pe apropiații săi. La șaiszeci de ani, nu-și amintește să fi fost vreodată măcar bolnav în viața lui. Tot Taurul se regăsește în bărbatul îndrăgostit de frumos, de natură, de mîncare și de băutură bună, cu forme plăcut rotunjite, plin de rezonanțe calde, oricînd gata pentru rapsodii.

Iar dincolo de aparențele pe care, prin contrast, unii le-au considerat cam greoaie și prozaice, mai degrabă demne de un burghez de treabă decît de un artist, alții au descoperit cu uimire lunarianul, sub aspectul unui suflet blînd și tandru.

Cît despre muzician, de un temperament apropiat de al lunarienilor Schubert și Schumann, îl vedem adăpîndu-se din tradiție și hrănind cu idei noi formele vechi, unind forțele opuse ale clasicismului și romantismului. Dar ceea ce are în mod și mai direct legătură cu asocierea dintre Lună și Taur, este tempoul muzical tandru, în acord cu străfundurile sufletului său. Brahms este muzicianul nostalgiei. Muzica sa reflectă ceea ce era, în străfunduri, acest artist liniștit cu o viață simplă, sufletul său lunar tăcut și nocturn, retras departe de existența sa așa cum o vedeau ceilalți. Ambele se prezintă ca un soi de visare imobilă ducînd spre meditația melancolică, alcătuită dintr-o căldură tandră, ca blîndețea instalată după stăpînirea unei dureri, ori ca liniștirea profundă a unui dor împăcat.

Poezie a apei și a pămîntului care este în același timp sufletul său și muzica sa, iată ce e Johannes Brahms, lunarianul din Taur. Cel mai elegiac dintre „intermezzo“ (apă) îl anunță pe cel mai construit, mai arhitectural „scherzo“ (pămînt).

GUSTAVE COURBET

Cel mai Taur dintre pictori, Courbet, s-a născut la Ornans (Doubs), pe 10 mai 1819, ora 3; Ascendent, Mercur, Venus și Marte sînt în zodie, iar dominantă Pămînt mai este întărită de trigonul între Venus și Lună, aflate în Capricorn.

Preconizînd observarea directă și adevărată a naturii, pretinzîndu-se *elev al naturii*, el devine șeful Realismului în pictură. Însoțindu-l la Louvenciennes pe Corot, care căuta o temă care să poată fi bine așezată pe pînză, Courbet se instalează fără să stea mult pe gînduri: „Oriunde mă opresc, mi-e totuna. Dacă am natura sub ochi, e întotdeauna bine.“

Pămîntul însuși îl inspiră, pămîntul muncitorului (*Spărgătorul de piatră*), pămîntul săpat (*Înmormîntare la Ornans*); iar cînd nu mai e vorba de pămînt, apare firea fecundă a Taurului, vegetația pădurilor, cîmpiile și pîraiele. El însuși e un împătimit al vieții de la țară, îndrăgostit de vînătoare și de pescuitul de păstrăvi.

În plus, pămîntul rodnic al Taurului reiese și din densitatea senzuală a picturii lui, din direle groase de vopseluri și din straturile etalate cu cuțitul.

Cînd Courbet afirmă: „Eu nu pictez decît ceea ce văd“, el omite să spună motivul pentru care pictează ceea ce vede: bucuria de a mînuși tuburile cu pastă onctuoasă și grea, de a înălța cu ajutorul lor un monument voluptuoasei materii, proteiforme, care caută să hrănească prezența fiecărui lucru: frunzi spongios, carne plină și tare, blană roșcată și pufoasă, apă rece; le simți pe toate, le pipăi, le guști, le adulmeci, le mîngîi lacom cu privirea; ele justifică o percepție nouă: senzualitatea picturală¹.

EUGÈNE DELACROIX

Soarele, Mercur și Jupiter se află în Taur: cînd se naște Delacroix, la Charenton, pe 26 aprilie 1789. Cerul său e dominat de o constelație care pune în

¹ René Huyghe, *Dialog cu vizibilul*, trad. Sanda Răpeanu, București, Editura Meridiane, 1981.

conflict forțele vieții cu forțele morții: conjuncția Soare-Jupiter în Taur, în opoziție cu Neptun în Scorpion, cei trei aștri fiind, pe de altă parte, în careu cu Marte în Vărsător (conflict exacerbă de careul lui Mercur cu Pluto).

Asistăm la o luptă a sufletului, pe care René Huyghe a descris-o magistral:

„Or Delacroix a fost locul unui teribil duel. Fizic, contemporanii au descris cum se îmbinau în el patimi sumbre amintind de tigrul sau de omul sălbatic — cu o demnitate disciplinată și rece, rafinată și plină de grația cea mai firească: *„Un crater de vulcan, artistic ascuns sub buchete de flori”*, a notat Baudelaire.”¹

Alături de această configurație disonantă, care pune în mișcare toate forțele agresive, distructive, sadice — Scorpion, Marte și Pluto — trebuie observat că mai există în tema aceasta și o configurație armonică, legată de firea lui raționalistă, clasică, rezonabilă, senină: trigonul conjuncției Soare-Jupiter cu Uranus în Fecioară. Dar disonanța centrală este mai puternică. Delacroix ajunge deci să lupte ca să nu alunece pe o pantă periculoasă: *„Trebuie să lupți sau să piei de rușine”*, iată deviza lui. Episoadele acestei lupte sînt reproduse în însăși opera sa.

„Prima sa operă importantă, *Dante și Virgiliu în Infern*, datînd din 1822, aduce tema corăbiei rătăcitoare, simbol străvechi al destinului omenesc: artistul îi dă drumul în noaptea veșnică, lăsînd-o în voia zvicnirilor nestăpînite ale condamnaților. În depărtare, arde orașul infernal Dite.

Doi ani mai tîrziu, în 1824, începe seria „masacrelor”, așa cum le numea chiar el: *Scio*, apoi *Sardanapal* (1827), în fine *Cruciații* (1840). Iarăși foc și sînge! Iarăși femeia, voluptuoasă, mai fragilă pentru că e blondă, terorizată, oferită pradă violențelor ce se dezlănțuie, cum făcea și Goya! Dar pînă la ultimul tablou, *Cruciații*, a trecut timp: crima s-a domolit; rîul de sînge se coagulează.

„Delacroix a pomit pe o cale nouă (cea a trigonului său Taur-Fecioară): în 1833, cu *Salonul regelui* din Camera Deputaților din Paris încep marile sale lucrări decorative. În aceste vaste compoziții simbolice (...) *torentul pasiunii se revărsa în templul spiritului*. Tema se transformă și devine civilizația măsurînd-se cu barbaria, războiul înfruntîndu-se cu gîndirea.”²

Sensul întregii opere a lui Delacroix este simbolul acestei lupte interioare și al frumoasei victorii asupra sa însuși.

La acest mare artist nu e ușor să regăsești valorile Taurului, care nu se exprimă în stare pură; dar este cu atît mai interesant să-i sesizezi manifestările în centrul unei configurații complexe. Forța taurină a conjuncției Soare-Jupiter participă la o disonanță de tip Marte-Scorpion care o atrage în dezlănțuirea unor instincte sălbatice. Delacroix s-a dat unei adevărate *tauromahii* interioare: sensul vieții sale a fost să-și învingă bestia interioară. La început, a precumpănit furia animalului, fără ca ceva să poată zăgăzui torentul cruzimii;

dar într-o zi pictorul și-a stăpînit, în fine, forța sălbatică și a lăsat să triumfe în el lumea umană și spirituală.

Acestea fiind zise, Delacroix mai este Taur și prin plastică, prin mișcarea și culoarea pînzelor sale; ca și prin realismul și senzualitatea sa. Toate trupurile lui sînt în mișcare, iar el le dă densitatea, calitatea tactilă, căldura. Desfășoară formele în ritmul propriilor sale dorințe, respiră părul... Baudelaire, atît de apropiat de Delacroix, îl exprimă în graiul său: „De o parte a oglinzii se dezvăluie complezența față de corp, de vanitate, de apetiturile sale; de cealaltă, umbra capătă, la rîndul ei, contur: se schițează figura sarcastică a diavolului... Viața, sensul vieții, plăcerile și ororile ei se degajă precum fumul unei torțe zugrăvind în meandrele ei monștri rătăcitori.”

ELLA FITZGERALD

Născută la Newport News, Virginia, în 25 aprilie 1918, cu o importantă conjuncție Soare-Mercur în Taur, Ella Fitzgerald ilustrează în special expresia orală a semnelor ei zodiacale.

Marea doamnă a jazzului are un stil corespunzător: ființă planturoasă de o splendidă vitalitate instinctivă, cîntă și întreaga ei ființă este numai sonoritate, fie că vocea ei e proaspătă, grațioasă, hazlie, spontană, scînteietoare, emoționantă, ușoară; fie că e profundă..., deoarece cîntul ei este parcă un buchet din însăși persoana sa.

Recunoaștem aici tipul zodiacal: rotunjimea înfloritoare a celor o sută douăzeci de kilograme; își menține rangul de regină a jazzului de un sfert de secol, dînd șapte sute cincizeci de recitaluri pe an, de la swingul irezistibil pînă la balada melodică, trecînd prin vechiul cîntec de leagăn, incomparabilă virtuoasă a vocalizelor, contopită cu originile muzicale ale rasei sale.

SIGMUND FREUD

Părintele psihanalizei s-a născut la Freiberg, în Moravia, pe 6 mai 1856, ora 18.30. În Taur se află Soarele, Mercur, Uranus și Pluto. Taurul domină cu Scorpionul care este la Ascendent. Să remarcăm și dubla caracterizare planetară, prima a lui Pluto (în conjuncție cu orizontul vest), cea de-a doua a lui Uranus (în conjuncție cu Soarele și Mercur).

Despre *plutonismul* Freud este greu de vorbit, fiindcă *noua* planetă nu e prea cunoscută. Dar observațiile empirice creionează un caracter în care se regăsesc atributele zeului din mitologie. În mitologie, Hades guvernează imperiul Umbrelor; este zeul morților, prințul infernului și al tenebrilor. Acest zeu necruțător și temut este aliat cu Scorpionul (astrul e așadar cu atît mai puternic la Freud cu cît zodia aceasta se află la Ascendent), semnul căderii frunzelor, al morții... În limbaj psihanalitic propriu-zis, Pluto este legat de tendințele stadiului *sado-anal*, iar psihicul lui Freud pare să fie marcat în acest sens. El se prezintă ca un anxios, un angoasat, însă un curios totodată, bîntuit de invizibil, atras de lucrurile ascunse, irezistibil preocupat de imperiul tenebrilor (interioare) pe care mitologia le atribuie lui Hades-Pluto. Este vorba de descoperirea freudiană a subconștientului psihologic, a nopții omului populate

¹ René Huyghe, op. cit., p. 338.

² Ibidem, pp. 338-340.

cu umbre care inspiră teamă, a regatului într-adevăr infernal în care se întîlnesc binele și răul.

Nu vom purcede la o analiză aprofundată a uranianului Freud. Tot ce ne interesează pentru moment este faptul că această planetă produce pionierii, inițiatorii; cînd valorile ei sînt asimilate și adaptate de Ego, ele creează un personaj prometeic, omul punînd mîna pe o forță nouă care îl eliberează de destin. Conjuncția lui Uranus cu Soarele sau Mercur se întîlnește și la continuatorii lui Freud: Janet, Bleuler, Jung, Laforgue, Lagache...

Universul psihologic descoperit de Freud este universul Taurului (asociat cu Scorpionul). Spiritul său de investigație se aplică lumii instinctelor. Explorînd *libidoul*, el va descoperi mai ales instinctele sălbătice, forțele brute ale firii omenești, forța necesităților vitale ale individului. Concepția sa despre *libidou* se va apropia de cea despre *Eros* a lui Platon: dorința de nemurire în fecunditatea trupului și a minții; de la dorința senzuală pînă la elanul spre frumusețea plastică, apoi spre frumusețea eternă, progresia este neconținută.

Freud dezvăluie existența unui prim stadiu de dezvoltare a *libidoului* asociat cu buzele și cu gura precum și cu actul de a suga, de a se hrăni. În acest stadiu *oral*, primul obiect al iubirii copilului este mama, care reprezintă viața și hrana. Ne aflăm aici în inima Taurului care întrușipează *cămara* Zodiacului (și, ulterior, prin deplasarea tendinței orale, *casa de bani* a Zodiacului); astrele care dirijează această zodie sînt tocmai cele două figuri feminine din Olimpul planetar: Venus și Luna... Descoperirea *libidoului* oral (Taur) a fost completată cu cea a *libidoului* anal și general care se întîlnește tocmai la Scorpion, al doilea semn zodiacal dominant la Freud.

Cît despre personaj în sine, el este Taur sub multe aspecte: foarte muncitor, făcea ședințe de psihanaliză douăsprezece ore pe zi, dar era și placid, constant, răbdător. Credincios soției sale și gelos, foarte gelos, a murit de un cancer al limbii (zona Taurului).

JEAN GABIN

Cît de dezamăgiți am fi dacă Jean Gabin n-ar fi Taur! Dintre toți actorii acestei zodii — de la Orson Welles, Gary Cooper și Gino Cervi la Fernandel, — el este cu siguranță cea mai frumoasă și mai pură ilustrare pe ecran a acestui tip zodiacal. Născut în Paris, la 17 mai 1904, ora 2; centrul configurației sale este reprezentat tocmai prin prezența Soarelui, a lui Mercur, Venus și Marte în semn.

Prin toată seria de filme realizate în patruzeci de ani de profesie, Gabin cel de nedezrădăcinat este și rămîne Gabin, fie că e vorba, la începuturile carierei sale, de derbedeu: *Suflete în ceață*, de scandalagiul cu crize de furie nebună: *Mutră de dragoste*, *Pépé le Moko*, de „patronul” bandei de haimanale: *Nu pune mîna pe gologani*, *Clanul sicilienilor*..., de comisar: *Maigret întinde o capcană*, *Comisarul Maigret se înfurie*..., sau de un „domn din înalta societate”: *Marile familii*, *Președintele*... Și, atingîndu-și propriile culmi, de țăran, de om al gliei, de fermier normand: *La Horse*. Pretutindeni și în orice moment, cu capul său puternic, umerii lași și chipul rubicond, el este o prezență; o

prezență care afirmă cu toată greutatea sa înceată și masivă. Prozaic, rustic, robust, masiv, solid, dens, viguros... acesta este Gabin, Gabin Taur.

Să remarcăm iterativitatea constantă a banilor ca temă centrală în filmele sale: banii dirijează majoritatea scenariilor pe care le joacă. Adăugați la aceasta rolul important pe care-l ocupă secvențele în care e vorba de mîncare, vin, masă: *Baronul de l'Ecluse*, *O maimuță iarna*. Apoi, Gabin excelează tocmai în climatul cîmpenesc, filmele de atmosferă, turnate în peisaje cîmpenești și cu dominantă acvatică asemănătoare celor pe care le iubește: *O partidă cîmpenească*, *Baronul de l'Ecluse*, *La Horse*...

De altfel, pămîntul este tema majoră a vieții lui. Cînd reușește să pună ceva „bănuți” de-o parte, își ia o mică fermă cu pășuni în departamentul Eure-et-Loir. Devine astfel perfectul *gentleman-farmer*; cap de familie, fortăreață, patriarh pe care ni-l închipuim postat cu mîinile în buzunare, în mijlocul întinderilor sale de pămînt. Într-un interviu declara: „Sînt foarte fericit cu soția mea și copiii. Îmi place la mine acasă. Îmi iubesc crescătoria de animale de lîngă Laigle, îmi plac pășunile, pămînturile mele. Cresc cîțiva cai, știți asta. Dar, tot mai mult, mă ocup acum de bovine. Mă duc personal să-mi aleg taurii în Charolais. Uite, de vreo doi, trei ani m-am decis să nu mai cresc vaci de lapte. Mă ocup de vaci care își hrănesc vițelii, iar pe aceștia, îi vînd.”

Împreună cu alt mare actor, Fernandel, înființase o societate producătoare de filme, „Ga-Fer”. Și Fernandel era un Taur, înrădăcinat în bunurile sale...

JEAN GIONO

Jean Giono s-a născut la Manosque, departamentul Basses-Alpes, la 30 martie 1895, ora 7: Ascendentul este în inima Taurului, între Venus și Lună, stăpîna semnului pe care îl ocupă ele. Este deci un Taur caracterizat, cu o a doua natură Scorpion rezultînd din prezența în zodie a lui Saturn și Uranus, în opoziție cu Venus și Luna.

Omul¹

Dacă lăsăm provizoriu de-o parte firea Scorpion, acest Taur lunar și venusian ne îngăduie să vorbim despre „nea” Giono¹, natural, simplu, familiar, îndrăgostit de ciorba de pește, de limbajul țărănesc și de subiectele surprinse pe viu.

De la Taur (asociat cu Berbecul, unde se află Soarele), are soliditatea; este agil și cărnos. Ochii săi albaștri ca peruzeaua se întunecă, se pare, la culoare cînd se înfurie: „Dar o furie mare nu mă cuprinde decît o dată la zece ani.”

Berbecul a cedat în fața Taurului: aventurierul care dormitează în el (și pe care îl reînvie în mai multe personaje din romanele sale: Maudru, „Artistul”

¹ Pentru studiul acesta am extras documentația din *Giono par lui-même*, de Claudine Chonez, Ed. du Seuil.

sau Angelo) a cedat încă din tinerețe în fața țăranelui care este Giono din instinct. Întrădăcinat, iată un cuvânt care îi place mult:

„Fericirea mi-o găsesc între patru pereți, spune el. E statică, e acolo unde mă întrădăcinez... Mi se întâmplă să stau și două luni fără să ies «în oraș» (la cinci sute de metri). Nu mă simt niciodată mai bine ca aici, spune el în biroul său. Pe vremuri, umblam mult, cu ranița în spălare, cutuream drumurile (Berbec). Acum n-o mai fac. Un contemplativ, asta sînt.”

Viața de toate zilele e bine ordonată, de ani: trezire automat la ora șapte (puțin mai târziu iarna), pipa, plimbare scurtă prin grădină, respirarea aerului de dimineață; pe urmă, la masa de lucru pînă la prînz... După ce a împlinit o zi de zece ore de lucru, adoarme „într-un somn de plumb”, timp de nouă ore...

Portretul acesta corespunde laturii secundare și fixe a zodiei, dar aspectul afectiv nu este exclus.

Este omul fericit și încîntat, pentru care totul pe lumea asta e savuros. „Și cită dragoste în el, pentru sol și gîză, pentru floare și lînă, pentru oaie și mirosul ierbii, pentru sudoare și apă rece, pentru tot ce țîșnește, crește, mișcă, doarește, se domolește, înmiresmează, cîntă, mușcă, vibrează, scade, fără a fi niciodată falsificat.”¹

Cu vîrsta, își afirmă gustul pentru ce-i place, fără să țină seama de consecințe: „Arta mea a urmat întotdeauna cărările plăcerii... Ea evoluează pe potruvia plăcerii... Aș plăti ca să pot scrie. Nu vă închipuiți în ce măsură totul e făcut pentru plăcere.

Și mai există tipul-senzație, olfactivul care, într-o constantă emoție senzuală, se împărtășește de la întregul pămînt: „Furtunile, vîntul, ploaia... nu mă mai bucur de ele ca un om, ci chiar sînt furtuna, vîntul, ploaia... Știu că sînt un senzual... Obişnuitul romantism al aparatului meu senzual mă îndeamnă să mă agăţ... să mă alătur, să pătrund, să mă confund în lucruri.”

Senzația devine pivotul vieții lui și face din el un dionisiac desăvîrșit. „Desfrîu senin, orgie rezonabilă, fără nimic căutat, fără dorință de posesiune, fără zgîrcenie... Nu am mai isprăvi cu enumerarea notațiilor de acest gen, a miilor de mărturii ale recunoștinței față de toate sursele plăcerii. Și asta, de la rețeta de bucătărie pînă la beatitudinea elevată a serilor, de la senzația cea mai fugară pînă la aceea copleșitoare sau exaltantă.”²

Opera

Titlurile operelor sale sînt, ele singure, evocatoare: *Prezentarea lui Pan*, *Marea turmă*, *Adevăratele bogății*, *Scrisori către țărani despre sărăcie*, *Să-mi dăinuie bucuria*, *Cîntecul lumii*...

Opera lui constituie cel mai frumos triumf panteist al transfigurării senzuale. „Bucurie acută și pașnică totodată, care nu-i mai este suficientă lui

Giono cel din 1930: cade pradă unei posesiuni aproape divine, în *entuziasm* (Soare Berbec). Trebuie să-și înzecească, să-și însutească senzația contopindu-se cu ea în univers. De la lămiile pînă la spațiile stelare, comunică de fapt cu tot, este tot.”¹

Plantele și animalele, țărani și păstori, fluviile, cîmpurile și muntele sînt subiectele care îi populează opera. Și noaptea înstelată are o anume prioritate (Mercur în Pești), dar apa este principalul personaj din *Colina*, iar notația privilegiată, adevărat lătmotiv, revine cu pămîntul aspru și nud în care Giono vede simbolul luptei fecunde, ca și al libertății și comuniunii nemijlocite: omul gol împotriva pămîntului gol.

Este evident că s-a gîndit să-și propage „ideile despre bucuriile vieții în plină natură, despre prejudiciile aduse de civilizația orașelor sau de sistemul social, opuse civilizației sevei și singelui.”²

Se străduiește să aleagă pentru eroii săi fericirea, așa cum a ales-o și pentru el: „Zilele sînt fructe și rolul nostru este să le mîncăm.” Era inevitabilă orientarea sa spre o morală a bucuriei, care se regăsește mai cu seamă în *Să-mi dăinuie bucuria*, imn către viață și, în același timp, asceză a fericirii, Giono a vrut chiar să realizeze un „proiect de statornicire a bucuriei”, piatră de încercare pentru discipoli în materie de existență rustică, instalîndu-se, în 1935, împreună cu patruzeci de camarazi, pe platoul Contadour, locul cel mai singuratic de pe muntele Lure. Experiența, la drept vorbind nereușită, a durat șase ani.

Dar în partea a doua a operei sale vedem apărînd cea de-a doua natură, a Scorpionului (prin Saturn și Uranus). Se observă, ici-colo, și din ce în ce mai mult, o viziune a distrugerii, a singurătății și a cruzimii. Existau sinucideri deja în *Să-mi dăinuie bucuria*, *Colina* și *Jean cel albastru*; în *Moara din Polonia* asistăm la o adevărată hecatombă. Sub bucuria dionisiacă se ascunde o dură luciditate care frizează pesimismul. Totuși, „extraordinar este că ultimele opere ale lui Giono, încărcate de răutate omenească sau de miasmele holerei, de sinucideri, doliuri și deliruri, nu sînt cîtuși de puțin pesimiste și încă mai puțin deprimante.”³ „După ce a gustat nebunește mîngîierea naturii și a afecțiunii umane, Giono pare să încheie într-un soi de echilibru format din perpetua ciocnire reciprocă dintre forțele vieții și ale morții, din iubire și duritate, din aviditate și detașare.”⁴ Nici nu s-ar putea exprima mai bine relația dialectică a axului Taur-Scorpion (la fel de frapant se regăsește acest ax la Montherlant).

ADOLF HITLER

Adolf Hitler s-a născut la Braunau am Inn, pe 20 aprilie 1889, ora 18.30.

Doi aștri dirijează constelația nașterii lui: Uranus răsare și Saturn culminează. Cu primul, care caracterizează în special personalitatea viitorului șef de

¹ Claudine Chonez, op. cit., p. 11.

² Ibidem, p. 54.

¹ Claudine Chonez, op. cit., p. 46.

² Ibidem, p. 99.

³ Ibidem, p. 116.

⁴ Ibidem.

stat german, firea sa merge de la Prometeu la ucenicul vrăjitor și condiționează, în funcție de scara sa de valori, geniul voinței de putere și paranoicul fixat în viziunea deformantă a universului. Cu cel de-al doilea, care își pune pece-tea pe destin și care este în disonanță față de Venus și Marte în Taur, avem un coeficient ridicat de aviditate, prin frustrare afectivă inițială, care tinde să ajungă la ambiția puterii, cu posibilitatea unei ascensiuni nemăsurate, urmată de riscul unei căderi finale.

În acest context planetar se inserează nota Taur adusă de prezența Soarelui, a lui Venus și Marte în semnul zodiacal. Cu ea, paralel cu tema saturniană, apare tot „complexul oral” în viața subiectului nostru.

În tinerețe, Hitler nu apucase niciodată să mănince pe săturate. „Foamea nu contenea să-mi țină tovărășie, nu mă părăsea o secundă și intervenea în toate actele mele... Viața mea era o luptă neconținută împotriva acestei companii neîndurătoare” (*Mein Kampf*).

Evocarea coșmarului foamei, laitmotiv al tinereții sale (el care, fără milă, va face să piară milioane de ființe omenști, are o rază de tandrețe pentru câțiva șoareci înfomețați care vin să ronțăie firimituri de piine în cămăruța lui de soldat: „Atît de mult cunoscusem foamea în viața mea, încît mi-o imagi-nam ușor pe cea a acestor mici animale, ca și bucuria lor de a putea mân-ca”), nu poate să fie decît reactivarea unui vechi și profund traumatism de frustrare, asupra căruia istoricii nu s-au aplecat destul, și pe care îl dezvăluie studiul temei sale astrale. Dacă ar trebui să ilustrăm această realitate saturniană a Taurului referindu-ne la o tipologie animalieră, am spune că în măsura în care Göring poate fi caricaturizat (morfologic și psihologic) ca o fiară de genul pantere, tot astfel, în racursiu, Hitler ne duce cu gîndul la un lup înfome-tat cu care-l putem chiar identifica. De altfel, cartierul său general, lucru cel puțin semnificativ din punct de vedere simbolic, se numea „viziuna lupului” (*Wolfsschanze*); de asemenea, și-a trăit sfîrșitul sinistrei vieți într-un bunker subteran, ascuns și hăituit în birlogul său asemeni acestui animal blestemat. Adevărul de bază, esențial fundamental pentru Hitler este aspectul famelic al unei făpturi frustrate, pradă unei avidități monstruoase, unui apetit vorace și nesățios. O dată dispărut coșmarul foamei, bulimia inițială părăsește sfera proprie oralității ca să se deplaseze de la pasiunea mistuitoare pentru lectură (mai ales cu subiecte legate de trecut, de istorie, de mitologie germanică) la aceea, tot mai exclusivă, a puterii sociale. Aici se produce o răsturnare tipică a ascetismului uranian și saturnian. Îl vedem atunci pe Hitler devenind vege-tarian și mîncînd foarte repede ca să se descotorosească de grija hranei. Nu bea, nici nu fumează. Iar sobrietatea asta (pe care o accentuează Luna în semnul saturnian al Capricornului) se extinde la toată sfera orală a posesi-urilor: nici un fel de cupiditate la omul acesta care, stăpîn peste Europa, la un moment dat va rămîne mereu simplu și sumar în nevoile sale personale și nu va fi niciodată interesat de bani.

Cu toate acestea, Hitler își va descoperi un har care provine în linie dreaptă de la valorile orale ale gurii: harul vorbirii. În *Mein Kampf*, se ocupă îndelung de forța elocinței în materie de politică, de „puterea magică a cuvîntului... forța vorbirii”... ca și cum toată puterea sa derivată din ascetism însuși

s-ar fi refugiat în organul vocal. Notăție simbolică ce poate avea o semnifi-cație: poate că nu este întîmplător faptul că forța lui s-a dezvăluit într-un loc de consumație, faimoasa berărie din München, devenită loc de pelerinaj pentru membrii partidului național-socialist. În orice caz, fapt este că acel Hitler care, în adevărate transe orgasmice, urlă, gîfîie, ejaculează o avalanșă de sunete aspre, vehicul al unei gîndiri sălbătice, devine oratorul cel mai ire-zistibil al Germaniei. Este arma, magică aproape, cu ajutorul căreia sumbrul vrăjitor va reuși să-și satisfacă setea neostoită de putere și de forță, devenind dictatorul absolut al țării sale.

Dar, tot în perspectiva orală a Taurului, se prezintă și ansamblul progra-mului său politic, definit în *Mein Kampf*: doctrina nazistă a Rasei, a Sîngelui și a Pămîntului. Solul, posesiunea pămîntului, conservarea speciei și a rasei revin ca un laitmotiv. Este obsedat de rasă, de amestecul și puritatea sîngelui; ideea sa directoare este să unifice poporul german, să purifice rasa, să o facă mai puternică și să-i ofere împărăția pe pămînt, drept prelungire a viziunii sale cufundată în străfundurile trecutului, ale zeilor și miturilor germanice. Se observă aici cum șeful Taur se plantează pe solul hrănitor al unui popor și al aspirațiilor sale tradiționale. Concepțiile sale se contopesc cu rădăcinile profund legate de trecutul și de spiritul german, ceea ce explică modul în care a putut să elibereze o forță dinamică extraordinară mult timp închisă în inima poporului german.

Dar, în spatele programului și al paravanului acestei doctrine, se profilează tragedia frustrării: foamea; aceeași foame care a chinuit întreaga Europă în anii cît Hitler i-a fost stăpîn. Căci enorma bulimie, eliminată din propria sa viață, dar deplasată pe terenul ambițiilor politice, reînvie în exaltarea „spațiu-lui vital” și a unui „supra-om” din care vrea în cele din urmă să facă un ani-mal răpitor și avid, pîndind victoria și prada. Germanul din care voia să facă un „Stăpîn al Pămîntului” nu mai este, în final, decît un soldat monstruos de inuman în dezlănțuirea „furiei sale teutonice”; soldat al unui Mare Reich, care merge din cuceriri în anexări teritoriale, sub conducerea unui șef instabil care vrea tot mai mult... pînă la neantul sfîrșitului fatal al războiului și la neantul catastrofei finale.

Mai trebuie observat că Taurul determină un ansamblu de trăsături de ca-racter dintre cele mai izbitoare la Führer: uimitoarea sa tenacitate, încăpățîna-rea neclintită în urmărirea planurilor, încăpățîinare în cele din urmă funestă, furiile sale redutabile...

Acest bărbat, care a plecat de la nimic și a cunoscut închisoarea precum și cele mai mari obstacole înainte de a pune mîna pe putere, nu s-a îndoit nici-odată și nici nu a cedat: întreaga sa ființă devenea un tot unitar ca să-și atingă scopul. *Mein Kampf*, conceput și scris de timpuriu, este și va rămîne progra-mul său politic, realizat punct cu punct, cu o consecvență incredibilă, prin sudarea ideilor și actelor în jurul acelorași teme, prin revenirea, în reflecțiile din ultimele ore ale vieții, după ce-și trăise toată tragedia, la aceleași conclu-zii, rumegări și idei fixe din tinerețe. Acest bărbat frenetic care, la sfîrșitul exis-tenței, era prematur îmbătrînit și lăsa impresia unei oboseli și descurajări in-comensurabile, reușea totuși să-i contamineze pe cei care se apropiiau de el

cu o furioasă voință inexorabilă îndreptată spre scop. La sfârșit, apare tabloul Taur al unui Hitler surd la apeluri, de o încăpăținare oarbă, cufundat în erorile sale persistente atunci când aviditatea îi joacă festa care îl va duce la pierzanie: Hitler, în timpul campaniei din 1941, vrea să cucerească totul în același timp: Leningrad, Moscova și Caucazul; cel al campaniei din 1942 care vrea concomitent să ajungă la Volga, să cucerească Stalingradul și să ocupe bazinele petrolifere din Caucaz...

În străfundurile ființei sale domnea o furie distrugătoare care trebuia să ajungă la o adevărată patimă a nimicirii lumii și a lui însuși. Se spune, pe bună dreptate, că omul alege, când își provoacă singur moartea, modul de sinucidere care corespunde personalității sale. În această privință, faptul că Scorpionul Goebels a ales injecția mortală nu trebuie să surprindă. Dar că Hitler, în ajun, pe 30 aprilie 1945, și-a tras un glonte în gură, constituie un soi de ultimă ilustrare a tragicei „oralități” a Taurului.

KARL MARX

Karl Marx s-a născut la Trier (Prusia Renană), pe 5 mai 1818, ora 2. Este un tip destul de caracteristic de Taur de vreme ce sînt două planete (Soarele și Luna) în conjuncție în această zodie, în care se mai află și Venus, și din moment ce aceste două planete se situează, cu semnul zodiacal cuprins aproape în întregime, în Casa omoloagă a Taurului: Casa a II-a (banii, averea, economia, bunurile).

Planetele sînt legate prin aspect cu Jupiter și Saturn, ultimul fiind stăpînul Ascendentului. Marx este efectiv un Taur cu dominantă Saturn-Jupiter, adică *tipul bou* al realizatorului.

Caracteristica Taurului se afirmă mai întîi prin aspectul realist al simțului critic. Mai tîrziu, Marx îl va confirma alegîndu-și drept deviză *de omnibus dubitandum*, să te îndoiești de tot și, în consecință, să cauți, să studiezi, să lucrezi. Marx renunță repede la idealismul hegelian și trece la elaborarea doctrinei *Materialismului filozofic*:

„Unitatea lumii nu constă în ființarea ei (...) Adevărata unitate a lumii constă în materialitatea ei, și aceasta este dovedită (...) printr-o dezvoltare îndelungată și anevoioasă a filozofiei și a științelor naturii. (...) Mișcarea este modul de existență a materiei. Niciodată și nicăieri n-a existat materie fără mișcare (...) Omul este el însuși un produs al naturii, care s-a dezvoltat în și o dată cu mediul său...”

Această expunere a doctrinei, făcută de F. Engels în *Anti-Dühring*, poartă deja pecetea Taurului. Acest semn globalist este, în Zodiac, cel mai material, mai materialist.

Marx va concepe de aici înainte dialectica hegeliană în cadrul materialismului filozofic; va aplica metoda, astfel făurită din dialectica materialistă, la domeniul fenomenelor sociale și, în special, la economia politică. Aceasta îl va conduce la concepția materialistă a istoriei, care fundamentează sociologia pe studiul condițiilor materiale ale vieții sociale.

Astrologul are datoria să rămînă obiectiv. S-ar putea arăta valorile Taurului în *Capitalul* (de exemplu, atunci când Marx consideră pămîntul și lucră-

torul drept cele două izvoare din care țîșnește orice bogăție, cînd studiază problemele sociale ale banilor, ale capitalului...), dar aceasta ne-ar duce prea departe.

Se știe că, la nativul din Taur, gîndirea și acțiunea sînt sudate, teoreticianul și omul de acțiune fiind inseparabili. Așa a fost și la Marx. Cercetările lui l-au dus la concluzia transformării inevitabile a societății capitaliste în societate socialistă.

Dar, examinînd mai de aproape, regăsim valorile Taurului în faptul că marxismul pune problema politică în planul unei globalități, cea a *claselor* (tipul Taur este integrat în pămîntul său, în rasa, în clasa lui...), și face apel la *masele* proletare ca acestea să pornească împotriva regimului (puterea masei se află în natura semnului zodiacal). Și, în fine, marxismul urmărește victoria Muncii asupra Capitalului: dar banii și munca sînt, se știe (împreună cu iubirea), *punctele cardinale* ale Taurului.

Este interesant să constatăm dacă ne raportăm la harta cerească a lui Marx, că cele două planete Uranus și Neptun sînt în conjuncție și în apropierea culminației din Mijlocul-Cerului. Tocmai această conjuncție Uranus-Neptun este considerată, în Astrologia Mondială, a reprezenta începutul societății capitaliste. Conjuncția s-a format în 1820, iar între 1820 și 1830 s-a desfășurat marea revoluție economică ce a dus la capitalismul modern. În plus, fazele mari din ciclul Uranus-Neptun au corespuns, din 1820, cu marile etape ale acestei societăți. Ciclul avea să se refacă în 1992, *aducînd* atunci, fie sfîrșitul, fie o reînnoire a capitalismului. Or, este cel puțin curios că tocmai în partea culminantă a cerului lui Marx apare *constelația capitalismului*.

În încheiere, să vedem cîteva puncte interesante din *horoscopul* lui Jupiter în Capricorn în Casa a XI-a (prietenii) și trigonul luminarelor (Soarele, Luna) reprezintă prietenia sa generoasă și durabilă cu Friedrich Engels. Fără sprijinul financiar constant și devotat al acestuia, nu numai că Marx nu și-ar fi putut realiza opera, dar, împreună cu familia sa, ar fi sfîrșit în mod fatal în miserie.

Stăpînă a luminarelor din semnul său zodiacal, Venus se află în Casa a III-a (scrisori, corespondență) și în conjuncție cu Mercur în Gemeni. Această configurație corespunde precis corespondenței lui cu Engels, acumulată cu răbdare și timp îndelungat. Ea cuprinde un total de 1 386 scrisori schimbate între 1844 și 1883, care reprezintă patru volume groase. Prin acest schimb de puncte de vederi s-a elaborat în comun „socialismul științific”.

Casa a IV-a (căminul) este în Gemeni, zodia cea mai mobilă, cea mai teribilă; această tendință e accentuată de faptul că stăpînul, Mercur, se află el însuși în Gemeni și, în plus, în Casa a III-a (deplasările). Bonn, Köln, Paris, Bruxelles, Paris, Köln, Paris și Londra: iată sejururile succesive ale revoluționarului hăituit care a dus în tot timpul existenței sale o viață de emigrant.

CATERINA DE MEDICI

Un astrolog care ar fi privit tema astrală a Caterinei de Medici, născută la Florența în zorii zilei de 23 aprilie 1519, rămasă, în cîteva zile, de două ori orfană și crescută la Curtea unchiului ei, Clement al VII-lea, cu siguranță că

și-ar fi pus întrebări în legătură cu soarta copilului care avea „Saturn în Mijlocul-Cerului” și, mai mult, un Saturn în Capricorn: poziția cea mai pură și mai tipică a ultimelor ambiții și a supremelor înălțări. Mai mult: această configurație „cădea” împreună cu trei răsărituri de aștri în puternicul Taur, Ascendentul, Soarele, Venus și Uranus fiind în conjuncție în acest semn.

Cînd, la paisprezece ani, este măritată cu un fiu al Franței, ducele de Orléans, care, în pofida prestigiului tiarei, nu avea să domnească niciodată căci era fiul cel mai mic, căsătoria e considerată o mezalianță aproape scandalosă pentru o Curte care o pîndește fără indulgență pe această „negustoreasă” ce se fîrăște pînă la treptele tronului capetienilor. Fără îndoială că acestei Venus atît de puternice (e reunită cu Soarele și la Ascendent, în propria sa zodie, pe lîngă faptul că este stăpînă și peste o conjuncție Lună-Jupiter în Balanță) îi datorează ea începutul de ascensiune care, foarte curînd, devine decisivă: moștenitorul tronului moare, iar soțul ei, Henric, devine moștenitor. Împotriva oricăror așteptări, Caterina va fi regină, mamă a trei regi, și va domni aproape treizeci de ani (un ciclu al lui Saturn) peste regatul Franței!

Prestigios destin, dar, de asemenea, destin laborios și tragic, sub semnul acestui Saturn în Capricorn culminant, formînd o cruce prin opoziție cu Marte în Fundul-Cerului, perpendicular pe o opoziție a lui Mercur în Berbec față de conjuncția Lună-Jupiter în Balanță.

Dar, cine este Caterina și cum și-a trăit ea destinul?

Mai întîi, are „cufărul” care îi permite să poarte acest destin greu. Sub aspect fizic, este Taur cu o fire sănătoasă și puternică, înzestrată cu o sănătate viguroasă, cu spiritul la fel de robust ca și trupul și de o rezistență fizică egală cu răbdarea ei morală de neclintit. Neobosită, născută ca să muncească, o vom vedea pe această hiperactivă trezindu-se devreme, ocupîndu-se cu asiduitate de treburile ei, niciodată descurajată și veșnic în mișcare. La șaizeci de ani, în pofida unei obezități pronunțate (era foarte poficioasă) și a gutei, cutureieră Franța de la un oraș la altul, de la un castel la altul, timp de optsprezece luni, trecînd prin cele mai mari dificultăți, și, pînă în ajunul morții, încă își mai țese pînzele de păianjen prin care să-și impună autoritatea în fața lui Henric al III-lea... Ceea ce înseamnă că, în felul ei, este un bou¹, o forță a naturii!

Peste acestea vine să se grefeze o anume dispoziție a caracterului ei în care se adună și se multiplică proprietățile Taurului și Capricornului și care, prin importanța și rolul pe care i se va cere să le aibă, se învecinează cu geniul: această dispoziție este „secundaritatea”. Ea face să predomine la Caterina rezistența, perseverența, răbdarea celor încăpățînați, pe care nimic nu-i descurajează. Cuvintele pe care le repetă la nesfîrșit sînt: *Răbdare, răbdare și totul va fi bine*. Și acest caracter, slujit de asemenea de o inteligență realistă și concretă în același timp, combativă și meditativă, se va dedica pasiunii saturniene-

ne exclusive și imperioase a întregii sale vieți: politica, puterea! Caracterul acesta îi va permite să triumfe asupra avalanșei de încercări dintr-o viață care va fi un neconținut exercițiu de răbdare!

Mai întîi, face o largă ucenicie la Curtea lui Francisc I unde, prin suplețe, discreție, dar și complezență, trebuie să cîștige în favoarea ei familia regală. Cel mai greu îi este să reușească a fi acceptată de soțul ei; Henric iubește pe altcineva, și nu pe oricine: el se va afla sub influența prestigioasei Diane de Poitiers timp de douăzeci și cinci de ani. Caterina, deși cumplit de geloasă, va trăi în decursul acestui sfert de secol discretă și supusă, acceptînd supremația Diane căreia regele îi dăruiește bijuteriile Coroanei, precum și domeniul regal de la Chenonceaux. În plus, redusă să fie doar o iapă de prăsilă regală, este năpăstuită de o sterilitate care va dura peste zece ani. Regină Cenușăreasă, se resemnează la tăcere stăpînindu-și furia, dar nimic nu o descurajează complet, nici umilințele din partea favoritei (care habar nu are ce înseamnă un Taur!), nici indiferența soțului infidel, căruia îi arată însă un atașament de nezdruccinat, desigur pentru că el reprezintă simbolul puterii care îi va reveni. Și este ușor de ghicit starea de așteptare detașată cu care savurează ora cînd ura acumulată împotriva rivalei va izbucni precum un uragan.

De ora aceasta se teme și ea, dearece astrologii, ca ilustrul Nostradamus și episcopul Luc Gauric, au spus categoric: Henric al II-lea va pieri prin violență într-un duel bizar:

*Leu tînăr leu bătrîn va fi-nfruntînd
duel ciudat, în cîmp, purtînd
în colivie de-aur ochii-i va scoate;
din două răni, una-i aduce crudă moarte.*

(Centuria I. 35).

Iar cînd vine ziua faimosului mare turnir într-o sărbătorirea păcii de la Cateau-Cambrésis, Caterina asistă la el îmbrăcată într-o rochie violetă, culoarea de doliu la Curțile regale. Este cunoscut sfîrșitul cumplit al lui Henric al II-lea... Urmează timpul răzbunării: coborîta din olimpul ei, Diana va fi obligată să restituie tot, despuiață de tot ce se putea... Caterina înțepenește în ultima ei imagine, aceea a unei florentine greoaie, retrase pînă la moarte într-o văduvie austeră de saturniană, nedespărțită de amintiri, ca și de vâlurile și rochia ei de doliu.

După ce și-a depășit ranchiuna de regină atît de îndelung batjocorită și disprețuită, această femeie, străină parvenită, văduvă și mamă a unor copii de vîrstă fragedă, își fructifică cu prisosință răbdarea de care dăduse dovadă. Cu o autoritate discutată, se strecoară fără vîlvă și accede cu dibăcie la putere: o vedem ridicîndu-se pas cu pas la dirijarea lui Francisc al II-lea, apoi la regența pe care o asumă în perioada în care Carol al IX-lea este minor.

Această saturniană se dăruiește în întregime ambiției supreme a vieții ei, pasiunii pentru puterea pe care o va păstra cu strășnicie timp de douăzeci și șapte de ani. Dar Henric lăsase moștenire conducătoarei Franței un stat în agonie iar succesiunea aceasta — oglindă a figurii simbolice a crucii planetare aflate în baza lui Saturn la Caterina și care la Henric, născut cu treisprezece

¹ De altfel, are un fizic bovin (pe care îl ilustrează perfect tabloul lui Clouet și portretul, care se află la muzeul Jacquemart-André făcut de un anonim, precum și medalia lui Germain Pilon), cu ochi mari, bulbucați și îndepărtați unul de altul sub o masă frontală, cu maxilarele grele, nas și buze groase, colțurile buzelor lăsate...

zile înaintea ei, era mai pură și mai nocivă — este încercarea la care trebuie să facă față puterea într-o țară divizată și lăsată pradă războiului civil. Zid de apărare pentru un stat care se dislocă, firea ei pașnică, însuflețită de intenții neobosite conciliatoare, caută cu orice preț, în înfruntarea dintre catolici și protestanți, să salveze pacea civilă prin pace religioasă sub domnia unui singur rege. Greșelile ei se vor datora contradicției exprimate prin opoziția lui Saturn, culminant, cu Marte la miezul-noptii: să nu abandoneze puterea și să-și apere copiii. Eroarea nopții sfântului Bartolomeu — oricine în locul ei ar fi săvârșit alta — nu este decît tentativa de reacaparare a lui Carol al IX-lea, care îi scăpa. În pofida greșelilor, fatale în acel blestemat sfert de secol, ea reușește, datorită faptului că nu și-a pierdut niciodată speranța în salvarea publică, să apere puterea de servitute și regatul de dezmembrare. A luptat timp de douăzeci și cinci de ani să-i dezminț pe astrologii care-i prezisese accesul la tron al Burbonilor, nereșemnindu-se niciodată să accepte eșecul străduințelor ei. Și, înainte ca Henric al IV-lea să aducă o consacrare neașteptată acestei vieți de neconținute eforturi, moartea o va secera, detestată, părăsită, dezavuată, cu simțămîntul că opera ei se prăbușește...

GOLDA MEIR

Golda Meir, născută sub o conjuncție Soare-Mercur în Taur (Kiev, la 3 mai 1898), este o persoană caracteristică zodiei acesteia, fapt lizibil în însăși traiectoria destinului ei, trasată uniform, de la cea mai îndepărtată amintire din copilărie, așteptarea înspăimîntată a unui pogrom al cazacilor, destin în-cununat, după trei sferturi de secol, cu președinția statului Israel.

Unitatea acestei vieți axate pe o idee conducătoare și realizarea ei pînă la cele din urmă posibilități, plecînd de la tulburarea determinantă a îndepărtatului traumatism, se poate înțelege în același timp prin nevoia imperioasă a firii ei pămîntene de a avea rădăcini profunde, ca și prin tenacitatea excepțională de a se fixa asupra unui scop de atins.

Fără îndoială că nu există nici un semn zodiacal mai ancorat în instinctul de conservare și mai apt să-și apere drepturile la viață decît Taurul. Nimic nu poate să fie mai sacru pentru firea sa înfometată de viață decît dreptul la existență. Ajunge să fie amenințat prin crearea unui sentiment de nesiguranță și toată ființa sa se ridică într-o nevoie absolută și intransigentă de a-i ține piept.

Golda are o soră mai mare care, adolescentă fiind, participă la o mișcare sionist-socialistă urmărită de poliția țarului; admirînd-o, ajunge încă de la vîrsta de șaptesprezece ani să devină conștientă de această atitudine revoluționară. Astfel, sionismul începe să-i invadeze spiritul, pentru ca apoi, prin luarea unei hotărîri care o va lega profund, să-i umple viața. De copil, militînd pentru cauză, se va trezi angajată definitiv în politică.

Ceea ce o bîntuie, dincolo de această feroare naționalistă, este chemarea solului, dorința arzătoare de a avea un pămînt care să-i aparțină. Ceea ce o însuflețește, dincolo de ideea unei patrii, a unui cămin național sau a unui stat socialist evreiesc, este un veritabil patriotism htonian. Convingerea ei absolută: evreică, aparține Palestinei, iar simțămîntul de apartenență la pă-

mîntul lui Israel este total. Cînd va păși pe el în 1921, va fi îndeplinit gestul ultim al vieții sale.

Un asemenea destin este împlinit de cea mai simplă și naturală dintre făpturi:

„Am devenit prim-ministru pentru că așa s-a întîmplat, exact cum lăptarul meu a devenit ofițer, comandant al unui avanpost pe muntele Hermon. Nici unul, nici celălalt nu eram încîntați; dar ne-am achitat de misiunea noastră cum am putut mai bine.”

Neceremonioasă și familiară în public, o regăsim în viața particulară sa-vurînd activitățile de zi cu zi ale căminului, plăcîndu-i foarte mult să gătească, să calce și să deretice prin casă.

Dar faptul că a ajuns atît de departe se datorește unei forțe deosebite care o domina și care nu este greu de identificat: bogăția umanitară a unei femei inimoase, pătrunsă fierbinte și puternic de dragostea de viață. Cuvîntul *shalom* (pace) este scris de această femeie atee în mesajul pe care îl introduce într-o crăpătură din Zidul Plîngerii la Ierusalim; este plină de speranță în viitorul țării „ei”.

Cea supranumită „bunica evreică” și-a extras toată forța tocmai din neclintitul atașament la lanțul de viață transmis prin ea de bunicii și părinții ei copiilor și nepoților, pe baza a ceea ce posedă mai sfînt: „A fi evreu, spune ea, înseamnă a fi mîndru că aparții unui popor care și-a menținut identitatea funciară.” Or, tocmai, baza profundă a ancestralității ei, fundament interior pe care se înălța întreaga sa ființă, era adevărul ei. Și acest lucru îl datora, mai înainte de orice, semnului zodiacal.

RICHARD WAGNER

Leipzig, 22 mai 1813, la răsăritul soarelui, nașterea lui Richard Wagner. Soarele tocmai intrase în Gemeni, dar Taurul domină prin ocuparea Ascendentului, unde se află Venus și Mercur. Această caracterizare zodiacală Taur-Gemeni apare într-un cer tensionat, divizat, dominat de opoziții planetare la orizont și la meridian: Soarele și Venus în conjuncție la Ascendent fiind în opoziție cu Uranus la Descendent și Marte în Mijlocul-Cerului fiind în opoziție cu Jupiter în Fundul-Cerului. Aceasta înseamnă că personalitatea lui Richard este răspîdită în toate colțurile cerului, frămîntată de contradicții, de antiteze, de conflicte, destinată luptelor din afară și dinăuntru; nu are deci nimic dintr-un copil minune, iar măreția lui va apărea tocmai din luptele și tribulațiile sale.

Cînd devine conștient, cu toți acești aștri în toate unghiurile hărții sale cerești și cu Soarele în Gemeni, Richard se descoperă ca o ființă multiplă, ambivalentă și disociată. Crescut într-un mediu de teatru, este totodată atras și respins de acesta, în timp ce varietatea harurilor sale îl stînjenește. Nu are „chemare” pentru muzee: litere, muzică, pictură... nu știe ce să aleagă. Va duce o viață de nomad timp de treizeci de ani, va păși cu hotărîre spre ceea ce se sustrage percepției lui și, mulțumită unei tenacități supraomenești (Taur), va domestici muzica și va face din ea mijlocul de exprimare al geniului său.

Dar este predestinat să rămână la limite. Muzica, singură, nu îl inspiră; nefiind nici cu totul poet și nici cu-adevărat muzician, își va descoperi superioritatea în interdependența celor două arte: alianța și contopirea poeziei cu muzica (Gemeni), transpunându-se, întru legitimarea grandorii sale, în epocile îndepărtate ale Greciei când artele erau aliate și contopite. În chiar sînul muzicii, Wagner amestecă din instinct genuri atît de bine delimitate ca stilul dramatic și stilul simfonic și găsește soluția geniului său în totala identificare dintre simfonie și teatru. Și mai uluitor este faptul că acest artist, ai cărui aștri se află în toate unghiurile hărții sale cerești, își caută inspirația în cele patru puncte cardinale. Încearcă mai întîi să cucerească sudul, cum o dovedesc primele sale opere, dintre care menționăm *Rienzi*. Pe urmă, descurajat, respins de Parisul muzical italianizat al epocii, întoarce hotărît spatele Mediteranei, de care fuge ca de o boală. *Vasul fantomă*, *Tannhäuser* și *Lohengrin* atestă noua sa orientare spre vest și spre nord. De astă dată, nativul din Taur va păstra aceeași orientare timp de treizeci de ani: cu *Tristan*, tărîmurile celtice; cu *Vasul fantomă*, Marea Nordului; și cu *Inelul Nibelungilor*, își va căuta resursele în Islanda și chiar spre o Scandinavie mitică, rezervă sacră a idealului german. Dar, o dată stabilită orientarea, conflictele și contradicțiile apar în chiar materia operei sale. Forța care însușește gîndirea și expresia sa muzicală tinde neconștient să se disocieze, într-un elan creator tensionat (mai cu seamă după *Tristan*) ca niște valuri neîntrerupte. Ambiguitatea sa esențială se împarte în elemente antagoniste și în poli antinomice: strădania forțelor divergente ale purului și impurului, ale religiosului și profanului, ale spiritului și materiei, ale lui Dumnezeu și naturii, ale Blestematului și Mintuirii (*Parsifal*), ale zilei și nopții, ale luminii și tenebrelor, ale vieții și morții (*Tristan*), ale iubirii divine și iubirii trupești, ale senzualității și misticismului, ale idealului creștin și voluptății păgîne, amestecînd creștinismul cu ezoterismul occidental... Nu este deci de mirare dacă citim la unul din biografi săi: „A enumera contradicțiile lui Wagner înseamnă a te condamna să vezi doar un soi de Proteus. Nimic mai simplu decît să opui, pe de o parte, agitația sa revoluționară din anii 1848–1849, demagogia sa cu limbaj socialist, *Sigfried* frîgînd cu entuziasm lancea lui Wotan, care reprezintă autoritatea, tradiția, legea și credința părinților noștri, și, pe de altă parte, admirația sa pentru regimul bismarckian și venerația pentru persoana lui Wilhelm al II-lea — gustul pentru confortul burghez, luxul tipător de la Wahnfried și aspirațiile sale de spiritualitate, de cercetare, exaltarea, de către el, a vechii Germanii de tip burghez de la Nürnberg și o concepție despre lume care reflectă teoriile socializante ale secolului al XIX-lea. Îl susținea singurătatea geniului în vreme ce declara că lucrează pentru popor, împotriva autocrației și feudalității banului. Fără îndoială că nu trebuie să oitem aceste contradicții care alcătuiesc complexitatea caracterului său, îi îmbogățesc sensibilitatea și fac din el un artist atît de reprezentativ pentru secolul lui...”¹

Wagner ar fi putut să se prăbușească sub greutatea acestui univers interior încărcat de tendințe divergente, dar avea în el resurse care să-i permită să scoată din ele o unitate iradiantă. Îl vedem, cu Marte culminant, luptător fără

egal, de o forță neîmblînzită și, cu Soarele răsărind, plin de încredere în persoana sa, de trufie, de mîndrie și chiar de orgoliu. Jupiter și Uranus, ceilalți aștri dominanți, accentuează mai mult această latură. Totul îi conferă o uluitoare voință de a avea putere, un elan vital și creator irezistibil. Va depăși toate obstacolele, acumulate timp de mulți ani; cu o tenacitate de Taur, nu va lăsa niciodată eșecurile să-i știrbească încrederea în sine. În cele din urmă își va cristaliza destinul în teatrul pe care va reuși să-l înființeze: drama muzicală cu monumentul de la Bayreuth, destinat să găzduiască reprezentațiile propriilor opere.

Vedem deja, în această împlinire, aspectul de Taur. Dar dominantă zodiacală este, pe cît de mare, pe atît de diversă. Pe lîngă muzician și opera sa, să menționăm și îndrăgostitul încăpățînat ale cărui iubiri sînt o succesiune de accese de gelozie în pofida posesiunii: *M-am însurat din încăpățîinare*. Gelozia îl îndeamnă la o căsătorie dezastruoasă cu Minna Planer în care îl atrage „tulburătoarea fericire de a suferi în doi” (Pourtalès). Gelozia va rămîne lait-motivul iubirilor sale: „Gelozia asta n-avea nici o rațiune de a fi, dar o purtam în mine: izvoara din impresiile trecutului și dintr-o teamă de viitor.”

Dar să revenim la muzicianul la care se descoperă o „secundaritate” Taur foarte caracteristică. Viața sa, în ansamblu, este o lentă înaintare spre o țintă considerată realizare supremă: crearea teatrului de la Bayreuth. Va îndeplini acest proiect, îndelung urmărit, la șaptezeci de ani. În plus, apare simțul globalității în contopirea trecutului cu prezentul, care constă în extinderea la întreaga dramă a temelor care, pînă atunci, nu depășeau o singură scenă — la fel cum fratele său Taur, Balzac, a avut ideea să readucă în scenă aceleași personaje, în toate cărțile lui, și să lege între ele toate romanele într-o vastă „Comedie umană”.

Tot Taurului i se datoresc lungimile, deslînările și baterea pasului pe loc (alături de expresii care izbucnesc cu o forță concisă) din opera sa:

„Puterea discreționară de care Wagner pretinde să uzeze față de public se manifestă în lungimea dramelor sale, insistența aproape obsedantă cu care reia aceleași idei. Desigur, am fi dorit ca Wagner libretistul să acorde mai mult credit inteligenței auditoriului și să nu repete de zece ori același lucru: însă ar însemna să uităm că muzicianul Wagner are nevoie de spațiu pentru a-și răspîndi partitura în plaje succesive care, așa cum valurile rod o stîncă, se izbesc de mintea noastră și sfîrșesc prin a o supune. Wagner ne cîștigă adevărul prin uzură...”¹ Este într-adevăr vorba de o operă reluată, rumegată, cum o dovedesc și repetițiile alternate ale temelor directoare: „Cereștile lungimi” ale lui Schubert dezvăluiau hoinăreala extaziată a unui suflet ingenuu, o adevărată nonșalanță paradisiacă: cele ale lui Wagner sînt voite și îndîrjite.”² La fel de semnificativ este și contactul intim și profund al operei wagneriene cu natura, mai cu seamă cu elementele specifice ale valorilor materne ale Taurului: vegetalul (adîncimile pădurii în care te pierzi) și acvaticul (marea însoțită de neguri, de furtuni, de uragane, lacul în care te cufunzi, valurile Rinului...).

¹ Marcel Schneider, *op.cit.*, p.152.

² *Ibidem*, p.160.

¹ Marcel Schneider, *Wagner Solfège*, Paris, Seuil, p. 156.

Wagner încearcă și regăsește adevărata comuniune sufletească pe care o simțeau adoratorii păgini ai lui Dionysos. Mai mult, masivul wagnerian se afundă cu toate rădăcinile în străfundurile solului național și se inspiră din profunzimile culturii germanice. El evocă în modul cel mai viu cu putință antica Germanie cu legendele ei eroice, zeii barbari, eroii războinici, dragonii și demonii, luptele singeroase, simțul fidelității, al destinului, al melancoliei și al morții, dar și cel al dragostei splendide de viață, la fel curmă cîntă și vechea Germanie populară, patriotismul, pe Luther și Reforma... pe scurt, întreaga mitologie care conferă o *Weltanschauung* germanică Germaniei moderne. Prin aceasta opera wagneriană a jucat un rol insensibilitate Taurului Hitler, care o aprecia îndeosebi...

GEMENII

21 mai — 21 iunie

FIINȚA

Acest licurici vorbăreț / 104

Castor sau Pollux / 108

Adevărurile lui Arlechino / 110

Mintea slăbește trupul / 118

Tipuri mixte de nativi din zodia Gemenilor / 121

APARENȚA

Gemenii și alte semne zodiacale / 123

Iubirile hoinare / 124

Secretele meseriei / 127

EXISTENȚA

Mic dicționar de personalități din zodia Gemenilor / 131

Ființa

SIMBOLICĂ

Acest licurici vorbăreț

În fiecare an, când, în perioada 21 mai-21 iunie, Soarele parcurge cel de-al treilea semn zodiacal, Gemenii, ne aflăm în ultima fază a anotimpului primăvară, precedată de cea a Berbecului și de cea a Taurului, și ne îndreptăm spre Rac, care inaugurează anotimpul vară.

Această zodie îi evocă pe cei doi tineri înlănțuiți din constelația *Gemini*. O reprezintă două stele frumoase, care așteptau odinioară soarele în punctul cel mai înalt al cursei sale anuale: Castor și Pollux. Au fost socotiți doi copii inseparabili, unul ținând în mână lira lui Apollo, iar celălalt măciuca lui Hercule, simboluri ale armoniei și forței, ale luminii și puterii. Dar pentru noi contează doar porțiunea zodiacală situată de la 60° la 90° longitudine; Gemenii sînt așadar fișia din zodiac cea mai înaltă între echinocșiul de primăvară și solstițiul de vară, care își atinge punctul maxim de declinație nordică înfilnind Racul. În emisfera noastră, Gemenii sînt legați de a treia și ultima fază a primăverii.

Pentru natură, este o etapă nouă și originală. Primăvara a început sub Berbec cu proba Focului când, prin înșnirea elanului vital, mugurul a plesnit. Pe urmă, Taurul, cu proba Pămîntului, a materializat forțele noi; planta s-a înfipt în sol pentru a da rădăcini. Primăvara îi încheie dezvoltarea sub Gemeni cu proba Aerului: coborîrea fiind efectuată, începe acum urcarea; pentru plantă se pune problema să cucerească elementul nou; o dată cu dezvoltarea tuturor ramificațiilor rămurișului și frunzișului, planta captează elementele din eter în deplinătatea funcției clorofilene.

Simbolica aeriană a zodiei apare în toată strălucirea ei o dată cu schema omului-zodiac în care vedem că Gemenii corespund aparatului pulmonar, sediu al funcției respiratorii.

De acolo trecem, prin analogie, la legăturile prin aer ale individului cu mediul nemijlocit: schimburi prin intermediul respirației, al limbajului, al mîinii, al nervilor, al creierului... Semnul zodiacal reprezintă, la origine, întregul complex de senzații pe care le resimte copilul în creștere, la primele sale contacte cu lumea înconjurătoare, în schimburile sale imediate cu anturajul care îl solicită, îl presează... Este astfel considerat semnul conștientizării și al inteligenței. Dar putem ghici că este în același timp, mai ales în raport cu greoiul Taur care îl precedă, semnul ritmurilor rapide și al mișcărilor subtile din viața spiritului.

Pentru prima dată în Zodiac apare o dialectică în interiorul unui semn zodiacal: aici, individul e situat în raport cu lumea, care este anturajul său cel mai apropiat.

În plus, Gemenii sînt socotiți un semn *dublu*, iar dualitatea, bipolaritatea lor sînt fără îndoială caracteristici fundamentale. În ciuda numeroaselor imagini prin care a fost reprezentată această zodie, cel mai adesea ea e înfățișată de doi adolescenți (indiferent dacă se țin de mînă sau de braț). În afară de aceasta, ideograma semnului se compune din două bastonașe verticale, legate orizontal de ambele extremități. Să mai subliniem și că acest semn dirijează cei doi lobi pulmonari ai căror proces este dublu: aspirare și expirare.

Dacă Berbecul simbolizează focul originar la izvorul vieții și dacă Taurul vede această viață condensîndu-se în materie, cristalizîndu-se în ou (oul cosmic al filozofilor), Gemenii marchează etapa polarizării oului, a diferențierii sale în *masculin* și *feminin*.

Regăsim această etapă și în mitul creației în care proiecția mitologică a fazelor dezvoltării psihice apare sub o formă cosmogonică. În stadiul primitiv al activității psihice, lumea și sufletul formează încă un tot; ființa umană este purtată și conținută în sînul mamei, simbolizat prin Magna Mater Uroboros (șarpele în formă de cerc, care își mușcă coada). În acest stadiu lunar de fixație pe Magna Mater (care conține contrariile polare, tatăl și mama originari), inconștientul domnește suveran asupra vieții psihologice.

În faza de separare a tatălui și mamei din Cosmos se degajă nucleul conștientului umanității; așa e creată *lumea contrariilor*. Personalitatea se scindează într-o parte conștientă, al cărei centru este Eu, și o parte inconștientă. Contrariile care, pînă atunci, acționau unul lîngă altul fără să se excludă reciproc, încep să se opună. Desfacerea unității uroborice primitive aduce cu sine diferențierea în dualitate, separarea dispoziției hermafrodite, diviziunea lumii în subiect și obiect, în interior și exterior, nașterea contrariilor opuse. Această tranziție spre independență provoacă deci o dezbinare, o diviziune în sine însăși. Dar formarea Eului nu se poate realiza decît prin distingerea a ceea ce nu este Eu (prin detașare, delimitare și izolare), la fel cum conștientul nu se constituie decît printr-o retragere a inconștientului. În mitologie, apariția conștientului se prezintă o dată cu crearea luminii, tenebrele fiind asimilate cu noaptea subconștientului. Lumea, astfel divizată, separată și clasată, se prezintă în dualitatea contrariilor polare: pămînt-cer, tenebre-lumină, jos-sus, în față-în spate, trecut-viitor, stînga-dreapta, subiect-obiect, interior-exterior, feminin-masculin, Eu și Tu... Iată, în mare, conținutul psihologic al Gemenilor, semn *dublu*, de dualitate și de bipolaritate.

Este lesne de înțeles de ce e considerat semnul conștientizării și al inteligenței. De remarcat că este reprezentat de două ființe omenești și, în special, de Dioscuri care sînt doi efebi, adică niște ființe la vîrsta cînd se trezește inteligența.

La modul general, această fază de dezvoltare psihică se realizează în adolescență. Ne situăm așadar planetar în stadiul lui Mercur. Fiecare planetă stă în relație cu o vîrstă tipică a vieții și, după Lună, care corespunde copilăriei, vine acest astru, care este al adolescenței. Or, Mercur e tocmai planeta diriguitoare a Gemenilor și se reprezintă astfel atît de bine, în însăși dualitatea sa, încît are drept atribut Caduceul¹.

¹ Fabula relatează că Mercur a despărțit într-o zi, cu toiagul său, doi șerpi care se băteau (ne gîndim la despărțirea zilei de noapte, în stadiul pe care tocmai l-am analizat). Caduceul, format din acest toiag și din cele două animale, a devenit de atunci emblema concordiei.

Mercur este astrul cel mai apropiat de Soare; nu se îndepărtează de el la mai mult de 28°, abia distanța unei zodii, și se află într-un permanent du-te-vino în jurul lui. Nu poate fi văzut cu precizie, ca stea de primă mărime, decât în epocile celor mai mari depărtări de astrul zilei. Dar nu poate înainta — dimineața — sau zăbovi — seara — mai mult de două ore după Soare, astfel încât, chiar și în zilele celor mai mari elongații, este șters, palid din pricina luminii asfințitului, iar când sosește noaptea se află cel mai adesea prea jos ca să nu fie ascuns de pîcla de la orizont.

Cu o mișcare atît de rapidă, Mercur pare să se joace de-a v-ați ascunse-lea cu noi. „Apare doar ca să dispară, strălucește o clipă seara la apus, se cufundă iar în focurile solare, strălucește dimineața la răsărit, precedînd Soarele, recade în astrul înflăcărat, se îndepărtează iar de el, seara, arătîndu-se astfel cînd stea a dimineții, cînd stea a serii... Anticii credeau inițial în existența a doi aștri distincți: Set și Horus la egipteni, Buddha și Rauhineya la hinduși, Apolo și Mercur la greci.”¹

Nimic nu e mai semnificativ decît eroarea în legătură cu dualitatea astrului, exprimată prin semnul dublu al Gemenilor. În plus, nu mai puțin simbolică este agilitatea mișcării sale; fiind planeta cea mai apropiată de Soare, ea e și cea mai rapidă (cu excepția satelitului nostru). De aceea zeul a fost prevăzut cu aripi și a devenit mesagerul Olimpului. El întrușipează tocmai principiul de legătură, de schimburi, de mișcare și adaptare.

În sfîrșit, Mercur reprezintă, o dată cu adolescența, lumea relațiilor de camaraderie, de studii, de experimentare. Este chiar înălțat pînă la a reprezenta inteligența, ideile, literale și științele, dar e însărcinat și să întrușipeze schimburi materiale, afacerile, comerțul, chiar și furtul. Acesta este aspectul său dublu: intelectual și material. Într-un sens și în celălalt, regăsim un proces de abstractizare. Adolescența e caracterizată de mecanisme de apărare împotriva afectivității, care o fac să se îndrepte spre lumea instinctelor, dar numai în gînd; de unde procesul de intelectualizare. Cu Mercur, viața sensibilă este suspectată, reprimată și se retrage în fața vieții abstracte, extrasă din bogata confuzie originară a stadiului lunar subiectiv. Uzanțele sociale, în care se integrează adolescentul, necesită această cerebralizare. Societatea a ajuns să scoată din circulație viața emotivă; i-a substituit rațiunea și a invitat omul să-și despoaie senzațiile de orice adaos personal. Ea a inventat moneda, care neutralizează particularitatea adevăratelor bogății. La fel, ideile, îmbrăcate în cuvinte, facilitează relațiile spirituale. Sîntem în plină lume mercuriană. Această poziție se mai precizează și în relația ei dialectică față de Soare: în raport cu Soarele Mercur este ca Parlamentul față de Stat, ambasadorul față de monarh, secretarul față de patron, pajul față de prinț...

Mercur se identifică într-o asemenea măsură cu Gemenii încît se află în acest semn, simultan, ca *suveranitate* și ca *exaltare*; asta înseamnă că deține întregul registru al reprezentării. Desigur, nu pot fi confundați, fiindcă unul este planetă, adică un proces, un dinamism, iar celălalt semn zodiacal, adică o formă, o situație; dar se poate enunța că *Mercur trece în Zodiac prin Ge-*

meni. Un singur punct desparte cei doi termeni: Gemenii sînt un semn de Aer, iar Mercur, o planetă de Pămînt. Dar, dacă ne uităm cu atenție, observăm că există comunicare și interpenetrare între calitățile elementare speciale ale celor doi termeni. Dacă vrem să căutăm niște imagini naturale susceptibile să exprime cel mai bine aceste calități, vom spune că *Aerul* mobililor Gemeni este *vîntul*, deplasarea aerului sub toate formele sale. Pentru Mercur, dacă amintim că Pămîntul e un principiu Uscat-Rece, avem ocazia să precizăm că în septuorul planetar tradițional el este *astrul cel mai Uscat*. La polul extrem al Uscatului, găsim desigur nisipul, care posedă tocmai calitățile mercuriene: penetrabil (anume, prin aer), mobil, ușor, instabil, este purtat de vînt...

Astrologul nu poate cu nici un chip să despartă semnul de astru și astrul de semn; el se găsește în fața unui *complex Gemeni-Mercur* și trebuie să mai includă în acest complex un al treilea factor — *Casa a III-a* (cînd această Casă este ocupată sînt întărite valorile perechii semn zodiacal-planetă), care se referă la următoarele domenii: a) relații cu frați, surori, veri, verișoare, apoi vecini și colegi; b) deplasări, mici călătorii, corespondență, scrieri; c) educație, studii, examene...

Să vedem acum particularitățile aduse de prezența astrilor în Gemeni. Ascendentul și Soarele par să valorifice semnul fără a-l califica în mod special.

Luna în Gemeni — astrul cel mai rapid în zodia cea mai mobilă — constituie constelația cea mai primară posibil (în sens caracterologic) și produce însuși tipul de *Nervos* (emotiv-non activ-primar) pe care îl vom asimila cu tipul „Castor”. Mobilitatea sa psihică este așadar mare; nativul e în întregime stăpînit de datele imediate ale sensibilității sale pripite; nu cunoaște altă lege în afară de capriciul său și își urmează jocul fanteziei fără constrîngere; merge încotro îl poartă viața, încotro îl împinge vîntul, trăind în intensitatea emoției de moment. Desigur, sufletul acesta fugar, inconsistent, hoinar, boem poate fi combătut (cazurile lui Mallarmé și Valéry, care au Luna la același grad în Gemeni); el poate și să servească mobilității unei inteligențe abile (Talleyrand); altfel, este total în serviciul plasticității unei firi pasionate (Chateaubriand, Condé, Giraudoux, Granados, Le Corbusier, Musorgski, Musset, Offenbach, Gérard Philippe, Rossini).

Mercur în Gemeni dă tonul inteligenței, care poate fi rapidă, eclectică, suplă în fața obiectului de înțeles, seacă, critică sau poate servi un spirit ca al lui *Figaro*: iscusit, fără scrupule, insolent și spiritual... (Courteline, Dufy, Drumont, Laval, Marat, Offenbach, Rivarol).

Venus în Gemeni particularizează sentimentele amoroase ale nativului. Poate la fel de bine să caracterizeze o ființă cu gusturi rafinate, care își spiritualizează sentimentele (Anatole France, Petrarca), ori o fire care se protejează de propriile sale simțăminte printr-un spirit caustic (Marmontel, Rivarol).

Cu *Marte* în Gemeni, agresivitatea astrului se transformă în sadism mental, cu o dispoziție frecventă pentru critică, ironie, discuție, polemică... (Tristan Bernard, Drumont, Schumann).

În exil în zodia Gemenilor, *Jupiter* își vede autoritatea și puterea afectate și seamănă cu un pontif în mijlocul unor adolescenți nerespectuoși. Cu toate

¹ Camille Flammarion, *L'Astronomie populaire*.

acestea, poziția este destul de favorabilă în materie de diplomație, de dibăcie în manevre (Richelieu, Waldeck-Rousseau).

Saturn, bătrînul, se află într-o poziție ciudată față de tinerii Gemeni. Cel mult poate să comunice cu particularitățile intelectuale ale semnelor, căruia îi accentuează latura cerebrală și abstractă în detrimentul primarității (Dürer, Kafka).

Uranus dezvoltă tot valorile cerebrale ale semnelor disciplinîndu-l, în timp ce *Neptun* îi favorizează emotivitatea primară.

MITOLOGIE

Castor sau Pollux

Oul cosmic, apărut în Taur ca o manifestare a *triumfului ascuns*, va evolua în Gemeni, conform diviziunii biologice, furnizînd doi blastomeri identici, dar, conform procesului gemelar în sînul unui ou unic, fiecare va genera un individ complet, de același sex, practic o reflectare a unuia în celălalt. În univers, aceasta înseamnă apariția, în fața Eului, a non-Eului, dar în aceeași identitate cosmică.

Este vorba de *Dublul Mana* din tradiția hindusă, inteligența întruchipată. Elementele singularizării inteligenței, analiza și sinteza, nu sînt încă prezente, fiindcă Balanța, al doilea semn de aer, le va aduce pe calea zodiacală spre perfecțiune. Aici avem de-a face cu o simplă prezență fără reacții reciproce, reflectare mutuală fără proiecție exploratoare. Dar asistăm și la ruptura cu cercul (simbol al non-manifestării), cu ideea de creare a unui echilibru nou, de sens linear. De unde hieroglifa semnelor: poarta vieții, cei doi stîlpi ai lui Hermes (unde se înscrisa istoria lumii), deasupra unei linii orizontale și sub o altă identică.

Gemenii se regăsesc în figura celor doi Ashvin din mitologia hindusă, cei doi armăsari care poartă Aurora, sora lor, Ushas; unul întruchipează noaptea care se risipește, celălalt ziua în zori, sînt deci prea puțin diferențiați. Pe cer, cînd apare una din cele două stele majore din constelație, orizontul o ascunde pe cealaltă.

În fabula grecească, Gemenii s-au născut din înflăcărea trupului „Surorii Nopții”, Nemesis (după fecundarea de către Jupiter sub forma unei lebede), în zori, sub focurile Soarelui. Același mit se regăsește pretutindeni. Apollo și Diana ieșiți dintr-un ou ouat de Leda fecundată de Jupiter-lebădă. În unitatea cosmică — antagonismul celor două mari principii: Soare-Lună, activ-pasiv, emițător-receptor, masculin-feminin. Dacă legenda nu corespunde gemenilor univolari, în mod obligatoriu de același sex, ea poate aminti de omenirea androgină care nu se diferențiază decît în cel de-al doilea semn zodiacal de aer, al șaptelea din Zodiac, Balanța.

Mai tîrziu, survin variantele. Leda, fiind măritată cu Tindar, ar fi ouat nu un ou, ci două. Unul, provenind de la Jupiter, i-ar fi produs pe Pollux și Elena, nemuritori, iar celălalt pe Castor și Clitemnestra, proveniți din Tindar,

deci muritori. Mai subzistă cele două sexe în sînul aceluiași ou. De aceea, se pare că adevărata legendă reprezentativă a Gemenilor e cea mai veche, cea a Tindarizilor.

Dintr-un singur ou al Ledei au ieșit Dioscurii de același sex: în grecește *Kouroi* = tineri și *Dios* = Zeus-Jupiter. Unul nemuritor (partea spirituală și eterată), celălalt muritor, atașat de materie, neputînd să se lipsească de ajutorul fratelui său. Încă de la naștere, Hermes-Mercur care îi ocrotea (în acord cu dominantă astrologică) i-a răpit ca să-i educe la Pallena, în vederea misiunilor eroice cărora le erau destinați. Astfel au participat la expediția plecată în căutarea Linii de Aur. La înapoiere au aflat de răpirea surorii lor, Elena, de către Teseu, cel mult mai în vîrstă; ca s-o elibereze, au cucerit orașul Afidna și au răpit-o pe Ethra, mama lui Teseu, care a devenit sclavă a Elenei.

Iată așadar un simbol al intransigenței tinereții, care vrea să ignore manifestările sexualității și sentimentalității la adult, ca și disproporția de vîrstă.

Dar prinși, la rîndul lor, în capcana iubirii, s-au îndrăgostit de două fete de o frumusețe rară, Ilaira și Febe, născute din Leucip, fiul lui Tindar și Arsinoe, și logodite cu Idas, geniul furtunii, și fratele acestuia, Linceu. După ce Castor și Pollux le-au răpit pe amîndouă, logodnicii i-au urmărit și, lîngă muntele Taiget, i-au provocat la o luptă crîncenă. Linceu l-a omorît pe Castor, a fost omorît de Pollux, furios, rănit, la rîndul lui, de Idas. Neobținînd de la tatăl său, Jupiter, ca și Castor să fie nemuritor, Pollux a acceptat să împartă cu el nemurirea și să petreacă în fiecare an șase luni în Infern și șase în tovărășia zeilor din Olimp.

Numele celor doi logodnici sînt în mod curent atribuite Lunii; este deci vorba de fapte de vis, într-o luptă a conștiinței dedublate împotriva forțelor inconștiente, tinzînd să ajungă la iubirea profundă; fericirea se transformă în pradă de apucat, cu lăcomie, în timp ce reflecția cea mai subtilă demontează toate aspectele sentimentului iubirii. Într-un joc de-a v-ați ascunselea, fericirea pierde în fața instinctelor impulsive. Această cufundare în sine a nativului, această contemplare a propriei sale ogîndiri instinctive, îl poate face să-și considere cerințele proprii ca pe niște dușmani veniți din lumea exterioară. Moartea lui Castor simbolizează dispariția instinctelor trupesti primitive, cărora le supraviețuiesc rațiunile superioare ale sufletului.

Altă versiune a acestor personaje pare mai subtilă, cu același înțeles profund: Castor, Pollux, Idas și Linceu se aliașeră ca să fure din Arcadia o cireadă întreagă de boi pe care să-i aducă în țara lor. Idas, luînd asupra sa împărțirea, sprijinit de fratele său, a instituit un concurs în cadrul căruia cea mai mare parte revenea celui mai mîncăcios. A tăiat un taur în patru și a înghițit cît ai clipei din ochi nu numai partea sa, ci și pe cea a fratelui său, pe urmă a acaparat cireada astfel cîștigată. Dar Dioscurii, cu mintea lor subtilă, le-au luat urma și, devenind invizibili, și-au recuperat boii luînd și alte cirezi care se aflau în împrejurimi. Castor însă, nesățios, a eșuat vrînd să strîngă în brațe faptele visului său; este vorba de aviditatea semnelor solicitat din toate părțile. Pollux, dimpotrivă, reprezintă confruntarea voluntară a judecății cu fantasmele dorinței, și se apără de tentațiile instinctului prin subtilitate.

În cele două se încinge o luptă în crîncenată. Pollux, după ce l-a dezarmat pe Idas, îl domină numai cu pumnii. Scos din sărite, acesta recurge la

magie. Smulge piatra de pe mormîntul tatălui său și dă să o arunce asupra lui Pollux. E vorba acum de un blestem încărcat cu toată ura morții și a nesocotirii simțămintelor filiale. În clipa aceea se pare că Pollux, amenințat de forțe supranaturale, a obținut intervenția lui Iupiter și a trăsnetului acestuia.

Pollux simbolizează seninătatea spiritualului în fața demonilor instinctivi și angoasa copilăroasă în fața vrăjitorilor îngropate o dată cu tatăl. Astfel că merită ajutorul divin ca să-și înfrîngă tenebrele inconștientului. Dar victoria e precedată de moartea lui Castor, individualist prezumpțios și juisor, faptură instinctivă și pămînteană, avidă de toate plăcerile.

Transpunînd această simbolică legendară asupra nativilor din zodie, regăsim adesea alternanța chemărilor instinctului cu elevațiile spirituale. Din imposibilitatea de a atinge culmea fericirii poate decurge uneori o renunțare lașă, alteori o tendință cinică de depreciere a iubirii și a formelor dragostei. Dar, prin sublimare, poate rezulta, dimpotrivă, și o dorință de puritate care iradiază în jurul subiectului; și, adesea, chiar o atitudine mai curînd negativă, marcată de neputința de a se apăra de vulgaritățile exterioare. Este vorba, ca și în legendă, de dualitatea născută dintr-un dialog mai mult sau mai puțin furtunos între imagini interioare și obiecte exterioare inaccesibile. De unde adesea, dacă efortul încercat nu permite evadarea, o recădere jalnică.

La Gemeni se mai observă angoasa multiplă în fața puterilor naturale, venite din interior sau din exterior, și chiar înaintea celor, afite de artificiale, create de civilizație.

Numai schimburile loiale și reciproce cu lumea exterioară, în condiții de conștiință deplină, vor putea rezolva aceste contradicții aparente.

PSIHOLOGIE

Adevărurile lui Arlechino

Superficialitate și vastitate

Ne putem face o impresie generală despre nativul din Gemeni dacă ținem seama de cele două proprietăți caracterologice dominante: *primaritatea* și *ampluarea cîmpului conștiinței*.

Primaritatea desemnează dispoziția nativului pentru impresiile mobile și fugitive: impresiile primite produc imediat un efect maxim, dar fără să lase vreo urmă, astfel încît evenimentele nu au nici o repercusiune de durată.

În ampluarea cîmpului conștiinței, atenția nativului se etalează, se destinde în multiplicitatea reprezentărilor, menținînd într-un vast cîmp luminos un joc mobil de impresii; dispoziția aceasta conferă o anume tendință spre distracție, spre hoinăreală, spre nehotărîre.

Aceste două proprietăți se conjugă iar accentul cade pe mobilitatea impresiilor — trăsătură dominantă la Gemeni —, astfel că prima produce adesea un efect asemănător cu a doua. Otto Gross, care a definit noțiunea de primaritate, îl numește chiar pe primar un „superficial-vast“. Prin-asta înțelege

acea amploare virtuală pe care o mare mobilitate o conferă conștiinței, deoarece nu proiectează în fiecare clipă decît un fascicol îngust de atenție asupra lucrurilor, fără să insiste asupra sesizării acestor lucruri înseși, de unde și ecoul slab al impresiei. Dar noi sîntem de părere că, pentru nativul din Gemeni, fascicolul atenției mătură o suprafață mai vastă de reprezentări.

Emmanuel Mounier a prezentat „atmosfera generală“ a acestui semn zodiacal într-un portret surprinzător al „superficialului-vast“¹:

„... Tip esențialmente labil, a cărui experiență e suplă, dar fragilă. Primarul, într-adevăr, se manifestă printr-o înțelegere promptă și o utilizare instantanee a impresiilor produse de aspecte exterioare. Acestea dispar la fel de repede pe cît au apărut. Emoțiile sînt puternice și scurte. După un acces de furie, primarul se liniștește imediat și nu se mai gîndește la motivul mîniei lui. Se consolează relativ repede după o încercare sau un doliu, reluîndu-și curînd treburile și distracțiile. În tot ce face, are o mare aptitudine pentru uitare. Este irascibil, dar supărarea lui se degradează ușor în injurii, care apoi se sting. Primaritatea tinde așadar să atomizeze durata conștientizată (...). Nevoia de unitate este înăbușită de nevoia de actualitate. Inconstant în simpatiile sale, se înflăcărează brusc pentru o prietenie și o abandonează la fel de repede, renegînd după aceea sentimentele pe care le manifestase cu mare înfocare. Este un mare infidel. Nu e interesat decît de impresii noi și de prieteni noi, nu acordă duratei altă valoare decît cea de constrîngere și amortizare. Dacă, în general, este oricînd gata să rostească și să pretindă jurăminte ori promisiuni, aceasta se întîmplă pentru că simte cît e de fragil pe dinăuntru și îi judecă pe ceilalți cu aceeași măsură. Dar promptitudinea instantanee a angajamentelor sale nu este și o garanție pentru durata lor. Docil față de mode, lacom de idei noi, ușor de convins și de păcălit. Fie că e vorba de instalarea propriei sale case, de etalarea cunoștințelor sale sau de cercul de relații mondene, simte nevoia să vadă și să încerce mereu altceva. Își schimbă la fel de ușor profesia, specialitatea sau marota. Acest ansamblu de trăsături îl face să fie ușuratic, nepăsător, instabil.“

În acțiune, nevoia de rezultate imediate depășește întotdeauna ideea rezultatelor în timp. Are arta de a face față imediat și cu brio solicitărilor sau neprevăzutului acțiunii. Nu-și bate capul să asigure concordanța între principii (dacă are), cuvinte și acte, fiind de fiecare dată omul soluției imediate și eficiente, oricare ar fi mijlocul folosit; dar nu e totdeauna sincer și nu întotdeauna se poate stăpîni în fața avantajelor imediate pe care i le-ar aduce minciuna, fiindcă nerăbdarea lui este mare, în special față de cerințele mobilității sale afective.²

Mobilitate și rapiditate

Faptul că Gemenii sînt semnul cel mai mobil din Zodiac nu ar trebui să ne surprindă, de vreme de provine din combinarea cuaternarului celui mai

¹ Emmanuel Mounier, *Traité du Caractère*, Ed. du Seuil, 1946, pp. 301-302.

² De aceea, deși Gemenii intervin adesea, ca o componentă psihologică, la personalități de tot felul, există puțini mari creatori care să fie exclusiv și tipic Gemeni.

mișcător (Aerul) și a ternarului schimbător (Mobil-Mutabil). Am văzut mobilitatea aceasta exprimată de primaritatea accentuală a tipului; dar și de morfologia sa: ca și Mercur, este ușor, doar cu vârful piciorului înaripat așezat pe pământ; e ușor ca un fulg și plutește în aer (ceea ce-l aseamănă cu „leptozomul” lui Kretschmer, considerat ca un rapid). Nativul are într-adevăr o dispoziție de călător și nu se simte sigur decât în mobilitate; îi place mai presus de orice mișcarea, schimbarea și mereu *nu are astîmpăr*; acest lucru poate merge pînă la mania de a-și schimba locul, a rătăcitorilor. Pentru el, mai mult decât pentru oricare altul, viața înseamnă mișcare. Cunoaște un soi de feroare a dezrădăcinării și o formă de virtute a *desprinderii*: „Cît valorăm noi, o dată ajunși imobili?” Iată întrebarea pe care și-o pune, fiindcă forma lui de viață este prea puțin legată de loc, de ființe și de lucruri.

Mobilitatea este în mod firesc însoțită de rapiditatea ritmului, privilegiu pe care Gemenii îl împart cu Berbecul. Timpii de reacție sînt diminuați, ceea ce permite un număr mai mare de gesturi la un moment dat. Gîndirea lui se apleacă nemaipomenit de repede asupra a tot ce-l înconjoară și sare de la un obiect la altul. Această rezezițiune psihomotorie derivă din nevoia interioară de schimbare, ca urmare a unei atenții care se epuizează foarte repede asupra fiecărui obiect. Dar rezezițiunea nu se limitează la o accelerare a pașilor și gesturilor; ea presupune, în acțiune, soluții abile pentru scurtarea demersurilor printr-un efort inteligent. Sigaud și Corman au considerat aspectul psihologic al vitezei de reacție legat morfologic de masa corpului, față de care această viteză ar fi oarecum invers proporțională. Ei au descris un tip rapid caracterizat prin forme corporale gracile, o inteligență și o sensibilitate vii, o fire curioasă de orice, dar repede obosită de monotonie, adaptîndu-se ușor la pluralitatea sarcinilor, dar instabilă... un tip care coincide, se înrudește foarte mult cu vechiul tip Mercur.

Suplețe și firesc

Mobil și rapid, acest tip acționează cu *suplețe*. Deși e făcut să capteze numeroase impresii, nu este tocmai virginul negativ care înregistrează pasiv lucrurile ca o placă fotografică. Mai curînd decât un suplu plastic, el e un *flexibil* care, în fața multiplicității impresiilor primite, păstrează *distanțele*. Nu este deci permeabil decât la suprafață și, precum trestia, se îndoaie, dar nu se rupe; este faimoasa „trestie gînditoare”...

Cînd e bine adaptată, cum se și întîmplă de obicei, comportarea sa este perfect elastică. Prin comandă interioară el își distribuie forțele, la momentul potrivit, în punctele care îl solicită, răspunde prompt la apeluri și la modificările survenite în afară; reluările lui nu prezintă discontinuități și conexiunile se fac în mod firesc. Această suplețe corespunde unei anume perfecțiuni a dialogului dintre nativ și lumea exterioară: de unde o anumită virtuozitate dialectică a spiritului și sentimentelor.

Obstacolul principal în fața supleții este nerăbdarea, comportament prea ades adoptat de Gemenii confrunțați cu o piedică. La tipul disonant, e vorba

de *războiul nervilor*, care se traduce prin manifestări emotive, gesturi sumare, dar pînă la urmă mai lungi decât gesturile normale, tremurături, convulsii...

Însă cînd se instalează *suplețea*, aceasta duce la o anumită naturalitate, un firesc de extrovertit inserat în spațiul viu care îl înconjoară. Lumea începe aici, foarte aproape, lîngă el: este atașat de viața asta a imediatului în care respiră și vibrează intens. Dar dacă se simte legat printr-o rețea cu o mie de fire de anturajul său (nimeni nu are mai mult ca el simțul contactului imediat, al raportului direct), simte totodată o anume independență față de acest anturaj, pentru că știe să-și păstreze un spațiu liber în fața lui, să stabilească un joc elastic între lumea înconjurătoare și el însuși. Nimeni nu e deci mai înzestrat ca el să trăiască într-o rețea multiplă de relații cu anturajul (relații, totuși, de proiecție și de identificare), dezvoltînd în sine și în jurul său o *sferă de firesc*. De aceea contactul cu el este ușor și agreabil, cu atît mai mult cu cît are un caracter juvenil și destul de vesel. Doar nervozitatea crispată a tipului disonant poate să constituie un obstacol în fața acestui farmec.

Adaptabilitate, instabilitate

Toată forța caracterului rezidă în extraordinara sa facultate de adaptare. Mobil și suplu, este cea mai *aeriană* dintre ființe. Contactul cu el este ușor, firesc, epidermic chiar; se instalează repede în lucruri sau se așază pe ele. Se simte la îndemînă pretutindeni și modulează, transpune în funcție de mediile și circumstanțele cele mai diferite. Este parcă învăluit în ele, într-o asemenea măsură încît s-ar crede că circumstanțele sînt cele care l-au fasonat. Te face să te gîndești la cameleon; se regăsește întotdeauna același în variațiile de decor exterior și *cade mereu în picioare* în situațiile cele mai contradictorii. Această adaptabilitate provine și de la o fire asemănătoare cu un mozaic, care s-a construit procedînd la o serie de identificări cu personaje din anturaj, împrumutînd de la fiecare din ele trăsătura de caracter care plăcea: sînt adevărurile succesive ale lui Arlechino.

Dar vibrația aceasta mintală, mimetismul acesta, facultatea aceasta de a *intra în pielea* celorlalți duc la instabilitate ca urmare a unei atitudini superficiale de imitație: *Traduttore, traditore*. Aici este vorba de un stadiu în care subiectul nu e *angajat*; de fiecare dată se *descurcă* folosindu-se de libertatea sa interioară, ca un actor care trebuie să joace un singur rol, dar poate să întru-chipeze mult mai multe. Trebuie să amintim aici de relația Gemenilor cu adolescența; dacă tipul lunar, prin apartenența sa la copilărie, își *visează viața sau își trăiește visul*, tipul mercurian își joacă *viața sau își trăiește jocul*; se află în stadiul de joc, nu ia lucrurile foarte în serios și se simte disponibil pentru toate aventurile fiindcă nu-l angajează. Ne dăm seama că, în aceste condiții, la nativ domnește un fond de neliniște, de incertitudine, de ezitare, de îndoială, el neștiind prea bine ce vrea nici pentru ce e făcut; astfel încît la extrema acestei situații îl vedem evoluînd pe un nisip mișcător unde toate fanteziile și virtuozitățile sînt posibile, dar unde nu s-ar putea implanta nimic stabil și profund.

„Adolescența pare a fi vîrsta de elecție a instabilității și a discordanțelor. Gusturi, proiecte, conversiuni, detașări, entuziasme, trădări, toate se succed și

se înlocuiesc reciproc fără încetare. (...) Dar instabilitatea aceasta e normală; ea exprimă experimentarea turbulentă a dorințelor în toate direcțiile vieții; nu este o stare constituită, ci o situație de criză. Adolescentul seamănă cu instabilul care se dispersează și-și încearcă dominația asupra ființelor și a lucrurilor ca să mascheze un soi de insuficiență interioară, dar insuficiența lui nu e decât relativă față de amploarea aspirațiilor.¹

Nativul din Gemeni pare a fi mai mult sau mai puțin întârziat în stadiul acesta juvenil, situația de criză devenind o stare constituită pentru tipul disonant care, incomplet matur, se menține ca un fruct verde.²

La tipul disonant aceasta poate duce la o anume enervare vitală, o constrângere nervoasă susceptibilă să se exprime în numeroase moduri: versatilitate, disperare, zburdălnicie, tendință de a sîcîi, agitație, caraghioslic, mania de a-și roade unghiile... În special: nevoia de a arăta ce este, de a trăi ca să impresioneze, mai degrabă decât ca să se exprime, nevoia de a epata, de a face pe grozavul, parcă spre a căuta în afară ceea ce nu găsește în sine.³

Bipolaritate

În toate acestea, nu trebuie să uităm esența bipolară a semnului reprezentat de cei doi gemeni; de fapt, două personaje interioare dialoghează în acest nativ, iar tensiunea dualității se articulează pe planuri diferite. La bază stă sentimentul diviziunii interioare și problemele pe care le ridică: *To be or not to be...* Fiindcă subiectul este în același timp un da și un nu, la fel cum coexistă în el masculinul și femininul, ziua și noaptea, albul și negrul... Unul dintre gemeni poate domina în detrimentul celuilalt; de fapt, al doilea Eu se profilează ca o umbră, un dublu; subiectul nu vrea să fie acest dublu, și totuși este.⁴ Altfel, dedublarea interioară ia alt aspect: o parte din ființă acționează și cealaltă o privește pe prima acționînd (de unde un nou motiv de dezrădăcinare, de detașare), subiectul fiind în același timp actor și spectator el însuși. Se află în interiorul întreprinderii sale, ca să o facă să progreseze, și în afara ei, ca să o examineze: în același timp, spontaneitate activă și reflecție asupra sensului actelor sale. Desigur, nu e vorba de o inferioritate: subiectul are posibilitatea să se gîndească la situația sa, să se smulgă din ea măcar în spirit, să o țină sub controlul privirii sale, deci să o depășească și să ia hotărîri față de ea.

Dar există un aspect mai problematic al dualității interioare la tipul nostru, și un nativ din Gemeni caracteristic, Jean-Paul Sartre, îi face o analiză remarcabilă.

¹ Emmanuel Mounier, op. cit., p. 447.

² De aceea, în ordinea celor șapte păcate capitale, *invidia* i-a fost atribuită lui Mercur.

³ În cazurile de disonanță gravă, se ajunge la constituția mitomaniacală (aptitudine de a-i „duce” pe ceilalți, simulare, fabulație...).

⁴ Tema dublului se prezintă tocmai la autori dominați de semne duble (mutabile-mobile). Este cazul lui Musset (Săgetător-Gemeni), Wilde (Pești-Fecioară-Gemeni), Chamisso...

Trebuie să amintim că nativul din Gemeni își elaborează personalitatea în schimburile sale cu mediul înconjurător. Raporturile față de celălalt, în el însuși, sînt primordiale. Ceilalți sînt instalați în interiorul acestei făpturi; locuiesc acolo și sînt cei care vorbesc în el, în privirea lor își descoperă adevărata fire. Acest tip suferă că este, în interiorul său, altul decât el însuși. Și în același timp are nevoie de ceilalți; are nevoie să fie văzut de ei ca să se simtă existînd, să se simtă văzut, are nevoie de celălalt ca să se hrănească din substanța sa; și asta cu atît mai mult cu cît este lipsit în sinea lui de realitate și suferă de a fi nerealizat. Libertatea sa necesită privirea celorlalți ca să se asigure că este, iar această privire are o virtute constitutivă. Actul în sine are nevoie de o reprezentare care să dezvăluie *ființa sa prin celălalt*. Autorul se transformă astfel în actor conform logicii unei atitudini care îi preschimbă pe ceilalți în spectatori. Astfel, două ființe stau față în față în psihic: *ființa-pentru-sine* (ce este subiectul pentru sine însuși) și *ființa-pentru-celălalt* (ce este el în ochii celuilalt, ce devine el ca obiect pentru ceilalți).

În funcție de această *a doua natură*, subiectul devine în străfundurile sale *obiect pentru ceilalți*, altul decât el, străin lui. Adevărul său pentru ceilalți, acest adevăr care îi vine din afară, contrazice certitudinea cea mai intimă pe care o are despre sine. Nu se simte cutare persoană, dar ceilalți așa îl fac, îl numesc și-l închipuie așa... „Important, spune Sartre, nu e ce se face din noi, ci ce facem noi înșine din ce s-a făcut din noi.” Și autorul *Vîrstei rațiunii* dă astfel cea mai precisă definiție Gemenilor puri.

Sîntem departe de a fi degajat toată complexitatea Gemenilor. Am descoperit în fiecare nativ din această zodie o dualitate multiplă, un dialog interior între două personaje. Acum observăm două tipuri diferite de Gemeni, nativii din acest semn fiind polarizați spre unul sau celălalt din ele, dar putînd cunoaște și un joc alternativ al acestora.

Să revenim la caracterologie; după ce am dezvăluit constanta primaritate, vedem cum acest semn primăvăritic și plin de viață oscilează între două formule care se inversează: *emotivul inactiv* și *neemotivul activ*. Și cum trebuie neapărat să se dea un nume acestor personaje, propunem să se spună primului „tip Castor” (lira îi convine poetului din el), iar celui de-al doilea „tip Pollux” (măciuca lui Hercule nu e nelalocul ei în mîinile acestui iscusit intelectual). Astfel vedem degajîndu-se cei doi poli ai ansamblului Mercurian-Gemeni.

Tipul Castor: nervos (Emotiv-non activ-primar)

În portretul nervosului se găsesc valori lunare și mercuriene mai mult sau mai puțin comune, dar se distinge ușor și un aspect al naturii Gemenilor.

La ce duce, în cazul lui, gruparea emotivității și a primarității? Mai întîi, la o mare mobilitate de sentimente, care se traduce printr-o afectivitate în continuă mișcare, o sensibilitate instabilă, nevoia de schimbare și preferința pentru o succesiune mai mult sau mai puțin rapidă a sentimentelor. „Pe măsură ce mobilitatea aceasta afectivă se precipită, fie prin efectul unei primarități extre-

me, fie prin eventuala rapiditate a circumstanțelor exterioare, ea tinde spre împetșire, spre juxtapunerea unor culori vii, mantia lui Arlechino.¹ În al doilea rînd, ea duce la înclinații pentru artă și literatură (poezia convine și ea, dar mai cu seamă nervosului lunar). În al treilea rînd, la o vioiciune a sentimentelor pe care o accentuează o emotivitate puternică; ea face ca totul să fie resimțit cu o intensitate și o acuitate destul de mari, lucrurile fiind socotite delicioase, încântătoare, formidabile, teribile sau oribile... (de unde un anume gust pentru superlative). În al patrulea rînd, la o nevoie de emoții: „Cînd emotivitatea încetează să fie o încercare suferită spre a deveni materia unei căutări mintale, un scop, ea se transformă în nevoie de emoție. Această nevoie de emoție trebuie să devină, la nervos, o nevoie de emoții, adică nevoia de a-și reînnoi emoțiile.”²

De aici decurge sensibilitatea și atașamentul față de moda care trece, gustul pentru divertismente, uneori chiar pentru joc, nevoia de stupefiante și dorința de a-i ului pe ceilalți (lucru mai caracteristic pentru nervosul lunar). Putem oare vorbi de Jean Cocteau, care are Ascendentul în Gemeni, fără a vorbi de „modă”, de „stupefiante” și de „uluirile” pe care i le solicita Diaghilev? În al cincilea rînd, la hoinăreala afectivă sub toate formele ei: neputința de a se fixa undeva, tendința de a călători, de a se muta, de a fugi, de a evada în țări îndepărtate, schimbare a domiciliului, dispoziție rătăcitoare; vagabondaj profesional, vagabondaj în prietenie și în dragoste: nativul se atașează repede și cu înfocare, dar nu-și dăruiește inima, violentă și frivolă, decît pentru a și-o lua repede înapoi. Și, în sfîrșit, la puterea de seducție care rezultă din vivacitatea privirii, a minții, contagiunea sentimentelor, forța singulară din expresiile sensibilității și imaginației (mai accentuată la lunar). Cei din jur îl iubesc cu atît mai mult cu cît este mai seducător și cu cît sinceritatea sa, momentană, este și total dezinteresată.

Alăturarea inactivității la primaritate duce în mod fatal la o anume contradicție în gîndire și viață: o viață hărțuită de impulsuri succesive manifestînd imperiul aproape exclusiv al prezentului nu poate fi un model de coerență; ea sacrifică eternitatea în favoarea actualității, valoarea sistematizării în favoarea spontaneității. Caracterele trebuie luate așa cum sînt și nu trebuie să li se ceară decît ce pot da.³ O veridicitate fragilă: de unde rezultă că nervoșii trebuie să mintă așa cum fac artă, iar minciuna caracteristică pentru ei poate fi numită minciună prin înfrumusețare (pozitivă sau negativă).⁴ Punctualitate slab dezvoltată; subiectivitate predominantă (vorbește puțin despre lucruri; se interesează mai mult de persoane și de sine însuși); neregularitate în comportament (rebel față de munca impusă, nedisciplinat în sexualitate, cheltuitor) și debilitate a sentimentelor morale (o conduită destul de liberă care poate deveni imorală).

¹ René Le Senne, *Traité de Caractérologie*, P.U.F., 1945, p. 153.

² *Ibidem*, p. 158.

³ *Ibidem*, p. 172.

⁴ *Ibidem*, p. 174.

Tipul Pollux: sanguin (Neemotiv-activ-primar)

Față de cel precedent, acest tip este calm; are o mare prezență de spirit. Intelectualitatea îi domină viața; acționează precum gîndește și, drept urmare, interesele sale sînt intelectuale sau iau o formă intelectuală. La limită, e o *mente fără suflet*; mișcările sale pot să se accelereze fără ca inima să-i bată mai tare. Ceea ce îl caracterizează, fie că este feliicitat, fie că este deplîns, e extrema ușurare a vieții interioare. În urma acestui *vid intim*, el este o *esență de extroversiune rece*. Are nevoie de un sprijin, pe care îl găsește în exterior, în percepția și analiza lumii din afară. Se gîndește la mișcările celorlalți, fără să participe la ele, la rece.

Dorința sexuală nu se învăluie în afectivitate. Dragostea este un prilej de ironie, de sarcasm și de cinism, mai degrabă decît de tandrețe; cel mult tinde spre prietenie și doar sentimentul frumuseții fizice poate să-i dea un caracter spiritualizat. În general, se apără de stările afective prin zeflemea, atunci cînd nu regretă că nu poate ajunge la căldura intimă a emoțiilor.

Simțul practic e foarte dezvoltat; nativul este dibaci și inventiv în arta de a-și procura favorurile celorlalți și de a beneficia de concursul evenimentelor, ca și în aceea de a găsi soluția problemelor pe care i le pune existența. Simțul practic e adesea servit de o oarecare dexteritate manuală (să remarcăm talentul pentru desen).

Întreaga sa personalitate e orientată spre un comportament eficace pentru interesele sale personale. Acest om egoist e monden, politician, diplomat, întotdeauna abil în relațiile cu oamenii, fiind mereu interesat. Posedă o oarecare doză de cinism, uneori lipsă de scrupule, destulă versatilitate și perfidie. Este puțin veridic, dar în timp ce nervosul este înclinat spre minciună din orbire pasională, sanguinul este înclinat spre ea din duplicitate calculată. Într-un cuvînt, e un realist care posedă o mare suplețe și o putere de adaptare aproape imediată.

Este înclinat spre scepticism, toleranță; e liber-cugetător; apără rațiunea împotriva fanatismului. Prin suplețea minții și curiozitate, excelează în genuri literare diverse: critică literară, jurnalism, litere, conversație..., dar este amenințat de dispersare și de lipsă de profunzime.

Trebuie să-și îmbogățească experiența întorcîndu-se spre exterior. „Simte nevoia să se sprijine pe lucruri, pe semne sau pe calități, să fie sprijinit de obiect, ca un copil care se așază la fereastră ca să evite plictiseala.”¹

Aceste două tipuri sînt cele două fețe pe care le poate prezenta alternativ mercurianul, ca și nativul din Gemeni, concomitent Castor și Pollux. Dar, cel mai adesea, unul dintre cele două personaje este pus în umbră de către celălalt și se retrage, uneori chiar dispăre. Asistăm la o polarizare care se operează în funcție de superioritatea uneia din stele față de cealaltă.

Astfel, „tipul Castor” este un nativ din Gemeni (sau un mercurian) la care valorile *lunare* (la un mod mai general, valorile nopții: Luna, Neptun, Saturn) predomină față de valorile *solare*.

¹ René La Senne, *op. cit.*, p. 436.

„Tipul Pollux“ este, dimpotrivă, un nativ din Gemeni (sau un mercurian) în care vedem predominând valorile *solare* (la un mod mai complet: Soarele, Uranus, Jupiter), față de valorile *lunare*.

FIZIC

Mintea slăbește trupul

Morfologie

Morfologia nativului din Gemeni nu se deosebește de cea a tipului mercurian, pentru expunerea căreia ne inspirăm din Maurice Munzinger și din proiecțiile sale „sintetice“.

Această morfologie derivă în linie dreaptă de la temperamentul nervos tradițional, cu dominantă seacă. E ușor de desprins nota generală. Acest tip e un *retractat longilin*, îngust, cu creștere ne semnificativă în lățime. Adesea e înalt, dînd impresia unui adolescent care nu mai conține să crească, a unui sparanghel care se înalță; cu toate acestea poate să fie și mic, mărunț, ca un elf... Rareori va fi lat sau greoi.

Retracția produce forme generale subțirite, fine, mlădioase; adesea aspectul e al unei ființe slăbuțe, fragile. Trunchiul, pieptul și abdomenul sînt înguste și plate, în timp ce membrele sînt alungite și extremitățile dezvoltate (predominanța organelor de locomotie și de relație). Faptul că nu e corpulent subliniază mai mult sau mai puțin deficiența suportului material, în vreme ce impresia generală dovedește vitalitate de spirit.

Fața este triunghiulară, uneori alungită. *Etajul cranian* predomină, cu implantația înaltă a părului și fruntea lată. Adesea ascuțită, bărbia e mică: etajul de bază este deficient, micșorat, producînd așa-zisul obraz de tip *sfirlează*.

Finețea trăsăturilor feței iese în evidență și îi conferă o mimică expresivă. Ochii sînt zeflemitori, nasul adesea cîrn și ascuțit, cuta de la comisura buzelor ușor ironică... Ansamblul dă o impresie juvenilă, uneori chiar un aspect ștregăresc. Caricatura ar evoca destul de bine o marionetă articulată, o păpușă, un spiriduș, un dansator pe sîrmă, un scamator, un drăcușor.

Mers și mimică

Mersul nativului din Gemeni este caracterizat de ritmul rapid și firea aeriană. Nativul are deci un mers vioi, rapid și suplu. S-a subliniat că mercurianul abia atinge pămîntul cu vîrfurile picioarelor, ca și cum, aidoma zeului din mitologie, ar avea aripi la călcîi.

Dar în toată atitudinea sa transpare o mare nervozitate. Silueta personalului se decupează într-un mediu *vaporos legat*, cu gesturi numeroase și variate; neeconomisindu-și mișcărilor, face mai multe decît ar trebui și parcurge itinerariile cele mai lungi. Nu stă locului, sare de pe un picior pe altul, se mișcă neconținut, dă impresia că ar fi surexcitat. Adesea vorbăreț, nu e zgîrcit în

discursuri, explicații, demonstrații; are pasiunea discuției. Extroversiunea lui nu se mulțumește cu vorbele, adesea elocvente; se exprimă la fel de mult prin gesturi, mișcarea mîinilor și chiar grimase; acest tip zeflemitor e adesea un excelent imitator care știe să pozeze și să joace toate rolurile. Dă mîna suplu și nuanțat; la fel e și vocea lui, cu debitul adesea prea rapid. E un bun poliglot: dobîndește, sau mai degrabă imită fără dificultate accentele străine. Are un vocabular destul de liber; adesea folosește expresii argotice.

Sănătate

În acest semn de Aer, influența precumpănitoare a lui Mercur face dominant temperamentul nervos. Nativul moștenește o constituție adesea destul de fragilă, fără o mare rezistență fizică, dar bazată pe o profundă vitalitate nervoasă și psihică. Ceea ce îi permite acestui tip primăvărat să *recupereze* destul de ușor. E *vîntul ușor frivol* evocat de cîntec; îl răpune crivățul, dar un suflu cald îl revigorează. Are tendința să-și minimalizeze viața animală, respiratorie, musculară și digestivă, să trăiască doar făcînd mari eforturi de voință, disprețuind instinctul. Capricios la mîncare, mai curînd ciugulește decît mănîncă, în orice moment și fără nici o regulă, cum îi dictează fantezia. Amator de mîncăruri variate și gustoase, trece adesea prin alternative de inapetență, care e bine să nu fie luate în seamă. La fel, poate avea perioade de insomnie. Din punct de vedere sexual, de asemenea, are manifestări capricioase, uneori complicate, rareori exigente.

Dar prin jocul intens al sistemului nervos, viața lui psihică este dezvoltată ca un soi de compensație. Astfel, la nativ predomină răspunsurile la funcțiile de receptivitate ale organelor senzitive. În legătură cu el se poate evoca expresia *ochii și urechile lumii*, într-atît este de dispus, prin simțurile sale veșnice la pîndă, să răspundă la cea mai mărunță excitație exterioară.

Zodia Gemenilor stă în strînsă legătură cu nervii, mai cu seamă intersecțiile nervoase și, în special, plexus-ul solar, de o importanță primordială asupra echilibrului organice. Astfel, este expus unor multiple tulburări, dar foarte des de natură alergică, de la guturaiul spasmodic, astmul și corolarul său, emfizemul, pînă la reacțiile cutanate și ulcerile varicoase, apoi celelalte coordonate ale temei, trecînd prin bolile respiratorii acute, cum ar fi bronșita, pneumonia, tuberculoza și chiar reacțiile seroase, otitele, sinuzitele și meningitele.

Fapt e că zodia Gemenilor corespunde părții superioare a toracelui, plămînilor și aparatului respirator, ca și brațelor, amenințate mai curînd de nevroze decît de adevărate reumatisme. Conform cu hieroglifa semnului, un asemenea subiect este în general un longilin, care nu-și dezvoltă suficient capacitatea toracică. Cel mai bun sfat care i se poate da: să practice o gimnastică respiratorie regulată; este cheia sănătății lui, deoarece interacțiunile cu plexus-ul solar sînt puse în valoare în toate practicile de acest gen, cum ar fi Ata-Yoga.

Conflictele sale interne tind să se exprime psihosomatic și, cînd predomină modul psihic, subiectul este expus dezordinilor nervoase și tulburărilor de psihosensibilitate: tensiune nervoasă, pierderea controlului, crize de nervi.

Ceea ce face foarte prejudiciabile agitația și surmenajul. Condimentele, tutunul, mai ales alcoolul sînt deosebit de funeste; e necesar să se dozeze foarte bine medicamentele, și chiar să se înlocuiască des. Pe plan psihic, să se evite surmenajul nervos, gălăgia și agitația. Aici poate intra în joc deviza lui Mercur: *Mergeți înainte, muritorilor! Nu vă opriți asupra detaliilor!* Aerul liber este un element desăvîrșit de regenerare pentru acest semn de Aer atît de accentuat.

Dacă nativii din zodia aceasta nu par croiți pentru a deveni centenari, nu trebuie să credem totuși că destinul lor este să moară foarte tineri. Pare sigur însă că disonanțele dintre Mercur, stăpîn al semnului, și Neptun, care pare să domnească asupra microbilor, predispun la tuberculoză. S-a putut observa o intensitate deosebită a afecțiunilor pulmonare în timpul perioadei cînd planeta Pluto (căreia astrologia îi conferă un rol analog celui din mitologie) a tranzitat Gemenii, din 1884 pînă în 1914. E perioada cîntecelor despre tuberculoși și despre „Moartea la douăzeci de ani”. Este și epoca înființării marilor sanatorii. Pe urmă statistica a basculat în favoarea Racului, Pluto în zodia Racului și, o dată cu Pluto în Leu, a venit perioada cînd bolile de inimă și circulatorii au fost socotite drept așa-zisele boli de viitor, destinate să predominie mult timp.

Vestimentație

Sub semnul Gemenilor, trăsătura dominantă a modei feminine și masculine tinde mai curînd spre fantezie decît spre eleganță.

Femeia se pricepe adesea să-și confecționeze singură toaletele și știe să valorifice un material, chiar fără să fi învățat croitoria.

Cu ea regăsim din plin dualitatea zodiei. Într-adevăr, preferă ansamblurile pe jumătate elegante, pe jumătate sport, ca și costumele *deux-pièces*.

Aceeași dualitate o face să aleagă impermeabile și mantouri față-dos, haine care se poartă atît pe o parte, cît și pe cealaltă. Țesăturile pe care le preferă exprimă gustul ei pentru împetritare, încrucișarea liniilor și asamblarea deselor.

Evită toaletele care îi pot împiedica mișcările și are nevoie de o mare libertate de gesturi; acest lucru o apropie de stilul sport. Ansamblul face întotdeauna o impresie tinerească.

În ceea ce privește bărbatul din Gemeni, remarcăm adesea „tipul Castor” sub trăsăturile unui dandy; este îngrijit, mai mult sau mai puțin monden; îi place să poarte haine de efect, rare, căutate. Ești ispitit să-l reprezinți, la cursul de istorie, deși nu există nici o confirmare a acestui lucru, sub trăsăturile unui favorit efeminat, ale unui filizon, ale unui extravagant...

„Tipul Pollux” rezistă mai mult la contagiunea modei; o urmează cu măsură, iar grija sa vestimentară îi subliniază tinerețea și libertatea în maniere; se îmbracă întotdeauna într-un mod destul de ales.

Tipuri mixte de nativi din zodia Gemenilor

Întrucît vă cunoașteți semnul solar și vă puteți cunoaște semnul Ascendent, vă este posibil să evaluați formula psihologică pe care o dă combinația dintre cele două semne (exemplele citate nu se referă neapărat la semnele solar și ascendent, dar corespund cu dominantă celor două).

GEMENI-BERBEC

Ascendent Gemeni și Soare Berbec

sau Soare Gemeni și Ascendent Berbec

Primaritatea celor două semne se conjugă spre a da o fire rapidă, promptă, veșnic în mișcare, discontinuă, instabilă, expusă impulsivității, fluctuațiilor ritmice între exaltare și depresie, variațiilor de dispoziție. Se remarcă un aspect juvenil persistent: vioiciune, mobilitate, curiozitate, difuziune, entuziasm, răspunsuri prompte, improvizație... Sensibilitatea cerebrală se îndreaptă spre eclectism, chiar prozelitism. Flacăra spiritului scînteiază, iradiază și pune în valoare o inteligență elocventă, inventivă, intuitivă (Blum, Caillaux, Rivarol).

GEMENI-TAUR

Ascendent Gemeni și Soare Taur

sau Soare Gemeni și Ascendent Taur

Semnului celui mai mobil i se juxtapune cel mai fix, celui mai instabil cel mai stabil, celui mai deșrădăcinat cel mai înrădăcinat. În majoritatea cazurilor, rezultă două individualități autonome care își au fiecare zona sa de manifestare; subiectul este atunci infidel ici și fidel colo, detașat într-o parte și atașat într-alta, cerebral în cutare sferă și instinctiv în cutare alta. Poate fi simultan spiritual și greoi, aerian și terestru. Ne gîndim la Courbet, pictor socialist și realist, a cărui artă instinctivă se atașează de o idee, de o propagandă. Ne gîndim la Marx, legat toată viața de opera sa economică și trăind rătăcitor... Poate să se constate și o rafinare, o spiritualizare a sensibilității voluptuoase (Massenet, Verhaeren).

GEMENI-RAC

Ascendent Gemeni și Soare Rac

sau Soare Gemeni și Ascendent Rac

Asocierea valorilor mercuriană și lunară a acestor două semne denotă o fire tină, cu trăsături copilăroase. Personalitatea e puțin structurată; e adesea mișcătoare, instabilă, nu prea stăpînă pe ea însăși și foarte „dependentă”. În schimb, e plastică, disponibilă, receptivă, impresionabilă, dăruită în întregime vibrațiilor din jur. Nativul este inserat îndeaproape în mediul său ambiant care îl poate îmbogăți sau sărăci. Inteligența și sensibilitatea sa sînt vii; ele se pot uni în vederea unei vieți interioare uimitoare; pot și să se divizeze, producînd pe de o parte un spirit abil și ușor, pe de alta o viață sensibilă intensă (Cocteau, Corot, Dufy, Pissarro, J.-J. Rousseau, Schumann).

GEMENI-LEU

Ascendent Gemeni și Soare Leu

sau Soare Gemeni și Ascendent Leu

În timp ce formula precedentă — Gemeni-Rac — orientează spre tipul Castor, aceasta înclină mai degrabă spre tipul Pollux. Combinația Gemeni-Leu

este destul de armonioasă și asociază valori de tinerețe și de maturitate. Ea produce un caracter viguros, nobil, trufaș, generos, iradiant, cu reflexe rapide, reacții suple, o inteligență vie și o anume fluiditate psihică (Dürer, Gauguin, Monteverdi).

GEMENI-FECIOARĂ Ascendent Gemeni și Soare Fecioară
sau Soare Gemeni și Ascendent Fecioară

Această combinație zodiacală scoate în relief firea mercuriană a cărei paletă de tendințe se extinde atât asupra intereselor materiale, cât și asupra celor intelectuale. Inteligența este pusă în serviciul simțului practic care se bazează pe calități de judecată, de critică și de observație (Daladier, Laval), dar se întimplă și ca aptitudinile să fie afectate de un complex de inferioritate. La emotiv, această combinație poate să producă nervozitate și tulburări psihice („răul secolului” la Chateaubriand, de exemplu).

GEMENI-BALANȚĂ Ascendent Gemeni și Soare Balanță
sau Soare Gemeni și Ascendent Balanță

Elementul Aer triumfă în această asociere care produce o fire vibrantă, comunicativă, mobilă, conciliantă, indulgentă, sensibilă la opinie și la obiceiuri. Nativul se mlădiază, menajează susceptibilitățile, fără să-și abandoneze însă modul de a gândi și acționa. Are nevoie să realizeze armonia spirituală făcând să-i înflorească afinitățile afective (Le Corbusier, Verdi).

GEMENI-SCORPION Ascendent Gemeni și Soare Scorpion
sau Soare Gemeni și Ascendent Scorpion

Această asociere denotă o fire neliniștită, predispusă la stări nevrotice. Neliniștea profundă poate servi o mare curiozitate a spiritului și poate favoriza pasiunea cunoașterii: cercetarea mecanismelor intime ale lucrurilor, critica fundamentelor cercetării... Această neliniște poate să ducă și la o acțiune reformatoare și justițiară. Ea tinde să se exprime printr-o agresivitate eliberatoare (Sartre, Céline).

GEMENI-SĂGETĂTOR Ascendent Gemeni și Soare Săgetător
sau Soare Gemeni și Ascendent Săgetător

E prin excelență constelația dualității interioare a diviziunii, dedublării, chiar a disocierii personalității. Nativul simte parcă în sinea lui două individualități opuse și contradictorii; de unde incertitudine, indecizie, fantezie, duplicitate sau comedie (Gérard Philipe, Musset, Schumann).

GEMENI-CAPRICORN Ascendent Gemeni și Soare Capricorn
sau Soare Gemeni și Ascendent Capricorn

Coexistă două personaje interioare care, fără să se opună neapărat, se doresc străine unul față de celălalt. Unul Gemeni, alcătuit tot din tinerețe, mobilitate, adaptabilitate, ușurătate... Celălalt Capricorn, personaj hibernal, disciplinat, sever, serios, stabil, ferm... Unitatea interioară poate să producă o ambiție suplă, o putere abilă... (E. Loubet).

GEMENI-VĂRSĂTOR Ascendent Gemeni și Soare Vărsător
sau Soare Gemeni și Ascendent Vărsător

Domnia Aerului face să prevaleze o sensibilitate vie, o simpatie generoasă, în pofida independenței funciare. Adesea spiritul se îndreaptă spre ideile avansate, vederile noi, mai mult sau mai puțin inedite (Rossini, Jules Verne).

GEMENI-PEȘTI Ascendent Gemeni și Soare Pești
sau Soare Gemeni și Ascendent Pești

Această poziție disonantă dăunează mai ales afirmării caracterului, pe care îl face veleitar, indecis, instabil, datorită supunerii absolute față de variațiile dualității interioare. Crizele de conștiință pot pune nativul într-o poziție de inferioritate (Oscar Wilde).

Aparența

Gemenii și alte semne zodiacale

Un nativ din Gemeni și un Berbec își arată repede simpatie unul altuia, iar relația lor dă vigoare fiecăruia.

Un nativ din Gemeni și un Taur au între ei distanța care există între ușurătate și greutate, mobilitate și fixitate...; cu greu pot găsi o zonă de înțelegere.

Un nativ din Gemeni și un Rac se înțeleg bine unul cu altul, ca un adolescent cu un copil; cooperează, unul prin minte, celălalt prin inimă, și împărtășesc dragostea de schimbare.

Un nativ din Gemeni și un Leu se pun repede de acord în vârtejul acțiunii și pot să colaboreze; este uniunea dintre spirit și forță, dar ultima are șanse să predomine.

Un nativ din Gemeni și un nativ din Fecioară se armonizează destul de greu; primul este prea mobil pentru cel de-al doilea care, la rîndul lui, e prea interesat de lucrurile materiale pentru primul; adesea are loc conflictul dintre teorie și practică, dintre idee și materializare.

Un nativ din Gemeni și un nativ din Balanță se înțeleg foarte bine și își descoperă gusturi comune legate de sensibilitatea lor aeriană; sînt niște asociați excelenți.

Un nativ din Gemeni și un Scorpion pot găsi o zonă de înțelegere în cercetarea intelectuală, descoperirile spirituale; altfel, sînt înclinați să se critice reciproc.

Un nativ din Gemeni și un nativ din Săgetător nu vorbesc același limbaj și au viziuni deosebite asupra acelorași realități; pot totuși să împărtășească dragostea pentru călătorii.

Un nativ din Gemeni și un Capricorn seamănă atât de puțin încît legătura între ei e dificilă; trec adesea unul pe lângă altul fără să se observe, nici să se înțeleagă, dar își sînt utili unul celuilalt.

Un nativ din Gemeni și un nativ din Vărsător se atrag și se apropie; colaborare întru apărarea unei cauze ideale.

Un nativ din Gemeni și un nativ din Pești întrețin dialogul vorbărețului cu mutul; se situează pe două planuri diferite și pot trăi unul lângă altul, multipli și complecși, fără să se înțeleagă, ca doi străini.

Indicațiile acestea nu au, bineînțeles, decât o valoare foarte generală; numai comparația dintre constelațiile natale ale unui semn și ale celuilalt poate permite emiterea unei judecăți asupra valorii unei relații într-un anume caz particular.

Iubirile hoinare

Zodia Gemenilor are natura hermafrodită a lui Mercur. Astrul îl evocă pe efebul Olimpului iar semnul zodiei, după cum se știe, reprezintă lumea adolescenților. Ca semn al schimburilor, el este și semnul relațiilor frățești, apoi cel al relațiilor dintre confrăți; de asemenea, semnul contactelor spirituale. Cu alte cuvinte, duce la relații asexuate sau desexualizate. Și de data aceasta trebuie să ne referim la psihologia adolescentului și la incertitudinea din relațiile cu ființa iubită. Pubertatea ezită în alegerea obiectelor și șovăie între tată și mamă. În plus, ea conferă o anume independență prin faptul că vechile legături emotive trebuie rupte, pentru a face loc noilor legături provizorii, în așteptarea relațiilor de adult. Astfel, una dintre sarcinile specifice ale acestei etape de creștere este să se pună capăt tuturor ezitărilor în favoarea unei orientări heterosexuale precise, bisexualitatea fiind aspectul dominant al dualității multiple a semnelor.

Atitudinea față de dragoste este mai întâi pură *curiozitate*, o curiozitate trează care este interesată de tot și nu se oprește la nimic. Tocmai pentru că este îmboldit de curiozitate, numai *ca să vadă cum e*, nativul se lasă tentat de aventură și rezistă cu greu chemării necunoscutului.

Nu trebuie să căutăm mai departe explicația pentru gustul, pentru instinctul său, atât de pronunțat, de a *flirta*. Adevăratul său joc constă în a se prinde și a se desprinde. Acest *amores nervos* trăiește într-un univers de emoții vii, nenumărate, variate. Vibrează intens în descoperirea lumii cuceririlor: are nevoie de excitații continue. Bucuriile și necazurile se succed și defilează în acest caleidoscop amoros; dar chiar resimțite puternic, ele sînt totuși efemere.

Acest portret domină net la „tipul Castor“, care își antrenează permanent sensibilitatea, în timp ce la „tipul Pollux“ se organizează apărarea contra denselor pasiuni ale oamenilor. Își cumpănește prea mult sentimentele pentru a cădea ușor în cursa pasiunii; își analizează emoțiile, le temperează prin jocul spiritului și se apără de dominația amorului prin ironie. În rest, cele două tipuri se întâlnesc în tendințele generale din viața amoroasă a Gemenilor.

Un asemenea tip este sigur instabil, ezitant. Nu simte în el destulă maturitate ca să purceadă la o alegere unică și definitivă; preferă să se refugieze în relația trecătoare, provizorie.

Această atitudine poate fi trăită ca o tactică a juisorului abil, independent și egoist, dacă nu ca o retragere prudentă, dar ea ascunde și o anumită neputință de a iubi, o fugă din fața angajării în dragoste. Schimbul reciproc nu este aici decât o *atingere*; și dacă vrem un exemplu de iubire mercuriană la Gemeni, amorul galant din secolul al XVIII-lea este perfect indicat să o reprezinte.

În schimb, cât de ușoară este adaptarea la situațiile amoroase! Îndrăgostitul nostru se arată înțelegător, tolerant, îngăduitor; este expert în modul de a aborda persoana iubită, în declarații, în cuvinte dulci, în înfloritură și mai ales în arta de a-și păstra o porțiță de ieșire. Adoptă atitudini de circumstanță și e plin de resurse ca să te oblige să-i ierți greșelile. La el domnește diplomația amoroasă.

Departate de a exclude zburdălnicia, această diplomație o întreține, atunci cînd dualitatea semnelor îl împinge pe nativul din Gemeni să aibă concomitent două amori, două legături care îi apar la fel de indispensabile una ca și cealaltă.

Ajungem la problema pe care o ridică bisexualitatea adolescenței, atunci cînd se menține, în urma unui soi de fixație, la acest stadiu.

Triunghiul bisexual al copilăriei, format din cei doi părinți și copilul, se reproduce în timpul pubertății cu obiecte afective noi care îl scot pe adolescent din constelația familială. Vedem cum se constituie atunci o *constelație triunghiulară*¹, care ia forme diferite. Un exemplu este, pentru sexul feminin, iubirea comună pe care o resimt două fete pentru profesorul lor sau interesul amoros al fetei față de un băiat, folosind-o drept intermediar pe cea mai bună colegă (schimb de bilețele, de parole...); adesea, unghiul masculin al unui asemenea triunghi este ocupat de fratele colegei. Triunghiul poate să stabilească și un raport de rivalitate, cele două colege resimțind aceeași dragoste pentru același băiat. În cazul acesta, una dintre fete renunță la afecțiunea băiatului, îl cedează prietenei și se eliberează, de bine de rău, de triunghi; dacă nu se întâmplă așa, ea e cea care triumfă: îl cîștigă pe băiat și renunță la colegă, cu mai multă sau mai puțină culpabilitate față de ea.

„Un astfel de triunghi atrage adesea pornirea de a reproduce, ulterior, această situație rezolvată incomplet. Există femei care nu pot să se îndrăgostescă decât de soții prietenelor, fie pentru a-i cuceri, fie pentru a renunța la ei; altele au întotdeauna nevoie de o prietenă pentru ca relația cu soțul lor să fie satisfăcătoare. Multe căsnicii sînt suportate, în pofida cusurilor lor, pentru că sînt compensate de relațiile pe care le întreține femeia cu o prietenă.“²

A fost cazul lui Jean-Jacques Rousseau, născut cu prezența cuplului amoros Venus-Marte în strînsă conjuncție cu Mercur în Gemeni. Cu toate partenerile sale, doamna de Warens, Thérèse Le Vasseur, doamna d'Epinau, ... nu a priceput niciodată să găsească armonia în doi și n-a obținut echilibrul

¹ Este interesant de amintit că triunghiul domină morfologia lui Mercur (și a Gemenilor).

² Hélène Deutsch, *Psychologie des Femmes*, P.U.F., vol. I, p.72.

afectiv decât într-o legătură în trei, introducând un bărbat, prieten și al unuia și al celeilalte (uneori amant sau soț al femeii) în relația sa feminină.¹

Principală resursă de care dispune tipul Gemeni ca să-și bazeze viața afectivă, resursă care provine și din adolescență, este să dea relațiilor sale o turnură frățească. Este un partener agreabil (și o parteneră agreabilă); se adaptează la ritmul celuilalt, se interesează de afacerile lui, frecventează relațiile lui, îi adoptă gusturile, pasiunile; intră cu totul în viața sa, devenindu-i *dublul*. Mai mult, îmbogățește adesea această legătură dându-i un caracter intelectual: și unul și celălalt au aceleași vederi, împărtășesc aceleași idei, participă la aceleași cercetări sau la aceleași divertismente ale spiritului.

Bărbatul

se simte, chiar când e angajat, într-o relativă disponibilitate afectivă. Partenera sa trebuie să-l ajute să-și găsească unitatea, să-și asigure stabilitatea existenței, ca să fie în mod autentic el însuși și nu un simplu reflex exterior al persoanei sale.

„Tipul Castor“ face pe vagabondul sentimental care stă la pînda emoțiilor și a senzațiilor noi, în căutarea a numeroase peripeții. Acest libertin voluptuos își dăruiește inima, violentă și ușoară, ca să și-o ia repede înapoi. Ceea ce contează pentru el este un prezent amoros intens și *încîntător*, cel pe care îl dă tocmai noutatea înfîlîririi, a cuceririi și a cunoașterii necunoscutei. Cum acest motiv are o anume putere de seducție, i se întîmplă să le facă involuntar rău celor care îl iubesc, chiar din clipa când se atașează de el.

În ceea ce privește „tipul Pollux“, el plutește, nu datorită mobilității sentimentelor sale, ci fiindcă dorința sa sexuală este autonomă și desprinsă de sensibilitate; *in extremis*, s-ar putea spune că este un cap și un sex. În plus, se apără de iubire ridiculizînd-o; ironia, îndoiala și scepticismul sînt zidurile în spatele cărora se adăpostește. Cel mult simte o formă de iubire amicală. Foarte legat de viața de celibatar, i se întîmplă să facă o căsătorie din interes sau din rațiune.

Femeia

are senzația că nu aparține nimănui, fiind în același timp gata să se dăruiască fiecăruia. Este puțin tipul de femeie care, presată, dorită, nu poate refuza, nu poate să nu se lase cucerită. Bărbatul acceptat se simte iubit, dar își dă curînd seama că nu posedă în realitate decât o parte neînsemnată din sentimentele ei. Într-adevăr, grilajurile interioare ale domeniului, care îi sînt închise, se află în planul secund al femeii Gemeni și abia acolo se animă viața ei afectivă profundă.

Acest tip feminin poate fi reprezentat de Ecaterina a II-a a Rusiei care avea doi aștri feminini, Luna și Venus, în conjuncție în Gemeni; viața ei amoroasă nu a fost decât o succesiune de legături fără viitor, care nu au afectat-o.²

¹ Vezi Dr. René Laforgue, *Psychopathologie de l'Echec*, Payot.

² Dar avea o personalitate puternică, venind în parte de la Taur, și era foarte puțin influențată de bărbați.

Femeia Gemeni dă dovadă de o mare suplețe de caracter și de o inteligență înțelegătoare. Cu un tact nuanțat și rafinat, se adaptează partenerului, se modelează după firea acestuia, îi adoptă gusturile, preferințele și aspirațiile. Plină de finețe și dibăcie, se interesează tot atît, dacă nu chiar mai mult, de afacerile soțului ei, ca și de cămin, și poate să-i fie o excelentă *colaboratoare*. Dar prea des o vedem dîndu-se la o parte, spre a nu mai fi decât geamănul soțului ei, dublul său. O asemenea femeie poate părăsi un artist visător și fantezist pentru un om de afaceri aventurier sau pentru un funcționar burghez și înțepat; ea va aparține atît unuia cît și celuilalt și se va simți întotdeauna la locul ei; puțin contează rasele, religiile, mediile, educațiile, genurile... Dar asimilarea aceasta nu constituie întotdeauna și un semn de împlinire.

Problemele afective

Dacă avem de-a face cu tipul Gemeni marcat de disonanțe, viața sa amoroasă ridică probleme care dovedesc o dezvoltare afectivă mai mult sau mai puțin oprită la stadiul adolescenței.

Există la el mai ales riscul de a se fixa în stadiul jocului amoros. Bărbatul foarte tînăr simte nevoia să-și înmulțească mai mult sau mai puțin contactele cu lumea feminină pentru a-și dovedi virilitatea. Dacă etapa aceasta nu e depășită, flirtul se eternizează și dragostea nu este pentru el decât un joc de adolescent în care el nu poate trăi decât preludiul; este doar o febră cerebrală capabilă să-l zăpăcească, dar incapabilă să-l lege. O dată curiozitatea satisfăcută, amuzamentul depășit, nu-i mai rămîne nimic. Iubirea înșală...

Se produce fuga în discursuri, în vorbăria amoroasă, surescitarea relațiilor multiple covîrșitoare, dublul joc al infidelității.

În toate aceste cazuri, este vorba să-și asigure apărarea față de o anume goliciune interioară. Ea ajunge în majoritatea situațiilor la desexualizarea cuplului care, nepolarizat în bărbat și femeie, se nivelează în frate și soră, ba chiar în homosexualitate. La baza relațiilor se află un narcisism care nu a fost depășit, care tinde să decoloreze, să slăbească relațiile afective ale cuplului, statornicite tot mai mult pe planul verbal și mintal, în detrimentul exprimării sentimentale și instinctuale.

Secretele meseriei

Orientare

Dualitatea semnului zodiacal se prezintă în adolescență cînd tînărul Gemeni trebuie să ia o decizie făcînd o opțiune profesională. De obicei, el manifestă mari ezitări în fața unei alegeri care ar trebui să fie definitivă, deoarece se simte mai mult sau mai puțin apt să îmbrățișeze mai multe meserii care îl tentează pentru motive diferite. Nu se simte copt să ia o decizie, iar ora alegerii se poate prelungi așa cum i se prelungește adolescența; dacă alege, înseamnă că dispăre ca ființă multiplă, înseamnă că se reduce la o direcție unică, ceea ce nu

convine deloc tipului nostru. Este de înțeles că unii nativi ratează acest moment și-și petrec viața trecînd de la o aventură profesională la alta.

Unei asemenea firi îi trebuie o profesie în care să-și poată manifesta din plin calitățile de adaptare și de abilitate, satisfăcîndu-și, pe de altă parte, gustul pentru mobilitate, varietate și schimbare. Așadar, i se potrivește o muncă polivalentă, variată și itinerantă. Dacă aceste condiții de bază nu sînt îndeplinite, ne putem aștepta ca tipul Gemeni să vrea „să schimbe aerul” și să devină astfel un instabil profesional.

Iată, în linii mari, imaginea sa profesională:

Profesii

Tendință profesională: Nevoie de mișcare, de schimburi, de contacte, de relații.

Funcții profesionale: A vedea, a auzi, a înțelege, a vorbi.

Obiecte profesionale: Pana, hîrtia, cărțile, ziarele, telefonul, poșta, mijloacele de locomotie, mașinile de scris, de calculat, de tipărit, jucăriile.

Acțiuni profesionale: A citi, a scrie, a socoti, a analiza, a vorbi, a discuta, a traduce, a interpreta, a transmite, a adapta, a schimba reciproc, a deplasa.

Locuri profesionale: Librărie, editură, tipografie, bibliotecă, redacție, P.T.T., birou, cabinet imobiliar, gară, radio, piață, colonie de vacanță, școală, drum.

Atitudini față de muncă

Se știe că tipul Gemeni are puterea să dispună repede de el printr-o forță de vibrație imediată care îl animă în întregime. Din acest punct de vedere, nici un fel de pierdere de timp; se așază imediat la treabă.

Dar e departe de a fi un model de regularitate. Asiduitatea sa e oarecum capricioasă; dacă nu este obligat să vină punctual la birou, de exemplu, își va aranja singur un orar destul de fantezist. În plus, adevăratul tip Gemeni nu are o rezistență care să poată fi pusă la orice încercare; capacitatea sa de a suporta pare limitată de tendința spre oboseală, ceea ce nu-i permite să-și mențină ritmul la aceeași cadență. O simte, de altfel, și are nevoie să se deconecteze periodic; se recrează la fel de bine îngăduindu-și cinci minute pentru o țigară sau discutînd despre lucrul lui.

Modul de a aborda lucrul este legat de mobilitate; se organizează în funcție de împrejurări și are un plan propriu pe termen scurt, care se schimbă în funcție de condițiile de lucru. Nu e vorba de un defect, deoarece tipul acesta se adaptează rapid la situația momentului; în plus, își dă seama iute de munca pe care trebuie s-o facă și este în stare să abordeze o problemă profesională sub diversele ei aspecte; se arată chiar îndrăzneț și perspicace; cunoaște și secretele meseriei. Acest mod de a proceda poate uneori să dăuneze spiritului de echipă, dar, dacă i se impune unui tip Gemeni o disciplină care nu-i convine, apare riscul să-i scadă randamentul. În afară de asta, cum judecata sa rămîne influențabilă, ingerința străină în treburile lui îl paralizază. O muncă în colectiv, activă, antrenantă, într-o ambianță de simpatie, de mobilitate și de

productivitate îl susține și stimulează; numai în aceste condiții are simț de echipă și spirit de colaborare.

Atitudinea sa față de colectiv este deci avantajată; stabilește ușor contacte, manifestă înțelegere, e convingător și are prezență de spirit, adică are toate calitățile ca să lucreze în echipă, în pofida tendinței pentru improvizații.

Față de superiori, este destul de liber, simțindu-se un *adolescent privilegiat*; vrea să fie stimat de ei și, mai ales, să-i iubească spre a trăi în raporturi bune. Dacă apar conflicte, este înclinat spre reacții ironice, dezinvolve, chiar sfichiuitoare, dar pleacă spinarea, ca un Scapino sau Sganarelle, umiliți, dar triumfători de virtutea epigramei...

Este și mai liber cu egalii săi: se simte pe picior de egalitate cu ei și e, la urma urmei, jucăuș și agitat.

Camaraderia domnește și în raporturile sale cu subalternii. Pentru acest motiv, nu reușește întotdeauna să se facă ascultat, iar autoritatea poate să i se risipească.

Ocupă totuși un loc precis pe eșichierul întreprinderii profesionale. Simțînd autoritatea patronului în spatele său, știe să transmită ordinele și să facă pe intermediarul abil între superior și inferior, interpretul intențiilor unuia și altuia. Nimeni nu e mai calificat decît el ca să explice modul de execuție a unei munci, ca să prezinte lucrări scrise, să redacteze rapoarte, să stabilească unele contacte între servicii și să pună în funcțiune roțile întreprinderii. Rolul acesta de instructor, de secretar, particular sau general, adaptat la pluralitatea sarcinilor, i se potrivește și aici dă maximum de randament. Iar rolul său conțenează mai mult decît orice chestiune de bani sau de onoare. Se ghicește la el un perfect președinte de sindicat.

Cariera tipului Gemeni este supusă următoarelor alternative: ori nativul a găsit o meserie care implică o activitate variată și se referă la o materie schimbătoare, astfel încît să poată veni și pleca în postul pe care și-l păstrează; ori nu dispune de un asemenea joc mobil în meseria pe care a ales-o, astfel încît e incitat să meargă din loc în loc, chiar să-și schimbe meseria de mai multe ori la rînd. Mai rămîne posibilitatea — și aici regăsim natura dublă a semnului — de a se ocupa de mai multe activități și, de exemplu, de a exercita două meserii concomitent. Într-un fel sau într-altul, trebuie să îi fie satisfăcută tendința profundă de mișcare și varietate; în orice caz, cariera lui ia aspectul unei călătorii pe etape, al unui *itinerar cu destinații diverse*.

Cele mai mari atuuri ale reușitei sale se întîlnesc în capacitatea de a se descurca, în diplomația sa. Se bizuie mai puțin pe puterea de muncă, de altfel limitată, cît pe inteligență sau șiretenie. În acest tip se numără mulți șmecheri, plăcheri, intriganți și guralivi; aici se întîlnește și personajul avizat în tot soiul de manevre, care știe să profite de orice situație și prinde din zbor cele mai bune ocazii. Are darul improvizării care duce la succes, știe să se prezinte, să-și expună cazul, să fie imediat la zi... uneori poate prea mult... Exagerează chiar.

Dacă și-a depășit contradicțiile, triumfă în diviziune și face minuni acolo unde ceilalți își caută echilibrul. În caz contrar, riscă să fie victima dispersiei care-i risipește eforturile și-i ridiculizează rezultatele. Riscul este cu atît mai re-

gretabil, cu cât se întâmplă doar rareori să nu strălucească, oricât de puțin, în situația sa, în măsura în care se implică total.

Reușita depinde la el de rolul pe care-l joacă, de postul pe care-l ocupă, de măsura în care se exprimă, se exteriorizează, cu sentimentul de a juca bine, de a se găsi la locul său.

La polul opus, eșecul cel mai de temut este să nu aibă nici o vocație, să rătăcească de la o corporație la alta, să joace sau să mimeze o profesie fără convingere, fără aspirații profunde.

Cel mai adesea se simte important grație virtuozității sau al unui anume succes; este, de exemplu, cazul secretarului care jonglează cu mai multe telefoane...

Cît despre mizeria la care devine cel mai sensibil, este vorba de cea a adolescentului care nu e luat în serios; și asta mai ales cînd decade la nivelul de vânzător ambulant, de scamator, de jongler care tremură să nu-și rateze numărul.

Finanțe

Atitudinea față de bani a tipului Gemeni dovedește o anume variabilitate care ne readuce la distincția dintre natura dublă a nativului și existența tipului Gemeni „Castor” și a tipului Gemeni „Pollux”.

Într-adevăr, tipul Gemeni intelectual își plasează interesele vieții în sfera spiritului: curiozitate intelectuală, studii, pasiune artistică, literară, filozofică... Are mai multă nevoie de hrană spirituală decît de satisfacții materiale. Atitudinea sa față de bani e destul de detașată. Nu poate concepe ca cineva să-și consacre existența îmbogățirii și să acorde atîta importanță acestei chestiuni; dar nu devine un om cu avere deoarece *presiunea sa interioară se exercită în altă parte decît în sectorul financiar*, unde nu este cîștigător. În plus, este destul de lipsit de simț practic; e chiar indisciplinat, cam cheltuitor și neprevăzător; i se întâmplă destul de des să fie exploatat. Dar încercările financiare nu îl afectează în profunzime; ele alunecă la suprafața caracterului său. Mai mult, știe să se mulțumească doar cu ce are. Cu atît mai fericit este el dacă poate, fără să calculeze prea mult, să-și ofere distracțiile care îl tentează: să petreacă o vacanță de vagabondaj.

În ceea ce-l privește pe celălalt tip, acesta e destul de evident materialist. E un om practic, abil în apărarea intereselor sale, uneori chiar un om de afaceri priceput care așază chestiunile bănești în centrul vieții. Știe să profite de tot și nu se dă în lături să se lanseze în speculații financiare. Este poate chiar imbatabil în arta de a reuși.

Mercur a fost socotit zeul hoților; aceasta este valoarea negativă care i se atribuie planetei cînd e viciată — și, prin urmare, semnului zodiacal cînd suferă anumite disonanțe; nu ne-ar mira să le găsim pe amîndouă la hoții de buzunare. Mai curent întîlnim Gemenii și pe Mercur disonanți la oamenii de afaceri veroși, care se dedau unor operații frauduloase, pentru care scopul scuză mijloacele...

Se întâmplă ca cele două personaje — tipul Gemeni intelectual și tipul Gemeni materialist — să coexiste în mod ciudat în aceeași ființă, dar cel mai adesea nativul este polarizat spre primul sau spre al doilea.

Se mai poate adăuga că viața tipului Gemeni este frecvent caracterizată de mutări; își schimbă de mai multe ori domiciliul și se întâmplă chiar să-și aleagă uneori două reședințe.

Existența

Mic dicționar de personalități din zodia Gemenilor

Iată o mică listă de celebrități reprezentative pentru Gemeni, care se recomandă a fi diferențiate în funcție de dominantele lor planetare.

Tipul Gemeni *solar* se înscrie în stirpea unei adolescențe aristocratice care merge de la dandy la play-boy trecînd prin monden și snob (Brummel).

Lunarul are un suflet mobil, vibrant, spontan, ușor, hoinar; e Cherubino născut pentru capriciu, joc, fantezie (Gilbert Bécaud, Dufy, Musset, Radiguet, Johnny Hallyday).

Mercurianul este un fluturaș, zburdalnic, ușor, fantezist, actor (Gérard Philipe, Robert Lamoureux, Françoise Sagan), dacă nu un interlocutor strălucit, plin de vervă și de maliție: spiritul lui Figaro (Chamfort, Marmontel, Rivarol, Daninos).

Venusianul e suplu și vioi, cu o fire fericită, comod și săritor (Rossini, Doamna de Sévigné).

Martianul are spirit de frondă și se complace în discuții, polemici și lupte ideologice (Condé, Deloncle).

Jupiterianul e vesel, vioi, plin de umor sau de exuberanță, de o efervescență voioasă (Tristan Bernard, Offenbach).

Saturnianul devine conștient de contradicțiile sale interne mai mult sau mai puțin dureroase și caută să scape din ele printr-o disciplină riguroasă (Dürer, Kafka, Valéry).

Desigur se înțelege că o asemenea clasificare este schematică și forțată, caracterizarea planetară fiind de cele mai multe ori expresia combinației mai multor factori. Prin relevarea intervenției unor factori străini semnului însuși, am vrut cel mult să arătăm diversitatea cazurilor prezentate, pe deasupra naturii lor comune de Gemeni.

GEORGE BRYAN BRUMMELL

Dacă ne reprezentăm dandy-ul ca pe un fel de artist al persoanei sale, prin stil, eleganță, „cuvinte de duh”, prin impertinență și insolență, prin joc dozînvolt și gesturi gratuite, cu frumusețea gestului, ne vom mira oare că cel mai celebru dintre dandy, Brummell, născut în Londra, la 7 iunie 1778, avea Soarele și trei planete în Gemeni?

RAOUL DUFY¹

Dacă există o aventură a picturii care să aparțină pe deplin zodiei Gemenilor, atunci este cea pe care o ilustrează, dintre contemporanii noștri, Raoul Dufy. Născut în Le Havre, la 3 iunie 1877, ora 7; Soarele, Mercur și Venus sînt prezenți în semnul care este dominantă lui; cu Ascendentul în Rac și careul Lună-Mercur, este vorba de „tipul Castor“.

Arta lui Dufy constă în mobilitate și se desăvîrșește sub domnia elementului Aer. Ceea ce exprimă el în esență, este instantaneul; ceea ce traduce, e mișcarea, deplasarea, trepidăția, derularea clipelor celor mai fugitive. Arta sa e alcătuită toată din impresii care se suprapun; Dufy sesizează în mod fericit tot ce se schimbă, se mișcă, ne dă iluzia timpului care fuge și face să alerge viața în voia pînzelor sale. Asistăm la o schimbare și o înlocuire de tablouri unul după altul, defilînd ca stările succesive ale imaginii filmate. Neobosit, Dufy reia fraza unei teme ca să scoată din ea variante neprevăzute, să traseze însăși mișcarea ființei sale intime. Acest neobosit vînat de imagini spunea: „Cînd obții succesul în urma cutărui sau cutărui lucru pe care l-ai înfăptuit, trebuie să-i întorci repede spatele și să te arunci într-o nouă aventură.“

Gardurile sale acoperite de afișe fac să defileze în fața ochilor noștri impresiile ușoare și pestrițe ale trecătorului. Strada sa din Le Havre, pavoază pentru ziua de 14 iulie, este o fluturare de stegulețe plesnite de vînt. *Moulin de la Galette* este un furnicar și o tropăială neutralizate de zgomotul mulțimii. Mările lui sînt adevărate baleturi, la fel cum regatele nu sînt decît un prilej ca să facă să fluture pînze multicolore și pavilioane internaționale. *Seceriș la Langres* prezintă mai ales freamătul ușor și bîzîitor al lanului de grîu în care se înghesuie spicele. Orchestrele sale nu sînt decît animație de arcușuri și lasă să se audă un freamăt muzical care evocă bîzîitul stupilor.

Nu am putea găsi o ilustrare mai potrivită a temei aeriene decît opera sa. Dufy se dezvăluie ca pictorul Aerului cu o adevărată sete de respirație. *Acel Călăreț alb pe fond albastru* (1914) planează literalmente în văzduh. Dar, va spune George Besson², *vaporul Dufy plutește sau nu plutește, dar, cu siguranță, își ia zborul.*

Bineînțeles că Dufy a pictat și multe marine; tema mării se înscrie tocmai în harta sa cerească, cu Ascendentul Rac și Luna în Pești. Dar marea e pentru el o ocazie de a face să troneze aerul, punînd peste tot, pe catargele nenumăratelor vapoare din porturile sale, vele și pavilioane pestrițe care flutură vibrînd sub briza marină. (*Regatele*, 1908, *Regatele la Crowes*, 1934, *Bazinul yachturilor la Deauville*, 1936, *Regate*, 1938...). O temă care revine destul de frecvent în opera sa este fereastra, cu fațada caselor; în interioarele și atelierile sale, fereastra, prin care se văd trecînd obiecte este o adevărată străpungere spre mediul aerian. *Atelierul* (1939) dă chiar iluzia că un nor ca un vapor a intrat în încăperea. Același mediu se însuflește o dată cu palpițatia impalpabilă a nenumăraților săi palmieri sub freamătul vîntului (*Obelisc*

la Hyères, 1927) și triumful aerului se impune în unele dintre peisajele sale făcute din mișcări aeriene (*Avenue du Bois*, 1909, *Peisaj provensal*, *Hyères*, 1913, *Marsilia, portul vechi*, 1925, unde zboară păsări voluminoase ca niște elicoptere...).

S-a spus că arta sa e comparabilă cu o muzică ușoară, în măsura în care se poate considera ușoară muzica lui Mozart. George Besson atrage atenția că în seria lui de orchestre care sînt împodobite cu o partitură purtînd nume de muzicieni, Mozart revine în mai multe rînduri. „Ca și cum, spune el, fluturașul Mozart ar fi fost una din obsesiile fluturașului Dufy“, care n-a notat și numele foarte densului Beethoven. La el, nici un fel de greutate, de densitate, nici chiar de consistență. Totul favorizează, dimpotrivă, mobilitatea din atmosferă: forma evaporată, materia transparentă (câii și birjele sale plutesc cu atît mai ușor), risipirea obiectelor multiple și disperate: capete, umbrele, instrumente...

Această transparență rezultă și din tehnica picturii, care a desenat și pictat pe stofe, pe materiale subțiri, ușoare, fragile. Pe pînză, păstrează același contact epidermic, același raport tactil: grataj, atingere nervoasă. Pigmentul colorat este pur și simplu depus pe pînză, fără materie nici grosime, ca o vopsea, sau un laviu ori o acuarelă. Obiectele și personajele sînt aproape transparente, ca o „supraimprimare cinematografică“, fiind reduse la conturul exterior, iar pata de culoare se limitează la o senzație difuză.

Nimic nu este legat; personajele, muzicienii, orchestrele sînt risipite sau apar în grupuri rare (cînd nu sînt aliniați în serii, ca frați și surori). Toată tehnica e pusă în serviciul imprimării mișcării, a furnicarului de lume. La descompunerea obiectelor se adaugă disocierea elementelor picturii, pata de culoare necoincînd cu limita obiectului, ci depășind-o conform unei decalări voite.

Nu mai puțin semnificativ pentru firea sa de Gemeni este desenul lui Dufy. Cel mai ades el se reduce la o scriitură, o notație stenografică, dansantă, agitată (accente circumflexe întoarse pentru valurile mării, desen copilăresc al caselor, spice de grîu în punctulețe...); cutare obiect e reținut din trei trăsături, grăbite și nerăbdătoare; crochiul e trasat cursiv și iute, inteligent și precis. Cîteva scaune așezate ca de mîna unui copil, două pete de spectatori asistînd la defilarea jocheilor, e destul pentru a indica mulțimea. Dufy nu putea să reușească decît ceea ce executa voios, din prima pornire.

Lucru interesant, bastonașele paralele împerecheate, care reconstituie ideograma Gemenilor, se regăsesc constant în tablourile sale. Ne gîndim la spicele, legate între ele prin culoare și grupate în snopi din *Seară de seceriș în Normandia* (1934), sau puse unul lîngă altul în *Seceriș la Langres* (1938); parii ascendenți ai zăgazului din *Sainte Adresse*, bariera de la *Curse* (Acuarelă, 1931), bordurile balcoanelor care populează *Nisa* (1936), catargele ridicate două cîte două sau trei cîte trei din *Yachturi la Deauville* (către 1936), alinierea unor piese paralele: șine, stîlpi, bariere, coloane, copaci, jobene... toate acestea îi populează pînzele.

Iar Dufy, omul, era zîmbitor și spumos, plin de maliție, de o încîntătoare impertinență, zburdălnicie. „Oare lucra? s-a întrebat Roland Dorgelès. Nu, cuvîntul acesta grav nu i se potrivește, se amuza.“ Era mereu vorbăreț în fața

¹ Acest studiu a fost scris în colaborare cu Maurice Munzinger și urmînd sfaturile lui Marc Houriez.

² Dufy, Collection Palettes, Ed. Braun, Paris, 1953.

șevaletului și adesea făcea glume. A fost mereu tânăr și, până în ultimele zile, îl puteai vedea lansat, cu o juvenilitate extraordinară, în căutarea unor expresii noi. În afară de asta, a fost un călător, veșnic în mișcare, care a lucrat în colțurile cele mai diverse ale planetei.

A suferit mult timp de poliartrită (boală tipică zodiei Gemenilor) și a murit din cauza unei crize cardiace, în urma unei congestii pulmonare, la 22 mai 1953.

DOUGLAS FAIRBANKS și ERROL FLYNN

Soarele și Mercur erau în Gemeni când s-au născut acești doi mari actori (Denver, 23 mai 1883 și 20 iunie 1909).

Vedeta masculină cea mai populară a ecranului anilor '20, superstar al filmului mut întruchipind o Americă tonică și trepidantă, Douglas Fairbanks este tipul pur de nativ din Gemeni, mare comedian plin de viață, de o veselă nepăsare, de un dinamism sprinten, jucându-și toată cariera pe cartea tinereții veșnice. În oraș, ca și pe ecran, clovn inveterat, dezinvolt, spumos, foarte vesel, făcând pe acrobatul, executând ca nimeni altul piruete și salturi periculoase, cu o grație insolentă; registrul său nu putea fi decât cel al comediei ușoare. Avea să triumfe în mod deosebit în roluri care sînt, evident, apanajul celei de-a treia zodii: *Robin Hood*, *D'Artagnan*, *Zorro*...

Trebuia să aibă un fiu spiritual în nu mai puțin zburdalnicul și virtuosul tip Gemeni care a fost Errol Flynn și care a dat viață, la rîndul său, în același repertoriu, unor faimoase roluri juvenile și volatile.

FERNANDEL

Fernandel vine pe lume, la Marsilia, într-o dimineață de primăvară, pe 8 mai 1903, ora 7, în timp ce Jupiter se apropie de culminație în sextil cu Soarele în Taur, iar Mercur și Venus răsar o dată cu Ascendentul în Gemeni.

Acest comic este în mod esențial o ființă „caldă” a cărui viață înseamnă nevoie de efuziune pentru a se revărsa în bucurie, în veselie, și mai cu seamă în dilatarea risului, făcînd să debordeze „o inimă mare”; de aici, forța de iluminare a măștii atît de expresive pe care o ia fața lui și, mai ales, zîmbetul lui larg.

Tocmai în acest cadru jupiterian constă firea de Gemeni a „fenomenului” Fernandel. „Numărul” său este un uluitor număr de mimică, trăit cu luciditate și la fel de punctat ca și dicția: de la gura căscată, cu ochii holbați de surprindere, pînă la buzele țuguiate, cu privirea compătimitoare înălțată spre cer, trecînd prin fața de lemn, nimeni nu știe să folosească precum el mișcările imperceptibile ale frunții, sprîncenei, nasului, gurii, maxilarelor, simultan cu licărirea exactă a privirii și intonația justă a vocii; ca să nu mai vorbim de faptul că această mimică genială este utilizată pe un registru vast. Nu trebuie să ne mire deci incredibila facilitate și inepuizabila varietate a compozițiilor sale. Fie că e nătăflet, imbecil, trăsnet, șiret, răutăcios sau, pur și simplu, profund uman, nostimada fișnește spre toate latitudinile și întreaga gamă a sentimentelor defilează prin diversitatea personajelor din cele 149 de filme: voluntar străin în armata Franței, soldat de rînd, păstor, escroc, boxer, preot, tată...

Firește că firea sa naturală, suflul care îi animă pieptul și, mai ales, căldura pămîntului natal, cu accent sudic și parfum de rozmarin, cu zîmbetul bine-făcător al omului fericit, buchet suprem oferit pentru fericirea lumii, trebuie căutate în aspectul jupiterian al acestui Taur.

FRANZ KAFKA

La nașterea lui Kafka, în Praga, la 3 iulie 1883, ora 7, o conjuncție Lună-Mercur-Venus în Gemeni (în care se află și Saturn) e blocată de un careu al lui Uranus în Fecioară. Conflict revelator al unei nevroze dureroase. Acest tip de Gemeni, bolnav, trăiește sfîșiat între dorința pasionată și frică; este înăbușit de o *conjurație* interioară îndreptată împotriva lui și ale cărei *voci teribile* îl cufundă într-un univers de culpabilitate. Duce o existență hărțuită, pîndit din toate părțile, torturat parcă de o *dictatură a Necunoscutului*, a unui Necunoscut interior care îl condamnă să ispășească o greșeală pe care n-a comis-o. *Procesul* său nu e altceva decât expresia unui conflict supraacut între *a-fi-pentru-sine* și *a-fi-pentru-celălalt*. Și în America se întîlnesc valorile unui pi-caresc tragic.

JOHN FITZGERALD KENNEDY

Al treizeci și patruilea președinte al Statelor Unite a venit pe lume în Boston, la 29 mai 1917, către orele 15. Soarele și Venus se întîlnesc în Gemeni, în timp ce Mercur este în centrul unei triple conjuncții cu Marte și Jupiter în Taur, iar Ascendentul se află în Balanță.

Nu s-ar putea găsi o mai bună ilustrare a corespondenței dintre tipul Gemeni și anturajul său apropiat: în special, frații și surorile.

John se prezintă, la intrarea în viață, ca un băiat vioi, mobil, inteligent, fin și suplu, îndrăgostit de călătorii, de aventuri, făgăduindu-și un viitor intelectual și literar. Războiul îi dă ocazia aventurii: se întoarce, supraviețuitor, în urma prăbușirii în Pacific a unui PT-109, comandat de el.

Întregul său destin va fi determinat de moartea fratelui mai mare, Joe. S-a întîmplat tocmai ca Soarele său din Gemeni și cele trei planete în Taur, printre care Mercur, să se afle în Casa a VIII-a, cea a morții. În acea mare familie din Boston fiecare copil avea un program de ambiții bine stabilit: Joe, asistat de întreaga familie, se lansase în politică și viza președinția Statelor Unite ale Americii; acesta era scopul său.

John este foarte afectat de acest deces. În timpul imobilizării din cauza unei boli, scrie o carte de amintiri despre fratele său mai mare. Reluîndu-și activitatea, debutează în jurnalism, călătorește în calitate de corespondent al unei agenții de presă americană. Se remarcă, la prima conferință a Națiunilor Unite de la San Francisco și la cea de la Potsdam, în echipa de ziariști a președintelui Truman. Dar nu este decât o familiarizare cu materia, ca să preia ștafeta fratelui său. Din fidelitate față de amintirea lui, va căuta să atingă scopul pe care și-l propusese acesta:

„Am făcut politică fiindcă Joe a murit; dacă mîine mi s-ar întîmpla cea, fratele meu Bobby mi-ar lua locul în Senat; și dacă ar muri Bobby, l-ar urma Teddy.”

Să-l vedem pe acest nativ din Gemeni pornind așadar la cucerirea Casei Albe. Pune în mișcare o adevărată întreprindere de frați și surori. În timp ce fratele său Robert (Bobby) îl sprijină pentru scaunul senatorial din Massachusetts, surorile se succed la permanență, răspund la telefon, distribuie manifeste, animă o echipă tânără și voioasă de camarazi. Ajuns la putere, John formează un așa-numit *brain-trust* dominat de același spirit tineresc. Și se dezvăluie și ca omul contactelor: contact pe toată linia, și cât mai rapid posibil. Mare amator de lectură (colaboratorii săi vor ascunde revistele ilustrate și romanele care zac prin birouri, în special aventurile lui James Bond de care era pasionat) și, mai ales, cititor ultrarapid (urmase cursuri de lectură accelerată și citea cu viteză de 1 200-2 000 de cuvinte pe minut), ia cunoștință de tot, deschide toate dosarele pe își instalează un dictafon pe masa de lucru: totul ajunge la postului lui, devenit un adevărat centru nervos. Confruntat cu imensa problemă a unei înfruntări americano-sovietice (sîntem în perioada Zidului din Berlin, a tensiunii din Laos, a crizei din Cuba...), prima sa dorință este să stabilească niște contacte între cele două mari puteri, în speranța de a găsi o cale de compromis permițînd reducerea tensiunii internaționale. Criza din Caraibe constituie pentru el ocazia pe care o prinde din zbor: are loc un schimb de scrisori cu Hrusciiov, punct de plecare al unei lungi și abundente corespondențe între Washington și Moscova, care răstoarnă toată diplomația războiului rece. Istoria va reține mai ales că, la capătul acestor contacte, a apărut așa-numitul *telefon roșu*, creație de Gemeni prin excelență.

Ce mult se deosebește de ceilalți oameni politici celebri ai secolului, acest personaj reprezentativ pentru zodia sa: întruchipare izbitoare a Gemenilor, are fața unui bărbat tânăr — cel mai tânăr președinte al Statelor Unite: — plăcut, zîmbitor, care își dozează tonul serios cu un vîrf de ironie, vorbește dur ca să poată mai bine acționa cu blîndețe și se dedă unei suiple scime internaționale, avînd gustul confruntărilor de idei, rezervîndu-și libertatea de a se renega, de a renunța, de a se refăce. Nu este un bărbat puternic care cîntărește greu, nici un om rece imperturbabil, nici chiar un violent care mătură tot în calea sa: este un bărbat cu profilul fin, care se impune datorită resurselor sale spirituale. Cu el, America este reprezentată printr-o cunoștință vie, curajoasă, bine ancorată în realitate, care înfruntă dinamic necesitățile istoriei în curs de desfășurare. America știe și că forța lui nervoasă e fragilizată de surmenaj, de acumularea sarcinilor într-o activitate amețitoare, mai ales cînd trupul este sensibil la oboseală și la durere. Într-o lume primejdioasă, aproape dinamitată, în era războiului printr-o simplă apăsare pe buton, John Kennedy reprezintă, în sfîrșit, unul din acele momente de umanism fragil, după chipul — caracteristic pentru Gemeni — al trestiei cu tulpina suplă care, ținînd cu inteligență frîiele puterii în Statele Unite, reușește, împotriva tuturor furtunilor, să insuflă speranță...

MARILYN MONROE

Se poate concepe o făptură mai venusiană decît Marilyn Monroe? La nașterea ei, la Los Angeles, pe 1 iunie 1926, ora 9.30, astrul culmina în info-catul Berbec, în inima unei dimineți de primăvară cu Soarele și Mercur în Gemeni, și cu Ascendentul în Leu. Aceste astre calde erau după chipul și asemă-

narea blondei amețitoare, strălucind de *sex-appeal*, pe care ne-a dezvăluit-o ecranul; iar acestui fizic îi corespundea suflul unei sensibilități spontane, spumoase, ducînd la minunăția emoției. Așa a și plecat Marilyn, griere făcută și cînte și să danseze și, totodată, fluture orbit de luminile propriului farmec.

Dar, asemeni unei flori delicate, care n-a primit viață decît ca să fie privită și adulmecată, în jocul ei efemer — chiar dacă era un foc de artificii hollywoodian —, existența i se consuma în inconsistența aparenței și fuga de propriile emoții. Fără rădăcini, nici punct de sprijin în forul ei interior, lipsită de „eu pentru sine” i s-a părut pesemne că doar atașarea de un spirit i-ar putea risipi nesiguranța interioară, doînd-o cu o conștiință de sine pe care nu simțea că ar avea-o. Dar, fără reușită în dragoste, ce putea să îi ofere inteligența vană a unui Arthur Miller?

Astfel că a alergat în galopul peliculei întru încîntarea tuturor, dar pînă la dezamăgirea de sine, și apoi pînă la descumpănirea care a urmat după risipirea propriului ei sentiment al vieții.

ALFRED DE MUSSET

Registrele de stare civilă spun că Alfred de Musset s-a născut în Paris, la 11 decembrie 1810, ora 11. La nașterea sa, un singur astru ocupă zodia Gemenilor: Luna; dar, în afară de faptul că acest astru e un luminar, el ocupă și o poziție privilegiată, din moment ce este în opoziție față de trei planete în conjuncție care îl pun în valoare: Soare, Mercur și Saturn în Săgetător. Această opoziție constituie piesa principală a temei și reflectă principala constelație psihologică a lui Musset, personaj de dualitate, conflicte, opoziții. Două individualități principale se înfruntă în concertul său interior: prima, de natura Lunii în Gemeni, cea de-a doua, de natura combinată a lui Mercur și Saturn în Săgetător. Nu stă în intenția noastră să facem un portret complet al lui Musset, care este un personaj dintre cele mai complexe; cu bună știință vom lăsa de-o parte aspectele străine de personajul său, venusianul, Săgetătorul..., chiar dacă îi vom da înîntînire la un alt capitol din prezenta lucrare, ca să ne ocupăm de firea sa dominantă Lună-Gemeni-Mercur, adevărata caracterizare astrală a marelui poet romantic.

Să lăsăm pe seama lui Sainte-Beuve grija de a ni-l prezenta, la intrarea în lumea literară:

„Ce debut! Ce grație naturală! Și de la primele versuri pe care le-a recitat, *Andaluza, Don Paez, Juana*, cită surpriză și cită încîntare a suscitată în jur! Era primăvara însăși, o întreagă primăvară de poezie care izbucnea în ochii noștri. Nu avea încă optsprezece ani: cu fruntea bărbătească și mîndră, cu obrazul în floare și purtînd încă trandafirii copilăriei, cu nările fremătînd de suflul dorinței, înainta, cu pas apăsător și cu ochii la cer, parcă sigur de cucerire și plin de orgoliul vieții. Nimeni, la prima vedere, nu putea să dea mai bine ca el ideea geniului adolescent... Domnul de Musset și-a făcut așadar copilăriile, dar cu o strălucire, o insolentă plină de vervă (cum spune Régnier), o îndrăzneală mai mult decît bărbătească, o grație și o obrăznicie de paj: era Cherubino la bal mascat, jucîndu-se de-a Don Juan.”¹

¹ *Causeries du Lundi.*

*Întîiul vers copilu-l migălit
Pe cel de-al doilea, băiețandru și
Bărbatul, doar pe cel din urmă-l scrie.¹*

Astfel se prezintă, la rîndul său, poetul, lunar și mercurian, și mai cu seamă tipic pentru zodia Gemenilor. De la acest semn moștenește comportamentul atît de firesc, eleganța înăscută. Este spumos, spiritual, malițios; posedă o grație spontană și o inteligență vie care îi permit să se intereseze de tot și să înțeleagă tot. Este însuși capriciul. Totul e hrană pentru curiozitatea sa foarte informată. Citește toți autorii, se impregnează de lecturile sale, dar, spune Sainte-Beuve, „imitația, la el, este purtată de o aripă atît de ușoară, încît dispare curînd, și nu se mai poate distinge“. Este precoce și, în avîntul celor douăzeci de ani ai săi, nerăbdător să trăiască și e avid de toate plăcerile. Nervos, impresionabil, capricios, îndrăgostit de plăceri, dedat exceselor sensibilității, înclinat spre extreme și extravagante, face pe dandy-ul, are gustul excitanțelor, aleargă din aventură în aventură și trăiește într-o atmosferă febrilă; este, după cuvintele unei femei spirituale, „prințul Fosfor de inimă zburătoare“.

Singura sa regulă este să placă, să farmece. Acest vrăjitor vorbește inimii; puțin contează toate regulile lumii, dacă reușește să-și transmită emoția. Cînd resimt, compunînd un vers, o anume bătaie de inimă pe care o cunosc, sînt sigur că versul meu este de cea mai bună calitate pe care aș fi putut-o produce. Nimeni mai mult ca el nu are nevoie de inspirație. Sensibilitatea sa vibrantă îi comunică emoții acute, dar fugitive; imaginația sa are prospețimea și vioiciunea culorilor spontaneității. Scrie deci sub imboldul pasiunii, întotdeauna violente, dar care nu durează. Fie că glumește, fie că plînge în hohote, e sincer, iar poezia îl reprezintă total; o dată cu ea i se risipesc trupul și sîngele.

Este vorba de acel Musset care găsește că trandafirii de o zi nu sînt încă destul de prompti, cel care s-a mărturisit prin Lorenzaccio, Fantasio, Fortunio, Coelio..., care a cunoscut viața rapidă și rătăcitoare bine știută. Cum să nu-l recunoaștem în el pe tipul Gemeni mercurian cu tonalitate lunară, adică „tipul Castor“, hiperemotiv și hiperprimar? El reprezintă chiar modelul ideal.

Putem crede oare că sesizăm întregul univers psihologic al lui Musset? Ar însemna să nu cunoaștem natura dualistă a Gemenilor, mai ales cînd dualitatea aceasta este orientată printr-o opoziție. De fapt, schema hărții cerești a lui Musset este fragmentată de opoziția care înfruntă două lumi: Luna din Gemeni și Mercur-Saturn din Săgetător. Două personaje interioare stau față în față, într-o relație de tensiune și de excludere: în fața lui „Castor“ se ridică un „Pollux“ saturnian.²

¹ „Puștiul meu de Alfred“, spunea George Sand. [Alfred de Musset, *Poezii*, Trad. de Lazăr Iliescu, București, Ed. Tineretului, 1960, p. 14 (n. t.).]

² Ca să înțelegem jocul celor patru aștri care participă la opoziție, trebuie mai întîi să eliminăm Soarele care-i pune în valoare esențial pe ceilalți trei aștri. Rămîne deci Luna, de-o parte, și Mercur-Saturn, de cealaltă. În trio, Mercur are un rol dublu, fiindcă participă la polul lunar prin faptul că e stăpîn al Gemenilor, unde se află Luna, și participă la polul saturnian, fiindcă e în conjuncție cu Saturn. De aceea, în ciuda antagonismului absolut al celor două firi — lunară-Gemeni și saturniană — intervine un dublu joc mercurian datorită căruia se pot găsi tendințe comune la cele două individualități opuse.

Mărturiile abundă în legătură cu bipolaritatea personajului. Poetul Noptii de decembrie este bîntuit de apariția dublului său:

*Răspunde-mi, pentru ce, pe drumul vieții
În umbră-mi ieși, oriunde vin?
În ceasurile mele-ndurerate
Ce-mi cauți, oaspe solitar?
De ce pe orice drumuri m-aș abate
Te văd șezînd alături ca un frate?¹*

Altă apariție îl bîntuie în *Noaptea de octombrie*:

Fugi, umbră a iubitei atît de adorată!² și o adevărată dedublare se operează în Noaptea de mai, cînd poetul se adresează Muzei, care apare în fața lui, și stabilește un dialog cu această entitate de esență lunară.

Sainte-Beuve a fost izbit de firea sa bipolară: Cherubino la bal mascat jucîndu-se de-a Don Juan. La Musset, spune el, dezmățul se etalează în fața idealului; și insistă apoi asupra acestui punct: „Îmi vine să spun că în poemele *Rolla* și *Namouna* există o jumătate ce nu răspunde celeilalte.“ După ce a precizat că poetul se regăsește în întregime în *Namouna*, adaugă: „Aici își desfașoară domnul Alfred de Musset teoria sa despre Don Juan și opune cele două specii de șmecheri care își împart, după el, scena lumii: șmecherul fără inimă, fără ideal, plin de egoism și vanitate, culegînd superficial plăcerea, urmărind doar să inspire dragoste fără să o resimtă, Lovelace; și celălalt tip de șmecher, amabil și iubăreț, aproape candid, trecînd prin toate nestatorniciile ca să atingă un ideal care îi scapă, crezînd că iubește, înșelîndu-se singur cînd aduce, neschimbîndu-se decît pentru că nu mai iubește.“

Musset este conștient de dualitatea asta. Cînd îi declară dragoste lui George Sand, se explică în legătură cu ființa sa: *În mine coexistă Coelio și Octav. Octav iubește viața, Coelio iubește la disperare. Nu-l arăt decît pe Octav din mine; înșelătoriiile femeilor m-au făcut rău și cinic. Dar nu visez decît să fiu Coelio; asta e adevărata mea fire.*

Majoritatea personajelor lui Musset reunesc în ele numeroase contraste; sînt în același timp malițioase și tandre, ironice și naive, sceptice și emoționale, ușuratic și gînditoare, blazate și pline de prospețime. Sînt însuși Musset în dubla sa fire, de „Pollux“ și de „Castor“. Dar în *Capriciile Mariane* el îi opune unul lîngă altul pe cei doi gemeni care sînt cele două reflexe ale sufletului său divers. Octav este „Pollux“ Saturn-Mercur; e un Musset libertin, egoist, sceptic, zeflemitor, disprețuitor, cinic, gelos, băutor, leneș, cheltuitor; se bucură de viață ca un diletant amuzat și, seducător lipsit de scrupule, tratează femeia ca pe o fiică. Coelio este „Castor“ Lună-Gemeni-Mercur; e un Musset plin de iluzii, cu inima lui tînără plină de dorința și speranța iubirii; e poetul copil și adolescent, sensibil, cu capricii și lacrimi, îndrăgostit ideal, tratînd femeia ca pe o mamă.

¹ Alfred de Musset, op. cit., p. 70 (n. t.).

² Ibidem, p. 96 (n. t.).

Ambele personaje se regăsesc în opinia uneia din ultimele sale amante, actrița Allan-Despreaux:

„N-am văzut niciodată un contrast mai izbitor decât cele două făpturi închise în acest singur individ. Unul, bun, blând, tandru, entuziast, plin de spirit, de bun simț, naiv ca un copil, om cumsecade, modest, sensibil, plângând pentru un nimic venit din inimă, artist delicat în toate genurile, simțind și exprimând tot ce e frumos în cel mai frumos dintre limbaje, muzica, pictura, literatura, teatrul.

Întoarceți pagina; aveți de-a face cu un bărbat stăpînit de un fel de demon, slab, violent, orgolios, despot, nebun, aspru, bănuitor pînă la insultă, încăpățînat orbește, personal și egoist pe cît posibil, blasfemînd tot și exaltîndu-se în rău de tot ațitea ori ca și în bine. Excesul, iată natura sa, fie în frumos, fie în urît. În ultimul caz, totul se încheie, fără excepție, printr-o boală care are privilegiul de a-l readuce la rațiune.“

Pare posibil să se descopere axul de opoziție al celor două „temperamente poetice“ la Musset. Cu personajul lui Octav, identificat cu Saturn din Săgetător, se prezintă un poet *autumnal*, care se alătură de altfel tendinței generale a curentului romantic în sine, covîrșit de tonalitățile epuizate ale toamnei: splendori muribunde, crepuscule melancolice, naturi arămii, frunze moarte... În timp ce personajului lui Coelio, simbolizat de Luna din Gemeni, îi corespunde un poet primăvărat, ale cărui cîntece zvelte și elegante își iau zborul în fiecare dimineață.

JACQUES OFFENBACH

Din colecția noastră de teme astrologice aparținînd unor celebrități, reprezentantul cel mai complet și mai pur al Gemenilor este muzicianul Jacques Offenbach. S-a născut în Köln, la 20 iunie 1819, ora 3, avînd Ascendentul, Soarele, Luna și Mercur în această zodie, iar Mercur fiind chiar lîngă începutul Ascendentului.

Este deci greu să i se conteste caracterul de Gemeni. Își începe existența păcălindu-l pe tatăl său care îi impune să studieze vioara: în cele din urmă, e admis ca violoncelist în orchestra Operei Comice, „unde, în complicitate cu vecinul său de pupitr, Seligmann, se dedă la grimase și farse care anunțau deja opereta“.¹

Dar executantul este iscusit și face turnee prin Germania și Marea Britanie. „E copleșit de aplauze, virtuozul, pe care *Gazeta muzicală* îl califică drept *excentric*, și care așa trebuia să fie, într-adevăr, de vreme ce reproducea cu instrumentul său sunetele cîmpoiului breton, ale buciului — și chiar ale violoncelului! În plus, cînta grozav din trișcă, pentru care a și scris mai tîrziu o polcă și un marș.“

Iată cum ni-l prezintă biograful său, René Brancour: „Invitat la cină în familia aceasta (familia viitoarei sale soții), tînrul compozitor se duce și își anunță sosirea bătînd zgomotos la ușă. Gazdele tresar mai întîi, apoi sînt de-a

dreptul surprinse de apariția unui personaj desprins parcă din *Povestirile lui Hoffmann*: față slabă, iluminată de doi ochi incandescenti încadrați de un lornion scînteietor. Să fie Anselmus din *Ulciurul de aur*, Cyprian din *Zacharias Werner* sau Nathanael din *Aducătorul de somn*? Toți trei, poate, și alții încă, întruchipați în acest nou-venit.“

Curînd virtuozul, apoi dirijorul, vor ceda pasul compozitorului. Nu întîrzie primul succes: *Orfeu în Infern*, care ne situează în universul mercurian, ușor și nervos, al muzicianului. „De fapt, libretul lui *Orfeu* era amuzant și decupat cu vioiciune. E suficient să amintim că eroul, transformat în profesor de vioară, dă lecții la domiciliul elevilor și își detestă soția, pe Euridice, pe care o curtează, deghizați cum se cuvine, Pluto și Jupiter — ultimul neezitînd să se metamorfozeze în muscă pentru a pătrunde în odaia iubitei. Aceasta e urmărită și de alt amoret pasionat, John Styx, ex-regele Beoției, și slujitor al suveranului infernului. Toate aceste personaje derizorii cîntă și gesticulează cît pot mai bine, iar acest «mai bine» ajunge adesea la sublimul genului, realizînd astfel următoarea descriere din La Bruyère: «Mobili ca argintul viu, fac piruete, gesticulează, cîntă, se agită.»“

Spiritul malițios al compozitorului se instalează în parodie. „Sacrosancta Antichitate a fost prima victimă sacrificată acestei furii lipsite de orice respect“, va spune un critic contemporan. După mitologie, legenda creștină va fi pastişată, la rîndul ei, în *Genoveva de Brabant*, și nu va fi ultima.

Frumoasa Elena îl duce pe Offenbach la apogeul destinului său, în atmosfera, caracteristică pentru Gemeni, a criticilor și entuziasmelor conjugate. În timp ce unii strigă că e vorba de un sacrilegiu și îl blamează, iar Banville îl apostrofează pe *saltimbanc*, alții se lasă în voia entuziasmului. Unul dintre ei, Cartault, redă exact atmosfera nervoasă a curentului muzical care străbate și domină societatea celui de al doilea Imperiu: „O, sărituri, o, cascade, nebunii ale simțurilor și ale spiritului! spumă de șampanie, clinchet al aurului și foșnet de mătase, parfum de femei și tresăriri de nimfe pasionate...“ Același succes amețitor cu *Marea Ducesă de Gerolstein* care, după un contemporan, înnebunește Europa și atrage tot universul la Paris!

Putem oare să ne îndoim, în acest caz, de firea mobilă și rapidă a Gemenilor? „Improvizează neîncetat și cu o neverosimilă repeziciune.“ René Brancour insistă asupra acestui punct și îl descrie pe Offenbach ca un personaj mai ales pasionat. Această dispoziție psihologică îl dăruiește, de altfel, cu o vervă drăcească, cu o bufonerie neînfrînată, cu cea mai capricioasă dintre fantezii, cu puterea ritmului, „a unui ritm persistent, obstinat, scînteietor, care atrage într-o mișcare vertiginosă scene întregi“ (Claude Terrasse). Muzica lui aparține mișcării timpului, cum spune despre regele operetei Albert Wolff în scrisoarea-prefață la *Notele unui muzician în călătorie*: „Muzica lui îl are pe diavol în corp, ca și secolul nostru aflat care înaintează cu viteză maximă... Este adevărata muzică a secolului al XIX-lea, muzica trenurilor rapide și a vapoarelor cu elice, într-un cuvînt, mișcarea diabolică a timpului nostru.“ Cum să nu asociem tot cu tendința mobilă a semnelor zodiacale aceste *Note ale unui muzician în călătorie* în care Offenbach își dezvăluie impresiile diverse culese în timpul călătoriei în America?

¹ Toate notele și citatele din studiul acesta sînt împrumutate din biografia lui René Brancour: *Offenbach*.

Trebuie totuși să precizăm că semnul tânăr al Gemenilor, în general vioi, vesel și voios, nu explică într-o măsură suficientă această exuberanță de veselie pariziană de care este impregnată toată muzica lui Offenbach. Efervescența voioasă, care nu se regăsește la alți Gemeni (mai ales la Gemenii saturnizați, ca Musset), nu se explică decât în funcție de o sub-dominanță jupiteriană: euforicul Jupiter se afla, la nașterea lui Offenbach, în conjuncție cu Mijlocul-Cerului și în trigon cu Mercur la Ascendent.

GÉRARD PHILIPPE

Gérard Philippe a văzut lumina zilei în Cannes, la 4 decembrie 1922, ora 14. La nașterea sa, Soarele pune în valoare doi aștri: Mercur în Săgetător, cu care se află în strinsă conjuncție, și Luna în Gemeni, care este în opoziție netă față de unul și de celălalt. Ascendentul e în Taur, dar ar fi fost în Gemeni dacă nașterea s-ar fi produs cu mai puțin de o oră înainte de ora rotunjită (probabil aproximativă) declarată la starea civilă. Să respectăm declarația oficială și să ne mulțumim să scoatem în evidență această opoziție între Mercur și Lună-Gemeni care, în orice caz, constituie constelația majoră la celebrul june prim.

Avem deci, în cazul lui, un tip Lună-Gemeni-Mercur¹ care dezvăluie de la bun început prezența sa fizică. Din familia zodiacală Gemeni are profilul fin, liniile bine desenate ale unui obraz triunghiular, silueta, mai degrabă plâpândă, ușoară și aeriană, expresia mobilă, privirea vie și inteligentă.

Este actorul înăscut, capabil să joace rolurile cele mai variate.

Și totuși, dincolo de aceste varietăți aparente, Gérard Philippe rămâne credincios personajului său care este un tip uman caracterizat. În galeria imaginară a prinților Feți-Frumoși, ocupă chiar un loc special reprezentând acel tip uman a cărui fizionomie revine regulat sub chipul de împrumut a eroilor săi.

Or, acest tip uman este caracteristic pentru Gemeni; iar ceea ce face tot farmecul personajului pe care îl vedem însuflețindu-se pe ecran, e faptul că joacă simultan două partituri: el este concomitent Castor și Pollux.

Personajul dominant, în prim plan, este desigur „Castor” (Lună-Gemeni). E vorba de un *emotiv-primar* purificat prin inactivitatea sa, îmbibat de o ușoară beție romantică, răspunzând la apelul miraculosului în viață. Ființa aceasta nu are altă lege decât propriul său capriciu și își urmează jocul fanteziei, fără constrângeri. Se abandonează cu o spontaneitate plină de prospețime primelor impulsuri și — adorabil sau odios — se lasă mînat de sentimente.

Acest Don Juan e fără îndoială captivant. Aventura sa este cea a unei inimi adolescente care nu și-a atins maturitatea și care, după impulsul curiozității, resimte neliniștitoarea slăbiciune a unui înger pe care îl amenință

¹ Opoziția Lună-Gemeni/Soare-Mercur-Săgetător se regăsește (dar într-un cer diferit) la Robert Lamoureux, alt „actor adolescent”, și la Alfred de Musset, dar aici cu o prezență saturniană care nu apare la cei doi tineri artiști. Să remarcăm, totodată, că rolurile create de Musset convin cât se poate de bine actorului Gérard Philippe.

forțele pasiunii. Aventura sa nu e decât o hoinăreală, un divertisment, o dată trecut vîntul nebuliei amoroase.

Dar în arierplan se profilează „Pollux” (Gemeni-Mercur-Soare), iar demonul se substituie îngerului. *Neemotivul-primar* se retrage la timp; deși folosește ironia pînă la impertinență, nu se teme nici de șiretenie, nici de minclună, nici chiar de cinism. Nu mai avem de-a face decât cu un libertin voluptuos și trișor, a cărui diplomatie amoroasă e pusă în slujba unui egoist.

„Castor” se regăsește în întregime în liceanul deșelat din *Diavolul în corp*; cu elanul și neîndemînarea adolescentului, François își face mîna cu Marthe și se eschivează, prin șiretlicurile inconștientului său, cînd aceasta îi pune piciorul în prag. „Castor” și „Pollux” sînt dedublați în *Domnul Ripois*: un *fustangiu* repede ațîțat de un jupon abia întrezărit, care se lasă furat, pasiv, de curentul înfîlîrilor înîmplătoare de pe stradă. Pe același aventurier îl reîntîlnim în *Mînăstirea din Parma*, unde „Castor” sfîrșește prin a se lăsa prins în joc, precum și în *Roșu și Negru*. „Castor” e cel care dă tonul în cazul lui Julien Sorel, cînd preceptorul nerușinat o cucerește pe soția stăpînului său, elînd o părăsește pe Doamna de Rénal covîrșită de pasiune ca să se dăruiască, la fel de total, la fel de nou, Mathildei... Dar în spatele acestor două personaje stendhaliene se află piratul „Pollux”. Oare nu același „Castor” revine în *Frumoasele nopți*? Aici înfîlînim triumful vieții duble: cînd îndrăgostitul, visător și nesatisfăcut, din starea de trezie se abandonează visului, el începe o viață nouă în care defilează aventurile cele mai fabuloase. O clipă, totuși, „Pollux” pare să învingă: într-adevăr, în *Marile manevre*, eroul pune rămasăg că va deveni în cîteva săptămîni amantul oricărei femei din orașul unde se află în trecere; nu știe decât să mintă femeile, să joace comedia amorului. Dar „Castor” își face din nou apariția cînd Don Juan devine un Romeo îndrăgostit sincer. Cu toate acestea, „Pollux” nu joacă neapărat rolul cel rău, și îl vedem împlînindu-se în personajul lejer, insesizabil și plin de maliție, Till.

Realizîndu-se în comedie, Gérard Philippe scapă, pentru sine, din pielea personajului său, deși îl regăsim oarecum în comportamentul său citadin. Dar nu am putea înțelege mai bine zodia Gemenilor decât mergînd să îl vedem pe ecran.

JEAN-PAUL SARTRE

Născut în Paris, la 21 iunie 1905, ora 15, Jean-Paul Sartre are o triplă conjuncție Soare-Mercur-Pluto în Gemeni în Casa a VIII-a, cu Ascendentul în Scorpion, pe care îl ocupă Marte. Această constelație dominantă scoate în evidență o dublă caracterizare, a Gemenilor și a lui Mercur, fiind orientată de cea a Scorpionului, a lui Pluto și a Casei a VIII-a. Așadar, într-un cadru plutonian, vom găsi firea Gemenilor în opera lui Sartre, iar acest cadru este cel al angoasei, al crizei, al dramei, al problemelor profunde înfruntate de condiția umană.¹

¹ Acest studiu se inspiră din remarcabila lucrare a lui Francis Jeanson, *Sartre par lui-même*, Ed. du Seuil, 1956.

Sartre este în primul rând un tip Scorpion-Pluto-VIII, adică un neliniștit, un curios, un cercetător, înclinat spre lumea negrului, a infernului. Abia în al doilea rând este un tip Gemeni-Mercur și, pomind de la prima sa orientare, se dezvăluie al doilea tip. Se dezvăluie în special în teatru, unde Sartre aduce pe scenă personaje Gemeni (prin dualitatea, adolescența lor prelungită...) și le plasează într-o situație în care decizia lor, luată liber, angajează pe toată viața.

În prima sa piesă, *Muștele*, acest personaj este Oreste: tînăr, bogat și frumos, învățat ca un moșneag, eliberat de orice servitute și de orice credință, fără familie, fără patrie, fără religie, fără meserie, liber să slujească orice cauză și știind că nu trebuie niciodată să slujească nici o cauză... Dar soarta aceasta de invidiat nu-l satisface: ... Mi-ai lăsat libertatea firelor pe care le smulge vîntul din pînzele de păianjen și care plutesc la zece picioare deasupra pămîntului; eu nu atîrn mai greu decît un fir și trăiesc în văzduh... Eu sînt liber, slavă Domnului. O, cît de liber sînt! Și sufletul meu ce minunată absență e... Abia dacă exist... Am cunoscut iubiri fantomatice, șovăielnice și risipite ca fumul, dar nu cunosc pasiunile dense ale celor vii... Umblu din oraș în oraș, grăind celorlalți și mie însumi...¹ Oreste știe că e liber, dar are nevoie să-și resimtă libertatea, iar drama sa începe din momentul cînd, ca să o resimtă ca o pasiune, are nevoie de privirea celui alt, indispensabil mijlocitor între el însuși și el. „Întruchiparea libertății în *Muștele* rămîne astfel la nivelul simplei intenții de a se întruchipa: actul se transformă în gest, iar autorul lui în „actor“, tocmai conform logicii unei atitudini care tinde să-i încremenească pe ceilalți oameni în puri spectatori. Altfel spus, libertatea nu a ajuns să se insereze în lume.”² Este aceeași problemă a împlinirii libertății, de fiecare dată cu un eșec deosebit, care se regăsește în celelalte piese ale lui Sartre.

În *Cu ușile închise*, acțiunea se desfășoară în lumea, nu se poate mai plutoniană, a infernului; cele trei personaje care se înfruntă (relație triumfiulară proprie lui Mercur) au murit: este vorba de „acea moarte vie la care sînt condamnați oamenii cînd își reneagă propria libertate și se străduiesc să o nege pe cea a semenilor lor”.³ Fiecare din cele trei personaje „se găsește radical dezamăț în fața privirii pe care ceilalți o îndreaptă asupra sa”⁴, cei care au rămas „acolo” și cei care sînt aici. Asistăm mai ales la o „tortură triumfiulară”: infernul sînt ceilalți. Tema plutoniană reapare în *Morți fără îngropăciune*, apoi în *Tîrfa cu respect* unde problema Gemenilor se situează în sfera socialului: aceeași mistificare, utilizată de anumite conștiințe ca să paralizeze alte conștiințe.

În *Cu mîinile murdare*, Sartre pune în scenă echipa unui partid revoluționar și își introduce personajul tipic pentru Gemeni în persoana unui tînăr înregimentat în partid: Hugo. „Neputîndu-se baza pe nimic, neavîndu-și locul nicăieri, Hugo e lipsit în sine de realitate și suferă că nu e real pentru nimeni:

Nimeni nu-mi acordă încredere...” „Relațiile lui Hugo cu soția sa, Jessica, se desfășoară în planul jocului; se joacă de-a iubirea și fiecare dintre ei se joacă de-a crezutul că celălalt se joacă.”¹ „Vorbești prea mult, îi va spune Olga. Mereu prea mult. Ai nevoie să vorbești ca să te simți trăind.”

După Oreste și Hugo, Goetz este personajul tipic pentru Gemeni care inspiră *Diavolul și bunul Dumnezeu*. După ce a fost omul „răului pentru rău”, Goetz se hotărăște să joace, în absolut, cartea binelui. Ar fi, acesta, un aspect dualist care ne apropie de zodie, dar ea se prezintă de fapt sub alte aspecte. „Goetz e un actor, are nevoie de galerie ca să simtă că există.”² Înțelege într-o zi că a trăit toată viața.³... *Așadar, totul n-a fost decît minciună și comedie? N-am făcuturi: am făcut gesturi.*⁴ Și el este atins de privirea celui alt sub care se descoperă în același timp obiect de dispreț și pretext pentru atitudini nobile.

Sartre reia personajul tipic pentru Gemeni în *Kean*, în care abordează însuși mitul Actorului. „Kean este Genet, Goetz, Hugo, Oreste. Mai exact, e reprezentarea lor perfectă (...). Actorul care nu încetează să joace, care își joacă însăși viața, nu se mai recunoaște, nu mai știe cine e. Și care, în cele din urmă, nu este nimeni.”⁵ Kean ajunge să-și spună: „Nu sînt nimic... Joc că sînt ceea ce sînt. Din cînd în cînd Kean îi joacă propria sa comedie lui Kean... Nu-i nimeni în scenă. Nimeni. Sau poate un actor jucînd pe Kean în rolul lui Othello... Nu exist cu adevărat, mă prefac...” Oare știu, eu, cînd joc? Kean, spune Jeanson, este un Trădător în stare pură. Trîșează în toate, spune el, falsifică tot ce atinge. Fapt e că jucătorul perfect iese din joc; după ce l-a jucat pe Hamlet, începe să-l joace pe cel care îl joacă pe Hamlet...

Pină la urmă, toate personajele acestea dualiste sînt considerate niște bastarzi. Oreste e un bastard: este din Argos și nu este. Hugo e un bastard: semiburghez și semirevoluționar. Goetz e un bastard: din tată necunoscut și mamă artistocrată: „Mama mea s-a dăruit unui calic, și sînt făcut din două jumătăți care nu se alipesc una de alta: fiecareia îi e silă de cealaltă.”⁶ La fel, și Kean e un bastard: saltimbanc în Anglia puritană. Teatrul lui Sartre este, spune Jeanson, un „teatru al nașterii din flori”. Bastardul e sfîșiat de dubla sa apartenență socială și este, în același timp, dependent, legat de lume și singur, exclus din orice dragoste.

Bastardul nu e numai prizonier al contradicțiilor sale, Diavol pentru ceilalți, Dumnezeu pentru sine, de exemplu; nu e numai minat să-și reprezinte situația instabilă: dubla apartenență, dubla excludere; el are, tocmai de aceea, „nevoie să se simtă atîrnînd greu, să-și cucerească o densitate și, bineînțeles, asta va trebui să se petreacă în libertate”. „Să cucerească acest soi de greutate înseamnă, în ochii săi (Oreste), să ajungă la vîrsta de bărbat: să o rupă cu ușurătatea inocentă a tinereții.”⁷ Dar cel care e pus într-o situație insta-

¹ Francis Jeanson, op. cit., p. 40.

² Ibidem, p. 55.

³ Ibidem, p. 65.

⁴ J.-P. Sartre, op. cit., trad. de Mihai Șora, p. 362.

⁵ Francis Jeanson, op. cit., p. 79.

⁶ J.-P. Sartre, op. cit., p. 263.

⁷ Francis Jeanson, op. cit., p. 132.

¹ Jean-Paul Sartre, *Teatru*, trad. de Nicolae Minei și Any Florea, vol. I, București, Editura pentru Literatură Universală, 1969, pp. 30-31; p. 57 (n.t.).

² Francis Jeanson, op. cit., p. 29.

³ Ibidem, p. 30.

⁴ Ibidem, p. 30.

bilă în lumea oamenilor, se găsește astfel într-o situație de luciditate față de contradicțiile conștiinței și ale comediilor pe care și le joacă ea.¹ În felul acesta intelectualul se prezintă ca un bastard, intelectualul care trădează acțiunea în numele gândirii și care devine neputincios de prea multă luciditate, ca personajul acela al lui Sartre care „s-a văzut în întregime, larg căscat: gânduri, gânduri peste gânduri, gânduri peste gânduri peste gânduri: era transparent pînă la infinit și putred pînă la infinit”. Astfel bastardul, actorul, intelectualul și trădătorul „agent dublu” (cf. *Nekrassov*) prezintă, în ochii lui Jeanson, și desigur și în ai lui Sartre, o fire hibridă identică.

Este vorba, prin excelență, de personaje tipice pentru Gemeni. Atins de privirea celui alt, personajul sartrian e simultan subiect pentru sine și obiect pentru ceilalți, pus să joace în două tablouri; e în același timp transcendență și artificialitate. Se situează pe linia personajelor Gemeni.

De altfel, îl putem recunoaște într-o oarecare măsură pe Sartre însuși în personajul lui Hugo. Și Jeanson precizează: „Oare este comunist, acest filozof al *praxis*-ului care îndrăznește să relativizeze explicația marxistă? Este el burghez, acest filozof al conștiinței care nu conține amintind că, pentru a critica partidul, trebuie să-i cunoști mijloacele luptînd alături de el? Ei bine, vedeți și dumneavoastră: nu e nici comunist, nici burghez, dar se străduiește să fie și unul și altul deodată.”² Reconcilierea subiectului cu obiectul, accesul la reconcilierea celor două jumătăți ale ființei sale, iată efortul de realizare-Gemeni al lui Sartre, care reprezintă pentru noi contradicțiile cele mai pasionante întâlnite de om în lume.

ROBERT SCHUMANN

Dacă lunarul și nativul din Rac care a fost Schumann își găsește locul în acest dicționar al Gemenilor celebri, nu vom desprinde, aici, decît un singur aspect din ființa sa complexă: pe cel care reprezintă o conjuncție Soare-Marte în Gemeni în opoziție cu o conjuncție Saturn-Neptun în Săgetător (născut la Zwickau, în Saxa, la 8 iunie 1810, orele 21.30).

Natura lui de Gemeni — în care predomină tema diviziunii și a dualității, datorită opoziției acestor patru planete — izbucnește în adolescență cînd Schumann cunoaște prima sfîșiere a vieții sale, aceea a unei *duble vocații*. Îl vedem atras în egală măsură de poezie și de muzică; scrie și cîntă la pian. Literatura îl atrage, iar afinitățile sale cu romanticii îl îndeamnă să scrie romane și drame. Dar muzica îl determină să formeze, împreună cu colegii, la doisprezece ani, o orchestră. Pe măsură ce zilele trec și se impune necesitatea unei alegeri, Schumann se cufundă în nehotărîre. Într-atît încît, la optsprezece ani, se conformează dorinței mamei lui: se va face jurist.

Dar se satură repede de drept. Firea sa lunară și tipică pentru Gemeni (tipul „Castor” predomină la el) se eschivează. Și îl vedem atunci pe tînărul călător romantic pornind la drum pentru un *zbor printr-o mulțime de ceruri de primăvară*: străbate o parte din Germania, din Elveția și din Italia.

¹ Francis Jeanson, *op. cit.*, p. 105.

² *Ibidem*, p. 187.

După o laborioasă elaborare interioară, Schumann reușește să împace cele două înclinații: va fi muzician, dar va scrie și despre muzică și se va inspira cel mai adesea din texte poetice.

Viața mea a fost o luptă de douăzeci de ani între poezie și proză, sau, dacă vrei, între muzică și drept..., îi scrie mamei sale. De astă dată, a luat o hotărîre. Iată-l, așadar, instalat la profesorul său de muzică, Frederic Wieck, decis și totodată oscilînd între entuziasm și descurajare. Se pliază cerințelor tiranice și exercițiilor ingrate ale tehnicii pianistice a maestrului. Se dedă chiar și unui exercițiu periculos pentru a asigura independența inelarului de la mîna dreaptă, care duce la paralizia definitivă a unui deget și îi frînge cariera de virtuoz. Acest episod dureros ne readuce la conjuncția Soare-Marte — configurație a mutilării, a castrării simbolice — care atinge, prin Gemeni, un organ de expresie și de virtuoșitate: mîna. Dar accidentul îi dezvăluie adevărul său geniu, cel de creator.

Una din primele sale lucrări, *Fluturii*, ni-l arată în opoziția dublurilor sale. În spatele temei aeriene (Gemeni) a voioasei zburătăcirii de aripi ușoare, se prezintă o temă de carnaval, de măști, tema uniunii imposibile.

Găsim aceeași diviziune interioară cînd Schumann înființează revista sa muzicală: *Neue Zeitschrift für Musik*. Aici, muzicianul manifestă agresivitatea conjuncției Soare-Marte și abordează o operă de critică în care nu se dă în lături nici de la satiră, nici de la polemică. Noua sa gazetă muzicală este o adevărată mașină de război prin care acei *Davidsbündler* — colaboratorii săi și cu el — dau atacul împotriva filistinilor muzicii. Dar Schumann criticul se dedublează în gemeni critici: *Pentru a expune rînd pe rînd puncte de vedere diverse în probleme de artă, nu mi se pare nepotrivit să născocesc caractere de artiști în opoziție unii față de alții, dintre care cei mai marcați ar fi Florestan și Eusebius, cu Maestrul Raro drept conciliator*. Wieck ia pana lui Raro și este adesea însărcinat să arbitreze între cele două euri extreme și divergente ale lui Schumann, cei doi gemeni *Florestan* și *Eusebius*, unul întruchipînd dușia, celălalt umorul și fantezia.

Am putea cita din opera sa numeroase piese a căror temă este cea a Gemenilor (*Frații inamici* din „Romante și Balade”, de pildă). Cea mai importantă este fără îndoială *Manfred*, care îl va atrage pe muzician în abis: *Manfred* și-a iubit sora și, cuprins de remușcări pentru greșeala lui, caută, prin magie, să o evoce și să o uite, rînd pe rînd (dualitate a semnului); încearcă să scape de chin prin moarte. Această dramă explică probabil conflictul care se află la originea bolii nervoase de care va muri.

Experiența Gemeni prin excelență este relația, din copilărie, cu „geamănul”, frate sau soră, văr sau verișoară, vecin sau vecină.¹ Credem că o psihanaliză a cazului Schumann ar trebui în mod esențial să se refere la relațiile dintre Robert și unica lui soră, care a murit foarte tînără, neună. Oricum, Schumann cel din ultima perioadă mai este încă un bărbat divizat și se cu-

¹ Experiența Lună-Gemeni a lui Chateaubriand este sentimentul care îl leagă pe René de sora lui; experiența Lună-Gemeni a lui Musset este iubirea pe care o resimte Alfred, la patru ani, pentru verișoara sa, Clelia...

fundă definitiv în demență, obsedat mai ales de viziuni aeriene (se vede sfîșiat de sufletele răătăcioare ale morților și luat de îngeri), drama sa fiind simbolizată în întregime de opoziția majoră din tema sa: înfruntarea dintre forțele Gemenilor și ale Săgetătorului.

DOAMNA DE SÉVIGNÉ

Născută în Paris, la 5 februarie 1626, Marie de Rabutin-Chantal, marchiză de Sévigné, poartă amprenta Lunii în Gemeni, adică a „tipului Castor“, în caracter și în celebrele scrisori pe care le-a scris fiicei sale, Doamna de Grignan.

Ne apare sub trăsăturile unei firi vioaie, de o sensibilitate receptivă la toate emoțiile, de o mare mobilitate și suplețe de caracter. Ea singură își spune *animal de companie* și precizează: *Sînt întotdeauna de părerea celui pe care îl aud ultimul... Știi că sînt așa cum mă vor ceilalți...* Emotivitatea această îi dă și o anumită ușurință de spirit; îi place să stea de vorbă, să rîdă, să glumească: *Am o fire fericită; se adaptează și se amuză de orice.*

Scrie atît de repede, încît nu-și mai amintește ce a spus. *Încep întotdeauna fără să știu pînă unde voi merge; habar n-am dacă scrisoarea va fi lungă sau scurtă; scriu atît timp cît îi place penei, ea este cea care dirijează tot.* La ea, spune Veuillot, „spiritul, mîna, hîrtia, totul zboară“.

Frumusețea scrisorilor ei vine din faptul că pana e complet liberă; nu face nici un fel de corijări: *Dacă relau, stric.* Scrie așa precum un desenator trasează o siluetă, fără posibilitatea de a retușa. Și tuturor acestor calități reunite, celor ale Gemenilor, le datorăm noi ciudatele ecouri despre tot ce a trecut prin fața ușii ei.

MARGUERITE YOURCENAR

Un Soare în mijlocul Gemenilor — așezat la distanță egală între răsărit și culminație — stăpîn al Ascendentului în Leu, în conjuncție cu Mercur și în aspect cu Jupiter, ieșind din culminație, și cu Saturn la asfințit, caracterizează nașterea Margueritei Yourcenar (Bruxelles, 8 iunie 1903, ora 8).

Astfel plasat, aproape în punctul cel mai înalt al anului și al zilei, acest Soare puternic luminează o ființă de lumină, „cu ochii deschiși“. Să remarcăm frumosul cap jupiterian a cărui privire profundă susține feroarea vieții. Să vadă, să înțeleagă, să se deschidă și să se desăvîrșească, iată liniile directe ale acestei ființe, făcută din gîndire vie, al cărei spirit curios e în căutarea lucidității, stăpînit de gustul adevărului și în slujba libertății de a trăi. Toate acestea în tonalitățile orgilor mari ale unei caracterizări Jupiter-Saturn:

...Aș dori să mor perfect conștientă, printr-un proces maladiu destul de lent pentru a lăsa oarecum ca moartea să se insereze în mine, pentru a avea timp s-o las să se dezvolte pe de-a-ntregul. Ca să nu ratez ultima experiență, trecerea. Hadrian pomenește de moarte cu ochii deschiși. Și în spiritul acesta l-am făcut pe Zenon să-și trăiască moartea (cu ochii deschiși).

În Gemeni, astrul acesta e inteligență și nevoie de exprimare, modul său de a se manifesta:

Ascultați mai întîi de o anume nevoie de exprimare, care e foarte misterioasă (Ibid.).

Și dacă, pentru Marguerite Yourcenar, lucrurile trebuie să fie spuse, vizualizarea ei solară, un soi de reprezentare interioară scenică, guvernează scrisul.

La șaisprezece ani, începe să scrie o mică lucrare în care vorbește de chemarea astrului, poem despre Icar mai puțin îndrăgostit de aviație, cît pierdut în adorarea soarelui spre a cărui înălțime năzuiește. În pofida cîtorva perioade de tăcere, va scrie toată viața, Academia Franceză onorînd-o cu o primire „istorică“.

Marea originalitate a operei sale va fi fost celebrarea valorilor solare, reconstituind în forul ei interior gîndirea și viața unui împărat ilustru (*Memoriile împăratului Hadrian*), la fel cum va fi dat viață lui Zenon în *Piatra filozofală*, după ce a primit aceste personaje ca un soi de bună-vestire.

Personalitatea tipică pentru Gemeni a autoarei se profilează dincolo de portretul unui Hadrian *varius multiplex*. Să cităm cîteva pasaje din „Carmetele de însemnări“ inserate în *Memoriile împăratului Hadrian*:

Una din modalitățile cele mai bune de a recrea gîndirea unui om: a-i reconstitui biblioteca.

Cu un picior în erudiție, cu celălalt în magie sau, mai exact, și fără a apela la nici o metaforă, în acea magie simpatetică constînd în a te transpune în gîndul și lăuntrul cuiva.

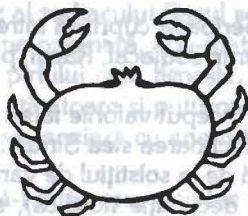
Cînd două texte, două afirmații, două idei se contrazic, să încerci să le conciliezi, mai degrabă decît să le anulezi una prin cealaltă; să vezi în ele două fețe diferite, două stări succesive ale aceluiași fapt, o realitate convingătoare prin complexitatea ei, omenească prin aceea că e multiplă.

(...) Graficul unei vieți (...): linii sinuoase, întinse la infinit, mereu apropiindu-se și neîncetat divergente: ceea ce un om a crezut că este, ce a vrut să fie și ce a fost.¹

¹ Marguerite Yourcenar, *Memoriile lui Hadrian*, trad. de Mihai Gramatopol, București, Humanitas, 1994 (n.t.).

RACUL

22 iunie — 22 iulie

FIINȚA

Apele-matrice / 152

Lunile albe / 155

Țămul amintirilor / 158

Un bolnav închipuit / 164

Tipuri mixte de nativi din zodia Racului / 167

APARENȚA

Racul și alte semne zodiacale / 169

Vrăjile nopții / 170

Munca în familie / 173

EXISTENȚA

Mic dicționar de personalități din zodia Racului / 175

Ființa

SIMBOLICĂ

Apele-matrice

În fiecare an, când, în perioada cuprinsă între 22 iunie și 22 iulie, Soarele parcurge cel de-al treilea semn zodiacal, Racul, pășim în prima fază a anotimpului verii.

Să eliminăm de la bun început valorile false: constelația Racului de acum înainte în afara zodiei, strălucitoarea stea Sirius... Pentru noi, Racul este porțiunea din Zodiac ce pleacă de la solstițiul de vară, moment când Soarele este cel mai sus (maximum de declinație nordică), spre a se întinde pe primele treizeci de grade care merg de la acest solstițiu la echinocțiul de toamnă.

O dată cu solstițiul de vară se atinge un punct culminant în ciclul anual. Ziua cea mai lungă întâlnește noaptea cea mai scurtă. „Forța zilei“, declară A. Rupert, și-a atins intensitatea maximă; încet, ea trebuie să se lase depășită de „forța nopții“.

Dacă ținem seama de faptul că Racul vine cu nouă luni înainte de primul semn zodiacal, Berbecul — simbol al nașterii —, înțelegem valoarea sa esențială: simbol al concepției și al fecundității. Perioada căreia îi corespunde este tocmai cea a formării semințelor; seva vegetală, în apogeu, îmbibă țesuturile vieții și ale naturii în plină fecunditate. Triumful forțelor generatoare materne, concepție, gestație, maternitate, iată procesul zodiei Racului, în contextul său alimentar, digestiv, de formare. Retrospectiv, putem spune că în Rac germenele, produs din unirea (Gemeni) ovulului (Taur) cu spermatozoidul (Berbec), se transformă și se maturizează; acolo se formează individul, celula personală.

Semnul este reprezentat de un rac sau un crab: crustaceele sînt prolifiche și trăiesc sub o carapace protectoare. Din biologie cunoaștem că toate schițele și prefigurările vieții care renaște, ca germenii, ouăle, feteșii, mugurii, sînt înconjurate de cochilii, matrice, scoarțe, învelișuri, care adăpostesc cu dragoste forța misterioasă a renașterii conținută în interiorul acestor carapace.

Hieroglifa zodiei ia o formă rotunjită, închisă și înfășurată în ea, ca Uroboros, reprezentare a stării infantile a omenirii primitive și a copilului, prototip al sinului mamei. Racul se apropie și de Tai Gi al chinezilor (Yin-Yang) care conține contrariile polare într-un circuit închis. Forma încovrigată a semnului mai amintește și de poziția embrionului în învelișul său. De fapt, al patrulea semn zodiacal — cu Casa a IV-a — este legat de arhetipul matern descris de C. G. Jung: toată lumea valorilor de conținut; tot ce este mare și învâluie, adăpostește, conservă, hrănește, protejează și încălzește ceea ce este mic. Principiul matricial și nutritiv care merge de la uter pînă la pămînt (matern): profunzime, abis, puț, grotă, cavernă, buzunar, stomac, vas, adăpost, casă, oraș... și care se îndreaptă spre marele refugiu al omenirii, Magna Mater.

Nu e de mirare că Racul este considerat un semn de Apă, și chiar primul semn de Apă zodiacal (Apă-Cardinal). Orice gestație se scaldă în apă; fătul care capătă viață sub forma unui copil iese din lichidul amniotic. Gîndul ne duce și la ipoteza conform căreia orice viață animală de pe planeta noastră își are originea în apă, precum și la existența marină a animalelor primitive. În subconștient regăsim același dat acvatic asociat cu viața germinativă. După Freud, nașterea este aproape întotdeauna reprezentată printr-o acțiune al cărei factor principal e apa; visăm, fie că ne aruncăm în apă, fie că ieșim din ea, fie că scoatem pe cineva din apă, fie că sîntem înghițiți de apă.

Dar în triumghiul acvatic al zodiacului Racul se deosebește de Scorpion și de Pești prin faptul că este apa originară, apa-matrice. Astfel, apa din Rac e în primul rînd apa izvorului și pîrului care țîșnește, la fel cum apa-fixă a Scorpionului e analoagă cu apa stătătoare și puturoasă a mlaștinilor, iar cea, denumită mutabilă, a Peștilor se asociază cu imensitatea mișcătoare și anonimă a mării.

Dacă încercăm acum să-l înțelegem pe Rac prin comparație cu semnul opus, Capricornul, ne aflăm în fața unei dialectici bine conturate. Primul este, față de cel de-al doilea, ceea ce e mama față de tată, baza față de vîrf, originea față de țel, leagănul față de regn, intimul față de social, suprasensibilul față de impersonal, pîrîl din vale față de creasta muntelui... Întrupare în primul caz, eliberare, în al doilea. Porfirio spunea că prin Rac sufletele coboară din cer pe pămînt spre a se uni cu trupurile și prin Capricorn ele urcă din nou la cer, eliberate de viață pămîntească.

Aidoma tuturor celorlalte zodii, și Racului i se atribuie un astru: Luna. Influența acestui astru asupra mareelor e bine cunoscută, ca și cea exercitată asupra crustaceelor. Există o specie de crabi mici care trec prin faze în cursul cărora nuanța culorii carapacei se deschide ori se închide în funcție de ora din zi și de data din lună. Forța exterioară reglementatoare a Lunii este cu atît mai probabilă, cu cît variațiile respective persistă chiar și atunci cînd crabii sînt cercetați într-o cameră neagră și la o temperatură constantă a apei, total sustrași ritmurilor luminii și mareelor.

Valorile Racului și valorile Lunii coincid atît de bine, încît diferențierea lor e dificilă: principiu matricial asociat cu fecunditatea, cu gestația, cu nașterea, cu creșterea și cu alimentația. Pretutindeni în mitologie înțîlnim ansamblul lună-apă-ploaie-fecunditate-feminitate-viață vegetală. „Așa se face că, de exemplu, din timpurile cele mai îndepărtate, în orice caz încă din epoca neolitică, o dată cu descoperirea agriculturii, același simbolism leagă între ele Luna, Apele, Ploaia, fecunditatea femeilor, a animalelor, vegetația, destinul omului după moarte și ceremoniile de inițiere. Sintezele mintale făcute posibile prin revelația ritmului lunar pun în corespondență și unifică realități eterogene; simetriile lor structurale sau analogiile lor de funcționare nu ar fi putut fi descoperite dacă omul «primitiv» n-ar fi perceput, intuitiv, legea variației periodice a astrului, așa cum a făcut de foarte timpuriu“.¹

¹ Mircea Eliade, *Tratat de istorie a religiilor*, trad. Mariana Noica, București, Ed. Humanitas, 1992, p. 156.

O carte întreagă n-ar fi suficientă ca să prezentăm nenumăratele mituri, legende culte și utopii pe care le-a inspirat „Regina nopții”. În majoritatea civilizațiilor, ea este o divinitate de prim ordin: Isis, Ishtar, Quetzalcoatl, Tschandra, Astrate, Artemis, Selene, Diana, Hecate... Socotită întotdeauna o divinitate feminină, asociată cu cultul Magna Mater, ea reprezintă principiul feminin, plastic, pasiv, receptiv, proliferarea vieții organice, inconștientul sau pulsivitatea vitală încă necontrolată de rațiune, licărul vegetativ crepuscular.

Luna este corpul ceresc cel mai apropiat de Pământ: distanța la care se află nu se prezintă decât de treizeci de ori lățimea globului terestru. Ea se rotește în jurul Pământului într-o perioadă de 27 de zile și o treime. Și cum Pământul însuși se rotește în jurul Soarelui, luându-și satelitul în cursă cu el, globul solitar al nopții își împlinește revoluția în jurul Soarelui în 29 de zile și jumătate, trecând printr-o serie de faze: după luna nouă (conjuncție Lună-Soare), apariția semilunii subțiri care se îngroașă mușcând progresiv din suprafața de lumină cenușie a globului *stins*, primul pătrar (cvaadratura sau careul Lună-Soare), luna plină (opозиție Lună-Soare), descreșterea discului plin, ultimul pătrar (careu Lună-Soare), dispariție la luna nouă următoare, reapariție etc. Mișcarea ei în spațiu este dintre cele mai complicate, ea fiind într-adevăr astrul mobilității, al capriciului și al fluctuațiilor.

În ordinea practicii astrologice, valorile Racului sînt așadar strîns legate de cele ale Lunii, iar tendințele semnului au cu atît mai multă intensitate, cu cît astrul e dominant la naștere (dacă se află, bunăoară, într-un unghi al cerului). La fel se împlîie și cînd sectorul numit Casa a IV-a — omologia celei de-a patra zodii cu a patra Casă — este pus în valoare prin ocuparea sa de către planete. De aceea astrologul trebuie să țină seama în fiecare temă astrală de *complexul valorilor analoage: Rac-Lună-Casa a IV-a*.

Iată cum se prezintă evantaiul configurațiilor simple ale Racului:

Soarele și Ascendentul în Rac: Nici o orientare specială a semnului care se exprimă în stare pură.

Luna în Rac: Toate valorile materne și feminine, plastice și sensibile, converg în înțînirea aceasta. Imaginație, fecunditate, productivitate, sensibilitate, lirism, poezie. Latura vegetativă sau infantilă poate să precumpănească; sufletul poate să rămînă fixat în trecut, legat de mamă, de siguranță, sau să ducă o existență nomadă, incoerentă, rătăcitoare (Baudelaire, Byron, Debussy, Fauré, Gide, Kierkegaard).

Mercur în Rac: Inteligența se colorează cu tendințele semnului zodiacal (vezi dispozițiile intelectuale) (Corot, Gluck, La Fontaine, Pascal, Proust, Rembrandt, Schumann).

Venus în Rac: Constituie o vatră de sensibilitate, de tandrețe, de blîndețe, de bunătate, de grație, de farmec intim; dragoste de natură, de viață simplă, de familie, de casă; tendință lirică, intimistă (Fénelon, Michelet, Modigliani, Pascal, Poussin, Rouault, Schumann, Velásquez).

Marte în Rac: Se află în stare de slăbiciune, în *cădere*. De fapt, agresivitatea marțiană este dezarmată, refulată sau pasivă; în anumite cazuri e vorba de apărare pasivă, de tenacitate (cleștii crabului care apucă și nu dau drumul). Dar poate să existe și supracompensație, ca la Byron care, infirm, a do-

rit să devină — și a reușit — înotător, boxer, scrimer, războinic. Cel mai adesea, agresivitatea se întoarce împotriva subiectului sau se exercită în interior, în mediul intim. De unde critica sau lupta în familie, (Marx, Byron), dacă nu chiar încercările familiale (Caterina de Medici, Maria-Antoaneta, Lamennais: luptă în interiorul Bisericii, Cocteau: *Părinții teribili, Copiii teribili*).

Jupiter în Rac: Se află în stare de demnitate, în *exaltare*. Face să înflorescă valorile familiale, creează pe „pater familias”, pe păzitorul căminului, pe stăpînul casei, afirmînd virtuțile domestice, lăcomia, confortul material (Chabrier, Dumas-Fiul).

Saturn în Rac: Nu există o configurație mai problematică; de altfel, Saturn este extrem de slab în Rac, aflîndu-se în exil. Astrul și semnul au o mișcare comună: se dau înapoi, regresează; de unde o tendință marcată spre infantilism, introversiune și schizoidie. Retragere adesea însoțită de tristețe, întotdeauna de singurătate, arzătoare sau înghețată. Este vorba cînd de insensibilitate și despersonalizare (Comte, Montaigne, Taine...), cînd de hipersensibilitate cu egocentrism, subiectul resimțînd în el răceală (Chateaubriand, Michelet, La Fontaine, Leopardi, Fénelon, Samain).

MITOLOGIE

Lunile albe

În zodiacul sanscrit apare, atît pentru cel de-al patrulea semn zodiacal, cît și pentru majoritatea celorlalte, o denumire asemănătoare cu a noastră: Karkataka (în patru silabe), crabul (în latină: *cancer*). Din cuvîntul acesta, așa cum s-a văzut și la Mecha, berbecul, regulile ezoterice permit să se deducă sensul general al semnului. Este vorba de încheierea Tetragramei sacre constituite de cele patru stări ale lui Brahma; cele patru aspecte ale cauzei prime Parabrahman; cele patru planuri ale vieții și cele patru condiții sau etape ale manifestării Cuvîntului sacru. Este deci al patrulea element complementar al manifestării triunghiului ascuns, din care provin semnele precedente. Acest lucru face din Rac o sinteză ce cuprinde și generarea conștientă.

În acest punct al Zodiacului ajung, ca să încheie tetragrama, cele patru planuri universale ale vieții controlate de conștiință, caracterizate astfel:

- În plan divin: Conștiința unicului în propriul său plan.
- În planul manifestării în potențialitate: Conștiința somnului fără vise.
- În plan psihic: Conștiința visului, gînd rezolvat în imagini.
- În plan fizic: Conștiința stării de veghe, expresie în oglindă a gîndirii.

Ultimul plan poate forma baza unui tetraedru, pe care, avînd în vedere că reprezintă potențialitățile unui triplu ego, „zenitul divin” pogoară raza vitală evocată la Berbec. Este vorba deci de forța generatoare, izvorită din planurile cosmice.

Anticii situau la *poarta* Racului furnicarul de suflete, venite din Calea Lactee spre a se manifesta sub o formă numită „albine”. Iar tradiția ne furnizează, de altfel, numeroase simboluri analoage: aglomerarea de stele care se

găsește în inima constelației Racului a fost denumită Stupul și, mult mai în vechime, Progenitura. Una dintre stelele acestea foarte strălucitoare se numește în ebraică Acubene, ceea ce înseamnă Colțul Tainic. Altele sînt Argho (Arca) și Ieslea. Toate au legătură cu nutriția, fecunditatea, feminitatea, mulțimea, căminul.

Simbolurile fecundității sînt legate, încă din Antichitate, de modificări în lumina Lunii (în Egipt, Isis este fecundată primăvara de Osiris, iar fazele ei erau urmărite cu atenție pentru semănături și plantații. În Persia, este vorba de mitul seminței Taurului ceresc, figură ce se regăsește, în mod destul de curios, în legende japoneze).

Miturile greco-latine tradiționale prezintă Racul ca pe o „mulțime”, Luna, drept „multiformă”. Denumirile sale în aventurile fabuloase sînt nenumărate.

Legenda referitoare la Elena, Paris și Menelau este deja o prefigurare a numeroaselor variațiuni literare ulterioare privind destinul omului dezvirilizat de femeie și, în cele din urmă, înșelat, fiindcă s-a lăsat păcălit de făgăduielile ei.

Artemis-Diana-Astarte, altă figură lunară, cea pe care ura unui Zeu mai puternic a împiedicat-o să-și împlinească destinul de femeie, suferea un blestem ce o constrîngea să vîneze toate viețuitoarele: este melancolicul corn de lună, acoperit de nori rătăcitori și aruncînd o lumină albăstrui prin tufșuri.

Iată-o și pe Hecate, zeiță blestemată și ea, regină a nălucilor, împinsă la nebunie, care își domolește ranchiuna dînd naștere unui dragon; apariție nocturnă, acesta așteaptă momentul să-și poată răzbuna mama împotriva zeului diurn la care nu va ajunge niciodată. Vrăjitoare, Hecate pregătește licori care anihilează voința. În felul acesta, prin mijlocirea Medeei, îl ajută pe Iason să scape de capcane și să ia Lîna de Aur. Deja, sub numele de Selene, ea favorizase pătrunderea navei Argos (Arca) în port, iscînd neguri dese ca s-o ascundă privirii paznicilor.

Persefona ne dezvăluie alt aspect și noi aventuri. În nopțile cu lună plină, Zeița este, într-adevăr, reținută în fundul ladului, în chinuri groaznice. Și, cum nu există mitologie în care să nu se manifeste un șarpe pe lîngă femeie, legenda spune că Zeus-Jupiter, sub înfățișarea aceasta, o răpise de la Erebus ca să se împreuneze cu ea.

Antiope-Illaira-Phoibe, ultima desigur prin antiteză cu Phoibos, compun de asemenea figuri lunare; întotdeauna, în fiecare din legende lor, se regăsesc simbolismele fundamentale.

Legenda lui Endimion este deosebit de transparentă. Întrucît acesta se lăsase năpădit de frumusețea și poezia clarului de lună, s-a cufundat într-o toropeală încărcată de euforie. Și Selene a venit să-și încununeze stăpînirea asupra lui aplecîndu-se să-l sărute pe frunte pe tînărul redus la neputință. Acesta a trăit asemenea deliciilor, încît l-a rugat fierbinte pe Zeus-Jupiter să-l facă nemuritor păstrîndu-i tinerețea prin somn. Iar Zeus, înduioșat, i-a îndeplinit dorința.

Să remarcăm în ce măsură miturile moderne ale lui „Pierrot” și „Jean de la Lune” sînt apropiate de aceste fabulații: contemplare, vis, părăsire de sine, încîntare, cărora le succed viclenia și trădarea. Și poate că modernii noștri

Zeus-Terapeuți sînt pe cale să realizeze legenda, menținînd tinerețea prin euforia hibernării artificiale...

Miturile clasice au exprimat așadar pe rînd toate valorile Racului și ale Lunii: blîndețe, părăsire de sine, vis, supunere, dorință de maternitate, euforie digestivă, neguri ale somnului, lene, dorințe de răzbunare, preparare de licori și otrăvuri de ingerat (arme femeiești), supunerea în fața unui destin fatal, rătăcire melancolică, urmărire a animalelor, manii, isterie și, la limită, nebunie.

Dar nu trebuie dedus din asta că nu există nici o valoare a Racului care să indice calea unei redresări. Într-adevăr, legenda ne oferă intervenția lui Zeus-șarpe. Și Orfeu a fost călăuzit de Vulpe ca să pătrundă în Infern și să-și aducă de acolo iubita. Prin umare, simbolurile jupiteriene și mercuriene rămîn compensatoare. Inteligența, prin analiză și sinteză, este destinată să salveze sufletul din tenebrele unde fericirea de a se exprima doar pe aripile visului poate să-l țină prizonier. Stăpînirea instinctelor trebuie să readucă armonia totală. Cheia de aur a adevărului este legată de toiagul lui Hermes-Mercur și de dublul șarpe al înțelepciunii.

Aceasta pare să fie lecția Tetragramei, una din marile taine ale Omenirii.

Legenda lui Heracles-Hercule și a Hidrei, cea mai reprezentativă dintre valorile Racului, este redată astfel: După primele sale isprăvi, eroul era însuflețit de o forță menită să-i slujească dorința de adevăr. Ajuns pe marginea uneia dintre intrările în Infern, la Lema, a găsit acolo celebra mlaștină în care boii, atrași de aparența înșelătoare a unei pășuni, se afundau ca să cadă victime Hidrei cu o sută de capete. În accepțiunea clasică, boii sînt sufletele, iar Mercur e păstorul lor. Fără ajutorul său, sufletele imaginează vaduri și se lasă înșelate de o iluzorie revenire pe țarm, dar sfîrșesc prin a se afunda, înghițite de amăgitoare mlaștină a pasiunilor. Aburii care, conform legendei, pluteau deasupra mlaștinii, reprezintă premonițiile instinctului vegetativ primar în fața pericolului. În acest univers originar, capetele multiple simbolizează diversitatea plăcerilor cărora omul ispitit crede că li se poate deda fără risc. Unitatea fundamentală a monstrului corespunde similitudinii intime a instinctelor înșelătoare care înăbușă tresăririle omului solicitat.

Eroul întruchipează reacția spirituală necesară, dar angoasată, în fața atracțiilor trupesti de tot felul, mai mult sau mai puțin demonice. Urmarea legendei este revelatoare: primele capete tăiate de Hercule vor renaște dublîndu-se de fiecare dată. Abandonarea a ceea ce nu este căutat decît pe jumătate a dus la două forme opuse de vis: cel demn de pasiune și acela, fascinant, care ar trebui detestat.

Iată așadar că un simplu muritor, nepotul său, îi oferă lui Hercule calea eliberării și a victoriei. Conducător de care, el este deprins să canalizeze forțele. Cauterizează (imagine a dificilului sacrificiu necesar) cu trunchiuri de copac aprinse rănile Eroului. Acesta este astfel întărit și triumfă. Aici intervine sentimentul matern al Herei care deleagă, drept avertisment, un crab (Rac) să-l rănească pe erou la picior. Depart de a se feri, el îl calcă pe crab în picioare, acceptînd durerea pentru a-și continua drumul.

În aceste două extreme, semnul poate să marcheze fie o fugă în plăcerile inconștientului pentru a scăpa de realitățile conștiente, fie, dimpotrivă, o luptă

eroică împotriva influențelor instinctive. Rezultanta finală nu poate fi decât individuală, în funcție de tema originară a fiecăruia. În legendă, echilibrul se restabilește prin aceea că Hercule a trebuit să blocheze sub o stîncă (indiferență obstinată) singurul cap nemuritor al Hidrei și că, neputînd să-i anihileze veninul, îi va cădea la rîndul său victimă prin tunica lui Nessus impregnată tocmai cu sîngele veninos al Hidrei.

Socotim necesar să ne referim aici puțin și la *legenda modernă*, iar biografia lui Claude Bernard scrisă de Henri Mondor ne-o va furniza. Iată așadar acest portret, impregnat tot de un Rac sublimat:

Meditativ, absorbit, anxios poate, o neliniște fără sfîrșit, mai frumoasă decît un vis lung, îl mîna din întrebare în întrebare pînă ajunge să lupte cu problemele sacre ale vieții. Într-un lăcaș umed, strîmt, de o sărăcie legendară, de o lipsă de confort scandalosă, detestat de vecini și supus anchetelor amenințătoare ale comisariatului de poliție, se dedă unor beții nemaiîntîlnite. Respirînd atmosfera morții, cu mîna în sînge, cunoaște tainele cele mai intime ale vieții, iar adevărurile care țîșnesc din această tristă cămăruță îi orbesc pe toți cei care știu să vadă. Încredințează unui tratat regulile metodei experimentale, supraveghînd, sesizînd, stăpînînd, din toate puterile, Proteul organic cu metamorfoze înșelătoare. A privit universul profund și neînfricat. Mari reverii îl învăluie în spiritualitate și noblete.

Trinitatea sa călăuzitoare: intuiția (partea de vis), deducția (partea de inteligență), verificarea (partea de acțiune), poate fi regăsită în legendele descrise. Claude Bernard spunea: *Ideea este sămînța; metoda e solul. Cunoscutul și necunoscutul, iată cei doi poli științifici necesari. Cunoscutul ne aparține, depozitat în experiența secolelor; în necunoscut nu ne putem deplasa decît cu ajutorul experimentării, care ne ferește de nerăbdarea de a cunoaște ce ne împinge neconștient spre eroare.*

PSIHOLOGIE

Țărnuț amintirilor

O apă liniștită

Personalitatea tipului Rac se construiește de obicei pe trunchiul unui temperament limfatic care, destul de tardiv, condiționează o viață fiziologică leneșă și lentă. Nativul nu pare grăbit să crească și zăbovește cu complezență în copilărie. Oricare ar fi formula sa — vagotonic, digestiv... — el se prezintă ca un *vegetativ* al cărui suflet se scaldă într-o mare de senzații difuze, de impresii vagi, înfășurat într-o țesătură de vise și apetituri, unde comandă în primul rînd necesitățile elementare: foamea, setea, somnul... Cu siguranță că nu există alt caracter la care trupul să apese atît de greu asupra sensibilității. Această sensibilitate cenestezică alcătuiește în orchestrația interioară un acompaniament care înăbușă prea ades melodia sufletului.

Îmbibat de limfă, de sevă, tipul Rac se însuflețește la nivelul forțelor obscure ale subconștientului, ale instinctului, ale senzorialității, de unde se ridică încet la suprafață, ca o făptură care tot amîna momentul în care să-și spargă cochilia pentru a ieși din cuib și a-și lua zborul. Dă impresia că trăiește retras din realitatea exterioară, ca animalul care își duce existența sub o carapace în interiorul căreia se deapănă o viață tăcută și nocturnă. Rînd pe rînd va fi socotit sedentar, contemplativ și astenic; i se va atribui un caracter *curgător*, va fi văzut în somnul vieții. Va aminti de aserțiunea că apele liniștite sînt cele mai adînci; în apropierea apelor sale originare, va rămîne mai mult sau mai puțin cufundat într-o noapte deschisă în același timp spre abisurile negre ale plăcerilor narcisiace și spre abisurile paradisiace ale angajării spirituale. În tăcerea interioară se poartă dialogul dintre sufletul animal și sufletul angelic,

*Al cărui vis acum pe palide-ape curge,
Palide-ape ce se-ntind pe drumuri de tăcere...*

RODENBACH

Complexul matern

Căutați mama și veți da peste Rac! Nimic surprinzător că această făptură, în interiorul său mică, fragedă, copilăroasă, delicată, vulnerabilă este ispitită, într-un prim reflex, să se replieze în sine și să se refugieze în blînda siguranță a sînului matern! Mersul înapoi al racului reprezintă, aici, atașamentul de copilărie, adică de mama de care nu poate fi despărțit copilul: mama-hrană, mama-siguranță, mama-tandrețe. Nativul din Rac crește cu ochii pironiți asupra mamei, întorși spre trecut. Devenit adult, își amintește cu emoție de copilărie și de familie; revine în locurile unde a crescut; reminiscentele, regretele și nostalgiile ocupă un loc important în viața sa psihică; se oglindește în trecutul său și orice imagine este pentru el o amintire (Proust).

Identificarea cu mama face din bărbatul Rac un *feminin*: este înclinat spre pasivitate, receptivitate, emotivitate, cu o sensibilitate feminină și gust pentru interior, casă, lucrurile intime... Nevoia sa de siguranță îl poate face timid, temător, pudic, puțin dezarmat în fața asprilor vieții. De unde derivă dificultatea de a trăi în exterior a acestei ființe făcută pentru interior, pentru a pătrunde înăuntrul lucrurilor și a crea o ambianță într-un cadru dat.¹

Ah! închideți fereastra deschisă spre viață...

CHARLES DE GUÉRIN

Dacă identificarea maternă este mai accentuată, poate apărea un adevărat complex care riscă să ducă la tulburări în afirmarea personală. Umilul devine becisnic, supus, dependent, căutînd protecție în dorința inconstientă de a rămîne copil. Conștiința Racului se adună în sine, nativul aflîndu-se pe drumul spre *autism*: hoinar, sălbatic, cu *capul în nori*, căutînd singurătatea, cărțile și alte întîlniri între patru ochi care îi favorizează retragerea în sine. În

¹ În grafologie la Rac se constată adesea numeroase bucle, ca și cum literele s-ar înfășura în jurul lor, s-ar încolăci ca niște scoici, mai ales iscăliturile.

exterior, acest hiperemotiv trăiește înecat în nesiguranță; ușor rănit de viață, rămîne mult timp marcat de o singură clipă de fervoare. Visează deci să se închidă într-o viață confortabilă, se refugiază în afecțiuni puerile, în reacții egocentrice, obiceiuri, superstiții trăind într-o atmosferă semimagică.

Această retragere trece adesea drept indiferență (el, care este cel mai sensibil dintre oameni!). Acest hipersensibil ajunge chiar să se rupă de ambianță; schizoid¹, este în același timp atât de introvertit încît nu-l mai interesează decît ceea ce se petrece în intimitatea sa. Primejdia care-l paște este să-și creeze un întreg univers interior pe care să-l substituie apoi lumii exterioare. Construcțiile imaginare, refugiile artistice, a căror figură curentă este bovarismul, dezvăluie faptul că nativul s-a repliat într-o atitudine facilă în fața efortului de a se adapta la realitate.

Răceala anturajului m-a înghețat. Ca broasca țestoasă, m-am retras, cu capul și labele, în carapace. Ermit fără voie, nici în singurătate nu mi-am găsit pacea... Mi-e groază să mă gîndesc la viitor. Înaintez de-a ndărâteala și cu ochii închiși...

AMIEL

Să-l liniștim pe cititor: nu orice Rac ajunge pînă acolo sau, mai degrabă, nu dă înapoi pînă în acest punct dramatic! Dar ca să înțelegi pe cineva trebuie să-l sesizezi în aspectul său negativ *posibil* ca și în aspectul său pozitiv actual. Și nimic nu îi e mai util unui Rac decît să-l ajuți să-și risipească cețurile, în care vede înaintînd împotriva sa fantomele pe care le-a produs. Trebuie totuși să recunoaștem că existența unui Rac nu este o experiență ușoară și confortabilă: din cele douăsprezece tipuri zodiacale, Racul e cel mai emotiv, cel mai sensibil; ce este atunci surprinzător în faptul că e mai vulnerabil decît ceilalți? Pe de altă parte, drumul său în viață constă în general în a-și vedea eul înfruntînd aventura în profunzime, către sursele interioare: *coborîrea în străfundurile sale*. Or, dacă experiența asta poate să fie cea mai bogată dintre aventurile omenești, ea poate fi, trebuie s-o admitem, și cea mai dureroasă.

Totul depinde, în final, de natura „complexului matern”. Cu cît Racul rămîne mai dependent de mama sa, supus tardiv influenței ei psihice, cu atît mai mult el poate să se teamă că trebuie să înfrunte încercarea vieții.

Să semnalăm acum și că există o varietate de Rac care, „răzvrătit față de mamă”, trăiește sub imperiul opoziției: mama este criticată, combătută, respinsă, mai mult sau mai puțin detestată; o dată cu ea sînt discreditate și toate valorile pe care le reprezintă: sensibilitatea, intuiția, iraționalul... Dar oare acești Raci raționali, uscați și reci, au reușit, cu adevărat să taie cordonul ombilical psihic? Reușita pentru un Rac nu constă nici în a depinde de mamă, nici în a o respinge, ci în a accepta și a împlini valorile materne cu autonomia unei personalități de adult.

Neîndoiros, femeia Rac are o evoluție psihică mai ușoară. Identificarea ei cu mama îi permite de la bun început (cu excepția vreunui conflict major în stare să o opună acesteia) să accepte elanurile inimii care alcătuiesc marea

femeii. În plus, amenințarea care apasă asupra Racului este de a se crampona cu încăpăținare de individualismul său, de posesiunile sale personale, cînd de fapt împlinirea și-o poate găsi pe calea victoriei vieții colective asupra individului. Or, pentru femeie, copilul este drumul gata trasat al unei asemenea evoluții.

Un supraemotiv subactiv

Sub aspect caracterologic, Racul este supraemotiv și subactiv. La el, inactivitatea detunează emotivitatea de la a acționa asupra lucrurilor, pentru a o readuce la conștiința de sine. Nativul se întoarce spre tărîmurile interioare unde emotivitatea sa, deosebit de selectivă (sensibilitate extremă la anumite evenimente, insensibilitate la altele care pot să fie mai grave), poate să se sublimeze. Mai mult sau mai puțin introvertit și schizoid, după cum am văzut, el rămîne fidel imaginilor sale și unui viu sentiment pentru sine; este un *Narcis* și, totodată, un liric. Dar, prin contemplare, emotivitatea poate să-i încînte viața: totul se petrece în sine, în sufletul său delicat și tăcut. Îi este sete de o intimitate pe care știe atît de bine s-o creeze și s-o împartă cu alții. Doar că inactivitatea îl poate reduce mai mult sau mai puțin la neputință. Fără elanul unui sentiment, e un leneș, dar forța inerției poate lua la el forma tenacității (să ne gîndim la cleștele racului). Este conștient de această slăbiciune și caută să se protejeze împotriva rănilor pe care le poate primi din afară (adesea îl vedem zăvorînd ușile, trăgînd obloanele, trăind ascuns); cu toate acestea, viața interioară nu trebuie să-i slujească drept scuză ca să dezerteze din viața exterioară. Revenind spre sentimentul de sine, este în sintonie, în comuniune cu natura care i se oferă drept refugiu al unui „hoinar singuratic”, ceea ce se împlinște adesea cînd se îndepărtează de oameni. Racul insensibil la natură, pe care relația cu natura îl face mai dur, aparține tipului ce și-a respins mama (este cunoscută relația afectivă între mamă și natură).

Racul lunar se simte în *noaptea vieții*; el accede la conștiință prin ceea ce îi „răscolește măruntaiele”; intrarea în starea de veghe este legată de o trezire a emoțiilor sale. Această conștiință crepusculară ajunge, în cazul tipului inferior, la somnul organic dacă nu la evadarea conștiinței visătoare: trece pe lîngă lucruri fără să le priceapă poezia, pe lîngă oameni fără să le asculte chemarea; aspiră la odihnă, la calm, departe de riscul acțiunii și al creației. Dar ceea ce la tipul inferior este conștiință somnolentă devine la tipul superior fervoare a vieții obscure. Larga sa deschidere spre inconștient îl pregătește pentru orice efuziune și îl face să trăiască poetic. De fapt, voința nu i se clatină decît atunci cînd intervine un interes afectiv puternic.

Racul nu vede și nu iubește realitatea prezentă decît dacă e împodobită cu vîlul iluziilor, de vreme ce își poartă pretutindeni cu el sentimentul: *el își visează viața, dacă nu-și poate trăi visul*. Uneori el este un vis pentru ceilalți, iar aceștia sînt pentru el un vis. Imaginația e calitatea sa dominantă; ea colorează orice realitate și vagabondează în voia dispoziției sale alternativ veselă și melancolică. Este un elegiac, un romantic, care are gustul miraculosului, al fantasticului.

¹ „Un adăpost pentru o sensibilitate prea vulnerabilă”, iată definiția dată de Kretschmer termenului „schizoidie”.

Trebuie să admitem, în cele din urmă: semnul Racului este unul din semnele cele mai *difficile de trăit*. Pe terenul său cresc cele mai frumoase flori ale sensibilității, iar poezia dă fructele cele mai savuroase; dar este și terenul cel mai propice refuzărilor și producțiilor nevrotice rezultând din predispoziția spre infantilism.

Cele două fețe ale unui lanus psihologic

Dar cât este de complexă lumea Racului! Nici nu am definit bine corpul, că observăm o bifurcație, care apare atât la plecare, cât și la sosire. Nu este oare Racul prins între un suflet animal îmbibat de nevoi trupești destul de primitive și un suflet angelic plin de har ceresc? Nu-l vedem oare veșnic oscilând între două vise, două doruri? Este legat de patrie și împins spre depărtări; de parte, nu se gîndește decît la țara natală; revenit acasă, visează țarmuri, tărîmuri exotice sau imaginare... Vede așadar cum se conturează o linie de demarcație a apelor Racului.

Există un Rac cuprins de fervoarea înrădăcinării și marcat de o *dispoziție sedentară*, lasă impresia unui vapor care și-a aruncat ancora în port; se leagă de lucrurile vieții pămîntești așa cum scoica e prinsă de stîncă. Ancorat în opiniile sale, este preocupat de realitățile prozaice într-o asemenea măsură încît nu se poate desprinde de ele, fie că e vorba de starea sănătății sau de interese materiale. E un suflet simplu, o fire de *bonom*, liniștită, familiară, comodă, uneori destul de asemănător cu un urs, fără pasiuni aparente, sedentar (Rembrandt).

Și mai există un Rac cuprins de fervoarea dezrădăcinării și marcat de o *dispoziție călătorească*; fire rătăcitoare, lasă impresia unei bărci în derivă. Acest al doilea tip, desprins de realitatea prozaică, este lipsit de simț practic: plutește în afara, în marginea lucrurilor. E o ființă bizară, capricioasă, complicată, altfel încântătoare și captivantă; adevărat licurici, nu stă locului, este instabil, hoinar, mai mult sau mai puțin nesatisfăcut (Cocteau).

Sub aspect caracterologic, această bifurcare situează supraemotivul-inactiv la încrengătura secundarității cu primaritatea, făcînd din Rac fie un *Sentimental paranervos*, fie un *Nervos parasentimental*.

Racul secundar este așadar un *Sentimental*; se întîmplă ori de cîte ori Saturn e dominant în cerul său. Un asemenea caracter nu este prea des fericit. Secundaritatea oferă un azil tainic și profund emotivității refulate care se exprimă în rumegări dureroase. Subiectul e înclinat spre meditație, dar încetează mai mult sau mai puțin să trăiască pentru a *simți că trăiește*, fiind ades subjugat de cenestezia sa, de starea sănătății sale. Indecis și veleitar, acest inhibat seamănă cu alergătorul lui Zenon care, în reflecția asupra cursei, pierde puțința de a-și atinge țelul. Conștiința sa are tendința să adoarmă cu opiumurile fabricate în sinul său, să secrete scrupulul, resemnarea, melancolia, auto-acuzația, mizantropia. Sentimentele morale ocupă un loc important în modul de a gîndi, iar trăsătura dominantă a caracterului său este conștiința, cu fidelitatea față de amintiri, atașamentul față de trecut și de obișnuințe.

Racul primar este un *Nervos*, cu o dominantă lunară, mercuriană și marțiană. Este expus contradicției unor ambalări succesive. Tendința sa dominantă este nevoia de schimbare, de reînnoire a emoțiilor, datorită mobilității și vivacității sentimentelor sale; în fond, este un vagabond afectiv, trecînd de la o legătură la alta, plecînd dintr-un loc într-altul, dintr-un mediu într-altul... dar întotdeauna legat de imaginile eului sensibil și susceptibil.

Firește, nu există o linie de departajare absolută între aceste două caractere și, foarte des, Racii împrumută trăsături și de la unul și de la altul, fără ca Sentimentalul paranervos să poată fi clar distins de Nervosul parasentimental.

Memoria pură

Memorie, imaginație și intuiție sînt datele cardinale ale inteligenței senzoriale a unui Rac.

Dacă tipul acesta nu s-a putut desprinde de copilărie, de familie, modul lui de a gîndi este timid, complezent, insuficient de eliberat de reacțiile imediate, de prejudecăți sentimentale. În plus, emotivitatea îi încurajează subiectivitatea, face să se nască în inima lui neliniștită puseuri antiintellectualiste, credințe-refugii, adevăruri care nu duc la nimic; din ea derivă spiritul capricios care se complace în cețurile ficțiunii, gîndirea care se învîrte în cerc. Dar la Racul eliberat, aceeași emotivitate reprezintă tocmai o forță spirituală: gîndirea lui cîștigă în căldură și se lasă antrenată de sentimente mărețe; de aceea el are adesea o inteligență justificatoare și apologetică.

De multe ori putem întîlni acest tip dedîndu-se unei visări hoinare, unei reverii a sentimentului care se etalează ca o suită informă de imagini sau ca un abur sonor; se distinge la el un fel de lene de a gîndi. Dar cînd spiritul său domină unda emoțională care îl străbate, el reține ideea ce i se prezintă, o încălzește, o face să se maturizeze interior: o *clocește*. Pentru o asemenea ființă, *noaptea este într-adevăr un sfetnic bun*. O anumită secundaritate a reprezentărilor cu dominantă afectivă acumulează în el lente maturații care, la momentul potrivit, ies din subconștient sub imperiul unei situații concrete. Dar adevărul trebuie să vină dinăuntru și din profunzimea ființei, să fie simțit și trăit, să fie un adevăr *care iese din puț*. Este o inteligență care aproape că ar putea fi calificată drept maternă, fiindcă reprezintă un demers de *participare*: asemeni mamei care participă la viața copilului ei, îl ghicește, îl simte cum își simte propriul trup. Oare nu am pășit acum pe calea *spiritului de finețe* al lui Pascal (Mercur și Venus în Rac), care cunoaște lucrurile „întrînd în ele” și nu se străduiește decît să convingă insinuîndu-se în suflet?

Născut cu Luna în Rac, Bergson a consacrat tipul acestui semn, fixînd rolul intuiției. Acest filozof al visului și al contemplării îl cheamă pe om să se privească în sine, să descopere datele nemijlocite ale conștiinței: să fie mai înainte de orice *atent la desfășurarea spontană a duratei sale, a duratei care curge*, a melodiei neîntrerupte a vieții interioare. Dar *conștiința* această înseamnă mai întîi *memorie* iar Bergson vrea să surprindă *memoria pură*, unde spiritul păstrează toate amănuntele tabloului vieții trăite... în căutarea vieții trecute, a timpului pierdut. Acest eu profund, pe care tinde să-l

atingă dincolo de *eul social*, este tocmai *eul lunar* la care participă Racul și intuiția, în sensul pe care i-l dă Bergson, drept demers scump Racului.

FIZIC

Un bolnav închipuit

Morfologie

Nu există un semn morfologic care să ne permită să regăsim un *aer de familie* în portretele Racilor. Mai înainte de orice, caracterizarea planetară e cea care dă tonul: saturnienii din Rac seamănă între ei prin subțirime, paloare, fire plăpândă, delicată; jupiterienii, prin grăsime digestivă, putere placidă...

Cu toate acestea, ramificațiile planetare converg spre un tip ideal al cărui portret poartă urmele unuia sau mai multor semne reunite: este vorba de tipul *lunar*.

Acest tip aparține temperamentului limfatic-digestiv și psihicului. Este în general un dilatat, un adipos, cu forme îngreunate, cu tendință spre obezitate, spre moliciune. Pe față, predomină etajul inferior, cu buze cărnoase sau gură mare; cu vârsta, își fac adesea apariția pungile pe fălci, bărbia dublă. Fața este rotundă, ușor aplatizată, adesea ca o lună plină; fruntea e bombată, cu limite neprecise, cu arcade trasate ușor, cu ochii ieșiți din orbite; nasul este mai degrabă mic, scobit la rădăcină și cîrn. În ansamblu, contururile sunt unduioase, contopite, învăluitoare, fluide; trăsăturile estompate, nedecise, șterse, profilul în linie ondulată cu ceva abia schițat, neterminat. Impresia generală e a unui chip destul de copilăros. Tenul este adesea palid, livid; privirea, blîndă, visătoare, vagă, pierdută departe; expresia, temătoare, naivă, mirată sau absentă.

Mai mult decît orice alt tip, Racul e expus să-și vadă morfologia pasivă primind pecetea deformantă a constelației sale natale. Pentru un caz de evidentă asemănare (ca Schubert sau Corot), cite altele nu se depărtează de portretul ideal? În majoritatea cazurilor, nu se percep decît unul sau două elemente evidente: la unul, fața rotundă, la altul, fruntea bombată, la un al treilea, privirea pierdută în nori... restul feței trădînd o caracteristică străină.

Mers și mimică

O oarecare nonșalanță, un fond de moliciune, iată ceea ce, în mare, caracterizează mersul tuturor Racilor. Dar, între unul și altul, deosebiri sînt mari: de exemplu, limfaticul cam greoi, de genul *omulețul liniștit*, și sclav al nervilor mereu crispați, epuizîndu-l. Între cel adormit și cel supravoltat, mimica nu poate nici ea să semene. Introversiunea primului îi permite să ascundă ceea ce simte sub o mască de indiferență: este un sensibil rece. Celălalt, ai cărui nervi reacționează la cea mai mică excitație, fără carapace, este ușor de rănit, roșește pentru un fleac, plînge repede, tresare la cel mai mic gest: pe chipul său mobil se pot citi toate emoțiile care îl năpădesc.

Dar toți au o prezență umană, accentuată de simplitatea, de familiaritatea lor. Strîngerea lor de mînă e puțin moale, dar rotundă și învăluitoare; la fel, vocea lor este destul de slabă; murmură, mai mult confidențial decît oratoric.

Sănătate

O omonimie supărătoare cu teribila boală* nu trebuie să le inspire nativilor teama că, mai mult decît alții, sînt vulnerabili la atacurile ei. La drept vorbind, pentru asta e nevoie de o cu totul altă înclinație morbidă decît locul ocupat de Soare în Rac, iar tradiția nu ne spune nimic — și nici statisticile moderne — în legătură cu pozițiile astrale care pot predisune la această boală.

S-a observat totuși că în timpul perioadei (1914–1940) cît Pluto a tranzitat prin zodia Racului, boala a proliferat: cancer la sîn, în special, la femei, iar la bărbați cancer al organelor digestive. Întrucît Pluto reprezintă pentru omenire în general, ca și pentru fiecare dintre noi, un soi de demon interior, el poate fi considerat ca un flagel care exaltă aspectele malefice ale zodiei, fără însă ca ea să fie destinată cancerului ca boală specifică. Tuberculoza, ca și bolile respiratorii, au marcat trecerea lui Pluto în Gemeni înainte de 1914, fiind adesea semnalate în temele individuale prin acțiunile malefice ale lui Mercur, stăpînul zodiei. Din 1940, dimpotrivă, Pluto aflîndu-se în semnul Leului, statisticile oficiale situează în fruntea cauzelor de mortalitate bolile vasculare, cardiace și circulatorii, în legătură — s-ar părea — cu necazurile Soarelui, stăpîn al zodiei, și cu analogiile dialecticii Leu-Vărsător pe plan medical.

Acestea fiind stabilite, să spunem că la Racul-tip predomină tendința spre un temperament limfatic, spre „umori“, cum se zicea pe vremuri, și să remarcăm faptul că Luna, stăpînă a zodiei, este astrul care generează cel mai des schimbările de umoare. Dar mobilitatea nu e apanajul acestui tip decît prin anumite laturi și, în general, pe plan psihic. Se constată reacții lente, adesea neprevăzute, dar leneșe. Caracteristica principală este o nevoie irezistibilă de somn, trezirea musculară este îndelungată; cu ochii deschiși, nativul îi închide de mai multe ori și trebuie să și-i frece ca să îi deprindă cu ambianța, căscatul, întinderea și pocnirea falangelor sînt preludiile necesare oricărei decizii pentru o activitate fizică. Siesta e de rigoare, iar nativii din Rac sînt adepții cei mai convinși ai papucilor și fotoliului la gura sobei, pentru veghea de seară.

Cu un asemenea temperament, boala ia forme ciudate, cu simptome imprecise, insidioase, multiforme, cu o incubatie lentă, urmărind de aproape fazele lunii sau suferind modificările orare ale ritmului zilnic: reacții organice instinctive la cel mai de jos nivel între orele patru și șapte de dimineață (cu excepția instinctului genezic) și, din nou, o perioadă critică la sfîrșitul după-amiezii, cu tulburări funcționale și angoase. Convalescențele, dacă nu intervine un aspect major al unui Marte sau al Soarelui, nu pot să fie decît lungi, ducînd la o stare de vindecare imprecisă. În fond, sînt boli ideale pentru un dr

* Referire la numele, în limba franceză, al zodiei Racului: Cancer omonim al numelui bolii (n.t.).

Knock! Și, cît de puțin preponderent ar fi Saturn în horoscop, se poate constata imediat astenia, presiunea arterială anormal de scăzută, complicațiile de natură obstructivă în bolile curențe ale semnului zodiacal.

Ele provin în principal dintr-un dezechilibru neuro-vegetativ, cu toate consecințele psihosomatice pe care le atrage după sine o asemenea diateză supusă urmărilor multiforme și reciproce ale acestor simptome. La glandele endocrine se observă disfuncții atât hiper — cît și hipo —, puseuri și anomalii de pubertate, nanism sau gigantism timic ori hipofizar. Timusul, care dispăre aproape în întregime în adolescență, pare să fie de altfel glanda specifică a Racului. Acești bolnavi par să pună enigme medicinei, dar, paradoxal, sînt ușor de îngrijit dacă perseverează destul de mult timp. Pentru simptomele vagi, organe ca: ficatul, pancreasul, vezica, stomacul, intestinul sau alt viscer digestiv pot fi simultan înscrinate și tratate, dar, pe scurt, pare să fie vorba de un fond de necesități niciodată îndeplinite spre totală satisfacție a subiectului. Dar Raci renunță repede la un tratament, nelăsîndu-i timp să acționeze, și schimbă medicul.

Hiperemotivitatea infantilă îi face tributari nevrozei, care poate merge de la plasticitate psihică anormală pînă la isterie, în temele foarte distonante. În anumite cazuri, docilitatea, receptivitatea ajung pînă la *vampirism reflex*. Tendința spre escapade, astenie, schizoidie poate reprezenta etape succesive ale acestei nevroze.

Plecînd de la simbolurile specifice ale semnului — stomacul și mama —, o lucrare datorată doctorului Flanders Dunbar stabilește o relație între ulcerul stomacal și un conflict afectiv legat de mamă: complex de înțarcare sau de ranchiună; psihanaliza modernă ne indică, de altfel, punctul de plecare al acestui complex, corespunzînd pe de o parte aspirației la independență și, pe de altă parte, nevoii de a se lăsa *răsfățat*. Natura acvatică a semnului este vizibilă, în diversele afecțiuni legate de umori: migrene menstruale, umflarea sînilor, celulită, obezitate hidropezică, faze de tensiune mare și mică în sensibilitatea superficială. Și, după unii medici, această abundență de simptome tulburi ar fi legată de verminoză, tot un simptom lunar, parazitismul fiind una din formele limită ale satelitismului. Pe de altă parte, se pretinde că maternitatea este mai ușoară la nativele din această zodie, cu condiția să nu apară un aspect negativ al Lunii în tema lor.

O terapeutică logică pare a fi schimbarea terenului: se poate recurge fie la regimuri alimentare, fie la practici termale, fie la sugestie, la magnetism și la hipnotism, dar cu precauții. La polul opus, se poate concepe tehnica modernă a hibernării, repaus complet pentru reflexele defazate, repaus urmat de o lentă readaptare.

Vestimentație

Sub semnul Racului, trăsătura esențială a modei feminine este... femininul. Femeia Rac își îngrijește dragăstos corpul, ca o pisică; delicatețea ei o îndeamnă să folosească dantela, tot ce e mătăsoș, să prefere culorile calde, părul abundent... Impresia dominantă este a unei eleganțe discrete și a unei simplități grațioase. Maria-Antoaneta (Ascendent Rac) și epoca ei evocă des-

tul de bine stilul Racului. În zilele noastre, femeia din această zodie urmează cu multă docilitate capriciile modei; dar nu reține decît ceea ce o feminizează mai mult.

Deși se poate întîmpla ca un tînăr Rac să manifeste în îmbrăcăminte o grijă excesivă, chiar manierism, bărbatul Rac este în general prea interiorizat ca să se preocupe de felul cum se prezintă; cel mai adesea se îmbracă neîngrijit, fără eleganță și chiar foarte neglijent.

Tipuri mixte de nativi din zodia Racului

De vreme ce vă cunoașteți semnul solar și puteți cunoaște semnul Ascendent, vă este posibil, combinîndu-le să obțineți o formulă psihologică mai individuală. Este combinația pe care vom căuta să o definim aici.

RAC-BERBEC

Ascendent Rac și Soare Berbec
sau Soare Rac și Ascendent Berbec

Există incompatibilitate între aceste două firi antinomice: una care se retrage, se repliază, trăiește într-un refugiu interior, într-o sensibilitate vulnerabilă, este conservatoare, înclinată spre trecut, obiceiuri, amintiri..., cealaltă care sare în față, temerară, trăiește pentru progres și pentru viitor... De unde o dualitate care se exprimă prin escapade și capricii, faze de visare, de contemplare și accese de exteriorizare motrice, depresiuni și ambalări (Goya, Ludovic al XV-lea, Van Gogh).

RAC-TAUR

Ascendent Rac și Soare Taur
sau Soare Rac și Ascendent Taur

Aici predomină valorile lunare, plastice, senzoriale, materne uneori sub o formă vegetativă, digestivă. Sensibilitate, imaginație, vis, sentimentalitate romanesă, dragoste pentru viața simplă și rustică. Fire rezervată, pasivă, receptivă. Atașament, dragoste de casă, conservatorism, economie, fecunditate (Fauré, Proust, Jean-Jacques Rousseau).

RAC-GEMENI

Ascendent Rac și Soare Gemeni
sau Soare Rac și Ascendent Gemeni

Asocierea valorilor lunară și mercuriană denotă o fire tînără, cu trăsături de copil sau de adolescent. Personalitatea, puțin structurată, este adesea vagă, instabilă, dependentă, puțin stăpînă pe ea însăși. În schimb, e multiplă, plastică, receptivă, atentă la vibrațiile anturajului. Nativul este strîns inserat în mediu, care poate vizibil să-l îmbogățească sau să-l sărăcească. Inteligența sau sensibilitatea lui sînt vii, repede excitabile, și se pot conjuga într-o viață interioară intensă; pot și să se despartă, relevînd un spirit abil și lejer, pe de o parte și o viață profundă, pe de alta (Cocteau, Dufy, Pissarro, Schumann).

RAC-LEU

Ascendent Rac și Soare Leu
sau Soare Rac și Ascendent Leu

Un veritabil lanus psihologic compus dintr-o fire nocturnă, un suflet tăcut și retras și dintr-o fire diurnă, cu o voință spectaculară în afirmare. Caracterul este

prins între supunere și independență. Legătura dintre aceste două firi produce o sensibilitate avidă să radieze, o emotivitate care caută aprobarea sau obiectivarea: visul Racului aspiră la împlinirea totală (Claudel, Debussy, Michelet).

RAC-FECIOARĂ *Ascendent Rac și Soare Fecioară*
sau *Soare Rac și Ascendent Fecioară*

Avem de a face cu un introvertit, delicat, plin de tact, orientat spre un ideal interior, dar prea des înclinat spre un complex de inferioritate, de inhibiție nervoasă și de puritate: exces de modestie, de retragere, de scrupule, de susceptibilitate preocupată de fleacuri. Nativul are tendința să se închidă în viața sa particulară, să-și cultive intimitatea; poate să-și organizeze lumea visului și chiar s-o facă și confortabilă, conciliind sensibilitatea cu logica (Clara Schumann).

RAC-BALANȚĂ *Ascendent Rac și Soare Balanță*
sau *Soare Rac și Ascendent Balanță*

Fire precumpănitor sentimentală și feminină, împărțită între plăcerea intimității familiale, a vieții de casă și plăcerea societății, a mondenității. Caracterul este amabil, comod, împăciuitor, dar are o voință indecisă, ezitantă, veleitară. Aspirațiile individuale și nevoia de exteriorizare caută un echilibru armonios și traduc două curente de sensibilități suprapuse: melodia interioară care curge liniștit și firea epidemică vibrând la unison cu lumea exterioară (Bergson).

RAC-SCORPION *Ascendent Rac și Soare Scorpion*
sau *Soare Rac și Ascendent Scorpion*

Predomină simțul valorilor nocturne, care se traduce prin atracția pentru mister, sau profunzimile vieții interioare. Fire tăcută, enigmatică, animată de pasiuni profunde, dureroase. Caracterul este tenace, dintr-o bucată, cu sentimente ancorate în unghiurile cele mai profunde ale sufletului. Magnetism atractiv, fecunditate, creație (Rembrandt).

RAC-SĂGETĂTOR *Ascendent Rac și Soare Săgetător*
sau *Soare Rac și Ascendent Săgetător*

Instinctul migrator este profund și se exprimă prin gustul nomad pentru călătorii, aventuri și expediții, fără să-și renege însă originile. Sensibilitatea caută o ieșire spre sfera ideală și se poate exprima într-o credință generoasă, în bunătatea universală (Corot).

RAC-CAPRICORN *Ascendent Rac și Soare Capricorn*
sau *Soare Rac și Ascendent Capricorn*

Nativul poartă în el două firi antinomice: una emotivă, tandră, vulnerabilă, copilăroasă..., cealaltă insensibilă, rece, concentrată, severă, bătrânicioasă. De aici rezultă o viață interioară profundă, dar chinuită, în care alternează ușurătatea cu rigoarea. Ambivalența creată nu-l împiedică însă să fie dintr-o bucată în dragostea de trecut, constant în alegerea sa, încăpăținat în vocație;

dar, după înrădăcinare, trebuie să accepte desprinderea (Herriot, Leopardi, Simone Weil).

RAC-VĂRSĂTOR *Ascendent Rac și Soare Vărsător*
sau *Soare Rac și Ascendent Vărsător*

Fire ciudată, avînd nostalgia paradisului pierdut și trăind deja într-o lume de apoi cerească, sau legată de familie, de siguranță, de trecut, de tradiție... și totuși tinzînd spre emancipare, inovație, progres... Sensibilitatea este extremă, idealismul poate să conducă la utopii, cu atît mai mult cu cît caracterul e lipsit de fermitate. Familia și prietenia sînt cele două centre afective (Byron, Schubert).

RAC-PEȘTI *Ascendent Rac și Soare Pești*
sau *Soare Rac și Ascendent Pești*

Nativul se lasă dus de viață, fiind sensibil la ambianță, dar permeabilitatea aceasta îl face prea des evaziv, instabil, haotic. Nedominată, emotivitatea sa e copleșitoare; ea îl face pe nativ impresionabil, dăruit cu imaginație, cu un oarecare misticism. Sensibilitatea se transformă ușor în devotament, în compătimire, în idealism umanitar (La Fontaine, Modigliani, Montaigne).

Aparența

Racul și alte semne zodiacale

Un Rac și un Berbec sînt tot atît de străini unul față de celălalt ca apa și focul; unul dă înapoi, pe cînd celălalt avansează, unul este delicat și feminin, iar celălalt dur și hiperviril... Imposibilă înțelegere.

Un Rac și un Taur trăiesc ușor în simpatie, deși visul celui dintîi nu se acomodează cu realismul instinctiv al Taurului; se simt înflorind într-o viață simplă și pașnică.

Un Rac și un nativ din Gemeni se înțeleg bine, ca un copil și un adolescent; cooperează, unul cu inima, celălalt cu mintea, și se întîlnesc mai ales în dragostea de schimbare.

Un Rac și un Leu se deosebesc ca noaptea și ziua; cu cît unul este mai interiorizat, mai receptiv, cu atît celălalt este spectacular, impunător; se înțeleg greu între ei.

Un Rac și un nativ din Fecioară găsesc ușor un teren de înțelegere în particular, fiindcă au împreună viața interioară, felul rezervat de a fi, delicatețea, dar unul este prea sensibil, celălalt prea mintal.

Un Rac și un nativ din Balanță: două firi afectuoase, sentimentale; dar emotivitatea lor nu este la același diapazon: una este prea profundă pentru cea de-a doua, care e prea exterioară.

Un Rac și un Scorpion se armonizează la nivelul sensibilității lor profunde; două firi complexe, capabile de o intimitate în care nu pătrunde nimeni și unde pasiunea poate să fie dureroasă, dar rămîne stabilă; sînt legați unul de altul.

Un Rac și un nativ din Săgetător au destul de puține puncte în comun, poate doar dragostea posibilă de călătorii, dar pot găsi armonia pe plan moral.

Un Rac și un Capricorn, iată opoziția ireductibilă: un hiperemotiv, față în față cu un rece, un copil față în față cu un bătrîn... Este posibilă vreo înțelegere între ei?

Un Rac și un nativ din Vărsător, iată două firi imaginative care se înfruntă; una acvatică, cealaltă aeriană; între ei poate înflori o frumoasă relație.

Un Rac și un nativ din Pești prezintă numeroase puncte comune; se înțeleg intuitiv și simpatizează în comuniunea spre un ideal de bunătate; pasiunea lor este profundă și durabilă.

Vrăjile nopții

Se știe că Racul este semnul lunar feminin care reprezintă viața de familie: mama, căminul natal, apoi casa unde te instalezi și copiii pe care îi crești. Racul are nevoie să-și întemeieze un cămin, altfel este lovit în însuși izvorul ființei sale. Iar în dragoste, va fi copil sau mamă.

Nativul din Rac este „asemeni tînărului emotiv, delicat și sensibil pus în fața realităților brute ale vieții... Imaginația îi devansează experiența. El nu se avîntă cutezător ca Frixus (Berbec) spre o imagine apărută brusc din subconștient: compară lumea pe care o descoperă cu un vis îndelung purtat în el, îndelung mîngîiat. Acest vis de afecțiune, de iubire feminină poartă în el nostalgia primei copilării, sînul matern unde găsea blîndețe, protecție, consolare. Dragostea maternă, dragostea unică și de neînlocuit; Racul ar vrea să-i găsească în lumea adultă echivalentul. Ca un copil, pretinde o dragoste pe care să n-o împartă cu nimeni, o dragoste care înțelege, iartă, susține, o dragoste dincolo de toate contingențele, o dragoste inefabilă în care să poată revărsa, fără teama de a fi respins și strivit, comorile de tandrețe care i se îngrămădesc în suflet”¹.

Astfel e inima unui Rac, copleșită de sensibilitate romantică. O inimă care nu e decît un vis de iubire, în care imaginația brodează o mie de arabescuri, în căutarea dăruirii totale. Și pentru inima aceasta de copil curat și fragil dragostea este un cîntec de leagăn, o magie fermecată sau poate, o pasiune romanescă pierdută într-un vis din afara vieții zilnice. Această dragoste, idilă încrezătoare, el o resimte de obicei ca pe o amețeală cu senzația unui *pumn primit în stomac*; dar se întîmplă și ca ea să doarmă în străfundurile sufletului său nostalgic, pînă în ziua cînd, toate reminescentele reapar în conștiință, iar imaginea ideală inundă cu razele ei privirea și chipul alesului (sau alesei).

¹ Cyrille Wilczkowski, *L'Homme et le Zodiaque*, Le Griffon d'Or, 1947.

„Este de-a dreptul excepțional ca miracolul să aibă loc, și sufletul românesc, exigent, generos și tiranic totodată să înfrînească «sufletul-pereche», pe care îl cheamă cu toate dorințele sale. Cel mai des este vorba mai degrabă de o deziluzie dureroasă. O lume stranie și ostilă i se dezvăluie adolescentului timid. Nici o mîină ocrotitoare nu apare ca să-l călăuzească. Nimeni nu-i e aproape ca să ghicească tainele sufletului, să-i pondereze susceptibilitățile, pudorile și iluziile. Atunci, rănit, dă înapoi, se retrage în sine. Își ascunde dorințele și elanurile temîndu-se să nu-i fie profanate. Prea idealist ca să-și renege visul, preferă să-l îngroape; prea deformat de absolut, nu admite compromisurile mediocre; prea indolent ca să braveze obstacolele, alege tactica evadării. Nu acceptă viața. Fuge din fața suferinței morale de care se teme, îndreptîndu-se spre mlaștina mitică unde, la intrarea în lumea infernală, cresc florile plăcerilor superficiale și unde Hidra dorințelor neîmplinite îl amenință cu nenumăratele ei capete.”¹

Într-adevăr, ne putem aștepta ca acesta să fie destinul sentimental al Racului rămas un copil. Cu cît idealul său e mai frumos, cu atît mai mult riscă să se năruie fragilele imagini amoroase pe care le adună în inimă, în fața loviturilor repetate ale vieții zilnice — distanța de *celălalt*. Atunci, „caută singurătatea ca să se înfășoare în coconul de mătase țesut de propriul său suflet”. (Strindberg). Nu va mai putea decît să viseze dragostea inaccesibilă. Racul călit poate spera să-și îndeplinească visului, dar riscă în cele din urmă să se sufoce într-o legătură care devine închisoare, un univers fără ieșire, fără comunicare cu restul lumii. Îi rămîne posibilitatea să-și cauterizeze durerea de copil și să accepte o realitate a iubirii desprinsă din visul său profund.

Bărbatul

Există două tipuri opuse de bărbați Raci. Unul e pașnic, simplu și calm; datorită femeii îi place cuibul său, iar sufletul îi este legat de locul de baștină, de casă, de mobilier, de obiectele prețioase adunate din familie și din copilărie. Nu trăiește, fidel și stabil, decît pentru căminul lui și are nevoie de un cadru intim, de o ambianță călduroasă, ca să se odihnească seara cînd revine de la lucru. Are o nevoie imperioasă să se împărtășească, împreună cu soția lui, din dragostea copiilor. Acest domn destul de comod este simultan *făcut să fie soț și tată bun*; și-a depășit criza de copilărie și a devenit un adult matern, bun, devotat, protector.

Celălalt Rac, lunar cu alchimii secrete, este nervos, capricios, bizar, chinut; inima sa e un muzeu imaginar ale cărui broaște le-a încurcat, aruncînd și cheile. Această făptură care nu-și aparține este o adevărată enigmă pentru sine și pentru ceilalți (Byron și Modigliani). Posedat de trăsni, de o imaginație de lunatic, locuit de un demon interior, rînd pe rînd încîntător și odios, trăiește uneori într-o stare secundă care îl face diferit față de el însuși în momentele obișnuite. Dă impresia copilului răsfățat care a refuzat să crească, insuportabil în orele de exaltare și de pretenții egoiste, veșnic în căutarea unor

¹ *Ibidem*

bucurii morale care îl obsedează și-și iau zborul din fața lui ca niște păsări de vis. Incapabil să iubească femeia, fiindcă nu a trecut pragul de la mamă la soție, își exprimă neputința de a iubi schimbînd, veșnic nesatisfăcut, parteneră după parteneră. De aceea este, prin excelență, un *vînător de fuste*, mereu în căutarea unui chip, a unei siluete, a unui parfum, a unei voci... la fel de neastîmpărat ca și un licurici. Acest *lunatic* este un neliniștit: noaptea e ambianța lui, noaptea cu lumea ei fantomatică, cu umbrele, visele, deformările, coșmarurile, vrăjile ei. Îl vedem, după ce s-a înnoptat, rătăcind ca un somnambul, pîndind, spionînd ca să se reîntîlnească pe sine într-o aventură fără viitor, urmărind ceva mereu *altundeva*, o umbră fugară care îl trage după ea spre o viață de umbră... în zadar speră că va întîlni Mama ideală pe care o caută. Și totuși, într-o zi, se poate atașa de o femeie mai în vîrstă sau mai matură care să-l cristalizeze dîndu-i siguranță, făcînd ca inconsistența lui nocturnă să accepte soliditatea, sentimentul de securitate pe care îl dă lumina răspîndindu-se asupra lucrurilor, contactul concret cu ființele, viziunea rezonabilă asupra evenimentelor vieții. În schimb, acest Rac (lunarizat și saturnizat) știe să învăluie totul într-un parfum de poezie, de miraculos. Dar ne putem da seama că acest vrăjitor, acest dăruitor de iluzii inspiră uneori dragostea neagră, pasiunea fatală.

Femeia

Prea multe trăsături tipice pentru Rac o pot duce la celibat, cînd nu este capabilă să se desprindă de părinți. E cazul anumitor fete bătrîne care s-au devotat rămînînd în casa familială și au rămas singure, în ciuda sensibilității lor feminine și materne.

Adesea, femeia dominată de Rac este o femeie-copil, ingenuă, cu o anume grație feminină; este o romantică *floare albastră* care visează la *soțul ideal* — bărbatul simplu și iubitor. După ce s-a jucat mult timp cu păpușile, devine o *mamă-cloșcă*. E deci mai curînd mamă, decît soție; atînsă mai mult sau mai puțin de frigiditate, se refugiază în iubirea narcisică a copilului și se exilează în „țara nimănui” a sentimentelor puerile, a sublimărilor dulcele și spălăcite. Încă un pas și realizează ceea ce Freud numește „complexul locaștei”, adică atașamentul pătimaș, gelos și posesiv cu care mama îl ține agățat de ea pe fiu. În afară de dragostea maternă, acest gen de femeie nu poate iubi decît un ideal iluzoriu căruia îi dă provizoriu un nume, trecînd de la o dragoste înșelată la alta... Aceasta e soarta obișnuită a femeilor Rac disonante.

În schimb, femeile Rac armonioase pot trăi marile pasiuni și chiar pasiunea profundă a *sufletelor-pereche*: intimitatea psihică a cuplului este de o asemenea natură, încît comunicarea telepatică face ca ambii parteneri să trăiască de la distanță aceleași senzații și să se împărtășească de la aceleași emoții.

Există două tipuri extreme de femei Rac. Una se înjosește adesea să nu fie decît un simplu obiect sexual, ca urmare a pasivității sale extreme; e supusă, docilă, se lasă dorită, suferă iubirea. Așa era, într-o anumită măsură, a doua soție a lui Napoleon, Maria-Luiza (Lună-Rac); pasivitatea, supunerea,

slăbiciunea au făcut din ea o jucărie a politicii. Celălalt tip, dimpotrivă, se situează la un nivel inaccesibil și inspiră o iubire imposibilă; ea este, cu adevărat, întruparea arhetipului feminin cel mai pur și mai profund: trezește în bărbat *anima*, acea imagine a eternului feminin pe care o poartă el în străfundurile sufletului și care îl împinge să iubească o ființă devenită ideală, sacrală, adesea tabu. Michèle Morgan (Lună-Rac) este, fără îndoială, pe ecran, exemplul cel mai elocvent al acestui tip feminin.

Și la femeia Rac există două forme de opțiune în dragoste; ea este, într-adevăr, împinsă fie către bărbatul pe care îl supraestimează, foarte activ și viril, imagine a tatălui idealizat (relație de la fiică la tatăl ideal), fie spre tînărul promițător care are nevoie ca o femeie să se identifice cu el pentru a-i dezvolta încrederea în sine (relația de la mamă la fiul ideal). În ambele cazuri, ea se identifică cu bărbatul în modul cel mai favorabil fericirii ambilor parteneri; ei îi revine partea cea mai grea din munca de adaptare; abandonează inițiativa în mîinile bărbatului și renunță la propria ei originalitate, manifestîndu-se prin identificarea conjugală; este o parteneră ideală, cu condiția să fie iubită.

Se vede că un Rac — bărbat sau femeie — a reușit din punct de vedere afectiv, dacă paternitatea sau maternitatea îl transformă într-o făptură sublimă; a eșuat, mai mult sau mai puțin, dacă devine, în această situație, o ființă... plată.

Cel mai frumos cuplu Rac cunoscut în istorie este reprezentat de Clara și Robert Schumann (conjuncția Lună-Marte la 12 și 4 din Rac în cazul Clarei se suprapunea pe conjuncția Mercur-Venus în cazul lui Robert, situată la 3 și 9 din Rac). Au fost total devotați căminului lor, copiilor (opt la număr): *Copiii sînt o binecuvîntare și niciodată nu poți avea destui*, spunea Robert Schumann.

Munca în familie

Orientarea

Cînd vine momentul alegerii unei profesii, tipul Rac este supus adesea sugestiilor anturajului, iar receptivitatea sa este atît de mare, încît uneori fiul îmbrățișează meseria tatălui. Astfel, o atitudine de revoltă deschisă îl poartă spre o profesie de la antipodul vocației familiale.

În funcție de cele două grupe mari de Raci, se disting două orientări principale:

a. Racii *vegetativi* înclină spre o muncă automatizată, ascultînd de regula economiei de efort; automatismul lor funciar face din ei niște mașinării bine reglate care execută și repetă, fără întrerupere, cu aceeași intensitate, aceeași amplitudine, gesturile deprinse pentru o muncă precisă, neavînd nevoie, o dată obiceiul format, decît de un minimum de supraveghere cerebrală.

b. Racii *nervuși* iau calea opusă; sînt tentați de activități în care se pot mișca după bunul lor plac, își pot urmări fantezia, ritmul propriu alcătuit succesiv din lene și accese de entuziasm; sînt făcuți ca să evolueze haotic într-o carieră ce le oferă multiple exerciții și le propune interese mereu reînnoite.

Dar, într-un caz ca și în altul, Racul lasă adeseori destinul să decidă asupra valorificării calităților sale!

Profesii

Tendințe: Narcisism, pasivitate, dependență.

Funcții: A sluji, a gusta, a vedea, a se arăta.

Obiecte ale muncii: Alimentele, îmbrăcămintea, animalele, copiii, apa, lichidele, obiectele rotunde.

Acțiuni: A procrea, a reproduce, a întreține, a crește, a veghea, a naviga.

Locuri: Braserie, restaurant, magazin, grădiniță, plajă, piscină, grădină, pădure, stradă, băi, mulțime, spectacole (marionete, circ, pantomimă...).

Atitudini față de muncă

La lucru, Racul *vegetativ* se pune în mișcare destul de încet; este un calm care operează cu regularitatea temperamentului său pașnic, dar suportă orice condiții și e rezistent. Dacă e docil, dacă ascultă de regulamente se supune obiceiurilor colectivului, nu trebuie să fie cicălit; este așadar ușor de disciplinat și execută sarcinile cum trebuie. E necesar să se țină seama de timiditatea lui, adică să i se pună la dispoziție toate instrumentele de lucru pe care s-ar putea să nu îndrăznească să le ceară. Se obține de la el eficacitate maximă atunci când lucrează într-o ambianță destul de intimă în care să se simtă ca la el acasă, simpatizat de superiori și de colegi; se întâmplă chiar să se atașeze de firma pentru care lucrează și să devină un obișnuit al ei, fiind bine primit peste tot, aproape ca un membru al familiei. Nu ocupă întotdeauna situația meritată din cauza efortului pe care ar trebui să-l facă spre a-și pune în evidență personalitatea: timid, se ascunde în gaura lui, se refugiază în birou. Dar tenacitatea sa este neîndoios cel mai bun atu de reușită. Într-adevăr, este un stabil care se atașează de meserie și are o carieră pașnică. Reușește în tăcere. Adesea ajunge să-și conducă în mod convenabil mica întreprindere și să fie un bun patron, binevoitor față de salariați.

Racul *nervos* este total diferit. La lucru, este instabil, neorganizat; are maniera sa proprie de a lucra, care merită să fie reținută dacă activitatea sa poate fi încadrată, dar eficiența lui este inegală de la un moment la altul. Familiaritatea îi este necesară în mediul în care lucrează, dar este ispitit să abuzeze de ea. Deși destul de pasiv, se eschivează cu dibăcie, când poate, în fața ordinului primit; la rândul lui, nu e făcut să dea ordine și, mai ales, să îndeplinească rolul unui director. În schimb, poate ușor să devină un declasat. Problema lui este să se accepte, să accepte viața, apoi să se plaseze găsindu-și situația potrivită. Acest inconstant își caută norocul umblînd din loc în loc; vagabondează chiar din meserie în meserie. Destinul său e fluctuant; mai mult decât oricine altul, este la cheremul soartei.

Finanțe

Nu se poate spune că Racul e făcut să câștige bani. Atitudinea sa financiară face parte, de altfel, dintr-o atitudine generală de timiditate. Realizarea

unui destin cuprinzător, lansarea în aventuri, câștigul banilor nu fac parte din virtuțile sale; pasivitatea îl duce la nevalorificarea concretă: prea puțin ambițios, tinde mai mult să lenevească și se mulțumește doar cu puțin. Iar dacă la lipsa instinctului de cuceriri materiale adăugăm absența oricărui simț al realității, vedem că existența sa riscă să vegeteze, să se lovească de dificultățile vieții cotidiene și să recurgă la protecția familială, ceea ce duce la pierderea libertății. Sub aparențe diferite, întâlnim mereu aceeași realitate: La Fontaine trăind fără griji și lăsîndu-se întreținut, Schubert incapabil să scoată vreun profit din operele sale, Corot lăsîndu-se exploatat de comanditari, Proust trăind din averea familiei, Modigliani oferind pe terasa circumei „La Rotonde” un portret în schimbul unui pahar dat pe gît dintr-o înghițitură, Rembrandt ruinîndu-se în speculații maritime...

Pasivitatea aceasta îl împinge să spere în Noroc; este deci înclinat să și-l încerce și trăiește adesea cu speranța unui loz câștigător, a chilipirului, a combinației ingenioase, a operațiunii miraculoase... Evident că cel mai bun sfat care se poate da acestor subiecți este să-și reconstruiască personalitatea în efortul profesional; cel mai bun serviciu care li se poate face este să fie îndemnați cît mai de timpuriu să trăiască din resurse proprii.

Existența

Mic dicționar de personalități din zodia Racului

Iată familia principalelor celebrități din zodia Racului. Desigur, aceste personalități sînt mai mult sau mai puțin tipuri de Rac, deosebirile apărînd în funcție de dominantă lor planetară.

Racul *solar* este artist, estetic; încearcă să-și glorifice melodia interioară (Debussy, Fauré).

Lunarul este un poet care duce o viață de boem, de visător, de fantezist sau nocturnă (Corot, La Fontaine, Modigliani, Proust, Schubert).

Mercurianul încredințează inteligenței grija de a-i pune în valoare natura complexă (Cocteau, Rousseau).

Venusianul este un om fermecător, un voluptuos, un îndrăgostit de viața intimă (Herriot, Viviane Romance).

Martianul știe să lupte ca să-și cucerească visul sau să-și afirme drepturile idealului sensibil (Byron, Gluck, Lamennais).

Jupiterianul este o persoană de treabă, familiară și atașată de familie, cu o sensibilitate mai confortabilă (Hindenburg).

Saturnianul caută un adăpost pentru sensibilitatea sa și poate, prin aceasta, să devină rece, detașat, obiectiv (Michelet, Montaigne, Taine), sau se părăsește în voia unei sensibilități melancolice și dureroase (Leopardi, Ro-

denbach, Samain). Cel mai adesea sînt reunite mai multe caracteristici în aceeași fire, diferențiind-o; Modigliani este Lună-Saturn; Byron, Marte-Uranus; Rembrandt, Jupiter-Saturn...

Pe tot parcursul acestui evantai, se pot distinge două clase mari de tipuri de Rac al căror raport dialectic nu se reduce pur și simplu la demarcarea caracterologică între primari și secundari.

De o parte, există Racul *stabil*; acesta este limfatic, adesea vegetativ. Este o ființă care se mișcă puțin și se fixează; mai mult sau mai puțin casnică și retrasă în cochilie, este legată de familie, de casă; acest om de casă duce o viață ordonată; e simplu, adaptat la viața practică, constant, destul de autonom și familiar (Claude Bernard, Corot, Fauré, Herriot, Montaigne, Proust, Rembrandt, Schumann...).

De cealaltă parte, reținem Racul *instabil*; acesta este un nervos. Este tipul rătăcitor; trăiește fără cămin, fără ambianță, fără domiciliu fix. Refuzînd stabilitatea, angajarea, duce uneori o viață de boem, respingînd viața de familie chiar pînă la abandonarea propriilor copii. Inconstanței vieții sale îi corespunde o fire complexă, dureroasă, haotică, neadaptată, dezordonată, care reunește în ea contrastele cele mai uimitoare, de la înger la demon (Byron, Chagall, Chirico, Gluck, La Fontaine, Modigliani, Rousseau, Schubert, Ceikovski...).

Firește, ca în orice clasificare structurată de o dialectică, fiecare caz în parte nu adună toate piesele din tablou și poate chiar să constituie o compoziție variabilă formată din ambele grupuri, cu precumpănirea unuia față de celălalt.

GEORGE LORD BYRON

Cînd s-a născut Lordul Byron, la 22 ianuarie 1788, către orele 14, în Londra, Racul primea Ascendentul, precum și Luna, Marte și Uranus în conjuncție. Împreună cu Vărsătorul, acest semn zodiacal domină din plin cerul în care Uranus, prometeicul, și Marte, agresivul, dau tonul.

Deși foarte complex, sufletul poetului romantic este format îndeosebi dintr-o sensibilitate hipernervoasă, o imaginație înfocată, o extremă mobilitate a spiritului și o imperioasă nevoie de afecțiune. Devorat de pasiune la opt ani (*sic*), visător la cimitirul din Harrow, amant platonice la Annandale, boxer și băutor la Cambridge, dandy la Londra, libertin la Veneția, *chevalier servant* în Emilia Romagna, combatant revoluționar în Grecia... acest călător excentric cu viața dezordonată se lasă în voia tuturor exceselor ca să-și satisfacă nevoia de senzații tari. Caracterul său prezintă contrastul unor calități și defecte dintre cele mai opuse: cea mai delicată tandrețe se învecinează cu scepticismul cel mai cinic, ridicolul și burlescul se alătură sublimului.

Cu forța de foc a conjuncției Marte-Uranus, Byron nu este un Rac pasiv; nerăbdător, activ, revoltat, cere de la imaginația sa nu evadarea într-un vis trecător, ci crearea unei lumi noi, pe măsura dorințelor sale. Autorul lui *Childe Harold* este prin excelență poetul aurorii, al călătoriei, tinzînd veșnic spre căutare și cucerire, este creatorul epopeii lirice.

JEAN COCTEAU

Poet, romancier, autor dramatic, cineast, pictor, decorator și, mai mult încă, filozof, Jean Cocteau s-a născut la Maisons-Laffitte, pe 5 iulie 1889, ora 1 noaptea, conform declarației din registrul de stare civilă.

Racul se referă în special la părinții subiectului, mai ales la mama lui, apoi la familie, în general, și la tradiția ancestrală. Racul reprezintă, să nu uităm, nașterea, înmulțirea celulei, ereditatea; dar se știe că gestația dezvoltă la femeie visarea imaginativă și Luna îndeamnă tot la așa ceva și că tradiția se transmite prin legende poetice.

La începutul Casei a III-a (mintalul), Soarele în Rac (în conjuncție cu Marte și în careu cu Uranus) se află așadar la originea imaginației debordante a poetului, a limbajului său expresiv, original, dar totodată clasic în formă. În schimb, oricît de atașat ar fi familiei, Jean Cocteau suferă atacurile acesteia cînd o șochează prin atitudinea sa; nu se poate bizui pe ajutorul ei financiar (Marte în Casa a II-a, opus lui Jupiter), dar nu el este cel care atacă; se apără ca să-și păstreze libertatea de expresie; nu este agresiv. Aceste incompatibilități le regăsim în *Copiii teribili* și în *Părinții teribili*.

Imaginația lui de Rac se exaltează în operele cinematografice. În *Frumoasa și Bestia* și, mai mult, în *Orfeu*, vedem în ce măsură mintea sa posedă capacitatea de a trece Dincolo. Să notăm în legătură cu aceasta opoziția lui Jupiter (în Casa a VIII-a) cu Marte și Mercur, în careu cu Luna, în Casa a V-a, care a intrat în zodia Balanței.

Tot Racului — cu planetele și aspectele lor — îi datorăm elucidările cazului lui *Edip* (anume, *Mașina infernală*) și tot semnul acesta zodiacal a făcut din Cocteau un pictor al culorilor și al formelor a cărui vocație mistică se revelează în decorarea vechii capele de la Villefranche-sur-Mer.

Și totuși, Racul este departe de a putea da naștere atîtor talente diverse; mai era necesar ca Luna să se afle în careu cu Mercur (stăpîn al Ascendentului), el însuși în conjuncție cu Liliith; mai trebuia, în deosebi, ca Venus, încă în Taur, dar cu o latitudine sudică de peste trei grade, să apară exact la orizontul răsăritean, urmat îndeaproape de Neptun și Pluto, în Gemeni. Acolo, în ceea ce numim pe bună dreptate Ascendentul, în trigon cu Luna, se află cheia extraordinarei originalități de expresie a lui Jean Cocteau; tot acolo se găsește explicația reprezentărilor multiple ale lui Arlechino, gustul său pentru scenă, deghizări, fantezii extravagante cu care se îmbată ca să uite amărăciunea profundelor sale dezamăgiri, religia misterelor, entuziasă și juvenilă, din care multimile nu pricep nimic.

Urmează un poem în care se afirmă toate valorile nocturne, adăugate celei a introspecției, sub semnul celui *Clar-Obscur*, titlul culegerii din care este extras:

EXTREM

Piardă-se la hotar de sine-însuși extrem
Prin așa care i-a fost dată
Pătrundă nu departe, dar e punctul suprem
Permis de-o lume limitată.

Dacă în propria-i noapte călătorul se afundă

Nu poate să ajungă la a ei graniță.

Un sfînx păzește poarta și nu știe să răspundă

Decît prin ochii săi de bufniță.

Clar-Obscur

Ultimul mare poem al lui Cocteau este *Requiem*, în care cîntă moartea, familiară Racului, care va veni să-l răpească foarte curînd, la Milly, în 11 octombrie 1963.

CAMILLE COROT

Născut la Paris, în 16 iulie 1796, cu Soarele și Mercur în Rac și Luna la Descendent, Corot este tipul însuși ai pictorului lunar din zodia Racului.

Caracterul său este prea bine cunoscut ca să mai fie nevoie să insistăm asupra lui: om de treabă și modest, șters, visător, împrăștiat, naiv, bun, atașat de familia pe care n-o părăsește și lăsîndu-se tratat de ea ca un copil. Viața lui e simplă, în mod pașnic dedicată picturii; nu părăsește căminul familial decît ca să cutureie Italia.

Mult timp, timiditatea îl reține în mrejele academismului maeștrilor săi; va păstra numeroase capodopere în dulapuri de frică să nu provoace scandal și va trebui să se supere criticii pentru ca el să se abandoneze în fine în voia geniului său. Atunci, peisajul devine o stare de suflet care îi reflectă melancolia și pictorul va acorda prioritate sentimentelor: *Interpretez cu inima tot atît cît și cu ochiul*. Nu mai pictează natura, ci dragostea sa pentru ea.

Acest poet colindă prin Franța, căutînd umile colțuri pierdute și puțin frecventate. Sculat înainte de apariția zorilor, îi plac diminețile limpezi și răcoase în care lumina nesigură se ivește leneș la orizont. Are temele sale predilecte: vegetația de sub copacii din păduri, văile umbrite, luminșurile străbătute de o rază de soare, o fîntînă într-o lumină cernută, o moară... În această ambianță tipică de Rac, pictura sa capătă un aspect incert, o reverie fără limite care va face din el un pre-impresionist. Aburii ies din pămînt și urcă spre frunziș; elfi, nimfe, undine compun dansuri de vis (*Dansul Nimfelor*). Balta de la Ville-d'Avray devine pentru un timp centrul visărilor sale, Corot reproducînd la nesfîrșit aceea oglindă fermecată a memoriei.

Dar poate că adevăratul Corot nu este bărbatul care trăiește în intimitatea naturii; el e mai degrabă omul amintirilor, care face să se ivească tablouri din această a doua realitate ce se coace în memoria sa. Spunea: *După excursiile mele, invit natura să vină să petreacă vreo cîteva zile la mine; atunci începe nebunia; cu pensula în mînă, caut alune în pădurile din atelier, aud cum cîntă păsările, cum freamătă copacii sub vînt, văd cum curg pîraiele și rîurile încărcate de miile de reflexe ale cerului și pămîntului, soarele apune și răsare la mine*. În felul acesta, Corot, îmbătrînind, pășeste pe calea confidențelor (*Amintire de la Mortefontaine*) și își abandonează visurile în voia tăcerii imense a naturii.

Personajele din tablourile sale formează o omenire pașnică și familiară: copil păzind o turmă, pescar pe malul unei bălți... Își pictează părinții, apro-

pieții, oameni umili și copii. Femeii îi poartă o tandrețe pudică, știind mai ales să exprime nostalgia unui suflet de fată tînără (*Femeia cu perla*); iar cînd o pictează goală, o face cu un respect temător care elimină orice senzualitate. Gioconda lui este arhetipul feminin al sufletului duios.

Sursa profundă a geniului său este această perpetuă reîncepere a copilăriei; viața nici nu l-a blazat, nici nu l-a dezgustat, ci i-a lăsat prospețimea purității și o inocență care uimește și încîntă. El însuși se prezenta astfel: *Delacroix este un vultur, iar eu nu sînt decît o ciocîrlie care își lansează trilarurile în norii mei cenușii*. Nu e aceasta expresia însăși a caracterizării sale astrale?

SALVADOR DALI

Deși Taur prin așezarea Soarelui și a mai multor planete, Dali este un Rac și un lunar, Ascendentul aflîndu-se în această zodie iar acest astru în Mijlocul-Cerului (Figueras, 11 mai 1904, ora 8.45). Și nu este oare tipic Rac acest pictor suprarealist, cu o fantezie neînfrînată, cu capricii agasante, cu un sistem *delirant*, care îl determină destul de des să lichefieză obiectele pe care le reproduce în decorul peisajelor din copilărie?

CLAUDE DEBUSSY

Saint-Germain-en-Laye, 22 august 1862, ora 4.30: nașterea lui Claude Debussy. Luna în Rac este în conjuncție cu Venus în trigon cu Neptun și constituie centrul de gravitate al temei sale, avînd și o trăsătură Leu.

Oare nu se recunoaște această constelație în arta muzicianului, în elanul spontan al lirismului intim aflat în căutarea unei frumuseți sensibile, care ne procură o bucurie nemijlocită? Nu-l recunoaștem oare în special, în limbajul său impresionist în care lasă să se unduiască liber un șuvoi sonor, irizant, scilipitor, în voia lichidității sale?

HASSAN AL II-LEA

La începutul după-amiezii de 9 iulie 1929, la palatul din Rabat, sultanul, viitor suveran al regatului șerifian al Marocului, leoninul Mohamed al V-lea, capăta un moștenitor care avea să devină Hassan al II-lea.

Nu s-ar putea spune că, în galeria actuală a capetelor încoronate, figura de Rac a acestui rege iese în evidență. De la zodie, Majestatea Sa a moștenit efectiv discreția naturală; este un bărbat sensibil, simplu, aproape șters, mai degrabă secret și, la limită, tenebros. Cei cărora le este acordată onoarea de a-i sta aproape îi descoperă un farmec personal prin climatul familiar pe care știe să-l creeze în jurul său. Atașat de regina-mamă, care își menține locul, de familie, de tradițiile și valorile naționaliste, acest suveran deschis și moderat se simte purtat de o credință umanistă pe care, din tot sufletul, dorește să o poată realiza sub domnia sa.

ERNEST HEMINGWAY

Ce surpriză să-l întîlnim pe Hemingway în familia Racilor! Imaginea izbitoare a marelui scriitor american este de jupiterian din Scorpion, adică acel bărbat robust de o vitalitate impetuoasă, de un individualism incoercibil, care,

toată viața, a alergat în întâmpinarea riscului și a violenței, fie că era vorba de revoluții, de războaie, de box, de vânătoarea de fiare sălbatice, de coride sau de pescuitul unor monștri marini..., trăind mereu într-un univers de pasiune și făcând din moarte climatul său favorit... Ne lipsește ora nașterii ca să știm dacă, așa cum avem toate motivele să credem, Jupiter din Scorpion era astrul dominant al hărții sale cerești, fiind născut la Oak Park, Illinois, la 21 iulie 1899.

Dar, dacă privim puțin mai de aproape, constatăm că acest personaj principal care se dă în spectacol acoperă, ca pentru a o proteja, o lume interioară complexă, viața intimă a lui Hemingway nefiind prea conformă cu aparențele destul de gălăgioase în spatele cărora se ascunde. Iar această „grădină intimă“ este domeniul privat al Racului, pe care îl ocupă Venus și Soarele, ultimul în cvadratură cu Jupiter în Scorpion.

Opera sa este de factura Racului prin excelență: e autobiografică. El se află în centrul romanelor sale și nu conține să se descrie, să-și facă propriul portret, să se dea în spectacol pentru ceilalți și pentru el însuși. Nu încetează să-și povestească viața, pe care o pune magistral în scenă în cărțile sale, fie că este vorba de adolescență (povestirile din *Nick Adams*), de războiul cel mare (*Adio arme*), de războiul din Spania (*Pentru cine bat clopotele*), de iubiri tardive la Veneția (*Dincolo de râu și în copaci*) etc. Martor și actor, are un temperament puternic făcut să consume o existență pasionantă care îi hrănește opera; și ne convinge mai puțin când încetează să fie eroul romanelor sale (de exemplu, *A avea sau nu*).

Ceea ce e și mai caracteristic pentru Rac, e faptul că, în mod paradoxal, ne face o plăcere copilăroasă să citim atât de distractivele lui povestiri de bărbat matur. Fiindcă „opera sa, care exaltează libertatea și aventura, curajul și virilitatea, ne readuce în mod ciudat la reveriile noastre de băieți. Partea dintr-o copilărie dornică să se emancipeze imaginar este cea care intervine în gustul pentru armele de foc, pentru coridă, box, viața de soldat... ca și în aspirația de a porni spre continente noi, savane, mărăcinișuri sau mări necunoscute unde nimic din ceea ce afirmă atât de greu în viața noastră nu ne-ar urma...“ (Guy Dumur).

Această nevoie de evadare care satisface o copilărie subiacentă persistentă e caracteristică pentru un Rac extrovertit (de către Jupiter), năpădit de dorul tuturor rătăcitorilor. Nomad înveterat, Hemingway își petrece viața călătorind în cele patru colțuri ale lumii; iar când lunarul instabil nu e reținut de câte o pasiune de primitiv, fuge din orașe ca să se afunde în natură, să trăiască acolo o existență de vânător ce întinde capcane.

Prin extroversiunea sa jupiteriană, Hemingway — spre deosebire de autobiografiile Racilor Montaigne, Rousseau, Proust — a lucrat în aer liber. Aerul liber izgonește miasmele introspecției și ale anchetei metafizice, dar se poate opune coborârii în străfundurile proprii. Instalarea în confortul realităților lumii vizibile poate să fie un pretext pentru fuga de sine. Or, „retragerile“ periodice în tăcere și natură nu erau suficiente ca să compenseze toate aventurile exterioare care rămăneau mai curînd un joc decît o adevărată angajare. Ne putem pune întrebarea în ce măsură alcoolul, toreadorii, vânătoarea și

pescuitul, ca și agitația și succesele, nu erau pentru Hemingway tot atîtea „refugii“ față de „calea interioară“ grație căreia Racul poate ajunge la realitatea cea mai profundă. Putea să și-o permită în cadrul artei sale care avea darul, foarte caracteristic pentru un Rac, al intimității, talentul de a restitui prin spontaneitatea inspirației prezența vie a faptelor și ființelor, de a se menține la cea mai mică distanță de evenimentul originar, pe scurt, de a se afla la experiența-sursă.

Dar Hemingway suporta greu revenirea la sine, temîndu-se fără îndoială de un conflict profund. Personajul său satisfăcut de robust condotier sau de bogat senior era o fațadă, o protecție comodă contra exceselor unei susceptibilități delicate și neliniștite. Nevoia sa încăpățînată de a-și afirma forța și curajul, voința sa tenace de a dobîndi victoria, compensau descumpănirea unei intimități vulnerabile. Conflictul dintre cele două firi — cea exterioară în Jupiter-Scorpion și cea interioară în Rac — poate explica, într-o oarecare măsură, sfîrșitul dramatic, sinuciderea marelui scriitor american, pe care — omagiu foarte caracteristic pentru Rac — concetățenii săi îl supranumiseră „Tăticul“.

LA FONTAINE

Prin cvadrupla conjuncție Mercur, Saturn, Venus, Soare, în Rac, tema lui Jean de La Fontaine (născut la Château-Thierry, în 8 iulie 1621) prezintă o puternică dominantă Rac. Viața și opera sa poetică reflectă un temperament profund marcat de zodia sa.

La Fontaine aparține tipului *Rac primar* (Luna în Pești în trigon cu Mercur în Rac, în trigon cu Marte în Scorpion). Va fi toată viața copilul răsfățat, găzduit și hrănit de prietene protectoare, veșnicul visător, fugarul care nu poate fi prins, flusturatic și hoinar.

Luna în Pești în trigon cu Saturn în Rac fiind indiciul unui *complex de înțîrcare*, în cazul lui La Fontaine crește mai mult tendința, caracteristică pentru un Rac, de a zăbovi în copilărie. Mereu atras de femeii materne, va fi oaspetele Mariei-Annei de Mancini, apoi al Margaretei de Lorena; vor urma ducesa de Bouillon, Doamna de la Sablière și, la sfîrșitul vieții, Doamna d'Hervart. Scutindu-l de orice griji materiale, bogatele sale protectoare îi vor permite să-și satisfacă tendințele naturale: să doarmă, să viseze, să hoinărească...

Oare Papalitatea merită ca să lași
Repausul, comoară-atît de jinduită
Încît, odinioară, de Zei era rîvnită.

Cîtă bucurie, spune Auguste Bally, trebuie să-i fi produs descrierea unui univers în care nimic nu vine să-i îngrădească visele și în care, spre a se realiza, evenimentul nu are nevoie decît să fie imaginat. Dar nu-și refuza nici una din plăcerile vieții, iar cea mai aleasă era pentru el să compună versuri după bunul său plac, să hoinărească pe drumurile care îi stîneau curiozitatea, să-și urmărească visele, să le cînte.

Nu era vagabond numai în plimbările sale pe cîmp și mărturisește acest lucru în mai multe rînduri cu o ingenuitate foarte specifică pentru un Rac.

*Ce să fac? Soarta mea e să iubesc mereu;
Dăruit cu-o inimă curată-n felul meu,
O inimă ce caută iubirea nouă-ntruna!
Îi place să se lege, dar nu pe totdeauna.*

(Clymenei)

Își mărturisește incapacitatea de a se fixa, inconstanța și în discursul adresat Doamnei de la Sablière.

*Oriunde-ai fi se vede la fiecare pas
Ce nestatornic suflet în dragoste-ai rămas,
Făr-de astîmpăr și, mereu, doar trecător...*

și, mai departe:

*Ușor fiind, tot aștept în zbor, să mă ridic.
Pe bucurii presar din glorie doar un pic.*

Ca și mărturisirea aceasta de o naivă spontaneitate:

Un nestatornic sînt în versuri și-n amor.

Da, este ușuratic, neastîmpărat, capricios, incapabil să se fixeze, fie că e vorba de profesie, de literatură sau de o pasiune... Și nu-i vine prea greu să spună că nu se va schimba niciodată și că, bătrîn fiind, va iubi la fel ca pe vremea cînd era copil!

*Făcînd aici portretu-mi, îl las să mă acuze,
Și nu ureau să-mi găsesc pentru cusururi scuze.
Încerc doar să vă spun fără menajament
Cum este, bun sau rău, al meu temperament.
De-ndată ce rațiunea în suflet mi-a mijit,
Dogoarea dragostei dintîi am și simțit,
Destule pasiuni de-atunci, în sinea mea,
Și-au statornicit dreptul trușă de-a triumfa.
Așa-mi fu primăvara și azi mă tem, amar,
Să n-ajung copleșit de doruri în zadar.*

Conjuncția Mercur-Saturn în Rac se manifestă în incapacitatea lui La Fontaine de a-și asuma responsabilități în viață; nu poate continua să-și îndeplinească îndatoririle de Maestru al apelor și pădurilor, care îl plictiseau peste măsură; și își abandonează soția și fiul, fără să-i treacă prin gînd să-i ajute.

Dar Saturn în Rac reprezintă și latura serioasă a lui La Fontaine creatorul.

„Totuși, ținînd seama de manuscrisele sale, observăm că leneșul acesta, somnorosul acesta încăpățînat care, între două somnuri, scotea cîte o fabulă, lucrase fiecare vers cu o grijă minuțioasă, adăugînd, ștergînd, modificînd, *De douăzeci de ori tot reluîndu-și lucrul.*” (A. Bailly)

Această feerie, pe care epoca noastră se laudă că a descoperit-o, și care, de la Alain Fournier încoea, a devenit un loc comun în literatură, această feerie care constă în eliberarea omului de toată greaua sa experiență perso-

nală sau livrească, spre a-i reda sufletul de copil și a-i înapoia, în fața lumii și a vieții, privirea și judecata ingenuă din anii săi dinții, nu modernii au inventat-o, ci La Fontaine.

GINA LOLLOBRIGIDA

La Subiaco, lîngă Roma, pe 4 iulie 1927, ora 3, a văzut lumina zilei prima zeiță romană a cinematografului. O privire asupra constelației sale natale ne arată că la meridian trecea Venus la 26° din Leu, în aspect cu stăpînul său, Soarele, în Rac.

Evident, Gina Lollobrigida este venusiană. Ba chiar, mai specific, această ametoitoare făptură radioasă, cu farmecul ei de o feminitate triumfătoare, este o venusiană din Leu:

Sînt mai ales o femeie!

Dar strălucirea imaginii ei se alătură unui tandru și poetic climat de Rac, acest decor natural conferindu-i toată savoarea. *Notre-Dame de Paris*, *Piine, amor și fantezie*, *Piine, amor și gelozie...*, stilul feminin Leu-Rac doar ei îi aparține. Este stilul unei Gina generoase, cu o dispoziție încîntătoare și veselă, înfloritoare sub aspectul calităților fizice și morale, frumoasă prin spontaneitate și simplitate, făcută să iubească din toată inima ei bogată și să se pîrguiască, precum un fruct, la soarele cald al verii.

Cu Gina, frumusețea plastică este o sărbătoare a senzualității în care trupul feminin, niciodată dezvăluit, dar adesea sugerat, inseparabil de surîsul ei grațios plin de drăgălășenie și bunătate, este ca o ofrandă adusă bucuriei de a trăi. Se poate oare înfîlîni o mai fericită întrupare a prospețimii, grației, fanteziei, invitației la fericire, omeniei fermecătoare?

Datorită propriei sale sensibilități de Rac, Vittorio de Sica a fost pentru Gina regizorul ideal care a știut să-i valorifice personalitatea, scaldînd-o în acea sensibilitate populară italienească atît de seducătoare, scriind astfel și unul și celălalt, o pagină originală în albumul cinematografiei de dincolo de Alpi.

AMEDEO MODIGLIANI

Modigliani a văzut lumina zilei la Livorno, în 12 iulie 1884, ora 9, sub o triplă conjuncție Soare-Mercur-Venus în Rac și în aspect minor cu Luna în Pești la Descendent. Iată cum îl descrie Frank Elgar la sosirea sa la Paris, cînd avea 23 de ani:

„De o frumusețe aristocratică, deja ros de tuberculoză, bizar și cinic, lipsit de voință, dar nu și de tandrețe, devine repede unul dintre cei mai agitați tineri din Montmartre, unde a locuit șase ani, taciturn, risipitor, schimbîndu-și neconținut domiciliul, rătăcind din bistro în bistro, dar participînd și la bălăile estetice... În 1913, Modigliani coboară din Butte și merge să-și plimbe neliniștea și beția în Montparnasse, noctambul, mizer, plin de alcool, de droguri și de talente, cheltuindu-și harurile ca și banii... Își vindea pe cîteva centime admirabilele desene, creionate cu o siguranță descumpănitoare și, pe cîteva franci, portretele și nudurile (...). Plutește ca o epavă din cafenea în cafenea, din mansardă în mansardă, găsind cîteodată un port sau un suflet com-

pătimitor... " În momentul cînd, însurat și tată, este poate pe punctul de a-și fi găsit liniștea și stabilitatea, moare, consumat de febră, doborât de fitizie, la vîrsta de treizeci și șase de ani.

Această durere a vieții străbate pictura lui și-i dă un accent dezamăgit. Silueta lui înaltă și abătută se simte dincolo de portretele lui, cu capete înclinate, cu gîturi de lebădă, cu umeri căzuți, cu membre nemăsurat de lungi, cu expresia nonșalantă și languroasă. Acesta este, cel puțin, prin model, *arabescul tipului* pe care îl poartă în el, imobil, tăcut, retras în sine, mînat spre tărîmuri de vis. Modigliani, acest caracter complex, chinuit, poet extravagant și copil bun căzut pradă unui demon negru sub imperiul băuturii, este exemplul însuși al răului tipic pentru un Rac cu o fire lunară și saturniană.

GEORGES POMPIDOU

Montboudif/Cantal, 5 iulie 1911, ora 7.30: triplă conjuncție Soare-Mercur-Neptun în Rac și conjuncție Lună-Jupiter la meridian.

De Gaulle — Pompidou: contrastul dintre cele două personaje care se succed la Elysée nu este lipsit de pitoresc. E ca și cum s-ar fi trecut de la verticalitate la orizontalitate, de la transcendență istorică la realism geografic, de la intensitate la destindere, de la grandoare la simplitate... Este mare distanța dintre Scorpionul de la Colombey, scăldat în taina furtunoaselor sale meditații geopolitice, și Racul de pe cîmpurile de la Carjac, familiar, aproape bonom în ciuda sprîncenelor sale autoritare, fără „gorile” ori mistere, accesibil tuturor.

Rotunjimea de Rac a lui Pompidou este naturalețea, bonomia, disponibilitatea petrecărețului care apreciază ce consumă și savurează ce are, cuprins de fericirea prozaică de a trăi. Reușita care îl urcă pînă la postul suprem în stat, purtată de o ambiție caldă, clocită în tăcere și cu răbdare, nu este realizată numai de inteligența absolventului de școală normală, nici de plasticitatea bărbatului impregnată de gîndirea generalului și creată în intimitatea acțiunii; ea se datorește fluidului de simpatie al persoanei sale, unui anume farmec discret de care uzează atît în familiarele sale „convorbiri la gura sobei”, cît și în dejunurile devenite, sub guvernarea sa, o adevărată instituție.

Georges Pompidou: un bărbat fericit după chipul unei Franțe profunde, puțin „durdulii” și pînteoase, bucurîndu-se să trăiască bine în confortul bunelor sale obiceiuri, al aceluia PMU*, al autostrăzilor, al avîntului provizoriu al societății de consum...

Notă de afinități din zodia Racului: Edward Heath, care devine prim-ministrul Maiestății Sale în 1970, se născuse la o dată apropiată de președintele francez, și anume la 9 iulie 1916. Oare asta să fie explicația pentru apropierea franco-britanică ce a dus la intrarea Marii-Britanii în Comunitatea Europeană în 1972?...

* Abreviere pentru *Pari Mutuel Urbain* — tip de pariere în care suma mizelor este supusă unei prelevări fixate de lege, înainte de a fi repartizată proporțional cu mizele (n.t.).

MARCEL PROUST

„Credea într-un paradis care se trăia în pîntecele mamei și dura pînă la ieșirea din copilărie, deoarece delicia pentru el nu se aflau într-o viață ce avea să vină, ci într-o viață care fusese și care nu mai putea să fie niciodată.”

Maurice Sachs, *Le Sabbat*

Dacă ora nașterii lui Proust indicată în registrul de stare civilă este riguros exactă, Ascendentul temei sale s-ar situa în Berbec. În ce mă privește, cred că romancierul a venit pe lume cu un sfert de oră mai tîrziu, în momentul cînd Taurul se ridica la orizont. Într-adevăr, nu aflăm la autorul lui *Swann*, nici dinamismul elementar, nici elenul optimist al semnului echinocțial al cărui influx nu pare să-l atingă decît prin prisma lui Neptun, dezagregînd energiile marțiene. În schimb, anumite trăsături specifice pentru Taur sînt ușor de decelat la Proust, prizonier, ca și Minotaurul, în labirintul său de nevropat și reținînd captive acolo, precum Minos, obiectele năzuinței lui.¹ În plus, corectarea orei ar face din Venus, nu numai stăpîna Ascendentului, ci ar plasa-o în Casa a V-a — cea a mondenităților, a luxului și a artelor —, ceea ce ar furniza explicația astrologică pentru latura de estet și snob a celui care a pictat *Guermantes*.

Oricum ar fi, dacă se admite sau nu ipoteza mea, ceea ce, mai înainte de orice, reține atenția astrologului, este cvadrupla conjuncție Jupiter-Mercur-Soare-Uranus în Rac, dominat în Casa a IV-a. Ea este rănită de un Marte slab și malefic, de un Saturn înălțat și disonant, ca și de conjuncția Neptun-Lună, disonantă în sine, în aspect negativ cu Uranus, și deosebit de puternică prin prezența sa la Ascendent. Simplificînd puțin putem vedea în Proust, mai înainte de orice, un nativ de tipul Rac-Neptun dizarmonios. Tot ce știm despre el confirmă această concluzie teoretică. Dacă luăm în considerație latura sa tulbure și coruptă, caracterul dizolvant al spiritului său care se complăce în disociere și *descompunere*, atracția *invincibilă* pe care o exercitau asupra lui stările crepusculare², gustul său pentru droguri, „amoralitatea sa ingenוא”³, curiozitățile sale bolnăvicioase de „voyeur”, inversiunea și aberațiile și mai secrete ale instinctului său sexual, identificăm fără greutate caracteristica neptuniană. Cît privește caracteristicile de Rac, care aici, ne interesează în mod special, vom vedea că ele se manifestă în psihismul, destinul și arta lui Proust, cu o precizie cu atît mai mare, cu cît este vorba de acele cazuri patologice unde tendințele zodiei, în mod normal mai puțin vizibile, sînt împinse pînă la extremă și capătă un relief excepțional.

Este sigur că slăbiciunea constituțională, hipermotivitatea, inactivitatea, secundaritatea, senzualitatea, imaginația bogată, anxietatea constantă a unei

¹ Să numim, în vrac: dezvoltarea gîtului și a umerilor, sensibilitatea extremă a simțului mirosului; dragostea (contrariată) pentru natură și în special pentru flori, interesul pentru arhitectură și pictură, instinctul de posesiune, încăpăținarea, gelozia, spiritul rumeșor și neîncrăzător, fobia ruinei.

² Charles Briand, *Le Secret de Marcel Proust*, p. 275.

³ Pierre Abraham, *Proust. Recherches sur la création intellectuelle*, p. 16.

ființe infinite de vulnerabile și păstrînd nostalgia profundă a sînului matern — trăsături comune tuturor bărbaților de tipul Rac — sînt înscrise în horoscopul proustian. Este la fel de sigur și că un astrolog modern, consultat asupra soartei probabile a nou-născutului marcat de un asemenea cer, s-ar fi arătat pesimist nu numai din cauza structurii generale a temei, ci și pentru că cele două conjuncții dominante indică, pe de o parte, o influență tulburătoare a mamei și, pe de altă parte, o copilărie prea confortabilă și prea răsfățată.

Se știe că cei doi factori, deosebit de nefaști în cazul unui Rac (pentru care adaptarea la viață constituie problema centrală, iar fixarea pe mamă, cel mai grav obstacol), au jucat într-adevăr în viața lui Proust un rol fatal. Copilul plîpînd, venit pe lume atît de slăbit încît existau îndoieli „că ar putea să trăiască”¹, a fost victima unei afecțiuni materne exagerate și oarbe. Deși s-a dezvoltat normal și, pînă la vîrsta de nouă ani, sănătatea lui nu inspira nici un fel de temeri, nu s-a făcut nimic ca să fie călit, să i se întărească nervii prea sensibili, să i se inculce un temperament viril. Nici un antrenament fizic, nici o disciplină morală sau religioasă nu au venit să se opună egocentrismului său natural, fricii sale inconștiente de a trăi. Răsfățat, legănat, micul Marcel s-a trezit pradă fără apărare, unor anxietăți incontrolabile, generatoare de tulburări psiho-somatice care s-au declarat într-un mod spectaculos în ziua cînd, întorcîndu-se de la plimbare, a avut prima sa criză de sufocare.

Astm sau guturai alergic — nimeni nu ignoră astăzi că aceste afecțiuni alergice traduc, după opinia a numeroși medici, o stare de angoasă sau, ca să folosim termenii lui André Maurois, un „apel” la protecție și la tandrețe². Diateza de Rac a lui Proust s-a dezvoltat astfel prin criza asta dramatică ce i-a înspăimîntat părinții și l-a clasat în ochii lor și în propriii săi ochi drept un bolnav care necesită menajamente speciale. În acel moment zarurile au fost aruncate și destinul său a căpătat un caracter ineluctabil; pericolul care părea de-atunci înainte suspendat deasupra capului său a legitimat tentația majoră a semnelui său zodiacal: eschivarea din fața vieții adevărate, evadarea în artifiiciu și în vis.

Boala acceptată, cultivată drăgăstos, fiindcă i se părea „infinite preferabilă vieții — acel lucru dur”³, i-a furnizat într-adevăr băiatului toate alibiurile necesare lîncezelii și egoismului. Ea a justificat pe de altă parte, toate complexențele mamei sale și capitulările ei succesive. Se cunoaște regimul bolnăvicios din anii de formare a lui Proust. Instalat într-o stare de copilărie monstruos prelungită, nu va izbuti niciodată să iasă din ea. Va rămîne, toată viața, așa cum bine a văzut Alain, „un copil care n-a isprăvit să se nască... revenind mereu la carnea maternă, ca puiul de oposum”⁴.

Plasat în fața problemei „de Rac” a lui Hercule — aceea a alegerii dintre facil și eroic, dintre zadarnic și real —, Proust a optat pentru soluția celor slabi.⁵ Chiar înainte de pubertate, s-a trezit cufundat în „mlaștina plăcerilor”

unde îl mînau erotismul său tulburător de neptunian, sensibilitatea sa de Rac și hedonismul său naiv de tînăr burghez bogat. Nu întîmplător prima sa carte a primit titlul *Plăcerile și zilele*. Hidra de la Lerna a căpătat în viața sa incantațiile cele mai felurite. Plăceri nemărturisite de copil pervers, de exilat din Sodoma, de comanditar tainic al *stabilimentului* lui Jupien, plăceri elegante de diletant și de monden — pe toate le-a cunoscut, fără ca setea lui de plăcere să se fi ostit.

Cînd, decepționat de o existență cenușie și sordidă în ciuda fațadelor strălucitoare, a părăsit bilciul deșertăciunilor consacîndu-se creației literare, miasmele paludice, aspirate cu aviditate, îi corupseseră deja sîngele și făcuseră din el un incurabil. Dacă s-a retras în literatură așa cum „alții se călugăresc”¹, nu a făcut-o ca să meargă în întîmpinarea vieții adevărate, ci ca să se dedea, pe marginea timpului și la adăpost de realitate, voluptăților intelectuale în care a descoperit o formă mai desăvîrșită de plăcere. S-a delectat retrîind în imaginație și fixînd pentru totdeauna senzațiile infantile a căror nostalgie îl obseda și căroră în zadar le căutase echivalentul în experiențele sale de fals adult. A cunoscut o bucurie impură în etalarea masochistă a rușinilor și remușcărilor lui. În fine, a savurat hrana rece a răzbunării, făcînd o caricatură crudă a *lumii* pe care o adulase nemăsurat, dar care, în fond, nu îl admisesese niciodată pe cel socotit un „arivist”.

Atitudine de retragere, demers retrograd, înfundare în mlaștina veninoasă — aceste imagini de Rac marchează așadar profund viața lui Proust. Dar afinitățile lui cu crustaceul mitologic s-au tradus și în alt fel. Alte două simboluri zodiacale se prezintă în fața noastră cînd studiem biografia acestei ființe stranie: cea a carapacei care acoperă racul, cea a găurii întunecoase în care se refugiază.

Într-adevăr, Proust pare să-și acopere sufletul cu solzi de egoism încă de la vîrsta cea mai fragedă, iar anii nu au făcut decît să i se întărească. Incapabil de participare afectivă, a trăit centrat asupra sa, despărțit de oameni printr-un blindaj de indiferență, orice ar spune legenda lui prea frumoasă. Temîndu-se de orice intruziune din exterior, și-a înmulțit barierele protectoare: politețea exagerată, secretele, umilitatea prefăcută au fost tot atîtea carapace invizibile, la fel cum erau, pe plan material, nenumăratele sale veste, mitenele, blana faimoasă și plastronul de bumbac care ieșea de sub gulerul tare. Cît despre gaura Racului — care nu este decît o prelungire a carapacei, ea se recunoaște în retragerile sufocante pe care le prefera încă din copilărie: în nișa din Illiers unde a gustat pentru prima oară plăcerea interzisă și al cărei miros de mușgai l-a obsedat de atunci, în taxiul cu geamurile coborîte prin care admira trandafirii de la Glissoles, în camerele bine izolate ale marilor hoteluri, în odaia tapetată cu plută din Bulevardul Haussmann și în „vatra neagră”² din strada Hamelin, unde a murit.

Să nu uităm însă că dubla grafică a celui de-al patrulea semn simbolizează două orientări contradictorii. Zodia aceasta nu e numai poarta care se deschide asupra trecutului, ci și anticamera viitorului. Este semnul concepției,

¹ Charles Briand, *op. cit.*, p. 29.

² André Maurois, *A la recherche de Marcel Proust*, p. 23.

³ Charles Briand, *op. cit.*, p. 27.

⁴ Alain, *Propos*, Bibl. de la Pléiade, p. 335.

⁵ *Idem.*, p. 1127.

¹ André Maurois, *op. cit.*, p. 126.

² François Mauriac, *Du côté de chez Proust*, p. 41.

al gestației, al maternității, al forțelor creatoare care se manifestă în special pe plan artistic. Mult timp înjosite de amator, profanate de cronicarul monden de la *Le Figaro*, contrariate de obsesia plăcerii, aceste tendințe de Rac își vor lua revanșa în a doua perioadă a vieții lui Proust. Ele vor fi eliberate în ziua când el va triumfa asupra uneia din contradicțiile lui cele mai dureroase prin descoperirea, atunci când își elaborează „magnum opus”¹ pe care îl concepe drept mijlocul de a conjuga creația și plăcerea, evadării în afara timpului și ambiției temporale. Virtuțile materne ale semnului său zodiacal dominant, mult timp nefolosite la bărbatul care, închis dragostei adevărate, nu a văzut în ea decât plăcerea, se vor exprima atunci într-un mod paradoxal. Nu va trăi decât pentru opera sa, hrănind-o din substanța proprie. Clausturat în odaia sinistră cu perdele groase veșnic trase, va fi nu numai „soarele de la miezul-noptii”², nu numai Racul ghemuit sub piatră și înfulecînd cămuri moarte, ci și Mama sau Bunica, bătrîna „doamnă evreică”³, aplecată asupra leagănului copilului.

Faptul că acest copil monstruos și nemuritor prezintă trăsături de Rac este cît se poate de natural: orice operă reflectă mai mult sau mai puțin exact *dominantele* autorului ei. În cazul unui artist atît de exclusiv concentrat asupra sa ca Proust, fenomenul general îmbracă un caracter deosebit de pregnant. Nu trebuie să ne mire că lumea romanescă din *În căutarea timpului pierdut* a fost contaminată „de acest creator morbid care a purtat-o prea îndelung contopită cu propria sa durată, amestecată cu noroiul său profund și care i-a comunicat germenii cu care era infectat chiar el”⁴.

De-a lungul romanului care este o confesiune abia deghizată și bilanțul unei vieți, Proust-Racul este prezent în Narator și în principalele personaje care îl dublează, ilustrînd anumite aspecte ori anumite etape ale existenței sale. Toți sînt prizonieri ai *măștinei*, oricare ar fi aspectul nobil sau vulgar pe care îl ia această imagine; toți urmăresc fericirea, pe care o confundă cu plăcerea și pe care o găsesc — sau cred că o găsesc — în succesul monden, în voluptățile trupesti, în plăcerile artistice sau, în fine, în acea victorie iluzorie asupra timpului pe care o procură memoria inconștientă, făcînd să re trăiască senzațiile trecutului.⁵

Pecetea Racului și a Casei a IV-a, unde acest semn se află plasat în cerul lui Proust, se dezvăluie, pe de altă parte, în însăși natura capodoperei sale, în climatul, în construcția și în stilul ei. Este, în același timp, opera unui copil și a unui bătrîn. Ține de un basm cu zîne traducînd uimirea tinereții, visele și coșmarurile ei, dar și înțelepciunea posomorîta a Ecclesiastului, umbrită de un nihilism senil. Frescă în stilul unui Saint-Simon prin unele aspecte, ea este mai ales un tablou al lumii „văzute din Arcă” sau, mai exact, din fundul adăpostului de Rac, prin apele verzi-albastrii ale amintirii. În opera lui, se regăsesc istorismul Racului și poezia sa misterioasă, ca și acel „putregai al unei

vieți inerte... dăruită în întregime unor senzații furnicătoare care asediază, pătrund, rod și distrug ființele omenești cărora romancierul le dăduse viață”¹.

Îmi lipsește locul ca să enumăr toate caracteristicile de Rac ale *forme* proustiene. Mă voi mulțumi să subliniez trei puncte deosebit de revelatoare: simetria a două tablouri — cel al tinereții în floare și cel al bătrîneții în decrepitudine — care încadrează grosul operei; proliferarea vegetativă a detaliilor, a supraîncărcăturilor, a digresiunilor care îmbogățesc frumoasa ordonare a edificiului; și, în sfîrșit, procedeul de „supraimprimare”² atît de tipic pentru arta lui Proust în care trecutul transpare neconținut sub prezent, iar evocările legendare și istorice, suprapunîndu-se pe imaginile realiste, le învăluie într-un halo poetic.³

CYRILLE WILCZKOWSKI

REMBRANDT

Fixată la data de 15 iulie 1606 lângă Leiden, nașterea lui Rembrandt se prezintă cu Soarele și Mercur în Rac, primul fiind în trigon cu Luna în Scorpion.

Este un bărbat de treabă, iubindu-și căminul, viața domestică, la gura sobei, familia; nici un fel de fast: e un tăcut, un visător, un taciturn, care duce o viață sedentară, nevoiașă, obscură. Acest bărbat matur are însă o inimă candidă, aproape puerilă, care păstrează din copilărie o naivitate ce merge uneori pînă la negarea realităților, ceea ce îi va atrage numeroase neplăceri materiale. Prin obloanele trase ale casei sale, își urmează excursia pe tărîmul imaginarului unde își plasează viziunile nocturne.

Acolo operează pictorul. Se atașează de trecut, de mitologie, de *Biblie* și reține scenele care se adresează inimii; pictează și lăcașul copilăriei sale, moara în asfințit, pe bătrînul morar... Și are, mai ales facultatea de a exprima visul, de a transfigura lumea exterioară, de a pune visul pe planul realității. Vizionarul face să se ivească din noapte uimitoare lumini care scaldă în mister scenele cele mai familiare. Fapt este că Racul Rembrandt e înainte de orice pictorul valorilor nocturne, al *clar-obscurului*. „Obscuritatea nocturnă este deprinderea lui, umbra e forma obișnuită a poeticii sale, mijlocul său de exprimare dramatică uzual și, spune Eugène Fromentin, în interioarele, legende, anecdotele, peisajele, acvafortele sale face în mod curent zi cu ajutorul nopții. Celebrul său *Rond de noapte* dezvăluie emoția unei atmosfere nocturne brăzdate de fulgere de foc, de rugină și aur. Clar-obscurul este forma misterioasă prin excelență, cea mai învăluită, mai eliptică, mai bogată în subînțelesuri și în surprize din limbajul pitoresc al pictorilor. Sub acest aspect, ea este, mai mult decât oricare alta, forma senzațiilor intime sau a ideilor. Este ușoară, vaporosă, voalată, discretă; își împrumută farmecul lucrurilor care se ascund, invită la descoperirea curiozităților, adaugă o anumită vrajă frumuse-

¹ André Maurois, *op. cit.*, p. 312.

² Léon Pierre-Quint, *Marcel Proust*, p. 85 (s-a născut către miezul-noptii).

³ René Boileve, *Feuilles tombées*, p. 266.

⁴ François Mauriac, *op. cit.*, p. 41.

⁵ Cf. Robert Brasillach, *Portraits*, pp. 67-76.

¹ François Mauriac, *op. cit.*, p. 39.

² Robert Brasillach, *op. cit.*, p. 92.

³ Cele cîteva rînduri pe care i le-am consacrat lui Proust în *L'Homme et le Zodiaque*, rămîn valabile în mare, dar ar necesita destule rectificări: cunoștințele mele despre opera și bibliografia proustiană erau, la epoca aceea, prea superficiale.

filor orale, dă grație speculațiilor conștiinței. În sfârșit, se împărtășește din sentiment, din emoție, din incert, din indefinit și infinit, din vis și din ideal. Iată de ce ea este, cum și trebuia să fie, atmosfera poetică și firească pe care geniul lui Rembrandt nu a încetat să o locuiască."

Rembrandt e Rac, în exterior, prin această atmosferă de clar-obscur, atunci când, pe un fond sumbru, răspîndește o aură fosforescentă în jurul obiectelor, astfel *lunarizate*. În interior, este Rac prin regiunile pe care le-a explorat; acelea ale viziunilor și profunzimilor unde a coborât. În felul acesta a devenit un desăvârșit pictor al tăcerii.

JEAN-JACQUES ROUSSEAU

Jean-Jacques Rousseau a văzut lumina zilei la Geneva, pe 28 iunie 1712; Soarele pune în valoare Racul prin prezența sa și prin dublul sextil cu o conjuncție Lună-Neptun în Taur. Această *semnătură* zodiacală intervine cu titlu de participare la o dominantă foarte complexă.

Aceasta nu îl împiedică pe Rousseau să fie Rac, iar Racul din el este omul acela hoinar, purtat de vis, de capriciu, de imaginație, de pasiune. El cel care a deschis zăgăzurile sensibilității romantice, a proclamat revenirea la sentiment și la natură, și-a trăit visul din copilărie și tinerețe cu *Emile*, și-a împlinit visul de dragoste și de viață domestică în *Noua Eloiză*, a vărsat lacrimile Juliei și ale lui Saint-Preux, a optat pentru suveranitatea poporului în politică și pentru un deism sentimental în religie.

Ca să reflecteze, Racul Rousseau trebuie să se *înfunde* în pădure, în cărți, în singurătate sau în meditație. Dar i se întâmplă și să caute refugiu în lumea imaginară; asemenea construcții imaginare sînt familiare multor Raci; iar cele ale lui Rousseau sînt deosebit de tipice:

În situația asta stranie, imaginația mea neastîmpărată a luat o decizie care m-a salvat de mine însumi și mi-a calmat senzualitatea incipientă: aume, de a hrăni situații care mă interesaseră din lecturile mele, de a le reînvia, a le varia, a le combina, a mi le apropria într-o asemenea măsură, încît să devin unul din personajele pe care le imaginăm, să mă văd mereu în pozițiile cele mai agreabile după gustul meu, în fine, ca starea fictivă în care reușeam să mă situez să mă facă să-mi uit starea reală, de care eram atît de nemulțumit. Dragostea aceasta față de obiecte imaginare și ușurința mea de a mă ocupa de ele au ajuns să mă scîrbească definitiv de tot ce mă înconjură și au determinat gustul acesta de singurătate care nu m-a mai părăsit de atunci.

ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY

Este surprinzător, la prima vedere, să-l întâlnim pe Saint-Exupéry în familia Racului. Fapt e că marele aviator francez, născut în Lyon, pe 29 iunie 1900, ora 9.15, se prezintă, în primul rînd, ca un tip supraactiv și dinamic, culminație a lui Marte în Gemeni și în opoziție cu Jupiter Săgetător la meridianul inferior. Dar, sub aparența marțiană a aventurierului cerului și a scriitorului viril, vedem profilîndu-se un lunar pe care îl reprezintă Venus și Soarele în Rac, cel din urmă astru aflîndu-se în opoziție cu Saturn în Capricorn.

Amestecul influențelor lui Marte și a Lunii se reflectă cel mai bine în morfologia lui: un corp de atlet și o față puțin buhăit, ochi globuloși și mirați, gropițe de copil și un nas cîm care i-a adus, în vremea studenției, porecla de „Împunge-lună”; poredă confirmată de un caracter agitat (Marte) și visător, distrat și rătăcit printre colegii săi de la colegiul Sainte-Croix.

Dacă Marte îl înzestrează foarte de timpuriu cu atracția decisivă pentru mecanică, pasiunea aceasta se hrănește de la sursa lunară a unei nevoi imperioase de evadare. La patru ani visează deja să-și ia zborul cu un aeroplan.

Adult, Icarul-Împunge-lună și-a realizat visul: și-a luat zborul, dar își dă seama că evadarea nu este un sfârșit, ci un început: *...graba de a pleca iar, de a căuta mai departe ceea ce presimțeam...*

Și iată că aventura icariană îl îndreaptă pe Rac spre țărnițele interioare. Pasiunea socială a aviatorului se transformă într-o „profundă meditație asupra zborului”. Cu un eroism discret, Saint-Exupéry își istorisește aventurile: *Curier-Sud, Zbor de noapte, Pămînt al oamenilor, Pilot de război...* sînt un soi de mărturii directe ale experienței sale, niște reportaje romanțate. Dar devine curînd un poet al acțiunii deoarece, pînă la urmă, singurul lucru care îl interesează este aventura interioară, iar opera sa va fi în mod esențial o conștientizare a omului de către el însuși.

Această căutare spirituală este o revenire la surse, adică la copilărie, tipică pentru un Rac. În ziua cînd scriitorul va vrea să transmită experiența sa intimă despre zbor alegînd genul alegoric, el va scrie *Micul Prinț*, basm pentru copii, dar care se adresează, în cele din urmă, oamenilor mari ce mai păstrează încă nostalgia copilăriei. În opera aceasta, dialogul dintre bărbat și copil este în realitate un monolog, deoarece propria sa copilărie e ceea ce domesticește aviatorul pînă la identificarea finală, a lui Narcis.

Într-adevăr, acest marțian jupiterizat, atît de puternic în exterior, atît de magistral născut pentru realizările prestigioase ale unei vocații de pilot al aerului, este, în intimitatea sa, o fire sensibilă, vulnerabilă, zguduită pînă în străfunduri și care își folosește energia ca să se întărească, să se construiască în ideal, între chemarea cerului și apelul pămîntului (opoziția Marte-Jupiter între meridianul superior și meridianul inferior) și prin elaborarea sensibilă și intelectuală a unei opere care reflectă experiența sa trăită (Luna și Mercur în aspect cu această opoziție). După spusele biografului său, Luc Estang („Saint-Exupéry par lui-même”, Ed. du Seuil), numitorul comun al senzațiilor din experiența lui ar fi *smulgerea*: „Smulgere de copilărie și de pămînt, din vocație, desigur, din nevoie, dar care creează altă chemare, o nevoie compensatoare. Momentului de zbor (...) îi corespunde dorința de a se înterneia; impresiei de risipire în aer, necesitatea de a se înnoda; sentimentului de ruptură, plăcerea de a se lega din nou. Imaginile aeronautice sînt de preferință vizuale și tactile, dar transferarea lor, de la senzația fizică la semnificația psihologică, se va preciza pînă la următoarea notație extremă” (în care se regăsește Racul în stare pură):

Alăptat chiar de avion, simt pentru el un soi de duioșie filială. Un fel de duioșie de sugaci. (Pilot de război)¹

¹ Antoine de Saint-Exupéry, *Pilot de război*, trad. de Ion Caraion, București, Editura pentru Literatură Universală, 1960, p.125 (n.t.).

La capătul acestei regăsiri, frustrarea afectivă (legată probabil de moartea tatălui său când avea patru ani) este în cele din urmă ultima întâlnire a lui Saint-Exupéry cu el însuși:

Abandonează, renunță, suferă, luptă, depășește deșerturile setei, refuză fântînile și te voi conduce spre înflorirea ta. (Carnete, p.44.)

Opoziția Soare în Rac cu Saturn în Capricorn din această temă astrală explică și ezitarea lui Saint-Exupéry între cele două contraste, *Micul Prinț* și *Marele Caid*. „Merg de la facultatea de a se minuna pînă la ideile fixe; de la visul în mișcare pînă la simbolurile încremenite; de la farmecul efemerului pînă la austeritatea eternului; de la viața în libertate pînă la viața în ordine; de la inima copleșită de ceea ce este pînă la sufletul chinuit de ceea ce ar vrea să fie; de la prospețime la uscăciune; de la tandrețe la duritate; de la inocență la conștiință; de la cuminenția naivă la certitudinea sentențioasă; de la grația copilăriei la morala bătrîneții...” (Luc Estang, op. cit., p. 28.) Saint-Exupéry este în același timp Micul Prinț prin inimă și Marele Caid prin cap, omulețul Rac și lunar și bătrînul saturnian. Dar, din chipul său, posteritatea își va aminti mai ales de grațiile ideale, accentuate, mai curînd decît șterse de virilitate, ale *Micului Prinț*.

FRANZ SCHUBERT

Născut la Lichtenthal, suburbie a Vienei, la 31 ianuarie 1797, ora 13.30, Schubert¹ are Ascendentul în Rac și Luna aproape de culminație.²

Racul și lunarul Schubert este cel pe care ni-l prezintă legenda. „Sub aspect fizic, o talie scundă, un pîntece mare, o față umflată și rotundă, față de lună, cu buze groase și nas lătareț, un bărbat care se îmbracă neglijent. Sub aspect moral, o ființă sensibilă, blîndă, timidă, naivă, nonșalantă, hoinară, contemplativă...”

Pe de o parte, este dăruit afecțiunilor familiale și bucuriilor intimității; inima lui tandră e atașată de căminul natal, de prieteni. Dar, pe de altă parte, părăsește casa părintească pentru a duce o existență dezlinată, plină de capricii și nepăsare, o adevărată *viață de boem*. Indiferent față de bani, de siguranță, acest om fără cămin locuiește cînd la unul, cînd la altul, își schimbă neconștient domiciliul.

Adevăratele sale posesiuni sînt pîraiele pădurii vieneze, clarurile de lună în crînguri a căror magie o va cînta, într-un mod imposibil de depășit, cu un cor bărbătesc acompaniat de patru corni: Cîntecul nocturn în pădure din 1828. Tot ceea ce se leagă de simțămîntul naturii, de efuziunea romantică în sufletul lumii îi aparține lui...”. Această ființă nocturnă și intimă este născută pentru o existență obscură și retrasă, nu are nimic dintr-un bărbat public; și nu are nimic nici dintr-un cuceritor făcut pentru succes: rămîne necunoscut în timpul vieții.

¹ Citatele sînt extrase din *Schubert* de Marcel Schneider, col. Solfèges, Ed. du Seuil.

² În studiul de față nu ne vom ocupa deloc de aspectul Vărsător prin care Schubert se apropia de fratele său zodiacal, Mozart.

Acest muzician lunar și Rac nu are nici scop, nici doctrină, nici metodă; totul îi este dăruit de natură: e plin de muzică, există în muzică. Ghicește тайнеle artei muzicale mai mult decît le învață, din intuiție. Facilitatea sa este atît de mare, încît compune improvizînd. Izvorul melodiilor sale curge, nescut; compune cele șase sute trei lieduri cu o rapiditate nemaîntîlnită. Întreaga sa muzică e un șuvoi neîntreput de melodie și de lirism, care, prin forța sa densă și generoasă, atinge sufletul unui popor, instinctul unei națiuni. Majoritatea liedurilor sale reflectă emoțiile multiple ale unei inimi ingenue, supuse alternanțelor dintre veselie și tristețe. „Schubert nu-și ia un aer inspirat ca să ne facă mărturisiri; el le murmură cu un farmec persuasiv, alcătuit atît din firesc, cît și din delăsare, încît nici nu observăm imediat ce măiestrie posedă el acum (1827) în arta de a dezvolta o temă lirică și a scoate un ton melancolic ori voios, dar totdeauna intim, legat prin efuziunea sentimentului de fiecare operă a sa... Muzica lui evocă cerul, dar un cer conceput ca un loc de inocență, ingenuitate, tandrețe, locul unde se regăsesc cei care s-au iubit cum trebuie pe pămînt. Muzica lui Schubert nu e decît o aspirație spre acel paradis pierdut.”¹ Paradisul pierdut al copilăriei și al dragostei materne pentru care stă mărturie întreaga sa muzică, nostalgia ei tainică, șoaptele și penumbra ei...

S-a spus despre muzica lui Schubert că e un cîntec visător și s-a adăugat că stilul său de visare e acvatic. Într-adevăr, muzica lui este muzica apei limpezi, fluide, ușoare, foarte adesea a apei vii, tinere și primăvăratice, a pîraielor. Chiar și numai titlurile sînt evocatoare: *Regele ieilor*, *Calm pe mare*, *Pescarul*, *Pe malul fluviului*, *Pe Dunăre*, *Tînărul de pe malul pîrului*, *Scufundătorul*, *Păstrăvul*, *Frumoasa morăriță*, *Șapte cîntece ale Doamnei lacului*, *Cîntecul lebedei*, *Cîntecul duhurilor deasupra apelor*...

Căutînd imaginile naturale cele mai potrivite, Roland Manuel a comparat pe bună dreptate muzica lui cu un pîru care își urmează albia și nu se poate împiedica să curgă. Imaginea unei muzici care curge fără opreliști, cu o grație destină, e asociată imediat cu liniștea reveriei romantice, sugerînd că în viața lui nu există nici munți, nici văi, nimic altceva decît o cîmpie calmă...

Acesta e Schubert, cel mai pur muzician lunar din zodia Racului.

SIMONE WEIL

Fosta președintă a Parlamentului european, Simone Weil s-a născut la Nisa, în 13 iulie 1927, orele 8, cu o conjuncție dominantă a planetelor Soare și Pluto în Rac.

Nu e de mirare că în zodia aceasta familială găsim o configurație critică la femeia care este aproape un simbol al martiriului evreiesc. La șaptesprezece ani este deportată de naziști în lagărul de la Auschwitz unde asistă la moartea mamei sale, în timp ce în alte lagăre mor tatăl și fratele ei, doar ea și sora ei supraviețuind celor treisprezece luni de internare în condiții atroce.

Ajunsă în lumea afacerilor prin magistratură, Simone Weil lucrează la Ministerul Sănătății unde inițiază reforme importante. Apoi se angajează deplin în lupta pentru adoptarea legii privind întreruperea sarcinilor, ceea ce o deter-

¹ Marcel Schneider, op. cit., p. 133.

mină să se consacre politicii familiale. Astfel, datorită ei se va înființa un Minister al Familiei, de la conducerea căruia va fi promovată votarea a numeroase decrete.

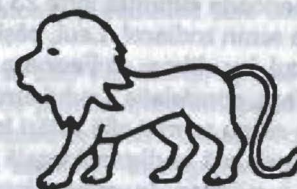
Alt indiciu de Rac este cartea pe care i-o datorăm: *Adopțiunea, date medicale, psihologice și sociale.*

Simone Weil este un exemplu de feminism cu virtuți feminine care, prin protecția copilului, a minorităților, a mediului înconjurător, întruchipează umanismul pus în serviciul fericirii.

Leul abstrine esenței elementului Foc, în trinitatea zodiacală
elementelor are loc, ca Foc-fir, între Focul cardinal al Berbecului
și cel de Găseșteorului. Trei termeni succesivi ai aceleiași stări so-
lariene, cu aspecte diferite ale aceluiași manifestări, că-
na-nature... Pe lângă Focul nediferențiat din berbec, încă aparțin
șivă, spontan, haotic, creștere și dezvoltare, dar și celui
Focul opusit, desigur, por...
Leul reprezintă focul stăpânit, o formă de foc înd-
la, controlată puternic. Este o viață...
ma care, în "Omul-solar" este un simbol...
care este...
este...
este...

LEUL

LEUL

23 iulie — 22 august

23 iulie — 22 august

♏

FIDTA

Căci aceasta mi-e voința / 196

Zeii soarelui / 199

O forță a naturii / 203

O frumoasă ținută a capului / 210

Tipuri mixte de nativi din zodia Leului / 214

APARENTA

Leul si alte semne zodiacale / 216

Iubirea care se împăunează / 217

Partea Leului / 220

EXISTENTIA

Mic dicționar de personalități din zodia Leului / 222

Ființa

SIMBOLICĂ

Căci aceasta mi-e voința

În fiecare an, când, în perioada cuprinsă între 23 iulie și 22 august, Soarele străbate cel de-al cincilea semn zodiacal, Leul, pășim în a doua fază a verii, prima fiind asociată cu Racul, iar ultima, cu Fecioara.

Puțin contează că, de fapt, constelația Leului amintește mai mult sau mai puțin de marea felină și că ea nu se mai află astăzi în zodie. Pentru noi, Leul rămîne porțiunea zodiacală situată la distanță egală între solstițiul de vară și echinocțiul de toamnă, la jumătatea drumului dintre 0° Rac, unde Soarele atinge declinația nordică maximă, și 0° Balanță, unde întîlnește ecuatorul ceresc.

Cu alte cuvinte, ne aflăm în inima anotimpului verii. În ciclul anual al naturii, e momentul culminației vegetale: toate formele sînt etalate, pîrguite, aurite și coapte sub soarele cel mai strălucitor din an. O dată cu deplinătatea rodului, sîntem la vîrsta măreției și maturității anotimpului.

De aceea s-a ales, pentru a reprezenta acest semn zodiacal, „regele animalelor“, făptura maiestuoasă a leului, emblema a puterii suverane, a forței nobile. Aflîndu-se în afinitate cu strălucirea și căldura amiezilor de vară, simbol al grandorii împlinite și al autorității naturale, nu trebuie să ne mire că leul este animalul cel mai frecvent reprezentat în heraldică. El ocupă un număr nesfîrșit de blazoane franceze și străine, este figura de elecție a ordinilor cavaleresti și predomină în arte, de la celebra *Poartă a leilor* de la Micene, pînă la operele moderne.

Hieroglifa semnului stilizează coada animalului cu un cerculeț deasupra căruia se află o curbă mare; în spirit grafologic, este vorba de o mișcare ce pleacă dintr-un centru și se îndepărtează de el cu amplitudine; dacă ne uităm mai de aproape, observăm că în această schiță grafică este cuprinsă întreaga noblețe strălucitoare a semnului.

Pentru a înțelege bine Leul, trebuie să-l situăm genetic în structura Zodiacului. În calitatea sa de al cincilea semn marchează o etapă precisă din cucerirea umană. Simbolic, dacă Berbecul e spermatozoidul, Taurul, ovulul, dacă Gemenii reprezintă unirea lor, iar Racul gestația, Leul semnifică ieșirea la lumină, nașterea, apariția unei unități noi. În Rac, omul este legat de mamă prin cordonul ombilical. În Leu, el își dobîndește autonomia; se naște ca celulă personală. Individualitatea sa se întrupează concomitent cu apariția conștiinței. Cucerirea cea mai importantă, cînd apariția lui „Eu“ în limbaj dezvăluie nașterea voinței și a libertății personale. Este și momentul apariției omului ca ființă socială.

Leul aparține esenței elementului Foc. În trinitatea zodiacală a acestui element, își are locul, ca *Foc-fix*, între Focul-cardinal al Berbecului și Focul-mutabil al Săgetătorului. Trei termeni succesivi ai aceleiași stări: scînteie-flacără-cenușă; trei aspecte diferite ale aceleiași manifestări: căldură-lumină-fuziune... Față de Focul nediferențiat din Berbec, forță animalică, impulsivă, spontană, haotică, creatoare și distrugătoare, oarbă și sublimă... și de Focul epurat, destinat pornirilor spirituale din Săgetător, semnul matur al Leului reprezintă focul stăpînit, flacăra domesticită, forța de foc individualizată, consacrată puterilor Eului, mobilizată de o voință dirijată. Raportată la inima care, în „Omul-zodiac“, e organul acestui semn, zodia Leului reprezintă forța centrală, reglementatoare și iradiantă care comandă întreaga economie interioară.

Față în față cu Leul se află Vărsătorul, opusul său polar. Dialectica respectivă trasează drumul de parcurs între independență și Libertate, între acceptarea de sine și acceptarea celui alt. Aici este vorba de cultul voinței *Mele* suverane; în față se află sacrificiul îmbogățitor, împlinirea în sensul voinței *Tale*. Este evident așadar că, dacă stadiul leonin este, psihologic vorbind, o etapă de culminație, analoagă măreției amiezilor de vară, el nu este decît o fază ce se cere depășită pentru împlinirea integrală a condiției umane.

Era de așteptat: astrul atribuit Leului e Soarele. Stăpînului i se aduc toate onorurile! De la unul la altul, aceleași ecouri își răspund: semn zodiacal și astru al vieții, focului, căldurii, luminii, iradierii, strălucirii etc. Inima este pentru astru ceea ce este și pentru zodie.

O înrudire astrală atît de augustă nu poate decît să-i măgulească pe năvăliții din zodie, „fii ai soarelui“. Cu toate acestea, orice e relativ, atît în cer, cît și pe pămînt. În pofida uluitoarei sale grandorii, la scară planetară, Soarele nu este, ca stea, decît un mic punct în univers, o pulbere în galaxie. Și totul e dialectic. Asociat cu carul Soarelui, Leul întruchipează apoteoza zilei și a luminii. Oricît ar fi însă de interesantă, această relație nu trebuie să ne constrîngă să o ridicăm în slăvi și să desconsiderăm noaptea și întunericul: ziua, nu vedem decît un soare; noaptea ne arată milioane...

La toate popoarele, astrul zilei a făcut obiectul unui cult divin, adesea asociat chiar cu viața socială și religioasă; astru al luminii, el este în același timp și simbolul spiritului, al luminii lăuntrice, al divinului din noi. În Grecia, zeul solar Apollo era înzestrat cu toate atracțiile tinereții, forței și grației.

Nu mai este nevoie să argumentăm influența considerabilă exercitată de Soare asupra Pămîntului. Lumina lui condiționează funcția clorofiliană a plantelor, iar căldura lui dirijează toate manifestările vieții organice. El este arbitru al anotimpurilor și principiul tuturor energiilor utilizabile. Tot el se află la originea furtunilor magnetice, a aurorelor boreale și a curenților telurice. Furtunile și erupțiile fantastice care se produc la suprafața lui și pe care ne-am obișnuit să le numim pete solare provoacă perturbări în energia de iradiere a astrului. Fiecare vîlvătaie solară se traduce printr-o recrudescență a diverselor dezordini: crize sociale, accidente, sinucideri, crime, mortalitate crescută... ca și cum însăși planeta noastră ar fi într-o stare de febră; s-a ajuns chiar la a pune în paralel curbele activității solare și graficele epidemiilor, ale producției fo-

restiere, viticole, cerealiere, industriale... În fine, ultimele statistici stabilesc un raport destul de precis între repartiția războaielor și revoluțiilor și amplificarea petelor solare.

Din unghiul de vedere astro-psihologic, Soarele simbolizează instanța psihică pe care psihanaliztii o numesc *supraeu*, adică acea funcție a ființei umane care, pe tot parcursul vieții, perpetuează directivele morale și interdicțiile derivate din educație, mai ales sub influența tatălui. Este un soi de jandarm interior, de controlor al psihismului care pretinde renunțări în zona instinctelor și face să prevaleze valorile societății. Dar deși acest jandarm poate fi benefic, devenind o mare pîrghie spirituală, el poate fi și malefic, tiranizîndu-l pe cetățeanul onest și ducîndu-l la nevroză sau chiar la psihoză (cînd Soarele este foarte disonant la naștere). Față de Lună care reprezintă natura, Soarele întruchipează deci în fiecare dintre noi cultura; dacă astrul nopților personifică viața infantilă, arhaică, emotivă, astrul zilei reprezintă apartenența la societate, latura celor mai mari exigențe, punctul aspirațiilor celor mai elevate, al pretențiilor celor mai importante. Zona solară a psihismului definește întregul program al *Apollinului*: este zona în care revendicarea conștiinței este dintre cele mai vehemente, unde lupta contra somnului vieții și a beției instinctelor e constantă, unde bătaia dusă de ființa spirituală e cea mai crîncenă. Este zona deplinătății conștiinței și a angajării, a conștiinței creatoare. A trece de la etajul lunar copilăros la etajul solar adult, înseamnă a te educa înfruntînd și vrînd să frecventezi ceea ce James numește „linia celei mai mari rezistențe”: rezistența la automatisme, la sugestie, la neastîmpărul instinctului, la emotivitate, privațiuni consimțite, supuneri, frînări... *Viața solară*, este, în cele din urmă, viața rafinată și sublimată, chipul complex oferit de personalitate în sintezele sale elevate. Înălțat la stadiul solar, individul dispune de deplinătatea facultăților sale, se bucură de integritatea forțelor, își împlinește particularitatea individuală în unitatea psihismului total, nu-și mai suportă soarta, ci își împlinește menirea. Devine atunci un centru creator, un soare. În istorie, vedem adesea ridicîndu-se din mase ori din stat un erou național, un tip de acțiune sau de sensibilitate care se impune ca un model excepțional de atrăgător și cizelat din mii de indivizi, concetățeni imitatori: un cavaler, un *condottiere*, un îndrăgostit romantic, un *self-made man*... Soarele este cel care simbolizează rolul acestor modele oficializate de succes; el simbolizează preceptele, idealurile, principiile societății după care indivizii își fixează conduita. Soarele este Eroul care modelează omenirea prin exemplul său, prin succesele, prin isprăvile sale. Numeroase mituri presupun o concepție funciar eroică despre Soare: asemeni războinicilor din marile epopei, Sûrya și Helios își mîna carele la care sînt înhămați niște cai focosi. Mircea Eliade a constatat că predomină cultul solar acolo unde, grație regilor, eroilor, imperiilor, „istoria este în mers”. După ce a remarcat solarizarea frecventă a Ființelor Supreme, el constată afinitatea teologiei solare cu elitele: suverani, inițiați, eroi; hierofaniile solare tind să devină privilegiul unei minorități de „aleși”. Arbore al vieții — Rege — Dumnezeu, aceasta e de altfel formula mitologiei solare.

În raport cu împlinirea aceasta, semnul e doar rareori la înălțimea astrului. Dacă „regele animalelor” simbolizează ceea ce este regal în viața psihică,

ceea ce este mai nobil în instinct, Leul întruchipează prea adesea forma inferioară a fiarei oarbe, iar tipul Leu sucombă în fața forțelor pe care nu le poate domestici. Cu toate acestea, trebuie întotdeauna să se ia în considerație, în practica astrologică, așa-numitul complex *Leu-Soare-Casa a V-a* (corespunzînd celei de-a V-a zodii), care formează un ansamblu de tendințe conexe.

Iată semnificația diferiților factori astrologici în zodia Leului:

Soarele și Ascendentul nu fac altceva decît să pună în valoare Leul în toată puritatea sa, fără a-i conferi o orientare anume.

Luna în Leu înseamnă exaltarea vieții instinctive, efervescența unei firi care se lasă, încrezătoare, în voia nobleței îndinațiilor sale; imaginație colorată, măreție a visului (Flaubert, Frederic al II-lea, Gauguin, Honéger, Leconte de Lisle, Ludovic al XIV-lea, Philippe de Champaigne, Schiller).

Mercur în Leu face să prevaleze inteligența leonină alcătuită toată din claritate, luminozitate, sinteză, viziuni vaste și spirit cuceritor (Barrès, Cavour, David, Ford, Napoleon, Petrarca, Poincaré, Rubens).

Venus în Leu dă lumii sentimentelor caracteristici leonine: pasiuni mari, ideal clasic, noblețe suflatească... (David, Francisc I, Gluck, Ingres, Lorenzo Magnificul, Ludovic al XIV-lea, Rubens, Cécile Sorel).

Marte în Leu reprezintă forța agresivă a animalului, cu botul larg deschis și caninii amenințători. Eul dispune de o considerabilă putere combativă și realizatoare, mai mult sau mai puțin utilizată. Ea poate alimenta minii (Raimu), satisface apetituri josnice (Borgia), se poate pune în serviciul unei experiențe sau unei aventuri îndrăznețe și violente (Blanqui, Boulanger, Danton, Juarès, Metternich, Robespierre, Vișinski) sau poate să ajungă la o întreprindere vastă (Ford, Pierpont-Morgan).

Jupiter în Leu semnifică forța leonină exteriorizată, înflorită, umflată sau buhăită, dar umanizată. Eul se afirmă într-un mod hipertrofiat sau seniorial; impune nevoia de a reprezenta sau domni în domeniul său (Auriol, André Breton, Edwige Feuillère, Montherlant, Raimu, Wagner).

Saturn în Leu se află în dizgrație, în „exil”. Această poziție conferă un aspect blestemat și duce mai mult sau mai puțin la decădere, dacă Eul nu acceptă să se sacrifice. Ea explică firea nesățioasă a lui Cezar Borgia, procesul și exilul lui Dreyfus, atentatul anarhist al lui Ravachol, exilul lui Wilhelm al II-lea; tot ea domină în cerul lui Hitler și îi semnează aventura și eșecul.

MITOLOGIE

Zei soarelui

Leul, cel de-al cincilea semn al Zodiului, marchează, în tradiția hindusă, un rezultat și, în același timp, un început. Într-adevăr, se poate considera că omul, în măsura în care este unit cu sistemul solar, nu se leagă decît de cinci din cele șapte planuri pe care le comportă Cosmosul.

În corespondență cu Berbecul, primul semn al aceleiași trinități de foc, Leul adună în el cele cinci manifestări diferite ale ierarhiilor spirituale, numite

Buddha, ca simboluri ale înțelepciunii, și *Brahma*, ca emanații creatoare. Să reținem că din acest sistem filozofic derivă și cele cinci interpretări ale lui *Hermes* conform grecilor. Înmulțirile și pregătirile caracteristice ale semnelor precedente ajung la noțiunea de *Jivatna* care, la origine, este fiul (cel puțin spiritual) al Non-Ființei, „unsul Domnului“. Această entitate intervine în mod logic în cea de-a cincea zodie, reprezentând copilul, adică manifestarea individualizată a monadei, după polarizarea, prin aria maternă și hrănitoare a Racului, a luminii pătrunzătoare a Gemenilor.

Dar este vorba și de un început, în sensul că semnele de foc sînt semne de elan și de dinamism; Leul, semn fix, deci de cristalizare, este primul din cel de-al doilea cuaternar zodiacal. Așa cum am arătat în ceea ce privea acțiunea Berbecului asupra primului cuaternar, el poate să conțină în germene elemente care se vor individualiza în zodiile următoare. Se spune astfel că termenul de *Panchasya* aplicat la simbolul Leului interpretează o sinteză a „Leilor arzători“ din Berbec (sau *Asuras*) sub raza Parabrahmană despre care am spus că emană din principiul primordial și care a primit ordonanțările semnelor intermediare. Leul ar fi deci una din primele interpretări ale întrupării Cuvîntului. Dar în viitor ar putea să fie soțul, spiritul creator, cu elementele Mamei cosmice (semnul Racului) prin unirea sa cu Fecioara din zodia următoare.

Această sinteză dinamică a pulsionilor și emoțiilor, al cărei centru e inima (simbol legat de Leu), va tinde să se exprime în Cosmos, să se obiectiveze pe toate planurile cosmice tradiționale într-un sens de animare și de creație. Vom urmări acest lucru în cursul studiului acestui semn zodiacal.

Să mai reținem că steaua *Regulus*, pe care o conține, este un bun simbol al zodiei. Este considerată „regală“ deoarece s-a constatat că ea conferă glorie, onoruri și putere nativilor pe care îi sensibilizează într-un punct important al hărții cerului lor. Trebuie să înțelegem că Leul, regele animalelor, reprezintă elementele de maiestate, dar și de dominație prin amenințare latentă pe planurile instinctive ale vieții. Este așadar în același timp o temere și un ideal, ambele inconștiente. Și dacă, la Rac, pericolul constă într-o înnămolire nebuloasă, la Leu el se poate prezenta ca o încercare prezumpțioasă de proiectare în realitate a visului din Rac, în detrimentul integrității psihice a subiectului. „Stîncă Tarpeiană este lingă Capitoliu“, iar *Regulus* prost aspectat poate provoca răsturnări spectaculoase. Anticii spuneau că, pentru a deveni conștient de direcția sa, fiecare dintre noi trebuie să-și ducă „lupta contra Leului“. E ceea ce ilustrează, în mitologia greco-latină, una din cele douăsprezece munci ale lui *Heracles-Hercule* care a învins Leul din *Nemea*.

Ca și zodia Racului, găsim și aici un interes social; Leul, terorizînd orașul *Nemea* și împrejurimile sale, este socotit invincibil. *Heracles*, care știa deci la ce se expunea, a primit și acum ajutorul unui simplu muritor, numit *Molorchos*, fără în serviciul lui *Dionysos-Bachus*. Oprindu-se în locuința lui, *Heracles* i-a cerut să pregătească un animal pentru jertfire. Dacă va reveni învingător pînă în treizeci de zile, sacrificiul îi va fi oferit lui *Zeus*, dar, în caz contrar, chiar lui, fiindcă atunci va fi mort și se va afla printre zei. Remarcăm aici, pentru prima dată în semnele zodiacale, intervenția unui concept de durată, pe un mod solar, de vreme ce este vorba tocmai de timpul care îi trebuie Soare-

lui ca să parcurgă un întreg semn zodiacal. Această noțiune permite să se afirme că nu ne mai aflăm în vis, ci în realitate. O vocație pămînteană de erou respinge soluțiile facile. Chiar cînd acestea sînt învăluite într-o aparență măgulitoare, eroul își utilizează liberul arbitru ca să combată instinctele cele mai puternice și, după ce și le-a înfrînt, să-și realizeze unitatea individuală integrală. În cazul acesta, scopul final era să-și mențină pentru totdeauna forța de viață, de vreme ce avea să-și facă o platoșă din pielea inatacabilă a adversarului.

Întîlnindu-și în cele din urmă Leul, *Heracles* a folosit, una după alta, săgețile din tolbă, dar în zadar, fiindcă s-au făcut țandări; apoi, înșfăcîndu-și uriașa măciucă, nu a reușit decît să și-o frîngă pe robustul animal, fără să-l cîntească. Văzîndu-se dezarmat, s-a decis să-l atace cu propriile sale forțe, de vreme ce acelea create prin iscusința omului se dovedeau neputincioase. S-a închis atunci cu Leul în peșteră și l-a înfruntat într-o adevărată luptă corp la corp. Apucîndu-l cu brațele sale puternice, l-a apăsut puternic cu genunchiul în centrul nervoși vitali (*plexus solar*) și astfel l-a înăbușit.

Așa trebuie dusă, „corp la corp“, lupta împotriva iluziilor despre gloria supraomenească. *Heracles* n-a ales să devină asemenea Zeilor cu prețul unei renunțări: a preferat să găsească singur un centru activ de operațiune, tinzînd spre un mod de viață adoptat din acel moment. Caută în plus să-și asocieze o rezistență suplimentară, acoperindu-se cu pielea Leului din *Nemea*. Este vorba așadar de o manifestare a conștiinței unității și a cerințelor multilaterale ale vieții pămîntești.

Pentru *Heracles* este o victorie definitivă a realului fiindcă nu a fost de acord să se lase zeificat în stadiul de umbră, nu a putut, prin magia armelor, să atingă forța Leului, dar a acaparat, spre a se proteja în viitor, pielea invulnerabilă a acestuia. Această conștientizare apare, așadar, nu ca rezultatul unei superiorități naturale care ar duce la glorificarea de sine, ci ca descoperirea unei chei spre adevăratul sens al Vieții.

Lecția mitului mai constă și în nevoia de a fi deschis la conceptul de Infinit, de a te simți încorporat în el, știindu-te totuși finit, dar în limitele mereu schimbătoare ale experiențelor personale. Acest lucru permite ființei umane să-și împlinească destinul pămîntesc cu-adevărat, așa precum Soarele, stăpîn al Leului, își urmează rondul prin Zodiac, începînd cu semnul Berbecului, care conține potențial toate forțele, pînă la cel al Peștilor, împlinire unde totul se regăsește dezlegat, diluat în Oceanul fundamental, pregătitor al eternei reînțarceri.

Alte legende la fel de atrăgătoare sînt legate mai curînd de miturile Soarelui, cel care guvernează semnul. În toate mitologiile se întîlnește un *Zeus* solar, încununat de raze. La greci și romani, era identificat cu *Apollo*, tînăr voinic și frumos care risipește, dimineța, tenebrele peste care domnește sora lui, *Diana*, născută ca și el din *Iupiter* și *Latona*. Este iarăși un mit în care lunona apare geloasă și răzbunătoare. Ea l-a dezlănțuit împotriva *Latonei*, care urma să devină mamă, pe șarpele *Piton* și a interzis Pămîntului să o adăpostească. Refugiată pe mare ca să scape de lunona, *Latona* își datorează salvarea lui *Neptun*, fratele lui *Iupiter*. Acesta, compătimitor, fără nici o urmă de indulgență față de lunona, a făcut să se ivească din ape insula *Delos* care avea s-o

primească pe Latona. Dar ea nu și-a putut alăpta copiii. Apollo a fost hrănit numai cu produse divine, nectar și ambrozie, primite din mîinile zeiței Drep-tății, Temis. Pentru împrejurările nașterii sale el se va răzbuna mai tîrziu omorîndu-l pe Piton și împodobind cu pielea acestuia trepiedul pe care ședea și își exprima profețiile Pitia, în templul lui din Delfi.

Cum Zeul solar are datoria să facă lumină în ceea ce este neexplicat, s-a întîmplat ca Apollo să fie intrigat de faptul că zeul amorului, Cupidon, utiliza două feluri de săgeți complet opuse, unele inspirînd pasiunea, celelalte, repul-sia. A început să-l ironizeze ca să-l determine să se explice, dar Cupidon, fu-rios, l-a atins cu o săgeată inspiratoare de pasiune, aruncînd în același timp asupra Dafnei, o nimfă splendidă, o săgeată inspiratoare de repulsie. Aceasta a început imediat să fugă din fața zeului, care o urmărea zadarnic. Refugiată lingă tatăl ei, fluviul Peneu, l-a rugat să o scape, chiar cu prețul pierderii fru-museții. Acesta i-a împlinit dorința și a transformat-o în laur. Apollo, lipsit de obiectul pasiunii sale, a trebuit să se mulțumească cu o coroană din frunze de laur cu care să-și împodobească lira de aur. Această legendă stă la baza încu-nunării învingătorilor cu lauri.

Nu toate legendele antice îl văd pe Zeul Soarelui sub trăsăturile lui Apol-lo. Cele mai vechi se referă la Helios, a cărui poveste e de asemenea foarte evocatoare. De tînr, a fost urmărit de Titani și aruncat în fluviul Eridan. Tatăl său, căutînd trupul fiului, a avut în vis revelația că acesta fusese primit în sinul Zeilor și urma să fie încorporat în „focul sacru strălucind pe cer”. Reprezen-tările epocii îl arată ca pe un tînr voinic și frumos, cu păr de aur foarte strălu-citor, care parcurge Zodiacele mîinînd un car de foc tras de patru cai ce poartă fiecare numele cîte unui punct cardinal. S-a împreunat cu Rodos, nimfa insu-lei cu același nume care avea să-i fie consacrată și a avut un fiu pe Faeton, adică „strălucitor”. Acesta, foarte orgolios, se fălea cu originea sa. Vrînd să o demonstreze în ochii tuturor, a obținut de la tatăl său realizarea unei dorinți. L-a rugat deci să-l lase să mîne timp de o zi carul Soarelui, iar Helios, prizonier al propriei sale promisiuni, a fost de acord, deși împotriva voinței sale. Cei patru cai, nemaisimțîndu-se struniți de mîna fermă și vigilentă cu care erau obișnuți, s-au ambalat și și-au părăsit drumul îndreptîndu-se spre stele și riscînd, astfel, să incendieze cele patru colțuri ale lumii. După ce au fost rea-duși brutal spre pămînt de către un Faeton îngrozit, a urmat secarea fluviilor și pîrjolirea pămînturilor. Geea, zeița Pămîntului, s-a adresat lui Iupiter ca să curme catastrofa. Acesta l-a lovit cu trîznetul pe Faeton. Astfel Helios și-a re-luat singur, și pe vecie, cursa viguroasă și regulată, jalonată mereu de cele douăsprezece semne tradiționale.

Recunoaștem aici simbolul temerității arbitrare și al pericolului ca cineva să se încreadă prea mult în forțele sale. Mai recunoaștem și imaginea, tipică pentru Leu, a înclinației de a visa prea mult supraumanul (spre deosebire de Heracles). Este vorba și, sub o altă formă, de orgoliul redutabil al conducători-lor, al marilor diriguitori, al revoltaților care, supuși Leului, trăiesc la hotarele incendiilor, războiului, cataclismelor.

PSIHOLOGIE

O forță a naturii

Nu e un lucru absolut: nu toți nativii din Leu au o forță fizică în măsură să susțină comparația cu animalul regal; și totuși, dintre toate semnele, al cînci-lea prezintă cele mai multe constituții atletice; pentru mulți, baza organică este robustă, generoasă și rezistentă: punctul de plecare e promițător.

Fie că e sau nu dezvoltată, constituția poartă oricum pecetea unui tem-perament de foc, numit îndeobște *bilios*. Așadar, Leul începe să capete chip la rădăcina însăși a ființei sale fiziologice, în urzeala unui temperament ener-getic, alcătuit în întregime de cheltuire motrice. Recunoaștem în el abundența vitală, exteriorizarea debordantă care-i dirijează întregul comportament; re-vedicări instinctive imperioase, reacții rapide și puternice, aplomb, valoare, certitudine, îndrăzneală, sete de ambiție, de cucerire și dominație... Tipul res-pectiv are suficiente rezerve ca să-și permită risipa: e puternic. E sănătos. Iese în întîmpinarea vieții, încrezător, fericit, natural, fără complicații: a beneficiat de forță și știe că „cei din stirpe pură n-așteaptă ani să dea dovadă de bra-vură”¹. La acest etaj inferior, nativul prezintă deja o unitate bine organizată și orientată spre integrarea lumii exterioare; va fi formula urmărită pînă la capă-tul evoluției sale.

Să nu ne mirăm așadar dacă, în mod cît se poate de firesc, reușește să se impună; pe cei care îi seamănă, îi eclipsează; pe cei care ar fi tentați să-l con-trazică, îi reduce la tăcere; în orice moment, își face cunoscută prezența. Ori-cărui eșalon social i-ar aparține, în orice sferă publică ar evolua, Leul se sem-nalează atenției celorlalți. Fie că se numește Napoleon, Raymond Poincaré, Mussolini, sau că este ministru, prefect, primar, dirijor de fanfară, antrenor al unui club sportiv sau șef de bandă... se află în rîndul întii!

De unde această formă de superioritate?

Pasionatul

Dacă adoptăm punctele de vedere ale caracterologiei, analiza unui nativ din zodia Leului scoate în evidență trei coeficienți de putere: Activitatea, Emotivitatea și Secundaritatea; acestea produc tipul Leu cu cea mai mare pu-tere: Pasionatul.

Îi cunoaștem temperamentul bilios; puterea și gustul acțiunii sînt înrădăci-nate în constituția sa fizică și au, drept urmăre, o exigență acută. De timpuriu, exprimă un *eu sînt* glorios ca și cum ar flutura un stîndard, iar *da-ul* și *nu-ul* său se impun ca o spadă strălucitoare. Voința sa se inspiră direct din sursele tonusului său vital, astfel încît, pentru el, a voi înseamnă deja a putea: cînd spune *ureau* impune cu ușurință un *trebuie* imperativ. În felul acesta parvine

¹ Corneille, *Teatru, Cîdul*, trad. de Aurel Covaci, București, Editura Univers, 1983, p. 39.

la limita, la hipertrofierea tiranică a voinței. Forțele de care dispune ating un potențial ridicat; agresivitatea ocupă la el un loc important. În contact cu obstacolul, în competiție, devine perfect conștient de ce este și ce poate da. A fi învins înseamnă pentru el suprema slăbiciune: obstacolul trebuie să cedeze; de altfel, îi face mare plăcere să se năpustească asupra lui cu tot trupul: leul nu este decît o masă de mușchi adunîndu-se întîi și apoi destinîndu-se în saltul asupra prăzii. Forța e dublă: debit mare, presiune puternică. De aceea, cînd e adversar, atacă frontal, curajos, ignorînd sau disprețuind primejdia. Un asemenea interlocutor e foarte *fair play*: acceptă anticipat regulile jocului. E cu atît mai puternic, cu cît voința sa este conștiință și stăpînire: depune un efort constant, încordat, ca să scape de sub jugul intereselor și pasiunilor.

La forța activității se asociază cea a Emotivității: arcul e cu atît mai încordat cu cît există mai multă dorință, cu cît pofta de a trăi este mai mare. Emotivitatea întreține la nativ o exigență nesfîrșită: apar mereu nevoi, dorințe, pasiuni care se îngrămădesc, iau amploare, duc la o viață agitată, și pentru aceasta e de ajuns ca planete de primaritate, cum ar fi Marte și Jupiter, să fie dominante în Leu.

Dar la cele două forțe precedente se asociază și o a treia, Secundaritatea. Este vorba de o predispoziție pentru un ecou prelungit al impresiilor, care se mențin în interior și favorizează coerența, sistematizarea și inhibiția psihice.¹ Secundaritatea joacă rolul unui volant substituind succesiunii capricioase a emoțiilor persistența unei axe; ea unifică și blochează dorințele, orientînd viața spre un scop; ea dă un sens zilei de azi — situînd-o între ieri și mîine —, astfel încît acțiunea să se exercite în plină lumină, să se desfășoare și să adune cît mai multe materiale posibil, să-și propună țeluri mai îndepărtate și mai înalte. Prin urmare, există multe șanse ca mijloacele și scopurile nativului din Leu să se concentreze asupra urmăririi unei acțiuni privilegiate care să devină cea mai importantă. Tot ceea ce nu convine acestei experiențe centrale este respins, discreditat, refutat, ascetismul împiedicînd orice dispersie și întărind concentrarea dorințelor. Astfel încît nativul împlinit ajunge să înlocuiască *pasiunile* cu o *pasiune* centrală, un ideal dominant care devine sufletul însuși al vieții sale, centrul existenței sale. Se înțelege deci că nativul pasionat este omul care trăiește *la cea mai înaltă tensiune*, individul care își mobilizează cel mai mult forțele lăuntrice.

Astfel, nu trebuie să ne mire că nativul este pătruns de demonul ambiției! El reprezintă un edificiu de voință unificată și are nevoie de o misiune. Extroversiunea sa naturală îl înclină spre semenii săi și-l face să simpatizeze cu aspirațiile mediului; grupul înseamnă o colectivitate pe care o iubește și o lege căreia i se conformează. Dar, deși i se adaptează spontan, rămîne un independent: vrea să aibă mîna liberă și cîmp de desfășurare; acceptă mai puțin ca oricine o tutelă și preferă să dea exemplul decît să primească o lecție de la cineva. Totuși ține să se integreze în obiceiuri și instituții. Aici el trece la exte-

¹ Secundaritatea este cu atît mai accentuată, cu cît Soarele, Uranus și Saturn domină semnul zodiacal.

riorizarea dramatică a personalității ca să dobîndească recunoașterea publică și să-și mărească siguranța personală în societate.

După ce și-a atins propriul centru este capabil să atingă centrul celorlalți și, drept urmare, să-i încurajeze să împlinească ceea ce așteaptă de la ei. Își asumă partea de responsabilitate și de riscuri; mai mult, este în stare să ia asupra sa sarcina celorlalți, avînd în plus plăcerea și darul de a voi și a decide în numele lor. Se dăruiește într-o asemenea măsură, încît, în calitate de șef, este conducătorul sistemului său.

În cazul lui, idealul și realul converg; astfel, ca realist și ca idealist totodată, se mărturisește lumii cu gînd să o transforme. Se dedică acestei sarcini cu atîta rîvnă, încît sfîrșește prin a se confunda cu misiunea asumată: Eul său dispăre în vocație. Eminamente social, tinde să identifice axa vieții personale cu cea a grupului căruia îi aparține; atașamentul său puternic față de familie, de corporația profesională, de partid, patrie, religie... stă mărturie pentru acest lucru, la fel ca și interesul pentru istorie, pentru devenirea socială.

Principala manifestare a ambiției sale realizatoare este puterea de muncă; i se dedică fără rezerve și-și execută proiectele pînă la capăt. Adaptat la o multitudine de sarcini, acoperă o zonă vastă de activitate, remarcabilă prin volumul inițiativelor. La acest tip de Leu, om de afaceri, spune Le Senne despre Pasionat, „ideea altei întîlniri, altei anchete, altei vizite este mereu prezentă în mod subiacent și stăruitor în cursul întîlnirii, anchetei, vizitei care tocmai îl preocupă. Poate să aibă numeroase griji practice, acționînd pe un front larg de activități, dar ele rămîn practice“, deoarece „nu are timp să facă din ele materie de rumegat și, chiar dacă ar face-o, s-ar disprețui: e mînat de nerăbdare, trebuie să rezolve imediat dificultățile pe care le întîlnește și pe care e întotdeauna gata să le trateze ca pe niște acte de lezmajestate față de sine însuși“.

E un adevărat caracter! Dar acolo unde rezidă forța lui, îi stă și slăbiciunea. Face din propria sa persoană un focar strălucitor, chiar centrul lumii. Avînd nevoie de renume, vrea să pună pecetea eului său peste tot. Pătruns de măreția sa, înclină spre fast, somptuozitate, teatralitate; îi place să-și etaleze forța și bogăția. Nativul mărunț din Leu, naiv, își arborează cu mîndrie decorațiile. Nativul ilustru din Leu își etalează măreția în jur: locuințe splendide, mobilier de om cu stare, lux familial, generozitate fără margini... aproape tot așa cum Napoleon opunea strălucirii mareșalilor săi simplitatea propriilor sale uniforme. Partea de superfluitate și de gratuitate e mare la făptura aceasta care, cu cîteva mijloace, face ușor pe marele senior și pe Mecena. De altfel, are spirit de castă, un simț acut al responsabilităților și îndatoririlor rangului său: *Obrazul* subțire cu cheltuială se ține... Trebuie să recunoaștem că e mărinos, cultivat, mîndru, loial, luminos. Îi plac lucrurile deschise, limpezi, sincere și, de îndată ce adulmecă falsitatea, manevre secrete sau comportamente ascunse este primul care pretinde explicații, el însuși fiind oricînd gata să le furnizeze. Grație acestor calități i se scuză ușor emfaza și nevoia de prestigiu, ba chiar și orgoliul, păcatul său capital. El însuși este parcă victima pedestaului pe care s-a înălțat. Marilor calități le răspund marile cusururi și marilor nobleți, marile servituți: totul e mare, excesiv.

Nativul din Leu nu este o ființă simpatică și admirabilă decât în măsura în care valoarea sa intrinsecă este în proporție cu intensitatea proiecției sale personale. Din păcate, nu toți Leii sînt Napoleon și prea mulți indivizi mediocri din această zodie se cred tocmai Napoleon! Există o dimensiune care îi scapă astrologiei, anume scara cantitativă a ființelor; horoscopul dezvăluie o „tendință”, adică o orientare, o calitate specială, dar nu spune în ce măsură această calitate va fi asumată de către nativ. În cazul Leului este întotdeauna vorba de o aspirație spre expansiunea vitală, de o exacerbare a Eului, adesea pînă la hipertrofie. Dar, pornind de la această structură psihologică, avantajul posibilităților se lărgeste. Distingem mai întîi elitele, marii Lei care figurează în dicționarul nostru. Apoi, „notabilitățile locale”, oamenii realizați care, la o scară redusă, reprezintă niște reușite perfecte. Dar mai există și cei care „își dau sufletul” ca să fie la înălțimea zodiei lor: Leii de calitate inferioară, ariști, vanitoși, aroganți, persoane suficiente, aventurieri, tirani...; aceștia etalează defectele semnului lor zodiacal, neputîndu-se înălța pînă la nivelul calităților acestuia. În sfîrșit, în josul scării, în aziluri se întîlnesc jalnicii Lei a căror stofă psihologică nu a putut rezista violentei afirmări inflaționiste a Eului; renunțînd la orice stăpînire a realității și la viața lor personală, acești paranoici își trăiesc grandoarea doar într-un vis cu ochii deschiși, la modul delirant, luîndu-se adesea drept eroi ai istoriei.

Caracterizarea zodiacală se dezvăluie pînă și în interesele superioare ale persoanei care s-a realizat. În acest caz, morala este în primul rînd o organizație socială, reprezintă chiar dreptul de a comanda celorlalți și de a le pretinde să-și facă datoria, așa cum o definește șeful. Știința este o tehnică ce face minuni. Arta, o desfășurare fastuoasă, o ocazie de propovăduire și de proclamare publică prin mijlocirea marilor compoziții (artă oratorică, epopee, teatru, simfonie, concert...). Politică, o acțiune prestigioasă în cadrul unei puteri autocratice, al unui totalitarism de stat. Filozofia, o gîndire integrată în social și în religios, adevărat „Panteon al formelor divine”, iar religia, un instrument de autoritate spirituală sau teocratică.

Masca socială

Am observat că Leul-pasionat se identifică într-o asemenea măsură cu misiunea sa, încît personajul social se substituie în el individualității originare. Cel care a desprins semnificația și importanța acestei probleme este tocmai un psiholog aparținînd zodiei Leului și anume, C.G. Jung.¹

În experiența sa clinică, Jung a constatat că unii bolnavi sufereau de o amplificare a psihismului. Prin „inflație psihică” el înțelege o extindere a ființei care depășește limitele personalității respective. Ființa ocupă un spațiu mai vast decât cel stabilit în mod specific de natură. Prin aceasta, spune el, sînt anexate în teritoriul nostru elemente și calități situate dincolo de limitele noastre. Cazul cel mai frecvent de inflație îl reprezintă individul care se identifică total cu profesia sau titlul său:

Statul sînt eu

*Firește, profesia face parte din mine în sensul că ocupă o porțiune din activitatea mea, dar în același timp ea depinde de colectivitate, fiindcă este rezultatul colaborării multor oameni în decursul istoriei și își datorează importanța mai ales acceptării colective. Identificîndu-mă cu slujba sau cu titlul meu, mă comport ca și cum aș fi eu însumi funcția complexă și socială din care e formată orice slujbă, ca și cum aș fi nu numai personificarea slujbei, ci și acceptul societății. Astfel, îmi depășesc măsura și uzurp niște calități care nu se găsesc cîtuși de puțin în mine, ci în afara mea.*¹

Mitul luptei dintre Heracles-Hercule și Leul din Nemea lasă să se înțeleagă că, în pofida constituției lor instinctive puternice, oamenii de acțiune cunosc și ei dificultăți și probleme. Mai precis, este sigur că, datorită puternicului său elan în exterior, nativul din Leu este cel mai amenințat de inflație psihică. Chiar dacă pînă acum l-am văzut sub un unghi avantajos, nu trebuie să ne temem să-l considerăm sub toate aspectele; l-am văzut numai în lumină, trebuie să căutăm să-i vedem și zonele întunecate, deoarece el este pe jumătate ilustru, pe jumătate sclav. La el, efectiv, sclavia e legată de simțul social; este precum un actor care nu există decât prin public; pune preț îndeosebi pe stima celorlalți, pe faptul de a fi privit, apreciat, admirat (amorul său propriu e excesiv). Exhibiționismul îl face să „pozeze”, să apară sub cutare sau cutare lumină și, de aici pînă la a nu mai trăi decât în spatele etichetei și sub funcția de domnul președinte, directorul..., profesorul..., doamna redactor-șef, domnișoara secretară particulară..., nu este decât un pas.

Jung întitulează *persona* această parte socială din psihism; termenul desemna la origine *masca* purtată de actor și care indica rolul pe care îl juca pe scenă. *Persona*, spune el, nu e decât o mască a psihismului colectiv: o mască ce simulează individualitatea și dă iluzia individualității în aceeași măsură celorlalți ca și sieși. Ea ascunde adevărata natură a subiectului, producînd un efect determinat asupra celorlalți, fiindcă nu exprimă decât aparența socială a unui om, adică adevărul, de fapt secundar, de a purta un titlu, de a-și asuma o sarcină. Acest compromis între individ și societate ajunge la identificarea cu psihismul colectiv; în limbaj simbolic, spune Jung, omul se lasă devorat de monstru și resorbit în el; așadar, fără să vrea și spre marele său dezavantaj ajunge la comoara apărută de dragon.

Dacă eul conștient se identifică fără greș cu *persona*, eul subconștient — adevărata individualitate — nu poate accepta să treacă neobservat și să fie refutat (adevărata valoare rezidă în victoria asupra psihismului colectiv). Individul înzestrat cu o *persona* puternică — așa cum e cazul unui nativ din Leu — este ispitit să nu recunoască lumea sufletului, în aceeași măsură în care e covîrșit de rolul său social; el refuză mai mult sau mai puțin să recunoască importanța realității interioare. Puternic în viața socială, riscă să fie slab ca un copil în „viața particulară”. În intimitate, eroul e dominat de soția sa: Hercule torcînd la picioarele Onfalei. Și, sub masca sa, este victima subconștientului, a

¹ Născut cu o conjuncție Soare-Uranus în Leu, la 26 iulie 1875.

¹ Jung, *Le Moi et l'Inconscient*, Gallimard, 1938, pp. 43-44.

reacțiilor sale capricioase: proastă dispoziție, temeri, angoase, crize de nervi, obsesii, vicii, emotivitate bolnăvicioasă. Este de asemenea posibil să treacă asupra soției aspecte mai puțin favorabile ale propriei personalități, spre a se elibera în detrimentul partenerei. Acesta e reversul medaliei: cu cât s-a înălțat în afară, cu atât abisul în interior este mai profund. Exemplele nu lipsesc: Bismarck (Leu-Ascendent), Cancelarul de Fier, făcea crize de isterie. E bine cunoscută și viața particulară, plină de ezitări și plicticoasă, a lui Franz-Joseph al II-lea al Austriei (conjuncție Soare-Lună-Saturn în Leu) care și-a sacrificat lungă viață etichetei tiranice a funcției imperiale, a rolului de suveran. În cazurile extreme, când triumfă chipul artificial al măștii sociale, fața schimonosită a nevrozei riscă să-l urmărească pe nativul din Leu.

Herculean sau Apollinic

Am fi tentați să credem că nativii din Leu sînt firi centrate asupra unui aspect și nu prezintă decît o singură față. Este într-adevăr caracteristica tuturor celor care poartă semnătura Leului.

Cu toate acestea, apare un moment al analizei cînd se observă un soi de bifurcație care trasează o linie demarcatoare între două tipuri foarte diferite. Amîndouă tipurile au forța concentrată și expansivă a Pasionatului, dar unul o exercită mai degrabă în etalare orizontală și devine un realist: tipul său mitologic este Hercule; celălalt și-o afirmă mai categoric în tensiunea verticală și devine un idealist: tipul său mitologic este Apollo.

Tipul *herculean* este oarecum polarizat de o dominantă planetară Marte și Jupiter; vigoarea și apetiturile sale sînt fizice. El exprimă domnia eficienței concrete. Morala sa e morala forței, dreptul celui mai puternic; nu apreciază decît succesul.

Ceea ce îl caracterizează psihologic e organizarea interioară, axată pe propria sa persoană, și pe care încearcă să o generalizeze impunînd-o. Trăiește în mod esențial îngrijindu-se empiric de bunurile pămîntești, ceea ce îi interzice orice sublimare, atîta vreme cît obstacolele fizice (boală, privare de libertate...) nu vin să-i stînjenească ori să-i întrerupă acțiunea în societate. Este omul acțiunii depline, virile și combative, iar reușita îl duce la măreție pe pămînt. Exemple de mari nativi din Leu: Bolívar, Bourguiba, Cavour, Dumas, Ford, Garibaldi, Hoover, Ludovic al XIV-lea, Mussolini, Napoleon, Poincaré, Raimu, Rockefeller, Vidocq...

Tipul *apollinic* aparține zodiei Leului cu dominantă solară, saturniană sau uraniană. În parte este deja cunoscut, grație dialecticii lui Nietzsche despre Dionysos și Apollo. Dacă Dionysos este zeul vegetației, efervescent ca soarele de primăvară în cursele sale silvestre și tumultuoase, plin de sevă, de forță reproductivă legată de natură, care, cu tîrsul său, face să țîșnească pînă și din stînci vinul îmbătător (zeul Taurului), Apollo este zeul eliberării spirituale, care întruhidează simultan lumina, claritatea interioară, frumusețea ordonată, arta stăpînită, pură, măsurată, calmă, respectînd limitele, obiectivitatea. Pentru Nietzsche, de la Dionysos la Apollo se instaurează distanța de la beția

nelimitată a impresiei muzicale la seninătatea olimpică a impresiei plastice. La Apollo, într-adevăr forțele luminoase domnesc singure.

Pentru noi, apollinicul nu este neapărat un artist disciplinat de soarele său interior. El poate fi și un om de acțiune, și, în cazul acesta, se apropie de tipul eroului cornelian. Este acțiunea disciplinată de o voință care rămîne pătimaș credincioasă față de ceea ce persoana consideră a fi de datoria sa, față de comandamentul onoarei: nu există curaj adevărat fără onoare. Și, în cele din urmă, cînd nu e un artist solar, apollinicul e un erou al onoarei. Reușita sa îl duce la măreție spirituală. Așa sînt anumiți mari nativi din zodia Leului: Barrès, Claudel, David, Lorenzo Magnificul, Liszt, Petrarca...

Dacă aceste două tipuri de Lei există în mod indubitabil, ele nu se exclud neapărat și numeroși sînt Lei herculeeni și apollinici în același timp; în ei se conjugă mușchii puternici și încheieturile fine, vigoarea și noblețea, Eul și idealul Eului.

Individualism sau „individuare“

Dintre toate tipurile zodiacale, Leul este cu siguranță cel care simte nevoia cea mai imperioasă de a-și realiza cu orice preț personalitatea. Dar acțiunea sa e multilaterală.

Forma inferioară ia numele de individualism. Ea accentuează cît mai mult particularitatea individului, opunînd-o obligațiilor sale și îndatoririlor colective. Este triumful egocentrismului iradiant; acest Leu își satisface pasiunile, disprețuind total consecințele pentru ceilalți, chiar dacă le împodobește cu o spoială de morală sau de generozitate; își ascunde turpitudinile sub fraze frumoase pline de suficiență. Acest egoism disprețuitor și de disprețuit nu are decît o singură politică: totul pentru sine.

Evident, el poate lua și o formă elegantă și rafinată, mai cu seamă în cazul vocației artistice. Dar atunci complexul spectacular face ca „vedeta“ să alunece pe panta periculoasă a cultului narcisiac de sine: prizonier în cercul strîmt al Eului său tratat ca un monarh, nativul trăiește orbit de propria sa imagine, ca un fluture în jurul luminii; întreaga sa viață afectivă este scurt-circuitată. Răul e mai puțin important cînd, îndrăgostit de perfecțiune, Leul aspiră să se înalțe identificîndu-se cu imaginea supraomului care există potențial în el, dar trebuie să și înțeleagă că lumea nu e o comedie complezentă față de orice acțiune erolcă și că adevărata grandoare se află dincolo de aspectul pur personal. El nu trebuie numai să știe să cînte perfect la instrumentul său: trebuie să-și împlinească și rolul în orchestra umanității; rolul definit de partitura universală. Suflul său trebuie să se elibereze de splendorile zenitale ale luminii; trebuie să accepte asfințitul și să se deschidă păcii și grandoarei cerului înstelat.

În asta constă toată diferența dintre individualism și ceea ce Jung numește „individuare“. Dacă Freud, nativ din Taur, a știut să dea epocii noastre conștiința dionisiacă a omului, Jung, nativ din Leu (în cvadratură unul față de celălalt, cei doi mari psihologi nu puteau decît să își intersecteze viziunea), a reasezat persoana în centru, ca regină a turbulentului ei regat. În „individuare“, individul este din ce în ce mai particular, el integrează toți factorii con-

stelației sale originale într-o unitate vie care se prelungește în determinările colective, împlinindu-se prin Lume și nu împotriva ei. El realizează ceea ce Emmanuel Mounier a numit *personalism*, ajungând astfel la eminenta demnitate a Persoanei.

Inteligența

Nativul din Leu nu este în mod esențial decît o voință, dar care tinde spre conștiință; o exaltare, dar care se vrea controlată.

Această presiune interioară este neîndoios slabă la Leul inferior, care ajunge să fie interesat numai de pretenții intelectuale de nesusținut; înfumurarea îl face să rostească *ex cathedra* judecăți pe care le socotește infailibile, iar al său *dixit* este cu atît mai ridicol, cu cît este mai imperativ, mai autoritar.

Dar iată că Leul „mediu” găsește în forța personalității sale un elan vital suficient pentru a-i înălța valorile spirituale. Inteligența sa e sudată de puterea trupească; astfel, ea nu se pierde în înălțimi, nu se epuizează în speculații dialectice zadarnice și nu are nimic metafizic în ea. Întrupîndu-se în materia sa vie, ea este veridică la nivelul acțiunii; este făcută ca s-o lămurească și s-o prelungească. De aceea tot ceea ce face acest tip de Leu se desfășoară în modul cel mai clar, de unde veridicitatea care impune aceste acțiuni. Nativul trăiește într-un univers în care razele luminoase ale conștiinței străbat cea mai vastă suprafață din viața sa activă. Spiritul său este în primul rînd lucid și logic; el se construiește într-un proces general care cere, pentru a te bucura mai bine de ceva, să cunoști mai bine, care cere să analizezi cît mai mult posibil, ca să simți cît mai mult posibil. Pe scurt, prin natura sa, se străduiește să transforme în conștiință experiența sa de viață cea mai vastă.

Se înțelege că el este dotat mai ales pentru o anume obiectivitate, pentru a discerne, a percepe, a compara și a judeca, într-o viziune globală a lucrurilor. În cele din urmă, este o ființă cu o viziune clară și pătrunzătoare, cu o concepție sintetică în stare să îmbrățișeze dintr-o privire o mulțime de date, cu un ochi rapid (ochiul stăpînului) care vede totul imediat, spre a-și pregăti ofensivele în stil mare.

FIZIC

O frumoasă ținută a capului

Morfologie

A trebuit să admitem existența a două tipuri diferite de Leu, Herculean și Apollinic. Dacă distincția aceasta nu face decît să desăvîrșească universul psihologic al personajului nostru zodiacal, ea este în schimb imediat perceptibilă sub aspect morfologic. Într-adevăr, e evident că fizicul nativului din Leu oscilează între două prototipuri de constituție athletică: una este dilatată și exprimă un temperament bilio-sangvin; cealaltă este retractată și corespunde biliosului pur. Firește că între acești doi poli sînt posibile toate combinațiile.

Leul dilatat pare să se apropie cel mai mult de felină. Are, destul de vizibil, o mască animalică: lat de spate, cu un cap puternic și masiv, orientat înainte, cu părul plantat ca o coamă. Desigur, un asemenea nativ pur sînge nu se întîlnește pe toate drumurile, dar el poate fi lesne descoperit, iar Dumas-tatăl e fără îndoială unul dintre exemplele cele mai ilustrative. Trebuie să remarcăm că fața e un plin alungit, cu obrazul adesea plat și lat cam ca un bot de leu; Lorenzo Magnificul este destul de tipic din acest punct de vedere. Plecînd de aici, asistăm, firește, la tot soiul de degradări, dar nu e nevoie să fim buni fizionomiști ca să simțim prezența animalului ce reprezintă zodia în masca imperială a lui Mussolini, în sprîncenele încruntate ale lui Raimu sau în expresia instinctuală a lui Picasso.

Leul retractat tinde spre caracteristica solară și se apropie de tipul Apollo. Cu cît primul denotă forță deplină aproape grosolană, cu atît acesta din urmă înseamnă eleganță aristocratică. Fața, parcă desfășurată, este decupată în planuri largi și în benzi subțiri; este desenată cu linii precise, are o frunte pură și înaltă, sprîncene cu un contur arcuit care îl continuă pe cel al nasului, destul de mare și ușor acvilin. Profilul e drept, puțin convex, cu nas și bărbie proeminente; trăsăturile sînt ample, avîntate, desfășurate pe larg. Ansamblul trupului este zvelt, olimpic, cu forme subțiate și alungite. Totul face o impresie armonioasă, de distincție, ampoare și claritate. Se pot cita drept cazuri demonstrative boxerul Carpentier, Liszt, Petrarca și, mai mult, Napoleon în tinerețe, acel Bonaparte de la Podul din Arcole (deși, ca la Mussolini, Leului i se asociază Scorpionul sub aspectul unei păsări de pradă, cu un nas corioat surplombat de o bară pronunțată a arcadelor adăpostind doi ochi ficși și magnetici).

În general, cele două tipuri morfologice se contopesc unul în celălalt și formează un amestec complex: cazul lui Liszt, bunăoară, un apollinic pur cu coamă tipică.

Oricum, între cei doi există puncte comune. În special ținuta capului dreaptă, mîndră, nobilă, maiestuoasă, trufașă sau provocatoare, care impune; și privirea intensă sau luminoasă, directă, dominatoare și, cîteodată, fascinantă.

Mers și mimică

Nativul are un mers sigur, regulat și mai degrabă rapid, face adesea pași mari, iar cel mai izbitor la el este latura irezistibilă a mersului cînd e înflăcărat de vreo dorință.

Gesturile Herculeanului au în ele ceva imperios, nemăsurat sau grandilocvent; cele ale Apollinului sînt precise și sobre, fiind totodată ample, desfășurate; uneori spectaculare. Mimica celui dintîi e fericită, bucuroasă, radioasă, demonstrativă și comunicativă; rîde cu hohote, are accese de mînie, se lasă în voia entuziasmului ca un extrovertit extensiv; îi face plăcere să-l vezi. Cel de-al doilea e intensiv, iar expresia sa, deși la fel de înflăcărată și pasionată, este senină, reținută, calmă.

Amîndoi au o voce caldă, vibrantă, răsunătoare sau antrenantă; vocea Herculeanului e puternică; e un organ redutabil cînd se supără: un adevărat

tunet. Strângerea sa de mână e puternică, sinceră, cordială; oferă un contact generos și cald, uneori puțin prea strivitor.

Au ceea ce se cheamă prezență fizică, dacă nu chiar strălucire; le place să facă efect, ceea ce reușesc adeseori prin alura lor trufașă, afectată, sublimă. Dar cîți dintre ei, pentru a forța cu orice preț opinia celorlalți, nu cad într-o mizanscenă și o teatralitate de prost gust!

Sănătate

Soarele ar trebui să fie destul de persecutat în propria sa zodie, ca să nu aducă sănătate și o vitalitate majoră, căldura sa fiind prin definiție vitală. Iar Soarele (ca, de altfel, și Luna), nefiind niciodată observabil în mișcarea retrogradă aparentă pentru noi, își păstrează influența pozitivă care îi ajută pe nativi și pe care o pot ajuta la rîndul lor.

Așadar, pe potriva Leului însuși, o forță majoră și o vitalitate debordantă este aceea ce îi animă pe nativi și le conferă o foarte mare capacitate de rezistență. Acest semn are reputația de a da un temperament solid și proporții armonioase, cu spate lat care pune în valoare zveltețea restului corpului. Egoismul funciar, la o făptură care se exprimă prin loialitate, pasiune sau dominație, mai mult decît prin tandrețe sau afecțiune, rămîne în mare parte insensibil la reacțiile psihosomatice ale propriului său complex patologic, limitat la atacurile personale. Totul pune în mișcare instinctul de exteriorizare (adesea impietînd asupra celorlalți); este recomandabil ca nativii să manifeste rezervă față de o efervescență distrugătoare, ca și față de convingerea orgolioasă că pot găsi numai în ei directivele necesare pentru sănătate. Să-și amintească de fabula „Leul și șoarecele” și să ceară din timp sfaturi utile.

Leul, reputat a fi „superb și generos”, are tendința să încerce să facă totul în toate domeniile, adesea din ostentație. Într-o zi poate cădea victimă exceselor sale, ceea ce ar avea drept consecință fenomene de hiperactivitate, cu toate urmările lor patologice. Un fapt ușor de verificat: cînd se dedau unor mese copioase, acești indivizi se congestionează imediat. Dat fiind că Leul influențează țesuturile și organele care participă la circulație, fie ca pîrghii de comandă (centri nervoși), fie ca motor (inima), fie ca rezervor (splina), fie ca distribuitori (vene și artere), predestinarea cardiovasculară predispune, în cel mai rău caz, la tulburări circulatorii. Astfel, bolile acestei zodii vor fi, de exemplu: perturbări ale formulei sanguine, anemii diverse, adesea hiperemie, arterite, flebite, sincope, infarcturi miocardice, pulmonare și cerebrale, embolii, angine pectorale, endocardite, miocardite fără să mai punem la socoteală depresiunile nervoase care pot avea fie un rol de efect, fie de cauză, într-o înlănțuire fără sfîrșit. Pot de asemenea apărea și unele tulburări care par a nu avea nici o legătură: tulburări de vedere în urma unor hemoragii retiniene, crampe și chiar cangrenă a membrilor inferioare care nu sînt microbiene decît în aparență și se datoresc unor obstrucții circulatorii prin arterite nediate diagnosticate sau prost tratate. Să nu uităm de reflexele sindromului cardio-hepato-renal, nici de vechea zicală medicală care spune: „Ca să tratezi plămînul, îngrijește inima!”

Să mai amintim neplăcerile minore care merg de la pistrui pînă la insoale cu eriteme și arsuri, trecînd prin etapele congestiei feței și a mîinilor.

În general, bolnavul din această zodie este expus stărilor acute, vii și intense, în care simptomele se instalează rapid, iar temperatura urcă vertiginos. În consecință, evoluția bolii într-un sens sau în altul este adesea scurtă și, prin aceasta, cînd e posibilă trecerea într-o fază cronică, aceasta survine de timpuriu. Medicația de recomandat este de preferință solară și naturală, întreruperea sau reglementarea eforturilor exagerate, fructele pîrguite în soare acționînd prin vitaminele lor, esențele de flori și, în special, labiatele (mentă, cimbru, rozmarin) lucrînd mai ales ca vectori de oxigen și dezinfectante, hipotensivele naturale (măslinul, usturoiul, vîscul, Rauwolfia de India etc.); toate acestea sînt mai indicate decît produsele chimice a căror folosire duce la apariția unor sechele de depunere prin reacția de dezagregare celulară.

Antoine-Auguste Parmentier, farmacist celebru, s-a născut la 17 august 1737. S-a ocupat mult de grîu și de pîine, produse alimentare solare. Cartoful, la a cărui răspîndire a contribuit atît de mult prin insistența sa, este o solanacee. De altfel, a recurs la o șiretenie „solară” ca să impună adoptarea lui. A pus ca plantațiile sale experimentale să fie pázite de soldați în timpul zilei, astfel încît localnicii să fie ispitiți să le jefuiască noaptea. I se atribuie aceste cuvinte caracteristice: „Cînd mă gîndesc la toate serviciile pe care le-am putut face prin metoda mea!...” Să mai amintim că a cunoscut cele mai mari onoruri, menținîndu-se — caz aproape unic — fără să fie pus în discuție, sub cele mai felurite regimuri: farmacist-șef la „Les Invalides” sub Ludovic al XV-lea; Ludovic al XVI-lea îi ia din mînă, ca să și-o pună la butonieră, o floare de cartof, în fața întregii Curți. Revoluția spune despre el: „E mai mult decît o instituție națională, e o necesitate!” (Ceea ce este din nou un simbol solar.) În fine, lui îi va încredința Napoleon stabilirea listei primilor zece decorați cu Legiunea de onoare, listă pe care, de altfel, cu o modestie neașteptată, nu s-a trecut și el, ceea ce a dus, evident, la crearea unei a unsprezecea decorații...

Vestimentația

Femeia din zodia Leului se preocupă mult de frumusețea ei și îi place, totodată, să apară în toată strălucirea ținutelor de gală pe care le poartă foarte bine. Simțul culorilor și al formelor o face să prefere un stil destul de bogat sau fastuos. Are instinctul calității: îi trebuie hainele cele mai bune — marile firme —, tot ce se poate găsi mai bun, pe scurt, *eleganța* este, la ea, inseparabilă de *clasă*. Slăbiciunea ei constă în faptul că se acoperă de podoabe, blănuri și bijuterii și că uzează uneori de ele cu exagerare. Dacă nu-și poate oferi un lux adevărat decade, la nivelul zorzoanelor, al bijuteriilor false, al parfumurilor indiscrete... întrucît vrea să fie, mai ales, o frumusețe săritoare în ochi. Ar juca fără rezerve rolul unei mari cochete, și ar găsi firesc să își cheltuiască o bună parte din buget ca să se prezinte cît mai luxos. Într-un cuvînt, moda, pentru ea, e o ocazie de prestigiu. Nu adoptă modelul altcuiva: ea este cea care servește drept exemplu, iar în mediul ei contribuie la oficializarea modei; altfel, își caută modelele printre vedete sau în sferele înaltei societăți.

Bărbatul din zodia Leului consideră întotdeauna că o bună prezentare impune și forțează succesul; drept urmare, nu-și neglijează aparențele. Dar, în timp ce Apollinicul își îngrijește îmbrăcămintea, este elegant și face destul de lesne pe gentlemanul (poartă ca nimeni altul smokingul și fracul), Herculeanul nu e întotdeauna rafinat.

Tipuri mixte de nativi din zodia Leului

Vă cunoașteți semnul solar și vă puteți cunoaște semnul Ascendent. Valorile acestor două semne se combină și individualizează formula psihologică a fiecăruia. Definim mai jos această asociație deosebită (exemplele citate sînt tipice pentru dominanta celor două zodii, fără să se refere neapărat la Soare sau la Ascendent).

LEU-BERBEC *Ascendent Leu și Soare Berbec*
sau *Soare Leu și Ascendent Berbec*

Focul temperamentului bilios domnește ca un suveran și iradiază puternic o energie combativă, îndrăzneală, generoasă. Voința e suverană și autoritară; ea se afirmă în independența caracterului și în simțul înăscut de a comanda, în special dacă este dublat de simțul unei misiuni superioare. Se înflăcărează pentru ideile nobile, realizările generoase, acțiunile spectaculoase, chestiunile de onoare și de prestigiu. Să adăugăm nevoia frenetică de a-și desfășura toată forța într-un sentiment de demnitate și într-un entuziasm antrenant (Bismarck, Bolívar, Claudel, Wilhelm I, Lannes, Pierpont-Morgan, Thiers).

LEU-TAUR *Ascendent Leu și Soare Taur*
sau *Soare Leu și Ascendent Taur*

Forță a naturii, putere a personalității, revendicare imperioasă a temperamentului, anvergură a voinței, pasiuni suverane, convingeri elocvente, încredere în sine, ambiții. Afirmare a superiorității, a realizărilor, a forței constructive. Fire dintr-o bucată și stabilă, cu atracții și repulsii fixe, disprețuind jumătățile de măsură și tertipurile (Alexandru al II-lea, Balzac, Dumas, Montherlant).

LEU-GEMENI *Ascendent Leu și Soare Gemeni*
sau *Soare Leu și Ascendent Gemeni*

Această combinație constituie o fericită asociere între voință și inteligență, între forță și dibăcie, unind valori de maturitate și de tinerețe. Ea produce un caracter viguros, nobil, mîndru și strălucit, cu reflexe rapide, reacții suple și un spirit detașat: mușchi puternici și încheieturi fine. Personalitatea înfloresc într-un sentiment personal evidențiat și printr-o rețea de schimburi numeroase cu ceilalți (Dürer, Gauguin, Monteverdi).

LEU-RAC *Ascendent Leu și Soare Rac*
sau *Soare Leu și Ascendent Rac*

Veritabil lanus psihologic compus dintr-o față diurnă, voință spectaculară de afirmare, și o față nocturnă, suflet tăcut și retras. Caracterul este prins între

nevoia de a se revărsa și inhibiția rezervei, între independență și supunere. Unitatea dintre cele două firi produce o sensibilitate profundă, avidă să se reverse și să radieze, o emotivitate care tinde să se socializeze sau să se obiectiveze: visul nativului din Rac aspiră să înflorească la lumina zilei (Debussy, Gluck, Michelet, Pascal).

LEU-FECIOARĂ *Ascendent Leu și Soare Fecioară*
sau *Soare Leu și Ascendent Fecioară*

Aici, asistăm la domnia triumfătoare a Eului, în pofida a ceea ce poate aduce Fecioara în ceea ce privește rezerva, măsura și corecția față de elanul expansiv al Leului. Este triumful voinței bine articulate în afirmarea valorilor personale, al caracterului care se impune prin forță sau ținută (dacă nu prin ambele în același timp). Nativul se poate realiza ca om clasic, model de maturitate, de forță ordonată și echilibrată, dar poate și să se piardă în cultul nevoilor sale egoiste (Borgia, David, Francisc I, Hegel, Ingres, Ludovic al XIV-lea, Cécile Sorel).

LEU-BALANȚĂ *Ascendent Leu și Soare Balanță*
sau *Soare Leu și Ascendent Balanță*

Este, prin excelență, o constelație de extraversiune și de sociabilitate, iar exteriorizarea se face cu grija formei, armoniei și frumuseții. La unii, ia caracterul eleganței și al mondenității; la ceilalți, se orientează spre estetica și expresia artistică. Voința se exercită suplu, se impune cu simpatie și se realizează în înțelegerea celuilalt, în modul unei asocieri (Lorenzo Magnificul, Liszt).

LEU-SCORPION *Ascendent Leu și Soare Scorpion*
sau *Soare Leu și Ascendent Scorpion*

Acest temperament irezistibil este însuflețit de un dinamism instinctiv violent, o forță magnetică atractivă și fascinantă, o voință încrîncenată, un caracter oțelit. Impulsul vital este imperios, nu ocolește extravaganțele; la nevoie, nesocotește principiile stabilite și repune totul în discuție, pentru triumful unei pasiuni exclusive în care suveranitățile leului și ale vulturului fac cauză comună (Ludovic al XIV-lea, Mussolini, Napoleon, Picasso, Schiller).

LEU-SĂGETĂTOR *Ascendent Leu și Soare Săgetător*
sau *Soare Leu și Ascendent Săgetător*

Această fire radiază prin căldura ei interioară comunicativă, prin forța intimă a convingerilor sale și prin siguranța naturală; sentimentele ei cavalești se pot înflăcăra pentru cauzele mari. Demnitatea Leului simte nevoia să înflorească într-o morală spontană (Raimu) sau să se împărtășească de la un ideal (Shelley); în caz contrar, forța dominantă își desfășoară tentaculele la nesfîrșit (Rockefeller).

LEU-CAPRICORN *Ascendent Leu și Soare Capricorn*
sau *Soare Leu în Ascendent Capricorn*

La ambiția expansivă și deschisă a Leului se asociază ambiția rece și concentrată a Capricornului. Temperament dornic să se înalțe, să urce pe scara so-

cială, să dobândească putere și să-și asume responsabilități. Nevoia de prestigiu domină o dată cu grija de eficacitate; mobilizarea energiei în vederea unei experiențe cu bătaie lungă, a unei întreprinderi de mare anvergură, a pasiunii dominatoare care disciplinează existența (Raymond Poincaré).

LEU-VĂRSĂTOR Ascendent Leu și Soare Vărsător
sau Soare Leu și Ascendent Vărsător

Leul este zodia în care eul se afirmă cel mai puternic, (adesea) în detrimentul celorlalți; Vărsătorul este zodia celei mai mari uitări de sine în beneficiul celorlalți. Aceste firi duc conflictul interior pînă la un punct culminant; pe de o parte, simt nevoia să fie un centru atractiv și strălucitor, pe de alta, trebuie să-și anihileze egocentrismul spre a se consacra celorlalți (Frederic al II-lea, C.G. Jung, Maurois).

LEU-PEȘTI Ascendent Leu și Soare Pești
sau Soare Leu și Ascendent Pești

Două firi străine una față de alta coexistă la același individ: una deschisă, largă și dreaptă, în maniera Leului, cealaltă obscură, nesigură, cețoasă, în maniera Peștilor. Splendoarea domnește într-un domeniu și ciudățenia în celălalt. Unitatea interioară se poate realiza în sacrificiul eroic al Eului, în dăruirea de sine în favoarea comunității sau într-un ideal mistic (Petrarca).

Aparența

Leul și alte semne zodiacale

Un Leu și un Berbec își conjugă spontan dinamismul în afirmarea unei voințe pe care cel de-al doilea o impune, iar primul o instalează.

Un Leu și un Taur găsesc mai adesea ocazia să se confrunte, decît să se completeze; unul vrea să domine prea mult, celălalt vrea să posede prea mult.

Un Leu și un nativ din Gemeni simpatizează lesne în desfășurarea unei acțiuni, și formează, prin colaborarea lor, unirea dintre forță și spirit, dintre voință și inteligență.

Un Leu și un Rac se deosebesc ca ziua de noapte; cu cît unul este mai spectacular, mai fățiș, mai impunător, cu atît celălalt este mai interiorizat, mai intim.

Un Leu și un nativ din Fecioară se distanțează prin sentimentele lor respective de grandoare și de inferioritate.

Un leu și un nativ din Balanță au în comun simțul social, caracterul comunicativ și firea plăcută.

Un Leu și un Scorpion înseamnă șocul, mai curînd sau mai tîrziu, dintre două forțe la fel de ireductibile ca o felină și un vultur.

Un Leu și un nativ din Săgetător au afinitățile trigonului: și unul și celălalt se află într-un acord ideal pentru realizări de anvergură.

Un Leu și un Capricorn rivalizează în ambiție, unul vizînd un rezultat imediat și spectacular, celălalt urmărind forța obscură și îndepărtată; se înțeleg între ei, pot ajunge departe.

Un Leu și un nativ din Vărsător sînt la antipodi: unul trăiește doar pentru el, celălalt pentru ceilalți; înțelegerea nu e posibilă decît dacă cel de-al doilea are un cult pentru primul.

Un Leu și un nativ din Pești nu au nimic comun și nu pot nici să se simpatizeze, nici să se înțeleagă.

Este de la sine înțeles că aceste indicații au doar o valoare de principiu, prea generală pentru a demonstra calitatea specială a vreunei relații particulare, care ține de raportul dintre cele două constelații care se află în prezență.

Iubirea care se împăunează

Cînd Leul este îndrăgostit și demnitatea sa personală nu ridică obstacole în fața elanului pasional, avem de-a face cu o inimă largă care își revarsă eflluivile vitalității fizice și psihice. Firea sa puternică îl face să resimtă cu acuitate atracțiile și repulsiile afective și îi inspiră bucurii mari și dureri profunde. Ignoră, pe cît posibil, sentimentele îndoielnice, legăturile indecise, jumătățile de pasiuni; vrea să meargă drept la ținta unei iubiri totale, dorită sincer.

Dragostea este pentru el o sărbătoare, o exaltare înflăcărată și un entuziasm spiritual, o ocazie de a slăvi gestul frumos. Asemeni unui soare cu strălucirea pură care răspîndește mii de raze, inima lui ia o alură de senior sau de madonă și se simte menită unui destin de iubire cu o parteneră (sau un partener) la înălțime.

Bărbatul

Cu toate acestea, nu totul merge de la sine pentru Apollinic de îndată ce apar conflicte interioare. Domeniul afectiv nu e partea lui tare. Acest cuceritor social loial și liber nu împacă lesne jocurile războinice cu cele ale sărutului. Ca și eroul, vrea să rămînă lucid și stăpîn pe sine; poate iubi în glorie, dar de îndată ce iubirea nu mai e o cucerire ea devine ceva înjositor în ochii lui deoarece îl aservește și atunci nu se mai gîndește decît cum să se descotorosească de „umilitoarea” dorință de femeie. Această tendință nietzscheană facilă îl îndeamnă să înjosească femeia disprețuind-o pe aceea cu o conștiință pură, să izgonească sensibilitatea și să degradeze grația feminină. Un asemenea orgoliu de mascul poate duce la o singurătate jalnică; dar, cum nu se poate trăi totdeauna ca un dansator pe simă, femeia este acceptată, să spunem tolerată, dar redusă la un decor, o podoabă, un capriciu sau o servitoare. În străfundurile sale, bărbatul Leu refuză comuniunea cu sufletul feminin, comuniune care l-ar putea degrada, înjosi. Refuză prin urmare să cadă în capcana iubirii și nu acceptă „înfrîngerea” care, totuși, ar fi salvatoare. Decepția sentimentală îi apare ca un corp străin în inimă, care trebuie eliminat așa cum se elimină un fir de praf din ochi. Acest mare Narcis nu se iubește decît pe sine.

Deși era o fire iubitoare foarte complexă, Napoleon aparținea acestui tip. Să mai adăugăm că paginile lui Montherlant, ofensatoare pentru eternul feminin, sînt expresia conjuncției Lună-Jupiter în Leu, în careu cu Soarele.

Dar Apollinicul armonios sau care reușește să-și depășească toate conflictele este scutit de această „retroacțiune” a cultului Eului. Imaginea lui Pirrus învins de Andromaca nu îl inhibă și acceptă anticipat această „înfrîngere” ca o împlinire supremă. Numai că se retrage în înălțimi și frecventează mai mult sau mai puțin inaccesibilul; este greu de iubit din pricina personajului pe care și-l compune singur. E un idealist sau un estetik, îndrăgostit de perfecțiune, după exemplul iubirii sublime a lui Petrarca pentru divina Laura.

Herculeanul, în schimb, se dăruiește total dragostei pe care o adaugă socialului în domeniul său de afirmare. Se cufundă în ea ca un bondar mare în flori, fără să se uite înapoi, fără scrupule, ca să posede, ca să-și satisfacă o lăcomie erotică irepresibilă. Femeia reprezintă de altfel ocazia de a mai adăuga o podoabă la coroana sa. Cariera amoroasă a euforicului Alexandre Dumas-tatăl este tipică pentru atitudinea aceasta. Se mai poate cita și cazul lui Francisc I care a fost un Leu îndrăgostit (conjuncție Venus-Marte în zodie).

Adesea, cele două curente se amestecă mai mult sau mai puțin, producînd un ansamblu amoros variat; este cazul lui Ludovic al XIV-lea care a iubit demn și puternic.

Nativul din Leu se împăunează adesea. lubește fără să-i treacă prin minte că n-ar putea să fie onorat în schimb și este uimit de o primire severă. Deoarece, la urma urmelor: femeile au fost create oarecum pentru el, e ceva de la sine înțeles. Simte nevoia să fie admirat, are nevoie de o femeie care să îl supraprețimeze. Îi mai trebuie, în lipsa unei femei de lume, o fire care să înfrumuseze ambianța, pe care să o poată prezenta și care să-l avantajeze în societate. De altfel, nu face economie cînd e vorba să cheltuiască pe rochii, bijuterii și podoabe: totul pentru prezentarea și punerea în valoare a frumuseții feminine care îi aparține. Nu-i displace dacă ea are un aer de superioritate, cu condiția să nu fie incomodat de această atitudine; atunci, ea va fi cea mai frumoasă, cea mai elegantă, cea mai cultivată etc. O va prezenta, o va distra, va face din ea o perfectă stăpînă a casei.

Dar ea nu trebuie niciodată să-l împiedice în cursa hotărîtă a ambiției lui. Ea trebuie să știe că bărbatul are o pasiune mare care impune sacrificii: cariera, vocația, misiunea... Această pasiune comandă tot: trebuie servită, ceilalți trebuie să i se subordoneze, să-și organizeze viața în funcție de cerințele ei.

Femeia

Este oare de mirare ca femeia din Leu să se poarte cu mănuși în chestiunile dragostei? În jocul ei, dragostea e ca o carte, pe care o păstrează în rezervă și n-o riscă decît cu bună știință, punînd toate atuurile în balanță. Fiindcă nimic nu e mai periculos decît iubirea care dislocă unitatea individuală ca să realizeze unitatea cuplului și, ulterior, a familiei. Or, nativa din zodia Leului se gîndește în primul rînd la ce este *prezent*, la viața pe care o dirijează și organizează personal; tot ceea ce face este îndreptat în direcția propriilor sale am-

biții, chiar dacă o căsătorie ambițioasă este o speranță subiacentă cu care cochetează. Și, cum are într-adevăr atuuri serioase în jocul ei social, cuplul poate să însemne pentru ea o pierdere. În plus, dacă se apropie de tipul Apollinic, aspirațiile ei în dragoste sînt mari și imperioase; ele fac uneori din ea o fire distantă și chiar disprețuitoare: are propriile ei exigențe și, ca să-i placă cineva, acesta trebuie să fie cel puțin la înălțimea ei.

Femeia poate să fie un caracter de Leu fără să aibă și sensibilitatea specifică, precum marea doamnă Tallien, Mata-Hari, celebra aventurieră. Prezența Lunii (mai ales întărită de Venus) în zodie este ceea ce constituie personajul feminin al Leului, al cărui prototip mitologic este, credem, lunona. Corespunde tipului de *mare doamnă*; această constelație marchează temele a două vedete ale ecranului care întrușchipează destul de exact personajul feminin: Marlene Dietrich și Edwige Feuillère. Venus în Leu completează această orientare a sensibilității; se regăsește la Cécile Sorel, care a sacrificat dragostea pe altarul cultului de sine, ca și la George Sand, care a trăit pasiuni libere și depline.

Acest tip feminin are proiecte mari și caută să le realizeze fie în ceea ce privește propria persoană, fie prin proiecție.

Dacă simte că se bucură de o anumită superioritate sau că e dăruită cu talent, urmează o politică de măreție amoroasă, se pune în valoare și astfel impune bărbaților. Vrea să aibă superioritate asupra soțului ei (în căminul ei cîntă găina) și este adesea centrul de atracție al cuplului, elementul esențial.

În caz contrar, este ispitită să-și trăiască măreția „prin delegație”. Tînără, fata visează că e prințesa sărbătorită de sexul puternic sau ciobănița remarcată de un prinț sau de o vedetă... Adultă, este atrasă de un partener brillant, de un rang social superior, cu care se mîndrește la prima ocazie. La brațul lui, propria ei imagine este pusă în valoare și devine demnă de invidie.

Problemele lor

Exigența e ceea ce-i caracterizează, într-o formă sau alta, pe toți acești îndrăgostiți. Tirania este monedă curentă la nativul din Leu (lucru care se întîmplă mai ales cînd nu se bucură de suficient prestigiu sau autoritate în afară; atunci vrea să-și dea importanță acasă); dar chiar și nativa din Leu este, în mod mai mult sau mai puțin discret, o înblînzitoare care nu se dă în lături de la ideea de a-și „dresa” partenerul ca să fie pe măsura ei. Fiecare în felul său îl supune pe celălalt dorinței de dominare.

Odinioară, problema dominantă a acestor firi era conflictul dintre iubire și onoare care dădea un sens dramatic vieții lor afective. Piese de Corneille sînt pline de asemenea eroi leonini și solari, care își sacrifică sentimentul în fața nobleții sufletești. În societatea noastră modernă, conflictul s-a deplasat și a devenit acela între dragoste și ambiție. Vedem tineri nativi din Leu renunțînd la fata săracă sau dezavantajată, care corespunde totuși afinității lor secrete, ca să facă o „partidă” promițătoare; la fel, o remarcăm pe tînăra nativă din Leu călcîndu-și în picioare cele mai profunde aspirații, ca să ia în căsătorie ti-

nărul bogat, strălucitor sau cu o poziție bună... Unii dintre ei vor plăti pentru asta cu tulburările nevrotice ale vârstei de cincizeci de ani.

În rest, apar dificultățile casnice pe care le întâlnește orice cuplu în viața de zi cu zi. În cazul nostru, ele sînt de obicei expresia unui conflict între dragoste și amor-propriu: temeți-vă de furtuna unei impardonabile vanități ofensate, această mare inamică a dragostei. Și nu uitați că un compliment bine întors din condei aduce Leul la picioarele dumneavoastră...

A iubi o asemenea făptură înseamnă a-i oferi șansa de a se exterioriza afectiv. Un leu căruia nu i se oferă afecțiune nu-i iartă celei alese sau celui ales.

Partea Leului

Orientare

La ora alegerii unei profesii, adolescentul nativ în Leu este conștient de importanța mizei. Fără îndoială că, la fel ca oricare altul, își pune în joc întregul viitor; dar „cariera sa” capătă imediat în ochii lui altă însemnătate: deși latentă, voința de putere trebuie să găsească direcția cea mai bună ca să realizeze o adevărată vocație care va deveni axul vieții sale. Și tocmai în măsura în care se simte chemat pentru un frumos destin profesional nu trebuie să rateze prima manșă. Dar la ora matinală a carierei nu se eschivează și știe deja ce vrea.

Ceea ce vrea el îi este de fapt comandat de temperament: o profesie activă care să implice o cheltuie de energie pe măsura lui; iar extroversiunea îl incită să se îndrepte spre lume, să fie într-o comunicare strînsă și intensă cu mediul.

Simțindu-se făcut să organizeze și să dirijeze, oscilează între două formule posibile: fie cariera liberală în care este propriul său stăpîn — construiește cu forțe proprii o întreprindere particulară, pune pe picioare o afacere comercială, artizanală, intelectuală, industrială...; fie cariera într-o întreprindere colectivă (administrație, afacere particulară) unde, urcînd pe scara ierarhică, ajunge la anumite pîrghii de comandă, uneori pînă la postul de director.

Evantaiul profesiilor leonine este foarte larg, după cum se vede, dar se poate întocmi o listă, simbolică, a celor mai specifice.

Profesii

Tendințe: Independență, afirmare de sine, narcisism activ.

Funcții: Nevoie de putere, de importanță, de autoritate; admirație de sine, exhibiționism.

Obiecte ale muncii: Propria sa persoană, obiecte de valoare, societatea, cultura.

Acțiuni: A crea, a străluci, a dirija, a orienta, a face expertize, a se arăta.

Locuri: Spectacole, teatre, adunări, expoziții, concerte, saloane, muzee, locuri publice.

Soluții:

- Director, administrator, președinte, înaltă funcție ierarhică (administrație generală, putere publică).
- Artist, decorator, estetician, vitrinier, regizor, modelist, comerțul de lux.
- Expert, bijutier, specialist în orfevrărie.
- Educație fizică.
- Ambasador, actor, om politic.

Atitudini față de muncă

Deși Leului îi place să comande, n-o face ca să-i privească pe ceilalți cum muncesc... Oricare ar fi postul său, participă prea mult la muncă spre a nu fi primul care își suflecă mințile. Fapt este că e în stare să le scoată sufletul celor care trebuie să-l urmeze, într-atît se poate mobiliza la maximum de randament. Este singurul reproș care i se aduce, fiindcă are un excelent spirit de echipă; are mai cu seamă forța de a-i antrena pe ceilalți și de a le inspira încredere că afacerea funcționează.

Voinței îi asociază spiritul muncii, pe care îl exprimă prin calități de disciplină, de ordine și de organizare; ca și printr-o conștiință neclintită a responsabilităților profesionale. Reunește așadar elementele susceptibile de a-i asigura o superioritate pe care și-o dorește incontestabilă.

Nu vrea, în special, să fie deranjat în munca lui și știe să protesteze energic dacă e prost secondat, echipat mediocru sau insuficient informat. Deviza sa este: treabă bună făcută cu mijloace excelente.

Energia sa creatoare nu se lasă acaparată de probleme subsidiare, de operațiuni mașinale și detalii de execuție lipsite de interes; lasă această muncă pe seama altora. La eșalonul lui, el este motorul a ceea ce se întreprinde, cel care își pune pecetea pe creație. Rămîne fixat asupra realizării unui program și își impune ideile celor din jur.

Un Leu veritabil se simte, firește, deklasat dacă e doar un simplu subaltern, un slujbaş obscur, care îndoale spinarea în fața unui întreg serviciu; temperamentul său îl face să se revolte împotriva ordinelor primite, iar poziția aceasta îi este insuportabilă: de fapt, ea nici nu durează, deoarece își părăsește postul sau urcă în grad.

Șansele de succes ale acestei persoane sînt mai mari decît în cazul celorlalte semne zodiacale. Ea reușește nu fiindcă este ajutată de împrejurări, ci fiindcă e aptă să profite de toate circumstanțele.

Această reușită este o împlinire socială: prestigiu și prosperitate pentru întreprinderea profesională sau acces la un post-cheie jinduit din ambiție. Ea mai constă, destul de des, în jucarea unui rol exterior, în ocuparea unei funcții publice, sportive, politice, culturale, artistice, științifice...

Am studiat suficient forțele interioare care favorizează reușita unui nativ din Leu. Ceea ce îl deservește: instinctul de dominare, supraestimarea de sine, ambiția nemăsurată. Nu e nevoie de mai mult ca să aibă eșecuri răsunătoare: Napoleon este exemplul cel mai sugestiv.

Finanțe

Nu trebuie să uităm că nativul din Leu este un egocentric a cărui politică e axată în întregime pe afirmarea eului și a intereselor personale. El este, așadar, ființa cea mai bine plasată pentru ca, în orice situație, să *la partea leului* și, drept urmare, să-și construiască o avere. Doar rareori nu accede la o existență materială confortabilă.

Dar aspiră mereu la mai mult, deoarece nevoile sale sînt numeroase, iar firea îl îndeamnă să trăiască pe picior mare, să ducă o viață luxoasă, opulentă. Este un mare cheltuitor care aruncă ușor banii pe fereastră. Îi plac distracțiile, plăcerile, ieșirile în lume și nu se privează de ele. Nu-i privează nici pe al săi cînd aceștia au dorințe sau capricii; îi face să profite pe ceilalți, la fel ca și el — mai mult chiar —, de avantajele averii sale. Are casă deschisă și primește cu un oarecare fast. Prietenii beneficiază de toate avantajele acestea. Împrumută, dăruiește, risipește... Egocentrismul său e iradiant: simte nevoia să fie generos, acest lucru îl îmbogățește. Are cel mai adesea un mod de viață care depășește posibilitățile sale financiare...

Ne gîndim la marii nativi din Leu: Dumas cheltuind zece averi succesive, Ford făcînd pe marele filantrop, Garibaldi îndatorat, Liszt dăruindu-și banii tuturor cauzelor muzicale bune, Lorenzo Magnificul ruinat, Ludovic al XIV-lea secătuiind tezaurul Franței, Rubens trăind în mare lux...

Existența

Mic dicționar de personalități din zodia Leului

Iată cîțiva dintre principalii membri ai marii familii de notabilități din zodia Leului. Cum era de așteptat, ea cuprinde în mod esențial șefi de stat, mari întreprinzători, eroi și artiști, mai ales Apollinici. Selecția noastră este rezultatul unei spicuiți imparțiale într-un lot de mai multe mii de hărți cerești aparținînd unor diverse celebrități.

Leul bate recordul în politică, înaintea celorlalți factori (Jupiter, Uranus, Capricorn și Scorpion). Leii cei mai puternici impun o politică de prestigiu, de grandoare personală și națională; politică de autoritate, de unitate națională sau de cucerire tiranică dacă nu simplă ambiție pentru putere sau pentru reprezentare. Lista e elocventă: Ludovic al XIV-lea, Napoleon, Bolívar, Garibaldi, Cavour, Bismarck (Ascendent), Wilhelm I (Ascendent), Poincaré, Mussolini, Churchill (Ascendent), Salazar (Ascendent), Bourguiba... Nehru (Ascendent, Lună).

Din cei paisprezece președinți ai celei de a III-a Republici Franceze, ca să luăm o „serie” completă, aproape jumătate poartă caracterizarea Leului: Thiers (Ascendent), Grévy (Soare-Mercur), Carnot (Soare-Jupiter), Fallières (Lună), Poincaré (Soare-Mercur-Jupiter-Saturn), Doumergue (Soare-Mercur). Ca să rămînem la Franța, numeroși miniștri sînt Lei: Boncour, Chaumetemps, Sarraut... Între a III-a și a IV-a Republică, cu Uranianul Laval, ia frîie-

le puterii Leul Darlan. Primele alegeri prezidențiale din a IV-a Republică îl aduc pe Auriol, care-l are dominant pe Jupiter-Leu. Iar „miniștrii noștri de ieri” sînt tot Lei: Faure (Soare-Mercur-Marte-Jupiter), Bourghès-Maunoury (Ascendent-Soare-Mercur)...

Fiecare țară își aduce la putere Leii. Ei sînt, de pildă, foarte numeroși în lista președinților Statelor Unite ale Americii; cel mai reprezentativ e Herbert C. Hoover (Soare-Lună-Mercur-Marte-Uranus).

Acțiunea nu este numai politică; Leul cuprinde și persoane cu realizări de anvergură, care fac afaceri mari și înființează vaste organisme industriale, economice și sociale. E suficient să cităm: Ford, J. Pierpont-Morgan (Marte-Jupiter) și Rockefeller.

Familia Leului cuprinde și numeroși artiști. Unii sînt Apollinici destul de puri: Barrès, Liszt, Petrarca, Rubens; alții prezintă un amestec de Apollinic și Herculean: Bartholdi, Claudel, David, Shelley; al treilea grup este destul de aproape de Herculean: Dumas-tatăl, Raimu. Mulți sînt înclinați spre arta dramatică (Claudel, Dumas), acțiunea socială (Barrès, Petrarca) sau au simțul grandorii (Dumas, Cecil B. de Mille, Rubens)...

Cum nu putem intra în analiza constelației originale a fiecărui caz, ne vom mulțumi să diferențiem personajele din familia Leului prin încrucișarea semnului zodiacal cu planetele. Iată așadar tipurile planetare din zodia Leului:

Solarianul din Leu: e un șef, un erou, un estetik, un artist apollinic sau un idealist (Lorenzo Magnificul, Liszt, Ludovic al XIV-lea, Napoleon, Petrarca, Rubens).

Jupiterianul din Leu: un pasionat care se apropie de coleric, își afirmă strălucirea personală în lume într-un mod mai puțin idealist și mai concret decît solarianul (Auriol, Claudel, Dumas, Cecil B. de Mille, Raimu, P. Renoir).

Martianul din Leu este destul de apropiat de jupiterian, mai coleric și mai puțin disciplinat; printre aceste tipuri se întîlnesc cuceritorii și aventurierii: Bismarck, Bolívar, Cadine, Carpentier, Danton, David, Ford, Garibaldi, Mussolini, Rockefeller.

Aceste trei tipuri se armonizează cel mai mult cu semnul și îi dau un randament deplin. În afara saturnianului, celelalte tipuri au un „randament” scăzut din pricina dizarmoniei dintre planetă și zodie.

Saturnianul din Leu este ambițios și are cultul puterii sau al reprezentării la putere: Barrès, Franz-Joseph al II-lea, Poincaré. **Mercurianul** din Leu produce, de exemplu, teatrul tezist al lui Dumas-fiul; **venusianul** din Leu, cel mult, arta lui André Jolivet și Ninon Vallin; **lunarul** din Leu este întruchipat, astăzi, de Minou Drouet, dacă se poate spune...

Bineînțeles că există și combinații: Soarele și Jupiter sînt asociați la Napoleon, Rubens și Cécile Sorel; Soarele și Marte, la Carpentier; Marte și Jupiter, la Garibaldi, Ford, Rockefeller etc.

HABIB BOURGUIBA

Șeful politic care a condus Tunisia spre independență este Leu prin prezența Soarelui și a lui Mercur (Monastir, 3 august 1903). Este așadar un „Leu-Barrès”.

Zodia i-a conferit lui Bourguiba calitățile care fac din el un om de stat. Ales primul președinte al Republicii Tunisiene în momentul când Uranus cere trecea peste Soarele lui natal (încoronare), acest Leu în apogeul său beneficiază de puterea inerentă misiunii sale de independență națională și de unitate nord-africană; în lupta sa are rolul cel frumos: acțiunea sa politică domină inferioritatea economică.

EMILY BRONTË

Sub cerul din Thornton/Yorks, la începutul după-amiezei de 30 iulie 1818, vede lumina zilei Emily Brontë, în timp ce o conjuncție Venus-Marte în Fecioară culminează în opoziție cu Saturn în Pești, care trece la miezul nopții sale: conjuncția dintre dragoste și pasiune în lupta cu umbra fatalitate, față de astrul cimitirului și al morții. Această configurație dramatică este ca o pînă întinsă peste cadrul unei naturi Leu determinat de Soare și Mercur, Luna fiind în Rac și Ascendentul în Scorpion.

Emily este un frumos caz de saturniană al cărei peisaj interior dezolat se asociază cu singurătatea de deșert a mărăcinșurilor și landelor din Yorkshire și al cărei climat psihic se armonizează cu rafalele și furtunile naturii înfuriate. Este o saturniană cu o viață scurtă și stoică, care se transformă într-o introvertită pasionată atunci când contemplă natura și pentru care o întreagă lume imaginară constituie viața adevărată, construită pe dualitatea dintre iubire și moarte.

Factura cadrului leonin începe să apară acolo unde vedem geniul sumbru și trufaș al scriitoarei dezvăluindu-și întreaga forță creatoare. Dintr-un singur șuvoi de foc, zugrăvește o imensă frescă, adevărată epopee a dragostei, care formează cel mai puternic și totodată cel mai tragic roman pasional, unul din cele mai mari din literatură.

Dar nu numai după tulburătoarea măreție a operei și nici după patetismul eroilor săi și al propriei sale persoane se poate recunoaște caracteristica zodiei. Ci și după tema — descoperită la multe femei din Leu — care se află în centrul romanului și, să fim convinși, al inimii scriitoarei.

Această temă este conflictul dintre dragoste și amor-propriu, mândria personală și chiar orgoliul unei femei care își frînge fericirea: ea constituie urzeala întregului roman *La răscruce de vînturi*. Prima eroină, Catherine, îl iubește în zorii vieții sale sentimentale pe Heathcliff, care i-a fost tovarăș de joacă. Acest băiat, adoptat de bătrînul Earnshaw, este coborît brutal la moartea acestuia la rangul de servitor, din cauza urii fiului natural, Hindley. Decăderea socială a lui Heathcliff își croiește drum degradîndu-l sub toate aspectele. Din cauza acestei decăderi și Cathy se desparte de el: mizeria, abrutizarea prin muncă, bătăile îndurate, grosolănia, murdăria, degetele negricioase... anihilează dragostea. Totuși, măritîndu-se cu Edgar Linton, în parte pentru averea acestuia, Catherine este incapabilă să șteargă din inimă amintirea „rîndașului”.

„Îmi place tot atît de puțin să mă mărit cu Edgar Linton, cît să fiu în cer, și dacă păcătosul din odaia aceea nu l-ar fi adus pe Heathcliff în halul în care se află, nici prin gînd nu mi-ar fi trecut s-o fac. Acum însă, da-

că m-aș mărita cu Heathcliff, m-aș simți degradată, așa că el nu va ști niciodată cît îl iubesc, nu pentru că e frumos, Nelly, ci pentru că e mai mult eu însămi decît sînt eu — eu însămi. Nu știu din ce sînt plămădite sufletele noastre, dar știu că al lui și al meu sînt la fel, iar între al lui Linton și al meu e o deosebire ca între o rază de lună și un fulger, sau între gheață și foc...”¹

Iar trădarea interioară e cauza a tot ce se va întîmpla. Jacques Debû-Bridel nu greșește cînd spune că „Toată seria de drame, de dolii, de crime, care s-au abătut peste această Răscruce de vînturi are drept cauză inițială orgoliul Catherinei care și-a sacrificat dragostea adevărată conveniențelor societății”... (*Le secret d'Emily Brontë*, Ferencz, 1950). Aceeași temă se va repeta în partea a doua a romanului cu noua generație de eroi: cea de-a doua Catherine luptă cu dragostea ei pentru un băiat care îi este inferior din punct de vedere social, Hareton, adevărat dublu al lui Heathcliff. Dar, de data aceasta, Frumoasa va transforma Bestia, iar Catherine va sfîrși prin a-și înfrînge orgoliul și se va mărita cu Hareton.

FIDEL CASTRO

Un soare din Leu la culminație, în dublă conjuncție cu Mercur și cu Neptun în același semn, se prezenta la nașterea lui Fidel Castro, survenită în insula Cuba, la Biran del Oriente, la 13 august 1926, în jurul amiezii. Un soare alăturat unui Jupiter la meridian și unui Marte la asfințit.

Acestei caracterizări astrale îi corespunde un bărbat nemăsurat, un soi de „superman” cu un destin excepțional. Fizic, un uriaș de statură athletică și cu profil grecesc, frunte înaltă, coamă ondulată și barbă generoasă: o prezență care impune. Spiritual, un bărbat de acțiune de o calitate rară, punîndu-și voința puternică și imensul curaj în slujba unei pasiuni dominante: ambiția unui ideal care ajunge la putere.

Caracterul de titan se dezvăluie și se impune chiar și la adolescentul revoltat împotriva profesorilor săi. Încă de la douăzeci de ani, situația unei abjecte dictaturi sud-americane îl plasează ca lider în luptele universitare; aruncîndu-se astfel înainte, în fruntea mișcării de contestație studențească, s-a angajat deja în marele său proiect politic. Zbirii regimului se gîndesc să-l asazineze? Învăță să tragă, poartă armă și o spune pretutindeni în jur: și, cum ucigașilor nu le place să fie uciși... Dejucînd o mașinație polițienească, înoată curajos pînă la epuizare, în apele populate de rechini, ca să scape de arestare...

La 10 martie 1952, Batista dă o lovitură de stat în Cuba. Repede, rebelul cu o credință neștrămutată se și află printre cei cîțiva convinși, decîși să lupte cu armă în mînă. Ascendentul său asupra tovarășilor de luptă este direct și necontestat, într-atît se arată devotat cauzei. Astfel creează celula motrice clandestină a revoluției, cu încrederea neclintită că el, micul David cu mîinile goale (avînd doar o mașină de scris hodorogită și o mașină de multiplicat

¹ Emily Brontë, *La răscruce de vînturi*, trad. de Henriette Yvonne Stahl, București, ed. Garamond, 1991, p. 79 (n.t.).

obosită), îl va răsturna pe imensul Goliat deținător al tuturor puterilor și susținut de americani. La 26 iulie 1953 are loc atacul eșuat asupra cazărmii Moncada din Santiago, arestarea, procesul, închisoarea. Fidel devine erou național. De îndată ce este eliberat, în hățișurile din Sierra Maestra, ajunge un personaj cu un romantism revoluționar înflăcărat, cu generozitatea fierbinte și elanul eroic, trăind din entuziasmul popular creat în jurul persoanei sale atrăgătoare. La 1 ianuarie 1959, Batista e răsturnat grație lui și urmează intrarea victorioasă în Havana.

Fidel cel puternic devine prim-ministru la 32 de ani, iar puterea lui bine statornicită durează de peste două decenii: o performanță în lumea aceasta instabilă... Un anume lirism leonin îl caracterizează de altfel pe omul de stat, tribun cu vocea profundă și sonoră adresându-se poporului într-un stil înflăcărat și cu formule izbitoare. Totul, în Cuba, se face cu brio și în stil mare: toașturile pentru „prietenia între popoare”, isprăvile cum ar fi campania masivă de alfabetizare din 1961, lansarea unor lozinci îndrăznețe: „10 milioane de tone de zahăr în 1970”, „serbările cubaneze” în entuziasmul mitingurilor populare și într-un climat de cîntece revoluționare...

De altfel, expansiunea leonină nu se oprește aici. Fidel e bîntuit de un vis grandios care depășește hotarele Cubei. Acest șef al unei țărișoare de cîteva milioane de locuitori, bravindu-l pe „marele vecin de la nord”, trebuia să ajungă la ambiția internațională a castrismului, insula sa depășind planul unei simple baze sau al unui lagăr izolat al militantismului revoluționar: devenit lider al „lumii a treia”, el trebuia să devină eliberatorul, un nou Bolívar al întregii Americi Latine și, de ce nu, al celorlalte continente?

Cum ar fi putut acest bărbos deosebit, popularizat de inevitabila havană și de uniformă din pînză de sac de „guerrillero”, să scape de cultul personalității sale? Dăr cine știe pînă unde poate aventura „fidelistă” să fecundeze istoria?

COCO CHANEL

Saumur, 19 august 1883, ora 16: un Soare (însoțit de Venus) în Leu în trigon cu Ascendentul precum și în sextil cu Mijlocul-Cerului și cu Marte la asfințit, acesta în trigon cu Mijlocul-Cerului.

Cine ar fi crezut că fetița născută astfel, fără tată, apoi, la șase ani, orfană de mamă și trimisă la mînistire... avea să devină o regină a Parisului, în fruntea unei case de patru mii de salariate și a unui imperiu internațional al creației artistice — unele dintre produsele ei purtînd marca Leului — construit cărămidă cu cărămidă și ținut în mînă de ea?

Priviți expresia felină a feței ei. Leoaică virilă, concomitent herculeană și apollinică, bîntuită de o vocație imperioasă în slujba unei ambiții feroce și conducîndu-și afacerile cu o mînă de maestru, Coco se transfigurează într-unul din cei mai mari croitori ai secolului, creator al unui stil care devine un *best-seller* mondial: timp de o jumătate de secol, un anumit taior cutreieră străzile Europei și ale celor două Americi. Ceea ce nu o împiedică să fie în același timp o mare doamnă iubită de personaje ilustre (un mare-duce Du-

mitri, un duce de Westminster, Pierre Reverdy...), trăind ca o prințesă și ca o stea de primă mărime a Parisului antebelic.

PAUL CLAUDEL

Villeneuve-sur-Fère, departamentul Aisne, 6 august 1868, ora 8. Cu dragostea lui pentru marile ansambluri, care urmărește anume să integreze într-o vastă unitate poezia și religia; cu instinctul său pentru teatrul grandoarei; cu, în fine, ambiția sa tinzînd concomitent spre diplomatie, spre litere și spre ascensiunea spirituală, Claudel este un caz foarte tipic de Leu. Ar fi nevoie de un studiu lung pentru a demonstra prezența solară a Leului în opera sa imensă. Dificultatea vine de la faptul că marile simboluri claudeliene acoperă teme ale gîndirii sale și ale sufletului său exact în același mod în care simbolurile astrologice acoperă temele unui individ. Claudelienilor fervenți care vor citi lucrarea noastră, le recomandăm să recitească *Pantoful de atlas*, *Cap de aur* și, mai ales, *Fizica Euharistiei*. Claudel este Leul care exaltă, care glorifică, dar este și Leul care acceptă, cu cîtă sfîșiere, să se plece în fața Maestrului, făcînd cu însuși orgoliul său, cu tresărirea sa, pasul suprem spre Cunoaștere.

Iată, extrase din *Cantata pe trei voci*, ultimele versuri din *Cîntul Ronului*, fluviu leonin prin excelență; cu mare greutate rezistăm tentației de a sublinia cuvintele, frazele și imaginile-cheie ale leului solar.

...O sută de munți și, printre ei, doar un singur Ron.

Făr-de istov hrănit de ghețarii-Nălțimilor și de cascade sprintare!

Iată-l cum, una cu pămîntul, el în pămîntul străbătut mereu găsește

cele mai adînci ascunzișuri,

El, Năprasnicul, cu-o gingășie nespūsă urmărind coastele cele mai blînde!
Izvoarele toate, de departe, glasu-i aud, precum vacile care, din pisc

în pisc, ascultă de fluierul ciobanului!

Totul spre el se îndreaptă și leneșă Saône către el pe-acum a pornit,
Bun găsit, Ronule, băutor de pămînt, însetat de trandafirul uriaș din jur
și săgeată neoprită de sînge, ce totul animă!

Mai presus de orice, Neprihănit, și eternă diademă peste înălțimil
Apoi cereasca grădină din văzduh unde florile cresc de la sine, și iarba, și
chiar și pădurea, și chiar, după-ntinse pășuni,
uile pe coaste rotunde de munți.

Folosind ieșindurile și stîlpil folșoarelor și toate podișurile,
Și suvoiul, ivit dintre vițe, spre cîmpie fișnește din buze de marmoră!
Iar în fund, jos de tot, contopind cu primele trestii al holdelor aur topit!
Și totul sfîrșește în Ronul avîntat, în săgeata ce pune-n mișcare
Ca focul trăgînd, ce din orașu-ncendiat face doar un morman de cenușă.
Ci la ce servesc picioarele decît să se-alătore și ele suvoiului? Iar inima
Decît ca să numere timpul și s-aștepte clipa viitoare?

Și vocea, decît ca să se-alătore vocii de la primu-nceput?

Și viața, decît ca să fie dăruită? și femeia, decît ca să fie femeie

în brațele unui bărbat?

JACQUES-LOUIS DAVID

Paris, 30 august 1748: nașterea pictorului David. Soarele se află în Fecioară în sextil cu Saturn; va face din el un idealist rațional și rece, dușman al ușurătății și al facilității, artistul revenirii la antici și care va reflecta un timp gusturile austere ale burgheziei în ascensiune din vremea sa. Dar ceea ce ne interesează este cheia horoscopului său: tripla conjuncție Mercur-Marte-Venus care se produce între gradele 19-20-21° din Leu, față de Soarele lui Napoleon situat la 22° din aceeași zodie. Împăratul care vrea să-și aibă curtea sa, nobilimea sa, într-un cadru demn de ea, trebuie să fi servit de o artă care să-i poarte amprenta, să-i consfințească gloria, a sa și a Marii Armate. Afinități leonine: David devine pictorul oficial al lui Napoleon, pictorul mărețiilor imperiale.

Șeful de școală, înainte organizator al serbărilor Revoluției, care se impuse de la început cu *Jurământul Horaților*, pictează în fresce ample, de o vastitate leonină, marile episoade napoleoniene: *Bonaparte urcând pe Saint-Bernard*, *Încoronarea lui Napoleon la Notre-Dame*, *Împărțirea Vulturilor*. Exercițiu și sub Imperiu un fel de pontificat și fixează tendința artei la pictorii, sculptorii și arhitecții care, ca și el, vor vrea să fie spartiați (Fecioară-Saturn). Contribuie chiar și la modificarea profundă care se produce în vremea sa în costum, mobilier și decorația generală. Doricul teatral al artei sale solemne (toate personajele lui, desenate după natură, sînt dispuse ca niște statui) poartă dubla pecete Leu-Fecioară.

LOUIS DE FUNÈS

Cel mai popular dintre comicii cinematografului francez contemporan s-a născut la Courbevoie, pe 31 iulie 1914, ora 1, cu Soarele în Leu care iese din meridian în opoziție cu Uranus culminant.

Louis de Funès, ca actor, a adoptat un stil tipic de Leu uranian: efectul scenic este acela de nervos ultratensionat cu o expresivitate hipertrofiată și manifestări fulgurante. Acest supravoltaj este acaparat de un eu pe cît de naiv și copilăros, pe atît de prodigios.

La acest om mărunțel totul, de la mimică la gest, trecînd prin ochi și voce, concură la realizarea comică a unui personaj imposibil, autoritar și dominator, despot sigur de superioritatea sa naturală, impunîndu-și pe loc voința, gata să lovească, într-un mod mai degrabă demonstrativ decît eficient, și să aplice și alte constrîngeri fizice, spre a-l supune pe loc pe interlocutor.

O satiră amuzantă a micului tiran, a egocentrismului suveran: de orbirea acestuia nu toți nativii din zodia Leului scapă.

CECIL B. DE MILLE

Nu trebuie să ne mire că-l întîlnim, printre celebritățile leonine, pe regele ecranului, Cecil B. de Mille, născut la Ashfield, S.U.A., pe 12 august 1881, cu Soarele în această zodie, întărit de prezența lui Mercur, și cu careul amplificator al lui Jupiter în Taur.

Personaj după chipul și asemănarea statului uriaș căruia îi aparține, acest regizor este în mod esențial artistul cu o viziune ieșită din comun asupra lu-

crurilor; acest „colos” al cinematografului descoperă de timpuriu că extraordinara sa vitalitate este făcută pentru vaste fresce decorative și pentru epopei și devine pînă la urmă maestrul marii mizanscene și al superproducțiilor.

Fiu al unui dramaturg, el însuși autor dramatic ratat, devine mai întîi campionul a ceea ce singur denumeste „fotodramă”, care se vrea o artă în același timp dramă și operă. Prima sa reușită este *Forfetar* care „a răsunat ca o lovitură puternică de gong în mulțime” (Léon Moussinac). Dintre procedeele create de el trebuie să amintim punerea în valoare, prin mărire, a anumitor detalii de decor, scenele în plan mărit. Și nimic nu este economisit în materie de decoruri și figurație! Imaginea-spectacol e regină!

Acest om maiestuos are și gustul somptuosului leonin. Pe lîngă simțul dramatic al ecranului, are gustul luxului, al strălucirii, al gloriei. El este cel care a contribuit la lansarea ponicurilor moderne din cinematografie: serbări, sex-appeal, doamnele din înalta societate, Coasta de Azur, Rue de la Paix din Paris...

Dar acest gigant era făcut mai ales pentru filmele de reconstituire istorică, în care se folosește o mizanscenă panoramică impresionantă; producții de prestigiu ale studiourilor americane, cu „mari desfășurări de forțe” titanice, cu mase de figurație, acumulări imense de obiecte... Superproducția biblică *Cele zece porunci* (care costă o avere formidabilă), al cărei punct culminant este trecerea Mării Roșii de către evrei, *Cleopatra*, *Samson* și *Dalila*, *Crucia-dele*, *Ioana d'Arc*, *Regele regilor*...

ALEXANDRE DUMAS

La 24 iulie 1802, ora 5,30, se naște la Villers-Cotterêts, Alexandre Dumas-tatăl; Soarele și Ascendentul se află în conjuncție la intrarea în zodia Leului, iar această putere leonină e întărită și particularizată de puterea instinctivă a unei conjuncții Lună-Marte în Taur¹.

Destinul său, în plan magistral și grandios, este o adevărată capodoperă. Dumas, declară biograful său André Maurois, a fost un erou al lui Dumas. Puternic ca Parthos, dibaci ca d'Artagnan, generos ca Edmond Dantès, acest superb uriaș a traversat secolul al XIX-lea, spărgînd ușile cu umărul, răpînd femeile, cîștigînd averi pe care le risipi imediat pe nebunii. Timp de patruzeci de ani, a umplut ziarele cu proza sa, scenele cu dramele sale, lumea cu gălăgia sa. Niciodată nu a trăit un moment de îndoială sau o clipă de disperare. Avînd geniu dramatic, instinctul loviturii de teatru a făcut din propria-i existență cel mai bun dintre romanele sale.²

La douăzeci de ani, debarcă la Paris cu doi ludovici în buzunar, fără școală, fără situație, fără protecție. Opt ani mai tîrziu e un om celebru, autorul dramatic cel mai sărbătorit al vremii. Mai tîrziu, va deveni un adevărat „rege al foiletoanelor”, alimentînd cu romanele sale toate ziarele. Va scrie cinci pînă

¹ Caracterizarea planetară care se regăsește la Balzac (vezi capitolul nostru despre Taur).

² André Maurois: *Les Annales* din mai 1955.

la șase sute de volume, dintre care multe vor fi citite în lumea întreagă și vor entuziasma mai multe generații.

Leul (asociat cu Taurul) îi iese prin toți porii. Acest colos bine dispus de-bordează de viață, e vorbăreț, palavragiu, un exemplu de exteriorizare, de generozitate, de nepăsare și de îndrăzneală. Este o forță a naturii; nu s-a îndoit niciodată de nimic și încă și mai puțin de el însuși. Mulțumit de sine, dă dovadă chiar de naivitate. Îi face o plăcere nespūsă să se audă vorbind. Într-o zi, cînd cinase în oraș, a fost întrebat cum a decurs dineul: *Drept să spun*, a răspuns el, *dacă n-aș fi fost eu prezent, m-aș fi plictisit de moarte!* Face „bancuri” după care izbucnește primul în rîs. Vanitosul acesta este avid să acționeze și să strălucească. La revoluția din 1830, coboară în stradă, pe urmă se duce în localitatea natală ca să i se admire cocarda tricoloră și să povestească în ce fel a atacat Soissons, singur, cu revolverul în mînă. Se acoperă de bijuterii, de brelocuri, de inele, de lanțuri mari de aur, poartă veste scilpitoare; arborează cu mîndrie cruci, ordine și decorații: fracul lui, în zilele de ceremonie, era o adevărată expoziție de medalii și panglici. Nu mai puțin sumptuos își decorează apartamentele. Limbuția sa nu are pereche. Scrisul său superb, ornamentat cu înflorituri, semne distinctive și rozete, îi dezvăluie toată vanitatea. Gustul său pentru realizările ample este nelimitat, mai ales cînd se orientează spre pasiunea de Taur pentru plăcere și amuzament. Să amintim numai memorabilul său bal mascat. După ce Ludovic-Filip a organizat un bal costumat, „nababul literelor” a decis la rîndul său să organizeze unul: patru sute de persoane din crema Parisului epocii, travestiri reprezentînd personaje din toată geografia și istoria, săli decorate de cei mai mari artiști, un supeu demn de căpcăuni (printre altele, mai mulți căpriori fripți și serviți întregi, un somon, șase sute de sticle de vin și cinci sute de șampanie...), două orchestre, un bal îndrăcit, o horă uriașă care s-a risipit la ora nouă de dimineață și pe lîngă care, spune cronica timpului, nunțile din Cana Galilei și a lui Gamacho nu erau nimic!

Curajos și mare risipitor, se ruinează de zece ori; de zece ori iese la suprafață dintre ruine ca să-și recucerească averea. La un moment dat, este urmărit de o sută cincizeci și trei de creditori. Altădată, are trei chirii de plătit, își hrănește amantele, fostele amante, familiile acestora, copiii, prietenii, colaboratorii, lingușitorii. Unii vin să-l caute chiar și cînd lucrează ca să-l „tapeze” de ultimii bani cîștigați. Cînd sumptuosul acesta cumpără castelul de la Monte Cristo, îi face inaugurarea invitînd șase sute de prieteni la cină; o defilare neîntreruptă de paraziți care vin să mînînce pe socoteala lui: el e încîntat, chiar cînd nu-i cunoaște. Toacă încă o avere cu construcția Teatrului Istoric. Și numai un Leu care nu cunoaște măsura își putea ține publicul nemîncat timp de nouă ore consecutiv inaugurîndu-și teatrul cu *Regina Margot*, jucată de la ora 6 seara pînă la ora 3 dimineața! Același puternic și înflăcărat personaj își pune goeleta în slujba Italiei libere și intră, îmbrăcat într-o cămașă roșie, în Neapole eliberat, alături de fratele său zodiacal, Garibaldi.

În dragoste nu e mai puțin torențial și irezistibil; acest spumegător Don Juan culege femeile pe care și le dorește, unele după altele, trecînd de la lenjerese la actrițe. O femeie i-a întins mîna: el o și ia în brațe. La șazeci și cinci

de ani mai primește încă înfocate declarații de dragoste, și nu le rezistă nici odată.

Credincios zodiei sale, Dumas e un om de teatru; forța sa dramatică este ieșită din comun; îi trebuie acțiune și, pe cît posibil, o acțiune puternică și violentă; are instinctul efectului, al mișcării, al focului și al strălucirii care alcătuiesc un autor dramatic. Dialogurile sale sînt scilpitoare, iar el iubește fastul și triumfurile. În plus, redă prestigiul unui anume tip de bravură (Athos, Porthos, Aramis, d'Artagnan), își duce la apogeu gustul pentru strălucire și pasiunea eroismului. Dumas, declară André Maurois, a fost *al cincilea Mușchetar* care adună în el virtuțile și cusururile celorlalți patru.

HENRI FORD

Soarele, Mercur și Marte se află în Leu la nașterea regelui automobilului, survenită la Greenfield, S.U.A., pe 30 iulie 1863, ora 14.22, ora locală.

Istoria acestui mare om de afaceri este un exemplu desăvîrșit de reușită a unui Leu pur.

Fiu al unui modest cultivator, plecat de la nimic, fără instruire, singur și fără ajutor, a pus pe picioare una dintre cele mai vaste întreprinderi industriale din lume. Nu a datorat acest rezultat decît imensului său efort personal. Nu a fost doar mare, a fost și nobil: niciodată nu a practicat metodele feroce ale magnaților pirați; nu a uzat de manevre neloiale, iar cariera sa prodigioasă nu a fost marcată de ruina concurenților.

Vocația i se hotărăște la doisprezece ani, la vederea unei locomotive care îl entuziasmează. Ucenic într-un atelier la șaptesprezece ani, construiește singur o mașină cu aburi. La douăzeci de ani, inventează și construiește un motor cu explozie. La douăzeci și șapte de ani, îl regăsim la Societatea de Electricitate Edison, mecanic angajat cu 45 de dolari pe lună. La douăzeci și nouă de ani, fabrică, în timpul liber, primul automobil, în care își investește modeste economii. Îl vinde și face un al doilea, patru ani mai tîrziu. Primește propuneri din mai multe părți, dar decide să se statornicească pe cont propriu, cu resursele sale infime, ca să-și exploateze mașinile. Construiește un automobil de curse care termină primul într-un mare concurs din 1896: reputația lui e gata făcută.

În acel moment înființează „Societatea automobilelor Ford” și lansează un tip unic de automobil utilitar. În primul an, vinde 1 700 de mașini. La patruzeci și trei de ani, în 1906, construiește prima mare uzină, devine proprietarul majorității acțiunilor Societății și vinde 8 423 mașini. Producția crește vertiginos de la 78 000 mașini în 1911 la 1 205 000 în 1920. În 1924, sărbătorește fabricarea automobilului cu numărul 10 000 000, iar ritmul acesta continuă neîntrerupt pînă la moartea sa.

GIUSEPPE GARIBALDI

Marele aventurier și patriot italian s-a născut cu Ascendentul, Mercur și Venus în Leu, avînd ca planete dominante Marte și Jupiter (Nisa, 4 iulie 1807, ora 6). Este rînd pe rînd marinar sard, profesor de matematică la Marsilia, comandant de escadră în Uruguay, fabricant de lumînări la New

York, căpitan de pachebot din Peru în China, romancier istoric... Aventurile acestui conchistador modern sînt prea numeroase ca să le putem cita pe toate. Formează o legiune de partizani ce-l urmează în îndrăznețele incursiuni în care, înfruntînd toate pericolele, dovedește multă bravură și plătește din plin cu propria sa persoană. Luptînd pentru regele Piemontului, cucerește Sicilia și Neapole, devine dictatorul Italiei meridionale, reunește Regatul celor două Sicilii cu Regatul Italiei sub sceptrul lui Victor-Emmanuel și, general de armată, vine cu voluntarii săi să se bată în Franța pentru Republică. Devine obiectul admirației unanime a Europei și e considerat un erou. În 1875 își face intrarea triumfală în Roma, în capitala Italiei *una și liberă*.

Într-o situație financiară încurcată, respinge diferite oferte de a i se plăti datoriile, de exemplu, oferta asociațiilor muncitorești, considerînd *drept o crimă să accepte banii săracilor*; și chiar și pensia de stat din partea unui guvern care îl socotește vinovat de *mizeria țării*.

LORENZO MAGNIFICUL

Conjuncția Ascendent-Soare-Venus-Saturn în Leu și acesta în sextil cu Jupiter, era prezentă la nașterea lui Lorenzo I de Medicis (6 august 1448, ora 5, Florența). Magnificența acestui mare senior al Renașterii făcea parte din caracterul lui; îi plăcea să dea ideea unei bogății nesfîrșite și nu-și măsura niciodată fastul, distribuind dote unei mulțimi de femei tinere, etalînd în cumpărăturile sale, în echipajele și suita sa o pompă uluitoare și orbitoare. Nemăsurat de generos cu prietenii, se comporta la fel și cu dușmanii. Acest protector al literelor, care a fost și unul dintre cei mai eleganți poeți ai timpului său, de o rară elevație morală, i-a recompensat pe artiștii care i-au creat o curte strălucită. Dar risipa l-a ruinat. A reorganizat academia platoniciană, a restaurat academia din Pisa, a căutat manuscrise vechi (Saturn) și a îmbogățit considerabil biblioteca lorenziană. Și-a măritat fata cu fiul legitim al Papei și l-a făcut cardinal pe fiul său, viitorul Leon al X-lea. S-a comportat întotdeauna curajos și nobil și a făcut din Florența o capitală europeană a spiritului.

FRANZ LISZT

Cel mai tipic pentru zodia Leului dintre marii muzicieni este Franz Liszt, născut la Oendenburg, pe 22 octombrie 1811, către ora 1, cu Ascendentul în zodie și Soarele în conjuncție cu Venus, lângă meridian.

Darurile artistice ale acestui solarian sînt precoce; la șase ani, tatăl său îl prezintă într-un concert, iar la nouă ani este deja un mare virtuoz al pianului. Cîțiva ani mai tîrziu, i se reprezintă la Paris o operă într-un act, apoi între-prinde turnee prin Europa. Pretutindeni, își încîntă auditoriul prin strălucirea și forța interpretării; va fi virtuozul cel mai sărbătorit de pe continent...

Temperamentul său pasionat se dezvăluie de timpuriu. Cînd îl aude pe Paganini pentru prima oară trăiește cea mai puternică emoție din viața sa de artist: *Spiritul și degetele mele lucrează ca niște damnați: Homer, Biblia, Platon, Locke, Byron, Chateaubriand, Beethoven, Bach, Mozart, Weber sînt toți în jurul meu, îi studiez, îi devorez cu furie...*¹

¹ Citat din Liszt, de Blandine Ollivier (Denoël).

Și îndrăgostitul are același caracter pasionat. Contesei Marie d'Agoult, care nu vrea să-i cedeze, îi afirmă drepturile depline ale pasiunii: *Să luptăm și să suferim, dar împreună și în picioare... Sufletele noastre nu sînt făcute să se împartă... Sîntem tineri, curajoși, sinceri și mindri. Avem nevoie de greșeli mari, sau de mari virtuți. Trebuie, în fața cerului, să mărturisim sfințenia sau fatalitatea dragostei noastre... Mare pasiune romantică, ades invidiată: Artist puternic, sublim în lucrurile mari, întotdeauna superior în cele mici... bărbat fericit, iubit de o femeie frumoasă, generoasă, inteligentă și castă... Ah, dacă aș fi eu cea iubită! oftează George Sand. Iar cînd destinul va despărți cuplul, noblețea lui Liszt va supraviețui în jurnalul Mariei d'Agoult: *Păstram în mine o scînteie din focul sacru aprins de iubire... Lui îi datorez totul — mi-a inspirat o mare dragoste, m-a desprins de zădărnicii... M-a desprins, cu cruzime, dar în mod salutar, de mine însămi. De n-ar avea niciodată nici regrete, nici remușcări, chiar dacă m-a făcut să sufăr.**

De la Leul solarizat, apollinic, Liszt a moștenit morfologia alungită, fină, rasată, eleganța aristocratică, manierele trufașe, spectaculoase, strălucitoare. Cînd se apropie de pian, aruncîndu-și mînușile cu gesturi de mare senior, are stilul unui prinț maestos al muzicii. Impresie pe care o accentuează coama lungă, adeseori caricaturizată. O clipă, virtuozul și-a crezut gloria amenințată de Thalberg; un singur concert la Operă, și partida e cîștigată; nici un artist nu poate pretinde să-i dispute primul loc.

Cu imaginația sa grandioasă, va dăruia muzicii trăsăturile proprii firii sale de virtuoz. Liszt, a spus Roland Manuel, este „muzicianul luxului”, muzicianul magnificenței ornamentale, al abundenței și somptuozității. Muzica sa este orbitoare de colorit orchestral, de forță, de strălucire, de iradiere, e ca un foc de artificii și poartă cum nu se poate mai bine dubla caracterizare a Leului și Soarele (*Faust-Simfonie, rapsodii și preludii*).

Dar nu se regăsește ea și la idealistul plin de mari elanuri de generozitate față de „muzica viitorului”? În 1838, dă concerte pentru sinistrații victime ale inundațiilor Dunării și trimite 25 000 de guldeni în patria sa ungară. Ceva mai tîrziu, ia asupra sa cei 60 000 de franci necesari ridicării unui monument al lui Beethoven la Bonn. Urmează seria strălucitoare de concerte mienite să impună publicului adevărații maeștri: Beethoven, Chopin, Schumann. Sumele imense pe care le cîștigă sînt imediat cheltuite și, cel mai adesea, pentru alții. Dirijează o „săptămînă” Berlioz; și, mai ales, își va pune în slujba lui Wagner — alt solarian, dar cu dominantă Taur, de unde binecunoscutele conflicte dintre cei doi, unul dînd, celălalt luînd — geniul, inima, timpul și averea... Cu siguranță că nu există, în istoria muzicii, un exemplu mai frumos de generozitate.

Spre sfîrșitul vieții, o mulțime de elevi entuziaști și de adoratori îl urmează pe splendidul maestru dintr-un loc într-altul. În plus — altă particularitate a zodiei și a astrului său — decorațiile și onorurile de tot felul se acumulează la el ca la nici un alt muzician înaintea lui. Moare împlinindu-și vocația spirituală: *Să murim pentru noi înșine... Să ne despuim de pasiunile noastre nebunești, de legăturile noastre zadarnice, de toată pulberea mărunțișurilor noastre, pentru a nu mai respira decît către cer... Iar cuvintele acestea au un sunet claudelian, pentru că și aici, cu Liszt, avem un magnific exemplu de leu devenit, la bătrînețe, sublim.*

LUDOVIC AL XIV-LEA

La 5 septembrie 1638, Ana de Austria așteaptă venirea pe lume a copilului ei; pe terasa de la Saint-Germain-en-Laye, astrologul oficial, Morin de Villefranche, „punctează”: e ora 11 și 11 minute când viitorul Ludovic cel Mare scoate primul țipăt. Constelația copilului regal este deosebit de strălucită: Luna și Venus formează o conjuncție în Leu care pune în valoare prezența Soarelui aproape de culminația sa în Mijlocul-Cerului. La această dublă putere leonină și solară se asociază cea a lui Jupiter din Scorpion care tocmai a răsărit (Ascendent).¹

Leu-Soare Jupiter-Scorpion: aceasta e dubla „iscălitură” a lui Ludovic al XIV-lea, la care mai trebuie asociată cea a Fecioarei (ocupată de Soare și Mercur): latura clasică a personajului, pasiunea sa pentru ordine pînă în cele mai mici amănunte..., aspect totuși secundar pe care îl vom lăsa deoparte. Această semnătură o vom regăsi pretutindeni în persoana, viața și domnia sa.

Cu puține zile înainte de moarte, Ludovic al XIII-lea l-a chemat în odaia sa pe prințul moștenitor, atunci în vîrstă de cinci ani, și l-a întrebat cum se numește. *Mă numesc Ludovic al XIV-lea*, a răspuns copilul. — „Încă nu, fiule, încă nu”, l-a întrerupt muribundul. Prințul, grăbit să poarte coroana, avea să domnească șaptezeci și doi de ani. La șaptesprezece, s-a făcut ascultat de parlament:

Domnilor, fiecare știe ce nenorociri au produs adunările parlamentului: ureau să le preîntîmpin de acum înainte. Ordon așadar să înceteze cele care sînt începute, conform edictelor pe care le-am înregistrat în justiție. Domnule prim-președinte, vă interzic să mai admiteți aceste adunări și tuturor dintre dumneavoastră să le pretindeți.

„Are stofă în el cît pentru patru regi”, spunea atunci despre el Mazarin. Acesta moare cînd regele are douăzeci și trei de ani. Președintele adunării clerului îl întreabă cui trebuie să se adreseze de atunci înainte pentru afacerile de stat:

— *Miel* răspunde tînărul rege, într-un mod imperativ. Din clipa aceea a devenit unicul stăpîn al Franței și așa a rămas pînă la moarte.

Este Regele. Totul la el, ținuta, comportamentul, pînă la cel mai neînsemnat gest, e nobil, maiestuos, solemn, de o veritabilă grandoare. Spiritul său elevat este pe măsura orgoliului. Pretutindeni, impune; ajunge chiar să se creadă de o natură superioară umanității și își face o idee foarte înaltă despre drepturile și îndatoririle regalității. În culmea prosperității domniei sale, își ia drept emblemă stăpînul Leului: Soarele. În fapt, o dată cu el, principiul puterii absolute a monarhului este acceptat ca o dogmă, iar persoana regelui e respectată, voința sa ascultată.

Domnia sa personală, care durează cincizeci și patru de ani, marchează triumful și apogeul, în Franța, al monarhiei absolute. Circumstanțele o ajută, dar însăși personalitatea regelui contribuie în mare parte la aceasta. Slujit de mari miniștri și de mari generali, dispunînd de mai multe resurse decît orice

¹ Sînt izbitoare punctele comune în cerul lui Ludovic al XIV-lea și al lui Napoleon: amîndoi au Leul puternic, Soarele aproape de culminație și Jupiter din Scorpion în Ascendent; nu există constelație mai puternică.

alt suveran al vremii, de armata cea mai puternică, dictează legile în Europa și nu va renunța niciodată la politica de forță și de prestigiu. Renumele său ajunge pînă la extremitățile Asiei. E adevărat că țara va fi sleită... În privința civilizației, se constată aceeași amploare generoasă: înconjurată de un august cortegiu de genii, scriitori și artiști de primă mărime, domnia sa are o strălucire pe care nu a depășit-o nici o alta.

Caracteristica acestui monarh absolut este un stil care nu trebuie să ne mire; îl regăsim de la un capăt la celălalt al domniei lui: în arhitectură, cu construcția giganticului palat de la Versailles, de o măreție unică în lume; în pictură, cu compozițiile pompoase ale lui Le Brun; în mobilier, masiv și bogat. Arta vizează amploarea maiestuoasă și pompa cea mai grandioasă; caută prea mult efectul și displace prin morga sa trufașă și profuziunea uneori șocantă a aurăriei; într-un cuvînt, tinde prea exclusiv la glorificarea maiestății solare și leonine.

BENITO MUSSOLINI

Leul, în care se află Soarele, Mercur și Mijlocul-Cerului, domină (asociat cu Scorpionul Ascendent) la nașterea lui Mussolini¹, survenită la Predappio, la 29 iulie 1883, la ora 14.

Dictatorul italian nu și-a dezmințit caracteristica zodiacală. În jungla politică, înțelege să dicteze legile foarte de timpuriu:

Poporul e o curvă care preferă masculul cel mai potent. Ajuns la putere în octombrie 1922, chemat de rege, cu numai treizeci și cinci de voturi în parlament, își inaugurează domnia cu o spectaculoasă demonstrație de forță: marșul „Cămășilor negre” asupra Romei. Neîntîrziat, cere: *Toată puterea pentru tot fascismul.* În cîțiva ani, cu „fasciile sale de luptă”, pune botniță presei, lichidează partidele de opoziție, declarînd: *Mai bine să trăiești o zi ca un leu, decît o sută de ani ca niște oi.*

Cu o politică îndrăzneată și reformatoare, instalează un regim forte care exaltă valorile virile, virtuțile singelui roman, grandoarea militară, ideologie, care va fi preluată de regimurile autoritare ulterioare. Îl vedem pe Leul acesta orgolios rostind discursuri zdrobitoare și incendiare, cu efecte din bărbie, ca să își afirme nevoia de spațiu vital; pretinde a fi la el acasă în Mediterana (*mare nostrum*) și formulează revendicări extravagante (Tunisia, Corsica, Nisa, Savoia...) pe care înțelege să le satisfacă *prin presiunea irezistibilă a balanelor italiene...*

Dar acest Leu, care își supraestimează puterea, va cădea în cele din urmă prizonier forțelor la a căror dezlănțuire a contribuit. Ciano notează în carnetul său:

Ducele se teme să nu fie aproape pacea și vede cum îi scapă încă o dată ceea ce a fost întotdeauna visul irealizabil al vieții sale: gloria pe cîmpul de luptă.

De fapt, războiul mondial, „marea sa ocazie”, ne arată, la capătul a cîțiva ani, un Leu coborît din toată înălțimea lui, un dictator decăzut:

Sînt o zdreanță, un om terminat care va cunoaște sfîrșitul tragic, bine știut de toată lumea.

¹ Regăsim aceeași constelație, dar mult mai puternică, la Napoleon.

NAPOLEON

Revoluția tună, Revoluția lovește. O dată cu capul lui Ludovic al XVI-lea, cade sub cuțitul ghilotinei o întreagă generație de regi. Regele a murit, dar primii pași ai tinerei Republici sînt șovăielnici, noul regim fără sceptrul comandantului unic nu reușește să-și echilibreze autoritatea. Un Directorat cu cinci capete e mai mult decît necesar pentru a se gîndi bine și repede, a se organiza o apărare eficientă împotriva inamicului din interior: contrarevoluția, și a celui din exterior: Austria și aliații ei. Mesia Republicii, Napoleon Bonaparte, omul care avea să salveze revoluția sugrumînd-o, nu a venit pe lume sub auspiciile pașnicului luceafăr:

S-a stabilit definitiv că Napoleon s-a născut la Ajaccio, în 15 august 1769, cu o oră înaintea amiezii. Leul tronează de vreme ce aici se află Soarele, Mercur și Mijlocul-Cerului. Dar, deși în poziție proeminentă, acest semn nu este decît o piesă în constelația excepțională a puterii care îl marchează pe marele bărbat: Soarele din Leu culminînd în Mijlocul-Cerului, Jupiter din Scorpion în conjuncție cu Ascendentul și Uranus din Taur la Descendent, adică înfrînerea celor trei aștri mai puternici și a celor trei zodii mai puternice!¹ Dar acești trei factori formează între ei un triunghi de raporturi disonante. Dintre cele trei planete unghiulare, în semne fixe, cea mai puternică — Soarele în domiciliul său — exprimă Imperiul; sinteză a revoluției (Uranus: ultraextremistul) și a contrarevoluției (Jupiter: conservatorul — burghezul). Ascensiunea prodigioasă a leoninului Bonaparte nu s-a produs pe baza unui arbitraj echivoc dintre lumea veche și cea nouă. Mijlocitorul era simultan stînga și dreapta. Pe deasupra partidelor, vedea unitatea — *Unitatea sa* — chiar dacă era un hibrid născut din cîine și pisică. Împărat al Republicii! Pentru a atinge această unitate, acest mit al Solarului, puțin contează dacă fața se unește cu reversul. Formalismul logicii nu putea să înfrîneze un gînd atît de îndrăzneț, Europa nu l-a doborât decît refăcîndu-și neconținut coalițiile; paradoxul nu l-a fi stînjenit. Absorbise în favoarea sa dinamismul antagonismelor politice: cu aceeași știință își întreținea geniul inventiv format dintr-o uluitoare combinație de delir și de bun simț. Inteligența sa, memoria sa extraordinară i-au permis să asimileze subiectele cele mai disparate: arta militară, literatura, istoria, religia, dreptul, filozofia, economia, geografia. Cunoaște aproape toate meseriile, curiozitatea sa universală găsește pretutindeni și mereu cite ceva de învățat, de adăugat la edificiul științei lui. Să construiască o piesă unică, să integreze alfa și omega, să creeze în jurul persoanei sale unanimitatea, aceasta e ambiția sa constantă, idealul Împăratului. Strateg, el află secretul victoriilor spectaculoase în coeziunea, în coordonarea forțelor sale. Organizarea sa minuțioasă construia o vastă sinteză cu obiectiv unic: un eșalon în plus de urcat, un succes de confirmat, gloria care trebuie smulsă cu orice preț prin forța armelor. În războiul pe termen lung împotriva Angliei, principiul de unitate îi inspiră blocusul continental, ripostă îndreptățită la stăpînirea mărilor și care și-ar fi dat poate măsura optimă dacă n-ar fi trebuit, pentru a menține consistența blocului, să întreprindă campania din Rusia. Tot mitul unității, al „fuziunii” determină

împărțirea tronurilor între membrii familiei Bonaparte, frați și cumnați. Tese o rețea de regi și, pentru a consolida Imperiul, pentru a restabili continuitatea istoriei întrerupte de Revoluție, se însoară cu fiica unei vechi case regale, sperînd astfel să asigure viitorul dinastiei sale prin reînnoirea relației cu trecutul. Napoleon a eșuat în visul său de unitate Solară. Europa pe care o putea federaliza, blocul pe care îl construise cu prețul cel mai greu, al singelui, s-a răsculat împotriva lui. Era singurul care putea ține Imperiul cu brațul său; Napoleon absent, Napoleon pierzînd, însemna înfrîngerea, dezordinea. De ce nu se afla pretutindeni în același timp, de mai multe ori multiplicat pe eșichierul său, ca să galvanizeze, să pornească împotriva curenților, să corecteze erorile? Napoleon, victimă a excepționalei sale anverguri: tristețea soarelui care se rotește în jurul său însuși.

Prestigiul, onoarea, gustul pentru spectacol, simțul melodramei orientează politica nativului din Leu. Napoleon nu și-a trădat zodia. Zorzoanele, culorile vii ale fastului îl plasau pe Împărat într-o atmosferă olimpică. Talentul său literar, alcătuit numai din elocință războinică, se epuiza în retorica nobilă a cuvintelor istorice: *Soldați, sînt mulțumit de voi*. Este oare posibil să fie cineva mai pe scurt solar, mai natural mare senior? I se întîmpla totuși, eliberatorului popoarelor, să cadă în capcana fanfarelor greoaie: *Soldați din regimentele 39 și 85, nu sînteți soldați francezi. Domnule general șef de Stat Major, puneți să se scrie pe drapele: aceștia nu mai aparțin armatei din Italia*. Stilul napoleonian sforăitor nu era lipsit de rațiune. Vulturul cunoștea efectul magic al cuvintelor asupra oboselii eroilor. Dispunea în același timp de o puternică metodă de fascinare, „de acțiune la distanță”: minia la comandă, artă de pretorian pe care o folosea de minune. Dar dacă explodează după bunul său plac, știe și, în culmea nefericirilor sale, să-și păstreze singele rece, pulsul calm și liniștit. Se vorbește cu ușurință de orgoliu ca o constantă a caracterului lui Napoleon. În realitate, este vorba de altceva. Orgoliul are scrupule, intoleranțe, se menține la distanță, este o iluzie a forței. Pentru a înălța psihologia la nivelul subiectului, ni se pare mai just să invocăm un Eu creator de noi table. Napoleon este un autocrat în sens caracterial. Avea ceea ce Nietzsche va numi mai tîrziu: *buna conștiință a omului puternic*. Ar însemna să reducem problema, și nu s-o rezolvăm, asimilînd un personaj atît de multiplu și indivizibil cu un paranoic megaloman. Luciditatea unei conștiințe care nu concepe nimic mai presus de forța sa îl elibera de toate prejudecățile. Optsprezece secole de „religie, de feudalitate, de regalism” nu contează față de apariția sa. Dă peste cap idolii cu un dos de palmă, calcă peste cei care îi favorizează înălțarea, îi respectă pe ceilalți, care nu-i stau în drum. Nici o acțiune nu i se pare himerică, nerezonabilă, de vreme ce-și dă concursul la realizarea ei. Nimic nu-i este imposibil, se simte în largul său în orice situație, în orice domeniu. Tot ce atinge se transformă în aur: este vorba de victoriile pe care nu le exploatează destul din punct de vedere practic, socotind onoarea de a fi învins de armata sa drept un titlu de glorie căruia trebuie să i se aducă un omagiu. Distribuie posturi, rente, pensii: prietenul, fostul profesor, hotelierul, spălătoreasa, toți care au avut neasemuita șansă de a se apropia de el cel puțin o dată, pot apela la generozitatea lui. Generos cu inamicii, era la fel și cu cei care îi urzeau pierzania. Pedepsea prin ofensă, la fel cum răsplătea prin citarea pe ordinul de zi al națiunii.

¹ A existat o evoluție în raportul acestor puteri: solarianul din Leu e Bonaparte la podul din Arcole; jupiterianul din Scorpion e Împăratul buhăit din ultima perioadă.

Îndată ce Leul a îmbătrinit, s-au găsit destui măgari să-l lovească în sfârșit cu copita. Trecut din viață în moarte, Împăratul își ia revanșa: începe legenda. Cîntăreții din lăută, poeți veșnic în căutarea unei măreții de ipostaziat nu-și economisesc rimele ca să cînte noua Iliadă. Prin reacție, cîțiva istorici critici reduc epopeea napoleoniană la un fenomen de isterie colectivă. Desigur, ceea ce a rămas pozitiv din opera demiurgului a fost plătit scump. Numai arta, teatrul tragediei antice, sînt satisfăcute cu o glorie atît de singeroasă. Eroul se retrage în posteritate; după bătălie, o dată socotelile încheiate el rămîne singur în zodiacul monștrilor sacri, el, fără Imperiu, fără Vechea Gardă, fără reproșurile morților. Dar n-avem aici intenția să cîntărim binele și răul. În cadrul astro-psihologiei individuale, subliniem doar că Solarul nu e niciodată înțeles de semenii săi; personalitatea cea mai aptă de notorietate universală rămîne un fenomen insolit pe care fiecare îl interpretează în felul său. Pentru a ilustra paralela dintre mitul Solar și Napoleon, s-a evocat mișcarea de la est la vest a astrului, de la insula Corsica la insula Sfînta Elena. Analogia e seducătoare, dar superfluă. Simpla întîmplare, compensînd secole de existențe ratate, de vieți mărunte, ar putea explica această înlănțuire excepțională de coincidențe, acest complot al circumstanțelor care au permis unui om să țină în șah toți zeii, toate tabuurile. Că această întîmplare a ales un Solar din Leu, iată ceva ce ne poate pune suficient pe gînduri.

PETRARCA

Petrarca s-a născut la Arezzo, pe 20 iulie 1304, ora 5, cînd Ascendentul, Soarele și Mercur sînt reușiți în Leu. De tip Mercur-Soare, este un paj în căutarea unui soare, a unui ideal, a unei lumini; asta găsește el în persoana Laurei, care devine o mare pasiune durabilă; iubire pasionată care îi ocupă toată viața și se epurează fără a slăbi. La moartea Laurei, rămîne sub influența nobilei ei imagini care îi inspiră versurile cele mai frumoase. Poezia lui se exprimă printr-o mare puritate de sentimente, prin varietate și strălucire a imaginilor, abuz de ornamente și de metafore. De timpuriu, se bucură de o celebritate universală, face turnee triumfale și este sărbătorit pretutindeni ca un prinț. Caracter nobil, elegant, monden, îndrăgostit de plăceri superioare, de adevăr, de independență, criticînd viciile Curții pontificale, devine poetul național, patriot, consultat în toate chestiunile importante și plin de zel pentru cauza unității italiene. Avea o talie elegantă, ochi frumoși, trăsături nobile și regulate, îi plăceau podoabele. Tot acest ansamblu este caracteristic pentru născutul din Leu solar, la fel ca și titlul sonetelor sale: *Triumfuri*.

RAIMU

Starea civilă ne dezvăluie că la ora trei dimineața, în ziua de 18 decembrie 1883, orașul Toulon îl vedea născîndu-se pe unul dintre fiii săi pe care avea să-l consacre notorietatea: Jean Muraire, mai cunoscut prin pseudonimul său, Raimu.

Cu Ascendentul în Scorpion, în Leu aflăm prezența Mijlocului-Cerului și a lui Jupiter în conjuncție, ca și a Lunii și a lui Marte, tot în conjuncție, pe care îi întărește trigonul Soarelui din Săgetător. Constelația aceasta ne dezvăluie un om de o vie sensibilitate, cu inima mare, chiar dacă e autoritar și impulsiv, un

om de o caldă solitudine activă față de „cei mici”, cei care așteaptă un sprijin, o protecție.

Îl vedem pe soțul din *Nevasta brutarului* ajutînd-o pe femeia rătăcită să regăsească sensul căminului ei; asistăm la demersul plin de demnitate al tatălui din *Filca fîntînarului* pe lîngă tatăl seducătorului; îl auzim tunînd pe avocatul din *Necunoscuți în casă* împotriva ipocriziei unei ordini sociale corupte, ridicîndu-se în apărarea tinereții înflăcărate și vulnerabile.

Leul, semnul tinereții, se va spune. Da, dar și al aristocrației, al curților regale, pe lîngă care Domnul Jourdain tare ar vrea să se strecoare și al căror prestigiu îl hipnotizează, un timp.

Leul, semnul speculațiilor la bursă, al operațiunilor financiare. Unii dintre cititori își vor aminti de *Domnii de la Santé* și de portretul pe care toulonezul nostru i l-a făcut unui bărbat priceput în materie de gestiune financiară și negustor avizat.

Grandoarea¹, iată una dintre caracteristicile lui Raimu pe care o regăsim în filigran, sub diferitele sale compoziții sau creații artistice.

Cît despre accesele de minie ale firii sale Mercur-Jupiter, *Nucă de cocos* și, mai ales trilogia lui Marcel Pagnol ne oferă numeroase ilustrări.

Să ne amintim de faimoasa scenă din *César*, scrisă pentru Raimu (și neîndoios găsită de Pagnol în ființa profundă a creatorului), în care acesta se adresează prietenilor săi de totdeauna:

CÉSAR — ... *dacă n-am săvîrșit erori grave, dacă n-am fost nedrept, dacă nu sînt, la urma urmei, un animal bătrîn. Și dacă toate astea nu mi s-ar trage de la o tendință bolnăvicioasă de a mă înfuria.*

Cum așa? Un prieten de treizeci de ani vine să-ți pună o întrebare gravă, o întrebare din inimă, și tu îi răspunzi rînjind!

ESCARTEFIGUE — *César!*

CÉSAR (foarte violent) — *Ce vrea să însemne rîsul ăsta? Vrea să însemne că sînt un măgar bătrîn, așa cum, prin refuzul tău de a-mi răspunde, mi-o dai de înțeles, fără s-o spui, că sînt un coleric și că ți-e frică de furia mea! Și dumneavoastră la fel, domnule Brun. Nu răspundeți, dar se vede bine că așa gîndiți! Cît despre acest „Hm” (arată spre doctor), cu aerul său superior, puțin îmi pasă de ce nu spune și de înclinația sa pentru bătrîni. Ce înseamnă asta, pînă la urmă? De treizeci de ani veniți la mine în fiecare zi și ziceți că sînt coleric? Suport prostia lui Escartefigue, suport șmecheriile domnului Brun, suport tăcerea acestui doctor pentru capre, suport prezența urîtului ăstuia (arată spre șofer) care nu-și plătește niciodată consumația și care, în plus, nici nu bea vreodată ceva, și spuneți că sînt coleric?*

Acest extras din *César* ilustrează admirabil aspectul marțian și jupiterian de Leu la acest actor de neînlocuit.

¹ Și, de asemenea, vanitatea vînătorului de Lei: *Tartarin din Tarascon*.

JOHN ROCKEFELLER

Regele petrolului s-a născut la Richford (New York), la 8 august 1839, către ora 16, în timp ce Soarele și Luna se află în conjuncție în Leu, în sextil cu Jupiter care culminează.

Omul despre care se spune că e cel mai bogat din lume provine dintr-o familie săracă. La șaisprezece ani, debutează pe un post de contabil într-o agenție comercială. La nouăsprezece, realizează o asociație pentru afaceri de comision și transporturi; afacerea prosperă, Rockefeller își ia noi asociați, re-crutează capitaluri și ajunge pînă la urmă în fruntea unei vaste întreprinderi.

Se lansează atunci în proiectul grandios de monopolizare a transporturilor petrolului, face concurență transporturilor de stat, nimicește rafinăriile rivale sau le forțează să se afilieze la întreprinderea sa. După un război necruțător cu concurența, după ce a strivit sau absorbit cincizeci de societăți rivale, controlează piața mondială a petrolului și își înființează un trust gigantic, „Standard Oil Company”. Americanii au numit această forță invincibilă Octopus, comparînd-o cu o caracatiță ale cărei tentacule puternice prind lumea întreagă. Enormitatea aproape monstruoasă a trustului de petrol a suscitât, firește, reacțiile vii ale opiniei publice americane; a intervenit guvernul. A rezultat o serie de mari procese; Rockefeller a fost condamnat la o amendă globală de peste douăzeci și nouă de milioane de dolari (beneficiile de pe urma războiului din 1914–1918 ale celor treizeci și două de companii afiliate la trustul lui s-au ridicat la patru sute cincizeci de milioane de dolari!); dar acest Leu care nu era nici impozant nici generos s-a comportat ca un rege al junglei: și-a bătut joc de justiția și de fiscul țării sale și nu a plătit niciodată amenda.

„Standard Oil Company” a înfrînit concurenți puternici în Europa, dar Rockefeller a rămas cel mai puternic. Devenit decanul miliardarilor, s-a stins ca o lampă golită, aproape centenar.

RUBENS

Survenită la Siegen, pe 28 iunie 1577, nașterea lui Rubens se prezintă sub o conjuncție centrală a lui Mercur în Venus și Leu și ne oferă pictorul leonin cel mai pur, cel mai reprezentativ. Merită deci să fie studiat, ceea ce vom face însoțiți de Eugène Fromentin și de René Huyghe. Păcat că nu cunoaștem ora nașterii lui, deoarece ne-ar fi dezvăluit fără îndoială un leonin și mai bine precizat, de tipul Jupiter–Soare, sangvin-bilios pur.

Pe om, Fromentin ni-l prezintă mai întâi prin existența sa iradiantă: *E frumos, crescut și cultivat la perfecțiune(...)*. Trăiește în cel mai mare lux, locuiește într-o casă princiară; are cai de preț pe care călărește seara, o colecție unică de obiecte de artă cu care se delectează în orele de odihnă. Este ordonat, metodic și rece în disciplina vieții sale particulare, în administrarea muncii sale, în guvernarea spiritului său, oarecum în igiena întăritoare și sănătoasă a geniului său. O personalitate ca un tot unitar, simplă, fidelă, generoasă, totul e drept în mediul acesta netulburat. Viața sa e în plină lumină: e lumina zilei, ca în tablourile sale.¹

¹ E. Fromentin: *Les Maîtres d'Autrefois* (Les deux Sirènes).

Acest mare pasionat va picta cinci sute de lucrări, cea mai uriașă compoziție ieșită vreodată dintr-un creier, un spectacol înnebunitor și care dă cea mai înaltă idee despre facultățile umane, dacă ținem seama de numărul, de importanța, de dimensiunea și de nivelul elaborat al lucrărilor sale.

Cînd Fromentin îl analizează pe pictor, folosește fără înconjur limbajul semnului său: *Limba lui e ceea ce s-ar numi în literatură o limbă de orator... Este promptă, spontană, abundentă și caldă; în toate împrejurările este eminamente persuasivă. Te izbește, te miră, te respinge, te ofensează, mai totdeauna te convinge și, la nevoie, mai mult ca nimic altceva, te înduioșează. (...) Are slăbiciunile, digresiunile, dar și flacăra comunicativă a marilor oratori. I se întîmplă să peroreze, să declame, să lovească aerul cu brațele lui mari... Chiar și idelle lui sînt în general dintre acelea care se exprimă prin elocință, prin gesturi patetice și trăsături sonore. Mai notați că el pictează pentru ziduri, pentru altare văzute dinspre naosuri, că se adresează unui vast auditoriu, că, prin urmare, trebuie să se facă auzit de departe, să frapeze de departe, să impresioneze și să fărmece de departe; de unde rezultă obligația de a insista, de a-și îngroșa mijloacele, de a-și amplifica vocea. Există legi ale perspectivei și, ca să spunem așa, ale acusticii, care prezidează arta sa solemnă și cu lungă bătaie. Acestui gen de elocință declamatorie, incorectă, dar foarte emoționantă, îi aparține Cristul care urea să lovească lumea cu trăsnetul. (...) Cîte nu v-am spus la Bruxelles și la Malines despre harurile atît de diverse ale acestui improvizator de mare anvergură, a cărui veruă este într-o oarecare măsură bunul simț exaltat! V-am vorbit de idealul său, de scîlpirile paletelor sale, de iradierea ideilor sale luminoase, de forța persuasivă, de claritatea sa oratorică, de înclinația spre apoteozele care îl fac să se înalțe, de acea căldură a creierului care îl dilată cu riscul de a-l umfla prea tare. Acestea toate ne conduc spre o definiție și mai completă... : Rubens e un liric și cel mai liric dintre pictori. Promptitudinea sa imaginativă, intensitatea stilului său, ritmul său sonor și progresiv, raza de bătaie a acestui ritm, traiectoria lui oarecum verticală, numiți toate acestea lirism, și nu veți fi departe de adevăr. Există în literatură un mod eroic între toate, despre care s-a convenit să fie numit odă. Este, după cum știți, tot ce e mai sprinten și mai scînteietor în diversele forme ale limbajului metric. Niciodată nu există prea multă amploare, nici prea mult elan în mișcarea ascendentă a strofelor, nici prea multă lumină în punctul lor culminant. El bine! v-aș cita cutare pictură a lui Rubens concepută, condusă, scan-dată, luminată ca cele mai mîndre piese scrise în formă pindarică. Răs-tîgnirea mi-ar furniza primul exemplu (...); pagina aceasta de pură expan-siune este scrisă de la un cap la altul în acest mod retoric numit sublim, — de la liniile fișnitoare care o străbat, ideea care se luminează pe mă-sură ce se apropie de punctul culminant, pînă la inimitabilul cap al lui Crist, care e nota cea mai înaltă și expresivă a poemului, notă scînteietoare, adică strofa supremă.¹*

Pretutindeni, opera sa aduce pe buze epitete leonine: grandoare, noblețe, bogăție, amploare, forță, îndrăzneală, valoare, splendoare, spectacol, lumi-

¹ E. Fromentin, op.cit.

nă... Operele lui sînt un teatru căruia îi dispune ordinea, îi aşază decorul, îi creează rolurile şi a căror viaţă fumizează actorii. Cît despre portrete, ele reproduc tot un tip leonin: la bărbaţi, acelaşi aer cavaleresc; la femei, aceeaşi frumuseţe princiară; feţele au toate un suflet activ, arzător, călduros. Lumea pe care o străbate ca un stăpîn este lumea adevărului şi a idealului.

Dacă tablourile sale se pot compara cu un teatru, ele sînt în special un teatru al acţiunii. Rubens este maestrul elanului; acest atlet impunător e agitat, tumultuos, impulsiv, impetuos: desenul lui se rostogoleşte, strîns şi plin, şi imprimă compoziţiilor sale o mişcare care, adesea, parcurge toată pînza. Prin de viaţă în deplină maturitate, dezvăluie vehemenţa musculară a formelor umane, însufleţeşte trupurile şi le face să se înfrunte corp la corp. Acest mare mînuitor al forţelor eliberează şi desfăşoară acţiunea şi foloseşte în acest sens curbe deschise — linia ideogramă a Leului — care întruchipează mai bine viaţa. La aceeaşi impresie contribuie şi culorile scilpitoare — aur, arămiu, roşu, imblînzit şi profund, galben — ..., ceea ce desăvîrşeşte atotputernicia opulentă şi voioasă, înflăcărea ardoarelor vitale.

René Huyghe a identificat universul „rubensian” căutîndu-i „ordinea”, în care aranjează lucrurile, fiinţele şi vîrsta lor, ora din zi şi anotimpul. După ce a constatat că universul lui Botticelli este cel al primăverii, iar universul lui Van Dyck, cel al toamnei, el adaugă că universul lui Rubens este cel al căldurii din amiezele de vară. Prin aceasta se apropie, fără să vrea, poate, de ordinea astrologică, de vreme ce pictorul are Soarele, Marte, Mercur, Venus, Jupiter şi Neptun, adică şase planete, în triada de vară cuprinsă între Rac şi Fecioară. Iată acest univers estival: Aşa se face că sîntem uimiţi de abundenţa fructelor la Rubens; după cum remarcăm imediat cît de rare sînt florile, introduse de altfel de un penel străin, ca acela al lui Jan Bruegel... Parfumul e ceva prea impalpabil pentru el; preferă fructele în ciorchini bogăţi, fructe hrănitoare, pe care le dispune în jerbe. Tot aşa, el evocă laptele ce umflă sînul, cel al lunonei din care fişneşte Calea Lactee... (Aici Soare-Rac). Întreaga lui operă sugerează un enorm şi inepuizabil corn al abundenţei ce face să se rostogolească la picioarele noastre roadele naturii, cum sînt acelea pe care cei trei magi le revarsă în bogatele Adoraţii, ca ofrandă către Fecioara cu Iisus în braţe. Totul se răspîndeşte şi năvăleşte în interiorul cadrului; totul se adună şi unduieşte asemeni unei hore, sau unui lanţ încolăcit de nenumărate ori pentru a mobila mai bine toate colţurile; el însufleţeşte Omagiu zeitei Venus, ca şi truculenta Chermeze. Rubens ignoră categoriile raţionale ce separă şi secţionează; el vrea ca totul să fie solidar de la un cap la altul şi să devină centrul călăuzitor colectiv al unei forţe unice (...). Aceste forţe care se năpustesc, se adună, se revarsă cu generozitate, se mistuie în elanul precipitat al penelului zburînd peste tot în acelaşi timp izbucnesc cu violenţă cînd se întîlnesc înfruntîndu-se în frenezia unui şoc: lupte de oameni şi de animale, bătălii militare, vînători epice intonează, de astă dată într-o manieră războinică, o odă răsunătoare.¹

¹ René Huyghe, op.cit., pp. 294-296.

FECIOARA

23 august — 22 septembrie

FIINŢA

Împlinirea / 244

Demeter cea rodnică / 247

„Cuget, deci exist” / 251

Educarea intestinului / 259

Tipuri mixte de nativi din zodia Fecioarei / 261

APARENŢA

Fecioara şi alte semne zodiacale / 263

Iubirea tăcută / 264

Simţul perfecţiunii / 267

EXISTENŢA

Mic dicţionar de personalităţi din zodia Fecioarei / 270

Ființa

SIMBOLICĂ

Împlinirea

În fiecare an, când, în perioada cuprinsă între 23 august și 22 septembrie, Soarele parcurge cel de-al șaselea semn zodiacal, Fecioara, se împlinește a treia și ultima fază a anotimpului verii.

Să nu căutăm o explicație a semnului referindu-ne la constelația *Virgo* sau la steaua ei cea mai strălucitoare, *Spica*. Fecioara își leagă numele de porțiunea din zodiac cuprinsă între 150° și 180° longitudine; această felie de 30° încheie quarta care, plecând de la solstițiul de vară, ajunge la echinocțiul de toamnă. Cu încheierea semnului (0° Balanță) se încheie și primul hemicleu zodiacal început în Berbec. În emisfera noastră, este legat de „momentul” deosebit care marchează sfârșitul verii.

Pentru natură, începe o etapă nouă. Cel mai bine o putem înțelege dacă procedăm la o scurtă retrospectivă. În Berbec, sub focul elanului vital, mugurul a plesnit și vlăstarul tânăr a ieșit din pământ. În Taur, înfruntând proba pământului, tânărul plantă s-a înfipt în sol ca să prindă rădăcină. Cu proba aeriană a Gemenilor, ea s-a dezvoltat apoi în aer, la nivelul rămurii și al frunzișului. Racul a văzut, sub domnia apei, formarea seminței, care s-a dezvoltat și a înflorit în Leu, sub cel mai fierbinte soare al anului. Hemicleul zodiacal ia sfârșit o dată cu Fecioara; este încheierea acestui lung proces. Spicul s-a maturizat, acum gata de cosit: e momentul culesului, strângerea recoltei, înmagazinarea.

Substanța s-a împlinit

Printr-un proces invers, cel de-al doilea hemicleu zodiacal va vedea împlinindu-se întoarcerea substanței spre esență.

Simbolul zodiei reprezintă o fată tânără, o fecioară cu aripi ținând în mână un spic de grâu; uneori, chiar un snop. De ce o fecioară? Se poate da cel puțin o explicație „naturalistă”: pământul a rodit epuizându-și toate resursele; în momentul acesta, e sterp, neproductiv; dar, ținând seama de viitorul ciclu vegetal, Terra este nouă, virgină, pură și va primi ulterior sămînța.

Hieroglifa se mulțumește îndeobște să semene cu un M al cărui ultim picior e prelungit și barat cu o liniuță. Este vorba de o simplificare ce stilizează trupul și aripile fecioarei, prelungirea întoarsă înăuntru figurînd spicul. S-ar putea descoperi niște indicii prețioase pentru grafologie din acest semn distinctiv: preponderența liniilor clare, a unghiurilor și a încrucișărilor, indiciu al valorilor raționale...

Recolta e un rezultat care se cântărește și se calculează... Cîtă distanță de la Leu la Fecioară! Primul pune accentul pe valoare, cea de-a doua, pe efica-

itate. În Leu, se naște individualitatea, simultan cu apariția voinței și cu afirmarea Eului într-un sentiment de autonomie, de libertate. În Fecioară, această individualitate se va întări într-un proces de desicare (grăunțele trebuie să se desprindă din spic detașându-se din teacă); fixându-și niște limite precise, ea se va diferenția, se va particulariza, se va reduce, se va selecționa, înconjurându-se de o scoarță izolantă. Sărăcirea materială va fi compensată de o întărire a spiritului. Și de aici se poate înțelege semnificația Fecioarei: nu mai e vorba de fecundarea materiei, ci de a spiritului. Această zodie marchează în fapt apariția rațiunii, cucerirea așa-numitei *ratio*, omul își caută măsura în logică.

Vom mai extinde cunoașterea zodiei referindu-ne la organul-tip care îi corespunde în repartizarea valorilor „omului-zodiac”: intestinale. Dacă acceptăm grafologia simbolică (dar noi nu obligăm pe nimeni la așa ceva!), le observăm ansele în simbolul grafic al zodiei.¹ Or, intestinalele au o funcție precisă: aceea a sistemului digestiv care triază alimentele, le alege pe cele proprii vieții, elimină deșeurile și asimilează substanțele nutritive. Asistăm la procesul tipic al valorilor semnului, valori de filtru, de grilă, de împletitură, de nod... Asimilează, dar nu lasă să treacă decît ce-i convine.

Fecioara aparține cuaternarului Pământului și, în triunghiul zodiacal al acestui element, ocupă ultimul loc. Primul semn, Capricornul, este de Pământ și Cardinal: pământul rece, concentrat și despuat din ianuarie, care primește grăunța și poartă virtual toate resursele nutritive pe care le va absorbi ea. Al doilea semn, Taurul, este de Pământ-Fix: pământul gras, reavăn și cald de mai; în plină fecunditate, el se acoperă de o vegetație înverzită și înmiresmată, dăruit cu totul forței dionisiace a primăverii. Fecioara este așadar un punct „terminus”, iar noi știm că Pământul Mutabil este cel, secătuit de soarele estival, pe care se culcă spicul cosit. E pământul cel mai uscat, cel mai arid, steril pentru materie, dar rodnic pentru spirit. Vedem acum tot drumul parcurs de la Taur la Fecioară: dacă primul se năpustește asupra obstacolului, acaparează, îngmădește și construiește, cea de-a doua șovăie, alege, colecționează, organizează... Elanul vital este într-un declin evident, forțele diminuează, formele se subțiază, cu atît mai mult cu cît individualitatea Fecioară, cu contururile ei precise, cu limitele bine circumscrise în chinga celei, este foarte distanțată față de participarea la armonia cosmică. Apare deci simțul slăbiciunii organice, al fragilității, al bolii care izolează și limitează, la o făptură care nu se mai simte parte integrantă din Natură. Drept compensație pentru slăbiciunea aceasta, energia disponibilă se canalizează în sfera imaterială a inteligenței, se intelectualizează și își găsește cea mai bogată sursă în acuitatea spiritului.

O ultimă viziune asupra zodiei ne-o va oferi relația dialectică pe care o întreține cu semnul opus: Peștii. Pe linia mediană dintre polul original și polul final, primul semn este cel mai aproape de multiplul absolut, iar cel de-al doilea, de absolutul lui Unu. Cu cît pune primul accent pe limită, pe frontieră, pe țarcul, pe centura lucrurilor și trăiește într-o *lume de norme*, de încadrări, de

¹ Numeroși nativi au un scris concentrat, cu anse și îngustări, care evocă vizibil contorsionările intestinale.

reguli și de formule..., cu atât cel de-al doilea se prezintă drept lumea nemărginitului, infinitului, virtualului, latentului, inclassabilului, insesizabilului, indefinisibilului, „inefabilului”... Stau față în față două dimensiuni care specifică două tipuri opuse: în Fecioară, biologul, aplecat peste microscop, sondează lumea substanțelor infinitezimale; în Pești, astronomul, de la luneta telescopului, deschide omenirii căile nesfârșite ale galaxiei. Conștiința individuală a Fecioarei se îndepărtează la maximum de „participarea mistică” la turma Peștilor. Primul semn face pe „neutrul”: își amenajează bariere protectoare de care vin să se spargă valurile oceanului lumii. Cel de-al doilea face pe „cetățeanul lumii” care, precum picătura de apă în mare, se împărtășește de la imensa comunitate planetară.

Planeta diriguitoare a Fecioarei este Mercur. Această tutelă planetară, împărțită cu Gemenii, stabilește o paralelă: Mercur este vecinul Soarelui după cum Fecioara este vecina Leului. Calitatea de Uscat condiționează în mare parte elementele comune semnului și planetei. Fecioara stabilește distincții, separații, clasamente, demarcații, așa cum uscăciunea detașează părțile dintr-un tot. La fel ca ceasornicul în fața pieselor detașate, ea trăiește punând în valoare părțile (prea adesea în detrimentul totului), ca niște obiecte cu liniile de intersecție bine delimitate, ca un în sine care își este suficient. La rîndul său, Mercur reprezintă un proces de diferențiere a contrariilor polare: pămînt-cer, întuneric-lumină, stînga-dreapta, jos-sus, în spate-în față, trecut-viitor, subiect-obiect, feminin-masculin... iar dualitatea aceasta, evocată de caduceu, atribut al zeului Hermes, constituie condiția inițială a dezvoltării inteligenței: despărțirea de lucruri pentru a nu se mai confunda cu ele și a le vedea. Astrul este deci ca și semnul: reprimare a vieții sensibile, intelectualizare și socializare, în profitul uzanțelor și al convențiilor supuse regulilor logicii; contact spiritual prin idei îmbrăcate în cuvinte și contact material printr-un sistem de schimburi reglementate. Așa este Fecioara și așa este și Mercur, în același timp zeu al gîndului, al științei și zeu al comerțului.

Se înțelege deci că, în practică, astrologul se găsește în fața unui complex Fecioară-Mercur (Fecioara este cu atât mai reliefată, cu cît Mercur este mai puternic la naștere), la care se asociază valorile Casei a VI-a, omoloagă a celei de-a șasea zodii (orice ocupare planetară a acestei Case întărește valorile perechii în discuție). Casa a VI-a reprezintă: a) munca, mai ales sub aspectul puțin degradant al obligației, al constrîngerii, al corvezii sau al sarcinii domestice; b) sănătatea, sub forma preocupărilor, grijilor, indispozițiilor sau bolilor; c) inferiorii: servitori, slujbași sau animale domestice (mai ales animale mici). Preocupările, răul, mizeria, încercările, în general, sînt trasate în axul Caselor a VI-a și a XII-a, omoloage Fecioarei și Peștilor.

Iată semnificația legată de poziția planetelor în Fecioară:

Soarele și Ascendentul afirmă, subliniază semnul în stare pură, fără să-l orienteze într-un anumit mod.

Luna în Fecioară: forțelor instinctive ale astrului le vine greu să crească în acest pămînt rezervat; rezultă adesea o oarecare neliniște, un sentiment de nesiguranță, dacă nu chiar un complex de inferioritate; autoanaliza sau cău-

tarea psihologică derivă de aici (Sainte-Beuve, Stendhal). Femeia are trei soțuți: refularea, ingenuitatea (Dany Robin, Danielle Darrieux) sau disciplina.

Mercur în Fecioară face în mod esențial să prevaleze semnul în dispozițiile sale intelectuale (Augier, Barthou, P. Bourget, Buffon, Colbert, Locke, Ludovic al XIV-lea, Maeterlinck, Richelieu, Tolstoi).

Venus în Fecioară: sentimentul se află sub constrîngere; e rezervat, discret, timid, pudic; estetica este controlată, analizată, criticată; sensibilitatea este fie refulată, fie disciplinată (Boileau, Fougerson, Fromentin, Goethe, Greuze, La Bruyère, Rameau, Valéry).

Marte în Fecioară: se întîmplă ca forța agresivă a astrului să fie refulată, de unde autodistrugere (Alfons al XIII-lea, Dreyfus, Ludovic al XVI-lea), violența este cuprinsă în această combinație; războaie intestinale: devii victima alor tăi. Dar, cel mai adesea, tendința anală repliată a semnului se defulează, de unde descărcări agresive. Forța combativă a nativului se afirmă atunci într-o manieră anarhică, impulsivă, alambicată sau sadică (abatele Dubois, Déroulède, Henric al VIII-lea, Marat, Ravachol), ori într-un mod rațional, lucid, strategic (Ivan cel Groaznic, Napoleon, Saint-Just, Turenne).

Jupiter în Fecioară: domnia valorilor clasice: ordine, măsură, control, autoritate organizată, amploare reținută. Dar și domnia valorilor burgheze: simț al conveniențelor, simț moral, virtuți domestice, ordine ierarhizat... (Boileau, Buffon, Condorcet, Francisc I, Le Nôtre, Mauriac, Petru cel Mare, Rameau).

Saturn în Fecioară: forțele de inhibiție sînt suverane și se traduc prin reprimarea instinctului, a introversiunii, a refulării, prin nevoia de disciplină, de ordine, de metodă, de control, de stăpînire, de structură. Se întîmplă ca severitatea să ducă la un soi de ascetism, de fanatism sau de sistematică împietrită (Bach, Berkeley, Calvin, Condorcet, Descartes, Lavoisier, Mérimée, Maine de Biran).

Uranus în Fecioară contribuie de asemenea la adoptarea unei atitudini de disciplină, de rigoare, de despuiere, dar sub o formă mai dinamică și revoluționară (Delacroix, Stravinski).

Neptun se contrazice cu Fecioara, iar sinteza acestor două valori este doar rareori atinsă; cel mai des, este vorba de o dezordine interioară.

MITOLOGIE

Demeter cea rodnică

În sanscrita Kanya, semnul reprezintă primul plan cosmic unde va căuta să se exprime potențialul Leului. Cum este vorba de un semn de pămînt, forma supremă, emanată din Foc, va căuta un intermediar pe care îl va găsi natural în aer și în expresia lui, Mercur, ca diriguitor al Gemenilor, ca să reușească să-și obiectiveze energia. Mercur va fi deci Buddhi (delegat, uns al domnului, rază însuflețitoare). Va fi mesagerul FIINȚEI neîntropate. De aceea este de înțeles că denumirea hindusă a Fecioarei — Parashakti — reprezintă Atma

(energie) Soarelui, proiectată în semnul Kanya, prin intervenția lui Buddhi-Mercur, spre a materializa cele șase forțe primare ale naturii, ale căror nume, care se termină toate în Shakti, vor fi comentate mai departe. Mercur este, așadar, cel care realizează unitatea și completează astfel septenarul. Transcrierea grafică e bine cunoscută. Trebuie să fie înscrise în același cerc (sau Coroană) două triunghiuri echilaterale cu vîrfurile opuse: totul simbolizează cifra Șase și Unitatea, ceea ce filozofii cele mai vechi desemnau sub numele de „Lumină astrală”.

Unitatea vieții trebuie deci să apară după confruntarea interioară (inima Leului) — diversitate în unitate. În toate filozofiile religioase importante, marii inițiați, marii conducători spirituali sînt în mod simbolic prezentați ca născuți dintr-o Fecioară. În ezoterismul hindus, este vorba despre principiul difuziei, al învățăturii, rezultînd din unirea Atmei cu Buddhi, întruchipare în „formă” a semnelui Kanya, a potențialelor de viață și de înțelepciune. Este, paralel cu ce se întîlnește în mitul creștin, „întruparea Cuvîntului”. Iar nașterea aceasta, care marchează o cotitură în istoria popoarelor și a religiilor, se operează (conform simbolului Fecioarei) într-un loc retras, ascuns și întunecat: Mithra în cavernă, Perseu într-o închisoare, Iisus într-o iesle, sau chiar Moise adăpostit de trestii și prezentat și el de o fecioară.

Am putut constata în zodiile precedente că planeta Marte (a Berbecului) corespunde planului spiritual al Dorinței neîmplinite, iar planeta Venus (a Taurului) planului forțelor generatoare naturale care așteaptă să fie revelate; acum, planeta Mercur a Fecioarei răspunde pe toate planurile cosmice (actualmente dezvăluite) acestor latențe care, prin orientările din Gemeni și din Rac, au fost impregnate cu energie solară în Leu.

Se impune o rapidă enumerare a acestor forțe: Parashakti, forța primordială a Leului — energie, căldură și lumină de la Soare călăuzit de Mercur în elementul său; aerul, pentru ca aceste energii să ajungă pe Pămînt (Fecioara, semn de Pămînt), energii ale căror aspecte difuze sînt următoarele: Gnashakti: energie intelectuală a lui Buddhi ca tip, înțelepciunea! Este o manifestare a clarviziei prin lumină interioară. Icchashakti: energie nervoasă, le-gînd prin nervi (mercurieni ca tip) energia voluntară a Atmei cu gîndurile din creier, inspirat de Buddhi. Kriyashakti: fenomen (de ordin magic) al creației plecînd de la neant, practicat de rari inițiați, pe potriva Divinității; materializări doar prin voința dinamizată a Atmei-spirit și călăuzită de Buddhi. De făcut legătura și cu porumbelii Sfîntului Duh în legenda creștină. Kundalinishakti: forță „ambivalentă”, în mod special supusă lui Mercur conducător și cuprinzînd cele două „polarități” ale electricității și magnetismului, precum și fenomenele fizice sau psihice de același ordin. Atracție și repulsie; relații reciproce între starea internă și condițiile externe. Matrikashakti: manifestări care țin în special de simțuri (și ele, de natură mercuriană); este vorba de forța Cuvîntului propagată, de Mercur învățînd omenirea; este lumina astrală materializată în desene, alfabet, arte, limbi și corespondențele lor muzicale.

Se înțelege deci că zodia Fecioarei poate să marcheze, o dată cu sfîrșitul primei jumătăți a zodiacului, încheierea unei părți evolutive a acestuia pînă la unitatea cosmică sub toate aspectele.

În Grecia, ziua cînd steaua numită Spicul răsărea dimineața a fost aleasă drept sărbătoarea Zeiței recoltelor, Demeter, a cărei legendă e cea mai aptă să ne dea cheia semnificației ascunse a semnelui zodiacal.

Hades, Zeul infernului, își alesese drept logodnică pe Persefona, fiica zeiței Demeter, și o răpise într-un car apărut din lumea subpămînteană, tras de patru cai negri (cele patru direcții ale spațiului). Anticii vedeau în asta înfruntarea simbolică a două moduri de viață foarte diferite: cel pașnic și sedentar al agricultorilor, în care femeia era sedusă printr-un efort încăpățînat și creator, și cel nomad și brutal al războinicilor, în care femeia revenea, drept răsplătă, celui mai puternic, învingătorului.

Demeter, care nu fusese de față la răpire, a rătăcit mult timp în căutarea fiicei sale, lansîndu-și apelurile în depărtări. Era din ce în ce mai deznădăjduită, deoarece nimeni n-o văzuse pe Persefona și se credea luată în rîs de un ecou zeflemitor din stîncile care îi repercutau strigătele. La Megara a existat de fapt o stîncă botezată cu numele Anaklethra: *Strigătoarea*.

Această căutare fără sfîrșit și dezordonată a fost legată de inițiați de un anume complex de naivitate. Cine nu găsește, înseamnă că nu este susceptibil de inițierea indispensabilă misterelor Vieții. Caută, așadar, rătăcind pe căi inconștient deturnate, fiindcă în străfundurile Sale *nu urea să găsească*. Iată unul din apanajele Fecioarei: să urască și să se teamă de ceea ce ar dori cu ardore să poată percepe.

În continuare, urmările exterioare ale rătăcirii disperate a Demetrei tind să devină catastrofale: toate semințele se secătuiesc, pămîntul devine sterp, vegetația se oprește din dezvoltare, lumea întregă ajunge aproape un deșert. Este deci încă un aspect al temerilor Fecioarei: copiii ar putea s-o facă să-și piardă atributele de femeie, la fel cum se usucă plantele după ce au dat roade, cînd fructele și semințele s-au desprins ca să capete o viață intrinsecă. Frica mamelor că odraslele lor vor ajunge să zboare cu propriile lor aripi și că vlăstarele noi vor respinge planta care le-a dat naștere pentru că ține de trecut. Resemnarea față de această împlinire firească: faptul de a fi devenit amantă și mamă postulează deci altă cheie, altă inițiere în sensul adevărat al Vieții, cel al sacrificiilor pe care le impune o orientare normală, nu cea frămîntată de egoism a fecioarelor. Prin Demeter se constată că adesea, chiar dacă au acceptat primele etape, mamele se revoltă față de independența a ceea ce cred că le aparține exclusiv: copiii.

În cazul Demetrei, plînsul și lamentațiile au mișcat-o în cele din urmă pe Hecate, care i-a arătat că Helios, Zeul Soarelui, e singurul în măsură să facă lumină și să-i spună unde se găsește Persefona. Helios a făcut chiar mai mult și i-a delegat pe Hermes-Mercur, mesagerul zeilor s-o aducă înapoi pe captivă. Dar, deși Hades nu s-a opus pe față acestei acțiuni, Mercur s-a izbit totuși de un obstacol neprevăzut: atașamentul Persefonei înseși față de noul ei regat, datorită forței magice a rodiei pe care i-o dăduse soțul ei s-o mănînce.

Legenda este revelatoare pentru sensul profund pe care trebuie să-l prezinte Viața într-o armonie universală, deoarece s-a întîmplat ca Zeus-Jupiter, în fața căruia a fost adus litigiul, Mercur fiind avocatul, să pronunțe o sentință foarte nuanțată. Persefona nu trebuie să se despartă nici de mama ei, nici de

Hades, ci să reliefeze un echilibru al șederilor la fiecare dintre aceștia în acord cu anotimpurile și cu vremea care se scurge. În Infern, va sta în perioada pasivă a somnului Pământului și a sterilității acestuia, pentru ca, în epoca vegetației și a înfloririi, să-și regăsească mama și să trăiască în Olimp, pînă la coacerea recoltei și la înmagazinarea ei. Iată o conciliere între instinctele tenebroase, suferite cu pasivitate și, la nevoie, încurajate printr-un artificiu (rodia), și necesitatea unor strădanii la lumina zilei, generatoare de recolte și de fructe, în strălucirea și energia solară. Adevărata armonie nu poate rezulta decît din alternanța acestor influxuri.

Dar Demeter nu este dispusă să accepte această soluție, iar partea din legendă ce precede judecata lui Zeus ne va dezvălui evoluția interioară care îi arată zeiței semnificația acestui ritm. În cursul căutărilor ei, Demeter ajunsese la casa unei perechi de țărani despre care se spunea că sînt absolut fericiți. Acolo a fost întâmpinată de fiul lor; acesta și-a îngăduit un gest care ei i s-a părut nepotrivit. Enervată și dominată pe moment de un sentiment de pudoare, Demeter l-a preschimbât în sopîrlă! S-a întîmplat însă ca, în timp ce vorbea cu țărancă, aceasta să încerce din rășputeri să descrețească fruntea Demetrei, mergînd chiar pînă la a-și ridica fustele în fața ei. În mod inexplicabil, Demeter s-a simțit mișcată și a izbucnit în rîs. Acest lucru pare un efect al eliberării în sfîrșit acceptate în fața problemelor acute ale vieții, care nu depind de voința subiectului. Este atitudinea mercuriană — „la urma urmei, puțin îmi pasă” — atitudine care pregătește pentru renunțările necesare. Este și strădania de a se smulge din descurajare și, dincolo de ariditatea provocată de o căutare obsedată, de a surîde din nou unei rodnicii productive.

Incidentul a facilitat inițierea completă a Demetrei de către Helios. E ceea ce mitologii greci înțelegeau să celebreze prin serbări în cinstea acestei împliniri, încheiate în ziua cînd steaua simbolică a fecundității urca la orizont, mărțurie a acceptării.

În legendă se mai pot găsi dovezi că zeița s-a acomodat într-adevăr cu ritmurile Vieții. Astfel, este subliniată o alternanță ternară: într-o zi, „pe un cîmp arat de trei ori”, a întîlnit un muritor numit Triptoleme care i-a inspirat o pasiune violentă. L-a copleșit cu trei daruri și l-a însărcinat cu o triplă misiune: să cuture lumea cu un car simbolic tras de dragonul înaripat al pasiunii, spre a răspîndi printre neamuri noțiunea de semănături și spre a le da semințele necesare. El trebuia să-i învețe pe oameni că adevărata semnificație a fecundității se află în acordul universal simbolizat de cuplul care reunește în el cele trei forțe ale instinctului, spiritului și inimii.

Firește că Hermes-Mercur, stăpîn al zodiei și dascăl al Umanității, așa cum a fost și al Gemenilor, trebuie să vegheze la această înflorire normală și luminoasă. Legenda ne dezvăluie resursele multiple puse în slujba diversității misiunii sale divine printre oameni.

Apollo, zeu al Soarelui, avea o cireadă de cincizeci de boi la care jinduia fratele său Hermes, zeul păstorilor, și care i le-a furat într-o zi. Cunoștea arta de a șterge orice urmă, astfel că nici Apollo nici Zeus nu au putut afla unde se găsea cireada; în realitate boii erau ascunși într-o peșteră. Zeus-Jupiter, aflînd de conflict de la Apollo, i-a poruncit lui Hermes să restituie cireada. Dar aces-

ta socotea că natura misiunii sale impune păstrarea cirezii. Drept urmare, i-a propus lui Apollo să-i dea în schimb Lira, instrument muzical necunoscut, pe care tocmai îl inventase. Apollo a acceptat și, de atunci, între cei doi frați a domnit cea mai desăvîrșită înțelegere.

Și lira își avea povestea ei. Trebuie spus că pînă și zeii sau zeițele aveau o sperietoare care îi teroriza în persoana lui Typhon, de care chiar și Zeus a fost învins într-o zi și care i-a furat atunci drept trofeu pentru brîul său cîțiva nervi. Hermes, punînd la cale să-i ia înapoi, s-a gîndit să-l atace, nu prin forță, care s-ar fi dovedit inefficientă în acest caz, ci prin șiretenie. Astfel, l-a adormit cu ajutorul sunetelor femecate ale unui fluiet, singurul instrument muzical folosit pe atunci. Buimăcit, Typhon a fost pînă la urmă cuprins de somn, iar Hermes a putut să ia nervii jinduiți. Dar cum, în cursul operațiunii, putuse constata că fluietul nu era un instrument ideal, a imaginat să transforme nervii în corzi pentru a fabrica o liră. Aceasta a fost cheia *tranziției* de la păstorie naivă la poezii rafinați.

Apar aici mai multe imagini familiare specialiștilor în mitologie. Boii, și numărul lor simbolic de cincizeci, reprezintă energia Soarelui pe care Mercur, mesager, socotea necesar s-o păstreze și s-o propage în toate planurile universului. Astfel că a închis aceste energii, așteptînd momentul să le poată aduce în mod util la lumină. Și a purces la răscumpărarea lor printr-o ofrandă, simbolică pentru Știința devenită Muzică, singura forță în stare să smulgă suflute (boii) puterii celorlalți zei, cum se vede și în mitul lui Orfeu.

Așadar inteligența deosebită a semnelor zodiacale, exercitată în plan practic, ajutată de o energie bine ordonată și în mod oportun dispensată, poate duce la mijloace de înțelegere superioară (muzica), la șiretlicuri speciale spre a triumfa asupra forțelor demonice, chiar și la schimburi rodnice pentru echilibrul Vieții.

PSIHOLOGIE

„Cuget, deci exist“

Un temperament nervos

Primul semnalment al tipului Fecioară este complexul organic uscat, îndreptat spre rece, care îi conferă un temperament nervos. Acesta se traduce *grosso modo* printr-o carență a vieții animale, funcțiile digestive, musculară și respiratorie fiind prea puțin dezvoltate, indiciu al unei diminuări a vitalității. În schimb, sistemul nervos este foarte dezvoltat. Vom vedea deci că viața psihică și mintală trece înaintea manifestărilor fiziologice și ne vom găsi în fața unei persoane fine, mlădioasă, delicate, cu reacții complexe și fațete multiple. La început, structura morfologică ne indică o făptură puternic individualizată și net „selectivă”, cel mai neînsemnat lucru pufînd avea o mare importanță pentru ea. Dar, tocmai din acest motiv, este menită să întîmpine dificultăți de adaptare la lumea exterioară și de integrare în viața din jur. Cunoșcînd neli-

niștea, este făcută să-și pună probleme, în măsura în care viața îi prezintă aceste dificultăți de adaptare pe care, printr-o naturală reflecție asupra trecutului propriu, le interpretează ca tot atâtea simptome ale însăși firii sale.

Refuzul instinctului

Astrologul Cyrille Wilczkowski a definit foarte bine tipul Fecioară, doar în câteva cuvinte, forșând prea puțin nota:

„Omul însemnat de zodia Fecioarei vede prea limpede ca să nu prevadă pericolele, se scrutează prea mult ca să cedeze impulsului organic. De departe, ghicește tragismul vieții; cumpănește cu anticipație prețul aventurii; temător, se încordează în fața instinctului. Chemarea vieții îi apare ca o amenințare pentru pacea sa, ca intruziunea unor forțe necunoscute și redutabile în refugiul său calm. Este ispitit să nu vadă decât un atentat la pudoare în iubirea care îl solicită și doar suferință și lipsă de rațiune în lumea senzațiilor. Reacția sa naturală este să se eschiveze, să se refuze, precum Gilgamesh i se refuză lui Ishtar, să-și evite destinul natural, să fugă de o responsabilitate care i se pare covârșitoare.”¹

Aceasta este cel puțin prima atitudine, reacția imediată a tipului Fecioarei în fața vieții și în prezența oricărui eveniment. De aceea i se reproșează adesea o oarecare lipsă de spontaneitate, de elan, de antren și faptul că vrea de cele mai multe ori „să taie firul în patru”. Neîndoios, trece totul prin sită, cumpănește mult înainte de a acționa și își răsucesce de șapte ori limba în gură înainte de a vorbi!

Opune deci un soi de refuz liberului exercițiu al sensibilității și nu se gîndește decât să neutralizeze forțele brute ale instinctului, din pricina obscurii și profunde neliniști pe care i le suscită acestea. De unde reculul puțin speriat din fața necunoscutelor lumii și vieții. Preferă să se sprijine pe demersurile înțelepte ale judecății proprii, astfel încît își situează mîntuirea într-un plan de reflecție, în calculul rațional, în actul perfecționat; este de altfel de așteptat ca, dacă are, din instinct, o viziune realistă asupra vieții, să ajungă să ia o poziție serioasă față de evenimente. Ba chiar se angajează mai curînd în sensul unei igiene fizice și morale bine aplicate.

Faptul de a evita instinctul sau de a-l respinge creează conștiința; dacă instinctul nu e decât natură, conștiința, în schimb, nu vrea decât cultură și civilizație (sau negarea lor). Primul act al conștiinței este *oprirea în fața elanului natural* pe care o cunoaște bine Fecioara. Datorită acestei frîne, poate să introducă în viața sa o anumită disciplină și să construiască o ordine care să satisfacă un ideal uman. De unde se constată, la Fecioară, o latură „perfectibilă”, o dorință profundă de cultură sau de perfecțiune morală care să-i satisfacă nevoia imperioasă de a-și aparține, de a se poseda. În cele din urmă, idealul Fecioarei este omul „clasic”, chiar în sensul clasicismului, care aspiră să dispună liber și să fie sigur de el însuși.

¹ C. Wilczkowski, *L'homme et le zodiaque*, Le Griffon d'Or, Paris 1947.

La un nivel mai puțin ambițios, acest „perfecționism” face din Fecioară tipul zodiacal desăvîrșit, perfect din omenirea noastră medie; ființa aceasta plină de simț practic știe să facă față tuturor situațiilor și este înzestrată cu o mie de mici calități atît de utile în viața de zi cu zi.

În plus, același dispozitiv de retragere în fața instinctului îi permite să-și aranjeze o existență confortabilă dintr-un anumit punct de vedere. Asistăm desigur la o nivelare a aventurii umane; beției dorințelor, Fecioara îi preferă o anume liniște; plăcerea este respinsă în favoarea tihnei. Dar aceasta se atinge mai ușor decât „fericirea” spre care năzuiesc persoanele mai instinctive.¹

Și totuși...

De la nesiguranță la inferioritate

Nu s-ar putea spune că tentativa de echilibru rațional a Fecioarei este ceva foarte sigur. Această organizare a existenței care conține și închide forțele instinctive sub o scoarță bine lustruită e mai curînd un fel de „dans pe un vulcan”. Instinctele vor accepta oare să rămînă mereu reprimare? În orice caz, Fecioara se străduiește cît poate de bine în acest sens.

Bănuitor față de impulsurile instinctive de care se teme, Eul adoptă măsuri de apărare proprii să-i asigure securitatea. Aceste mecanisme de protecție sînt urmarea *retractării Eului*: nativul se adună oarecum în sine, pentru a se feri de situațiile exterioare susceptibile de a-i provoca neplăcerile de care se teme. Să dăm un exemplu, pentru a explica această reacție prin negare: o tî-nără își face mari iluzii în legătură cu primul ei bal — prezentarea unei rochii noi, o întîlnire... revine însă acasă dezamăgită, supărată, umilită. De atunci, evită balurile, nu se mai interesează de toalete, nu mai vrea să danseze; afișează un dispreț total pentru acest gen de lucruri și va căuta o compensație în studii sau în altceva... Această formă de renunțare și de detașare poate deschide drumul spre o anume înțelepciune.

De aici rezultă o atitudine net introvertită. Nativul e rezervat: își pipăie terenul; e sobru în exteriorizări. Este tentat să se izoleze ca să nu se piardă și nu se produce decât cu bună știință. Dar oare scoarța asta izolantă chiar îl protejează perfect? Amenințarea instinctului plutește, latentă; dovadă, faptul că este neliniștit și că ascunde în străfundul sufletului un simțămînt durabil de nesiguranță. Într-adevăr, la el nu domnește pacea lăuntrică, în schimb angoasa nu e departe, el văzîndu-i, ca printr-o fereastră, toate amenințările. Va fi ispitit să caute un adăpost întărind barierele: conformîndu-se uzanțelor, avînd grijă de respectabilitatea sa, nerenunțînd la sentimentul datoriei, la cinstea scrupuloasă, la sociabilitatea desăvîrșită, la rectitudinea de caracter...

În cele din urmă, de aici poate rezulta un anume sentiment de inferioritate. Treptat se instalează efectul de intimidare prealabilă, care va face din el un om șters, un pudic, un timid care păcătuiește prin modestie, cu atît mai mult cu cît emotivitatea reținută îi conferă în cel mai înalt grad simțul ridicolu-

¹ Dacă ar trebui să clasificăm acest tip conform caracterologiei, l-am socoti un „sangvin paraflegmatic” (neemotiv-activ-primar-secundar); se aseamănă cu acesta.

lui. Desigur, numeroase calități, ca serviabilitatea, omenia, fac ca relațiile cu o Fecioară să fie agreabile, dar sentimentul acesta guliervian este o slăbiciune de depășit, deoarece paralizează și chinuie o conștiință nesigură pe ea și produce pînă la urmă un caracter susceptibil și iritabil, nativul știind foarte bine cît valorează, în străfundul sufletului său, fără să poată ocupa locul care îi revine de drept.

Reținerea

Psihanaliza a descoperit un complex al cărui registru de trăsături de caracter îl acoperă exact pe cel pe care, din antichitate, astrologia i l-a atribuit Fecioarei. Să ne fie permis să observăm, în trecere, cu cîtă acuratețe a grupat empiric vechea caracterologie astrologică un întreg ansamblu de trăsături de caracter fără să le cunoască fundamentele biopsihologice, deși a asociat intim Fecioara cu funcția intestinală.

Este vorba de ceea ce psihanaliștii numesc, în limbaj freudian, „complexul anal”. Se știe că există, după ei, o perioadă în dezvoltarea copilului cînd acesta acordă cel mai mare interes faptului de a-și reține sau evacua scaunul. Accentul afectiv se concentrează astfel un timp pe funcționarea rectului, fie în faza de retenție, fie în cea de expulzare. La tipul Fecioară, este dominant interesul purtat faptului de a reține conținutul intestinal și educării curățeniei. La naștere, copilul se complăce în libertatea excrementelor sale, dar vine o vîrstă cînd, sub presiunea educatorilor, preferă să se rețină și să „aibă scaun” conform conveniențelor. Adoptă ceea ce Ferenczi numește „morala sfincterelor”. E tocmai cazul tipului Fecioară care, din punct de vedere psihanalitic, se caracterizează prin faptul că răspunde ușor disciplinei impuse de educatori și este curat de timpuriu. În aceste condiții, vorbim de un complex sau, pur și simplu (întrucît consecințele nu sînt patologice decît dacă tendința este forțată), de un „caracter anal controlat”.

Or, această situație psihică infantilă lasă urme în comportamentul adultului, precumpănind în elaborarea întregului caracter. Cînd tendința este forțată, el merge, după părerea eminentului profesor Charles Baudouin, „de la constipație la avaricie, trecînd prin pedanterie, spirit formalist și puritan, mici manii, gustul pentru colecții și clasificări, dragostea, mai curînd exclusivă, pentru ordine, exactitate, curățenie. Evident că toate aceste trăsături nu sînt întotdeauna evidente într-un caz dat, dar ele prezintă, în ansamblu, o solidaritate remarcabilă”¹.

Nici nu s-ar putea rezuma mai bine tipul Fecioară disonant! Dar să privim mai de aproape și mai în amănunțime tipul anal, cerîndu-ne scuze față de cititorul nativ din Fecioară că prezentăm, pentru fluenta expunerii, într-un singur ansamblu latura bună și cea rea, caracterul și complexul.

Trăsătura fundamentală a acestui caracter este tendința de a reține și, drept urmare, a controla și, ulterior, a se stăpîni.

Asociat cu instinctul reținerii, se traduce prin atitudini diferite:

¹ C. Baudouin, *L'Âme et l'Action*, Ed. du Mont-Blanc.

Pe plan financiar, produce grija de a economisi dusă uneori pînă la avaricie; nativului îi place să acumuleze (înmagazinarea) și este parcimonios; în plus, e conservator și prevăzător. Această tendință îl poate împinge să adune lucruri mai mult sau mai puțin inutile de care însă se descotorosește anevoie.

Sub aspectul acțiunii, este temporizator; își rezervă luarea unei decizii, amînă pe mîine lucrurile de făcut, lasă să i se îngîmădească scrisorile la care trebuie să răspundă, prelungește situațiile... Putem înțelege asta cu atît mai mult cu cît face totul laborios, cu efort și simte nevoia să înfăptuiască lucrurile în mod scrupulos, conform cutărui principiu, cutărei reguli sau cutărui consemn. În plus, este legat de formă pînă la mania detaliilor și poate deveni formalist, chițibușar sau pedant. Se spune atunci despre el că-i place „să caute nod în papură”, inapt să se bucure de o situație agreabilă atît timp cît toate condițiile și circumstanțele pe care le poate comporta această situație nu sînt complet îndeplinite.

Sub aspect moral, este serios, cinstit, conștiincios; are simțul respectabilității; are o mare dorință de puritate (tot ce este mînjire, profanare îi repugnă) și o profundă dorință de perfecțiune.

Sub aspect intelectual, este omul „analizei”; se îndoiește, e sceptic, caută să înțeleagă, să vadă limpede; e foarte lucid; își caută calea în organizare, metodă, disciplină, sistematizare, se arată partizanul clasificărilor și al statisticilor; are adesea un spirit enciclopedic.

La tipul Fecioară avantajele și cusurile sînt cu atît mai accentuate, cu cît Saturn, astrul inhibițiilor, e mai puternic la naștere.

Evident că această dispoziție psihologică generală îl face să vadă viața într-o lumină serioasă, îndreptîndu-i privirea mai curînd spre lucrurile dificile, laborioase, ingrate și penibile. Iar cînd nativul din Fecioară își impune reguli de viață, la care se constrînge singur sau cărora se străduiește să li se supună, acestea îl plasează respectiv în climatul Casei a VI-a:

... sarcina omului în viață este să-și mîntuiască sufletul. Ca să-și mîntuiască sufletul, trebuie să trăiască după legea lui Dumnezeu, și ca să trăiască după legea lui Dumnezeu, trebuie să renunțe la deliciile vieții, să muncească, să trudească, să rabde și să se arate mizericordios (Lev Tolstoi, cf. paginile pe care i le consacram mai jos).

Desigur, Fecioara poate cunoaște delicii, dar pe cele ale spiritului (ceea ce nu înseamnă că sînt mai mici) și, în orice caz, universul acestei zodii este cel al ucenicului, al datoriei, al voinței de abnegație personală: e regatul serviciului și al sacrificiului de sine benevole.

De la tipul superior la tipul inferior

Ca orice semn zodiacal, Fecioara are aristocrații și infirmii ei. În vîrful scărilor, se află genii ale gîndirii, chiar și ale acțiunii, eroi ai culturii. Gama calitativă a valorilor Fecioară se etajează de la această culme pînă la patologie, trecînd prin omenirea mijlocie a acelor ființe nenumărate, stimabile și calificate, care își aduc contribuția la opera societății și își organizează pentru sine o existență de invidiat.

Dar trebuie cunoscute piedicile care o amenință pe Fecioară în cazul frinelor prea accentuate ale lui Saturn.

Rățiunea și virtutea nu trebuie să ducă la o sărăcie vitală prin retragerea Eului, devenind doar lipsă de anvergură și frică de aventură. Există pericolul de a-și „tăia aripile” prea mult, ucidând spontaneitatea, prin rezervă excesivă, parcimonie, raționalism exacerbă, ordine înăbușitoare, puritate secătuitoare, nelăsând în viață nici un loc pentru surpriză, fantezie, risc, nebunie.

Primejdia care amenință Fecioara este să nu se înrăiască într-o viață fără speranță, de o monotonie plicticoasă. Să cunoască existența mediocră și strimtorată a acelor burghezi fricoși și prefăcuți ca domnii Homais, Brichot, Cottard; a bătrînilor burlaci, de un egoism incurabil, încăpăținați în gesturi automatizate de insectă: să astupe sticlele, să îndrepte tablourile, să economisească resturile de luminare, să verifice de o sută de ori gazul și închizătoarea ușii...; sau a fetelor bătrîne limitate la detaliile și minuțiile unei vieți consacrate cultului maniilor personale... Înseamnă moartea încetul cu încetul.

Iar cînd supapa nu mai poate reține instinctele înfrînte, nativul se apără de angoasă prin intermediul unei formațiuni nevrotice: fobie sau obsesie. Trăiește evitînd obiectele care generează panică, într-o lume de tabuuri și interdicții, într-un univers din ce în ce mai îngustat; altfel se menține într-o stare de puritate, evitînd cu grijă orice contact cu lumea materială, grație unui ceremonial care ascultă de un ritual precis și minuțios de purificare.

Ambivalența

S-ar putea crede că fiecărui semn zodiacal îi corespunde un caracter definit în mod static. Ar însemna să nu cunoaștem caracterologia astrologică ce respectă dinamica vieții. De fapt, există trei tipuri Fecioară. Cel pe care l-am definit este tipul „clasic”, cel mai curent. Existența celorlalte două e rezultatul unui raport de forțe între puterile de inhibiție și pulsuniile instinctive. Se știe că, în general, la Fecioară, predomină inhibiția; dar este suficient să fie dominantă o planetă instinctivă (de exemplu Marte sau Pluto) la naștere și avem tabloul contrar care transformă „analul controlat” în „analul relaxat”, făcînd dintr-un tip Fecioară un veritabil tip Scorpion.¹

În cazul analului relaxat, copilăria este marcată afectiv de actul evacuării intestinale, care provoacă o satisfacție instinctivă, o plăcere. Dacă educația în vederea curățeniei e însoțită de asocieri neplăcute, atunci cînd copilul e pus pe oală prea devreme sau are în cursul educării un simțămînt prea puternic de constrîngere sau spoliere, el va da o valoare de protest faptului că este sau rămîne murdar. Dacă personalitatea în formare împrumută elemente ale acestui stadiu de dezvoltare, individul prezintă un caracter rău, iritabil, cîrcotăș, agresiv, nedisciplinat, revoltat, autoritar, încăpăținat, cu furii distructive, cruzime și tendința de a murdări, a mînji, a contamina, a pîngări... Nativul prezintă o anume latură „sălbatică”; în plus, se fixează în stadiul gîndirii magice

cu dorințe de atotputernicie, cu o tendință spre fantastic, mister, ocultism... Bineînțeles că acest tip ar fi un individ destul de negru la suflet dacă și-ar exprima tendințele la un nivel inferior; dar de la crisalidă pînă la fluture este o întreagă lume, iar adultul e capabil de sublimări, mai ales în nevoia de a produce, de a „scoate ceva din el”, pe scurt, în instinctul său creator bogat în posibilități; și totuși, caracterul rămîne tot dur.

Cu cît tipul de Fecioară „clasic” poate să fie rațional, disciplinat, convențional, civic, cu atît acest tip de Fecioară *reacțional* poate să fie instinctiv, nedisciplinat, anticonformist, „barbar”... Tipul Fecioară reacțional constituie la drept vorbind o nesemnificativă minoritate în sinul mării familii a nativilor din Fecioară, dar, oricît de mărunță ar fi, ea există iar noi trebuie să o semnalăm. Este suficient să cităm în dicționarul nostru numele unor Arp, Borgia, Déroutelle, Dubois, Francisc I, Ivan cel Groaznic, Jarry și Richelieu ca să fim edificați. Prin urmare, nici o îndoială că această minoritate din Fecioară nu se va recunoaște în capitolul de față sau va vedea aici doar negativul persoanei sale; dar se va recunoaște perfect în Scorpion și nu putem decît să trimitem la paginile consacrate acelei zodii.

Mult mai numeroși, în schimb, sînt membrii celui de-al treilea grup, cel pe care îl putem numi tipul *ambivalent*. La acesta, inhibiția și pulsuniile sînt aproape egale, astfel că se dedau unui joc basculant care face să alterneze sau să coexiste în persoana sa tipul clasic și tipul reacțional. De unde o ambivalență puternic accentuată: de o parte simultaneitatea a două caractere diametral opuse care operează pe două terenuri diferite, iar de alta, succesiunea oscilatorie a acestor două caractere extreme în același domeniu.

Nativul reține cu o mîină și dă drumul cu cealaltă sau dă drumul mai înțîi și reține apoi. Are tendința să amîne pe cît mai tîrziu posibil momentul de acțiune, pe urmă de a face în ultimul moment lucrurile pe care le-a tot îngrămădit, cu o grabă și un efort extreme. Are tendința, apoi, de a acumula mult timp o mie și unul de obiecte neînsemnate, ca să se descotorosească de ele dintr-o dată. De asemenea, acceptă un regim de restricții ca să economisească mici sume de bani, pînă în ziua cînd își va cheltui toate rezervele. Poate să fie punctual pînă la un sfert de minut (de exemplu, la lucru, în cercetările sale...) și să fie de o inexactitate flagrantă în alte circumstanțe; uneori, este maniac în sfera abstractă și „lasă-mă să te las” în existența practică. Poate apoi să se arate neglijent, dezordonat, nepăsător și să trăiască o subită febră de ordine și curățenie (furia dereticatului, la femei...). În locuința ei, femeia poate avea o cameră impecabilă, alături de o debara în care există o neorînduială de nedescris. Este și cazul persoanelor care duc o viață burgheză și proclamă opinii anarhiste, sînt și supuse și cîrcotașe, și manierate și deșănțate, și docile și iritabile, într-un anumit domeniu politicoase, pudice și pure iar într-altul viclene, intrigante, ipocrite... Putem înțîli „mironosița”, ingenua libertină, timidul care, într-o bună zi, „își dă poalele peste cap”, sau ființa duplicitară, nevrozată și perversă, care este chiar și pentru sine un intolerabil obiect de dispreț și de dezgust... Formulele combinate, cum bine se vede, sînt foarte numeroase și nu poate fi vorba să le enumerăm aici pe toate. Fiecare caz de Fecioară este, firește, particular și are o fizionomie proprie. Trebuie însă con-

¹ Fecioara și Scorpionul se apropie și se completează prin ideogramele lor. Ambele sînt reprezentate printr-un M prelungit la un picior, dar coada e întoarsă înăuntru la prima zodie și ieșită, ridicată la a doua.

statată bogăția posibilităților deschise, în sensul bun ca și în cel rău, prin încrucișarea celor două tendințe. În sens negativ, trebuie desigur să ne așteptăm la surprize, aceea de pildă, de a vedea o persoană așezată comportându-se într-o bună zi exact invers față de adevărul său prim și răsturnând valorile sale cele mai sigure, pe scurt, trecînd de la alb la negru; e ceea ce se întîmplă, bunăoară, cînd „ispitele celei de-a doua tinereți” pustiesc în cîteva săptămîni o viață ordonată ca o grădină. Dar în sens pozitiv acceptarea complexului „relaxat” de către tipul clasic introduce în psihologia sa resurse prețioase pe care sîntem încă departe de a le cunoaște în totalitate; el va opune, de exemplu, *ironia* obsesiei seriozității și va găsi în *umor* depășirea propriilor sale valori. Cu siguranță că pe această cale ocolită Fecioara devine unul din semnele zodiacale cele mai bogate.

Inteligența

Știm că toată forța tipului Fecioară stă în inteligența sa. Neliniștit, este neapărat și curios; detașat de viața emoțională, nu-i vine greu să fie un observator minuțios, un exemplar atent căruia nu-i scapă nimic în modul analitic de a examina faptele; cu atît mai mult cu cît simțul critic, împins uneori pînă la scepticism, este treaz în măsura în care își interzice să participe la viață. Toate acestea îl duc îndeobște la utilitarism, la eficiență, la tehnică.

De altfel, se simte mai la îndemînă cu materia sensibilă: tot ce poate fi pipăit, văzut, măsurat. În cazul acesta vede clar fără ajutorul intuiției, pe care de fapt nici n-o are într-o prea mare măsură. Procedează rațional, prin analiză (izolînd factorii), prin critică, deducție și inducție, precum și prin verificare; se călăuzește după logică:

O singură demonstrație mă impresionează mai mult decît cincizeci de fapte... Sînt mai sigur de judecata mea, decît de ochii mei. (Diderot)

Această forță intelectuală este cea care a dat naștere amplei dezvoltări a științei moderne, începînd cu Descartes, la care Saturn-Fecioara simbolizează întregul *Discurs despre metodă*.

Dar, ca orice organizare intelectuală, acest creier are și el neajunsurile sale. Deși produce savantul specialist, enciclopedistul, eruditul, expertul tot el îl produce și pe cel îngust la minte, pe cel fidel diplomelor, pe cel cu ochelari de cal. Tipul inferior este prea des gata să piardă din vedere ceea ce leagă între ele faptele și ființele, să nege raporturile lor reciproce ca să le prezinte ca pe niște obiecte imuabile și izolate, ca pe niște realități încremenite. Iar adevărul lui nu este atunci decît un șirag de puncte de vedere: măregele nu țin decît de un fir (doar tipul Fecioară ambivalent poate depăși analiza rațională printr-o pătrundere mai intimă și mai profundă a esenței lucrurilor).

Acest filistin este uneori victima propriului său bun simț, a „rațiunii”. Ceea ce pretinde el de la cunoaștere este prea des o funcție de *protecție împotriva angoasei*, iar scrupulele sale științifice nu sînt decît o denumire frumoasă dată lașității intelectuale: instinctul de siguranță se extinde și asupra confortului rațional. Impregnat de materie, trăiește ca un troglodit în bordei, marcat de trăsături autohtone: este distant, neîncrezător în fața necunoscutu-

lui. Sub aspect intelectual, își pune la adăpost îngustimea conștiinței, în loc s-o distrugă prin opoziția contrariilor spre a construi o stare de conștiință mai largă. Acest „neutru” este timorat în fața îndrăzelilor spiritului pe care preferă să le nege (tot prin eliminare) decît să le controleze: nu are curajul de a privi în față vasta prăpastie a necunoscutului și știe să înalțe un ecran protector între știința sa și misterele nemărginite ale vieții.

FIZIC

Educarea intestinului

Ce știm despre morfologia Fecioarei? Destul de puțin, la drept vorbind. Aerul familial nu apare limpede pe fețele elitelor din această zodie cînd confruntăm între ele portretele. Adevărul e că Fecioara este un semn uman și nu are prin urmare relieful unui anume tip animal.

Data fiind constituția sa uscățivă și datorită temperamentului nervos — caz tipic al nativului veritabil și puternic Fecioară —, el este subțire, suplu, fin, uneori slab. În plus, fața sa are un desen fin, cu linii degajate și unghiuri precis decupate; ceea ce iese în relief este cu atît mai evident cu cît contrastează cu ceea ce este scobit; astfel, adesea, ochii sînt protejați de orbite adînci.

Și mai semnificativă este poate expresia, vie, inteligentă, umană. Privirea e mobilă și nuanțată, ca și cutele pielii care prelungesc ochii. Impresia poate să fie tinerească, mai ales dacă tenul este destul de palid sau colorat; dar există și nativi din Fecioară care au un ten mat, pămîntiu, sumbru, cu fimbele degajate, pîrînd mai în vîrstă decît sînt.

Unii au o nutriție oarecare (Danielle Delorme), alții au ceva sever, ursuz sau posomorît (Colbert), alții, un aer viclean (abatele Dubois).

Mers și mimică

La prima vedere, se recunoaște tipul Fecioară clasic după ținuta sa îngrijită. Are mersul drept, regulat, așezat și calm. Uneori poate dovedi puțină stîngăcie și bătoșenie, dar numai ca afectare a unei oarecari nervozități, mai ales la nativul ambivalent.

Ceea ce, la fel, nu ne poate înșela este o anume sobrietate a gesturilor, care sînt precise și sigure, bine articulate. Nativul se exprimă atît cu mîinile, cît și cu ochii, și nici vocea sa nu înșală; inhibarea unei contrarietăți, a unei surprize neplăcute, îi pune ușor „un nod” în gît și îl lipsește momentan de organul vorbirii (la nativul Fecioară saturnizat). Debitul vocii este regulat și așezat, dar nu rareori se pot întîlni defecte de pronunție la nativii cu disonanțe. După limbaj i se poate măsura într-o oarecare măsură gradul de stăpînire. Dar el se poate judeca și după mimică: întreaga artă a lui Jean-Louis Barrault porcede de la această zodie.

Există nativi din Fecioară care sînt manierați, prețioși sau ceremonioși, dar majoritatea nu sînt scorțoși, ci au o simplitate naturală.

Sănătate

Nu este desigur, ca Leul, zodia unei sănătăți vizibile și înfloritoare; adesea se spune chiar că nativii din Fecioară nu arată bine. Constituția lor fizică, precum și robustețea, vitalitatea, rezistența lor au limite lesne atinse. Dar ei învață repede să le cunoască, să se acomodeze cu ele, ba chiar să le și utilizeze. Prin predestinarea semnului zodiacal, le este ușor să interpreteze cele mai mici tulburări și să nu le lase să se agraveze. Sînt în stare să considere manifestările morbide ca niște ispășiri ale greșelilor comise împotriva comportamentelor naturale și sănătoase și preferă să le dejoace prin mici manevre dietetice, care, în general, le folosesc foarte mult.

Atitudinea aceasta în fața existenței îi este, de altfel, absolut necesară nativului; un anume complex de inferioritate, inherent zodiei, ar tinde astfel să exalte tulburări nervoase generatoare de dezordine putînd degenera în adevărate infirmități. Și el însuși, informat prin analiză și edificat datorită unui detaliu adesea fără valoare pentru altcineva, va fi în măsură să purceadă la o adevărată reeducare corectivă. Așa s-a întîmplat cu doctorul Paul Carton, grav bolnav încă din adolescență, marcat de Ascendentul său Fecioară. El a relatat în volumul său *Ucenicia sănătății* un ciudat detaliu personal, de ordin intestinal, care i-a servit drept bază ca să se îngrijească și să creeze medicina naturistă, alcătuită toată din nuanțe, din sensibilitate și din observații minuțioase.

În sinul acestui complex fiziologic predomină reacții ale sistemului nervos de natură oarecum angoasantă. Despre un asemenea subiect se poate spune că își face ușor „sînge rău”. Susceptibilitatea sa nervoasă se exteriorizează în inhibiții, atît imaginative și psihice, cît și fizice, datorită respectării restricțiilor inerente semnului. Ceea ce poate produce spasmodice constricții digestive, — intestinele mai ales — pe care medicamentele nu sînt capabile să le înlăture decît pe moment și care răspund mai ales la manevrele (mercuriene) de reeducare prin „dirijarea temperamentului” (dr P. Carton). La fel, se pot constata adevărate inhibiții sexuale cu scurte episoade de remisiune, fapt care permite, mai ales femeilor, să-și găsească o liniște mulțumitoare într-o frigiditate relativă. Să notăm că aici inhibițiile pot să-și găsească și un suport fiziologic (vaginism).

Sănătatea este, în fond, amenințată de o hiperestezie neuro-endocrină cu o tendință accentuată spre oboseală provocată de o succesiune paroxistică de construcție nervoasă, depresiune și surescitare. Este deci posibil ca și medicamentele să nu fie luate decît cu intermitențe.

Tulburările nervoase suscită reacții reflexe funcționale la organele terminale ale tranzitului digestiv, influențate de semnul zodiacal și anume, intestinale, expuse la enterită și la constipație, în schimb rareori afectate de maladii tumorale, care, dezvoltîndu-se îndeobște mult timp foarte discret, fac parte din acele scadențe brutale evocate mai sus. Dar dacă nativul din Fecioară nu știe să se observe și să își facă o autocritică oarecum corectă, dacă restul te-mei sale îl determină să asculte de unul și de altul, să adopte astăzi remedii pe care le va înlocui mâine, starea i se va agrava cu certitudine și îl va împinge la ipohondrie și acrimonie, atribuite pe bună dreptate de bunul simț popular

constipațiilor. Atunci nu vor întîrzia reflexele în lanț care pot duce la intoxicația generalizată.

Medicația judicioasă va fi tocmai cea determinată de spiritul semnului: practicarea economiei de forțe nervoase și fizice, folosirea foarte moderată a medicamentelor și mai degrabă a mijloacelor modeste care duc adesea la efecte mari. Observația bine dirijată arată care este alimentația sănătoasă ce convine nativului din Fecioară ca să-l scutească de nefastele fermentații intestinale. Nativul se acomodează de altfel foarte ușor, dornic să urmeze o regulă pe care o simte eficient, formată din mici detalii menite să-i ușureze o existență pe care are în mod rezonabil tendința s-o considere sub prisma rutinei, mai degrabă decît sub cea a satisfacțiilor spectaculare. Pentru el „orice digestie este o luptă” (dr P. Carton), pe care se bucură s-o ducă pînă la încheierea sa intestinală normală și fără complicații. Astfel, strategia unei existențe fericite poate rezulta dintr-o tactică digestivă de detaliu.

Vestimentație

Femeia din zodia Fecioarei are gustul toaletelor corecte în ton cu moda. La ea, nici o fantezie îndrăzneată, nici o excentricitate și chiar mai puțin vreo alură dezmățată. Preferă să se îmbrace clasic spre a avea o ținută impecabilă, dar fără severitate. Inamică a ceea ce este tipător, are o cochetărie delicată care se poate observa în detalii, iar discreția o face mai atrăgătoare pentru o privire expertă. Place prin însăși simplitatea ei.

Doar sub apăsătoarea inhibiție saturniană riscă să piardă toate aceste avantaje, interzicîndu-și dantela fină, coordonările delicate și ingenioase. O putem vedea uneori înfășurată în haine prea strîmte, țesături seci și spălăcite, gulere drepte, veșminte care „încarcerează” formele, în loc să le lase să înflorescă. În cel mai rău caz, se simte „rasoleala”. Cu toată bunăvoința de a fi în pas cu moda, această Fecioară handicapată este mereu „în întîrziere”, fiindcă nu se poate descotorosi de o îmbrăcăminte, de o pereche de pantofi care „mai merg” și se spetește uzîndu-le pînă la urzeală.

Bărbatul din zodia Fecioarei are și el o ținută îngrijită și este chiar cîteodată „pus la patru ace”: din cap pînă-n picioare, s-a gîndit la tot.

Tipuri mixte de nativi din zodia Fecioarei

Ne cunoaștem semnul solar și ne putem cunoaște semnul Ascendent. Valorile acestor două semne se combină de obicei și individualizează astfel formula psihologică a fiecăruia. Aici definim această asociere particulară.

FECIOARĂ-BERBEC

Ascendent Fecioară și Soare Berbec
sau Soare Fecioară și Ascendent Berbec.

Există atît de puține afinități între cele două semne, încît combinarea lor e dificilă. Cel mai adesea, subiectul este expresia unei duble naturi, una aparținînd Fecioarei — inhibată, timidă, rezervată, prudentă, chibzuită, practică..., alta Berbecului — impulsivă, îndrăzneată, aventuroasă, combativă, pasiona-

tă... Când se stabilește o unire între cele două simboluri, ea permite realizarea practică a ideilor novatoare și satisface nevoia de aventură, de libertate și de explorare, în disciplină, organizare și siguranță, cu condiția să nu existe un conflict interior agravat de scrupule și sentimente de culpabilitate (Descartes).

FECIOARĂ-TAUR *Ascendent Fecioară și Soare Taur*
sau *Soare Fecioară și Ascendent Taur*

Fire simplă, pașnică, solidă, practică, concretă, bine instalată în realitate, cu ambiții materiale precise. Dragoste de muncă și de realizări; în sens utilitar, bun simț, economie, ordine, stabilitate (Doumergue).

FECIOARĂ-GEMENI *Ascendent Fecioară și Soare Gemeni*
sau *Soare Fecioară și Ascendent Gemeni*

Această combinație zodiacală scoate în evidență firea mercuriană a cărei paletă de tendințe se extinde atât asupra intereselor materiale, cât și asupra celor intelectuale. Forța subiectului este de a avea simț practic și idei, silință și abilitate, o facultate de adaptare slujită de o inteligență observatoare și critică (Daladier, Laval); dar aptitudinile acestea pot fi afectate de un complex de inferioritate. La emotiv, această combinație poate produce nervozitate și rău psihic.

FECIOARĂ-RAC *Ascendent Fecioară și Soare Rac*
sau *Soare Fecioară și Ascendent Rac*

În acest caz avem de-a face cu o fire introvertită, alcătuită numai din delicatețe, tact, dar prea adesea expusă unor sentimente de inferioritate: exces de modestie, retragere în fața celorlalți, scrupule, inhibiție nervoasă, susceptibilitate pentru lucruri mărunte, autochinuire. Emotivitatea nestăpinită poate deveni bolnăvicioasă și morbidă. Nativul tinde să cultive un ideal de viață particulară și intimă; își poate organiza lumea viselor și să o facă perfect confortabilă conciliind logica și sensibilitatea (Chateaubriand, Clara Schumann).

FECIOARĂ-LEU *Ascendent Fecioară și Soare Leu*
sau *Soare Fecioară și Ascendent Leu*

Aici asistăm la domnia triumfătoare a Eului, în pofida a ceea ce poate aduce Fecioara ca rezervă, măsură și corecție a tendinței expansive a Leului. Este triumful voinței călitate în afirmarea valorilor personale, siguranța unui caracter a cărui putere sau ținută (dacă nu ambele simultan) se impun. Nativul se poate împlini la fel de bine ca om clasic, model de maturitate, de forță ordonată și echilibrată, sau se poate cufunda în cultul nevoilor sale egoiste (Borgia, Francisc I, Ludovic al XIV-lea, Cécile Sorel).

FECIOARĂ-BALANȚĂ *Ascendent Fecioară și Soare Balanță*
sau *Soare Fecioară și Ascendent Balanță*

Această constelație îmbină valorile de control, disciplină și ordine, cu valorile de echilibru, armonie și grație. Personalitatea aspiră la unirea dintre rațional și sensibil; ea își „raționează” sentimentele și își „sentimentalizează” rațiunea. Caracterul este echilibrat, îndrăgostit de calea de mijloc, echitabil, sociabil, serviabil, înțelegător (Diderot, Rameau).

FECIOARĂ-SCORPION *Ascendent Fecioară și Soare Scorpion*
sau *Soare Fecioară și Ascendent Scorpion*

Nativul trăiește cei doi timpi ai „complexului intestinal”; în funcție de jocul basculant dintre inhibiție și impuls, două personaje opuse alternează sacadat (dar pot să coexiste pe două planuri diferite); unul rațional, rezervat, econom, punctual, formalist, temporizator, maniac, civic..., celălalt instinctiv, agresiv, cheltuitor, nedisciplinat, dezordonat, relaxat, anarhist... (Goethe, Maeterlinck, Mauriac, Richelieu, Sainte-Beuve).

FECIOARĂ-SĂGETĂTOR *Ascendent Fecioară și Soare Săgetător*
sau *Soare Fecioară și Ascendent Săgetător*

Morala este pivotul acestui caracter, marcat de grija de a acționa în mod cinstit, în acord cu conștiința sa, și de a urmări realizarea practică a unui ideal spiritual nuanțat de puritate. Uneori, două firi se luptă între ele, în personalitatea nativului, una mediocră, cealaltă olimpiacă (Jaurès).

FECIOARĂ-CAPRICORN *Ascendent Fecioară și Soare Capricorn*
sau *Soare Fecioară și Ascendent Capricorn*

Deși împins spre o viață simplă de muncitor, nativul este cuprins de ambiții imperioase și urmărește să dobândească o competență la nivelul responsabilităților pe care le dorește. Este disciplinat, ascetic, sever, conștiincios, riguros, exigent, intransigent. Cu luciditate și fermitate, privește ținta de atins și îi consacră întreaga sa viață (Stalin, Tolstoi).

FECIOARĂ-VĂRSĂTOR *Ascendent Fecioară și Soare Vărsător*
sau *Soare Fecioară și Ascendent Vărsător*

Fire curioasă, neliniștită, subtilă, înțelegătoare și perspicace, însuflețită de un ideal sau de grija de a atinge un adevăr superior. Simțul uman există în cel mai înalt grad și se traduce printr-o dorință de a-i ajuta pe ceilalți, printr-o acțiune socială și umanitară (Roosevelt).

FECIOARĂ-PEȘTI *Ascendent Fecioară și Soare Pești*
sau *Soare Fecioară și Ascendent Pești*

Această opoziție face să coexiste la nativ două universuri antinomice: unul limitat, precis, logic, riguros, liniștitor, celălalt oceanic, imprecis, irațional, nesigur, ciudat... Dar aceste două firi sînt preocupate și de problemele mizeriei, suferinței, răului și au un simț umanitar (Ronsard).

Aparența

Fecioara și alte semne zodiacale

Între un nativ din Fecioară și un Berbec are loc în general un dialog al surzilor; nu se pot înțelege decât sub presiunea necesității, dar atunci își sînt utili unul celuilalt.

Un nativ din Fecioară și un Taur se simpatizează și se stimează, mai ales la muncă, unde își apără întotdeauna interesele comune și își afirmă întregul simț practic.

Un nativ din Fecioară și un nativ din Gemeni nu sînt făcuți să se înțeleagă între ei, unul fiind prea serios, celălalt prea ușuratic; dar se pot completa, îmbinînd practica și teoria.

Un nativ din Fecioară și un Rac își găsesc ușor puncte comune de înțelegere, în particular, deoarece au în comun viața interioară, rezerva, delicatețea, dar unul este prea rezonabil, iar celălalt prea sensibil.

Un nativ din Fecioară și un Leu se distanțează prin sentimentele lor respective de inferioritate și de grandoare, dar se „rectifică” mutual și pot să coopereze cu eficiență.

Un nativ din Fecioară și un nativ din Balanță își convin unul altuia datorită dragostei lor pentru calea de mijloc, pentru experiențe rezonabile și realizări echilibrate; trăiesc în bună înțelegere.

Un nativ din Fecioară și un Scorpion, diametral deosebiți unul de altul, se simt în aversiune; dar dacă ajung să se întâlnească, complementaritatea lor îi transformă.

Un nativ din Fecioară și un nativ din Săgetător sînt prea puțin îndemnați să se unească, neavînd nici aceeași dimensiune, nici același sens de viață, dar pot găsi un teren comun în domeniul moral.

Un nativ din Fecioară și un Capricorn cu afinitățile unui caracter disciplinat, organizat, rațional; sînt făcuți să lucreze împreună și obțin succes în tot ceea ce întreprind.

Un nativ din Fecioară și un nativ din Vărsător pot să stabilească relații în domeniul studiilor, al cercetării, al culturii; deși au caractere diferite, se simpatizează sub aspect intelectual.

Un nativ din Fecioară și un nativ din Pești înseamnă imposibila înțelegere și aversiunea iremediabilă dintre două universuri ce nu pot comunica și totuși unitatea dintre ei ar fi o împlinire transcendentă.

Se înțelege de la sine că aceste indicații au doar o valoare de principiu, prea generală ca să fie o mărturie pentru calitatea particulară a vreunei relații anume, care ține de raportul dintre cele două constelații ce sînt în prezentă.

Iubirea tăcută

Ne putem ușor da seama că acest semn al Fecioarei nu are deloc afinități cu așa-numita *Carte de Tendre*.^{*} În fapt, nu este întâmplător dacă planeta Venus — simbol al iubirii — e în „cădere”, adică slabă și ternă în zodia respectivă. De la astru la zodie există o incompatibilitate, aceea dintre două de-

^{*} Hartă a acelei *Pays du Tendre*, imaginat de Mille de Scudéry (secolul al XVII-lea) în al doilea volum al romanului *Clélie*, unde rîurile, lacurile, dealurile etc. reprezintă fazele iubirii (de exemplu, lacul Indiferenței, marea Intimității...) (n.t.).

mersuri opuse: Fecioara este rezervă, control și stăpînire; or, iubirea înseamnă tocmai părăsire de sine și consimțire la sacrificiu.

Nu este deci de mirare dacă inima tipului Fecioară clasic își păstrează oarecari distanțe față de iubire. Se apără de ea, conștient sau inconștient, și nu se gîndește decît să se pună la adăpost de marile tulburări afective, de furtunile pasionale, care în ochii săi sînt stări contra naturii, boli ale sufletului. Își suspicionează elanurile, devine precaut cînd se simte sedus, observînd, judecînd și criticînd. Se îndoiește de entuziasmul său, de fervoarea trăită. Apoi vine rîndul analizării sentimentelor, pe care le temperează prin jocul spiritului, al îndoielii, dacă nu prin ironie și ridiculizare. Într-un cuvînt, nu vrea să-și piardă capul.

Așa stînd lucrurile, trebuie oare să ne mirăm dacă printre nativi există mulți celibatari? În lipsă de ceva mai bun, celibatul este o formulă destul de practică de existență pașnică ce i se potrivește. Paralel cu această soluție de sub-empotiv, întîlnim căsătoria din rațiune sau chiar căsătoria din interes.

Totuși cel mai adesea sensibilitatea nu este strunită chiar într-afît, iar Fecioara „cade” în capcana întinsă de Venus. Atunci cînd inima e afectată, după mii de dezbateri și nu fără ezitări, ea urmează calea bătută a probității morale și a purității sentimentale. Nevoia de siguranță o împinge să jure fidelitate ca să aibă parte de același lucru în schimb și se ține de cuvînt. Dar caută în același timp să-și controleze pasiunea, aducînd cît mai multă rațiune în afecțiunea sa: iubire rezonabilă, într-o notă calmă și caldută, în care efuziunea tandră este treptat înlocuită de aprecierea morală, de comuniunea de idei și comuniunea de interese. Nu este vorba așadar de un mare îndrăgostit și ceea ce îi poate fi fatal, în ochii unui pasionat impulsiv, e faptul că nu este demonstrativ: sobru, pudic, cast, nu-i plac nici tiradele mari, nici gesturile înflăcărare; întreaga sa exteriorizare amoroasă este redusă la cea mai simplă expresie: cum se prezintă, așa și este. Pare chiar mai îndrăgostit „în profunzime decît la suprafață”, în forul său interior, decît după impresia pe care o face, fiind el însuși mai devotat decît crede. Această dispoziție psihologică îi permite să statornicească o ordine sentimentală serioasă și stabilă care îi poate procura o anumită liniște, chiar o anumită fericire domestică.

Bărbatul

Am identificat trei tipuri de Fecioară. Nu este deci de mirare că atitudinile amoroase ale bărbaților din zodia aceasta pot fi grupate după mai multe „linii de forță”.

Există mai întîi, tipul la care inhibiția este un obstacol major în calea împlinirii amoroase. Cînd nu e un tip rece pînă la impotență — latentă sau manifestă — este un puritan, eventual chiar un novice în dragoste; el este stîngaci, rece (uneori îndîrjit în răceala lui), are un aer absent printre femei pe care nu le „agață”, și nici un profil feminin nu se conturează în orizontul lui. Este, în mod voit sau nu, împins spre celibat, dar poate avea aventuri și decepții amoroase. Exemplele nu lipsesc: Boileau, celibatar convins, Condorcet, naiv în dragoste, atît de stîngaci cu femeile, încît Julie de Lespinasse, Doamna

Suard, D'Alembert, D'Holbach, Marmontel, chiar și Turgot se străduiesc să-l sfătuiască, să-l însoare iar problemele lui de inimă se transformă în bufonerie; Ludovic al XVI-lea, jalnic soț, care-o lasă pe regina Maria-Antoaneta în voia visurilor ei de Rac și a înfocărilor ei de Scorpion; Saint-Just, auster, celibatar...

Fecioara clasică obișnuită nu cunoaște aceste piedici. Chiar dacă nativul e oarecum indiferent și partizan al conveniențelor, el înțelege să amestece seriosul cu plăcutul și reușește s-o facă printr-o căsătorie convenabilă. Două persoane ilustrează foarte bine acest tip: Emile Augier, acest doctrinar din lumea teatrului, ale cărui comedii serioase, neprezentînd decît evenimente simple, vieți liniștite și sentimente comune încearcă să apere bunele moravuri, căsătoria, viața burgheză; și Paul Bourget, ale cărui romane abordează chestiunile morale, cazurile de conștiință și îndatoririle femeii în dragoste, cu optica ideilor tradiționale. Acest tip masculin este adesea un campion plăcut, căruia îi place să se ocupe de treburile menajere.

Al treilea tip contrastează cu cele două precedente și este chiar, într-un fel, opusul lor; provine, e drept, dintre tipurile de Fecioară ambivalent și Fecioară reacțional. E mai degrabă vorba de un juisor, un epicurian, care savurează cu delicatețe plăcerile venusiene, fără să se sinchisească prea mult de conveniențe și de ce va spune lumea. La el, dorința sexuală este mai mult sau mai puțin autonomă, desprinsă de forța emotivă a nativului; acesta poate deci, într-o oarecare măsură, să acorde toată libertatea erotismului său, care nu îl angajează sentimental, ci îl antrenează într-o viață liberă, detașată de orice morală, sau o experiență ambivalentă mai mult sau mai puțin dezordonată. Exemplele sînt desigur diferite, dar semnificative: Borgia, care subordonează cele mai nobile sentimente calculelor celor mai josnice; Diderot, libertin, înșurat, amant al Doamnei de Puisieux, al Sophiei Volland și zburînd din floare în floare; Goethe care, scandalizînd societatea din Weimar, se însoară la bătrînețe cu mica florăreasă; Ingres, artistul burghez îndrăgostit de grația feminină, curtîndu-și toate modelele; Tolstoi, între destrăbălare și puritate; Ronsard, celibatar cu amante și poet al dragostei.

Femeia

Din păcate, ne lipsesc exemplele istorice cu care să ilustrăm tipul feminin al Fecioarei, femeia din zodia aceasta fiind o persoană discretă și ștearsă în spatele soțului ei, deloc înclinată, să joace fățiș un rol. Firește, se pot avansa cîteva nume: Doamna de Lamballe, devotată pînă la capăt vieții tragice a Mariei-Antoaneta, și, în alt domeniu, Irène Joliot-Curie, eminent savant, victimă a datoriei..., dar cazurile acestea nu ne edifică în privința atitudinii în dragoste a tipului respectiv.

Femeia Fecioară clasică este rezervată și disciplinată, ca și bărbatul, dar la ea pudoarea, castitatea, timiditatea sînt mai vizibile. Este o soție devotată și se dedică întrutotul căminului. Are simțul datoriei și responsabilităților și știe să-și organizeze viața de zi cu zi; putem să fim siguri că soțul ei se bucură de un interior îngrijit, de mese la ora fixată, de cămăși bine călcate, de un mic

stoc de conserve, are socotelile la zi, economii în cheltuielile casei, poate chiar primește și cafeaua la pat... Cînd anumite disonanțe o împiedică să-și exprime latura cea bună, riscă să devină meschină, cicălitoare, preocupată exclusiv de treburi casnice, moralizatoare și cîrcotașă pentru cel mai neînsemnat lucru. Face parte dintre acelea care nu tolerează o greșeală de ortografie, o pată, o stupiditate banală și se enervează de astfel de lucruri într-un mod exagerat.

Femeia Fecioară ambivalentă are un comportament mult mai complex; prezența, în ea, a două naturi opuse o face să fie o persoană capabilă să ne surprindă: este ingenua libertină sau, dimpotrivă, dracul care s-a călugărit; este concomitent sau succesiv, înger și demon, iar în ea se poate consuma conflictul dintre destrăbălare și puritate...

Problemele afective

Adesea Fecioara înfîmînă dificultăți amoroase la pornire și la sosire.

Pornirea înseamnă înfîlnirea ființei iubite, declarația de dragoste, cucerirea. Prea ades, acest tip cade victimă timidității sale; este lipsit de spontaneitate, de îndrăzneală și nu știe să-și pună în valoare simțămîntul născînd; nu știe întotdeauna să se adapteze situației, fiind lipsit de siguranță și de încredere. Astfel, poate lăsa norocul să treacă pe lângă el, ratînd bunele ocazii și-și poate vedea locul ocupat de altcineva... Dragostea îi dă complexe și face din el un chinuit, un anxios, o ființă tristă... Îi putem cita pe Maupassant, pe Nietzsche și Watteau, marcați de conjuncția Venus-Marte în Fecioară.

Sosirea înseamnă bilanțul, care nu e întotdeauna pozitiv la tipul disonant. Tipul clasic de Fecioară riscă să ajungă la un menaj de celibatari, în care fiecare stă în colțul său, fără să se simtă atras de celălalt, fără nici un fel de dialog. Acest mic burghez, îndrăgostit de papucii săi, de pipă, de șeptic, de pescuit sau de colecția sa, se răcește încet în siguranța lui egoistă, fără să-i treacă prin gînd că soția sa ar putea avea alte aspirații; pînă în ziua cînd, înăbușindu-se puțin cam prea mult, aceasta îi distruge traiul tihnit. Urmează încercarea tăcută, suportată destul de demn. Riscul este invers la tipul Fecioară ambivalent: după ce a trăit neîncetat o existență afectivă calmă și ordonată, „ispitele celei de-a doua tinereți“ distrug în cîteva luni digurile fortăreței conjugale și repun în cauză toată viața amoroasă.

Este de la sine înțeles că tipul Fecioară armonic are toate șansele să scape de încercările acestea ducînd o viață liniștită.

Simțul perfecțiunii

Orientare

Cînd vine momentul alegerii unei profesii, adolescentul din Fecioară își demonstrează în general caracterul chibzuit care-l împinge să raționeze asupra posibilităților sale de realizare, ceea ce îl duce adesea spre o orientare profesională judicioasă. Nu se dă în lături de la efortul pe care i-l pretinde

pregătirea sa (studii, ucenicie), fiindcă de timpuriu ia viața în serios și-i place munca. Tot foarte de timpuriu are grijă să se cizeleze, să se perfecționeze; or, cunoașterea tainelor meseriei nu este oare ocazia nesperată de a dobândi acea perfecțiune la care aspiră?

Mijloacele de care dispune sînt de două feluri. În plan practic, prezintă o aptitudine la manipulare care îi conferă o coordonare precisă a reflexelor. Are așadar la îndemînă, este cazul s-o spunem, tot ce-i trebuie ca să execute o muncă, chiar, și mai ales dacă, e delicată, minuțioasă, complexă. Poate deci să fie un excelent meșteșugar, un muncitor calificat sau un tehnician. În plan teoretic, are inteligența execuției, ceea ce poate face din el un spirit inventiv. Manifestă deci calități de cadru de conducere, de inginer, de cercetător sau de organizator. Se întîmplă des ca cele două aptitudini să se îmbine și să facă din el un muncitor complet; dar, în general, vedem cum una predomină, în detrimentul celeilalte.

Iată o listă teoretică a profesiilor care se află în analogie cu zodia Fecioarei.

Profesii

Tendință: A reține, a controla, a disciplina, a stăpîni.

Funcții: A percepe, a analiza, a descompune-compune.

Obiecte ale muncii: Sănătatea, animalele, obiectele mărunte, produsele industriale.

Acțiuni: A acumula, a analiza, a clasa, a colecționa, a număra, a conserva, a controla, a manipula, a măsura, a reglementa, a verifica.

Locuri: Ateliere, birouri, cîmpuri, depozite, laboratoare, magazine, spitale, uzine.

Soluții:

- Medic, farmacist, veterinar, infirmier sau șofer de ambulanță, moașă, masor kineziterapeut, culegător de plante medicinale, manichiuristă, dietetician.
- Industria de precizie: ceasornicar, fabricant de lunete, optician, ajustor.
- Inginer, chimist, statistician, arhivar, laborantă, contabil, desenator tehnic.
- Meșteșugar, ceramist, agricultor, vopsitor, spălătoreasă, comerciant.
- Secretar tehnic, dactilograf, stenograf, telefonist.
- Servitor, îngrijitor, slujbaş la stat.

Atitudini față de muncă

Mai este oare nevoie să precizăm că zodia Fecioarei produce prin excelență „muncitorul”, adică omul care își iubește meseria și face din acest interes pivotul întregii sale vieți? Zodia este legată de pregătirea calificată care e meseria. Se înțelege pe deplin sensul profund al termenului cînd poetul vorbește de „distrugerea rutinei meseriei” pentru regăsirea unei spontaneități pierdute și eliberarea de o pregătire care creează un limbaj, un cadru, o corporație profesională. Dar, pentru a putea „distruge rutina meseriei”, trebuie în prealabil ca ea să fie stăpînită, ceea ce este realizabil în practica zilnică, prin

efort și disciplină. Această stăpînire se află tocmai în corespondență cu stadiul psihologic al Fecioarei, iar fiii ei sînt, în branșa lor, cei mai demni și deosebiți reprezentanți ai meseriei, fie că este vorba de meșteșugar sau de savant, de muncitor sau de poet. Toți au competența profesionistului desăvîrșit.

Ei pot fi considerați albinele lucrătoare ale societății. Formează lumea vastă a lucrătorilor conștiincioși, cinstiți și dezinteresați, care își aduc modesta lor contribuție la bunul mers al acțiunii colective; acești muncitori scrupuloși care acceptă munci ingrate, fastidioase, dar necesare, sarcini mărunte, dar importante, care iau asupra lor corvezi, responsabilități și care au pîrghiile de control grație cărora viața își urmează cursul normal, în bună ordine. Oricare le-ar fi eșalonul, toți sînt *utili*, fiecare la locul lui: fără ei, n-ar mai fi nimic iar societatea noastră ar fi de nelocuit.

Dacă îl considerăm izolat, muncitorul din zodia Fecioarei operează cu inteligență, cu bun simț, cu metodă și hărnicie. Îi place lucrul bine făcut, treaba isprăvită. Nimeni, mai bine ca el, nu este capabil de penibila „muncă de finisat” care perfecționează lucrarea ce se vrea impecabilă. Conștiința lui profesională nu are egal.

Preferă să lucreze izolat, dar posedă un suficient simț al organizării raționale a muncii ca să dea un bun randament în echipă. Îi place să se documenteze ca să se perfecționeze și să-și cunoască munca desăvîrșit.

Cu superiorii întreține relații corecte; uneori chiar respectă prea scrupulos directiva venită de sus ca un consemn. Cu subordonații este înclinat spre severitate, exigență: ar vrea ca și ei să aibă, ca el, „bosa muncii”.

Din păcate, cade prea des victimă sentimentelor sale de inferioritate care îi îngădesc ambițiile. Dezavantajul lui este că nu iese destul în față și că așteaptă să fie scos din condiția sa după ce i s-a recunoscut competența. Astfel, situația sa este adesea inferioară valorii reale. Adesea singurele lucruri pe care le cere sînt să fie apreciat la slujbă, să i se recunoască meritele.

Această moderație rezonabilă se dovedește a fi deseori, date fiind capacitățile sale, un comportament nesăbuit, căci este limitativ. Astfel își trasează singur o viață foarte ordonată, care îl conduce pe o linie colaterală, la marginea vieții adevărate. Se lasă stăpînit de împrejurări, de hazard, de nevoile materiale care dispun de el; îl vedem înnămolindu-se în corvezile vieții zilnice, retrăgîndu-se într-o anume mediocritate, vegetînd: este un strîmtorat.

Am fost silit toată viața să am ocupații pentru care nu eram potrivit și să le las de o parte pe cele spre care eram chemat de gusturile mele, de talentul meu și de o oarecare speranță de succes. (Diderot.)

Fecioara trebuie să fie încadrată de zodii sau de planete de afirmare care să-i exploateze valoarea. Atunci, dar numai fiindcă nativul e împins de altceva, zodia aceasta bate toate recordurile puterii de realizare. Totuși, fără acest atu exterior, nativul își execută în continuare partitura modestă, socotînd că nu se poate obține nici un bun fără trudă și că marile evenimente au la origine cauze mici. Numai că se cantonează la acestea din urmă, în lipsa fermentului interior care fecundează și transcende acțiunea făcînd-o să salte și să ricoșeze în interacțiunea omului cu lumea: în asta constă ariditatea, sterilitatea semnului lui zodiacal. Astfel încît este adesea redus la a nu spera decît la

nivelul Casei a VI-a, condemnându-se la reușita „măruntă”. Se satisface prea ușor cu o medalie în muncii în urma unui premiu de artizanat, cu situația de laureat al concursurilor profesionale, cu un brevet pentru mici invenții practice... în timp ce ar fi putut să facă lucruri mari. Dar e fericit și așa.

Finanțe

Se cunoaște deja, în linii mari, atitudinea reflexă a Fecioarei față de bani. Tipul clasic este econom și prevăzător. Salariat, de îndată ce și-a luat salariul, pune de o parte pentru facturile și plățile regulate, ca să nu fie luat prin surprindere și să nu mai aibă bani la sfârșitul lunii. Își organizează existența într-un mod rațional și practic, profitând de orice. Nevoia de siguranță îl îndeamnă să cotizeze la case de ajutor reciproc și de asigurări ca să poată face față la tot și să-și asigure un sfârșit de viață confortabil. Este înclinat să tezaurizeze fiindcă acceptă fără prea multe dificultăți un regim sever în vederea unui obiectiv care îl tentează: cumpărarea unui automobil, a unui petec de pământ, a unei case... Încet, evoluează și-și creează un trai confortabil cu prețul economiilor și al unei organizări înțelepte.

„Norocul”? Cum să creadă în el, de vreme ce Fortuna e legată la ochi iar cei mai merituosi sînt cel mai prost recompensați? Jocurile de noroc? O aventură care nu-l tentează. Loteria? E prea sceptic ca să-și închipuie că numărul său va ieși câștigător. O afacere rentabilă? Prea realist ca să cadă în cursă. Dar și prea scrupulos și timorat ca să-și deschidă un cont generos asupra vieții, astfel ca aceasta să răspundă printr-un schimb bine plătit, cu prețul necunoscutului, al surprizei.

Tipul ambivalent este un alternant. Cuprins periodic de pasiunea de a aduna, nevoia lui basculează automat în favoarea unui fel de furii a cheltuielii în care consumă tot ce a reușit să pună de o parte. Instabilitatea aceasta se traduce printr-o curbă a averii „zigzagată”. În schimb, nu este o persoană care să câștige puțin, iar norocul îi suride în măsura în care e mai avizat și mai îndrăzneț. Căii de mijloc a celui rezonabil, el îi preferă „tot sau nimic” atunci cînd și-a aruncat bine undițele.

Existența

Mic dicționar de personalități din zodia Fecioarei

Iată cîțiva membri — nu poate fi vorba să-i cităm pe toți — din marea familie a notabilităților din zodia Fecioarei.

Dar înainte de a le stabili starea civilă, se cuvine să risipim o prejudecată care încearcă să facă din Fecioară o zodie „inferioară”. E suficient ca cititorul să parcurgă aceste pagini despre zodie și să-și amintească numele acestor personalități pentru a se convinge de contrariu: *Ludovic al XIV-lea avea Soarele, pe Mercur și Mijlocul-Cerului în Fecioară.*

Dar, cum nu iese fum fără foc, trebuie să înlăturăm confuzia care stă la originea acestei prejudecăți.

Slăbiciunea Fecioarei (în sensul că fiecare semn zodiacal este atît slab, cît și puternic) este legată de nimicnicia omului în fața chipurilor strivitoare ale destinului. Acest om este ispitit să-și joace viața într-o partidă care nu e la înălțimea lui. De aceea, față de alte semne, Fecioara numără mai puține eșecuri, dar și numai rezultate „medii”. Date fiind resursele pe care i le-am recunoscut, reprezintă, luat izolat, în stare pură, o calitate neexploată, să spunem o valoare insuficient prefăcută în bani. Dar este suficient ca, într-o temă, componenta Fecioară să fie „încadrată” de factori de afirmare (Leu, Scorpion, Capricorn, Soare, Jupiter, Uranus) și totul se schimbă: puterea de control și de stăpînire a semnului primește din oficiu un soi de rol utilitar de exploatare deplină, punîndu-se în slujba unei mari pasiuni care, în posesia acestei unelte prețioase, devine suverană. Acesta e tot secretul distanței care desparte nativul pur din Fecioară, Ludovic al XVI-lea, de combinația „Leu-Fecioară-Scorpion”, Ludovic al XIV-lea... Este ceva rar ca un semn să domine singur; de aceea trebuie văzut întotdeauna la ce servește unealta zodiacului care este Fecioara.

Risipind o prejudecată, am scos la iveală o dificultate de interpretare. Această dificultate se complică prin faptul că am distins trei tipuri Fecioară, printre care „reacționalul”, cu un tablou caracterial diametral opus tipului clasic (devenind astfel un Scorpion). E oare greșeala noastră dacă adevărul psihologic al tipurilor zodiacale nu este simplu? Trebuie să mai mărturisim că pînă și astrologul, în fața propriei sale hărți a cerului, se înșală? Oricum, trebuia să facem această constatare.

Clasificare sumară și aproximativă a nativilor din Fecioară:

Tipul clasic: Augier, Barthou, Chevreul, Colbert, Combes, Condorcet, Cuvier, Ch. de Foucauld, Gamelin, Gautier, Greuze, Lavoisier, A. Lebrun, Ludovic al XVI-lea, Millet, Rameau, Saint-Just, Taine.

Tipul ambivalent: Boileau, Buffon, Chateaubriand, Diderot, Falguière, Goethe, Ingres, Jaurès, Ludovic al XIV-lea, Maeterlinck, Mauriac, Ramuz, J. Romain, Ronsard, Schoenberg, Tolstoi, Johnson.

Tipul reacțional: Arp, Artaud, C. Borgia, Déroulède, Dubois, Francisc I, Granville, Hartung, Ivan cel Groaznic, Jarry, Richelieu, Stravinski.

Clasificare aproximativă, deoarece nu există bariere sau spații clare de demarcație între cele trei tipuri și le considerăm în raport cu o medie, fără doar și poate arbitrară. Este rar ca anumite trăsături ale unui tip să nu se amestece cu ale altuia. Astfel, îl considerăm pe Ludovic al XVI-lea un tip Fecioară clasic fiindcă, în afară de predominanța exclusivă a semnului la nașterea lui, ansamblul caracterului se apropie de portretul pe care l-am făcut acestui tip. Dar regele avea accese de furie și de brutalitate care se deosebeau clar de firea sa naturală — trăsătură proprie nativului reacțional. Nu este însă decît un amănunt dintr-un ansamblu care, singur, îndreptățește clasificarea lui Ludovic al XVI-lea printre tipurile de Fecioară clasice.

Să prezentăm acum personajele și operele lor.

Tipul nostru strălucește cel mai mult, desigur, în domeniul *gîndirii*. Filozofia și, mai ales, științele sînt aria lui (Buffon, Chevreul, Condorcet, Cuvier, Diderot, J.-B. Foucault, Lavoisier...). Are un spirit enciclopedic și clasificator. O știință pare destul de privilegiată: chimia; iar cînd nu este dominantă Fecioara (Berzelius, Chevreul, Lavoisier, J.-L. și V. Meyer), atunci este complementarul ei, Scorpionul (Berthelot, Davy, Gay-Lussac).

În domeniul *acțiunii*, tipul pur de Fecioară nu are o poziție avantajată. În schimb, dacă e încadrat într-o constelație bogată contribuie în mare măsură la producerea administratorului de clasă care excelează în economia lucrurilor și organizarea oamenilor (Colbert, Dubois, Richelieu, Saint-Just, Ivan cel Groaznic). Militar, el devine un tactician calm și chibzuit (Turenne) sau un prudent timorât (Gamelin). Om politic, se interesează uneori în mod special de soarta lucrătorilor și a oamenilor care trăiesc în mizerie (Marcel Cachin, Jaurès, Tolstoi) sau se cantonează în organizarea unei politici de siguranță națională (Barthou, Saint-Just).

Rolul său e departe de a fi neînsemnat în planul *sensibilității*, adică în domeniul artelor. Este însuși semnul clasicismului, al artei disciplinate, raționale, intelectuale, făcînd să triumfe cultul naturalului, al rațiunii și al perfecțiunii, căutînd expresia justă și precisă, în pofida sentimentului (Boileau, Goethe, Ingres, Rameau). Aici Fecioara își depășește neliniștea pentru a atinge o anume seninătate. Sub acest nivel, identificăm arta burgheză consacrată scenelor morale (Augier, Bourget, Greuze), ca și arta rurală dedicată cotidianului, comunului, scenelor țărănești (Maupassant, Millet, Ramuz, Romain, Tolstoi).¹

Nu ne mai rămîne decît să studiem universul personal al cîtorva nativi caracteristici.

HANS ARP

Unul din cele mai frumoase cazuri de tip de Fecioară răsturnat este pictorul Hans Arp, născut în Strasbourg, la 16 septembrie 1886, ora 6, cu Ascendentul, Soarele, Mercur și Venus în Fecioară, Marte fiind în Scorpion și puternic.

Este într-adevăr exact opusul nativului din Fecioară clasic: e un revoluționar, dadaist, apoi supraréalist... specialist, dacă se poate spune, în tablouri cu sfori cusute. Și totuși, ceea ce domină la el e o trăsătură tipică pentru zodia Fecioarei: dragostea de perfecțiune în căutarea preciziei liniilor și a purității originare a formelor.

INGRID BERGMAN

Se naște la Stockholm, pe 28 august 1915, ora 15: este venusiana din Fecioară, astrul fiind în conjuncție cu Soarele în semnul pe care îl ocupă și Mercur.

¹ Mulți nativi din Fecioară au grija obsedantă a stilului și își remaniază textele de multe ori (Buffon, Boileau, Ronsard, Tolstoi...).

La optsprezece ani, este deja consacrată „star”. Și totuși, nu are nimic dintr-o *pin-up girl* care își arată picioarele și nu joacă bazîndu-se pe sex-appeal. Nu are nimic nici dintr-o ingenuă și nici din femeia eliberată de prejudecăți; nici nu face deloc uz de extravaganta sau de fanteziile tinereții nebunești. Se prezintă pur și simplu ca o tînără simplă, de o simplitate elegantă și cu un farmec sobru, aproape discret, a cărei frumusețe fizică se aureolează cu o anume frumusețe morală.

Ceva pur emană din ființa ei; o puritate care nu înseamnă sărăcie juvenilă, fiindcă se asortează cu o anumită maturitate psihologică. Această venusiană nu este nebună; are chiar o fire foarte calmă pentru forța de dragoste pe care o ține în rezervă și se comportă ca o ființă rezonabilă. Este universul unui suflet emoționat care caută să elucideze problemele pe care i le ridică bătăile inimii. Este și o făptură plină de calități morale care aspiră să trăiască din plin fără a înceta să caute să atingă frumusețea idealului său.

Ingrid va ajunge repede să reprezinte tipul femeii mature, echilibrate, înfloritoare, complete, bogată în sensibilitate pasională și puternică grație conștiinței ei profunde. Pe ecran, nu este o stea îndepărtată, o figură inaccesibilă sau o zeiță de vis care se evaporează în cețuri; ci, dimpotrivă, o figură prezentă pentru sensibilitatea noastră, făptură reală, apropiată, la îndemîna spectatorului înclinat s-o transforme în imaginea ideală a soției virtuoză, a femeii serioase îndreptățind încrederea pe care o inspiră.

Fără îndoială, Ingrid n-ar fi devenit ceea ce este dacă nativa din fecioară n-ar fi purtat în vine sîngele cald și greu al unei fierbinți Luni din Berbec potențializată de o conjuncție Marte-Pluto-Saturn în Rac. Din jocul acestui foc interior se naște ambivalența semnului, datorită căreia climatul familiar al artei este cel al marilor crize psihologice, în care i se dezvăluie temperamentul dramatic cu acea prezență feminină atît de emoționantă. Fără îndoială, în cursul întregii sale cariere, i s-a întîmplat să joace roluri dintre cele mai diferite: *Intermezzo*, *Cui îi bate ceasul*, *Stromboli*, *pămîntul lui Dumnezeu*... Dar nimic nu e mai adecvat personajului ei decît rolul ambivalent al femeii angajate în conflictul dintre datorie și pasiune, strivită în cleștele conștiinței limpezi și al irezistibilei atracții a instinctului. Este, de exemplu, situația femeii silite să aleagă între copilul ei și dragoste; este soția atrasă în adulter în pofida admirației pe care i-o poartă soțului ei; este făptura pură pe care o pîndește căderea morală, este seninătatea pe care vine s-o tulbure dezordinea inimii, calmul atrăgînd furtuna.

Iată o anecdotă care ilustrează simplitatea nativei din Fecioară. Legenda simplității ei s-a răspîndit repede în mediile cinematografului californian. Se spune că într-o zi s-a observat, în momentul turnării unui plan, că lui Leslie Howard îi lipsea un nasture de la tunică; Ratoff s-a grăbit să cheme garderobiera: *Nu-i nevoie*, a exclamat Ingrid, *i-l cos eu*...

CESARE BORGIA

Acest prinț scelerat s-a născut în Roma, la 17 septembrie 1475, ora 5: Ascendentul, Mercur, cu care este în conjuncție, și Venus se află în Fecioară,

* Tînără drăguță, cu sex-appeal (n.t.).

care, astfel, domină. Dar valorile acestui semn sînt răsturnate și trec de la pozitiv la negativ, prin faptul că apar pe un fundal deosebit de distonant, în care este puternică o conjuncție „malefică” Marte-Saturn în Leu.

Personalitatea lui Cesare Borgia a fost destul de izbitoare ca să-i servească drept model lui Machiavelli în cartea sa *Principele*. Apare sub prisma unui individ amoral, fără scrupule, care luptă cu viclenie, fără să se dea înapoi de la violență și crimă, ca să-și satisfacă poftele neînfrînate. Nimic nu îl oprește în ceea ce întreprinde, nici justiția, nici tratatele vechi, nici cele pe care le încheie. Uzurpă, spoliază, jefuiește, pune la cale strangulări, otrăviri, spînzurări în pofida tuturor făgăduielilor sale. Nici virtutea, nici rangul, nici chiar politica nu au scăpat vreodată vreo victimă de fanatismul lui. Din valorile clasice ale Fecioarei este menținută doar o inteligență lucidă, rece, calculată, dar aservită unui caracter pervers.

AGATHA CHRISTIE

Marea doamnă a misterului, autoare de romane polițiste best-seller, Agatha Christie este un caz interesant de Fecioară ambivalentă, nașterea ei survenind în Torquay, Devonshire, la 15 septembrie 1890, ora 4, cu Ascendentul, Saturn și Soarele în semn, astrul zilei formînd aspecte disonante cu Marte în Săgetător și Venus în Scorpion.

Această femeie apare ca o nativă clasică din Fecioară, prin caracterul și viața ei, prin universul ei diurn, s-ar putea spune. Este, într-adevăr, o fire delicată, fină, cultivată, care are pasiunea intelectuală a căutării și ale cărei gusturi alese poartă pecetea unui farmec delicios, a unui spirit treaz și malițios, a unei educații bune și a unei frumoase ținute morale.

Și ca un al doilea personaj — cealaltă față a lui Ianus — apare lumea nocturnă, lăuntrică, imaginară a Agathe Christie; acest revers al medaliei, este latura Fecioară reacțională a negrei firi de Scorpion. Iată-o așadar pe regi-na așa-numitei „*detective novel*” dăruită cu un sumbru apetit dramatic, care neîncetat pune la cale și dă loviturile fatale.

Istoria tuturor crimelor misterioase care au făcut-o celebră își are originea într-o istorie profesională tipică pentru zodia Fecioarei. În timpul primului război mondial, angajată ca infirmieră într-un spital, avea responsabilitatea dulpului cu calmante, stupefiante și otrăvuri. Poliția a intrat pentru prima oară în viața ei cînd, într-o zi, din dulap a dispărut o doză mare de arsenic. Inspectorii și polițiștii au început atunci o anchetă; a fost și ea implicată și a asistat la arestarea vinovatului, un bolnav care părea cel mai puțin suspect. Sub influența mamei ei care, de mult timp, o îndemna să scrie, a profitat de povestea asta ca să facă din ea un roman.

Așa s-a născut *Misterioasa afacere Styles* și, cu aceeași ocazie, a apărut în literatura polițistă un personaj bine conturat de detectiv, despre care avea să se vorbească mult și ale cărui aventuri aveau să devină o instituție internațională: *Hercule Poirot*. Acest roman nu a fost un succes de librărie, dar autoarea lui... prinsese gustul crimei! De atunci înainte avea să scrie regulat și să publice circa șazeci de romane în treizeci de ani. Cele mai mari capodopere ale genului vor ieși de sub pana ei: *Asasinarea lui Roger Ackroyd*, *Alibi*,

Cursa de șoareci... Va vinde peste cincizeci de milioane de cărți, ceea ce reprezintă o avere: de la Lucrezia Borgia încoace, este femeia căreia crimele i-au adus cei mai mulți bani, va spune un ziarist umorist.

Ambivalența Fecioară-Scorpion nu exprimă numai această dualitate în care coexistă o ființă simplă, sănătoasă, integră, ducînd o viață obișnuită, burgheză și un creator cu un spirit deosebit, neliniștit, misterios și dramatic. În însăși esența polițistă a creațiilor ei, latura de Fecioară clasică este cea care dă tonul romanului Agathe Christie. Fuge de sînge, de pumni, de rafalele de mitralieră, de violența fizică sub toate formele ei; din acest motiv, nu-i place romanul negru. Majoritatea romanelor ei evoluează în medii burgheze de oameni bine. Își desfășoară intrigile cu o oarecare eleganță morală ca să-i stîrnească cititorului curiozitatea și gustul căutării, procurîndu-i astfel o plăcere spirituală tipică pentru zodia Fecioarei: aceea de a căuta împreună cu eroii ei și, mai cu seamă alături de Hercule Poirot, soluția unei enigme. Astfel, romanciera poate să mărturisească: *După treizeci de ani de ucideri dintre cele mai senzaționale și peste cincizeci de variații pe această temă, nu încerc nici cel mai mărunț sentiment de rușine!*...

JEAN-BAPTISTE COLBERT

Reims, 29 august 1619, ora 7: Soare, Ascendent și Mercur în Fecioară, ultimii doi în careu cu Saturn în Mijlocul-Cerului. Acest saturnian din Fecioară este Colbert, unul din cei mai mari administratori din toată Istoria Franței.

Trăsăturile distinctive ale caracterului său sînt ardoarea, hărnicia sa neobosită: lucrează asiduă șaisprezece ore din zi pe toată durata ministeriatului său. Totodată o voință perseverentă, o exactitate ireproșabilă în angajamentele luate, obiceiuri austere, o mare severitate față de sine însuși și o exigență pe măsură față de subordonați: un bărbat de marmură — spune Gui Patin —, care anunță o primire rece și tăcută.

Această personalitate se va strădui să reformeze toate aspectele vicioase ale administrației. Pornește o mare reorganizare a serviciilor publice, creează *Starea de prevedere*, originea bugetului, inițiază redactarea unui cod de comerț, reglementează strict manufactura, dezvoltă agricultura, industria, organizează înregistrarea liniilor maritime pentru a face posibilă deschiderea unei piețe în acest sens, creează mai multe academii, favorizează literale și artele etc. Nimic nu scapă de sub controlul său. Idealul lui, tipic pentru un nativ din Fecioară, era că Franța își ajunge ei înseși, cumpărînd cât mai puțin posibil și vînzînd cît mai mult posibil străinătății (*colbertismul* sau *sistemul mercantil*).

Un sonet al epocii îl prezintă drept un ministru avar, dar, la moartea sa, venitul național se ridica la 105 milioane, iar datoria era redusă la 32 milioane. Adevărata bază a grandorii domniei lui Ludovic al XIV-lea stă în riguroasa administrare a finanțelor, singura în stare să-i permită să întreprindă mari acțiuni și să facă față cheltuielilor necesitate de acestea. Colbert nu s-a temut să frîneze întruna marile risipe ale fastuosului Rege-Soare:

...*declar Maiestății Voastre că o masă inutilă de 1 000 de scuzi îmi provoacă o mîhnire incredibilă; dar cînd este vorba de milioane de aur pentru Polonia, mi-aș vinde toate bunurile, mi-aș amaneta nevasta și*

copiii, aş umbla pe jos toată viaţa ca să le pot furniza, la nevoie. Maiestatea Voastră îmi va scuza, dacă binevoieşte, această mică pornire violentă... Maiestatea Voastră trebuie să ia în consideraţie că a triplat cheltuielile grajdurilor... Dacă Maiestatea Voastră examinează de aproape, va înţelege că această sporire a cheltuielilor pentru liurele, hrană pentru oameni şi pentru cai, cumpărături, salarii depăşeşte 200 000 de franci anual... Dacă Maiestatea Voastră ia în consideraţie cheltuielile proprii, pe cele ale reginei, toate serbările, mesele, ospetele extraordinare va găsi că acest capitol urcă aproximativ la peste 300 000 de franci şi că regii predecesori ai Maiestăţii Voastre nu au făcut niciodată asemenea cheltuieli şi că ea nu este deloc necesară.

Colbert a fost şi un mare colecţionar de manuscrise şi de cărţi valoroase; a alcătuit poate cea mai frumoasă bibliotecă pe care a posedat-o vreodată un particular.

GEORGES CUVIER

Fondatorul paleontologiei a văzut lumina zilei la Montbéliard, pe 23 august 1769, ora 4: Soarele, stăpîn al Ascendentului, este în conjuncţie cu Neptun în Fecioară.

Probabil că interesul savantului pentru lumea animală (al şaselea semn în analogie cu a şasea Casă) ţine de zodia Fecioarei, asociată cu Neptun. Dar mai tipic pentru semnul nostru e faptul că Georges Cuvier reuşeşte turul de forţă de a reconstitui, uneori plecînd de la un singur os sau chiar de la un singur fragment de os, schelete întregi. A început cu elefanţii fosile, mamuţii, pe urmă a trecut la mamifere; şi s-a văzut ivindu-se din spiritul său o faună prodigioasă de animale fabuloase...

Este triumful spiritului disciplinat, ajungînd să reconstruiască un întreg plecînd de la cel mai mic detaliu.

Nu mai puţin caracteristică pentru această zodie este aplicarea celor două principii pe care le-a extras din istoria naturală, pentru stabilirea unei clasificări raţionale a animalelor.

DENIS DIDEROT

Diderot a văzut lumina zilei la Langres, la 1 octombrie 1713, şi, chiar dacă Soarele ocupă Balanţa, Fecioara predomină, ocupată de o aglomerare planetară reprezentată de Mercur, Saturn, Uranus şi Pluto.

Iată-l, la patruzeci şi cinci de ani, aşa cum se dorea:

...era în mod deosebit dedat studiului filozofiei. Fusese supranumit Filozoful, fiindcă se născuse fără ambiţie, avea un suflet cinstit, iar invidia nu-i alterase niciodată blîndeţea şi pacea. În rest, era grav în ţinută, sever în moravuri, auster şi simplu în discursuri; mantia unui filozof din vechime era aproape singurul lucru care îi lipsea; deoarece era sărac şi mulţumit de sărăcia sa.

Acest om se află într-adevăr în universul Fecioarei. Să-l ascultăm aducînd elogii muncii:

Să muncim aşadar!... Mai bine să ne uzăm, decît să ruginim...

La vremea sa, este dintre cei care se interesează cel mai mult de problemele meseriilor. Iar principalul merit al activităţii sale la *Enciclopedia Franceză* este faptul că a recenzat meseriile, le-a analizat practica, a inventariat utilajul, a definit tehnica lor.

În plus, nu ascunde că se află de partea lucrătorului:

Sînt omul celor nefericiţi... Oricare ar fi salariul pe care l-aţi da pentru muncă, nu veţi împiedica nici frecvenţa, nici justetea plîngerilor lucrătorului.

Este sensibil la grijele şi necazurile acestuia:

Aş avea mai mare încredere în delicia zilei unui dulgher, dacă mi-ar vorbi de ele un dulgher, şi nu un perceptor ale cărui braţe nu au simţit niciodată duritatea lemnului şi greutatea toporului. Pe acest preafelicit dulgher, îl văd ştergîndu-şi sudoarea frunţii, punîndu-şi mîinile în şold şi odihnindu-şi şalele, gîfîind tot timpul...

Cum Balanţa se asociază cu Fecioara, el este, natural, de partea dreptăţii sociale în cadrul căreia muncitorul nu ar mai fi exploatat:

Da, apetitul bogatului nu se deosebeşte de apetitul săracului; cred chiar că apetitul acestuia din urmă e mai viu şi mai adevărat; dar pentru sănătatea şi fericirea unuia şi altuia, poate că săracul ar trebui să fie pus la regimul bogatului, şi bogatul, la regimul săracului. Trîndavul se îndoaie cu mîncăruri suculente, omul trudnic bea apă şi mîncîcă pîine, iar amîndoi pier înainte de termenul prescris de natură, unul din cauza indigestiei şi celălalt a inanţiei. Cel ce nu face nimic se adapă alene din vinul generos care ar reface puterile celui care munceşte...

Sub aspect moral, este ambivalent. El, plin de îndrăzneală şi gata să pună în discuţie toate prejudecăţile, este pentru virtuţile burgheze, familiale, profesionale, civice. În educaţie, nu se gîndeşte decît să inculce copilului sentimentul datoriei şi face pe lupul moralist.

Sub aspect religios, este sceptic. Refuză să se supună autorităţii Scripturilor, a Sfinţilor Părinţi, să accepte infailibilitatea Bisericii; refuză să admită revelaţia, miracolele, discută despre valoarea mărturiei şi consideră că religia trebuie în toate punctele să concorde cu raţiunea:

Dacă vreţi să cred în Dumnezeu, trebuie să mă faceţi să-l ating.

Acest filozof raţionalist se menţine pe aceleaşi poziţii cînd abordează arta.

Intemeia — declară Charles Guyot¹ — noţiunea de frumos pe percepţia raporturilor sesizate de înţelegerea noastră. Articolul despre Frumos dezvoltă ideea aceasta, care are avantajul de a îngloba într-o aceeaşi explicaţie frumuseţea unei teoreme, a unei ipoteze ştiinţifice, a unei construcţii filozofice, a unui tablou sau a unui poem.

GRETA GARBO

Divina s-a născut în Stockholm, la 18 septembrie 1905, către ora 21, sub o configuraţie foarte chinuită: Soarele şi Mercur în Fecioară se află în aspect disonant faţă de Pluto, care se află la răsărit, şi de Marte, care apune, opuşi

¹ Diderot par lui-même, éd. du Seuil.

unul celuilalt, în timp ce Saturn culminează — un „Saturn în Casa a X-a“ care tronează în mod prodigios, dar întristează profund prin însăși această înălțare — în disonanță față de Venus, în Leu, și de Lună, în Taur, stăpînă a Ascendentului-Rac.

Viața Gretei Garbo este expresia unei imense contradicții, între un destin care o mensește să urce în vârful firmamentului printre stelele cinematografului și o fire care are soarta să aparțină lumii umbrei, a misterului, a tenebrei. Această opoziție face ca vedeta să-și fi petrecut viața fugind de admiratori și urînd mulțimile, ascunzîndu-se după ochelari negri groși și adăpostindu-se în spatele zidurilor înalte ale proprietăților sale.

Contradicția se află la rădăcina însăși a personalității ei. Fiindcă Greta Garbo este un lanus de o teribilă ambivalență, cu o față de Fecioară clasică luminoasă și o față întunecată în care obrazul de Fecioară se metamorfozează, sub dubla amprentă Pluto-Marte, neliniștind Scorpionul.

Cînd eram mică îmi plăcea să mă așez într-un colț și să visez... Iar lumea vrăjită a viselor irumpea în existența mea de tînără fată. Imaginativă și introvertită, tînăra Greta este, fără să vrea, atrasă de scenă; acolo, în lumea artificială a artei, demonii interiori ai universului ei magic vor să se elibereze. Regizorul Mauritz Stiller o descoperă la optsprezece ani: *Sub o aparență liniștită, pașnică, indiferentă clocotea în mine un torent imperios de pasiuni care mă pustia*. El va elibera această încărcătură de forță dramatică ce mocnește în tînăra și sumbra frumusețe deschizîndu-i larg porțile cinematografiei.

Fecioară clasică, cea care pare, o dată ieșită din studiouri și apărînd pe ecrane, de o măreție inabordabilă, este în realitate o făptură care se simte, în toată micimea ei, rezervată, pudică, timidă și jenată.

Și pe urmă, mai este și cealaltă față, Greta cea de pe ecran, care poartă amprenta negativului Fecioarei: valorile la modul Scorpion. Este eroina din *Carnea diabolică*, *Femeia vampir*, *Șarpele*, *Femeia divină*, *Pămîntul voluptății*, *Sărutul*... În opinia generală, a devenit modelul perfect al femeii fatale, al vampiei. Fața ei ascunsă și tristă, ochii voalați, afectarea ei neliniștitoare, un oarecare fel de a fi încărcat de subînțelesuri și de disimulare toate acestea contribuie la a face din ea o făptură neliniștită și perversă și îi conferă o vrajă de netăgăduit, care i-a atras poreclele de „crin veninos“, de „panteră felină“... Cînd se acordă cel mai bine cu rolul arhetipului pe care îl întrușipează — care este cel al demonilor ei interiori cu suflu luciferic — divina suferă și provoacă suferință; ne introduce în inima complexelor (tipice pentru Scorpion) ale sado-masochismului; întrușipează, spune un mare critic, „frumusețea suferinței“ și ne face pînă la urmă să mirosim acele flori ale răului care cresc în bezna din infern.

JOHANN-WOLFGANG GOETHE

Născut la Frankfurt-pe-Main, pe 28 august 1749, la amiază, Goethe prezintă un caz remarcabil de polaritate Soare-Lună. Soarele în Fecioară (semn ocupat și de Venus) și în Mijlocul-Cerului domină tema, dar suferă opoziția unei Luni puternice, în Pești și în Fundul-Cerului, care îi ține piept cu o forță,

se pare, egală. Această Lună angulară este legată printr-un trigon de Saturn în Scorpion și la Ascendent, în timp ce Soarele se sprijină la rîndul său pe un Marte energic în Capricorn. Avem în acești patru aștri elementele esențiale ale firii contrastante a lui Goethe și cheia problemei delicate a echilibrului, care avea să se pună, pentru el, de la o vîrstă fragedă.

la cunoștință de timpuriu de ambivalența sa funciară, de insatisfacția sa congenitală. Știe, ca și Faust, că în pieptul său locuiesc două suflete. Se pune problema, pentru el, să determine triumful valorilor solare ale Fecioarei (cele ale Eului său lucid și activ) în viața și opera sa, fără să refuzeze însă forțele lunare și nocturne ale firii lui, cărora le datorează, lucru bine știut de el, esențialul geniului său creator. Prin Lună în Pești (cel mai intuitiv și cel mai receptiv dintre toate semnele zodiacului), este legat de elementul lucid primordial, de curentul universal al vieții nediferențiate, de „Mame“. Nu-i trebuie decît să se reculeagă, să păstreze tăcere ca să simtă izvorînd din străfundurile sale vocile lumii și ale vieții și, mai ales, pe cele ale vieții celei mai instinctive, mai apropiate de inconștient (să ne amintim de *Lieduri*, de *Balade*, de scenele populare din drame, de *Margareta*). Pe de altă parte, din Saturnul său ascendent în Scorpion, armonic legat de Lună, Goethe a extras sentimentul nostalgic și elanul neostoit care s-au întrupat în *Faust* și în *Suferințele tînărului Werther*.

Însă darul creator, atunci cînd atinge un anumit grad de intensitate, riscă să inunde personalitatea conștientă a artistului: *Cu cît omul este mai mare, avea el să-i scrie lui Eckermann, cu atît e mai stăpînit de demoni¹ și trebuie întotdeauna să vegheze ca voința sa diriguitoare să nu se rătăcească*. „Voința diriguitoare“ a poetului (Soarele-Fecioară în Mijlocul-Cerului) a trebuit, de bună seamă, să vegheze de-a lungul întregii vieți ca să echilibreze polul Lună-Saturn al firii lui.

Este sprijinit în aceasta de poziția privilegiată a Soarelui de la naștere. Un Soare la zenit, situație în sine foarte favorabilă, comportă și riscul pletorei, al lipsei de măsură și al excesului. Dar semnul Fecioarei, în tema aceasta, va deveni elementul moderator, factorul de echilibru care, temperînd strălucirea Soarelui fără a-i diminua forțele, va permite bogatelor posibilități ale lui Goethe să se dezvolte armonios, fără să-și dăuneze prea mult unele altora.

Prin polul solar al firii sale, Goethe este un solarian din Fecioară. Procesele conjugate ale astrului vital prin excelență și ale semnelui ponderat al lui Mercur se discern lesne în gusturile lui, în preferințe, chiar în dispoziția sa.

Solarianul proclamă primordialitatea vieții: *Existența este însuși Dumnezeu*, îi scrie el lui Jacobi în 1785. *Gîndește-te să trăiești!... Îndrăznește să fii fericit!* va fi, mai tîrziu, sfatul lui Wilhelm Meister. Dar nativul din Fecioară, preocupat de ordine și de disciplină, va afirma că *subordonarea este morala însăși*.

Solarianul, îndrăgostit de acțiune² sub toate formele ei, va striga la bătrînețe: *N-aș ști ce să fac cu fericirea eternă, dacă ea nu mi-ar oferi noi sar-*

¹ E ceea ce numea el *demonism*.

² Este aproape de prisos să amintim aici versul celebru din primul *Faust*: *La început a fost acțiunea*.

cini de împlinit, noi obstacole de depășit. De aici, pesemne, admirația profundă pe care i-a purtat-o întotdeauna Goethe lui Napoleon, celălalt mare geniu solar al epocii. Dar, ca om născut în zodia Fecioarei, semn restrictiv și limitativ prin excelență, nutrea sentimentul profund al hotarelor posibilităților omenești. Nu avea decît douăzeci și opt de ani cînd scria, pentru sine, în jurnalul său intim, această frază uimitoare: *Sentiment tot mai limpede al limitării și, prin asta, al expansiunii adevărate.*

Foarte conștient de valoarea timpului, prețuia cel mai mult o *anume regularitate în modul de viață*, singura care permite să-l folosești pe deplin: *Ziua este nesfîrșit de lungă*, obișnuia să spună, *pentru cine știe să o aprecieze și să o utilizeze.* Cît despre virtuțile morale, prețuia mai cu seamă stăpînirea de sine. Acestei înțelepte economii a timpului și acestei autodiscipline le datorează faptul de a fi putut să desfășoare simultan activități foarte diverse: scriitor, savant, ministru, director de teatru etc.

Pe măsură ce Goethe, depășindu-și clocotul primei tinereți, afirma tot mai mult valorile solare în viața și opera sa, trăsăturile de Fecioară deveneau mai evidente. Intelectual, rațional, acest semn zodiacal favorizează vocațiile științifice. Interesul foarte mare pe care l-a avut întotdeauna Goethe pentru științe va deveni o adevărată pasiune, acaparatoare începînd dintr-o anumită epocă (tocmai perioada mediană, propriu-zis solară, a vieții sale). Va ajunge să se creadă la fel de înzestrat ca savant precum era ca poet și va scrie această frază semnificativă: *Am izbutit să imbin în mine cele două forme de activitate către care mă simțeam la fel de atras — știința și arta — și am ajuns să le găsesc părți comune uneia și celeilalte.*

Deși bogata personalitate a lui Goethe s-a afirmat pe planuri diferite, chiar opuse, el este în primul rînd un poet, un artist creator. Soarele face cauză comună cu Venus, aflată de asemenea în Fecioară. Mai puțin puternică decît Luna, această Venus mercuriană, deci lucidă și rezonabilă, pare a fi influențat ideile artistice ale lui Goethe în momentul cînd el, înapoiat din Italia, își căuta tot mai mult modelele în capodoperele Antichității. Îi scria pe-atunci lui Schiller: *Socotesc că tot ce realizează geniul ca geniu se petrece în inconștient... Dar geniul poate, făcînd uz de reflecție și de voință, să se înalțe treptat pînă la producerea, în cele din urmă, a unor opere care să fie modele.* Text semnificativ și care ne arată în ce măsură Goethe se află de parte, de atunci înainte, de *Sturm und Drang* din tinerețe. Inspirația lunară (inconștient) a cedat locul unei concepții despre opera de artă în care inteligența și voința joacă un rol esențial. Se observă că valorile mercuriene și solare triumfă pe toată linia.

Opere precum *Ifigenia în Taurida*, *Torquato Tasso*, *Hermann și Dorothea* sînt roadele magnifice ale acestui efort spre perfecțiune, urmărită atîta ani cu o perseverență atît de energică. Cu excepția lui Tasso, care este una din numeroasele „confesiuni” ale autorului lui *Werther*, ele reprezintă în arta lui Goethe momentul cel mai obiectiv și corespund, în viața sa, perioadei de plină vară, cînd soarele la zenit accentuează contururile.

Oricît de frumoase ar fi și ar rămîne aceste opere, ele nu-l reprezintă pe Goethe în întregime și nici măcar nu sînt culmea artei lui. Un Goethe care nu

ar fi fost decît un solarian din Fecioară n-ar fi scris cei doi *Faust*. Dar ceea ce se poate afirma cu certitudine este că, din diversele personaje care existau în el, de preferință lui s-a bucurat solarianul din Fecioară și, în mod deliberat, pe el l-a ales ca să-l întrușipeze. Iar atunci cînd, în lucrarea sa în proză cea mai importantă, *Wilhelm Meister*, Goethe a vrut să facă portretul ideal al poetului, i-a venit sub pană, cît se poate de firesc, o imagine solară. Iată această foarte frumoasă pagină:

Destinul l-a exilat pe poet deasupra acestora toate ca și cum ar fi un Dumnezeu. El vede conflictul tumultuos al pasiunilor, familiile și regatele care se agită fără țel; vede cum enigmele insolubile ale neînțelegerilor, pe care adesea le-ar dezlega un singur cuvînt produc catastrofe îngrozitoare; simpatizează cu durerile și bucuriile fiecărui destin omenesc. În vreme ce omul obișnuit, după o pierdere importantă, își trăște zilele ros de melancolie ori se avîntă spre destinul său în beția unei bucurii, sufletul mobil și sensibil al poetului avansează ca soarele care merge de la noapte spre zi și, cu suave tranziții, împrumută harului sale tonul potrivit pentru bucurie sau suferință. În străfundul inimii sale se naște și crește frumoasa floare a înțelepciunii, iar dacă ceilalți visează cu ochii deschiși și sînt tulburați de iluziile miraculoase care le vin de la simțuri, el trece prin visul vieții ca un om treaz, iar evenimentele cele mai ciudate sînt pentru el trecut și viitor în același timp.

În poetul acesta inspirat, care este totodată un înțelept și a cărui seninătate se opune neastîmpărului omenesc, vom recunoaște însuși idealul lui Goethe, scriitor de geniu care s-a dorit rațional, deoarece la el demonismul creatorului era reținut de valorile moderatoare ale Fecioarei.

GRANDVILLE

Jean-Ignace-Isidore-Gérard, zis Grandville, s-a născut la Nancy, pe 15 septembrie 1803, ora 23. În zodia Fecioarei se aflau Venus și tripla conjuncție Lună-Soare-Saturn în opoziție cu Pluto.

Grandville s-a distins în caricatură: oameni politici, moravuri pariziene, vicii etern contemporane. Fără să vrea, opera lui satirică a cunoscut un succes de salon. Era, într-adevăr, o plăcută șaradă să cauți un personaj de pe scena publică, adesea chiar vecinul tău, sub trăsăturile unui pinguin sau ale unui uistiti. Aglomerarea planetară în Balanță este neîndoios, în legătură cu acel Grandville, care a fost o vreme favoritul elitei din Paris grație *Metamorfazelor zilei*, ca și compozițiilor politice publicate în *La Caricature*. Regăsim de asemenea un efect al acestui semn zodiacal în influența soției asupra activității, a echilibrului moral, a vieții artistului. Dar succesul, fericirea convențională nu puteau satisface această făptură bizară: un complex de culpabilitate (Soare-Saturn) cenzura tot ceea ce presupunea reușită, bunăstare socială. Întîlnirea Saturn-Fecioară ar fi suficientă ca să-l explice pe acel Grandville neliniștit, timid, concentrat, singur moralmente, veșnic nemulțumit de sine în pofida preciziei desenelor și a timpului consacrat desăvîrșirii tehnicii sale. Notorietatea, valoarea solară, nu a făcut decît să activeze sentimentele saturniene: tristețe, descurajare, melancolie. Destinul lovește neconținut: doliurile se

succed, sărăcia se instalează, neînțelegerea publicului devine atât de încăpățînată, de stupidă în fatalitatea ei, încît nici chiar astăzi opera originală a lui Grandville nu depășește cercul specialiștilor și al curioșilor. Însuși Baudelaire, diapazon al insolitului și critic avertizat, s-a înșelat asupra lui Grandville: stînjinit într-un univers mai înspăimîntător decît al său, n-a văzut decît un comic involuntar acolo unde se exercita de fapt un geniu al fantasticului. Această lipsă de înțelegere este explicabilă. Plecînd de la o analogie, Baudelaire s-a înălțat pînă la armoniile cerești ale spiritului, în timp ce același punct de plecare îl mină pe Grandville spre izvoarele magiei negre. Nu este vorba de un nebun care execută ceasuri la perfecție, ci de un vrăjitor care orchestrează o sarabandă de obiecte însuflețite, un sabat de coșmaruri în care se învîlmășesc ființe și lucruri. Peisagistul lumii astrale își dedică arta omniprezenței morții, creează cu pînă sa o adevărată fenomenologie a fricii și a angoasei. Agită caleidoscopul: monstruoșitățile se suprapun, spațiul se coșcovește, se surpă, se umflă, planetele se unesc. Cu toate acestea, centru al anarhiei, așa precum miile de priviri ridicate spre un bust de femeie, ansamblul fiecărei compoziții este dominat de o idee principală, de un gînd filozofic. Grandville vizionar jonglează cu perspectivele; este nevoie de o tehnică expertă a penelului spre a da celui ce privește impresia că survolează spectacolul sau că îl urmărește de la nivelul solului. Influența Fecioarei s-a dovedit prețioasă pentru această stăpînire a opticii prin desen. În afară de relația practică între el și semnul zodiacal, mai există și o relație caracterologică: încăpăținare, concentrare, rezervă, singurătate. Dar se pare că semnificația cea mai de seamă constă în coborîrea labirintică a spiritului pînă la universul astral al oculteștilor unde binele și răul, frumosul și urîtul întrețin sordide complicități. Grandville: încă un caz de introversiune autoextinctivă (sau autodistrugătoare).

JEAN-DOMINIQUE INGRES

Montauban, 29 august 1780: nașterea lui J.-D. Ingres, se înscrie sub o conjuncție Soare-Lună-Mercur la intrarea în Fecioară și în careu cu Saturn și Scorpion.

Ingres își începe cariera de pictor cu o mare șansă: este elevul lui David care are, ca să spunem așa, aceeași aniversare ca el. Născut la 30 august 1748, David nu are decît Soarele în Fecioară, dar nu-l poate renega: este pentru o artă corectă; idealist rațional, e auster, scrupulos, inamic al ușurătății și lejerității, perfect indicat să redea stilul artistic al burgheziei în ascensiune din epoca sa. Nu s-a subliniat îndeajuns cît de mult îi datorează Ingres lui David pentru ce a făcut și pentru ce a evitat; treizeci și doi de ani mai tîrziu, este moștenitorul și continuatorul lui direct, sub stîndardul unei noi generații.

Clasicii își căutau un șef: Ingres preia conducerea „școlii” și deschide un atelier:

Arta este bolnavă, proclamă el. Cine o va tămădui? Va muri oare definitiv? Nu, dacă luăm alt drum, iar drumul acesta este al Naturii, prin greci și Rafael.

Tema sa astrală e suficientă ca să ne arate că, în fața răului, Ingres se va comporta nu ca un vraci, ci ca un medic cu diplomă. Ca să-i redea artei sănă-

tatea, el nu vede decît reducerea ei la valorile esențiale. Epurează ca să revină la o anumită simplitate, mai întîi ca să fie adevărat, ca să îmbine frumusețea cu adevărul în acordul dintre ideal și realitate. Pe calea aceasta, întîlnește pasiunea: *perfecțiunea formei*. Și, în același timp, este determinat să se exprime într-un stil inteligibil; își descoperă idealul pictural care urmărește un principiu perfect, unic și comun tuturor.

Astfel, e demn să reprezinte Clasicismul. În atelierul său, înainte de a se picta se desenează. „A ști să desenezi”, pentru el, nu înseamnă, ca pentru Delacroix, nativ din Taur, a transmite liniei și formelor vibrațiile nervoase ale pasiunilor, ci, dimpotrivă, a cunoaște și a executa la perfecție un sistem de forme recunoscute. Puțin contează dacă perfecțiunea asta pierde în dinamism ceea ce cîștigă în precizie și ajunge uneori la static, la imobilism. Arta, așa cum o concepe el, raționalizează naturalul și de aceea îi reproșează dionisiacului Courbet, și el nativ din Taur, îndrăgostit de viața brută... că ignoră arta, adică *stilul, compoziția, tot ceea ce se adaugă naturii*.

Dorința sa este doar să obțină o trăsătură decisivă care să închidă formele. Ambiția i se concentrează asupra *dragostei pentru linia pură*. Majoritatea operelor sale o dovedesc: totul e orînduit în jurul unei linii, iar arabescul supune realul dorințelor sale. Efectul este de o asemenea natură, încît puritatea desenului face la fel de pură senzualitatea corpurilor feminine (*Marea odalică, Jupiter și Thetis...*). În plus, arta aceasta decorativă e demnă de a reprezenta cele mai respectabile figuri ale mitologiei și istoriei.

Cel mai tipic reprezentant al zodiei Fecioarei dintre toți pictorii, Ingres lasă astfel mărturia unei opere și a unui stil care, prin înșși termenii ce servesc la sesizarea și definirea acestora, poartă amprenta evidentă a semnelor sale zodiacale.

ALFRED JARRY

Prin ocuparea sa de către Ascendent, Soare, Mercur și Jupiter, Fecioara triumfă la nașterea lui Jarry (Laval, 8 septembrie 1873, ora 5). Dar, din cauza poziției sale dominante în Fundul-Cerului și stăpînirii asupra Lunii în Berbec, Marte răstoarnă integral valorile clasice la autorul lui *Père Ubu*, cea mai pură capodoperă a anti-Fecioarei!

Vîna distrugătoare a poetului acelui „*enaurme*” s-a manifestat în mod electiv în umor. Ne închipuim o reacție împotriva angoasei, dar conținutul reactiv al umorului nu este specializat. El descătușează spiritul de toate vrăjile sociale, culturale opune tabuurilor inviolabilitatea sacră a liber-Eului, fiind evident că un *Père Ubu* va putea fi întotdeauna opus arhitecturilor celor mai desăvîrșite. Această suverană insolență a libertății se găsește pretutindeni în cerul lui Jarry, cel cu un individualism exacerbant.

Libertatea nu este suficientă pentru un Eu atât de debordant (conjuncție Soare-Jupiter) în ermetismul său subiectiv (în Casa I). Fecioara cu proporțiile minuțioase ale raționalismului putea oare să canalizeze amploarea acestui Eu expansiv? Putem întrezări o incompatibilitate între zodie, modestă față de celelalte, și înșși planetele inflației psihice. Prin Mercur, Jarry a devenit con-

știent de o disparitate între forța potențială a elanului său vital și puținătatea ieșirilor spre real: impasul a fost depășit grație umorului.

A propos de *Domnul Ubu* identificat cu creatorul său, André Breton imaginează o înlocuire a lui Ca, instanța psihică a părții inferioare a pîntecelui, cu Supraeu, instanța represivă. Instinctul Ubu își asumă funcția punitivă a supra-eului față de idealurile reglementatoare; asistăm astfel la o hecatombă a tuturor sentimentelor morale. Nu vom văduvi cu nimic această originală interpretare psihanalitică, dacă invocăm pentru geneza simbolică a lui *Père Ubu* rezonanțele conflictului dintre Marte și factorii din Fecioară.

Imaginile agresivității marțiene țîșnesc în procedeele ubuești: „descreiere“, torsiune, decapitare, sfîșiere, smulgerea cu cleștele, cu colții, cu sabia și cuțitul. Supramasculul, altă producție de inspirație marțiană, depășește mașina în isprăvile sale sportive și amoroase. Această șarjă distrugătoare a unui Marte exploziv este îndreptată împotriva Ascendentului Fecioară, reprezentativ al complexului conștient însărcinat cu integrarea Eului în mediu. Sinteza comportamentului este imposibilă: e dezertarea voluntară, o sinucidere care durează treizeci și patru de ani, cu adăugarea a numeroase sticle în perioada adultă. Excentricitatea lui Jarry este simptomatică pentru refuzul său de a face compromisuri: ucide cu focuri de pistol păianjenul în pînza lui, penibilă evocare a ego-ului centrat într-un sistem de relții utile. Conștiința sa retrasă în opaca unitate a unui Eu „descreierat“¹ îl descoperă pe Ubu, oribilă maimuță, biciuitoare și nepieritoare caricatură a narcisismului din fiecare. Identificîndu-se cu creația sa, Jarry pune în practică filozofia refuzului; acest *Père Ubu* care nu mai crapă o dată face pe grozavul într-o lume reglementată, inventariată, hipercerebralizată: o irumpere a lui Bahus, un libido dezlănțuit într-o adunare de oameni atenți și serioși. Filozofia militantă a defulării avea să-și găsească mai tîrziu un nume în suprarealism, tînră școală a reîntoarcerii la imaginarul absolut, fericit astăzi să-l recunoască pe Jarry drept strălucit precursor. La fel cum *Père Ubu* dă toată libertatea Eului intestinal relaxat, la fel Doctorul Faustroll, „patafizician“, lasă funcția analitică a Fecioarei să se piardă în nimicuri; un cercetător al absurdului explorează infinitul posibilelor, un fizician al straniului este dedicat cu totul plăcerii de a-și fi suficient sieși în deșul gîndirii sale.

Din punct de vedere astrologic, Jarry ilustrează aspectul incomunicabil al Fecioarei (elocvența simbolului acestui semn), teama de ingerință, introversiunea împinsă pînă la autointoxicație, idiopatia. Reflecția celui mai vîrstnic dintre trolci către un Peer Gynt revenit golit de sens dintr-o existență agitată — *Credeai că ești tu însuși, dar n-ai făcut altceva decît să-ți fii suficient ție însuși* — s-ar putea adresa Fecioarei în general, lui Jarry în particular. Forța lui Mercur i-a permis însă poetului să ne transmită experiența cufundării într-un „pentru-sine“ absolut; ea are bogăția ei: o afirmare a autonomiei surselelor creative, o ofensivă a eului incoruptibil, inalienabil față de influența colectivă, o lecție de libertate, mai ușor de învățat decît de reținut.

¹ Jarry a murit de o meningită tuberculoasă; trebuie oare să vedem în „descreiere“, leitmotiv în *Père Ubu*, un simptom, o preocupare subiectivă sau proiecția unui rău?

LYNDON B. JOHNSON

Roosevelt, Truman, Eisenhower, Kennedy, Nixon, Ford, Carter, Reagan..., o suită de președinți americani cu figuri evocatoare. Să fie oare valabil și pentru Lyndon Johnson?

Poate că tocmai din cauza zodiei sale — este de două ori Fecioară prin Ascendent și Soare, născut în zorii zilei de 27 august 1908 la Gillespie County, Texas — se strecoară mai discret în amintirile noastre.

Acest *self-made man* genuin care, copil fiind, văcsuia ghetе și, adolescent, lucrează deja pe șantiere de construcții, își datorează evoluția fondului inepuizabil de energie la lucru. Alegerea sa la Casa Albă ține tocmai de faptul că reprezenta americanul cinstit, dotat cu respectabilitate ideologică prin moderație a spiritului, îndrăgostit de principii morale pe care s-a străduit să nu le trădeze prea mult; oferea astfel imaginea unui om obișnuit, liniștit și care inspiră încredere, dînd Americii imaginea sa de normalitate. Acest gen de bărbați se uită, dar nu înseamnă că sînt mai puțin utili societății.

ANTOINE-LAURENT LAVOISIER

Creatorul chimiei moderne poartă amprenta unei conjuncții Soare-Saturn în Fecioară (Paris, 26 august 1743).

Cele cîteva trăsături de caracter pe care i le cunoaștem nu o trădează; se spune, într-adevăr, că era cinstit, loial, prudent, metodic și strict.

La antipodul gîndirii filozofice și simbolice a alchimiei, nu admite alte rațiuni decît cifrele, greutatea, măsurile volumelor. Întreaga sa filozofie se limitează la înregistrarea balanței: să cîntărească, să măsoare, să găsească greutatea (*nimic nu se pierde, nimic nu se creează*).

Inteligența sa simplificatoare îl determină să abandoneze elementele (pe care epoca sa nu le mai înțelegea) ca să nu mai păstreze decît corpurile simple și compușii lor. Sînt cunoscute descoperirile care i-au adus celebritatea: descompunerea și recompunerea apei, explicarea combustiei, a respirației... Îi datorăm în special faptul de a fi organizat *metoda* care a permis noi descoperiri. Este totodată autorul unei *terminologii chimice* în care a fixat limba și spiritul chimiei moderne.

LUDOVIC AL XVI-LEA

Ascendentul, Soarele, Mercur și Marte (în conjuncție în Ascendent) se aflau în Fecioară la 23 august 1754, ora 6.25, cînd se naște la Versailles viitorul rege Ludovic al XVI-lea.

Caracterul său este cunoscut: cinstit, conștiincios, meticulos, scrupulos, timid, nehotărît, șovăielnic... I se cunoaște și pasiunea, caracteristică pentru Marte-Fecioară dominant: artele mecanice. Acest *rege meșteșugar* nu era niciodată mai fericit decît atunci cînd mînuia pila lăcătușului, ciocanul fierarului sau cleștișorul ceasornicarului.

Se știe și că a dat exemplu ca cea mai econoamă ființă pariind *un scud* la o cursă de cai!

Cînd, la douăzeci de ani, află că a devenit rege, este cuprins de o reacție tipică de Fecioară timorată. Fața îi este scăldată în lacrimi și, căzînd în genunchi, strigă:

O, Dumnezeu, ce nenorocire pe capul meu!

Complexul de inferioritate îl va urmări pînă la capăt. Îl exprimă în orice ocazie. Cînd Malesherbes se retrage, spune, luîndu-și rămas bun de la el:

Ești mai fericit decît mine, poți abdica.

Acest mărunț nativ din zodia Fecioarei, nedesăvîrșit, va fi supus destinului pînă la sfîrșitul tragic.

JEAN-FRANÇOIS MILLET

Deși are Soarele în Balanță (Gréville, departamentul Manche, 4 octombrie 1814, ora 20), Millet este tipic Fecioară prin conjuncția Venus-Jupiter-Marte care ocupă zodia, în trigon cu Saturn.

Pictorul își demonstrează apartenența la natura acestui semn de pămînt prin viața sa de țaran pustnic și numeroasele sale schițe cu pămînt proaspăt arat.

Dar mai tipic este *universul interior* pe care îl exprimă tablourile sale. Într-adevăr, sîntem în plină a șasea zodie: personajele din compozițiile sale îndeplinesc în general munci anevoioase. În scenele cîmpenești, țărani și seamănă, vîntură, altoiesc, se dedică ocupațiilor zilnice, aplecați asupra pămîntului pe care îl cultivă (*Rugăciunea, Țărani legînd snopi, Les Glaneuses...*).

Van Gogh a scris: „M-am gîndit la țărani și Millet; par pictați cu pămîntul pe care îl înșămîntează.”

JEAN-PHILIPPE RAMEAU

Venit pe lume în Dijon, la 25 septembrie 1683,¹ Rameau se prezintă sub o conjuncție centrală Venus-Jupiter în Fecioară, cu stăpînul Mercur în Balanță, în compania Soarelui. Este așadar un tip *Fecioară-Balanță*, avînd deasupra sa un Saturn puternic.

Portretul care i s-a făcut o confirmă limpede: o discreție din cauza căreia prima parte a vieții sale este necunoscută, un caracter greu de manevrat care face totul cu seriozitate și fără să mizeze pe talent, o oarecare rigiditate, simț al economiei care a fost considerat avaricie și, mai mult, o modestie excesivă:

Am urmărit spectacolele de la vîrsta de doisprezece ani, n-am lucrat pentru operă decît la cincizeci și nici atunci nu mă credeam în stare...

Iar cînd bărbatul acesta strîmătorat vede ce primire proastă s-a făcut operei *Hippolyte și Aricie*, scrie:

M-am înșelat. Am crezut că pasiunea mea va reuși și văd că nu-i deloc așa. Dar altul n-am și nu voi mai compune opere.

Cel care a fost denumit „Newton al armoniei” era făcut înainte de orice pentru studiu și meditație, mai mult decît pentru viața în societate; uneori este

¹ Actul oficial nu pomeneste nimic despre naștere, dar este știut că, de obicei, dacă în certificatele de botez nu se menționează „născut în ajun” sau „născut în cutare sau cutare zi”, înseamnă că ziua botezului e și cea a nașterii.

considerat tot atît savant cît și artist iar el însuși pretindea să fie socotit printre filozofii epocii sale. Într-un cuvînt, e un gînditor, iar știința sa îi va dirija inspirația la fel cum îi va prezida edificiul muzical.

La vremea cînd abordează muzica, domnea în învățămîntul muzical o dezordine de necrezut, un maestru interzicînd ceea ce altul autoriza. Nu se înfîlesc decît rețete empirice de scriere muzicală înșirate la întîmplare unele după altele, fără să urmeze vreun fir conducător. Cum să fie mulțumit acest spirit metodic și care raționează cu o asemenea stare de lucruri? Dragostea de ordine îl îndeamnă să pună într-o formă clară rezultatele dobîndite. Dacă scrie o melodie, vrea să și înțeleagă ceea ce creează:

Ar fi deci de dorit să se găsească pentru teatru un muzician care să studieze natura înainte de a o zugrăvi și care, prin știința lui, să știe să aleagă culorile și nuanțele ale căror raporturi cu expresiile necesare să fi fost lămurite de spiritul și gustul său.

Ca să-și stabilească metoda și să-și statornicească muzica, înțelege să revină la Natură, concepută ca un sistem de legi abstracte. Ceea ce caută el este un principiu de necombătut pe care să-l pună la baza unei teorii. Teoreticianul Rameau găsește acest principiu în rezonanța unei corzi sonore care să dea, cu sunetul principal, armonice ale acelui sunet. Demonstrează raporturile dintre armonie și tonalitate și se preocupă de determinarea expresiei particulare a fiecărui acord. Astfel, această demonstrație a principiului armoniei îl determină să stabilească concepția contrapunctică modernă.

Reforma „ramistă” a fost primită cu răceală și, mai mult, la fel au fost considerate operele compuse de autorul ei:

De-i frumos ce-i dificil,

Rameau-i om de mare stil.

Dară de-i...

Adepții lui Lulli îl acuză că face o muzică geometrică. Cu toate acestea, arta sa gîndită își așază contrapunctul pe o bază armonică bogată (Fecioara se pune în slujba Balanței care este armonie), iar dacă Rameau s-a priceput atît de bine să fixeze principiile armoniei clasice, el datorează acest lucru, în mod simbolic, înfîlîirii dintre Venus (arta) și Jupiter (legislația) în zodia Fecioarei. Aceeași configurație precisă se regăsește pe harta cerească a lui Boileau, legislatorul Parnasului. Și dacă se poate face o apropiere între un muzician și un om de litere, trebuie să recunoaștem că aceștia doi sînt bine aleși...

CHARLES-FERDINAND RAMUZ

La 24 septembrie 1878, ora 23.45, la Lausanne, se naște Ramuz: deși Soarele tocmai a intrat în Balanță, Fecioara este predominantă, ocupată de cinci aștri: Luna, Mercur, Venus, Marte și Uranus.

Ramuz, caracterizat de zodia Fecioarei, se recunoaște sub aspectul romancierului considerat regionalist:

Am totuși nevoie de un pămînt, altfel m-aș simți pierdut.

Un colț de lume este suficient ca să-i hrănească inspirația, din moment ce tot ce vrea el este să cuprindă *totalitatea în ceea ce nu este decît o infimă parte a ei.*

Dar semnul Fecioarei este reprezentat și de romancierul vieții țărănești. Ramuz are gusturi destul de plebeiene, iar simpatia sa se îndreaptă spre oamenii simpli, meșteșugari și țărani:

Accept o viață săracă, numai să mă pot exprima în întregime.
Este deci făcut să evoce muncile și zilele, poezia vieților lipsite de o istorie; să descopere, cu grija respectării unui realism strict, ceea ce dă preț *zilelor oamenilor mărunți*¹; pe acești țărani, viticultori, pescari Ramuz ni-i înfățișează în toate amănuntele minuțios observate ale traiului lor anevoios. Prin aceasta, aparține fără dubii rasei zodiacale a celui de-al șaselea semn.

CARDINALUL DE RICHELIEU

Paris, 9 septembrie 1585, ora 9.34: nașterea lui Richelieu, Soarele și Mercur ocupă Fecioara, în timp ce Ascendentul se află în conjuncție cu Marte în Scorpion. Am inclus acest tip *Fecioară-Scorpion* printre nativii reacționali din Fecioară, fiindcă prezintă mai multe trăsături opuse decât clasice, dar la fel de bine ar putea să fie considerat un nativ ambivalent din Fecioară.

Era un mare colecționar de tablouri, iar castelul său a devenit locuința cea mai minunată din Franța.

Se poate spune că voința, tipică pentru un Scorpion, a acestui mare om de stat s-a pus în slujba scopurilor Fecioarei, în măsura în care a făcut din autoritatea regală personificarea vie a salvării publice și a interesului național. Politica sa a constatat, în mod esențial, în a distruge (Scorpion) elementele neunificate ale regatului: protestanți, independenți și puterea amenințătoare a casei de Austria; de asemenea, în intenția (Fecioară) de a reglementa, a disciplina, a organiza toate forțele naționale sub conducerea principiului monarhic.

Ludovic al XIV-lea nu a făcut decât să-i continue politica. În această ordine de idei, se pot descoperi ciudate afinități între harta cerească a lui Richelieu, a Anei de Austria și a lui Ludovic al XIV-lea. Cele trei personaje au în comun patru poziții suprapuse în zodiac, dintre care, ca să spunem așa, cea a Soarelui (sînt născuți, respectiv, la 9, la 21 și la 5 septembrie), a lui Mercur și a lui Venus. Tabelul următor este ilustrativ:

	Soare	Mercur	Venus	Marte	Lună	Saturn	Jupiter
Richelieu	16° Fecioară	25° Fecioară	3° Leu	1° Scorpion			
Ana de Austria	29° Fecioară	26° Fecioară	13° Leu	1° Leu		7° Scorpion	
Ludovic al XIV-lea	12° Fecioară	24° Fecioară	4° Leu		5° Leu		2° Scorpion

Se știe că Richelieu a curtat-o pe Ana de Austria, care îl evită. Dar, cine știe dacă...? Să fi fost oare Richelieu tatăl adevărat al lui Ludovic al XIV-lea? Desigur, astrologia nu ar putea da, în această împrejurare, un aviz categoric, dar, în fața unor suprapuneri absolut extraordinare, se pare că „probabilitatea” acestui fapt istoric este foarte mare...

PIERRE DE RONSARD

Născut la castelul Possonnière, în Vendômois, la 11 septembrie 1524, în zori de zi, Ronsard are Ascendentul, Soarele și Mercur în conjuncție în zodia Fecioarei.

¹ Unele dintre titlurile lui sînt evocatoare: *Sătucul, Argatul de țară, Slujnica dată afară, Tămăduirea bolilor.*

Nu încapă îndoială că este, în primul rînd, *solarian*. Are o statură înaltă și impozantă, o față frumoasă și maiestuoasă, fruntea lată, nasul acvilin și este de o noblețe constantă și solemnă. Îi place să fie reprezentat ca un Apollo și reunește în jurul său discipolii Pleiadei al căror șef este, precum Soarele înconjurat de sateliți.

Dar e un *solarian* din zodia Fecioarei, un prinț al Literelor disciplinat care leagă prestigiul propriei sale persoane de crearea unei literare: limba franceză.

Pe de o parte, cu Venus din Scorpion în trigon cu Luna și Neptun în Pești, se remarcă poetul elegiac al *Sonetelor, Odelor, Amurilor* inspirat din filozofia epicuriană a lui Horațiu. Este un mare îndrăgostit care savurează delicat bucuriile vieții și se împărtășește din natură.

De cealaltă parte, cu Saturn din Pești opus aglomerării din Fecioară, se remarcă poetul epic și, mai ales, bărbatul din *Epistole*, care își ia foarte în serios îndatoririle de cetățean, conservator și patriot, credincios regelui și Bisericii.

Această fire caracteristică pentru un nativ din Fecioară este pînă la urmă precumpănitoare: după ce a slujit cauza frumosului, se interesează cu pasiune de binele public, iar omul de litere se retrage în fața cetățeanului. Îl vedem atunci emoționat mai ales de suferința celor umili și indignat de spectacolul provinciilor sărace, pustiite de războaie. *Dojană poporului Franței și Discurs despre mizeriile acestor vremi* îi smulg cele mai frumoase strigăte acestui tip Fecioară-Pești:

*Văzînd plugarul trist și în gînduri pierdut,
Ba cum își trage, în lacrimi, văcuța la păscut,
Ba cum își poartă-n spate odrasle și pat,
M-am închis în odaie trei zile, înverșunat,
Și am pus pe hîrtie, muind pana-n minie,
A vremilor noastre cumplită urgie.*

Trăsătură caracteristică pentru Fecioară: la sfîrșitul vieții, Ronsard este obsedat de grija meticuloasă a reformei.

Un fapt tulburător: a fost criticat de nativul din Fecioară Boileau și reabilitat de semi-nativul din Fecioară Sainte-Beuve (acesta din urmă avea Luna în poziția exactă a Soarelui și a Ascendentului pe harta cerească a lui Ronsard).

LOUIS-ANTOINE DE SAINT-JUST

Șase aștri (Soare, Lună, Mercur, Marte, Jupiter și Neptun) sînt reușiți în zodia Fecioarei la nașterea lui Saint-Just, survenită la Decize, Nivernais, la 25 august 1767.

Cel care bate recordul prezenței astrale în zodie bate în același timp și recordul asemănării cu tipul ideal al nativului din Fecioară, clasic, purificîndu-i trăsăturile uneori pînă la caricatură.

La puritatea formelor antice adăuga — se spune — eleganța manierelor, un aer de gravitate, o ținută mîndră și rezervată și dădea pilda unei austerități în moravuri de care nu s-a dezis niciodată.

Celebrul revoluționar este de timpuriu preocupat de perfecțiune:

Am douăzeci de ani; am procedat rău; voi putea acționa mai bine.

Această exigență se regăsește în gândire: nu tolera nici o imprecizie și voia ca totul să se articuleze clar, totul să capete contururi luminoase și precise.

Ea este nu mai puțin manifestă în acțiunea sa, care face corp comun cu gândirea. Acțiunea ia chiar aspectul unei severități și al unei rigidități în atitudine, ambele fără egal.

La *Fête de la Fédération* din 1790 jură public să se devoteze libertății sau să piară, decât să uite de acest jurământ.

Nu numai că nu îl va uita, dar va dovedi, în preocuparea sa pentru puritate — incoruptibilitatea sa este pilduitoare — o voință implacabilă care va friza chiar rigiditatea sectarismului. La moartea lui Danton proclamă:

Fie ca tot ce a fost criminal să piară! Republica nu se face cu menajamente, ci cu o rigoare neîndurătoare, o rigoare inflexibilă față de toți cei care au trădat.

Ajunge pînă la urmă la o formă de fanatism împotriva tuturor elementelor impure, astfel încît își întemeiază republica ideală pe credința în Ființa supremă și pe practicarea virtuții:

...armele libertății nu trebuie atinse decît de mîini pure.

CLARA SCHUMANN

„Muncă, economie, fidelitate”: această deviză, care figurează în fruntea jurnalului intim ținut în „partidă dublă” de cuplul de muzicieni romantici Clara și Robert Schumann, ar putea la fel de bine să fie înscrisă pe o carte despre zodia Fecioarei. Putem fi siguri că deviza a fost scrisă la sugestia Clarei însăși, născută sub o triplă conjuncție Soare-Mercur-Venus în semn (Leipzig, 13 septembrie 1819), unde Robert își avea, de altfel, Luna, un al doilea punct de suprapuneri astrale între ei găsindu-se în Rac.

Acest cuplu celebru a prezentat o asamblare ciudată în care s-au asociat trăsăturile celor două semne zodiacale, reunind firea și cultura, spontaneitatea și perfecționarea, palpitarea sufletului și elanul spiritului. Frumoasa lor sensibilitate de Rac i-a mînat să-și construiască fericirea într-o lume închisă, alcătuită din intimitate delicată, aceea a cuibului și a familiei, într-un climat de tradiții mărunte în care cîntecul popular german se alătură privighetorilor, nopților, castelelor în ruină, malurilor Rinului... Dar acești sentimentali și-au fasonat fericirea și în cadrul tipic, pentru zodia Fecioarei, al bucuriilor pure și modeste; dragostea lor a fost trăită în cotidianul existenței de o simplitate burgheză, Clara cea realistă ținînd socotelile, organizînd viața de zi cu zi, îngrijind impecabil de casă. Iar jurnalul intim repetă cuvintele care mărturisesc o viață interioară bogată sub aparențele unei vieți banale în care nu se petrece nimic: *Puține evenimente, deplinătatea fericirii*. După drama și moartea lui Robert, această nativă din Fecioară va rămîne patruzeci de ani credincioasă amintirii nativului din Rac, marelui ei dispărut.

MAICA TEREZA

Se pot oare ignora imaginea cumplită a unei bătrîne în agonie, gemînd sub gunoaiile pubelei unde o aruncase fiul ei într-una din miile de mahalale

ale Calcuttei, și mîinile slabe și binevoitoare întinse spre ea, silueta plătindă cu corpul încovoiat, cu fața suptă și cu ochii încercănați de povara muncii? Este umila Maică Tereza împlinindu-și misiunea...

Sărăcie, castitate, supunere: aceste trei jurăminte pe care le rostise ca să devină călugăriță nu îi vor fi suficiente. Avea să-și părăsească ordinul călugăresc, să devină infirmieră și să-și înființeze propria Congregație a Surorilor Misionare ale Carității care va mai pretinde un al patrulea jurământ: ajutorarea devotată a tuturor dezmoșteniților.

Astfel putea să-și consacre total existența activă ființelor aflate în mizerie și, după exemplul simplității și al sfințeniei sale, să devină regina unei imense colonii zumzăitoare de albine lucrătoare menite să slujească în punctele cele mai fierbinți ale strîmtorării și nenorocirii umane, salvînd, îngrijind, ajutîndu-i pe cei aflați pe moarte... Cam peste tot în Lumea a Treia vor răsări școli, dispensare, clinici ambulante, adăposturi, case pentru muribunzi.

La nașterea ei, survenită la Skoplje, pe 27 august 1910 Soarele se afla la al treilea grad din Fecioară, în aspect cu Marte și Saturn.

LEV TOLSTOI

Caracterul marelui scriitor rus Lev Nicolaevici Tolstoi ne apare ca o excelentă ilustrare a semnului Fecioarei, pe care îl ocupau Soarele, Luna și Mercur la nașterea sa (9 septembrie 1828). Viața și opera lui pot fi considerate sub un dublu aspect, artistic și filozofic; cele două planuri se întrepătrund, dar nu ajung niciodată la o contopire totală.

Un aspect foarte tipic este dispunerea alternată, paralelă sau încălecată, a mai multor istorii, a mai multor romane care își răspund și se intersectează, ca pentru a forma o orchestrație simfonică în Roman. Astfel, varietatea combinațiilor dintre diferitele tipuri din fiecare familie, în legăturile care unesc pe unul din membri, de aproape sau de departe, cu personajele centrale, sînt practic infinite. Din complexitatea aceasta, din aglomerarea aceasta continuă de portrete, între care fiecare își are detaliile lui, între care uneori cel mai neînsemnat poate avea o mare importanță, autorul scoate întotdeauna efecte admirabile.

Se poate recunoaște aici darul observației, al nuanțelor, tactul, perspicacitatea atenției, dar și minuțiozitatea în munca scriitoricească, Tolstoi fiind un muncitor conștiincios și neobosit, care nu a ezitat să recopieze de șapte ori cele șapte volume din *Război și Pace*, corectînd de fiecare dată, citind cu voce tare. Pătrunderea riguroasă, analitică și realistă a vieții se dublează, pînă la urmă, la Tolstoi, de o aspirație religioasă care, dincolo de bunătatea și sensibilitatea sa foarte fină, îi luminează opera cu un fel de mistică stoică și platoniciană, care se putea deja ghici în numeroase fragmente din *Război și Pace* și care, foarte repede, va căpăta tot mai multă importanță în operele lui ulterioare.

La apogeul gloriei, Tolstoi realizează o nouă sciziune în stilul său artistic și în modul său de viață. Născut într-o familie aparținînd înaltei nobilimi, proprietar educat ca un mare aristocrat, dovedind în tinerețe dispreț față de persoanele de condiție mai modeste, scriind pentru o anumită aristocrație a literelor, iată-l schimbîndu-și brusc orientarea vieții. Valorile intrinsece ale Artei și Spiritului îi apar degradate, pentru că nu mai au nici un fel de comuniune cu poporul. Societatea privilegiaților, a bogaților îl scîrbește. Se străduiește să se

apropie de cei săraci, de cei umili; mintea sa va fi de atunci înainte preocupată să regăsească principiile educative, etice și religioase, care pot sluji societatea și permite oamenilor să cunoască pacea, în dragoste și solidaritate. Această nouă etapă din viața scriitorului este marcată de o orientare estetică diferită, în care se poate ghici preocuparea tot mai mare a lui Tolstoi: căutarea Credinței, dincolo de incertitudinile interioare care îl confruntă neconținut cu îndoiala și sentimentul absurdității vieții.

Această luptă, această tensiune interioară se desprinde din scrierile lui din cea de-a doua perioadă, când Tolstoi oscilează continuu între artă și viața morală; între muzica interioară și grija de a atinge un adevăr superior; în fine, între spontaneitatea naturală a inspirației și ideologia socialistă, prea raționalistă și teoretică spre a se integra în demersul artistic.

Tolstoi devine apostolul Adevărului, deoarece idealismul său filozofic și religios, ideile sale de reformă a structurilor sociale erau mai importante pentru el decât dezvoltarea Artei.

Nu spunea oare, în legătură cu misiunea sa spirituală și cu devotamentul său față de săraci și de țărani:

Caut să fiu logic și consecvent?

Și oare nu se simte, în orientarea aceasta, spiritul atît de tipic pentru semnul Fecioare? Tolstoi exprimă în acel secol al XIX-lea, în Rusia, curentele dureroase ale pasiunii filozofice în căutarea unei sinteze între idealism și ateism și a unui sistem social total reformulat. Inspirîndu-se din *Evangelie* și din mistica Indiei, vrea să întocmească un program de reformă și de reorganizare. Plecînd de la sine, ca să-și depășească profunda problemă personală, în antagonismul permanent, în dualitatea dintre caracterul său și viața sa socială, scriitorul atacă minciuna care descompune societatea.

Încă de la *Război și Pace* exaltase valoarea popoarelor și arătase superioritatea maselor combatante asupra celor ce se numesc șefi. Soldatul anonim pe cîmpul de luptă, acest fir de praf infim, mișunînd între viață și moarte, apare la Tolstoi în toată splendoarea sa, gata să-i țină piept lui Napoleon înșuși, adevărat purtător de cuvînt al forțelor invizibile ale lui Dumnezeu.

Dar iată-l pe Tolstoi bătrîn, considerîndu-și cu severitate viața, refuzînd definitiv să mai cultive literatura. Neagă orice valoare principiului artistic pe care l-a slujit cu atîta talent și conștiință. Nu-și va mai scrie decît jurnalul, care îi ușurează angoasa interioară, citeva articole, manifeste, ca *Scrisoare către țărani* sau *Despre mișcarea socială în Rusia*.

Visează să devină promotorul comunității creștin-evangelice în care să fie proclamată singura virtute demnă de om, Caritatea, acea dragoste de aproapele nostru care merge dincolo de orice sacrificiu. Ar vrea să atingă în acest univers de mizerii, de boli Adevărul și Justiția — fără de care Dumnezeu este inaccesibil.

Într-un spirit de asceză și de exigență, se supune disciplinei, dure pentru un om bătrîn deprins cu luxul, unei vieți simple, printre lucrătorii pămîntului.

În întreaga sa operă din a doua perioadă, Tolstoi tinde să instaureze împărăția lui Dumnezeu pe pămînt și nu trăiește decît erorile și îndelungile rătăcirii din propriul său comportament, notîndu-le minuțios, sever. Indecizie sau lipsă de energie; autoînșelătorie; precipitare; falsă rușine; proastă dispoziție; confuzie; versatilitate; nechibzuință... (*Confesiuni*)

BALANȚA

23 septembrie — 22 octombrie

FIINȚA

Iubirea de ceilalți / 294

Compensațiile oferite de Temis / 297

Plăcerea de a plăcea / 300

„Sîngele rău“ / 305

Tipuri mixte de nativi din zodia Balanței / 308

APARENȚA

Balanța și alte semne zodiacale / 310

Semnul căsătoriei / 311

Excelenți adjuncți / 314

EXISTENȚA

Mic dicționar de personalități din zodia Balanței / 316

Ființa

SIMBOLICĂ

Iubirea de ceilalți

În fiecare an la 23 septembrie, când Soarele intră în cel de-al șaptelea semn din Zodiac, Balanța, ne aflăm în mijlocul anului astronomic. Ca și la 21 martie, astrul trece la punctul zodiacal de întâlnire dintre ecliptică și ecuatorul ceresc, dar părăsește emisfera nordică și trece ecuatorul spre a intra în emisfera sudică. Acesta e sensul echinocțiului din Balanță care inaugurează toamna. Perioada de o lună în timpul căreia astrul zilei străbate zodia — de la 23 septembrie la 22 octombrie — corespunde, așadar, primei faze a toamnei.

Este inutil să ne raportăm la constelația *Libra*, pe care, uneori, e dificil s-o distingem de zodie sau să recurgem la ideea unei înșelătoare influențe stelare, aceea a incandescentului *Arcturus*, bunăoară. Gradul $180^\circ - 0^\circ$ al Balanței — este punctul median al Zodiacului: de la Berbec până la sfârșitul Fecioarei, s-a scurs un semiciclu; începe semiciclu opus care, la sfârșitul Peștilor, va întâlni primul semn zodiacal într-o mișcare ciclică perpetuă.

Pentru astrolog, ceea ce contează e momentul specific. Echinocțiul de toamnă aduce cu el echilibrul dintre zile și nopți, ca și la începutul primăverii; dar talerele balanței înclină în sensul opus: după triumful zilelor asupra nopților, urmează lentă instalare a lumii nocturne, egalizată de declinul lumii diurne. Căldura și lumina sînt în descreștere. Nu degeaba, Soarele este „slăbit”: toamna înseamnă asfințitul.

În natură, ultimele fructe coapte se desprind din pomii ale căror crengi se despoaie; ca o prefigurare a unei perioade de destindere, de repaus, de pace, cînd formele exterioare și valorile obiective se retrag treptat în fața vieții interioare. Între Berbec și Fecioară am asistat la desfășurarea întregului ciclu al vegetației, de la germinarea grăunței, pînă la culegerea spicului. La capătul acestui semiciclu, materia și-a atins ținta în desăvîrșirea substanței. Cu zodia Balanței începe procesul invers: declinul lumii organice, dar și, o dată cu reîntoarcerea substanței în esență, *avîntul lumii spirituale*. Iar echinocțiul, punct median, semnifică echilibrul dintre edificiul construit și forțele care îi pregătesc năruirea.

Ascensiunea „forței nopții”, victorioasă în fața „forței zilei”, formează ideea esențială a acestei noi orientări. În anotimpurile cu zile lungi, natura în plină extroversiune acționează neobosit; cînd zilele scad, viața se retrage și trece din exterior în interior, parcă spre a prinde noi puteri. Dar, paralel cu o toamnă exterioară triumfă o primăvară interioară; asfințitul anual al Soarelui este compensat de o auroră: cea a planetei *Saturn*, „exaltată” în zodie, și punînd astfel în evidență valorile de desprindere, despuiere, renunțare. Vom putea

spune că ruperea echilibrului zi-noapte în favoarea principiului obscur duce la *coborîrea spiritualului în material*.

Trebuie să admitem că nu se putea face o alegere mai bună pentru a reprezenta acest al șaptelea semn zodiacal: o Balanță cu un braț și două talere; nu contează dacă acestea stau în echilibru sau nu. Hieroglifa o stilizează cu două linii orizontale paralele, dintre care cea din partea superioară are deasupra ei un semicerc central.

Brațul care leagă între ele cele două talere în echilibru conține toată gîndirea profundă a zodiei. Raport de echilibru între două aspecte alternante, opoziție a contrariilor sau asociere a lucrurilor complementare: principiul constă în punerea față în față a doi poli opuși care se mențin antagoniști atît timp cît cele două elemente nu-și găsesc unitatea comună, dar care ajung la unirea laturilor complementare în clipa cînd descoperă centrul, respectiv punctul median al brațului. Trebuie deci să se găsească „justa măsură” care animă dinamica termenilor aflați în prezență. Dualitatea, despărțirea, partajul, echilibrul, unirea sînt produsele, ratate sau reușite, ale acestei structuri.

Putem observa că, pornind de la începutul zodiei Berbecului, Balanța este primul semn zodiacal care are un punct opus: Berbecul. Este față de acesta ceea ce reprezintă antiteza față de teză. Berbecul înseamnă animalitatea focului originar, domnia așa-numitului *struggle for life*, elanul primitiv al primăverii, alcătuit din impulsivitate creatoare. În fața acestui instinct brut se situează domnia echilibrată, proporționată, ajustată a Balanței, ale cărei talere egalizează motorul și frîna, elanul și constrîngerea. Aici, tumultul și violența fac loc destinderii, păcii, iar universului format din creste și unghiuri i se opune o lume de termeni medii, de măsuri, de semitonuri și de nuanțe. În această rafinare, ființa pierde fără îndoială orice urmă a adevărului ei prim, dar este adaptată, asimilată, umanizată.

De la intrarea în Berbec pînă la cea în Balanță s-au parcurs 180° : unghiul zodiacal s-a lărgit pînă la punctul său extrem; de acum înainte el se va restrînge, revenind la bază. S-a depășit deci o limită: aceea a Eului care se află la capătul dezvoltării și care acum trebuie să involueze, la fel ca forța solară care îl personifică. Nu se mai pune problema să se cucerească cel mai vast spațiu vital, ca în Leu, nici chiar, ca în Fecioară, să se atingă o perfecțiune clasică. Balanța inaugurează înțîlnirea cu egalii și introduce relația de la donator la donator; apare ideea de toleranță, de limitare, chiar de renunțare. Cu prețul unei împărțiri, s-a creat un schimb, s-a născut cooperarea socială.

Semnul aparține, de altfel, naturii subtile și eterate a Aerului, element al schimburilor, al contactelor și al legăturilor umane. Or, în triunghiul aerian al Zodiacului, el își are locul între Gemeni și Vărsător; există trei etape bine precizate: camaraderia școlară, legătura în pereche și fraternitatea universală; trecerea de la un „se” nediferențiat la „tu și eu” dialectizat, apoi, de la acesta, la „noi” colectiv.

În cursul primului semiciclu era vorba de înflorirea individualității; cel de-al doilea, care începe aici, va duce la integrarea personalității în marele tot. Conștiința socială își face apariția o dată cu acceptarea grupului și a schimburilor umane. Cooperarea s-a născut și își va găsi substanță în Scor-

pion și gândire în Săgetător, ca să ajungă la Capricorn o dată cu crearea organismului social, a statului. Utilizarea balanței duce la același drum: A cântări ceva nu înseamnă oare a-l evalua în funcție de o greutate-etalon, adică a-i stabili valoarea socială?

Dacă Eul din Balanță își acceptă căderea instalându-se la o valoare egală cu altul decât sine, el se simte curînd incomplet și încearcă atracția celui complementar cu el. Apare astfel beneficiul consimțirii la sacrificiul de Sine: asfințitul autumnal stîrnește primăvara interioară făcînd să se ivească sufletul în întîlnirea cu aspectul complementar ideal, acel „tu”: *Iubește-ți aproapele ca pe tine însuși*.

Acest semn se află sub tutela planetei Venus. Dar nu este vorba de Venus Genitrix din Taur, zeița pămînteană a beției dionisiace din îmbătătoarea lună mai. Este Venus Afrodita a trandafirilor toamnei, „ordonatoare” cerească a iubirii, a frumosului, a dreptății, a adevărului, inspiratoare a artelor. Ea este principiul dorinței primordiale, a atracției, zeița Nunților Sacre. Ea unește toate ființele și le apropie, mai puțin sub semnul atracției pasionale, cît sub cel al elanului spiritual în căutarea grației și a armoniei. Dacă zeița dragostei feminine este mama lui Eros care îi rănește pe muritori cu săgețile lui, înseamnă că Frumusețea pe care o întrușipează trezește în om dorința irezistibilă care se transformă în chinul de a o posedea și de a se uni cu ea, fie sub aspectul ei formal (frumusețea sensibilă), fie sub aspectul ei esențial (frumusețea intelectuală). Dar neoplatonicianul Plotin, marele filozof al astrologiei, a exprimat foarte bine aceste valori: Sufletul e Afrodita, iar Eros e actul sufletului cînd se înclină spre bine.

În ceea ce privește practica astrologică, valorile Balanței își au deci corespondența în cele ale astrului Venus; tendințele semnului capătă cu atît mai mult relief, cu cît astrul este predominant la naștere. La fel se întîmplă și dacă sectorul numit Casa a VII-a — omologia celui de-al șaptelea semn zodiacal cu al șaptelea sector — este ocupat de planete. Această Casă a VII-a reprezintă lumea care stă față în față cu subiectul, fie pentru a-l completa (asociații, colaborări, uniuni, căsătorii), fie pentru a i se opune (inamici declarați, rivali, adversari, lupte, obstacole, procese, divorțuri). Prin urmare, astrologul trebuie să țină seama de „complexul valorilor” — Balanță-Venus-Casa a VII-a — care formează un tot, o rețea de tendințe omogene și conexe.

Iată semnificația diferiților factori astrali în Balanță:

Soarele și Ascendentul în Balanță afirmă, subliniază semnul în stare pură, fără a-l particulariza.

Luna în Balanță dezvoltă sensibilitatea feminină a semnului care se materializează într-un suflet delicat, rafinat, îndrăgostit de armonie și de ideal (Chopin, Ludovic al XIII-lea, Manet, Maria-Antoaneta).

Cînd **Mercur** este în Balanță prevalează în mod esențial semnul sub aspect intelectual (Bossuet, Boucher, Erasm, Guizot, Lamartine, Meyerbeer, Necker, Nietzsche, Verdi).

Cu **Venus** în Balanță înfloresc aspirațiile afective și sensibilitatea aeriană, artistică sau estetică a semnului (Bizet, Bonnard, Cléo de Mérode, Couperin, Eleonora Duse, Hogarth, Lamartine, Marchiza de Montespan, Wilde).

Marte în Balanță este extrem de „slăbit”, se află în „exil”. Este devirilizat, dezarmat, depozat de forța sa ofensivă, condamnat mai mult sau mai puțin la neputință, dacă nu la înfrîngere (Cervantes, Henric al III-lea, Lermontov, Mendelssohn, Mérimée, Pétain, Paul Reynaud).

Jupiter în Balanță face să înflorească sociabilitatea semnului care se arată și mai suplu, conciliant și adaptabil, adesea pînă la oportunism; colaborator înăscut; caracter comod și fire fericită (Henric al IV-lea, Ludovic al XIII-lea, Ludovic al XVIII-lea, Watteau).

Saturn în Balanță afirmă valorile spirituale ale semnului în măsura în care îl duc la detașarea de sine în folosul universalului (Bossuet).

MITOLOGIE

Compensațiile oferite de Temis

În tradiția ezoterică, în sanscrită, Balanța marchează punctul de inflexiune unde se produce revenirea la *non manifestat*. Venus, care era strîns legată de Hermes-Mercur în Fecioară, devine instrumentul unei noi despărțiri în semnul zodiacal pe care îl guvernează; este începutul celei de-a doua părți a Zodiacului, perioadă de involuție. Tradiția pretinde că aici Buddha exterioriza acele Mana. La un anumit grad de evoluție a civilizației, după perioada primitivă a omenirii androgine, pe care o poate evoca semnul Fecioarei, a apărut reproducerea sexuată, pe care o va înfățișa simbolismul Scorpionului. Diferențindu-se cele două semne, Zodiacul primitiv cu zece semne a trebuit să facă loc Zodiacului actual cu douăsprezece, deoarece a intervenit aria de tranziție a Balanței.

Filozofia antică ne prezintă acest semn ca pe o veritabilă punte, numită Antahkarana, ce leagă *triplul ego* al personalității superioare de „zdreanța materială”. Este deci vorba de un echilibru între două talere, iar brațul acestei balanțe este omul total; unul din talere alcătuit din *Kama-Mana*, înclinînd spre Scorpion, reprezintă dorințele, iar celălalt, *Buddha-Mana*, tinzînd spre Fecioară, reprezintă latura spirituală. Iar această punte întrușipează, de fapt, mijlocul de a exprima în materie cosmică toate conceptele latente din gîndirea Creatorului. În fond, Buddha coboară într-un plan de viață pe care l-a creat el însuși, plan inferior acestui gînd de viață, dar în perpetuă comunicare cu el.

Se înțelege că, potrivit temei lor astrale, unii nativi vor găsi în ei înșiși posibilitatea de a efectua această integrare, în timp ce alții vor rămîne, toată viața, disociați, fără să realizeze un echilibru valabil.

Mai puțin numeroase, poate, decît la celelalte semne, miturile legendare sînt totuși frumoase și, totodată, foarte elocvente. Într-adevăr, cu atributele sale de Venus-Urania, aceasta domnește asupra zodiei; în general este reprezentată atingînd spuma valurilor doar cu vîrfurile picioarelor.

Legenda lui Adonis simbolizează cel mai bine trecerea la alt anotimp. Frumosul Adonis, fiul Mirrei și al lui Cinir, s-a născut în împrejurări dramatice, mama sa fugind pînă în Arabia de blestemul tatălui ei. Acolo, zeei, înduioșați

de situația ei, au metamorfozat-o în arbustul numit mirt. Or, la capătul gestației, arborele s-a întredeschis și nimfele pădurii au adoptat copilul și l-au ascuns în peșterile din vecinătate. Acesta și-a petrecut deci toată tinerețea vînd prin păduri și a ajuns astfel la Fenicia unde l-a întâlnit Venus, care s-a îndrăgostit imediat de el; spre disprețul celorlalți zei, ea a părăsit Citera ca să-l urmeze în pădurile de pe munții Liban. Apollo i-a văzut și l-a informat pe Marte. Acesta, gelos, a pornit în urmărirea lor. Diana, veghind asupra îndrăgostiților, a prevenit-o pe Venus care, îngrijorată, a vrut să-l împiedice pe Adonis s-o părăsească pentru a se duce la vînătoare. Dar, pe cînd aceasta dormea, Adonis a plecat și l-a întâlnit în drumul său pe Marte, care, metamorfozat în mistreț, l-a rănit la coapsă. Trezindu-se, Venus constată dispariția lui Adonis, pornește în căutarea lui și îl găsește orientîndu-se după urmele de sînge. Nu îl poate readuce la viață, dar transpune, cel puțin, culorile lui Adonis în deditei, flori proaspete de pădure.

Adonis era însă atît de seducător încît, ajungînd în Infern, a fost îndrăgît de Proserpina. Venus i s-a plîns lui Jupiter. Adonis ezita în alegerea uneia dintre ele (indecizia Balanței), iar Jupiter, foarte plictisit, a pronunțat o sentință de echilibru și conciliere: Adonis urma să petreacă șase luni în Infern și șase luni cu Venus pe pămînt, în păduri.

Astfel, în Antichitatea greacă toamna se deplîngea dispariția lui Adonis și declinul vegetației, apoi se celebra, primăvara, reînvierea lui în momentul trecerii Soarelui în zodia Taurului. Acest cult special reunindu-i pe Afrodita și Adonis s-a celebrat mai întîi la Atena și Amatunta; mai tîrziu a trecut și în Alexandria.

Totuși mitul zeiței Temis reprezintă atributele cele mai sigure ale semnului, în acord cu acea confruntare dintre cer și pămînt care îl caracterizează. Într-adevăr, Temis, fiica Geei și a lui Uranus, l-a avut drept frate pe Cronos iar drept nepot pe Zeus. Acesta, aflat mereu în căutare de noi concubine, a silit-o să i se dăruiască. A avut mai întîi trei fiice — Pacea, Echitatea și Legea —, apoi a fost și mama Moirelor și a Orelor. Vom regăsi aici numeroase simboluri legate de Balanță. Aceasta este, de altfel, unul din atributele zeiței Temis, Justiția, a cărei cheazășie de imparțialitate e faptul de-a fi legată la ochi. Legea reprezintă fidelitatea, Pacea, sensibilitatea, iar Echitatea, exactitatea, toate calități specifice ale Balanței. În ceea ce privește Orele, acestea sînt închipuite ca un cortegiu de fete tinere care se țin de mînă, executînd un dans ritmat. Ele deschid astfel porțile în fața Soarelui la fiecare reînnoire a anotimpurilor și în fiecare zori de zi.

Cît despre Moire, Parce la romani, se știe că ele țin „în balanță” toate destinele omenești. Desenele romane o arată pe Atropos, neîndurătoare, cu un ochi ațintit asupra horoscopului ținut de sora ei Lachesis, îmbrăcată, cu o rochie presărată cu stele și arătînd spre un cadran solar purtînd inscripția *Omnes vulnerant, ultima necat*, adică „Toate rănesc, ultima ucide!”. Astfel, la ora stabilită de horoscop, Atropos tăia cu foarfecele ei mari firul vieții pe care îl torsesc și depănase cea de-a treia soră, Cloto.

Vom menționa succint faptul că fabula a avut grijă să lege Balanța și de semnul precedent, de vreme ce, în Fecioară, am văzut-o pe Demeter cople-

șindu-și cu daruri soțul muritor, Triptolem, pe care îl însărcinase să răspîndească printre oameni semințele și uneltele, între care și plugul. Îl regăsim mai tîrziu pe Triptolem, devenit judecător în Infern, ținînd în mîini o balanță.

S-a spus, în legătură cu Racul, că una din cele patru stări ale conștiinței este „conștiința somnului profund”. Orientalii o situau în Balanță, ceea ce este în acord nu numai cu fabula despre Venus eliberîndu-l pe Adonis din Infern, dar și cu legenda lui Psyche. Găsim aici o trezire, o conștientizare pe care Psyche (sufletul), eliberată din somnul adînc al morții, este singura capabilă s-o conceapă în unitatea ei. De acum înainte se deschide o lume de senzații subtile, în care fiecare vibrație determină o reacție, și unde sufletul vigilent trebuie să fie întotdeauna atent la echilibrul său.

Venus i se plîngea într-o zi zeiței Temis de fiul ei Eros, care, spunea ea, rămînea tot un copil. Temis i-a arătat că Eros nu se va dezvolta decît dacă va avea un frate. Așa s-a născut Anteros. Iar nevoia aceasta de compensație este, de asemenea, reprezentativă pentru mitul Balanței. Unii văd în numele lui Anteros o transpunere a iubirii într-un fel o noțiune de antiubire. În realitate, el trebuie interpretat ca o „reflectare a iubirii” care s-ar putea numi „iubirea de celălalt” sau, mai degrabă, *iubirea pentru iubire*.

Eros a fost însărcinat de Venus s-o lovească pe cea pe care o considera o rivală cu săgeata de plumb simbolizînd distrugerea oricărei speranțe. Dar Psyche îl cucerește și el renunță s-o mai săgeteze; amîndoi se unesc într-o nuntă sacră săvîrșită în tenebre, deoarece el i-a interzis să caute să-l vadă și și-a luat, în acest scop, înfățișare de șarpe. Regăsim aici un simbol al Fecioarei, șarpele mercurian al cunoașterii unindu-se cu Psyche (curiozitatea sufletului), rămasă în întuneric. Dar ea, trezindu-se într-o noapte, în timp ce iubitul ei dormea (emanație a acelor Mana), a vrut să-și satisfacă în sfîrșit curiozitatea și a aprins o lampă. O picătură de ulei încins s-a prelins pe mîna lui Eros care a luat-o la fugă. Psyche a implorat-o atunci pe Venus să-i îngăduie să-l caute. Aceasta a fost mișcată, dar i-a impus o încercare: să ajungă în vîrfurile Turnului (cunoașterii) pe o scară abruptă, povîrnită, reprezentînd idealul. Disperată că nu-l găsește pe Eros, Psyche avea de gînd să se arunce din vîrf cînd s-a auzit vocea Turnului care a sfătuit-o să coboare pe același drum și să se ducă în Infern ca să descopere acolo cutia cu parfumuri a Persefonei. Astfel ea coboară atentă să-și mențină echilibrul și străduindu-se să nu se uite în jurul ei, ca să nu cadă în gol.

Împlinindu-și misiunea și aducînd cutia, dar mereu pradă îndoielii și curiozității, Psyche n-a mai respectat interdicția care i se impusese și a deschis cutia. Miresmele magice emanate din ea au cufundat-o pe loc într-un somn straniu și adînc din care nu a putut-o trezi decît Eros; acesta a obținut chiar de la Jupiter primirea lui Psyche în Olimp. Această imagine ne amintește că sufletul unui nativ din Balanță s-ar lăsa liniștit pradă somnului, numai ca să nu trebuiască să lupte.

PSIHOLOGIE

Plăcerea de a plăcea

Fericit copilul care se naște sub echilibrul perfect al brațului balanței ... spunea poetul latin Manilius. Situat în mijlocul Zodiacului, tipul Balanță se manifestă pe o claviatură psihologică ce îl menține la egală distanță între sunetele grave și cele acute, iar măsura sa este media. Dacă, în plus, constelația nu este disonantă, talerele sale interioare nu oscilează decât în cadrul nuanței indispensabile, echilibrul făcându-l egal cu sine însuși. Este așadar un personaj care nu se prea pretează la un portret pitoresc și mai puțin la nararea unui caracter dramatic. Dar aparențele nu trebuie să înșele: „ceea ce e viu” este întotdeauna atrăgător, oricare i-ar fi forma, iar universul subtil — fiindcă e armonios — al Balanței are aspectele sale atrăgătoare.

Un nervos sanguin

Dacă vrem să-i sesizăm substanța primă, ne trezim în prezența a două temperamente opuse care se echilibrează.

Acest tip autumnal se împărtășește vizibil din valorile specifice anotimpului său, care semnalează declinul manifestărilor organice și diminuarea elanului vital. Se simte aici prezența lui Saturn exaltat în această zodie. Un temperament nervos își face deci apariția sub înfățișarea obișnuită a unei firi delicate, fine. Corpolența poartă pecetea acestei subțieri vitale; în fața insuficienței de mușchi și de carne, întreaga încărcătură a vieții le incumbă nervilor. Contraponderea stabilizatoare a materiei nu amortizează destul șocul impresiilor, astfel că vibrațiile sensibilității dobândesc o anume acuitate. Brațul de balanță interior nu încetează deci să oscileze, ca și cum s-ar afla într-un echilibru instabil, și acuză cea mai neînsemnată variație, din interior ca și din exterior.

În plus, acest tip uman evadează din materie și exaltează ceea ce se eliberează din ea. Nu este ființa realității concrete: instinctiv, se desprinde de gravitate și de densitățile grosolane prin rafinamentul firii sale nervoase. Are nevoie de o viață cernută, iar epurarea materiei îi reduce realitatea la aspectele cele mai fine și mai aeriene. În fondul său saturnian datorat temperamentului nervos ajunge în universul unei firi venusiene care face din el și un sangvin atmosferic, merit să se împlinească, prin schimburi alcătuite din fluiditate, grație mediului ambiant.

Conjunția dintre dăruirea tinereții (Venus) și epuizarea vieții (Saturn) face din acest tip un nervos expansiv și în același timp un sangvin care și-a pierdut bogăția plastică, precum și culorile și abundența; el este simultan un sangvin îmbătrânit și un nervos juvenil. Îl vom vedea ezitând între spontaneitate și meditație, între părăsirea de sine și teamă, între chemare și retragere în fața vieții ...

Un sentimental

O funcție psihică principală îl orientează în viață: sentimentul. Lumea este sesizată prin activitatea sa predominantă, adică sub aspectul plăcerii sau al neplăcerii. Nativul trăiește cu obiectele și oamenii într-o relație care, mai presus de orice, îi este agreabilă sau dezagreabilă. „Simte” lucrurile înainte de a le înțelege, deoarece viața nu are preț decât în măsura în care intră în ea și sentiment. A trăi înseamnă pentru el a se simți în afinitate electivă, a iubi ...

Dacă Balanța înclină în partea extraversiunii, nativul se împlinește în simpatie; se simte legat de lume printr-o întreagă rețea de legături, de afecțiuni, și dă frâu liber elanurilor generoase care îl aruncă în brațele unui seamăn. Este sociabil, deschis, comunicativ, agreabil și adesea chiar de o gentilețe cu totul deosebită, ceea ce-i dă strălucire, un farmec discret și o grație naturală. Se hrănește din contactul cu ceilalți iar pasiunea sa însuflețește tot ce atinge prin căldura sa comunicativă. Știe deci să câștige inimile și să-și apropie oamenii, pe măsura nevoii sale de simpatie. Acest ospitalier este de altfel un spontan a cărui ospitalitate se extinde în evantai asupra întregului său anturaj, mai apropiat sau mai îndepărtat. Ajuns într-un loc nou, creează în jurul său atmosfera de schimburi care îi este necesară. Primejdia, pentru o asemenea fire care nu poate trăi fără afecțiune și contacte, este de a se lăsa absorbită de ființele de care se leagă și de a se supune prea mult influenței lor, molipsindu-se de atmosfera mediului în care se proiectează.

Dacă predomină talerul introversiunii, sentimentele sînt precumpănitoare, dar se emancipează oarecum de legătura lor cu obiectul care le inspiră și se subiectivizează. Intensitatea acumulată a pasiunii creează uneori în jurul acestui tip o atmosferă stranie. Acesta se concentrează asupra unei singure persoane, în loc să se extindă cu grație, ca în cazul extroversiunii. Dacă trăirile sînt mai intense, sînt în același timp și mai fragile, datorită neliniștii în care îl obligă pe nativ să trăiască; de aceea el se retrage, ca să evite duritatea lumii exterioare. Nativul este rezervat, tăcut, are o dispoziție mereu egală, ceea ce îi conferă un calm agreabil; dar suprafața sa aparent liniștită ascunde pasiuni acute cu o sensibilitate mai mult sau mai puțin dureroasă.

Pictorii Boucher și Watteau ilustrează cum nu se poate mai bine cele două tipuri de sentimentali. Cît despre Balanță, ea înclină spre extroversiune sau introversiune, în funcție de predominanța Soarelui sau a Lunii, a lui Jupiter sau a lui Saturn. Oricum, și la unul și la celălalt, nevoia de a-și deșerta inima domină, cu înclinația spre emoționare, iar sentimentul ajunge într-o lume în care delicatețea rafinată, blîndețea și bunătatea aduc pacea inimii: *În amurgul vieții noastre vom fi judecați după iubire* (Sfîntul Ioan al Crucii).

O făptură sociabilă

Există oare cineva mai sociabil decât el? Dacă tipul nostru este atît de omenos și exprimă acest lucru cu atîta tact, asta se întîmplă nu numai pentru că pasiunea îi umple sufletul, ci și pentru că legăturile lui cu lumea au ceva organic. Nu poate să nu-și simtă legătura cu celălalt ca fiind întemeiată din interior, „celălalt” trăind în sufletul său cu propria sa greutate pe care o pune în

balanță alături de a lui; de aceea poate să se pună atât de ușor în locul celui-lalt. Firul care îl leagă de lume trece deci prin centrul său interior; este așadar de înțeles că atitudinea sa îl face să aparțină societății și să se contopească în situațiile create. În consecință, e perfect adaptabil; în orice situație, învață în mod firesc să se acomodeze cu evenimentele, să se modeleze după împrejurări și să răspunde nevoii mediului și a momentului — așa precum o linie plină s-ar ajusta după un relief — cu toată suplețea ce îl caracterizează. Evoluind conform normelor și măsurilor admise, știe ce așteaptă colectivul de la el și are o mare capacitate de a opera armonios în grupul unde trăiește.

Simțul social îl împinge să adere, cu cea mai mare naturalețe. Această naturalețe, făcându-i și pe ceilalți să se simtă în largul lor, este expresia unei relații armonioase, care și-a găsit un teren propriu: oratorul și auditoriul său, îndrăgostitul și iubita sa ...

Instinctul social poate desigur să ia forme mai puțin fericite. Dacă tipul Balanță este atât de prevenitor și de plin de menajamente, e pentru că simte și o mare nevoie să placă, asociată cu „plăcerea de a face plăcere”. Desigur, nu face parte dintre acei care, oferind cadouri, „nimeresc întotdeauna alături”, fiindcă nu îl vizează niciodată pe celălalt: știe să facă plăcere. Dar această înclinație satisface adesea o dorință feminină de a fermeca, deoarece nativul cunoaște plăcerea de a seduce care nu rezistă nici unei femei frumoase, nici unui cuvânt de duh, nici unei „aranjări” a adevărului... Cel slab, care nu poate plăcea nici prin inimă și nici prin spirit, se va folosi chiar de artificii, mai cu seamă de artificii lingvistice. Se simte la el, ca o nevoie imperioasă, satisfacția de a fi laudat, apreciat, aprobat și nimic nu-l copleșește mai mult decât părerea favorabilă a celorlalți.

Justa măsură

Reglarea unei asemenea făpturi vine deci din afară, din nevoia profundă de a se simți în acord cu ceilalți. Este opusul originalului, al celui care se singularizează; nu se simte bine decât dacă este „în notă” sau în continuitate cu mediul.

Tipul Balanță face primii pași în învățarea concesiilor, în căutarea unui termen mediu și acceptarea unui compromis. Mai mult ca oricine, se acomodează cu defectele semenului său și duce toleranța până la un punct extrem. În plus, știe să ierte și o face cu atât mai ușor, cu cât iubește pacea. Înțelege să nu abuzeze de nimic și să acționeze într-un spirit de moderație. Important pentru el este să nu pară niciodată rău, să nu provoace nimănui nici cel mai mic neajuns. Întotdeauna e în căutarea unor soluții echitabile și a unui echilibru acceptabil pentru toți, prin punerea în practică a politicii de acorduri în spiritul dreptății. Balanța a devenit simbolul Justiției, dar efigia ei pune de obicei în prezență o balanță foarte mică și o spadă extrem de lungă... De fapt, nu există nimic sever și justițiar în grija sa de echitate, întemeiată pe un simțămînt moralizator, și nu pe o gândire punitivă; justiția sa „sentimentală” nu presupune niciodată ideea de maltratare: este un ideal uman spre care trebuie să tindă orice ființă.

Dacă acest tip își găsește echilibrul în raporturile de complementaritate, el are și o balanță interioară care îi reglează oscilațiile: unul din talere urcă atunci cînd celălalt coboară. La el, mai mult ca la oricare altul, orice acțiune își are replica într-o reacție echivalentă, și orice exces e compensat de un exces contrar, deși nativii se mențin îndeobște departe de excese. Plăcerea este proporțională cu neplăcerea pe care o suprimă; distracția este apreciată după muncă, la fel cum odihna este gustată după efort, prelungirea unei aceleiași stări aducînd cu sine plictiseala și dezgustul. Totul se compensează și nimic nu este perceput în afara alternanțelor indispensabile oricărui echilibru. Această reglare interioară este, ca să spunem așa, instinctivă; ea nu este comandată sau impusă în mod natural, chiar dacă nativul are conștiința de a-și cîntări în fiecare clipă actele vieții.

O voință zdruncinată

Nu încapă îndoială că tipul Balanță este, în deplina accepțiune a termenului, o ființă „de bunăvoință”. Dar nu degeaba se află Soarele în cădere în zodia aceasta: voința propriu-zisă e pusă la grea încercare.

Se situează exact la antipodul Berbecului, care propovăduiește lupta pentru viață, ca o ființă a aurorei care își contemplă întregul elan desfășurat în fața sa. Sub semnul crepusculului de toamnă, al împlinirii, al declinului vital, tipul Balanță se prezintă ca un decadent, elegant și rafinat, „de rasă aleasă”; are calitățile și defectele corespunzătoare. Gîfînd repede de oboseală, nu „rezistă” în fața obstacolului. Cei doi aștri care sînt „slabi” în zodie sînt Soarele și Marte (cădere și exil), adică planetele masculine, în timp ce feminina Venus e predominantă. Această polarizare convine femeii, care înflorește repede sub acest semn zodiacal; nu același lucru se înîmplă cu bărbatul, a cărui virilitate scade, în timp ce-i crește feminitatea. Ceea ce îi lipsește în primul rînd este forța de agresivitate combativă. Lipsit de mijloacele de atac, de un resort ofensiv, de o voință de afirmare, e opusul unui cuceritor și e înclinat să caute facilitatea. Dar deși nu știe să înceapă lucrurile, deși îi vine greu să se decidă să intre în acțiune, este, dimpotrivă, opusul Berbecului, care nu-și duce acțiunile pînă la capăt. Într-adevăr, are darul remarcabil să înflorească: *este cea ultimă rază de soare care face să se desprindă fructul de arbore*. De aceea, deși îi lasă pe ceilalți să i-o ia înainte la executarea unor lucrări grele, sosește la timp ca să finiseze opera și să-i dea nota justă care face din ea un lucru desăvîrșit. Își are deci locul în jocul vieții, iar rolul lui nu e neglijabil. Dar nu e mai puțin adevărat că nu luptă destul cu realul, în aerul liber al acțiunii, pe marile circuite ale vieții, cu soarele, ploaia și vîntul care dau substanță gîndurilor și trupului. Ființa aceasta, e adevărat, a luat alt drum, pe cel al fragilității: părăsirea voinței de putere în profitul raționamentului estetic, spiritual, care la o făptură slabă devine prețiozitate, rococo, sensibilitate mofturoasă...

În plus, ființa asta plină de bunătațe nu știe să spună nu. Amabilitatea proprie o dezarmează: are veșnic de făcut un serviciu, un hafîr, și nu vrea să înceteze să placă. Atunci, cum să enunțe un nu decisiv în fața celui care are un drept legitim sau care trezește simpatia? Morala sa amabilă este foarte des

vinovată, în măsura în care îl duce la sacrificarea intereselor personale. Or, deoarece este o persoană cu care te poți înțelege ușor, ești tentat să abuzezi. El trebuie deci să-și întărească apărarea ca să nu abdice de la personalitatea proprie, lăsându-se devorat de lume. Desigur, trăiește în bună înțelegere cu toți și acceptă, la nevoie, compromisuri dezavantajoase: ca să aibă pace. Și-a pilit unghiile, și-a încheștat dinții, și-a vîrît arma în teacă; agresivitatea, pe care și-o refulează mai mult sau mai puțin fiindcă îl sperie și o consideră nedemnă de etica sa, de idealul său uman îi dă de furcă. Dar un asemenea pacifism întemeiat pe refuzul instinctului îl duce prea des la defetism. Oscar Wilde a văzut corect: *Ne socotim generoși cînd împrumutăm vecinului virtuți al căror beneficiu îl scontăm...* Cînd nu vezi răul nicăieri, pacifismul e ușor. Dar dacă tipul Balanță vrea să se îmbogățească și să acceadă la o mai mare valoare, trebuie să se antreneze la un pacifism mai vigilent, mai voluntar, care nu se teme să înfrunte obstacolul: pacea este un echilibru care se cîștigă, o curcire.

Măgarul lui Buridan

Balanța tipului nostru e astfel alcătuită, încît în fața talerului impulsului se află cel al inhibiției: dorință și teamă, elan și reținere... Cum să nu fie șovăielnică voința sa? Nativul cîntărește, în toate argumentele pro și contra, și face un pas înainte și altul înapoi. Întotdeauna, spontaneitatea și reflecția, atracția și respingerea, sau invers, dar veșnic cei doi timpi contrari care tind să se anuleze împingîndu-l pe nativ la indecizie! Nimic nu-l pune mai mult în încurcătură decît să fie plasat în fața alegerii dintre două lucruri care îl tentează paralel, lucru frecvent. Uneori este un adevărat supliciu să-l vezi oscilînd între două tentații, fără să se poată decide.

Această situație psihică evocă tocmai cazul măgarului lui Buridan, la fel de presat de sete și de foame și plasat la distanță egală de o căldare cu apă și un maldăr de fîn; incapabil să se hotărască între a bea sau a mînca, în fața unei duble și egale atracții imobilizatoare, măgarul moare pînă la urmă de sete și de foame... Psihologul evocă tocmai „complexul măgarului lui Buridan“ în cazul persoanelor care cad victime atitudinii de indecizie prin ambivalență și sînt condamnate mai mult sau mai puțin la inacțiune. Evident, tipul Balanță este în mod special predispus la asta. Zodia îl produce atît pe nedecisul bogat, copleșit de motive și de propuneri pe care cu greu ajunge să le sintetizeze, cît și pe nedecisul sărac, imobilizat pe cele două biete note de pro și contra. Astfel devine făptura semitonurilor, a pozițiilor căldute, a atitudinilor „capră-varză“ care sfîrșesc pînă la urmă prin a-l plasa în general „între ciocan și nicovăla“. Este genul de eșec care îl amenință dacă nu reușește să-și asume rolul de arbitru sau să se situeze ferm de o anumită parte.

În conflict cu sine însuși în această dezbatere interioară, tipul Balanță trebuie să recurgă mereu la forța sa de arbitrare: sentimentele. Trebuie să lase sensibilitatea să vorbească pînă cînd va găsi drumul spre afinitățile sale electice. Abia după această liberă elaborare își află în sfîrșit centrul de greutate, condiție a victoriei. Ca să vrea, trebuie mai întîi să iubească...

Inteligența

Deși acest caracter este bun, e și slab totodată; dar deficiența voluntară e compensată de o inteligență deosebit de deschisă, care se străduiește să remedieze insuficiențele Eului.

Această deschidere a spiritului provine în special din darul „de a vedea și binele și răul“ atunci cînd se înfruntă două puncte de vedere. Înzestrat mai ales ca să compare, să cîntărească, să stabilească relații, să conchidă asupra unor măsuri de luat sau să facă apropieri, acest spirit are în primul rînd probitate; se vrea cinstit și imparțial.

Această dispoziție intelectuală duce la toleranță; ea produce spiritul conciliant care propovăduiește concordia; dar tot ea produce și spiritul „larg“ care caută *concilierea neconciliabilului* sau care admite mai mult decît ar trebui să admită.

Dar dacă acest spirit este înțelegător, el simte în același timp și o anume fervoare de comunicare; cînd are ceva de spus, simte și nevoia să se facă bine înțeles, exprimîndu-se limpede. Fiindcă, dacă trebuie să-i înțelegi pe ceilalți, este important și să știi să te faci înțeles de ei.

Această inteligență este deci neapărat *umană*. Se situează la fel de departe de fanatism ca și de nihilism; deoarece se sprijină pe sentimente, nu e dogmatică. Adevărul ei constă într-un sortiment de puncte de vedere; accede la ele făcînd împrumuturi diverse de la doctrine diferite și chiar opuse; reține propunerile și punctele de vedere, rotunjind unghiurile ca să poată asambla piese străine, care formează între ele o sinteză greu de acceptat. Dar va accepta întotdeauna să piardă o idee ca să salveze un om.

Mai este oare nevoie să adăugăm că inteligența aceasta produce liber-cugetătorii? Dar cît valorează oare libertatea de caracter? Acolo unde tipul inferior nu știe ce hotărîre să ia, sau încearcă să se eschiveze de la toate hotărîrile, tipul superior se străduie, într-un suprem efort, să sudeze gînduri pe care epoca sa le divide: Erasmi între Catolicism și Reformă, Bossuet — preot și cartezian — între Biserică și Galicanism.

FIZIC

„Sîngele rău“

Morfologie

Cu Balanța, sîntem departe de „tipul animal“ (ca Berbecul sau Taurul...) care se pretează la o caricatură. Prin absența unor caractere morfologice, acest semn zodiacal se apropie de o anume perfecțiune umană. Dar, totodată, ea ne scapă oarecum; cu atît mai mult, cu cît semnul acuză pînă și cea mai neînsemnată greutate a unei prezențe planetare, într-atît încît se retrage în spatele ei sau este deformat de ea.

Cînd „influența“ sa nu e alterată, Balanța este recognoscibilă ca tip Venus-Saturn (sau Saturn-Venus). Venusianul acesta și-a pierdut virtuțile pri-

măvăratice care se exprimau în Taur printr-o înflorire senzorială și carnală. Saturn conține un venusian astenic în nota rafinată a unui temperament nervos. Este așadar triumful *liniei*, al *zvelteței*, al *eleganței rafinate*.

Febrilul Van Dyck ne-a oferit o omenire Balanță în personajele sale cu siluete subțiri, flexibile, de o suplețe aristocratică. Penelul delicatului Watteau reproduce același univers. La femeie, elegantele de la marile premii și manechinele constituie tipul ideal al semnului. Marchiza de Montespan, Contesa Du Barry, Cléo de Mérode, Eleonora Duse, Ingrid Bergman... reprezintă linia principalelor native din Balanță dintre celebritățile și vedetele zodiei.

Ceea ce domină cel mai adesea la tipul Balanță este fața ovală cu trăsături regulate, trupul bine proporționat cu forme suple și nuanțate, profil sinuos, un ansamblu general armonios. Tenul este de culoare deschisă, pielea mătăsoasă, expresia blândă, amabilă, zîmbitoare sau veselă.

Bărbatul poate să prezinte un aspect puțin efeminat. Dar și la el cea mai neînsemnată notă planetară modifică întreaga fizionomie, iar portretul lui Henric al IV-lea, Balanța jupiterizată cu fața voioasă, nu are nimic comun cu cel al lui Erasm, Balanța saturnizată cu fața brăzdată de contracții...

Mers și mimică

Distincție rafinată, grație și armonie, iată stilul mersului la tipul Balanță. Mereu aceleași calificative ne revin sub pană, dar gestul corpului și mișcarea sufletului nu fac decât una când nativul este pur și total. Asistăm la o liberă desfășurare a sa în ambianță, cu gesturi destinse, mișcări care trasează curbe sau ovaluri, atitudini înclinate, moleșite.

Vestimentație

Femeia din Balanță e regina eleganței! Desigur, la fel cum venusiana nu este neapărat frumoasă, nici Balanța nu are neapărat o eleganță naturală. Dar ajunge ca Venus să se exprime liber și femeia din această zodie este cea mai frumoasă întrupare a grației feminine.

Vrea să placă, vrea să farmece; drept urmare, își îngrijește toaleta cu cochetărie. Instinctul ei feminin are dificultăți să-și împodobească drăgălășenia naturală; are simțul armoniei liniilor și culorilor și nu comite greșeli de gust. Este atrasă de tonuri nuanțate și tandre, de culorile puțin șterse, gri-bleu, verde pal, roz stins... Are darul de a sorta ansambluri, de a armoniza rochia, încălțăminte, geanta... Îi plac parfumurile discrete și este adesea avantajată de părul lung care se unduiește liber.

Bărbatul din Balanță este înclinat să-și feminizeze toaleta și devine ușor un elegant, un monden, un snob. Dar universul masculin al semnului nu se oprește, din fericire, la Oscar Wilde!

Sănătate

Ca și toate celelalte atribute, sănătatea Balanței este influențată, la plecare, în privința constituției, de cele două planete preponderente: Venus, în do-

minație — tip sangvin și Saturn, în exaltare — tip nervos. Expansiunea sanguinului (Venus și semn de aer) este astfel oarecum frînă și duce la un echilibru venusian care conferă o grație specială celor mai mărunte gesturi și mișcări. Dacă, într-un salon, un mers suplu și dănuitor atrage atenția, sînt șanse mari ca el să aparțină unei venusiene din această zodie.

Echilibru fizic ce pare ușor de păstrat dacă psihicul se asortează cît de cît cu el. Într-adevăr, nativul atinge destul de repede această stare dezirabilă și se îndreaptă instinctiv spre ea. Dar una din calitățile esențiale care se cer, în fizică, de la o balanță, este sensibilitatea. Aici, ea riscă ușor să exagereze, iar sănătatea, drept urmare, să fie alterată. Pe plan sangvin, între circulația arterială și cea venoasă se stabilește un echilibru necesar; pe plan nervos, îl regăsim între cele două sisteme antagoniste care sînt vagul și simpaticul. Cît despre interdependența dintre sistemul nervos și cel circulator, se cunoaște efectul emoțiilor asupra paloarei sau a roșeții feței, în răcirea extremităților, ca să nu cităm decât un aspect destul de spectacular al chestiunii. Știința actuală tinde să dea explicații fizico-chimice constatărilor psihosomatice. Astfel, mecanismele delicate, cum ar fi cele care asigură constanța în ceea ce privește pH-ul a sîngelui și a lacrimilor sau în ceea ce privește rezerva alcalină își văd funcționarea perturbată de cauze morale. Este evident că acestea induc creierul să comande eliberarea „mediatorilor chimici“, la nivelul terminațiilor sau al rețelelor nervoase. Este suficient ca sensibila noastră Balanță să fie supraîncărcată: unul din talere se înclină, echilibrul este distrus! În fond, e literal sinonim cu expresia populară „a-și face sînge rău“.

În caz de boală, un anturaj armonios, de preferință venusian (prezența florilor, a trandafirilor mai ales, sau a unor obiecte plăcute), o atmosferă de simpatie în calm și repaus sînt remediile cele mai eficiente. Constatarea medicrității curente, contactul cu persoane neîngrijite creează un dezgust generator de descurajare. Uneori, de altfel, nativii dau impresia că demisionează, că practică politica struțului ca să nu vadă ceea ce le atinge concepția despre echilibru și se repercutează asupra sănătății lor. În schimb, simțul acut al dreptății îi îndeamnă să încerce să răspîndească în jurul lor buna impresie pe care știu că o merită. Certitudinea de a fi socotiți amabili, afectuoși, devotați și fermecători, chiar încîntători, este pentru ei un puternic motiv de satisfacție și, drept urmare, de echilibru. Îi înțelegem astfel pe mulți dintre ei care mărturisesc cu dragă inimă că medicul lor este mai curînd un medic al sufletului, și, spre deosebire de nativii din Fecioară, îl schimbă foarte greu.

Organele excretorii, și anume rinichii, riscă să fie puși în cauză și, în orice caz, vor trebui supravegheați. Tot ce i-ar putea ajuta să-și îndeplinească funcția sau să favorizeze eliminări suplimentare este recomandabil. Rezistența fizică poate fi mărită prin mișcări de ritmică educativă (de esență venusiană), prin masaje. Sporturi bine alese — patinaj, tenis, baschet — sînt de asemenea foarte recomandate.

Alimentația trebuie supravegheată de aproape. Menținerea pH-ului organismului postulează și evitarea fructelor prea acide și a apelor minerale foarte alcaline; în schimb, merele dulci și fructele oleaginoase sînt foarte recomandate. Nativii sînt mai dispuși să reacționeze favorabil la o cură termală bine

aleasă, decît la folosirea unui remediu chimic capabil de retroacțiune pe celălalt taler al balanței.

Analizele biologice le vor fi de mare ajutor ca să regleze metabolismul esențial, cel al apei. Iar echilibrul sării va fi preponderent la ei. Este evident, de asemenea, că alcoolul nu poate să le fie decît foarte nefast. Pielea este oglinda sănătății, în special pielea feței. Agenții interni și externi de dezinfecție, de eliminare și de curățare a tenului pot să concure la starea bună a sănătății, ca și la o temperatură cît mai constantă posibil.

Tipuri mixte de nativi din zodia Balanței

Ne cunoaștem semnul solar și ne putem cunoaște semnul Ascendent. Valorile celor două semne se combină pentru a individualiza formula psihologică a fiecăruia. Definim în cele ce urmează această asociere specială.

BALANȚĂ-BERBEC *Ascendent Balanță și Soare Berbec*
sau *Soare Balanță și Ascendent Berbec*

E un caz de bipolaritate psihologică și uneori chiar de disociere psihică. Se produce un joc basculant între o fire autumnală, cea a Balanței, alcătuită din sociabilitate, moderație, blîndețe, împăciuire, nuanțe... și o fire primăvărată, cea a Berbecului incandescent și uneori incendiar, format din violență, revărsări și excese... (Drieu la Rochelle, Gogol).

BALANȚĂ-TAUR *Ascendent Balanță și Soare Taur*
sau *Soare Balanță și Ascendent Taur*

Dubla dominantă venusiană face să predomine un caracter amabil, docil, vioi, sociabil, armonios. El se afirmă fără să înfrunte opinia, dar urmează panta facilității. Simț estetic sau artistic; pacifism (Boucher).

BALANȚĂ-GEMENI *Ascendent Balanță și Soare Gemeni*
sau *Soare Balanță și Ascendent Gemeni*

Elementul Aer triumfă în această asociație care produce o fire vibrantă, comunicativă, suplă, mobilă, conciliantă, sensibilă la opinia celorlalți și la obiceiuri. Nativul se pliază, menajează susceptibilitățile, fără însă a-și abandona modul de a gândi și de a acționa. Simte nevoia să-și realizeze armonia spiritului lăsînd să înflorească afinitățile (Verdi).

BALANȚĂ-RAC *Ascendent Balanță și Soare Rac*
sau *Soare Balanță și Ascendent Rac*

Fire în primul rînd sentimentală și feminină, împărțită între gustul intimității filiale, al vieții de cămin și atracția societății, a mondenității. Caracter abordabil, dar cu o voință nedecisă, șovăielnică, veleitară. Aspirațiile intime și nevoia de exteriorizare caută un echilibru armonios și traduc două curente suprapuse ale sensibilității: melodia interioară care curge tăcută și ființa epidermică vibrînd la unison cu lumea exterioară (Bergson).

BALANȚĂ-LEU *Ascendent Balanță și Soare Leu*
sau *Soare Balanță și Ascendent Leu*

Este, prin excelență, o constelație de extroversiune și de sociabilitate, iar exteriorizarea se produce cu respectarea formei, a armoniei, a frumuseții. La unii, capătă caracterul eleganței și al mondenității; la alții, se orientează spre estetic și expresia artistică. Voința se exercită cu suplețe, se impune cu simpatie (Lorenzo Magnificul).

BALANȚĂ-FECIOARĂ *Ascendent Balanță și Soare Fecioară*
sau *Soare Balanță și Ascendent Fecioară*

Această constelație îmbină valorile de echilibru, armonie și grație cu cele de control, disciplină și ordine. Personalitatea aspiră la îmbinarea raționalului cu sensibilul; își raționează sentimentele și își sentimentalizează rațiunea. Caracterul este echilibrat, îndrăgostit de justa măsură, serviabil și înțelegător (Diderot, Rameau).

BALANȚĂ-SCORPION *Ascendent Balanță și Soare Scorpion*
sau *Soare Balanță și Ascendent Scorpion*

Sensibilitatea este dureroasă la această fire emotivă și chinuită, îndrăgostită de echilibru și de armonie și totuși frămîntată de pasiuni surde care îi subminează eforturile. Seninătatea, cînd există, nu este decît de suprafață, fiindcă furtuni invizibile se urzesc în viața sa interioară, sau izbucnesc la lumina zilei și îi răscolesc existența (Géricault, Villiers de l'Isle-Adam).

BALANȚĂ-SĂGETĂTOR *Ascendent Balanță și Soare Săgetător*
sau *Soare Balanță și Ascendent Săgetător*

În întîlnirea aceasta se asociază cel mai des valorile sociale și valorile morale; aspirația spre lume este amplificată de elanul moral sau spiritual iar simțul social e expresia unui ideal sau a unei etici. Caracterul este marcat de generozitate, grandoare, noblețe (Gandhi, de Gaulle, Bossuet, Lanza del Vasto).

BALANȚĂ-CAPRICORN *Ascendent Balanță și Soare Capricorn*
sau *Soare Balanță și Ascendent Capricorn*

Cele două individualități care compun personalitatea sînt nepotrivite. Cel mai adesea se observă la nativ o latură frivolă, ușoară, superficială, mondenă..., care se delimitează de o latură serioasă, profundă, ambițioasă, capabilă de disciplină și de vederi largi. Tipul superior reprezintă sinteza acestor două euri, exterior și interior, printr-un oportunism abil.

BALANȚĂ-VĂRSĂTOR *Ascendent Balanță și Soare Vărsător*
sau *Soare Balanță și Ascendent Vărsător*

Această fire aeriană este eminamente sociabilă, spontan împinsă spre celălalt; are darul cooperării și spirit de fraternitate. Simțul umanist este ridicat și implică un anume sacrificiu de sine consimțit în vederea unui elan dezinteresat; dar voința este adesea slabă, cu excepția cazurilor în care trebuie apărate interese impersonale (André Breton).

Aici, Balanța este mai șovăielnică și nedecisă ca niciodată, datorită unui Eu nesigur și veleitar, care se caută. Sensibilitatea este precumpănitoare la această fire vulnerabilă. Ea îmbracă de obicei aspectul bunătații, al uitării și al dăruirii de sine în iubire, al spiritului de caritate și de sacrificiu.

Aparența

Balanța și alte semne zodiacale

Un nativ din Balanță și un Berbec au două firi antinomice, dar complementare; între ei pot exista ciocniri, dar pot și să se atragă și să formeze un cuplu în culori contrastante.

Un nativ din Balanță și un Taur prezintă afinitățile venusiene ale sensibilității și bunătații, dar dincolo de gusturile lor comune se află de fapt o ființă rafinată și o ființă instinctivă.

Un nativ din Balanță și un nativ din Gemeni se înțeleg foarte bine și își descoperă gusturi comune datorită sensibilității lor aeriene; sînt excelenți colaboratori și asociați.

Un nativ din Balanță și un Rac sînt două firi sensibile, afectuoase, sentimentale; dar emotivitatea lor nu este la diapazon: una e prea deschisă pentru cea de-a doua, care e prea închisă.

Un nativ din Balanță și un Leu au în comun sociabilitatea, caracterul comunicativ și buna dispoziție; se înțeleg imediat și își țin în mod agreabil companie: iubesc și celebrează viața.

Un nativ din Balanță și un nativ din Fecioară se potrivesc în dragostea pentru justa măsură, pentru experiențe rezonabile și realizări echilibrate; trăiesc în bună înțelegere.

Un nativ din Balanță și un Scorpion sînt ca doi vecini care nu se frecventează; sînt prea deosebiți ca să aibă relații serioase, iar cel de-al doilea îi inspiră adesea frică celui dintîi.

Un nativ din Balanță și un nativ din Săgetător simt repede o simpatie împărtășită și găsesc în schimburile dintre ei satisfacții comune, de ordin social și moral.

Un nativ din Balanță și un Capricorn nu se potrivesc prea bine; unul este prea deschis și expansiv pentru celălalt, care este prea închis și intensiv; unul va trece drept superficial, celălalt, drept ursuz.

Un nativ din Balanță și un nativ din Vărsător, înțelegere ideală într-o uniune sau asociație, în care fiecare aduce sociabilitatea, generozitatea.

Un nativ din Balanță și un nativ din Pești formează o relație care riscă să rămînă șovăielnică, enigmatică; dar își pot găsi un țel comun în altruism.

Aceste scurte indicații nu pot da decît o idee generală și nu ar putea să fixeze soarta cutărei relații particulare a tipului Balanță în raportul dintre două constelații originale.

Semnul căsătoriei

Iubirea

Este oare nevoie să precizăm că tema centrală a Balanței, semnul celestei Venus, este iubirea?

Trebuie să amintim că a șaptea stație zodiacală este analoagă Casei a VII-a, lăcaș pămîntean al căsătoriei. Cele două talere și brațul obiectului care o reprezintă îi evocă pe cei doi soți uniți în egalitate, la bine și la rău. În fapt, nativul din Balanță este înclinat spre căsătorie, care e în general momentul cel mai important al destinului său. Apelul „celuilalt” este irepresibil, pînă ce îl determină pe nativ să-și găsească „jumătatea”. Nu se simte pe deplin el însuși decît în pereche, deoarece în unirea dintre masculin și feminin își găsește echilibrul. În afară de legătura aceasta și lipsit de afecțiune este ca un pește fără apă care se sfîrșește pe nisip...

Acest tip zodiacal e înainte de toate un sentimental; sufletul său afectuos și iubitor se revarsă așa precum respiră. Tandrețea sa are mai ales proprietatea de a se revărsa în bunătațe, în special sub aspectul unei anume blîndeți cu care acest altruist se străduiește să dea satisfacție celuilalt. Dar dacă iubirea înseamnă bunătațe, ea înseamnă și frumusețe, deoarece sentimentele lui au imperios nevoie, ca să înflorească, de un cadru estetic; a iubi înseamnă pentru el și a se împărtăși din cultul frumuseții.

Totuși, pasiunile acestui tip nu apar într-un absolut imperativ. El nu cunoaște nici dragostea de la prima vedere a Berbecului, nici sclavia senzuală a Taurului; și nici nu este victima magiei visurilor copilărești ale nativilor din Rac. În fața chemării dragostei are ezitări, deoarece atracția sa este temperată de un joc de elanuri și reținere, dorință și teamă, îndrăzneală și timiditate... care pot chiar să-l imobilizeze în inima opozițiilor. Nu se folosește, prin urmare, de indecizie ca tipul Gemeni, care se joacă într-un fel cu dragostea și cu sine. Fără a fi controlate ca cele ale Fecioarei, sentimentele lui sînt deci măsurate; se reglează de la sine, fără dezordine; în plus, nativul simte nevoia să le socializeze, să le facă să înflorească în cadrul conveniențelor și al obiceiurilor. Mai mult ca orice alt tip, este născut pentru căsătorie.

Bărbatul

Bărbatul din zodia Balanței resimte foarte puternic slăbiciunea astrilor masculini în semnul său: căderea Soarelui și exilul lui Marte. Virilitatea sa nu este afirmată și nu se poate spune că ar fi un Don Juan irezistibil. Nu știe să lupte ca să se impună, nu știe să fie insistent și are oroare să forțeze mîna cui-va; tendința sa cuceritoare e atenuată, amortizată de o indispoziție care îi dă sentimentul că este stînjenitor și nedorit și care îl împiedică oarecum să se fa-

că dorit. Nu devine mai îndrăzneț decât dacă simte că place, fără să poată întotdeauna să-și depășească indispoziția, dar nu împinge mai departe cuceri-rea dacă i se rezistă și dacă nu simte că elanul lui este împărțit. Nu are nimic dintr-un mascul care cucerește femeia luptând ca un soldat, ca să o supună forței dominatoare a dorințelor sale. Este un om galant, plin de tact, care, cu floarea la butonieră, nu uzează decât de armele feminine ale farmecului și seducției. Ba chiar adeseori așteaptă să i se facă avansuri.

Cu el nu are loc un război al sexelor. Nu știe să rețină o femeie și se lasă influențat de ea; se situează la nivelul ei și iubește ca o făptură feminină care, preventivoare, știe să aduleze o femeie. În schimb, așteaptă de la partenera lui să-i ofere un interior plăcut și odihnitor, ca să trăiască într-o ambianță de armonie și de pace.

Acest bărbat înțeleghător pune totul în comun cu ea: mijloace financiare, proiecte, realizări. Simte nevoia să împartă cu ea gusturile, interesele și pasiunile, care trebuie să fie ale unui cuplu înainte de a fi ale unuia sau ale celuilalt.

Un asemenea soț este comod; e indulgent, gata să scuze o greșeală comisă, preferând să-și sacrifice amorul-propriu sau interesele personale decât să compromită armonia căminului. În momentele de criză, este primul care face gestul conciliant, primul care deschide brațele. În schimb, are puțin tendința de a se bizui pe soția lui ca să-l ajute să reușească: îi place să simtă că ea se află alături de el. La un asemenea bărbat, reușita depinde în mare parte de influența femeii, de măsura în care ea îl stimulează sau îl pune în umbră, îl disciplinează ori îl face să se risipească. Chiar în afara chestiunilor de alianță, de avere sau de relații, căsnicia sa este barometrul împlinirii sociale.

Tipul Balanță cu dominantă venusiană este un îndrăgostit petrecăreț, incapabil să trăiască fără femei. Așa erau, în felul lor, craidonul Henric al IV-lea, voluptuosul Boucher și elegantul duce de Morny... Bărbatul Balanță cu dominantă saturniană este în general un mare sentimental, cu sentimentul mai mult sau mai puțin refutat, ușor sfîngaci și nehotărît. Așa erau castul și inhibatul Ludovic al XIII-lea care a pus întotdeauna rațiunea de stat înaintea dragostei, melancolicul Watteau și chinutul Nietzsche...

Femeia

Spre deosebire de bărbatul care, la cea mai neînsemnată urmă saturniană, nu are conștiința forței lui de seducție, femeia din Balanță se simte în largul ei atunci când joacă așa-numita „carte a tandreței”, sub acoperirea unor manevre de avansuri și reticențe bine dozate. Este o făptură integral feminină, care construiește cuplul identificându-se cu partenerul ei în modul cel mai favorabil fericirii domestice. Grație acestei identificări, se adaptează spontan la viața conjugală, asimilându-se cu bărbatul, gustându-și propriile calități prin intermediul acestuia, pînă ce ajunge să simtă că face parte din el. Nu-i vine greu să renunțe la o latură din personalitatea ei pentru binele căsniciei, și se bucură de realizările soțului, în marginea propriei sale vieți, fără să aibă cel mai mic sentiment de sacrificiu. Este deci colaboratoarea visată și o parteneră de viață ideală.

Femeia aceasta acceptă — și chiar dorește — să rămînă în rolul de soție, dăruită total căsniciei, cu condiția să fie iubită, deoarece funcția ei conjugală nu rezistă la dispariția sentimentelor. Se străduiește pe cît posibil să le întrețină; sare în ajutor cu amabilitate, cu o gentilețe naturală care iradiază o bună-tate surfătoare; gesturile ei au virtutea unui balsam care poate îmblîzi un caracter, consola un necaz, menaja o susceptibilitate.

Ceea ce o amenință pe această femeie este primejdia de a se supune, mai mult sau mai puțin masochistă, voinței soțului ei prin abandonarea sau renunțarea la personalitatea proprie. Își găsește echilibrul în dăruirea conjugală, dar tot identificându-se cu soțul ei, văzînd cu ochii lui, auzind cu urechile lui, vorbind cu gura lui... riscă să-și piardă centrul de gravitație și să cunoască o *sclavie afectivă*. Încercarea prin care trece dacă e părăsită este deci redutabilă pentru ea; e adevărat că, după o mare deznădejde, care durează cît timp se simte singură, își reia repede suflul, de îndată ce se naște în ea un sentiment nou.

Cronica istorică nu ne furnizează exemple de femei ilustre native pure din zodia Balanței, deoarece acest tip feminin se retrage în spatele soțului ei. Zodia a dat totuși naștere unor femei ca Marion Delorme, Marchiza de Montespan, Cléo de Mérode și Eleonora Duse, care au așezat iubirea regală, galantă sau ideală în centrul vieții lor.

Problemele lor

Slăbiciunea care amenință tipul Balanță cu dominantă saturniană este să facă o căsătorie proastă, fiindcă nu a știut să refuze. Neavînd pasiuni violente, nici gusturi care să se impună de la început, ezită adesea înainte de a se pronunța; perioada de incertitudine este firește folosită într-un moment sau altul, iar în fața presiunilor, acest mare complezent, ca să nu supere pe nimeni, dar și din lipsă de curaj, riscă să se lase antrenat pe calea unei uniuni care nu-i place și nu-i convine decât pe jumătate, în timp ce o decizie atât de importantă ar trebui să angajeze adevărată totală a personalității sale.

Mai trebuie să semnalăm și tentația frumuseții la acest tip care, orbit de eleganța formelor, va prefera o făptură frumoasă, dar moralmente disgrățiată și decepționantă, unei firi mai puțin avantajate din punct de vedere fizic, dar mai sănătoasă și mai bogată afectiv. În talere, aparențele au din păcate prea des mai multă greutate decât realitatea.

Unor nativi din această zodie li se întîmplă să aibă o inimă care se împarte în două jumătăți aproape egale; ei oscilează între două iubiri ce par indispensabile echilibrului lor; și, deși hărțuiți între aceste două pasiuni ireconciliabile, își petrec viața trecînd de la una la cealaltă fără să renunțe, după ce au încercat zadarnic să le reunească. Ne gîndim la Henric al IV-lea scriind bilețelul zilnic pentru Henriette d'Entragues și Maria de Medici și încercînd să împacă aceste două iubiri prezentînd-o pe marchiză reginei...

Excelenți adjuncți

Orientare

Cînd i se impune alegerea profesiei unui tînăr din Balanță, indecizia caracterului său îl pune în general la o grea încercare. Îl vedem cum oscilează între mai multe formule, se răzgîndește, alternează preferințele, înainte de a face o alegere definitivă. Anturajul trebuie să-l ajute să-și degajeze propriile afinități, astfel încît să-și poată confrunta bine diferitele înclinații. În nici un caz nu trebuie să-l forțeze sau să-l constrîngă, ceea ce nu l-ar aduce decît la un soi de capitulare a voinței, întemeindu-i orientarea pe o înclinație pe jumătate satisfăcătoare. Decît o soluție proastă, e mai bine uneori să încerce o incursiune în ambele direcții, ca să fie sigur că a făcut o alegere bună.

Procedînd prin eliminare, trebuie să excludă din oficiu orice profesie care necesită o prea mare cheltuială de energie fizică, tendința lui spre oboseală limitîndu-i forța musculară. În sens constructiv, cîștigă dacă se angajează în direcția profesiilor care pretind înțelegerea celuiilalt, deoarece este născut ca să trăiască în contact cu lumea ori să se asimileze unui mediu profesional. Aceste considerații elementare, asociate cu altele mai personale, trebuie să-i călăuzească alegerea. Putem întocmi o listă simbolică de profesii care îi convin.

Profesii

Tendințe: Asimilare, simț de asociere și cooperare.

Funcții: Uniune, comunicare, schimb.

Obiecte ale muncii: Lucrurile destinate să distreze, obiectele de agrement, piesele cu caracter artistic, lucrurile frumoase și bune.

Acțiuni: Rafinare, armonizare, echilibrare, conciliere, măsurare, selecționare.

Locuri: Locurile de distracții, de amuzament, de destindere.

Soluții:

- Artist, estetician, croitor, creator de modele, vitrinier.
- Vînzător (de obiecte de artă), florar, parfumiер.
- Reprezentant, anchetator al opiniei publice, relații cu publicul.
- Avocat, om al legii.

Atitudini față de muncă

La muncă, tipul Balanță nu e un „tăietor de lemne”. „Ambreiază” cu o oarecare dificultate, dar efortul punerii în funcțiune este compensat de regularitatea ritmului care îi asigură un randament normal, deoarece are noțiunea timpului.

Deși nu e genul de om care să realizeze lucruri mărețe, animat de un suflu creator antrenant, are în schimb darul de a se dăruia acțiunii întreprinse servindu-i mai ales drept forță de echilibru; este un asociat sau un colaborator ideal.

Conștiința sa profesională se exprimă prin grija de a asigura o anume asiduitate, o regularitate și o constanță în participarea la lucru. Ea se observă și în efortul pe care îl face ca să se acomodeze situațiilor, și realizează asta cu atît mai bine, cu cît își evaluează mai echitabil participarea, ferindu-se de supraestimare, ca și de inferiorizare.

În sînul grupului profesional, printre cei care activează și cei care tempe-rează mersul afacerilor, este un excelent factor de unitate. Dar nu are voința de a se impune; nu are forța să-i antreneze pe ceilalți în acțiune și să domine jocul atunci cînd trebuie. Totuși, firea sa binevoitoare îi permite să dea ordine cu multă suplețe. Știe să prezinte, are o bună elocință, se arată disciplinat cu superiorii, echitabil cu egalii săi și binevoitor cu subalternii.

Ca să aibă un randament mai bun, nu trebuie pus într-un post unde i se cere să întreprindă, să cucerească, să lupte, să-și dispute locul... Nu e omul care să construiască, ci acela care face să se *coacă situațiile*; rolul său natural nu este să pună primele pietre la temelie unei întreprinderi, ci să finiseze edificiul. Trebuie deci instalat într-un post unde elementarul e deja realizat; pe un asemenea eșichier poate face minuni, integrînd, adaptînd, ajustînd, mlădiind, lustruind...

În fața obstacolului se poticnește; dificultatea îi influențează moralul, iar dacă pare greu de depășit, nativul abandonează. Nu are nici darul de a-și arunca toate atuurile pe același taler și nici nu-și dă prea des osteneala de a face efortul necesar ca să cîștige partida. Dă impresia că nu-și poate mobiliza toate forțele în aceeași direcție și că nu se folosește decît de jumătate din ele; de unde un soi de diletantism. E de înțeles deci că îi vine greu să-și facă o situație, să-și cucerească un loc; dar o dată instalat, are un rol pe măsura lui.

Din lipsă de originalitate, reușește pe calea venusiană: place, farmecă; prin caracterul său suplu, dispoziția sa egală și manierele agreabile își cîștigă favoruri. Și dacă uneori, ba chiar adesea, este tribut ar evenimentelor, fiind supus celorlalți, știe să păstreze distanțele și practică o anume artă a degajării care îl duce la un oportunism avizat.

Reușește în special într-o asociere sau o colaborare, iar căsătoria sa are adesea o mare influență asupra carierei, datorită puternicei amprente conjugale, bună sau rea.

Finanțe

Tipul Balanță nu face avere. Pentru așa ceva e nevoie de o luptă acerbă: nu o acceptă și acesta e punctul lui slab. Nici nu este în priză cu realitatea, ca oamenii de afaceri care scot bani din orice. Aparține genului de oameni rafinați și sensibili care acționează cu delicatețe și reflectează de două ori înainte de a folosi marile mijloace atunci cînd sînt obligați s-o facă, fiind îngrozitor de jenați că trebuie să-i bruscheze pe ceilalți.

Cînd personalitatea acestui tip nu e încă formată, asistăm chiar la o refulare a valorilor „activului”. Subiectul *nu îndrăznește să cîștige*; se teme să-și ceară drepturile, să pretindă prețul muncii prestate iar cînd plătește, acest ti-

mid este încrezător; nu se uită la chitanța ce i se prezintă, nici la restul care i se dă, neprotestînd atunci cînd socoteala nu e corectă.

Trebuie să precizăm că, în fața vieții, a ispitelor pămîntești, acest venusian nu e lacom: e un amator cu apetituri delicate. Iar cînd amprenta saturniană se face mai bine simțită, îl vedem renunțînd mai mult sau mai puțin la posesiuni. Atunci își construiește o existență în care valorile lui „a fi” au o netă prioritate asupra acelorale lui „a avea”: să trăiască o viață agreabilă și amonioasă care îl face fericit, la marginea ispitelor materiale, iată care este, în cele din urmă, idealul său.

Viața sa materială poartă pecetea zodiei, în sensul că ține balanța egală între cîștiguri și cheltuieli. Nu este sclavul banilor și știe cu ușurință să-și dozeze cheltuielile în funcție de venituri; bogat sau sărac, bugetul lui e întotdeauna echilibrat. În plus, acceptă ușor să împartă cu ceilalți ceea ce are, iar relațiile sale în sfera materială se desfășoară fără probleme.

Se înțelege deci că poate trăi confortabil, fără a fi stresat de nevoi elementare; grijile bănești alunecă peste el: nu este axat pe cantitatea, ci pe calitatea lucrurilor. Nu suferă de non-posesiune, fiindcă respiră pe deasupra lumii pămîntene, iar centrul vieții sale se află în altă parte: în domeniul spiritual.

Existența

Mic dicționar de personalități din zodia Balanței

Iată familia principalelor celebrități din Balanță. Vom întîlni printre ele mai ales esteți, voluptuoși, îndrăgostiți și principii, concilianți, oportuniști și pacifici.

În mare, Balanța cuprinde nativi care se împart în două grupuri, după cum predomină Venus sau Saturn. Unii sînt feminini, sensibili, înclinați mai degrabă spre o viață mai ușoară sau spre plăceri; la ceilalți observăm, dimpotrivă, detașarea de sine.

Merită să semnalăm o particularitate: neplăcerea pe care o constituie pentru regi prezența Soarelui „în cădere” în zodia Balanței. Principiul regal pe care îl simbolizează astrul zilei pare amenințat, de vreme ce îi vedem la urmă pe acești regi privați de autoritate, decăzuți sau asasinați. Exemplificăm mai întîi cu regii Franței:

Ludovic al X-lea (*le Hutin*) (4 octombrie 1289): rege batjocorit de regină și fără autoritate; prima sa grijă a fost să pună povara treburilor publice pe umerii celui mai în vîrstă dintre unchii săi, care a fost adevăratul suveran.

Henric al III-lea (28 septembrie 1551): nu se știe, spune d'Aubigné, dacă e „un rege femeie sau un bărbat regină”; slab, dominat de mama sa sau de favoriți; politica lui oscilează între facțiunile rivale care se înfruntă. Fiind declarat decăzut din drepturi de către membrii Ligii care răscoală Parisul, este înjunghiat de Jacques Clément la porțile orașului.

Carol al X-lea (9 octombrie 1757), a cărui domnie se năruie pe baricadele din 1830, și Ludovic-Filip (6 octombrie 1773), care cunoaște o soartă asemănătoare în 1848.

Singura excepție în genealogia regilor Franței e Ludovic al XIII-lea, care avea un Soare deosebit de bine „susținut”.

Regula pare să fie confirmată și de dinastia altor țări:

Eduard al VI-lea al Angliei (22 octombrie 1538): istoria acestei domnii este cea a ambițiilor ce își smulg puterea în timpul minorității tînărului rege care, încoronat la nouă ani, domnește șase ani fără a guverna personal.

Pavel I al Rusiei (1 octombrie 1754): după ce a suferit jugul mamei sale, Ecaterina a II-a, a sfîrșit prin a fi asasinat pentru că s-a opus prea mult abdicării.

Isabela a II-a a Spaniei (10 octombrie 1830): după ce și-a văzut drepturile contestate de unchiul ei, Don Carlos, și a încredințat guvernarea unor miniștri, este detronată în 1868.

Carlos I al Portugaliei (28 septembrie 1863): asasinat împreună cu fiul său în 1908.

Carol al II-lea al României (15 octombrie 1893): detronat în 1940... Soarele este în cădere în Balanță!

BRIGITTE BARDOT

Brigitte Bardot face cinste Balanței, deoarece la nașterea ei (la Paris) pe 28 septembrie 1934, ora 13.20 se găseau în conjuncție, pe lîngă Soare, Mercur și Jupiter.

Închipuiți-vă, la început, o fată de treabă, Balanță tipică, decisă să facă figurație în cinema ca să-și procure ceva bani de buzunar. Chipul ei place unui regizor din „noul val”. Acesta se străduie să perceapă în ea ceva ca un soi de magnetism animal deosebit de intens și, sub proiectoarele sale, o transformă pe fata asta într-o adevărată rachetă blondă menită să atace firmamentul stărilor.

Iată o așadar pe Brigitte a noastră care se dezvăluie sieși. Ce este? O făptură după chipul Lunii în Gemeni (careu cu Neptun și sextil cu Marte în Leu) pe care psihologii o cunosc sub denumirea de caracter Nervos vezi tipul Gemeni). Sub semnul acesta trăia la vremea sa romantică un Musset iar, mai recent, un Gérard Philipe. B.B. aparține aceleiași familii. Adică celui gen înrudit cu lumea copilăriei și a adolescenței, destinat cu totul datelor imediate ale unei sensibilități spontane, abandonat sieși, predat legii capriciului, jocului fanteziei, fără constrîngeri... În inima unui asemenea suflet sălășluiește vîntul emotivității care suflă după cum îi place, aducînd ploaia sau vremea bună, plăcîndu-i mai ales, să aducă furtuna. De unde mobilitatea extremă a unui suflet sensibil la maximum, cu o flacără pîlpîitoare, hoinară, delicată, fluidă, trecătoare. În orele fericite, flutुरe bucuros să rătăcească, să zburătăcească, să plutească, ușor și transparent, încîntat să viziteze prima floare care nu va conta mai mult decît următoarea, dar îi va procura cel mai viu simțămînt că există... iar, în orele sumbre, barcă în derivă pe un ocean învolburat, la cheremul marilor amețeli, sau chiar în pragul naufragiului... Un asemenea suflet

trăiește în emoția dăruirii și a retragerii; a dăruirii totale a unei sensibilități disponibile și lipsite de apărare, dar care își epuizează rapid capitalul emoțional. O lume care ignoră noțiunea de datorie, presiunea disciplinei, ca și virtutea efortului; care găsește mai degrabă în slăbiciunea sa, în propria sa vulnerabilitate, în părăsirea sa naturală, stimulentele care dau preț vieții. O viață care merită să fie trăită în intensitatea suverană a capriciului de o clipă, în emoția trecătoare, pînă la sublim sau pînă la panică, fără calcul, fără gânduri ascunse... *Dacă mi se întâmplă ceva minunat în viață, mă arunc cu totul; nu calculez. O fac, asta-i tot, crezînd foarte tare, dar numai acum. Pe urmă, voi vedea... Pînă la urmă, cad tot în picioare și pornesc într-altă direcție. Nu regret niciodată nimic... În fond, ăsta-i pericolul: nu trebuie să mă opresc. Pentru mine, cele care se opresc, care se instalează în ceva socotind că este pentru totdeauna sînt persoanele în vîrstă... Am proiecte... Dar, de fapt, ador să improvizez. Sînt regina ultimului minut. Nu-mi place prea mult să știu dinainte ce am să fac. Cred că trebuie întotdeauna să-ți păstrezi un mic moment liber ca să născoci ceva nou. Viața fără fantezie, ce oroare!*

Pe acest fond de caracter se grefează supla și atrăgătoare fire venusiană a Balanței dăruită total dragostei și plăcerii de a plăcea care fac încîntarea, fervoarea, grația, bucuria și durerea de a trăi a Brigittei. Iată fătura venusiană a iubirii, a împlinirii surizătoare, a părăsirii grațioase, cu inima călduroasă, dar prin intermediul unei Lunare încă aproape de copilărie, zguduită toată de frisoanele instinctului, impregnată de animalitate și, de asemenea, de ingenuitate... Să evocăm acum tipul ei atît de expresiv cu părul lung și sălbatic, bulz îndărătnic, mutrița de bebeluș, ochii mirați și încîntați, buzele lacome ale căror pliuri invită la sărut... De asemenea (cînd era ceva nou), rochiile ei scurte, corsajele provocatoare, plăcerea ei de a umbla cu picioarele goale și mersul provocator, ca și modul de a se pieptăna la nimereală... Toate acestea produc ceea ce s-a căutat în ea: un amestec bine dozat de extremă inocență și extrem erotism, de copilărie și de felinitate, de ștrengărie și feminitate fremătătoare...

Putem pune rămășag că mai există, dincolo de această „aparență”, și alte valori Balanță, cum ar fi acele calități de inimă care au împins-o să servească devotat cauza animalelor, pe care Brigitte le iubește în străfundurile ființei ei.

PAULINE BORGHESE

„Prințesa goală”, devenită sub dalta maestrului din Possagno, Antonio Canova, *Venus victorioasă*, zeiță de marmură intrată în sanctuarul rezervat cultului frumuseții, și sub pana istoriografilor, preoteasa dragostei, Pauline Borghese s-a născut la Ajaccio, pe 20 octombrie 1780, orele 22, cu Soarele în Balanță în aspect cu Venus, aflată nu departe de trecerea sa la meridian, pe cînd Luna răsărea în Rac.

Sora preferată a lui Napoleon se prezintă mai întîi ca o lunară din Rac. Este o femeie-copil cu un caracter nervos, sub imperiul suveran al narcisismului. Are acel limfatism extrem caracteristic pentru zodia Racului, ce face din ea o fire moleșită, indolentă, care se scoală tîrziu, trece din pat pe șezlong, are

darul de a geme, de a se răsfăța, de a pretinde... Această faptură nonșalantă, care se joacă de-a copilul răsfățat, este dăruită și cu o anume sălbăcie primitivă lunară care îi dă, cînd e vorba să-și satisfacă plăcerile, îndrăzneală, lipsă de pudoare, extravagantă. Totul trebuie să se plieze pe moment capriciului ei: capriciul unei ființe schimbătoare, plină de fantezie. Cu o spontaneitate naivă și indiscretă, este gata să facă o mie de prostii inspirate de sensibilitatea ei surescitată, de dispoziția ei instabilă, de firea ei ușuratică, nepăsătoare, aeriană, uitucă, de slăbiciunile ei: copilării, toane, fandoseli, minciuni...

Or, această lunară e completată de o venusiană, lumea zodiei Racului ajungînd în universul Balanței. Iată-ne așadar în prezența unei Pauline amabile, binevoitoare, pline de dragălașenie, îmbinînd grațiile spiritului cu cele ale trupului. Micuța sălbatică crescută ca un copil al nimănui în cartierul popular din Ajaccio, destul de vulgară în prima tinerețe, asimilează repede și bine manierele rafinate ale înaltei societăți în care o introduce împăratul, fratele ei. Devine chiar o mondenă de clasă, o regină a eleganței care creează moda. Cum oare o narcisiană venusiană să nu fie mai întîi preocupată de frumusețea ei, mai ales dacă natura a înzestrat-o cu numeroase avantaje? La Pauline, această preocupare devine un adevărat cult. În dragostea ei pentru lux, pînă la risipă, o vedem exclusiv ocupată de toalete, acoperită de diamante, de camee sau de pietre scumpe, înconjurată de rochii, de dantele, de museline și obiecte de lenjerie care pun în valoare, învăluie sau aureolează admirabila ei frumusețe, într-atît încît a fost supranumită „Sfînta Fecioară a zorzoanelor”...

Într-adevăr, unica ocupație a acestei venusiene este plăcerea, iar dacă interesul ei pentru modă, toalete, frumusețe este un aspect important, el nu trebuie să ne facă să uităm celălalt aspect care o completează și i-a creat celebritatea: dragostea de dragoste. Biograful ei, Fleuriot de Langle, declară că era prin excelență „fătura de dragoste”, „ființa făcută și creată ca să inspire iubire”. De altfel, esența vieții ei este dedicată pînă la infantilism lucrurilor vane și frivole; „a se lăsa iubită și a iubi, a se amuza și a amuza, a fermeca și a se face insuportabilă, a seduce și a înșela rezumă majoritatea ocupațiilor ei și formează urzeala însăși a zilelor sale.” Nu e de mirare dacă în cronica mondenă i s-au atribuit numeroși amanți de o zi, o seară, o oră... Venus în regim de Lună. Văduvă întrepidă a generalului Leclerc la douăzeci și doi de ani, frivolă tiranizată de pofte sexuale, nu încetează să-l alarmeze pe fratele ei, împăratul care încearcă să o mărtească pe incorigibilă cu un nobil. Dar, devenită prințesa Borghese, încîntătoarea păcătoasă nu face decît să-și urmeze și mai bine existența fantezistă...

Acestei venusiene narcisiace îi plăcea să-și contemple propriile forme și să le lase admirate de anturaj. Un bust dăltuit după chipul ei nu putea fi decît culmea încîntării. Canova a avut misiunea să perpetueze în bogata materie a marmurei perfecțiunea amonioasă a formelor ei. Cînd sculptorul i-a propus prințesei să o reprezinte ca Diana vînătoare, „Pauline refuză, zeița castității nu-i convine. Nu e ea cea mai frumoasă dintre femei? Va fi cea mai frumoasă dintre zeițe, Venus, cea căruia Paris i-a aruncat mărul. Venus, cea mai frumoasă, Venus victorioasă, Venus zeitatea dragostei” (Marcel Gobineau). Canova o va reprezenta lungită, pe patul ei antic, goală pînă în partea inferioară

a șoldurilor, cu sînii provocatori. „Pe față trece parcă un ușor efluviu de satisfacție. Un zîmbet imperceptibil rătăcește pe marginea sinuoasă a buzelor întredeschise, comunică întregii măști nu știu ce expresie mîngîioasă și copilăroasă — expresia însăși a Paulettei în zilele ei bune, cînd, fericită și împăcată, acceptă ca o suverană omagiile datorate frumuseții ei imperiale” (Fleuriot de Langle).

FRANÇOIS BOUCHER

Boucher a văzut lumina zilei în Paris, la 29 septembrie 1703: Soarele și Mercur domină în Balanță, cu Luna și Jupiter în Taur, sub dispoziția planetei Venus în Scorpion.

După cîteva încercări în genul mitologic, pictorul își consacră definitiv penele, ușor și suplu, zeiței a cărei vestitor se va face. Încă de la primele sale pînze, se aude deja cîntatul lirei sale voluptuoase. Venus e prezentă, gata să răsară din mitologia sa interioară; de fapt, toată cariera și-o consacră reprezentării vieții, istoriei și triumfului zeiței Venus; îi visează somnul, iubirile, asistă la toaleta ei, îi decernează premiul de frumusețe, îi pictează dialogurile cu Vulcan, o înconjoară cu un alai de divinități: Cupidon, Grațiile, porumbeii, Amorașii trandafirii... Și dacă o părăsește provizoriu, o face ca să celebreze fastul serbărilor amoroase ale zeilor din Olimp.

Acest nativ din Balanță este un venusian care se lasă în voia vervei instinctive a Scorpionului; Saturn nu e prezent ca să-l rețină. Este un bărbat al plăcerii care va plăcea la curte și va avea o carieră lungă, fericită și ușoară. Dar acest libertin nu se va putea feri de critici; cele ale lui Marmontel nu sînt cele mai puțin severe: *N-a văzut Grațiile într-un loc potrivit; o picta pe Venus, Fecioara, după Nimfele din culise, iar limbajul suferea ca și tablourile sale, de moravurile modelelor și de tonul din atelierul său.* Orice subiect pe care îl atinge geniul său voluptuos devine un madrigal. Diderot declara că fecioarele lui erau *niște drăgălașe fete gureșe, iar îngerii lui niște satiri libertini...* Apelează mereu la ce măgulește ochii, excită simțurile și suscită plăcerea sau dorința.

Venus din zodia Scorpionului răspîndește în compozițiile lui un aer de voluptate și îl îndeamnă să subordoneze armonia generală a tablourilor sale iradierii unui trup de femeie trandafiriu și sidefat. Frumusețea zeiței e în totalitate alcătuită din seducția mîngîioasă, iar trupul ei radios face să înflorească zîmbetul cărnii divine.

*Sar zice că spre-a picta însăși Natura
Boucher lui Venus i-ar fi furat chiar centura.*

Perfect adaptat la nevoile vremurilor, pictor al regelui venusian Ludovic al XV-lea și celebrînd-o pe Afrodita-Pompadour, Boucher exprimă mai bine ca oricine valorile de Balanță ale epocii sale. Zîmbitor și rafinat, îndrăgostit de tot ce este ușor și drăgălaș, pictorul cochetăriilor și eleganțelor amorului nu putea decît să exalte amabila grație a conversațiilor din secolul al XVIII-lea. El inaugurează genul pastoral pe care o pune în slujba galanteriei saloanelor. Localizările cîmpenești ale pastoraletelor sale evocă ele însele natura agreabilă

a frumoaselor parcuri situate pe tărîmul amorului. Cît despre păstorii săi pudrați și păstorile manierate, care se dedau unor plăceri nevinovate sau unor jocuri decoltate, ei nu sînt decît niște prețioși; același rafinament al eleganței, propriu zodiei, pe care nu-l vor dezminți tapiseriile și, chiar mai puțin, porțelanurile de Sèvres dedicate grațiilor delicate.

Opera sa se află sub semnul crinului și al trandafirului, cu abuz de culoare roz. Ea poartă astfel pecetea amorașilor bucălați și durdulii pe care îi risipește pretutindeni. Această caracteristică a stilului său decorativ situează perfect valoarea aeriană a semnelor: Amorașii săi lansați în zbor, grupați în roi sau în ghirlande, împletesc peste tot mesaje ale bucuriei venusiene de a trăi.

JIMMY CARTER

Ascendentul și Soarele sînt în Balanță cînd se naște Jimmy Carter la Plains, în Georgia, la 1 octombrie 1924, ora 6 dimineața.

Dacă „Jimmy” a ajuns la Casa Albă, în 1976, oare nu datorează acest lucru mai ales unui anume zîmbet și faptului că părea să emane bune sentimente?

Să nu căutăm în el nici puterea, nici o grandoare deosebită, dar să ne oprim la ceea ce domină: aspectul agreabil al unui om de inimă, doritor de bine, și care va ajunge la o reputație de integritate candidă și chiar de angelism. Politica sa în legătură cu drepturile omului îl onorează și, cu el, Statele Unite își regăsesc o conștiință curată.

Dar cîrma statului este ținută cu o mînă nesigură, șovăielnică, ezitantă, schimbătoare. Cînd, din pricina acestor slăbiciuni, America îl va concedia în 1980, președintele georgian se va retrage cu un aer de ciine bătut.

CATHERINE DENEUE

La Paris, pe 22 octombrie 1943, ora 13.45, Soarele era în Balanță iar Mercur tocmai culmina, stăpînind Luna în Leu, și fiind stăpînit de Venus în Fecioară în trigon cu Ascendentul în Capricorn.

Conform acestui șirag zodiacal, Catherine Deneuve este o făptură de sensibilitate (Balanță), luxoasă (Leu), îngrijită (Fecioară) și interiorizată (Capricorn). Este tipul însuși al venusienei solarizate, aproape de perfecțiunea clasică, apolinică scăldată în lumină și cu o bine cunoscută căldură. Dar sentimentul latent este rațiunea ei de a exista:

Ca să lucrez cu cineva, simt nevoia să mă știu iubită.

Pe ecran, același sentiment de „Frumoasă de toamnă”, delicat și discret, vorbește prin persoana ei: „Inaccesibilă, secretă, de o distincție accentuată grație unei frumuseți line și luminoase, Catherine Deneuve urmărește, film după film, reveria interioară a unei figurine de Saxa care parcă ascunde sub privirea ei limpede vîrtejuri de apă adormită” (Gilles Jacob).

ELEONORA DUSE

În artă — și arta-expresie și gîndire — mi-am pus tot sufletul: se poate pune pe socoteala venusienei Balanță această profesiune de credință a mării Eleonore Duse, născută la Vigevano, în Lombardia, la 3 octombrie

1858, ora 2, cu Soarele în zodie și Venus în Scorpion la miezul-noptii iar Luna răsărind la Ascendent în inima Leului.

Acest suflet este o flacără de toamnă spiritualizată, alcătuită din blîndețe și interiorizare. Aceasta poate fi recunoscută în ea, datorită instinctului atît de sigur al destinului interior, simțului profund de măsură a sensibilității, datorită nuanțelor celor mai fine ale bunătații, simplității, umilinței, chiar datorită înfrigurării artei concepute ca un act de credință și ca un strigăt al vieții. Ea adoptă de la început deviza lui Nietzsche, tot Balanță: „În dragostea adevărată, sufletul e cel care învâluie trupul”; dragostea concepută ca o comuniune și caritate a spiritului. Nimic nu poate zugrăvi mai bine caracterizarea zodiacală a Eleonorei Duse decît expresia biografului ei, Fausto M. Martini, atunci cînd spune că a fost o „actriță îmbrăcată în sufletul ei”.

În timp ce multe vedete urmăresc, în teatru, rolul strălucitor care le procură un efect spectacular, Eleonora Duse dorește să fie, pe scenă, o prezență neobservată pentru ea însăși. Parteneră ideală a artei, ea vede mai întîi opera de servit și nu se gîndește decît să-și contopească în ea personalitatea, spre unicul beneficiu al creației artistice. Oricît de excepțional ar fi actorul, ea socotește că datoria lui elementară este să se dăruiască operei, să se măsoare cu ea și nu să și-o aservească. În fața unui rol nou, căuta imediat să stabilească o corespondență tainică între acesta și ființa sa intimă; se retrăgea în singurătate cu textul, medita asupra lui, amesteca treptat ideile din el cu grijile sale zilnice, pînă ce viața personajului se confunda cu a sa; nu-i mai rămînea decît s-o continue, s-o prelungească pe scenă.

Venusiană saturnizată, de o sensibilitate delicată și melinștită, cu o fericire care se întrista ușor, cu o fire exterioară ștearsă și aproape neînsemnată ca înfățișare (urăște publicitatea, nu se dorește un personaj public decît pe scenă unde apare chiar nemachiată), Eleonora Duse, ca o femeie de o distincție discretă în căutarea frumuseții morale, aspiră la o artă idealistă, la un teatru dedicat expresiei poetice a pasiunilor umane, unde artistul nu este, pe scenă, decît o „prezență interioară”. Găsește în opera lui Gabriele D'Annunzio frumusețile pe care le căuta. Se simte la același diapazon cu splendoarea lirică a poetului care a scris *Laudi*. Ea însăși conferă o rezonanță profundă figurilor Silviei Settala din *La Gioconda*, eroinei din *Gloria*, oarbei din *La città morta*... Vibrația interioară a artistei intimiste face să răsună un timbru spiritual uman care desăvîrșește armonia acestor opere, ceea ce îi aduce titlul bine meritat de „preoteasă a inspirației dannunziene”. Este unanim admis că arta ei e și mai impresionistă și interiorizată în interpretări din opera lui Ibsen, în special *Femeia mării*. Dar ea este în același timp trupul și sufletul personajului și, oricînd în ea, sufletul comandă trupului.

Cum ar fi putut o asemenea fire să separe arta de dragoste? Această Venus de toamnă iubea mai ales trandafirii, pe care-i considera o figură de frumusețe morală. Nu era chiar ea, după chipul trandafirului, la fel de fină și, totodată, de fragilă? Este de înțeles că a ieșit strivită de pasiunea pentru Berbecul-Taur D'Annunzio, purtat de torentul vieții. L-a iubit în viață pentru că l-a iubit mai întîi pe scenă, în operele lui. A iubi și a juca însemna același lucru pentru ea, într-atît de asemănătoare erau, în concepția ei, frumusețea artei și

grațiile iubirii și într-atît de inseparabile virtuțile inimii. Idealul Frumosului și al Binelui i-au inspirat ideea să joace pe scenă *Banchetul* lui Platon. La ea, femeia cu o nespusă delicatețe, dăruitoarea de fericire, marea artistă desăvîrșesc tabloul perfect al Balanței, o Balanță care a putut să meargă pînă la capătul aventurii sale: *Pășesc în vînt, ca cineva care își cunoaște calea; în timp ce, dimpotrivă, în străfundurile sufletului meu, nu fac decît să ascult de un ritm interior care mă poartă mereu înainte. Ce voi găsi la capătul unui drum atît de lung? Poate... plăcerea tainică de a-mi fi ascultat destinul?...*

PIERRE ELLIOTT-TRUDEAU

Născut la San Michaels, în provincia Quebec, la 18 octombrie 1919, ora 6 dimineața, primul-ministru canadian Pierre Elliott-Trudeau este Balanță prin Soare și Ascendent.

Acest lucru n-ar trebui să ne mire despre un bărbat care a ținut să adauge la numele tatălui, de descendență franceză (Trudeau), pe cel al mamei, de origine irlandeză (Elliott), ca spre a stabili o balanță egală între cele două componente ale persoanei sale. Ca om politic, această asociere interioară se traduce prin dorința sa de a uni anglofonia și francofonia, în înclinația sa de a susține minoritatea spre a echilibra raportul dintre cele două comunități canadiene:

Acțiunea mea politică sau gîndul meu, dacă am unul, se exprimă în două cuvinte : stabilirea contraponderiei.

Înainte de a fi un prim-ministru seducător care se străduia cu moderație să șteargă antagonismul naționalismelor într-o federație reformată, Pierre Elliott-Trudeau a fost un ministru al Justiției la locul potrivit, făcînd să fie votate diferite legi care să îmbîlzească reglementările privind divorțul, avorturile, homosexualitatea...

ERASM

Ocupată de Ascendent, Mercur, Venus și Uranus, Balanța joacă, alături de Scorpion, un rol precumpănitor la nașterea lui Erasm, survenită la Rotterdam, pe 28 octombrie 1467, ora 4.30, dimineața.

De fapt, acest umanist a căutat pe toate planurile armonia și concilierea. Mai întîi a încercat să-i concilieze pe Socrate și Isus, înțelepciunea păgînă și credința creștină. Cu ocazia crizei Reformei, a făcut tot posibilul ca să-l apropie pe Luther de Biserica romană. În sfîrșit, a vrut sfîrșitul războaielor și unitatea pacifică a Europei. Chiar în opera sa de critică a vizat în primul rînd nedreptățile sociale și politice ale epocii. Dar dacă idealul său de concordie, tipic pentru un nativ din Balanță, a fost neclintit, nu întotdeauna s-a putut feri de un comportament ambiguu și contradictoriu, ajungînd chiar să devină suspect pentru ambele partide antagoniste:

E trist să fii lapidat de-o parte și de cealaltă...

GANDHI

Gandhi s-a născut la Porbandar, în statul Kathiavar, la 2 octombrie 1869, către ora prînzului, cu Soarele și Mijlocul-Cerului în Balanță.

Mahatma a eliberat patru sute de milioane de oameni, fără un glonte, cu respectul vieții. A găsit o armă specifică zodiei sale: *non-violența*.

E un lucru nobil să-ți aperi bunurile, onoarea și religia cu tăișul sabiei. E un lucru și mai nobil să le aperi fără să cauți să faci vreun rău răufăcătorului.

Forța mîlei și a carității este infinit mai mare decît forța armelor.

Nu se pune problema să combați pentru a cîștiga victoria asupra inamicului, ci să înfrîngi inimizția și să cîștigi pacea... Cum să combați violența fără a dăuna celui violent?

Cu politica aceasta, Gandhi propovăduiește rezistența pacifică în fața ocupației britanice, pînă ce India avea să-și obțină independența.

Apostolul non-violenței a fost și, se înțelege de la sine, un mare împăciuitoare. Mai întîi a acceptat concesiunea unui statut de dominion; a crezut în armonia dintre capital și muncă și a făcut tot posibilul ca să concilieze hindusul și musulmanul indian. Dar pînă la urmă a căzut victimă violenței pe care a combătut-o toată viața.

HENRIC AL IV-LEA

Cînd se naște Henric de Navarra, la Pau, pe 14 decembrie 1553, între orele 1 și 2 dimineața, două semne zodiacale domină Balanța, ocupată de Ascendent, Jupiter și Uranus, și Capricornul pe care îl pune în valoare prezența Soarelui, a lui Mercur și a lui Marte.

Cele două semne atît de diferite se găsesc reunite la acest nativ din Béarn, jupiterian din Balanță, victimă a apetiturilor și sentimentelor sale, de o sociabilitate exuberantă, veșnic bine dispus, vînător de cîmp și de fuste... și, pe de altă parte, marțian din Capricorn, om politic abil și ambițios, care nu-și pierde șirul cuceririlor, și conducător cu o voință dură. Întîlnirea dintre cele două tipuri va da pînă la urmă un politician suplu, un fin oportunist, care va propovădui peste tot concilierea și împăcarea și va reuși să țină în mînă o putere din ce în ce mai mare, în maniera veselă, surzătoare și familiară a primei sale zodii.

Plasat în inima războaielor religioase, acest principe Balanță nu se poate eschiva de la încrucișarea spadelor, dar speră, fiind un calvinist moderat, să cîștige pentru cauza păcii pe care o servesc numeroși catolici moderați. Cu toate acestea, atitudinea sa religioasă va părea adeseori echivocă; îl vom vedea abjurînd protestantismul, revocîndu-și abjurarea forțată și, în cele din urmă, convertindu-se la catolicism!

Pe treptele tronului, îi este dat lui Henric să contemple o Franță mai mult ca oricînd divizată, care îl respinge din fața Parisului pe regele hughenot. Dar el vrea să fie deopotrivă regele catolicilor și protestanților și să îi deprindă pe

francezi cu coexistența celor două confesiuni religioase. Și va face gestul pe care i-l impune situația: conversiunea.

Adevăratul și singurul mijloc de a reuni popoarele în slujba lui Dumnezeu și de a statornici pietatea într-un stat îl constituie blîndețea, pacea, exemplele bune... Chem deci la mine pe toți cei animați de sfînta dorință de pace.

Steagul alb pe care l-a fluturat a calmat curînd spiritele și a oprit spadele; sub sceptrul tutelar al lui Henric al IV-lea, ruinele dispar în fața actelor de reconstrucție. Dacă, credincios Capricornului, Henric restabilește autoritatea statului pînă la instaurarea monarhiei absolute, fidel Balanței, el realizează, o dată cu Edictul din Nantes și tratatul de la Vervins, tripla pacificare: politică, religioasă și externă.

Regii există ca să împartă dreptatea, spune el, și îl vedem exercitîndu-și funcția de justițiar, instaurînd poliția la țară, hărțuind bandele de vagabonzi, pedepsindu-i pe seniorii jefuitori și dărîmîndu-le castelele. Cu o astfel de politică a realizat Henric programul primului său semn zodiacal: pacea, ordinea, justiția și uniunea dintre francezi.

ALPHONSE DE LAMARTINE

Sensibilitatea aeriană, imaterială, a operei lui Lamartine e într-o asemenea măsură emanația epocii sale, încît am fi ispițiți să numim cerul nașterii sale „cer romantic”. Lamartine s-a născut la Mâcon, pe 21 octombrie 1790, sub o triplă joncțiune Soare-Mercur-Neptun în Balanță. Venus, domiciliată de asemenea în această zodie, este opusă unei conjuncții Lună-Saturn în Berbec. Lamartine și-a obiectivat firea de Balanță într-un poem celebru din *Primele Meditații*: *Toamna*.

Venusianul din Balanță este un îndrăgostit sentimental: *Am căzut la picioarele ei. Mi-am lipit gura de covorul pe care pășea... Voiam să mă perfecționez, nu pentru ceilalți, ci pentru ea.* (Raphaël)

Acest îndrăgostit sentimental trăiește în visul său de iubire; inima îi dictează, pana ascultă.

Lamartine își va trăi opoziția venusiană la conjuncția Lună-Saturn rămînd adesea infantil în fața femeii, și plîngînd *umbrele-i dragi*. Lacrimile sale vor refuza să se usuce timp de două culegeri din *Meditații*.

*Ah, de sînteți voi, umbrele-mi dragi,
Departa de zgomot și departa de gloate
Reveniți-mi la fel, noapte de noapte,
Și în visele mele vă amestecați.* (Seara)

.....
*Urcați, urcați din nou spre orele trecute!
Tristele amintiri m-ajută să oftez!
Mergeți cu al meu suflet; mergeți, o gînduri mute;
Mi-e inima preaplină și-aș urea să lăcrimez.* (Graziella).

Prin ritmul echilibrat și melodios, poemul lui Lamartine exprimă firea sa de nativ din Balanță. „Compus ca o simfonie, se deschide asupra unui Pre-

ludiu indicînd tema lirică (*Obiecte inanimate, aveți voi oare suflet?...*) care va fi dezvoltată în trei părți.

*De ce să mai rostesc al patriei mele nume?
În strălucit exil ecou-i a rămas,
În sufletu-mi duios din acest cap de lume,
Cu pașii cunoscuți sau preaștiutul glas.*

(Milly)

Prin caracterul măsurat și oportunist al acțiunii sale politice, Lamartine traduce oscilațiile Balanței care nu știe ce taler trebuie să se incline mai mult decît celălalt. Temîndu-se de hotărîri extreme, el încearcă să rezolve cu orice preț problemele prin conciliere.

„În principiu, este comunist, dar știe să fie suficient de abil ca să nu atace deschis nici familia, nici proprietatea; vrea să inaugureze o eră de tranziție între societatea capitalistă și cea pe care o visează ... Lamartine realizează trăsătura de unire dintre cele trei grupuri: va fi omul concilierii prin excelență...

De voie, de nevoie, autorul *Meditațiilor* va fi împins să ia poziție spre dreapta ca să *contrabalanseze* acțiunea revoluționară a lui Louis Blanc. Încă din 25 februarie este ușor de observat acest joc *basculant* care va continua luni de zile și va duce la catastrofă ... Misiunea — și ea nu va fi ușoară — va consta în menținerea unui statu-quo... Ziua de 6 mai a fost într-adevăr ziua lui Lamartine... Rareori adevărul a fost atît de falsificat, deghizat, ultragiât de nevoile cauzei. Dornic mai mult ca oricînd să-și concilieze extrema stîngă, îngrozit la gîndul că ar putea să fie acuzat alături de partidul cîștigător... Mar-rast, Marie Garnier-Pagès — nu-i iertau poetului de a fi *oscilat de la un partid la altul*, de a-i fi căutat rînd pe rînd, apoi de a-i fi abandonat pentru Ledru-Rollin.¹

Incapacitatea de a-și fixa o linie de conduită și de a o menține, nevoia sa veșnică de compromis se vor întoarce pînă la urmă împotriva lui și asta va însemna sfîrșitul carierei sale politice.

„Lipsa de caracter a lui Lamartine este vizibilă în ochii tuturor: în momentul atentatului de la Palat a fost neputincios; cînd s-a produs invazia, a fugit pe culoare.”

Dacă Lamartine a fost slab în acțiunea sa, dacă tendințele sale să demisioneze, să capituleze l-au făcut să dorească să ajungă în pămîntul făgăduinței fără lupte nici crime, elevația gîndirii i-a permis să vadă dincolo de aparențe: „...cu distanțarea pe care o dă trecerea timpului, se înțelege că revoluțiile, în pofida crimelor și a erorilor, își găsesc locul în mersul omenirii spre o viață mai bună, oamenii nefiind decît instrumentele Providenței.”

Lamartine exprimă această idee în celebrele versuri din *Jocelyn*:

*Și astfel timpul, chiar de Dumnezeu mînat,
Se scurge peste toate cîte le-a dărimat.
Ca Moise, călăuzește-i, tu, Duh Sfînt,
Pe căi de pace, către un făgăduit pămînt!...*

¹ J. Bertaut: 1848 și cea de-a doua Republică.

LUDOVIC AL XIII-LEA

Născut la Palatul Fontainebleau, la 27 septembrie 1601, ora 22.37, Ludovic cel Drept și-a datorat porecla zodiei sale: Balanța, ocupată de Lună și de o conjuncție strînsă Soare-Jupiter, conjuncție situată la aceleași grade cu Jupiterul din tema tatălui său, Henric al IV-lea.

La asasinarea acestuia, Ludovic al XIII-lea devine rege la nouă ani, singur sub dominația arțăgoasei sale mame, Maria de Medicis, hotărîtă să păstreze puterea toată viața. Sistematic îndepărtat de la exercitarea puterii, va suferi el oare legea Soarelui în cădere?

În ciuda acestui indiciu nefavorabil, o frumoasă constelație regală predomină în destinul său: conjuncția puternică Soare-Jupiter în sextil cu Marte în Leu. Ludovic are „ținută regală” (Saint-Simon) și înțelege să i se dea ascultare. Dar autoritatea sa se va exercita în Balanță; acest rege, care știe să plece urechea la ceilalți, va guverna cu Marele Consiliu, luînd deciziile după ce a ascultat opiniile miniștrilor săi.

Domnia lui politică poartă pecetea zodiei sale: este expresia colaborării importante și prelungi cu Richelieu (care avea și el Balanța în Ascendent). În cadrul acestei colaborări reale, geniul marelui ministru a ocupat desigur un loc precumpănitor, dar Ludovic al XIII-lea a fost departe de a juca rolul neglijabil care i s-a atribuit. Înhamăți amîndoi la cîrma statului, regele a mers mîna în mîna cu ministrul său, înfîlnindu-se zilnic, decizînd împreună cu el sau singur, protejîndu-l de dușmani, sacrificîndu-i-o chiar pe mama sa, dovedindu-i o încredere și o afecțiune constante. Richelieu a luat în mîna diplomația și a sprijinit acțiunea regelui prin alianțe; Ludovic al XIII-lea a ținut puterea în interior și a condus operațiunile de război în care a luat parte activ (Marte în Leu), dovedindu-se, pe acest teren, superior ministrului său. Au rămas împreună în post pînă la moartea care i-a secerat pe amîndoi la cinci luni interval.

Acest rege Balanță a fost cel mai tolerant dintre suverani. A iscălit „l'Edit de Grâce” care a adus pacea religioasă. A meritat porecla de „cel Drept” instituînd în fiecare guvern un tribunal de onoare însărcinat să împartă dreptatea. Dacă a fost neîndurător cu cei mari care complotau, a făcut-o ca să aplice „justiția regelui”, dar și în acest caz teribila secure a justiției a fost mînuită la patru mîini.

Acest „Rege al Gentilomilor”, cum spunea Saint-Simon, era mai înainte de orice un prinț omenos și foarte iubit. Zodia lui îl face amabil, plin de har, zîmbitor. În fața ovațiilor, ochii i se vor umple adesea de lacrimi: este un sensibil, chiar un sentimental. Într-o zi, auzind că populația strigă sub ferestrele lui „Trăiască regele!”, își scoate pălăria cu un gest larg și răspunde „Trăiască poporul meu!” Are obiceiuri simple; îl vedem împărțind daruri săracilor, recompensîndu-i pe săteni pentru pagubele pricinuite în timpul vînațiilor sale, ajutîndu-și valetul să îi aștearnă patul, cîntînd și glumind cu soldații...

Este un rege social, devotat binelui public. Interesele particulare, începînd cu ale sale proprii, trebuie să se dea la o parte în fața interesului general, din grijă de bunăstarea poporului: ...*toți supușii noștri ne vor putea adresa plîngerile lor în scris și ne vor prezenta orice cerere doresc.* A trăit în spe-

ranța de a câștiga Franța pentru cauza păcii și, altă trăsătură a Balanței, în război, în lipsa unor victorii strălucite, nu a cunoscut dezastre.

Desigur, Ludovic al XIII-lea nu a fost, ca tatăl său, un mare amoretz. Saturn, în trigon cu Ascendentul și Mijlocul-Cerului, domina harta sa cerească, făcând din el, nativ din Balanță, un saturnian timid, inhibat, închis în el, rigid, sentimental refulat, inamic al grosolăniilor, nu prea intim cu regina și fără amante. Saint-Simon îl supranumește și: cel Cast.

Artist, pasionat de muzică pînă într-atît încît știe să cînte la mai multe instrumente, să dirijeze coruri și să compună (?) arii de balet, a fost și un constructor care a înfrumusețat și asanat Parisul.

Acest bun Ludovic al XIII-lea s-ar fi bucurat de un prestigiu istoric asemănător cu cel al tatălui său, Henric al IV-lea, și al fiului său, Ludovic al XIV-lea, dacă nu ar fi avut acea trăsătură de caracter saturniană notată de Saint-Simon, „o virtute rară la regi, și mai mult la regii comandanți victorioși: modestia“.

MARCELLO MASTROIANNI

Actorul de cinema contemporan despre care se spune că e cel mai iubit, Marcello Mastroianni s-a născut la Fontana Liri, în Campagna Romana, la 28 septembrie 1924, ora 12.15, cînd culminau doi aștri în Balanță, luna nouă dirijată de o conjuncție Venus-Neptun.

În registrul lunar-neptunian, acest tip de Balanță este în întregime cuprins în capul de cocker pe care pare a-l avea adesea acest seducător cu un caracter blînd și dragălaș, destul de dezarmat de propria sa slăbiciune, indolent, lăsîndu-se în voia sensibilității sale nonșalante.

S-a spus despre Marcello că e „un Don Juan morocănos“. Fără îndoială că are darul de a seduce prin farmecul sentimentului care emană din persoana sa. Dar donjuanismul acesta aproape fără voia lui este o solicitare pasivă, mai degrabă o supunere la chemarea tandreței feminine, chiar o docilitate dezarmantă. Aici, Balanța din el ajunge la arta de a se lăsa iubit.

YVES MONTAND

O domnișoară într-un balanșoar...

O voce de mătase catifelată, calitatea vibrantă a unei prezențe, aspectul agreabil al unei persoane pline de căldură, tot farmecul lui Yves Montand provine dintr-o artă de mare eleganță ce ține de un talent de echilibrist care își atinge efectul la mijlocul drumului între spontaneitate și stăpînire; moment subtil în care nu oscilează decît slab brațul unei balanțe interioare cu talerele la același nivel. Artă grațioasă pe care culorile toamnei o înfrumusețează și mai mult.

La nașterea sa, la Monsummano, în Italia, pe 13 octombrie 1921, la miezul nopții, Soarele în mijlocul Balanței trecea la meridian.

LÉOPOLD SÉDAR SENGHOR

Să creăm hrană spirituală pentru toți oamenii de pe întregul pămînt.

Acest cînt de dragoste pan-umanist ne vine de la un nativ din Balanță prin Soare și Mercur, născut la Joal, în Senegal, la 9 octombrie 1906.

Léopold Sédar Senghor este modelul omului echilibrat, atent să egalizeze în metisajul său cultural talerele francofoniei și rasei sale negre, știința universală franceză și spontaneitatea inspirației africane, în aceeași măsură în care găsește calea de mijloc între omul de acțiune, omul puterii politice devenit președinte al Republicii Senegal și poetul, gînditorul, reprezentînd puterea culturală.

Ne lansează un mesaj de pace care vrea să adune popoarele într-o îmbrățișare frățească. Opera lui concură la asimilările civilizației euroamericane și aceleia a lumii negre în vederea unei civilizații a universalului în care omul să poată în sfîrșit aspira la demnitatea de a trăi în dreptate, frăție și dragoste.

VIRGILIU

Cerul, la nașterea lui Virgiliu (15 octombrie al anului 70 î.e.n.) prezintă o îngrămădire planetară în Balanță, în careu cu Saturn, dar susținut de Marte în semn de foc. Venus, dispunînd de Soare și de Mercur, domină tema acestui artist pur, a cărei viață, săracă în evenimente exterioare, a fost în întregime dedicată cultului poeziei și frumosului. Dar Saturn, în Capricorn, este aproape la fel de puternic precum Venus, pe care o necăjește, iar influența lui explică unele particularități ale caracterului lui Virgiliu, ca și nuanța atît de personală a sensibilității și artei sale.

Omul seamănă destul de puțin cu romanii încă foarte belicoși ai epocii. Deloc dăruit pentru viața activă, repede plictisit de clamorile din For, părăsește Roma de îndată ce poate, ca să trăiască în semisingurătate pe malul mării, lîngă Neapole. Fire visătoare, meditativă, se complăce în compania cîtorva prieteni rari, în contemplarea naturii, în lenta maturare și elaborare a operei sale. Este un artist rafinat, sever și pretențios cu el însuși; voia să-și ardă *Eneida* înainte de a muri, socotind-o imperfectă. O asemenea conștiință artistică aproape excesivă este caracteristică pentru un scriitor din Balanță, pe care influența saturniană îl înclină și mai mult spre rigoare.

Aceste indicații dau imaginea unui voluptuos melancolic, a unui tip Venus-Saturn. Dar este vorba, bineînțeles, de Venus autumnală și sublimată de Balanță, cea care produce sensibilitățile cele mai delicate și artiștii desăvîrșiți; pe această Venus superioară, Virgiliu, prea saturnian poate spre a o realiza în întregime în viață, a proiectat-o în opera sa, unde se amestecă, în proporții foarte diferite, cu influența saturniană.

Debutează cu *Bucolicele*, lucrare foarte venusiană ca formă și fond. O vie sensibilitate față de toate ființele, sentimentul voluptuos al clipei care trece, iubirea de plăcere și de jocuri, iată tonalitatea, tipică pentru o Balanță, a acestei opere; dar e o Balanță, ca să spunem așa, de suprafață, în care poetul, lăsînd de bună voie în umbră tot ceea ce, în el, ține de Saturn, nu a exprimat decît o parte din adevărata sa fire. Doar cîteva accente sfișietoare, ici și colo, ne lasă să întrevădem, în Eros adolescent din prima lucrare, pe Eros cel tragic din vremea maturității lui Virgiliu.

Influența lui Saturn apare predominantă în *Georgice*, poem consacrat muncilor agricole și care dezvoltă teme ce nu au nimic specific pentru Balanță: elogiul muncii fecunde și civilizatoare, al efortului îndîrjit, urmărit îndelung

și cu tenacitate. Saturn puternic și în semn de pământ a dat *Georgicelor* tonalitatea gravă, ușor austeră, în care se complăcea seriozitatea romană.

Eros din *Georgice* nu mai este amorul-joc al frumoșilor adolescenți, ci o forță impersonală și redutabilă, forța dorinței care domină toate ființele. Via sensibilitate venusiană a poetului se vădește totuși în simpatia profundă pe care o simte — și pe care ne face să o simțim — față de toate ființele vii. Altă trăsătură caracteristică a sensibilității virgiliene, oroarea de război — care se exprimase deja, dar cu rezervă, în *Bucolice* — se afirmă viguros în cea de a doua lucrare. Într-o pagină pătrunzătoare, poetul evocă Italia pustie, câmpurile în ruină; și cum să fim surprinși de așa ceva, dacă tinerii sînt smulși de pe pământurile lor ca să fie făcuți soldați?

...Deoarece pe pământ legile religioase și morale sînt năruite, într-atît de multe războaie sînt pe lume, într-atît de multe aspecte îmbracă crima! Plugul nu mai primește cinstirile pe care le merită; câmpurile rămîn înțelenite, de vreme ce li s-au luat colonii, iar secerile curbate sînt retopite ca să se făurească din ele spade rigide. De o parte Eufratul, de cealaltă Germania provoacă război; orașe vecine, încălcînd tratatele pe care le leagă, pun mîna pe arme. Marte necredinciosul bîntuie în tot universul... (*Georgice*, l. 5.5-5 II).

Georgicele, operă perfectă, în care nota gravă inspirată de Saturn răsună armonios pe corzile venusiene, îl consacră pe Virgiliu mare poet și chiar poet oficial. Protectorul și prietenul său, împăratul Augustus, i-a cerut să scrie o epopee națională. Virgiliu a ezitat mult timp, s-a spus, înainte să aleagă subiectul. S-a hotărît în sfîrșit pentru personajul legendar Enea, preîntemeietorul Romei și fiu al zeiței Venus. În felul acesta evita dificultatea pe care o prezenta pentru el genul epic, fiindcă, prin sensibilitatea sa de Balanță și polaritatea sa Venus-Saturn, Virgiliu nu era dispus să cînte lupte (în pofida ajutorului pe care i-l oferea Marte în Leu); totuși puternica sa componentă saturniană îi permitea să-l conceapă pe Enea drept un „erou de pămînt”, pe care nimic nu-l oprește, nimic nu-l descurajează, care perseverează pînă la capăt în efortul pe care i l-au prezis zeii. Enea fiind, pe de altă parte, fiul zeiței Venus, această zeiță va deveni adevărata forță motrice din *Eneida*. Astfel Venus armonioasă, conciliatoarea, prezidează asupra marelui poem al Romei la fel cum domină cerul la nașterea poetului.

Iată de ce climatul din *Eneida* este atît de diferit de cel din *Iliada*. De la Enea la Ahile există întreaga distanță care desparte omul-Balanță de omul-Leu. Enea nu e un cuceritor, ci un conciliator. Misiunea sa proprie este să se stabilească în Italia, nu pentru a-i așeza acolo pe autohtoni, ci pentru a-i uni cu troienii, cu care vor forma un singur popor; amestecul acesta este într-adevăr necesar măreției viitoare a Romei, dorită de destin. În timp ce eroii din *Iliada* sînt, din punct de vedere caracterial, niște „primari” și trăiesc deplin doar în momentul prezent, fiul zeiței Venus este, în ceea ce-l privește, un „secundar” tipic. Puternica secundaritate a lui Enea i-a adus lui Virgiliu ironia multor critici; aceștia și-au bătut joc de eroul care reflectase atît de mult înainte de a acționa și care nu reușește să-l ucidă pe Turnus, la sfîrșitul cărții a

douăsprezecea, decît după ce și-a mai acordat, în acel moment suprem, răgaz pentru o ultimă ezitare!... Dar ceea ce este interesant pentru psiholog e să vadă în ce măsură a proiectat Virgiliu asupra eroului său preferat trăsătura esențială a propriei sale firi.

Forma destul de liberă a poemului epic i-a permis pe de altă parte lui Virgiliu să transpună în planul artei unul din aspectele majore ale ternei sale, careul lui Saturn cu Venus, stăpîna cerului la naștere. Venus, puternică, vrea să se realizeze prin dragoste, dar inhibiția lui Saturn va face ca această realizare să fie dureroasă și nu-i va permite, din fericire, să se săvîrșească. Este încercarea pe care o vor trăi Dido și Enea în celebrul episod din cartea a patra, tablou niciodată egalat al dragostei-pasiune. Pierzînd deja o dată obiectul dragostei sale, fiecare din cei doi îndrăgostiți virgileni pare să fi renunțat la fericirea personală, dedicîndu-și viața unei cauze mari. Dar cînd iubirea se prezintă din nou, Dido reîncepe să spere; încearcă să lupte împotriva destinului, vrea să creadă, în ciuda oricărei evidențe, că mai este posibilă fericirea pentru ea și, decepționată, își pune în cele din urmă capăt zilelor.

Cît despre Enea, el renunță — fără revoltă, dacă nu fără regrete — la o dragoste pe care o dezavuează zeii. Din noaptea teribilă cînd a văzut Troia năruindu-se sub flăcări, nu mai trăiește pentru el, ci pentru misiunea pe care trebuie s-o îndeplinească. Ceea ce îi vor da zeii drept răsplată pentru îndelungile sale munci, eforturi și sacrificii, este Roma, gloria Romei, măreția viitoare a Romei. Zeii îi hărăzesc dreptul să contemple această Romă pe care n-o va cunoaște niciodată, dar de care se vor bucura urmașii lui o singură dată de departe, în negurile viitorului și ca printr-un vis. Este subiectul cărții a șasea, punctul culminant al operei.

Să adăugăm că niciodată omenia profundă a lui Virgiliu, nobila sa compasiune pentru suferințele omenești, nu s-au arătat mai evident decît în această carte a șasea, unde-l vedem pe erou, fiul zeiței Venus, înclinîndu-se cu respect în fața răniților vieții, și în fața acelora, și mai nefericiți, cărora destinul le-a refuzat chiar dreptul să trăiască (episodul cu Deifob, cu Marcellus).

Virgiliu a dezvăluit în paginile acestea o sensibilitate atît de excepțională, atît de neașteptată la un scriitor din epoca sa, încît în opera lui s-a văzut un fel de prefigurare a sentimentului creștinesc. *Zeu foarte aproape de a fi inger*, a spus Victor Hugo. Dar „licărul straniu” care strălucește în versurile virgiliene nu venea din Orientul romantic: în el însuși, în străfundurile firii sale de Balanță, a găsit Virgiliu nuanțele care-i asigură, printre poeții din Antichitate, un loc unic.

JEAN ANTOINE WATTEAU

Valenciennes, 10 octombrie 1684, Soarele și Jupiter prezenți în Balanță, sub dispoziția a doi stăpîni, Venus și Saturn, reuniți în Fecioară. Acesta este Watteau, un venusian-saturnian din Balanță al cărui univers a fost admirabil zugrăvit de René Huyghe.¹

¹ „L'Univers de Watteau” în *Watteau de Hélène Adhémer*, Ed. Pierre Tisné; textele din studiul de față sînt extrase din această introducere de R. Huyghe.

Ca nativ tipic din Balanță, Watteau se situează între clasicism și roman-tism, la începutul unei lumi noi pe care o marchează declinul Regelui-Soare (a cărui efigie o maltratează cu complezență într-una din pinzele lui). Este cădere astrului: plenitudinea cercului solar va ceda în fața ovalului feminin și subtil. Este momentul abandonării maiestruoasei solenități, a simetriei autoritare și a aventurilor eroice; arta se îndreaptă spre iereminin, spre monden și spre subiectele galante. Galanteria, tandrele stîne, celebrate de secolul al XVI-lea, și codificate de roman sub domnia regelui Balanță Ludovic al XIII-lea, revin la loc de cinste și ne permit să măsurăm conjurația istoriei și a temperamentului personal al pictorului.

Lumea lui Watteau este cea a tandreței la care visează, iar arta sa e o misterioasă confesiune a sufletului. Mijloacele pe care le folosește sînt cele ale semnului aerian care face din el un nervos rafinat ce evadează din lumea concretă. *O subtilă decantare reduce realitatea la aspectele ei aeriene și delicate, dar în același timp o îmbogățește cu o asemenea intensitate de senzație, încît pare mai prezentă* (René Huyghe). Universul său, după chipul personajelor sale subțiri și zvelte, nu reține așadar din realitate decît nuanța și chintesența, pînă la insesizabil.

Un zeu domnește ca un suveran în acest univers: Amorul. Watteau este un sentimental introvertit; cei doi reprezentanți ai Balanței, în conjuncție în zodia Fecioarei, fac din el o ființă slabă, neadaptată, care, într-un ungher tainic, își va visa realitatea și își va compune o viață imaginară demonstrată de tablourile sale. Acest visător tandru, lipsit de afecțiune, este domnic să se mărturisească. *E tînărul slab al cărui cap se înclină mereu pe umăr. Oare pentru a face mai imploratoare acea privire care adoră și care caută, ațintită asupra frumoasei cochete? Indiferentă, ea întoarce capul și ignoră gestul lui.*

Acest îndrăgostit timid, taciturn și solitar caută un decor care să răspundă inimii lui; duiosia sa îl descoperă mai întîi în lumea animalelor. Sînt numeroase în pinzele lui: oi, vaci, pisici. *Dar, dintre toate, cîinele este preferat: nu există, ca să spunem așa, nici un tablou în care să nu doarmă, nepăsător, să nu se întindă dornic de mîngîieri, să nu preceadă, sprinten, perechea de îndrăgostiți, sau să nu se scarpine, prozaic, de purici...*

Dar mai presus de orice este privirea umană și prezența femeii: *Chiar și numai apariția ei, talia cambrată drapată în mătăsuri care fac ape, eleganța prețioasă a gestului pot răspunde nevoii lui de finețe. Mai ales, ea va întîmpina, va înțelege sufletul acesta care nu e singuratic decît dintr-o nevoie prea exigentă de a iubi: lumea exterioară, atît de abruptă și decepționantă, se deschide, grație ei, prin întîmpinarea cu privirea, cu zîmbetul și cu sărutul. Femeia pe care ne-o arată este tipică pentru lumea Balanței; îmbrăcată elegant, se înalță spre o societate tot mai rafinată. La fel, țăranul și păstorul devin niște mondeni.*

Recunoaștem tot Balanța cînd îl vedem pe Watteau evoluînd mereu după aceleași scheme oscilante: bărbații le presează pe femei să cedeze dorințelor lor; le cîntă cîntece suave, dansează cu ele, le atrag în tufişuri; ezitînd, femeile consimt totuși să se piardă în pădure; muzică, plimbări languroase, implorări și promisiuni cu jumătate de gură, murmure, confidențe, îmbrățișări...

Watteau nu reneagă caracterul incert al semnului său: pretutindeni, se vede insistența dublată de ezitare. În *Insula fermecată*, brațul bărbatului arată țin-ta însoțitoare sale care se dă înapoi, face un gest de neîncredere cu mîna, zeflemitoare și decepționantă. *Adunarea dintr-un parc* prezintă același joc al cererii și refuzului. Totuși, în *Îmbarcarea spre Citera*, perechea sfîrșește prin a găsi nacela în care să se îmbarce și să plutească în fine spre țin-ta mult timp imposibilă, spre niște depărtări mai mult sau mai puțin inaccesibile; și totuși, personajul central din *Îmbarcarea* ne arată un pelerin îmbrățișîndu-și însoțitoarea și convingînd-o să-l urmeze; pînă în ultimul moment, cuplul cunoaște dezbaterea, incertitudinea. Aceeași trăsătură caracterizează *Indiferentul*, acel tînăr nestatornic care stă într-un picior și despre care nu se știe dacă zboară sau umblă, și care, a spus Claudel, „se balansează între elan și mers”. Și cum să nu cădem ispitei de a recunoaște tema semnului zodiacal în subiectul, tratat de mai multe ori de către Watteau, al balanșoarului (*Scrînciobul*)?

Mai tîrziu, Watteau devine un poet al serii și al toamnei: *Plimbările în cursul cărora conversația pierde și mersul se încetinește, așa cum vor fi în ajunul despărțirilor — și poate că va trebui să ne despărțim astă-seară — și seara a venit; noaptea coboară din copaci...* Iar tîrziu, în momentul cînd poezia lui se va rezuma într-un buchet final, iar fiecare tablou se va drapa în simfonii de toamnă, roșcate și arămii... *el reînvie marile parcuri de sfîrșit de sezon cu ruginiuri veștejite.*

Această evocare autumnală convine desigur poeziei sale și dovedește o indispoziție de îndrăgostit a cărui melodie ține de domeniul inefabilului. Cîntecul armoniilor se înrudește cu coarda care vibrează și a cărei acțiune invizibilă constrînge sufletul la stranii unisonuri. Sîntem exact în inima lumii de afinități venusiene și saturniene din zodia Balanței.

OSCAR WILDE

O figură foarte complexă alcătuiește constelația nașterii lui Oscar Wilde, survenită în Dublin, la 16 octombrie 1854, către ora 2.30. Aproape toate semnele zodiacale sînt interesate de pozițiile planetare dispersate ale momentului: se pare că natura a vrut să compună în el un soi de personaj curcubeu reprezentînd diversele aspecte ale omenirii din timpul său. Oricum, se prezintă mai întîi cu răsăritul Lunii în Leu și prezența Soarelui și a planetei Venus în Balanță, cu un Ascendent-Fecioară la jumătatea drumului dintre prima și ceilalți doi. Nu trebuie neglijată nici contribuția lui Neptun în Pești, care apune, și cea a lui Saturn în Gemeni, care culminează, ceea ce adaugă la ambiguitatea unui personaj hibrid care „seamănă” pe drum pe oricine care încearcă să-l sesizeze de-a fir a păr, așa cum se pierde el însuși în propriul său labirint.

Se pare că ne apropiem cel mai bine de adevărul acestui personaj „lunar-venusian-neptunian-saturnian” dacă ni-l reprezentăm căutîndu-și izvoarele vieții în emoție. Oscar Wilde se prezintă în mod esențial ca o făptură de o sensibilitate acaparantă, care simte nevoia să se rafineze datorită acestei dispoziții emotive cultivînd „emoția de dragul emoției”, pînă într-atît încît să găsească în asta scopul artei sale și să facă din el scopul vieții sale. Nimic nu-l îndeamnă spre acțiune, organizare, disciplină; totul îl înclină să se complacă în a se lăsa

în voia bogatei sensibilități cu care este înzestrat. Părăsirea care nu se pretează nici la o meditație intelectualizantă, moralizantă sau socializantă a vieții:

Noi, care ne-am născut la sfîrșitul acestui secol minunat, sîntem în același timp prea cultivați și prea lucizi, prea subțili din punct de vedere intelectual și prea curioși de plăceri sublimă ca să acceptăm vreo speculație despre viață în schimbul vieții înseși.

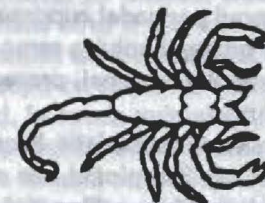
A trăi este, într-adevăr, chiar destinația unei asemenea ființe care s-a definit singură ca un artist al existenței. Această delectare a senzației duce la un soi de cult al înfloririi Eului (Lună în Leu) pe lungimea de undă specific Venus-Balanță de cel mai mare rafinament și la o căutare estetică pe care Fecioara o accentuează prin latura sa „îngrijită”. Iată-l pe Wilde decis să nu sacrifice viața pentru un sistem oarecare de gîndire sau de morală și să refuze rutina fixă a îndatoririlor prescrise ca să se dezvolte și să înflorească precum o floare, într-o viață schimbătoare și fluidă fără altă preocupare decît să fie el însuși și să extragă orice fruct posibil din momentul care trece și cu care nu se va mai întîlni. Și mai iată-l și total dăruit contemplației artistice care îl poate satisface pe deplin deoarece chiar în cele mai umile manifestări ale sale ea se adresează în același timp simțurilor și sufletului (The Critic as Artist).

Această revelație lunară către sine însuși, de tip Balanță, este degajată de Wilde dintr-un întreg curent intelectual neptunian care trece prin prerafaeliții Ruskin și Walter Pater și marchează o întreagă evoluție estetică. Studiind la Oxford, Wilde se proclamă discipolul lui Pater și înțelege să acorde cel mai mare loc cultului frumuseții, pe care o debarasează de justificări morale sau religioase pentru a-i găsi un scop în sine. Această estetică de dandy a devenit deja rațiunea lui de a fi: a trăi în est et și a trăi din estetismul său. După ce a delăsat cercetările spectaculoase în folosul eleganței adevărate, cea care nu se face remarcată, Wilde se va distinge cu jobenul său de mătase, redingota impecabilă, pantalonii în dungi, botinele de lac, bastonul cu măciulia de aur și mănușile de antilopă gri: este maestrul stilului lumii sale. Urmează restul: luxul ușurătății și al frivolității care se exprimă cu umor, dezinvoltura în fața lucrurilor grave, plăcerea aristocratică de a dispărea sau a uimi, atitudinile languroase, manierele și replicile, „spusele” lui, cinismul (Mercur în Scorpion în Casa a III-a) ..., pe scurt, dandismul exercitat cu artă.

Dar slăbiciunea acestui univers sofisticat își aruncă eroul spre tărîmul periculos al domniei plăcerii: *Am găsit plăcerea acolo unde mi-a plăcut. Am permis plăcerii să mă domine* (De Profundis). Cultivînd feroarea și gustul pentru viața plină și totală, acest epicurian diletant înțîlnește, dincolo de bucuriile mondene factice și efemere, fața schimonosită a unei nevroze care instalează în el sentimentul de irealitate. Din est et care-și transformă viața într-o operă de artă, Wilde devine un mare senior al decadenței. Aici apare Neptun în Pești la Descendent și în careu cu Saturn în culminație. Învăluit în melancolie, poetul înțîlnește durerea, umilința, singurătatea, un obscur și profund apetit pentru suferință, coborînd în abisuri ca să-și însușească lepra leprosului, bezna orbului, sălbatica mizerie a lumii. La sfîrșitul vieții, a înțeles cît de zadarnic este să fugi de tine:

Cînd, pe Balanță, ai cîntărit Soarele, cînd ai măsurat pașii Lunii și ai desenat cele șapte ceruri stea cu stea, rămîi tot tu însuși (De Profundis).

SCORPIONUL

23 octombrie — 21 noiembrie

FIINȚA

Un anotimp în infern / 336

Moartea și trai-sfigurarea lui Orion / 340

Taina angoaselor / 343

Frumusețea diavolului / 351

Tipuri mixte de nativi din zodia Scorpionului / 354

APARENȚA

Scorpionul și alte semne zodiacale / 356

Amorul vrăjitor / 357

Revolta și riscul / 360

EXISTENȚA

Mic dicționar de personalități din zodia Scorpionului / 363

Ființa

SIMBOLICĂ

Un anotimp în infern

În fiecare an, când, în timpul perioadei cuprinse între 23 octombrie și 21 noiembrie, Soarele parcurge cel de-al optulea semn zodiacal, Scorpionul, trecem în a doua fază a anotimpului toamnei, precedată de cea a Balanței și urmată de cea a Săgetătorului.

Nu e nevoie să evocăm vasta constelație *Scorpius*, nici strălucitorul ei cortegiu de stele. Pentru astrolog, Scorpionul este exclusiv porțiunea din Zodiac care se situează la echidistanță de echinocțiul de toamnă și de solstițiul de iarnă, adică la jumătatea drumului dintre 0° Balanță, când soarele trece ecuatorul ceresc, și 0° Capricorn, când atinge punctul maxim al declinației sale sudice.

Pentru natură, Soarele coboară în mormînt: noiembrie este luna când marmotele se îngroapă în visele lor, luna coșmarurilor de toamnă cu crizantemele contorsionate. Pe vremuri, de Ziua Tuturor Sfinților, ușile se deschideau între lumea celor morți și lumea celor vii. Melancolia lucrurilor care sfîrșesc ascunde germeii ce clocotesc în profunzimi; este ultima suflare a vegetației: uscate ca niște cadavre la capătul crengilor, frunzele zburătăcesc apoi în vînt și ploaie; alcătuiesc pe sol un așternut menit să se descompună și să producă humusul care va deveni patul germinativ al noii vegetații. Scorpionul e *cimitirul Zodiacului*: formele exterioare dispar, valorile obiective sînt distruse în folosul unui proces de fermentație, de putrefacție, de dezagregare. Dar la fel ca pasărea Phoenix care renaște din propria ei cenușă, ca și un alcool scos din putregai, semnul zodiacal re-mobilizează energia și pregătește o re-naștere a vieții interioare și a valorilor subiective.

Geniul inconștientului subiectiv nu a găsit nimic mai bun decît să reprezinte acest semn prin animalul „negru” prin excelență: un scorpion. Hieroglifa care îl stilizează îl reprezintă sub aspectul unui M al cărui prim picior închipuie cleștii animalului, iar ultimul, țeapa. Nu se putea găsi un simbol mai bun. Scorpionul este unul dintre cei mai vechi locuitori ai planetei; neavînd nici predecesor, nici succesor, este de la bun început o reușită perfectă și, în decursul timpurilor, îl vedem, fără cusur sau slăbiciune, mereu prezent, mereu asemănător cu sine însuși, cu o pecete de cvasieternitate. În plus, este singurul animal care se poate omorî singur; s-a vorbit mult despre celebra *sinucidere* a scorpionului prizonier al unui cerc de foc; este un fapt autentic, deși, se înțelege, sinuciderea este involuntară și accidentală, animalul sfîrșind, într-un reflex de excitație, prin a-și înfige acul în propriul său corp.

Trebuie să mai reținem, pentru simbolică, obiceiurile lui nocturne: fuge de lumină și de soare, caută adăposturi, preferă faliile, găurile, interstițiile, excavatiile și tunelurile în care se ascunde și nu iese afară decît noaptea. În fine, și mai ales, are țeapa veninoasă care produce adesea moartea.

Astfel că nu e de mirare dacă imaginația populară a făcut din el „un animal urît”, o vietate blestemată. Nu e de mirare nici că zodia însăși este adesea privită cu ochi răi. Scorpionul a devenit simbolul omului răufăcător, veșnic în căutarea unei ocazii de a dăuna, animalul veninos gata să înțepe pe cel care se apropie de el, cu coada ridicată și țeapa pregătită. Grigore cel Mare, într-una din predicile sale, îl denunță pe inamicii credinței:... *Scorpioni sînt cei care, lingușitori și inofensivi cînd îi vezi din față, au în spate un mijloc de a răspîndi veninul. Această temă a străbătut întregul Ev Mediu: Scorpionul linge cu limba și înțepă cu coada. S-au căutat tot soiul de blestemi în capul... sau, mai curînd, în coada animalului, precizîndu-se că înțepătura lui nu e „corectă”, că acul pătrunde oblic în carne și se curbează pentru a răni mai tare. Animalul viclean cu acul otrăvitor a devenit simbolul ipocriziei, al perfidiei, al trădării, al falsității... Sărutul înșelător al lui Iuda a fost comparat cu mușcătura și tot scorpionul reprezintă Patimile Domnului, ura schingiuitorilor care au participat la supliciul lui Isus.*¹

Iar cînd, împlîntor, este desemnat bestiarul celui de-al optulea semn zodiacal, i se atribuie șopîrla cu alură unduioasă, inamică a drumului drept, precum și reptila care șerpuiește, se tîrăște și șuieră, la fel de îngrijorătoare și redutabilă, la fel de ucigătoare ca și scorpionul. Un întreg bestiar al infernului apare în fața noastră! Dar, oricît de adevărate ar fi aceste reprezentări simbolice, ele nu trebuie să ne facă să uităm că ce-i mai rău nu există fără ce-i mai bun și că, în fața tenebrosului bestiar, Scorpionul înalță forța cerească a vulturului.

În fapt, acest semn zodiacal nu poate fi înțeles decît într-o dialectică ce formează o formidabilă ambivalență în jurul vieții și al morții. Iar dacă accentul se pune în primul rînd pe valorile obscure — suferința, răul, drama, gaura, prăpastia, absurdul, neantul, moartea — se cuvine să i se asocieze toate valorile renașterii. Dizolvantul și dezintegrantul Scorpion aduce cu sine decrepitudinea care pîndește tot ce a luat naștere și operează transmutarea alchimică a valorilor materiale în valori spirituale.

În corespondențele din „Omul-Zodiac”, găsim Scorpionul — care are valoare de cloacă — în relație cu părțile ascunse ale omului, în special cu anusul și sexul: în jurul acestei asociații fundamentale se creează, în optica psihanalitică, toată ambivalența, aceea a *distrugerii* și a *creației*, a morții și a renașterii, a damnării și a mîntuirii...

Scorpionul aparține cuaternarului acvatic, iar în triunghiul zodiacal al acestui element, ocupă locul median. Primul termen este apa-cardinală a Racului asimilată cu apa originară, cu apele-matrice și cu izvorul ce dă naștere

¹ Scorpionul este prezent pe stindardele Patimilor; îl regăsim în picturile lui Lanslevillard, într-atît încît a devenit (dar în sens peiorativ și umilitor) emblema poporului evreu.

pîrîului. Ultimul este apa-mutabilă a Peștilor care se va pierde în imensitatea oceanică. Or, apa-fixă din cel de-al optulea semn evocă în primul rînd apa stătătoare, lîncezind, tăcută și lugubră a iazului.

*Ca Lete, iată-ntîns sub spume,
Își doarme lacu-n somn anume,
Și nu le-ar da pe-o ntreagă lume.
Un rosmarin plînge pe groapă;
Un crin alunecă pe apă...
Iubirea-mi doarme.¹*

Edgar Allan Poe

Poate la fel de bine să fie apa fetidă și nămolosă a mlaștinilor, loc de predilecție al batracienilor, ca și apa de foc, fie că e vorba de alcool, de lichidul seminal sau de lava vulcanică.

A-l studia pe Scorpion înseamnă mai întîi a-l situa față de semnul opus, Taurul. Raportul dialectic decupează un plan precis. În Taur, viața capătă trup și natura se acoperă de verdeață și flori; se întrupează în lumea zilei: asistăm la exaltarea senzuală a primăverii. La capătul celălalt, auzim cîntecele funebre ale Scorpionului; viața autumnală se dezagregă în lumea nopții în care totul revine, totul se înapoiază în pămînt. În plan uman, procesul este asemănător: gura este pentru Taur ceea ce e anusul pentru Scorpion. Primul simbolizează valorile de captație: hrană, bani, achiziții; injectează, ia, înghite și digere. Cel de-al doilea se referă la valorile de excreție: dejecție, expulzare, lichidare, restituire; transformă, descompune, distruge și poate chiar veșteji, corupe și dezagrega. Posesie în Taur, depozitare în Scorpion; produsul viu îngurțat este redat la ieșire ca un produs mort, readus la haosul materiei brute.

Psihanaliștii cunosc mai bine ca oricine valoarea afectivă pe care subconștientul uman o atribuie fecalelor, iar limbajul popular a sesizat această corespondență simbolică folosind foarte des cuvîntul c... în situații de eșec. De fapt, analitatea este expresia a tot ceea ce strică și distruge, a sadismului și a urii, într-un cuvînt, a *agresivității*, sub toate formele. Dar ar însemna să-i trădăm semnificația dacă prezentăm doar forma ei inferioară și negativă, fără a adăuga că ea reprezintă o pîrghie importantă de creație și este susceptibilă de cele mai nobile sublimări. De unde vine denumirea de *sacrum* care introduce o noțiune de spiritualitate în acea parte a anatomiei care pare cea mai îndepărtată de ea?

În plus, dacă valorile psihologice ale anusului plasează Scorpionul sub imperiul instinctului agresiv, cele ale sexului îl așază în aceeași măsură sub legea instinctelor care îi sînt proprii: *erotismul*, cu ce are el mai bun și mai rău.

Cîntec de dragoste pe cîmpul de bătălie sau strigăt de luptă în dragoste, aceasta este deviza zodiei.

Dar stăpînul planetar pe care tradiția îl atribuie Scorpionului, Marte, consacră mai mult timp jocurilor războinice decît zeiței Venus. E adevărat că

Marte e acum detronat (nu mai este decît al doilea stăpîn al zodiei) de o planetă nouă, mult mai specifică semnului (deși atribuirea ei Scorpionului mai este încă discutată): Pluto. Aceasta este de altfel octavul superior al lui Marte, ca într-o relație de la intern la extern. O formulă a lui Jean Carteret îi diferențiază bine: un bărbat urmărește o femeie; pentru Marte, ea este în fața lui; pentru Pluto, el este în spatele ei...

În mitologie, Hades-Pluto e zeul morților și prințul tenebrelor; inexorabil și misterios, el domnește în regatul umbrelor care este infernul. Dintre toți zeii al căror cult era celebrat în Antichitate, Pluto era cel mai neîndurător, cel de care oamenii se temeau cel mai mult. Regatu! său era păzit de Cerber, cîinele cu trei capete care se înconjură de șerpi și distila un venin negru. O dată mai mult, cu Pluto, un soi de hazard obiectiv face ca verificarea experimentală a „influenței” astrului să confirme atribuțiile mitologice ale zeului. Pluto reprezintă profunzimile și tenebrele nopții noastre originare, acea regiune infernală a făpturii umane locuită de monstruosul dragon cu solzi, limbă de foc și răsunare pestilențială. Evocînd urmele trecutului ancestral în labirintul psihismului, Jung declară că tîrîm după noi coada unui saurian și pune astfel degetul pe claviatura energiilor plutoniene care ne sînt proprii; la fel, ne îndeamnă să înfrînm dragonul, invitîndu-ne să dezvoltăm conștiința invizibilului și să ne asigurăm astfel posesia comorilor noastre ascunse (Hades este și tăinuitorul bogățiilor piteie), încercînd să conciliem în favoarea noastră energiile lumii interioare. Dacă aceste energii plutoniene sînt la dispoziția noastră iar eul se aliniază la adevărurile cele mai profunde ale ființei, ele devin o voință de forță ocultă care are în general ultimul cuvînt în treburile omenești. Este suficient ca ele să trădeze, dimpotrivă, o voință conștientă care să ignore nevoile vitale fundamentale și încep toate acele fermentații interioare vestitoare de mari furtuni: e dansul pe un vulcan. Prin catastrofe care fac să ne fugă pămîntul de sub picioare, Pluto deschide prăpastia gata să arunce omul în ea și să-l lase să fie înghițit: este *anotimpul în infern*... Cînd intră în acțiune Pluto poate aduce cu sine o pasiune irezistibilă, absolută, dar, cel mai des, repune totul în discuție ca să ne aducă în prezența unui bilanț de criză, de distrugeri, de ruine. Este suficient, pentru a ne convinge, să consultăm cronica evenimentelor mondiale în zilele care preced și urmează fiecărei conjuncții a acestui astru cu Soarele. Astfel, în 1945, ea se petrecea la 2 august: trei zile mai tîrziu avea loc revelația primei bombe atomice care producea la Hiroshima cea mai îngrozitoare hecatombă a celui de-al doilea război mondial... Asimilat cu răutatea diavolului și cu malignitatea forțelor infernale, Pluto e așadar analogul Scorpionului în tot ce este mai rău, dar și în ce este mai bun, adică în dezvoltarea, pentru sine, a sensului profund al propriei vieți, în descoperirea misterelor celor mai tainice ale lumii sau în împlinirea spirituală ori metafizică a ființei.

În ordinea practicii astrologice, tendințele Scorpionului formează un tot, adică un complex de valori paralele, cu Pluto și Marte, precum și cu Casa a VIII-a, care este legată de un întreg ansamblu de date: moartea, sexualitatea, metamorfozele și crizele, moștenirile (bunuri care se primesc sau se restituie), banii ca obiect speculativ, planul extraterestru, astralul...

¹ E. A. Poe, *Annabel Lee și alte poeme*, trad. Dan Botta, București, Univers, 1987, p. 110 (n.t.).

Iată semnificația diferiților factori astrologici în zodia Scorpionului:

Soarele și Ascendentul în Scorpion nu face altceva decât să dea putere zodiei, fără a o orienta în mod special.

Luna în Scorpion se găsește în „exil”; dobîndește o valoare de Hecate, divinitatea infernală care, prin vrăjile și farmecele ei magice, trimite pe pămînt demonii care îi chinuie apoi pe oameni. Omul poate cădea pradă unor fantasmе mai mult sau mai puțin obsedante (Berlioz), altfel este la cheremul agresivității sale care dezlănțuie pasiuni violente mai mult sau mai puțin distrugătoare (Göring).

Mercur în Scorpion face în mod esențial să predomine dispozițiile intelectuale ale semnului și dezvăluie adesea un anume sadism mintal, un spirit neliștit, curios, inchizitor (Goebbels, Malraux, Maritain, Picasso, Rimbaud, Schiller).

Venus în Scorpion localizează acțiunea semnului în domeniul sentimental. Astrul este în „cădere”, iar inima e sfîșiată de erotism, corupție, răutate, rea-voință sau obscuritate (Jouvet, Mauriac: „Neiubiții”, Maria Antoaneta, Restif de la Bretonne).

Marte în Scorpion reprezintă toată agresivitatea în stare pură care se exteriorizează într-o luptă, o bătălie, o pasiune, o cucerire (Bernadotte, Bichat, Luther), sau care deviază spre subiect și îl mîină spre distrugerea sa (Deloncle, Garfield, Goebbels, Heine).

Jupiter în Scorpion afirmă puterea vulturului, autoritatea, magnetismul, ambiția lui, calitatea sa suverană (Jouvet, Napoleon, Rodin).

Saturn în Scorpion tinde să inhibe sau să stăpînească instinctul agresiv, erotic, ceea ce dă o valoare Fecioară de disciplină, de cercetare, de *self-control* (Berthollet, David, Ludovic al XIII-lea, Jean Rostand). Dar este posibil și cazul contrar: instinctele pot atunci să capete un caracter absolut sau fanatic (Luther), un aspect tragic (Goethe: *Werther*) sau să-și orienteze viziunea în sensul răului, al urîului (P. Brueghel, Dupuytren).

Uranus în Scorpion poate să fie cauza lipsei de măsură în pasiuni, a exasperării individualismului, a sistematizării violenței, a unei tendințe la revoltă sau a unei aspirații revoluționare (Bevan, Céline, Franco, Gottwald, Rommel).

Neptun în Scorpion constituie o condiție propice pentru experiențele magice (Allan Kardec), pentru fantastic (Berlioz), pentru misticism.

MITOLOGIE

Moartea și transfigurarea lui Orion

În sanscrită, tradiția numește acest semn *Vristchika*. Este semnul în care energia, elaborată și condusă de Fecioară, se va condensa într-o imagine definită. Am vorbit deja despre tipul de „conștiință de vis”. Aici ea intervine într-un proiect de creație. Dar zodia Balanței era necesară ca tranziție spre un

univers mai evoluat și o lume mai complicată. Deoarece *Toula* (Balanța) operează prin cele 36 de *Tattvas*, sau stări de diferențiere pe care le comportă. Aici se produce, așadar, apariția stării de vis; apoi, în Săgetător, zodia următoare, va interveni materia spre a fi completată cu *forma-gîndire* sau *anima*.

Prin urmare în Scorpion, oarecum anticameră a creației, se combină gîndirea creatoare și intenția de exprimare. Și mai regăsim la acest semn un caracter dublu de tranziție între spiritual și material. În această ordine de idei, îi putem alătura simbolurile revoltei îngerilor și izgonirii lui Adam și Eva din Rai.

Energia conștiinței se exprimă în stimuli privind dorințele formulate în imagini-gînduri, ceea ce, secundar, creează forțe active, dar menite să rămînă la stadiul subiectiv în plan fizic. Aici intervine o anume concepție despre lume, pe care omul o extrage din trecutul Cosmosului și al său propriu și din care dorește cu înfocare să facă ceva pe placul lui. Ne dăm astfel seama că, între dorințele potențiale ale fiecăruia în sensul creației, pe primul loc figurează aceea de a *perpetua specia*, dorință care, dacă nu este satisfăcută, poate, uneori, să meargă pînă la obsesie.

La fel, pe plan astral, există forțe latente care rămîn subiective și sînt denumite oculte, ceea ce face din Scorpion semnul nașterii și sediul lor.

Hieroglifa semnului desenează principala sa caracteristică, agresivitatea. Dar se fac simțite deja cele două moduri de manifestare ale sale. Într-adevăr, săgeata terminală poate primi două orientări. În sus, ea reprezintă tipul de sublimare a gîndirii; în jos, este vorba de un tip de materializare, energia sexuală, expresie a energiei vitale a Fecioarei.

Tradiția greco-latină ne oferă cea mai reprezentativă dintre legende, mitul lui Orion urmărit și înțepat de un enorm scorpion veninos, stîmfit de Artemis.

Circumstanțele nașterii sale sînt de la bun început pitorești și revelatoare. Se spune că Jupiter, fiind însoțit de Mercur și Neptun, a cerut într-o zi ospitalitatea unui țăran numit Hirieus. Acesta, rămas văduv, nu avusese copii. Înainte de moartea nevestei, jurase să nu se recăsătorească. Mișcat de onoarea pe care i-o făceau oaspeții divini, țăranul le-a sacrificat un bou, singura vită pe care o avea. Încîntați, zeii i-au îngăduit să-și exprime o dorință, pe care aveau să i-o împlinească. Hirieus și-a dorit să aibă un copil, dar fără să apeleze la nici o femeie pentru asta. Ceea ce i s-a promis că se va realiza dacă va îngropa timp de nouă luni pielea boului. La capătul acestui termen, în locul pielii Hirieus a găsit un copil; l-a adoptat și i-a pus numele Orion.

Crescut în izolare și după chipul boului, sufletul lui rămîne desigur primitiv. Este cu totul tributary materiei. Simțurile sale, ca și înțelegerea lui instinctivă, sînt înclinate spre arta vînației, în care dobîndește, prin practică, viteză, precizie, îndrăzneală, dar sentimentele morale îi rămîn străine. Este tipul atletului înapoiat: cap frumos, dar creier puțin, grosolan și greoi. După Homer, capul lui urca pînă la nori, iar simțurile îi erau extrem de ascuțite.

Era primit regulat de vărul său, Enipion, degustător de vinuri și prieten cu Dionysos-Bachus. Sclav al dorințelor sale primitive, s-a legat, într-o zi cînd era singur cu ea, de Merope, care în unele legende e considerată soția, în altele fiica, lui Enipion.

Enipion, un soi de schilod, în buna tradiție a Scorpionului (semn diform), a vrut să se răzbune pentru afrontul acesta și, neputînd să acționeze prin forță, s-a slujit de arma sa favorită, beția. L-a provocat pe Orion la o partidă de băutură (am mai amintit, cu altă ocazie, de „rămășagurile stupide“ ale Scorpionului), iar cînd Orion s-a îmbătat criță, i-a scos ochii. Temă care evocă imaginea omului, adaptat la un tip de existență, și care pierde dintr-o dată însuși elementul adaptării sale — aici ochiul — atît de necesar unui vînător. Orion va rătăci deci fără călăuză, în primejdii necunoscute, ca și cum ar fi singur în noapte. Trăiește această privațiune ca pe o pedeapsă a Destinului care îl lovește pe cînd căuta la Merope sentimente și senzații care pînă atunci îi rămăseseră străine, vînătoare instinctivă după entitatea abia ghicită: sufletul.

Consultă un oracol. Acesta îi prezice că și-ar putea redobîndi vederea primind primele raze ale Soarelui la răsărit. Dar avea nevoie de o călăuză ca să fie condus la Helios (simbol transparent). S-a dus să i-l ceară lui Hefaios-Vulcan (alt diform) pe *Cedalion*, un tînăr ucenic. Cursa lui în noapte reprezintă migrația prin Zodiace spre lumină; ea corespunde dorinței de acțiune evocată într-un vis legat de un scop anume, adică ideea-forță subiacentă care va apărea în conștiința animică. Pentru a-și recăpăta vederea pierdută, Orion se întoarce spre Orient; zăbindu-l, Aurora s-a îndrăgostit de el. Revenirea vederii reprezintă evident iluminarea conștiinței. El își dă atunci seama ce femele ușuratică și cît de inferioară era Merope. Este investit cu o cunoaștere mai vastă a emoțiilor care îl fac să acționeze și să înfrunte forțele fundamentale ale destinului. Dar instinctul îi comandă să se răzbune pe Enipion.

Acesta era ocrotit de Neptun, care acceptă să-l ascundă într-o peșteră. Orion înțelege că se străduiește în zadar, dar rămîne chinuit de lupta între două atitudini subconștiente. Incapabil să-și sublimeze setea de răzbunare, preferă să se complacă într-o stăruință vană, cauzată de înfumurarea sa mare și naivă, sigură că va putea obiectiva o dorință instinctivă, îndreptată spre acțiune.

În acel moment, a întîlnit-o pe zeița Artemis care participa alături de el la vînătoare. El o dorea ca amantă și-și închipuia lesnicioasă această iubire. A organizat un concurs de aruncare cu discul, în cursul căruia s-a năpustit asupra zeiței și i-a sfîșiat vălurile. Este simbolul propriei sale confruntări cu latura sufletească pe care n-o recunoaște mai întîi drept integrantă, ci mai degrabă ca aspect complementar, și pe care vrea s-o forțeze, pătrunzîndu-i misterele, să se supună instinctelor lui. Vrea s-o cunoască pe zeiță întru totul — și repede — ca și cum ar fi o muritoare, dar ea nu-l lasă să-i pătrundă atît de ușor tainele. El crede pur și simplu că între zeiță și el există doar o deosebire de noblete în concepțiile asupra sexualității. Este sigur că poate nivela aceste deosebiri prin puterea ideii-forță, prin dorința precisă pe care vrea s-o obiectiveze. Este vorba așadar de un punct de vedere care rămîne primitiv, chiar pe planul sublimului, și care este menit să se mențină la stadiul de vis rălăcînd în subiectiv.

Într-adevăr, ca să-l îndepărteze pentru totdeauna, Artemis a lovit o colină făcînd să iasă din ea un animal misterios, scorpionul, prevăzut cu niște clești impresionanți și cu o țepă otrăvitoare! Orion, înspăimîntat, a luat-o la fugă, dar, ajuns din urmă și împuns de țepa veninoasă, a murit. Vedem aici imagi-

nea pericolului mortal care ne paște dacă vrem să pătrundem anumite mistere, chiar cînd, după un anume timp, le simțim apropiate și familiare. Șocul retroactiv poate să fie ucigător. E un simbol al autodistrugerii prin subconștientul scos brusc la lumină sub aparența scorpionului. Este și cazul maniei persecuției, deoarece scorpionul mortal e stîmpt de propria sa *anima*, imaginația sa.

Dar această distrugere a ființei sale muritoare îl dezvăluie sieși, deoarece prin moarte i se oferă prilejul să pătrundă misterele vieții. Iată așadar sensul fundamental al legendei și al semnului: să moară pentru viața pămîntească spre a renaște.

Problemele destinului vor fi deci rezolvate de către nativii acestui semn conform modurilor apropiate propriei lor hărți cerești. Cel mai adesea vor fi puși să aleagă un compromis între cele două extreme evocate mai sus.

Cît despre sfîrșitul legendei, se știe că într-adevăr Artemis a regretat pe dată moartea eroului și i-a cerut lui Jupiter să-l plaseze în cer ca să-și poată continua acolo vînătorile, sub razele palide ale Diane-Artemis. El a devenit astfel cea mai strălucitoare dintre constelații.

PSIHOLOGIE

Taina angoaselor

Prima trăsătură de caracter a Scorpionului vine de la firea sa instinctivă imperioasă. Acest lucru se poate, firește, exprima la nivelul trupului, prin condiționarea unui temperament „bilios“, prin esența unui foc vulcanic care lucrează, fermentează, răsucesce și chinuie, prin ardoarea și, uneori, exasperarea pulsionilor violente — chiar dacă focul acesta mocnește sub scoarța unui limfatism de suprafață. Această fire vulcanică e frămîntată de pasiuni imperative, care pot dormita mult timp, dar care, pînă la urmă, se maturizează și se manifestă la lumina zilei, dacă nu sînt contracarate de inhibiții în stare să le denatureze sau să le complice.

La fel ca animalul care, dintotdeauna, se mulțumește să fie el însuși, fără rețușuri, acest tip nu se reface: așa cum este, așa va rămîne, în pofida schimbărilor aparente, a metamorfozelor sale. Determinările îi vin din străfundurile ființei; ele sînt rezultatul convulsilor din măruntaiele sale. Știe ce vrea, iar în fața judecății sale interioare, trebuie cel mai adesea să ne înclinăm. Din același motiv, pofta lui de viață este aprigă; uneori chiar feroce, fiind minată de angoasa de a trăi; ține de acel fior vital care răspunde vastului abis al necunoscutului. Fără îndoială că Ascendentul în Scorpion îl făcea pe Nietzsche să spună: *Dragostea de viață e aproape contrariul dragostei de viață lungă*. Acest simbol zodiacal (cînd nu este opusul său, ca urmare a unei refulări) conferă întrepredare în fața morții, ceea ce este un indiciu al forței sufletești, ca și marca unei existențe pentru care există valori mai prețioase decît viața însăși. E cunoscut acel spor de viață care apare în pragul morții. Or, este suficient să vedem acest tip ca să distingem la el o abundență vitală, profuziunea

unui psihism care nu s-a rupt de pletora elementară și se hrănește direct din profunzimile sale infernale. De aceea se complăce în furtunile vieții și printre convulsiile naturii. „Nu ajungi la nimic, spunea Tocqueville, dacă nu ai diavolul în trup.“ Trebuie să mărturisim că Scorpionul nostru e posedat. Dar oare cu ce demon interior trebuie să se confrunte?

O teribilă ambivalență

Stabilind o legătură indisolubilă între Scorpion și valorile sexului și anusului, am dezvăluit totodată cele două mari puteri instinctive care îi animă pe subiecți: erotismul și agresivitatea. Raporturile lor situează întregul antagonism al forțelor vieții și morții care își împart stăpânirea lumii, eterna luptă dintre Eros și Thanatos. Viața tinde să revină la punctul ei de plecare, la starea anorganică, la neant; dar, în timp ce un grup de instincte avansează ca să atingă acest scop, începe altă luptă, care tinde la perenitatea vieții. Este dublul ritm vital, asimilabil cu procesele anabolismului și catabolismului.

Nu încapе îndoială că Scorpionul pune în primul rînd accentul pe acele forțe obscure și dizolvante pe care, în lipsă de altceva mai bun, Freud le numea „instincte de moarte“. Vedem apărînd aici o putere de agresivitate distrugătoare care se poate interioriza în refuzul de a trăi, chemarea la autonimicire, la repausul nirvanic. Dar cel mai des această forță este exteriorizată în folosul individului sub forma unei opoziții față de mediul considerat ostil. Ca și animalul, care poate avea perioade lungi în care nu se hrănește, deosebit de rezistent la condițiile exterioare, subiectul din această zodie este în mod remarcabil înarmat în lupta pentru viață. Nu numai că știe să se apere, dar nici nu se teme să atace.

Dar semnul cel mai ucigaș este și cel mai fecund. Toată forța generatoare a sexului e pusă în slujba lui; transmițînd viața, el duce iubirea pînă la nivelul jertfei, o înalță (chiar la specia animală) la grandoarea sacrificiului unde nu se mai trăiește pentru sine, ci pentru propria sa creație, pentru descendență. Aici se află cel mai mare dar al vieții și punctul culminant al împlinirii.

Îl vedem pe Scorpion frămîntat de dualitatea simțămîntului faustian, prins în menghina unei teribile ambivalențe: Dumnezeu îl cheamă și diavolul îl ispitește. Contradicția sa interioară se situează între cer și pămînt, între detașare și atașare; simte angoasa de a fi atras de spirit spre altă lume, în timp ce greutatea trupului îl reține prin legături foarte puternice care îl unesc de materie. Negația și afirmația, distrugerea și creația, realismul brutal și idealismul mistic, obiectul și sublimul vor executa în sufletul lui o horă îndrăcită în inima iubirii și a morții.

*Eu n-am putut iubi decît atunci cînd Moartea
'Și-unea suflu-nghețat cu cel al Frumuseții
Sau atunci cînd Himeneul cu Timpul și cu Soarta
Pășeau între ea și mine.*

Edgar Allan Poe

Complexul anal

Această ambivalență nu se datorește numai raportului psihologic sex-anus. Într-o sferă mai limitată, ea își are bazele fiziologice doar în funcția rectală. Ne cerem scuze că deschidem aici un capitol delicat din psihanaliză, dar expunerea lui e singura în măsură să ne ofere cheia unei probleme capitale a firii Scorpionului; înainte de a-l aborda, cititorul trebuie să-și reducă la tăcere o anume repulsie, pentru a admite doar judecata inteligenței sale. În rest, nu recurgem decît la valorile elementare, de mult oficializate.

E un fapt cunoscut că orice copil, de la un an la trei sau patru, atașează o anume valoare funcției sale anale: expulzează obiectul din corpul său și îl reține ca pe o posesiune de preț. Resimțînd senzații agreabile la excreție (destindere), simte nevoia să „facă“ după bunul său plac și, din fire, nu este curat; disciplina reprezintă pentru el o cucerire mai mult sau mai puțin laborioasă. Acolo încep la copil conflictele existenței, deoarece educația sfincteriană inaugurează era revoltelor, ciocnirile cu părinții izbucnind în legătură cu această cucerire a curățeniei.

Tocmai de această chestiune, era să spunem „pe oală“, mai ales dacă este așezat pe ea prea de timpuriu, se lovește tipul Scorpion, acest semn care reprezintă partea de natură nedomesticită. Este prima sa experiență de viață importantă care va contribui la elaborarea unui întreg caracter. Să se țină sau să „facă“ atunci cînd nu trebuie cîștigă în ochii lui semnificația unui gest ostil față de părinți. Libertatea pe care și-o ia în legătură cu necesitățile sale devine o putere, o forță pe care și-o exercită fără știrea lor și prin însuși acest lucru își afirmă autonomia față de educatori. Uneori gustă o adevărată voluptate de a fi murdar, dar cu aceeași ocazie dispune și de un mijloc de presiune sau de un instrument de forță prin care își afirmă individualismul plecînd de la un sentiment „rău“. Dar atitudinea asta îl expune la pedepse corporale, pentru care fesele sînt în momentul acela ținta preferată. O conștiință autoritară se ridică în fața unui univers de amenințări, iar ura, acest sentiment specific, își face apariția, vizîndu-i părinții, fiindte altfel adorate; de unde nașterea ambivalenței.

Această atitudine infantilă exprimă și tot comportamentul tipului adult de Scorpion. El este primul care se plînge cînd i se impune ceva contra voinței sale și cînd e împiedicat să facă ce vrea. Astfel încît se manifestă de o sensibilitate excesivă față de presiunea socială și față de orice intruziune a unei voințe străine într-un domeniu pe care îl consideră proprietatea sa exclusiv personală. Primește deci fără plăcere orice sfat i se dă, se revoltă împotriva celei mai neînsemnate presiuni exercitate, își afirmă drepturile, își apără cu înverșunare demnitatea, nu suportă nici o autoritate.

Să o spunem neîntîrziat, Scorpionul este în mod esențial un aprig individualist, neascultător din fire, rebel față de orice disciplină, îndărătnic față de orice constrîngere. Cu cît va fi mai contrariat în refuz, cu atît se va încăpățîna în revoltă, ajungînd chiar să se simtă anarhist. Împotriva oricărei intruziuni reacționează printr-o contrarietate capabilă să se transforme în minie, chiar în furie. Caracterul său se acrește, devine iritabil, arțăgos și violent. De aici, dorința de a se răzbuna pentru nedreptățile sau prejudiciile suferite.

Născut sub un cer disonant, dacă este cîtuși de puțin neînțeles în copilărie, ia calea revoltei care, după caz, adoptă cea mai puțin recomandabilă sau cea mai nobilă dintre cauze. Este un refractar, disprețuiește uzanțele sociale de care își bate joc: imprecății, insulte, anateme, gust pentru dezmăț, insolență, sfidare; acestui extravagant îi place să murdărească, să mînjească, să contamineză și să distrugă obiectele care îi cad în mînă, cam cum îi place copilului să murdărească spațiul înconjurător cu produsele sale. Afinitățile îl împing spre ceea ce e murdar, urît, rău, crud, iar în pasiunea sa pentru ostilitate îl putem vedea injectîndu-și acidul dizolvant, adesea sub aspectul unei uri acumulate, tenace, diabolice.

Diavolul înseamnă sublimarea ratată. În fapt, un asemenea scorpion negru este în minoritate, chiar printre Scorpionii disonanți. În general, fără chiar ca acest prețios dinamism să fie sublimat spre prestigioase sau sublime cuccuriri (vom lua în considerație acest aspect cînd vom discuta despre notabilitățile zodiei), vedem că agresivitatea constituie forța motrice a unei voințe care devine expresia unei aprigi afirmări a eului. Subiectul, se știe, nu se lasă dus. Voința lui e legată de forța de a spune *nu* — nimeni nu o poate face mai bine ca el — și de a-și înfrunta adversarul. Se înrădăcinează în refuzul față de celălalt; obstacolul îl înțepenește și îi încordează resorturile care nu sînt niciodată mai puternice decît atunci cînd se confruntă cu un obstacol. Pe de altă parte, gusturile sale sînt categorice, alegerea sa e instinctivă. Hotărîrile sînt irevocabile, iar deciziile sale cad ca ghilotina pe capete inocente. Și alături de spiritul de decizie, are o voință fermă, tenace și perseverentă.

Atracțiile și repulsiile îi vin din profunzimi și sînt abrupte, totale, irevocabile. Oamenii îi sînt imediat simpatici sau antipatici; e adevărat că, datorită ambivalenței, poate să revină asupra primei impresii, care este însă întotdeauna puternică. Dacă nu se fixează, poate să treacă de la dragostea absolută la ura implacabilă, arzînd ceea ce adorase sau adorînd ceea ce disprețuise. Puterea sa asupra celorlalți este mare; cuprins de această forță viscerală, exercită un soi de fascinație prin magnetism fizic. Ascendenta lui asupra celorlalți este cu atît mai mare, cu cît știe să descifreze un individ cu o privire pătrunzătoare care caută imediat punctul slab dincolo de aparențe, în timp ce, suspicios, el este închis, tainic, impermeabil. Firește, nu caută să placă; e chiar mai mulțumit dacă trezește teamă sau spaimă, decît simpatie și încredere; este omul care solicită critica mai mult decît lauda, care provoacă întrecerea, mai curînd decît asocierea. De altfel, este la fel de aspru cu sine ca și cu ceilalți și preferă să se lipsească de un avantaj decît să datoreze cuiva recunoștință. Nu uită ofensele, păstrează o ranchiună surdă; răzbunarea lui e lentă și lucidă, dar nimiceste fără milă.

La o asemenea făptură dragostea de sine e destul de mare; aceasta se vede după opinia exagerată pe care o are despre importanța sa, după insistența cu care își urmează drumul propriu fără să-i pese de opinia celorlalți, după convingerea că este singurul calificat să-și ducă la bun sfîrșit acțiunile, după intoleranța și autoritarismul de care dă dovadă...

Puterea lui Eros

...Cu primejdioasa țepă din coadă, Scorpionul deschide măruntaiele pămîntului și îmbogățește brazdele cu semințe noi. Astfel prezenta Manilius, în secolul I al erei noastre, puterea de Scorpion a sexului, constructoare de civilizații. Forța sa motrice ocupă un loc central în edificarea personalității acestui tip; și ea este ambivalentă, de vreme ce oscilează între doi poli: trupul și sufletul, rutul și elanul spre Dumnezeu.

Cînd agresivitatea tace, în sufletul acesta mînat de pasiuni mereu imperioase se naște dragostea. Temperamentul său erotic poate lua ușor, prin violența și complezențele sale, un caracter patologic, fiindcă este împins la extremă. Din tinerețe pînă la bătrînețe, este o ființă cu o senzualitate puternică, exigentă. Comuniunea trupească îi oferă un mijloc de a se elibera de o tensiune nervoasă excesivă, așa încît găsește în ea o mare împăcare. Caută chiar să atingă o stare extatică spre a se elibera de limitele înguste ale eului său și a fi mai mult decît el însuși. Împlinirea sexuală este o experiență menită să depășească frontierele cunoscutului și să ajungă într-o regiune a ființei sale care poate, în fine, să dea un sens vieții sale. Uneori chiar, dă bucuriei senzuale un sens mistic și, în paroxismul plăcerii, i se pare că se afundă în eternitate.

Se pot concepe așadar dezordinile la care sînt mînați Scorpionii disonanți care nu au forța să-și zăgăzuiască puterea genitală. Este vraja demonului interior.

Dar, dincolo de expresia sa genitală, instinctul sexual care domină acest tip este mai înainte de orice un instinct creator: a făcut din el o ființă care, spre a se elibera de sine însuși, are o nevoie imperioasă de a produce, de a fecunda; are darul natural de a obține totul fără efort, producția sa impunîndu-se și revărsîndu-se din el, fără piedici, ca o șarjă irezistibilă.

Nu e deci necesar ca la el dragostea să ia „toată puterea“. Latentă sau trează, forța genitală se află acolo, în spatele creatorului, acțiunea inițiată sau opera creată importînd adesea mai puțin decît forța pe care o procură. Dorința de putere (dacă nu obsesia neputinței la Scorpionul refutat) domină, împreună cu nevoia de a lăsa pe pămînt urma trecerii sale:

— *Viața mea nu mă interesează. E clar, net, formal. Vreau — mă înțelegi? — o anume formă de putere; și ori o voi obține ori atîta pagubă pentru mine.*

— *Atîta pagubă dacă ratezi?*

— *Dacă ratez, o voi lua de la început, acolo sau aiurea. Iar dacă sînt ucis, chestiunea va fi rezolvată.*

(André Malraux, *Cuceritorii*).

Iar pentru a trăi în raza acestei puteri, este mai important să fie bărbat sau femeie, decît să fie individ; este vorba chiar să fie bărbat sau femeie cît mai mult posibil, adică să facă din conștiința sa erotică, în ceea ce are ea mai viril sau mai feminin, sistemul de referință al vieții. Pentru bărbat, femeia devine indispensabilul instrument al posesiei de sine și de lume și la el deplina afirmare de sine rezidă în voluptatea intensă. Să o spunem direct: puterea se află în sex sau vine de la sex și prin această putere sexuală — naturală, deplasată sau sublimată —, adică prin integrarea erotismului în viața sa, își găsește Scorpionul rațiunea de a trăi.

Angoasă și stări morbide

Experiența de existență a Scorpionului nu este dintre cele mai ușor de trăit. Dacă Scorpionii armonioși sînt oamenii cei mai fericiți de pe planetă, Scorpionii marcați de o constelație disonantă sînt niște neliniștiți, chinuiți, iar alchimia lor interioară distilează stări morbide.

Fiecare epocă resimte în felul ei această neliniște în fața vieții; fie că e vorba de *cel mal du siècle* sau de angoasa existențială, de zgustul ființei apare o dată cu sentimentul absurdului și cu ideea de moarte.

Cînd viața nu este proscrisă, gustul suferinței e prezent, ca un sadism care nu are curajul să se realizeze și se transformă în masochism:

„Îmi place să plîng, îmi place să mă las în voia disperării, îmi place să fiu tulburată și nefericită. Aceste simțăminte sînt pentru mine tot atîtea diversuni și, în timp ce doresc fericirea, mă simt fericită să fiu nenorocită.” (Marie Bashkirtseff, Ascendent și Soare în Scorpion).

Angoasa este o stare psihică familiară Scorpionului; el nu se realizează, refuzînd anumite instincte agresive sau erotice de care îi e teamă. Cerber, paznicul pragului care interzice intrarea în împărăția morții, este arhetipul refuzării: dorințele profunde nu trec, iar bucuria de a trăi este condamnată. Universul unui Hieronymus Bosch este poate ilustrarea cea mai curioasă a acestei stări tipice de Scorpion. Pictorul eliberează pe pînzele sale fantomele care îi bîntuie sufletul; călăuzit de obsesiile sale cele mai tainice, repetă neconținut psihoza dorințelor sale damnate, care îi compromit izbăvirea. Este tema Sfîntului Anton înconjurat de un furnicar infernal, hărțuit de păcătoase diabolice, terorizat de monștri; angoasa tronează în paradisul, ca și în infernul lui.

Vedem apărînd la acest tip disonant stări anxioase alcătuite din așteptarea unei amenințări oculte. Obsesia greșelii, a pedepsei, a nenorocirii: angoasatul se simte osîndit cu o obscură conștiință încărcată; frica este strîns legată de dorință, iar ambivalența revine din nou în jurul ideilor de pedeapsă și de purificare, de damnație și de mîntuire.

Terenul Scorpionului devine propice sentimentelor dostoevskiene și complexului de culpabilitate cu autopedepsire consecutivă. Cînd angoasa ajunge de nesuportat, subiectul face toate eforturile ca să se debaraseze de ea. Cristalizarea acestor încercări este uneori o conversie somatică sub înfățișarea unei boli organice. Altfel, asistăm la fobia inhibitoare, la nevroza obsesională. Asaltat și urmărit fără încetare de ideea sa absurdă, pradă îndoii sau scrupulelor sale obsedante, adevărat demon interior, subiectul încearcă să-l conjure pe Necuratul care îl posedă, să anuleze greșeala necunoscută care îl chinuie printr-un ceremonial magic de purificare. Acest tip îl întoarce atunci pe Scorpion spre valori negative de Fecioară printr-o nevoie impusă de analiză, control, verificare, disecție și abstractizare, într-un cuvînt, de constrîngere.

Angoasa poate să aibă ecou în lăcomiile vieții, iar cum dorința nu poate părăsi frica, asistăm la „o erotizare a angoasei”, formulă psihanalitică ce exprimă cum nu se poate mai bine ambivalența în care scheletul și umbra lui, agonia și ruina, formează alaiul splendorilor vieții. În fapt, Scorpionul este prin excelență semnul freneziei pasiunilor și al dramei în care se prăbușește și

distruge omul. Universul pictural al unui Pieter Brueghel (patru aștri în Scorpion, dintre care Soarele și Saturn în conjuncție) ilustrează cît se poate de bine această atracție a tragicului cu spînzurătorile, supliciile, persecuțiile, cortegele sale de estropiați, orbi, mizerabili, adevărate visuri spectrale în care soarta lovește neîndurător fără să cruțe pe nimeni, în care nesiguranța planează peste întreaga viață, indiferent dacă e princiara, în așteptarea morții. Nu mai puțin grăitoare e opera unui Racine (patru aștri în Scorpion, dintre care o conjuncție Lună-Marte) în care omul este pradă imperiului pasiunii ce își atinge cea mai înaltă expresie dramatică.

În punctul cel mai acut, angoasa se întîlnește cu chemarea momîntului, ducînd alterarea simțurilor vieții pînă la sinucidere sau la asasinat. Să ne mirăm oare că „marile stele” ale crimei poartă pecetea Scorpionului? Vacher, sadicul care înjunghia ciobani, vinovat de douăzeci și una de crime: Soare și Mercur în Scorpion, iar Marte-Saturn domină; Haarmann, măcelarul din Hanovra care și-a tăiat în bucăți cele douăzeci și șapte de victime: Soare și Mercur în semn, iar Marte și Pluto în conjuncție la Ascendent; Doctorul Petiot, care a bătut toate recordurile crimei: Ascendent, Saturn și Uranus în conjuncție în semn, cu o conjuncție Marte-Pluto... S-ar mai putea cita cazurile răsunătoare de perversiuni sexuale, printre care celebrul necrofil, sergentul Bertrand: Ascendent și Soare în Scorpion...

Da, trebuie să o spunem: Scorpionul forțează limitele decăderii umane, dar deși are acest funebru privilegiu, poate — și reușește — să se înalțe pînă la culmile cele mai inaccesibile ale experienței spirituale.

Scorpionul-Fecioară

Portretul de mai sus este cel al unui Scorpion „normal”, care se lasă în voia firii sale. Este o ființă cu o impulsivitate mai puternică decît inhibiția. Dar e suficient ca, în urma unei frîne saturniene, a unei dominante solare, forțele represive să blocheze pulsunile instinctive și avem de-a face cu un personaj nou, radical opus celui dintîi, făcînd din tipul Scorpion un veritabil tip Fecioară, astfel că trebuie să trimitem cititorul la capitolul consacrat acelei zodii.

Scorpionul care reduce la tăcere vocea pasiunii se reține, se disciplinează. El pune accentul pe curățenie, pe sobrietate, pe punctualitate, pe ordine. Nu este numai rațional prin conduită și perfectibil, se vrea și moral, iar noi îl vedem corect, conștiincios și respectabil; de altfel, îi place regula, îi plac principiile de viață. El nu mai e creator din instinct, ci un muncitor, cu simțul datoriei ascuțit. Observăm și o anume inaptitudine de a se bucura de o situație agreabilă atît timp cît toate condițiile și împrejurările pe care le poate comporta aceea situație nu sînt complet realizate. Un cuvînt nelalocul lui, o mișcare deplasată, un gest mai mult sau mai puțin șocant, cea mai neînsemnată senzație de jenă sau de neplăcere fizică, o formalitate minoră neîndeplinită și ia-tă-l nesatisfăcut, neputincios. Dacă abordează o muncă, totul trebuie să fie minuțios organizat în cele mai mici detalii, la fața locului sau de la distanță, cu grija obsedantă de a nu uita nimic...

Dacă acest tip de Scorpion total inhibat constituie totuși o minoritate, mult mai numeroși sînt, dimpotrivă, Scorpionii care trec de la un personaj la altul, adică — alternativ — de la frîna inhibiției la libertatea instinctului. Jocul basculant care rezultă (reținere-eliberare, eliberare-reținere) dă un portret destul de pitoresc.

Subiectul amîină pe cît mai tîrziu posibil momentul de a acționa ca să-și execute sarcinile, îngrămădite într-o pripă și cu un efort extreme; el acumulează mult timp o mie unu obiecte, se încurcă în ele și, într-o singură zi, se descotorosește de ele făcînd-le brusc să dispară. La fel, e econom, adună mici sume de bani, ca să cheltuiască pe urmă totul o dată. Acum este punctual la minut și apoi, în alte circumstanțe, e de o inexactitate flagrantă, șocantă; adesea, dă dovadă de rigoare în abstract și de absența oricărui control în viața practică. Se complăce în situația de maniac, în formalism și, pe de altă parte, acceptă fantezia cea mai nestrunită. Este capabil să trăiască în dezordine, în deșănțare, pe urmă resimte o subită febră de curățenie și de rînduială (furia dereticatului la femeie). Sau, disciplinat la lucru, este distrat în viața particulară. Aceeași făptură poate să fie sobră și strictă în anumite momente și necumpătată în altele. Poate să ducă o viață burgheză și să profeseze opinii anarhiste, să fie supus și mîrîitor, manierat și neglijent, nevrozat și pervers, ambivalent și echivoc ca prefăcutul ipocrit, *discretul intrigant, cel prea politicos ca să fie cinstit, mironosita, ingenua dezamătată*... Nu vom epuiza formulele, ele sînt prea numeroase și fiecare caz particular își are constelația caracterială originală.

Inteligența faustiană

Motorul inteligenței Scorpionului este țepa curiozității, care își are obîrșia în căutarea precoce a misterului sexual. De la această origine păstrează dorința de a scormoni, a scruta, a sonda, ca să *descifreze o enigmă*, să descopere un secret, să dezvăluie un mister. Este un copoi fin căruia îi place să urmărească o pistă încărcată de necunoscute, să descurce ițele unei situații inextricabile.

Dacă e înzestrat cu acest „fler“, îl pune mai degrabă în slujba impulsului agresiv. Tăișul ascuțit al spiritului său se ocupă cu vivisecția ființelor și a lucrurilor. Își oferă un joc în a mînuie învectiva, în a fi în primul rînd caustic, dar perspicacitatea și judecata sa pătrunzătoare pot face din el un critic, un expert cu gust sigur. De altfel, spiritul său capătă formă plecînd de la un refuz, iar polemica este alura sa firească. Pentru el, a gîndi înseamnă a spune *nu*, a trage asupra cuiva sau a unei idei; înseamnă chiar uneori a se face avocatul diavolului. Să mai adăugăm că forța sa de intuiție se referă mai curînd la o deschidere de cîmp redus; ea produce acel spirit percutant care nu se încurcă în prea multe probleme ca să se îndrepte cu o siguranță absolută spre punctul crucial și să dea acolo loviturile decisive.

Lucru ciudat, acest spirit critic poate să facă foarte bine casă bună cu o „mentalitate magică“. Să nu uităm că stadiul anal, degajat de către psihanalisti, este cel al unui copil pătruns de credința în atotputernicia efectelor asupra obiectelor exterioare, prin intermediul gesturilor sale magice. Ceva din

această credință rămîne și la adult. Se poate discerne la el o latură superstițioasă. Într-un grad elementar se complăce în obscur, scabros, bizar și uneori în grotesc; imaginația sa frenetică frecventează fantasticul. Nu întîmplător ocultismul e un domeniu care seduce numeroși Scorpioni: întîlnim la el toată atracția cunoștințelor altădată interzise și declarate blestемate („știința răului“, cu tentația de a fi inițiat în tainele vieții și de a poseda puteri misterioase). În această atracție a ocultului, chemarea „lumii de dincolo“ prin spiritism, cînd omul viu înțelege să comunice cu cel mort, este latura cea mai tipică a semnului (cum o dovedește un Allan Kardec cu Neptun-Scorpion la Ascendent). Desigur, dacă tipul inferior produce un nedisciplinat mai mult sau mai puțin încurcă-lume, tipul superior va da o revoltă a spiritului, care se poate apropia de heterodoxie cu o rigoare ce nu cedează cu nimic disciplinei științifice. Dar această alegere este și mai bine înțeleasă, din punct de vedere psihanalitic, atunci cînd Ernest Jones precizează că un copil fixat pe analitate își extinde interesul la conductul intestinal; astfel, spune el, îl vedem interesîndu-se de reversul diferitelor lucruri și situații; este curios să cunoască tot ce se petrece sau se află în spatele anumitor obiecte, de cealaltă parte a anumitor lucruri, în canale sau pasaje subterane. Se înțelege, de aici, că ulterior spiritul său este muncit de profunzimile spațiului obscur, de tenebrele exterioare și, mai ales, interioare, care îl învăluie, îl strîng, îl pătrund: vede limpede în acest spațiu ca scorpionul orb, care are ochi la extremitatea degetelor și un simț tactil foarte dezvoltat. Se poate vorbi, în cazul lui, de o conștiință faustiană¹, în căutarea unui absolut mistic sau metafizic. Este, foarte exact, „Calea subterană“ a lui Dostoievski.

Firește, tipul Scorpion controlat sau inhibat, care revine la valorile Feicioarei, nu mai este deloc un intuitiv nerațional sau suprarățional. El nu mai e decît un raționalist cu spiritul mai mult ca oricînd critic, dar care ajunge la scepticism; cu toate acestea, rămîne mai mult sau mai puțin obsedat de misterele Scorpionului. Cu trei planete și Soarele în semn și în Casa a VIII-a, Jean Rostand reprezintă un exemplu strălucit. Ar fi suficient, ca să ne convingem, să cităm titlul uneia din lucrările lui: *Două angoase: moartea, dragostea*. În *Ce cred eu*, insistă mai ales pe numeroasele sale îndoieli și respinge în esență noaptea Scorpionului: *Nu cred într-o lume de dincolo*. Dar eminentul specialist al partenogenezei nu-și consacră oare toată viața elucidării misterelor Scorpionului?

FIZIC

Frumusețea diavolului

La prima vedere, morfologia Scorpionilor este multiplă, ca și la celelalte semne zodiacale, dar ea se datorește diferitelor caracterizări planetare care pot să dea la fel de bine o făptură fină (Villiers de l'Isle Adam) ca și una grosolană.

¹ Goethe avea Ascendentul și Saturn în conjuncție în Scorpion.

lană (Ravachol), un bondoc (Rodin), ca și un diform, un cocoșat (sînt destul de numeroși, în raport cu latura lor „blestemată”).

Dar, dincolo de aceste diferențe, revine des un „aer de familie”: este aspectul „animalic” al semnului. Acesta ține tot atît de vultur cît și de felină — nu leu, ci panteră care, cu rotunjimile sale, cu liniile sale pierdute și mișcările sinuoase, amintește de șarpe. Fața unui Göring (Ascendent—Lună, Uranus în Scorpion) este ilustrarea cea mai frumoasă a semnului.

Ceea ce ne reține în primul rînd atenția este nasul foarte adesea proeminent; uneori un nas de pasăre de pradă, coroiat, ceva mai agresiv decît nasul familiei Bourbon, aproape un cioc coroiat, gata să împungă. Se întîmplă chiar să fie surmontat de niște arcade ieșite în afară pe care se ridică sprîncene dese și stufoase. Expresia aceasta de vultur este izbitoare, de exemplu la un Napoleon (Ascendent—Jupiter), un Bernadotte (Lună—Marte) și un Paganini (Soare—Mercur).

Și mai expresivă este privirea, ca o lamă de oțel, adăpostită de cele două proeminențe. Fie că sînt sumbri, îngrijorători, sticloși sau magnetici, ochii aceștia pătrunzători străpung lumea și te fac uneori să te gîndești la privirea hipnotizantă a șarpelui. Deoarece poate să fie fascinantă și de neînfruntat: se simte în ea o forță capabilă să distrugă și să creeze, cea a omului decis să învingă, nu mai puțin implacabilă decît a celui decis să ucidă.

Aceste valori morfologice sînt adesea asociate cu o față expresivă și chinuită, uneori chiar pustită, muncită de rictusuri sau de grimase.

Astfel de date se întîlnesc mai mult sau mai puțin asociate și apropiate la Barbey d'Aureville, Dostoievski, Gide, Goebbels, Jouvét, von Moltke, Picasso, Edgar Allan Poe, Rodin, Rommel...

Mers și mimică

Pentru a recunoaște din exterior un Scorpion, indiciile sînt privirea, ca și vocea și strîngerea de mînă.

Vocea poate să ia numeroase tonuri (vorbire foarte adesea incisivă și mușcătoare), dar ea are întotdeauna un sunet care vine din viscere sau din sex (Edith Piaf, Jouvét). La bărbat, ea tinde să fie puternică, rece virilă; la femeie, păstrează o anume asprime animalică.

Strîngerea de mînă se recunoaște prin comunicarea unei puternice călduri vii, un început de *rapt*: vrea să apuce, să ia — te simți deja *posedat*.

Scorpionul nu este nici vorbăreț, nici demonstrativ, și poate că și acesta e un mijloc de a-l recunoaște. Trebuie să i se smulgă confidențele; tăinuit, straniu, îngrijorător: nu vrea să lase nimic să-i străbată misterul, iar cînd nu are nici unul, poate da impresia contrară. Constrînge la interogatoriu, la care nu răspunde decît printr-o mimică nervoasă, agitată, ca și cum numai „geniul rău” ar vorbi pentru el, împiedicînd orice comunicare, orice schimb cu ceilalți.

Sănătate

Nativii foarte net marcați de zodia Scorpionului nu sînt, în general, foarte robuști. Se poate chiar ca această lipsă de forță aparentă să le confere o înfățișare bolnăvicioasă. Vitalitatea este mai degrabă redusă, totuși, sub această

aparență, se poate întîlni o mare capacitate de rezistență. Conform zicalei *me-reu bolnav, niciodată mort*, e vorba de subiecți veșnic împovărați de suferințe, după ce spun și după cum arată, dar care îi îngroapă pe toți cei din jur, chiar și pe cei mai sănătoși. Se mai poate, de altfel, în spiritul semnului, să se producă un soi de autovaccinare internă: de fapt, distrugerea microbilor cu utilizarea secrețiilor și a deșeurilor lor în vederea unei noi exaltări a vieții.

Tradiția îl clasa pe Scorpion printre semnele „diforme”. Poate așadar să prezinte diformități pe plan fizic sau pe plan moral. Ceea ce atrage după sine o patologie specială care influențează asupra comportamentului în domeniile cele mai diverse. De exemplu, drept reacție față de un complex de inferioritate, pot fi asumate excese și abuzuri, expunînd la cele mai mari tulburări. Este, prin excelență, *semnul pariurilor numite stupide*.

Scorpionul, în „Omul-Zodiac”, corespunde părților genitale, sistemului genito-urinar și anexelor lui interne, dar nu trebuie să ne grăbim să conchidem că bolile legate de acest semn sînt numai de natură venerică. S-a făcut o constatare conform căreia s-ar putea ca primele apariții ale sifilisului să dateze, în Europa, din momentul unei conjuncții Marte—Jupiter—Saturn în Scorpion, dar evantaiul patogeniei se extinde asupra rezultatelor imediate ale tuturor abuzurilor și tuturor perversiunilor sexuale. Este vorba mai ales de „tuturi și returnări de manivelă” (animalul care se întoarce să înțepe). Ecourile sexuale ale unei uzuri organice provocate de excese alimentare sau de excitații nervoase intense vor fi resimțite mai dur de către acești nativi. Umflăturile sau hidropiziile (în relație cu semnul de apă) afectînd organele genitale determină hidroceli, varicoceli, orhite, chiști umorali și pot provoca anumite reumatisme de natură infecțioasă care atacă seroasele. Li se pot adăuga tulburări sfincteriene cauzate de emoții violente.

Să mai notăm următoarele anomalii genito-urinare: fimoză, hipospadias, vaginism și anumite consecințe ale parazitozelor, ca filaria de Medina și elefantiazis. Turgescențele în regiunea perineală, hemoroizii și fistulele prin infecții și descompuneri tisulare. De asemenea, sensibilitatea la toate toxinele, creează predispoziții la reacții de dermatoză, mai ales umedă, la erupții care se rezolvă în cratere (influența lui Pluto), la edeme de natură alergică: astm, edem Quincke, urticarie.

Pentru bolnav, discutarea pronosticului se prelungește în intimitatea lui, ceea ce îl împinge adesea la o autodistrugere profundă sau la crize acute. Este anunțul clasic din ziare: „Știindu-se atins de o boală incurabilă, X... s-a sinucis.” Și va prefera să recurgă la otravă sau la un mijloc complicat. Într-adevăr, dacă acest subiect rezistă în general bine la maladii, la el ele iau repede forme cronice și se vindecă atunci greu.

Totuși, foarte des, dispozițiile morbide rămîn în plan moral; Scorpionul are mai multe tulburări psihice decît veritabile boli organice. Cea mai neînsemnată dificultate funcțională (căreia nu are, ca nativul din Fecioară, curajul să-i opună barajul și disciplina unui regim), îl duce la angoasă, și oricine știe că tulburările genito-urinare provoacă cele mai multe obsesii. Se pot observa astfel veritabile fobii care se declanșează la cel mai mic simptom.

Remediile pentru Scorpion sînt, evident, mai ales de natură igienică. Este greu să li se recomande un anumit sport acestor rebeli înnașcuți, foarte puțin adaptați unei discipline. Natația le-ar conveni de minune, dar se poate ca ei să prefere speologia și pescuitul submarin. Antidoturile precise, vaccinurile, antibioticele care acționează înșelînd microbul (antivitamine, homeopatie care acționează prin reacție morbidă) sînt conforme simbolismului semnului.

Vestimentație

Pentru femeia Scorpion, toaleta nu este o chestiune de gust sau de eleganță, ci de magie. Cînd nu e inhibată, ea are „șarm”, iar efortul ei vestimentar urmărește în special să-i degaje magnetismul, farmecul straniu. Temperamentul o face să prefere tonurile sumbre și scilpitoare, formele sau obiectele de podoabă care au ceva primitiv sau pămîntesc. Idealul ei de frumusețe este idealul plutonian al „frumuseții diavolului”.

Poate să devină și o frumusețe fatală, dar asistăm la un soi de degradare a valorilor estetice, unde nu mai apare decît latura „femelă” a femeii Scorpion. Atunci se remarcă gustul pentru modele provocatoare.

Dintre actrițele native în zodia Scorpionului, le amintim pe Maria Casarès, Vivien Leigh și Madeleine Sologne.

În ceea ce-l privește pe bărbatul Scorpion, dacă nu este disprețuitor față de toalete — și poate împinge disprețul pînă la a cultiva aspectul dezmățat —, el nu urmărește decît o formă de eleganță virilă.

Tipuri mixte de nativi din zodia Scorpionului

Ne cunoaștem semnul zodiacal și ne putem cunoaște semnul Ascendent. Valorile celor două semne se combină spre a individualiza formula psihologică a fiecăruia. Vom defini mai jos această asociere particulară.

SCORPION-BERBEC *Ascendent Scorpion și Soare Berbec*
sau *Soare Scorpion și Ascendent Berbec*

Combinția dintre cele două semne marțiene înzecește tendințele agresive, instinctive și pasionale, care se manifestă mai ales prin rebeliune, autoritarism sau autodistrugere. Caracterul este integru, ferm în hotărîrile sale, critic în judecări, abrupt în atracții și repulsii, violent în manifestări. Voința sa e implacabilă, pasiunile puternice, ostilitatea redutabilă (Gambetta, Becque).

SCORPION-TAUR *Ascendent Scorpion și Soare Taur*
sau *Soare Scorpion și Ascendent Taur*

Aici se înfruntă două forțe instinctive; de unde conflictul acut între o imperioasă dorință de viață, o sete de posesiune, de voluptate, de înrădăcinare terestră — și instincte de distrugere ori de autodistrugere care pun în cauză posedarea lumii și înrădăcinarea în materie. Cînd cele două forțe reușesc să coopereze, ele produc o fire instinctivă, pasionată, o voință ireductibilă (Wagner).

SCORPION-GEMENI *Ascendent Scorpion și Soare Gemeni*
sau *Soare Scorpion și Ascendent Gemeni*

Această asociere denotă o fire neliniștită, predispusă spre stări nevrotice. Neasfîmpărul profund poate sluji o mare curiozitate de spirit și poate favoriza pasiunea cunoașterii: căutarea mecanismelor intime ale lucrurilor, critica fundamentelor cercetării... Ea se poate exprima și printr-o agresivitate eliberatoare (Valéry și Sartre).

SCORPION-RAC *Ascendent Scorpion și Soare Rac*
sau *Soare Scorpion și Ascendent Rac*

Simțul valorilor nocturne predomină și se traduce prin atracția spre mister sau profunzimile vieții interioare. Fire enigmatică, muncită de pasiuni profunde, complexe, dureroase. Caracterul este tenace, cu sentimente ancorate în unghelele cele mai ascunse ale sufletului. Intuiție, magnetism atractiv, creație (Rembrandt, Villiers de l'Isle-Adam).

SCORPION-LEU *Ascendent Scorpion și Soare Leu*
sau *Soare Scorpion și Ascendent Leu*

Acest temperament irezistibil este animat de un dinamism instinctiv violent, o forță fascinantă, un caracter de oțel călit. Impulsul vital nu se teme de extravaganțe, la nevoie, răstoarnă toate principiile stabilite și repune totul în cauză, în vederea triumfului unei pasiuni exclusive în care suveranitatea vulturului și cea a leului fac cauză comună (Ludovic al XIV-lea, Mussolini, Napoleon, Picasso, Schiller).

SCORPION-FECIOARĂ *Ascendent Scorpion și Soare Fecioară*
sau *Soare Scorpion și Ascendent Fecioară*

Subiectul trăiește ambii timpi ai „complexului intestinal”; între impuls și inhibiție, care sînt ca un joc de basculă, două personaje opuse alternează sacadat (dar pot și să coexiste pe două planuri diferite): unul e instinctiv, cheltuitor, nedisciplinat, dezordonat, anarhist..., celălalt, rațional, econom, formalist, temporizator, civic... (Goethe, Maeterlinck, Mauriac, Sainte-Beuve).

SCORPION-BALANȚĂ *Ascendent Scorpion și Soare Balanță*
sau *Soare Scorpion și Ascendent Balanță*

Sensibilitatea este chinuitoare la această fire emotivă și agitată, îndrăgostită de armonie și totuși frămîntată de pasiuni surde care îi subminează eforturile. Seninătatea, atunci cînd există, e doar de suprafață, deoarece furtuni invizibile se țin în viața interioară sau izbucnesc la lumina zilei și perturbă existența (Géricault, Ludovic al XVIII-lea).

SCORPION-SĂGETĂTOR *Ascendent Scorpion și Soare Săgetător*
sau *Soare Scorpion și Ascendent Săgetător*

Sentimentul de independență predomină și este expresia, în același timp, a unei indisciplinări funciare și a unei profunde aspirații spre libertate, spre aer liber, a trupului și sufletului; la nevoie poate lupta pentru acest sentiment pînă la capăt. Pasiunile sînt adesea dramatice, dar deși subiectul își cunoaște ano-

timpul în infern, tinde spre lumea senină a păcii și a vieții spirituale (De Gaulle, Heine, Luther, Racine, Toulouse-Lautrec).

SCORPION-CAPRICORN *Ascendent Scorpion și Soare Capricorn*
sau *Soare Scorpion și Ascendent Capricorn*

Forța pasională a subiectului beneficiază de un mijloc de expresie saturnian activ, adesea în exaltarea voinței. În fața tragicului, interior sau exterior, subiectul alege calea lucidității și a eroismului și se realizează într-o tentativă curajoasă de luptă, împotriva propriilor săi monștri (introversiune) sau a unei realități exterioare dramatice (extraversiune) (Cézanne, Malraux, Rodin).

SCORPION-VĂRSĂTOR *Ascendent Scorpion și Soare Vărsător*
sau *Soare Scorpion și Ascendent Vărsător*

Neliniștea profundă și simțul uman își pun pecetea pe această fire curioasă, înzestrată adesea cu un fler psihologic pătrunzător sau cu o mare spiritualitate. Fondul de revoltă și dragostea de libertate alimetează o gândire nonconformistă, subversivă și produc o inteligență îndrăznească, emancipatoare, revoluționară... (Stendhal).

SCORPION-PEȘTI *Ascendent Scorpion și Soare Pești*
sau *Soare Scorpion și Ascendent Pești*

Această fire este neliniștită, complexată, frământată de involburări interioare ample și profunde, un adevărat bulion de cultură pentru pasiunile fără măsură, pentru aspirațiile nedefinite și atracțiile morbide... Dar subiectul se poate elibera de fantomele sale croindu-și drum spre colectiv și contopindu-se în comunitate (Victor Hugo, Edgar Allan Poe).

Aparența

Scorpionul și alte semne zodiacale

Un Scorpion și un Berbec nu ratează nici o ocazie de a se ciocni confruntându-și propria agresivitate, dar pot și să se armonizeze într-o acțiune comună, cam ca doi complici.

Un Scorpion și un Taur reprezintă șocul dintre antagoniști sau căsătoria chinuită a unor complementari perfecți; aceste două ființe se atrag irezistibil și nu întotdeauna spre fericirea lor.

Un Scorpion și un nativ din Gemeni pot să găsească un teren de înțelegere în cercetarea intelectuală, în descoperirile spiritului; altfel sînt înclinați să se critice reciproc.

Un Scorpion și un Rac se armonizează la nivelul sensibilității lor profunde; două ființe complexe capabile de o intimitate în care nu pătrunde nimeni și unde pasiunea poate să fie dureroasă, dar stabilă.

Un Scorpion și un Leu reprezintă ciocnirea mai curînd sau mai tîrziu dintre două forțe instinctive la fel de ireductibile ca un vultur și o felină; se produce drama vizibilă sau ocultă a unei incompatibilități fundamentale.

Un Scorpion și un nativ din Fecioară, diametral diferiți unul de celălalt, resimt o aversiune imediată și reciprocă; dar dacă ajung împreună, atunci complementaritatea lor îi poate transforma.

Un Scorpion și un nativ din Balanță sînt ca doi vecini care nu se frecventează; sînt prea diferiți ca să aibă relații profunde, iar primul îi provoacă adesea teamă celui de-al doilea.

Un Scorpion și un nativ din Săgetător nu sînt prea potriviți unul cu celălalt, dar au în comun gustul independenței și al aventurii care poate deveni trăsătura lor comună.

Un Scorpion și un Capricorn își asociază forța de realizare și pot îndeplini lucruri mari, atunci cînd nu sînt rivali prin autoritatea fiecăruia.

Un Scorpion și un nativ din Vărsător au reacții străine unul față de celălalt și nu ajung ușor să-și pună de acord ideile, nici să-și armonizeze gusturile, dar se provoacă în mod eficient.

Un Scorpion și un nativ din Pești nu au nevoie de vorbe, nici de priviri ca să se înțeleagă; își simt și resimt pasiuni comune pe care le trăiesc în mod diferit.

Aceste scurte indicații nu au, firește, decît o valoare generală și fiecare caz în parte necesită confruntarea celor două teme.

Amorul vrăjitor

Scorpionul guvernează complexul dragostei, al morții și al nopții. Animalul însuși e primul care exemplifică toate acestea: se știe că, după dansul nupțial, prinzîndu-se cu cleștii, perechea se duce să-și ascundă iubiturile într-o peșteră, sub nisip, unde, în întuneric, masculul va fi devorat de femelă.

Făcînd abstracție de latura puțin cam prea spectaculară a acestei legi animale, iubirile tipului nostru Scorpion evoluează în jurul unor asemenea date profunde. Acesta reprezintă adesea un mister pentru celălalt pe care îl învâluie în pasiunea sa de nedefinit, la fel cum este un mister și pentru sine, iar iubirea îi dă posibilitatea să se dezvăluie sieși prin mijlocirea propriei sexualități.

Ca un vulcan care clocotește în măruntaiele sale, dragostea devine la el o forță imperioasă pe care o trăiește ca pe o posesiune, un chin: e o iubire-pasiune, cu înflăcărări brutale, o voluptate amestecată cu fericire și disperare, cu săruturi și mușcăături, în căutarea unui absolut — dar care seamănă cu o iubire-luptă în care e neapărat nevoie de un învingător și un învins.

O dragoste atît de instinctivă nu se sesizează prin rațiune și nu se controlează: ea nu cunoaște nici ezitare, nici progresie; e din prima clipă orbită și totală și poartă în ea întreaga ei devenire. Începe prin a fi resimțită în spontaneitatea selecției amoroase; de la început, ființa iubită are o putere exclusivă și exigentă asupra acestui suflet și devine curînd obiectul unic, de neînlucuit, cu sentimentul definitivului. Astfel întîlnirea însăși poate să ia caracterul unei

revelații și să dea întregul sens existenței. Total în afecțiunile sale, prizonier al celui ales, Scorpionul își va trăi deci pasiunea spre bine și spre rău, pe viață și pe moarte.

Bărbatul

Bărbatul Scorpion suferă mult mai mult ca oricare altul legea sexului său; vrea să fie bărbat înainte de a fi individ; afirmă în el valorile masculului, hipervirilitatea sa acuzând la maximum, atât calitățile, cât și defectele masculine ale caracterului său.

Fără a fi un satir dezlănțuit sau un mascul îmbătat de dorințe în fața oricărei ființe feminine, el are în sine nevoia, latentă sau manifestă, de a cucerii femeia, cam ca războinicul ce își arogă fără milă drepturile cuceritorului. Iar dispoziția sa erotică suscită în femeie propriul ei eros. Luna și Venus nu sînt degeaba în cădere și în exil, adică slabe, în zodia Scorpionului. Idealul viril al acestui bărbat îl opune femeii, îl înțepenește și îl face dur față de grația ei, îl împinge să-i bruscheze sensibilitatea fără menajamente, s-o distrugă mai mult decît s-o asimileze, s-o reducă la cheremul lui.

Dragostea îl ține prin secretul care îi scapă, prin enigma care nu se lasă elucidată; să descopere resorturile cele mai intime ale femeii, să violeze necunoscuta pe care o are în față, să atingă revelația metafizică a dragostei aceste sînt obiectele veșnicei sale interogări, sensul propriului său mister. Dragostea este pentru el o problemă asemănătoare, la fel de insondabilă ca ea.

Eternul feminin prinde rădăcină în el la nivelul legăturilor afective pe care le întreține cu mama sa, în cursul perioadei anale: ea era pentru el mama-păianjen, mama-vrăjitoare, mama-neagră, adică mama teribilă și totuși adorată. De unde stabilirea unei legături ambivalente cu femeia care primește proiecția acestei imagini feminine. Adesea îl vedem înclinat să facă pe bruta, să rănească bucuros, ajungînd să fie mai degrabă temut decît iubit. Dragostea devine deci mai mult sau mai puțin o luptă ocultă, un război al sexelor, în care se stabilește o relație oarecum sado-masochistă: ocupația principală a cuplului este de a se face să sufere unul prin celălalt, războiul dintre ei sfîrșind cel mai adesea în supunerea masochistă a femeii, care trebuie să aibă o oarecare vocație de martiră.

„Cea mai mare dragoste e cea care provoacă cea mai mare suferință, spunea Dostoievski care, evocînd legătura sa cu Maria Dimitrievna, preciza: *Deși eram absolut nefericiți, nu puteam să nu ne mai iubim; cu cît eram mai nenorociți, cu atît ne legam mai mult unul de altul. Oricît de ciudat ar părea, așa era.*”

Desigur, iubirile Scorpionului nu sînt nici mai rar și nici mai des patologice decît cele din alte semne zodiacale, dar „nuanța” sado-masochistă e frecventă. Iar cînd această „nuanță” nu apare, pasiunea evocă un fluviu cu ape profunde, tulburate de nămoluri. Au loc dezbateri de conștiință, lupte între senzual și spiritual, furtuni care agită inimi neliniștite, iar sufletele se complac în propriile lor infamii... Sau întîlnim fapte care nu sînt iubite și care nu

iubesc. Ne gîndim la Benjamin Constant (*Adolphe*) și, mai ales, la lumea romanelor lui François Mauriac (conjuncția Lună-Venus în Scorpion).

Firește, putem cita cazuri extreme unde, fără nici un echivoc, iubirea și moartea își dau întîlnire. De exemplu, Heinrich von Kleist (cu Mercur în semn, Venus intră în Scorpion în careu cu Pluto și în conjuncție cu Saturn): se știe că, după ce a propus verișoarei lui, de care era îndrăgostit, să se omoare împreună cu el, s-a amoretat de o tînără care a acceptat această nuntă mortuară. Dar, cum nu există umbră fără lumină, bărbatul sănătos din Scorpion opune tuturor acestor chinuri preaplinul său de dragoste care, în legătura cea mai de nezdruccinat, face ca inima să triumfe asupra tuturor supliciilor.

Gelozia poate să-l tortureze; cu firea sa bănuitoare și suspicioasă, o secretă ca pe o mică otrăvă zilnică; în felul acesta găsește mijlocul de a-și face rău sieși și celuilalt. Rezistă cu greu tentației de a contraria, de a înțepa sensibilitatea partenerei sale, și, pînă la urmă, de a-și nimici iubirea. E deschisă poarta spre furtunile conjugale și manifestările morbide ale dragostei. Ura se declară și devine implacabilă. Veritabil cuib de vipere, acești amanți își petrec viața detestîndu-se fără a se putea despărți niciodată, fiecare fiindu-i la fel de indispensabil celuilalt.

Desigur, aceste eșecuri nu sînt rezervate numai Scorpionilor afectați de grele configurații distonante. În fața unui asemenea infern, Scorpionul „armos” e capabil să înalte absolutul care transcende pasiunea sa pămînteană într-o experiență spirituală. Este, în orice caz, unica sa posibilitate de salvare. El își duce, laolaltă, moartea și izbăvirea.

Femeia

Legea sexului este la fel de imperioasă la femeia din zodia Scorpionului. Această femeie feminin-erotică practică o artă a seducției care este o cochetărie percepută ca agresiune, care maschează dorințe instinctive mai mult sau mai puțin periculoase. Găsim o minunată ilustrare a acestui tip în personajul *Carmen*, imortalizat de opera lui Bizet (Soare în Scorpion), anume cînd lucrătoarea de la fabrica de țigări din Sevilla îi aruncă în față brigadierului Don José o floare pe care a mușcat-o: *Dacă te iubesc, ferește-te!*

Acest tip de femeie fatală este absolut potrivită să „vrăjească” bărbatul care se lasă prins de latura ei masculină. Își are replica modernă în ingerul negru al cărui nume este asociat cu moartea: *vampa*. I se atribuie un farmec feminin narcisic nesfîrșit, de care uzează ca să cucerească inimile bărbaților într-un scop crud de sadic.

E momentul să amintim că universul animal al semnelor este populat de acele femele — scorpioni, păianjeni, insectele călugărițe — care nu trăiesc decît din prăzi vii și pentru care masculul este doar un obiect, atunci cînd a încetat să își mai îplinească rolul de fecundator. Dacă nu reușește să scape din îmbrățișare prin vreo stratagemă (oferind un cocoloș de hrană care să o ocupe pe femeia lacomă), nefericitul este jertfit apetitului cumplitei sale partenere, iar cînd actul s-a consumat, îi lipsește o parte din trup și uneori nu-i mai rămîne nimic!

Dar, vrem să vă liniștim: „nativele” și chiar și femeile tipic Scorpion au destul de rar „complexul insectei călugărițe”. Și totuși, nu sînt rare cele care se mulțumesc „să pună mîna” pe bărbat ca să-l despoaie de prerogativele sale masculine și să-l aducă la cheremul lor. Și există femei care îl înjosec, îl minimizează, îl umilesc, îl distrug, într-un cuvînt, mai sigur cu duhul blîndeții decît cu violența. Nu întîmplător sînt multe văduve printre ele.

Totuși, jocul femeii din Scorpion este ambiguu. Ea dorește în străfundul inimii și parcă fără să vrea ca bărbatul s-o domine; acesta nu are preț în ochii ei decît dacă poate s-o „pună cu botul pe labe”, într-atît încît să devină obiectul lui. Fapt e că agresivitatea din ea trebuie să „se manifeste” într-un fel sau altul, iar datorită ambivalenței, va alege calea activității sub aspectul unui sadism dominator (uneori sub aparențele cele mai înșelătoare) sau cea a pasivității după forma supunerii masochiste:

„Voi găsi eu vreodată un cîine pe stradă, înfometat și bătut... o jaură oarecare, destul de strivită, destul de mizerabilă, destul de disperată, destul de umilită, destul de nimicită, ca să poată fi comparată cu mine?” (Marie Bashkirtseff)

Într-un stadiu mai acut, întîlnim și la femeie complexul iubirii și al morții, în activ ca și în pasiv. Luna și Ascendentul în conjuncție în Scorpion dominau în tema Violettei Nozières, victima unui tată libidinos pe care l-a otrăvit, ca și în cea a Mariei Vetsera, eroina dramei de la Mayerling, care a acceptat, la nouăsprezece ani, sinuciderea împreună cu arhiducele Rudolf (Scorpion și Marte în Casa a VII-a, cea a uniunilor).

Ca și bărbatul, femeia din Scorpion aduce în cuplul pe care îl creează o nuanță mai mult sau mai puțin puternică de sado-masochism: altfel problemele ei amoroase se deplasează pe planul conflictelor dintre trup și har.

Problemele lor

Ambivalența în cadrul sado-masochismului este problema principală căreia trebuie să-i facă față Scorpionul cînd intră în joc disonanțele. Acest lucru ține de însăși natura inimii lui, care se complăce în relația echivocă a sentimentelor celor mai pure și a dorințelor celor mai nesănătoase și pentru care voluptatea e un soi de agonie, convulsiile, hohotele de plîns și furiile fiind comune, atît dragostei, cît și morții.

Revolta și riscul

Orientare

Pentru adolescentul din Scorpion plasat în fața alegerii unei cariere se prezintă două posibilități. Se simte atras irezistibil spre o profesie; dacă va fi nevoie, va depăși toate obstacolele pentru a o exercita și va fi îndreptățit s-o facă, fiindcă cel mai adesea e vorba de o vocație autentică. Dacă nu, datorită ambivalenței sale, îi vine destul de greu să-și delimiteze preferințele și să găsească o meserie care să nu fie în același timp expresia unei atracții și a unei

repulsii; opțiunea profesională este deci o adevărată problemă, pînă în ziua cînd va fi constrîns să aleagă. Se întîmplă frecvent ca, prin reacție, să aleagă o meserie diferită de cea exercitată de tatăl lui.

Este făcut pentru o carieră în care să poată da curs liber agresivității, adică să-și afirme violența înfruntînd obiecte, lucruri, oameni. O meserie frumoasă este, în ochii lui, o experiență din care primejdia nu e exclusă și unde există risc, pentru el și pentru ceilalți. Se poate bizui pe rezistență, pe puterea de a îndura și pe obstinație; o meserie dură îi convine. Poate să mizeze și pe îndemînare, pe tactul său special și pe fler; nu se teme să abordeze cariera care îl va confrunta cu responsabilități grave și-i va permite să joace un rol ingrat, dar necesar.

Profesii

Tendințe: agresivitate, virilitate, nevoie de putere; distrugere, regenerare.

Funcții: A simți, a adîmeca, a judeca.

Obiecte ale muncii: Sufletul, sexul, secretele și misterele.

Acțiuni: Analiza profundă, investigația, critica, distrugerea, creația.

Locuri: Canale, subterane, grote, puțuri, cimitire, abatoare, săli de operație, laboratoare, case de corecție, bănci...

Soluții:

- a) Gropar, gunoier, servicii de igienă.
- b) Veterinar, farmacist, medic, chirurg, moașă, ginecolog, dentist, chimist.
- c) Polițist, agent secret, detectiv, avocat, consilier în probleme de orientare profesională, grafolog, radiestezist, acupunctur, psihiatru, psihanalist, psihiatru, sexolog, criminolog, oculist, speolog...

Atitudini față de muncă

Dacă își angajează în muncă instinctul creator, Scorpionul devine un mare producător și nu se dă în lături de la treabă, iar randamentul său e în stare să bată toate recordurile.

Are un mod personal de a aborda munca: este mai curînd un intuitiv care face lucrurile în felul său, ceea ce poate însă dăuna spiritului de echipă. E capabil de indisciplină și de dezordine, dar poate și, la polul opus, să pretindă o conduită riguroasă; oricum, nu-i place să fie deranjat.

Ne dăm ușor seama că este puțin docil, deși știe să-și asume responsabilități. Constrîngerea patronală îl apasă și caută să se elibereze de ea, chiar dacă rămîne surd la consemne sau la recomandări. Face ce-i place, lucrînd mai degrabă cînd are chef decît la comandă și nu-i displace să-și înfrunte superiorul: nu este ultimul care să-și prezinte revendicările și care să le impună prin grîvă: cînd e nemulțumit, devine redutabil. Dar are competență iar cînd trebuie să se dea lovitura cea mare, să se facă un efort suprem e primul care se oferă și prezența sa este dintre cele mai eficace. Poate să fie deci unul dintre cele mai bune elemente dintr-o întreprindere; ceilalți trebuie să se teamă doar de caracterul său susceptibil de a provoca oricînd conflicte, de a ațîța revolte sau

de a urzi comploturi. Poate să se arate autoritar cu subordonații, dar știe să-ți țină în mână.

Carierea Scorpionului este presărată cu lupte, iar ascensiunea sa e un efort constant împotriva obstacolelor (rivalități, ostilitate, procese, care se învenineză pînă la ură...) pe care singur le suscită datorită caracterului său integru. Rar se întâmplă să nu treacă prin crize profesionale care duc la schimbări complete de situație, dar se poate să nu se întâmple neapărat așa, dacă meseria lui e o adevărată vocație în care își dă toată măsura forței sale agresive, socializată sau sublimată. Firește, reușește mai ușor în perioadele sociale tulburi, la umbra convulsiilor politice și economice; i se întâmplă și să-și întâlnească „marea ocazie” cu prilejul unui deces (al unui superior pe care îl înlocuiește, de exemplu) sau al lichidării unei afaceri.

Dacă este marcat de disonanțe, însăși viața lui e o luptă permanentă (care îi place) împotriva unei amenințări perpetue, un război sau o dramă veșnic înnodate sau reînnodate de îndată ce s-au deznodat. Expansiunea lui este ca un vârtej care dă naștere unei anume dezordini în trecerea lui. Are o atitudine uluitoare de cuceritoare, în ciuda aparentei sale pasivități care lucrează în interiorul lucrurilor și le atacă pe dinăuntru; în acest sens, ne amintește de răpirea Proserpinei de către Pluto, tot atît cît și de scorpionul încrezător în superioritatea pe care i-o conferă imobilitatea, cînd își așteaptă, cu cleștii deschiși, prada. Își făurește viitorul prin dorința sa imperioasă, care atrage împrejurările și cheamă evenimentele. Ambiția lui poate să fie imensă cînd pledează cauza nevoii nemărginite de putere; foarte des, ea devine o enormă mașină de război care se pune în mișcare într-un zgomot tumultuos.

Finanțe

Psihanaliștii au înțeles foarte repede relațiile strînse, precise, care unesc psihologic banii și excrementele, la fel ca aurul și diavolul. Dintotdeauna, această relație a fost prinsă în Zodiac în funcție de axul Scorpion-Taur, cel de-al optulea semn zodiacal, mereu ambivalent, reprezentînd la fel de bine răpirea, ca și dăruirea de bani. Ea stabilește și echivalențele inconștiente, încă misterioase, dintre bani și sex. Astfel, în dezechilibrul schimburilor dintre puterea materială și forța fizică, cu cît un bărbat este mai neputincios cu o femeie, cu atît simte nevoie să risipească bani și cu cît femeia este mai decepționată, cu atît îl împinge cu furie să se ruineze.

Se știe deja că tipul Scorpion are o atitudine financiară instinctivă și că, fiind cheltuitor din fire sau avar prin inhibiție, trece cel mai des prin faze de economie și de risipă. Mai putem adăuga că poate la fel de bine să fie desprins de bunurile materiale și să se „dezintereseze” de ele uneori excesiv sau să dovedească o rapacitate aprigă la cîștig. În ultimul caz, banii sînt mijlocul său de a avea puterea, obiectul mai mult sau mai puțin exclusiv al libidoului său.

În fapt, în viață, întîlnim Scorpioni marcați, fără să știe, de refuzul inconștient al banilor; ghinion sau inaptitudine de a cîștiga, lupta se instalează în viața lor materială și ei trăiesc din greu (de exemplu, Edgar Allan Poe și Villiers de l'Isle-Adam).

Dar sînt și alții care își construiesc averi. Firește, comportamentul lor financiar este total irațional, inexplicabil și nu întotdeauna cinstit. Sînt superstițioși, iar superstiția le reușește; pot juca, specula, se pot da unor operațiuni neverosimile: cînd cîștigă, asistăm la un veritabil jaf. Unii au darul speculației, iar cei mai disonanți nu sînt prea preocupați de alegerea procedeeelor: scopul scuză mijloacele! Șantaj, gangsterism camuflat sau mărturisit, totul e posibil. Iar principalele scandaluri financiare au în general drept autor un Scorpion. Ne gîndim la Alex Stavisky, care avea o conjuncție Soare-Venus dominantă în zodie și la Joseph Joanovici (Marte în Scorpion) care în 1925 a trebuit să împrumute 1 000 de franci de la un vecin ca să poată porni o acțiune de colectare a resturilor textile și care ajunsese să cîștige, în 1940, treizeci de milioane de franci pe săptămîină ocupîndu-se cu recuperarea metalelor neferoase pentru Germania!

Existența

Mic dicționar de personalități din zodia Scorpionului

Iată principalele personalități din zodia Scorpionului:

Ele sînt Scorpioni cu diverse titluri, conform propriei lor constelații și a în-crușării semnelor lor cu natura lor planetară. Există neîndoios o distanță între un Scorpion lunar ca Edgar Poe și un Scorpion jupiterian ca Rodin, un Scorpion mercurian ca Goebbels și un Scorpion saturnian ca Malraux, un Scorpion venusian ca Anna de Noailles și un Scorpion marțian-jupiterian ca Luther... Dar aerul de familie frapează pe cei cît de cît avertizați.

De pildă, omul de acțiune. În el vorbește revolta, fie că e un simplu spărgător de geamuri, ca anarhiștii Vaillant (care a aruncat o bombă la Camera Deputaților din Franța) și Ravachol, ori un mare reformator ca Luther, un făuritor de istorie ca Napoleon (care, pe lîngă Leul dominant, are și un puternic Scorpion). Găsim „ceva” dintr-un Scorpion (ca dat secund, dar puternic, de „sub-dominant”) la caracterele care se impun în mediul lor prin forță: Mazarin, Richelieu, Ludovic al XIV-lea, Napoleon, Mussolini... Cel mai adesea, acest tip este un politician agresiv, combativ, partizan al violenței ca să-și atingă scopul, fie că se numește Tiberiu, Bernadotte, Danton, Blanqui, Troțki, Göring, Goebbels, Franco, Nehru, Gottwald sau Bevan... Puterea sa cea mai mare se află în sfera ocultului, în rolul eminenței cenușii (François Le Clerc du Tremblay, părintele Joseph, von Papen), al conspirației, al revoltei ascunse (contele de Essex, Deloncle și numeroși activiști profasciști).

Rezistența franceză a fost acțiunea unor mari Scorpioni, iar De Gaulle, cu Soarele în semn, este cel mai bun exemplu; în „rețeaua” lor au avut destui Scorpioni ocazia să se dezvăluie lor înșiși (revolta, primejdia, angoasa, secretul, puterea de a îndura marile suferințe).

Dacă luăm acum în considerație creatorii care sînt Scorpioni sau care au o „notă” de Scorpion destul de puternică, putem enumera critici (Boileau, Sainte-Beuve, Fromentin, Gaxotte, Daudet), autori erotici (Restif de la Bretonne, Miller), dramaturgi sau artiști marcați de dramă, de ceea ce este negru, straniu, fantastic, macabru... (Racine, Brueghel, Paganini, Schiller, Goethe, Dostoievski, Poe, Villiers de l'Isle-Adam, Barbey d'Aurevilly, Rodin, Picasso, Sartre, Camus, Clouzot)... Nu am putea face un clasament precis al valorilor pe care le reprezintă Scorpionul, nici chiar într-un singur domeniu, cum ar fi literele. Ar trebui să cităm fiecare autor unul după altul și să situăm planul particular al personalității sale tipice Scorpion: *Cimitirul marin* de Valéry, *Dacă sămînța nu moare* și etica detașării care străbate opera lui Gide, analiza interioară a cărei rumegare frizează obsesia la Maine de Biran, *Simfonia fantastică* (pasiune, furtună, obsesie, mers spre supliciu) a lui Berlioz... E adevărat că nu am sfîrși niciodată să-i cităm pe toți, într-atît este de evident că Scorpionul reprezintă unul din semnele zodiacale cele mai creatoare.

RICHARD BURTON

Pontrhydfen, Țara Galilor, 10 noiembrie 1925: conjuncție Soare-Saturn la 17° din Scorpion.

O caracteristică astrală pentru acest ambițios fiu de miner, interpret al lui Shakespeare într-un teatru de amatori, devenit june prim romantic. După ce a jucat roluri marcante de aventurieri favorizați de un fizic athletic, filmografia sa s-a alcătuit din filme de război și filme catastrofă, cu întruchipări negre, ca *Ereticul*, sau tragice, ca *Asasinarea lui Troțki* (și el, una dintre celebritățile semnului).

În plus, Burton a umplut paginile cronicilor din ziarele Hollywood-ului cu pasiunea sa furtunoasă pentru Liz Taylor. Iar aceasta nu are și ea Luna (principiu feminin) la 19° din Scorpion, în conjuncție cu Soarele (principiu masculin) din tema lui Richard Burton? O uniune astrală în inima semnului care evocă desigur *Cui i-e frică de Virginia Woolf?* cu frământatul cuplu-duel al masculului și femelei și cu dansul lor infernal.

ALBERT CAMUS

Conștiința iese la lumină cu revolta

Autorul *Omului revoltat* s-a născut la Mondovi, Algeria, pe 7 noiembrie 1913, ora 2, cu Soarele în Scorpion și în aspect disonant cu Pluto, care culminează, în compania lui Saturn.

Opera lui Albert Camus transportă sîngele negru și pulsuniile lui într-un univers dramatic. Fie că e vorba de *Străinul*, de *Ciuma*, de *Mitul lui Sisif* sau de *Căderea*, vedem cum predomină în opera lui Scorpionul saturnizat, care își înfruntă constrîngerile interioare și ne plimbă prin regiunile îndoielii, culpabilității, angoasei, absurdului, pe marginea negației. „*Negația absolută nu este așadar epuizată prin sinucidere. Ea nu poate fi epuizată decît prin distrugerea absolută, a sa și a celorlalți. Ea nu poate fi trăită, cel puțin, decît tinzînd spre această delectabilă limită. Sinuciderea și uciderea sînt aici fețele aceleiași ordini, cea a unei inteligențe nefericite care*

preferă suferinței provocate de o condiție limitată neagra exaltare în care pămîntul și cerul se nimicesc.” (Omul revoltat)

Opera lui Albert Camus, întreruptă de un accident brutal, ar fi putut avea o prelungire îndepărtată. Din cîte cunoaștem despre ea, ne mulțumim să remarcăm două „alegeri” tipice: *Requiem pentru o călugăriță*, de Faulkner, *Posedații*, de Dostoievski, puse în scenă de Camus.

Imposibil să nu vedem, în sfîrșit, aspirațiile de dreptate, o credință, care a fost poate prea ușor „spiritualizată”, în omul mîntuit, și afirmarea unui ideal umanist pe care Academia Nobel le-a subliniat pe bună dreptate.

Aceștia sînt cei doi poli ai Scorpionului, precum și cei doi poli ai acestei opere: distrugerea lucidă și căutarea absolutului.

HENRI-GEORGES CLOUZOT

La vîrsta de cinci ani, H.-G. Clouzot scrie prima dramă: Un bărbat își ucide soția punîndu-i cuie în ciorbă. Va urca pe eșafod conștient de grandoearea crimei sale, minunîndu-se o ultimă dată de frumusețea naturii. Acest gust pentru dramă s-a născut din apariția în Scorpion a Soarelui în careu cu Marte și a unei conjuncții cu Mercur-Proserpina atunci cînd s-a născut Clouzot, la 20 noiembrie 1907, în Niort, ora 16.30.

Clouzot, Scorpion vulcanic și focos, e posedat de diavol atît la plăcere, cît și la muncă: „În 1932, la Berlin, Clouzot frecventează toate mediile — cele mai puțin recomandabile —, duce o viață istovitoare de muncă și de plăceri.”¹ Se îmbolnăvește, petrece patru ani într-un sanatoriu, lucrează și talentul lui se maturizează. Împlinește destinul Scorpionului care își extrage elanul vital din suferință și trece prin tot ce e mai rău ca să ajungă la ce e mai bun.

În 1938, revine vindecă la Paris — adaptează pentru cinema două filme cu titluri specifice pentru Scorpion, *Revoltatul*, *Revolta celor vii*. Teatrul *Le Grand Guignol* — scene de groază și cu „suspans” — acceptă piesa sa *Se iau același*. După război, Clouzot face adaptarea și dialogul pentru romanul *Șase oameni morți*, care va deveni *Ultimul din cei șase*. Apoi își va impune talentul de regizor cu filmul *Corbul*: *Toată lumea, va spune el, era împotriva mea — Filmul a fost turnat într-o atmosferă de dramă*. „Nimeni nu-l voia. Cu două zile înainte de ieșirea filmului, Clouzot părăsea Continentatul trîntind ușa.”² „Opera lui Clouzot ne va reține pe bună dreptate în viitor fiindcă este expresia acestui univers tragic excesiv, diabolic, care e al lui.”³

În 1944, *Corbul* a adus condamnarea autorului său la a fi, conform expresiei din epocă, „interzis pe viață”. Clouzot nu mai avea dreptul să lucreze, cu alte cuvinte să trăiască. O dată mai mult, regizorul urma să cunoască ce era mai rău! Din 1943 pînă în 1947, este șomer... Nu-și poate nimeni imagina curajul care i-a trebuit ca să nu renunțe, pur și simplu, la viață. Toate ușile se închideau în fața lui. Nu mai era vorba de talentul său, căci a-i spune bună ziua pe stradă era ceva compromițător. — Pentru a treia oară, cariera îi e

¹ *Présences Contemporaines-Cinéma*, p. 263.

² François Chalais, Clouzot.

³ *Ibidem*.

întreruptă — boala, războiul, acum nedreptatea. — O viață particulară destul de furtunoasă nu aranjează lucrurile.“

În 1947, interdicția este ridicată, Clouzot produce *Quai des Orfèvres*. Din nou prin luptă, și probabil din cauza acestei lupte de a duce la bun sfârșit un subiect impus, el realizează o operă de valoare. Careul Soarelui cu planeta Marte, în semnul Vărsătorului, intensifică luptele la paroxism și îi dă totodată forța și energia să reziste pînă la capăt — Jupiter în Leu e elementul realizator care îl ajută să triumfe.

„Dificultățile creează un climat necesar, un climat de luptă în care se poate desfășura, poate da curs liber firii sale explozive, chinuite și crude.“

În legătură cu *Quai des Orfèvres*, Chalais notează și „acea violență permanentă a tonului... acele scene ca niște pumni primiți în burtă...“

În 1948, Clouzot produce *Manon*, o poveste de dragoste care este o înspăimîntătoare mărturie despre o epocă lipsită de dragoste. În cursul filmării unei scene dramatice, o palmuiește pe Cécile Aubry ca s-o facă să plîngă, căci cuvintele convingătoare își dovediseră ineficacitatea... Toate mijloacele sînt bune pentru el ca să forțeze actorul să interpreteze (Jupiter în Leu). Clouzot are o mare putere de muncă și o extraordinară tenacitate. Sînt, mai înainte de orice, fizic, îi spune el lui Sadoul. În *Întoarcerea la viață* (un fost prizonier de război îl are la mînă pe un fost torționar) „problema nu se află în fapte, ci în conștiințe. Cum poate să intre cruzimea în spiritul unui om, să se instaleze acolo, să facă din el un monstru pe care îl socotim inuman?“

Clouzot a fost atras de acest subiect, făcut anume pentru el — nu e de mirare —, iar imaginația lui s-a complăcut să-l dezvolte cu maximum de ferocitate.

Majoritatea titlurilor filmelor sale poartă, de altfel, amprenta zodiei lui: *Asasinul stă la nr. 21*, *Salariul groazei*, *Diabolicii*, *Spionii*.

În *Misterul Picasso*, Clouzot ne spune: „Sper că publicul va participa cum am participat eu la angoasa creatorului pe care o curbă îl atrage spre stînga cînd el ar vrea atît de tare să meargă spre dreapta, care este constrîns, magician fără voie, să transforme floarea în pasăre.“

Este în mod firesc atras de tot ce ține de ocultism. În călătoria de nuntă, la Rio de Janeiro, își părăsește prietenii ca să exploreze mahalalele din Bahia și să participe la ceremoniile de magie neagră. În *Calul Zeilor*, povestește înjunghierea rituală a cocoșilor și a țapilor la care a asistat: trei tinere goale și rase sînt pe urmă cufundate în sîngele victimelor sacrificate.

„Clouzot mărturisește că păstrează într-un sertar, ca pe o capodoperă, o fotografie făcută de poliție la locul unei crime: pe un pat dintr-un hotel dubios, corpul unei prostituate strangulate cu opt zile înainte, pe jumătate goală, cu picioarele înnegrite, pline de viermi.“¹

Regăsim aici gustul morbid al zodiei fascinate de putreziciune. Tendința sa distrugătoare se va regăsi pînă și în gesturile cele mai neînsemnate: „Trage neîncetat dintr-o pipă pe care o sparge în agitația demonstrațiilor sale.“²

¹ Claude Brulé, *Clouzot est-il le Diable?*, Cinéma Revue 1955.

² G. Charenol, *La Tribune de Genève*.

Clouzot este, în fine, Scorpionul tainic care mărturisește: „Da, îmi place să mă joc de-a v-ați ascunselea cu cuvintele, cu ideile și cu oamenii...“

„Niciodată la Clouzot nu se simte nevoia de a face rău vreunui din personajele sale... Nu desemnează nici un vinovat bun de pedepsit. Văd în asta generozitate de caracter și grijă pentru înțelegere umană.“¹

Nu înseamnă oare asta „ce e mai bun“ din Scorpionul capabil să devină Vultur?

FEODOR DOSTOIEVSKI

Născut la 30 octombrie (calendarul iulian), adică la 11 noiembrie 1821, la Moscova, Spitalul Marinski, Dostoievski are în tema sa astrală următoarele caracteristici: Pluto, stăpîn al Scorpionului conflictuos, este în careu cu Venus-Neptun-Uranus, în conjuncție în primele grade ale Capricornului, și în opoziție cu Luna. În timp ce Marte, al doilea stăpîn al Scorpionului, aflat în semnul fix și cald al Leului, face un careu nu mai puțin precis cu Soarele din Scorpion, care ajunge dintr-o dată la Moarte, la transformările sufletului și la zborul Vulturului Negru.

S-ar putea remarca și că toți scriitorii care au suferit influența lui, sau chiar au pornit direct de la opera lui, sînt intens marcați de Scorpion sau de Pluto: Nietzsche, Strindberg, Kafka, Gide, Malraux, Sartre, Camus.

Viața și opera lui Dostoievski însuși sînt o ilustrare atît de puternică și de completă a marilor teme ale Scorpionului, încît studiul acesta ar depăși prea mult cadrul prezentei lucrări. Chiar și numai titlurile unora dintre romanele sale — *Crimă și pedeapsă*, *Umiliți și obidiți*, *Amintiri din Casa Morții*, *Însemnări din subteran*, *Demonii* — ar fi putut să compună cuprinsul unei mari cărți consacrate zodiei Scorpionului, deoarece acestea sînt categoric cuvintele-cheie ale universului său.

Este evident că fie și numai „Confesiunea lui Stavroghin“, de exemplu, în lumina, dacă se poate spune, a analizelor care s-au putut citi aici, este un text absolut tipic. De asemenea ar putea fi recitat mereu cu uimire studiul celebru al Doamnei Dominique Arban, *Dostoievski vinovatul* (Julliard).

În loc să redăm aici un studiu special despre Dostoievski și universul său considerat în legătură cu semnul Scorpionului, am preferat să compunem o mică antologie de scrieri privind opera lui sau de texte care îi aparțin și care ni se par elocvente:

„Nelly (din *Umiliți și obidiți*), al cărei suflet a fost rănit încă din copilărie, rămîne mult timp închisă într-o mîndrie sperioasă: puțin cite puțin, ea se deschide unui sentiment tandru, dar acest sentiment cu care luptă mereu și al cărui nume îl ignoră încă izbucnește în crize de isterie, de ciudă sau de ură geloasă. Accesul dificil la dragoste în cazul unei copile atît de maltratată de viață, nu are numai valoarea unui studiu pătrunzător și delicat al sufletului uman: ea suscită o așteptare dramatică. Nelly va reveni oare la viața normală, va depăși oare acest trecut misterios care o strivește? Dar nu, nu va cu-

¹ François Chalais, *op. cit.*

noaște odihna decât în moarte.“ (*Pierre Pascal: Les Étapes de Dostoïevski, în L'Idiot — Édition Bibliothèque de la Pléiade.*)

„Toate aceste experiențe l-au făcut să simtă din ce în ce mai bine că omul este altceva decât o ființă rațională, că ascunde în el «subterane» fără capăt, că sănătatea nu este neapărat starea cea mai favorabilă intuițiilor geniului său, că nici un paradis pe pământ, prosperitate capitalistă sau «palat de cristal» socialist nu îi va calma setea de ideal, de credință și de iubire. A exprimat aceste adevăruri negative în *Însemnări din subteran* cu o forță tragică. În *Crimă și pedeapsă*, a adăugat convingerea pozitivă la care ajunsese: omul puternic nu numai că este marcat de un fiasco — în timp ce în *Umiliți și obiști* el triumfa —, dar nu va regăsi nici posibilitatea să trăiască decât în confesiune, pedeapsă acceptată și dragoste.“ (*Pierre Pascal, idem.*)

„Îi provoca teamă de la început, o teamă atât de teribilă încât voia uneori să fugă de el, să se ascundă; dar câteodată simțea și nevoia să se joace cu focul sau să se arunce din vârful unui turn. Volutate în angoasă. Îl excită pînă la turbare, și atunci se dă înapoi, ca să spunem așa, se ține la distanță, privindu-l cu lăcomie și temîndu-se să se apropie de el. Acum apare caracterul ei. Este extraordinar de orgolioasă, ține la conveniențe, e circotoasă chiar, și de aceea cele mai mari extravagante ale Idiotului nu o miră și nu o scandalizează (o dată a fost pe punctul să o omoare, altădată i-a frînt aproape mîinile). Dar cînd minutele astea treceau, fugea de el cu dezagust.“ (*Această schiță a unui personaj Scorpion e extrasă din „Carnetele Idiotului”. Este, într-un fel, un prim stadiu al personajului Aglae.*)

„Dostoievski, la sfîrșitul vieții, știe unde să găsească acest tată demn de ură și urît: în sine însuși. Cei patru fii Karamazov își detestă tatăl și asta cu atât mai mult cu cît știu ce mult îi seamănă. Destrăbălat și crud în luxurie, ca o insectă dăunătoare, așa e acest tată.

Insecta e prezentă — și frumusețea și armonia eșuează. Scorpion, tarantulă, păianjen, pată ignobilă în lumină, insecta triumfă prin angoasa lui Hipolit, prin crimele lui Svidrigailov și sinuciderea lui Stavroghin. Dimitri îl asigură pe Alioșa că și în el, în tine, de asemenea, care ești înger, trăiește această insectă și stîrnește furtuni în sîngele tău. Iar Dimitri, ca și Dostoievski, poartă pecetea unei asemănări urite. La fel ca tatăl lui, îi place destrăbălarea; îi place și rușinea destrăbălării; merge pînă la mărturisirea extremă: *Îmi plăcea cruzimea; și conchide: Un Karamazov, și cu asta am spus tot.*“ (*Dominique Arban: Dostoievski Vinovatul — Julliard.*)

„Ideea esențială a romanului este să reprezinte un om absolut excelent. Nimic nu-i mai greu pe lumea asta, mai ales în acest moment. Toți scriitorii, ai noștri ca și toți cei din Occident, care au încercat să reprezinte frumosul absolut, au eșuat întotdeauna pentru că e o sarcină imposibilă. Frumosul este ideal; or idealul, al nostru sau cel al Europei civilizate, este încă departe de a se fi cristalizat. Nu există pe lume decât o singură ființă absolut frumoasă, Cristos, astfel încît apariția acestei ființe imens, infinit de frumoase e cu siguranță un infinit miracol (întreaga *Evangelie după Ioan* merge în sensul acesta: el găsește miracolul fie și numai întruparea, în apariția frumosului). Dar mă îndepărtez de la ceea ce am vrut să spun. Voi spune doar că, dintre toate figurile

frumoase din literatură, cea mai desăvîrșită este a lui Don Quijote. Însă Don Quijote e frumos numai pentru că e în același timp și ridicol. Pickwick al lui Dickens (unde ideea este infinit mai slabă decât în Don Quijote, și totuși imensă) e și el ridicol și prin asta te păcălește. Simțim compasiune pentru o frumoasă figură batjocorită și care singură ignoră ce valoare are; astfel se naște simpatia la cititor. Această trezire a compasiunii, iată secretul umorului. Jean Valjean este și el o tentativă viguroasă, dar suscită simpatia prin teribila sa nefericire și injustiția societății față de el. La mine, nimic asemănător, absolut nimic și iată de ce mă tem tare să nu fie un eșec complet.“ (*Scrisoarea lui Dostoievski către nepoata sa, Ivanova, 13 ianuarie 1868. Este vorba, bineînțeles, de romanul său Idiotul.*)

Opera lui Dostoievski este, în fond, sinteza prodigioasă și unică a celor două curente din romanul tuturor timpurilor: cel psihologic, care merge pînă la patologic, și cel metafizic, care ajunge la nebunie. Dacă adăugăm că ideea de înnoire, de răscumpărare, de izbăvire este perpetuu prezentă în această operă, vom pricepe ce înseamnă tema Scorpionului la Dostoievski și vom înțelege totodată de ce marele teolog Romano Guardini a putut scrie (1932): „Nu poți reveni la Idiotul fără să resimți formidabila intensitate religioasă.“

INDIRA GANDHI

Allahabad: 14 noiembrie 1889, nașterea lui Pandit Jawaharlal Nehru și 19 noiembrie 1917, la 15.40, ora locală, nașterea Indirei Gandhi, fiica fiind de aceeași factură ca și tatăl.

Povestea acestei femei își are rădăcinile într-o copilărie și o adolescență tulburate de lupta împotriva dominației britanice în India: arestarea tatălui ei, care va sta nouă ani în închisoare, a mamei și a întregii familii, inclusiv a ei:

„A fi vîrît la închisoare sau a fi ciomăgit nu era decât o latură neînsemnată a nenorocirilor noastre. A trăi sistematic umilit în propria sa țară era singura rană adevărată și dureroasă.“ (*Adevărul meu*)

Astfel este pecetluită revolta Scorpionului care, de la vîrsta de 12 ani, îi va marca întreaga viață, în lupta țării sale pentru independență:

„A fi liber, complet, iată ceea ce avea sens pentru mine.“

De aici, admirația ei pentru marii eliberatori: Jeanne d'Arc, Garibaldi, Bolívar și, firește, tatăl ei, Nehru, camarad al lui Gandhi, pe care această importantă luptă îl va situa șaptesprezece ani în fruntea țării sale.

După o scurtă perioadă cînd Shastri s-a aflat la conducerea țării, va prelua ștafeta chiar ea, ținînd frîiele puterii cu o mînă dîră. Femeie de mare caracter, puternică, tenace, hotărîtă, menținîndu-și țara în rîndul nealiniatilor, ea simbolizează o Indie care își mai amintește încă umilința suferită și care rămîne mîndră de independența ei; și nu e treabă ușoară să conduci acest vast teritoriu suprapopulat, de peste șase sute de milioane de locuitori, coexistînd în diverse comunități etnice, religioase și lingvistice.

Răsturnată de o coaliție generală în 1977, părăsită, arestată și pusă sub acuzare, avea să-și ia revanșa: printr-o fantastică lovitură, această „doamnă de fier“ revine la putere, mai mult ca niciodată triumfătoare.

CHARLES DE GAULLE

Sîntem în Franța, la mijlocul lui iunie 1940... În cîteva săptămîni, faimoasele *Panzer-Divisionen* ale *Wehrmacht*-ului s-au revărsat peste țară într-un *Blitzkrieg* amețitor, ajungînd curînd la frontiera spaniolă. Ce mai rămîne din autoritatea statului? Într-un moment atît de tragic, guvernul Paul Raynaud este imaginea semnului natal al șefului său: Balanța. Între cei „duri” și cei „moi”, nehotărîtul președinte al Consiliului pare decis să continue războiul, dar refuză totodată să se despartă de un generalism care înțelege să aleagă calea păcii: poziție disperată.

Nu este surprinzător dacă în momentul cel mai dramatic apare un Scorpion, mai dîrz decît toți ceilalți, chemat tocmai de voința de a juca un rol istoric. Generalul Charles de Gaulle s-a născut la Lille, pe 22 noiembrie 1890, ora 4. Toate elementele constelației sale îl îndemnau spre această intervenție istorică: răsăritul planetei Uranus, astru al „mersului pînă la capăt” (configurație prin excelență a bărbaților de stat care au puterea să concentreze în persoana lor maximum de putere și de autoritate: Hitler, Churchill și Roosevelt o aveau și ei), trecerea lui Jupiter la meridianul inferior (poziție similară la Pétain) în conjuncție cu Marte, întâlnire astrală de energie, de curaj, de putere și anvergură, de naționalism, semn astral de înrudire cu Clemenceau și Churchill... Toate acestea în inima unui cer ca să spunem așa tăiat în două, împărțit în două jumătăți prin alinierea grupată a patru opoziții formate în două îngrămădiri planetare: de o parte, Soarele la 29° din Scorpion în conjuncție cu Mercur la 2° din Săgetător și, de cealaltă, Neptun și Pluto în conjuncție la 5° și 6° din Gemeni. Cu această mare opoziție, soarta generalului este să apară în furtunile importante, cînd Franța este sfîșiată, împărțită, cînd unitatea ei națională e gata să fie anihilată; va reveni în iunie 1958.

Dar experiența pe care o trăiește De Gaulle în 1940 este în întregime caracteristică pentru Scorpion. E un bărbat mai decis, prin instinctul său chiar, decît ceilalți, care are „virtutea vremurilor grele” și înfruntă furtuna cu o soliditate sufletească pe care nimic nu o va dezminți. Actul său politic va fi, în esență, un act de revoltă deschisă pentru care era pregătit caracterul său:

„Cei care împlinesc ceva mare au trebuit adesea să depășească aparențele unei false discipline...” (Pe tăișul sabiei)

Astfel, cînd noul guvern al Franței, condus de mareșalul Pétain, cere un armistițiu, întreaga lui fire se revoltă împotriva acestei capitulări. Trebuie continuat războiul, Franța ridicîndu-se (Mercur-Săgetător) la nivelul unei strategii mondiale: inamicul nu a cîștigat decît o bătălie. Pe această poziție se situa îndrăznețul care lansa o sfidare în fața legalității în ziua cînd debarca în Marea Britanie ca să întemeieze mișcarea Franței libere, optînd deliberat pentru luptă în contextul istoric cel mai problematic și cel mai dramatic. Iar la 18 iunie răsuna celebrul său *Apel către francezi*:

„... Dar a fost oare rostit ultimul cuvînt? Speranța trebuie să dispară? Înfrîngerea este definitivă? (...) Orice s-ar întîmpla, flacăra rezistenței franceze nu trebuie să se stingă și nu se va stinge.”

Ce tip mai bine decît Scorpionul putea să reprezinte mișcarea de *Rezistență*, cu rețelele ei, retragerea în păduri, activitatea clandestină, lupta subte-

rană și obscură, viața de pătimiri, supraviețuirea în taină și angoasă, primejdia și moartea?

Dacă Scorpionul caracterizează perfect acest act inițial de revoltă deschisă, tot el, de altfel, formează fiecare verigă din tot lanțul lungii sale cariere. Pretutindeni și întotdeauna, de Gaulle este omul care refuză: ia rînd pe rînd poziție *împotriva* statului-major dinainte de război, *împotriva* lui Pétain, șeful său în 1940, *împotriva* lui Churchill și a Aliaților în timpul războiului, *împotriva* comitetelor de eliberare din 1945, *împotriva* partidelor politice din Franța, *împotriva* comitetelor Salvării publice, *împotriva* gigantilor politicii mondiale... Destinul său pare a fi realizarea acestui citat din *Hamlet*: „A fi mare înseamnă a susține o mare dispută.”

În același stil de Scorpion se prezintă stilul personajului său de bărbat de stat. S-a spus despre el că era un „prinț al echivocului”, care a ridicat machiavelismul la rangul de regulă de aur, practicînd religia camuflajului, a disimulării sau a vicleniei. Fapt este că detestă să-și dezvăluie intențiile (chiar și propriilor săi miniștri!) și că-i place să semene îndoială, că întreține misterul în legătură cu proiectele sale și își învăluie politica în secrete. Această practică a „căilor obscure” este ridicată la rang de artă prin simțul prestigiului pe care îl are: îi plac efectele de surpriză atent calculate și anume, în conferințele de presă cînd vorbirea sa răspicată se îmbină cu o fire glacială, punctată de un cinism de mare stil. Dar interlocutorii își pun mereu întrebări în legătură cu declarațiile sale formale, ca grecii în legătură cu oracolele Pitiei. A doua zi după marile sale discursuri întrebările planează și exegezele se înfruntă; frazele ambigue, formulele savuroase cu conținuturi diverse, impreciziile și subînțelesurile lasă o marjă largă interpretărilor; și dacă se întîmplă să fie toate lucrurile simple și clare, se complică acum căutarea adevărului în altă parte și dincolo de ele... În acest ermetism politic De Gaulle adaugă de altfel gestul gîndului: lasă tuturor speranțele pe care le investește fiecare în el, dă impresia că se complăce să urmeze demersuri sinuoase, nu se teme că va fi prins în contradicții flagrante urmînd în paralel două căi opuse...

Se poate chiar spune că dincolo de acest Charles de Gaulle „care se preface că se preface pentru a disimula mai bine”, stăpîn pe arta misterului, există un general de Gaulle enigmatic fără să vrea, cel care nu mistifică din plăcere și care este chiar — regretabil atît pentru el, cît și pentru ceilalți — o fire într-adevăr tenebroasă. Aici Scorpionul se integrează în rețeaua de opoziții care împart cerul plasînd în centrul universului său psihologic nucleul dedublat al unui *homo duplex*, un soi de organism psihic bicefal conturat din dualitate, din confruntare, din șocul opozițiilor și ireductibilitatea antagonismelor; ca și cum în el s-ar articula, stînd față în față, două ființe contrarii. De altfel este semnificativ că s-a vorbit în același timp de „dublul joc” și de dublul „eu” al generalului, cum s-a vorbit și de dubla identitate a gaullismului. Sîntem, aici, în prezența unui adevărat Charles de Gaulle-Mefisto. Această bipolaritate stă la baza originalității esențiale a bărbatului care este în același timp ambivalent și polivalent, uimitor și deconcertant, atrăgător și decepționant, neliniștitor și fascinant, magnific și iritant, inepuizabil izvor de neînțelegere pentru susțină-

torii și pentru adversarii săi, dincolo de încrederea cele mai de nezdruccinat și de urile cele mai ireductibile tirite după sine...

Tenebrosul personaj îl face pe biograful său, Jean Lacouture, să spună: „Acest om tenace este cel mai mobil dintre jucători. Strateg, înainte de orice, al marilor spații și al mișcării, om al configurațiilor, al poligoanelor pe care se joacă de pe o bandă pe alta și dintr-un unghi într-altul, unde se câștigă de la distanță, prin absență, prin salt înapoi și prin ecou, mai mult decât prin lovitură directă.”¹ De aici i se trage tocmai virtutea sa dominantă de mare făuritor de istorie: în proiectele sale de anvergură, este instrumentul ideal al forțelor care străbat lumea spre a o conduce spre ținte care depășesc cu mult înțelegerea spiritului imediat. De aceea, fiind prin excelență omul răsunetelor îndepărtate imprevizibile, De Gaulle-Sfinxul scapă judecății contemporanilor săi.

KATHARINE HEPBURN

Hartford, Connecticut, 8 noiembrie 1909: Soarele și Mercur în Scorpion.

Un personaj hollywoodian teribil de tipic pentru Scorpion, alcătuit dintr-un amestec cu piper și oțel individualist, rebel, aspru, monstru de caracter dăltuit pentru mari încercări cu cei mai aprigi.

„*N-am fost niciodată frumoasă și disprețuiesc artificiile...*”

Farmecul ei e suficient, iar a se urîți nu este prea greu, dacă nu este chiar un atu, ca fața aceea de gorgonă pe care o oferă camerei de luat vederi atunci când joacă roluri de alcoolice, maniace sau nebune. E un adevărat demon pentru regizori pe care îi înnebunesc pretențiile și excentricitățile ei. Într-un interviu, partenerul ei, Peter O'Toole declară: „E o bătrână arțăgoasă, o femeie a dracului! E ca o catapasmă îngrozitoare care-ți trage replica din corp...” Îi face pe parteneri să asude străduindu-se să nu fie eclipsați de prezența ei magnetică. I-a făcut plăcere să asmută presa împotriva ei prin non-conformism și spirit mistificator. O adevărată originală.

LOUIS JOUVET

Crozon, Finister, 24 decembrie 1887, ora 5: Ascendent, Venus și Jupiter în conjuncție în Scorpion. Caracterizarea zodiacală a lui Juvet apare în viața lui mult înainte de a fi dezvăluit-o chiar el publicului.

De mic copil, se remarcă prin relațiile sarcastice cu colegii, pe care se complăce să-i trateze drept ticăloși, nemernici, clienți ai spînzurătorilor... când nu se încheie în cămăruțe întunecoase ca să-l citească pe Beaumarchais, pe care îl considera un autor libertin. Pe aceeași linie de Scorpion face studii de farmacie și va fi medic auxiliar în timpul războiului din 1914.

Dar pasiunea teatrului îl acaparează de timpuriu și nu-l va părăsi pînă la moarte. Se angajează mai întîi într-un turneu obscur de melodrame, iar prima piesă în care se remarcă poartă un titlu evocator pentru zodia lui: *O femeie ucisă de durere*... Găsește repede roluri adecvate firii sale de Scorpion; îl vedem pe ecran în pielea unui gangster, a unui călugăr desfrînat, a unui șantajist, a unui personaj dubios (*Azilul de noapte, Ciudată dramă, Căruța fan-*

tomă, *Nevestele vesele, Amanții...*). Pe urmă excelează în rolul polițistului, al inspectorului de poliție (*Quai des Orfèvres, O poveste de dragoste...*). Îl vedem — de asemenea tipic pentru zodia lui — în roluri în care este inimitabil, fie că e *Knock* sau *Mizantropul*, că-l interpretează pe Giraudoux sau pe marii clasici. În special un anume rol Scorpion prin excelență l-a obsedat toată viața, astfel încît a făcut din el marele său rol: *Don Juan*. (Eros, cucerire, sfidare a morții, izbăvire, nimicire.)

S-a insistat destul asupra extraordinarului joc al privirilor la acest mare actor. S-a vorbit chiar și de „ochii său de saurian”; avea în mod esențial o privire de vultur atît de intens magnetică încît, la orice distanță s-ar fi aflat spectatorul, toată sala era subjugată. Îl vedem, ca inspector de poliție, cu un aer tainic natural, o privire de gheață, vorba incisivă, ceva neîndurător, o forță ocultă de justițiar. Se simte că ochiul acela va viola toate secretele și că, o dată plasele întinse și ghearele pregătite pentru atac, nimeni nu îi va putea scăpa.

Privirea vicleană de adolescent care urmărea fetele trecînd i-a dăruit o memorie vizuală extraordinară, dar rămîne o privire de anchetator la un om pe care orice îl neliniștește, dată fiind firea lui bănuitoare. În serile de premieră, ochii îi ieșeau în mod ciudat din orbite; voia să știe ce ascundeau complimentele excesive. Avea de altfel arta de a provoca mărturisiri; îi plăceau și cancanurile, amuzîndu-se să „arunce paie peste foc” ca să se distreze... Cine avea drept la afecțiunea lui, trebuia să fie cu ochii în patru, pentru că devenea periculos; nimic nu-i scăpa și, prin exigențele lui, era un adevărat tiran al tăn-dreței...

Dar, mai presus de orice, se situa pasiunea sa pentru teatru, pe care o comunica celor mai vîrstnici, care veneau să se încălzească la întîlnirile cu el, ca și elevilor săi față de care nu cunoștea mila. După el, un actor care a jucat bine trebuie să părăsească scena cu cămașa udă pe spinare — și cu diavolul în trup!

ANDRÉ MALRAUX

André Malraux a văzut lumina zilei în Paris, la 3 noiembrie 1901, între orele 12 și 12 și 10 minute. Cerul său prezintă o conjuncție Soare-Mercur în Mijlocul-Cerului în Scorpion, în sextil cu Saturn din Capricorn la Ascendent; formula sa astrală concentrată ar fi deci un Scorpion saturnian, sau un saturnian din Scorpion.

Atît prin semnul zodiacal, cît și prin astru este omul tragicului, al încercărilor, al situațiilor extreme. Opera sa este mărturia actelor unui om care a trăit încărcat de cea mai grea soartă a istoriei noastre contemporane.

Sub privirea sumbră a lui Saturn, Scorpionul ia înfățișarea înghețată și arzătoare a angoasei condiției umane. Viața și opera lui Malraux sînt într-adevăr pline de singele negru ce curge în desigurile din Hades. Iar dincolo de aventurile sau de experiențele cele mai periculoase, sînt întotdeauna mai mult sau mai puțin prezenți demonii de care vrea să se elibereze: angoasa în fața destinului, absurditatea vieții, obsesia neantului, vocile morții.

Ar fi putut, și el, să-și petreacă un „anotimp în infern”. Dar aparținea altei familii caracterologice decît poetul blestemat, pur receptiv și pasiv, supus fan-

¹ De Gaulle, éd. du Seuil.

tomelor sale, ca lunarul Edgar Allan Poe, bunăoară. Alege calea caracteristică pentru Capricornul din Ascendentul său: aceea a exaltării voinței. Într-adevăr, prin conștiința tragică el va încerca să se elibereze de monștrii care îl bîntuie, adică printr-o tentativă curajoasă de luptă, în care luciditatea și eroismul sînt armele victoriei.

Întregul evantai al valorilor Scorpionului este ușor de recunoscut în opera lui; e aproape suficient să deschidem la întîmplare cîteva pagini din lucrările lui, pentru a ne convinge. Puține opere literare stau mărturie, într-o asemenea măsură, adevărurilor astrologice.

Cufundarea în beznă începe cu revolta. Numeroase din scrierile lui sînt adevărate epopei de revoltați: *Cuceritorii*, *Calea regală*, *Condiția umană*, *Vremea disprețului*, *Speranța*. În fața simțămîntului zădărniceii oricărei vieți, eroii săi au o reacție de orgolios refuz, iar revolta lor este o ocazie de a face să izbucnească agresivitatea lor invincibilă: „Nu te aperi decît creînd. A dirija. A determina. A constrînge. Asta e viața (Garine). Vreau să las o cicatrice pe harta asta (Perken)“... De fiecare dată e vorba de a exista împotriva a ceva, și mai ales împotriva pericolului, împotriva morții.

De aceea aceste epopei devin epopeile încercărilor sîngeroase pe care le înfruntă omul. Revolta ajunge direct la sadism: supliciul lui Klein (*Cuceritorii*), al lui Grabot (*Calea regală*), al prizonierului biciuit (*Vremea disprețului*), al nebunului torturat (*Condiția umană*), al soldaților asfixiați (*Lupta cu îngerul*)... Malraux înmulțește chiar și scenele (supliciul ochilor scoși și flagelarea par să-l obsedeze) și cel mai adesea eroii săi par să găsească în suferința pe care o provoacă un soi de voluptate.

Din acest moment apare erotismul, un dat la fel de permanent, în opera lui, ca și revolta și sadismul. Claude Mauriac arată că personajele lui sînt erotice, înainte de a fi eroice. Simt nevoia să-și afirme forța și sînt înclinate să-și sacrifice întreaga viață dorinței de putere. A trăi, pentru ei, înseamnă în primul rînd a fi masculi, iar erotismul lor se afirmă în umilința impusă femeii, care nu este decît un instrument în serviciul genitalității lor. Pe de altă parte, majoritatea personajelor (Perken, Ferral și chiar Garine și Manuel) sînt bîntuite de teama impotenței. Din ziua cînd posesiunea trupeză le este interzisă, își pierd singura justificare incontestabilă a vieții lor, singura putere care le este acordată. Atît timp cît sînt virili, speranța posesiunii lumii există în ei. Dar impotentul se simte exclus din toate formele de putere; nu mai poate pretinde nici una din ele decît în disperare de cauză, ceea ce reprezintă secretul anumitor reușite. Perken nu vrea asemenea succese iluzorii; are tendința să nu mai vrea nimic din moment ce nu mai poate avea femeile:

„... Mă simt golit de speranță, cu o forță care urcă în mine, împotriva mea, la fel ca foamea.“ (*Calea regală*)

Dar erotismul nu-i salvează pe acești eroi; angoasa își găsește izvorul atît în sex, cît și în eșecul acțiunii. Eroul se precipită într-un soi de disperare activă, urmărindu-și propria distrugere. El nu se dă niciodată înapoi, fiindcă nu e niciodată reținut de instinctul propriu de conservare:

„Moartea e aici (...) ca o dovadă de netăgăduit a absurdității vieții.“

Gaëtan Picon¹ a arătat în ce măsură, la acești eroi, gîndul morții este o referință constantă, în ce măsură el așază lucrurile omenești la adevăratul lor loc, în ce măsură dă un sens vieții lor; ceea ce Sartre a exprimat în felul lui: pentru Malraux, omul este o *ființă-pentru-moarte*.

Saturn l-a salvat pe Malraux: în moștenirea artistică a trecutului și-a găsit în sfîrșit vîrsta de aur, lăsînd mitologia sa interioară să vorbească; integrîndu-se în continuitatea istorică (tipică pentru Capricorn) a geniului creator, el dă viața unui om în acord cu cosmosul. Dar eroul său Scorpion, fie că e vorba de Garine, de Perken sau de Hernandez, se cufundă în sentimentul împlinirii în momentul cel de pe urmă:

„... Murea (...) pentru că dăduse un sens vieții sale.“

FRANÇOIS MITTERRAND

Jamac/Charente, 26 octombrie 1916, ora 4: Venus răsare cu Ascendentul, Luna și Mercur în Balanță, în timp ce Pluto culminează în aspect cu Soarele în Scorpion.

Figura destul de impenetrabilă a celui de-al 21-lea președinte al Republicii Franceze se luminează oarecum dacă percepem în ea contrastul unei personalități la două niveluri.

Caracterizarea Venus-Balanță este țesutul său epidermic, învelișul agreeabil al unei ființe călduroase. Emană din persoana sa un anume farmec natural pe care îl cultivă cu artă. Acest bărbat de inimă și de bun gust, puțin estetic și poet, îndrăgostit de armonii interioare și de afinități electice, are ceva din „vrăjitorul“ care își dezvăluie sensibilitatea, mai ales, cînd vibrează în el o profundă omenie, care se va întîlni cu umanismul socialist, avînd trandafirul drept efigie. E o îmbinare între literar și pastoral.

Dar în străfundurile lui domnește plutonianul din Scorpion. Esența omului este de sorginte animală: în noaptea sa interioară dăinuie ceva dintr-un mistreț. De aici, un individualism puternic înrădăcinat, încăpățînat, sălbatic, învelit într-un egocentrism tenebros, desigur susceptibil. Pentru el, a trăi înseamnă a fi zguduît de tresărirea față de atacurile unei lumi percepute ca o junglă. Pînă și omul nu este călit decît de lovituri și înăspriș de încercări, de unde o hotărîre aprigă de care se cramponează cu o obstinție fermă în rezistență. Tainic, răbdător, capabil să îndure, nu va înceta să se relanseze pînă la împlinirea voinței sale. În felul acesta poate găsi sensul vieții într-o dorință de revanșă asupra destinului.

Este, desigur, un refractar înăscut, suportînd cu greu constrîngerea și, mai puțin, privarea de libertate. Putea oare să găsească o situație mai bună, capabilă să-l dezvăluie sieși, decît aceea de a cădea prizonier, în 1940, în Germania? Încearcă o primă evadare (22 de nopți de marș pe o distanță de peste 600 de kilometri...) care eșuează; apoi, o a doua, de asemenea ratată, abia cea de-a treia reușind. Cariera sa politică va fi o replică la această aventură din tinerețe.

¹ Malraux par lui-même, Seuil.

Începe prin ocuparea unui post clandestin: sub paravanul unor activități administrative la Comisariatul general al prizonierilor de la Vichy, creează Mișcarea națională a prizonierilor și deportaților, raliată la Rezistență. Deși clară în ochii lui și totodată plăcută inimii sale, această poziție va fi totuși socotită ambiguă, ajungându-se pînă la acuzația de „dublu joc”. De altfel, nu se va complăce el oarecum într-un parcurs politic mult timp sinuos, care se apropie adesea de echivoc? Om al retragerii în sine și al demersului șerpuit, are gustul secretului, îi place să întrețină îndoiala și să-și inducă adversarul în eroare. Dintr-o defecțiune inițială face o tactică. Din patru prieteni, un partid.

Ceea ce nu-l împiedică să aibă convingeri profunde foarte clare. Acest Scorpion de opoziție Marte-Jupiter nu există decît prin înfruntare, rațiunea sa de a fi constînd din luptă. Încă din 1958, se situează în fruntea celor ce se opuneau regimului celei de-a V-a Republici unde va rămîne timp de douăzeci și trei de ani. Fără întrerupere, se ciocnește cu De Gaulle — marele său adversar — pe care va avea privilegiul să-l pună în situație de balotaj la alegerile prezidențiale din 1965. Între acești doi Scorpioni, care nu sînt lipsiți nici de calități, nici de defecte comune, a existat o ostilitate de la prima întîlnire, în noiembrie 1943: peste Soarele generalului se suprapune planeta Marte a lui Mitterrand, această întîlnire astrală caracterizînd marile inimizități istorice: Ludovic al XIV-lea și Wilhelm de Orania, Napoleon și Metternich... Un duel între mistreț și elefant.

Devenit, din 1971, prim-secretar al partidului socialist, își depune din nou candidatura la președinția Republicii în 1974; cu 49,2% din sufragii, este iar respins. Venit de atît de departe, de trei ori considerat mort din punct de vedere politic și socotit în orice caz un om al trecutului, cine ar fi crezut că, a treia oară, François Mitterrand va cuceri președinția Republicii la 10 mai 1981? Și totuși...

Scorpion, și el, al furtunilor dorite, oare luptele sale nu au reînceput de cînd se află la Elysée?

NICCOLÒ PAGANINI

Cînd se naște, la Genova, pe 18 octombrie 1782, Paganini prezintă următoarea carte de identitate astrală: Mercur și Soare în Scorpion, în careu cu Pluto și în trigon cu Uranus. Întregul Scorpion defilează în viața sa și trasează cîntul arcușului său.

Viața lui este în totalitate viața unui individualist și a unui nedisciplinat, mai mult sau mai puțin boem și destrăbălat. În tinerețe se dedă vinului, femeilor, jocurilor de noroc... și viorii. Va abuza de ele într-o asemenea măsură, încît va ajunge un dezabuzat: *Bachus e un zeu redutabil la fel ca și amabila tîrfă Venus*. Venus a sa e „malefică”; acestui Scorpion îi place să profaneze și să minjească iubirea; ajunge chiar să blesteme, în taina venerabilă a unei minăstiri. Din viața sa se mai cunosc duelurile cu arcușul, polemicile, scandalurile, dezordinea. Mai putem semna și financiarul rapace, multimilionar ros de zgîrcenie, care va muri pe sacul său de aur. Și, mai presus de orice, secretul paganinian, misterul Paganini: pretutindenii pe unde trece, intrigă spiritele, exaltă și neliniștește, seduce și deconcertează, cu atît mai mult

cu cît boala care îl roade îl obligă să dispară perioade îndelungate, în care tăcerea morții se întinde ca un lîntoliu în jurul lui.

Și cine s-ar îndoi de pecetea de Scorpion pe arta lui Paganini?

„Într-adevăr, diavolul mi-a călăuzit mîna.”

Există viori nostalgice, gînditoare, angelice; la el, vioara satanică e cea care triumfă pretutindenii și întotdeauna. Într-adevăr, sufletul chinuit al lui Paganini își eliberează demonii proprii pe care îi dezlănțuie prin vioara sa. Arcușul lui înspăimîntă; răspîndește peste Europa crudele sale delicii; își revarsă peste un auditoriu în transă febra de Scorpion: hohote de plîns, implorări, horcăituri, senzații exasperate... Nimic nu e mai edificator, în această privință, decît *Le Streghe* (Vrăjitoarele) unde sonorități nemaiauzite eliberează toate puterile tenebrelor.

Se spune că este posedat de Necuratul și toată persoana sa se străduie să întărească legenda de satanism ce i se atribuie. A fost reprezentat, la vremea lui, ca un alchimist printre distilatoare și alambicuri, din care ies note muzicale, în tovărășia unei pisici negre și a unor cucuvele; s-a prezentat sub formă de afiș „stafia Paganini” de un verde fantomatic pe negru. Însuși aspectul său fizic evocă o forță din lumea de dincolo: îl vedem pe gigantul acesta scheletic și sumbru, cu părul răvășit și umerii înguști, cu fața ridată și schimonosită și ochii mari și adînciți în orbite prin care trec licăriri neliniștitoare. Totul e adunat ca să provoace isteria colectivă, mai ales printre femei: „Nu am de partea mea nici tinerețea, nici frumusețea, dar cînd femeile au auzit vocea viorii mele sub arcuș, îngenunchează în fața mea.” Auditorii pretind că au văzut aburi de infern ridicîndu-se din vioară cînd cîntă el; alții afirmă că au zărit pe diavolul în persoană, în spatele lui, cînd mîinile lui descarnate și corioate dezlănțuie furtuna muzicală; unii, după ce l-au auzit, își fac cruce și apoi dau fuga la biserică spre a-l implora pe Dumnezeu și a se exorciza...

Impresia este aceeași la cunoscători. Berlioz îl numește *virtuozul infernal*. Goethe scrie: „L-am auzit. Este o coloană de flăcări și de nori.” Iar Heinrich Heine, fascinat de arcușul lui blestemat, se dedă evocării unui adevărat coșmar în roșu, în paloare cadaverică și în negru. Cît despre Paganini însuși, la ora mărturisirilor, el apare în propriii săi ochi sub noaptea zodiei sale: „Ah! eul meu tainic, eul meu posibil, mă înspăimîntă!... Nu m-am simțit demt? În ce existență? Ranchiunile astea inexorabile, ura asta feroce, răzbunările astea glaciale, sînt eu, întregul eu care defilează. Simt că pot să ucid... fiindcă am ucis!... Dumnezeu! fă să fie un vis!... Îndurare, Dumnezeule! nu mă mai confrunta cu mine însumi!”

Cînd moare, ros de virusul sifilisului, rămășițele lui sînt blestemate; biserica refuză să-l primească în sînul ei „ca să nu minjească pămîntul creștinesc” și va fi de patru ori deshumat. Scorpionul și Pluto îl urmăreau pînă la capăt...

PABLO PICASSO

Născut la Malaga, pe 25 octombrie 1881, la miezul nopții, Pablo Picasso poartă tripla caracterizare zodiacală a Scorpionului în care se află Soarele și Mercur, a Leului, care este la Ascendent, și a Taurului ocupat de mai multe planete lente. Lipsește Vărsătorul pentru ca să se realizeze în el crucea zodiei

cală reprezentată de figura enigmatică și periculoasă a Sfinxului. Picasso este deci, din punct de vedere astrologic, un sfinx incomplet, un sfinx căruia i-ar lipsi aspectul Vărsător al monstrului, fața umană.

Cele trei simboluri zodiacale mai puternice se înfruntă în el și îi dăruiesc o fire bogată, dinamizată de contradicții ireconciliabile, capabile totuși să dialogheze ca trei personaje interioare în căutarea unei unități. În felul acesta se vor înțelege diferitele fețe ale lui Picasso, copleșit de toate harurile, clasic și revoluționar, mereu derutant. Se va înțelege totodată de ce este un fel de roză a vînturilor plasată în centrul epocii sale și plecînd în toate direcțiile: nu are nici stabilitate, nici continuitate; își rezervă dreptul de a exprima rînd pe rînd aspectele cele mai antinomice ale firii sale; este multiplu și devine uneori enigmatic.

„Mic, negru, bondoc, neliniștit, neliniștitor, cu ochi întunecați, adînci, pătrunzători, stranii, aproape ficși. Gesturi stîngace, mînă de femeie, prost îmbrăcat, neîngrijit. O suviță deasă, neagră și lucioasă, îi străbătea fruntea inteligentă și încăpățînată. Pe jumătate boem, pe jumătate muncitor după înfățișare, părul prea lung mătura gulerul unui sacou uzat.“ Această descriere a lui Picasso în 1907 de către Fernande Olivier ne face să atingem constelația centrală a temei sale: Soarele de miezul nopții în Scorpion, în opoziție cu Saturn, care culminează.

Asocierea lui Saturn cu Scorpionul (cf. Malraux) reprezintă tot chinul și toată despuierea naturii care piere și se metamorfozează. Detașarea de materia reconsiderată într-o valoare nocturnă. Pictura se îndepărtează de natură în așa fel încît să nu mai fie decît un contrapunct liniar și cromatic. Descoperim aici principalul autor al revoluției cubiste, cînd ajunge — ca să dea iluzia volumului pe o suprafață plană — să *descompună* forma, planurile, să *spargă* obiectul, să-l figureze pe mai multe planuri simultan, într-atît încît să-l *deformeze* complet și să-l facă adesea de nerecunoscut. Aceste desfigurări monstruoase îi vor fi reproșate de către profan, la fel ca și construcțiile sale abstracte care se înalță, absurde și caraghioase.

Se știe că Scorpionul este semnul angoasei, al blestemului, al dramei, tot așa cum e și cel al extravagantului, al oribilului și al morbidului. Ce bine seamănă acest mic evantai al tendințelor tipice pentru Scorpion, cu universul psihologic care se află în străfundurile sufletului pictorului! Picasso este înainte de orice pictorul tragicului, al violenței sub toate formele. Prodigioasa sa vitalitate de Leu superb nu se află în serviciul exaltării vieții, a fericirii și a bucuriei de a trăi. Timbrul său violent și crud este, de exemplu, la opusul celui, liniștit de dionisiac, al lui Braque, nativ din Taur. Desigur, în măsura în care Taurul este o constituantă a personalității sale, există și un Picasso dionisiac, posedat de chinul creației, de puterea de muncă și de bucuria vieții, dar Scorpionul saturnizat este personajul central al concertului său interior: și, în toilă inspirației sale, Picasso ne plasează în fața dramei omului în luptă cu destinul său.

Acest ton „negru“ apare în toate epocile sale: disperarea, mizeria, singurătatea și tristețea predomină în „perioada albastră“; iar tendințele tulburi și morbide, în „perioada roz“. Or, culmea expresiei sale este atinsă atunci cînd pictează coridele de tauri și, mai ales, ororile războiului. *Guernica* ne trans-

portă într-adevăr într-un univers apocaliptic. Și mereu aceeași agresivitate „anală“, același sadism care se prezintă pretutindeni în tablourile sale.

Fie că pictează, că sculptează, că gravează sau că-și modelează luturile, el exprimă neconținut o violență aprigă, un accent sălbatic, disperat, iritant sau neliniștitor. Întotdeauna se simte o agresivitate distrugătoare în modul de a deforma trupurile, de a transforma obiectele, de a tortura fețele feminine pe care le trasează zgîrîind parcă, în desenul său furios, în compozițiile sale tensionate... Dar cînd face oarecum pe pîiața, ca în *Misterul Picasso* al Scorpionului Clouzot, cînd se joacă sau vrea să placă ori să seducă, masca nu ascunde tragicul său natural. Mai mult decît oricine altul, el îndreptățește în felul său fraza lui Apollinaire despre prietenii săi cubiști: „Mai înainte de orice, artiștii sînt oameni care vor să devină inumani.“ Picasso trebuie să devină așa ceva; este inuman în străfundurile sale, în ceea ce are esențial, în acea întîlnire interioară dintre Scorpion și Saturn.

Crucificat pe zodiac, sfîșiat de tendințele sale în careu și în opoziție, trecînd fără tranziție de la eleganță la monstruos, de la grație la oroare, atras de contrariile care se îngheșuie în el, Picasso este unul dintre exemplele desăvîrșite ale unei firi care, din teză în antiteză, se reinnoiește constant în sinteza unui om nou, niciodată asemănător și mereu același. „El este, a spus pe bună dreptate René Huyghe, pasărea fenix care arde neconținut pentru plăcerea neobosită de a renaște din cenușa sa.“

EDGAR ALLAN POE

Cînd se naște Edgar Allan Poe, în Boston, în 19 ianuarie 1809, ora 2, Scorpionul, ocupat de Uranus, este la Ascendent, semnul acesta zodiacal fiind cu atît mai puternic, cu cît Luna — dominantă în cerul lui prin trecerea la meridianul inferior, la vîrfurile Casei a IV-a (mama) — este stăpîna Casei a VIII-a, ocupată de Rac, semn matern. Ea este în plus în careu cu Saturn, care se va ridica la orizont.

Viața acestui poet straniu nu este de fapt decît o suită de sicrie, iar împărțita sa, aceea a visului bîntuit de moarte.

O întîlnește pentru prima oară cînd, la vîrsta de doi ani, își vede mama pe patul de moarte; amintire ce va lăsa în subconștientul său o urmă de neșters. Prima sa dragoste de adolescent se adresează unei Elena, care va muri și ea foarte curînd: el are cincisprezece ani. La douăzeci de ani, o vede stingîndu-se pe Doamna Frances Allan, mama sa adoptivă, de aceeași boală lentă și misterioasă care a răpit-o și pe mama lui adevărată. La douăzeci și șase de ani, se căsătorește cu mica sa verișoară Virginia, în vîrstă de treisprezece ani, candidată la tuberculoză: moare cînd el avea treizeci și opt de ani. Se îndrăgostește de o anume Doamnă Frances Osgood, atînsă și ea de tuberculoză și de moarte...

Această repetare a fatalității în viața sa îi marchează profund psihologia și îi orientează întreaga operă, în care căsătoria și moartea sînt mereu asociate:

„...moartea unei femei frumoase este incontestabil cel mai poetic subiect din lume și e totodată neîndoios că glasul cel mai bine ales ca să dezvolte o asemenea temă este cel al unui îndrăgostit lipsit de comoara sa.“

În fapt, întâlnim în opera lui o serie de poeme și de povestiri în care „moartă” este o evocare a moartelor „sale”: Elisabeth, Elena, Frances și Virginia. Berenice, Morella, Lenore, Ligeia... E vorba, mai mult sau mai puțin, de tema Corbului ce revine, lamentațiile îndrăgostitului în doliu... Uneori, ca urmare a unei deplasări afective, frumoasa moartă dispăre în spatele „mamei-natură”: atunci întâlnim atașamentul față de un peisaj mortuar (*Valea neliniștită, Cetatea din mare*), față de o apă stătătoare și sinistă, cu sclipiri lugubre, o apă care înfășoară ca într-un giulgiu, simbolul mamei pierdute (*Lacul*) sau față de mare, dar marea polară, albă și înghețată... (*Aventurile lui Arthur Gordon Pym*). Este apa peștilor care se amestecă aici cu apa Scorpionului.

În psihismul lunar al acestui Scorpion, moartea îl cheamă și îl atrage atât prin paloarea de cretă asemănătoare tenului scumpei sale Virginia, cât și prin fața argintată și moartă a lunii pe care nu conținește să o contemple. Visează chiar să se contopească în ea și să facă din mormînt un leagăn:

„... Și așa în marea nopții eu zac/ Lîngă draga mea, draga mea, viața și mireasa mea./ În mormîntul ei lîngă mare/ Pe țarm mormîntul fără făclii.” (Annabel Lee)¹

În remarcabilul și celebrul studiu psihanalitic făcut lui Poe, Marie Bonaparte nu se teme să afirme că poetul era total fixat pe iubirea pentru mama sa moartă și că în orice femeie caută reflectarea ei ca, bunăoară, în muribunda care a fost soția sa Virginia; singura lui tentație amoroasă emana dintr-un trup pe moarte, Poe fiind un necrofil latent. La el necrofilia e cu siguranță însoțită de sadism, cum o dovedesc marile sale povestiri polițiste: *Omul din mulțime, Crimele din rue Morgue...*, un sadism care îl obsedează precum fantoma din *Pisica neagră*, Pluto... De unde încercările de a fugi de Virginia, pe măsură ce ea se apropie de mormînt, fugi care sînt tot atîtea tentative de vindecare.

În poemul *Ulalume*, Poe invocă cele două divinități astrale ale feminității: Venus-Astarte și Luna-Diana. Speră că mersul poetului la chemarea scînteietoare a stelei Astarte îi va atrage sufletul, Psyche, în afara nopții Chiparoșilor. Dar, vai! drumul spre Astarte este și el barat, spre voluptatea vie, de un mormînt. Ea începe prin a prezenta — cu ochiul liber! — dublul corn al Lunii, al Diane cea castă, cea rece, cea moartă: „Ea nu-i ca Diana, mîndră și rece/ Pe genuni de suspine plutește-n eter —/ Se răsfață de suspine-n albastrul eter/ (...) La letheana pace din cer...”² pacea mormîntului. Cu Virginia, o dată dispărută, se va uni doi ani mai tîrziu, credincios Diane și Scorpionului.

AUGUSTE RODIN³

Puternica figură a lui Rodin se află toată, sau aproape toată, în simbolismul conjuncției Soare-Jupiter în Scorpion care culminează la nașterea sa, survenită la Paris, în 12 noiembrie 1840, la amiază.

¹ E. A. Poe, trad. de Lucian Blaga, op.cit. p. 164.

² Traducere în românește de Alexandru Philippide, în: E.A. Poe, *Annabel Lee și alte poeme*, București, Univers, 1987, p. 146.

³ Acest studiu a fost întocmit în colaborare cu Maurice Munzinger.

Moartea și dragostea se află în centrul vieții și operei sale. Face cunoștință mai înfii cu prima, cînd se stinge din viață sora sa, Maria; are douăzeci și doi de ani: e disperat, vrea să se călugărească. Dar este curînd înălțat de un irezistibil elan creator: în străfundurile instinctului, are mîinile și ochiul unui sculptor; și are și pasiunea lui mistuitoare. Declară: „*Omul de geniu e un armăsar care face ceva cu natura*.”

Alții nu s-au înșelat, ca Arthur Symons: „Principiul operei lui Rodin este sexul, sexul conștient de sine folosind o energie disperată ca să atingă imposibilul.”

Dar și forța furioasă a modelării: „*Primul lucru la care s-a gîndit Dumnezeu cînd a creat lumea a fost modelarea*”, va spune Rodin.

Acest sculptor animal apucă cu mîini sigure, ca un demiurg, materia, extrăgînd-o din nămolul originar. Acest creator titanice simte într-adevăr nevoia să plece de la haos, ca pentru a prelucra în el un metal în fuziune; majoritatea operelor sale sînt adevărate valuri vulcanice, șuvoaie de lavă înălțate de geniul său.

Ceea ce aduc ele, mai înainte de orice, este mărturia coșmarurilor libidoului său; acest mare vizionar realizează o frescă a viziunilor sale tumultuoase.

Omul e văzut după chipul propriei sale forțe: e un delicocefal cu arcade accentuate și mușchi aparenti; întregul modelaj îi subliniază forța și asta explică de ce colosul Balzac (*afacerea Balzac*, o afacere de lupte tipice pentru Scorpion, a ocupat patruzeci și unu de ani din viața lui!) l-a fascinat atîta timp. Femeia sculptată de Rodin este cîteodată femela, ca *Eva cu stîncă*, și este adesea femeia atinsă de păcatul originar și izgonită din rai; o asociază cu șarpele (animalul său favorit), asociere ce ajunge o obsesie (*Femeia-șarpe*, *Eva și Șarpele...*); ori o despoaie, cu un sadism nemilos, de toate farmecele ei feminine (*Frumoasa soție a fabricantului de căști*) sau o doboară ca un trăsnet (*Martira*).

Ceea ce este izbitor, în sensul semnului zodiacal pe care îl studiem, e importanța nodurilor, contorsiunilor și a răsucirilor din formele sau pozițiile personajelor sale. De exemplu, *Gînditorul*; poziția cotului impune corpului o adevărată tortură și, mai mult, acest gînditor nu-și mănîncă oare pumnul? (Autodistrugere tipică pentru Scorpion).

O idee învecinată emană din jocurile corpurilor sau, mai degrabă, din amestecuri sau respingeri, fie că e vorba de *Romeo și Julieta*, de *Nimfă și Satir*, de *Bacante*, sau de *Nimfe*: nu se știe foarte bine dacă trupurile acestea înălțuite se luptă sau se iubesc...

E adevărat că ambivalența aceasta se află în inima operei lui: *Sărutul* în fața obsesiei lui *Ugolino* și a spectrelor halucinante din *Burghezii din Calais*, apoteoză a damnării, dar cerul nu poate fi despărțit de infern, iubirea de moarte.

Ne dăm seama de asta din opera de Scorpion prin excelență care a ocupat douăzeci de ani din viața lui și este expresia dramei sale interioare: *Poarta Infernului*. Fresca aceasta plutoniană mărturisește obsesia omului răsculat împotriva legii lui Dumnezeu; culpabilitatea sexuală se află latentă, în ea. Vedem efigia Poetului, așezat, îngîndurat, cu cotul pe genunchi, în fața specta-

colului oceanului de foc în care se zvîrcolesc vreo două sute de chipuri de supliciați: viziune schimonositoare și tumultuoasă apropiată de Goya... Și totuși, infernul acesta e totodată plin de frenezia cărnii; ciorchinii aceștia de damnați sînt și o lume de amanți care se doresc, se posedă, se devorează sub legea luciferină a voluptății.

LEV TROŢKI

Un Soare în mijlocul Scorpionului trece la meridian, în timp ce în opoziție culminează Marte, pe lângă faptul că răsare însuși Uranus în opoziție cu Jupiter la apus, la nașterea lui Lev Troțki, survenită la lanovka lângă Elisavetgrad, la 26 octombrie/7 noiembrie (aniversarea viitoarei Revoluții din Octombrie) 1879, ora 0.30.

Ce poate fi mai tipic pentru acest semn zodiacal, în sînul unei figuri izbite de puternice disonanțe, decît drama unei existențe a cărei desfășurare amintește de tragediile antice și de revanșele destinului! Închisoarea, deportarea, evadările, emigrările, o voce care răscoală muncitorii din Sovietul de la Petrograd, o forță de gîndire și de acțiune care se contopește cu Revoluția din octombrie, diplomatul agitator de la Brest-Litovsk, întemeietorul Armatei Roșii; pe urmă eșecul: învins și blestemat, din nou exilat și hărțuit sfîrșește sub gloanțele unui ucigaș plătit de G.P.U., dar forța subversivă a ideilor sale supraviețuiește.

Nu e de mirare că a stîrnit reacțiile cele mai sălbatice, scăpînd cu greu de fanatismul sectelor înfrigurate în căutarea unui profet, după ce a fost „oia neagră” a stalinismului, trădător satanic surghiunit în bestiarul infern.

Bîntuit în primul rînd de o energie clocotitoare care se exprimă cu vehemență, cu foc, în măruntaiele unui bărbat care are capul pe umeri, Troțki e tipul însuși al romanticului revoluționar pasionat, cu îndrăzelile, ieșirile, revirimentele ca și cu actele sale de geniu, fiind în străfunduri o fire contestatară, cu un comportament provocator. Foarte devreme, are ciocniri cu tatăl său, fiind neînduplecat în apărarea independenței și alegerii căii sale. La optsprezece ani înființează o organizație revoluționară care îl duce la încarcerare: angrenajul vieții sale s-a creat. Un angrenaj care îl va împinge mai departe decît fusese prevăzut, de vreme ce va rămîne contestatar printre contestatari, incapabil de a-și reduce la tăcere aristocraticul individualism printre îndoctrinații unui partid devenit rațiune supremă.

În inima haosului gigantic al unei țări fără regim, pradă războaielor străine și civile, ca și foametei și dezordinii, vocea lui se înalță și ordinele lui se impun, făcînd să se nască noua societate rusă cu forcepsul. Ce contează dacă mama moare și copilul se naște strivit, important e să se nască, și niciodată nu se va simți atît de mare ca în momentul cel mai tragic al crizei, cu spatele la zid:

„Nu pot fi duși la moarte mase de oameni atît timp cît conducerea nu dispune în arsenalul ei de pedeapsa cu moartea. Atîta vreme cît mai-muștele răufăcătoare fără coadă care se numesc oameni vor forma armate și vor lupta, conducerea va plasa soldații în fața alegerii între o moarte posibilă înainte și o moarte sigură înapoi.”

Astfel explică el în *Viața mea* neîndurătoarea declarație publică, tipică pentru Scorpion, a șefului de armată care joacă totul pe o carte:

„Dacă vreo parte din armată bate în retragere fără autorizație, comisarul detașamentului va fi împușcat primul, iar comandantul după aceea. Soldații curajoși și bravi vor fi puși în posturile de comandă. Lașii, cei care își cruță pielea, cei care trădeză, nu vor scăpa de gloanțe. Răspund de asta în fața Armatei Roșii.”

Cînd, sub imperiul Capricornului Stalin, revoluția se va imobiliza ca să încremenească în instituțiile unui stat dur, conservator și naționalist, acest personaj de epopee insurecțională și de furtuni nu va putea decît să revină la ideea sa de forță privind o viață socială care trebuie mereu să fie repusă în cauză de către ea însăși, descoperindu-se apostolul revoluției generalizate și permanente. Îndepărtat pentru totdeauna de la cîrma puterii sovietice, își va recupera sămînța de revoltă și se va simți purtătorul unei flăcări cu miros de pucioasă pe care o va crede capabilă să renască, precum cîntecul Internaționalei, atunci cînd tună, și apoi izbucnește mînia unui popor.

SĂGETĂTORUL

22 noiembrie — 20 decembrie

FIINȚA

Invitația la călătorie / 386

Mai sus decât el... / 390

Instinctul grandorii / 393

Un pur-sînge / 400

Tipuri mixte de nativi din zodia Săgetătorului / 403

APARENȚA

Săgetătorul și alte semne zodiacale / 405

Iubirea nobilă / 406

Munca în echipă / 408

EXISTENȚA

Mic dicționar de personalități din zodia Săgetătorului / 411

Ființa

SIMBOLICĂ

Invitația la călătorie

În fiecare an, când, în perioada cuprinsă între 22 noiembrie și 20 decembrie, Soarele parcurge cel de-al nouălea semn zodiacal, Săgetătorul, ne aflăm în ultima fază a toamnei, precedată de lunile Balanței și Scorpionului, și ne îndreptăm spre Capricorn, care inaugurează anotimpul iernii.

Inutil să ne orientăm spre constelația *Sagittarius* sau să evocăm strălucitoarea stea *Antares* care scînteiază cu luminița ei puternică la marginea sem-nului. Săgetătorul este pentru noi porțiunea zodiacală cuprinsă pe ecliptică între 240° și 270° longitudine, punct unde se încheie cel de-al treilea cvadrant și unde Soarele își atinge maximum de declinație sudică. Este deci în strînsă legătură cu cea de-a treia și ultima fază a toamnei.

În natură, după căderea frunzelor și marea suferință a unei vegetații care se stinge în Scorpion, totul se liniștește, reintră în ordine; decembrie e luna unui anume repaus înainte de sosirea întinsei promoroace și a frigului crîncen din Capricorn.

Semnul este reprezentat de figura, binecunoscută în mitologie, a *centaurului*, al cărui trup, în partea inferioară, este de cal, iar în partea superioară, de om care ține în mînă un arc încordat cu o săgeată gata să pornească.

Hieroglifa prin care este înscris în cercul zodiacal se mulțumește să evoce săgeata orientată în sus, într-un unghi învecinat cu 45°, și tăiată de o linie perpendiculară pe punctul său median. Se degajă simbolica unei mișcări care pleacă dintr-un centru și se îndepărtează de el, a unui elan de expansiune în direcția ascendentă, reținută însă de greutatea liniei care întretaie săgeata.

În cele două linii care se întretaie ghicim imediat natura *dublă* a semnului, evocată de altfel și de corpul mixt al centaurului, pe jumătate cal, pe jumătate om. Cele patru copite se sprijină pe sol de unde, precum Anteu, centaurul își trage forța originară; dar în același timp capul i se înalță către cer, iar săgeata e orientată spre stele. Și putem adăuga că, pentru om, calul este ceea ce e, pentru săgeată, arcu. Într-adevăr, partea animalică reprezentată de cal simbolizează forța instinctivă pusă în slujba omului care o folosește într-un scop elevat: centaurul este cea mai frumoasă imagine a transmutării valorilor, a *sublimării*, a trecerii de la uman la suprauman. În legătură cu aceasta atragem atenția că în *Omul-Zodiac*, unde fiecare semn corespunde unei părți a trupului omenesc, Săgetătorul reprezintă coapsele: acolo se concentrează energia Săgetătorului, care se precizează în sensul puterii călărețului, investit cu forța nobilului animal, când face corp comun cu calul, strîngîndu-și picioarele pe flancurile acestuia.

Este limpede că centaurul reprezintă simbolul unirii sau al sintezei naturii animale cu natura spirituală: trup și suflet, jos și sus, materie și spirit, posesiune pămîntească și aspirație divină, subconștient și supraconștient...

Săgetătorul își extrage energia din opera de fermentație a predecesorului său; el operează chiar o proiecție a ceea ce a adunat Scorpionul prin propriile sale încercări; dar tot ce a trăit acesta în lupte interioare va cheltui și trăi Săgetătorul în lupte exterioare; va proiecta energiile mobilizate de Scorpion spre a le sorti unui scop. Aici își capătă întregul sens săgeata zvîrlită de centaur. Ea reprezintă o acțiune *transmisivă*, mai mult sau mai puțin justă și rapidă; ea este, după Sénard, instrumentul care leagă arcașul de tot restul, subiectul acțiunii de obiectul pe care și-l propune și asta grație vederii clare de care depinde țintirea corectă. Dorința și ambiția Săgetătorului, precizează Jean Carteret, „este să *lege proximitatea de depărtare*; se pune problema, în cazul lui, să ajungă sau să atingă, în timp ce la Berbec nu conta decît plecarea. Săgeata Săgetătorului va fi îndrăzneala gîndirii metafizice exprimată de turnurile catedralelor.”¹ Dinamism orientat spre nemărginire, într-acolo ne conduce săgeata. Iar cînd abatele Carl de Nys transpune aceste valori în limbajul credinței, el declară: „...de vreme ce este elanul gîndirii celei mai înalte, e și un simbol iohanic; ajunge să ne amintim primul capitol din *Evangelia după Ioan*. Este, prin mișcarea care e esența, și un simbol al elanului apostolic și nu e deloc întîmplător faptul că, pe timpanul Bisericii noastre ideale, se află, sub cele douăsprezece semne ale zodiacului, figurile celor doisprezece apostoli care corespund acestor semne și merg pînă la limitele lumii explorabile ca să anunțe vestea cea bună.”²

Să ne mai mirăm că Săgetătorul este un semn de *Foc*? În triumghiul zodiacal al acestui element vine în ultimul rînd, ca o încheiere, după cele două precedente. Dacă primul, Berbecul, reprezintă focul originar în toată forța lui animalică, creatoare și distrugătoare, anarhică, oarbă, de nedomesticit, la bine și la rău; și dacă Leul, cel de-al doilea, simbolizează focul stăpînit, flacăra domesticită, forța de foc orientată în folosul Eului, *Focul-mutabil* al Săgetătorului reprezintă declinul simultan cu adormirea focului vieții. În măsura în care atinge solstițiul de iarnă, soarele din Săgetător se găsește în situația de iradiere fizică cea mai slabă și exprimă abdicarea de la focul individual, de la focul leonin consacrat magnificenței eului. Dar iradierea vitală nu se stinge, așa cum nici Soarele nu se stinge cînd apune; dispărut dintr-o emisferă, marele astru permanent o luminează pe alta, iar declinul material este compensat de o ascensiune a spiritului. S-ar putea compara focul Berbecului cu libidoul tînărului, cel al Leului, cu forța adultului cvadrigenar, și cel al Săgetătorului, cu dinamismul special care însuflețește pe sexagenar. Declinul vitalității fizice începe să se facă simțit; căldura se retrage din viscere ca să anime sufletul, în folosul unei mari libertăți față de pulsunile instinctive: se produce o decantare a aspirațiilor spirituale. Acest foc al Săgetătorului nu mai îndeplinește așadar o misiune de individualizare, individul aflîndu-se în declin, ci se

¹ *Sinfonia Sacra*, emisiune de Jean Witold, *Paris Inter*, 14 martie 1957.

² *Ibidem*.

află în serviciul unei experiențe „transindividuale”; esența sa purificată e destinată elanurilor spirituale: este foc purificator, foc de iluminare, foc sacru, analog flăcării care se înalță, săgeții care leagă natura de transcendență.

Nu trebuie să uităm că cel de-al treilea cvadrant al zodiacului aduce supremația colectivismului asupra individualismului, dominația societății asupra personalității. În Balanță, se formează cuplul; în Scorpion, el se unește, iar în Săgetător își găsește idealul. În această ultimă etapă, depărtarea triumfă asupra proximității; este momentul marilor aventuri în regate vaste, al cruciadelor și al pelerinajelor, ora când triumfă căutarea absolutului și valorile eterne. De fapt, putem detașa doi mari Săgetători: introvertitul, care are darul filozofic de a vedea departe sau nevoia explorării spirituale profunde, și extravertitul, cuprins de pasiunea de a parcurge spații întinse, de a acoperi orizonturi vaste. Unul își încordează mușchii și-și întinde arcul pe verticală; celălalt, pe orizontală.

Îl vom înțelege mai bine pe Săgetător dacă îl comparăm cu opusul său, nativul din Gemeni. În cel de-al treilea semn, subiectul construiește o țesătură strânsă de conexiuni apropiate cu lumea care îl înconjoară, bazându-se pe logică, pe rațiune; în al nouălea semn, îl vedem sacrificând proximitatea în favoarea depărtării, pentru a stabili conexiuni cu bătaie lungă care să-i integreze firea în valorile sociale și spirituale; e vorba de o depășire a individualității care răspunde într-o lume metafizică. Sintem în prezența a două universuri opuse și complementare. În Gemeni, constatăm domnia dualității prin diferențiere: separare și atașament, diviziune și asociere; este vorba de coexistența unor stări opuse: individualism și sociabilitate, independență și fraternitate, concurență și asociere... În Săgetător, dimpotrivă, observăm domnia unificării, a fuziunii, a sintezei; subiectul este în același timp animal și om, instinctiv și rațional, pasionat și chibzuit, pământean și ceresc; este vorba de o totalitate (și nu o dualitate) care se poate sesiza în unitatea suverană. Dacă am căuta niște imagini adecvate ca să-i caracterizăm, am asimila, împreună cu Maurice Munzinger, pe Gemeni cu icul care se înfige în trunchiul copacului spre a-i sparge unitatea și pe Săgetător cu arcada, cu bolta romantică, viaductul, podul, tot ceea ce învăluie, leagă, unește un punct cu altul prin mediere¹. Iar dacă cercetăm simbolurile care îi definesc pe unul și pe celălalt, vom spune că pentru Gemeni caduceul, cu valorile sale dialectice, este ceea ce e vulturul pentru Săgetător, vulturul văzut aici în valoarea sa olimpică, cu aripile larg deschise: amploare de vederi, voință suverană, proiecte cu bătaie lungă, vastă sinteză, seninătate, zbor planat...

Dacă Săgetătorul evocă vulturul imperial, el își dovedește astfel apartenența planetară la *Jupiter*, planeta cea mai voluminoasă care înconjoară Soarele și se rotește pe axul ei vertical cu maiestate, luînd cu sine în cursă numeroșii sateliți. Nimic nu îl poate simboliza mai bine decât acest astru, prin amploare și forță, pe magistrul, omul sigur de sine, în deplină posesie a mij-

loacelor sale, stăpîn pe el, în acord cu ordinea stabilită, cu legea, solicitat în direcția înțelepciunii, dar animat încă de pasiune. Jupiter constituie un principiu de coeziune, de coordonare; și el tinde să contopească într-o unitate globală pămîntul și cerul, umanul și divinul și acesta e sensul care se poate da legăturilor lui Zeus cu femeile muritoare, legături din care se nasc eroi. El este ordinatorul lucrurilor, reprezentant al ordinii, al legii, al justiției, pe scurt, al puterilor publice. Statisticianul Michel Gauquelin a evidențiat frecvența specială a răsăritului și culminației sale la nașterea a 500 de deputați dintr-o Cameră franceză și a 676 de mari șefi militari. El a mai demonstrat aceeași relație la nașterea a 500 de actori; de fapt Jupiter e, de asemenea, „reprezentativ”; este vorba de un proces de extroversiune, de afirmare spectaculară, care ajunge la convențional, la academic, la pompos când eșuează în forța sa de unificare: neputînd să conțină, se umflă. Din punct de vedere caracterologic, își leagă numele de tipul *jovial*, expansiv, spontan, încrezător, euforic, generos, liberal, optimist, deschis socialmente și mincăcios, într-un cuvînt, plin de vitalitate. Pe de altă parte, este asociat cu destinderea, cu pacea, cu ordinea. La 11 noiembrie 1918 alcătuia cel mai frumos aspect posibil (un trigon) cu Soarele, pe care îl repeta la 8 mai 1945...

Astrologul se află deci în prezența unui *complex Săgetător-Jupiter* și trebuie să mai includă în acest ansamblu de valori analoage un al treilea factor — Casa a IX-a, omoloagă a celui de-al nouălea semn (orice ocupare a acestei Case de către aștri întărind perechea semn-planetă) — care are legătură cu domeniul vastelor orizonturi. În sensul extroversiunii, indică tocmai marile călătorii, expedițiile și explorările, coloniile și străinătatea, depărtarea. Iar în sensul introversiunii, este în raport cu concepțiile, opiniile și aspirațiile culturale, îndeosebi morale, religioase și metafizice.

Să vedem acum particularitățile aduse de prezența astrilor în semn:

Ascendentul și *Soarele* în Săgetător îl valorizează pe acesta fără a-l califica în mod special.

Luna în Săgetător dă elanul de zbor în înălțimi, dragostea de călătorii, de aventură (D'Annunzio, regina Cristina a Suediei, Guynemer, Lindbergh, Surcouf) sau nevoia de ideal, aspirația sentimentului spre pasiunea filozofică (Beethoven, Brahms, Nietzsche).

Mercur în Săgetător denotă tot dragostea de călătorii, de spațiu, de orizonturi îndepărtate (Bougainville, Alain Gerbault, Guynemer, Kipling, Leseps, Mermoz, Suzy Solidor); gustul pentru limbile străine sau pentru contactele cu străinătatea (Zamenhof) sau inteligența Săgetătorului care îmbrățișează ansambluri și planează peste ideile generale, vederile filozofice (Bayle, Beethoven, Chénier, Engels, Franck, Kipling).

Venus în Săgetător dă avînt aspirațiilor afective în căutarea înfloririi estetice, morale sau a idealului spiritual (Churchill, Charles de Gaulle, Doamna de Maintenon, Manet, Monet, Spinoza).

Marte în Săgetător își orientează agresivitatea în direcția principiilor morale și filozofice, revizuite și criticate (Bayle, Diderot, Éluard, Engels) sau dă strălucirea marilor acțiuni, a dinamismelor înfocate, adesea inspirate de spiri-

¹ Albert Marquet, la care este dominantă luna Săgetătorului, nu a conținut să picteze poduri, iar Ferdinand de Lesseps, la care semnul este dominant, și-a luat misiunea de a realiza străpungerea canalului Suez.

tul de insurecție (Berlioz, Clemenceau, Condé, Honegger, Lesseps, Lyautey, Nero, Pilsudski).

Jupiter în Săgetător simte nevoia să iradieze o bunătate generoasă, sau o autoritate care poate la fel de bine să fie paternă, patronală ori autoritară (Calvin, Clemenceau, Eduard al VII-lea, Fallières, Papa Pius al XII-lea).

Saturn în Săgetător tinde să afirme personalitatea în sensul unui efort spiritual, al unei asceze, al unei morale, al unei cunoașteri filozofice (Carol al V-lea, Spinoza).

MITOLOGIE

Mai sus decât el...

Dhanous este denumirea sanscrită a semnului, simplu adjectiv numeral semnificând al nouălea, dar tradiția adaugă nuanța de început al celei de-a treia perioade cvaternare care ne dă mai multe informații despre spiritul său. Semn de foc, va fi, ca și celelalte două, un punct de plecare, un nou elan... În calitate de al nouălea semn, este sediul celor 9 *Prajapati*, ierarhii constructive care au asistat Divinitatea în crearea Universului și pe care hindușii le consideră născute din spiritul lui Brahma. Acesta, de altfel, ca *Mare Prajapati*, încheie cu ele marile suite decenale cosmice.

Al treilea semn de foc al Zodiacului are și rolul de a încheia o treime, Trinitatea creatoare ale cărei concepte de Tată a toate cele ce sînt și de Fiu le-am descris la Berbec și la Leu. Aici este manifestarea focului Spiritului (limbile de foc din tradiția creștină), însuflirea creatoare care inaugurează cea de-a treia perioadă cvaternară.

Aspectul hieroglific este foarte semnificativ pentru un simbol trinitar. Într-adevăr, partea animalică a centaurului, puternic sprijinită de pămînt cu cele patru membre ale calului, simbolizează amprenta reciprocă a pămîntului și a principiilor inferioare. Partea umană, dreaptă corespunde întrupării volițiilor și latențelor pe care semnele precedente le-au semnat, anume Atma-Buddhi-Manas... Iar partea supraadăugată obiectivă corespunde, oarecum, proiectelor Demiurgului în legătură cu destinele creaturii sale. Arcul întins și săgeata orientată în sus sînt expresia țințelor cerești la care poate să pretindă, încă din al nouălea semn, omul, așa cum este el conceput în spiritul Lumii. Toate planurile universale sînt astfel legate unul de altul prin intermediul omului, făptură divină. Cele nouă *Prajapati* sînt, trei cîte trei, în fruntea celor trei ordonanțe principale indicînd și subgrupe specializate. Dar omul trebuie să rețină din reprezentarea pe care i-a dat-o Creatorul, punîndu-l în centru, modul de a evolua prin el însuși, călăuzit de forțele superioare organizatoare, în relația sa funciară cu toate planurile naturale. El are și datoria să caute mai sus decât el forțele care îi pot permite să trăiască deplin, cu resursele principiilor sale cele mai elevate. Să mai notăm că fiecare ordin din *Prajapati* are nevoie de ceilalți și că aceste entități, ca și omul însuși, sînt perfectibile.

Cu ajutorul acestui sens general, rezultînd din așezarea zodiacală, putem să interpretăm diferitele legende care, în majoritate, pun în scenă centauri. Cel mai celebru, Chiron, s-a născut astfel din dragostea lui Saturn (sub forma unui armăsar) cu o nimfă oceanidă: Filira, fiica lui Thetis; ea a fost atît de dezolată de faptul că dăduse naștere unui monstru încît, la rugămintea ei, zeii au transformat-o în tei. Centaurul a crescut și s-a retras într-o peșteră la poalele muntelui Pelion, în Tesalia. De acolo, vîna cu Diana în păduri și era pasionat de astronomie și botanică, devenind mai ales expert în plante medicinale. Acest lucru, ca și numele lui care evocă dibăcia manuală, îndreptățește legenda ce face din el educatorul multor eroi, ca Iason (în grecește: a vindeca), pentru care a întocmit calendarul Argonauților, Enea, navigator încercat, Esculap, medic model, Nestor, Teseu, Ahile, Ulise, Castor și Pollux, și chiar Heracles, care avea să-l ucidă mai târziu printr-o fatală neîndemînare.

Miturile separă poporul centaurilor în două tendințe, unii incult și grosolani, pradă poftelor instinctuale, și ceilalți, dimpotrivă, precum Chiron, foarte evoluți și chiar inițiați. Centaurii, fii ai lui Ission și Nefele, zeita norilor, erau supuși ordinelor lui Bachus-Dionysos. Acest zeu, socotînd că a venit timpul să-l inițieze pe Heracles, care se afla pe urmele mistrețului lui Erimante, în misterele lui, i-a sugerat să se oprească la centaurul Folo. Acesta trebuia să-i dea să guste un vin oferit din belșug de Dionysos celorlalți centauri, cu condiția de a-și onora cu el și oaspetele. Dar ei, deja beți, au refuzat. A urmat o luptă în cursul căreia Heracles s-a aruncat asupra lor, a ucis mai mulți cu măciuca, pe alții cu săgețile otrăvite, înmuiate în sîngele hidrei din Lerna. Ultimii s-au risipit. Folo, socotînd agresiunea nedreaptă, nu luptase, dar a vrut să îngroape morții și, pe cînd smulgea o săgeată, s-a rănit mortal. Dezolat, Heracles i-a adus mari onoruri funerare și l-a înmormîntat sub muntele pe care l-a denumit Foloe.

Trebuie să vedem aici o inițiere anevoioasă și dureroasă a eroului în misterele dionisiace, vinul reprezentînd sursa prin care lumea conștiinței cheamă spre ea toată gama senzațiilor. Năvala centaurilor reprezintă forțele instinctului, capabile după bunul lor plac să aservească pămîntul sub copitele lor primitive. Inițierea valabilă trebuie să aibă loc progresiv (cu Folo drept mentor), în subtilitatea degustării și nu în brutalitatea beției. Imagine a formării delicate a unei concepții virile care trebuie să se protejeze față de irumperea pasiunilor în cursul dobîndirii tuturor formelor cunoașterii.

Centaurii erau de altfel, în majoritate, instinctivi (partea animalică a semnului fiind precumpănitoare), cum reiese și din legenda următoare: Piritou, fiu al lui Ission, domnea peste un popor din Tesalia, lapitii, reputați dresori de cai, aflați în neconținut război cu centaurii din regiune. Regele i-a invitat totuși la nunta sa cu Hippodamia, fiica lui Adrast, regele Argosului. Dar, după obiceiul lor, s-au îmbătat și s-au năpustit asupra femeilor prezente. Heracles și Teseu l-au înhățat pe centaurul Eurit, care tocmai voia să o răpească pe Hippodamia, și i-au ucis aproape pe toți ceilalți. Supraviețuitorii au fost duși pe insula Sirenelor unde au pierit. Un grup de centauri, urmărit de Heracles, a încercat să se refugieze la Chiron, dar Heracles a continuat să-i vîneze cu săgeți. Una și-a ratat ținta și l-a atins pe Chiron la genunchi. Cu toate că a fost îngrijit de Heracles și că moștenise nemurirea de la tatăl său (Saturn), Chiron

suferea groaznic de pe urma veninului Hidrei; a implorat deci, de la Jupiter, puțința de a muri. Împlinindu-i-se dorința, a fost ridicat la cer și formează constelația Săgetătorului.

Asemănător cu Folo contemplând cu tristețe săgeata ucigașă înainte de a se răni singur cu ea, Chiron este un simbol al interogației umane în fața problemelor vieții și morții, a relațiilor de la cauză la efect și a disproporției uluitoare care poate să existe între ele. Sensul ascuns ce trebuie atribuit semnului poate așadar să se rezume la dureroasa experiență de *căutare a analogiilor*. Este una dintre primele atitudini științifice! Prometeu, care a beneficiat pe drept cuvânt de nemurirea lui Chiron, furase, în felul acesta, focul din Cer, ca să devină asemănător Zeilor. Astfel se poate spune că accederea lui Chiron la onorurile cerești reprezintă, pentru Hercule, o eliberare spirituală. De atunci înainte, admirația pentru stăpînul lui va putea să fie deplină, fiind detașată de monstruosul „înveliș material”. Acest lucru atestă acordul divin cu o etapă din evoluția umană, necesar dacă sufletul trebuie într-adevăr să se îmbogățească de experiența dobîndită, adică după ce vremea experiențelor a trecut. Și este simbolul științei, al flăcării spirituale, pregătită acum să se integreze în comportamentul uman.

Se știe că un alt centaur, Nesus, a provocat moartea lui Heracles. Acesta o obținuse pe frumoasa Deianira drept premiu la un turnir, dar, luînd-o cu sine, a ajuns la un torent ale cărui ape creșteau. Nesus a acceptat s-o treacă pe Deianira călare; Heracles a străbătut șuvoiul, dar, întorcîndu-se, l-a văzut pe Nesus fugind cu Deianira. L-a lovit cu o săgeată otrăvitoare. Nesus, ca să se răzbune, a uns cu sîngele său interiorul unei tunici și i-a sugerat Deianirei că, dacă Heracles va purta tunica, îi va rămîne fidel pe veci. Încercătoare, Deianira i-a oferit-o soțului ei, care s-a trezit atît de încins, încît a preferat să se urce pe un rug după ce s-a înfășurat în pielea Leului din Nemea, victima sa. Jupiter i-a acordat o moarte mai rapidă, trăsîndu-l, și l-a așezat în ceruri unde o constelație îi poartă numele. Și aici este subliniată opoziția dintre pericolele atracțiilor și ale experiențelor carnale și purificarea prin flacăra spirituală.

Un cult special i se dedică lui Jupiter, stăpînul Săgetătorului, și ne permite să mai scoatem în evidență și anumite învățăminte cosmice din această zonă zodiacală. La Dodona, sub un stejar antic, niște preoți numiți Selloi emiteau oracole în funcție de foșnetul frunzelor și de uguiul porumbeilor. Se numeau *Cei care nu se spală niciodată pe picioare și își aștern mereu patul pe jos*. În felul acesta, ei arătau că ceea ce se ridică spre cer trebuie totuși să mențină contactul cu pămîntul ca să extragă din el o forță care va deveni conștientă, voioasă și multilaterală sub razele soarelui, în lumină și în bătaia tuturor vînturilor. Forma vie a copacului maiestuos era menită, după ei, să simbolizeze unirea armonioasă dintre trecutul și prezentul care poartă în sine viitorul, prin coexistența, pe un singur trunchi, a veșnic bătrînului și veșnic tînărului, celebrînd astfel prezența formală a lui Zeus-Jupiter.

Mitul lui Ission, episod din legenda jupiteriană, ne furnizează de altfel diverse ipostaze ale zeului și se referă și la originea centaurilor. Ission era fiul lui Antion, regele lapîților. Ca să se însoare cu fiica lui Deiones, Clia, îi promisese acestuia diferite daruri. A avut un fiu, pe Piritou, dar nu și-a ținut făgăduiala;

socrul său i-a luat atunci drept gaj caii. Ission, furios, l-a atras la el promișîndu-i o mină de aur, dar l-a aruncat într-o groapă plină cu jărat aprins. Nimeni nu a vrut să-i răscumpere greșelile, astfel că a fost expus oprobiului public; a cerut atunci ajutorul lui Jupiter. Acesta, luînd în considerație trecutul său curajos, l-a iertat și l-a poftit la masa zeilor. Îmbătat de nectar, ingraturul i-a făcut curte Herei-Junona care s-a plîns soțului ei. Jupiter, ofensat, l-a surghiunit, dar i-a oferit, cu mărînimie, o fantomă, pe Nefele, zeita norilor, căreia putea să-i împrumute înfățișarea Junonei. Ission, indus în eroare, a acceptat și, din unirea lor, s-au născut acele făpturi monstruoase, centaurii. Dar, cum Ission, incorigibil, continua să se laude că e amantul lunonei, Jupiter l-a trăs-nit. În Infern, prin grija lui Mercur, a fost legat de o roată aflată în rotire perpetuă, într-o groapă cu șerpil! Recunoaștem aici lipsa de măsură și megalomania față de autoritate, bunătate și justiție, ca și față de recurgerea în cele din urmă la pedeapsă.

PSIHOLOGIE

Instinctul grandorii

Deși admitem că fiecare semn zodiacal are o psihologie proprie, ne e totuși greu să recunoaștem că există un tip Săgetător. Firea dualistă a celui de-al nouălea semn ne obligă să acceptăm cîteva claviaturi care se exclud mai mult sau mai puțin unele pe celelalte, deși se plasează pe aceeași linie directoare. Dacă există deci niște tipuri de Săgetător, se poate totuși degaja temperamentul de bază comun tuturor, cheie dominantă pe care, în lipsă de ceva mai bun, putem s-o plasăm sub eticheta instinctului anvergurii.

Centaurul, care ține atît de animal cît și de om, aspiră în mod firesc să se extindă pe parcursul cel mai vast. Se cufundă în întregime într-un ocean fără margini unde, din cele patru puncte cardinale, natura, istoria, societatea... își amestecă apele. Nimeni nu se asimilează mai bine ca el la încrucișarea diverselor sale apartenențe: geografică, familială, națională, culturală... În străfundurile sale, vrea să fie un om complet care are gustul profunzimilor inimii și al imensităților spațiului. Sensul existențial constă pentru el în situarea vieții sale în plin univers, cu cerul înstelat deasupra capului.

În originile acestei personalități este ușor să se discearnă un Eu în expansiune sau în intensitate care își caută propriile limite și aspiră să le depășească în vederea atingerii unui „dincolo” de sine. Simte că ce-i mai bun în om nu este neapărat faptul că ocupă o largă suprafață de viață în care să instaureze forța narcisiacă a eului. O tentație de acest ordin poate să existe, deoarece instinctul anvergurii se poate mulțumi, în lipsă de ceva mai bun, cu o expansiune pe orizontală. Dar efortul său vizează mai degrabă spre un mai sus potențial de valori. Senzația îmbătătoare a unei vieți complete îi dă gustul marii aventuri. Se simte repede îngărdit într-un cadru limitat și caută evadarea; vrea să iasă din limitele impuse de condiția umană (rasă, familie, patrie) ca să

participe la o lume tot mai vastă. Simte nevoia să fie însuțit, transfigurat de entuziasm, de pasiune, de delirul divinizat. Voința sa este pentru el, mai mult decît pentru oricine altul, o forță deschisă care îl smulge din el ca să-l centreze asupra unui scop exterior și superior, fără a-l dezrădăcina din intimitate. Această idee directoare a lui „în-afara-Eului“ îl face să caute tot ce depășește limitele lucrurilor și ființelor, tot ceea ce le prelungește, la fel cum îl face să fugă de tot ceea ce este meschin, măsurat, strîmt. Forțele eliberatoare ale ființei sale îl poartă deci spre zonele marginale și îl incită să frecventeze la maximum, dincolo de conștiința sa organizată, umbrele infraconștientului și licăriile supraconștientului.

Cauză, efect sau simplă simultaneitate, acest Eu se întemeiază, se resimte, în sentimentul acut al participării la viața lumii, în impresia profund resimțită a integrării în coeziunea universală:

„Era vremea cînd a început să se simtă a fi și el ceva în univers.“
(Rilke)

Simte deci nevoia să vibreze la unison cu ambianța cea mai largă și să nu fie un solist, ci un instrument din cea mai vastă simfonie colectivă. Vrea să fie destul de legat, intim, de grupurile și mișcările sociale al căror reprezentant, printre alții, este. Acest instinct de asimilare și de solidaritate capătă un evident caracter dionisiac, fiindcă ceea ce vrea această făptură mai presus de orice este să se amestece în hora bahică a lumii și să simtă beția senzuală a centaurilor îndrăgostiți de o comuniune pămînteană. Desigur, ca și Taurul dionisiac, Săgetătorul dionisiac face corp comun cu natura și farmecul ei, dar nu este atît de exclusiv înlănțuit de bogata sa senzualitate ca cel dintîi. În orice caz, cu el, încîntările terestre urcă spre spiritual, iar tumultul bahic îl duce în cele din urmă la o stare de ebrietate mistică ce poate fi începutul unui sentiment religios.

La rădăcina acestei ființe vedem deci apărînd o anume facultate de relație, de transport. Poate fi vorba de o simplă permeabilitate morală față de mediu, de o identificare pasională grosolană cu comunitatea, de un simț înăscut de solidaritate, de asimilarea în cadru... În orice caz, acest lucru atrage după sine o atitudine de ansamblu: subiectul se adaptează cu ușurință, se mlădiează cu încredere, își asimilează bunele maniere, se conformează regulilor bune-cuviințe; îl vedem simpatizînd cu anturajul, plin de antren, de bunăvoință, de ferveare; spiritul său e indulgent, tolerant, deschis; simte plăcerea să-și deschidă inima, să fie apreciat, să radieze, să înflorească liber... Într-un cuvînt, e o făptură care trăiește în deplină sintonie cu mediul, prin care Eul său se prelungește la infinit.

Desigur, poate, mai mult sau mai puțin, să eșueze în elanul său de participare, în febra sa dionisiacă. Totuși, prin jocul dinamismului acestuia integrator, Săgetătorul își fundamentează echilibrul psihologic; are nevoie de o anume dimensiune: îi este absolut suficient să-și trăiască grandoarea dincolo de sine, într-o investiție „afectivă“ care se poate întinde la infinit, în creațiile sociale, mișcările culturale, instituțiile... la care participă. Dar ajunge ca, pentru diferite motive, acest sentiment de acord simfonic să-i fie refuzat, pentru ca

Eul exclusiv să devină sediul unui proces de expansiune, de inflație. Drept urmare, putem asista la umflarea egocentrică a unei ființe cu aspirații și pretenții senioriale. Totul merge atunci în sensul beției și al grandorii pentru sine; la extremă, e delirul puterii geniului nerecunoscut care se retrage într-o vanitate ofensată, privește lumea cu un suflet disprețuitor, și, din înălțimea unde stă cocoțat, nu simte decît repulsie pentru mediocritatea terestră de care fuge cum poate...

Nu este însă obligatoriu ca delirul grandorii să fie prețul inevitabil al refuzului de integrare în univers. Focul Săgetătorului poate să se consume și într-o revoltă împotriva unui aspect al acestui univers, revoltă ce-l determină să ajungă la lipsa de măsură care îi este oricum indispensabilă. Integrare sau revoltă, iată dilema care apare, expresie a dualității semnului.

În final, Săgetătorii pot fi clasificați în două mari familii opuse, în funcție de atitudinea lor fundamentală. De o parte, Săgetătorul asimilat care se integrează și se contopește armonios cu mediul; de cealaltă, Săgetătorul independent, răscurat împotriva stăpînirii aceluiași mediu. Dacă ne referim acum la valorile tipologice cunoscute, putem să-l asemuim, în cadrul clasificării lui Kretschmer, pe primul, cu tipul *ciclotimic*, și pe cel de-al doilea, cu tipul *schizotimic*. Săgetătorul ciclotimic apare în general în cazul unei dominante planetare „umedă“ — Jupiter-Neptun-Venus-Lună — în timp ce dominantă planetară „uscată“ — Saturn-Uranus-Marte-Soare — generează Săgetătorul schizotimic.

Este mai ușor să purcedem mai întîi la schițarea portretului celui de al doilea tip, cu profilul decupat, și să abordăm apoi studiul celui dintîi, care se diferențiază și se luminează în funcție de celălalt.

Un rebel

Deci, dacă Săgetătorul domină într-un cer în care sînt predominante planetele de tip uscat, mai cu seamă într-un ansamblu de aspecte disonante, adică de tensiune, avem de-a face cu tipul schizotimic¹. Aparține acelei rase îndrăznețe care, de la Titani la Prometeu, își caută norocul chiar împotriva zeilor și pare menit să viețuiască sălbatic în paroxismul independenței, al libertății morale, al scandalului.

Din instinct, acest Săgetător rebel se răscoală împotriva adevărului mediului său și se comportă ca un neadaptat în ruptură față de realitatea care îl înconjoară și vrea să i se impună. Nevoia de emancipare primează și, cum îi trebuie o certitudine, își afirmă înclinațiile, își reclamă drepturile și se impune cu generozitate și cu asprime în egală măsură. De timpuriu este în luptă deschisă cu locurile comune, obiceiurile curente și, mai ales, cu prejudecățile, ideile preconcepute. Cum, pe de altă parte, simte nevoia flăcării exaltării morale, își caută cu pasiune și înfocare adevărul pînă ce dobîndește asupra lui toată clarificarea interioară și este luminat de el. Pofta sa de viață este imperioasă, iar ambițiile, bine determinate. Nimic echivoc la o asemenea fire, de o

¹ Din punct de vedere morfologic, este în general retractat, subțire sau slab.

sinceritate brutală, de un elan îndrăzneț, de o voință insurecțională și a cărei pasiune vizează de la bun început departe:

„Sînt în stare să produc ceva mareț, pasionant, energic, adevărat, în fine, frumos.”

(Hector Berlioz)

Activitatea sa se manifestă în salturi, cu ambalări, acțiuni îndrăznețe; dar cunoaște și descurajarea, starea abătută. Loviturile de copită ale acestui pur-sînge sînt redutabile, mîniile gălăgioase, deși trecătoare, înfrigurările și furiile, adevărate furtuni: simte nevoia să se dezlănțuie periodic ca să își cheltuiască toată înfocarea, toată ardoarea. Atît timp cît nu și-a stăpînit reflexele elanului vital, acest pasionat încearcă să-și destindă forțele în toate direcțiile posibile, interesîndu-se mult de lucruri, pînă ce găsește calea definitivă ca să se cufunde în ele. Nimeni mai mult ca el nu simte nevoia unei direcții precise; este ca un arc întins care își așteaptă ținta; o dată pornit spre o destinație, își centralizează energiile, își mobilizează întregul capital de forțe în vederea unui elan cu limitele cît mai îndepărtate posibil.

Un conformist

Cînd Săgetătorul domină într-un cer în care precumpănesc planetele de tip umed, mai ales într-un ansamblu de aspecte armonice, ne găsim în fața Săgetătorului ciclotimic¹ care se apropie de tipul jupiterian.

În loc să se revolte împotriva mediului, el se simte la îndemînă, se complăce și înflorește în el; profită de mediu la maximum pentru că se prelungește în el. Găsește că viața e bine făcută și nu întreprinde nimic ca să se adapteze la circumstanțele exterioare: se află la același nivel cu oamenii, cu lucrurile, cu locurile... Firește, se conformează uzanțelor stabilite, este partizanul ordinii, al legalității, recunoscînd supremația dreptului prin forță. Pretutindeni, admite regula jocului convențiilor sociale iar simțul onorabilității ocupă un important loc la această ființă care pune preț pe considerația anturajului și este dornică de distincție, de prestigiu, de atenție. Înclină spre un conformism confortabil. Această fire înfloritoare este făcută pentru a fi fericită:

„La Blenheim am luat două decizii importante: de a mă naște și de a mă căsători. Sînt profund mulțumit de ambele.”

(Winston Churchill)

Forța sa constă în ușurința jocului său, în comportament, în alură. Știe întotdeauna cum să se poarte și cum să procedeze și, drept urmare, cum să devină simpatic. Mai înainte de orice, îl vedem debordînd de bucuria de a trăi, bine dispus, optimist, vesel, demonstrativ, exuberant, îndrăgostit de hrana pămîntească și de confortul material: e un euforic. Sociabilitatea sa este mare; e omenos, pacifist, liberal, înțelegător, generos, binevoitor, larg în idei și în gesturi. Are o latură cavalerască, o oarecare grandoare de suflet. Drept, cinstit, loial, îi place să joace cu cărțile pe față, fără gînduri ascunse, cu o sinceritate mai diplomatică decît cea a celui alt tip. Conștiința sa morală îi interzice

¹ Din punct de vedere morfologic, este în general dilatată, mai degrabă gras.

orice josnicie, orice ticăloșie. Față de primul tip, acesta e mult mai destins; este chiar destul de decontractat și, dincolo de unele faze ciclice de exaltare și depresiune, se prezintă sub o lumină pașnică și ponderată; în raport cu anturajul, are adesea o influență împăciuitoare, binefăcătoare; e capabil de o frumoasă seninătate pe care o comunică și apropiaților săi.

Recunoaștem ușor în acest portret tipul „Integrat” al lui Jaensch, vibrînd la unison cu ambianța, sociabil, gata să se înflăcăreze față de entuziasmele colective, trăind într-o strînsă dependență cu lumea exterioară, cunoscînd „arta de a conviețui” și dîndu-și toată osteneala în acest scop...

În principiu, cele două personaje se exclud unul pe celălalt, dar observarea cazurilor psihologice dovedește că ele pot, într-o oarecare măsură, să coexiste în aceeași persoană, în proporții diferite, numeroși Săgetători fiind niște rebeli care trăiesc și luptă pentru mai multă comuniune sau niște conformiști destul de independenți.

Nu trebuie să uităm că, prin structura sa complexă, Săgetătorul tinde să sudeze energiile opuse și să prezinte o ființă omenească, pe cît posibil, completă: concomitent petrecăreț și plin de aspirații morale sau religioase, însuflețit de pasiuni puternice și totuși stăpîn pe el, solicitat de aventură și atras de înșelăciune...

Aceeași coexistență se prezintă, în grade variabile, la Săgetătorul *extrovertit* (dominantă Jupiter, Marte, Uranus) și Săgetătorul *introvertit* (dominantă Saturn, Neptun, Lună) care formează însă două tipuri specifice de Săgetător. E adevărat că atitudinile de extroversiune și de introversiune există în orice ființă, dar cu precumpănirea uneia în raport cu cealaltă, ca ziua cu noaptea.

Spre aventură...

În măsura în care rebelul o ia înainte conformistului și săgeata țintește un scop exterior (extroversiune), Săgetătorul se îndreaptă spre aventură în întîlnirea cu lumea.

Acest accent se precizează mai ales dacă forțele animalice (întărite de aștri de foc precum Marte și Uranus) sînt puternice. Subiectul se împărtășește de la natura titanilor și centaurilor victime ale sirenelor la ale căror cîntece nu au putut să reziste; forța sa senzorială îl antrenează spre un „dincolo” exterior, cu necesitatea unei victorii asupra iluziilor care vrăjesc.

Atunci, instinctul de expansiune reclamă desfășurarea unei acțiuni debordante, de ordin fizic, emoțional sau mental. Firea sa pasionată, combativă și violentă trebuie să înflorească într-o experiență independentă și sălbatică în care sensibilitatea sa fremătătoare găsește ceea ce dorește. Focul său interior are înflăcărarea uraganului și merge în întîmpinarea furtunilor naturii și societății. Vedem deci cum i se aprinde sensibilitatea pentru idei grandioase sau acțiuni eroice. Această exaltare are gustul proiectelor scînteietoare, al întreprinderilor prestigioase, al splendorilor furioase.

Nu lipsit de orgoliu, subiectul preferă riscul și bravarea pericolului: este făcut pentru aventură. Într-o măsură mai mică, se mulțumește cu un regim de

viață athletică: exercițiile în aer liber, campingul, sportul, vânătoarea, echitația și vitejiile lor... Uneori este vorba de practica exclusivă a unei singure activități sportive: schi, scrimă, sărituri... sau antrenarea la judo, dusă pînă la stăpînire și perfecțiune morală. Dar, mai presus de orice, are o pasiune favorabilă: să călătorească. Marea sa destindere este să vadă regiuni noi; temperamentul său nomad îl incită să plece cu rucsacul în spinare, să încalce pe motocicletă, să conducă mașina cu mare viteză pe șosele late și libere sau să folosească avioanele și vapoarele, parcurgînd provinciile țării sale și trecînd frontierele studiînd limbile străine și adnotînd ghidurile turistice. Acest mare călător este un explorator înăscut care se lansează în necunoscut, neobosit descoperitor de colțuri pitorești, aflat veșnic în căutare de orizonturi noi:

„Să pleci de unde vrei, cînd vrei, și să ajungi unde vrei, cînd vrei.”
(Jean Mermoz)

Desigur, această tendință a Săgetătorului poate să se degradeze mai mult sau mai puțin. Lipsit de un coeficient de activitate suficient, subiectul se poate mulțumi cu voiajuri imaginare citind cărți despre exploratori, romane de aventuri, westernuri... Evadarea poate să se degradeze astfel încît să nu mai fie elan spre depărtări, ci atracție pentru un risc mai mult sau mai puțin absurd, supunere în fața hazardului cînd miza este importantă și chiar o pasiune devorantă pentru jocurile de noroc... Este forma eșecului la Săgetător.

De aceea actul exterior prin care încearcă acest tip să scape de neliniștea sa interioară și să-și asume lipsa de măsură poate să facă din el un căutător de aur, un aventurier de proastă calitate, dar și un cuceritor curajos sau un om de acțiune plin de grandoare.

Spre înțelepciune...

Rebel sau conformist, Săgetătorul poate să fie axat pe furtunile sale interioare, fără să le proiecteze însă în convulsiile din exterior. Reprezintă cazul săgeții care vizează o țintă internă, subiectul cunoscîndu-și și trăindu-și aventura în întîlnirea cu sine. Acest Săgetător introvertit, adesea marcat de o dominantă saturniană, încearcă să-și afirme puterea domesticînd înfocarea calului său interior; aparține rasei centaurilor binefăcători și a înțeleptului Chiron.

Caută în sine un „dincolo” și îl găsește ajungînd la maximumul forțelor sale morale și spirituale. Elanul său e îndreptat total spre cunoaștere, cultură, autoperfecționare ca la Beethoven, care reține gîndul celebru al lui Kant:

„Legea morală în noi, cerul înstelat deasupra capetelor noastre.”

Căutarea de cunoștințe, dobîndirea de forțe pentru a merge tot mai departe, a ținti tot mai sus, iată destinația primă a acestui centaur în vederea realizării unei ordini, a unei armonii sau a unei sinteze în care calitatea ființei contează mai mult decît tot restul, fără să se disocieze totuși de impactul social. Deoarece, atingîndu-și centrul interior, ajunge în același timp la un cen-

tru comun multor altora. În cele din urmă, fie că e artist, savant, medic, moralist, idealist, călugăr, filozof... acest Săgetător poate deveni un înțelept după chipul lui Chiron sau, cel puțin, poate ajunge la seninătate, la capătul călătoriei sale interioare.

Inteligența

Săgetătorul schizotimic are desigur mai presus de orice un spirit de frondă. Revoltat împotriva mediului, este mai bine plasat ca oricine ca să-și afirme independența în gîndire, libertatea de judecată care se îndreaptă ca o săgeată împotriva prejudecăților, învățămintelor oficiale și tuturor conformismelor intelectuale. Este așadar capabil să-i elibereze pe ceilalți de sub jugul unor tradiții greoaie și al unor rutine dăunătoare, chiar dacă se abandonează impactului violent al unor idei noi, mai mult sau mai puțin îndrăznețe.

Săgetătorul ciclotimic este, dimpotrivă, un spirit așezat, care se aliniază la opiniile cuminți ale mediului său; ceea ce știe să facă cel mai bine este să se dovedească scrupulos în alegerea autorităților pe care le invocă sau de la care se inspiră. Tipul inferior prezintă o anume latură „moale”. Se lasă purtat de generalizări premature, deducții lipsite de o coordonare și de o logică riguroasă. În viziunea sa asupra lumii, acceptă mai ușor formula șanse și a hazardului, decît fermitatea voinței, la fel cum se pliază imperativului legal și social mai degrabă decît să accepte responsabilitatea liberului arbitru. Pe scurt, îi lipsește rigoarea, iar inteligența lui nu este foarte rațională. Dar tipul superior are o privire amplă, o viziune de vultur; este mai sensibil la ceea ce unește decît la ceea ce separă, iar spiritul său simte mai bine asemănările, punctele comune dintre lucruri, decît diferențele și particularitățile. Această viziune globală depinde și de lărgimea cîmpului său de conștiință; știe să îmbrățișeze în prezent cel mai mare număr de date organic înlănțuite; este așadar cel a cărui privire pătrunde viitorul cu maximum de lărgime și luciditate, deși simte, mai mult decît analizează, amploarea vederilor care se aliază cu precizia viziunii.

Ambii Săgetători au nevoie de o certitudine, de un adevăr interior care să-i ilumineze; pătrunși de forța coeziunii morale sau intelectuale, resimt fervoarea comunicării; îi vedem adesea propagîndu-și ideile, suscitînd converșiuni ca niște adevărați misionari; spiritul lor apologetic este înclinat spre prozelitism.

Firește, tipul desăvîrșit de Săgetător prezintă cele mai bogate dispoziții ale spiritului. El întruchipează valorile acestui semn înclinat spre cunoașterea dezinteresată a universului și a cărui săgeată simbolizează elanul filozofic, religios, metafizic sau mistic, în cadrul umanismului sau universalismului spiritual. Inteligența Săgetătorului răspunde definiției lui Pascal despre spirit — „o mișcare pentru a merge tot mai departe” — și generează, la capătul extrem, ceea ce Nietzsche numea „gînditorul hiperbolic”, care respiră pînă în străfundul plămînilor atmosferele cele mai rarefiate.

FIZIC

Un pur-sînge

Morfologie

În măsura în care Săgetătorul este puternic la naștere și nealterat de o „influență” străină, el tinde să se exprime morfologic prin *tipul cabalin*.

Bineînțeles că Săgetătorul *schizotimic-leptosom* (Kretschmer) îl exprimă în modul cel mai pur. Fața umană se apropie de forma cabalină prin alungirea și îngustimea ei; proiectată „în lamă de cuțit”, dă uneori impresia că ar despică aerul. Are un profil convex acuzat, în care predomină nasul; e oarecum nasul bourbonic, dar mai alungit și mai proiectat în afară; și, de asemenea, mai dinamic.

Acest tip cabalin apare la numeroși subiecți care poartă amprenta Săgetătorului cu diverse titluri, ca dominantă sau subdominantă: Barrès (Ascendent), Neville Chamberlain (Ascendent-Săgetător); Carol al V-lea (Ascendent-Venus-Saturn), regina Cristina a Suediei (Soare-Lună), marele Condé (Marte stăpîn al Ascendentului și dominant), Guynemer (Soare-Venus), Lanza del Vasto (Ascendent), Milton (Ascendent-Soare), Robert Surcouf (Soare-Lună-Marte), Émile Verhaeren (Ascendent)...

Cît privește Săgetătorul *ciclotimic-picnic* (Kretschmer), acesta este contrariul unui longilign îngust și alungit. Ca un sangvin, se dilată, se dezvoltă pe lățime, iar morfologia sa exprimă o vitalitate expansivă, oarecum clocotitoare și debordantă, o activitate dominată de nevoia de mișcare, de spațiu, de deplasare... Acest Săgetător se „jupiterizează”: îl vedem adesea cu o statură frumoasă, un modelaj plin, un profil rotunjit care se îngroașă cu vîrsta; tenul e colorat, nasul cărnos, bărbia grasă, barba deasă, compensînd o calviție precoce. Churchill, Eduard al VII-lea, Fallières, Juin, Kipling sînt cîteva exemple reprezentative.

Mers și mimică

Mersul obișnuit al Săgetătorului este mai curînd rapid, cu pași mari ușori; el exprimă, o dată cu o oarecare libertate în mișcări, nevoia de deplasare în salturi, în puseuri succesive.

Tipul retractat are o alură liberă și pare foarte sportiv în modul de a fi; nu se sinchisește de conveniențe. Dimpotrivă, tipul dilatat e mai îngrijit și poate chiar să aibă o ținută aristocratică.

La primul, expresia privirii mărturisește un foc interior intens care devine forță de voință sau pasiune înflăcărată; la cel de-al doilea, ea iradiază o receptivitate simpatcă, binevoitoare, afectuoasă. La unul, ca și la celălalt, privirea atestă noblețea gîndirii iar mimica e vioaie; dă impresia de antren, dar și de demnitate, de simplitate aliată cu mîndria naturală.

Ca și privirea, vocea e persuasivă, deoarece împărtășește căldura convingerilor, fie că o face cu modestie, ori cu emfază.

Cît despre strîngerea de mînă, sinceră și cordială, ea deschide larg ușile pentru contact, pentru o relație călduroasă și generoasă. Te face să te simți imediat bine.

Întîlnirea cu un Săgetător este rareori decepționantă; fie că inspiră de la bun început libertatea, bonomia sau respectul; fie că aduce credința sa arzătoare, pasiunea sa tumultuoasă sau calmul senin, prezența lui e întotdeauna umană.

Sănătate

În figura omului-Zodiac, acest semn e considerat în raport cu soldurile, partea superioară a coapselor, bazinul și părțile carnoase, ca și, pare-se, cu tiroida. O curioasă tradiție face să aparțină acestui semn cei care posedă un organ supranumerar, un al șaselea deget, palmatură (Jupiter se întrupase în lebedă) și dinți sub formă de „paletă” (incisivi excepțional de lați).

Semn caracterizat de o sănătate viguroasă în general (de cal, dacă se poate spune) și de alură athletică! Adesea nativii au tendința să dezvolte înții partea animalică a trupului, în exercițiile fizice cele mai violente. Pe ei îi vedem chiar și la bătrînețe dedicîndu-se încă vînătorii, golfului sau echitației, sporturi favorite ale Săgetătorului. Pînă și fetițele preferă să-și tocească fundul pantalonilor cățărîndu-se în copaci mai degrabă decît pe băncile școlii și se complac în jocuri și încăierări băiețești. Uneori, ele sînt adevărați băieți ratați, care, mai tîrziu, prin siguranța lor, prin statura, privirea, timbrul vocii, pot deveni adevărați șefi în concurență cu celălalt sex.

Proporțiile nativului, bine echilibrate pînă la maturitate (vîrsta jupiteriană), au pe umă tendința să facă loc unui abdomen dezvoltat. La bărbați, e vorba de „burtică” mai mult sau mai puțin expansivă, o barbă carolingiană, pe care proprietarul ei are obiceiul să o mîngîie cu un aer absent, ironic și maiestuos! Dar, vai! în partea superioară nu rămîne adesea decît o coroană ușoară de păr subțire, tot creștetul avînd o tendință supărătoare să se dezgolească foarte timpuriu. La femei, e jocul lui Jupiter de a prefera formele prea generoase; abdomenul și șalele proeminente sînt caracteristice pentru ele, ca și invadatoarea celulită, atît de temută.

Deregările de sănătate, la Săgetător, sînt în raport indirect cu organele nutriției și mai degrabă direct cu cele ale metabolismului, asimilării, combustiei sau formării de rezerve. Ficatul, în primul rînd, poate să fie deficitar, fiindcă ceea ce nu arde el este împins spre plămîni (influență reflexă a Gemenilor). Dacă survine o ancrasare a canalelor de drenare, urmează grăsimea de supraîncărcare, sonerie de alarmă, adesea neluată în seamă, pe care unii o cultivă cu plăcere. „Să trăim bine, și o să murim grași” sau „Mai bine să te invdieze cineva decît să te compătumească” sînt devizele Săgetătorului! Și dacă intervine cît de puțin o planetă malefică, echilibrul volumelor și al greutateilor se perturbă. Prin îngroșări ale arterelor, prin fenomene congestive de origine hepatică se produc dermatoze, iritații, erupții, tulburări circulatorii care afec-

tează mai ales sistemul venos (vena portă a ficatului). Perturbări ale funcției biliare cu prezența, în sânge și în urină, a pigmentilor și sărurilor biliare, cu dureri de șale, lumbago, sciatică, avînd punctul de plecare în bazin; acestea sînt tulburări specifice, adesea repercusiuni ale unor tratamente prea radicale sau prost aplicate. Se mai adaugă disfuncțiile tiroidiene, fie ca niște cauze, fie ca niște consecințe. Fapt e că lăcomia, păcat capital jupiterian, înclină nu numai spre alimentația abundentă, ci și spre degustarea unor feluri de mîncare prea grele și complicate, ceea ce exagerează aportul de grăsimi pe care ficatul se obosește apoi să le „metabolizeze” corect; astfel că, surmenat, el se mulțumește să le împingă spre rezervă, în dezavantajul zvelteții, al agilității și al stării vaselor sangvine în regiunea pelviană unde fenomenele compresive capătă o mare importanță.

Se mai cunosc boli cu proces inflamator a căror amploare este surprinzătoare, febre bruște și puternice care trec repede și în mod spectacular, dar sînt expuse căderilor (foc mocnind sub cenușă), deoarece la Săgetători recuperarea e uneori dificilă datorită stării ficatului.

Homeopatia atribuie acest semn zodiacal Siliciului, de care depind într-adevăr, conform statisticilor, 8% dintre nativi, conform repartiției medii a nașterilor. Staniul sau derivații lui, dedicați lui Jupiter, se opun la acești nativi în vaziilor parazitare sau le vindecă. Drept remedii naturale se recomandă ceaiurile medicinale, de preferință cele bogate în silicați, care se beau între mese și elimină deșeurile: frunze de fragă sau de frasin ori de coacăze împreună cu „barba-ursului”, pare-se. Aloe, care preîntîmpină consecințele exceselor alimentare, prețioasele fragi, pere și alte fructe bogate în silicați, precum și unele ape minerale silicate.

Săgetătorul își depășește adesea forțele, astfel că va trebui să vegheze să nu elimine odihna, de exemplu siesta de la miezul zilei, și să evite expunerea la frig, mai ales în timpul digestiei.

Aceste neplăceri, puncte negre pe un fond de invidiat, au în plan psihic o compensație: jovialitatea Săgetătorului nu se încurcă în fantezmele Scorpio-nului și nu cultivă neurastenia, nici măcar simpla plictiseală. În afară de disocierile în raport cu neplăceri accesorii, Săgetătorul tipic poate să evolueze mai ales spre o inflație a *eului* său și, la limită, poate să-și asume, prin exagerare, o megalomanie mai degrabă voioasă. Spirit viu și capabil să sesizeze într-o sinteză imediată tot ce frapează simțurile, rămîne, în general, un *bun public* în orice circumstanță. O demonstrează, adesea, prin faptul că-i place să ridă de bolile sale.

Vestimentație

Modul cum se îmbracă femeia Săgetător depinde de raporturile cu mediul înconjurător. Se cunosc cu siguranță două tipuri feminine perfect opuse:

Independența, care se comportă ca o reacție la anturaj. Ceea ce preferă ea este libertatea fanteziei, dar maniera de a o folosi o conduce în general la o ținută dezmeticată sau, cel puțin, la „alura cercetaș”, la stilul sportiv: fuste drepte din tweed, bluzoane de antilopă sau piele, pantaloni, pantofi „trotteur”,

șosete, părul tuns scurt... Ne gîndim în mod deosebit la regina Cristina a Suediei căreia îi plăcea să poarte costume de amazoaă și a cărei simplitate contrasta cu luxul etalat de marile doamne de la Curte.

Pe de altă parte, femeia înțeleaptă care se vrea o doamnă de societate și aspiră să trăiască în lumea bună. Ea se raportează la uzanțe și adoptă tonul cum se cade; gusturile ei reflectă manierele elegante ale bunei educații. Dacă forțează nota, înclină spre frumusețea perfectă care o mină spre o desăvîrșire distantă, o clasă care o face inaccesibilă; sau dovedește o dispoziție spre etalarea unui lux exhibiționist: haine de blană, coafuri înalte, zorzoane, bijuterii spectaculare... Normele curente ale acestei femei merg de la stilul Doamna de Maintenon, îmbrăcată întotdeauna corect, pînă la cel al Doamnei Récamier, „doamna în alb”, cu podoabe frumoase și o eleganță aristocratică.

Aceeași opoziție o putem descoperi la bărbații Săgetători. Unii fug de mediile ceremonioase și adoptă, din plăcere, hainele rustice și sportive: bereta, puloverul, pantalonii de catifea... Ceilalți sînt îmbrăcați corect, chiar căutat.

La grija pentru o bună prezentare, Săgetătorul jupiterizat adaugă și mîndria de a purta o decorație, o distincție onorifică.

Tipuri mixte de nativi din zodia Săgetătorului

Ne cunoaștem semnul solar și putem cunoaște semnul Ascendent. Valorile acestor două semne se combină spre a individualiza formula psihologică a fiecăruia. Definim aici această asociație specială.

SĂGETĂTOR-BERBEC Ascendent Săgetător și Soare Berbec
sau Soare Săgetător și Ascendent Berbec

Temperamentul de foc se exaltă și se înnobilează încercînd să cucerească înălțimile sau să exploreze depărtările. Firea este spontană, avidă de libertate, îndrăgostită de ideal, cu un anume simț către înălțare. Caută să cucerească prin verva sa antrenantă, prin elocvență, prin credința de misionar. Îi plac luptele eroice, marile aspirații, întreprinderile prestigioase (Honegger, Zola).

SĂGETĂTOR-TAUR Ascendent Săgetător și Soare Taur
sau Soare Săgetător și Ascendent Taur

Această combinație face să triumfe tendințele dionisiace și participarea la viața naturii. Comuniunea cu viața universală conduce la exaltarea voluptuoasă și senzuală a personalității sau la exaltarea ei morală și spirituală (Beethoven).

SĂGETĂTOR-GEMENI Ascendent Săgetător și Soare Gemeni
sau Soare Săgetător și Ascendent Gemeni

Este prin excelență constelația dualității interioare, a diviziunii, a dedublării, chiar și a disocierii personalității. Nativul este caracterizat de aceste două individualități contradictorii; de unde incertitudine, indecizie, mobilitate, adaptabilitate, fantezie, duplicitate sau simț comic. Tipul superior poate să împace antitezele interne și să-și centreze spiritul creator pe o largă compoziție sintetică (Gerard Philipe, Musset, Schumann).

SĂGETĂTOR-RAC Ascendent Săgetător și Soare Rac
sau Soare Săgetător și Ascendent Rac

Instinctul migrator e profund și se exprimă prin gustul nomad al călătoriilor, al aventurilor și expedițiilor; dar nativul rămâne legat de originile sale, de familie, de reședință; dorința de a circula trebuie să se concilieze cu gustul pentru cămin și confortul burghez. Sensibilitatea caută o înălțare spre sfera ideală și se poate exprima prin noblețe sufletească, filantropie, credință generoasă, bună-tate răspîndită în jur (Corot).

SĂGETĂTOR-LEU Ascendent Săgetător și Soare Leu
sau Soare Săgetător și Ascendent Leu

Această fire radiază o căldură interioară comunicativă, forța intimă a convingerilor și siguranța naturală; sentimentele sînt cavalierești și se pot înflăcăra pentru cauze mari. Demnitatea lui trebuie să se desfășoare într-o morală spontană (Raimu) sau să se împărtășească într-un ideal (Shelley), altfel forța dominantă își întinde tentaculele la infinit (Rockefeller).

SĂGETĂTOR-FECIOARĂ Ascendent Săgetător și Soare Fecioară
sau Soare Săgetător și Ascendent Fecioară

Morala este pivotul acestui caracter marcat de grija de a acționa cinstit, în acord cu conștiința, și de a se îndrepta spre realizarea practică a unui ideal spiritual cu nuanțe de puritate. Uneori, în același subiect se luptă două firi, una mediocră și cealaltă olimpiacă (Jaurès, Doamna de Maintenon).

SĂGETĂTOR-BALANȚĂ Ascendent Săgetător și Soare Balanță
sau Soare Săgetător și Ascendent Balanță

În întâlnirea aceasta se asociază cel mai des valorile sociale cu valorile morale; aspirația spre lume este amplificată de elanul cultural, moral și spiritual, iar simțul social devine expresia unui ideal sau a unei etici. Caracterul este marcat de generozitate, grandoare, noblețe, vrînd în primul rînd să fie uman (Gandhi, Bossuet).

SĂGETĂTOR-SCORPION Ascendent Săgetător și Soare Scorpion
sau Soare Săgetător și Ascendent Scorpion

Sentimentul de independență predomină, el este expresia, în același timp, a unei dragoste profunde de libertate și a unei indiscipline funciare; la nevoie, nativul se poate bate pentru acest sentiment pînă la epuizare. Pasiunile sînt imperioase, adesea dramatice, dar dacă subiectul își trăiește, în maniera lui, „anotimpul în infern“, el tinde spre lumea senină a păcii și a vieții spirituale (Berlioz, Churchill, Condé, Heine, Luther, Racine, Rodin).

SĂGETĂTOR-CAPRICORN Ascendent Săgetător și Soare Capricorn
sau Soare Săgetător și Ascendent Capricorn

Ambițiile Capricornului sînt canalizate spre cucerirea de orizonturi vaste sau disciplinate în direcția ascensiunii sociale sau spirituale elevate. Acest caracter simte nevoia unei mari pasiuni ca să dea un sens deplin și unic vieții sale de secerător, de misionar, de ambasador, de șef (Kipling).

SĂGETĂTOR-VĂRSĂTOR Ascendent Săgetător și Soare Vărsător
sau Soare Săgetător și Ascendent Vărsător

Personalitatea tinde să se împlinească într-un ideal în care nativul se dăruie cu pasiune unor aspirații și realizări noi, îndrăznețe, generoase, exaltante. Are nevoie de un imperiu unde dragostea sa pentru libertate să se exercite inovînd, reformînd, propunînd sau aducînd soluții originale. Personalitatea sa se retrage în fața puterii rolului său, a misiunii sale, a darului său; este capabil de prozelitism (Beaumarchais, Papa Leon al X-lea, Mozart, Robespierre).

SĂGETĂTOR-PEȘTI Ascendent Săgetător și Soare Pești
sau Soare Săgetător și Ascendent Pești

Cele două semne jupiteriene reunite acuză forța, amploarea, puterea, grandoarea personalității, alcătuită în întregime din expansiune, mînată spre vaste realizări sau idei ori sentimente sublime. Gust pentru gigantic, simț umanitar ori pasiune mistică, nativul caută în orice caz dimensiunea cea mai mare ca să înflorească (Lindbergh, Papa Clement al VIII-lea, Papa Iuliu al III-lea, Papa Leon al XIII-lea).

Aparența

Săgetătorul și alte semne zodiacale

Un nativ din Săgetător și un Berbec se înțeleg bine, primul pacificîndu-l pe cel de-al doilea, iar acesta dinamizîndu-l pe primul.

Un nativ din Săgetător și un Taur se pot aprecia într-un soi de comuniune dionisiacă a vieții; contactul lor este sănătos, dar rămîne adesea superficial.

Un nativ din Săgetător și un nativ din Gemeni nu vorbesc aceeași limbă și au o viziune străină despre aceleași realități; ei pot totuși să împărtășească aceeași dragoste pentru călătorii.

Un nativ din Săgetător și un Rac au destul de puține puncte comune, în afară de dragostea posibilă pentru călătorii, dar pot găsi armonia pe plan moral.

Un nativ din Săgetător și un Leu au afinitățile trigonului: și unul și celălalt sînt într-un acord ideal în vederea unor vaste realizări.

Un nativ din Săgetător și un nativ din Fecioară nu se prea grăbesc să comunice, neavînd nici aceeași dimensiune, nici același sens al vieții, dar pot găsi un teren comun în domeniul moral.

Un nativ din Săgetător și un nativ din Balanță simt repede o simpatie reciprocă și găsesc în relațiile dintre ei satisfacții comune, de ordin social și moral.

Un nativ din Săgetător și un Scorpion nu sînt foarte bine asortați, dar au în comun gustul pentru independență și aventură, care poate deveni o trăsătură de unire între ei.

Un nativ din Săgetător și un Capricorn nu au un contact imediat ușor sau fericit, dar ajung să se completeze în mod util; ceea ce întreprind ei bate departe.

Un nativ din Săgetător și un nativ din Vărsător se întâlnesc repede într-o credință sau într-un ideal pentru care își dau toată măsura de generozitate și umanitate.

Un nativ din Săgetător și un nativ din Pești au multe afinități și gusturi comune, dar atitudinile și reacțiile lor sînt diferite, de unde neînțelegeri și conflicte.

Este de la sine înțeles că aceste indicații nu au decît o valoare de principiu, prea generală ca să dovedească în vreun fel calitatea specială a cutărei relații private, care depinde de cele două constelații respective.

Iubirea nobilă

Focul amoros al Săgetătorului nu are nimic din trăsnetul Berbecului, nici din vîlvătaia regală a Leului; este de natura jeraticului care mocnește sub cenușă, interior ca și fervoarea amoroasă.

Pentru Săgetătorul introvertit, iubirea și latura spirituală sînt una; prima este doar motorul celei de-a doua: a-l iubi pe Dumnezeu prin ființa aleasă. Într-o măsură mai mică, ea devine exaltarea morală a existenței, artera centrală prin care transmite tot ce are individul mai bun. Chiar dacă există — lucru frecvent — o febră care face dovada pasiunilor celor mai imperioase, nativul poartă în el o virtute a grandorii care exaltă sufletul. Acest Săgetător nu poate iubi decît în acea regiune eterată. La nivelul vieții cotidiene, sentimentul său ia aspectul unei afecțiuni sincere și calde, de o bunătate generoasă și debordantă, dar nu sînt rare momentele cînd el se înnobilează într-atît încît se confundă cu un ideal religios sau ajunge la o comuniune mistică.

Pentru un Săgetător extrovertit, dragostea mai este și, în felul său, un elan care tinde să rupă măsurile subiectului, o exaltare ca un foc de artificii; dar săgeata sa vizează în direcția orizontalei, mai degrabă decît să înfrunte verticala. Este o dragoste de emancipare dionisiacă, resimțită ca un risc, un sport, o aventură. Luptă împotriva societății, care pune stavile cîmpului său de exploatare, iar „vinul” său comunică o beție nelimitată; aici dragostea și lumea sînt la unison: să intre în comuniune cu natura și să se proiecteze în univers prin ființa iubită. Acest Săgetător își găsește exaltarea în îndrăzneala cuceririi, și măreția în simțămîntul de libertate pe care i-l procură ea. Este vorba atît de iubirea cavalierească a seniorului care își depune laurii la picioarele madonei sale, cît și de isprava reprobabilă a unui Don Juan aventurier.

Bărbatul

Dacă bărbatul Săgetător este de tip ciclotimic, dragostea ia la el înfățișarea bonomiei. Acest jupiterian are sentimentul familiei și al societății; căminul, soția și copiii sînt centrul vieții sale. Are nevoie de o soție sănătoasă, matură,

înfloritoare, pe care să o poată impune cunoștințelor sale; o soție care să fie și stăpîna casei, să știe să-și îngrijească interiorul și să primească, să știe să dea o educație bună copiilor. Se comportă îndeobște ca un soț binefăcător, generos și protector, și ca un tată bun; este și *pater familias*; iubește familia și bucuriile căminului. Dar simte și nevoia să ocupe un vast cîmp vital și să-și etaleze forța virilă; de aceea li se poate întîmpla unora, la fel ca ilustrului lor prototip mitic, să aibă aventuri extraconjugale; chiar dacă așa ceva se petrece, ei știu să separe lucrurile și rămîn credincioși căminului lor care se menține centrul lor afectiv. Aici remarcăm chipul îndrăgostitului jovial și uman, care inspiră încredere și aduce bucurii și a cărui pasiune reținută intră în ordinea existenței sale pașnice. Așa erau un Eduard al VII-lea, un Fallières...

Cînd bărbatul Săgetător este de tip schizotimic, sentimentul său se afirmă în toată rigoarea sa, este un îndrăgostit integralmente idealist, care nu se tocmește cu pasiunea lui. Elanul său febril se vrea pur și total; nu suportă nici îndoiala interioară, nici alterarea exterioară; are ceva imperios și urmărește o expresie aristocratică: e iubirea nobilă, iubirea sublimă. Reușita depinde cel mai adesea de un ideal comun, de o pasiune suverană: știință, artă, religie. Așa erau Berlioz, Beethoven...

Dar focul care îl năpădește pe acest Săgetător poate să capete și un caracter insurecțional. Iubirea lui izbucnește într-o rebeliune pentru că înfîlnește opoziția mediului social, obstacolele familiei, clasei, religiei... Ca reacție împotriva interdicției sociale, acest Săgetător se eliberează de morala cea bună și adoptă o oarecare libertate de moravuri, cu plăcerea de a gusta din contrastele paradoxale. Nimic nu îl mai oprește pe calea iubirii-protest, a acelei iubiri sălbatice și rebele care îl face să trăiască „frumoasa aventură”.

Femeia

Femeia Săgetător poate să îmbrace numeroase aspecte, de la marea hetairă la cucoana patroană, de la femeia bărbătoasă la soția perfect feminină. Și aci trebuie să distingem două tipuri feminine diferite.

Femeia Săgetător de tip ciclotimic prezintă o feminitate marcată de simțul demnității care o face să înflorească în virtute, onoare sau grandoare morală; Doamna de Maintenon și, cu complexul ei Saturn-Scorpion, Doamna Récamier sînt niște exemple tipice. Cel mai des, este înclinată spre o viață ordonată, spre forma dragostei burgheze, pașnice și împăciuitoare, într-o existență legală și regulată, cu un partener care se bucură de un oarecare credit, de o bună reputație. Prin aceasta, înțelege să-și asimileze bunele maniere și să se conformeze regulilor de bună-cuviință. Foarte respectuoasă față de soțul ei pe care îl vede ca un soț model, este tolerantă, indulgentă, cu un spirit larg; dar nu suportă să fie înșelată și are oroare de scandal. Visul ei este să aibă o viață bogată, o casă luminoasă animată de ambianța firii ei generoase, o bibliotecă frumoasă, un salon mare, relații numeroase și alese; îi trebuie confort și considerația mediului. Pe de altă parte, este o excelentă educatoare a copiilor săi. Atît timp cît este onorată, e fericită, dar nu poate suporta pierderea stimei celorlalți și a soțului ei, în special. La o asemenea fire, dacă dragostea nu trece

prin divin, dacă nu are în inimă o flacără de spiritualitate vie, ea tinde să se îmburghezească.

Femeia Săgetător de tip schizotimic este adesea, în copilărie, un adevărat băiețoi și, o dată devenită adultă, îi mai rămâne ceva din acesta. Unul din exemplele cele mai reprezentative e neîndoiios regina Cristina a Suediei. Acest tip feminin simte nevoia să joace, să riște, să braveze viața, chiar să ducă o viață agitată. Ceea ce contează în primul rând, pentru o asemenea fire, este să încerce beția aventurii, amețeala unei existențe agitate, bucuria unei vieți independente. Simte prea puțin dorința de a-și aliena libertatea într-o legătură care s-o fixeze pentru totdeauna și se mărită cât mai târziu posibil. Dacă se mărită, o face pentru că a recunoscut la partenerul ei același foc de care e mistuită și ea, dragostea pentru spațiile vaste, setea de necunoscut, de aventură, de viață aspră și arzătoare... Nu contează dacă uniunea aceasta nu e agreată de familie; cu atât mai bine, chiar, dacă într-o anume privință căsătoria ei constituie un scandal pentru ființele conformiste. Dar căsătoria aceasta nu reușește decât cu respectarea libertății celor doi parteneri și nu este lipsită de instabilitate. Iubirea e pentru ea un roman de aventuri.

Problemele lor

Conflictele cele mai serioase pe care le întâlnește un Săgetător în viața amoroasă sînt conflictele de clasă, de mediu social sau de ideologie. Pericolul este să vrea să îmbrățișeze ceea ce se află prea departe, de exemplu căsătorindu-se cu cineva care nu e de același rang, același mediu sau aceeași religie, de unde ciocniri greu de depășit, fiind exterioare sentimentelor proprii. Nimic nu dezagregă mai mult o legătură decât opozițiile izvorîte din educație, din pregătirea intelectuală, din principii morale sau din concepții religioase. Ceea ce este plasat prea departe și atrage la adesea forma legăturii cu o persoană de naționalitate străină; apar probleme de asimilare care se cer depășite. Celălalt aspect al iubirii pentru ceva prea îndepărtat este reprezentat de tendința la idealizarea dragostei și la plasarea persoanei iubite pe un piedestal, dacă nu la a se face pe sine inaccesibil; toată problema constă în a crea o trăsătură comună între vis și realitate. De fapt, se poate spune că, atunci cînd nu e pur și simplu burgheză, iubirea Săgetătorului este o mare traiectorie în care sentimentul întâlnește obstacole la înălțimea ambițiilor sale.

Munca în echipă

Orientare

Tînărul Săgetător plasat în fața problemei unei orientări profesionale se simte mînat de instinctul de expansiune care reclamă desfășurarea activității pe mai multe fronturi, muscular, emoțional și mintal. De aceea, el poate fi tentat să abordeze o carieră plasată deasupra mijloacelor sale, supraestimîndu-și posibilitățile. Dar dacă a avut o dezvoltare psihologică normală, poate îmbrățișa o profesie care să pretindă anvergură, datorită numeroaselor tendințe

pe care le pune în joc. Firește, nimic nu-i convine mai mult decât o carieră liberală.

La orice nivel s-ar situa ambițiile sale, trebuie să țină seama de necesitățile pe care persoana sa este chemată să le satisfacă în exercițiul profesional. Pe de o parte, nu trebuie să fie îngrădită în nevoia de cheltuire fizică: o meserie îi convine cu atât mai bine, cu cît seamănă mai mult cu un sport, cu jocul încordării și destinderii musculare. Pe de altă parte, subiectul trebuie să dispună și de o oarecare aptitudine morală: trebuie să-și demonstreze sensul social, profesia convenindu-i cu atât mai mult, cu cît e o practică de perfecționare, un angajament al conștiinței spre mai multă spiritualitate.

Aceste două aspirații o dată satisfăcute, este preferabil ca Săgetătorul să se orienteze spre o muncă variată, polivalentă sau itinerantă. Uniformitatea îl face să piardă gustul pentru efort, iar mediocritatea îl descurajează; va fi deci cu atât mai asiduu și prezent în munca sa, cu cît aceasta îi va oferi mai multe resurse în materie de înnoire; mai ales dacă nu pierde niciodată din vedere sensul constructiv, edificator, al efortului său.

Bineînțeles, ca în cazul tuturor semnelor, evantaiul profesiilor Săgetătorului este foarte larg; dar se poate întocmi o listă provizorie a celor care ne par mai specifice.

Profesii

Tendințe: Nevoia de independență sau nevoie de solidaritate; afirmare, dorința de a se arăta, de a juca un rol.

Funcții: A intra în contact, a vorbi, a reuni.

Obiecte ale muncii: Sub diferite aspecte, caii, animalele, pădurea, străinătatea, depărtarea.

Acțiuni: Reunire, ordonare, coordonare, organizare, legiferare, reprezentare, răspîndire, distribuire.

Locuri: Herghelie, grajduri, club sportiv, săli de gimnastică, companii de transporturi, agenții de turism, ambasade, barou, ministere, biserici, medii culturale și spirituale.

Soluții:

- Vînător, crescător, geambaș, activitate ecvestră...
- Țîmplar, ebenist, bucătar, hotelier;
- Comis-voiajor, reprezentant, interpret, exportator, comerciant angrosist, publicist, anchetator, reporter, explorator, misionar;
- Educație fizică, asistență socială, medic, chimist, inginer, pedagog, avocat, judecător, om politic, om al Bisericii.

Atitudini față de muncă

La lucru, Săgetătorul își aduce elanul, antrenul, generozitatea. Nu este un „tocilar”; ritmul său este, de altfel, destul de discontinuu, dar știe să dea efortului său un curs regulat și știe să-l facă foarte eficient.

Are adesea nevoie, ca să lucreze, de prezența altcuiva. Amorțește singur în fața mesei sau a unelei sale; ca să se însuflețească îi trebuie rumoarea mul-

tiplă a unui vast atelier, a unui șantier, a unei echipe, a unei ambiante... Este făcut ca să lucreze în echipă; de altfel, are spirit de colaborare. El reușește mai bine lucrând în colectiv decât singur, dar nu numai din cauza asta; înfloresc într-o atmosferă de emulație pe care o vede ca pe o competiție sportivă; pe de altă parte, caută adesea să-și satisfacă prin muncă nevoia de ingerință, de organizare, de coordonare, de îndată ce Jupiter se află, cât de cât, în spatele semnului său; atunci poate da dovadă de o activitate clocotitoare care îi antrenează și pe ceilalți după el.

Îl vedem, înhămat la munca lui, înzestrat cu un bun simț robust, o privire rapidă, o vedere largă ce controlează liniile mari ale acțiunii simultan cu o cuprindere clară a cauzelor și efectelor ulterioare în toate detaliile lor, o experiență a faptelor, un simț al oamenilor și o energie practică de o mare suplețe. Cu subalternii este paternalist sau autoritar; cu egalii adoptă o atitudine de camarad; față de superiori poate să fie la fel de bine respectuos sau nedisciplinat.

La modul general, reușește prin bonomie, sociabilitate, facilitatea de a se exprima. Asta nu-l împiedică să aibă o carieră adesea agitată și aventuroasă; dar, în pofida fluctuațiilor frecvente, reușita este obținută din plin și uneori cu mijloace ample.

Săgetătorul schizotimic are o reușită mai dificilă. Nu știe să creeze ambianța constructivă, ușor artificială, care convine marilor afaceri; de altfel, e prea intransigent, prea moralist sau prea idealist, pentru a profita din plin de situațiile care se prezintă. Dar poate deveni și un temerar popular, îndrăzneț și cutezător, cu acțiuni prestigioase; cunoaște alternativ norocul și ghinionul.

Săgetătorul ciclotimic are mai multe șanse, mai ales dacă este jupiterizat. Agreeabil în relații, cu o fire încrezătoare și optimistă, are gesturi plăcute, mână largă și cunoaște justa măsură; în felul acesta, face impresie bună și inspiră spontan încredere; ceilalți vin drept către el, căci creează, în măsura în care se simte în largul său, atmosfera „îmbietoare” ce provoacă ocaziile și stîrnește simpatiile, favorurile, protecțiile: reușita îi este ușoară. Are totuși o slăbiciune: aceea de a înclina spre nepăsare, facilitare, neglijență, de a se culca pe laurii profitului sau ai succesului, de a se moleși.

Finanțe

Atitudinea Săgetătorului față de bani variază radical cînd este vorba de un schizotimic sau de un ciclotimic.

Săgetătorul schizotimic este mai preocupat de valorile spirituale decât de bunurile materiale, față de care manifestă și resimte o oarecare detașare. Dar forța sa morală se dezvoltă adesea în detrimentul forței sale de întrupare fizică; repartizarea capitalului său de energie este de asemenea natură, încît îi servește generos viața spirituală, lăsînd restul pentru edificarea materială a existenței. Astfel, cîștigarea banilor nu este latura lui tare; nu știe să creeze în jurul său atmosfera afacerilor și nu se lasă dus de lucruri: este prea independent ca să nu se încordeze atunci cînd ar trebui de fapt să se destindă, ca să adere cînd de fapt se retrage. Pe scurt, nu e un om de afaceri, dar știe foarte

bine să se mulțumească doar cu ce are și, deși are puțin, nu cunoaște sentimentul frustrării financiare.

Cu totul diferit este Săgetătorul ciclotimic cu tendință jupiteriană. În repartizarea forțelor, grosul capitalului este destinat etalării în materialism. Are nevoie de un anumit fel de viață îndestulată și își dă toată silința să cucerească averi; vrea să posede bunuri și să se bucure de confort material: o viață foarte burgheză, iată idealul său! Dacă norocul îl favorizează, trebuie spus și că știe cum să procedeze; primește, iese, frecventează multă lume; știe cum să „facă să-i meargă” afacerile. Acolo unde altul eșuează, el reușește, iar cucerirea financiară e latura lui tare.

Există Săgetători din ambele grupe care au patima jocului de noroc și a speculației; sînt niște aventurieri stăpîniți de demonul riscului; în asta se manifestă lipsa de măsură a semnului. Avere lor urmează în general o curbă „zigzagată”, iar destinul lor este presărat cu șanse incredibile și „belele” răsunătoare.

Existența

Mic dicționar de personalități din zodia Săgetătorului

Iată-i pe cîțiva din principalii membri ai marii familii de notabilități aparținînd zodiei Săgetătorului.

După analiza pe care am făcut-o acestui semn, nu trebuie să surprindă pe nimeni că înfîlîm aici călători, exploratori și aventurieri ai drumurilor și ai spațiului: Guynemer, Lindbergh, Lesseps, Mermoz, Surcouf, Sven Hedin...

De asemenea, nu este surprinzător să înfîlîm destui gînditori și filozofi: Bayle, Engels și Spinoza, dintre cei mai reprezentativi.

În domeniul acțiunii, zodia produce cuceritori și „oameni cu mînă forte” care se aruncă în mari aventuri și lupte: Churchill, Clemenceau, Condé, Gustav-Adolf, Franco, Pilsudski... Politica își repartizează subiecții fie în direcția indisciplinei, a revoltei (regina Cristina a Suediei, Maria Stuart, Poujade), fie în cea a adepților care înclină spre conformismul oficial (Eduard al VII-lea, A. Fallières, Doamna de Maintenon, Doamna Récamier).

În genealogia regilor Franței, dacă îl lăsăm de o parte pe Carol al VI-lea, a cărui nebunie nu se datora semnului zodiacal, principele cel mai tipic pentru zodia Săgetătorului este Carol al V-lea: acest centaur Chiron și-a meritat pe deplin titlul de *înțelept*.

În privința artelor, Săgetătorul aduce în domeniul muzical pe spectacularul jupiterian (Lulli), gigantul, titanul, grandiosul, sublimul (Beethoven, Berlioz, Brahms, Franck), la fel cum a inspirat și *Freischütz* de Weber. În pictură, trăsăturile lui caracteristice sînt mai greu de degajat, deși izbucnesc în opera lui Toulouse-Lautrec, cum se va vedea mai departe. În arhitectură, săgeata

centaurului să fi inspirat oare lui Eiffel turnul care îi poartă numele? În orice caz, el este un nativ al acestui semn.

În domeniul literelor, scriitorul Săgetător deschide porțile depărtării și face să apară teama călătoriilor, imaginare (Swift) sau reale (Flaubert, Heredia, Kipling, Nerval). Iar când nu triumfă exotismul, atunci predomină tema morală sau spirituală (Éluard, Heine, Milton, Rilke).

Desigur, nu toți Săgetătorii seamănă între ei. Există, evident, o distanță enormă între un nativ cu Marte în semn, datat cu totul dezlănțuirii furtunii sale interioare (Berlioz, Condé, Gustav-Adolf, Nero), și un saturnian din aceiași semn, cufundat total în meditație sau în control moral, în călătorie spirituală (Spinoza); între un jupiterian din Săgetător, înfloritor și petrecăreț (Eduard al VII-lea, Juin), și un solarian din semn, mai fin și mai spiritualizat (Milton, Rilke)... Dar, oricât de diferiți ar fi unii față de ceilalți, membrii unei asemenea familii nu au oare un aer asemănător?

LUDWIG VAN BEETHOVEN

Botezat la Bonn, pe 17 decembrie 1770, Beethoven poartă pecetea unei „întîlniri” sau conjuncții dintre Soare, Lună și Mercur în Săgetător, în opoziție cu Marte în Gemeni, Soarele intrînd în conjuncție cu stăpînul Jupiter la începutul Capricornului.

Dominanta Săgetător-Marte face să triumfe focul — un foc care exaltă și consumă — la o fire deja bine cunoscută printr-un caracter independent, înflăcărat, neîmblînzit, sperios și chiar sălbatic. Suflul său chinuit se revoltă, se înfurie, se încordează; și se înalță, purtat spre tot ce este mare și sublim, spre creste.

Independența lui de Săgetător acționează în maniera muzicianului. Nevrînd să asculte decît de înflăcărata chemare a geniului său, nu se prea sinchisește de reguli și de uzanțe; îl vedem revoltîndu-se împotriva convențiilor și a retoricii predecesorilor săi; după ce a suferit influența lui Haydn, se eliberează de ea. Imaginația îl poartă dincolo de tradițiile și de cadrele stabilite, iar temperamentul îl va împinge spre o violență de exprimare care va deschide calea romantismului. Acest geniu eliberat va porni în cele din urmă în căutarea adevărului său, a ideii „scînteie furată din infinit” (V. d'Indy).

Nu mai puțin tipică pentru un Săgetător e destinația pe care i-o dă. Beethoven are două pasiuni — dragostea de artă și cultul virtuții — și nu le disociază între ele. Grijă sa constantă de perfecțiune morală este pentru practica muzicală ceea ce e metamorfoza spirituală a alchimistului pentru căutarea stăpînirii materiei. Arta este pentru el ocazia de a transforma metalul ordinar al psihismului său în aur curat. Îl vedem de altfel alegîndu-și subiecte morale: *Fidelio* face, de exemplu, din fidelitatea conjugală și din iubirea virtuoză idealul său sentimental. Triumfă sentimentele nobile: entuziasmul față de libertate, credința într-o omenire mai bună... Temele bunătății, fraternității și păcii culminează în *Simfonia a IX-a* în care îi invită pe oameni să-și urmeze cutezător calea, așa cum un erou înaintează spre victorie. Exaltarea bucuriei morale izbucnește în *Imnul bucuriei* în care ultimul prestissimo ne poartă în plină lumină spre culmi. Dacă opera lui Beethoven ne înalță dea-

supra mediocrităților și mizeriilor noastre, dacă ne transportă spre un „dincolo de noi înșine”, e fiindcă traiectoria lui merge de la umanul terestru la divinalul spiritual. Ea reunește tocmai cele două valori fundamentale care compun centaurul; și, în acest sens, Beethoven este, probabil, alături de Bach, din zodia Peștilor, muzicianul cel mai complet.

Dacă itinerarul său merge de la durerea sfințitoare la seninătatea olimpiană și dacă acest țărăn greoi reușește să invadeze cerul cu muzica lui, e pentru că are mai întîi în el puterea: cea — s-a repetat chiar de prea multe ori — a unui titan. Cu Jupiter în Capricorn, maestrul de la Bonn are bătăile îndrăznețe din aripi ale vulturului, ca și zborul lui maiestuos. Săgetătorul se află deci și în amprenta grandioasă a muzicii sale, veritabil monument al sublimului. Este făcut pentru simfonie:

„Cînd aud ceva în mine, e vorba întotdeauna de orchestra cea mare.”

Nu numai că Simfoniile prezintă îmbinarea forțelor muzicale, dar ele au adesea și caracterul unei proclamații către întreaga omenire. Maestrul bucuriei și al doliului, al intimității și al solemnității — tot factura largă a centaurului! — compune, nu pentru o epocă sau un grup, ci pentru toți oamenii tuturor timpurilor. Nu s-ar putea găsi o formulă mai tipică de Săgetător decît cea pe care *Simfonia a VIII-a* i-o inspiră lui Wagner: „Beethoven s-a aruncat în Oceanul nemărginit, în marea dorinței sale infinite. Dar a purces la călătoria asta furtunoasă pe un vapor gigantic, construit solid; cu pumnul dîrz, a apucat puternica timonă; cunoștea ținta călătoriei; hotărîse s-o atingă... Voia să măsoare înseși limitele Oceanului, să descopere pămîntul care trebuia să se afle dincolo de deșertul lichid.”

Ampluarea îmbinată cu puterea îl fac pe Beethoven să ridice, prin muzică, toate marile probleme care interesează suflul omenesc: iubirea, destinul, dorința de glorie, contopirea cu natura, moartea, bucuria, fericirea... Or, dacă excelează în tablourile care așază omul în centrul operei sale, jocul liber al imaginilor muzicale face să triumfe mișcările pasiunii. Și — dovedindu-se, o dată mai mult, Săgetător — inspirațiile sale cele mai frumoase devin niște curse amețitoare, hore îndrăcite de Bacante, galopuri de cai sau marșuri militare... (un critic a pretins odată că *scherzo* din *Eroica* este o șarjă de cavalerie!). Beethoven Săgetător-dionisiac nu se regăsește numai în *Pastorala* (dragostea lui de natură nu era, cum au crezut unii, un sentiment de Rac în maniera visătorilor unui hoinar singuratic, sentiment de revenire la mamă, ci un simțămînt panteist de integrare la viața naturală, de prelungire prin participare la ordinea universală); el se află și, mai ales — focul de Săgetător fiind aici, datorită unei anume forțe uraniene, contopit cu focul prometeic — în tresăriri din *Prometeu*, în fiorii din *Egmont*, în luptele și elanurile impetuoase din *Coriolan*, în dezlănțuirea grandioasă din *Eroica*, în salturile și exploziile furioase din *Simfonia a VII-a*; se află, la fel, în înfocata *Appassionata*: Citiți Furtuna lui Shakespeare, spune Beethoven în legătură cu această ultimă operă... Dar, o dată dezlănțuit torentul, Maestrul descoperă în el valori apolinice — triumfătoare în *Simfonia a IX-a* — care țin friele cailor lui Dionysos.

Sub toate aspectele, Beethoven are amploarea omului complet din Săgetător. Nimic nu-i lipsește. Cea mai frumoasă definiție a lui poate că a furnizat-o Grillparzer, gravîndu-i-o pe mormînt: „De la gînguritul porumbelului pînă la rostogolirea tunetului, de la combinația cea mai subtilă a resurselor unei tehnici ferme pînă la punctul redutabil unde educația artistului face loc capriciului fără legi al forțelor naturale în plină luptă, el trecuse peste tot, apucase tot.”

Și dincolo de geniu, omul, care s-a adunat într-o singură frază, în ziua dureroasă a Testamentului de la Heiligenstadt:

„Divinitate, tu care vezi în fundul inimii mele, cunoști, știi că iubirea de oameni și înclinația spre bine se află acolo.”

HECTOR BERLIOZ

Louis-Hector Berlioz a văzut lumina zilei la Côte-Saint-André în departamentul Isère, la 11 decembrie 1803, ora 17. Este unul dintre reprezentanții cei mai tipici ai Săgetătorului cu dominantă marțiană: Soarele-Mercur-Marte sînt în conjuncție în centrul semnului, Ascendentul aflîndu-se în semnul emotiv al Racului și Luna în semnul marțian, pasionat și chinuit, al Scorpionului, în conjuncție cu Neptun. Un puternic aspect disonant al lui Saturn se adaugă la această caracterizare generală.

Focul încrucișat al lui Marte și al Săgetătorului asociat cu nota saturniană face din el un fobios-nervos cu figura caracteristică: față colțuroasă, retrac-tat-scofilită, bărbie proeminentă, gură dîră și arcade ieșite în afară, adăpos-tind o privire voluntară.

Nu mai puțin izbitor, față de această amprentă astrală, este caracterul lui: energic, mușcător, tranșant, pasionat, arzător, clocotitor, înflăcărat, de nedomesticit, nedisciplinat, revoltat... Berlioz este însăși frenezia romantică; trăiește în înfrigurare, scuipă foc și flăcări, are furii de geniu!

Emotivitatea de Rac și lunară, ca și ardoarea marțiană capătă, prin „cutia de rezonanță” a Săgetătorului, o amplificare extravagantă. În sufletul său avid de a fremăta, un murmur se transformă repede, printr-o tresărire bruscă, în gemete de rafale și rostogoliri de tunet: *vulcanic, vulcanism, convulsiv, focuri și tunete*, iată — declară biograful său Adolphe Boschot — cuvinte cu care este deprins, pe care le va folosi des și îndelung. În sufletul lui, cea mai mică ciocnire face să tune ecouri de furtună. Surorii sale îi scrie că este *victima unor momente de uragan*. Visul său de Rac pornește imediat într-o mișcare circulară cu viteza nebunească a dramei. O idee țîșnește, promptă — spune el — nimicitoare ca fulgerul; subit, el roșește, aleargă, arde; ideea îl consumă și vrea imediat să-și reverse preaplinul de lavă...

Încă din prima tinerețe, are revelația muzicii: la naiba cu medicina! Vocația pe care părinții vor încerca zadarnic s-o contrarieze va fi imperioasă, irezistibilă. Prima sa revoltă se produce așadar în constelația familiei.

Rebeliunea acestui centaur combativ se întoarce pe urmă împotriva muzicii timpului său. Devine criticul muzical cel mai virulent și mai avizat al epocii sale. Și, mai ales, spiritul său de frondă va ataca tradiția muzicală, sau, mai degrabă, academia care o reprezintă. Cu certitudine, arta acestui coleric este

alcătuită toată din inspirație, fantezie și vervă; disprețuiește deci convențiile și se eliberează de orice tutelă exterioară: *Romaticii au înscris pe stindardul lor: inspirație liberă...* Își urmează instinctul și se lasă purtat de tumultul pasiunilor sufletului său efervescent. Dar Premiul Romei îi este refuzat de mai multe ori: „*Ah! bătrîn și rece clasicism, crima mea, în ochii tăi, este că încerc să renovez!*” Iar cînd, în sfîrșit, îl obține, scoate un strigăt: „*Institutul a fost înfrînt!*”

Afinitățile elective ale acestui temperament nestăpînit sînt resimțite ca niște iubiri la prima vedere, iar el le cunoaște una după alta. Mai întîi se îndrăgostise de Gluck pe calea sensibilității sale de Rac. Pe urmă se declară trăsînit de Beethoven, fratele său mai mare Săgetător (comentează chiar el revelația: „*șuvițe de păr smulse, risete stridente, hohote de plîns convulsive...*”), pe urmă va iubi un alt muzician din aceeași zodie: Weber. La aceeași epocă a vieții se amorezează de actrița Harriett Smithson: iubire mistuitoare, furioasă, frenetică, ce-i sapă un crater în inimă. De îndată ce o vede, proclamă: „*Va fi soția mea!*”

Firește, acest luptător caută să se impună de timpuriu; vrea să cunoască toate pozițiile, organizează concerte pe cheltuiala sa, se îndatorează, se agită, cunoaște eșecuri dureroase și nu ajunge să-și impună muzica în pofida unor turnee în toată Europa. Destin foarte mult marcat de Marte!

Cît despre muzica sa, adevărată „spadă înflăcărată” (Schumann) ea are fără îndoială accentul pasionat al Racului și al lui Marte (*Romeo și Julieta*); dezvăluie și expresionismul conjuncției sale Lună-Neptun în Scorpion, cînd adevărul imperios al visului care îl urmărește ajunge pînă la ideea fixă dramatică, în fantastic (*Simfonia Fantastică*). Dar ea poartă mai ales semnul Săgetătorului titanic; îl vedem pe Berlioz înfruntîndu-se cu grandoarea, colosalul, sublimul epopeii (*Invocație către natură*). Stilul său nervos și musculos exprimă flacăra pasiunii într-o risipă de sonorități strălucitoare. Concepțiile esteticii sale sînt și ele gigantice; a avut — spune Arthur Coquard — imprudenta ambiție de a amalgama sunete, culori și literatură. În sfîrșit, gustul său pentru imensele compoziții instrumentale e cunoscut (cvadrupla orchestră din *Dies irae*) și era în culmea fericirii atunci cînd putea, într-o execuție monstruoasă, să dezlănțuie mase de alămuri, trompete, tromboane și timbale! Titanul urmărea grandiosul și îl căuta cu mijloace marțiene.

O asemenea făptură trebuia să se cheltuiască peste măsură; fără să mai punem la socoteală și numeroasele sale încercări afective datorate careului exact Venus-Saturn; ultimul îi seceră rînd pe rînd toate iubirile: își pierde părinții și surorile, rămîne văduv o dată, apoi a doua oară; în sfîrșit, moartea îi răpește și fiul. La cincizeci de ani, Berlioz e un bărbat obosit, sleit de puteri, uzat, încovoiat, bolnav, la capătul forțelor; iar la șazezi și șase de ani moare disperat.

WILLY BRANDT

E un frumos exemplar de tip solar din Săgetător — la ora 12.45 la Lübeck, în 18 decembrie 1913, Soarele iese din culminație însoțit de Mercur și de Venus în acest semn, în timp ce Jupiter tocmai intră în Capricorn — acest

Willy Brandt, voinic petrecăreț și totodată bărbat curajos, de o mare demnitate, grandoare morală, omenie generoasă, dar și seninătate, devenit cancelarul reconcilierii și laureat al Premiului Nobel pentru Pace.

Copil „nelegitim” crescut de un bunic muncitor care îi inculcă idei socialiste, Willy pornește în viață pătruns de un ideal umanist care nu-l va părăsi. Tânăr militant, înțelege repede că nu-și mai are locul într-o Germanie care se nazifică: Săgetătorul din el alege emigrația și sfârșește prin a se instala în Norvegia unde se naturalizează. O dată armistițiul iscălit, revine în țara sa ruinată, într-o uniformă străină și căsătorit cu o străină... În ciuda handicapurilor — naștere compromițătoare, emigrat, declarat chiar „trădător de patrie” —, forța naturală a speranței care îl caracterizează se impune tuturor. Devine primarul Berlinului, apoi președintele Partidului Social-Democrat, în fine, cancelar.

Ca un bun Săgetător, se dedică diplomației internaționale și va deveni făptuitorul unui mare proiect: opera așa-numitei *Ostpolitik* care îl va absorbi total. Noblețea sa constă în faptul că, la 25 de ani după prăbușirea nazismului, semnează un soi de predare definitivă a Germaniei, în ochii a 80 de milioane de germani; dar și o normalizare care șterge formidabilul pasiv politic lăsat în urma sa de dezastruosul al III-lea Reich, restituind astfel națiunii germane întreaga ei demnitate.

Emoționantele imagini ale unui Willy Brandt, pelerin al păcii și al conștiinței morale a Germaniei, depunând o jerbă de flori și îngenunchind apoi pe treptele Memorialului Martirilor Evrei din ghetoul Varșoviei și ridicându-se, cu ochii în lacrimi, lacrimi în ochi în care, într-o tăcere absolută, se roagă la Ierusalim, imagini care au făcut înconjurul lumii, nu se uită ușor...

PIERRE BRASSEUR

„Angajat voluntar în carul lui Thespis încă de la vârsta de cincisprezece ani, nu arde decât pentru teatru.”¹ Astfel începe să se manifeste focul Săgetătorului la Pierre Brasseur, născut în Paris, la 22 decembrie 1905, ora 9.30. Soarele se află la 29° din semn, iar o conjuncție Venus-Mercur vine să-i întărească efectele. Ca un adevărat Săgetător, Pierre Brasseur își va cheltui forțele de viață re-mobilizate în semnul Scorpionului cu acel gust pentru lipsa de măsură care îl va predispune să creeze minunat personajul lui Barbă-Albăstră. George Charensol a spus că interpretarea lui păcătuiește prin exces de inteligență.

Pierre Brasseur va spune: „Cînd nu exagerez, nu mă remarcă nimeni.” Este săgeata zvîrlită de omul Centaur spre a ajunge dincolo de limite.²

Aceste tendințe de exces sînt și consecința valorilor dionisiace ale semnului — dacă Brasseur se dezlănțuie în rolurile sale, la fel face și în viață³: se simțea că viața, pentru el, era ceea ce se pregătea să devoreze. A început să se îmbete... Directorul său, Victor Boucher, nu voia ca el să bea. Atunci Brasseur a

comandat să i se aducă în lojă niște ceainice uriașe. Ceainice uriașe pe care le umplea cu rachiu de bună calitate și pe care îl bea apoi ceașcă după ceașcă sub privirea înduioșată a lui Victor Boucher. Conjuncția Venus-Mercur în Săgetător în opoziție față de Pluto în zodia Gemenilor întărește la Brasseur gustul pentru teatru, care este o valoare de Gemeni. Regăsim acest raport foc-Săgetător și foc-Gemeni cînd Brasseur spune, despre soția sa, Lina Magrini: „*E jucăria mea electrică.*” Săgetătorul este un extrovertit însuflețit de nevoia de mișcare perpetuă care îl atrage în afara casei. Pînă la căsătoria sa tardivă cu Lina Magrini, Pierre Brasseur a locuit întotdeauna la hotel. A pregătit cu Henri Jeanson un film despre actorii ambulanți și, ca din întâmplare, Centaurului din el îi plac westernurile. Pierre Brasseur povestește o anecdotă din copilărie: „*Eu am să fiu locomotiva, tu ai să fii calul. Ce zici?... în ce mă privește, am fost întotdeauna mai degrabă locomotivă decît cal.*” Prin alegerea asta, nu exprimă oare dorința Săgetătorului de a ajunge cît mai repede, cît mai departe?

LEONID BREJNEV

La fel de radical diferit de Capricornul Stalin, jucător de șah taciturn și singuratic între zidurile Kremlinului, ca și de Berbecul Hrușciiov, d'Artagnan fanfaron și bătăran, cu înfocările lui imprevizibile și izbucnirile gălăgioase, și chiar de Peștele Kosîghin, voit impersonal, devenind astfel șters și vătuit, Leonid Ilici Brejnev, născut la Kamenskoe în Ucraina, pe 19 decembrie 1906, este, prin Soare și Mercur, un Săgetător veritabil.

Tipul Săgetător al jupiterianului orizontal, cu o bogată fire animalică, sangvin grosolan, cu o statură impozantă, cu forța de greutate și de masă a unui bonom avînd soliditatea greutateii sale, a materialității, a atașamentului nemijlocit și tenace față de lucrurile pe care le păstrează după ce le-a înhățat, după ce le-a fixat cu ochii ascunși sub pliurile pleoapelor. Universul său e o lume care se posedă, se apropiază și se păstrează. Este expresiv gestul cu care ocupă spațiul, și care se accentuează mai mult atunci cînd îmbrățișează pe cineva gata să-i frîngă oasele. Decelăm un centaur faun-urs în acest jupiterian neîncercător, deși călduros, de o rotunjime care îngrijorează, care simbolizează o Uniune Sovietică îmburghezită, dar neliniștitoare, aspirînd la confort, dar și la avînt. Acest realist cald, petrecăreț, jovial, blajin, bunic fericit, mîndru, nu lipsit de slăbiciuni (titlurile și decorațiile, tutunul, automobilele...) se biziue mai ales pe bun-simț și pe abilitate, și se încrede în sănătatea sa morală ca să cîștige teren fără să aibă ciocniri cu o istorie pe care vrea s-o păstreze fericită și profitabilă. Dar atîta bătăranie însoțită de inevitabila opacitate îi permite oare stăpînului Rusiei să știe pînă unde să meargă fără a rupe acest fragil echilibru?

REGINA CRISTINA A SUEDEI

Cînd se naște la Stockholm, către miezul nopții, pe 8 decembrie, după calendarul iulian, sau 18 decembrie, după cel gregorian, în 1626, fiica regelui Gustav-Adolf poartă amprenta întîlnirii Soarelui și a Lunii în Săgetător în mo-

¹ *L'Écran Français*, nr. 260, 26 iunie 1950.

² *Bucătăria*, o ador, dar și acolo pun întotdeauna prea multe.

³ *France-Dimanche*, nr. 570.

mentul trecerii sale la meridian, în careu cu Saturn în Fecioară la Ascendent, Jupiter aflându-se în conjuncție cu Marte în Scorpion.

Cînd, la moartea tatălui ei, i se aşază pe frunte coroana regală nu are decît şase ani; deja o animă sîngele de Săgetător al marelui războinic (tatăl are Soarele în acelaşi loc ca şi fiica, precum şi Ascendentul în semn): e o fetişcană întrepidă, băieţoasă, îndrăzneată şi ciudată. Şi, cîţiva ani mai tîrziu, se va dovedi o femeie trufaşă, entuziastă, înfocată, cutezătoare, aventuroasă, care ştie să se impună.

Firea de Săgetător se observă imediat la tînăra regină cu înfăţişare sprintenă şi milităroasă, îmbrăcată ca o amazoană, ducînd o viaţă de tînăr senior. O vedem, neobosită, tenace, mărşăluind pe cîmp, făcînd curse lungi pe jos şi încălecînd ca o călăreată expertă. Îi place vînătoarea şi se dovedeşte pricepută; fiind o pasiune pentru ea, nu simte oboseala, nici primejdiiile. Nu se teme nici de căldură, nici de frig şi se pasionează pentru cai, jocurile în aer liber, exerciţiile violente. În toiu iernii, cînd marea e îngheţată, se plimbă cu sania pînă la o oră înaintată din noapte. „Umblă timp îndelungat, cu capul descoperit, în soare, vînt, ploaie; revine ciufulită sau leoarcă, arătîndu-şi faţa sălbatică doamnelor de la Curte, pudrate ca nişte păpuşi.”¹ Această participare la viaţă prezintă un caracter înfocat; îi plac mai presus de orice natura vînturilor puternice, vîrtejurile furtunilor care abat descurajările, încordează energiile şi o înalţă, fremătătoare şi trufaşă. E mîndră de sălbătică ei: „Ştirile ameninţă lumea cu un mare calm; plăcîndu-mi furtunile, eu mă tem de liniştea mării...”

Această regină nu e numai o dionisiacă; e şi o femeie eliberată şi nesupuşă. Mai degrabă decît să imite femeile elegante de la Curte, această mare independentă nu se îngrijeşte de toaletele ei, are o înfăţişare neglijentă, nu poartă nici o bijuterie şi va merge pînă la a-şi tăia părul. „Are chiar gustul paradoxului şi al antitezei. Nu-i displace să fie catolică în Suedia pentru că acolo nu sînt catolici; se comportă ca o necredincioasă în Italia, unde predomină credinţa. Rezistenţa în faţa Papei marchează statornicia caracterului ei.”² Nimic n-o face să-şi plece capul şi numai la ideea de a-şi aliena o parcelă din libertatea ei se încordează ca un pur-sînge care se cabrează.

Dar dacă e libertară, această regină este şi — ceea ce ne confirmă din nou influenţa zodiei — dominatoare, de un orgoliu neîmblînzit şi obsedată de ideea fixă a sentimentului ei de superioritate. Sînt numeroase frazele care îi dezvăluie caracterul:

„Ambiţia mea, mîndria mea, incapabile de a se supune cuiva, şi orgoliul meu dispreţuind totul...”

A mă calomnia înseamnă a ataca soarele.

Mai eram încă în leagăn cînd Suedia mă admira deja...”

Iar cînd îşi enumeră defectele, precizează că „există pete pînă şi pe soare, ceea ce nu împiedică lumina lui să fie strălucitoare.”

¹ Jacques Castelnau: *Christine de Suède*, Hachette, 1944.

² *Ibidem*.

Şi totuşi, Cristina are şi latura introvertită a Săgetătorului, cu aspectul său saturnian. Are gustul profund al ştiinţelor şi filozofiei; studiază, explorează diferite discipline, învaţă limbi clasice şi străine, intră în comunicare cu marile spirite ale timpului şi se străduieşte să atragă la Curtea Suediei savanţii care o încîntă. Drept urmare a fost celebrată ca o „Nouă Minerva”, ca o „Pallas suedeză”...

Dar dragostea de libertate trebuie să aibă în mod suveran ultimul cuvînt. Gusturile ei resping căsătoria? Preferă să renunţe (Saturn) la putere. Nu are decît douăzeci şi opt de ani: depune coroana precizînd că de atunci înainte va putea face tot ce va dori fără să fie obligată la nici un act de supunere sau de ascultare şi fără să trebuiască să dea socoteală nimănui în afară de Dumnezeu, atît pentru acţiunile şi comportamentul trecut, cît şi pentru ce va face după abdicare. Nu trebuia să mai ţină seama de rang, să respecte protocolul, să se reţină de la ceva; acest centaur dezlănţuit se îmbată de libertate, se lasă în voia soartei, nu departe de neglijenţă, şi pleacă în larg petrecîndu-şi restul vieţii de călătoare, aventuroasă şi gălăgioasă în afara graniţelor ţării ei.

WINSTON CHURCHILL

Blenheim, comitatul Oxford, 29 noiembrie 1874, la naşterea lui Winston Churchill Soarele şi Venus sînt în Săgetător şi această din urmă planetă se găseşte, în acelaşi timp, în trigon cu o conjuncție Marte-Jupiter în Balanță. Ceea ce înseamnă că elanul de Săgetător al centaurului se sprijină pe afirmația unui Eu autoritar (Leu) şi pe o mare forță de expansiune voluntară (conjuncție Marte-Jupiter¹). Acesta e Churchill, curajos, îndrăzneţ, integru, de nestăpînit, violent şi puternic ca un ciocan.

Încă din tinereţe, săgeata lui ţinteşte sus şi departe. Mai întîi este pasiunea pentru aventurile îndepărtate. Cînd, în 1895 — el nefiind încă major — izbucneşte o insurecție în Cuba, freamătă de nerăbdare şi se improvizează corespondent de război. Anul următor, e o revoltă în Indii; fără să mai aştepte ordine formale, pleacă în calitate de cronicar militar. Îl vom vedea pe urmă în războiul cu burii unde „trimisul special” face un reportaj senzațional: iată-l de astă dată lansat în politică.

Tot spre depărtări priveşte şi în timpul celui dintîi război mondial; Primul Lord al Amiralității organizează faimoasa expediție a Dardanelor, iar cînd eşecul „afacerii” e consumat, el îşi asumă toată răspunderea.

La izbucnirea celui de-al doilea război mondial, iată-l din nou Prim Lord al Amiralității. Exilul politic s-a încheiat. „La 65 de ani, acest «bulldog» cu dicție stîngace, acest personaj universal şi proteiform, acest bărbat impetuos şi despotic urma să siluiască istoria şi să primească de la ea singurul brevet pe care şi-l mai dorea: acela de Salvator al Patriei. Cînd ştirea numirii sale a fost cunoscută de Amiralitate, un curent electric a străbătut toată clădirea. De acolo, a zburat spre porturile din sud, din nord, din est şi din vest, a parcurs mări şi ţări, a ajuns la fiecare unitate a Flotei britanice, aducînd marea veste:

¹ O conjuncție Marte-Jupiter în Săgetător domina şi cerul lui Clemenceau.

«Winston a revenit!» Așa începea războiul, cu un mesaj care, înainte de înfrîngerile viitoare și succesele îndepărtate, spunea deja cum se vor desfășura evenimentele.¹

Politica de război și-o definește în Camera Comunelor, la 13 mai 1940, cu o sinceritate brutală care stupefiaza Anglia:

„...N-am nimic de oferit decît sînge, trudă, sudoare și lacrimi... Mă întrebați care este politica noastră? Vă răspund: aceea de a purta război pe mare, pe pămînt, în aer, cu toată forța și toată puterea pe care ni le poate da Dumnezeu. Mă întrebați care e scopul nostru? Pot să vă răspund: victoria, victoria cu orice preț, victoria în pofida oricărei greșeli, victoria oricît de lung și de greu va fi drumul, căci, fără victorie, nu se poate vorbi de supraviețuire...”

Cel care lua de astă dată în mîini destinul Regatului Unit moștenea o situație critică de la Marea Britanie: Franța o dată nimicită, invadarea insulei devenea obiectivul nr. 1 al lui Hitler și curînd avea să înceapă prima fază a bătăliei: bombardamentele aeriene. Fără preget, Churchill a luat poziție:

„...Nu ne vom înclina și nu vom greși. Vom merge pînă la capăt...Ne vom lupta pe țărîmuri, ne vom lupta pe cîmpuri și pe străzi, ne vom lupta pe dealuri. Nu ne vom preda niciodată. Și chiar dacă s-ar întîmpla, ceea ce nu cred nici o clipă, ca insula asta în întregime sau în mare parte să fie redusă la sclavie și condamnată la foamete, atunci Imperiul nostru (Săgetător) de dincolo de mări ar continua lupta...”

Cu o sinceritate tipică pentru un Săgetător-Leu, Churchill nu-și menaja cuvintele. Pregătea Anglia pentru calvar, dar în același timp o și dinamiza pentru luptă, cataliza moralul întregii națiuni. După fiecare bombardament, vizita populația; pretutindeni, pe urmele lui, încuraja inițiativele, sîrmea entuziasmul. Acest bărbat de șaizeci și cinci de ani se dăruia cu totul, inspecta toate fronturile, mergea pînă în deșertul Egiptului ca să se informeze despre situația militară și avea o activitate diplomatică fără preget între Washington și Moscova. Peste tot, cu Havana și semnul V, însemnele sale, infuza un optimism jupiterian de nezdruccinat: Anglia nu putea decît să cîștige războiul.

O dată răboiul cîștigat, spera să continue. Dar nu mai era omul momentului; fusese menit pentru marile acțiuni în depărtare; cariera sa de Săgetător se desfășurase în afara Marii-Britanii, în expediții de reporter, în evadări de șef militar și ca ministru imperial care confunda în mod orgolios națiunea cu universul. Anglia postbelică avea nevoie de conducători mai specializați în politica interioară și în nenumăratele probleme pe care le punea aceasta. Nu mai era dimensiunea lui.

Dar putea să se întoarcă spre sine, deoarece acest titan-Atlas purta o întreagă lume interioară. Amploarea asta de Săgetător și jupiteriană o vom prezenta în încheiere, exhaustiv, prin cuvintele reporterului american Knickerbocker:

¹ Armand Gatti și Pierre Joffroy, *La vie de Churchill*, p. 82, Ed. du Seuil.

„Grosso modo, și în ordinea importanței, principalele motive de interes ale lui Churchill sînt Anglia, războiul, marina regală, familia, trecutul, prezentul, viitorul, puterea, politica, limba engleză, elocvența, a scrie istoria, a o face, jurnalismul, lectura, popoarele de limbă engleză, mîncarea bună, vinurile bune, țigările bune, poporul francez, toate celelalte popoare, conversația, binele care se spune despre el, răul care se spune tot despre el, ceremoniile, pictura, așezarea cărămizilor, nația, echitația, jocul de cărți, pălăriile lui, pantofii lui, hainele lui și, desigur, sîngerosul motan ordinar: Hitler.”

WALT DISNEY

În tema nașterii lui Walt Disney (Chicago, 5 decembrie 1901, ora 0.30), șase planete se învecinează cu Fundul-Cerului: patru în Capricorn (Marte, Saturn, Jupiter, Venus), două în Săgetător (conjuncție strînsă Uranus-Soare). Aglomerarea din Capricorn are desigur un rol în surprinzătoarea carieră a creatorului lui Mickey Mouse, plecat de la o cabană și de la o datorie de 500 de dolari ca să ajungă, împreună cu fratele său Roy, în fruntea unei întreprinderi de o mie de salariați în somptuoasele studiouri de la Burbank. Ambiția, încrîncenarea Capricornului au avut rolul lor în opera asta, rod atît al unei munci încăpăținate, cît și, dacă nu mai mult, al simțului artistic.

Conjuncția reprezentativă pentru voința de creație (Uranus-Soare în Săgetător) este asociată Casei a III-a, sector ceresc în mod tradițional consacrat fraților, surorilor, colaboratorilor direcți, precum și producțiilor spiritului. Frații Disney și-au pus efectiv averea în comun și acestei colaborări îi datorăm noi acum încîntătoare capodopere. Aspectul Săgetător al producției Disney, manifestat indirect în pățaniile lui Donald Războiul sau în neroziile lui Dingo, apare evident în seria *Aventura vieții adevărate* și în *Oameni și locuri. Deșertul viu*, primul mare film documentar, subliniază pătîmirea vieții, fidelă principiilor de luptă, de tenacitate și de invenție într-o țară care s-ar fi crezut moartă de inaniție. În *Marea Preerie* o cameră de luat vederi indiscretă merge de la girafă la rinocer, de la leu la struț. Seria *Aventura vieții adevărate* constituie o enciclopedie în imagini a diferitelor specii animale. Dar Disney o extinde la om, la întreaga natură, avid, pare-se, de a surprinde lumea pe viu în ungherele ei cele mai ascunse, în luminile ei cele mai firave.

Disney exprimă și prin desene animate interesul său pentru animale. S-ar putea stabili ușor o paralelă între el și Kipling; amîndoi, inspirați în Săgetător, au creat tipuri de animale vorbitoare foarte îndepărtate de animalele mașini ale lui Descartes; amîndoi abundă în impresionism și urmăresc viața în metamorfozele ei.

Într-un festival Disney, copilul regăsește universul familiar al gîndirii sale magice. Adultul însă nu apreciază numai gagul și caricatura; armoniile dintre sunet, imagine și mișcare (*Phantasia*) și împletirile dintre planurile real și imaginar (*Concertul de jazz*) cîștigă favorurile marelui public.

Disney ne transmite mesajul Săgetătorului spărgînd frontierele vizibilului și invizibilului. Vîntor de imagini, tehnician al destinului și-a pus geniul în slujba miraculosului, însoțitor al vieții, universal și inepuizabil ca și ea. Asociat cu viața, miraculosul este general accesibil. Disney ne asigură că așa este și o

dovedește prin crearea unui Disneyland: pe o sută de hectare de pământ de pe această planetă renumită pentru realitățile ei sordide, a prins rădăcină un univers fantastic și fermecător.

KIRK DOUGLAS

Pentru a-l regăsi pe Kirk Douglas Săgetător (Amsterdam/New York, 9 decembrie 1916: conjuncție Soare-Mercur în semn în trigon cu Jupiter), nimic nu e mai potrivit decât portretul neretușat pe care-l datorăm lui Roger Boussinot, în *Enciclopedia Cinematografului*:

„Încearcă periodic să joace în comedii și eșuează de fiecare dată, pentru că la el umorul este doar o componentă minoră a voinței de a fi el însuși și de a fi liber. Voință care, în lumea modernă, nu poate fi decât izvor de tragedie: Kirk Douglas pledează pentru independența lucidă, dar și pentru dragoste și sănătate mintală (*Povestea a trei iubiri, Șapte zile în mai...*) confruntate cu dorința de nereprimat de „a-și dovedi” sieși autenticitatea și întotdeauna conchide cu posibilitatea de a rezolva conflictul fără a ceda nimic esențial (o excepție: *Van Gogh*, de altfel remarcabilă). Jocul său, în același timp sălbatic și optimist, nu este decât expresia firii sale profunde, înverșunate în muncă, trăind momente de euforie, dar capabile de hotărâri de nezdruccinat, ca și de furii teribile. Ajunge la apologia individualismului integral (*Lonely are the Brave*) care, succedind sublimei sale interpretări din *Spartacus*, face din el unul dintre personajele cele mai simpatice de la Hollywood, capabil de „compoziții” strivoare ca și de cea mai minunată nonșalanță din registrul său specific, aceea din *Omul fără stea* și din *A fost un escroc...*”

Ora natală a lui Kirk Douglas este necunoscută; fără îndoială că ar fi revelat o caracteristică marțiană însoțind stilul musculos al artei sale dăltuite, tăiate în metal, personajul acesta cu dinții încheștiți prefîndu-se pentru versiunea modernă a unui poem epic. Prin aceasta se alătură Săgetătorilor care, prin statura, alura, distincția sau mîndria lor, sînt marii seniori ai scenei ori ai ecranului: Lucien Guitry, Raimu, Paul Meurisse, Curd Jürgens, Frank Sinatra...

JANE FONDA

Săgetătorul, unde se află Soarele natal în aspect cu Marte la Jane Fonda (New York, 21 decembrie 1937), n-o evocă în mod special pe actrița „sexy”, voioasă și emoționantă pe ecran, pe care ne-o dezvăluie cinematograful, ci, dimpotrivă, relevă perfect figura de amazoană pe scena politică americană, vedeta care participă cu pasiune la tot felul de campanii: drepturi civice ale indienilor, eliberarea Angelei Davis, condamnarea războiului din Vietnam..., unde socotește că poate să atragă atenția asupra inechităților prin greutatea conștiinței ei.

RUDYARD KIPLING

Cerul lui Rudyard Kipling, născut pe 30 decembrie 1865 la Bombay, semnalează o aglomerație planetară în jurul solstițiului de iarnă: conjuncție Soare-Jupiter în Capricorn și o triplă prezență a planetelor rapide Mercur-Marte-

Venus în semnul Săgetătorului. Prima constelație în opoziție cu Uranus ca aspect major) definește rigoarea imperialistă a lui Rudyard Kipling, scriitor doctrinar din Regatul-Unit. Lumea își va mai aminti mult timp de *Kim*, *Mowgli*, *Rikki-Tikki-Tavi*, mica mangustă, și de *Bandar-Log*; aceste personaje au suficientă realitate și feerie ca să treacă proba timpului. Dar ce va rămîne din scriitorul „ultra” care exalta sistemul Armată, Marină, Serviciu Civil pentru o Anglie, Regină a Mărilor comerciale și de război? Și din proprietatea națională obiect de atîta mîndrie „...*Deși nu există un val printre valurile-i/Care să n-acopere-un mort englez!*...” (Cele șapte mări.)

Poeemele epice fremătînd de patriotism, de cocarde și de toboșari vor interesa posteritatea mai puțin decât povestirile lui Kipling Săgetătorul.

Între Mercur și Venus, Marte, ocupant în afinitate cu natura semnului (calitate Foc), dezvăluie omul îndrăzneț, jucătorul, individualistul cu fațete schimbătoare. Conjuncția Mercur-Marte în semnul marilor nomazi face din el un reporter desăvîrșit, cronicar talentat al Indiei misterioase și al țărilor îndepărtate pe care profesia sa îl face să le viziteze. Cunoaște îndeaproape aventura, mergînd, alături de soldat, de marinar, de vagabond sau copil sălbatic. Kipling, om de acțiune, probează lumea pe toate drumurile ei, pe toate continentele: călător înnăscut, vizitează India, Japonia, America, Australia, Noua Zeelandă, Africa de Sud. Dorința lui de a face experiențe noi, o instabilitate dirijată, nu se mulțumește cu investigarea superficială a scoarței terestre. Varietatea tipurilor umane îi ațîță, de asemenea, curiozitatea. Datorită peregrinărilor sale prin diferitele clase sociale și rasiale, excelează într-un fel de psihologie behavioristă, dezvăluind un caracter printr-o succesiune, pur și simplu, de atitudini. Această obiectivitate laconică îl determină să identifice individul după piele, costum, rang, mediu și, adesea, funcție socială. Astfel, nu trebuie să surprindă pe nimeni că *Mowgli*, fiu de om, se află pe picior de egalitate cu puiul celorlalte viețuitoare din junglă: „*Avem același singe, tu și eu*” (Cartea Junglei). Oamenii nu au nimic de invidiat la animale, fiind, ca și ele, plămădiți din carne și supuși legilor fundamentale ale vieții; se deosebesc însă de ele prin poziția verticală, astfel că *Mowgli* își va părăsi prietenii — Akela, lupul, Baloo, ursul, Bagheera, pantera, Kaa, șarpele — așa cum albul trebuie să se despartă de indigen, aristocrația, în optica aceasta, fiind o chestiune de pigmentație.

Kipling, rasist, cere membrilor clanului să se unească într-o prietenie fără rezervă (prietenie masculină: Venus-Marte în Săgetător) împotriva impurului, străinului, inamicului sau omului de culoare.

Vedem în asta un efect al Săgetătorului „tip muscular, corporal activ” mai apropiat de originile sale (simbol animal) decât de destinele sale (țintă cosmică a omului). Centaur naturalist, Kipling e sigur de forța sa, stăpîn pe orgoliul său; Centaur poet, pleacă o ureche atentă la zgomotele anotimpurilor, la murmurele pădurilor, precum și la suflul vapoarelor și căilor ferate: „*Locomotiva, după mașinăria maritimă, este lucrul cel mai sensibil pe care l-a fabricat vreodată omul.*” Morala lui este o apologie a virilității (Căpitani curajoși, Trei soldați), un îndemn la eroism profesional (Acțiuni și reacțiuni, O flotă în acțiune, Muncă zilnică), sau o simplă invitație la călătorie. Fieca-

re trebuie să atingă punctul optim al posibilităților sale, să țințească dincolo cu toate resursele energetice ale ființei sale, în fine, și mai ales, să înfrunte cu dezinvoltură și bravură existența, înțeleasă ca o aventură minunată.

DOAMNA DE MAINTENON

Născută la Niort, pe 27 noiembrie 1635, Françoise d'Aubigné poartă pecetea Săgetătorului: Soarele și Venus formează o strălucită conjuncție cu Saturn la intrarea în Capricorn.

Sînt ușor de recunoscut la ea trăsăturile dominante ale Săgetătorului ciclotimic:

Grija de integrare în mediul onoarei și al reputației: „...Am văzut de toate, dar întotdeauna în așa fel încît să-mi construiesc o reputație ireproșabilă. Afecțiunea care mi se purta era mai curînd o prietenie generală, o prietenie din stimă, decît dragoste. Nu voiam să fiu iubită în mod special de nimeni, oricine ar fi fost; voiam să fiu a tuturor, să fac ca numele meu să fie rostit cu admirație și cu respect, să joc un personaj frumos și mai ales să fiu aprobată de oamenii de bine: acesta era idealul meu... Nu există nimic ce nu aș fi fost capabilă să fac sau să sufăr pentru ca să se vorbească de bine despre mine. Mă constrîngeam mult; dar asta nu mă costa deloc, numai să am o bună reputație: era nebunia mea. Nu mă sinchiseam de bogăție: eram înălțată cu mult mai presus de interes; dar voiam onoare.

Grija pentru onorabilitate nu poate fi despărțită de simțul moral, chiar și de gustul vieții care se confunda, la ea, cu religia. Va rămîne credincioasă axiomei că *nimic nu e mai abil decît o conduită ireproșabilă*; va avea abilitatea supremă de a pleda cauza virtuții și a religiei pe lângă regele Ludovic al XIV-lea, mai mult sau mai puțin culpabilizat de conduita lui amoroasă.

Căsătoriei încheiate cu monarhul ea îi aduce alte valori de Săgetător: blîndețea vieții de familie, încrederea, liniștea împăciuitoare, o fericire burgheză; această femeie matură îi dăruiește regalului ei soț calmul acela în care suflutele se destind, o anume înțelepciune...

Cu grandoarea jupiteriană a semnelui, Doamna de Maintenon, adevărată „mamă a Bisericii”, nu are poate distincții, averi, o casă; dar este tratată de rege cu același respect ca și o regină recunoscută, iar anturajul nu o abordează decît cu o deferență plină de stimă. Cu ajutorul devoțiunii, ea va impune, în ciuda atitudinii sale șterse. Desigur, nu are deloc pasiunea guvernării unui regat — și nici nu ar fi posibil, cu un asemenea monarh —, dar îi ajunge să guverneze asupra conștiinței regelui; și, prin asta, se identifică total cu persoana suveranului și cu regatul însuși.

Și tot semnelui jupiterian îi datorează ea acea grandoare înăscută care îi permite să se așeze fără efort la nivelul destinului celui mai înalt.

JEAN MERMOZ

9 decembrie 1901, la ora 1.40, la Aubenton, departamentul Aisne: nașterea lui Jean Mermoz cu prezența lui Mercur și a unei strînse conjuncții Soare-Uranus în Săgetător, în Casa a III-a, Gemenii culminînd.

Toate simbolurile sînt reunite la acest erou al aviației, al cărui izbitor portret de Săgetător l-a trasat biograful lui, Joseph Kessel¹.

Pasiunea pentru călătorii la această pasăre migratoare devine setea de spații vaste, nostalgia nemărginirii:

„Să văd America de Sud, să dau din nou o raită prin Siria, să arunc o privire în Persia, să pun piciorul în Indii sau în China, și asta mi-ar fi suficient.”

Foarte curînd, tînărul aviator se răzgîndește:

„Să pleci de unde vrei, cînd vrei, și să ajungi unde vrei, cînd vrei.”

Mermoz dobîndește repede această concepție asupra meseriei sale deoa-rece, încă de la primele zboruri, vastele orizonturi, marea aventură îi devin mai indispensabile decît pîinea cea de toate zilele.

Prima sa misiune îl poartă în deșertul Palmyrei. Cînd ajunge acolo, are o revelație: nemărginirea nisipurilor, a mării, a pădurilor, a palmierilor... va păstra această mistică orbire întreaga viață:

„Mi-e dor de bled”,

va spune, departe de deșertul care, numai pentru că există, îi dă simțul divinității. Acolo, se dedică zilnic unor exerciții de atlet: aleargă, aruncă greutăți și călărește. „Zboară și în ajutorul răniților, al celor cu febră, al mutilaților, pentru care îngrijirile medicale rapide sînt o chestiune de viață sau de moarte; ce miracol pentru ei să-l vadă sosind pe acest mesager al sănătății, al speranței, cu avionul său sclipitor. Mermoz a devenit un brancardier înaripat. Porecla ce i s-a dat, „Guynemer de pace”, răspunde sensului pacific al zodiei.

Nu regăsim oare și centaurul cu săgeata ascendentă în propriile sale declarații?

„Simt o teribilă dificultate să cobor din nou pe pămînt.

N-am nimic de dorit. Îmi urmez, fără preget, calea, care mi-apare ca o linie dreaptă, impecabilă, de la care n-aș vrea pentru nimic în lume să mă abat.”

Căci numai în văzduh întîlnește pacea; într-un soi de stare de „somnambulism aerian” se află cel mai aproape de fericire. E o adevărată identificare cu săgeata centaurului, o prefigurare a omului-rachetă. Sensibilitatea, imaginația, întreaga sa fire, declară Kessel, tindeau spre liniile infinitului. „Mermoz era născut pentru căutarea inaccesibilului. Pămîntul și bunurile lui nu erau în măsură să-l satisfacă. Îl fascina o chemare mai exigentă. După ce și-a atins scopul propus drept definitiv, îl depășește imediat ca să meargă spre altă licărire, alt reflex, mai departe, mai sus. Obiectul real al acestei înverșunări, și care îi scapă, este însăși mișcarea de ascensiune, urcușul fără sfîrșit.”

Pînă la urmă trebuia să concretizeze simbolismul săgeții centaurului care leagă un punct de altul, creînd linii aeriene noi. El, primul, trebuia să inau-

¹ J. Kessel, *Jean Mermoz*, N.R.F.

gureze serviciul poștal (Casa a III-a și Gemeni) Dajar-Natal, legînd, pe deasupra Atlanticului, Africa și America de Sud.

Mermoz avea să dispară, înghițit de valuri, la 6 decembrie 1936. Acest mare centaur avea toate calitățile rasei lui zodiacale: demnitatea, mîndria, simțul grandoarei, mărinimia... A fost regretat unanim.

RAINER-MARIA RILKE

Rainer-Maria Rilke s-a născut în Praga, la 4 decembrie 1875. Soare în Săgetător, Luna, Marte și Saturn în Vărsător, Venus în trigon cu Neptun, tema natală a lui Rilke este cea a unei făpturi atrase neconștient de orizonturile îndepărtate, de miraculos, de inesizabil. Destinată de familie carierei militare, a petrecut la Colegiul Cadeților ani plini de greutate. La cincisprezece ani, a părăsit Colegiul, și-a urmat studiile la Praga, München, Berlin, a publicat prima culegere de versuri la nouăsprezece ani și de atunci nu a mai încetat să scrie și să

*„Privească departe prin țări
Pînă la hotarele cerului...”*

Georges Grappe, în prefața la *Scrisori către Rodin* explică astfel „nostalgia” lui Rilke: „O nevoie imperioasă de a vizita țări noi... îl atrăgea deodată, aproape lipsit de bani, pe drumuri, și nu se poate înțelege prin ce miracol putea, lipsit de orice funcție regulată, izolat, sărac, să poposească rînd pe rînd în Germania, în Italia, în Austria... Oricît de greu ar fi fost drumul, oricît de aspre ar fi fost pentru picioare — și pentru suflet — aceste lungi pelerinaje pe care arzătoarea lui imaginație îl încita să le întreprindă spre orașele pe care datorită unor poeți sau istorici, le-a îndrăgit dinainte, drept locurile cele mai emoționante din lume, nu contenea să efectueze aceste călătorii care aveau să i le dezvăluie.”

Așa cum Rilke va spune despre eroul său Malte, tînărul danez exilat la Paris: „Era vremea cînd a început să se simtă a fi și el ceva în univers...” Ardorii plecării îi urma uneori tristețea înstrăinării: „Și nu ai nimic și pe nimeni, și călătorești prin lume cu geamantanul și o ladă de cărți.”

Ieșirea din limitele impuse de condiția umană, de rasă, de patrie, spre a participa la o viață mai vastă, această aspirație a Săgetătorului s-a exprimat în actele și în opera poetului: „Sîntem albinele universului. Culegem nebu-nește mierea vizibilului pentru a o îngămădi în marele stup de aur al invizibilului.” În schimb, i s-a deschis tezaurul simbolurilor: cele ale Săgetătorului mișună în scrierile lui, începînd cu *Cîntecul de dragoste și moarte al stegarului Hristof Rilke*: „Călărind, călărind, călărind, ziua, noptea, ziua.”¹ Tema călărețului o va relua mai tîrziu într-un poem din *Din cartea imaginilor*:

*„Aș urea să fiu unul din acei
ce trec prin noapte cu sălbateci cai,*

¹ Rainer Maria Rilke, *Poeze*, trad. de Mircea Vulcănescu, București, Paideia, 1991, p. 9 (n.t.).

*cu facile-asemeni unui păr bălai
ce filfite în vîntul goanei lor.”¹*

Copacul înfigîndu-și rădăcinile în pămînt pentru a-și ridica ramurile spre cer îi amintește Săgetătorului propria sa aspirație de a îmbina visul cu realitatea, spiritul cu materia: „Or, un copac a urcat, pur elan al său însuși.”

Spațiul, pe care îl va străbate săgeata Săgetătorului, trăsătură de unire între călărețul reținut de sol și imensitatea dorinței lui, este pentru Rilke un cuvînt plin de magie:

*„...Azvîrle din brațele-ți golul
Către spațiile ce respirăm; poate că păsări
văzduhul mai larg îl simt, în zbor mai intim.”²
(Întîia elegie).*

În *Sonete către Orfeu*, reia tema:

*„Prietene tăcut, în depărtare
simți suflul tău văzduhul că-l dilată.”³*

Simbolul săgeții se regăsește în *Întîia elegie*:

*„...Nu este timpul, ca iubind,
de lucrul iubit să fim liberi, să-l înfruntăm tremurînd,
cum săgeata coarda o-nfruntă, ca-n salt adunată
să fie mai mult ca ea însăși.”⁴*

Îngerul, făptură supranaturală, mesager al divinității, reprezintă, în valoarea Săgetătorului, transmutația cărnii în spirit. Rilke a reluat de multe ori acest simbol.

În *Întîia elegie*:

*„Cine, dac-aș striga, m-ar auzi, din cetele
îngerilor? și chiar dacă unul m-ar lua
deodată pe inima lui: aș pieri înaintea
prezenței prea tari.
...Cumplit e orișice înger.”⁵*

În *A doua elegie*:

*„...Unde sînt vremurile
lui Tobie, cînd unul din cei mai strălucitori stătea
în pragul ușii rustice,
puțin travestit, cum se cuvine la drum,
și nu așa de cumplit.”⁶*

¹ Rainer Maria Rilke, *Versuri*, trad. de Maria Banuș, București, Editura pentru literatură universală, 1966, p. 111 (n.t.).

² *Ibidem*, p. 212. (n.t.).

³ *Idem*, traducere de N. Argintescu-Amza, p. 312. (n.t.).

⁴ *Ibidem*, p. 214. (n.t.).

⁵ *Idem*, trad. de Maria Banuș, p. 211 (n.t.).

⁶ *Idem*, trad. de Al. Philippide, op. cit., p. 217. (n.t.).

Rilke explica, în *Scrisoare către un prieten*, în 1925: „Îngerul din Elegii este ființa în care transformarea vizibilului în invizibil, la care aspirăm, se dezvăluie gata împlinită... Este făptura care mărturisește că invizibilul e un grad mai înalt al realității... Și această misiune e ceea ce ni-l face „cumplit“, — nouă care sîntem în același timp amanții și transformatorii...”

Sentimentul religios al lui Rilke, Săgetător nuanțat de independență de către Vărsător, de misticism de către Neptun, nu adera la nici o ortodoxie:

„...cei ce te află, te leagă pe tine
de chip și de gest.
Eu însă vreau să te pot pricepe,
cum te pricepe și glia,
cînd pîrguirea-mi începe,
împărăția-ți.
e-n pîrg.”¹

După Edmond Jaloux: „Rilke păstra o atitudine de călugăr aproape mistice în fața acelei prelungiri a tuturor lucrurilor pe care o numea Dumnezeu... Pentru Rilke, orice lucru creat era primul semn al unei lungi serii de simboluri sau de evenimente, care trebuiau să ajungă la Dumnezeu.

Pelerin, profet, nedorind altceva decît acea rază de eternitate care este țelul suprem al vieții creatoare, Rainer-Maria Rilke a fost, prin Săgetător, un ales pe care îl cheamă largul.

ALEKSANDR SOLJENIȚIN

La nașterea marelui scriitor disident rus, pe 11 decembrie 1918, la Kislovodst, în Caucaz, predomină o conjuncție Soare-Venus în semn, legată de Lună în Pești, cele două puncte fiind în aspect cu Jupiter în Rac.

Acest triunghi astral simbolizează legătura profundă dintre proscierea unui fost deportat în infernul lagărelor din Siberia — *la epoca în care eram doar un număr format din patru cifre* —, experiența sa personală de Pești și forța rădăcinilor materne care îl leagă adînc de vocea poporului său și de tradiția rusă, sursa de inspirație a Racului, și mesajul său de Săgetător, revolta indignată a unei conștiințe îndrăgostite de libertate și purtătoare de credință.

În înalta idee pe care și-o face despre scris, Soljenițin se simte a fi vocea celor pe care călușul îi împiedică să vorbească și care au atîtea lucruri de spus lumii întregi. Opera sa curajoasă, de spirit liber, interoghează, ca o ființă sensibilă și morală, un regim cufundat în tragedie, iar adevărata lui statură este de a se afla, prin forța lucrurilor, în centrul dezbaterii pentru respectarea drepturilor omului. Dar imediat persoana lui se retrage în spatele interesului general, cauza sa asociindu-se strîns cu elevația sentimentului demnității umane. În fața deșertului moral al societății existente, ca și a intoleranței dogmei oficiale a unui partid, pe cît de plat, pe atît de limitat, care degradează și mutilează individul, vocea aceasta pură, puternică, ce se înalță spre a face auzit un

¹ Rainer Maria Rilke, op. cit., trad. de Maria Banș, p. 82 (n.t.).

adevăr cumplit, intonează restaurarea unui patrimoniu spiritual, revenind la toată bogăția unei moșteniri umane, restituind lui Dumnezeu locul cuvenit pentru reconstruirea sistemului de valori în care binele să fie în inima unei lumi ce și-a regăsit sufletul.

Cavaler astral lovind cu pintenii și întinzîndu-și arcul, acest Săgetător, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură din 1970, este în cele din urmă profetul unui ideal care eliberează o speranță purtătoare de viitor.

ROBERT SURCOUF

Celebrul corsar s-a născut în Saint-Malo, la 12 decembrie 1773, cu Soarele în conjuncție cu Marte și cu Luna în Săgetător.

Surcouf este socotit adevăratul tip al corsarului francez, sincer, brusc, impulsiv, deși generos, serviabil și bun, și de un curaj neclintit. Putem ușor recunoaște în el caracteristicile zodiei, aliate cu o valoare marțiană.

Își petrece viața pe mări, în călătorii nesfîrșite, vîînd navele englezești. Nu împlinise nici treisprezece ani cînd tatăl lui îl plasează pe bordul unei mici ambarcațiuni costiere. Nu se mulțumește mult timp cu navigația aceasta de-a lungul uscatului și se îmbarcă pentru Indii. Călătorie dificilă în cursul căreia tîînrul voluntar își face datoria cu atîta zel și îndrăzneală încît, la șaptesprezece ani, devine locotenent.

Cîțiva ani mai tîrziu, ia comanda unei corăbii de corsari, *L'Emilie*, care transportă un echipaj de 30 de oameni și 4 tunuri. Atunci începe seria capturilor răsunătoare; se instalează pe bricul-pilot *Le Cartier* pe care l-a capturat și se face stăpîn pe *La Diana* care numără 150 de mateloți și 26 de tunuri. Revenit pe mare cu *La Clarisse*, avîînd 140 de oameni la bord și 14 tunuri, nu contenește cu capturarea navelor inamice și se dedă unor vîîntori periculoase, făcîîndu-se stăpîn pe *Kent* cu ai lui 400 de oameni și 38 de tunuri...

Cîînd Napoleon îi propune gradul de căpitan, refuză categoric, preferîînd să-și păstreze independența. Va echipa chiar el nave-corsar care, pînă la Restaurare, vor vîîna vasele engleze.

HENRI DE TOULOUSE-LAUTREC

Cel mai Săgetător dintre pictorii moderni este fără îndoială Toulouse-Lautrec care, născut la Albi, pe 24 noiembrie 1864, ora 6, prezintă o triplă conjuncție Soare-Jupiter-Mercur în semn și în opoziție față de Marte, stăpîn al Ascendentului care începe în Scorpion.

Problema, drama acestui pictor, dar și pîîrghia geniului său, este descifrată psihologic de caracteristicile Săgetătorului, cheie care nu i-a scăpat lui René Huyghe¹. Toulouse-Lautrec, spune el, și-ar fi putut astîîmpăra instinctele ereditare și, în special, cele ale unui tată care a fost „un anacronic centaur aristocrat, un apărător întîîrziat al tradițiilor vîîntorii cu șoimi, o personalitate insolentă, disprețuitoare“, și le-ar fi exprimat în vremea noastră „prin pasiunea înversunată pentru cal, pentru vîîntoare, pentru efortul fizic, pentru o originalitate violentă și provocatoare“. Dar opoziția lui Marte sfarmă toate speranțele

¹ René Huyghe, op. cit., pp. 260 și urm.

fizice ale acestui centaur: la paisprezece și la cincisprezece ani, Toulouse-Lautrec își fracturează ambele picioare; aceste accidente îl vor lăsa pentru totdeauna infirm și diform, torsul său sprijinindu-se pe două picioare scurte și debile. Reacție tipică: în loc să plîngă, își accentuează mai degrabă disgrația, parcă spre a descuraja anticipat orice compasiune; va încerca întotdeauna să se comporte ca un om normal.

Iată cazul unei activități refulate, declară Huyghe, „al unei activități nerăbdătoare să se desfășoare, să se consume. Grafismul mîinii — intactă — va deveni refugiul acestei impetuoșități lipsite de derivatele așteptate (...). Cu degetele pe creion ca pe o armă, Toulouse-Lautrec zgîrie, străpunge hîrtia, o trasează cu elanuri infailibile, asemeni unui virtuoz năvalnic; iar prin linia lui tăioasă, ascuțită, instantanee, el face să treacă nerăbdarea mîinii fremătătoare.

Acest caracter pe care îl imprimă execuției sale și care se recunoaște ușor după trăsătura penelului grăbit, regulat, lovind (...), se definește și prin subiectele sale preferate, acelea pe care, printr-o opțiune irezistibilă, le reprezintă neobosit. În viață, ca să se consume, îi rămîn alcoolul și senzualitatea, nopțile pasionate. Dar toate celelalte activități îi sînt refuzate; le va trăi așadar prin imagini, prin acele imagini pe care le creează.

Din adolescență, în caietele sale de schițe, el studiază caii ce se ridică în două picioare, atelajele trepidante care trec pe promenada Englezilor de la Nisa. Apoi, cînd se dedică vieții de noapte a Parisului (Scorpion), ca o insectă care-și arde aripile la flacăra lămpii, adoră dansul, acrobații, ciroul, unde regăsește caii mînați de pocnetele biciului, precum și costumul împodobit cu paiete al dansatoarelor...

Nu e oare revelator că acest semi-olog nu visează decît cai, călăreți, dansatoare, picioare? Și ce musculatură precisă și contractată le trasează! Iar cînd abandonează marile compoziții despre dansul la Moulin de la Galette și la Moulin-Rouge, cînd părăsește lumea teatrului, a music-hall-ului, a ciroului și a balurilor, se pasionează de viața sportivă. Îl vedem urmărind antrenamentul campionilor pe velodromul Buffalo; este printre primii care s-au interesat de ciclism și face schițe, inedite, reînviind acea lume în litografii și afișe.

Călătorile, cel puțin, nu îi sînt interzise; le adoră, și le organizează întotdeauna cu o notă personală. „Ca să se ducă la Bordeaux, se îmbarcă în fiecare an la Le Havre pe cargouri care coboară spre Africa. Într-o zi, din admirație pentru o pasageră, ajunge pînă la Lisabona, de unde revine prin Toledo, descoperind în El Greco (un Săgetător probabil) pictorul care îl impresionează cel mai mult, alături de Cranach și japonezi.”¹

Acesta e aspectul general pe care îl îmbracă dinamismul Săgetătorului la Toulouse-Lautrec. E de la sine înțeles că pictorul și opera sa depășesc acest cadru. Ar fi multe de spus, de exemplu, despre ceea ce îl leagă de Scorpion (Ascendent): trăsătura de creion care despoaie o față și îi smulge tainele, atracția lui pentru lumea prostituției..., dar credem că, prin faptul că ne-am ocupat de Toulouse-Lautrec Săgetătorul, am degajat virtutea principală a omului.

¹ Jacques Lassaingne, *Dictionnaire de la peinture moderne*, Fernand Hazan.

CAPRICORNUL

21 decembrie — 19 ianuarie

FIINȚA

Scadențele îndepărtate / 432

Deus-Satanus spre epoca de aur / 436

Marile ambiții / 439

Friguroșii respectabili / 447

Tipuri mixte de nativi din zodia Capricornului / 450

APARENȚA

Capricornul și alte semne zodiacale / 452

Frica de iubire / 453

Chilia călugărului / 457

EXISTENȚA

Mic dicționar de personalități din zodia Capricornului / 459

Ființa

SIMBOLICĂ

Scadențele îndepărtate

În fiecare an, când în perioada cuprinsă între 21 decembrie și 19 ianuarie, Soarele parcurge cel de-al zecelea semn zodiacal, Capricornul, intrăm în prima fază a iernii.

Să eliminăm de la bun început falsele valori: constelația *Capricornului* în afara semnului zodiacal, frumoasa stea *Vega* din Liră... Pentru noi, Capricornul este porțiunea din zodiac, cuprinsă între 270° și 300°, care pornește de la solstițiul de iarnă, punct în care Soarele se află în partea de jos a traiectoriei sale (maximum de dedinație), spre a cuprinde cele treizeci de grade care merg de la acest solstițiu în direcția echinocțiului de primăvară, ultimul cvadrant zodiacal.

O dată cu solstițiul Capricornului, avem un punct culminant în ciclul anual: noaptea cea mai lungă se întâlnește cu ziua cea mai scurtă. Dacă solstițiul din Rac, cu șase luni înainte, marchează amiaza anului și triumful luminii, sărbătorite în exuberanța dansurilor de Sinziene, cel al Capricornului simbolizează miezul de noapte al anului cufundat în întuneric, miezul de noapte al Crăciunului, când soarele își reia mersul spre renaștere, spre lumina interioară.

Desigur, în luna Capricornului, totul, în natură, se află sub semnul nopții și al frigului. E momentul repausului; pământul pare să se reculeagă și să mediteze ca să pregătească reînnoirea vitală din primăvara viitoare. Totul e despuat, scorjit, golit de orice energie, condamnat la tăcere... Copacii nu mai sînt decît niște schelete negre: ca și plantele, nu mai manifestă nici un fel de activitate vitală: nici vegetație, nici asimilație clorofiliană, nici reproducere; schimburile nutritive sînt încetinite la maximum. Insectele, majoritatea în stare larvară, stau îngrămădite în adînci tuneluri subterane, în crăpăturile din scoarțele copacilor sau sub frunzele moarte. Animalele care hibernează dorm, ascunse în bîrloguri; celelalte fiare sălbatice trăiesc în ritmuri încetinite. Cît de spre oameni, încă aproape de natură, ei nu se mai agită zgomotos; fiecare tace, se închide cu ai săi, se reculege, se odihnește în timpul lungilor nopți de iarnă... Capricornul, analog pământului uscat și înghețat de ianuarie, închipuie iama în toată severa sa grandoare saturniană.

Proces de introversie, mecanisme de autoapărare, regim de economie vitală, concentrație, despuere... iată, sub aspectul spectacolului exterior, ceea ce este Capricornul în stare pură. Dar mai există și, în interior, un drum mai activ și constructiv al semnului. Acesta e reprezentat de muncile iernii: sub scoarța groasă și dură care îl acoperă, grăunțele ascuns în sol se pregătesc să

germineze. E începutul unui proces natural; pământul acesta, negru ca noaptea din care se ivesc lucrurile, amorsează o lentă maturație fără strălucire în vederea unei victorii încă departe de a fi atinsă. Capricornul mai este deci și semnul lucrurilor cu scadență îndepărtată, obținute din greu, ca și cel al ultimelor descoperiri.

Este reprezentat de o capră sau un animal fabulos, pe jumătate țap, pe jumătate delfin, un soi de himeră cu trup de capră și coadă de pește. Nu-i de mirare că imaginea capricorniană s-a cristalizat asupra acestui patruped cățărător, purtat instinctiv spre ascensiunea culmilor! Dacă solstițiul Capricornului este o miază-noapte a anului, adică o rădăcină, o bază, o plecare pe planul principiilor, cel de-al zecelea semn zodiacal are, în ciclul zilei, o replică, prin Casa a X-a al cărei vîrf se află pe locul de culminație a astrilor, Soarele trecînd pe acolo la amiază. Semnul nostru prezintă așadar o dublă valoare: ca *miez-de-noapte ceresc*, se referă la arhitectura, la structura internă a lucrurilor; iar ca *amiaza pămîntească*, este o culme spre care, precum capra, se ridică.

Hieroglifa sa prezintă mai multe variante dintre care cea mai curentă este alcătuită din două bucle prelungite într-o finală ascendentă (capul caprei: amiaza pămîntească) și o finală descendentă (coada peștelui: miezul-de-noapte ceresc). Este un semn destul de contorsionat a cărui mișcare grafică indică limpede ce conține ca introversiune, reculegere, închidere în sine...

Se înfîlesc neîndoios toate gradele, de la negativ la pozitiv, în valorile din Capricorn, fie că este vorba de tensiunea amiezii sau de asceza miezului de noapte. Așa cum precizează Jean Carteret, dacă procesul de concentrare și de reducere la esențial se exercită asupra eului, și nu asupra lumii care ne creează, omul redus la minimum sărăcește în avariții sau mizerie. Dar dacă reducerea se operează în funcție de lume și conduce la maximum de valoare pe spațiul cel mai mic, avem de a face cu diamantul.

Tradiția astrologică atribuie Capricornul cvaternarului Pământului iar în triunghiul zodiacal al acestui element el ocupă primul loc, cel al semnului cardinal. În ciclul anual al împlinirii vegetale, Capricornul reprezintă pământul rece și uscat de ianuarie care primește grăunțele; el poartă virtual toate resursele nutritive pe care le va absorbi acesta pentru a împlini, în întunericul adîncurilor, opera fecundării. La termenul următor, care este cel al Pământului-Fix din Taur, pământul despuat și concentrat din prima zodie a devenit un pământ gras, umed și cald, acoperit de o vegetație verde și parfumată, dăruită virtuții dionisiace a primăverii. În fine, după această materializare a forțelor creatoare, vine Fecioara, Pământ-Mutabil: este vorba de pământul secătuit de Soarele estival, pământul pe care se culcă spicul secerat. De la Capricorn la Fecioară se întinde tot drumul care duce de la semănat la recoltat. Pentru a sesiza esența simbolului, trebuie să se revină neconținut la acest pământ de ianuarie, înghețat, steril, în profunzimile căruia se elaborează lentul și laboriosul proces al vegetației; Capricornul se leagă de *conceperea lucrurilor*, de realizarea operelor de respirație lungă; conceperea anului în raport cu Berbecul care îi marchează nașterea și conceperea vegetației în raport cu recolta din Fecioară pe care o precedă cu nouă luni. Astfel, cele trei semne zodiacale de Pământ sînt foarte diferite; față de Taur, care reprezintă „omul ce trăiește”,

cu a sa conștiință „ce savurează“, și de Fecioară, care întruchipează „omul ce produce“, cu a sa conștiință creatoare, Capricornul simbolizează „omul care se angajează“, cu a sa conștiință edificatoare.

Cu toate acestea știm că, în măsura în care reprezintă amiaza terestră, acest semn zodiacal înseamnă și sosire, destinație, scop. Această valoare dobîndește un sens mai ales prin relația dialectică pe care o întreține cu semnul opus. Se poate spune într-adevăr că Racul este pentru Capricorn ceea ce e mama pentru tată, baza pentru vîrf, leagănul pentru regn, intimul pentru social, suprasensibilul pentru impersonal, pîrîul din vale pentru creasta muntelui, loc predilect al căpriorului. În zodia Racului, viața capătă consistență din învălmășeala originară, iar ființa umană, cufundată în sensibilitatea sa, aparține trupului, legăturilor pămîntești, cercului închis al familiei, mediului local, patriei. În zodia Capricornului, dimpotrivă, viața tinde să dematerializeze; la capătul pelerinajului său pămîntesc, ființa umană caută să se desprindă din încheștarea obstacolelor materiei, să se elibereze din viziunea subiectivă, din viața emoțională, să-și stingă dorința terestră. Într-o mai mică măsură, se mulțumește să se descotorosească de eul intim spre a se afirma liber în carieră, în valorificarea funcției sale sociale; în om, societatea și forțele vieții colective triumfă și instaurează valorile statului. Asistăm la triumful mașinii politice, al sistemului, al organizării statale care încorporează teritorii întinse și mari grupuri rasiale. Sacrificarea celulei individuale luase deja naștere în Capricorn; iar la capătul procesului, Capricornul duce la detașarea de lumea materială și sensibilă, la eliberare în conștiința religioasă.

Ca și în cazul celorlalte semne zodiacale, Capricornului îi corespunde un astru: este vorba, cum era de așteptat, de Saturn. Cînd evocăm acest astru sumbru, vedem imediat apărînd necruțătorul zeu al timpului, moșneag descărmat cu coasa lui implacabilă. Tristă idee a unei forțe tenebroase care răspîndește dezolarea peste această vale a lacrimilor care e planeta noastră, unde domnia lui aduce sterilitate și lipsuri, foamete și pustiiri. Neîndoios că Saturn nu e prea tandru față de cei care simt o complezență narcisiacă pentru interesele lor materiale și afective, deoarece are calitatea de a rupe cordonul ombilical al omului cu mama sa, cu animalitatea, cu legăturile pămîntești... În sfîrșit, este menit să ne facă să acceptăm încercările pe care le reprezintă diferitele crize de creștere, de la desprinderea de sînul mamei pînă la renunțarea cea din urmă a bătrînului, adică o succesiune de detașări, de părăsiri, de sacrificii și despuieri. Și fiecare trebuie să se adapteze la această dură lege a vieții, dacă nu vrea să regreseze spre o atitudine infantilă sinonimă cu inadapatarea, eșecul, încercările, cîtă vreme acceptarea ei afirmă autonomia ființei umane și îi conferă virtuțile vîrstei sale. Dar dacă Saturn ne obligă să îi purtăm crucea prin succesivele sale lovituri de coasă, el ne și eliberează din închiisoarea interioară a pasiunilor, a lanțurilor instinctelor noastre. El închipuie pîrghia cea mai puternică a evoluției noastre; eliberează inteligența din cercul îngust al subiectivității și îi îngăduie să acceadă la viziunea cea mai epurată a realității; în plus, îi permite omului să atingă planul moral și spiritual, de vreme ce detașarea lui duce la etica creștină a depozedării. Dacă i s-a atribuit

metalul cel mai puțin strălucitor, plumbul, oare nu s-a căutat prin asta ca Saturn să-l transforme în aur?

Proba științifică cea mai riguroasă nu contrazice acest simbolism tradițional. Într-adevăr, ancheta statistică a lui Michel Gauquelin a dezvăluit că Saturn a răsărit și a culminat cu o frecvență excepțională, care nu se poate datora întîmplării, la nașterea a 857 de academicieni ai științelor și medicinei, ca și la nașterea a 884 de preoți din aceeași dioceză, în timp ce „fugea“ de aceste două poziții privilegiate la nașterea a 900 de pictori. Retragere din lume, închidere în conștiința de sine sau în cercetare, meditație, acesta este Saturn.

Canoanele tipului saturnian au fost fixate la o față cavernoasă și prelungă, un trup osos, o expresie lividă, caracterul sumbru, amar, solitar și înghețat, înclinat spre neurastenie... Caricatură forțată și adevăr amputat. Aceasta nu-l împiedică pe profan, atunci cînd îl evocă pe poetul „saturnian“, să simtă mai întîi natura malefică a acestuia, fie că este sau nu blestemat, și să pună degetul pe o mare rană: o frustrare afectivă nemîngîiată. Este esența psihologică a lui Saturn care încearcă în străfundurile sale o mare aviditate; aceasta va face din el și un înfometat, un avar, un gelos, un ambițios, un colecționar sau un enciclopedist, în funcție de obiectul tendinței sale dominante. Și mai trebuie să distingă doi timpi psihologici care fac din el două tipuri saturniene opuse. Unii caută toată viața să-și umple vidul frustrației, să obțină satisfacție; sînt fixați pe imaginea a ceea ce le lipsește și marcați de ideea pierderii și a pagubei suferite; își acceptă soarta de abandonați și iau calea *renunțării*. Dar asemenea atitudini nu se exclud una pe alta și compun, ca și ziua cu noaptea, durată.

Se va vedea așadar că această dublă destinație e chiar cea a nativilor din zodia Capricornului. Nu ar trebui să se creadă însă că ei sînt sortiți unui destin rău, unui soi de blestem saturnian. Să le acordăm chiar un privilegiu: acela de a se menține la distanță de lucrurile pămîntești, de a le privi de sus și, în consecință, de a suferi mai puțin decît celelalte tipuri zodiacale.

În ordinea practicii astrologice, valorile Capricornului sînt deci strîns legate de cele ale lui Saturn, iar tendințele zodiei au cu ațît mai multă intensitate, cu cît astrul domină la naștere (dacă este, de pildă, într-un unghi al cerului). La fel se întîmplă și dacă sectorul numit Casa a X-a (carieră, reputație, încununare a eforturilor, reușită) — omologie dintre cea de-a zecea zodie și a zecea Casă — este pus în valoare prin ocuparea de către planete. Astrologul trebuie așadar să ia în considerație în fiecare temă complexul valorilor analoge: Capricorn-Saturn-Casa a X-a.

lată cum se prezintă evantaiul configurațiilor capricorniene simple:

Soarele și Ascendentul în Capricorn: Nici o orientare specială a semnului care se exprimă în stare pură.

Luna în Capricorn: Ea se află în slăbiciune extremă, în exil; instinctul e sărăcit sau constrîns la sublimare socială; sensibilitatea e refuțată, disciplinată sau absentă (Voltaire). Produce femeile politice (Charlotte Corday, Doamna Roland, Doamna Tallien).

Mercur în Capricorn: Face să precumpănească inteligența obiectivă, spiritul logic și o mare putere de judecată; duce la căutarea structurilor, a cauzelor profunde sau a obiectivelor cu bătaie lungă: produce savanți și filozofi

(Kepler, Montesquieu...) și spirite politice (Adenauer, Disraeli, Gladstone, Henric al IV-lea, Talleyrand, Wilson).

Venus în Capricorn: Sensibilitatea e rece în acest caz; tinde să se introvertească, să se disciplineze sau înclină spre tristețea saturniană (Musset, Utrillo, Simone Weil).

Marte în Capricorn: Caracterul e dîr, dur, constructiv, călit în luptele sociale; voința se afirmă în gustul marilor întreprinderi și al acțiunilor cu bătaie lungă (Poincaré, Pasteur, Savonarola).

Jupiter în Capricorn: Ambițiile sociale se afirmă o dată cu pasiunea pentru putere și simțul organizării politice (Frederic cel Mare, Hitler, Marx).

Saturn în Capricorn: Este esența concentrării, a reducerii abstragerii, a despuierii; ambiție cu bătaie lungă sau renunțare (Kant, Doamna de Mainenon, Mallarmé, Péguy, Sfînta Tereza din Lisieux, Talleyrand).

MITOLOGIE

Deus-Satanus spre epoca de aur

Cuvîntul sanscrit corespunzător acestui semn zodiacal este Makara, dar el nu are nici o legătură cu figura sa reprezentativă. Se înrudește de aproape cu amplasarea zodiacală și cu semnificația sa. Ma, adjectiv numeral, înseamnă cinci, iar Kara, cînd mină, cînd latură (într-o figură geometrică). Makara este așadar pentagonul care simbolizează microcosmosul proiecției terestre a universului și, mai precis, ceea ce, în acest microcosmos, constituie elementul de percepție imediată, corpul omenesc. Este explicația pentagramei sacre care, de la cele mai vechi filozofii cunoscute, întruhidează făptura umană; vîrfurile, care este capul, se găsește deci în punctul cel mai înalt al Zodiacului, al zecelea semn, Capricornul, semn al destinului.

Aici, lumea ideală (prefigurată în intențiile creatoare ale lui Vristchika, Scorpionul) primește adevărate contururi microcosmice, cei nouă Prajapati din Săgetător colaborînd, după cum se știe, la această materializare. Astfel reprezentarea definitivă a Zodiacului în douăsprezece semne respectă același ritm ca și reproducerea sexuală umană, creația cosmică repartizîndu-se pe nouă semne începînd cu Berbecul. Regăsim aici și un ritm creștin, de vreme ce, de la Bunavestire (25 martie — începutul zodiei Berbecului) pînă la nașterea lui Cristos (25 decembrie — începutul zodiei Capricornului) care marchează *întroparea Cuvîntului prin excelență*, se scurge exact nouă luni.

Toate tradițiile insistă asupra caracterului dublu al acestei zodii care îmbină formarea inteligenței, prin coborîrea scînteii însuflețitoare în corpul-materie, cu începutul procesului care va duce la dizolvarea acestui corp-materie, pentru întoarcerea flăcării care îl anima pe plan spiritual. Capricornul se prezintă așadar ca un portal, opus celui evocat în zodia Racului, portal deschis spre scopul resorbției în unic. Reprezentarea grafică se asociază deci cu inver-

sul ei și trebuie să se țină seama de două pentagoane opuse parcurse de curente active inverse, în același timp *cauze* și *consecințe* în microcosmos.

Acest dublu caracter se regăsește în zeul Pan (marele Tot) care avea două aspecte. Aflîndu-se pe malul Nilului, a fost terorizat de irumperea lui Typhon, fabulosul adversar al zeilor, simbolizînd pentru el aspectul inferior conform tradiției ezoterice demonstrată de zicala: *Est Demon Deus inversus*. Pentru a scăpa de Typhon, Pan s-a refugiat în fluviu, transformîndu-se într-o ființă amfibie care iese la suprafață sub înfățișarea unei capre și rămîne cufundată sub cea a unui pește.

O rezonanță ezoterică paralelă face din Capricorn semnul destinului. Or, acesta, al cărui nume rezultă din contracțiile *Deus-Satanus*, nu este oare rezultanta luptei dintre două mari principii prezente, sub denumiri diferite, în toate moralele?

Ianus, zeu latin din primele epoci, este și el tipul unui simbol dublu, cu cele două expresii și cele două fețe ale sale privind, una trecutul, cealaltă viitorul. Cultul lui era celebrat în cursul întregii luni ianuarie (*Ianuaris*), mîna stîngă ținea o cheie cu care să „deschidă anul“, iar mîna dreaptă o coasă semnificînd că timpul distruge ceea ce a construit.

În legendă se întîlnește geneza unui Capricorn, care se numește Egoke-ros. Keros înseamnă corn, iar Ega, capra magică, numită și Amaltheia, fusese doica lui Jupiter, după ce mama lui, Rhea, îl împiedicase pe soțul ei Saturn să devoreze copilul, pe care l-a ascuns într-o peșteră de pe muntele Ida, în Creta. Mai tîrziu, din dragostea lui Jupiter cu doica sa, urma să se nască Egipan, care și-a ajutat tatăl în dubla sa luptă, împotriva lui Saturn și a Titanilor.

Mitul lui Egipan ne apare astfel ca intrarea creației divine într-o formă delimitată, pe care și-a ales-o deliberat ca să-și procure anumite mijloace, și astfel să contribuie la realizarea intențiilor creatorului. Ca și Ianus (de altfel, acest mit mai vechi îl proclama patronul renașterii anului), el îmbina experiența voluntară a maturității cu elanul și speranța în viitor, inerente tinereții. Se poate socoti că anticii au vrut să facă din el simbolul liberului arbitru, să pună astfel problema și să dea răspunsul la ea. Dar e nevoie pentru asta de o anume renunțare și de o voință de reînnoire sprijinită de elementele materializate ale cunoașterii. Apar, în felul acesta, ghiocurile eliberatoare, drept simbol al Cuvîntului, învingător prin unirea forțelor magice ale apei și pămîntului, unire care reușește să izgonească demonii dezlănțuiți. Aigipan, care putea în mod egoist să se refugieze în fundul rîului, iese din el ca să-și ia partea sa din lupta vitală. Din punctul de vedere al atitudinii generale, iată sensul deciziei necesare: „Să iubești viața ca să vezi just, să vezi just ca să trăiești deplin.“

Astfel aflăm că semnul Capricornului abordează problema destinului și a fatalității sale. Saturn, a cărui influență apăsătoare e dominantă aici, rămîne în toate mitologiile zeul Destinului. Și regăsim totodată și confruntarea dintre inteligență și Destin, în cadrul căreia Creatorul a decis după cum urmează: „Din tensiunea lor reciprocă decurge ce e just pentru fiecare individ.“ Ceea ce reprezintă, de fapt, o frumoasă justificare a astrologiei care îi permite omului să deceleze sensul destinului său spre a-și aplica forțele de adaptare fără a se angaja într-o luptă inegală și inutilă.

Mitul fundamental al lui Cronos-Saturn apare ca o ilustrare a acestei teme. Mama sa Geea (Terra) era soția lui Uranus, zeul Cerului, a cărui gelozie era atât de feroce încât nu îi îngăduia Geei nici o afecțiune în afara celei pentru el, nici chiar cea maternă, și își arunca în Infern toți copiii, de altfel în general monștruoși! Cronos, cel mai mic dintre copii, scăpând de această soartă, s-a gândit să-și omoare tatăl. Obține de la Geea o seceră și, într-o noapte, pe când Uranus se ducea lângă soția lui, l-a prins ca să-l castraze, apoi, cuprins de furie, l-a sfirtecat în bucăți. Atunci din sîngele acestuia, răspîndit pe pămînt, au ieșit Furiile, iar din sămînța sa, risipită pe mare, s-a născut Venus-Afrodita. Cronos-Saturn ocupă deci, începînd din clipa aceea, locul tatălui său ca rege al Cerului. Atunci apare amenințarea Destinului; mama sa Geea îl vestește că un oracol i-a prezis exact aceeași soartă: va fi detronat și ucis de fiul său.

Dar Saturn, crezînd că poate să se bizuie pe ascultarea absolută a soției sale Rhea, socotește că poate sfida Destinul. Pune mîna pe toți copiii săi de îndată ce se nasc și îi devorează. Acest proces s-a repetat pînă la nașterea lui Zeus-Iupiter a cărui înfățișare i-a inspirat mamei sale dorința să-l păstreze în viață printr-un șiretlic. A înfășat deci un bolovan și l-a dat, ca de obicei, soțului ei, ascunzînd-l pe Jupiter în peștera unde locuia Aiga. Știm ce a urmat și cum l-a învins Jupiter pe tatăl său, Saturn, și pe unchii săi, Titanii. O legendă adaugă că Rhea și-a obligat soțul învins să bea o licoare menită să-l facă să-i restituie toți copiii de care o privase. Este mitul timpului care păstrează în măruntălele sale o mulțime de proiecte și de schițe și le restituie într-o zi, îmbogățite de experiență.

Pentru Saturn, aceasta a fost renunțarea; a fugit în Italia, unde s-a înțeleș cu lanus care l-a primit la el. Se spune că de atunci, datorită administrației lor înțelepte, datează o eră de o prosperitate formidabilă, rămasă în amintirea tuturor sub denumirea de *Epoca de aur*. Această amintire înțelegeau romanii s-o sărbătorească prin Saturnalii care, și ele, ne dovedesc aspectul dublu al fenomenului saturnian. Accederea la înțelepciune, opera zilnică prelungită în sensul *indicat de săgeata Destinului* fac minuni și duc la prosperitate. Dimpotrivă, o atitudine de izolare plină de ură și revendicativă, preocupată să suprimă tot ceea ce într-o zi, pe parcursul normal al Destinului, este chemat să succeadă, nu poate duce decît la bruște catastrofe. E ceea ce s-a numit *dreapta întoarcere a lucrurilor pe pămînt*.

Saturnaliile, în timpul cărora domnea libertatea cea mai desfrînată, sînt o defulare, socotită necesară, după rezerva saturniană; la fel, Saturn nu a fost exclusiv sinonim al sărăciei și despuierii, de vreme ce Tezaurul Public se afla la Roma în templul lui Saturn, unde acesta era de altfel reprezentat de o statuie înălțată, spre a aminti înfrîngerea sa prin împlinirea naturală a Destinului personificat de către fiul său Jupiter.

Marea lecție a Capricornului arată că voința legitimă și utilă de a trăi nu trebuie să se exercite cu orice preț și împotriva marilor imperative ale lumii. Altfel, vine o zi cînd Destinul nu se mai lasă siluit. Pentru Saturn și ceea ce semnifică el *Stîncă Tarpeeană se află primejdios de aproape de Capitoliu*.

PSIHOLOGIE

Marile ambiții

Prima impresie pe care o face tipul Capricorn este... lipsa de impresii. Trebuie privit cu atenție spre a se sesiza particularitatea sa care rezidă într-un calm, o anume detașare, chiar o înfățișare ștearsă, formînd o lume dintr-o bucată. Spre deosebire de oamenii care se știu atât de personali încît le place să își accentueze originalitatea trăsăturilor, din persoana lui nu emană nici un magnetism; dimpotrivă, el pare să se mențină într-un soi de indiferență. Vom spune fără doar și poate că această făptură este cea mai simplă dintre toate făpturile omenești. Această impresie care își ajunge sieși ne oferă doar o viziune periferică a tipului Capricorn, altfel atât de profund, de unde riscul să nu ajungem să îl cunoaștem niciodată.

Un rece

După chipul naturii înghețate și despuiate din ianuarie, acest tip este un „rece”. Ca și pruncul din ieslea de la Betleem, el este mai întîi omul în sărăcia sa despuiată, redus la spațiul strîns al celei sale individuale. Răceala care îl cuprinde sau pe care o simte se traduce printr-un proces de aglutinare, de re-tracție ori de atonie. Personalitatea sa se construiește într-o mișcare de retragere în sine și de concentrare care îndepărtează din oficiu orice efort de exteriorizare. De la început, drumul vieții sale e gata trasat: nu să participe la cel mai mare număr de lucruri, să invadeze cea mai mare suprafață din teatrul evenimentelor exterioare, să-și acumuleze bunuri pînă ce se pierde printre ele, ci, dimpotrivă, să trăiască aplecat asupra sa însuși, să intensifice un eu care se împlinește absent la lucrurile din jur, să atingă maximum de densitate printr-o reducere sau o despuiere care să-l poarte spre valorile esențiale, uneori chiar să se abstragă în realizarea cea mai impersonală. Nu trebuie deci să se teamă de refugiarea în lume, dar este înclinat să elaboreze un sistem de apărare împotriva exteriorului și, drept urmare, să fugă de lume. I se pare ușor și firesc să se izoleze, să intre într-un soi de singurătate care constituie climatul său obișnuit. Nu trăiește în afară și nu iese din forul său interior decît constrîns de circumstanțele și manifestări spectaculoase. Această interiorizare îi consumă o mare parte din resurse și nu-i permite să-și folosească decît prea puțin din bugetul vital pentru exteriorizare. Sub acest aspect, este mai degrabă dezavantajat: doar rareori atrăgător și nu face nimic ca să remedieze absența de farmec sau de magnetism personal; nu îi place să vorbească despre sine și, mai puțin, să atragă privirile asupra persoanei sale; din lipsă de spontaneitate, de fantezie, de căldură sau de prospețime, nu strălucește și nu știe să-și pună în valoare meritele; uneori are chiar ceva ingrat care face corp comun cu el; orice ar spune sau ar face, vitalitatea lui nu e îndreptată spre exterior; este un introvertit puternic accentuat.

Acest „rece“ nu are numai chipul introversiunii; traducându-se printr-o scădere a intereselor afective și personale, are toate proprietățile lipsei de emotivitate.

„*N-am înclinații pentru emoții*“

Paul Léautaud

„Răceala“ este deci o dominantă a firii Capricornului, dar trebuie să ne înțelegem asupra semnificației ei. Nativul nu are decât un contact slab cu instinctul; acesta, în măsura în care este o forță vie cu bătaie scurtă și cu o fecunditate îngustă îi este străin. Impulsurile sale vitale sînt temperate, asurzite de un sistem de securitate care amenajează și consolidează pozițiile de retragere, adesea înălțate la rangul de principii intelectuale sau morale. El se gîndește adesea că, rupînd legăturile cu pasiunea, încetează să se lase tras pe sfoară. Poate așadar să fie un neemotiv veritabil, cu sensibilitatea parcă amorțită: are un temperament anesteziat. Cel mai adesea, totuși, nativul din zodia Capricornului este un „pasionat la rece“; lipsa de emotivitate nu este decât o aparență care ascunde o hiperemotivitate profundă mai mult sau mai puțin refulată ori baricadată, al cărei sistem de sensibilitate e greu de pătruns și se apără prin multiple mecanisme de inhibiție. Și adeseori impasibilitatea acestui tip este supracompensarea unei vulnerabilități interioare oarecum dureroase, printr-un exces de rigiditate ori de răceală. De unde o înfățișare care, îndeobște flegmatică și indiferentă, poate deveni închisă, trufașă sau înțepată. Nimic nu e mai agitat decât inima sa și totodată nimic nu e mai sigur de sine decât spiritul său.

Fie că este o dispoziție naturală sau o formație reacțională, lipsa de emotivitate atrage după sine aceleași consecințe caracteriale. Nativul pierde sub aspectul simpatiei, al elanului, al căldurii, al spontaneității, ceea ce cîștigă din punctul de vedere al calmului, al stăpînirii de sine, al constanței. Este mai ales protejat în mod excesiv față de drama evenimentelor și a celorlalți; are acea liniște care nu se miră de nimic, acea seninătate hotărîită care rezistă la contagiune, la sugestie, la intimidare, ca și la identificarea cu ființele și cu lucrurile pe care le ține la distanță. Această răceală contribuie deci la a-i dăruia o *stăpînire de sine* deosebită. Stăpînire care nu face decât să-i accentueze ritmul vital încetinit; deoarece, deși este un „rece“, el este în același timp și un lent. Lentoarea întreține la el o predispoziție la calm care, la tipul inferior, nu este decât încetineală, indolență, apatie, dar la tipul superior ea constituie o condiție propice pentru ponderare, meditație, perseverență, stabilitate. Abia sub influența saturniană, această structură ajunge la o stare de taciturnitate, de soliditudine morală, de pesimism și de melancolie.

Am schițat deja caracterul văzînd în acțiune introversia, lipsa de emotivitate cu inhibițiile sale, precum și lentoarea ritmului vital, proprietăți care, toate, se pot recunoaște dincolo de calitatea elementară care se numește Răceală. Dacă ținem seama de faptul că la această Răceală se asociază cealaltă valoare principală care este Uscăciunea, înțelegem că nativul din Capricorn își trăiește calitățile reci mai ales pe un mod de tensiune, de retracție, de afirmare aspră și rigidă. Nu trebuie să-l considerăm un limfatic, un tip „moale“. El

este tocmai contrariul: acest nervos „dur“ are soliditatea unei stînci și amin-tește adesea de un granit abrupt și deșertic. Alături de Scorpion, nimeni nu este capabil să „țină“ în condiții ostile și dificile. După chipul seminței îngro-pate, posedă o puternică rezervă de energie comprimată care caută să-și croiască drum prin obstacolul material.

Opusul delicatului, este un aspru care beneficiază de un echilibru solid derivat în același timp din stăpînirea sentimentelor și din fermitatea caracterului. Cu un asemenea echilibru, se îndepărtează din instinct de soluțiile precipitate, de proiectele seducătoare prin imaginație, dar fără legătură cu realitatea. De aici îi vine și acel *sînge-rece*, acea forță spirituală cu care acceptă responsabilitățile și chiar merge în întîmpinarea lor. Nu se grăbește, cumpănește lent orice decizie, orice proiect, dar o dată adoptate, se dovedește tenace în execuție, se leagă solid de ea, pînă la obținerea rezultatului. Prin exercitarea unei atenții profunde și oarecum reculese realizează aplombul pe care îl pretinde imperios firea sa adîncă pe care poate să construiască orice. Atinge mai ușor această stare în singurătate decât cu un anturaj numeros care îi perturbază procedura obișnuită de gîndire și muncă. S-ar spune că, datorită aplombului său solid, această făptură nu-și dobîndește adevărata fizionomie decât atunci cînd se află în fața unei datorii sau a unei responsabilități; totul respiră atunci stabilitatea morală și o seninătate sufletească robustă. Siguranța caracterului se asociază cu simplitatea, cu ponderația, cu o disciplină calmă și fără zguduiri; în furtună poate să se mențină dîrz, hotărît și liniștit, însușind curaj, susținînd voințele, impunîndu-se tuturor prin calm, triumfînd asupra oboselii generale prin obstinație, mergînd drept înaintea lui, decis să nu se lase deturnat de la scopul său, dînd dovadă, în clipele dificile, de o seninătate care impresionează... Iată într-un cuvînt o făptură de o mare voință și o judecată solidă, care ține în mînă destinul propriu și pe cel al celorlalți. Un asemenea rezultat se datorește densității sale interioare și solidului punct de sprijin pe care îl înfîlșește în centrul propriului său eu.

Pe bună dreptate putem deci compara acest tip rece și uscat cu o stîncă; dar îl putem asimila și cu valoarea Pămînt, cu tipul Pămîntesc cu proprietățile sale clasice: simplitate, greutate, densitate, fixitate, duritate, rigiditate... Dacă ne lăsăm în voia asociațiilor de idei, ajungem să-l evocăm, în legătură cu acest tip, pe omul de la munte cu viața sa aspră, pe țăranul legat de sol, încă-păținat în munca lui, prins în realitate, trăind pe urma lucrurilor palpabile, credincios prietenilor, dar ireconciliabil cu cei care l-au nedreptățit, nerevenind niciodată asupra impresiilor sale..., ca orice făptură care, indiferent de gradul de evoluție, nu se îndepărtează de drumul trasat de la început și îi dedică toată existența sa. Fie că ne vine în gînd o stîncă de neclintit de care să te poți agăța sau pămîntul conceput ca un bloc compact și nemișcat pe care să te poți odihni, nu trădăm valoarea esențială a simbolului acestui semn.

Un flegmatic

Sub aspect caracterologic, este ușor să situăm un nativ din Capricorn printre Flegmaticii al căror tip îl reconstituie cu destulă puritate. Flegmaticul se caracterizează prin formula: non-Emotivitate-Activitate-Secundaritate. Am

plasat deja lipsa de emotivitate în întregul context al răcelii. Or, dacă aceasta reprezintă la tipul Capricorn o proprietate dominantă, Secundaritatea este în aceeași măsură preponderentă.

Gross numește secundarul un „profund-îngust” datorită ecoului prelungit al reprezentărilor, astfel încît orice impresie primită sapă în el o brazdă care îl pătrunde fără să se întindă. Ca atare, secundarul nu sesizează și nici nu elaborează pe loc stimulii exteriori, mai ales dacă sînt numeroși și dispași. Prima sa atitudine în fața vieții, în fața unui fapt sau a unei ființe, este un soi de interogație; despre ce este vorba? Senzația marchează o întârziere, iar sistemul rezistă în fața agresiunii ființei de către lucruri. Totuși, impresia se instalează, excitația se produce încet, dar și dispăre lent; persistă, frămîntă ființa mult timp și, pînă la urmă, se solidifică în ea. Această secundaritate permite nativului din Capricorn să reziste presiunii intereselor imediate și să le sacrifice unor interese importante mai îndepărtate; ea îi conferă o răbdare de benedictin care se însoțește cu prudența, circumspecția, calculele; ea îi dă în același timp profunzime, ca urmare a acestei persistențe care stabilește o perspectivă de continuitate în acțiune. Nativul rezistă în mod firesc la schimbări, la adaptări rapide este rareori primul și nici nu ține de altfel să fie (așteaptă să devină indispensabil ca să fie căutat). În plus, nu se prea adaptează la o diversitate de medii și reacționează anevoios la o răsturnare de situație. În schimb, se instalează în circumstanțe stabile și le demonstrează permanența. Este un conservator care tinde chiar să cadă în brazda obișnuințelor, a rutinei, a automatismelor. Cînd îl preocupă o muncă, tinde să o termine în poșta oboselii, pe care o simte tîrziu; dacă totuși trebuie s-o abandoneze gîndul lui n-o părăsește pînă ce n-o reia, și o reia din stadiul în care o lăsase, fără să o regîndească de la început. Să adăugăm că tinde să acționeze cu o conformitate riguroasă și uneori rigidă față de principiile sale, adesea bine statornicite.

Ce rezultă din încrucișarea lipsei de emotivitate cu secundaritatea? Relația ne pune din nou în prezența unei ființe puternic introvertite pentru care prima atitudine în fața realului este un recul. Prin acest recul, obiectivează lucrurile al căror martor este; se detașează de ele, se îndepărtează într-atît, încît nu mai are nici o posibilitate de identificare ori de participare; în relația sa cu obiectele, are tendința să devină impersonal. În același mod păstrează distanța și față de sine, spre a fi pentru sine un obiect mai mult decît un subiect. Fuga de orice subiectivizare este însoțită de refuzul imaginarului. Nu există ființă mai puțin lirică, mai puțin prolifică, mai puțin părăsită în voia sa; nu are fantome interioare și nu cunoaște nici coșmaruri, nici panici: face vid în casa lui sau nu vrea să lase să intre în ea decît ceea ce aparține domeniului conștiinței și s-a maturizat într-o elaborare lucidă.

Cu introversiunea, îmbinarea lipsă de emotivitate-secundaritate produce și o disciplină care este o adevărată armătură interioară. Volantul greu al secundarității plasează nativul în interiorul unor virtuți reci. Dacă este ordonat, el nu este mai puțin sobru și, de asemenea, sever, atît față de sine, cît și față de celălalt, care nu-i inspiră prea multă simpatie; forța sa de rezistență rămîne exemplară atît în situațiile dificile, cît și față de propriile sale defecte, acceptate sec. Este o ființă onorabilă, demnă de încredere, punctuală, care își pune

faptele în acord cu spusele. Minciuna lui este conștientă de imoralitatea ei: cînd minte, nativul este mai vinovat, dar nu minte decît din „rațiuni de stat”. Virtuțile civice formează cadrul ideal pentru comportamentul său: are simțul legii și e dornic să ducă o viață bine reglementată. Desigur, este autonom în opinii și fuge de comunitate, dar societatea este pentru el un obiect de reflecție care îi dă o ordine logică și îl înclină spre precizie în conduită, foarte adesea ireproșabilă sau exemplară, uneori chiar inflexibilă (cînd cîmpul conștiinței lui e îngust). Are spiritul concis al logicianului, al juristului, al filozofului, care conceptualizează ceea ce îi prezintă experiența și este împins spre un raționalism care se învecinează cu sistematizarea abstractă.

Dacă luăm acum în considerație factorul Activitate în raport cu lipsa de emotivitate și cu secundaritatea, observăm Capricornul cuprins de o voință rece care se bazează în același timp pe simțul realității și pe o judecată chibzuită. Această voință este deci foarte conștientă de mijloacele și scopurile sale. Desigur că se pune încet în mișcare deoarece are nevoie, ca să se trezească, de o suficientă intelectualizare a motivelor; dar în fața obstacolului, dovedește o reculegere, o puțință de a se concentra asupra punctelor dorite; prelungeste și amenajează efortul controlîndu-și resorturile, susținîndu-și slăbiciunile. Regăsim aici forța unui sînge rece neobosit, energia liniștită, grijulie față de un viitor îndepărtat și de scopuri cu bătaie lungă, în care nativul, concentrat cu totul asupra unei afirmații, se cheltuiește în actul responsabil, în fața realului, în fața oamenilor.

Calitatea nativului din Capricorn este pînă la urmă funcție de coeficientul lui de activitate. Dacă acesta coboară la un nivel scăzut, sîntem în prezența doar a unui Apatic (non-emotiv-non-activ-secundar): este Capricornul inferior cu un caracter sumbru, care se lasă în voia melancoliei (nu rîde niciodată, vorbește puțin, rumegă la rece), a egoismului, a solitudinii, a avariției, a automatismelor sale. Poziția intermediară între acest Apatic și Flegmaticul superior (vezi celebritățile zodiacale) este cea a numeroșilor Capricorni care sînt mai mult sau mai puțin niște „Flegmatici parapatici”. Se poate împlini ca o valoare solară uraniană sau marțiană „să-l încălzească” pe „pasionat la rece” și să facă pînă la urmă din el un Emotiv-Activ-Secundar, adică un Pasionat (conform formulei lui Le S  nne, Flegmaticul este un Pasionat devenit rece); aceasta îl apropie în mod sensibil de tipul Leu. Este vorba, bineînțeles, de o deformare a tipului pur care nu reprezintă decît o minoritate în sînul marii familii a nativilor din Capricorn; dar mai numeroși sînt aceia care se apropie de această formulă caracterologică și trebuie să fie clasați printre „Flegmaticii parapasionați”. Firește, nu ne ocupăm aici decît de problema generală a semnelor zodiacale, dar fiecare caz în parte ține de constelația sa specifică.

Apare un moment cînd destinele psihologice ale nativilor din Capricorn se bifurcă: e momentul cînd linia tendințelor lor deviază spre latura materială sau eliberarea morală, spre ambiția terestră sau ambiția spirituală. Capetele extreme ale acestor linii l-ar produce pe organizatorul de imperii, Cezar, și pe omul *Evangeliei*, Cristos. Să urmărim itinerarul acestor două tipuri.

Ambițiosul

Cel mai adesea, nativul din Capricorn este cuprins de o aprigă dorință de afirmare, care îl face să simtă voința de putere ca pe o adevărată sete, dacă nu ca pe un adevărat orgoliu retras în sine, de dominare. Marte, exaltat în această zodie, îl determină să dorească, să lupte pentru a ajunge la obiectul dorințelor sale, iar Saturn, stăpînul, îi conferă clarviziunea și tactica ce-i trasează drumul. De vreme ce nu poate iubi lumea, se pune problema de a o domina și, de vreme ce nu o poate suprima, vrea să și-o pună la dispoziție. Îl vedem deci cheltuiindu-se pe parcursul unei vieți drepte pentru a-și înălța eul terestru pînă la poziții eminente, spre a atinge scopul fixat. Acest scop este omul în culmea propriei sale ființe, în întreprinderea cea mai dificilă și cea mai completă, care reunește în jurul aceleiași limite înalte, analoagă cu o creastă mare de munte, toate forțele acumulate în timp.

Nu-i lipsesc resursele pentru realizarea acestei tăcute și răbdătoare ambiții: calculul rece, suplețea diplomatică ca un tăiș de oțel, caracterul nestăpînit, duritatea de granit... Și, mai presus de orice, simțul politic: știe să degaje anume date precise ale fiecărei situații și nu le pierde din vedere spre a le urmări pe parcursul lor cel mai lung, astfel încît privirea sa pătrunde viitorul cu maximum de cuprindere și de luciditate. Este, prin excelență, administratorul, șeful care ia asupra sa sarcinile celorlalți, cu vocația de a-și asuma nu numai partea sa de responsabilități și de riscuri, ci și pe cea a celorlalți, care se simt, în preajma lui, eliberați de această parte de responsabilitate; știe deci să vrea și să decidă pentru altul, ajungînd chiar să-și ia uneori rolul unui sacrificator.

Enumerînd diferitele firi de oameni capabili să aspire la funcții de comandă, Clausewitz îi pune pe prim plan pe cei care, după noi, reprezintă Capricornul: „...oamenii cu pasiuni energice, profunde și ascunse, care nu ascultă decît de îndemnul puternice și nu se pun în mișcare decît încet și progresiv, dar ale căror sentimente au pe cîtă forță, pe afită durată (...) ...un caracter puternic este cel care, chiar în emoțiile cele mai violente, nu-și iese din echilibru.”

Nativii tipici din Capricorn, ca Mazarin, Louvois, Talleyrand, Gladstone, Wilson, Poincaré, Joffre, Hindenburg, Stalin, ajunși singuri, în vîrfurile muntelui, ilustrează de minune acest tip de șef.

Desigur, exagerarea tendinței degradează rezultatul pe o întreagă gamă de valori, fie că este vorba de tiranul politic care nu se dă în lături în fața nici unui sacrificiu ca să le impună oamenilor cine știe ce mare obiectiv dramatic în numele rațiunii de stat, sau de fanaticul unei ortodoxii intransigente, de sfîntul rătăcit pe căile intoleranței, de asupritorul banal sau de micul tiran domestic...

Detașatul

Se întîmplă destul de des însă ca eul nativului din Capricorn, în loc să se afirme, să ia drumul invers, acela al despuierii, al renunțării în fața lăcomiei posesiunilor materiale și a marilor realizări: libido-ul său se desprinde de lumea pămînteană. Marte îi dă și elanul și forța de cucerire, dar aici clarvăzăto-

rul Saturn devalorizează obiectele dorințelor și scopurile naturale ale acestor dorințe, într-afît încît blochează orice ambiție:

...să-și arate sieși pas cu pas nimicnicia acestei lumi.

Saint-Simon

Să ne grăbim să denunțăm falsa spiritualitate care, în prea multe cazuri, acoperă această aparentă seninătate. Ea nu este, într-adevăr, decît o ambiție refuțată, nativul supracompensînd o dorință de putere sau o sete de elevare, disproporționată față de mijloacele de realizare, printr-o atitudine exagerată de umilință, de dezinteres. Nu mai are chef de nimic, nu mai dorește nimic, încearcă mai mult sau mai puțin un complex de inferioritate cu scrupule dureroase, cu chinuri morale sau se poartă ca un schizoid care fuge de viața practică și trăiește într-o oarecare despuiere. Maniera sa retrasă e prea accentuată, prea inadapată, ca să fie un indiciu de sănătate psihologică. Acest tip care renunță reprezintă calitatea defavorabilă a Capricornului, dacă nu chiar patologia lui. În rest, contradicțiile cu sine însuși nu sînt excluse și putem vedea același personaj, apostol al egocentrismului, disprețuind lumea din vîrfurile turnului său de fildeș, zăvorît într-o singurătate orgolioasă de neînțeles. Simțindu-se la îndemînă într-o anumită clasă, el exprimă un soi de „aristocrație a refuzului”, dar se retrage mereu în spatele fortificațiilor inexpugnabile care spun multe despre „detașarea” lui.

Există totuși nativi din Capricorn la care această detașare nu implică o ambiguitate, de vreme ce îi duce spre seninătate. Ne gîndim la Proudhon, cu profesiunea sa de credință de om sărac, la Léautaud și, mai ales, la Péguy, care disprețuia ambiția temporală și a cărui operă este, pe lîngă un protest împotriva bunurilor lumești, un mesaj de sărăcie și de despuiere.

Începînd din acest moment, îl vedem într-adevăr pe nativul din Capricorn smulgîndu-se din lume cu umilință, dar este, și el, un ambițios: un ambițios moral în căutarea unei elevații spirituale. Efortul său vizează un potențial de valori mai înalt. Acest detașat autentic nu pretinde neapărat cîința, penitența sau mortificarea spre a atinge perfecțiunea spirituală. Fie că alege calea ascezei, a meditației, a contemplației sau orice altă cale, el învață să se controleze, să se cucerească; urmărește adesea deplina stăpînire de sine pentru a obține acea eliberare spirituală în care omul sondează iluzia dorințelor sale efemere identificîndu-se cu profunzimea valorilor permanente ale vieții. Nu este nevoie să căutăm anahoretul care, pentru a sfîșia vălul Maiei, săvîrșește etapele unei întregi inițieri. Eliberarea poate consta într-o consacrare totală a sa în folosul celorlalți, trăind într-un mod impersonal, dăruindu-se unei mari opere; ea constă, în toate cazurile, în depășirea, printr-o disciplină constantă, pantelelor aride care duc la vîrfurile luminoase.

Dar frontierele sînt oare bine trasate pentru a-l departaja pe ambițios de detașat? Ca în orice proces dialectic, dacă accentul este pus în general pe un pol în detrimentul celuilalt, extremele nu se exclud totuși; cel mai frumos exemplu ne este oferit de Împăratul Carol Quintul (Luna și Ascendent Capricorn în trigon cu Saturn la meridianul inferior) care, de o ambiție nebunească ce-l făcea să urmărească monarhia universală, a renunțat la coroană spre a-și

sfârși zilele în austeritatea unei vieți monahale nu lipsite de mortificări, într-o melancolie profundă care l-a împins pînă la a-și celebra încă în timpul vieții propriile funeralii...

Spiritul de geometrie

Se pot ghici avantajele pe care le procură spiritului calmul unei firi atît de reci: este cea mai bine plasată ca să observe cu detașare, imparțialitate, rigurozitate. Despuat de subiectivismul pasiunilor, nativul poate să acceadă mai ușor la o viziune obiectivă a realității. Iar dacă lipsa de emotivitate îi permite să vadă limpede și just, secundaritatea îl incită să-și extindă viziunea, să vadă departe. În acest scop, este adesea în căutarea unui loc superior de unde să poată vedea dintr-o ochire toate consecințele lucrurilor și să domine înlănțuirea fenomenelor, așa cum un observator ar vedea un oraș întinzîndu-se la poalele unui turn:

„Cînd ajung într-un oraș, mă urc întotdeauna în clopotnița cea mai înaltă sau în turnul cel mai înalt, ca să văd tot ansamblul.”

Montesquieu

Această „viziune în surplombă” îl pune în situația de străin în fața lucrurilor și îi dă acea cunoștință detașată care vrea să meargă în profunzime ca să sesizeze structura obiectelor. Dar o asemenea inteligență de arhitect știe prin ce lent puseu se acumulează sucul în ciorchine, cită răbdare favorizează această maturare. Scriitor, știe cît timp îi trebuie unei cărți bune ca să se desăvîrșească. Vedem bunăoară un Saint-Simon începînd să-și adune materialele pentru *Memoriile* sale la nouăsprezece ani; Montesquieu își dedică întreaga viață *Spiritului Legilor*, ca să vadă „din înaltul turnului său” aceleași legi istorice care se repetă la mii de ani interval...

O asemenea inteligență se probează, prin concentrare și meditație, în siguranța judecății. Spre a o obține, inteligența poate căuta erudiția și poate ajunge la spiritul enciclopedic; dar ea poate să urmărească și cucerirea absolutului. Iată de ce nativul din Capricorn are atît de adesea un *spirit geometric*, cu tot ceea ce comportă el fix, definit, precis. Simte nevoia să se sprijine pe valori indiscutabile, pe baze imuabile. Îi trebuie certitudini; om politic, are un spirit de claritate juridică și este înclinat să se bazeze pe texte semnate și ratificate cum trebuie; intelectual, este sensibil la greutatea și la permanența realităților profunde cu care își întemeiază o rețea fără breșe, nici surprize. Tipul superior poate chiar să practice un soi de asceză a lucidității dedicîndu-se unei lungi și aspre activități de repunere în discuție a cuvintelor, de dislocare a ideilor, de revizuire a formulelor, spre a despuia adevărul de artificii sale și a-l prezenta în toată puritatea. Bineînțeles, cunoștințele abstracte sînt domeniul privilegiat al Capricornului, fie că e vorba de științele exacte, de matematici, de tehnică, de filozofie ori de metafizică.

Primejdia care amenință un asemenea spirit este ca gustul pentru organizare să precumpănească asupra gustului pentru real, spiritul de sistem, asupra spiritului de adevăr. Dogmatismul nu este exclus cînd inteligența devine con-

servatoare. O sistematizare, oricînd posibilă, a acestei gîndiri poate să ducă la doi poli extremi: la un „materialism” îngust, incapabil să se desprindă din concret și decis să nu creadă decît în palpabil; sau la un conceptualism dintre cele mai abstracte, care rupe legăturile cu realul, expresie a fugii în fața solici-tărilor vieții și a refugiului în gîndirea cea mai spiritualizată.

Friguroșii respectabili

Morfologie

Dacă simbolul s-ar putea exprima în stare pură, ar trebui, în principiu, să producă o fizionomie apropiată de tipul capră, cu o anume alungire a feței în partea sa inferioară, profilul fiind convex, maxilarul inferior ușor arcuit și gura în relief. Dar dacă tipul acesta se observă destul de des la nativii din Capricorn caracterizați (Henric al IV-lea, Romain Rolland și, mai ales, Antoine Pinay), trebuie să recunoaștem că el nu reprezintă decît o infimă minoritate.

Aerul de familie morfologică ne vine mai degrabă de la semnele saturniene. Impresia generală poartă marca temperamentului nervos, rece și uscat, cu o siluetă adesea subțire sau slabă care scoate în evidență osatura și accentuează alungirea formelor. Fața este retractată, ridată, nările sînt strînse, buzele subțiri și închise, fruntea cutată, privirea adîncă sau îngrijorată. Să nu mergem pînă într-acolo încît să dăm nativului din Capricorn o față ingrată pe care nu o are neapărat. Saturn are și el esteticitatea sa; ea se alcătuiește din vestibule senzoriale adăpostite, ochi afundați în orbite pe care le surplombează fruntea și proeminențe tipice, mai ales cea a nasului și a bărbiei. Fața poate deci să fie destul de decupată, destul de frămîntată. Drept portrete care ilustrează destul de bine acest semn zodiacal să le cităm pe cele ale lui Carol Quintul, Mazarin, Saint-Simon, Cézanne, Utrillo, Elisabeta a II-a a Angliei.

Se întîmplă ca, în loc să semene cu saturnianul, nativul din Capricorn să se apropie de tipul Pămînt, prezentîndu-se ca o făptură masivă, destul de rustică, făcută dintr-o bucată și aproape fără nuanțe, ca Joffre sau ca Stalin.

Mers și mimică

Un mers obișnuit și fără grabă, dar constant, ca al unui om de munte; o impresie de robustețe cu un aplomb greu de zdruncinat, chiar dacă Saturn produce gesturi dizgrațioase, mișcări țepene și stîngace: acesta e mersul nativului din Capricorn. Să adăugăm la asta o abordare distantă sau oarecum înghețată, dacă nu o latură „urs”, din rezervă și timiditate. Și ne aflăm în prezența unei ființe simple, fără afectare, care știe să se facă așteptată așa cum e, echilibrul stărilor sale de spirit plasînd-o mereu în aceeași dispoziție. Nu face uz de efecte, de note forțate; întreaga sa mimică a redusă la esențial: cîteva cuvinte spuse cu simplitate, o privire tăcută, un gest fără înflorituri, uneori chiar puțin sec și noduros. Desigur, nu este omul dezvoltărilor abundente, al glumelor facile și nici al improvizățiilor strălucitoare. Chiar fără să vrea, impune respectul. Strîngerea sa de mînă e scurtă sau trenantă, iar vocea, egală și

asezată, are elocința destul de lentă. Când nu este afectată de o înțepeneală saturniană, atitudinea sa generală dezvăluie o disciplină calmă și regulată.

Sănătate

Cu un temperament nervos prin excelență, rece și sec, nativul are în realitate un corp mai rezistent decât am presupune după aparența exterioară. Este într-adevăr bine făcut și destul de robust, iar atitudinea sa generală în fața vieții îi permite să-și economisească vitalitatea, printr-o anumită „frică de luptă“.

Ca și la celelalte semne de pământ, Taurul și Fecioara, fondul material și palpabil permite anumite resurse. În timp ce în Balanță, unde Saturn este la fel de puternic, echilibrul instabil (sensibilitate exacerbată), prin virtutea semnelui de Aer, se rupe ușor și se exteriorizează, la nativul din Capricorn perturbația pare să nu iasă la lumină decât dacă sînt depășite anumite praguri. Subiectul suferă fără crîcnire toate micile traumatisme materiale zilnice, chiar și șocurile morale. Dar semnul zodiacal îi conferă înclinații matematice în problema sănătății; este fără îndoială cel la care „bilanțul vital“ cere să fie urmărit mai îndeaproape. Nenorocirea vrea ca aici totul să pară a se petrece fără știința nativului, spre deosebire de cazul nativilor din Fecioară. Apoi, cînd „ecuația sănătății“ se întrerupe fățiș în manifestări vizibile, totul îmbracă în ochii subiectului un caracter de fatalitate și de implacabilitate. Este momentul instalării greoaie a dezordinilor, organizarea evolutivă a leziunilor al căror răsunet psihomatic le exagerează puternic importanța, cu o reciprocitate fără sfîrșit. De unde înclinația spre nevroza maniaco-depresivă și spre neurastenii, spre o aparentă resemnare.

Din punct de vedere glandular, se pare că timusul trebuie să se atrofieze de timpuriu la subiectul nostru care cunoaște doar un scurt stadiu infantil. Și hipofiza, în izolarea ei saturniană în mijlocul unui leagăn osos cranian, ia conducerea forțelor creșterii și uneori le va exagera, ceea ce va produce o făptură longilină, cu pieptul îngust și umerii căzuți, al cărui nas caracteristic o va înrudi cu Cavalerul Tristei Figuri. Intră în joc și paratiroidale, glande minuscule, mult timp ignorate, ascunse și greu de atins chirurgical. Ele stau, într-un raport matematic, la baza utilizării și repartizării aportului de calciu, în funcție de echilibrul strict fosfor-calcium. Ceea ce condiționează buna formă a osaturii saturniene și poate determina respingerea sau, dimpotrivă, acumularea, în puncte nedorite din organism, a calciului a cărui integrare artificială se încearcă. Această dualitate saturniană de aviditate și refuz riscă să fie interpretată invers, ca în psihologie. Se poate lua drept exemplu tartrul dentar sau cea paradoxală, dar atît de adevărată, noțiune a demineralizării prin supramineralizare.

Nu trebuie să se piardă din vedere că, încă din copilărie, apare o prefigurare a vieții ulterioare și că greșelile de igienă au tendința să se acumuleze în același mod. Într-o atitudine de abstenență și de ascetism, riscurile sînt cele, carentiale, ale monotoniei alimentării, adesea săracă în vitamine. Dar, în modul contrar de aviditate și de bulimie, fenomenele de acumulare creează, tot

prin consum exagerat, carențe la factorii naturali care reglementează schimbările: vitamine și hormoni. Uneori, de altfel, se pot vedea alternînd aceste două atitudini; bătrîni, pînă atunci foarte frugali, devin agresiv de acaparatori și bulimici, în detrimentul sănătății lor.

Consecințele tuturor acestor excese se resimt în punctele Omului-Zodiac marcate pentru acest semn: epiderma în general, genunchii cu articulațiile lor și coapsele, pornind de la pachetul vascular-femural. Iar osatura, cînd prezintă carențe, corespunde adesea ea însăși atitudinii mușchilor învecinați cu genunchii și circulației din această zonă. Sensibilitate la frig, anchilozare, artrită, gîrbovire, toate culminînd cu scolioza vertebrală. Obstrucții circulatorii, depuneri arterice și venoase, scleroze, fragilizare a pereților vasculari cu extravazări sangvine dramatice prin dermatoze frecvent uscate, cum ar fi psoriazis, eczeme cu descumări, apoi ulcere varicoase, dovezi adesea ale altor leziuni mai îndepărtate, ale inimii sau rinichilor, privați de o parte din sîngele nutritiv.

Toate acestea explică de ce umiditatea și frigul devin cei mai mari inamici ai nativului și de ce marea sa sensibilitate la influențele exterioare îl face să se gîndească la o nedreptate fatală. Astfel, ajunge să-și alimenteze nevroza printr-o frămîntare pe care psihiatrul pur sau numai medicina simptomatică pot rareori să o combată. Într-adevăr, subiectul își orchestrează vaietele, mai ales pe plan moral, cu aparența unei logici irefutabile, și mai degrabă ar trebui să aștepte vindecarea de la medicina naturală polivalentă. Un tratament discret, dar insistent, al spinului iritativ fizic și rectificarea erorilor de igienă materială și mintală, o armonizare progresivă a vieții interioare cu ceea ce subiectul poate aștepta din afară duc la vindecarea completă, trup și suflet.

O alimentare minuțios reglată din fragedă copilărie, o înțeleaptă abținere de la sarea generatoare de scleroze, sejururi însoțite (fixarea calciului) și oxigenante (arderea deșeurilor) la munte (euritmie saturniană) sînt de preferat oricărui medicament. Astfel subiectul va putea evita afecțiunile amintite mai sus și neplăceri mai mici, cum ar fi cariile dentare, surditatea prin scleroze osoase ori musculare, digestii lente, dispepsii și toate aglutinările și cristalizările compuşilor acidului uric.

Iar nativii din Capricorn vor găsi, din fericire, în ei înșiși toți factorii unei bătrîneți foarte prelungite și sprintene. Pentru ei, mai mult decât pentru celelalte semne zodiacale, regula de aur va fi: „Să știi să îmbătrînești“; dar vom adăuga: „Să nu te lași osificat!“

Vestimentație

Femeia din Capricorn se îmbracă sub semnul simplității, al sobrietății și al economiei. Estetica ei nu se preocupă de fantezie, de zorzoane sau de un decor; preferă o toaletă simplă și bine ajustată, culori discrete și eleganță sobră. De altfel, nu ține să se lanseze în cheltuieli fabuloase ca să se gătească. Regina Elisabeta a II-a a Angliei reprezintă destul de bine acest tip feminin.

Cînd influența saturniană este prea apăsătoare, apare o notă forțată, ca la Elisabeta I a Angliei, care, îmbrăcată în postav, la modul auster, aproape monahal, în tinerețe, a devenit o femeie fastuoasă de un lux exagerat, ca

pentru a ascunde vreo anomalie fizică. Femeile native în Capricorn prea saturizate sînt lipsite de gust, se defeminizează și sînt mereu în întîrziere față de modă cînd o urmează: concieri, haine severe și strîmte, culori spălăcite sau sumbre, neglijență în îngrijirea frumuseții... Nu se preocupă să placă, iar feminitatea lor este mai mult sau mai puțin ștearsă.

Cît despre bărbat, el dă prea puțină importanță aspectului exterior, cu excepția cazurilor cînd o face din calcul, din ambiție; nu există ființă mai puțin preocupată de aspectul exterior ca el. Tinde mai mult sau mai puțin la o ținută ușor afectată, ușor rece. Este sever fără să vrea. Preferă hainele obișnuite, corecte, de toată ziua.

Tipuri mixte de nativi din zodia Capricornului

Ne cunoaștem semnul solar și ne putem cunoaște semnul Ascendent. Valorile acestor două semne se combină spre a individualiza formula psihologică a fiecăruia. Vom defini mai jos această asociere particulară.

CAPRICORN-BERBEC *Ascendent Capricorn și Soare Berbec*
sau *Soare Capricorn și ascendent Berbec*

Contradicția flagrantă dintre semnul rece concentrat și semnul cald exploziv produce cel mai adesea o dualitate interioară în care alternează un personaj chibzuit, meditativ, despuat, hibernal și un personaj impulsiv, instinctiv, pasionat, furtunos, primăvărat. Se poate întîmpla ca cele două personaje să converge într-o voință aspră și riguroasă. Caracterul nu se mulțumește cu jumătățile de măsură, compromisurile, nici mediocritatea, dar nu este lipsit de fanatism (J. de Maistre, Maurras, Napoleon al III-lea, Savonarola).

CAPRICORN-TAUR *Ascendent Capricorn și Soare Taur*
sau *Soare Capricorn și Ascendent Taur*

Cele două semne de Pămînt se întăresc și produc o robustețe, o forță de concentrare masivă. Caracterul este laborios, perseverent; nu-și pierde din vedere scopul: se țîrguiește, dar vrea să-l atingă. E vorba de Stalin, de Turgot și de Hitler.

CAPRICORN-GEMENI *Ascendent Capricorn și Soare Gemeni*
sau *Soare Capricorn și Ascendent Gemeni*

Două personaje interioare coexistă care, fără să se opună neapărat, vor să fie străine unul față de celălalt. Unul este disciplinat, sever, serios, stabil, dîrz..., celălalt plin de tinerețe, de mobilitate, de adaptabilitate, de ușurătate... Unitatea interioară poate produce o ambiție suplă, o forță abilă (E. Loubet, Talleyrand).

CAPRICORN-RAC *Ascendent Capricorn și Soare Rac*
sau *Soare Capricorn și Ascendent Rac*

Nativul poartă în sine două firi antinomice: una insensibilă, rece, despuată, concentrată, severă..., cealaltă emotivă, tandră, fragilă, vulnerabilă, copilă-

roasă. Rezultă desigur o viață interioară profundă, dar chinuită, alternînd între gravitate și capriciu, greutate și grație. Ambivalența astfel creată nu împiedică însă nativul să fie total dedicat dragostei pentru trecut, constant în alegerile sale, încăpățînat în vocație; dar, după înrădăcinare, trebuie acceptată desprinderea (Leopardi, Simone Weil).

CAPRICORN-LEU *Ascendent Capricorn și Soare Leu*
sau *Soare Capricorn și Ascendent Leu*

Ambiției reci și concentrate a semnului i se asociază ambiția deschisă și expansivă a Leului. Temperamentul este lacom să se înalțe, să se cațere pe scara socială, să dobîndească putere și să-și asume responsabilități. Nevoia de prestigiu domină o dată cu grija de eficacitate; mobilizare a energiei în vederea unei experiențe cu bătaie lungă, întreprindere de mare anvergură, pasiune dominantă care disciplinează existența (Raymond Poincaré, Marlene Dietrich).

CAPRICORN-FECIOARĂ *Ascendent Capricorn și Soare Fecioară*
sau *Soare Capricorn și Ascendent Fecioară*

Deși înclinat spre o viață simplă de muncitor, subiectul este cuprins de ambiții imperioase și urmărește să dobîndească puterea la nivelul responsabilităților pe care le caută. Este disciplinat, ascetic, sever, conștiincios, riguros, exigent, intransigent. Cu luciditate și fermitate, privește ținta de atins și îi consacră întreaga sa viață (Tolstoi).

CAPRICORN-BALANȚĂ *Ascendent Capricorn și Soare Balanță*
sau *Soare Capricorn și Ascendent Balanță*

Cele două individualități care compun personalitatea sînt prost acordate. Cel mai des se remarcă o latură serioasă, profundă, ambițioasă, capabilă de disciplină și de vederi cu bătaie lungă, care se deosebește categoric de cealaltă latură, frivolă, ușuratică, superficială, mondenă... Tipul superior face sinteza între cele două curente, interior și exterior, printr-un abil oportunism (Henric al IV-lea).

CAPRICORN-SCORPION *Ascendent Capricorn și Soare Scorpion*
sau *Soare Capricorn și Ascendent Scorpion*

Forța pasională a nativului beneficiază de un mijloc de expresie activ, adesea în exaltarea voinței. Față în față cu tragismul său, interior sau exterior, subiectul alege calea lucidității sau a eroismului și se desăvîrșește într-o tentativă curajoasă de luptă cu propriii săi monștri (introversie) sau cu o realitate exterioară dramatică (extroversie) (Cézanne, Joffre, Malraux, Rodin).

CAPRICORN-SĂGETĂTOR *Ascendent Capricorn și Soare Săgetător*
sau *Soare Capricorn și Ascendent Săgetător*

Ambițiile specifice pentru un Capricorn sînt canalizate înspre cucerirea vastelor orizonturi sau disciplinate în direcția ascensiunii sociale sau spirituale. Acest caracter are nevoie de o mare pasiune ca să dea un sens deplin și unic vieții sale de misionar, de șef (Kipling).

CAPRICORN-VĂRSĂTOR *Ascendent Capricorn și Soare Vărsător*
sau *Soare Capricorn și Ascendent Vărsător.*

Asocierea acestor două semne de iarnă face să precumpănească tendințele saturniene de introversie, de răceală, de concentrare, de viață interioară. Spiritul este orientat spre căutarea principiilor lucrurilor. Voința este mobilizată în direcția unui scop impersonal, iar subiectul este predispus spre renunțare, detașare, înțelepciune (Montesquieu, Wilson).

CAPRICORN-PEȘTI *Ascendent Capricorn și Soare Pești*
sau *Soare Capricorn și Ascendent Pești*

Două lumi foarte diferite sînt în prezență și pot să nu găsească un limbaj comun, subiectul fiind în același timp riguros și vaporos, concentrat și nelimitat. Dar disciplina tipică pentru semnul Capricornului poate să învingă domeniul insondabil, mistic al Peștilor (Bach, Carol Quintul).

Aparență

Capricornul și alte semne zodiacale

Un Capricorn și un Berbec: întâlnirea unui tip rece concentrat cu un tip cald intens; dialogul nu e lesnicios, iar conflictul este inevitabil.

Un Capricorn și un Taur realizează o asociație substanțială și pornesc împreună acțiuni de durată.

Un Capricorn și un nativ din Gemeni seamănă atât de puțin între ei, încît contactul este anevoios; trec adesea unul pe lîngă altul fără să se observe, nici să se înțeleagă, dar își sînt utili unul celuilalt.

Un Capricorn și un Rac reprezintă opoziția ireductibilă: un insensibil în fața unui hipersensibil, un bătrîn în fața unui copil... Înțelegerea este oare posibilă?

Un Capricorn și un Leu rivalizează între ei prin ambiție, unul căutînd forța obscură și îndepărtată, celălalt urmărind un rezultat apropiat și spectacular; dacă se înțeleg, ajung departe.

Un Capricorn și un nativ din Fecioară au afinitățile unui caracter disciplinat, organizat, rațional; sînt făcuți ca să lucreze împreună și știu să conducă o întreprindere spre succes.

Un Capricorn și un nativ din Balanță nu se potrivesc prea bine; unul e prea închis și interiorizat pentru celălalt, care e prea deschis și expansiv; unul va trece drept ursuz, celălalt drept superficial.

Un Capricorn și un Scorpion își asociază forța realizatoare și pot să ducă la bun sfîrșit lucruri mari cînd nu rivalizează între ei prin autoritate.

Un Capricorn și un nativ din Săgetător nu au un contact imediat, facil sau fericit, dar ajung să se completeze în mod util; acțiunile lor sînt cu bătaie lungă.

Un Capricorn și un nativ din Vărsător se înțeleg datorită afinităților saturniene ale despuierii, abnegației, căutării esențialului, în sfera terestră și celestă.

Un Capricorn și un nativ din Pești pot să găsească un teren de înțelegere într-o pasiune care implică un sacrificiu de sine, chiar dacă unul este prea sec și celălalt prea diluat.

Aceste scurte indicații nu pot furniza decît o idee generală și nu ar putea să fixeze soarta unei relații speciale a tipului Capricorn.

Frica de iubire

Prin relațiile pe care cel de-al zecelea semn zodiacal le întreține cu sistemul planetar, ghicim că nu este un semn prea „amoros”. El nu e numai lăcașul gravului și sumbrului Saturn, astru antinomic față de planeta Venus, este și locul de „exil” al Lunii; cele două divinități feminine sînt deci într-un fel prost tratate. De fapt, Capricornul este semnul cel mai străin de iubire, iar pentru cel marcat de această zodie, viața constă mai puțin din a iubi sau a fi iubit, cît din a fi puternic.

Ce trebuie deci să credem despre inima unui nativ din Capricorn? Dintre toți, el este cel mai închis, mai rezervat, mai retractat. Am situat deja această faptură în toată răceala constituției sale. Știm că de timpuriu s-a angajat în lupta voinței împotriva vieții instinctive, s-a educat în așa fel încît să fie pe deplin stăpîn pe sine spre a ignora cel mai mult posibil plăcerea și suferința. Face oare vreun efort ca să-l atragă pe celălalt, ca să placă și să facă plăcere? Cum să i se ceară acest lucru dacă e fără milă față de propriile sale nevoi emoționale și dacă înclină spre o asceză voluntară? S-o spunem deschis: își reprimă sau refulează natura afectivă. Destinul său firesc este așadar celibatul; nu-i displace să trăiască singur și nu-i surîde să-și împartă viața cu cineva. Cu toate astea, nu e exclus să contracteze o căsătorie mai mult sau mai puțin tardivă. Căsătorie din rațiune și cel mai adesea din interes: concepută ca un contract de afaceri, această căsătorie intră atunci în planurile lui și reprezintă o piesă, un episod din ascensiunea sa ambițioasă.

Ar fi o greșală totuși să fie considerați astfel toți nativii din Capricorn. Există „recele integral” a cărui sensibilitate e ca o prințesă îndepărtată care nu se trezește dintr-un somn prelungit; pentru o asemenea ființă, nu se pune problema să-și piardă vreodată busola și să încerce pînă și cea mai mică pasiune; capul rămîne rece, iar inima, uscată: nu se va îndrăgosti niciodată. Mai frecvent însă, tipul Capricorn e un „pasionat la rece”. Ca și primul, disprețuiește beția bucuriei amoroase și apare ca un sălbatic, un impasibil, un detașat. Dar nu e vorba decît de o aparență, deoarece în spatele gheții se simte tăciunile aprins. Această faptură nu lasă să se întrevadă nimic din dorințele care o stăpînesc; nevoia să se reverse este inhibată de o anume pudoare: nu se „poate” dărui. Dar înfățișarea sa aspră ascunde o sensibilitate delicată, iar calmul său aparent, invizibile furtuni interioare. Există ca un soi de divorț între nevoia de a iubi cu toată profunda gravitate a ființei sale și ceea ce-l reține; pentru nativ, frica de iubire este un simțămînt vecin cu extrema dorință de a iubi: vrea cu

tot dinadinsul și dă înapoi. Este de înțeles că poate trece prin extremele inhibiției și freneziei, indiferenței și geloziei, renunțării și libertinajului, pudorii și hipererotismului... deoarece poate să trăiască mult timp fără să iubească și, într-o bună zi, să se lase covârșit de o pasiune care îi pustiește viața. Fie că este un „rece integral“ sau un „pasionat la rece“, nativul din Capricorn poate avea două motive diferite de a nu fi un emotiv. La unii, elanul spre ceilalți este amortizat de hiperegoism; preocupat de egocentrismul său, nativul este prea aproape de sine, prea plin de el însuși, ca să mai lase loc și altora în intimitatea sa. La ceilalți, lipsa de emotivitate este expresia unui soi de impersonalizare; nativul este prea departe de sine ca să iubească, fiind totodată prea plin de ceea ce este el însuși; uită de sine în favoarea unei valori impersonale care îl alienează afectiv, precum savantul care nu se gîndește decît la cercetările sale sau precum ambițiosul care tinde spre un scop împotriva tuturor...

Viața amoroasă a unui nativ din Capricorn, oricărui tip ar aparține el, este ușor de urmărit. O asemenea ființă nu se îndrăgostește lesne. La apariția sentimentului, începe să se apere de stăpînirea excesivă pe care ar exercita-o asupra sa obiectul iubit; adevărat că dragostea își găsește rațiuni care nu sînt, de fapt: înainte de a iubi, se pune problema de a aprecia, a stima, iar sentimentele se elaborează în funcție de o justificare total morală sau intelectuală. Dar sentimentul își face drum și iubirea se instalează, cu obiceiurile ei cu tot. Se întîmplă ca, spre a nu fi prea stingher în călătoria sa amoroasă, nativul să se atașeze de o parteneră sau de un partener care exercită aceeași profesie, are deci aceeași formație și frecventează aceleași cercuri; în felul acesta, se acclimatizează mai repede, iar rezistența la dragoste scade.

Bărbatul

Puțini bărbați lasă să se exprime liber în ei mitologia pasiunii saturniene, aceasta fiind o boală a dragostei pe care nativul din Capricorn o refuză total. Există totuși unii dintre ei care, în mod pasiv înclinați spre contemplația narcisiacă a sinelui, se lasă în voia ei spre a se refugia în singurătatea trecutului. Un exemplu îl constituie poetul Henri de Régnier (Soarele, Luna și Mercur în semn), total fixat în calma melancolie a dragostelor sale de la douăzeci de ani:

„Mai nimic în mine decît lentul regret de trecut...
Sufletul-mi e dureros și inima-mi prea ostentă...
Troienesc în inima mea suferințe ascunse...”

Oare o sensibilizare dureroasă de acest ordin, în planul ascuns al psihicului capricornian, să fie ceea ce îl „vaccinează“ pe bărbat împotriva pasiunii? Oricum, ne aflăm în prezența celui mai rece dintre bărbați. La polul extrem, întîlnim misoginul, bătrîn burlac deja la douăzeci de ani, al cărui exemplu izbitor este Paul Léautaud. Dar fără să meargă pînă acolo, el ține femeia la distanță, într-o manieră care variază în funcție de gradul său de insensibilizare. Dacă este înclinat către sexul frumos, niciodată nu face din visarea sa complicele farmecelor seducției pe care le dezarmează cît poate de bine, așa cum proceda, de exemplu, Montesquieu: „Femeia e un sex foarte ridicol... Mi

se pare că, în cazul femeilor celor mai frumoase, văd uneori cum vor fi cînd se vor fi urîțit“... Dar cel mai adesea nu trebuie să-și ia asemenea precauții; apărarea e automată, instinctivă: nativul este timid, stîngaci, pudic, cu moravuri rigide; s-o spunem direct: se teme de femei. Acum e momentul să-l cităm pe Cézanne care, dintre toți marii pictori, se simțea cel mai stîngenit în fața modelului său feminin, chiar cînd acesta era îmbrăcat, și nu se folosea decît de o slujnică bătrînă cu trăsături grosolane. Îl putem aminti aici și pe virtuosul Saint-Simon, admirator al marilor caști ai istoriei, despre care Bastide a amintit, glumeț, că făcea „crize de spaimă în fața unei coapse“. Am mai putea cita mulți alții...

Viața amoroasă a capricornianului începe adesea destul de tîrziu și el respectă principii de onestitate în dragoste. Iubirea sa controlată e puțin demonstrativă, de o senzualitate nu prea exigentă. Fiecare elan este escortat de o reflecție care îi maturizează afecțiunea în puritate morală, ca și în conștiință a datoriei.

Pentru a-și fundamenta fericirea calmă și ușor practicabilă la care aspiră, este înclinat să-și lege soarta de cea a unei femei mai în vîrstă decît el sau, cel puțin, a unei femei mature, puțin expusă fanteziilor și capriciilor feminine pe care el nu le înțelege. Îi place să aibă o prezență atentă și ștersă în casă, o femeie în măsură să-i pună ordine în cămin și să facă economii. Este bărbatul serilor tăcute în fața sobei; cu el, vizitele, ieșirile, petrecerile pot fi rare, viața desigur puțin monotona, de vreme ce se eschivează de la tentații și îndepărtează pasiunile în favoarea unei vieți interioare închise în sine. În schimb e un soț serios, un bărbat fidel care nu admite aventurile, nici divorțul; linia sa de conduită bine trasată promite liniștea unei poziții stabile. Și, în fine, afecțiunea sa e ca vinul: se ameliorează cu timpul. Jalnic îndrăgostit la douăzeci de ani, îl vedem adesea descrețindu-și fruntea și devenind, la șaizeci de ani, un partener de calitate. Alături de o asemenea ființă se pot sărbători nunta de argint și chiar nunta de aur cu sentimentul fericirii; pentru o femeie, e cel mai sigur toiaș la bătrînețe.

Femeia

Femeia din zodia Capricornului este la fel de reticentă ca și bărbatul la ideea de a se lăsa în voia sensibilității. Dacă adăugăm la această caracteristică zodiacală o disonanță a lui Saturn cu Luna sau Venus, și cu atît mai mult cu amîndouă, ea se prezintă ca o femeie lipsită de inimă, o femeie uscată și aspră care se încrîncenează în celibat sau face o căsătorie de interes, rămînînd rece în brațele partenerului. Chiar dacă latura aceasta dizgrațioasă nu apare decît în cazul disonanței, adeseori nativa din Capricorn rămîne fată bătrînă în pofida unei anume sensibilități și cel mai potrivit exemplu în acest sens este cazul reginei fecioare — care rămîne fecioară, dacă ținem seama de aștri — Elisabeta I a Angliei care avea, cu Soarele în Fecioară, Ascendentul în Capricorn și Saturn în casa unirlor:

„Dacă ar urma să dezuălui ce aș prefera dacă mi-aș urma înclinația inimii, iată ce ar fi: cerșetoare și celibatară, mai degrabă decît regină și măritată.”

Nativa din Capricorn este capabilă să reducă la tăcere în ea sensibilitatea nervoasă care produce la celelalte femei inconstanță, ușurătate, fantezie și capricii; de o dispoziție egală, este logică și chiar rațională în vederi și comportament; voința ei e bine statornicită, controlul de sine remarcabil. Nu-i deci de mirare că e mai aptă decât celelalte femei să ducă o viață independentă și să pună pe primul plan al preocupărilor cariera, ambițiile sociale. Are darul de a-și sacrifica intimitatea în fața impersonalului sau a socialului, are pasiunea vocației, cultul marilor idei sau simțul unei misiuni superioare. În această ordine de idei, o putem cita pe marchiza de Pompadour, pe sfința Tereza din Lisieux (conjuncție Soare-Saturn în zodie) și câteva femei politice marcate de luna în Capricorn: Doamna Roland, Doamna Talien și Charlotte Corday (conjuncție Lună-Saturn, Pluto în zodie).

Pentru o asemenea fire, căsătoria nu trebuie să fie un obstacol în urmărirea realizării ambițiilor. Mitul femeii de casă n-o interesează; decât să rămână acasă și să se ocupe de copii, ea preferă adesea să-i încredințeze altcuiva și să se elibereze de ei ca să continue exercitarea unei profesii. E adevărat că poate să fie și o femeie ambițioasă „prin delegație”, investindu-și toate aspirațiile sociale în cariera soțului ei, cu care se identifică mai mult sau mai puțin. O asemenea soție are atunci darul de a-și „împinge” soțul, de a-l ajuta să se remarce atât cât poate. În orice caz, e o soție serioasă, conștiincioasă, de o afecțiune tăcută și fidelă.

Problemele lor

Problemele cărora trebuie să le facă față nativii din zodia Capricornului disonanți, de ambe sexe, sînt cele ale „amorului rece”.

În start, trebuie să-și depășească teama de suferință care îi face pe unii dintre ei să nu se atașeze afectiv ca să nu riște să piardă, să nu iubească spre a nu fi părăsiți. Altfel, trebuie să-și învingă reținerea care le vine de la o îndoielă profundă, o carență de narcisism provoacă la ei un soi de „complex al Cenușăresei” care ajunge la: „Nu merit să fiu iubit”, la sentimentul de a nu merita dragostea la care aspiră. Aceste inhibiții pot crea întârzieri și obstacole în calea întâlnirii și a formării cuplului.

La finis, există pericolul „fugii de iubire”. Este ușor să păstrezi distanțele și să rărești momentele de intimitate refugiindu-te într-o muncă absorbantă, în ocupații care nu se mai sfîrșesc, într-o pasiune intelectuală distractivă... Iar cînd nu este vorba de fuga în muncă, apare uneori fuga în boală, ce scuză multe. Aceste alibiuri inconștiente sau psihosomatice maschează adesea un recul al nativului în fața unei stîmjeneli sau a unui eșec al sexualității care este punctul nevralgic al acestor firi. Pericolul constă desigur în a iubi puțin sau a nu iubi bine, a nu se dărui și a se înăspri, apoi a se retrage într-un colț, izolat într-o muțenie care poate dura mult timp.

Aceste probleme nu se referă decât la nativii loviți de disonanțe saturniene. Nativii armonici au puterea să-și joace cartea amoroasă, care poate avea aceeași valoare ca și cea a celorlalți.

Chilia călugărului

Orientare

În funcție de buna sau de proasta dispoziție saturniană, tînărul nativ din Capricorn, în momentul orientării profesionale, face parte dintre cei care știu de mult timp ce ocupație vor avea, deoarece au chibzuit asupra unui proiect de carieră și s-au pregătit de timpuriu pentru ea; altfel, nativul aparține grupului temporizatorilor care se împiedică în fața unei decizii atât de importante de luat, fiindcă datorită dezvoltării lente a personalității nu dispune de maturitatea dorită. Primul are o vocație precocă pe care opoziția anturajului nu poate decât să o retardeze, în timp ce cel de-al doilea își găsește greu drumul și împinge cît mai departe posibil momentul alegerii definitive.

Mijloacele de care dispune sînt destul de numeroase. Are rezerve vitale care nu-i limitează alegerea la exercitarea unor profesii facile. Știe că se poate bizui pe rezistență, pe forța fizică și morală, pe capacitatea de a „încasa”; prin urmare, e posibil ca o carieră dură să nu-l sperie. În plus, își poate utiliza diferitele resurse ale temperamentului: rezistența la nevoile instinctive (foamea, setea...), forța de a nu slăbi în fața primejdiei, de a suporta monotonia, plictiseala; echilibrul nervos, cu calmul, cu sîngele său rece; gustul pentru singurătate, ușurința de a păstra un secret; calitățile sale de seriozitate, de conștiință profesională...

Profesii

Tendințe: Tendința să se retragă în sine, să se concentreze, să se izoleze.

Funcție: A gândi (eliminarea organelor senzoriale).

Obiecte ale muncii: Pămîntul, mineralele, insectele, pielea, societatea sau abstracțiunile.

Acțiuni: A scrie, a citi, a analiza, a număra, a conserva, a stabili, a controla, a interzice, a prevedea, a administra, a guverna.

Locuri: Turn de fildeș, încăpere închise, laborator, bibliotecă, mînaștire, azil, arhive, muzeu, amfiteatru, peșteră, mină, teren, carieră, munte, deșert.

Soluții:

- Agricultor, miner, fîntînar, oral, lucrător la terasamente, tăbăcar, zidar, ceasornicar, păstor.
- Contabil, jurist, muzeograf, anticar, gramatician, geograf, agronom, arhitect, farmacist, inginer (mine, lucrări publice și arte și meserii).
- Savant, matematician, filozof, sociolog, administrator, om politic.

Atitudini față de muncă

Am văzut că există două tipuri de nativi din Capricorn, opuse în problema orientării profesionale, în funcție de buna sau proasta dispoziție a lui Saturn. O diferențiere asemănătoare se prezintă și față de muncă. O inhibiție saturniană poate să blocheze nativul în fața efortului, să-l constrîngă la o pasivitate leneșă și să facă din el un ratat înclinat spre parazitism. Aceasta nu este însă decât o răsturnare accidentală a tendințelor, deoarece nativul neîmpiedic-

cat e dotat cu o mare capacitate de muncă. Produce muncitorul matinal, pe cel care, sculat înaintea celorlalți, nu-și menajează nici timpul, nici eforturile, chiar dacă se mai află încă la post în orele serii.

La lucru, are ritmul firii sale reci și secundare. Demarajul e lent, antrenarea progresivă: îi trebuie un anume timp de rodaj. În schimb, rezistența la oboseală îi conferă un ritm refulat în efort. Dacă, deci, eficacitatea sa imediată este adesea compromisă, ea e urmată cu timpul de excelente rezultate, mai ales când activitatea implică gesturi automate și repetate. Constanța sa e exemplară: vine la oră și este asiduu în postul său, pe care nu-l părăsește decât dacă e constrins de un caz de forță majoră. La locul de muncă se organizează cu răbdare și obține cel mai bun randament în practicarea unei metode care nu lasă loc improvizației, instinctului, arbitrarului.

Are o oarecare dificultate să lucreze cu ceilalți. O ambianță gălăgioasă îl deranjează, mișcarea în jurul lui îl amețește, contactele prea repetate îl oboresc. Are nevoie de calmul unui birou personal, de tăcerea camerei sau a laboratorului în care să poată lucra cu hărnicie și să se poată concentra; viața în mijlocul naturii de la țară îi convine, de asemenea. Acest tip, de felul călugărului în chilia sa, reușește deci mai bine într-o ocupație solitară.

Să adăugăm că nu prea este înzestrat cu spirit de echipă. Desigur, nu lucrează în stilul „săptămână scurtă”, deoarece „planificarea” sa nu neglijează nimic și prevede totul pe distanță lungă. Dar nevoia sa de cooperare e limitată. Mai întâi, nu stărnește prea mult entuziasm în jurul său și nici aceea ambianță de realizare colectivă atât de necesară productivității unei întreprinderi. Apoi, dacă este constrins să aibă colaboratori, nu acceptă de la ei decât esențialul, cel mai adesea doar elemente de documentare, astfel încât să preia asupra sa grosul responsabilităților și să păstreze controlul deplin al acțiunii. Este un arhitect care ar vrea să-și construiască singur catedrala. Putem cita drept exemplu caracteristic Capricornul-Leu Raymond Poincaré: nici un ministru nu va fi lăsat, în Arhivele de la Quai d'Orsay, mai multe note și depeșe scrise în întregime de mîna lui.

Este de înțeles deci lipsa de devotament a subalternilor săi cu care este întotdeauna de o corectitudine mai mult sau mai puțin distantă. Față de superiori e disciplinat și respectuos. Șef sau patron, este ascultat, fiindcă voința sa se impune într-un mod calm sau natural; așteaptă să-și formeze o opinie înainte de a emite o judecată și-și chibzuiește deciziile, netemîndu-se să le retușeze, să le debaraseze de inutilități, deoarece vrea ceva rezonabil, ușor de înțeles, care să poată fi expus în fraze scurte și în termeni limpezi, astfel încât să poată domina totul: să-i facă pe ceilalți să lucreze.

Știm că zodia Capricornului este semnul ambiției, al acelei ambiții reci care desprinde nativul de fenomenele actualității, de efemer, pentru a-l concentra asupra unui scop care este permanența sa. Ea îl face să trăiască în timp, îl face să vadă lucrurile de departe, într-o perspectivă largă; premeditează și organizează ce va realiza în douăzeci, treizeci de ani, și chiar mai târziu... Nu e făcut pentru o reușită rapidă și scurtă, ci pentru o realizare tardivă și durabilă: puțin contează ce este el acum; ceea ce importă e scopul îndepărtat, pe care îl va atinge. Ceea ce urmărește este un pisc și îl atinge cu noblețea marelui ambițios sau cu josnicia arivistului.

Nativul din Capricorn nu este omul care să-și schimbe des situația; e muncitorul devotat toată viața aceleiași întreprinderi, țărănul care ară aceleași

pămînturi, salariatul fidel postului său... Vrea să crească în același loc, să urce, treaptă cu treaptă, pe cale ierarhică, pe cît posibil pînă la pîrghiile de comandă, pînă la postul de răspundere cel mai înalt. Ascensiunea sa e laborioasă și lentă și se datorește cel mai adesea meritului personal. Slăbiciunea lui constă în faptul că e colțuros, lipsit de strălucire, de fantezie, de toate calitățile care seduc. Forța lui stă în competență, în aplomb, în disciplină și integritate. Puțin contează că nu știe să placă, fiindcă știe să se facă indispensabil.

Finanțe

E oare de mirare că nativul din Capricorn este un econom, un parcimonios și uneori chiar, cu ajutorul lui Saturn, un avar? Acest om îndemînat cu noaște prea bine prețul efortului și, drept urmare, valoarea banului, ca să accepte să risipească ori să-și compromită șansele sau viitorul. Un principiu de autoapărare îi dirijează atitudinea financiară: este prudent și chiar bănuitor. Disprețuiește ceea ce strălucește, precum afacerea care reușește imediat; de altfel, nu este nerăbdător să cîștige. Neplăcîndu-i nici complicațiile, nici riscul nu are nimic dintr-un speculator; preferă soluțiile simple și naturale.

Într-un cuvînt, este un conservator atașat de principiile cele mai încercate, care nu vor înceta niciodată să aibă credit. Și, pe deasupra, firea sa rece și secundară îi dă o calitate prețioasă: prevederea. Își ține contabilitatea fără întrerupere și introduce în ea calcule care pot renta peste ani, peste decenii.

La el, doar munca e lucrativă. Împrejurările exterioare, șansa, ocazia nesperată, nimic din toate acestea nu intră în socotelile sale. Știe că nu creează în jurul său ambianța care să stimuleze afacerile, iar principiul bulgărelui de zăpadă este puțin operant la el: e prea singuratic, prea neintegrat în simfonia vieții. În schimb, știe să se mulțumească doar cu puțin; nu îi este deci greu să strîngă cureaua și să ducă o existență austeră, netemîndu-se de nici o privațiune. Din acest motiv, nu se bucură întotdeauna de averea sa, cum ar face alții, și lasă adesea o moștenire mai mult sau mai puțin substanțială familiei.

Nativul din Capricorn își poate plasa ambiția în pasiunea de îmbogățire; dacă această pasiune e exclusivă, riscă să cunoască o degradare saturniană care nu exclude apariția unor interese sordide. Dar există, la polul opus, un nativ din Capricorn al cărui ascetism se extinde la sfera averii și face să triumfe despuieră și nonposesiunea.

Existența

Mic dicționar de personalități din zodia Capricornului

lată familiile principalelor celebrități din Capricorn.

Există Capricornul *lunar* al cărui exemplu perfect este muzicianul Gossec. Pasiv, blajin, modest, își consacră întregul talent unei cauze sociale, devenind sufletul tuturor serbărilor și ceremoniilor revoluționare.

Capricornul *solar*, pasionat autentic, se devotază unui ideal social, politic, mistic... (Auguste Comte, Péguy, Wilson) și va da mari șefi (Stalin, cu o dominantă pămînt).

Capricornul *mercurian* poate avea un dublu aspect, ca Molière, amar și profund sub un exterior de farsă; poate să practice și o diplomatie cu bătaie lungă, precum Talleyrand.

În timp ce Capricornul *venusian* apropie între ele farmecul sau dragostea și ambiția socială, Capricornul *marțian* se risipește într-o luptă socială ori într-o cucerire exterioară care este o mare pasiune (Mendès-France, Proudhon).

Capricornul *jupiterian* este însuși tipul demnitarului politic, al omului reprezentativ care accede la un post superior sau de înaltă responsabilitate (Gladstone „marele bătrîn”, Hindenburg, E. Loubet, Guy Mollet, Nasser, Nixon).

Cît despre Capricornul *saturnian*, el exprimă cel mai adesea valorile reci, secundare, ambițioase sau detașate ale semnelui: Adenauer, Cézanne, Carol Quintul, Elisabeta I și Elisabeta a II-a ale Angliei, Kepler, Louvois, Mandel, Mazarin, Pasteur, Pinay, Sadi-Carnot, Saint-Simon...

Firește, Capricornul produce un mare procent de bărbați de stat care acced la posturi supreme; alături de Leu, bate recordurile în materie de politică. Împăratul August este cel mai îndepărtat exemplu pe care îl cunoaștem; celebra piesă de fildeș *Gemma Augustea*, făcută de Dioscorides, îl înfățișează pe împărat înconjurat de mai multe figuri care au, deasupra capului, semnul său natal, Capricornul. Pe măsură ce ne apropiem de timpurile noastre, îi remarcăm, drept capricornieni destul de puri, pe: Carol Quintul, Mazarin, Louvois, Gladstone, Wilson, Lloyd George, Sadi-Carnot, Joffre, Primo de Rivera, Mandel, Göring și Rosenberg (născuți în aceeași zi), Stalin... Iar drept capricornieni secundari, într-o combinație cu un al doilea tip: Henric al IV-lea, Napoleon al III-lea, Raymond Poincaré, Hindenburg, Gamelin, Herriot... În lumea contemporană politică, capricornienii caracterizați nu lipsesc: Malenkov, Mao Tzedun, Konrad Adenauer și Wilhelm Pieck, născuți la distanță de două zile, în fruntea celor două Germanii. Iar în Franța, Soarele și două planete ocupă semnul în cazul lui Mendès-France, Mollet, Pinay, Debré.

După oamenii politici vin gînditorii, în special matematicienii: Tycho-Brahe, Kepler, Newton, Herschell, Henri Poincaré...; savanții neobosiți aplecați asupra problemelor lor: Pasteur, Becquerel, Langevin, Davy...; precum și filozofii: Gassendi, Montesquieu, Comte, W. James, Proudhon...

Artiștii și creatorii din acest semn nu sînt rari: Cézanne, Matisse, Messager, Rubinstein, Skriabin, Saint-Simon, Utrillo... Natural, fiecare este legat de o constelație specifică și regretăm că nu putem situa aici planul particular al personalității capricorniene care le revine individual.

KONRAD ADENAUER

Aproape că era de așteptat: *der alte Herr* este un capricornian născut în Köln la 5 ianuarie 1876, ora 10.30; a murit în 1967. Soarele și Mercur ocupă semnul, formînd o conjuncție determinantă în aspect cu un Saturn puternic în Scorpion, care tocmai a culminat, cu un Jupiter în Vărsător, care tocmai a răsărit, și cu un Marte în Pești, care se apropie de această conjuncție.

Din orice parte l-am privi, l-am înconjura, l-am sesiza, toate planurile, toate fațetele personajului său trădează această caracterizare de Capricorn pe un fond de Saturn-Jupiter-Marte; de pretutindeni afluează semnele distinctive ale acestui tip:

Statura sa solidă, înaltă, cu buze subțiri, față de capră severă și impresia de austeritate, de seninătate, de dîrzenie. Ținuta sa corectă: este invariabil îmbrăcat în culori închise, fără fantezie, fără căutare, impersonal ca înfățișare. Cuvintele sale simple și grave: bărbatul public, care nu are nimic dintr-un tribun și vorbește doar despre un dosar bine pregătit pe care îl are sub ochi. Viața sa simplă, frugală și sobră: nu bea, nu fumează, respectă și ascultă tăcînd (un „virtuoz al tăcerii”); viața sa particulară e exemplară. Munca sa îndîrjită: activ de la ora șase, muncește zilnic cincisprezece ore pînă la o vîrstă înaintată, cu o savantă organizare care îl menține proaspăt și lucid. Pînă și decorul cabinetului său de lucru de la palatul Schaumburg: luminos și simplu, ba chiar destul de gol și despuat; nici o pînză de preț, nici o mobilă de lux; instrumente de lucru, dosare și telefoane cu doar cîteva suveniruri...

Toate acestea ne permit să-l analizăm prin prisma seriozității profesionale și a corectitudinii: este respectat și stimat. E prea lipsit de căldură umană și de magnetism personal ca să fie liderul sau șeful care inspiră mulțimile și suscită pasiunile colective, spre deosebire, sub acest aspect, de vrăjitorul Hitler. Ținuta sa este chiar însoțită, într-o oarecare măsură, de severitate, de rigiditate și uscăciune: nu zîmbește prea des și rîde și mai rar... Capricorn pe măsură, aparține acestui semn zodiacal pînă în măduva oaselor, și pentru a-l situa interior, se poate relua formula „stîncii de granit”: este însăși reprezentarea unei forțe statice.

De mic copil, dovedea deja, spun biografii, tot ceea ce constituie personalitatea sa de om de stat atotputernic: trăsături de austeritate și de disciplină; o forță de obstinație, o uluitoare tenacitate în urmărirea scopurilor propuse; surprinzătoare rezerve de răbdare; energie și chiar încăpăținare: „*Dickkopf!*” Atuuri care, toate, îl vor duce departe. E deci foarte firesc că viața lui a fost trasată cu rigla; a se citi: voit organizată în linie dreaptă, în direcția ambițioasei sale pasiuni reci: politica. Dacă n-ar fi fost om politic, i-a mărturisit într-o zi unuia dintre istoriografii săi, ar fi fost horticultor, arta grădinăritului pîrîndu-i-se că pretinde, spune el, aceeași calitate principală ca și politica (văzută prin prisma temperamentului său saturnian): răbdarea, așteptarea liniștită a maturațiilor.

Dar este un administrator înăscut și, mai mult, funcționarul punctual, incoruptibil, sever cu ceilalți și dur cu sine. În orașul său natal, cariera lui urmează o progresie regulată în cadrul unui efort neconținut și al fidelității față de calea trasată: adjunct al primarului în 1906, prim adjunct în 1912, primar în 1917. În toul febrei generale din 1918-1919, în vremuri deosebit de dificile, își dezvăluie cele mai mari calități: își păstrează singele rece.

Îl va păstra mai mult ca oricînd pe măsură ce Germania se va cufunda în beznă. Național-socialismul, cu tot ce are el excesiv, nebunesc, amenințător și periculos, nu-i poate conveni unui bărbat atît de așezat și de prudent: Adenauer nu va deveni nazist. Dar, după o fază de rezistență urmată de umilințe,

de ani lungi de prosciere, de singurătate și de tăcere, va cunoaște și lagărul de concentrare; adică, va trăi de astă dată dezolarea saturniană.

Germania 1945: anul O. Un șef uranian, ucenic vrăjitor paranoic, părește scena; victimă a propriilor sale tendințe atotpunitive, a aruncat lumea în catastrofă și și-a dus poporul în neant: Germania nu este altceva decât un câmp de moloz. Succesorul lui trebuie să-și asume un rol foarte ingrat, în stilul Saturn în Scorpion prin excelență: acela de a lichida o înfrângere, de a scoate un popor din prăpastia reprobării, a foametei, a mizeriei și a izolării; de a face *politische Erziehung* cu gustul amar pentru salubru și adevăr.

Momentul medicului Adenauer a sosit. A rezistat în furtuni și s-a menținut ca un curmei noduros de viță. Capricornian al scadențelor îndepărtate, are șaptezeci de ani și își începe adevărata carieră... Și dacă a trebuit să aștepte să fie septugenar ca să facă figură de om de stat, cînd va fi devenit octogenar își va atinge zenitul în fața lumii, și aceasta fără să-și fi schimbat vreodată opiniile politice.

Ajuns la putere, îl regăsim așa cum îl sesizasem în copilărie, cu trăsăturile tipice ale naturii sale capricorniene.

Uluitoria sa stăpînire de sine. Puterea de a avea sînge rece l-a apărut de uzură. Se îndepărtează foarte rar de calmul său, care este o atitudine familială la el. Nu manifestă nici o urmă de nervozitate, nici chiar atunci cînd „*der alte Fuchs*” joacă tare. Astfel, în 1949, în pline alegeri pentru primul Bundestag, în timp ce întreaga Germanie e suspendată în ascultarea radioului ca să numere voturile, este surprins în odaia sa scriindu-și liniștit corespondența particulară...

Răbdarea sa. Este cuvîntul pe care și-l înscrie în fruntea programului. Acest apel la răbdare este „*leitmotivul*” discursurilor cancelarului. Germania nu va mai recuceri încrederea distrusă de Hitler decât „încet, bucată cu bucată”. Și aceasta nu e decât una din condițiile cerute pentru ca Adenauer să se înhame la sarcina de lungă respirație pe care o reprezintă soluționarea marilor probleme ridicate de înfrîngere, în special reunificarea țării.

Inflexibilitatea sa. În fidelitatea față de principii, ca și în urmărirea încăpățînată a scopurilor propuse. O dată îndreptat spre un obiectiv, își continuă ruta ocolind liniștit toate obstacolele, surd la toate criticile. Este omul pozițiilor clare și al opțiunilor definitive, închis în intransigența sa, stîncă dedicată politicii bastionului. Cu el, o fortăreață „Occident creștin” se așază în absolut în fața Estului asimilat cu „barbaria”, cu „răul”, inamic cu care nu se poate pactiza, refuzul dialogului și al concesiilor ducîndu-l pînă la urmă la o atitudine de așteptare, la imobilism, la predicția neputincioasă.

Dacă zeul Timp nu l-a servit în rigiditatea politicii sale conservatoare, aceasta nu îl împiedică să datoreze virtuțile saturniene pe care le întrușipează faptului de a fi tatăl — ca să nu spunem bunicul — marelui „miracol german”!

SIMONE DE BEAUVOIR

De la o „fată cuminte”, profesoară de filozofie, pînă la o doamnă progresistă, care se simte „păcălită” de timp, dacă nu obliterate de vîrstă, îndelung aplecată, cu toată luciditatea, asupra crepusculului trist al bătrîneții, trecînd

prin afirmarea unei etici intelectuale și constatarea eșecului (Femeia dibace, Mandarinii...), iată, pe un fond saturnian, întreaga traiectorie capricorniană a scriitoarei Simone de Beauvoir, născută în Paris, la 9 ianuarie 1908, ora 4, cu o conjuncție Soare-Mercur în zodie în aspect cu Saturn la meridian.¹

HUMPHREY BOGART

New York City, 25 decembrie 1899: Soarele, Venus și Marte în Capricorn, cu un Soare în conjuncție cu Saturn.

Ca un om care ar fi venit din adîncul unei sumbre și reci nopți de iarnă, așa apare imaginea saturniană a lui Humphrey Bogart.

Imagine a unei întunecate interiorități de taciturn deziluzionat, pe care artificiile celei de-a șaptea arte o consacră tragicului. Cînd nu e prezentat în frumosa-i ținută de aristocrat, cu eleganța sobră și îmbrăcămintea impecabilă, îl vedem, strîns în impermeabil și cu pălăria moale de fetru pe cap, lansat pe piste filmului negru. Figură ideală la care se pretează, cu o voce răgușită, un fizic boțit, o față ridată și palidă, cu orbitele adîncite, cu zîmbetul rar și trist sau schimonosit, frămîntat de un rictus bațjocoritor. Ca și cum acest personaj cinic și insensibil, zidit într-o tăcere densă, ar fi subminat surd de un rău profund, dacă nu stîns de absența umanității.

În viața particulară, bărbatul trăia cu morala sa și era conștiința Hollywood-ului, întrușipînd, alături de Lauren Bacall (Fecioară), singurul cuplu exemplar pe care cinematograful l-a creat fără să-l distrugă.

PAUL CÉZANNE

Cézanne a văzut lumina zilei la Aix-en-Provence, pe 19 ianuarie 1839, ora 1, în timp ce Soarele și Mercur se aflau în Capricorn, iar Saturn în aspect cu Luna, Mercur și Venus; Ascendentul aflîndu-se în Scorpion, iar stăpînul lui fiind destul de bine plasat, Cézanne se prezintă deci ca un capricornian de tipul Saturn-Marte. Este imposibil să nu evocăm valorile Scorpionului și ale lui Marte, de vreme ce ele orientează fondul Capricorn-Saturn.

Caracterul lui, bine cunoscut, este expresia acestei duble trăsături: iritabil, irascibil, cicălitor, înclinat să se izoleze, să se închidă în sine, lucrînd cu înfrigurare, cu îndoială și trăind chiar după reușită, în simplitatea unei retrageri active. Toată viața va înfrunta Salonul oficial și nu va întîlni decât refuz și ostilitate, iar limbajul său, puțin îngrijit, nu îi va aduce bunăvoința oficialilor. Dar nu descurajează și, dacă perseverează în eșec, este pentru că are orgoliul său interior: în timp ce pentru ceilalți e un biet om util, timid și temător, el are totuși conștiința de a fi un Cézanne.

Prima sa manieră se află sub semnătura Scorpionului și a complexului anal care îl caracterizează. Visează să realizeze o pictură „foarte curajoasă”; pictează cu negru de fildes, cu „cafea” (expresia lui moș Tanguy); e vorba de o pictură soioasă și densă, de o violență sumbră, cu fonduri lugubre și forme convulsionate, pe care se înscriu obsesiile sale sexuale și se amestecă scene de moarte și de orgie.

¹ Simone de Beauvoir a dedicat o carte Lungului Marș al lui Mao...

Aceeași tendință scorpionescă îi reglementează relația cu tablourile, ca și modul de a compune. Se înfurie pentru motive neînsemnate și chiar fără nici un motiv, și își transpune furiile asupra pînzelor; ce pagube! Cîte nu a distrus, găurit, sfîșiat aruncat în foc pe fereastră? Fapt caracteristic pentru complexul său anal: trebuie să aștepte un întreg concurs de circumstanțe favorabile ca să se afle în stare de grație; îi trebuie, reunite la un loc, un cer cenușiu deschis, nici un fel de lătrat de ciini ori alte zgomote insolite, tăcerea mașinilor dimprejur și un bun studiu la Luvru. Slujnica a scos un covor? de îndată ce-și dă seama, sfîșie în bucăți o pînză și nu mai poate să lucreze. Se știe și că-și murdărește toate pensulele la fiecare ședință și el însuși — spune Vollard — se murdărea într-un asemenea hal, încît s-a întîmplat ca niște jandarmi de la Aix să nu-l recunoască și să-i ceară actele, într-o zi cînd se întorcea de pe „teren“.

Dar acest Cézanne-Scorpion cedează în fața lui Cézanne-Capricorn saturnian. Omul chinuit își refulează instinctele, dar ele se agită violent în străfundurile lui. Singularul de la Aix cunoaște inhibiții dureroase și se realizează cu mare dificultate:

„Trăiesc o senzație, dar nu ajung să mă exprim; sînt ca unul căre ar avea o monedă de aur fără să se poată servi de ea.“

Paleta i se luminează, opera sa cîștigă în reflecție; precumpănește secundaritatea; se disciplinează pentru a afirma voința organizatorului. Se izolează ca să lucreze în tăcere, fără să fie privit, iar munca sa e lentă și dificilă. Nu are timp să picteze flori: ele putrezesc înainte de a-și termina tabloul. la atunci flori de hîrtie; doar că, spune el, „*ticăloasele astea își schimbă tonul cu vremea*.“ Se știe cît timp i-a trebuit să realizeze portretul negustorului său de tablouri, Vollard. Într-o zi, acesta i-a atras atenția că existau, pe mină, două punctișoare în care pînza nu era acoperită; Cézanne i-a răspuns: „*Dacă ședința mea de la Luvru o să fie bună, poate că mine am să găsesc tonul just ca să umplu aceste puncte albe. Înțelege-mă, domnule Vollard, dacă aș pune acolo ceva la întîmplare, aș fi forțat să reiau întregul tablou plecînd din locul ăsta!*“ După o sută cincisprezece ședințe, Cézanne abandonează portretul ca să se înapoieze la Aix și declară: „*Nu sînt nemulțumit din cauza piepților cămășii*“... Un tablou reprezintă pentru el o întreagă perioadă din existență; și își reia pînzele ca să le perfecționeze, de două sau trei ori la rînd...

Dacă nu uităm punctul de plecare impresionist al lui Cézanne — senzația (conjuncția Venus-Neptun în Fundul-Cerului) — vedem întregul drum pe care îl parcurge pînă la capăt, adică supunerea în fața spiritului. Ceea ce, la impresionisti, este, în legătură cu lumina, surescitare a ochiului și impulsivitate (ca la Scorpionul Monet și jupiterianul Renoir), la el devine observație chibzuită și meditație a ochiului. Acest „senzualist intelectual“, cum spune René Huyghe, este mai mult cerebral decît senzual, iar spiritul său vrea să meargă pînă la schelet, pînă la miezul lucrurilor, ca să obțină un tablou arhitectural. Crezul său este: „*Să-l refac pe Poussin după natură*“; adică să facă din impresionism ceva solid și durabil.

Din toate punctele de vedere, acest capricornian realizează o pictură durabilă și solidă. Sub aspectul material, prin faptul că pune unele peste altele

straturi de culori la fel de subțiri ca niște tușe de acuarelă, ceea ce promite o viață lungă pînzelor sale. Sub aspect psihologic, de vreme ce, acuzînd structura internă a formelor sale, dă consistență la tot, chiar și la ceea ce e lipsit de consistență: aerul, fluidele, aburii; cerul și marea au tot atîta densitate ca și arhitectura arborilor săi, ca și cubul caselor sale, ca și blocul stîncilor sale. Nu fusese asta, de altfel, intenția sa inițială? Bonnard spunea că, în fața motivului, Cézanne „avea o idee solidă“ despre ce voia să facă și nu lua din natură decît ce avea o legătură cu ideea sa...“ Iar Frank Elgar precizează că aduce noilor generații „o metodă și o creație absolută care este «tabloul», adică o arhitectură de tonuri și de forme care nu e o analiză a clipei, nu închipuie o anecdotă sau un accident, ci este o realitate coerentă, indestructibilă, solid statornicită în durată“.

Pentru a ajunge aici, Cézanne precizează că trebuie „*tratată natura prin cilindru, sferă, con, totul pus în perspectivă*“... Pentru un nativ din Capricorn saturnizat, nimeni nu ar putea proceda mai bine, mai ales ca să acceadă la „...o lege riguroasă (care) devine sensibilă în epurarea maselor preschimbate în forme și pe care spiritul le mîngîie, cu bucuria de a le găsi asemănătoare cu cele pe care le concepe prin geometrie. Acolo unde alții descoperă un haos de senzații vehemente, el identifică o stabilitate și o structură, o regularitate și o certitudine care fac din natură concepția fermă a unei gîndiri superioare“.

Se mai poate descoperi amprenta lui Cézanne în alegerea obiectelor sale. Pictează de preferință umile obiecte asupra cărora își concentrează atenția reducînd cîmpul vizual la maximum: măr, pipă; face și peisaje familiare și portrete de oameni săraci. Tema sa preferată va fi fost probabil *Muntele Sainte-Victoire* pentru care produce mai multe variante; există oare un subiect mai capricornian decît acesta? Munții săi ne dezvăluie mai întîi un Cézanne-Scorpion care, la izvor, „a regăsit suflul gigantic al erupției, înălțarea materiilor în fuziune, a căror recădere va fi echilibrul“. Dar Cézanne-Capricornul va reveni la geologie căreia îi gustă ordinea și „duritatea finală (care) este cea a lavei răcite“.

Afinitățile electivale ale lui Cézanne nu sînt mai puțin expresive decît însăși opera sa. Îi place Courbet, nativ din Taur (trigon armonic al Capricornului cu Taurul) lăsînd de o parte faptul că este cam greoi ca expresie. Admiră privirea jupiterianului Monet în aceeași măsură în care îl deranjează carența valorilor jupiteriene. Apreciind poezia lui Corot, nativ din Rac, este totuși prea realist pentru a-i accepta imaginarul (opозиția dintre Capricorn și Rac):... „*Dacă în loc de nimfe, și-ar fi populat pădurile cu țărânci*“... Și nu-i poate suferi nici pe Gauguin, nativ din Gemeni, nici pe Van Gogh, nativ din Berbec. Capricornul și Berbecul sînt în careu, adică în distonanță ireductibilă. Pentru a înțelege asta, ajunge să comparăm opticele celor doi pictori în fața aceluiași spectacol: Provence. Cézanne nu o vede, spune Huyghe, „ca pe un rug în dezlănțuire, ci ca pe o arhitectură cristalizată; nu mai simte în ea forțe perturbatoare, ci ordonatoare. În *L'Estaque*, apa nu se mișcă, iar profilul colinelor îndepărtate, respingînd curbele unduitoare ale lui Van Gogh, se sfărîmă parcă pentru a evoca și mai bine structura-i de piatră. În rîndurile aceluiași text pe care-l descifra Van Gogh, Cézanne citește siguranța construcției

muncii plutonice"¹. „Pentru a picta bine un peisaj, trebuie să descopăr mai întâi straturile geologice.”

MARLENE DIETRICH

Cinci aștri din zece ocupă Capricornul la nașterea Marlenei Dietrich, la Weimar, pe 27 decembrie 1901, către ora 16. Venus dominantă aflându-se în semnul, tot saturnian, al Vărsătorului.

Acest nume evocă de îndată faimoasa scenă de cabaret din *Îngerul albastru* în care vedeta cu lungul ei portfigaret stă picior peste picior cu ciorapi de mătase negri, cu privirea filtrată, fredonînd o arie gravă... Îndeosebi, stilul foarte capricornian al acestei Venus saturniene prezintă o făptură cu vocea răgușită, cu ochiul obosit sau indiferent, cu gesturi vagi, tîrînd după ea un aer de aristocrată ostenită. Nu există vedetă care să fi exprimat mai bine tipul femeii blazate, dezamăgite, care se menține deasupra sau la distanță de iubire. De altfel o manieră nonșalant de detașată, dacă nu îndepărtată, nuanțată de o blîndă ironie, de dispreț ori chiar de superioritate dezinvoltă, alcătuiește toată forța ei de vampă, *sex-appeal*-ul fiind în mod paradoxal un „sexy rece”, întruchipare a unei frumuseți de femeie insensibilă, impasibilă și inaccesibilă pentru că nu-și aparține decît sieși.

Marlene are pur și simplu personalitatea înghețată și dură a diamantului. Nici o mare vedetă nu a avut o atît de perfectă stăpînire de sine, nu și-a disciplinat caracterul atît de impecabil. Totul a cedat în fața ambiției unei vocații excepționale, inclusiv amorul, și el înfrînt, prin însăși feminitatea ei; a domnit vreme un sfert de secol pe ecrane, mereu egală cu ea însăși, și a devenit, dincolo de timp, imperturbabilă, ca o instituție, un personaj prestigios de mare doamnă.

Să-i dăm cuvîntul:

„În fața vieții, există cei care au probleme și cei care nu le au. Sau, mai exact, cei care-și pun probleme și cei care nu-și pun. Eu aparțin celei de-a doua categorii: nu am probleme. Mi se spune adesea: «Cum reușești? E extraordinar că ai ajuns aici!» Nu știu dacă e extraordinar, dar nu am ajuns aici; am fost întotdeauna așa. Dacă asta se cheamă seninătate, fie; dar nu-i o seninătate dobîndită; am avut-o dintotdeauna. Și este, mai degrabă, cred eu, disciplină. Disciplina, pentru mine, e una din cheile existenței (...) De mică, am învățat ce înseamnă rigoarea. O rigoare care impune să te supraveghezi în cel mai neînsemnat gest, în cea mai neînsemnată atitudine, în cel mai neînsemnat sentiment... Self-control, cum spun englezii... Copil, aș fi preferat să mor de sete decît să cer un pahar cu apă, dacă nu era bine, dacă nu se cădea. Sînt lucruri care marchează un caracter. Asta simplifică mult viața, pentru tine și pentru ceilalți. Dacă ești incapabil să ai o disciplină, nu numai că îți complici viața, dar o faci dificilă pentru toată lumea (...) Cînd sînt întrebată dacă am

¹ René Huyghe, op. cit., pp. 102, 103.

fost întotdeauna stăpînă pe destinul meu, răspund: «Da, fiindcă m-am disciplinat întotdeauna în funcție de evenimente»...

ELISABETA a II-a a ANGLIEI

În tema Elisabetei a II-a a Angliei, născută în Londra, la 21 aprilie 1926, ora 2.40, intrarea Soarelui în semnul zodiacal al Taurului nu reprezintă decît un aspect secundar.

Ascendentul în Capricorn în sextil cu Saturn, planeta stăpînă a semnului care culminează la Mijlocul-Cerului, dă reginei o puternică dimensiune saturniană. Invers, Saturn, unghiular în Mijlocul-Cerului și în sextil cu Ascendentul, întărește tendințele Capricornului.

Din fericire pentru Elisabeta a II-a, tendințele sale profunde o predispun la rolul monarhic. Mîndră și orgolioasă pentru ceea ce consideră drept o misiune sacră, Elisabeta se străduie să întruchipeze virtuțile pe care opinia publică le pretinde de la o regină. Reușește grație unei voințe neclintite și unei demnități care sînt semnul apartenenței ei la Capricorn.

Într-un moment cînd regalitatea despuia de prerogative nu a supraviețuit decît cu titlul de simbol, regina nu se îndoiește de însemnătatea morală a funcțiilor sale. Ea le îndeplinește cu severitatea, rigoarea, spiritul de disciplină și de sacrificiu al firii sale de Capricorn-Saturn, adăugîndu-i acea ușoară melancolie pe care o manifestă la ceremoniile oficiale.

Cînd seriosul și gravul Capricorn își ia angajamente, te poți bizui pe statornicia sentimentelor sale. Femeie și mamă exemplară, regina oferă poporului din Anglia spectacolul pe care acesta îl așteaptă.

Conjunția lui Saturn cu Mijlocul-Cerului nu este un indiciu fericit pentru regină; ea se întîlnește la numeroși suverani care au avut domnii dificile ori s-au retras. Elisabeta cea gravă pare făcută pentru a trăi o domnie lungă fără istorie dramatică, dar poate și pentru a se retrage într-o zi, încă îndepărtată, de pe scena regală.

MAREȘALUL JOFFRE

Rivesaltes, 12 ianuarie 1853, ora 8, nașterea lui Joffre: Ascendentul, Soarele și Mercur se află în Capricorn, iar Jupiter culminează în Scorpion.

Caracterul capricornian al generalismului armatei franceze din războiul din 1914 este bine cunoscut.

După dezastruoasa bătălie a frontierelor, inamicul se află la porțile Parisului. Guvernul francez s-a retras la Bordeaux, iar Joffre poartă singur răspunderea salvării patriei. Nu e prea mult pentru umerii săi puternici de Pămîntean, decis cum este să nu se degajeze decît după ce își va fi dobîndit convingerea că ține succesul în mînă. În zilele cele mai dramatice ale războiului, figura generalului se detașează în toată grandoarea sa. Un nervos ar fi intrat în panică, s-ar fi gîndit să moară în fruntea trupelor sau s-ar fi prăbușit și s-ar fi culcat la pat, cum a făcut Moltke după bătălia de pe Marna.

Este cunoscută anecdota povestită de mai mulți memorialiști: Foch vine foarte nervos la Marele Cartier General în cursul uneia din zilele cele mai an-

goasante ale războiului. Cere să-l vadă, fără un minut de întârziere, pe comandantul șef. Este introdus, și iată ce dialog se angajează între cei doi:

JOFFRE: Ah! Uite-l pe Foch! Ce vînt bun vă aduce? Minunată idee să veniți să ne vedeți. Luați dejunul cu noi?

FOCH: Fie! Dar mai înainte, imediat, trebuie să vă dau niște știri grave!

JOFFRE: Dar, prietene, vom vorbi despre asta după masa de prînz.

FOCH: Ba nu! e urgent! Trebuie să fie luate niște decizii...

JOFFRE: Haida-de, prietene! Astăzi la prînz, avem carne de vițel. Vă place vițelul?

FOCH (nervos): Mi-e totuna.

JOFFRE (insistînd): Vă place vițelul?

FOCH (pierzîndu-și răbdarea): Da, da, dar trebuie să vă raporteze ceva și să vă cer o părere...

JOFFRE (tenace): Cum vă place să fie pregătit vițelul?

O dată bătălia cîștigată, s-a discutat despre partea de merit care îi revenea comandantului șef, dar cel care, prin caracterul său neclintit, a știut să poarte toată povara responsabilităților, a replicat:

„Poate că nu eu sînt cel care a cîștigat bătălia de pe Marna, dar dacă ar fi fost pierdută, eu aș fi pierdut-o.”

De fapt, Joffre a jucat rolul semnului său cu o asemenea claritate, încît imaginea capricornului s-a impus oricărui critic: dacă creierul său era la fel de greoi ca și aparența fizică, declară neîndurătorul căpitan Lidell Hast, fiind lipsit de sulețe și de imaginație, efectul său exterior asupra spiritului celorlalți i-a permis să devină stîncă de care s-a putut agăța Franța și din cauza căreia Germania a trebuit să se scufunde...

JOHANNES KEPLER

Ilustrul geniu german, astrolog și astronom, ne-a lăsat propria sa temă astrală în care Capricornul domină, ocupat de Soare, Mercur, Venus și Uranus totul în sextil cu Saturn în Scorpion. S-a născut lângă Weil, Württemberg, la 6 ianuarie (stil nou) 1572, ora 14.30.

Vom lăsa deoparte existența saturniană a bărbatului mizer și a cercetătorului întotdeauna mai mult sau mai puțin împiedicat. Viața lui dificilă cunoaște o rază de lumină în ziua cînd Kepler îl întâlnește pe colegul său danez, Tycho Brahe, născut la Knudstrup în 13-23 decembrie 1546, cu Soarele Capricornului în conjuncția Saturn. Cei doi celebri matematicieni se înhamă la calculul faimoaselor Table Rudolphine. Operă de respirație lungă, care, după moartea lui Tycho, îl va costa pe Kepler încă douăzeci și cinci de ani de muncă neîntreruptă.

Acest lent și anevoios efort l-a dus pe Kepler la enunțarea celor trei legi astronomice care îi immortalizează numele: prima demonstrează că fiecare planetă descrie prin traiectoria ei o elipsă în jurul Soarelui; cea de-a doua, că, pe această elipsă, ea înaintează cu atît mai lent, cu cît se află mai departe de

Soare; iar a treia ne învață că putem calcula lungimea acestei traiectorii cînd cunoaștem durata revoluției sale.

Despuiere, reducere la esențial: din imensele sale cercetări (cea de-a treia lege reprezintă, ea singură, șaptesprezece ani de eforturi), Kepler consemna, în cîteva linii, legile mișcărilor planetelor, legi stabilite în mod indiscutabil. Glorie, foarte capricorniană, care avea să sfideze timpul, întrucît era înscrisă pe cer, pe calea imaterială pe care lunecă lumile:

„Îmi scriu cartea; ea va fi citită de epoca prezentă sau de posteritate, puțin contează, își va putea aștepta cititorul: Dumnezeu nu a așteptat și el șase mii de ani un contemplator al operelor sale?”

Cu aceste trei legi, care sînt expresia unuia dintre cele mai mari eforturi ale geniului uman, toate pietrele erau pregătite pentru edificarea monumentului suprem care trebuia să așeze definitiv astronomia pe baze de nezdruclinat. Mai lipsea supremul arhitect care să-i dea factura. Acest geniu a fost englezul Isaac Newton, născut la Woolsrop, în 4 ianuarie (cu două zile înainte de Kepler, Soarele unuia fiind în același loc cu Soarele din tema celui alt) 1643, cu Soarele Capricornului în sextil cu Saturn (ca și la Kepler). Dedicîndu-se studiului legilor mișcărilor planetelor lui Kepler, Newton a ajuns să enunțe legea mai generală a gravitației universale care dirijează lumea.

Prin lucrările lor de lungă respirație, prin reducerea observațiilor lor voluminoase la esențial pînă la formularea riguroasă a mai multor legi, apoi a uneia singure, și, în fine, prin construcția științifică cea mai obiectivă și mai imuabilă, Tycho Brahe, Kepler și Newton, aceste trei genii capricorniene, au dat omenirii cea mai mare operă saturniană care există.

MAO Tzedun

Mao Tzedun s-a născut în Hsiangtar, provincia Hunan, în „a 19-a zi din luna a II-a lună a celui de-al 19-lea an Kuangshu” (anul șarpelui negru, luna șobolanului verde, ziua cocoșului roșu), și la ora dragonului, adică, în calendarul nostru, la 26 decembrie 1893, către orele 8 dimineața. Capricornul este, în același timp, semnul Soarelui și al Ascendentului, iar stăpînul său Saturn, foarte înălțat, este al doilea, ca forță, după revoluționarul Uranus ce culminează în compania lui Marte în Scorpion. Poate astfel să fie prezentat ca un autentic capricornian, asistat de Scorpion, sub o dominantă Uranus-Saturn.

E oare de mirare că a fost atît de capricornian cel mai înalt demnitar al țării celei mai mari și mai populate de pe planetă, bărbatul spre care un miliard cinci sute de milioane de ființe galbene și brune (în afară de tinerii albi...) și-au întors privirile fascinate, șeful care trecea drept Nr. 1 al comunismului mondial?

Aventura sa începe prin revoltă (Uranus-Scorpion): *„Tata a fost primul capitalist împotriva căruia a trebuit să lupt.”*

Într-adevăr, la paisprezece ani părăsea deja casa părintească. Iar primul său act social va consta din a se amesteca într-o răscoală țărănească. Începea bine, spre a deveni apoi șef de bandă.

Dar capricornianul, devotat organizării și disciplinei, nu va întârzia să bazeze această revoltă pe un fundament intelectual, să o grefeze pe dubla armătură a unui partid ordonat și a unui sistem politic. Către 1919, se convertește la marxism și, curînd după aceea, se află printre fondatorii partidului comunist chinez. Foarte curînd va deveni de două ori rebel, deoarece își va baza revoluția pe țărănime; socotit deviaționist, este exclus din Comitetul Central al cărui membru era din 1924.

Prin asocierea Capricorn-Scorpion, este tipul cel mai dur, mai aspru, mai rezistent, mai capabil să „țină” în condițiile cele mai dificile și mai ostile. Mao cunoaște închisoarea și duce o viață de partizan. Forța sa interioară învinge mereu și el sfîrșește prin a deveni *de facto* șeful partidului. Marea ofensivă a armatei pe care o lansează Cian Kai-Și pe urmele lui ca să-i decimeze trupa rebelă constituie o adevărată și chiar grandioasă epopee: o retragere eroică de douăsprezece mii de kilometri parcurși pe jos! Este ceea ce s-a numit „marele marș”... Dar, în pofida acestei necruțătoare vînători de oameni și a unei exterminări masive, Mao a ținut piept...

Ceea ce rămîne din trupele sale se instalează în Shanxi, lîngă deșertul mongol, într-o poziție inexpugnabilă. Provincia este tratată ca un mic soviet independent, în așteptarea — răbdarea fiind virtutea semnelui zodiacal — unor zile mai bune pe care se va strădui să le creeze. La sfîrșitul războiului mondial, armata sa populară care purtase cele mai grele lupte împotriva inamicului, răsare, triumfătoare, din gherilă și clandestinitate. Cîțiva ani mai tîrziu, ea lichidează un regim evident depășit și proclamă Republica Populară Chineză.

Iată-l deci pe acest fiu de țaran ajuns la putere, dar care nu va schimba nimic în regimul său de viață simplă și sobră, fără fast, fără prea mult protocol. Nativul din Capricorn nu este un personaj decît în abstracția unui simbol: întruchiparea unei figuri de șef unanim recunoscut, idol al unui fanatism colectiv, cel al furnicarului chinez îndochinat.

Ce devine China nouă sub puterea lui centrală? O țară care se „capricornează”, adică se decantează, se despoaie, sub triumful mașinii politice, al sistemului, al organizației de stat. China se mulează după chipul tunicii stricte a lui Mao care a făcut înconjurul lumii în modă. E o țară unificată sub un guvern cinstit; moneda e stabilă; domnește ordinea. În țara lui Mao, nu mai există epidemii, inundații, iar foamea a dispărut; nu mai sînt muște, nu mai sînt șobolani; iar țara este debarasată și de cerșetori, de prostituate, de țîlhari, de opiomani, de ahtiați de jocuri de noroc și de șarlatani. A devenit țara cea mai limpede, mai curată și mai cinstită din Asia. Dar virtutea care domnește acolo suveran e sufocantă, cel puțin pentru individualismul afectiv al Occidentului, iar ordinea ei amintește că aerul înălțimilor devine pînă la urmă irespirabil. Sub acest regim saturnian, Mao construiește China și face, într-un deceniu, dintr-o colonie înapoiată, o mare putere liberă. Milioanele de „furnici albastre” își petrec viața muncind, sub conducerea celei mai mari dintre „furnicile albastre”, a cărei fire Capricorn-Scorpion este cea a marilor încercări, a climaturilor înăbușitoare, a efortului neînterupt în austeritate, a sacrificiului și a muncii pentru viitor — societatea de mîine și ambițiile sale ultime.

Va cîștiga oare fostul șef de bandă, care a rezistat în cele mai grele condiții și și-a învins rivalii prin uzură, bătălia în care s-a angajat? Nu există oare primejdia că va precumpăni la el, precum reumatismul la bătrîni, conservatorismul caracteristic pentru zodia Capricornului? Conservatorism care, la revoluționar, se învecinează oarecum cu dogmatismul ce urmează o linie inflexibilă, mai mult sau mai puțin inumană, confundată cu determinarea rece a „rațiunii de stat”. În fapt, depozitar al credinței marxiste ortodoxe, nu lipsită de rigiditatea și de sectarismul revoltatului persecutat, convins de misiunea sa pusă pe de-a-ntregul în slujba acestei rațiuni de stat cu care se identifică, așa cum făcuse și capricornul Stalin în Rusia, Mao a devenit un Heracles deplă-sînd echilibrul lumii.

MAZARIN

Un cer, la naștere, în care domină Saturn, în conjuncție cu Mijlocul-Cerului și în aspect armonic cu Ascendentul în Capricorn și cu Soarele în Casa a VII-a, iată ceea ce izbește mai înfîi în tema lui Mazarin (născut la Piscina, pe 14 iulie 1602). Voința dîră a nativului din Capricorn tinzînd spre culmi este slujită de prieteni și protectori puternici și toate bogățiile temei astrale — importanța semnelor de Apă, forța planetelor feminine — sînt captate de Saturn, care se hrănește din ele cu lăcomie și le utilizează în folosul său.

Mazarin a recunoscut el însuși că ambiția alcătuia străfundurile ființei sale. „Am ambiția pe care trebuie să o aibă un om de onoare și poate că îi depășesc limitele în anumite chestiuni.”

Cu toate acestea firea sa capricorniană nu s-a desprins decît lent și nu s-a afirmat în mod decisiv înainte de patruzeci de ani. Ceea ce apare mai înfîi la Mazarin cel din tinerețe sînt semnele de Apă, Racul și Scorpionul: gust pentru schimbare, dispersie, neliniște. Strălucit elev al iezuiților la Roma, logodnic nestatornic la Madrid, mereu pasionat de jocurile de noroc, este pînă la urmă atras de viața militară: în 1630, hazardurile războiului îl pun pentru prima oară în prezența lui Richelieu. Este marea cotitură din viața lui Mazarin.

Ca să înțelegem ce s-a petrecut în acel moment fatidic, să privim, în tema sa astrală, Casa a VII-a proeminentă, cu cele trei planete rapide în Rac și în Leu. Om al relațiilor și al contactelor, Mazarin și-a datorat extraordinara șansă înfîlîririlor favorabile, pe care a știut de altfel în mod abil să le pregătească și să le utilizeze. Legătura stabilită cu Richelieu corespunde în tema sa cu trigonul Soare în Casa a VII-a — cu Saturn în Casa a X-a, element principal al reușitei. Același trigon va acționa și aceeași șansă îl va însoți pe Mazarin cînd, prin Richelieu, va fi pus în prezența lui Ludovic al XIII-lea. După ce a plăcut cardinalului-ministru, îi place și regelui: curînd îi va plăcea reginei.

Cei zece ani care urmează ne arată etapele ascensiunii lui Mazarin. Înțîlnirea cu Richelieu l-a trezit în el pe ambițios, pe omul din zodia Capricornului. Slujindu-se de diplomația pontificală ca de un instrument, aranjează cu dibăcie să se aple lîngă Richelieu la Paris, unde se stabilește definitiv în 1634.

Ambasadorul Venetiei la Roma, care l-a cunoscut și urmărit în acea perioadă de pregătire, îl descrie astfel:

„Mazarin este agreabil și bine făcut ca persoană, este politicos, îndemînat, impasibil, neobosit în muncă, avizat, prevăzător, secretos, ascuns...”

Impasibilitate, putere de muncă, disimulare, aceste virtuți capricorniene nu vor face decît să se accentueze cu anii și explică în parte succesele diplomatului și ministrului.

Richelieu aprecia darurile excepționale ale lui Mazarin, care lucra acum în birourile lui, în strînsă colaborare cu el. Fericit că a pus mîna pe un bărbat de prim ordin, vedea în el viitorul său succesor și spunea zîmbind nepoatei sale, care se întorcea de la teatru: „În timp ce tu te duci la comedie, eu formează un ministru de stat!” Prin grija lui, Mazarin se naturalizează francez în 1639, și primește, doi ani mai tîrziu, tichia de cardinal.

Nimeni în Europa nu ignora faptul că Richelieu se apropia de sfîrșit, și că Ludovic al XIII-lea, mult mai tînăr, era și el foarte bolnav. Ce avea să se întîmple cu politica atotputernicului ministru, cînd cei doi bărbați care o întruchipau vor dispărea? Toate speranțele păreau permise națiunilor rivale ale Franței, deoarece opinia franceză, în marea ei majoritate, se arăta exasperată de tirania lui Richelieu. Și apoi, mai era Ana de Austria, regina de origine spaniolă, pe care moartea soțului ei avea s-o așeze în vîrfurile piramidei puterii. Era împodobită de o aureolă romanescă prin persecuțiile pe care le suferise și se conta pe ea pentru a desface ceea ce făcuse Richelieu.

De aceea, cînd a murit Richelieu, urmat curînd de rege, nimeni nu l-a luat în serios pe obscurul Mazarin, fără avere și fără strămoși, pe care Ludovic al XIII-lea, înainte de moarte, îl plasase în Consiliul Regenței (mai 1634). Că ar pretinde să-i urmeze lui Richelieu și să ducă la bun sfîrșit politica sa, așa ceva nu-și putea imagina nimeni nici o secundă. Putea doar să fi fost lăsat să rezolve chestiuni curente, timp de o zi sau o săptămînă, cel mult.

Acest scurt răstimp va reprezenta cîinii Norocului pe care un Mazarin se va pricepe să-i prindă din zbor. Ora destinului — ora sa saturniană — va bate pentru el la orologiul istoriei. Dar el nu înaintează decît cu pași mici către putere, ca un capricornian șiret, dornic să liniștească mai înainte de orice neîncrederea rivalilor. Niciodată un spirit superior nu s-a străduit mai mult ca el să dea o impresie de neînsemnatate, de nulitate; se dovedește blînd, insinuant, modest, gata să plece de îndată ce nu mai este nevoie de el. Manevrează atît de bine încît, atunci cînd alți candidați la funcția de prim-ministru se gîndesc să revindică postul, e prea tîrziu: stăpîn pe inima reginei, Mazarin a pus mîna și pe putere și nu îi va mai da drumul. Europa află cu stupefație că tandemului Richelieu-Ludovic al XIII-lea i-a succedat Mazarin-Ana de Austria și că politica franceză continuă ca și înainte.

E limpede că Mazarin nu ar fi ajuns atît de repede la un asemenea rezultat dacă abilitatea și îndrăzneala lui nu ar fi fost slujite de șansă, sau — ceea ce înseamnă același lucru — de aștri. Înțelegerea lui cu Ana de Austria a devenit posibilă datorită afinităților impresionante dintre temele lor astrale, prin axa Rac-Leu pe care o au în comun (Soarele ministrului și Luna reginei sînt în conjuncție în Rac, iar cele două Venusuri sînt în conjuncție în Leu). Dar legătura țesută de pasiune și vis a fost consolidată de elementul Pămînt (Soare-

le în Fecioara reginei, Ascendent Capricorn al ministrului), iar jocurile întîmplării și ale dragostei au servit, în cele din urmă, politica.

Începînd din 1643 își face apariția adevăratul Mazarin, cel din istorie; sigur pe inima reginei și stăpîn pe putere, își va da măsura deplină și va exalta la maximum forțele capricorniene din el. Remarcăm în Mazarin tipul însuși al omului politic de mare clasă, cel a cărui ambiție personală se confundă cu mîreția unui popor sau a unei coroane. „*Mă consum lucrînd neconținut zi și noapte pentru grandoarea acestei coroane.*” Continuator dibaci al politicii lui Richelieu și diplomat cu antene (Rac), reușește, după un lung și răbdător efort de cinci ani (Capricorn), să încheie glorioasa Pace din Westfalia, care așază bazele stabile, în beneficiul Franței, noul echilibru al Europei.

Totuși, dacă Saturn în Casa a X-a favorizează reușita, el implică și riscul căderii brutale, iar Mazarin este un exemplu celebru al acestei legi astrologice. Trăsnetul va abate asupra lui în momentul cînd ascensiunea sa atinge punctul culminant, puțin după semnarea Păcii din Westfalia. Cu cîțiva ani înainte, înfrînsese cu ușurință prima răscoală, cea a Importanților; dar vede ridicîndu-se împotriva sa, în momentul Frondei, întreaga opinie publică franceză, cei mari și oamenii din popor, parlamentari și dreptcredincioși. Ceea ce se bănuiește în legăturile secrete care îi unesc pe ministru și pe regină se adaugă la ura și resentimentul aproape pasional. Mazarin e obligat să se plece în fața furtunii și să se exileze (februarie 1651).

Dacă Mazarin a avut în cele din urmă cîștig de cauză asupra Frondei, e pentru că Soarele lui era foarte bine aspectat, iar Luna însăși, în pofida distanței saturniene, era legată de aspecte armonice de Ascendent și de Soare. Ea corespunde, în Casa a IV-a, cu fidelitatea exemplară a Anei de Austria, care și-a susținut pînă la capăt ministrul și i-a facilitat întoarcerea, ceea ce avea să îi aducă mai tîrziu elogiul just al lui Ludovic al XIV-lea: „Mi-amintesc că numai fermitatea cu care mama l-a susținut pe cardinalul Mazarin a salvat regatul meu.”

Începînd din 1652, data revenirii lui Mazarin în Franța, Saturn domnește fără rival în viața lui. Puterea sa de muncă este prodigioasă. Citește el personal și adnotează fiecare raport, fiecare depeșă, dictează sau scrie nenumărate scrisori, îi primește pe toți trimișii francezi sau străini, fără să dea nici un semn de oboseală. Nimic nu îi scapă din ce se spune sau se urzește în cea mai intimă dintre curțile Europei. Negociator redutabil, se pricepe mai bine decît oricine să ocolească obstacolele și să-și uzeze adversarul. Niciodată grăbit să-și atingă ținta, știe, ca un bun capricornian ce este, că poate, în întreprinderile sale, să conteze pe factorul timp.

Cum spunea cu multă finețe Părintele Rapin, care îl cunoștea și îl aprecia: „Era un spirit bun, acest ministru, care vorbea bine despre orice și nu ceda în fața nimănui, dar, în fond, era un politician.” — *Un politician*, oare există alt cuvînt care să-l poată califica mai bine pe acest mare capricornian?

RICHARD NIXON

6 ianuarie 1913, nașterea la Porabka a premierului polonez Edward Gierk; 10 ianuarie 1913, nașterea la Bratislava a premierului cehoslovac Gustav

Husak; 9 ianuarie 1913, ora 21.30, la Yerba Linda (California), nașterea lui Richard Nixon. Astralități excepționale de forță și putere, cu Soarele în mijlocul Capricornului, o triplă conjuncție Mercur-Marte-Jupiter la intrarea în zodie, pe lângă o culminație a lui Saturn tot în această zodie.

„Tot mai mult înțelegem că politica nu putea să fie pur și simplu una dintre ocupațiile mele: era toată viața mea.”

Această declarație a celui de-al treizeci și șaptelea președinte american ilustrează o pasiune mistuitoare: să vislească jinduind la putere spre a atinge ținta cea mai înaltă.

Să nu ne mirăm, de altfel, de o contradicție puternică: saturnianul nostru este un timid neliniștit, închis în el, grijuliu să-și apere intimitatea și prea puțin înclinat spre familiaritate, pe care răceala, rezerva și distanțele îl fac să pară trufaș; la Casa Albă, va reduce recepțiile și mondenitățile la un minimum strict. Dar el este în același timp un ambițios tăcut, răbdător și perseverent, pe cât este de cinstit și de integru, curajos în situațiile dificile; și-a început de altfel ascensiunea ocupînd-se de o sarcină ingrată polițienească pe lângă Comisia privind activitățile antiamericane. Acest „soim” închis în sine este tipul capricornianului tenace, dur în destindere, care rezistă pînă la capăt în fața adversarului; este stîncă ce a ținut piept cu cea mai mare dîrzenie forțelor corozive care atacau frontul, iar trecerea anilor nu a făcut decît să amplifice statura sa prezidențială. Dar nu trebuia el oare să se scufunde în răul saturnian care îl ținea în clești? Să-l lăsăm să vorbească, în legătură cu afacerea Watergate, care l-a condamnat la demisie, pe A. de Segonzac:

„În fond, cine e Nixon?... După opt ani «în deșert», iată-l pe Nixon la Casa Albă. E triumful, consacrarea a douăzeci și cinci de ani de ambiție nebunească, de o sălbatică voință de parvenire. S-ar fi putut crede că omul, după ce a atins culmea, se va considera satisfăcut. Acum însă apare caracterul lui Nixon în toată complexitatea lui. Tronează la Casa Albă, dar asta nu-i este suficient. Suspicios și nesigur, «complexat» într-o asemenea măsură încît nu are încredere în nimeni, președintele vrea să ia toate roțile puterii în mîini, chiar dacă ar trebui să împietzeze asupra prerogativelor democrației. Bărbat singuratic, îi place să gîndească în tăcerea unei proprietăți izolate în munți sau într-un birou lăaturalnic al Casei Albe. Din lumea care îl înconjoară nu cunoaște decît ce-i spune mica echipă de colaboratori apropiați. În ceilalți, nu are încredere. Uneori, pe bună dreptate. Ziariștii nu-l plac... instalarea aparatelor de ascultat la Casa Albă nu este decît consecința logică a unei lipse de încredere care sfîrșește prin a deveni chiar bolnăvicioasă... Încăpăținarea lui (în afacerea Watergate) ilustrează bine unul dintre aspectele caracterului său: acela al unui bărbat convins că toată lumea e împotriva lui.” („Nixon, cel «rău iubit» de către americani”, *France-Soir* din 19 iulie 1973).

LOUIS PASTEUR

Izbitoare ilustrare a tipului Capricorn aproape pur, harta sa cerească excepțională¹ comportă respectivul semn zodiacal în care se află șase planete,

¹ Louis Pasteur s-a născut la Dôle, pe 27 decembrie 1822, ora 2.

în a treia Casă, cea a schimburilor și anturajului, a producțiilor spiritului. Saturn, stăpîn al semnului, mai este valorificat și de Balanță, în care se află Ascendentul la 25°, iar dominația sa se întărește cu cele cinci trigoane pe care le lansează în aglomerarea planetară în care figurează și Soarele. Tot din Taur, Jupiter este un trigon cu Marte situat la sfîrșitul Capricornului și denotă o utilizare judicioasă, o economie (în toate sensurile cuvîntului) rezonabilă a activității și a voinței. Luna în Gemeni îi conferă o mobilitate de spirit, o facultate de vagabondare mentală, care, la colegiu, îi crease reputația de artist, confirmată de gustul său pentru desen și tonurile de poezie sau de umor dezvăluite de bogata sa corespondență. Luna reprezintă și mama, față de care semi-careul exact al lui Saturn acuză un soi de complex de înfărcare; de altfel în cursul unui prim sejur la Paris, nu a putut să suporte despărțirea. Portretul mamei lui Pasteur o înfățișează „puțin nesigură, de o blîndețe ingenuă, cu o stranie imaginație perpetuu refulată, scriindu-i fiului ei cu un ton în același timp solemn și degajat”.

După ce am adăugat că în careul lui Pluto, Venus din Capricorn aflată între Uranus și Neptun pare să indice o viață sentimentală străbătută de cîteva furtuni, vom urmări această existență eminamente saturniană prin biografiile săi oficiali, precum și după Henri Mondor.

Tatăl său îl credea hărăzit profesoratului; după eșecul acclimatizării la Paris, în timp ce urmează retorica, se dedică portretului, mai ales pastelului (tip Balanță-Saturn). Dar filozofia, disciplină saturniană, e ceea ce îl dezvăluie sieși. În anul următor, întors la Paris, nu mai are complexe, și se dedică unor lecturi austere: *Închisorile mele* (Silvio Pellico), *Meditațiile* (Lamartine) și, mai ales, *Eseu asupra artei de a fi fericit* (Joseph Droz). Este pedagog, din economie, și urmează cursurile lui J.B. Dumas, la Sorbona. Îi scrie tatălui său care îl orientează spre științele fizice de teamă să nu fie „abrutizat de matematici”. Saturn și Jupiter în Taur sînt, desigur, pivoții acestei evoluții. La douăzeci și unu de ani, admis la Școala Normală unde, în mod curios, cere să se instaleze înainte de începutul anului școlar, în clădirea încă pustie. Și ceea ce îl pasionează este cristalografia, disciplină foarte saturniană. Doctor în științe; teza lui se ocupă de simetria și diformismul cristalelor. *Vede în asta semnul și germenul materiei vii și concepe proiectul de a crea viață* obținînd dovezile disimetriei moleculare, privilegiu al chimiei organice. Aici se recunoaște dubla influență a Balanței și Scorpionului, așa cum ni le-a lăsat tradiția. Folosește termenul de *germen chimic*, vorbește de *pragul vieții* pe care trebuie să-l marcheze acest germen și presupune că, o dată cu acțiunea influențelor cosmice și magnetice asupra specificității naturale, s-ar putea concepe „*Viața și Universul sub aspecte radical diferite*”. Spune că vrea să urmărească acest germen și zece ani, dacă va fi nevoie. Și a urmărit într-adevăr produsele naturale, taninurile de vin, acidul tartric, pe care îl erijase în exemplu de disimetrie, pînă în Germania și în Austria în 1852, în Italia în 1853, ca să găsească o formă specială a cărei existență o presupunea. De fapt, avea s-o obțină, în mod artificial (tenacitatea de nativ din Capricorn), în laboratorul său de la Facultatea din Strasbourg, în 1853. Va reveni la ea mult mai tîrziu, în timpul

războiului din 1870, încercînd să amorseze cristalizări insolite cu ajutorul unui curent electric de solenoid (Uranus în conjuncție cu Soarele în Capricorn).

În 1849, s-a căsătorit cu fiica decanului Facultății. Scrisoarea de cerere în căsătorie purta urma ambiției sale: se considera pe sine candidat la Institutul Franței și revendica dragostea Științei pentru Știință. Este sfîrșitul primului ciclu saturnian din existența sa și denotă o hiperemotivitate care îl miră chiar și pe el. „*Munca mea nu mai înseamnă nimic, pentru mine care iubesc atît de mult cristalele!*” Dar revine cîrînd la ele, soția sa fiind, după Roux, adevăratul model al soției de savant. Saturn în Casa a VII-a înseamnă existența unei soții șterse!

Devine profesor de chimie și decan al Facultății din Lille la treizeci și doi de ani; negăsind în cristale urma vreunei forțe vitale, o caută în diversele deviații ale fermentațiilor, ca cea a sfelei de zahăr. Împotriva lui Liebig și a opiniei curente, demonstrează că este vorba de un fenomen de viață și de moarte. Nu e ales membru al Academiei de Științe, dar ajunge, la treizeci și cinci de ani, director de studii și administrator la Școala Normală. Pregătește acolo levuri, în stare pură, pe care le numește *globule și vegetale micodermice*; este împotriva lui Pouchet, partizan al generației spontanee. Pasteur spune: „*în afară de germenii pe care îi transportă, nimic, în aer, nu constituie o condiție de viață!*” În 1861, explică anaerobe, apoi, în 1862, într-un spirit capricornian tipic, *revenirea vieții organice la sol și la atmosferă*, prin influențele germenilor aerobi, anaerobi, ale mucegaiurilor și infuzoriilor ajutați sau împiedicați de condițiile fizice și chimice. Descoperire care a fost, cum era de așteptat, foarte controversată.

Lucra într-o sărăcie saturniană extremă și numai grație generozității perechii imperiale a putut obține un microscop nou. Totuși, lucrările sale asupra virulenței microbiene avansau, iar Lister, chirurg englez, sublinia încă din 1867 aplicațiile lor. Războiul din 1870 și teribilele pierderi datorită infectării plăgilor au demonstrat, dimpotrivă, că în Franța nu se înțelesese nimic din toată munca sa, dar Pasteur a perseverat și, în 1878, a demonstrat realitatea infecției puerperale, enunțînd principiile sterilizării și antisepsiei, noi noțiuni saturniene.

La el suflul saturnian se regăsește neconținut: în longevitatea sa în ciuda paraliziei, în atitudinea sa obișnuită, în picioare lîngă pupitrul la care scrie, uneori imobilizat și mut mai bine de o oră, în alegerea cuvintelor. În cele din urmă, ce rămîne? *Cenușa, dar sporii mucegaiurilor și chisturile infuzoriilor* purtate pe aripile vîntului vor merge să-și reînceapă altundeva opera de viață și de distrugere a vieții. Acest suflu se regăsește și în deviza sa *Per vias rectas* (pe calea cea dreaptă), ca și în ultimele cuvinte adresate celor apropiați: „*Nu mai pot!*”

ANWAR EL SADAT

Egiptul nativilor din Capricorn...

Gamal Abder Nasser: Alexandria, la 15 februarie 1918. Ascensiunea unui tânăr colonel care pune mîna pe puterea de stat, o ține cu o forță rezistentă și stabilă, bravează Occidentul naționalizînd Canalul de Suez, proclamă panara-

bismul și devine un lider „nealiniat” al lumii afro-asiatice. Lasă un nume de eliberator și reformator al Egiptului modern. Rod al unei mistuitoare ambiții...

Anwar El Sadat: Mit Abûl Kom, provincie din Menugieh, la 25 decembrie 1918, puțin după miezul nopții. Fără visuri exagerate de a guverna Islamul de la golful Persic pînă la Atlantic, care nu duc la nimic. Dar, dincolo de renunțare, de privațiuni și de simplitate, grandoarea adevărată: sfîrșind o emoție universală, faptul de a se fi dus la Ierusalim, de a fi cuvîntat în Knesset, de a fi îmbrățișat-o pe bunica evreică. Lovitură de teatru diplomatică a unui adevărat om de stat creator de istorie.

SAINT-SIMON

Citirea cărții de față cu gîndul la Saint-Simon și citirea *Memoriilor* cu gîndul la Capricorn duc la aceeași certitudine: ducele de Saint-Simon, născut în noaptea de 15 spre 16 ianuarie 1675 la Paris (Soare și Mercur în Capricorn în aspect cu Saturn) este tipul cel mai pur, cel mai desăvîrșit de capricorn-saturnian sau, eventual, de Capricorn flegmatic.

Cele patruzeci și două de volume ale *Memoriilor* sale nu reprezintă decît a cincisprezecea parte din opera sa scrisă, din care încă mai lipsesc 162 de mape pe care vicisitudinile Istoriei ni le-au furat. Este deci imposibil să efectuăm, aici, un comentariu, chiar superficial, al valorilor Saturn și Capricorn din această masă enormă de scrieri și acești optzeci de ani de viață.

Cel mult i se poate sugera cititorului un soi de vocabular Capricorn-Saturn pornind de la o asemenea viață și o asemenea operă.

Mai întîi, schema vieții: demisia din armată, la douăzeci și șase de ani, apoi dispute privitoare la prerogativele rangului pentru a reuși să urce în ierarhia socială; și, în același timp, foarte devreme, gustul renunțării și al retragerilor frecvente la călugării trapiști, pe lîngă abatele de Rancé (1675-1715). Puterea în fine atinsă la patruzeci de ani, cînd ducele de Orléans devine rege (1715). Dezgustul față de această putere, aproape imediat, și demisia, retragerea definitivă ca să scrie în singurătatea castelului său (1722-1755).

Cît despre acest vocabular Capricorn-Saturn, ar fi suficient să arătăm că înseși titlurile capitolelor prezentei lucrări („Scadențele îndepărtate”, „Marile ambiții”, „Friguroșii respectabili”, „Frica de iubire”, „Chilia călugărului”) corespund într-un mod aproape absolut cuvintelor-cheie ale temperamentului acestui mare scriitor. Iată citeva:

Perseverența: „...*I-am povestit lui La Chapelle ce mi se întîmplase și imediat am adăugat că sesizam perfect toată disproporția de credit și de putere care exista între un secretar de stat și mine, dar că știam și că se putea reuși uneori într-un proiect dacă se postpuneau toate lucrurile și că foarte ferm aș sacrifica totul, și propria mea avere, măreție, favoare și tot ce m-ar putea măguli în viață, ruinei și pierderii radicale a lui Pontchartrain (Phéypeaux) fără ca ceva să mă poată vreodată împiedica să mă ocup de asta neconținut și să-i dedic tot ce există în mine, fără să se găsească nici un considerent care să mă poată abate o singură clipă și că*

prin această consecvență și muncă neobosită, uneori se parvenea la reușită într-un moment sau altul.“

Pasiunea clandestinității: „Rideam adesea în sinea mea, trecînd prin soane, văzînd acolo multe persoane pe care le aveam actualmente în buzunar și care erau foarte depărtate de a bănuî importanta discuție care urma să se facă în jurul lor... Eram privit, cercetat, considerat cu totul altfel decît fusesem pînă atunci...”

...Ar trebui deci ca un scriitor să-și fi pierdut mințile ca să lase numai să se bănuiască faptul că ar scrie“, mai spune Saint-Simon. Acțiunea de a scrie, din pricina Inchiziției, va fi întotdeauna considerată o acțiune primejdioasă pentru suflet. Un scriitor este demn de dispreț, în ochii lui Saint-Simon — și Dumnezeu știe că el îi disprețuiește pe scriitori —, nu atît pentru faptul că scrie, cît pentru că este vorba de un gest public. Scrierea *Memoriilor*, din primul moment cînd i s-a impus, a reprezentat o sumă de chinuri clandestine care i-au schimbat vocația de scriitor în cea de demiurg. Se teme de mîrșăviile pe care ar trebui să le acumuleze ca să dea seamă de epoca sa. Se teme încă și mai mult să apară, cu *Memoriile* în mînă, în fața acestui Spirit sfînt (Inchiziția), mai mult decît în fața posterității. A tremurat și a anticipat zilnic tremurăturile lui în fața tribunalului lui Dumnezeu, disprețuind, în fond, tribunalul Istoriei, căci nu accepta s-o trădeze puțin decît pentru a-l slăvi pe Acela.

Simțul bătrîneții: La nașterea sa, tatăl său avea șazeci și nouă de ani. Fost gentilom al lui Ludovic al XIII-lea, promovat duce și pair de către acest „Ludovic cel Cast“, tatăl nu a putut da fiului său decît o educație foarte rigidă, în compania unor bătrîni duci și ducese care își purtau în ei, sub Ludovic al XIV-lea, nostalgia pentru vechea Curte. Astfel că nu e de mirare că Saint-Simon a rostit aceste cuvinte celebre în legătură cu Ludovic al XIV-lea: „Regele ura tot ce era lugubru“. Este evident că, pentru Saint-Simon, *lugubrul* e ceva sacru, generator de pace și de muncă.

Virtute: Nu numai că Saint-Simon are toate virtuțile, în sensul vechi al cuvîntului, dar el face din virtute un adevărat sistem. Nu doar din castitate, nici din dispreț pentru vicile curții. Nu doar din onestitate financiară în fața compromisurilor sistemului Law. Nu doar datorită rolului său de acuzator public, de a băga bețe în roate. El posedă, pentru toate virtuțile acestea, și reversul: prefăcătorie, ipocrizie uneori, chiar avariție. Atragem atenția, în legătură cu aceasta, că în *Paralela celor trei regi* (*Scrieri inedite*) există un pasaj absolut tipic, în care, după ce și-a proclamat admirația pentru castitatea lui Ludovic al XIII-lea, Saint-Simon devine aproape ridicol cînd începe, dintr-o răsufare, să-i enumere pe marii caști ai Istoriei, să numere avansurile respinse, captivile disprețuite, săruturile deturnate... E ceea ce se numește, în limbajul lui Saint-Simon, *virtutea urmării turbate*. Scopul vieții lui, la urma urmelor, nu este atît să parvină cu orice preț, ci să-i pună la punct pe toți impostorii, bastarzii, hoții, nebunii ș.a., care infestază castelul de la Versailles și îl împiedică pe el, Saint-Simon, să arate *virtutea strălucitoare*.

Viitor: E obsesia întregii sale vieți. Ca să-l înțelegem, să ne bazăm pe următoarele două fraze scurte: „Orice e bine de făcut este imposibil“ și „To-

tul mă pregătise ca să-mi supraviețuiesc mie însumi, și m-am străduit să profit“. Fiecare moment prezent din Istorie este trăit de Saint-Simon în funcție de consecințele posibile. Desigur, a observat cu minuțiozitate tot ce putea să cadă sub ochii săi pătrunzători, dar mai ales, pînă la ultima suflare, s-a străduit să pregătească un viitor de care se lega tot mai mult, fără să vadă că își părăsise deja epoca și că trăia într-o pură himeră. Este sensul nenumăratelor sale proiecte de guvernări destinate ducelui de Burgundia, semnificație perfect explicită de însuși titlul acestor lucrări secrete: *Ciorne de proiecte asupra cărora va trebui lucrat puțin cîte puțin, fără răgaz și fără a mă lăsa prins vreodată în capcana descurajării*.

Neant: Concomitent cu observațiile sale, munca îndrîjită și intuițiile îl îndeamnă să controleze o anume consistență a lumii; Saint-Simon se desprinde treptat de tot ce a cucerit. *Neantul*, pentru el, un amestec complex de creștinism tradițional, opus mîniilor sale de istoric, de gust pentru jansenism (*viața asta simplă, retrasă, laborioasă, ascunsă...*) și de pasiune a singurătății. „Continuă să mi se refuze ce am dorit dintotdeauna, anume să nu vorbesc despre mine nici de rău, nici de bine: răul e trist, binele nu-i deloc permanent, ambele sînt adesea nedrepte. Latere domi devine tot mai mult practica mea...”

La sfîrșit, Saint-Simon se va lăsa total în voia singurei puteri asupra căreia este stăpîn absolut:

Contemplația. A ce? Nu contează. Fără pasiuni, fără ambiții acum, în noaptea micii sale locuințe cu draperii de catifea cenușie unde nu mai pătrunde nici o rază de lumină, fiindcă le posedă pe toate cele pe care și le-a putut închipui, în mijlocul colecțiilor sale de privilegii, al taburetelor sale, al înălțării lor la rangul de pair gata acreditat, al pînzelor împăturite, dar pe care le poate însufla cînd dorește transformîndu-le într-un pat suprem de justiție eternă, tresărind la fiecare din accesele sale de mînie de atunci înainte prinse în ace ca niște fluturi prăfuiți, Saint-Simon, contemplă sfîrșit de puteri, precum anticarul din Balzac, îmbătat de știință, „grădina unei locuințe care îi aparținea“ sau, precum Proust, vestirea „acelor mistere care nu-și găsesc probabil explicația decît în alte lumi“: planeta Saturn și semnul zodiacal al Capricornului iluminează cu razele lor negre această „grădină“ și aceste „mistere“.

HELMUT SCHMIDT

Hamburg, 23 decembrie 1918, ora 22.15: nașterea lui Helmut Schmidt.

E o oarecare șansă, dacă nu un atu sigur, datorit de un răsărit al Lunii, faptul de a avea farmecul discret al unui bărbat care fascinează publicul: arta de a plăcea „în mod natural“, pe care știe de altfel să și-o cultive cum trebuie. Un asemenea har vine să se pună în serviciul unui capricornian (prin Soare și Venus în aspect cu Saturn): un muncitor îndrîjit și un cititor neobosit capitalizînd o sumă de eforturi și de cunoștințe în folosul unui cap dibaci și al unui caracter energic. În asta constă tăcuta, dar nu mai puțin imperioasa ambiție a cancelarului Republicii Federale Germania.

IOSIF STALIN

Nașterea lui Stalin (3 ianuarie 1880 după stilul gregorian) se situează sub o poziție remarcabilă a Soarelui. Ansamblul planetelor lente, Marte, Jupiter, Saturn, Uranus, Neptun, este în aspect cu astrul central.¹ Această convergență destul de excepțională este semnalată de Tradiție drept un indiciu de putere și de înălțare. E evident că ea subliniază valorile solare și pe această bază putem lua în considerație și valorile Capricornului drept determinante în destinul și caracterul Șefului Suprem al Rusiei Sovietice. Iosif Vissarionovici Djugășvili provine dintr-o familie mai mult decât modestă. Tatăl său, gruzin neaoș, era la vremea aceea muncitor într-o fabrică de încălțăminte din Tbilisi. A trebuit să-și abandoneze meșteșugul de cizmar cîpaci sub impactul industrial care invada Caucazul. Mama sa, Ecaterina, în timp ce se ocupa de treburile casei, visa pentru fiul ei Soso o strălucită carieră spirituală în sinul bisericii ortodoxe. Într-un mediu de mizerie, copilul pesemne că nu găsea nici un motiv să iubească puterea dominantă. După moartea tatălui său, servitutea mamei, care făcea croitorie și spălătorie, i-a întărit desigur firea sumbră și vindicativă, dacă nu i-a așezat chiar idealul de dreptate matematică ce îi obseda pe numeroși nativi din Capricorn. Anii de seminar teologic de la Tbilisi, de parte de a-i dezvălui fericirea de a lucra zece pînă la douăsprezece ore pe zi ca să merite, cu prioritate, fericirea veșnică, l-au adus, printr-o întîmplare periculoasă, la marxism, care era ceva concret, tangibil și vremelnice ca un semn de Pămînt. Astfel, în timp ce oficial primea o educație religioasă, tînărul Soso se lăsa pătruns de materialismul dialectic. Această putere specială de a se susține din mediu fără a pierde toate aparențele contactului, fără a rupe dialogul, este o caracteristică esențială a lui Stalin. Pentru unii biografi, el nu e decât ipocrizie, trădare, șiretenie banditească. Pentru psiholog, e un caz de super-secundaritate, semnul unui caracter structurat precoce. Expulzat din seminar, Stalin s-a consacrat cu totul, pînă la Revoluția din octombrie, intereselor partidului bolșevic, întrerupt în devotamentul său doar cîteva sejururi forțate în Siberia. Evident, voința sa de a sluji clasa muncitoare nu se dădea în lături din fața nici unui obstacol moral sau material. Loialitatea sa era univocă, aproape abstractă, de vreme ce onora cauza și, practic niciodată, oamenii. Erorile lui Stalin au fost desigur comise cu o sinceritate de fanatic. Combativ, îndrăzneț, croit pentru luptele de rezistență, Stalin a îndeplinit o muncă de revoluționar invizibil, dar productiv. După revoluția din 1905, cînd a trebuit să găsească subsidii, comitetul central nu a ezitat să se încreadă în realismul decis al lui „Koba”. Astfel, adevăratul talent al capricornului — munca în profunzime, strategia în umbră începe să-și dea întreaga măsură; cu greu ne-am putea imagina un Troțki renunșind la publicitatea personală ca să se achite de activitățile marginale, ingrate și obscure, ale unei revoluții. Simțul conjurațiilor, încăpăținarea au dat roade la moartea lui Lenin. Acesta se ferise prea tîrziu de gruzin; timpul îl favorizase pe Capricorn, timp implacabil și crud ca omul de oțel, care îi va aduce, totuși victoria asupra agresorului nazist și care va vedea, probabil, după generația „destalinizată”, o abilitare istorică. Ajuns

¹ Admițînd aspectele minore, acest Soare al Capricornului este legat de toate planetele, inclusiv de Lună: mare raritate astronomică!

la putere, caracterul a luat proporțiile sistemului. Taciturn, deloc îmbătat de cultul personalității sale, Stalin extermină metodic, prin reflecție, pe cei pe care îi socotește periculoși. Nenorocirea e că, pentru acest ascet, prea mulți indivizi sînt trădători și dușmani ai poporului. Domnia lui poartă marca sa zodiacală: birocrație, teza dezvoltării proporționale a economiei naționale, socialism concentrat, control interior și cortină de fier. Suflul rus, dispus la extreme, saturat de austeritatea stalinistă, se va exprima apoi prin Hrușciiov, un Berbec plin de elan și neprevăzuturi, în contrast cu monolitismul predecesorului său. Dar, în opinia noastră, Nikita Hrușciiov l-a acuzat în mod impropriu pe Stalin de a fi dezvoltat cultul personalității. Stalin, capricornian, s-a identificat cu rațiunea de stat, cu sistemul, iar acesta a preluat rigoarea temperamentului lui. El nu era decât un instrument, o mamă-păianjen; concentrarea puterilor reflectă spaima de responsabilitate; după părerea lui, nimeni altcineva n-ar fi știut să protejeze socialismul sovietic. A tras zăvoarele cu rîvnă, a pus după gratii copilul minune și singurul epitet care, fără îndoială, putea să-l emoționeze pe acest sumbru gigant a fost alături de familiarul „tătuc al popoarelor”, acela de constructor al comunismului, chiar dacă acest constructor avea uneori ceva dintr-un temnicer.

SFÎNTA TEREZA DIN LISIEUX

„Niciodată n-aș fi crezut că pot suferi atît...”

Un lung vaiet saturnian scoate mica, dar dîrza, sfînta Tereza din Lisieux, capricorniană a desprinderii, suprem de despuată, claustrată la Carmel la cincisprezece ani, îndrîjită în singurătate ca să se domine pînă și în cele mai mărunte lucruri. Va muri la douăzeci și patru de ani, după ce a suportat stoic cele mai grele încercări ale unei făpturi *mistuite de setea sufletelor*.

Văzuse lumina zilei la Alençon, pe 2 ianuarie 1873, ora 11 și jumătate noaptea, cu o conjuncție Soare-Saturn dominantă în Capricorn.

MAURICE UTRILLO

La nașterea lui Utrillo, survenită în Paris, la 26 decembrie 1883, ora 13, Capricornul trona în Mijlocul-Cerului cu ocupația Soarelui, lui Mercur și Venus, în timp ce Saturn era simultan în aspect disonant față de Lună și de Soare.

Dacă există vreun pictor care să merite epitetul de *saturnian*, Utrillo — cel puțin Utrillo cel din prima epocă, acel singuratic, acel închis în sine care are drept singură bogăție doar mizeria și lipsa de ocupație — este acela.

Părăsit în voia soartei, a trîndăviei și a băuturii, tînărul Utrillo „prost înțăr-cat” este constrîns de mama sa, Suzanne Valadon, să pună mîna pe pensulă. Și acest pictor fără voie se apucă să picteze opere de caracter. „Acest bețivan, acest rătăcit de la calea cea dreaptă, acest iresponsabil care se tîrăște din bistrâu în închisoare, din închisoare în azil, din azil la mama sa dezolată, acest prăpădit huiduit de gloată, urmărit de puștime, maltrat de vagabonzi, schingiuit de polițiști, exploatat de vînzătorii ambulanți, de amatorii-comercianți, de negustorii cu amănuntul de pe colina Montmartre care îi stocau producția

de biet prăpădit fără apărare ce pictează ca să-și ostioiască patima alcoolului, pictează ca un inspirat și ca un maestru.”¹

Sesizăm universul saturnian al acestui capricornian în pînzele sale: „Cu o știință minuțioasă de meșter zidar și un misticism de constructor de catedrale, asonează cu dragoste fațadele murdare și dezgolite ale cocioabelor din Montmartre, exprimă monotonia disperată a străzilor rectilinii de mahala, tristețea curților și ulișelor, pașnica rusticitate a micilor piețe de țară, mohorîtele periferii, bulevardele pustii, hotelurile chioare, cârciumile sordide, arborii pirpirii, ierburile bolnave, micile biserici rustice: tot ce există pe lume mai sărăcăcios, mai banal, mai falsificat, este transfigurat de el prin forța instinctului și grație sufletului său curat de copil (...) Cea mai mărunță piatră, minjită și crăpată, dobîndește sub penelul său o seducție fascinantă...”²

Utrillo este neîndoios cel mai frumos exemplu de reușită pe care l-am întâlnit la un capricornian de tip apatic.

WOODROW WILSON

La 28 decembrie 1856, la amiază, cînd, într-un colț obscur al Americii situat la 38° nord și 79° vest, se naște Woodrow Wilson, Capricornul culminează cu prezența Soarelui, a Lunii și a lui Mercur, iar Saturn se află la meridianul inferior, în opoziție cu Soarele de amiază.

Născut cu o constituție fizică plăpîndă (opoziție Soare-Saturn dominantă) Wilson va duce în calm o luptă aprigă ca să domine, astfel încît, de timpuriu, are o față de capricornian sobru, controlat, disciplinat și dîr ca o stîncă.

De timpuriu, de asemenea, se ocupă de politică. Îl vedem, la doisprezece ani, redactînd deja statutul unui club de băieți, apoi nu încetează să pună la punct constituțiile societăților școlare. La șaisprezece ani, acest băiat mare și rezervat, distant și aproape singuratic, atîrnă portretul lui Gladstone³ deasupra mesei sale de lucru și îi declară verișoarei sale:

„Am de gînd să devin și eu un om de stat.”

Se pregătea pentru așa ceva funcționînd în învățămînt. După izbitoarea expresie capricorniană a lui Ray Stannard Baker, „lui Wilson i-au trebuit 54 de ani din viață ca să se pregătească, 10 ca să trăiască și 3 ca să moară”.

De altfel, virtuțile capricorniene ale omului l-au înălțat în virful societății. Era dotat, se spunea, cu un suflet de magistrat integru; profund impregnat de spiritul legilor, voia și avea să-și aplice principiile cu o rară rigoare. Clemenceau nu a spus oare că „vorbea ca Isus Cristos” și că „era mai rău, cu cele 14 Puncte ale sale, decît Atotputernicul căruia îi fuseseră de ajuns 10”?

Devenit în mod oficial al douăzeci și optulea președinte al S.U.A. în martie 1913, Wilson se va ocupa, o dată cu izbucnirea războiului, să dea peste cap o tradiție seculară a țării sale: izolarea. Dar marele Wilson, cel care își dă toată măsura capricorniană, avea să se prezinte în 1919 la masa conferinței de Pace.

¹ Frank Elgar, *Dictionnaire de la peinture moderne*, F., Hazan.

² Ibidem.

³ Născut într-o zi de 29 decembrie; are același Soare Capricorn ca și Wilson.

La Versailles, Wilson a fost repede considerat un reverend rătăcit în politică. Venea ca un teoretician călăuzit de principii abstracte și avea de înfruntat conducătorii politici ai Antantei, apărători ai apetiturilor foarte pozitive ale țărilor învingătoare, după moda vechii diplomații capitaliste. Pacea, așa cum o concepea el, nu trebuia să se sprijine exclusiv pe drept; ea trebuia să se bazeze și pe un principiu moral. Mai mult, ea trebuia să fie *rezultatul unei cercetări științifice, obiective, lipsite de orice element pasional*, iar garanția ei trebuia să fie niște responsabilități cu un caracter pozitiv. Acest generos reformator debarca în compania unei delegații neașteptate de istorici, geografi, etnografi, etnologi, oameni ai finanțelor, savanți diverși, care urmau să formeze comisiile de experți, de specialiști și de tehnicieni, însărcinate să redacteze obiectiv datele științifice ale multiplelor probleme ale păcii, oamenii de stat trebuind să se mulțumească să extragă soluțiile politice din toate aceste savante lucrări. Soarta popoarelor avea să se reglementeze „conform spuselor unor experți” și nu după bunul plac al comodității celor mai puternici. Wilson personal alcătuiuse o „doctrină a păcii” — faimoasele sale *Paisprezece Puncte* — care conchidea asupra creării Ligii Națiunilor, înzestrată cu puterea de a convinge orice guvern agresiv.

Desigur, cu el, și pentru prima oară, un om de stat se îndepărta de la o eră agonizantă și inaugura un nou realism politic; dar, ținînd seama de evidentul determinism social, acest idealism wilsonian nu putea decît să ajungă la eșec, simbolizat cît se poate de bine, în horoscopul său, de opoziția Soare-Saturn pe Meridian.

Conferința de Pace a dat naștere unui monstru: Tratatul de la Versailles, pe care Senatul american a refuzat să-l ratifice.

Era falimentul operei sale.

Nu există nimic în Tratat care să nu fie conform cu spiritul celor *Paisprezece Puncte*.

Dezavuat la urne, minat de uzura unui sistem nervos de mult timp bolnav, incurabil infirm, paralizat, mut, singuratic Wilson sucumba în fața nimicii operei sale.

Voise să ducă o politică perfect capricorniană, bazată pe rigoare, obiectivitate, detașare, din înaltul principiilor sale morale; avea dreptate, dar s-a prăbușit fără să se mai poată ridica vreodată: Saturn era împotriva lui.

VÅRSÅTORUL

20 ianuarie — 18 februarie

FIONTA

Spre imperiul ceresc / 486

„Ad augusta per angusta“ / 490

De la speranță la revoltă / 493

Aerul de tinerețe / 503

Tipuri mixte de nativi din zodia Vărsătorului / 506

APARENTA

Vărsătorul și alte semne zodiacale / 508

Amorul liber / 509

Experiența umană / 513

EXISTENTIA

Mic dicționar de personalități din zodia Vărsătorului / 517

Ființa

SIMBOLICĂ

Spre imperiul ceresc...

În fiecare an când, în timpul perioadei cuprinse între 20 ianuarie și 18 februarie, Soarele străbate cel de-al unsprezecelea semn zodiacal, Vărsătorul, trecem în faza a doua a iernii, prima fiind asociată cu zodia Capricornului, iar ultima, cu cea a Peștilor.

Puțin contează dacă *a priori* constelația *Aquarius* nu evocă nimic și nici nu coincide cu zodia. Pentru noi, Vărsătorul rămâne porțiunea zodiacală cuprinsă între 300° și 330° longitudine, care se situează la distanță egală de solstițiul de iarnă și de echinocțiul de primăvară, la distanță egală de 0° din Capricorn când Soarele își atinge declinația sudică maximă, și 0° din Berbec când întâlnește ecuatorul ceresc.

Aceasta înseamnă că, în emisfera noastră, sîntem în toiul iernii. În ciclul anual al naturii, Saturn își desăvîrșește opera; în sînul unui pămînt înghețat și despuiat, unde orice urmă de viață s-a stins, se infiltrează zăpezile și ploile de iarnă. Întregul proces vital se elaborează în taina unui chimism intern; îngropată în zodia Capricornului, sămînța asimilează elementele nutritive care o pregătesc pentru o viață nouă. Ceea ce, în semnul zodiacal precedent, nu era decît un început, devine aici un *angajament*; sămînța nu mai este ceva „în sine”; ea e integrată în mediul ei pămîntesc.

S-a ales, spre a reprezenta această zodie, figura nobilă a unui înțelept ori a unui bărbat matur care poartă, sub brațe sau pe umeri, una ori două amfore; aceste urne sînt înclinate și revarsă șuvoiul de apă care le umple (*Aquarius* = *purtătorul de apă*). Este momentul să amintim că zodiacul e împărțit în semne de animale (Berbecul, Taurul), în semne de obiecte (Balanța) și în semne umane. Dintre acestea din urmă, Vărsătorul simbolizează condiția umană ajunsă la un anume grad de evoluție; în timp ce Gemenii reprezintă niște adolescenți, iar Fecioara o tînără fată, cel de-al unsprezecelea semn figurează, sub trăsăturile înțeleptului sau ale bătrînului, omul înzestrat cu experiență de viață și o anume perfecțiune.

Simbolul semnului reproduce de două ori hieroglifa egipteană a apei; este vorba de două linii sinuoase care au forma unei unde și urmează paralel o pantă de 45°. În felul acesta se pune accentul pe caracterul imaterial și oarecum fluid al semnului. Într-adevăr, apa Vărsătorului, pe care o răspîndește amfora, se scurge într-o manieră foarte aeriană și eterată; caracterul fluid al aerului este asociat cu natura dizolvantă și mobilă a apei. Apa aceasta este destinată mai mult să *stingă setea sufletului* decît a trupului (se spune că înțeleptul din Vărsător varsă cunoștințele sale noilor generații); ea poate să fie

asimilată și cu sunetul, cu apele văzduhului răspîndite de unde, ca și cu fluidul oceanului aerian primordial în care ne scăldăm.

Bănuim că nu este ușor să pătrunzi firea atît de imaterială a acestui semn! Îi vom desprinde mai lesne semnificația profundă situîndu-l în întregul context zodiacal.

Mai înfii, Vărsătorul aparține esenței elementare a *Aerului*, în pofida rezonanței sale acvatice. În triplicitatea zodiacală a acestui element, își ocupă locul, în calitate de semn de *Aer-Fix*, între *Aerul-Cardinal* al *Balanței* și *Aerul-Mutabil* al *Gemenilor*. Este vorba de ceitri termeni succesivi ai aceleiași stări în devenire. Dacă ținem seama că mediul aerian eînainte de orice un mediu de schimburi, de legături și de relații, ne vine ușor să procedăm la o diferențiere. În *Gemeni* avem în mod esențial legătura spiritului, personificată de *pildă*, de camaraderia școlară sau de fraternitatea profesională. Deja *Balanța* ne introdusese în legătura de inimă, al cărei mod de exprimare cel mai reprezentativ îl formează relația cuplului. În ceea ce-l privește pe Vărsător, acesta specifică mai curînd legătura de suflet așa cum o poate dezvălui lumea „afinităților electivă” care ajung pînă la urmă la fraternitatea universală. În timp ce primul semn zodiacal statornicește un soi de „cineva” nediferențiat, iar în cel de-al doilea se stabilește raportul dialectizat al lui „tu și eu”, al treilea semn ne duce direct la colectivul „noi”: el deschide marile căi de comunicare ale dragostei universale.

„Dacă toți oamenii din lume ar urea să-și dea mîna,
Ar încinge-n jurul lumii o horă...”

PAUL FORT (Soare în Vărsător)

În fața Vărsătorului se află *Leul*, complementarul său polar. Cel de-al cincilea semn trasează o etapă importantă a cuceririi umane: aceea a lui „Eu”. Într-adevăr, în *Leu* individualitatea se exprimă prin conștiința de sine însoțită de afirmarea voinței și a libertății personale în fața lumii. Stadiul leonin este, psihologic vorbind, o etapă a culminației analoagă cu măreția amiezilor de vară; e culminația *Eului* care duce la cultul voinței *Mele* suverane. Este deci firesc ca, în semnul opus, aristocrația radioasă a *Leului* să fie condamnată în folosul unui umanism în cadrul căruia *Eul* — devenit vrednic de dispreț — este depășit în vederea împlinirii integrale a condiției umane. Asistăm la un soi de abolire a privilegiilor Individului pentru a ajunge la eminenta demnitate a Persoanei. Acest drum duce de la independență (omul independent nu e un om liber) la libertatea care-l sacrifică pe „a avea” în profitul lui „a fi”, de la afirmarea prea exclusivă a eului la largă *acceptare a celuilalt*. Nu se mai pune problema triumfului ca persoană, ci a participării la ceea ce nu mai este sine, la ceea ce se află dincolo de sine; nu mai e vorba de impunerea voinței proprii, ci de dăruirea îmbogățitoare (ceea ce nu reprezintă un sacrificiu); nu voința *Mea*, ci a *ta* ori a *sa*. Aici, forțele spirituale sînt cele mai active și ele îndeamnă ființa să se elibereze de povara legăturilor trupesti și a tropismelor instinctive (în ceea ce se găsește la careul axei *Taur-Scorpion*) spre a afirma ce este esențial, chiar divin în sine. Energia Vărsătorului, a spus un astrolog spiritualist, este cea a lui Dumnezeu făcut om. Să admitem cel puțin că, față

de Leu care împlinește voința individualizată a omului, energia aceasta îl des-tinează apartenenței universale.

Dacă ne referim acum la valorile din „omul zodiac” care atribuie câte o parte a corpului unui semn, Leul este pentru inimă ceea ce e Vărsătorul pentru sistemul circulației sanguine (răspindește apele interioare): dacă unul este un centru director, celălalt este o difuziune în beneficiul întregului corp.

Tradiția a făcut din Saturn planeta diriguitoare a Vărsătorului, corespondență pe care o împărtășește cu semnul Capricornului. Acesta inaugurează ultimul cvadrant al zodiacului, adică cel în care victoria colectivului se impune omului. În Capricorn, ultimul cuvânt îl au mai ales instituțiile sociale, rațiunea de stat fiind suverană. În Vărsător, societatea în care ne împlinim nu e cea a îndatoririlor civice și a imperativelor politice, ci aceea a vieții culturale, a idealurilor care animă aspirațiile grupurilor și a afinităților electice care fac din noi niște ființe ce trăiesc într-o comunitate spirituală. De la Capricorn la Vărsător — trecerea de la politic la cultural, de la trup la sufletul societății, de la tensiune la destinderea sa. Dar întotdeauna este prezent Saturn, astrul despuierii, al renunțării, al sacrificiului. Aici, totuși, știm că dăruirea nu mai e o datorie, ci o bucurie, și că dorința de a te pierde, spre a te regăsi îmbogățit prin ceea ce ai făcut pentru ceilalți, e împlinirea supremă. Lui Saturn mai degrabă avar din Capricorn îi succedă, în Vărsător, un Saturn al epocii de aur: deoarece a consimțit să piardă, să renunțe, deoarece a cunoscut bucuria depozedării, îi regăsește virtuțile profunde.

O dată cu descoperirea planetelor noi, Saturn a fost detronat din Vărsător, unde își păstrează totuși prerogativele, de către Uranus care devine primul lui stăpîn. Ce reprezintă acest astru?

Valorile mitologice ale lui Uranus ne sînt indicate, într-o relație dialectică cu complementarul său Neptun, de degajarea care se operează plecînd de la Titea, materia primă, mama zeilor, principiul apei primordiale. În fața acestei Neptune primordiale se prezintă într-adevăr procesul uranian, care se situează, la origine, ca un moment al miniei Haosului: e trezirea focului primordiale. În fața zeului oamenilor se află așadar zeul cerului a cărui primă ambiție este să se desprindă de nediferențiat, de oceanic și apoi să urce, să se înalțe, să se întindă în sus, ca pentru a se individualiza la maximum. Într-adevăr, cum verificarea experimentală confirmă mitul, Uranus e intim asociat cu Vărsătorul reprezentînd era de 2 000 de ani în care am intrat. Tot ceea ce desprinde omul de pămînt, îl înalță la cer care este imperiul său mitologic și-l face să tindă spre absolutul elanului vertical se află sub auspiciile lui (să amintim că Ganimede e răpit din cer). Fie că e vorba de simplul zgîrie-nori, de avion, de satelitul artificial sau de racheta interplanetară, orice efort uman care merge în acest sens este uranian, iar era Vărsătorului care începe se prezintă înainte de orice drept cea a marilor ambiții prometeice ale omului pornit în cucerirea universului sideral: imperiul nostru se va situa încet-încet în cer! Procesul uranian este mai înainte de orice un efort pentru o mai mare conștiință, o tensiune rațională pentru cucerirea înaltelor piscuri. Dacă acest efort eșuează la uranian, paroxismul Eului, în căutarea unității celei mai explozive, ajunge la o coagulare psihică ce duce la paranoia: nativul, printr-o reacție

unitară bine statornicită, percepe întregul univers în funcție de complexul său de orgoliu și de persecuție. Altfel, este vorba de „complexul ucenicului vrăjitor” cu tot ceea ce implică acest termen ca aventuri și eșecuri; îl vedem pe individ stăpînit de un spirit nemăsurat, care răspunde inflației Eului său, și depășit de dezlănțuirea elementelor pe care nu le mai poate controla. Paranoi-cul și ucenicul vrăjitor vor deveni tot mai mult cei doi mari răufăcători ai omenirii. Dar în fața lor se ridică omul prometean care își asumă și îndeplinește pînă la reușita deplină procesul uranian. Acesta e într-adevăr răpitorul focului ceresc, aplecat din instinct către isprăvi și vitejii: întotdeauna caută să depășească un record, să facă mai mult sau să meargă mai departe decît predecesorul. Stăpînit de un instinct de putere bine adaptat, el este *omul progresului*, care nu încetează să înainteze și a cărui aventură contribuie la instaurarea valorilor unei epoci noi și a unei noi generații.

Este evident că Uranus nu răspunde decît în parte — prin latura prometeană în esență — Vărsătorului, deoarece în rest se îndepărtează de el. Cu cît, de exemplu, astrul este mai sadic, mai inuman fără culpabilitate, cu atît acest semn e plin de noțiunea de om și de misiunea acestuia în lume. Este fără îndoială divorțul dintre societatea noastră modernă din era Vărsătorului și omul care se aruncă în ea fără să fie pregătit din punct de vedere psihologic. În fața progreselor vertiginose care răscolesc planeta noastră, omul, cu universul său interior, capătă, și el, noi dimensiuni. Dar creșterea sa psihologică, tinzînd spre un ideal nietzschean, este oare la același diapazon cu realizările sale prometeene? În momentul cînd străbate bariera sunetului, rupe legătura cu Terra-mamă grație satelitului artificial și se pregătește să debarce pe vreo planetă, are dreptul să-și pună în mod serios această întrebare. Aventura, în afară, nu se dublează oare de o frică în interiorul ființei umane, cu procesele sale de regresie afectivă și de sciziune psihică? Sfîșiere a inteligenței și a sufletului, divorț între spiritul prometean prodigios și sensibilitatea profundă în căutarea unei fericiri tot mai fugitive și insesizabile, aceasta e poate problema majoră pe care omul din zodia Vărsătorului va trebui să se străduiască să o rezolve.

În practica astrologică, sîntem obligați să ținem seama de un întreg complex de valori asociate ale căror termeni sînt solidari: *Vărsător-Uranus-Saturn*, în care se include *Casa a XI-a* analoagă semnelui al XI-lea, care reprezintă lumea relațiilor sufletului și a speranțelor: prietenie, protecții, afinități diverse...

Iată semnificația diferiților factori astrologici în Vărsător:

Soarele și Ascendentul nu fac decît să pună semnul în valoare, fără a-i da o orientare specială.

Luna în Vărsător: Reprezintă spiritualizarea vieții instinctive, posibilitatea de a aspira la rafinament, la grație. Aspirațiile umane sînt bogate, dar uneori complexe și chinuite (Calderon, Huysmans, Loti, Pergolesi, Wagner).

Mercur în Vărsător face desigur să precumpănească inteligența prometeană sau conferă pur și simplu un spirit inventiv și progresist, pîndind tot ce poate să emancipeze omul, să-l elibereze de piedici și să-l deschidă spre noi orizonturi (Bacon, Beaumarchais, Breton, Comte, Galilei, Gassendi, Mendeleev, Stendhal, Voltaire, Jules Verne).

Venus în Vărsător: Dă o calitate aeriană destul de deosebită sensibilității; ceva angelic, ușor, spiritual sau grațios; sufletul este mînat să se înalțe ca să caute o pace, o seninătate îndepărtată de tot ceea ce e terestru (Chopin, Mozart, Pergolesi, Rossini, Smetana, Stendhal). E cîntecul fericirii deosebite din *Minăstirea din Parma*.

Marte în Vărsător: Este cel mai adesea mobilizarea agresivității planetei pe calea unei cuceriri spirituale sau a unei afirmări aventuroase (cucerire prometeiană); altfel, crizele de prietenie și războaiele fratricide nu sînt excluse (Jules Ferry, Frederic cel Mare, Hugo, Prévert).

Jupiter în Vărsător: Aici, tendințele generoase ale planetei și ale semnului zodiacal se întăresc și conferă bunătate, omenie, filantropie. Autoritatea astrului se impune într-un spirit destul de liber (Deschanel, Grévy, W. McKinley, Weygand).

Saturn în Vărsător: Face să precumpănească legătura ca o cauză impersonală sau detașarea spirituală, prin încercări în care Eul se despoaie și se sacrifică (Byron, Anatole France, Mozart).

Uranus în Vărsător: Afirmă latura tehnică, revoluționară, prometeiană a astrului și a semnului (Mendeleev, Volta).

Neptun în Vărsător: Contribuie la disoluția individualității cu stările sale de naivitate, bizarerie, rătăcire (Huysmans, Rousseau Vameșul, Verlaine).

MITOLOGIE

Ad augusta per angusta

Tradiția sanscrită face din Vărsător un semn destinat încheierii ciclurilor cosmice, de orice natură ar fi ele. E vorba de dizolvarea, de lichidarea universului sub aspectul formelor sale vizibile. Într-adevăr, în Capricorn, constatasem că *anima* a intrat în materie, unire în mod firesc favorizată de forțe de coeziune pe care sanscrita o desemna drept *Fohat*, care corespunde în mod sensibil cu Erosul grec.

Tot ceea ce există și, pe un plan oarecare, se poate integra formal — de la ceea ce rămîne în starea mentală din emoții sau senzații, pînă la ce este contestabil materialmente — corespunde lui *Fohat*. Dar caracteristica sa devine, de la integrare, faptul că tinde spre o nouă separare. Substraturile materiale se vor disocia, vor suferi marea contopire transformatoare în semnul următor, Peștii, care făgăduiește un nou stadiu în evoluția universală.

Denumirea sanscrită a semnului, *Khumba*, înseamnă paisprezece; el sintetizează, într-adevăr, manifestarea integrală a celor șapte planuri ale conștiinței, fiecare din ele posedînd un dublu aspect: anima-formă, vertical-orizontal-pozitiv-negativ, masculin-feminin etc. Aceste puncte de manifestări, numite *Loka*, erau înzestrate cu paisprezece *Manu*, spirite însărcinate cu remanierea evolutivă a acelor *Loka* în vederea dezvoltării curbei ascendente, în armonie cu scopurile divinității. Este tot un aspect al *ambivalenței* inerente semnului și care se va regăsi adesea în paginile ce urmează.

Tipurile mai individualizate ale forțelor despre care a fost vorba pînă acum, și anume Leu, suferă o universalizare și se ajunge la un stadiu *precosmic*. În aceeași ordine de idei figurează analogia diferitelor Paradisuri (cele șapte Ceruri) recompensînd pe fiecare în funcție de nivelul atins de dezvoltarea conștiinței sale.

În toate tradițiile, o noțiune a *potopului universal* prezida dizolvarea formelor vii. Ni se arată zeii, amenințați de potop, nemaiavînd altceva de făcut decît să se înalțe din *Loka* în *Loka* pentru a găsi adăpost, spre un plan mai subtil decît cel al forțelor materiale. Saturn, devorîndu-și copiii, era arhetipul acestei detenții, acestei compresii, din care Uranus, stăpîn al Vărsătorului, va fi eliberatorul. De notat că hieroglifa planetei e verticală; cea a Vărsătorului, orizontală, canalizează, obiectivînd-o, această forță de expansiune care se poate suprapune peste modernul *elan vital*. Într-o lume în care Saturn și Capricornul implică fatalitatea încarnării forțelor, Uranus și Vărsătorul aduc speranța unei eliberări de piedicile materiale. Saturn este și Timpul, în vreme ce Uranus *transcende timpul*, scapă din el, fiind dincolo de septenarul planetelor. Așadar, fără o măsură de durată, este instantaneu, transcendînd și mintalul, așa cum îl cunoaștem noi pe Pămînt. El acționează brusc, inopinat, insolit, rupînd, separînd, reînsuflînd conștiința menținută închisă, paralizată într-un tipar material care o destinează inerției.

Miturile egiptene relatează fragmentarea (în paisprezece bucăți) a virilității lui Osiris, căzut în Nilul fertilizator. Se știe că, deoarece Etiopia era pe atunci neexplorată, acest fluviu avea reputația că transcende necunoscutul *dincolo de sfere*. Iar Nilul, dirijat de zeul Hapi, analog lui Cronos-Saturn, devine aici simbolul manifestării a ceea ce era latent. El reprezintă și protecția germinilor vieții în epocile de viitură. În momentul descreșterii apelor, apare un ciclu de fertilitate, generatoare a recoltelor de a doua zi. Fragmentarea semnifică abandonul forțelor de coeziune vitală care legau formele de Cosmos, ceea ce atrage după sine dizolvarea materiei.

Iată-l deci pe cel de-al unsprezecelea ochi din lanțul zodiacal legat de cele precedente. Femecătoarele legende greco-latine devin astfel mai clare și mai frapante. În definitiv, la începutul semnului, Uranus a *vărsat apa* vieții universale peste materia însuflețită, elaborînd planurile precosmice pentru acele *Loka* ale căror localizări diferențiate le va distruge apoi. La sfîrșit, arca terminală va culege elementele dezintegrate.

Izvoare, cai și amfore sînt accesoriile legendelor Vărsătorului, în acord, atît cu hieroglifa, cît și cu caracterul calului, evocat deja în legătură cu Săgetătorul, spre a uni Sus cu Jos. Ne duce cu gîndul la cuvintele lui Hermes: Ceea ce este Sus e ca ceea ce este Jos, ceea ce este Jos e ca ceea ce este Sus, întru slăvirea Unității (cosmice).

Să începem cu Caliroe, al cărei nume înseamnă: cea care se scurge armonios. Ea devine soția lui Erihtonos, cînd acesta, după tribulațiile sale, a dobîndit înțelepciunea supremă al cărei paznic devine. Fiica lor, Oreitia, îmbina astfel armonia formelor cu cea a izvoarelor emoțiilor și senzațiilor, vibrînd în totalitate, spune mitul, la muzica Universului. Într-o zi, pe cînd se ducea să ia apă, cu amfora pe umăr, Poseidon-Neptun, zeul Apelor, avertizat de freamă-

ul undelor, a venit s-o privească de departe. Uluit de frumusețea ei, s-a întrupat într-un cal; și ea a fost metamorfozată într-o iapă splendidă, iar unirea lor s-a săvârșit în ceruri, iar Oreitia a dat drumul amforei. Oreitia este înlocuită pe pământ de doi cai, născuți din Zefir și Podarge. Unul, Xantos, e de culoarea aurului, cum o indică și numele său, imagine a transfigurării fericite; celălalt, Balio, este negru cu copite albe, simbol al densității viselor construite pe realități minime. O întregă ambivalență se poate înălța plecând de la dualitatea aceasta.

Tot ambivalență regăsim și în legenda lui Ganimede-Deucalion, efebul care a înlocuit-o ca paharnic pe tînăra Hebe, la masa zeilor. Într-adevăr ea s-ar fi comportat, se spune, destul de indecent, iar Jupiter, tatăl ei, i-a retras acest privilegiu. Cît despre Ganimede, era fiul lui Troos care domnea în Dardania (mai tîrziu, Troia). Troos l-a trimis pe Ganimede în Lidia, ca să-i aducă jertfă lui Jupiter. Acesta l-a remarcat pe tînăr. Dar Tantal, regele Lidiei, l-a răpit ca să-l țină pe lîngă sine, ceea ce a provocat un război între cei doi regi. Mai tîrziu, pe cînd Ganimede se afla la vînătoare pe muntele Ida, Jupiter s-a preschimbat într-un vultur ca să-l atragă în cer și să-l substituie Hebei, devenită slujitoare a mamei ei, Iunona, căreia îi înhăma carul.

Iarăși un cal și izvoare! În Vărsător se găsește o constelație numită Pegas. Calul înaripat făcuse să țîșnească de sub copita sa izvorul Hippocrene, de unde veneau să bea Muzele. Este important să observăm că ele sînt analoge cu *Manu* și domeniile lor în cele șapte *Loka*; dar sînt în număr de nouă, ceea ce poate să corespundă unei stări de civilizație mai avansate. Într-adevăr, ele prezidau muzicii *Sferelor* și stărilor de diferențiere, pe diverse planuri, a energiei vitale de origine divină. Această puțință de a veni să se adape la izvoarele vieții i-a făcut pe greci să admită că ele erau inspiratoarele diferitelor arte.

Ceea ce ne duce la mitul Atena-Minerva: înțelepciunea supremă. Hera-Junona, soția lui Jupiter, detestînd înfățișarea respingătoare a fiului ei Hefaios-Vulcan, îl izgonise din Olimp. Chinuit de un complex de frustrare, devenit stăpînul atelierelor de făurar ale lumii vulcanice, el îl urmărea cu recriminări pe tatăl său Iupiter. Excedat, dar și mișcat, acesta i-a oferit în cele din urmă realizarea unei dorințe: Vulcan a dorit să se însoare cu Atena, pe care o extrăsese chiar el, cu toporul, din creierul lui Jupiter, dar care, înarmată la naștere, trecea drept inaccesibilă, întruchipînd înțelepciunea supremă. Autorizat de Iupiter, Hefaios a încercat să se unească — dar fără rezultat — cu Atena, și a fecundat Terra (Geea). Este vorba deci de un elan al materiei disgrățiate și grosolane care caută să se înalțe și să se îmbine cu cele mai eterate calități. Eșecul și decepția subliniază neputința mediocrității lovindu-se de natura specială a forțelor inviolabile superioare. Astfel, în ciuda elanului său spre infinit și cu toată autorizația zeului, omul, recăzînd la pămînt, trebuie să se mulțumească să fecundeze materia.

Legenda satisface totuși speranța de ascensiune, de vreme ce Atena e cea care acceptă, din miinile Geei, copilul, rod al acelei uniri, spre a-i permite să transceadă condiția umană, hrănindu-l, fără știrea zeilor, din înțelepciunea ei. E vorba de Erihtonos care mai tîrziu avea să se unească, el însuși, cu Caliroe. Ascuns de Atena într-un cufăr, a fost încredințat celor trei fiice ale lui Cecrops,

preotese ale templului zeiței; acestea au trecut peste interdicția Atenei și, de îndată ce au deschis cufărul, au înnebunit. Inițierea nu este deci de dorit decît plecînd de la un anume grad de evoluție prevăzut de înțelepciunea Atenei.

Dacă ar fi posibil să se rezume Vărsătorul într-o scurtă formulă, am alege zicala latinească: *Ad augusta per angusta*. Este gîtul amforei, este Poarta Îngustă a lui Gide, dar care poate să ducă la piscuri.

Vărsătorul reprezintă, în universal, conștiința prin ceilalți.

PSIHOLOGIE

De la speranță la revoltă

Dacă realitatea tipurilor zodiacale legate de semne animaliere — ca Berbecul, Taurul, Leul sau Scorpionul, atît de diferit frămîntați de instincte specifice — este de o asemenea consistență încît ne putem mira că nu vedem psihologia curentă utilizînd-o și dacă, în lipsa acestei recunoașteri, adevărul lor se impune cu o evidență care scutește de orice demonstrație, nu se poate spune același lucru despre un semn atît de subtil ca Vărsătorul. Specificitatea tipului uman căruia îi corespunde este de un ordin atît de fin încît de la bun început devine discutabilă însăși existența ei. Și totuși, intuiția vechilor astrologi — maeștri psihologi ai epocii lor — care i-au bătut primele medalii, a ochit, din nou, just.

În zilele noastre, astrologul scrupulos, care nu se mulțumește cu portretele prefabricate de colegii săi compilatori, poate într-adevăr să-l recunoască, la întîmplare, pe Vărsător în definiția — lipsită de orice influență astrologică — a unei anumite clase de indivizi, dovadă a existenței unei umanități deosebite. S-a văzut recent acest lucru cînd marele muzicolog Roland-Manuel a definit punctele comune ale următorului grup de muzicieni: Mozart, Purcell, Pergolesi, Schubert, Mendelssohn și Chopin, situîndu-i la opusul genului „titan“, cu o fire aeriană, angelică, celestă, de o subtilitate diafană și o viață dincolo de pasiuni, frîntă în floarea vîrstei... Or, cu excepția lui Purcell a cărui dată exactă a nașterii e necunoscută, toți acești muzicieni, fără excepție, prezintă o dominantă sau o foarte puternică semnătură de Vărsător!

O fire angelică

Contrar celor două prime semne (Berbec-Taur) care transportă pe pista zodiacală materia instinctelor majore ale omului „primitiv“, ultimele două (Vărsător-Pești) sînt aproape lipsite de substanță animală; ele conduc făptura omenească spre disoluția sa, ca individualitate autonomă. Tendința dizolvantă este atît de pronunțată la Pești, încît face din acest tip o ființă caracteristică; în Vărsător, ea este doar schițată, semnul constituind intermediarul între densitatea redusă a Capricornului și lichiditatea Peștilor. El este totuși foarte străin de natura înrădăcinată, amestecată cu pămînt și sînge, a semnelor precedente. Stofa sa nu este alcătuită din materiale „care vin de jos“. Nativul din

Vărsător tinde în mod spontan să se elibereze de povara elementelor materiale și să fugă de instinct pe care îl simte ca o opacitate contrară limpidității sale naturale. Într-adevăr, el are — ca fond al ființei sale — o *transparență*, o ușurătate, o fluiditate aeriene. Cultivă nuanța și se străduiește să atingă un soi de limpiditate spirituală. Am citat mai înainte câțiva mari muzicieni: aceleași caracteristici de Vărsător revin când le evocăm personalitatea și, mai ales, muzica: muzica lor eterată evocă cerul, iar o imagistică populară — dar care ocheste just — îi prezintă ca pe niște genii-elfi, de o esență volatilă „arhangheli cu aripi de culorile spectrului”.

„Sînt născut din cer și țărîină, dar aparțin cerului.”

MOZART

Acest Vărsător serafim — opus Leului herculean — aparține, într-adevăr, mai mult cerului decît țărîinii. E ca prințul de Acvitania, frate al lui Hamlet, pe care aripile îl împiedică să umble. Corespunde temei baudelairiene a albatrosului. În stare pură, se remarcă o ființă fragilă, „înger rătăcit pe pămînt”, ușor rănît de viață sau incapabil să trăiască fiindcă este de o esență prea volatilă.

Trebuie însă să ne ferim de aceste aparențe înșelătoare, imaginea idilică reflectînd doar un adevăr pur formal. Îndărătul acestora există o proprietate specială, majoră, care este privilegiul nativului din Vărsător; aceea de a se desprinde de sine. *Îndepărtat de instinct*, poate, aproape ca un străin, să privească manifestările pulsionilor vitale. Pasiunea îl atinge fără a-l zgudui; ea îl însuflețește, dar nu-l duce la rătăcire niciodată; rareori îl tulbură. Ura e izgonită din inima lui, iar dragostea, pe care însă o poate resimți foarte intens, are pentru el o față naturală, familiară. Cum să nu fie atunci de o frumoasă *seninătate*? Lucrurile care îl privesc nu-l ating decît piezis; impresia e amortizată de un anume ecran filtrant. Rare sînt deci încercările care-i pot tulbura seninătatea; firea sa angelică pare să plutească deasupra acestor mizerii; resemnarea și pacea nu înfîrzie să acopere orice durere intimă. Ceea ce pentru alții ar fi un infern, pentru el nu este decît o răbdătoare rezistență întoarsă spre *speranță*. Acest „străin de pămînt”, chiar dacă are o față mîhnită de „jupuit de viu” (la Vărsătorul disonant), nu este cel mai de deplîns; profunzimea sa este cea a unei ape limpezi, iar apa aceasta revine mereu la puritate. Cum să nu aibă atunci, pe lîngă o dispoziție liniștită, un caracter blînd, pașnic, armonios, plăcut pentru ceilalți?

În plus, dacă este desprins de instinct, se degajează ușor de interesele materiale care îngreunează afităea ființe, spre a-și întoarce fața spre spiritual, în căutarea unor încîntări cerești. Acestea reprezintă hrana lui principală. Sensibil la vocile „de dincolo”, atent la chemările misterioase, aspiră în mod natural la scopuri elevate și este atras de lumi superioare. Îi este sete de o anume perfecțiune morală, de un anume ideal spiritual; răsună la divinul pe care îl simte în el, spre a-i răspunde cît mai just posibil. Dar terestrul îl cheamă la ordine, deoarece el nu este nici un spirit pur, nici un sfînt, dar poate, dacă nu o transcende, să împlinească, în ceea ce are ea mai nobil și mai frumos, condiția umană.

Dăruirea de sine

Desigur, nu e posibil ca toți nativii din Vărsător să aibă firea aceasta eterată și mulți dintre cei care o încearcă nu o prezintă într-o stare atît de pură. În general, ea se situează ca un fundal al sensibilității, discret mascat sau ascuns de o personalitate socială, exterioară, total diferită, variabilă în funcție de fiecare caz în parte, modificată de o caracterizare zodiacală sau planetară străină.

Cu toate acestea, putem adesea ghici această „fire profundă și intimă” după modul cum se comportă nativul față de semenii săi, dovedind o anume calitate a prezenței sale umane.

„Căutați un om integru, ireproșabil, de o probitate dovedită? Îl veți găsi sub Ascendentul primelor stele din Vărsător”, spunea, la începutul erei noastre, poetul Manilius. Prin aceasta, el sublinia *sinceritatea* — o trăsătură majoră a subiectului nostru — unui caracter care înțelege să se prezinte în cele mai bune dispoziții ca să intre în comunicare cu semenii săi și să servească interesele tuturor cît mai bine. El dă, de la început, dovadă de bunăvoință printr-o frumoasă deschidere a sufletului său generos, care îmbină calitățile inimii cu cele ale spiritului, spre a fi uman, cît mai uman posibil:

„În lume, trebuie să fii puțin prea bun ca să fii destul de bun.”

MARIVAUX (Soare în Vărsător)

Generozitatea sa răspunde nevoii de a se elibera de sine. El refuză în aceeași măsură sclavia lucrurilor ca și servitutea față de sine. Pentru aceasta, orice orgoliu e deplasat; mîndria îi poruncește chiar să se umilească dacă trebuie și își face o sinceră autocritică ce servește în mod esențial la a-i bara drumul spre egocentrism. Este ajutat în asta de edificarea saturniană a unei personalități care are principii morale destul de bine stabilite; onestitatea sa funciară îi dă o conștiință clară asupra îndatoririlor pe care le are față de sine și de ceilalți; nu e vorba de un antrenament spiritual, ci de o natură, o *autoreglare*. Scrupulele sale sînt o necesitate, o chestiune de sănătate morală. Echilibrul personalității lui îi cere, într-adevăr, să știe să-și cedeze locul și să-și măsoare spațiul personal spre a evita orice invadare din afară. Se pune problema de a face să dispară ceea ce ar putea să fie stîngenitor într-un Eu cu legăturile sale vane, cu suficiența sa ori cu prezențele sale intolerabile. Nu este deci el cel care se epuizează în eforturi sterile din cauza unui doliu care nu acceptă să se ostoiască, a unei iubiri imposibile sau a unei căințe care tulbură repausul salutar.

Acest soi de vid psihic nu numai că îi dă o frumoasă seninătate; el îl face pe nativ disponibil pentru o mare ospitalitate a inimii. Eul său printre ceilalți se prezintă sub semnul unui caracter *deosebit de primitor*. Într-adevăr, începînd din momentul cînd omul nu este nici ocupat de sine, nici plin de sine, el devine „capabil de altul”. Pe prima treaptă, vrea să fie egal printre egali; Vărsătorul Abraham Lincoln e cel care l-a definit pe adevăratul democrat drept cel care „refuză să fie stăpîn de sclavi” (ne aflăm într-adevăr la polul opus Leului, care nu aspiră decît la dominație). Pe o treaptă mai avansată, el acor-

dă semenilor săi cel mai mare credit; nimeni, mai mult ca el, nu se încrede atât de deplin în ceilalți, în vorbele lor, în faptele și în gesturile lor. Dacă are să-și reproșeze ceva, e o lipsă de ospitalitate, sau persistența unui simplu vâl asupra propriilor sale intenții. Dar simplitatea manierelor sale este un mijloc de a se prezenta drept claritatea însăși pentru ceilalți; ea este o formă de politețe sau de caritate.

Toate acestea înseamnă că are o sensibilitate dispusă la sacrificiul de sine; precum înțeleptul care varsă urna, el este făcut să dăruiască și să se dăruiască. Întrucât echilibrul său constă în abolirea individualismului și în abdicarea de la satisfacțiile personale, de la ceea ce este meschin în ele, fiecare renunțare la egoism relansează în el tendința spre altruism, care se exprimă printr-o dragoste dezinteresată pentru aproapele său, dacă nu chiar prin nevoia de a se cheltui în serviciul unei cauze, al unui ideal depășind propriile sale interese. Pentru o asemenea ființă, nu ai început să trăiești atât timp cât nu ai trăit decât pentru tine, și nu te găsești decât când începi să trăiești pentru ceilalți. Calea mîntuirii e gata trasată: trebuie să consimți să te pierzi pentru a te găsi cu adevărat; nu exiști decât în măsura în care exiști pentru celălalt sau pentru altceva decât tine; și nu trăiești bine decât prin virtutea sau grația dăruirii spontane.

Acest simț uman are proprietatea de a înlocui cultul eului prin cultura de sine. A fi pentru ceilalți, nu înseamnă oare a accepta o disponibilitate care implică o calificare de sine? Acest lucru nu e posibil decât căutînd să te perfecționezi, astfel încît să fii amplu preocupat de viață și să slujești cu competență comunitatea de care ești legat. De aici decurge relația, solidaritatea cu ființele și cu lucrurile pe care acest tip le susține cît mai mult posibil. Pe plan intim, excelează în rolul de *sfetnic*; știe să lămurească, să sfătuiască, să consoleze și să ajute. Nu se apelează în zadar la ajutorul său. Cum, atunci, să nu fie Vărsătorul semnul marilor prietenii? Într-adevăr, prietenia ocupă un loc important în viața lui. Ne gîndim la prietenia schubertiană, stendhaliană. Ușa lui e veșnic deschisă, iar casa lui plină de prieteni; îi plac recepțiile și cluburile. Instinctul de solidaritate se socializează ușor la el; are și sentimentul că societatea are nevoie de el, iar participarea sa la mișcările sociale și culturale face parte din acest curent de integrare la viața universală care îi dă bazele veritabile. Această participare corespunde de altfel simțului său de fraternitate care îi spiritualizează pasiunea socială (Marivaux, Mozart).

Niște dispoziții atât de bogate fac să se prevadă, mai ales la Vărsătorul insuficient construit, slăbiciuni de caracter destul de mari. Reversul medaliei este simbolizat tocmai de exilul astrului zilei în semn. Debilitatea valorilor solare aduce prejudicii tensiunii Eului voluntar. Acest tip trebuie deci mai ales să se teamă de *slăbiciunile voinței*: el nu face întotdeauna ceea ce ar vrea să facă, și mai ales ce ar trebui să facă spre a fi la înălțimea idealului său. Este desigur greu să te dedici intereselor celuiilalt fără să consimți la sacrificii personale care mai mult sărăcesc decât îmbogățesc; să te gîndești la ceilalți fără ca acest lucru să fie în detrimentul bunurilor tale particulare; să fii integral sincer vrînd să admiți punctul de vedere străin; să fii bun și să accepți să-i bruschezi, pentru propria lor fericire, pe cei pe care ai vrea să-i ajuți... Adevărul este că,

pentru a fi generos, trebuie să fii puternic; trebuie să știi să spui nu tot atât de răspicat ca și da, chiar dacă displaci în primul moment.

Or, punctul slab al tipului Vărsător este faptul că cedează prea ușor în fața solicitării celuiilalt: dorință de a plăcea, de a fi bine văzut, menajare, bunăta-te... Dar mai întii faptul că este înclinat spre idealizarea celuiilalt, ceea ce face să se nască față de semenul său exigențe uneori excesive. Această supraestimeare îl face să-i vadă pe ceilalți mai buni decît sînt; își dăruiește prietenia într-un mod prea deliberat, acordă imediat credit după ce a întins o mînă încrezătoare, pe baza unui simplu act de credință. Crede în bunătatea omului și îl judecă după chipul și asemănarea sa. Prea puțin șiret, nu decelează ușor intrigile și compromisurile care se înnoadă și se etalează în jurul său; se poate lăsa prins în toate capcanele; poate așadar să fie, dintr-un anumit punct de vedere, un naiv a cărui credulitate e prea adesea înșelată de raționamente proaste ori de calcule interesate. Lăsîndu-se ușor convins de argumentația adversă, văzînd lucrurile mai roz decît sînt, i se întîmplă adesea să „cadă de sus”. Într-un cuvînt, reflexele sale de apărare se lasă prea ușor luate prin surprindere, cu atât mai mult cu cît simțul realităților prozaice este slăbit la el. Mare îi este sufletul, slab caracterul; bogată e tensiunea spirituală, săracă voința de a-și impune punctul de vedere personal, deoarece nativul nu există decît în măsura în care face corp comun cu o cauză impersonală.

Ducîndu-ne ceva mai departe investigația, ajungem să ne punem întrebarea dacă Vărsătorul nu este, prin excelență, semnul *compensării inferiorității*. La polul opus Leului, care produce constituții fizice dintre cele mai puternice, acest semn — în care din tot parcursul său anual Soarele este cel mai slab (de unde „exilul” său) — sărăcește organismul care caută un soi de revanșă în calitatea spiritului sau frumusețea sufletului (se poate spune despre asemenea firi că e prea slabă caroseria pentru motorul pe care îl suportă). Inferioritatea fizică suscită adesea nevoia de supracompensare cu dorința de a se impune, într-un mod oarecum forțat (ca la împăratul Wilhelm al II-lea — Soare al Vărsătorului opus lui Saturn — care camufla o infirmitate dincolo de grandilocvența în versuri și vorbe). Dar Vărsătorul are îndeobște darul de a trece de la cantitativ la calitativ compensînd o slăbiciune ori o inferioritate fizică prin afirmarea unei superiorități sociale, culturale sau spirituale. Nu e întîmplător dacă, pentru psihologi, „specialistul” faimosului „complex de inferioritate”, Alfred Adler, s-a născut cu o conjuncție Soare-Marte în Vărsător. Toată psihologia adleriană insistă, pe bună dreptate, asupra relațiilor dintre om și social, omul negăsindu-și echilibrul decît dacă-și ocupă locul potrivit în societate, cel în care se poate împlini dăruind ce are mai bun în el colectivității.

Spre înțelepciune...

Căutarea seninătății nu este oare calea naturală care se deschide în fața unei asemenea ființe?

Se observă, ca o trăsătură dominantă a firii sale, tendința de a *plana pe deasupra lucrurilor* (visele a numeroși Vărsători sînt vise de zbor aerian)

care se traduce neapărat printr-o anume desprindere de realitatea prozaică a vieții de zi cu zi. Această atitudine tipică de îndepărtare de realitate și de mediu la desigur aspectul schizoidiei. Dar e vorba de o schizoidie specială și atenuată, prea puțin primejdioasă; fiindcă nu trebuie să se piardă din vedere că avem de-a face, pe plan moral, cu o faptură de o mare sănătate funciară, care compensează această îndepărtare prin pătrunderea culturii mediului și normelor lui; această atitudine presupune o mare parte de bun simț, de onestitate și de religiozitate. Totuși, nativul din Vărsător are un simț redus al realităților concrete care nu-l ating decât indirect (conform tipologiei lui Jung, funcția sa psihică dominantă este Intuiția, iar funcția minoră, cel mai puțin dezvoltată, Senzația). Căutând un anume punct de altitudine care răspunde nevoii sale de claritate, însuflețindu-se la nivelul forței idealului, simte în mod atenuat bucuriile și suferințele curente; lumea senzațiilor, a plăcerii și a durerii, care alcătuiește urzeala cotidianului și a lucrurilor obișnuite, îi este, ca să spunem așa, străină; toate acestea sînt pentru el un univers al relativității. Nu-l interesează decât liniile mari, dramatice ale unei situații; etapele succesive ale realizării practice îl lasă indiferent. Abordează cu greu o conversație banală; trebuie să se simtă impresionat de ceva ca să se angajeze într-un dialog veritabil; atunci — dar numai atunci — este pasionat. De fapt, trebuie să scoată din penumbră tot fondul sensibilității sale, ceea ce se efectuează prin jocul unei reprezentări mobilizatoare. Fiindcă simte într-adevăr nevoia să-și reprezinte lucrurile pentru ca ele să-l miște într-o manieră precisă: un semnal adevărat îi este aproape necesar. Își poate deci păstra calmul în situații dificile și nu acceptă lucrurile decât după un timp de reacție. Dar are prea mult impresia că ceea ce nu este de domeniul gândirii se colorează cu irealitate, dînd evenimentelor care se derulează în jurul său caracterul unui spectacol la care asistă fără să ia cu adevărat parte la el.

În situații extreme se poate ajunge la rătăcirea unui suflet neliniștit care plutește prin viață, după modelul Vărsătorului neptunian J. K. Huysmans. Doar o veritabilă „transfuzie de sînge“, pe calea unei uniuni cu o ființă complementară (cu un tip Senzație), îl poate vindeca de starea aceasta schizoidă, dacă e prea pronunțată. Este adevărat că este tentat să se sprijine pe complementarul acesta lăsîndu-i, cu deplină încredere, conducerea „laturii materiale“. Are mai degrabă nevoie să trăiască prezența afinităților electivă sau să resimtă realitatea unei lumi suprasensibile, inspirîndu-se din izvorul profund al imaginilor, iluziilor sau viziunilor sale.

Sub aspect caracterologic, Vărsătorul se apropie de tipul Pasionat-parasentimental sau Pasionat-paranervos; este un supraemotiv activ (uneori subactiv), mai mult secundar decât primar. Are deci nevoie de o pasiune suverană ca să-și dea măsura deplină și să-și găsească echilibrul. Totuși, descrierea caracterologică, prin această definiție psihologică, nu poate să dea seamă de natura complexă și originală a acestui nativ: cu un picior pe accelerator, cu celălalt pe frînă; expansiv la suprafață, închis în sine în adîncime... Perspectiva psihanalitică ni-l prezintă mai ales realizînd, sau încercînd să realizeze, comuniunea eului conștient cu inconștientul și forțele vieții. Aspiră la viața naturală, supunîndu-se „legii naturii“ (vegetarianismul, naturismul nu sînt decât o

realizare parțială) la fel cum simte și nevoia de a coborî în întunericul adîncimilor umane (cu excepția cazurilor unei protecții uraniene), dar mai puțin pentru a răscoli în învălmășeala masei, cît pentru a desprinde din ea o ordine, o disciplină de viață integrală. Deși dorește să păstreze controlul și direcția vieții sale, trebuie să aparțină și curentului care îl mîină spre un destin extra-personal; vitalitatea sa este mărită, iar bucuria de a crea mult mai dezinteresată.

Această căutare a seninătății nu este deci departe de a semăna cu o renunțare la cele pămîntești. Împlinirea sa se produce, într-adevăr, pe calea unei „desprinderi“: orice perfecționare se concepe ca o depozitare, o decantare, o purificare. Pătrunderea tot mai susținută a seninătății este însoțită de un sentiment de zădărnici a tot ceea ce e terestru. Nativul nu prea mai crede în realitatea lucrurilor acestei lumi și este cuprins de o imensă dorință de renunțare; înțelege că harul de care e pătruns nu este rezultatul unui efort prometeic, ci îi vine pe măsură ce renunță la propria sa voință. Această renunțare la putere este răsplătită de o adevărată înțelepciune:

„Întrucît moartea (dacă privim de aproape) este adevăratul scop al vieții, de cîțiva ani m-am familiarizat într-atît cu această adevărată și desăvîrșită prietenă a omului, încît chipul ei, nu numai că nu mai are nimic înspăimîntător pentru mine, dar mi se pare foarte liniștitor, foarte consolator...!”

MOZART

Degajînd elanul spiritual din curbura egocentrică, această înțelepciune adaptează ființa la condiția umană, într-o reconciliere definitivă dintre om și univers.

...sau spre aventura prometeică

Ar fi totuși o greșală să se creadă că această orientare generală spre o experiență umană de înțelepciune este proprie tuturor nativilor din Vărsător (fără a mai pune la socoteală că mulți dintre ei n-o împing atît de departe). Se pare că această direcție este luată mai ales de nativii din Vărsător cu dominantă saturniană, deoarece nativii cu dominantă uraniană o iau pe un drum, ca să spunem așa, total opus. Dar este vorba mai mult de o complementaritate, decât de o opoziție, fiindcă la majoritatea subiecților din această zodie se pot întîlni în același timp aspirația la înțelepciune și — despre aceasta fiind vorba — gustul pentru aventura prometeică, fără să fie neapărat vorba de o contradicție. Tendința la rătăcire există și într-un caz și în celălalt, dar, în timp ce în primul, ea este rezultatul unei uitări sau unei dăruiri de sine pentru a ajunge la un har, în cel de-al doilea, ea provine dintr-o afirmare de sine care duce la căutarea puterii.

Vărsătorul prometeic își înfrînează sensibilitatea de frică să nu fie păcălit; orgoliul său ar ajunge la disperare dacă ar lăsa să se ghicească sentimentele, fiindcă în străfundurile lui există o fire angelică pe care o ține captivă și o refu-

lează mai mult sau mai puțin. Dar și el caută, în felul său, împlinirea unui vis supraomnesc.

Această ființă trăiește într-un climat de înaltă tensiune psihologică și este nebunește mînată spre aventură. Mai general — este, să nu uităm, un Pasionat în sensul caracterologic al cuvîntului — tinde spre o mare aventură cu mai multe episoade, fiindcă în loc să se târască din pasiune în pasiune, se fixează la o experiență sau pasiune dominantă, chiar dacă aceasta ia forme diferite. Într-adevăr, poate să treacă de la o extremă la alta, dăruind fiecăruia din pozițiile sale succesive o voință sau un fanatism total.

Tendința sa dominantă sau trăsătura sa distinctivă este *originalitatea*. Inițial, această preocupare constantă pentru originalitate își are punctul de plecare în apărarea împotriva anturajului; ea ia înfățișarea unei inadaptări funciare la mediu: nativul trebuie, ca să se exprime pe sine, să se delimiteze, să se distanțeze de origini și de cadrul formator: *Să nu fiu ca ceilalți!* Bineînțeles, atît timp cît nu a găsit mijlocul să se afirme, atît timp cît, în alți termeni, nu și-a găsit „calea”, el este mai puțin original, cît excentric, fiindcă independența la care ține mai presus de orice nu exprimă decît un individualism rigid, cu toate fenomenele sale de înțepeneală, de bruschețe, de sîngăcie... Dar o atitudine inițial negativă poate fi sursa unei frumoase afirmări. Într-adevăr, „fenomenul” evadat care se prezintă în acest stadiu elementar de dezvoltare nu este decît o crisalidă care formează schița unui adult plin de resurse; atunci, independentul se adaptează la un mediu particular, anume potrivit pentru firea lui, și se poate pune la încercare cu tensiunea întreagă a voinței, cu adeziunea integrală a ființei sale.

Originalitatea sa îi dă gustul pentru ce este puțin familiar, straniu și îl împinge chiar la extravagantă. Din instinct, refuză să accepte normele unei vieți îmbîcsite. Îl vedem ieșind de pe cărările bătute, rupînd-o cu rutinele și prejudecățile, neglijînd contingentele, disprețuind convențiile, dînd peste cap uzanțele stabilite de morală și de societate. Vrînd deliberat să fie „aparte”, nu procedează ca ceilalți; opiniile sale se deosebesc de cele ale oamenilor care îl înconjoară (îi face chiar plăcere să-i șocheze!); gusturile sale surprind, nevoile sale miră. Poate apărea ca un revoltat desăvîrșit care se complăce în dezinvoltură și impertinență. Nefiind perfect integrat decît în domeniul său particular, caută adesea să scape adaptării colective făcînd o „politică de prestigiu” care este o manieră de a nu vrea „să coboare din înălțimi”. Marile sale gesturi personale ascund atunci un anume sentiment de nesiguranță în fața lumii. Dinamismul aventurier al unui Beaumarchais și al unui Stendhal sau, mai precis, al unui Figaro și al unui Julien Sorel este expresia acestui Vărsător care, într-un fel și-a „răsturnat” latura angelică în forță demoniacă.

Ceea ce constituie puterea acestui nonconformist e unitatea sa interioară, adeziunea totală la a merge pe o singură cale, ceea ce-i permite să-și facă săgeată din orice lemn ca să atingă un țel pe care luciditatea și voința sa l-au trasat. Pus în mișcare de dorința de noutate, amator de „ultimul strigăt” și de insolit, se servește din orice și exploatează la maximum ce găsește. Nu se dă în lături nici să facă uz de violență, sfidare, scandal și de înfrigurările colective care îl exaltă și îi înzecesc forțele. În fața unui eșec, renunțarea nefiindu-i în

obicei, reîncepe totul cu noi precauții și extrage din el o forță crescută. Dru- mul reușitei pe care trebuie să și-l traseze este cel care îl duce de la independență la adevărata libertate. O dobîndește într-o anumită măsură cînd efortul său se integrează în colectiv și în cele din urmă devine — și el — omul care se dăruiește generos unei cauze, un slujitor al omenirii, prin mijlocirea reformei, a inovației, a renovării sau a revoluției.

E ușor de ghicit ce este, la urma urmelor, o asemenea ființă: Un extremist pasionat, îndrăgostit de paradoxul acut, însuflețit de un spirit de supralicitare și stăpînit de gustul *recordului* în sine. Ce vrea el este să meargă pînă la limitele extreme ale forțelor sale, să încerce tot ce poate spiritul într-o direcție dată și să tragă fără ezitare toate consecințele atitudinii sale extreme. Idealul său ar fi să împingă înapoi la infinit limitele imposibilului. Este așadar stăpînit de o „lege a freneziei”, în care logica se conjugă cu pasiunea — fiindcă este rapid lucid și clar conștient de propriile sale intenții — și în care exaltarea și furia se lasă ele însele controlate de spirit. Acest Vărsător superior ar fi deci în același timp cornelian și stoic. În mod constant, se simte la el — și e ceea ce îl marchează dintr-o dată — lipsa de totalitate și setea de absolut în afirmarea de sine pînă la riscul cel mai bine calculat și mai mare.

„Tot ce s-a făcut mai important pe lume a fost făcut în numele unor speranțe exagerate.”

JULES VERNE (Soare în Vărsător)

Această voință de putere poate să ia, desigur, conform fiecărei constelații particulare, aspectele cele mai diverse. Foarte des, acest elan cuceritor care vrea să forțeze cu îndrăzneală limitele omului găsește, în zilele noastre, o ieșire în pasiunea pentru tehnica modernă, Vărsătorul aflîndu-se în vîrfurile progresului, în avangarda oricărei evoluții sau revoluții; cum el poate și să găsească un debușeu într-un curent de idei la înaltă tensiune, într-o înfrigurare „în ism”: futurism, cubism, dadaism, expresionism etc. Afirmarea științifică a unui Bacon, eseul politic al unui Robespierre, imaginația anticipatoare a unui Jules Verne, îndrăzneala de explorator a unui Auguste Picard, experiența supraprealistă a unui André Breton, „furia de a trăi” a unui James Dean... sînt tot atîtea fețe cunoscute care stau mărturie pentru aventura prometeică, reușită sau eșuată, a Vărsătorului uranian!

Inteligența

Tipul Vărsător se simte în general prea departe de lucruri și de ființe ca să nu fie îndemnat să compenseze această retragere printr-o reflecție tăcută ce constituie mobilul inteligenței sale. E inteligent nu fiindcă e o mașină de gîndit, ci fiindcă jocul spiritului face parte din maniera sa spontană de a trăi. A fi fericit, a spus odată un nativ al acestei zodii, înseamnă a raționa just despre o lume văzută limpede.

Spiritul și sensibilitatea se îmbină într-un dialog care poate mai ales să confere o putere de asimilare, excepțională la unii subiecți; este vorba în spe-

cial de puțința de a se lăsa pătrunși de lucruri și de a le sesiza dinăuntru, de unde o posibilitate creatoare servită de o intuiție profundă.

Nativul ține la adevăr și, pentru a ajunge la el, nu se dă în lături (cel puțin tipul superior) în fața unui ascetism al lucidității care comandă eforturi constante ale spiritului. În primul rînd este, se știe, oricînd gata de autocritică; această autocritică e sinceră fiindcă nativul își spune că numai privirea celui-lalt îi poate răsturna certitudinile, obiceiurile, somnul egocentric și că o luare de poziție față de sine în prezența celorlalți este singurul mijloc de a se debarsa de piedicile din calea Eului către adevăr. În plus, simte imperios datoria de a contribui la a-i edifica pe ceilalți asupra propriilor lor erori. Uneori întreprinde chiar toată viața o veritabilă acțiune de *demistificare*.

Această dispoziție de spirit îl îndeamnă în general să atace rutinele și prejudecățile care se opun oricărei inovații, să înlăture ideile amorțite și pasiunile partizane care blochează elanul gândirii. Desigur, nu există nici un tip care să aleagă deliberat febra adevărului în detrimentul amorțelii conformismelor. De altfel, mai este și altă dispoziție a firii lui care îl solicită în acest sens: ca tip intuitiv, nu e îndreptat spre trecut, ci spre viitor. Deschiderea sa de spirit, destul de specială, îl leagă mai mult de schițele, promisiunile și speranțele subiectelor heterodoxe sau de domeniile neexplorate, decît de lumile deja inventariate și arhicunoscute. Deoarece are simțul anticipațiilor și un *fler* deosebit care îl face să presimță lumile de descoperit. Acest „instinct al devenirii” este revelator pentru spiritul său. Debarasîndu-se fără dificultate de lucrurile deja văzute și deja făcute, este interesat mai mult de ziua de mîine decît de cea de azi; acest „progresist” optează în mod deliberat pentru ideile noi pe care îi place să le propage, pentru reforme și pentru progresele de tot soiul, iar opera lui corespunde adesea unei stări de spirit revoluționare (ne gîndim la Bacon, la Galilei, la Voltaire, la Comte, datorită lui Mercur în Vărsător și, la majoritatea dintre ei, în aspect cu Uranus; ne gîndim și la nativii din Vărsător: Beaumarchais, Marivaux, Stendhal, la Karl Marx, care avea Vărsătorul la Ascendent și, evident, la Jules Verne...). Desigur, tipul inferior nu produce decît un utopist care, în căutarea noului, nu face distincția dintre realizabil și irealizabil. La jumătatea drumului, Vărsătorul „mediu” este dotat pentru cercetare, pentru mici descoperiri și invenții speciale care dovedesc că are idei. Toți își văd spiritul mobilizat în vederea progresului cunoștințelor, pentru exprimarea ideilor de avangardă, pentru a inova, a defrișa terenuri virgine, a indica direcții a căror exploatare o lasă mai mult sau mai puțin în grija unor realizatori mai practici...

În concepția sa originală asupra lucrurilor, este în mod firesc îndemnat să acorde un loc major forțelor spirituale, în general prea neglijate de oameni:

„O colecție de baionete sau de ghilotine nu poate să oprească o opinie, așa cum nici o colecție de monede de aur nu poate opri guta.”

STENDHAL

Alte două trăsături particularizează spiritul său: grija de claritate și gustul pentru vederile largi, ansamblurile mari. A avea o gîndire clară nu înseamnă oare a avea o gîndire comunicativă? Fiind făcut să dăruiască, știe să găsească

maniera și cuvintele care-l alcătuiesc atît pe educator, pe ghid, cît și pe duhovnic, roluri în care excelează. Această nevoie de a fi clar se potrivește de altfel cu necesitatea de a-și depăși subiectele, de a le plasa în ansambluri și îl incită în cele din urmă să-și situeze cunoașterea sau experiența vieții într-o perspectivă de universalitate.

FIZIC

Aerul de tinerețe

Morfologie

După cum era de așteptat, există din păcate puține șanse ca un tip Vărsător să fie recunoscut după fizicul său. Cu cît tipul unui semn de animal (Berbec, Taur, Leu...) se pretează mai mult la relieful și la pitorescul caricaturii, cu atît cel al unui semn uman este lipsit de o asemenea resursă signalitică. Cu atît mai adevărat este acest lucru în cazul Vărsătorului, la care valorile umane sînt cele mai epurate. Cea mai neînsemnată caracteristică planelară sau intervenția secundă a altui semn zodiacal alterează urzeala fină într-atît încît o estompează în folosul restului.

Tot ceea ce ne putem îngădui să spunem e că Vărsătorul destul de pur se prezintă îndeobște ca un astenic de constituție redusă care intră în categoria temperamentului nervos. Pe față, predominanța frontală este accentuată de îngustarea părții inferioare; aceasta produce o figură care se înscrie într-un triunghi mai mult sau mai puțin alungit, cu vîrf în jos. Linia generală este subțire și zveltă. Impresia de delicatețe sau de fragilitate este întărită de finețea trăsăturilor și chiar, fapt mai caracteristic, de tenul transparent al unei piei subțiri, pe care o pot lesne afecta accidente circulației sanguine (roșeți, cearcane...). Se înțelege că ansamblul poate să dea o impresie „angelică”: subiectul este cît se poate de imaterial. O caracteristică saturniană, mercuriană, solară și chiar uraniană nu modifică prea mult acest portret „ideal”. În schimb, orice marcă lunară, jupiteriană, marțiană sau chiar neptuniană îi distruge pînă și linia generală. Dar, oricare i-ar fi dominantă la naștere, doar rareori acest tip nu are ochii foarte adînciți în orbite, o privire vie, trăsături mobile și o expresie durabilă de tinerețe.

Mers și mimică

Prima impresie pe care o lasă tipul Vărsător, dincolo de fizicul său, este că nu are decît puțină sau deloc prezență fizică (din nou, în opoziție cu Leul). Face parte dintre cei despre care se spune „că nu arată a nimic”. În primul moment, nu îți impune; și mai ales nu urea să-ți impună. Firea sa și tactul îi conferă o atitudine discretă și stearsă și o prezență ușoară. Această simplitate naturală comunică totodată o impresie de seninătate sau de grație.

Dar dacă Uranus predomină asupra Vărsătorului, apare cealaltă latură. Dacă și acest tip de Vărsător are oroare de popularitate, de teatralitate și de

mizanscenă, nevoia de a-și face efectul — mic sau mare — prevalează la el; trebuie să forțeze opinia publică prin originalitate, printr-un fel de a fi paradoxal sau excentric; stângăcia sau rigiditatea, care apare când și când, ascund anevoie tensiunea nervoasă; s-a zis cu seninătatea inițială. Mulți nativi din Vărsător sînt, rînd pe rînd, și unul și celălalt: simplității șterse și senine, care marchează un timp de tăcere și de reflecție pentru a se situa în prezența celuilalt, desigur, și momentului învingerii unei anumite timidități îi urmează o atitudine afirmată care dezvăluie un fel de a fi dintre cele mai personale.

Mersul obișnuit trebuie să depășească o anumită rigiditate involuntară înainte de a deveni armonios. Vocea este mai curînd slabă, limbajul clar, stăpînit; mimica expresivă, fără a vrea să fie demonstrativă, cu excepția unor revărsări uraniene oricînd posibile. Strîngerea de mîna este sinceră, dar fără insistență; simți că nativul i se dăruie fără calcule, dar cu rezerva delicateței sale. Întregul prezintă o anumită seriozitate, dar fără nici o gravitate, nici încreunare; e o tinerețe chibzuită.

Sănătate

Fiind vorba de un semn zodiacal fix, orice modificare — care, în general, s-ar produce brusc împotriva acestei fixități însăși — va avea tendința să se instaleze. Și datorită faptului că nativii din Vărsător, în preocuparea lor de originalitate, sînt incapabili să se plieze la viața de zi cu zi (ritm pe care Fecioara, dimpotrivă, îl adoră), îngrijirile impuse vor fi adesea neregulat respectate, după toane, susceptibile chiar să sară de la o extremitate la alta a terapiei. Alopatie, homeopatie, post și supraalimentare, odihnă și agitație, practici opuse de fizioterapie pot alterna în funcție de dispoziția subiectului. Este de altfel verosimil să se poată plasa sub semnul Vărsătorului faimosul regim de alternanțe inegale numit „regim disociat”. *Plictiseala s-a născut într-o zi din uniformitate*, ar putea să fie și, în legătură cu sănătatea, o deviză a Vărsătorului. Tot ce i se pare a fi sub semnul progresului îl seduce pe subiectul nostru, cel puțin pînă nu se plictisește. Căci nevoia de a se îngriji nu comportă pentru el nici o umbră de îndoială; deci nu se va da în lături de la mijloacele cele mai brutale, dacă îi permit să atingă un rezultat spectacular. Ce client, ce adept al leacurilor minune!

În omul-zodiac, corespondența Vărsătorului are loc la nivelul pulpelor și gleznelor; aceste zone sînt la el deosebit de sensibile, supuse șocurilor, entorselor, fracturilor, unor leziuni minore care rezultă din rețeaua neuro-circulatorie locală și, bineînțeles, din acțiunea frigului în aceste zone. Cum dialectica axului Leu-Vărsător face din circulația sangvină marea posibilitate de tulburări generale la acești nativi, trebuie să se știe că datorită exilului soarelui în Vărsător, tulburările vor fi caracterizate mai ales de *sărăcia singelui* și de o supraîncărcare cu deșeuri, provenind de la o oxigenare insuficientă și creînd în general hiperaciditate. Carențele riscă deci să se refere la echilibrul fierului (adică al hemoglobinei); al fosforului, care este primordial pentru sistemul nervos, al calciului, desigur, în contrapartidă, și al oligoelementelor, cum ar fi cuprul, catalizator al oxidării deșeurilor, cobaltul, magneziul, indispensabil

splinei, deci formării singelui, sulfului din proteinele nobile ale ficatului și vitaminele reglementatoare ale nervilor. Evantai larg, care permite adesea succese parțiale într-o asemenea natură, în măsura cel puțin în care tulburările rămîn funcționale și nu organice. Se întîmplă însă uneori să se instaleze niște stări de fixitate, de scleroză mai ales, care duc la blocarea funcțională a unor zone importante din organele cave, vase circulatorii sau tub digestiv, de exemplu. Acest lucru poate să cauzeze infecții microbiene grave, dintre care cele mai redutabile sînt anaerobiile, Vărsătorul fiind un semn de Aer. În aceste condiții, acțiunea antibioticelor sau a sulfamidelor pare puțin operantă și susceptibilă să producă recăderi, datorită complexității problemei. Să mai notăm că maladiile se instalează adesea brusc și violent, cu manifestări spectaculoase și tulburări agravate de o insomnie tenace.

Spre a evita uzura nervoasă și consecințele pe care le comportă ea, este bine mai ales ca nativul să evite viața sedentară. De altfel, subiectul se arată destul de dispus, mai ales dacă are astfel ocazia să facă o operă socială, să organizeze jocuri colective în aer liber. I se pare foarte normal să accepte continuitatea în eforturi și tratamente, pe care ar refuza să și le impună individual, dacă le dirijează în comun, încercînd totodată să lupte împotriva tendinței de imitație. Și dacă ajunge să obțină astfel o oxigenare corectă, urmată de perioade de relaxare bine aplicată, ventilarea integrală a aparatului respirator își armonizează vibrațiile cu semnul său de Aer, corectînd nervozitatea.

Vestimentație

Modul în care se îmbracă tipul Vărsător depinde mult de predominanța planetară a semnelor zodiacale, dacă este deci saturniană sau uraniană; în funcție de una sau cealaltă, vestimentația variază total, în măsura în care se afirmă dorința de simplitate ori gustul pentru extravagante.

Femeia Vărsător saturniană manifestă preferință pentru îmbrăcămintea simplă, în cazul căreia absența de efecte convine unei cochetării delicate. Ea renunță lesne la bijuterii, podoabe și alte obiecte decorative; o mică fantezie după gustul ei se potrivește mai bine cu stilul pe care îl preferă. Un „mic ceva” care îi dă frumusețe; ea îl caută adesea în delicatețea „potrivirilor” sau a tonurilor. Mai înainte de orice, ea trebuie să se prezinte ușoară, aeriană, grațioasă, prin jocul unor nuanțe de fantezie.

Cît despre femeia Vărsător uraniană, ca și femeia Berbec, ea se află în avangarda modei, iar paleta gusturilor ei răspunde unei nevoi de a face senzație printr-o fantezie îndrăznească și neînfrînată. Ceea ce este mai excentric, mai „nebunesc” în moda zilei, e făcut pentru ea: este adoptat cu voluptate! La nevoie, supralicitează! Inovațiile cele mai libere ale marilor noștri croitori i se potrivesc de altfel de minune, iar aceștia nu au suporteri mai credincioși ca ea pentru a lansa asemenea mode care sfîrșesc prin a se generaliza. Ce reprezintă ea nu e masculinitatea Berbecului, nici eleganța Leului, și nici „șarmul” Scorpionului; e „modernismul” cu „ultimul său strigăt”, cu grija de a nu fi ca ceilalți, de unde căutarea mai liberă a pieselor rare, a aranjamentelor spe-

cială... pentru obținerea pitorescului... ori a scandalului. Dar tipul inferior ca-
de ușor în snobism...

La fel se înfîmplă și cu bărbatul din Vărsător care, dacă este saturnian mai
mult decît uranian, prezintă o ținută simplă și ușor neglijată („nu contează, își
spune el, aparența e puțin lucru”); sau care, dacă este uranian mai mult decît
saturnian, se complace în zorzoane excentrice sau își permite libertăți care
șochează adesea mediul în care viețuiește: la dracu cu bunul gust!

Și aici, cele două aspecte diferite ale Vărsătorului pot coexista la același
individ care aparține, succesiv sau simultan (de ce nu?), celor două fețe ale
acestui lanus psihologic. La el, excentricitatea vestimentară poate să compen-
seze o insuficiență interioară pe care o resimte neplăcut, în timp ce Vărsătorul
simplității exterioare are propria sa originalitate profundă care se dispensează
de orice manifestare spectaculară. În cele din urmă, cu cît un Vărsător se rea-
lizează mai mult intelectualmente și spiritualmente, cu atît el tinde mai mult
spre simplitate, partea sa de originalitate devenind din ce în ce mai interioară
și esențială.

Tipuri mixte de nativi din zodia Vărsătorului

Ne cunoaștem semnul solar și ne putem cunoaște semnul Ascendent.
Valorile acestor două semne se combină spre a individualiza formula psiho-
logică a fiecăruia.
Definim aici această asociere specială.

VĂRSĂTOR-BERBEC Ascendent Vărsător și Soare Berbec
sau Soare Vărsător și Ascendent Berbec

Gustul pentru independență și dragostea de libertate se manifestă printr-o ac-
tivate îndrăzneță, provocatoare, revoluționară. Spiritul este idealist, entu-
zias, original, înflăcărat de ideile noi. Este un novator, uneori naiv și utopic,
alteori ingenios și experimentator, înclinat spre inedit. Acest generos e un
idealist social, filozofic sau științific, capabil de frumoase acțiuni dezinteresate
(Jules Ferry, Gassendi).

VĂRSĂTOR-TAUR Ascendent Vărsător și Soare Taur
sau Soare Vărsător și Ascendent Taur.

Personalitatea sa este compusă din sociabilitate, omenie, care se îmbină cu
un caracter agreabil și ușor de suportat. Poate totuși să existe un conflict între
o fire posesivă, interesată, senzuală și o natură generoasă, cerebrală, detașă-
tă. Rămîne posibilitatea să se opereze o sublimare socială sau estetică (Karl
Marx).

VĂRSĂTOR-GEMENI Ascendent Vărsător și Soare Gemeni
sau Soare Vărsător și Ascendent Gemeni

Predominarea Aerului face să prevaleze o sensibilitate vie, o simpatie gene-
roasă, o sociabilitate deschisă, în pofida independenței funciare. Inteligența e
comprehensivă, iar psihologia, rafinată. Spiritul este înclinat spre ideile avan-
sate, lucrurile noi, anticipație (Rossini, Jules Verne).

VĂRSĂTOR-RAC Ascendent Vărsător și Soare Rac
sau Soare Vărsător și Ascendent Rac

Natură ciudată, cu nostalgia paradisului pierdut și trăind deja într-o lume de
dincolo, celestă, sau încă legată de familie, de siguranță, de trecut, de tradi-
ții... și totuși deschisă spre emancipare, inovație, renovare, progres... Sensi-
bilitate extremă, concomitent chinuită și eterată, spiritualizată; idealismul
poate să ducă la utopii, himere, cu atît mai mult cu cît caracterul este lipsit de
fermitate. Familia și prietenia sînt cei doi centri afectivi (Byron, Schubert).

VĂRSĂTOR-LEU Ascendent Vărsător și Soare Leu
sau Soare Vărsător și Ascendent Leu

Leului îi revine cea mai puternică afirmare de sine, adesea în detrimentul ce-
lorlalți; Vărsătorului, cea mai puternică uitare de sine, în beneficiul celorlalți.
Acele firi duc conflictul interior respectiv la punctul culminant. Pe de altă
parte, ambele au nevoie să fie un centru afectiv care radiază în jur, dar tre-
buie să-și abolească egocentrismul spre a se dedica celorlalți (C. G. Jung, A.
Maurois).

VĂRSĂTOR-FECIOARĂ Ascendent Vărsător și Soare Fecioară
sau Soare Vărsător și Ascendent Fecioară

Fire ciudată, neliniștită, subtilă, înțelegătoare și perspicace, înclinată spre un
ideal ori însuflețită de grija de a atinge un adevăr superior. Simțul uman exis-
tă în cel mai înalt grad și se traduce mai ales printr-o dorință de a-i ajuta pe
ceilalți, printr-un simț social și umanitar (Roosevelt).

VĂRSĂTOR-BALANȚĂ Ascendent Vărsător și Soare Balanță
sau Soare Vărsător și Ascendent Balanță

Această fire aeriană este eminentamente sociabilă, spontan înclinată spre ceilalți;
are darul cooperării, al colaborării, al asocierii, precum și spiritul fraternității.
Simțul uman este elevat și implică un anumit sacrificiu de sine consimțit pen-
tru un ideal social dezinteresat; dar voința e adesea slabă, cu excepția cazuri-
lor de apărare a unor interese impersonale (André Breton).

VĂRSĂTOR-SCORPION Ascendent Vărsător și Soare Scorpion
sau Soare Vărsător și Ascendent Scorpion.

Neliniștea profundă și simțul uman marchează această fire ciudată, adesea
înzestrată cu un fler psihologic pătrunzător, cu o judecată critică percutantă.
Fondul de revoltă și dragostea de libertate alimentează o gîndire neconfor-
mistă, uneori subversivă, și produc o inteligență îndrăzneță, emancipatoare,
revoluționară (Blanqui, Stendhal).

VĂRSĂTOR-SĂGETĂTOR Ascendent Vărsător și Soare Săgetător
sau Soare Vărsător și Ascendent Săgetător

Personalitatea aceasta tinde să se împlinească într-un ideal în care nativul se
dăruie cu pasiune unor aspirații și realizări noi, îndrăznețe, generoase, exal-
tante. Are nevoie de un imperiu în care dragostea de libertate să se exercite în
inovații, reforme, propuneri sau soluții originale. Personalitatea sa devine

ștearsă în fața importanței rolului, misiunii, harului său; este capabil de prozelitism (Beaumarchais, Leon al X-lea, Robespierre).

VĂRSĂTOR-CAPRICORN Ascendent Vărsător și Soare Capricorn
sau Soare Vărsător și Ascendent Capricorn

Asocierea dintre aceste două semne de iarnă face să prevaleze tendințele saturniene de introversiune, de răceală, de concentrare, de viață interioară. Sufletul caută un vehicul social sau spiritual, altfel spiritul e înclinat spre căutarea esențelor, principiilor lucrurilor. Voința este mobilizată în direcția unui scop impersonal și nativul e predispus la renunțare, detașare, înțelepciune (Auguste Comte, Grétry, Montesquieu).

VĂRSĂTOR-PEȘTI Ascendent Vărsător și Soare Pești
sau Soare Vărsător și Ascendent Pești

Asocierea dintre cele două ultime semne zodiacale face să prevaleze valorile colectiviste sau universaliste, nativul vrînd să facă înconjurul lumii cu funcția sa psihică predominantă. Sensibilitatea se contopește în sufletul unui grup, se părește în voia uitării, dăruirii de sine (Chopin, Mendelssohn). Gîndirea se străduiește să îmbrățișeze priviri de ansamblu, să înțeleagă problemele generale (Darwin, Galilei, Renan, Voltaire). Acțiunea se ocupă cu pecetluirea legăturii comunităților spirituale (Baden-Powell).

Aparența

Vărsătorul și alte semne zodiacale

Un nativ din Vărsător și un Berbec se unesc pentru a merge spre viitor, și mai cu seamă spre speranță.

Un nativ din Vărsător și un Taur se află la antipodi, unul în înrădăcinarea pasională, celălalt în spiritualizarea sensibilității.

Un nativ din Vărsător și un nativ din Gemeni se atrag și se apropie; colaborează în vederea unei cauze ideale.

Un nativ din Vărsător și un Rac, iată două firi imaginative față în față, una aeriană, cealaltă acvatică; se poate dezvolta o frumoasă relație.

Un nativ din Vărsător și un Leu sînt complementari și opuși; înțelegerea nu e posibilă decît dacă primul îi dedică un cult celui de-al doilea.

Un nativ din Vărsător și un nativ din Fecioară se pot întîlni în domeniul studiului, al cercetării, al culturii; deși diferiți unul de celălalt, simpatizează din punct de vedere intelectual.

Un nativ din Vărsător și un nativ din Balanță, înțelegerea ideală într-o unire sau asociere, căreia fiecare îi aduce simțul său social, generozitatea sa.

Un nativ din Vărsător și un Scorpion, iată oarecum conflictul dintre înger și bestie; deși își pun anevoie de acord ideile și gusturile, pot cel puțin să se provoace într-un mod eficace.

Un nativ din Vărsător și un nativ din Săgetător împărtășesc ușor o credință sau un ideal pentru care își dau măsura generozității și a umanității.

Un nativ din Vărsător și un Capricorn se înțeleg prin afinitățile saturniene ale despuierii, abnegației, în zona terestră și în zona cerească.

Un nativ din Vărsător și un nativ din Pești: un ideal în serviciul comunității.

Aceste scurte indicații nu au desigur decît o valoare generală și fiecare caz particular reclamă confruntarea celor două constelații respective.

Amorul liber

Complexitatea tipului Vărsător apare la lumina zilei mai ales în domeniul inimii. La el, sensibilitatea și senzualitatea sînt intim legate de imaginația care le exaltă spre un vis greu de realizat. Astfel, îl vedem iubind pe alții nu așa cum sînt în realitate, ci așa cum facultatea de iluzionare îi transfigurează. Iubirile sale se înconjoară, cel puțin inițial, cu o aureolă de miraculos, ca și cum ar avea nevoie de circumstanțe stranii, romanești ori dramatice, sau de parteneri înzestrați cu un anume prestigiu personal, a cărui autenticitate nu se gîndește să o controleze; Vărsătorul are nevoie de asta și e ceea ce înfîlșează des. Urmărind himera unei comuniuni ideale, cade ușor în capcana cuvintelor care răspund dorinței sale; crede ce i se spune și își construiește prea adesea pe cuvinte sau impresii visul de fericire. De aceea este, în general, decepționat; și, căzînd de sus, elanul său amoroș nu-și revine; doar prietenia îl poate înlocui.

Totuși, cum exaltarea se potolește o dată cu vîrsta și prin experiență, el se poate întoarce spre ființe simple și sincere, mai ales dacă au nevoie să fie sfătuite, călăuzite și îl urmează cu încredere, fericirea sa constînd în a se dăruia, a crea *făptura pe care o iubește* după propriul său ideal. Atunci, legătura lui este solidă și fericită. Este prietenia amoroasă a unui Pygmalion domolit.

Acesta e procesul clasic al iubirilor unui Vărsător. Ajunge în general la realizarea „cuplului modern”, rezultat al unei retractări a sensibilității profunde, care renunță într-o oarecare măsură să se realizeze în viață, în folosul căutării unui echilibru, a unei „fericiri relative” în care visul sentimental de la început nu este decît într-o slabă măsură angajat.

Cuplul modern, în sensul în care îl înțelegem aici, realizează mai mult sau mai puțin ceea ce se numește în mod curent amorul liber. Această libertate în dragoste este fără îndoială marea temă afectivă a Vărsătorului. În secolul al XVIII-lea, Vărsătorul Marivaux a exprimat-o și susținut-o în cadrul moravurilor epocii sale. Teatrul său a dus la distrugerea barierelor pe care societatea de atunci le impunea sentimentelor; nu era oare una dintre tezele lui că iubirea calcă în picioare diferențele de condiție socială și că, în pofida prejudecăților și educației, rațiunea unei ființe tinere se clatină în fața incitațiilor firii sale? În secolul al XX-lea, nativul din Vărsător se eliberează de normele legalității, religiei, și practică în felul său amorul liber. Și deși nu asistăm, în cazul lui, la triumful uniunii libere, avem de-a face în general cu cel al „cuplului modern”, eliberat de numeroase prejudecăți. Rolul de pasăre captivă în căsnicie îl face pe nativul din Vărsător să sufere; verigheta la deget — dacă o poartă — pierde în ochii săi virtutea de simbol. Este capabil să-și apere vulnerabilitatea

inițială cu paravanul unei răceli înghețate, amestecate cu o cruzime scăpărătoare. Prizonier al unui amor dureros, nu se gîndește decît la fericirea eliberării pregătind în tăcere acest moment; și, căsătorit, nu se dă în lături de la divorț. Dăruiește mai lesnicios ce e mai bun în el unei comunități decît unei singure ființe, ca și cum ar fi, de exemplu, mai bogat pentru străini decît pentru familie, pentru prieteni decît pentru jumătatea sa. În final, este înclinat spre forma de amor „camaraderie”, amor-prietenie, a cărui regulă este libertatea respectivă, dacă nu spre tipul de iubire spirituală, întemeiată pe comuniunea de idei și pe schimburi intelectuale.

În toate cazurile asistăm la o intelectualizare a procesului amoros care pune existența la adăpost de furtuni și de marile frământări pasionale, în pofida unor aventuri oricînd posibile. Iar această comportare amoroasă împacă sensibilitatea cu aspirațiile raționale, mereu exigente, ale ființei care simte nevoia să iubească în luciditate și să trăiască o existență la lumina zilei și conștient:

„Ah! Văd limpede în inima mea.”

MARIVAUX

Cum să nu ne gîndim, pentru a ilustra un asemenea destin sentimental, la iubirile lui din Vărsător pur care a fost Mozart? Marea pasiune a vieții sale, care îi angajează sensibilitatea cea mai profundă, este Aloysia Weber; Mozart are douăzeci și doi de ani și îi poartă în inimă imaginea fierbinte. Dar micul monstru care este Aloysia nu stă mult pe gînduri ca să distrugă această imagine, pe care și-o făurise Mozart despre ea și pe care o înobilează în cursul unei absențe destul de lungi. Atunci suferința usturătoare îi deschide ochii; tinerețea i s-a dus, dar a venit eliberarea. Pentru această eliberare stă martoră creația lui; plecînd de la criza aceasta, într-adevăr, nu există operă viitoare al cărei subiect esențial să nu fie lupta prin care un erou se eliberează de o pasiune halucinatorie, chiar dacă muzicianul trebuie să modifice în acest scop datele libretului. Retragerea sa afectivă îl determină să se însoare cu sora Aloysiei, Constance Weber, care îi inspiră un soi de amor rațional, întemeiat în parte pe mila pe care i-o inspiră această Cenușereasă. Iubire foarte temperată față de cealaltă, dar mai „suportabilă” fiind mai puțin idealizată, mai aproape de real și apelînd mai mult la nevoia sa de a se dăruia. Experiența marii pasiuni? Suferise destul din pricina surorii mai mari! Dar nevoia sa profundă de a spiritualiza dragostea rămîne latentă, deoarece, dacă marile iubiri sînt muzele muzicii, ca cele ale lui Johann-Christian și Johann-Sebastian Bach, femeile care îi inspiră lui Mozart un sentiment, Doamna Duschek, Nancy Storace, Marianne Gottlieb, inspiratoarea Paminei, Aloysia însăși, sînt toate cîntărețe și, neîndoios, capacitatea lor de a se transpune în operele lui îl atrage mai mult decît farmecul lor personal: iubirea trecea prin muzică, el nu o trăia decît prin intermediul acesteia, ea fiind calea prin care, la acest Vărsător superior, terestrul voia să se înalțe pînă la ceresc.

Bărbatul

În Vărsător, mitologia masculină se prezintă la antipozii temei latine a lui Don Juan. Aici regăsim „exilul”, în semnul Soarelui, simbol viril. Să ne ferim

însă să-i dăm o semnificație nefericită, deoarece „debilitatea” solară nu trebuie considerată ca atare: dacă un bărbat nu-și exercită sau refuză să-și exercite voința de putere asupra femeii, asta nu înseamnă că virilitatea sa este atinsă, Don Juan fiind departe de a reprezenta prototipul virilității.

Bărbatul Vărsător simte nevoia să creeze un climat de încredere cînd abordează o femeie, fiindcă stima ei îi este necesară, și dacă pune atîta preț pe asta, înseamnă că are o prejudecată favorabilă privind condiția feminină, disprețuirea sau devalorizarea femininului neîntrîndu-i în obiceiuri. Astfel încît nu este cîtuși de puțin un „cuceritor de femei” în maniera învingătorului care își caută răsplata ori distracția sau a bărbatului „superior” care forțează mîna femeii șovăitoare sau necucerite, pentru a o domina apoi de la înălțimea sa. Vărsătorului André Breton îi datorăm cele mai frumoase pagini care s-au putut scrie în secolul nostru ca omagiu femeii. În ochii acestuia, iubirea nu are preț decît în măsura în care este un sentiment liber în care și unul și celălalt împărtășesc spontaneitatea unui elan lipsit de orice calcul, de orice constrîngere. Ceea ce presupune cel puțin egalitatea între parteneri, dar în această generoasă echitate, iubita este, cel puțin în stadiul idealizării, supraestimată, deoarece îi inspiră bărbatului tot ceea ce Femeia poate să aducă frumos și măreț într-un cuplu. În timp ce Don Juan sfîrșește prin a fi doar un amant singuratic tot reducînd prezența femininului la cucerirea fugitivă, tipul de Vărsător știe din plin ce are de cîștigat dacă abdică de la latura masculină a firii sale; este în stare să-și umilească virilitatea spre a primi femeia în întregime ca pe o mărturie a recunoștinței față de Dumnezeu. Cel puțin, idealul său corespunde acestei situații.

Înseamnă oare că tipul respectiv este un partener de viață plăcut? Dacă își mai trăiește încă visul de iubire, e greu de crezut așa ceva. Ceea ce vrea el atunci, este să găsească toate femeile într-una singură: amanta pasionată, eliberată de prejudecăți și de convenții; partenera tandră, capabilă să creeze un cadru agreabil pentru orele de destindere; prietena sinceră care îi respectă independența, gîndurile și prietenii; camarada oricînd gata să îl urmeze în plăcerile sale improvizate și ideile sale, chiar extravagante; copila curioasă de lucrurile care îl pasionează pe el... Dacă femeia a „blufat” puțin ca să îl seducă, se cuvine ca el să nu-și dea seama; ea trebuie atunci să se apropie cît mai mult posibil de imaginea pe care i-a prezentat-o inițial, evoluînd alături de el. Partenera cea mai adaptată la firea lui este cea care se lasă cel mai mult pradă fanteziei, neprevăzutului; ea veghează la confortul de care el se dezinteresează destul de ușor, fără să-i impună planuri prea precise, proiecte studiate prea în detaliu, ore de masă riguroase, distracții la zile fixe... Dumneavoastră, doamnă, care v-ați măritat cu un tip de Vărsător, să nu cîrțiți dacă, în cursul unei plimbări, vă invită la restaurant, în timp ce dumneavoastră ați pregătît masa. Nu refuzați darul neașteptat și inutil pe care vi-l propune, în timp ce dumneavoastră doriți un obiect util. Prefaceți-vă încîntată dacă cei mai buni prieteni ai lui vin să sune la ușă în seara cînd doreați să rămîneți singură cu el. Prietenii lui vor trebui să fie și ai dumneavoastră și să aibă acces la el în orice moment fără ca prezența lor să aibă aerul că vă deranjează. Dis-

cuțiile domestice și chestiunile bănești îi repugnă; vorbești-i cât mai puțin posibil de grijile dumneavoastră materiale.

Dar, dacă are pretenții, are în schimb și acel dar de neprețuit de a nu amesteca amorul cu amorul-proprriu; abdică fără dificultate de la orgoliul masculin și nimic nu i se pare mai prostesc decât vanitatea bărbatului în nevoia sa de a-i fi superior femeii. De aceea multe probleme, dintre cele mai grave pe care trebuie să le rezolve cuplurile, își găsesc soluția cu el.

Rămîne Vărsătorul disonant la care îngerul devine demon (ne gândim în special la Vărsătorul—Rac Lord Byron); cinic și detașat, este atît de dezagreabil, încît caută să se facă detestat. Acest neadaptat este un caz destul de curios pe care o femeie nu-l poate rezolva decât anevoie; din fericire e rar.

Femeia

Femeia din Vărsător corespunde tipului femeii moderne în ochii căreia emanciparea feminină nu este un program van; ea nu se teme deci să frecventeze cărările neconformiste ale amorului. Dintre exemplele contemporane care ne vin în minte, să le cităm pe Colette (Soarele și Luna în conjuncție în semn), foarte emancipată pentru generația ei, și pe Juliette Gréco (Soare, Mercur și Venus în semn).

Nimic din ceea ce pare apanajul sau privilegiul universului masculin nu-i este indiferent și, mai puțin, interzis chiar, și cu atît mai mult, ceea ce este îndrăzneț. Deși independentă și îndrăgostită de aventura nebunească, nu este mai puțin feminină, iar sensibilitatea ei profundă, prea adesea prost cunoscută, poate să contrasteze cu aparența pe care și-o ia sau care îi e firească.

Atunci cînd își manifestă sensibilitatea, în detrimentul aventurii personale, idealul ei masculin este Eroul, bărbatul care îndeplinește lucruri mărețe. Iată-l din nou pe Stendhal, iată-o pe eroina din *Roșu și Negru*, Mathilde de la Môle. lubește în măsura în care poate să admire și poate avea un veritabil cult pentru partenerul înălțat prin supraestimare. Dar idealul ei este pus la încercare în viața de zi cu zi, cînd bărbatul nu scapă de micile sale slăbiciuni. Ea le iartă, în pofida exigențelor ei, dar cultul devine mai puțin fervent. Dacă partenerul caută să devină „cineva“, poate fi sigur că va găsi în ea o aliată credincioasă. Mai mult, ea știe să descopere talentele, să dezvăluie capacitățile, să presimțе posibilitățile și să le trezească, astfel încît poate să fie o excelentă modelatoare a personalității partenerului ei.

Problema majoră a vieții este să găsească formula care conciliază dragostea de independență și nevoia de a da, idealul fiind pentru ea să se dedice integral partenerului în sentimentul deplin al libertății sau în libera disponibilitate de sine, spre a-și asuma aventura personală.

Problemele afective

Pericolul care îl amenință pe tînărul Vărsător de ambele sexe este, desigur, faptul de a-și proiecta aspirațiile cele mai elevate asupra unei făpturi care nu justifică idealizarea al cărei obiect este. Răul vine din aceea că îi vede pe ceilalți superiori realității. Un prea acut divorț între imaginea ideală și natura

reală a ființei iubite duce neapărat la dezamăgire, la decepție. Aceasta este cauza multor despărțiri. Se cuvine deci să se acorde o atenție susținută alegerii ființei iubite, ceea ce reprezintă piedica primordială. Ea va putea fi ușor evitată dacă se renunță la orice precipitare — o căsătorie încheiată rapid fiind tentația, dar și primejdia supremă — în favoarea unei mai îndelungi familiarizări a partenerilor între ei.

Uniunea o dată consumată, se mai pune problema dacă prietenia și dragostea se vor alia sau se vor ciocni între ele. Dacă nativul nu are o maturitate afectivă suficientă, riscă să sacrifice dragostea prieteniei (preferînd prietenii unei legături) și să compromită armonia căsniciei. Retrăge aspirațiilor inimii energii destinate unei pasiuni exclusive, pentru care renunță la conviețuirea între patru ochi: ideal politic, sportiv, intelectual...

Dar datorită unor puternice disonanțe uraniene, destinul său amoros este expus instabilității, tribulațiilor și complicațiilor de tot felul. Cuplul atunci mai mult „schioapătă“ decât este modern, trăiește nu se știe bine cum, în așteptarea unei rupturi, pe cît de brutale, pe atît de neașteptate.

Experiența umană

Orientare

Cînd vine momentul alegerii unei profesii, adolescentul din Vărsător creează probleme anturajului său. Dacă gustul său pentru modernism nu-i impune de la bun început o vocație tehnică, într-o corporație nouă, riscă să se împiedice de o aspirație profesională mai mult sau mai puțin utopică, în măsura în care simte dorința să-și profesionalizeze un dar de neclasificat în nomenclatorul meseriilor, sau greu de practicat. Se pune întrebarea dacă aspirația sa socială îl poate duce la o activitate de normă întreagă și îi poate oferi o situație stabilă. Sau, poate să incline pentru o ramură total nouă care nu are încă niște cadre bine statornicite și nici debușeuri bine fixate. Alături de tipul Berbec, este unul dintre cei care se precipită în profesiile de avangardă, fără să țină seama de aventura pe care o comportă acest lucru; are bucuria de a ocupa primele locuri și de a lansa meserii noi. Dar putem înțelege riscul unei asemenea angajări care poate duce la o activitate în cadrul căreia cererea este insuficientă față de ofertă.

De aceea nativul nu trebuie să neglijeze „micile sfaturi care duc la reușită“, prea adesea subestimate, și are tot interesul să nu rateze ocaziile care creează relațiile utile sau sprijinul prețios, deoarece persoanele pe care le frecventează au un rol major, și mai presus de orice contează să bată la ușa potrivită.

Dacă îi sînt cunoscute dificultățile pe care le-am menționat, trebuie și, în acest moment de început al carierei, să fie conștient de limitele și de resursele sale. Nu trebuie să se bizuie prea mult pe forța fizică ce îl poate trage înapoi într-o competiție, chiar dacă subactivitatea sa este compensată de o supraemotivitate stimulatorie. Din această cauză, o ocupație „pasionantă“, nu prea de rutină, ca cercetarea, explorarea, rețușarea, experimentarea sau orice alt

exercițiu care trezește atenția în fața necunoscutului, a incertitudinii, care reclamă „găselnița” este preferabilă și mai avantajoasă, de exemplu, decât o carieră administrativă care îl poate totuși tenta. În fine, nu trebuie să piardă din vedere că libertatea de inițiativă este prețioasă (ea trebuie salvagardată în meseria pe care o va alege), tot atât de necesar cât este satisfacerea sentimentului său de utilitate socială.

Profesii

Tendință: Afirmarea independenței într-un spirit corporativ și cooperativ; simț novator.

Funcții: Nevoia de a se dedica unei cauze prin cercetare intuitivă sau tehnică, experimentare, reformă sau învățămînt.

Obiecte ale muncii: Omul cu problemele sale fizice și morale, societatea și grupurile umane, aparatele perfecționate și prototipurile, produsele sintetice.

Acțiuni: A ajuta, a întrajutora, a orienta, a predă, a cerceta, a perfecționa.

Locuri: Școli (publice, particulare, tehnice...), centre de educație și de reeducare, cabinete medicale, psihologice și sociologice, centre culturale, aeroporturi...

Soluții

- Electricitate, siderurgie, aeronautică, inginerie;
- Transporturi aeriene, însoțitoare de bord; producții de cinema, de radio, de televiziune;
- Învățămînt, educație;
- Sociologie, medicină, psihologie, psihotehnică, asistență socială, expertiză medico-legală.

Atitudini față de muncă

Deși nu are nici pasiunea vocației ca Leul, nici, ca Fecioara, simțul meseriei și deși nu este nici un mare „tocilar” ca Taurul, și nici, precum Capricornul, un ambițios tenace, tipul Vărsător are de partea sa grija de a-și aduce contribuția în societatea umană, iar aspirația aceasta reprezintă mobilul esențial al unei activități care poate ocupa un loc important în viața sa.

Să nu-i cerem să furnizeze o activitate titanică; nu e făcut pentru așa ceva. Să-i acordăm o frumoasă conștiință profesională care se exprimă printr-o anume disciplină și un simț pronunțat al responsabilităților. Nu decepționează pe cei care au încredere în el: se ține de cuvînt și se achită atent de îndatoririle care îi sînt impuse. În plus, concepe munca drept o practică inteligentă: trebuie să acționeze în cel mai bun spirit.

Are în cel mai înalt grad simțul cooperării și se atașează de interesele corporației sale, pentru care e capabil să se cheltuiască fără preget. Dotat cu simțul dreptății sociale, e făcut să lucreze în echipă ori într-un colectiv, chiar dacă încearcă să-și păstreze independența. Nefiind nici gelos, nici profitor, este în stare să înțeleagă interesele celorlalți și să se retragă, la nevoie, spre binele general al unei întreprinderi. Dar, cum nu suscită nici o animozitate și pentru că

aduce cu el buna dispoziție și buna înțelegere, rareori se întâmplă să nu fie avantajat, cu atât mai mult cu cît se aranjează în așa fel încît ambițiile personale să coincidă cu interesele colective ale întreprinderii. În bune relații cu superiorii, ca și cu subalternii; frater cu aceștia din urmă, pe care îi ajută cît poate; excelent colaborator și asociat, cum să nu devină el un lucrător stimat și apreciat? Să mai adăugăm că grija sa de a comunica se traduce prin darul de a corela activitatea sa cu a celorlalți: știe să dea ordine cu arta de a prezenta, a explica, a transmite, la fel cum se pricepe să transmită experiența sa tinerilor recruți spre a-i învăța meseria.

Lucrează într-un mod pe cît de rațional, pe atât de intuitiv: are idei și caută să le raționalizeze. Deplina măsură a lucrului său nu poate să fie atinsă decât dacă i se acordă o mare libertate de acțiune. Tipul său de spirit sintetic și judecata sa, alcătuită din reul, îi permit să abordeze problemele profesionale sub diverse aspecte și să contribuie la îmbogățirea sau la perfecționarea meseriei sau întreprinderii sale; ține la asta! Căutarea calității (adesea în detrimentul cantității) răspunde principalului său efort. Punctul său slab este poate faptul că acordă prea puțin timp inventarelor sale; nepreocupat de detalii, este uneori obligat să revină pentru a-și completa documentația și a-și lărgi cîmpul de acțiune.

Poate face o carieră frumoasă: să nu uităm că se apropie de „Pasionatul” din caracterologia clasică. Fără a fi un mare ambițios, uneori poate deveni „pisălog” ca să obțină maximum de rezultate într-o direcție anume. Știe că numai în continuitate stă valoarea, că doar perseverența asigură competența; urmărește totuși mai puțin să ajungă la un rezultat important, cît să obțină o satisfacție de finețe. Îl vedem și neglijînd destul de multe lucruri și intensificîndu-și probitatea spre a atinge, nu o frumoasă reușită sau o mare carieră, ci o experiență profesională interesantă, cît mai vie posibil. Ambiția sa vizează mai ales ca efortul să-l ducă de la o practică la o experiență umană, deoarece este mai puțin vorba, în cazul lui, să fie „cineva”, cît să reprezinte „ceva”, devenind slujitorul unui adevăr sau unei nevoi sociale.

Mulți nativi din Vărsător, mai ales cînd domină Uranus, duc o viață instabilă și o existență chinuită; destinul lor este pitoresc, dar accidentat, plin de neprevăzut, de răsturnări bruște de situație, de deznodăminte neașteptate, de „belele” și de „noroace” excepționale!

Finanțe

E nevoie să mai precizăm că tipul Vărsător nu e un cuceritor financiar? Fiind opusul unui egocentric, a cărui politică e axată în întregime pe afirmarea eului și a intereselor personale, el „alunecă” peste chestiunile bănești, poate cu o ușurătate condamnată. Prea puțin preocupat de mijloacele care pot să ducă la avere, îi este destul de greu să devină un om bogat sau un om puternic; numeroși nativi celebri au murit chiar, mai mult sau mai puțin, în mizerie...

Dar „a avea” nu îl privește. De ce să acumuleze averi dacă a cîștiga nu este un scop al vieții lui și dacă o existență opulentă sau luxoasă nu-l intere-

sează? Nimic nu îl determină să trăiască pe picior mare: mai curînd îi convine o anume *modestie materială* ca să nu devină prea „îndesat”. Atunci, cum ar putea să se simtă nefericit materialmente? Ca și cum un Pergolesi, un Mozart, un Schubert, un Stendhal sau un Rousseau Vameșul, care au cunoscut sărăcia, nu ar fi fost fericiți de condiția lor umană...

Adevărul e că, pentru el, contează mai presus de orice „a fi”, chiar în detrimentul indispensabilei posesiuni. Bogăția Vărsătorului este bogăția naturală, adică ce îi rămîne cînd este despuat de orice avere, ceea ce îi rămîne în dipa morții. Două reflecții ale nativului din Vărsător Marivaux spun mai mult decît orice: „*O burgheză mulțumită într-un sătuc valorează mai mult decît o prințesă care plînge într-un apartament frumos... Celor care nu au nici rang nici avere care să impună, le rămîne un suflet, și asta e mare lucru!*”

Ca toți generoșii și dezinteresații, acest tip este un prost proprietar și un prost econom. Are oroare de socotelile „coșniței” și își plătește cumpărăturile fără să se tocnească ori să caute chilipiruri; abia dacă protestează dacă este exploatat; se gîndește la un cadou ca să aducă mulțumiri pentru cel mai neînsemnat serviciu care i s-a făcut și se teme mereu că nu dă destul în schimbul a ceea ce primește. Preferă dăruirea posesiunii, distribuirea acumulării, circulația lucrurilor, conservării lor. Dar trebuie să fie mai atent cu această înclinație spre deposedare care se poate întoarce împotriva lui, ca la acel intelectual care are biblioteca deschisă tuturor și nu mai poate găsi lucrarea împrumutată chiar în ziua în care are nevoie de ea... Există un *prag cînd omul se descalifică din lipsa unei averi suficiente*; antrenat de instinctul de renunțare, tipul nostru trebuie să vegheze neconținut ca acest instinct să nu-l depășească.

Cînd Vărsătorul este un om de afaceri (ca Beaumarchais), tendința aceasta îi vine în general de la o constelație străină; dar dacă semnul e puternic, nu este sigur că aventura va ieși bine; un exemplu e Hugo Stinnes, singurul mare magnat dominat de Vărsător. Se întîmplă uneori ca acest tip să fie interesat de speculații și de afaceri; dar o astfel de pasiune e mai curînd uraniană decît tipică pentru nativul din Vărsător și vom remarca faptul că este vorba mai curînd de o pasiune intelectuală, în care dorința de a cîștiga e complet umbrită de gustul pentru risc și aventură sau de nevoia de *a experimen-ta un sistem personal*. Inutil să mai spunem că, în aceste cazuri, curba averii urmează un grafic de seismograf...

Se mai întîmplă și ca, în ciuda inaptitudinii sale de a cîștiga pentru sine însuși, acest tip să se dezvăluie perfect competent ca să asigure bunăstarea sau să contribuie la prosperitatea unei societăți ori unei acțiuni întreprinse, în plan intelectual ori spiritual, în care el nu are decît un interes moral. Tot atît de adevărat este că întoarce spatele „îngreunării materiale” în profitul unei spiri-tualizări a înseși existenței sale! Și acesta nu este meritul său cel mai neînsemnat, nici șansa lui cea mai mică de a fi fericit...

Existența

Mic dicționar de personalități din zodia Vărsătorului

Iată cîțiva din principalii membri ai marii familii de personalități din zodia Vărsătorului.

În fruntea acestei familii se situează muzicienii, desigur din cauza sensibilității eterate a semnului. Am citat deja o dominantă sau subdominantă a Vărsătorului la Pergolesi, Mozart. Schubert, Mendelssohn și Chopin. Îi putem adăuga în această listă de simpli „nativi” ai semnului pe: Corelli, Grétry, Auber, Hérold, Lalo și Auric; și chiar și niște Vărsători parțiali: Cimarosa, Rossini, Smetana și d'Indy...

În domeniul literelor și al gîndirii multe tipuri de Vărsător sînt „progresiști” întorși spre viitor, fie că este vorba de anticipatori (Jules Verne, Wells), de partizani ai libertății sau de revoluționari (Beaumarchais, Marivaux, Voltaire — sub aspectul său de „scriitor luminat” —, Byron, Stendhal, Marx, Breton, Bertolt Brecht, Prévert...). Recunoaștem caracteristica de Vărsător și la Romain Rolland cînd se află „deasupra învîlmășelii” și se consacră „Vieților” oamenilor iluștri, la firi complexe ca Grillparzer, Huysmans, Strindberg, Joyce, ca și la autori pur și simpli umani (Dickens, Coppé...).

În pictură, aceeași latură umană a semnului produce mai ales portrețiști (Manet, Degas, Rousseau Vameșul, Van Dongen...); nota dominantă e caracterizată de naivi, de „primitivi” (Bombois, Rousseau Vameșul) și de revoluționari (Manet), de moderniști (Léger).

În politică, Vărsătorul produce în general bărbatul studios, dedicat cauzei progresului, a păcii, a libertății și înclinat să promoveze reforme înțelepte sau să impună o revoluție profundă. Cu diverse titluri, este vorba de: Carol al V-lea cel înțelept; Frederic cel Mare, „monarhul luminat”, prințul modern, prietenul gînditorilor și artist în orele lui de răgaz; Robespierre, șeful Primei Republici Franceze; Blanqui, intransigentul, Thomas Paine, cetățeanul Independenței americane; Abraham Lincoln, care a abolit sclavia; Franklin Roosevelt, democratul: Couve de Murville...

În domeniul științific ca și în branșa filozofică, numeroși sînt Vărsătorii care au făcut, au presimțit sau au explorat noul: Ampère, Darwin, Edison, B. Franklin, Hertz, Laënnec, Mendeleev, Montgolfier, Piccard, Volta, Bacon, Fontenelle, Gassendi, Schelling...

Între unul și altul dintre aceste tipuri de Vărsător există desigur toate deosebiri care îndepărtează un jupiterian, ca Manet, de un neptunian, ca Rousseau Vameșul, ca Roosevelt, de un saturnian, ca Robespierre o combinație Venus-Jupiter, ca Rossini, de o alta, Lună-Mercur, ca Mozart... Dar, deși fiecare individ își exprimă semnul în funcție de constelația proprie, regăsim totuși întotdeauna „tipul Vărsător” în cele două aspecte ale sale, saturnian și

uranian. Citind biografiile unor tipuri de Vărsător celebri, cititorul nativ din Vărsător, conform cu propria sa dominantă planetară, își va găsi fără îndoială afinități cu un anume personaj, mai curînd decît cu un altul. În absolut însă tipul complet de Vărsător este în același timp unul, și puțin celălalt: Brecht, Beron, Carol al V-lea, Dean, Mozart, Robespierre...

BADEN-POWELL

În 1957, la Furton Park, lângă Birmingham, în Anglia, patruzeci de mii de delegați reprezentînd șapte milioane de băieți și fete originari din șazeci și patru de națiuni, aduceau omagiul lor, la centenar, memoriei lui Robert Stephenson Baden-Powell, creatorul cercetășiei. Survenită la 22 februarie 1857, ora 6, nașterea sa făcea să domine în Vărsător o conjuncție Lună-Mercur la Ascendent, în aspect cu Soarele în Pești și o conjuncție Marte-Jupiter în Berbec. Vărsătorului i se asociază deci Peștii și Berbecul: nu reprezintă asta întreaga constelație a cercetășiei?

Viața lui Baden-Powell este o frumoasă aventură: erou al războiului din Transvaal, general în Africa de Sud, marinăr în Anglia, vînător în Indii, spion în Rusia, aventurier pe Coasta de Aur... pretutindeni pe unde trece, în toate colțurile pămîntului, își cîștigă prieteni. Pretutindeni, de asemenea, trece drept un original. Și mai întîi la colegiul din Charterhouse, într-un moment cînd natura e aproape de disprețuit, cînd studenții poartă pantaloni lungi și nu trebuie să se murdărească mergînd la țară. El proclamă șortul, rucsacul, dormitul sub cerul liber, descoperirea aerului liber și inventarea „campingului”.

Ofițer superior în războiul burilor, înțelege repede că soldatul nu trebuie să fie o mașină de obediență, ci să-și dezvolte toate calitățile, simțul inițiativei și al responsabilității. Acceptă chiar în armată un tînăr voluntar de treisprezece ani; îl echipează pe acest „cercetaș”: pălărie de fetru cu boruri mari, cămașă kaki, pantaloni scurți, centfiron, cuțit și fular... Face din el primul *boy-scout* din lume. Inițiativele sale provoacă scandal în armată, ca și, de altfel, manualele sale de instrucție militară. Dar ideile sale cîștigă publicul larg, pînă în ziua cînd începe să transforme arta de a-i învăța pe oameni să poarte război într-o artă de a-i învăța să facă pace.

Părăsind armata, Baden-Powell se consacră tinerilor, ca și înțeleptul din semnul al XI-lea, vîrsînd urma prea-plinului său noii generații. Înființează un ziar, *The Scout*, apoi creează o adevărată organizație. În 1907, organizează prima tabără de cercetași în Anglia. Poate fi văzut în fața focului de tabără, plin de o intensă bucurie de a trăi, cum povestește întîmplări, dansează, joacă un scheci, imită glasul păsărilor, urmărește un animal sălbatic, trezește curiozitatea naturală a adolescenților, care sînt gata să-l urmeze pe dascălul acesta incomparabil pînă la capătul lumii...

La un secol de la nașterea lui, tineretul lumii întregi îi aduce un omagiu binemeritat. Pînă la sfîrșitul vieții, Baden-Powell a reușit să facă să trăiască în inima tinerilor un ideal care l-a însușit mereu și care justifică ultimele cuvinte ale acestui Vărsător:

„Cînd privesc în urmă și constat în ce măsură viața mea a fost fericită, văd ce scurtă e existența și cît de zadarnice sînt minile. Singurul lucru pentru care merită să trăiești este să aduci puțină fericire în viața celorlalți.”

BERTOLT BRECHT

Tema astrală a lui Bertolt Brecht, născut la Augsburg, pe 10 februarie 1898, ora 4.30, prezintă o conjuncție Soare-Venus și Marte în Vărsător, constelație centrală care arbitrează o opoziție a Gemenilor în Săgetător.

Fiu al unor bogați industriași, Brecht nu se simte în largul său în mediul auster al părinților lui; doar mama îi va satisface gustul pentru miraculos povestindu-i legende de Păduri Negre. Deja îl atrag cei umili, cei care se pierd în viață și suferă. Dar mila lui nu este cea a unui nativ din Pești; ea se îmbină cu violența și cu ironia, cu spiritul de revoltă. Să nu ne mirăm dacă îl vedem figurînd în primele rînduri ale revoluționarilor germani în 1918 și, mai tîrziu, printre petrecăreții „generației pierdute”. În 1933, în fața victoriei naziștilor, refuzînd tirania, se va exila, străbătînd lumea, pînă la întoarcerea în Berlin în 1948, într-o Germanie conformă cu idealul său.

Toată opera lui este străbătută de un suflu de revoltă, dar revolta aceasta nu e însoțită de o tulburare dramatică, precum la un Scorpion. Are oroare de război în sine și nimeni nu l-a înfierat mai bine ca el în *Puștile doamnei Carrar*. Evoluția sa e aceea a unui social-comunist care merge de la anarhism la revoluție. Visează un om perfect și eliberat, dar o întreagă parte a teatrului său este consacrată satirizării celei mai dure și mai bufone a societății epocii sale.

Se respiră în opera sa o atmosferă dinaintea catastrofei sau a potopului (cel al Peștilor). Trebuie încercată edificarea unei lumi drepte și problema dreptății îl va obseda pe Brecht: „Lumea poate să rămînă așa cum e dacă se găsesc destui oameni buni care pot trăi o viață demnă de om” (*Om bun din Se-Ciuan*). Bunătatea naturală a omului nu este pusă la îndoială de el, „totuși condițiile nu sînt așa. Lumea e săracă, omul e rău... Am fi buni, în loc să fim duri, dar cît despre condiții, ele, nu sînt așa.” Astfel că omul acesta, foarte exigent față de el și de aproapele său, va fi gata și să se sacrifice pentru o ordine mai bună. La fel ca orice bun Vărsător, acest pur va fi și amoral, iar atitudinea sa va avea un anume pragmatism, el condamnînd actele eroice ale *Sfintei Ioana a Abatoarelor* (parodie după *Fecioara din Orléans* de Schiller), în favoarea acțiunii secrete a comuniștilor.

Să ascultăm ce spune despre el René Wintzen: „... înainte de a construi, trebuie să știi să faci tabula rasa în ceea ce privește ruinele, pietrele vechi și planurile prefabricate. Cînd aceste condiții sînt realizate, atunci omul poate privi viitorul cu încredere (...). De la tînărul poet revoluționar la moralist, de la demolator la constructor, de la sceptic la credincios, se întinde o viață lungă formată din experiențe dureroase, cincisprezece ani de exil, istoria unui om care, totuși, a știut să plaseze fraternitatea pe primul plan al preocupărilor sale.”¹

¹ Bertolt Brecht, Edit. Seghers.

Din teatrul lui se degajă o adevărată căldură umană, care nu provine însă dintr-o tehnică menită să dea spectatorului iluzia realității: dimpotrivă, îl împiedică pe acesta să se lase prins de iluzia dramatică spre a reflecta și a vedea acțiunea cu un oarecare recul. Creează „Teatrul epic” (asociație de cuvinte foarte tipică pentru Vărsător). Dacă am opune astrologic axul dramatic Taur-Scorpion, amestecat cu tragism (Racine, Wagner), și axul tragic-epic Leu-Vărsător, am vedea ce anume diferențiază arta lui Brecht de cea a unui clasic. Pe de altă parte, o apropiere de tipul de Vărsător saturnian Marivaux ne face să simțim ce poate înalta comedie uraniană, atât de apropiată de epopee, care demască zeii dintr-o veritabilă criză de desacralizare. Într-un interviu, Brecht a fixat el însuși regulile acestui teatru, opunându-l teatrului clasic:

FORMA DRAMATICĂ A TEATRULUI

Scena întrușipează acțiunea și îl face pe spectator să participe la acțiune.

Omul este presupus a fi cunoscut; sentimentele sînt menținute; tensiune la deznodămînt.

Lumea așa cum este; omul static.

FORMA EPICĂ A TEATRULUI

Scena narează acțiunea și face din spectator un observator critic.

Omul este obiect de cercetare; sentimentele se traduc prin judecăți. Tensiune încă de la început.

Lumea așa cum devine; omul în devenire.

Această originalitate a lui Brecht este, de la un capăt la altul, caracteristică pentru Vărsător și Uranus. Uraniană excentrică pe cît posibil este și piesa *Domnul Puntila*, în care personajul central apare mereu beat, făcînd pe clovnul în mod exagerat. Totuși, culmea irealismului este atinsă în *Cercul de cretă caucazian*. Centrul tragediei este un copil nou-născut pe care o fată din popor îl duce dincolo de ghețari, fugind de revoluționari. Ea salvează de la moarte copilul regal, un nou Ganimede; refuză să-l restituie mamei și este achitată de un soi de judecător bizar care nu pronunță verdicte echitabile decît în stare de ebrietate. În acel moment, te crezi într-un fel de paradis și de fericire angelică, revărsat dar foarte cast, lipsit de complexe:

„Nu vom uita nicicînd pe-acest jude în glorie,
Vîrstă de aur unde-nfloarește aproape Echitatea.”

Să-l ascultăm în fine pe cîntărețul din prolog: „E o onoare pentru noi, te varăși, să ne distrăm după o ședință de discuții. Veți găsi, sperăm, că vocea bătrînului poet se armonizează cu tractoarele sovietice. Să amestecăm vinuri de producții diferite poate să nu fie ceva recomandabil. Dar înțelepciunea antică și înțelepciunea de astăzi se împacă lesne.” Este reconcilierea celor doi aștri ai semnului, Saturn și Uranus. Totul se încheie în deșare și în adevărata libertate. Acest teatru care urăște contactul pasional cucrește un public ce vede omul înălțat și confruntat, apoi reconciliat cu Destinul său. Și acesta este teatrul umanist al Vărsătorului (cf. Marivaux): să nu-ți mai simți destinul ca pe ceva străin de om, ci ca pe acest om însuși, care privește cu seninătate fericirea în mers.

COLETTE

S-a născut la Saint-Sauveur, în departamentul francez Yonne, la 28 ianuarie 1873, ora 22. Este un personaj cu fațete în care domină în special axul Fecioarei, care tocmai a trecut la Ascendent, și al lui Venus în Pești, care apune: Colette ne apare atunci ca o veșnică fremătînd de o sensibilitate panteistă.

Să ne mulțumim să-i subliniem aici componenta de Vărsător — Soarele și Luna în semn, în opoziție față de Uranus — care exprimă mai ales aspectul feminin al personalității sale. Iată-ne în prezența unui tip de femeie modernă, într-un sens amorală, a cărei experiență constă din a deveni o ființă naturală, eliberată de orice piedică exterioară, de orice constrîngere străină, spre a ajunge să-și făurească propria morală. Colette aparține celei mai pure categorii de femei care caută să-și revoluționeze stilul de viață feminină spre a-și aparține ca o ființă liberă. Își tunde părul și se îmbracă așa cum vrea, divorțează de două ori, publică o operă de confidențe îndrăznețe și de temerități literare, cinismul ei aproape afișat provocînd un oarecare scandal...

Nu degeaba se ghicește uneori în expresia ei o dură licărire de vulpe, deoarece cuvîntul ei cel mai cu greutate este: „Privește!“. Acuitate a unei percepții din exterior, dar și viziune a unui ochi interior în vederea stăpînirii de sine, ducînd în cele din urmă la renunțarea la dragoste:

„...Să plece înainte ca dragostea să n-o încovoale din nou sub jug.”

Deosebit de tipic pentru virtutea de eliberare a Vărsătorului este scena din *Chéri* în care eroul îi mărturisește Leei proiectul său de a se căsători din interes cu altă femeie. Lea va aștepta plecarea lui ca să izbucnească durerea, dar și destul de repede bucuria reparatoare a unei influențe eliberatoare a voinței interioare:

„Deodată a răscolit-o un rău, atît de acut încît l-a crezut mai întîi fizic, i-a schimonosit gura și i-a smuls, într-un horcăit, un sughiț de plîns și un nume:

Chéri!

Au urmat lacrimi, pe care nu și le-a putut stăpîni imediat. De îndată ce și-a regăsit stăpînirea de sine, s-a așezat, și-a șters fața, a aprins lampa.

Ah! perfect, a zis, văd.

A luat de pe consola de la capul patului un termometru, și l-a pus la subsuoră.

Treizeci și șapte. Deci, nu e ceva fizic. Văd. Înseamnă că sufăr. Va trebui să mă descurc.

A băut, s-a ridicat, și-a spălat ochii inflamați; s-a pudrat, a răscolit prin tăciunii din sobă, s-a culcat la loc. Se simțea circumspectă, plină de încredere împotriva unui inamic pe care nu-l cunoștea: durerea. Treizeci de ani de viață ușoară, amabilă, adesea somnoroasă, uneori lacomă, tocmai se desprinseseră de ea și o lăsau, la aproape cincizeci de ani, tîndră și parcă despuiată. Și-a bătut joc de ea însăși, nu și-a mai perceput durerea și a zîmbit:

Cred că eram nebună adineauri. Nu mai am nimic.”

JAMES DEAN

Dialectica, legind cea mai intensă aspirație la viață de cea mai mare șansă de moarte și făcînd din James Dean un erou al adolescenței actuale, este expresia tipică a încrucișării zodiacale dintre Vărsător, în care se afla Soarele, și Scorpion, unde se situau Ascendentul și Luna, la nașterea lui survenită la Marion, Indiana, pe 8 februarie 1931, ora 2.

Desigur, în acest duet zodiacal preponderența îi revine Scorpionului, cu atât mai mult cu cît la prezența Ascendentului și a Lunii în cel de-al optulea semn se asociază prin „simpatie” Casei a VIII-a care, în Rac, este masiv ocupată de Jupiter, Soarele negru, Pluto și Marte. Complexului Scorpion-Casa a VIII-a care se rotește în jurul valorilor de distrugere, autodistrugere, moarte, complexul Lună-Rac îi asociază strîns valorile materne. O asemenea constelație generală ne introduce în inima subiectului făcîndu-ne să înțelegem marea afecțiune care îl lega pe James Dean de mama lui și traumatismul care i-a determinat soarta: avea opt ani cînd mama sa mult iubită a murit de un cancer pulmonar! Cu o asemenea fire astrală, nu era nevoie de mai mult pentru ca cele mai intense aspirații ale ființei lui să fie asociate, înlănțuite de sumbra putere a lui Hades: a trăi urma să nu mai aibă un sens deplin pentru el decît dacă își risca viața la hotarele fatalității, ca pentru a încerca să recupereze, în primejdia fascinantă, puțin din ceea ce-i luase moartea.

Dar prin valoarea de Vărsător James Dean va deveni un model modern pentru generația sa. Revolta agresivă pe care o nutresc instinctele de moarte ale Scorpionului ia repede la acest tînar caracterul unei rezistențe față de convenții. Ținuta sa vestimentară, semn al acestui lucru, va deveni rapid panoplia adolescentului: blue jeans, pulover gros, dezordonat, descheiat... Gaturile sale, pasiunea sa pentru Béla Bartók, sînt o dovadă a refuzului conformismului. Înțelegem acum: nu e Vărsătorul înțelept pe care îl inspiră Saturn, ci Vărsătorul prometeic al lui Uranus; astrul acesta, în semnul activ al Berbecului, formează nu mai puțin de cinci disonanțe în afară de sextilul pe care îl termină cu Soarele!

Această configurație explozivă, situată în contextul Scorpion-Vărsător, nu-l prefigurează oare pe tînarul actor, îmbătat de viteză, pornind spre absolut și, în cele din urmă, spre moarte, cu 150 km pe oră la volanul unui Porsche mare, sport? Soarele Vărsătorului se află tocmai în Casa a III-a, sector al deplasărilor și al vehiculelor locomotoare: *șofer crezîndu-se zeu*, afirmația și riscul îl împing spre această căutare a absolutului.

O fotografie ni-l arată pe James Dean, copil încă, agățat de un vagon de mărfuri. Legenda spune: „Copil fiind, se învîrtea neconținut în jurul primejdiei; făcea tot ce avea o șansă să-l strivească și să-l elimine din lumea asta. Se cufunda în găuri de apă în care alții se înecaseră; își scotea

¹ Soarele negru este o proiecție astronomică în mod geocentric a celui de-al doilea cămin al Pămîntului în jurul Soarelui; se află la 12° din Rac, între Jupiter și Pluto, în opoziție cu Saturn și careu cu Uranus. E deci în centrul unei puternice disonanțe în temă; ceea ce-i mai agravează importanța e că la apusul Soarelui, care tronează în Leu, are valoare de „tron” în Vărsător.

ochelarii și conducea motocicletă cu mare viteză, deși era miop; sărea în trenuri aflate în mișcare...”

Cu o contestație atît de tensionată, cum să nu îi dăm crezare lui Elizabeth Taylor:

„Avea atîta strălucire și geniu încît credeai că va exploda!”

După accidentul său mortal de mașină, survenit în timp ce Uranus celest era în tranzit peste Marte răsărit în Casa morții, cel mai bun prieten al său, Mike Todd, avea să dispară în explozia avionului lui; la fel, doctorul Henri a murit pe cînd participa la o cursă de automobile în California și, curînd după aceea, prietenul său, doctorul Eschrich, avea să sufere un teribil accident de mașină: ambii aveau în automobilul lor piese de la automobilul Porsche care adusese moartea uranianului Dean. Totul explodează, totul se dezagregă o dată cu el, de aproape și de departe.

Valorile Uranus-Vărsător, care sînt cele ale lipsei de măsură și paroxismului, aveau să se întrupeze în cele din urmă la el în filmul *Rebel fără cauză*, care este expresia lui cea mai modernă. „Legenda” spune: „Desigur... Dar urei să fii actor ... Ca să fii actor, trebuie să cunoști tot, să simți tot, să încerci tot ... Măcar o dată, o singură și unică dată... (...) Și tu să găsești că e ceva idiot. Dar să-ți fie frică și să mergi pînă la capătul fricii tale, nu găsești că e formidabil de excitant? Să-ți spul că poți muri...”

E clar că în această rebeliune intră o mare parte de „erotizare a angoasei” proprie Scorpionului, dar caracteristica uraniană a Vărsătorului se recunoaște de la bun început.

Și cealaltă față a Vărsătorului, cu simțul profund al umanului, se discerne, așa cum o dovedește următoarea anecdotă: „Într-o dimineață, a trecut pe un drum unde tocmai se produsese un accident. A oprit. Doi tineri negri, răniți, erau întinși pe marginea șoselei. Sufereau din pricina soarelui de plumb care cădea peste ei, cît și din cauza rănilor. Nu exista prin apropiere nimic din care James Dean să le fi putut face o umbrelă de soare. Atunci s-a postat între ei și soare ținînd o pînză cu brațele întinse. Le procura astfel puțină umbră și răcoare. A stat foarte mult timp în această atitudine extenuantă, pînă cînd a sosit ambulanța, ca să le ușureze puțin chinul acelor necunoscuți.”¹

Iar tinerii care fac astăzi din el zeul lor simt desigur latura absolut angelică a firii sale profunde care își găsea ecoul în privirea lui limpede și pură, în părul blond și ușor, în „prezența” lui cinematografică. Sub o fotografie reprezentînd o scenă din *Rebel fără cauză* se poate citi legenda: „James Dean (Jim) și Nathalie Wood (Judy) joacă una din cele mai frumoase scene de iubire castă pe care ni le-a dăruit cinematograful.”

Dar se cuvenea ca în el latura serafică a Vărsătorului și latura demonică a Scorpionului să-și găsească împreună sfîrșitul în lirismul Soarelui negru datat cu totul exaltării informului:

¹ Să semnalăm în trecere relația poetică dintre astrologie (Soarele negru) și lumea (cei doi răniți erau negri).

„Dacă un om poate să treacă peste abisul care desparte viața de moarte, dacă își supraviețuiește sieși, atunci, poate a realizat ceva.”

Dominînd legenda aceasta, James Dean, cu brațele în cruce, e gata să se avînte, precum Ganimede răpit din ceruri.

HENRI ROUSSEAU VAMEȘUL

La nașterea lui Rousseau Vameșul (Laval, 20 mai 1844, ora 1), Vărsătorul era la Ascendent și Neptun răsărea, în aspect de cei doi aștri (Luna și Soarele).

Pe acest tip de Vărsător neptunian, îl vedem sub trăsăturile unui omuleț candid, de o simplitate puțin evaporată, neadaptat, rătăcind în marginea realității de zi cu zi, dar bogat cu imaginile și coloritul lumii sale interioare. Iar vecinii săi o simt bine, numindu-l „bătrînul înger de la Plaisance”.

La îngerul acesta care are mai multă iubire decît cunoștințe, visul nu părăsește realitatea, iar feeria vine să încînte viața obișnuită dîndu-i un parfum de ingenuitate. Pentru acest pictor-medium, dăruirea totală de sine se produce fără luptă, fără istorie:

„Nu eu pictez, altcineva îmi ține mîna.”

„Văzînd picturile Vameșului, simțim că le iscălea nu atît pentru el, cît pentru frații lui, săracii, dezmoșteniții. Acest naiv, ușor mitoman, de care se rîdea, care era „dus”; acest blajin, „ocărit” de „jumătatea” sa, bruscăt puțin de fiica sa știa totuși că cei mari îi mănîncă pe cei mici, că natura e o junglă populată cu sălbăticiuni, că pruncul nu e întotdeauna bun. Dar, din toată ființa sa, lua partea omului exploatat și înfometat care bîntuie în jurul uzinei, a animalului fără apărare, a victimei. În pictura sa, sentimentul compătimirii universale impregnează mai întotdeauna datele observației. Dincolo de realitate, acest ingenuu a deschis astfel căi al căror traseu nu apare ochiului liber și a presimțit întîlniri al căror punct scapă logicii.”¹

În ziua cînd micul pensionar al accizelor a luat penelul în mînă el a dezvăluit virtuțile semnului său Ascendent: omenia profundă și înțelepciunea pe care o acoperă acest sentiment.

VALÉRY GISCARD D'ESTAING

Koblentz, 2 februarie 1926, ora 21.20

„Un bărbat înalt, cu fruntea mare, cu umerii înguști și dinții lungi”: silueta lui Giscard creionată de Wilfrid Baumgartner pentru De Gaulle.

Caracteristică, într-adevăr, pentru stilul acestui uranian saturnizat din Vărsător (unde are Soarele cu trei planete) este „longilinitatea” personajului drept, în restricție și în uscăciune. Un asemenea temperament nervos face din el un pasionat cerebral extrăgîndu-și toată forța din puterea spiritului și din perfecțiunea mașinăriei sale mintale. Pasionat rece, calm, controlat, dîrz,

¹ Pierre Courthion, *Dictionnaire de la Peinture Moderne*, ed. F. Hazan.

rezistent, neclintit, cu o aspră voință pusă în slujba tendinței sale dominante, ambiția.

Avem aici imaginea însăși a bărbatului de stat tehnocrat, care tratează orice lucru prin stăpînirea unei gîndiri eficiente, dorindu-se și decontractat în culmea modernității: pulover, acordeon, schi, avion...

Cartea sa, *Democrația franceză*, a fost supusă sondajului statistic al unui calculator care a aflat că președintele Republicii a utilizat 4 995 cuvinte diferite față de un total de 32 380, în care predomină: societate, viață, putere, politică, social, Franța, stat ... Jean-Marie Cotteret, de la Centrul de Cercetări asupra Informației și Comunicării, autorul acestei investigații, a declarat, referindu-se la clasificarea lui Bachelard, că președintele „a utilizat un vocabular de aer”. Tocmai cel al Vărsătorului, cu limbajul limpede și clar, în întregime deschis și în comunicare. Spre folosul unui conservatorism luminat.

ABRAHAM LINCOLN

Născut în Kentucky, la 12 februarie 1809, către ora 2, Abraham Lincoln este un caz reprezentativ de Vărsător care își ocupă Soarele natal.

Sub pana biografiilor săi revin trăsături familiare acestui semn: înțelepciune, seninătate sufletească, limpezime de spirit, largime de vederi, generozitate a inimii... Lipsit de egoism, era dintre acei bărbați pe care se poate conta întotdeauna și a devenit popular pretutindeni sub denumirea familiară de „cinstitul Abe”.

Numele lui rămîne indisolubil legat de felia de istorie care a văzut împlinindu-se cea mai mare revoluție socială a țării sale. Cei cîțiva ani ai trecerii lui la președinția S.U.A. au fost dedicați, într-adevăr, triumfului cauzei — cît se poate de tipică pentru un Vărsător —, abolirea sclaviei. A înțeles că evoluția organismului național este condamnată să se oprească atît timp cît nu va fi eliberată de piedica sclaviei negrilor și, luptînd împotriva acesteia, a devenit cel mai hotărît protagonist al progresului în națiunea americană.

„Acum patruzeci și șapte de ani, părinții noștri au creat pe continentul acesta o națiune nouă, concepută în libertate și consacrată principiului că toți oamenii se nasc egali. Acum sîntem angajați într-un război civil spre a decide dacă națiunea aceasta sau orice altă națiune, concepută astfel și consacrată unui asemenea principiu, poate dura mult timp. Ne-am reunit pe unul din marile cîmpuri de luptă ale acestui război. (...) Să jurăm aici că morții aceștia nu au pierit în zadar; pentru ca țara aceasta, cu ajutorul lui Dumnezeu, să renască la libertate și pentru ca guvernarea poporului, prin popor, pentru popor, să nu dispară de pe lumea asta.”

(Discurs, noiembrie 1863.)

La moartea lui Lincoln — avea să cadă sub gloanțele unui sclavagist fanatic — misiunea sa de Vărsător era împlinită: în pofida regresiiilor ulterioare, deschisese drum dreptății rasiale în marea sa țară.

THÉOPHILE LAËNNEC

Născut la Quimper (puțin înainte de a se face ziuă, spun biografii), la 17 februarie 1781, prezintă o foarte puternică amprentă de Vărsător, în acest semn aflându-se nu numai o conjuncție Soare-Mercur, ci și Ascendentul, căzând deci și în cel de-al doisprezecelea sector cu o conjuncție Venus-Pluto. Toate acestea, îmbinate cu faptul că zodia Peștilor este în întregime conținută în Casa Ascendentului, nu îi confereau o constituție solidă.

Într-adevăr, avea să moară foarte de timpuriu, aproape la fel de tânăr ca și Bichat; ca și acesta, își realizase deja aproape întreaga operă, la douăzeci și șase de ani. Comparația dintre cerurile lor explică polemicile lui continue cu Broussais căruia îi respingea metoda prea precipitată și care neglija minuțioasele observații individuale în folosul unui spirit de generalizare *a priori*.

Îi va datora fără îndoială lui Jupiter, stăpîn al destinului (Mijlocul-Cerului) său ca și al Casei a IX-lea, cea a ambițiilor, orientarea medicală prin semnul Scorpionului. Ea s-a schițat încă de la moartea mamei sale, căci tatăl său, ușuratic și nestatornic, l-a încredințat din fericire unui unchi, medic și rector la Nantes. Calitățile de Vărsător se manifestă, absolvă retorica către doisprezece ani și, doar trei ani mai târziu, devine asistent-chirurg de clasa a treia. La douăzeci de ani, singurul ales de către district, pleacă la Paris, la noua Școală Specială de Sănătate.

A studiat de preferință cu Pinel, de tendință filozofică, la Salpêtrière, și cu Corvisart, anatomo-patolog, la Charité. Îl preferă pe acesta din urmă și va încerca să-i codifice cursul sub următorul titlu: *Despre 135 de aforisme ale cetățeanului Corvisart*. Dar nu uită nici latina și nici greaca; îl studiază intens pe Chateaubriand din care gustă mai ales *Eseul despre Revoluții*, lucru foarte semnificativ. Spunea singur că nu e „deloc tare la chimie” și totuși s-a străduit să facă din medicină o știință a observației. Își învață elevii să se servească de cele cinci simțuri în vederea diagnosticului. Și pentru el ceea ce se află sus (Adevărul) este ca ce se află jos (detaliile de observat), unele reunite și interpretate cu răbdare conducînd la celălalt în acord cu mitologia semnului. „Să-ți utilizezi miinile cu blîndețe, răbdare și îndemînare, ne spune Mondor, să înregistrezi cu buricul degetelor contacte profunde, senzații delicate, deformări infirme, să privești cu atenție, să vezi ceea ce alții lasă să le scape, să așezi pe inimă și pe plămîn o ureche savantă, iată cîteodată — cînd dexteritatea, acuitatea, o atenție pasionată, o compasiune înțelept avîntată și confruntările savante se îmbină — minunate gesturi umane.” Nativul din Vărsător vorbește astfel în largul său; e contactul stabilit cu forțele superioare, e accederea la înțelepciune. Preferă simțurile ascuțite și logica scrupuloasă „cataloagelor artificiale sau sistemelor aventuroase”. Limbajul său e precis, plin, limpede, elegant; argumentația, cu articulații solide, dar fără înverșunare, este destinată tuturor. Dar cuvîntul lui este slab (Mercur în Vărsător în careu cu Jupiter în Scorpion) și, de aceea, preferă un auditoriu puțin numeros, foarte ales. Dar ține la răspîndirea ideilor sale, prin foarte numeroase comunicări, așa cum o vrea acest semn de aer de o valoare universală.

În 1816 descoperă ceea ce urma să-l facă celebru, principiul amplificării auscultării. Cu prilejul examinării unei bolnave foarte grase, deși tinere, avea să constate dificultățile majore ale examenului imediat obișnuit. A avut atunci, spune el, viziunea a doi puști înfîlșiți deseori în grădina publică, ce-și țineau fiecare urechea lipită la cîte un capăt al unei grinzi de lemn și se jucau să-și transmită astfel foarte amplificată lovitură unui vîrf de ac pe lemn. Încearcă, în acord cu acest principiu, să ruleze foarte strîns un caiet de hîrtie și să-l pună pe pieptul bolnavei. E o revelație: zgomotele inimii și ale circulației sînt mult întărite și mai izolate. Astfel este descoperită auscultarea, este schițat prototipul stetoscopului. Cu timpul avea să-și extindă procedeul la toate zgomotele corpului omenesc, respirație, voce, horcăit, gaze intestinale, lichide revărsate.

În 1819 reputația sa, deja bună, devine o glorie care nu se va dezminți. Își publică tratatul *Despre auscultarea mediată...* care precizează diagnosticul bolilor de plămîni și de inimă după zgomotele astfel reperate. De atunci, nu s-a făcut altceva decît să perfecționeze și să-și mecanizeze metoda.

Să încheiem cu această apreciere a lui Mondor: „Nici un savant nu și-a protejat cu mai multă religiozitate rigoarea științifică împotriva credințelor sale și nu a ținut mai îndepărtate de vederile sale metafizice austeritate a rațiunii, în medicină, și libera gîndire observatoare.” Toate acestea, trebuie să admitem, sînt într-o desăvîrșită corespondență cu Vărsătorul și marea sa lecție universală.

ÉDOUARD MANET

O conjuncție Soare-Uranus în Vărsător, de asemenea ocupat de Jupiter, prezidează la nașterea lui Manet, survenită în Paris, pe 23 ianuarie 1832, ora 19.

Acest jupiterian rafinat, mare burghez amator de relații sociale și mondene, a abordat pictura cu înțelepciune spre a face din ea o carieră mai degrabă convențională, foarte departe de gîndul că ar putea vreodată să joace un rol de șef revoluționar.

Dar conjuncția uraniană a Vărsătorului nu avea să întîrzie să-i traseze drumul pictural. Tânăr încă, Manet socotea deja că trebuie să aparții epocii tale și să faci ce se vede. Iar maniera sa de a vedea îl va îndemna să aducă în pictură un gust de libertate, desigur conform cu aspirațiile epocii, dar încă neadmis. Astfel că va provoca scandalurile cele mai violente și va realiza cea mai eficientă revoluție în pictură.

La ridicarea cortinei, *Prînzul pe iarbă* nu reprezintă nimic altceva decît o femeie goală așezată pe iarbă între niște tineri îmbrăcați în costumele zilei! Nudul nu era acceptabil pe atunci decît în scene alegorice sau mitologice. Iar tehnica însăși este și mai scandaloasă decît subiectul: pînza pare să fi fost pictată la fața locului și nu în atelier, astfel încît se va considera că *Prînzul* acesta, adevărat manifest al picturii naturaliste, a deschis calea tehnicii de a picta în aer liber *pleinairisme*. Operele ulterioare confirmă acest refuz al convențiilor și această libertate a mijloacelor utilizate care îi atrag dezaprobarea mediilor conformiste, dar fac din arta lui o prefață a viitorului.

„Manet merită locul de șef de școală care i se dă în general în Impresionism de vreme ce a fost primul — și, timp de mai mulți ani, singurul — care a dus lupta în favoarea unei arte tinere ce caută în observarea directă a naturii și a spectacolului vieții contemporane reînnoirea inspirației și a tehnicii”.¹

MOZART

Puțini oameni celebri prezintă o caracterizare astrală la fel de pură ca a lui Mozart. Imaginea omului care răspîndește pe pămînt apele înviorătoare, fără să bea el însuși din ele, nu se poate aplica nimănui atît de bine ca lui Mozart care, de două secole, ne revarsă bucuriile cele mai pure, în timp ce el personal nu a cunoscut, în scurta sa existență, decît decepții, lipsă de înțelegere și sărăcie.

Ascendentul este în Fecioară, dar Vărsătorul, cu patru planete — Soare-Saturn-Mercur și Venus în conjuncție, domină net personalitatea, destinul și opera compozitorului.

Vărsătorul spiritualizează întotdeauna sectorul pe care îl domină, în cazul de față Casa a V-a, care, după cum se știe, se referă la „producții” în toate accepțiunile termenului. Aici, această Casă va însemna deci „copiii spirituali”, altfel spus creațiile, operele muzicale. Tripla conjuncție legată de Mijlocul-Cerului (realizare) printr-un trigon arată că realizarea operei va condiționa întregul comportament, întreaga activitate și va mobiliza toate forțele lui Mozart, într-un efort creator intens și neconștient căruia îi va fi subordonat totul. Iată ce spune în legătură cu asta unul dintre biografilor lui Mozart, B. Paumgartner, într-un studiu foarte complet pe care îl vom folosi în mai multe rânduri. În cursul unei grave maladii care a fost cît pe ce să-i fie fatală copilului-minune, „... Wolfgang a cunoscut pentru prima oară acea intensă și mistuitoare pasiune de a crea care nu avea să-l mai părăsească niciodată. Graba înfrigurată, exaltată, cu care miinile tremurătoare ale copilului... alinau notă după notă... ca pentru a smulge maximum vieții care îi scapă, devine simbolul existenței sale”. Și nu este oare tipică pentru zodia Vărsătorului următoarea observație a aceluiași biograf: „În viața, ca și în opera sa, perspicacitatea lui Mozart este infailibilă de îndată ce e vorba să sesizeze și să rețină esențialul.” Iar esențialul, pentru nativul din cel de-al unsprezecelea semn zodiacal, este întotdeauna spiritualul, tot ceea ce depășește lumea materiei. De unde, la Mozart ca și la majoritatea nativilor din Vărsător se observă, în același timp un desăvîrșit dispreț față de reușitele sociale, contingențele materiale — care, din cei mai dotați, poate să facă niște neadaptăți și să înmulțească în existența lor eșecurile — și acea ambiție în domeniul „esențialului” care nu cunoaște limite; se observă acea modestie în plan social, acolo unde Vărsătorul se lasă ușor „călcat în picioare” și un orgoliu „prometeic” în plan intelectual, estetic sau spiritual: o siguranță liniștită, fără concesii, adesea surprinzătoare la ființe pe care le-am crede slabe sau dezarmate. Și aici să-l lăsăm să vorbească pe biograf, ca să nu fim suspectați de subiectivitate: „Oricît de fierbinte își dorește stima și aprobarea contemporanilor, nu pune niciodată preț pe distincțiile exteri-

oare.” Dar „orgoliul său este refractar oricărui act de servilitate, pe care-l respinge, chiar dacă situația sa ar avea de suferit din cauza asta”.

Vărsătorul este semnul prieteniei, al fraternității, al iubirii de ceilalți. Afectuos, încrezător, iubitor și compătimitor, Mozart a fost prea mult toate acestea în opinia tatălui său, Leopold, căruia i-ar fi plăcut să găsească la fiul său ceva mai mult simț practic de care el însuși nu era deloc lipsit. Să ascultăm doleanțele acestui tată, care conta pe talentul fiului său ca să facă avere: „... scrisoarea asta în care nu-mi mai regăsesc fiul decît datorită marelui său defect — anume că el crede tot ce i se spune, se lasă înduioșat de laude și își deschide inima bună primului venit, suferă orice influență, își sacrifică în profitul unor străini interesul, gloria proprie și chiar sprijinul datorat părinților săi.” Și iată ce părere exprimă despre Mozart un contemporan care îl cunoștea bine, Melchior Grimm: „E prea încrezător, puțin activ, prea ușor dus de nas, prea puțin preocupat de mijloacele care pot duce la avere.” În fine, într-o scrisoare adresată soțului ei, mama lui Mozart afirmă: „... cînd Wolfgang face o nouă cunoștință, și-ar da imediat viața pentru persoana respectivă. Este adevărat că ea cîntă incomparabil de bine! Și cînd o ascultă, Wolfgang uită cu totul de propriile sale interese.” S-ar putea înmulți citatele analoge. Așa cum remarcă și Paumgartner: „Numeroși au fost aceia care s-au priceput să-i exploateze bunătatea, fără ca Mozart — de o maturitate atît de precoce în producția sa și de o atît de perfectă candoare în comportament — să-și fi dat vreodată seama.” Și aici, luciditatea și intransigența pentru „esențial” — opera; indiferență și naivitate pentru chestiunile de ordin practic. Nu ar trebui să se creadă însă că Mozart se destăinuie ușor numeroșilor săi prieteni. Cum spune biograful său: „Niciodată, în fața nici unei ființe umane, Mozart nu a lăsat să cadă ultimul vâl în spatele căruia se ascundea sufletul lui.” Și niciodată, se pare, această nevoie fierbinte de prietenie nu a primit un răspuns demn de el. Muzicianul a încercat să-și satisfacă visul fraternității umane, al dragostei universale, intrînd în francmasonerie. Misterul riturilor inițiatice care evocă altă realitate a trebuit să-l atragă făgăduindu-i accesul la „esențial”, la acea lume spirituală și angelică în care nativul din Vărsător respiră în largul său. Acest univers în care spiritualul se eliberează de materie este universul morții și al lumii de dincolo. Moartea ocupă un loc privilegiat în gîndurile lui Mozart; moartea fiind pentru el, după propriile sale cuvinte, „adevărată și cea mai bună prietenă a omului ... izbăvitoare unică din această lume unde nu ne simțim niciodată în largul nostru.” Candidă generalizare a acestui tip de Vărsător pur care ignoră că mulți dintre semenii săi, născuți sub un semn mai puțin subtil, se simt, dimpotrivă, foarte în largul lor pe acest pămînt. Dar nu există nimic disperat în această contemplare a morții, nici un dezgust morbid de viață la acest om sensibil care a fost atît de des și de crud rănit de ea. Fapt e că nativul din Vărsător, nefăcînd să depindă fericirea sa de reușita socială, poate să fie perfect fericit în cele mai mari dificultăți. Abundă mărturiile despre veselie spontană a lui Mozart; îi place să glumească și să rîdă. Tînăr fiind, dansează cu plăcere, se amuză din toată inima și, în ajunul morții, înglodat în datorii și bolnav, scrie, făcînd aluzie la sfîrșitul pe care îl știe foarte aproape: „... Totuși, era așa bine să trăiești!”

¹ Raymond Cogniat, *Dictionnaire de la Peinture moderne*, ed. F. Hazan.

Dar oricît de numeroase ar fi în viață, în caracterul lui Mozart, trăsăturile conforme cu semnul său natal, ar fi puțin lucru dacă opera sa, centru al activității și rațiunea sa de a trăi, nu ar fi și ea la fel de marcată.

Nu e nevoie să insistăm asupra calificativelor de „aerian“, de „angelic“, atît de frecvent aplicate muzicii lui Mozart, încît aceste expresii au devenit adevărate locuri comune și nu e nevoie să recurgem la ele ca să evocăm cea transparență a scriiturii muzicale, cea grație în conturul melodic, atît de caracteristice pentru elementul aer. Iar cînd Mozart mărturisește unuia dintre prietenii săi: *Papageno, prințătorul de păsări, sunt eu*, identificarea compozitorului cu făptura bizară și înaripată din *Flautul fermecat*, care nu aparține lumii terestre, nu este oare semnificativă?

Dar Vărsătorul nu e numai semnul ușurătății și al grației aeriene, el mai e și, în mod esențial, cel al intuiției lumii de dincolo, al viziunii lumilor supraterestre. Or, tocmai două din operele capitale ale lui Mozart — *Flautul fermecat* și *Don Juan* — sînt scăldate într-o atmosferă supranaturală. Și de cîte ori trebuie să faci simțită atingerea misterului, Mozart găsește foarte firesc accentele care deschid pentru auditor aceste regiuni insolite. La fel se întîmplă în majoritatea operelor sale religioase: ca să nu le cităm decît pe cele mai cunoscute, să ne gîndim la numeroase pasaje din *Requiem*, la *Ave Verum*. Și mereu, oricare ar fi sentimentul dramatic sau veselia nebunească a operelor sale, fie că Mozart ne povestește înșelătoriile și *quiproquo*-urile sentimentale din *Così fan tutte*, misterele din *Flautul Fermecat*, isprăvile amoroase ale lui Don Juan, hîrjoanele burlești ale lui Leporello, disperarea Elvirei sau apariția infernală a Comandorului, în toate paginile acestea atît de diverse în care s-a desfășurat geniul lui (universalitatea aceasta fiind iarăși o trăsătură tipică pentru Vărsător), constatăm întotdeauna că Mozart rămîne la fel de departe de patos, ca și de trivialitate. Găsim în imensa producție a compozitorului lucrări mai mult sau mai puțin binevenite — nu întîlnim însă niciodată în ele exagerarea sau prostul gust — ca o transpunere pe plan muzical a înțelepciunii, a detașării, atît de caracteristice pentru tipul Vărsător.

JACQUES PRÉVERT

„Trebuie să i se dea fiecăruia insula sa cu păsări!“ Astfel vorbește, prin glasul unuia dintre personajele din *Remorci*, Jacques Prévert, născut în Paris, la 4 februarie 1900, ora 24. În tema poetului, o triplă conjuncție Soare-Mercur-Marte domină în semnul aerian al Vărsătorului spre a-i intensifica valorile.

Această insulă cu păsări este refugiul unde viața poate fi trăită din plin și după ordinea naturală, în afara posesiunii capitaliste asupra căreia își aruncă anatema (Quéval). Fiindcă ochii lui au văzut, inima lui i-a ales pe dezmoșteniți. În operele sale, bogații sînt întotdeauna sau aproape întotdeauna răi; săracii, întotdeauna sau aproape întotdeauna generoși (Jacques Chastel). „N-am scris niciodată cuvîntul ură“, va spune chiar Prévert. În lupta dintre buni și răi, el își dăruiește tandrețea, și înțelegerea celor umili, celor lipsiți de noroc, tuturor „tipilor care se consumă în viață“.

Poetul nu e numai originalul tip de Vărsător cu inima duioasă care are străzile pline cu prieteni (Claude Roy). De la semn el a moștenit și oroarea

de conformism și de disciplină; și-a văzut întotdeauna de drumul său, meteor căruia nu-i păsa dacă era urmat, nici discipol, nici înconjurat de discipoli; cel mult va fi găsit un climat de libertate într-o echipă.

Dacă morala sa nu e saturniană, el o practică totuși cu multă rigoare. Iar nativul acesta din Vărsător, care crede în miraculos, este împotriva sacralului, poet fără Dumnezeu; destul le-a reproșat creștinilor că acceptă infernul: „Cei care sînt simpli nu se rușinează de dorințele, de plăcerile lor“ (*Remorci*). Nu se va teme nici să sară violent în apărarea drepturilor celor mai naturale ale omului.

RONALD REAGAN

Nu în cel de-al unsprezecelea semn zodiacal vom putea descoperi figura celui de-al patruzecilea președinte al S.U.A., căci numai Soarele se găsea în sector și în poziție slabă, la nașterea lui, la Tampico/Illinois, pe 6 februarie 1911, ora 2 dimineața.

Ceea ce este în mod esențial expresiv la personajul lui Ronald Reagan provine de la un Jupiter în Scorpion la Ascendent care ni-l arată plin de vitalitate și cu un caracter ferm și această figură a ales-o America, regăsindu-și forța de viață și revenind la voința ei de putere.

Dar pecetea Vărsătorului este evidentă la actorul Cowboy, președinte al sindicatului actorilor americani, nutrinde o lume întreagă de prietenie și invitîndu-i pe colegii de cinema să participe la marea sărbătoare a instalării sale ca președinte la Casa Albă.

Poate că acest semn al președintelui simbolizează realizarea visului american al aventurii prometeice moderne: naveta spațială Columbia inaugurînd navigația aeriană a marilor călătorii populare în spațiu, prefigurare a erei Vărsătorului...

ROBESPIERRE

Este derutant, la prima vedere, faptul că numele lui Robespierre figurează printre nativii din Vărsător. Actul lui de stare civilă arată că s-a născut în Arras, la 6 mai 1758, ora 2: în Vărsător se află Ascendentul care este, în plus, în conjuncție cu stăpînul său Saturn aflat la intrarea în Pești, iar Uranus în Pești și în Casa I fiind puternic.

Mirarea se justifică însă prin faptul că, viața și acțiunea lui fiind departe de a alcătui unul din sectoarele ocrotite ale studiilor istorice în care să se poată face un bilanț durabil la adăpost de pasiunile trecute, portretul admis, pe care inamicii lui s-au însărcinat să ni-l transmită, este cel al unui Robespierre calomniat și desfigurat. La bicentenarul nașterii sale, abia dacă începem să așezăm la locul ei legenda prea facilă a „tigrlui însetat de sînge“.

Față de dominanta aceasta Vărsător-Saturn, Robespierre se dezvăluie sub trăsăturile unui idealist virtuos:

„Virtutea produce fericirea la fel cum soarele produce lumina.“

Doctrina lui J.J. Rousseau îi va furniza principiile de care este însetat; iar cînd va face pelerinajul la Motmorency ca să-l întîlnească acolo pe filozoful său preferat, îi va mulțumi călduros:

„Bărbat divin, tu m-ai învățat să mă cunosc de tânăr, tu m-ai făcut să apreciez demnitatea firii mele și să reflectez la marile principii ale ordinii sociale.”

Dacă intră în politică — Jupiter în Săgetător în culminație înclinându-l să joace un rol conducător — o face cu o puritate morală, puțin severă, care nu se va ostoi, și toată viața lui lipsită de compromisuri va fi dedicată acestui ideal: va fi cu-adevărat *incorruptibilul*!

Cauza pe care o va sluji, cu o implacabilă rigoare saturniană, se va confunda cu valorile cele mai progresiste ale timpului său: de ce să ne mirăm că un Vărsător ține frîiele Revoluției franceze? Acțiunea sa publică va face curînd din el figura de căpetenie a democrației politice și sociale, speranță și viitor al Franței. Dar, pe cît de mult, prin latura sa uraniană, dă dovadă de o mare îndrăzneală revoluționară, tot pe afit, prin latura lui saturniană, se străduiește să combată exagerările demagogiei înfloritoare. Iar omul acesta, despre care s-a spus că e sangvinar, este plin de omenie; cel pe care calomniile termidoriene îl stigmatizează drept un aventurier, un dictator și un detractor al religiei, e în realitate dedicat studiilor, era un burghez democrat și un deist intransigent care va simți nevoia să dea țării și instituțiilor noi o bază spirituală întemeiată pe cultul Ființei Supreme! I se reproșează că a instigat la condamnarea și executarea regelui Ludovic al XVI-lea? Soarele său — principiu regal — primea dublul careu al lui Marte și Neptun în conjuncție în Leu! Era în logica lui; și în logica istoriei.

Deputat democrat (1789–1791), duce singur o luptă care face din el cel mai înfocat apărător al „Drepturilor omului”. Franța îi datorează faptul că nu a fost aruncată de la începutul Revoluției într-un război împotriva Angliei. Acest tip de Vărsător se recunoaște bine: el așază libertatea și fericirea înaintea pîinii. Îl vedem luptînd împotriva exploatării coloniale și pentru abolirea sclaviei:

„Din momentul cînd, într-unul din Decretele voastre, ați rostit cuvîntul sclav, ați pronunțat și dezonarea voastră.”

Intervenția sa împotriva pedepsei capitale, la 30 mai 1791, a rămas celebră.

Lider al opoziției (1791–1793), luptă împotriva războiului dorit de girondini și pentru ca acest război, întreprins fără voința lui, să nu se încheie printr-o înfrîngere și prin contrarevoluție:

„Cea mai năstrușnică idee care se poate naște în capul unui om politic este să creadă că e suficient pentru un popor să intre înarmat pe teritoriul altui popor ca să-l facă să adopte legile și constituția sa. Nimeni nu-i iubește pe misionarii înarmați.”

Acest om politic care a fost acuzat de abstracțiune și de nerealism (cusururile acestora au fost confundate cu schizoidia Vărsătorului care făcea forța și slăbiciunea acestui saturnian, teoretician în stare pură, care iubea poporul, dar fugea de mulțime), este de fapt clarvăzătorul care a înțeles că soarta Revoluției depinde de unirea dintre burghezia iacobină și sanculoți. La Convenție și în adunările Muntelui joacă un rol decisiv pentru proclamarea Republicii.

Om al guvernului în *Comitetul Salvării Publice* (1793–1794), se străduiește să mențină alianța revoluționară dintre burghezie și popor, instaurează o economie dirijată, luptă împotriva mișcării de descreștinare, nocivă instaurării noului stat, schițează o democrație socială și face să prevaleze Constituția din 1793 — cea mai democratică pe care a cunoscut-o Franța — ce marchează un progres instituțional de neconceput: dreptul la muncă, la asistență socială, la educație, sufragiu universal... Acest efort generos nu poate purta decît o semnătură: Vărsătorul!

Dar, se va spune, a mai fost și Teroarea! Mitul lui Cronos devorîndu-și propriii copii este, din păcate, trista realitate simbolică a unui proces căruia nu îi scapă nici revoluțiile din secolul al XX-lea. Această Teroare, decretată în circumstanțe excepționale de dramatice pentru salvarea Națiunii și a Republicii, îl privea într-adevăr pe Robespierre care și-a angajat, fără să vrea, în ea responsabilitatea morală. Astrologia avînd privilegiul să prezinte o topografie simbolică a individului, ne arată aici, în fața unui Vărsător precursor care domină, o puternică încărcătură de agresivitate, aceea deschisă și nemăsurată a unui Marte în Leu în conjuncție cu Neptun și în careu cu Soarele, pe care Robespierre o exprimase atît de bine prin condamnarea regelui. Această „a doua natură” — contradicția sa internă — trebuia să-l oblige fără să vrea la lupta împotriva extremiștilor și indulgenților, a demagogilor și corupților care distrugau șansele revoluției sociale: Danton, Desmoulins, Hébert... Logica rece a necesităților istorice îi impunea drept datorie politică exterminarea facțiunilor și decapitarea șefilor lor... Dar în acest caz Vărsătorul nu avea nici o vină și „regretă” ceea ce trebuise să facă.¹ Pentru Robespierre, șef al Franței, era experiența uraniană trăită în modul ambivalent al lui Prometeu și al ucenicului vrăjitor... care l-a condus la 9 Termidor!

FRANKLIN ROOSEVELT

O conjuncție Soare–Venus în Vărsător, de asemenea ocupat de Mercur, prezidă la nașterea lui Franklin Delano Roosevelt (Hyde Park, 30 ianuarie 1882, ora 20.20). Această caracteristică este ușor de recunoscut în celebrul său surîs, în figura sa care emană simplitate, franchețe, cordialitate, în dispoziția sa egală față de toți, în public și în intimitate. Ea se recunoaște și în felul său de a fi: „De la primirea amicală a lui Roosevelt pînă la strîngerea sa de mînă finală, însoțită de un amabil «pe curînd», nu auzai exprimîndu-se decît un om față de alt om. Niciodată nu aveai simțămîntul condescendenței unui președinte față de un simplu cetățean.” (Generalul Sherrill) Nici un șef al puterii executive din Statele Unite n-a demonstrat o ospitalitate atît de generoasă și un spirit atît de democratic la Casa Albă ca el (să ne gîndim la dineurile și la audițiile muzicale pe care le dădea de două ori pe săptămînă)...

¹ Să amintim niște cifre evocatoare pentru a aduce Teroarea la justa sa proporție: de la 1 martie 1793 pînă la 9 Termidor, tribunalul revoluționar din Paris a pronunțat 2 627 condamnări la moarte... dar numărul patrioților căzuți sub loviturile contrarevoluționarilor va depăși 100 000!

Cu Vărsătorul se asocia Uranus, care era în conjuncție cu Ascendentul. Acest astru i-a călit în așa fel caracterul, încît i-a permis să triumfe asupra atacului de paralizie și a marasmului afacerilor americane, la fel de teribile ca și propria sa maladie.

Prin astrul pus în slujba semnului său zodiacal, cu atît mai pacific și mai liberal cu cît Venus îl tonalizează, Roosevelt avea să joace în cele din urmă, cu ocazia celui de-al doilea război mondial, un mare rol politic umanitar:

„Dorim ca lumea viitoare să fie bazată pe patru libertăți esențiale. Prima este libertatea cuvîntului și a expresiei, în lumea întreagă. A doua, libertatea pentru fiecare să adore Dumnezeu care îi convine, în lumea întreagă. A treia este libertatea de a trăi la adăpost de nevoi, ceea ce implică, pe plan mondial, înțelegeri economice care să asigure națiunilor o viață sănătoasă și pacifică, în lumea întreagă. A patra este libertatea de a trăi fără frică, ceea ce implică, pe plan mondial, o reducere a armamentelor atît de completă, încît nici o națiune să nu fie în măsură să comită împotriva vecinului său un act de agresiune fizică, în lumea întreagă.“

(Mesaj adresat Congresului, în 6 ianuarie 1941)

Fie ca acest idealism, tipic de Vărsător, să devină o prefigurare a erei noi care se deschide pentru omenire, cea a Vărsătorului.

JULES VERNE

Dacă s-ar fi gîndit cineva, pentru un joc astrologic, să atribuie a priori un semn precursorului literaturii științifico-fantastice, nici o clipă nu ar fi ezitat să-i atribuie Vărsătorul. Într-adevăr, născut în Nantes, la 8 februarie 1828, ora 12, acest scriitor, care ocupă un loc total aparte în literatura timpului său, prezintă în această zodie o conjuncție dominantă a Soarelui cu Mercur, în culminația teimei.

Realizîndu-și seria de romane cu aventuri fabuloase, Jules Verne nu a fost decît un remarcabil spirit anticipator care a avut, asupra viitorului din secolul al XX-lea, o viziune extraordinar de lucidă, astfel încît rămîne mai mult ca oricînd un romancier de actualitate. Operele lui de înaltă fantezie au stîrnit risul liber-cugetătorilor secolului precedent: al nostru va da dreptate imaginației lui clarvăzătoare.

Dacă cele Cinci săptămîni în balon sînt demne de un Vărsător cuprins de ambiția altitudinii, așa cum *Ocolul pămîntului în optzeci de zile* este în stilul, tot de Vărsător, al unui universalist care s-ar fi desfășurat într-o epocă supersonică precum a noastră, ce să mai spunem, în legătură cu anticipația însăși despre opera care a văzut lumina tiparului în 1870: *Douăzeci de mii de leghe sub mări*? Căpitanului Nemo, pasionat de libertate, ca și cel care i-a dat viață, îi plăcea să trăiască în sînul mării „fiindcă ea nu aparținea despoților“. Această aspirație l-a făcut să conceapă și să realizeze un aparat, „Nautilus“, capabil să se scufunde și să navigheze la opt sute de metri „sub suprafața ondulată a banchizei“, în direcția polului... Nu numai acest vis de a călători sub mări trebuia să se îplinească o dată cu realizarea submarinului:

88 de ani mai tîrziu, un „Nautilus“ al marinei americane realiza un raid fantastic sub calota glaciara a Arctice!

Cum să nu fi presimțit Vărsătorul Jules Verne marile realizări astronautice ale secolului al XX-lea? În 1865 apare *De la Pămînt la Lună*: eroul cărții, Michel Ardan, împreună cu doi camarazi, se propulsează în direcția lunii, în interiorul unei ghiulele de aluminiu amenajate ca un vagon de dormit. Călătoria durează patru zile și, după o mie de peripeții, călătorii au tot răgazul să observe fața pe care astrul nu catadicsește niciodată să o arate pămîntenilor, înainte de a recădea în Oceanul Atlantic de unde sînt pescuiți¹... Acest vis profetic nu este oare realizat actualmente, de cînd Sputnik-ii și Lunik-ii rusești și Explorers-ii americani au făcut din satelitul artificial o realitate cerească?

SIMONE WEIL

În fugă, o maximă, specifică pentru un Vărsător, emisă de o fire spiritualizată aparținînd acestui semn cu suflet de azur, care, pînă la epuizarea precoce, a știut, prin logica inimii, să-și pună de acord viața cu gîndirea:

„Nu trebuie să vorbim de pasiune pentru adevăr, ci de un spirit de adevăr în dragoste“ (Cunoașterea supranaturală).

Simone Weil s-a născut în Paris, la 3 februarie 1909, ora 5.

VIRGINIA WOOLF

Londra, 25 ianuarie 1882: Soarele și Mercur în Vărsător în aspect disonant cu Saturn și Neptun.

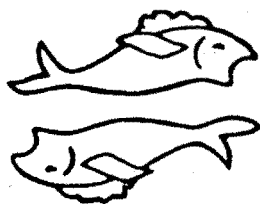
Tip integral al semnului său, Virginia Woolf este femeia Vărsător eliberată care își tunde părul și poartă fustă, înființează un cenaclu al prieteniei, se angajează într-un feminism militant, luptînd împotriva conformiştilor ca să promoveze ameliorarea soartei femeilor, proclamîndu-se cu mîndrie „femeia cea mai liberă din Anglia“.

Ea este și Vărsătorul angelic rătăcit pe pămînt care, ca să se caute, acționează în toată independența (ca și apropiatul ei, James Joyce, nativ din Vărsător și el), lăsînd să se reverse scrisul transparent, desfășurînd toate antenele unei sensibilități difuze și rătăcitoare.

Ființă verticală cu ochii mari deschiși în căutarea luminii, și de o mare sensibilitate, cu sufletul fluid care devine subtil pînă la evanescență, pentru care viața nu este „decît un halo luminos, un înveliș semitransparent în care sîntem închiși de la nașterea conștiinței pînă la moarte“, această saturniană captivă în labirintul ființei sale nebuloase cu al său „mare lac al melancoliei“, pipăind în zadar aerul ca să adune suflul vieții lumii, se va epuiza într-atît, încît se va lăsa în cele din urmă purtată „pe unda apei“...

¹ Alt nativ din Vărsător, Huysmans, a făcut și el, în 1886, o călătorie în lună trimițîndu-și acolo eroul, pe Barbicane.

PEȘTII

19 februarie — 20 martie

FIINȚA

Marea comunitate / 538

Typhon / 542

Jertfa / 545

Insesizabilul / 555

Tipuri mixte de nativi din zodia Peștilor / 559

APARENȚA

Peștii și alte semne zodiacale / 561

Dragostea izbăvitoare / 561

Gustul martirajului / 566

EXISTENȚA

Mic dicționar de personalități din zodia Peștilor / 569

Ființa

SIMBOLICĂ

Marea comunitate

În fiecare an, când în perioada cuprinsă între 19 februarie și 20 martie, Soarele parcurge cel de-al doisprezecelea semn zodiacal, Peștii, se încheie a treia fază a anotimpului iernii.

Să nu căutăm explicația acestui semn în afară, invocând, bunăoară, constelația *Pisces* sau stelele fixe care o formează. Peștii, ca semn, își leagă numele de porțiunea din zodiac ce se întinde între 330° și 360° longitudine; această felie de 30° încheie cvarta care, plecând de la solstițiul de iarnă, ajunge la echinocțiul de primăvară. Prin evoluția către acest semn (0° Berbec) se încheie, o dată cu al doilea hemiciclu început în Balanță, întregul ciclu al zodiacului, Berbecul inaugurând un nou circuit al universului nostru sideral. În emisfera noastră, este legat de „momentul” precis al sfârșitului iernii.

Pentru natură, este vremea topirii zăpezilor și a ultimelor ploi de iarnă; șuvoaiele acoperă întinsele câmpii mănoase; viiturile au un rol de lichefiere, de dizolvare, de *potop purificator*; legăturile sînt desfăcute, forțele de coeziune dispar; conștiința aspiră la neant. Și totuși, natura se desprinde alene din toropeala frigului saturnian al iernii; căldura și zilele încep să conteze; o viață nouă, încă în gestație invizibilă, caută să mustească spre a se exterioriza. În mediul acesta apos semințele capătă o vigoare care le va face să plesnească în Berbec; un puseu de sevă, de o senzualitate nepăsătoare, cuprinde vegetația, care începe proliferarea mugurilor. Dar în lumea asta tranzitorie de semisomn în care focul mocnește sub cenușă, nimic nu este încă precizat, totul se menține într-o stare informă; nici un hotar nu se poate trasa într-un asemenea univers unde domnesc neîmpărtășite lipsa de determinare și confuzia.

Dacă sîntem în zorii unei ere noi, ne aflăm și la sfârșitul unei mari etape, cel din urmă semn zodiacal marcînd încheierea unui lung proces ciclic care, începînd cu Balanța (punct median), vede împlinindu-se întoarcerea substanței la esență, după domnia primului hemiciclu care se întindea de la plesnirea grăunței (Berbec) pînă la culegerea spicului matur (Fecioară).

„De-a lungul celorlalte unsprezece semne, toate valorile vieții, cămii și singelui și-au urmat aventura cosmică a realului. În semnul oceanic al Peștilor, aceste valori se împlinesc prin părăsirea limitelor lor respective sau, mai degrabă, prin depășirea lor, spre a deveni comunitate. Ceea ce era mare în sine devine mic spre a atinge imensitatea. Cerul și pămîntul se vor uni aici în virtuțile colective, în organizarea unui univers. Invizibilul se răspîndește în lumea vizibilă și vizibilul se resoarbe în sînul lumii invizibile. Este momentul re-

velației, aceleia a verbului; momentul iluminăției, aceleia a tăcerii, dar și a misticului... Toate deosebiri se întemeiază pe tăcere.”¹

Simbolul figurativ al semnului reprezintă doi pești alăturați în sens invers, unul urcînd și celălalt coborînd, cu un fir care le leagă gurile opuse: aici într-adevăr s-a găsit soluția internă a contradicțiilor externe. Hieroglifa îi prezintă îndeobște pe cei doi pești (două linii curbe în hiperbolă) legați printr-o trăsătură mediană orizontală (firul care îi leagă). Ar fi mai natural să se reprezinte cei doi pești orizontal și suprapuși, unul mergînd înainte și celălalt înapoi, dar subconștientul colectiv care se exprimă în figurile simbolice are desigur motivele sale care depășesc simțul comun, mai ales la un asemenea semn zodiacal.

Se știe că în ordinea marilor etape cosmice ale omenirii, legate de mișcarea de precesiune a echinocțiilor, era *semnului Peștilor* care, ca toate celelalte, a domnit timp de circa două milenii, e cea a creștinismului. În fapt, primii creștini din catacombe au adoptat peștii găsind mîntuirea în apele botezului. În măsura în care Cristos este în mod simbolic mîntuitorul omenirii, nu poate fi el considerat cea mai mare personificare a semnului, izbăvitor și salvator între toți? Două milenii s-au scurs și peștele rămîne animalul jertfit la masa de vineri...

Referindu-ne la repartiția valorilor în „Omul-Zodiac”, cele două picioare sînt partea corpului atribuită celui de-al doisprezecelea semn zodiacal: ultimul semn este legat de terminații, de extremitățile întregului corp, precum coada peștelui care e terminația corpului sirenei. La drept vorbind, este mai puțin vorba de o corespondență anatomică de astă dată, cît de o legătură metafizică ce ar merita un studiu aprofundat și anume un sondaj psihanalitic, dacă ne gîndim la importanța pe care o capătă picioarele, pașii, tălpile în operele creatorilor marcați de acest semn, ca un Hugo sau un Van Gogh la care Berbecul și Marte dominanți se conjugă cu Peștii...

Acum, spre a ne lărgi cunoașterea semnului, putem să-l situăm față de diferitele etape ale duodenarului căruia îi aparține.

Peștii participă la cuaternarul Apei și, în triunghiul zodiacal al acestui element, ei ocupă ultimul loc. Primul termen este reprezentat de Apa-cardinală din Răc; acest semn e expresia apei la nașterea sa și în raport cu nașterea; în acest sens, închipuie atît izvorul prelungit de pîrîl care brăzdează valea, cît și apa originară, apele-matrice din care derivă orice formă de viață organică. Al doilea termen este cel al Apei-fixe din Scorpion; acest semn simbolizează atît apa stătătoare și moartă a lacului, mai exact apa mocnită, nămolosă și fetidă a mlaștinilor, loc predilect pentru batracieni, cît și, în alt plan, apa vieții, lava vulcanică sau lichidul seminal. Peștii constituie punctul „terminus” al procesului acvatic; ei reprezintă în mod esențial masa mișcătoare și anonimă a apelor marine în care se varsă tot, imensitatea oceanică. Examinată de aproape, această apă are o dublă proprietate: de fecundare și dizolvare. Fecunditatea ei, toată proliferarea și profuziunea mișunînd de viață al cărei sediu se află în mediul marin, cu străfundurile sale inepuizabile; proprietatea sa dizolvantă este greu sesizabilă cu haosul șuvoaielor furtunoase, care erodează și înghit

¹ Jean Carteret în „Sinfonia Sacra”, emisiune de Jean Witold, *Paris-Inter*, 20 martie 1957.

pământurile. Apa din Pești prezintă analogii cu cea a unui potop inundând întinderile terestre; ea este și expresia imensității fluide și difuze care ne învaluiе din toate părțile; este însuși simbolul *subconștientului colectiv* care prelungește și leagă individul de specie, umanul de supraomeneș. Într-o perspectivă ciclică, e sfârșitul sau împlinirea oricărui lucru și a lumii. Lumea sensibilă, purificată și idealizată încă din zodia Vărsătorului, se îndreaptă spre dezagregare și trece în starea lichidă spre a se întoarce în haosul primitiv. Conform unei concepții spiritualizante, spiritualul este definitiv disociat de material și suflul, eliberat de învelișurile sale terestre, revine la izvorul divin: partea imaterială din om se unește cu creatorul său...

O ultimă concepție despre semn ne este furnizată de raportul dialectic pe care îl întreține cu semnul opus: Fecioara. Pe linia mediană dintre polul original și polul final, Fecioara este mai aproape de multiplul absolut, iar Peștii, de absolutul lui Unu. Cu cât primul semn pune mai mult accent pe detaliu, pe particularitate, pe limită, frontieră, îngrădire, centura lucrurilor și trăiește într-o lume de norme, cadre, reguli și formule, lume în care raționalul trece prin punctul cel mai ascuțit... cu atât cel de-al doilea se prezintă ca lumea ansamblului, a globalului, a nelimitatului, a infinitului, virtualului, latentului, inclasabilului, insesizabilului, inefabilului... în care neraționalul și suprarationalul domnesc pe deplin. Două dimensiuni se află în prezență, specificând de altfel două tipuri diametral opuse: în Fecioară, biologul care, aplecat asupra microscopului, sondează lumea celor infinit de mici, sau ceasornicarul concentrat asupra minusculilor piese ale mecanicii de precizie; în Pești, astronomul care, la luneta telescopului, deschide omenirii căile infinite ale galaxiilor. Aceasta nu este o simplă imagine desprinsă din real: vom vedea mai departe ce au „dat” Peștii în materie de mari astronomi. Și în timp ce tipul Fecioară este un individualist îndepărtat la maximum de „participarea mistică” a turmei, un „neutru” care își amenajează în mod inteligent niște bariere protectoare de care vin să se spargă valurile oceanului lumii, tipul Pești ajunge uneori să piardă orice noțiune de individualitate și-l întruchiează pe „cetățeanul lumii” care, precum picătura de apă în mare, se pierde în imensa comunitate planetară.

E desigur evident că acest semn simbolizează oceanul comunității tuturor oamenilor de pe pământ. El conține tot ceea ce este înecat și contopit, adică ce nu e încă diferențiat, *lumea informului* și lucrurile în stadiu de crisalidă — concomitent cu valorile a ceea ce *nu mai este*, depășind frontierele individuale în vederea participării la comunitate: întregul popor al pământului între zero și infinit, uniunea sacră a credincioșilor...

Tradiția a găsit de cuviință să așeze Peștii sub tutela celor două planete de fecunditate: Jupiter, pentru stăpânire, și Venus, născută din spuma valurilor, pentru exaltare. În măsura în care Jupiter corespunde unui proces de dilatare și de invadare, el concordă efectiv cu semnul zodiacal. Dar astrologiei moderne nu i-a fost greu să-i găsească alt stăpîn, mult mai potrivit, în zeitatea Neptun. Poseidon nu este oare zeul mitologic cu tridentul care parcurge valurile mării în tovărășia monștrilor marini? Or, proprietățile astrului, desprinse prin observație, seamănă cu atributele mitologice. Fie că reprezintă, precum Titea, nămolul original, materia primă, Apa-primordială sau pulberea infinitului

cosmic, fuziunea finală, Neptun este arhetipul disoluției sau integrării universale, al cărui registru afectează o gamă de valori calitative: nediferențiere, confuzie, permeabilitate față de mediu, invadare, participare la grup, adeziune la unitatea superioară, identificare, contemplare, intensitate afectivă, destindere psihică, comuniune... El dizolvă, dilată pînă la extrem, repune în cauză întreaga unitate pentru lichidarea sau depășirea ei: în gamă, este zona infra și ultra! Nu e de mirare deci dacă *tipul neptunian*, cel căruia Neptun îi este planeta dominantă, joacă pe o claviatură ce pune în rezonanță mai ales gravele și acutele, prelogicul sau preraționalul la un capăt, și suprarealismul la celălalt: stare crepusculară a comatosului sau schizofrenicului la care domnește confuzia perfectă, adeziunea nemăsurată, noaptea ininteligibilă a amestecului dintre eu și non-eu; stare intermediară a „previziunii” care este un fel de explorare a inconștientului cosmic; stare excepțională a extazului resimțit de sfînt ori de „samadhi”, de yoghin... Pe plan social, neptunianul se integrează mișcărilor colective așa cum oceanul antrenează picăturile de apă; el se realizează anonim prin intermediul unei mișcări; aspirațiile sale personale sînt cele ale unui grup, ale unei clase, ale unei colectivități. Procesul neptunian degradat duce la anarhie, la demagogie, la fermentație, la scandal, la haos; într-un stadiu elaborat, îl vedem exprimîndu-se prin misticile populare și prin colectivisme: democrație, sindicalism, socialism; în zilele noastre, își găsește afirmarea extremă în universalismul marxist. De fapt, conjuncția Soare-Neptun (Soarele valorizează astrul) se înfîlnește la universalști sau la oamenii politici care, față de mediul lor, se află „la stînga”: democrați, socialiști, comuniști (Lenin, Bulganin, Tito, Matteotti, Gorki, Saint-Just, Lamartine, Briand, Blum, Salengro, Beneș, Truman, Garry Davis...); în schimb, conjuncția Marte-Neptun este prezentă la Robespierre, Danton, Stalin... În sfera esteticului, Neptun face să prevaleze latura irațională, inconștientă, afectivă, oceanică, halucinatorie sau vizionară, și a produs, între altele, sensibilitatea preromantică a lui Chateaubriand, „suflul lamartinian” aplecat spre vis și contemplație, răstăcirea lui Nerval în comuniune cu lumea corespondențelor universale, părăsirea voluptuoasă a lui Verlaine în lumea muzicii sale interioare, impresionismul fluid al lui Debussy, atmosfera ceoasă a lui Carrière...

Este de înțeles, așadar, că în practică astrologul se găsește în fața unui complex *Pești-Neptun*, completat de *Jupiter* și în parte de *Venus*, la care asociază valorile *Casei a XII-a*, omoloagă celui de-al doisprezecelea semn (orice ocupare planetară a acestei Case întărește valorile perechii în discuție), acest al doisprezecelea sector reprezentînd lumea încercării, a *ispășirii*, a înămolirii obscure și a eliberării, aceea care populează spitalele, închisorile, mînăstirile, azilele și alte locuri de captivitate...

Iată în fine, semnificația poziției planetelor în Pești:

Soarele și Ascendentul afirmă, subliniază semnul în stare pură, fără a-l orienta în mod special.

Luna în Pești îndrumă visul spre marginea viziunii fantastice, a halucinației, a mediumnității sau conferă imaginarului o forță vizionară; aspirație spre infinit sau simț al inefabilului (Briand, Brazza, Jacques Cartier, Daumier, Goethe, Hoffmann, La Fontaine, Michelangelo, Petrarca, Poe, Vinci).

Mercur în Pești: este un „exil” pentru zeul înaripat care se îneacă aici; poziția aceasta produce în mod esențial inteligența tipului Pești (Briand, Bernanos, Darwin, Hugo, Mallarmé, Montaigne, Schopenhauer).

Venus în Pești: modul de sensibilitate tipic pentru Pești se afirmă în personalitatea nativului, cuprins și frământat de o afectivitate invadatoare, exaltantă, romanescă, stranie sau mistică (Bach, Dickens, Hugo, Le Brun, Lesing, Molière, Poe, Doamna de Staël).

Marte în Pești: agresivitatea planetei poate să fie anarhică precum mînia haosului, mușcătoare ca rechinul sau turbulentă ca ciocnirea curenților opuse ale apei într-o viață (Daumier, Renan, Van Gogh).

Jupiter în Pești: forța și amploarea astrului radiază în toate direcțiile sau într-o expansiune nelimitată; altfel generozitatea poate duce la mecenat (Carol Quintul).

Saturn în Pești: este simbolul singurătății din închisoarea întunecoasă din care sufletul ar vrea să evadeze; tinde spre complezență morbidă și spre masochism (Huysmans, Leconte de Lisle, Newton, Schopenhauer).

MITOLOGIE

Typhon

Cuvîntul sanscrit pentru semnul acesta era Mina. Comporta, printre diversele sale semnificații, pe aceea a cifrei 5. Se pare deci că ar fi semnul fuziunii alchimice a celor patru elemente tradiționale cu al cincilea, de esență mai mult sau mai puțin magică, eterul. Fuziune care se operează în apa alchimică luată în sensul de solvent universal.

În semnul Peștilor se răspîndește diluviul prilejuit de Vărsător, a cărui amforă a păstrat însă captive elementele fertilizatoare esențiale ale vieții și înțelepciunii, acumulate în timpul ciclului care se încheie. Și care vor fi semințele destinate viitorului ciclu zodiacal, pentru ca, astfel, curba evoluției să nu mai fie un cerc, ci o elicoidă ascendentă. În Vărsător aceste elemente au părăsit pista, nemărirămînîndu-le Peștilor decît o perdea mai mult sau mai puțin opacă și deformantă, o aparență, dacă nu chiar o iluzie. Viața fără consistență reală își va vedea consumată fuziunea totală, ceea ce va furniza *apele-matrice* pentru premisele noului ciclu din semnul Berbecului.

În sensul dialecticii Fecioară-Pești, să observăm că în Fecioară ne aflăm în prezența unei *mici* părți din Univers; este sfîrșitul creației budiste a sistemului solar. Dimpotrivă, în Pești, substanța-mamă înglobează Cosmosul în întregime prin întoarcerea în haosul primordial, așteptînd din nou o diferențiere care nu-i poate veni decît de la *Verb*, cum am spus și în capitolul consacrat Berbecului.

Se poate observa că numărul cinci fusese semnalat și în Capricorn în tradiția sanscrită, aceasta nefiind singura legătură dintre cele două semne. Deoarece Capricornul marcase *summum*-ul integrării spirituale și începutul soluției universale ajungînd la trecerea „Pămîntului” în „Apă” prin transmuta-

ția pitagoreică. *Akhasa* sanscrită este rezultatul, este Oceanul-matrice conținînd toți gemenii încă nefecundați, în așteptarea scînteii de *Parabrahman* care va deschide zodia Berbecului și noul ciclu.

Legenda leagă și ea Capricornul de Pești (am spus că Egipan, de altfel fiu al lui Neptun, guvernator al Peștilor, era în același timp capră și pește). Legătura este evidentă și dacă observăm cele două constelații cerești, Peștele austral alcătuiind coada Capricornului. Și să nu uităm că Neptun considera jertfele de capre drept cele mai agreabile.

Este interesant comentariul hieroglifelor. În foarte vechiul Zodiac al lui Denderah, Peștii sînt reprezentați printr-o sinusoidă *cuințuplă* și paralelă orizontală. Se știe că reprezentarea tradițională constă în două semicercuri verticale opuse la vîrfuri și legate între ele printr-o bară orizontală. Se pare că trebuie să vedem, la stînga, simbolul sfîrșitului unei anume lumi și, la dreapta, nașterea uneia noi. Tranziția e asigurată de Arca lui Noe (bară orizontală) păstrătoare a gemenilor de viață care trebuie să supraviețuiască.

Cît despre Neptun, acesta e reprezentat de o cruce surmontată de un semicerc deschis în sus, simbol al difuziunii forțelor vitale, cînd dispare crucea materiei manifestate. Să observăm aici legătura hieroglifică și cu Venus care guvernează semnul Taurului: crucea materială este surmontată de un cerc, întrucît fecundația a avut loc. Și se știe că Venus s-a născut în domeniul lui Neptun, din sămînța lui Uranus și dintr-un ou tîrît de pești.

Am spus în capitolul dedicat Berbecului cum India li-l recunoaște Peștilor drept guvernator pe Zeul focului, Agni, reprezentat călare pe un berbec.

Una dintre legendele care poartă marca acestui semn și a psihologiei sale e cea despre Derceto. Față de condiția modestă, Derceto observă într-o zi, spre marea ei spaimă, că va deveni mamă. Dar este incapabilă să se adapteze la situația asta, pe care totuși natura le-o impune tuturor muritoarelor. E atît de rușinată, încît caută să fugă de forma ei și se aruncă în apă. Văzînd-o, zeul Neptun îi metamorfozează jumătate din trup în pește. Putem crede, cum se întîmplă în miturile privind pedepsele meritate, că aceasta corespunde unei dorinți nemărturisite în mentalitatea subiectului. Iar Derceto și-ar fi realizat visul tainic, de a nu fi *nici carne, nici pește*.

O versiune a acestei legende adaugă că Derceto ar fi atras după ea, în sînul apelor, pe fiul său Ikits (pește în limba greacă). Este vorba de un comportament de mamă abuzivă care nu-și lasă copilul să devină om normal, preferînd să îl îngrădească în propriul ei univers: îl tirăște după ea, într-un ocean de inconștiență și de fugă din fața responsabilităților, dar îl condamnă să piară o dată cu ea în momentul cînd ea îi va lipsi.

Alt aspect al acestor chestiuni este pus în valoare de varianta care îi atribuie mamei Derceto o fiică, pe Semiramida. Ea, dimpotrivă, este scutită de gestul mamei sale. În timp ce aceasta se oferă senzațiilor oceanice, legănări multiple și schimbătoare la nesfîrșit, Semiramida este hrănită de porumbițe și va fi în cele din urmă transformată și ea în porumbiță. Imagine a spiritualului de care Derceto s-a desprins prin gestul ei de a se dăru mișcărilor atrăgătoare și care rămîne o mărturie a părții celei mai evolute din ea, pînă la urmă transformată în spirit pur.

În fond, această legendă devine concludentă, în sensul că arată sufletul etern desprins la timp din servituțile cărnii și eliberat de incertitudini sau de neacceptarea destinului.

Mitul lui Typhon, inamicul ereditar al zeilor, despre care am mai vorbit, este de asemenea legat de semnul Peștilor. În legendă, Typhon a fost tatăl unor monștri înspăimântători, zămisiți cu Echidna și anume Cerber, Sfinxul, Himera, Hidra din Lerna și Leul din Nemea. Redutabilul gigant l-a persecutat mult timp pe Zeus însuși căruia i-a smuls, se zice, nervii esențiali ai forței virile. Să amintim că Hermes-Mercur a fost cel care i-a luat înapoi, adormindu-l pe Typhon cu un concert de flaut foarte prelungit. În legenda despre care e vorba, gigantul îi urmărea cu ura sa pe Afrodita și pe fiul acesteia, divinități ale sensibilității și schimburilor sentimentale. Egipan (aici regăsim peștele-capră) fusese însărcinat de Hermes să-i restituie lui Zeus nervii recuperați și de atunci Typhon pornise și el în căutarea lui ca să se răzbune. Tot Egipan a fost cel care le-a arătat calea pe care să fugă, scufundându-se sub apele unde Typhon, demon al secetei, nu îl putea urma. Afrodita și Eros, căzând în apă, au întâlnit doi delfini trimiși de Neptun, care i-au luat pe spinările lor și i-au purtat dincolo de Eufrat, în deplină siguranță. Drept răsplată, cei doi pești au fost plasați în cer ca o constelație. Asta însemna desigur, pentru Afrodita-Venus, o revenire la mediul natal, unde se putea apăra de monștrii vieții instinctive, dar însemna totodată și părăsirea pământului sigur și, prin urmare, a contactului direct cu realitățile. Astfel pot fi concepute noi conștientizări privind raporturile afective din lume. Dar trebuie ținut seama că, părăsind țărâmul materialității ar putea dispărea și siguranța legăturii, iar subiectul poate cădea pradă visului cu ochi deschiși.

Mitul Cassiopei, regină în Jopeea, este și el legat de cel precedent. Ea se lauda tuturor că e femeia cea mai frumoasă din Univers și o poate concura pe Afrodita cea cu o sută de fețe. Cum tocmai se împăuna astfel în fața sirenelor și a altor divinități ale mării, a apărut Neptun. Enervat de schimonoselile Cassiopei care se fălea cu diferitele expresii de fizionomie, i-a cerut s-o aducă pe fiica ei pe țărm și s-o jertfească unui monstru ales de el în acest scop. Învățătura acestui mit pare a fi următoarea: a te lauda că-ți poți schimba fizionomia este legat de o dorință inconștientă de a nu avea o formă reală, de a scăpa din realitate.

Am pomenit de Pegas în legătură cu stelele Vărsătorului; or, mitul grecesc se referă tocmai la nașterea lui Pegas din doisprezece șerpi (Pești, al doisprezecelea semn zodiacal) care formau coroana Gorgonei. Perseu este, de altfel, o nebuloasă situată în acest semn și iată ceva din legenda sa: un oracol îl vestise pe Acrisius, regele Argosului, că va fi ucis de nepotul său. Pe dată el a închis-o într-un turn de bronz pe fiica sa, Danae, dar, metamorfozat în ploaie de aur, Iupiter s-a unit cu Danae care a dat naștere lui Perseu. La această veste, Acrisius a pus ca mama și copilul să fie închiși într-un cufăr și aruncați în mare. Neptun, care ocrotea adesea aventurile lui Iupiter, a îndreptat cufărul spre o plajă de pe insula Seriphe. Regele Polidect i-a găzduit și s-a însărcinat cu educația eroului. Dar mai târziu, pentru a scăpa de el ca să se poată însura

cu mama lui, l-a trimis să lupte cu Gorgonele poruncindu-i să-i aducă drept dovadă capul Meduzei.

Eroul, iubit de zei, a obținut de la Pluto coiful acestuia, de la Mercur aripile și de la Minerva faimosul ei scut. Ajungând la Meduză, nu a ajuns să fie pietrificat la vederea ei, cum se întâmpla îndeobște, fiindcă i-a tăiat capul fără s-o privească, călăuzit doar de oglindirea ei pe scut. Dar capul își păstrase forța de împietrire, astfel că, atunci când Perseu a revenit pe țărm ca să se spele de sângele care îl mânja, picăturile de sânge căzute în mare s-au preschimbat imediat în piatră păstrându-și culoarea. Aceasta e pitoreasca legendă a mărgeanului. După ce Pegas și-a luat zborul, ieșind din coroana Meduzei, eroul a păstrat capul care i-a servit în numeroase ocazii, de pildă când s-a căsătorit cu Andromeda, pentru a-l împietri pe Fineu care voia să i-o răpească. Înălțați la cer, constelații vecine, Perseu mai veghează și astăzi asupra Andromedei.

După aceste legende pe cât de vii, pe atât de numeroase, vom mai spune doar că marea învățătură a Peștilor ni se pare a fi următoarea. La capătul unei evoluții voite de sensul etern al Universului, dacă este just și necesar să se realizeze o oarecare desprindere, este încă și mai necesar ca aceasta să fie îndelung meditată, sprijinită pe toate experiențele, pe toate sacrificiile cerute de realități și fără a se pierde din vedere nici responsabilitățile, nici precumpănirea spiritualului. În rezumat, să nu se sacrifice prada pentru ceva părelnic!

PSIHOLOGIE

Jertfa

Cel născut la capătul periplului zodiacal aparține unei specii umane destul de deosebite care ar părea să se preteze anevoie unei descrieri, de vreme ce este vorba de o lume în care formele se estompează, dar care, prin însăși această caracteristică, ajunge să fie izbitoare și pitorească.

La el, individualitatea tinde să dispară în folosul umanității, hotarele între personal și cosmic se șterg; face parte din familia celor care își aparțin cel mai puțin posibil și care au o mare ușurință să-și înăbușe egocentrismul și individualismul. Dacă nu ajunge chiar să renunțe la ansamblul nevoilor și dorințelor sale personale, este foarte receptiv la diversele curente colective care îl pătrund și îl traversează. Poate deci să se simtă pretutindeni la el acasă, chiar dacă se simte peste tot străin; se poate interesa de orice, simțind în același timp în străfundurile sale că nimic nu îi este specific; poate să riște și să sacrifice mult, fiindcă în realitate nimic nu i se pare important și esențial...

Pentru a sesiza urzeala profundă a acestei personalități, cel mai bun lucru este să o asemuim cu faza de „subiectivism cosmic” pe care psihologul Piaget a identificat-o în primii doi ani ai copilăriei, ca și cum firea s-ar impregna de ea în mod durabil. Trăsătura sa majoră este o plasticitate psihică excepțională care se traduce printr-o extremă maleabilitate; aceasta îmbracă aspecte diferite, care merg de la simpla pasivitate, de la receptivitatea nativului care se lasă impregnat de lucruri (capacitatea sa de „umplere” fiind enormă), pînă

la marea forță de zguduire senzorială care îl face impresionabil, emotiv, influențabil, vulnerabil. Dar ai impresia că firea aceasta caută în special — cu ajutorul tendinței de inflație emotivă care joacă rolul unei cutii de rezonanță — o dilatare extremă a ființei sale, și este destinată vieții integrale cu Totul. Asemenea unui fluviu care, pe parcursul său, adună și amestecă toate izvoarele solului și toți norii cerului, nativul pare așezat în cele patru vânturi, bîntuit de toate curențele care vin din larg, fără să resimtă vreo atracție specială, locală. Aidoma nomadului, nu posedă nimic pe acest pământ, nu are patrie, își părăsește lucrurile în toate zările și se lasă în voia curentului, a valului care îl poartă, antrenându-l astfel într-un flux și reflux neconținute:

„Sînt mulțumit că mi-am construit atît de prost viața, că oricine poate intra în ea ca la moară... Voi adăuga că nu regret că am făcut atîta drum prin mare, de vreme ce am găsit în țara asta, dacă nu casa viselor mele, cel puțin pe cea care seamănă cel mai bine cu viața mea, casa făcută pentru viața mea. Ușile nu au broaște, ferestrele nu au geamuri, camerele nu au plafon, iar lipsa plafonului face să apară tot ceea ce, în celelalte case, este ascuns...”

BERNANOS (Soare și Mercur în Pești)

Extrema dilatare la care aspiră nativul poate să ajungă pînă la dorința de a nu mai fi nimic spre a se apropia de tot; ea duce la o fuziune absolută cu ceea ce depășește ființa: să se absoarbă în ceea ce contemplă, să devină obiectul însuși al aspirațiilor sale, să-și sacrifice Eul pentru o totalitate și, cel mai bine, să trăiască într-un extaz unificator și mistic. Totul îl împinge în această direcție generală. Fericirea sa se confundă cu dorința de a scăpa din lumea limitării printr-o evadare care îi poate permite să ajungă la dimensiunea cosmicului. Nimeni, mai mult ca nativul din Pești, nu este mai bogat în posibilități, dar bogăția aceasta nesfîrșită poate deveni o sărăcie nesfîrșită dacă el suferă mirajul virtualităților care duce la *nehotărîre*, prin faptul că orice alegere este amputare prin suprimarea speranțelor. În plus, îl vedem cum caută ceea ce depășește limitele lucrurilor și ființelor, fiind mai sensibil la lipsa lor de măsură decît la contururile lor precise și limitative; le resimte în maniera impresionistilor care preferă lucrurilor propriu-zise imaginile acestor lucruri, realității fizice aparența ei specială, corpurilor masive fantasmele apei... Trăind într-o lume a virtualităților, îi vine ușor să aureoleze fiecare prezență cu un soi de ceață care estompează toate contururile; arabescurile unduitoare ale sensibilității sale convin acestei alunecări nonșalante a unui obiect într-altul, contopite în același univers acvatic. Nativul este vizibil marcat de sincretismul stadiului afectiv evocat mai sus; globalismul psihic îl face să gîndească ansamblul înaintea detaliului a cărui impresie e ștersă; totul este legat de tot într-o largă sintonie cu mediul înconjurător și în vibrație cu lumea de dincolo care trezește simțul corespondențelor universale. Nu există tip care, ca să ne folosim de o expresie a lui Giraudoux, să nu se simtă „solidar cu astrul său”. Visele nopții și acțiunile zilei se înlanțuie într-un dialog consistent între eul conștient și forțele inconștiente ale vieții. O imaginație difluentă se răspîndește, se revarsă, imaginile ei cu desenul vag valorînd mai mult prin conținutul

emoțional decît prin precizie plastică. Și mai există la nativ o amplexare a cîmpului conștiinței care accentuează lipsa de precizie, suplețea și etalarea ființei: această conștiință mătură o zonă largă și transportă o mare bogăție de impresii, prin care atenția se difuzează, se destinde, se îneacă, pierzîndu-se în multiplicitatea contopită a reprezentărilor. Vedem deci că totul la acest subiect contribuie să facă din el o făptură plastică, avînd o forță de dilatare și de fuziune.

Cum, atunci, să nu fie comportamentul său tot „larg”? Departe de a urmări un drum regulat și de a progresa spre o țintă aleasă cu luciditate, îl vedem neconținut pe acest *receptiv* așteptînd din afară provocarea care să-l justifice în proprii săi ochi; este deci firesc să ezite, să tatoneze și să-și pună întrebări, așteptînd pasiv apelul care să-l reveleze sieși; încearcă o cale, apoi alta, trasînd astfel un itinerar imprecis și chinuit, nu lipsit de contraste, de contradicții cel puțin aparente, de pitoresc; această cale a acțiunii evocă învîlmășeala curenților marine, insesizabile, nuanțate, contopite...

Personalitatea sa oferă spectacolul unui puzzle care seamănă cu un labirint în care se pierde singur de bunăvoie. Dar în loc să fie formată din piese detașate, ea este făcută mai curînd dintr-o singură substanță; evocă mai precis caracatița a cărei piele apare la fel de instabilă în nuanțele ei ca și corpul în forme, aspectul imprecis și trecător al stărilor sale indicînd că, aparent, nimeni nu este mai fluctuant ca ea. Și dacă ne este permis să ducem mai departe comparația cu acest animal, abținîndu-ne firește de la orice asociație neplăcută de idei (ne aflăm în domeniul psihologiei și aici tendința nu este, în sine, nici bună nici rea), vom spune că ființa aceasta proteică poate să se împletească atît de bine cu sine, încît structura să îi devină insesizabilă, la fel cum exuberanța tentaculelor sale psihice o prelungește dincolo de sine. Pare într-adevăr gata de dezintegrare și de întoarcere în univers!

O nebuloasă

Dificultatea majoră, pentru o asemenea fire, este de a parveni la realizarea unității sale interioare. Nativului din Pești îi vine într-adevăr cel mai greu să-și formeze o personalitate; mult timp, el poate rămîne în nimburi, în căutarea de sine, trecînd alături de aventura vieții.

Dă atunci impresia că se menține în stadiul de nebuloasă, adică în acela al unei lumi informe: relaxarea legăturilor cu lumea sensibilă, care marchează ultima etapă zodiacală, este un obstacol în fața concretizării sale. Totul în el se caută, tatonează și fuge de sine, deoarece se împiedică în căutarea obiectelor și acțiunilor sale, tendința, la el, fiind lipsită de orice suport, de orice contact eficient cu realitatea. „Plutește” sau, dacă preferați, înoată între două ape. Ființa sa prezintă o alură incertă în care destinderea adevărată abia dacă se diferențiază de simpla relaxare, iar libertatea frizează licențele. Acest Eu haotic, care își pierde atît de ușor firul existenței, dă desigur impresia escalelor succesive ale unui vapor debusolat:

„Plutim între decizii diverse: nu vrem nimic liber, nimic absolut, nimic constant.”

MONTAIGNE (Soare și Neptun în conjuncție în Pești)

Solicitată de chemări multiple cu rezonanțe și ecouri nenumărate, persoana sa este o multiplicitate difuză și rătăcitoare. Nu are un Eu bine centrat ca un dirijor care conduce execuția unei partituri, ci *euri diverse*, neapărat locale și momentane, care îl fac să trăiască la persoana I plural: „Noi” constatăm că..., „noi” convenim că..., „noi” hotărîm că... Dar rareori se întâlnește frumoasa unanimitate interioară care să formeze adevărată globală a Eului central. Datele conștiinței sale riscă astfel să devină un adevărat Turn Babel, un sabat al învălmășelii: asistăm la o înmulțire, o mișunare, un vuiet de aspirații, în general prea mărunte în prea deosebite unele de altele ca să ajungă la niște acte precise și să depășească stadiul de reflex sau de simplu vis; învălmășeala de senzații duce la o adevărată cacofonie psihică.

La nivelul acesta nediferențiat, nativul din Pești — e vorba, se înțelege, de tipul inferior — este desigur un tip slab. În timp ce se caută pe sine, el se bizuie pe vise, pe sentimente și pe premoniții; și reacționează fără discriminare la toate solicitările exterioare, lipsit de o idee directoare, de o legătură morală. Sucombînd fără luptă la tentația nediferențierii, ignoră frînele, scrupulele, principiile, toate disciplinele formatoare. Impersonalizarea sa face din el un dezintegrat, un veleitar, un încurcă-lume, un incoerent.

Cu o asemenea complezență față de inform, ce putere mai poate avea voința lui? Viața este pentru el o neconținută antrenare împotriva căreia abia dacă poate să reacționeze. Dovedind o slabă rezistență față de sugestie și de contagiunea exemplului, fără apărare față de ceilalți și înclinat să zăbovească în oaza complezenței, trebuie să lupte ca să poată menține demnitatea umană în el și în afara lui. Înclinația sa de a scuza și de a se scuza pentru tot duce la o toleranță, o indulgență excesive, ce îl pot împinge, din slăbiciune, indolență sau lipsă de vlagă, la toate aventurile, ba chiar pe panta băuturii, a depravării, a decăderii; se lasă să alunece pe nesimțite și se înămolește.

Care îi sînt mijloacele de apărare? Cînd nu este prea dispus să „lase totul baltă” și să se resemneze în fața a ceea ce socotește prea repede ca fiind inevitabil, uzează de mecanisme de apărare destul de evazive, a căror eficiență variază în funcție de abilitatea lui. În fața obstacolului, preferă să se eschiveze; insesizabil cum este, are arta de a-și aluneca printre degete; practician al echivocului, prieten al aparențelor înșelătoare și al iluziilor sau păcălelilor grosolane, se pricepe să facă să i se piardă urma; este un veritabil iluzionist care are darul machiajului și al înștrăinării și se complăce în anonimat, în pseudonim, în oblic, în incognito. Și ce bine știe să fie „alături de lucruri” ca să „o scalde”! În fața inamicului, încearcă să cîștige timp și fuge după modelul cefalopodelor care emit un nor de cernelă neagră ca să se ascundă în el. Prins în cursă, nu se dă în lături să sacrifice mult ca să salveze restul, precum caracatița care sacrifică un tentacul ca să-și salveze viața: iată cum lasă el să ardă ceea ce nu poate fi salvat, pentru a recupera restul.

Unii nu s-au codit să vorbească de lașitate, de viclenie, de trădare, de mistificare..., dar, cu o astfel de fire, calificativele respective sînt prea directe ca să i se potrivească. La un astfel de om, într-adevăr, conștiința realului este de o asemenea natură, încît valorile sînt ambigue și nu știe unde se află adevărul și unde neadevărul. Ce asigurare poate da el? Dacă minte, minciuna lui

nu e intenționată, fiindcă trăiește într-o stranie atmosferă de irealitate în care mitul poate avea valoare de realitate, și adevărul, valoare de mit. Iar în măsură în care pierde consistența de sine, pentru simplul motiv că nu și-o dobîndise niciodată de fapt, se exilează în mijlocul lucrurilor, se simte departe, indiferent, într-un simțămînt de vid, în afara sa însuși. Simțul și gustul realului pot să fie falsificate într-o asemenea măsură, încît încetează să fie un subiect, ca să devină un obiect pentru sine însuși; asistăm la un soi de alienare a simțului valorilor care îl condamnă să evolueze în marginea vieții depline, într-un fel de dispariție a ființei sale. Acest *fugar din fața acțiunii*, preferă să se oprească la schițarea lucrurilor, la băguiala lor, spre a se refugia în adăposturile imprecise ale imaginației și visului. Tinde să confunde tot ce este el însuși, ca tip inferior, cu tot ceea ce face valoarea tipului superior din zodia Peștilor: neputința — cu gustul pentru contemplare, mirajul nedefinitului — cu chemarea infinitului, oroarea de contururi — cu jocul amplu care necesită un gest adaptat al mîinii și o măsură precisă a privirii, eschivarea — cu conduita suplă, chibuşeala — cu spiritul de finețe, halucinația — cu iluminarea, gîndirea înceţoşată — cu viziunea, conştiinţa somnolentă — cu fervoarea vieţii obscure, mistificarea — cu mistica... Înclinat să-şi încheie acţiunile „în coadă de peşte”, trebuie să nu se dea bătut în momentul terminării lor spre a-şi depăşi neputinţa relativă de a îndeplini actele lichidării; în fond, trebuie să se antreneze la acte complete, puţin numeroase, dar duse pînă la capăt. Ar face bine, în prealabil, dacă şi-ar aborda cum trebuie acţiunile pentru a evita, chiar de la început, reluările istovitoare. Iar dacă i se întîmplă să fie demoralizat, progresia bine dozată a efortului l-ar ajuta să-şi ducă acţiunile pînă la sfîrşit. Altfel, riscă să cadă victimă unui adevărat *complex de fugă*. Înţelegem prin acest termen predominanţa comportamentelor care exprimă neangajarea în faţa vieţii: tendinţă de a nu merge pînă la capătul unei idei, al unui gest, al unui act, de a nu fi niciodată complet sigur; nehotărîre, eschivare, fugă, evadare, uitare de sine în alcool, stupefiante, paradisuri artificiale; ataşare de o himeră, de o marotă, de imposibil, de inaccesibil, de irealizabil; utopie, fabulaţie, mitomanie, donchişotism...

Există desigur o întreagă gamă de valori pe scara Peștilor inferiori. Pe treapta cea mai de jos, acest tip ne prezintă spectacolul dezolant al schizofrenului, acel dement halucinant care nu mai are nici o conștiință a realității și a cărei psihoză pe bază de tulburări psiho-senzoriale ajunge la lipsă de coordonare, la disoluția personalității. Pe o treaptă de mai mică disonanță, face pe bufonul regelui sau pe nebunul satului, adică ființa cea mai slabă din comunitate, care primește toată încărcătura negativă a forțelor răului ce o înconjoară, dar care este, tocmai prin asta, capabilă să dea seama, într-o oarecare măsură, de destinul colectivității sale. Mai există și — nu atît de dramatici — acei subiecți „care nu știu singuri ce sînt”, care se lasă pătrunși de toate contradicțiile grupului lor și urmează politica așa-numită a „cîinelui mort pe firul apei”, acel făuritor de vise, neputincioase, acei utopiști naivi, acei mistici de azil, acei romantici rătăciți, acei visători întîrziți, acei vînători de reflexe vane și pescutori în nori, acele prăzi diverse pentru parazitismul ideologic, și toți acei inadaptați, cai de bătaie, *sacrificați și victime ale lor înșiși și ale celorlalți*...

Un Cosmos organizat

De la moluscă la pește cu șira spinării bine desenată, progresia se produce pe nesimțite ca variațiile culorii penelor pe gîtul unui porumbel. Dar, pe măsură ce urcăm în ierarhia calitativă a omenirii din zodia Peștilor, ne dăm seama de „cît de puțin“ este în măsură să răstoarne negativul în pozitiv. În imposibilitate de a marca hotare precise între sărăcia și bogăția unei asemenea firi, ambiguitatea persistă adesea și face ca valoarea sa să nu poată fi clasată. În rest, dacă prezentăm un tip inferior și un tip superior, o facem doar pentru comoditatea înțelegerii generale a tipului, arătînd ambele fețe ale medaliei. De altfel, în realitate, majoritatea nativilor din Pești prezintă un amestec variabil în care latura dubioasă se împacă foarte bine cu cea mai bună; numai precumpănirea trăsăturilor inferioare sau a trăsăturilor superioare permite să se claseze valoarea subiectului; dar, chiar la nativii din Pești superiori, nu rareori putem găsi „găuri“ în urzeala psihologică, ca, de pildă, la un Victor Hugo, slăbiciunile amoroase ale bătrînului...

Studiile pe care le vom consacra mai departe elitelor acestui semn vor arăta că, dacă absența sau destinderea legăturilor cu lumea sensibilă care îl caracterizează pe nativ poate duce la adevărate decăderi, ea poate duce și la triumful suprem. O umanitate caracteristică pentru Pești, destul de curentă, corespunde oarecum cu personajele de preoți care populează opera lui Bernanos. La acest scriitor foarte tipic pentru Pești, personajele cele mai apropiate de sfințenie sînt niște ființe rămase oarecum infantile, în orice caz lipsite de abilitate și de clarviziune în lupta pentru existență, chiar mai degrabă neîndemînatice și destul de disprețuite de persoanele preocupate de reușita temporală sau cuprinse de pasiunea cunoașterii; dar, în propriii lor ochi, dacă aceștia din urmă se descurcă mai bine, în aparență, ei își plătesc reușita prin concesii făcute imposturii, deoarece consimt să urmărească satisfacții înșelătoare. Nativii pot să fie lipsiți de discernămint și să trăiască în imprecizie; chiar dacă se ajunge anevoie la fondul lor incert, ei se mulțumesc cu existența așa cum e ea, precum niște înțelepți care ar fi deja pregătiți pentru viața monahală. Ușor naivi și nu neapărat inteligenți, trăind în marginea cotidianului și destul de neadaptați la problemele existenței, ei nu sînt nici foarte departe de categoria poezilor clarvăzători din zodia Peștilor; mai aplecați spre caritate decît spre curiozitate intelectuală, au un contact profund cu semenul lor, ceea ce le dă o adevărată clarviziune sacerdotală...

Această categorie de Pești destul de curentă corespunde suficient de bine formulei caracterologice a Sentimentalului-paranervos sau a Nervosului-parasentimental (supraemotiv-subactiv secundar sau primar). Dar, la fel cum nu poate recurge la temperamentul limfatic care condiționează fiziologia caracterului nativului, tipologia rațională nu poate deloc să dea seama de originalitatea firii sale complexe. O psihologie mai dinamică ne dezvăluie mai mult; ni-l arată pe nativ cîștigînd „bătălia Eului“, afirmîndu-și-l pînă ce ajunge să orchestreze pluralitatea tendințelor, altfel condamnate la anarhia spontană. Această cucerire a unității interioare înseamnă victoria asupra haosului senzațiilor. Dar, în același timp, nativul compensează certa indiferență pe care o simte pentru forme printr-un atașament de lumea esențelor. Eul nu consimte

să triumfe decît în vederea nimicirii sale, ca o stea dansantă care nu ar mai urmări decît să se contopească în galaxia sa. Este deci făcut să trăiască dincolo de contingent, fără să se lase acaparat de ceea ce e meschin și cotidian; tinde să o rupă cu orice urmă de individualism, astfel ca nimic să nu se opună înțelegerii universale care îl unește cu celelalte ființe, unirii invizibile pe care o caută cu marele Tot.

Nu ne putem însă îndoi că luarea în posesie a propriei ființe condiționează o astfel de împlinire. Cu o epidermă înnebunitor de sensibilă și niște terminații senzoriale fine, acest tip este de o receptivitate extremă; ne gîndim la tridentul lui Neptun, simbol al antenei care captează toate undele; este deci impresionabil față de cele mai mici tresăriri, cu variațiile interioare și exterioare cele mai fugitive; și, chiar pare să reacționeze mai intens la solicitările în doză homeopatică decît la presiunile de șoc, la subtilitățile impalpabile, decît la faptele concrete, de unde, de exemplu, indiferența față de o primejdie reală și panica în fața unei bagatele... Datorită unei asemenea receptivități, ar fi repede năpădit, depășit; dar pilotul se află pe bord, la cîrmă; și nu mai vedem un vapor debusolat, ci o navă pe ocean, realizînd un mare periplu.

Această croazieră are farmecul ei; cu atît mai mult cu cît tipul Pești, nu prea grăbit, își îngăduie toate escalele. Adesea chiar „tîndălină“, el se îmbogățește, deoarece forța lui nu constă în a cucerii, ci în a se lăsa cucerit de lucruri; de obicei, el le înfîlnește întîmplător, prin jocul unei pasivități bine ajustate; nu îi stă în obicei să le întreprindă și să le exploateze sistematic. Nativul din Pești nu există decît cu condiția existenței apei sale, de care să se lase purtat: nu el o face, el este făcut de ea. Idealul e să intre într-o stare de grație, ca să primească cel mai mult posibil. Poate deci să producă un fericit oportunist, nu oportunistul șiret și avizat din Gemeni, ci acea făptură a coincidenței care apare într-un loc la momentul potrivit: inocenților, mîinile pline de daruri... Cît despre voința sa, ea e formată mai ales din forță de persuasiune; așa cum o proclama nativul din Pești Alain (un tip de Pești, e adevărat, reținut în năvoadele lui Saturn), omul dispune de suficientă forță în el ca să convingă fără să recurgă la forță. Și aici, puterea sa de convingere nu acționează cu argumente izbitoare, ci prin căldura cuvîntului sau, mai degrabă, prin contagiunea credinței sale care se propagă în profunzime: fără a ști întotdeauna ce anume face, ea lasă urme... Dar oare nu reacționează chiar el într-un mod asemănător? Dacă marea sa toleranță îi interzice o ingerință deplasată în viața celorlalți, deși atinge conștiințele „prin interior“, el știe să se apere prin refuzul de a lăsa să treacă lucrurile, și cele mai bune argumente alunecă peste el: nu spune nu, fiindcă o să vedem... și știe să revină asupra hotărîrilor ca să se elibereze după ce a fost stăpînit de o vrajă. Propria sa eficiență se află în ordinea sugestiei, a insinuării, a seducției, a încîntării, a misterului dezvăluit pe jumătate. Este stăpînul acelor stări intermediare, al acelei mișcătoare subtilități care opune afirmării declarate schița magică a Eului în durată, în care imprecizia se îmbină cu precizia.

Fără îndoială că nu stă de-a dreptul în „realitatea brută“ a vieții; lupta sa pentru real e o malaxare, o înfruntare de forțe cu scufundări în străfunduri obscure; nu se percep întotdeauna rezultate imediate, dar, cînd revine la

suprafață, bilanțul prevăzut este adesea mult depășit. Cum să-și impună limite bine stabilite? Să mai precizăm că nu are conștiința utilitară a omului practic? Concepția utilizatorului și viața îngustă a subiectului conștient, care reprezintă criteriile obișnuite ale adaptării la un spirit pozitiv, îi apar de altfel ca cea mai înșelătoare mutilare a realului. Cunoaște *fervoarea vieții obscure* în care gândurile clare sînt învăluite într-o întreagă orchestrație tăcută. În aspirația sa către viața integrată în marele Tot, este mai mult sau mai puțin antrenat spre o utilizare vizionară a imaginației care îi oferă lumea în realitatea ei profundă și pe fiecare ființă în legătura sa cu unitatea Totului. La el, rolul imaginarului, departe de a-l închide în sine și a-l izola, îl reasază oarecum în acea stare de *naivitate profetică* care, dincolo de sens și de conștiință, îl apropie de realitatea totală. Făcîndu-l să se aplece asupra miezului fiecărui lucru, îl face să ajungă în vastul univers:

„Închideți ochii și veți vedea.“

(JOURBERT)

Eul poate în cele din urmă să se dăruiască voluptății unei anume nimiciri, de astă dată nu ca să se eschiveze de la făgăduielile vieții, ci ca să le înfrîngă limitele într-un soi de extaz. Cosmopolitismul sau universalismul său, modul de a se etala sau a se răspîndi peste o lume întreagă ori o planetă întreagă, reprezintă manifestarea cea mai curentă, chiar dacă încă destul de imperfectă a acestei aspirații: alături de Henric Navigatorul și de Jacques Cartier angajați în marea aventură a mării, Copernic regîndește întregul sistem al lumii, iar Bach încearcă să statornicească pe pămînt o Cetate a lui Dumnezeu; Hugo se proclamă profetul *Legendei Secolelor*; Littré își consacră viața incomparabilului său dicționar; Renan explorează creștinismul de la origini; Poe se dedică total unui eseu cosmologic (*Eurica*), iar Mallarmé ajunge la o veritabilă poezie cosmică; Briand devine omul Societății Națiunilor și visează la Statele Unite ale Europei, în timp ce Einstein pătrunde universul prin intermediul celei mai elevate sinteze a spiritului...

Dar o ambivalență acută înalță în fața acestui avînt cosmic lumea Casei a XII-a care este cea a încercării prin retragere, captivitate sau exil, și nu se știe dacă nativul din Pești va realiza în mod liber marea sa evadare, va trece prin nemăsurat cu condiția unui obstacol, va înota inconfortabil între două ape, sau va cădea pur și simplu prizonier al vreunui năvod. Dacă, după ambițiile sale europene, Carol Quintul se retrage în mînăstirea sa severă; Montaigne lucrează retras în castelul său din Périgord; Voltaire e mai în largul său în exil, de la Wandsworth la Ferney, trecînd prin Cirey; Hugo își descoperă geniul deplin în exilul politic; Chopin va fi mereu emigratul în exil; iar dacă Latude își petrece viața în închisoare, aceasta e însăși imaginea din care cerebralul Vigny va face una din temele dominante ale poeziei sale, în vreme ce un Mallarmé sfîrșește prin a se închide în închisoarea sa interioară...

Dacă nativul din Pești caută și poate să cunoască o dilatare extremă a ființei sale ajungînd mai mult sau mai puțin să se confunde cu întregul univers, el poate suferi și de o „restrîngere a ființei“; este dialectica de ambivalență a celor doi pești așezați în sens invers în simbol. Dacă vrrea să se împli-

nească plenar, el trebuie să părăsească adăpostul miciei sale insule, să accepte să cunoască vîltoarea unei mări uneori sălbatice și să nu se teamă să ridice pînzele în direcția ceturilor îndepărtate spre a atinge regiuni necunoscute; cu cît călătoria sa va fi mai lungă, cu atît pescuitul va fi mai fructuos...

Apartenența la Univers

A te abandona în voia vastului univers pînă la a consimți să te pierzi în el, nu înseamnă oare să fii de acord să te dăruiești total și să faci din această dăruire împlinirea supremă?

De fapt virtutea cardinală a acestui tip nu se află decît în uitarea generoasă care duce la jertfirea de sine cea mai îmbogățitoare. Deși nu are nimic dintr-un căpitan de cursă lungă — nu le este dat tuturor nativilor din Pești să părăsească adăpostul miciei lor insule — sensibilitatea sa se concentrează asupra anturajului și doar cîțiva intimi au dreptul la sacrificiul acesta. Este o bunătate cu rază scurtă de acțiune care se dăruie fără preget. Subiectul e plin de înțelegere, de caritate, de compasiune, pentru binele alor săi, simte, ca un avînt profund în irezistibil, nevoia de a se sacrifica, de a singera, uneori chiar fără să aibă conștiința clară a motivelor sau a rezultatelor acțiunilor sale. Gîndurile lui se îndreaptă spre nefericitul întîlnit pe stradă, spre pisica abandonată, spre omenirea care suferă; milostenia, bunătatea lui îl dezarmează. Dar altruismul acesta și simțul său umanitar formează deja embrionul unui instinct de solidaritate și al unui simțămînt comunitar care tind să-l scoată de pe orbita unei vieți personale prea meschine. O dimensiune în plus, și iubirea sa se întinde cît vezi cu ochii spre a se apropia de proporțiile universale...

Dar, încă o dată, trebuie să recunoaștem că o asemenea dispoziție de a da de la sine pînă la sacrificiu este de o teribilă ambiguitate. E suficient ca această tendință să se degradeze ușor, și frumoasa înclinație spre jertfirea de sine ia aspectul schimonosit al masochismului. Dacă intervine puțin disonanța saturniană, bunătatea riscă să devină prostească: e „gîsca de treabă“ care nu știe să spună nu și se lasă dusă de nas. Linia de demarcație e greu de trasat între o fire sănătoasă al cărei caracter este capabil de resemnare, de cîință și de penitență în vederea propriei sale îmbogățiri spirituale și o fire morbidă care are gustul calvarului sau vocația suferinței spre a face din ea un scop în sine. În asta constă toată primejdia la care expune *complexul de culpabilitate* ce îndeamnă la despuiere, la sacrificiu și la suferință, pentru ispășirea unei vini pe care nu a comis-o sau plătirea pentru vina altora. În funcție de un atare complex, subiectul se comportă în mod obscur cu un sentiment de rușine și trăiește într-un univers de încercări; el tinde în mod inconștient, cînd nu este ceva voluntar, să se pedepsească pentru o culpă imaginară, ca și cum ar fi într-adevăr vinovat. Acest nativ din Pești saturnizat trebuie desigur să vegheze ca viața sa să nu devină un eșec dureros. Singurul criteriu care departajează cele două ape de o calitate foarte diferită e faptul că sacrificiul masochist este în general un efort inutil care nu aduce decît sărăcirea nenorocirii pentru autorul său, fără corolarul unei îmbogățiri pentru altul; el face din nativ o victimă care nu salvează pe nimeni. În timp ce sacrificiul autentic îl împli-

nește și îl revelează pe autorul său, dînd un sens superior vieții lui, servind în același timp cauza căreia i se dedică: e o dăruire care îmbogățește ambele părți. Între aceste două extreme, există desigur toate pozițiile intermediare...

Este evident că idealul spre care trebuie să tindă tipul de Pești este cel al sacrificiului izbăvitor care dă vieții lui ultima împlinire. Destinația sa nu este oare aceea de a fi într-un fel dăruit eternului?

Inteligența

Dacă subiectul nu depășește un grad inferior de elaborare a personalității, riscă foarte mult să nu iasă din stadiul vegetativ al gândirii care reprezintă mentalitatea magică însoțită de sincretismul și globalismul ei, adică de tot ceea ce presupune ea ca asociații superficiale, false corespondențe, iluzii, himere, miraje. El devine acel spirit „încurcă-lume” care înecă lucrurile într-o învălmășeală de supoziții nămolose și al cărui efort cerebral nu iese din evaporarea unui vis; se complăce într-o lume spectrală în care gândurile se încețosează de nori; penumbra învălmășită este desigur locul visat al obscurantismului, al impreciziei stufoase, al evadărilor caritabile, dar utopice, pe scurt, al rătăcirilor spiritului de unde nu sînt excluse divagația și delirul.

Dar dacă ajunge la un grad de evoluție apreciabil în împlinirea sa, atunci el triumfă asupra iraționalismului spre a se apropia de stadiul eminent care este cel al suprarealismului. Acest nativ superior posedă o imaginație magică sau demiurgică ce îl introduce în lumea „corespondențelor universale” unde totul se leagă într-un concert cosmic. Scăldată în mituri, apropiată de valorile inconștientului colectiv, gândirea sa participă pe picior de egalitate la lucruri, în miezul cărora intră prin intuiție; nativul devine chiar capabil de premoniții, de telepatie, de clarviziune, de revelații. O asemenea inteligență poate produce acea personalitate inspirată care se regăsește într-un labirint, rezolvă enigmele, descoperă misterele, înoată în mările interzise, scapă teafăr din naufragii și găsește un adevăr cosmic acolo unde alții nu văd decît fum... Încetează să asculte pentru a auzi, să vadă pentru a fi *cuprins de viziune*.

Totodată, vederea sa de aproape este încețoșată deoarece, cu o mare largire a cîmpului perspectiv, este făcută să sondeze spațiile. Spiritul său de mare deschidere cunoaște evoluții nuanțate și progresive (să ne amintim, de exemplu, de evoluția unui Renan care se laudă că este o țesătură de contradicții); schimbările cele mai radicale se fac pe nesimțite, iar credința nouă păstrează din cea veche ce rămîne valabil. La fel, conștiința crește prin vaste etape gradate: fiecare treaptă înglobează esențialul din treapta precedentă. Se asistă astfel la o serie de integrări ale inteligenței, pe parcursul unei evoluții ample, fără mari ciocniri, prin largi ascensiuni. Se produce luarea deplinei măsuri a unui obiect într-o conștiință universală. Planurile, metodele, coordonatele riguroase sau prestabilite rămîn departe în urmă; gînditorul ascultă mai degrabă, spre a le transmite, armoniile interioare care îl bîntuie, antenele sale captînd undele tuturor orizonturilor.

E evident că un asemenea tip poate produce un mag, un vizionar, un profet (dacă Berbecul este semnul pionierului care, trecînd la realizare, creea-

ză o lume nouă, Peștii, care îl precedă, anunță lumea nouă pe care o va construi Berbecul). Acest medium se teme uneori să-și expună reflecțiile ca să nu lase să dispară virtutea intimă și poate chiar să resimtă în cel mai înalt grad „strania nebunie de a comunica”: aici, revelația se alătură tăcerii atît de bine simbolizate de firul care leagă între ele gurile animalelor mute.

FIZIC

Insesizabilul

Morfologie

Se întîmplă cu Peștii ceea ce se întîmplă și cu multe alte semne: caracterizarea planetară trece înaintea notei zodiacale, astfel încît aerul de familie aproape că nu mai e perceptibil pe fețele nativilor, dacă li se compară cît de cît portretele.

Deși nu e vorba decît de o simplă impresie (să nu uităm că ne aflăm într-un domeniu unde mai totul este de făcut), se pare că subiecții din acest semn a căror morfologie și expresie evocă lumea peștilor sînt destul de numeroși. Unii amintesc de foc; alții se apropie mai degrabă de forma obișnuită a peștilor, cu proeminența gurii și a ochilor; mai există și unii care pot fi asimilați cu tipul balenă (ca un Renan, de exemplu) prin excrescența morfologică generală destul de deformată. Dar să nu reținem aceste scurte impresii decît cu titlu de simplă curiozitate...

Mult mai sigură este existența morfologică a tipului Pești cînd semnul e accentuat de o dominantă jupiteriană și, mai ales, de o dominantă neptuniană. Ne aflăm atunci în prezența unui tip predispus să se rotunjească, să se îngroașe moleșindu-se totodată, etajul inferior al feței ocupînd cea mai mare suprafață, cu bărbie dublă apărută o dată cu vîrsta. Cavitățile, gura și ochii, sînt larg deschise. Ansamblul dă o impresie de etalare; ochii, în special, sînt destul de depărtați și se întind dincolo de limitele lor obișnuite. Portretul ideal pe care îl prezintă un asemenea tip se apropie fără îndoială cel mai mult de acela al lui Buddha reprezentat în statui. Un lucru de asemenea caracteristic este expresia specială a privirii care pare adesea absentă, îndepărtată, voalată; și, cum ochii sînt adesea globuloși, impresia aceasta de privire pierdută vag în infinit este și mai accentuată. În fine, se remarcă o tendință generală de buhăire, de adipozitate, de moleșire, cu frecvente excrescențe de carne, polipi ș.a...

Carol al VII-lea, Hugo, Sainte-Beuve, Renan, Briand, Bach, Bernanos corespund destul de bine acestei caracterizări morfologice.

Mers și mimică

Ca un adevărat limfatic, acest tip prezintă un mers lent care exclude orice gest sec și nervos. Totul la el este învăluitoare, topit, unduios și divers. Alura generală dă impresia de moliciune, figura senzuală, mai mult sau mai puțin

vagă, intensifică impresia de masă. De la o asemenea ființă, este greu să se rețină vreo particularitate; totul depinde de aspectul său general, ușor acvatic.

Mimica nu e din cele care se rețin; este mai degrabă ștearsă, ca și limba-jul, lipsit de articulație. Strângerea sa de mână nu e nici ea mai expresivă; se simte în ea moliciune, dar și abandon și o ieșire în întâmpinare în surdina; la tipul inferior, această mână, dacă te reține, nu te ia totuși, și lasă o impresie de viscozitate, de încliere.

În gesturi, nici o sobrietate, nici o precizie; o globalitate de atitudini susceptibile de ampoare, de învăluiri; drumul cel mai scurt este pentru el o curbă dispusă să adune maximum de lucruri. Opusul unui manierat, al unui prețios sau al unui ceremonios, el poate să aibă totuși un fel de a fi onctuos care îi este firesc; astfel încât ființa aceasta simplă ajunge să fie complexă pentru cine o privește. Ajunge chiar să ridice adevărate probleme, în așa fel încât să rămână o enigmă pentru cei apropiați. Să adăugăm o anume bonomie jupiteriană, puțin din blindețea venusiană și destulă bizarerie neptuniană, și l-am caracterizat pe subiectul nostru sub toate aspectele.

Sănătate

Nativul din Pești poartă un interes constant problemelor de sănătate, la fel ca și cel din Fecioară, dar, spre deosebire de acesta din urmă, el se îngrijorează mai ales de repercusiunile situației generale a sănătății asupra sănătății proprii, iar atunci când se anunță vreo epidemie, studiază cu multă atenție simptomele ca să le descopere apariția cât mai curând posibil, într-atît se teme de ele. De fapt, nu e un bolnav care se ascultă, ci un bolnav care *ascultă*. Datorită sensibilității sale foarte accentuate, mai ales dacă alte planete sau Ascendentul însoțesc Soarele în semn, consecințele pot să fie neașteptate, misterioase pentru observator și, uneori, catastrofale.

El poate fi cititorul atras de toate publicațiile așa-numite de vulgarizare medicală, care îi furnizează o documentație pe care o crede prețioasă, dar care poate să facă din el prada unor simptome prost interpretate și să-l împingă să încerce fără discernămint o mulțime de remedii de șarlatani. Astfel, sănătatea sa depinde mult de anturaj și de condițiile de viață. I-ar trebui acestui nativ un medic de familie, destul de psiholog ca să răspundă la argumentele sale, cu un fler grozav ca să-i precizeze senzațiile, care au foarte mult tendința să pară difuze, și mai ales capabil să-i impună un tratament limitat, omogen și continuu.

Se admite în general că nativul are o constituție destul de plăpândă, expusă unor boli importante, infirmităților, tulburărilor ascunse, misterioase, greu de codificat într-un grup definit — sînt atribuite de obicei unor slăbiciuni organice diverse sau unor anemii, cînd nu este vorba de disfuncții glandulare, care furnizează mereu o explicație comodă, la fel de imprecisă ca și tulburările înseși. Mercur se află în cădere în semnul Peștilor, iar subtilitatea sa, ca și simțul său critic lipsesc absolut, cînd nu există niște dispoziții speciale pe harta Cerului.

Se știe că nativul este în general înzestrat cu un aspect puțin robust, în sensul că are umerii înguști și șoldurile neaccentuate și ochii adesea bulbucați. În figura Omului-Zodiac, am ajuns la capăt și, într-adevăr, picioarele sînt de multe ori cele care constituie organul slab sau, cel puțin, poarta de intrare posibilă a bolilor. Picioare în general mai mult mici, dar late, de formă mai curînd plată prin înmuierea musculaturii și osaturii, adesea afectate de umflături mai mult sau mai puțin legate de edemul gleznelor, și străbătute de varice aparente. Aceste tulburări de circulație atrag ușor altele, perturbînd metabolismul apei și termoreglarea internă, de îndată ce intervine staționarea într-un loc umed sau foarte rece. Reumatismele, guturaiurile, răcelile de toate gradele pot deci să fie consecințele pe termen scurt, în timp ce toate umflăturile, celulita și, în cel mai rău caz, ascitele constituie difuziuni toxice și manifestări aparent incoerente. Se înțelege că această sensibilizare a picioarelor este și o poartă de intrare a infecțiilor microbiene; cangrena și tetanosul găsesc uneori acolo un teren de elecție.

Examenul medical al unui copil din Pești este deosebit de dificil, datorită faptului că el acuză adesea localizări foarte diferite ale durerilor sale, plîngîndu-se, de exemplu, de urechi, cînd este în cauză gîtul, sau invers.

Persoanele frecventate și sugestiile lor au o foarte mare influență asupra sănătății și echilibrului moral ale nativului din Pești. Se poate cita exemplul doctorului Paul Carton, care se temea, mai ales din cauza puternicii sale sensibilități, de ceea ce numea *acțiunea vampirizantă* a marilor nervoși, nativii din zodii energice sau dinamice ce puteau exercita asupra lui o adevărată *pompare*, în ciuda dialecticii corectoare a Ascendentului său în Fecioară.

Adevărul e că nu există nativ mai susceptibil de a se pune în *pielea altuia*. Din păcate este un lucru curent ca, îngrijind bolnavi sau trăind în anturajul lor, să se identifice cu ei pînă la a simți cu adevărat toate simptomele bolilor în cauză. De unde posibilitatea unor veritabile deliruri psiho-senzoriale, cînd personalitatea se pierde în aparențe multiforme în funcție de gradul de afectivitate în raporturile cu bolnavul. Asta poate merge pînă la voința seacă de a ignora realitățile pentru a nu participa la ele, pînă la teama bănuitoare (de contagiune, de pildă) și chiar pînă la dorința de a-și asuma, pentru o presupusă ușurare, suferințele unui bolnav iubit. Toate acestea se petrec într-o asemenea lipsă de precizie, încît personalitatea dispare, iar suferințele astfel suscitade și mai mult sau mai puțin resimțite sînt acceptate într-un soi de *sublimare plină de delectare*.

Peștii sînt totuși semnul atribuit spitalelor, dar ceea ce am spus mai înainte arată că nativul nu ar fi prea avantajat să stea într-un asemenea stabiliment. Pe de o parte, imprecizia observațiilor sale personale va avea tendința să-l facă să fie considerat exclusiv un *psihic* de către personalul medical, lucru nu întotdeauna fals din cauza conversațiilor cu alți bolnavi ale căror plîngeri multiforme vor fi pentru el deosebit de nocive.

Toate otrăvurile și toate toxinele interne și microbiene vor exercita asupra nativului o influență dezastruoasă. Și cum, încercînd să lupte împotriva suferințelor sale reale sau exagerate, se poate întîmpla să se dedea la orice i-ar permite o *fugă din realitate* și personalitate — alcool, narcotice, stupefiante

— ne putem pune întrebarea dacă nu este vorba de o formă artificială, inferioară și frustă, a unei sublimări lipsite de curaj.

Trebuie deci sfătuit să nu locuiască în apropierea apelor stătătoare sau în locuri prea umbrite. Traiul în orașe și, mai ales, la partere, umiditatea și imobilitatea îi sînt cei mai mari inamici. Soarele, exercițiile fizice adecvate în locuri uscate, sînt, dimpotrivă, cei mai buni adjuvanți pentru sănătatea sa. Un sejur la mare, cînd climatul e bine ales, îl poate reintroduce în mediul său de origine, de unde exaltarea reacțiilor de apărare. În alte cazuri, poate fi util să i se provoace un oarecare șoc printr-un sejur la țară sau chiar la munte. Soluția fiziologică de sare marină izotonică, utilizată în comprese, băi de picioare, instilații, aspirații nazale ar trebui să aibă o puternică acțiune revigorantă. În fine, nu trebuie să se piardă niciodată din vedere că unele carențe de sare alimentară datorită obiceiurilor vor avea un efect mult mai profund asupra lui decît asupra oricui altcuiva. Echilibrul fosfor-calcium, micile doze de iod îi sînt absolut necesare pentru buna funcționare a tiroidei, mai ales clorura de magneziu, care îl poate proteja împotriva tumorilor cu un caracter difuz corespunzătoare semnului zodiacal. Îi vom recomanda deci călduros utilizarea zilnică a sării marine nerafinată, pe care de altfel o preconiza și doctorul Carton.

Vestimentație

Femeia nativă din Pești care vibrează cu firea ei profundă știe că, pentru ea, îmbrăcămintea nu este o chestiune de eleganță, de armonie sau de ținută. Cu siguranță că nu e făcută pentru *bon ton* și nu poate fi vorba, în cazul ei, să aibă o ținută impecabilă. Ceea ce o marchează înainte de orice este nevoia de a-și exprima, scoțînd-o în relief, apartenența mitologică la divinitățile acvatice: ondina, naiadă, sirenă... Este sensibilă la o adevărată magie a îmbrăcăminții: o culoare fascinantă, un parfum fermecător, un simplu nimic, dar de efect, totul e în măsură să creeze această ambianță în jurul ei, această atmosferă care aureolează o ființă cu bizarerie, feerie, grație seducătoare și îi dă viață într-o lume ce depășește simpla prezență.

Această femeie nu poate fi cucerită decît de o estetică a impreciziei. Nu înseamnă că se lasă neapărat în voia unei ținute neîngrijite, deși „neglijența bine dozată” i se potrivește de minune. Mai precis, ea trebuie să se îmbrace liber, urmîndu-și fantezia; de altfel, vede moda cu un ochi suficient de îndepărtat ca s-o interpreteze cum îi convine. Și, în special, tot ce este fluid, curgător, evaziv, neexprimat sau inexprimabil, intră în vederile ei; de exemplu, haina largă, rochia fără cordon, rochia sac și, în lipsa unui colant perfect care îi poate sta foarte bine, tot ce nu mulează formele, ci lasă doar să fie ghicite. Frumusețea ei stă mai puțin în ceea ce arată, decît în acel inefabil, acel ceva evaporat, straniu, de nedefinit, care creează atmosferă.

Cît despre bărbat, el acordă atît de puțină importanță prezentării încît își neglijează destul de mult ținuta. Rareori e impecabil, dar puțin îi pasă...

Tipuri mixte de nativi din zodia Peștilor

Ne cunoaștem semnul solar și ne putem cunoaște semnul Ascendent. Valorile celor două semne se combină spre a individualiza formula psihologică a fiecăruia. Definim mai jos această asociație specială.

PEȘTI-BERBEC Ascendent Pești și Soare Berbec
sau Soare Pești și Ascendent Berbec

Este vorba de lumea apei, a indeciziei, a ezitării, a incertitudinii, învecinată cu lumea focului, a hotărîrii, a strălucirii, a ardorii angajate. De unde o fire cel puțin enigmatică. Focul interior se poate însușește prin dăruire de sine, abnegație, sacrificiu... Este un suflet binevoitor, capabil de acțiune umanitară; are o inteligență profetică, gata oricînd să îmbrățișeze o sinteză ferventă, o viziune universală, o evadare spre lumea de dincolo (Briand, Copernic, Einstein, Gorki, Vigny, Van Gogh).

PEȘTI-TAUR Ascendent Pești și Soare Taur
sau Soare Pești și Ascendent Taur

Sensibilitatea capătă aici un caracter difuz, prezentîndu-se prin valuri care năpădesc personalitatea. Ea lasă nativul puțin descumpănit în fața unei lumi de aspirații fără limite, fără forme precise, fără început, nici sfîrșit. Dar sensibilitatea asta poate fi foarte fecundă, iar dacă se exprimă cel mai des la modul senzual, ea ia și înfățișarea bunătății care merge pînă la sacrificiul de sine. (Hodler, Washington)

PEȘTI-GEMENI Ascendent Pești și Soare Gemeni
sau Soare Pești și Ascendent Gemeni

Această dispoziție disonantă dăunează mai ales afirmării caracterului, pe care îl face veleitar, indecis, instabil, ca umare a supunerii la variațiile dualității interioare și la influența anturajului. Sensibilitatea nervoasă e mare, dacă nu excesivă. Crizele de conștiință îl pot plasa pe subiect în poziție de inferioritate și pot aduce prejudicii afirmării personalității (Oscar Wilde).

PEȘTI-RAC Ascendent Pești și Soare Rac
sau Soare Pești și Ascendent Rac

Această făptură acvatică se lasă purtată de viață, fiind sensibilă la ambianță, dar permeabilitatea ei o face prea des șovăielnică, evazivă, instabilă, mișcătoare, haotică. Cînd nu este stăpînită, emotivitatea e invadatoare; îl face pe nativ impresionabil, îi dă imaginație, inspirație, misticism. Sensibilitatea devine repede devotament, compasiune, idealism umanitar (La Fontaine, Modigliani, Montaigne).

PEȘTI-LEU Ascendent Pești și Soare Leu
sau Soare Pești și Ascendent Leu

Două firi străine una de alta coexistă în același subiect; una obscură, nesigură, șovăielnică, în maniera Peștilor; cealaltă deschisă, directă, impunătoare, voluntară, chiar radioasă, în maniera Leului. Straniul domnește într-un do-

meniu și splendidul în altul. Unitatea interioară poate fi îndeplinită în sacrificarea eroică a eului sau în depășirea sa halucinatorie, dacă nu în dăruirea de sine în favoarea unei comunități, a unui ideal mistic (Petrarca).

PEȘTI-FECIOARĂ *Ascendent Pești și Soare Fecioară*
sau *Soare Pești și Ascendent Fecioară*

Această opoziție zodiacală face să coexiste la nativ două universuri antinomiche: unul oceanic, irațional, imprecis, nesigur, straniu..., celălalt limitat, logic, precis, riguros, liniștitor... Dar ambele firi pot să fie la fel de preocupate de problemele mizeriei, suferinței, răului, și produc un simț umanitar (Camille Flammarion, Ronsard).

PEȘTI-BALANȚĂ *Ascendent Pești și Soare Balanță*
sau *Soare Pești și Ascendent Balanță*

Aici Balanța este mai șovăielnică și nehotărâtă ca nicicând, datorită unui Eu nesigur și veleitar, care se caută. Voința poate deci să fie destul de incertă și caracterul lunecos, fiindcă sensibilitatea predomină la această fire emotivă, impresionabilă și vulnerabilă. Ea ia de obicei aspectul bunătații, al uitării și al dăruirii de sine în dragoste.

PEȘTI-SCORPION *Ascendent Pești și Soare Scorpion*
sau *Soare Pești și Ascendent Scorpion*

Este o fire acvatică, chinuită, complexă, frământată de tulburări interioare ample și profunde, adevărat bulion de cultură pentru pasiunile nemăsurate, aspirațiile nedefinite, afinitățile stranie, atracțiile morbide... Dar subiectul se poate elibera de fantomele sale croindu-și drum spre colectiv și identificându-se cu comunitatea (Bernanos, Hugo, Poe).

PEȘTI-SĂGETĂTOR *Ascendent Pești și Soare Săgetător*
sau *Soare Pești și Ascendent Săgetător*

Cele două semne jupiteriene reunite acuză forța, amploarea, puterea, grandoarea personalității, toată în expansiune, înclinată spre vaste realizări sau idei ori sentimente sublime. Gust pentru gigantic, simț umanitar ori pasiune mistică; nativul caută cea mai mare dimensiune ca să înflorească în ea (Lindbergh, Vinci, Clement al VIII-lea, Iuliu al III-lea, Leon al XIII-lea).

PEȘTI-CAPRICORN *Ascendent Pești și Soare Capricorn*
sau *Soare Pești și Ascendent Capricorn*

Două lumi diferite sînt în prezență și pot să nu găsească un limbaj comun, nativul fiind în același timp riguros și imprecis, concentrat și nelimitat... Dar disciplina capricorniană se poate confrunta cu domeniul oceanic, insondabil, mistic al Peștilor. Se poate observa și pasiunea devotamentului, a sacrificiului (Bach, Carol Quintul, Michelangelo, Sfînta Tereza din Lisieux).

PEȘTI-VĂRSĂTOR *Ascendent Pești și Soare Vărsător*
sau *Soare Pești și Ascendent Vărsător*

Asocierea dintre cele două ultime semne zodiacale face să prevaleze valorile colectiviste sau universaliste, nativul voind să facă înconjurul lumii cu funcția

sa psihică predominantă. Sensibilitatea se contopește în sufletul unui grup, se lasă în voia uitării, a dăruirii de sine (Chopin, Mendelssohn, Haendel). Gîndul se ocupă să îmbrățișeze vederi de ansamblu, să înțeleagă probleme generale (Darwin, Galilei, Renan, Voltaire). Acțiunea se preocupă să pecetluiească legătura comunităților spirituale (Baden-Powell).

Aparența

Peștii și alte semne zodiacale

Un nativ din Pești și un Berbec nu prezintă nici un punct comun și se înțeleg greu, dar ceea ce nu-l poate presimți, celălalt poate realiza.

Un nativ din Pești și un Taur nu ajung întotdeauna să se înțeleagă; formează împreună o lume stranie, dar pot să comunice senzual.

Un nativ din Pești și un nativ din Gemeni întrețin dialogul mut și vorbăreț, se află pe două planuri diferite și pot să trăiască unul lângă altul, multipli și complecși, fără să se înțeleagă, ca niște străini.

Un nativ din Pești și un Rac prezintă numeroase puncte comune; intuitiv se înțeleg și se simpatizează afectiv; pasiunea lor e profundă și durabilă.

Un nativ din Pești și un Leu nu au nimic comun și nu pot nici să se înțeleagă, nici să simpatizeze.

Un nativ din Pești și un nativ din Fecioară, iată imposibila înțelegere și aversiunea dintre două universuri ce nu pot comunica; și totuși, unirea lor ar reprezenta o împlinire transcendentă.

Un nativ din Pești și un nativ din Balanță, iată o relație care riscă să rămână șovăielnică, enigmatică; dar ea poate să-și găsească un scop pe calea altruismului.

Un nativ din Pești și un Scorpion se înțeleg fără să aibă nevoie să-și vorbească și să se privească; se intuiesc unul pe celălalt și încearcă pasiuni comune pe care le trăiesc diferit.

Un nativ din Pești și un nativ din Săgetător au multe afinități și gusturi comune, dar atitudinile și reacțiile lor sînt diferite, de unde neînțelegeri și conflicte.

Un nativ din Pești și un Capricorn pot să găsească un termen de înțelegere într-o pasiune care presupune sacrificiul de sine, chiar dacă unul e prea diluat și celălalt prea sec.

Un nativ din Pești și un nativ din Vărsător au împreună dăruirea generoasă de sine pentru o cauză impersonală, un ideal în slujba comunității.

Aceste scurte indicații nu au, desigur, decît o valoare generală și fiecare caz particular necesită confruntarea celor două teme respective.

Dragostea izbăvitoare

La o fire înzestrată cu o asemenea putere de șoc senzorială, trebuie să ne așteptăm ca dragostea — căci Venus nu este oare în demnitate secundară, în

„exaltare” în acest semn? — să ocupe un loc important în viață și să poată fi trăită atât sub forma ei cea mai degradantă, cât și sub aspectul ei cel mai evoluat.

Inima nativului din Pești prezintă o rară complexitate; năpădit de senzații și emoții multiple, înecată într-un vis nesfârșit și nelimitat, ea este ca un alambic în care fermentează pasiuni surde. Cum să nu fie el un îndrăgostit chinuit? Această alchimie secretă distilează o lume stranie alcătuită dintr-o întreagă oglindire de stări emotive, de impresii fluide, de efluvii nesfârșite, cu atât mai greu de delimitat, cu cât e mai mult sau mai puțin ermetică: o asemenea făptură ține sub cheie tainele vieții sale particulare. Această inimă în clar-obscur este imensă și insondabilă ca marea; este eleșteul din care nativul scoate apă fără a-l secătuți niciodată, iar pornirea sa amoroasă poate fi în orice minut pusă din nou în discuție. În plus, poate să adăpostească cele mai sumbre coșmaruri, la fel cum poate să și aducă cele mai luminoase revelații spirituale.

La prima vedere, acest îndrăgostit uimește și deconcertează. Atracțiile și repulsiile sale, niciodată bine delimitate, sînt greu perceptibile privirii exterioare care se poate înșela și poate considera o înclinație discretă și timidă drept o perfectă indiferență. Iubirea îl pătrunde în taină, îl cucerește insidios, fără ca el însuși să ajungă să reacționeze; se dăruiește — cum să n-o facă de vreme ce se află atunci într-un soi de stare somnambulică? — complezenței unei pasiuni care se diluează în cețuri sau se topește într-un halo de misticism. Când începe, la el, iubirea? Când ia sfîrșit? Oare știe el însuși? Nici un semn, în orice caz, nu o poate revela în exterior. Ca să fii sigur că ai pătruns misterul acestui suflet enigmatic, e necesar ca intuiția să sesizeze starea sufletească în care trăiește la unison, să perceapă secretele corespondenței a inimii lui: cîntul impalpabil, culoarea magică, parfumul de nedefinit și îmbătător... Senzualitatea lui nu este nici ea mai demonstrativă, deși e mai pătrunzătoare; are forța contagiunii, a vrăjirii. Nu e deci de mirare că schimburile amoroase sînt nuanțate cu mister, dacă nu chiar cu neliniște și bizarerie. Mult timp, poate să rămîna o enigmă pentru ceilalți; mut ca un pește, așteaptă totuși să fie ghicit, și chiar dezvăluit sieși. Lucru cu atât mai dificil, cu cât nu face caz de ceea ce trăiește sau dorește; emoția îi pune un nod în gît, și a-l obliga să se exprime ar însemna a-l constrînge, a-l condamna la stîngăcie... Vom înțelege mult mai bine firea nativului dacă ne gîndim la faptul că, pentru el, proprietatea personală este abolită în dragoste. Își poate trăi sentimentul într-un raport de autonomie și chiar fără nici un raport cu ființa care îl inspiră.

Bărbatul

Am putea să ne mirăm că întîlnim donjuanismul în zodia Peștilor. Casa-nova avea patru planete în semn, dintre care Venus și Marte; Don Juan spaniolul și ducele de Richelieu aveau soarele în semn. În funcție de cele știute despre această etapă zodiacală, nu-i putem înțelege pe acești „rechini” ai oceanului amoros decît lupfîndu-se cu lipsa de măsură care, negăsindu-și un debușeu mai potrivit în calea comunitară sau în elanul mistic, se epuizează în

colectivitatea feminină, în detrimentul unei intensități unitare: iubirea este, pentru nativul din Pești, marea ocazie de a se revărsa și a se pierde.

Donjuanismul acesta nu este însă decît o excepție la regulă și e mai puțin surprinzător să se constate că regula ce reprezintă de fapt soțul „cumsecade”, dacă nu chiar, exagerînd pînă la caricatură, trăsăturile soțului călcat în picioare, ale bărbatului victimă.

În cele mai multe cazuri, bărbatul din Pești este destul de puțin cuceritor. Poate iubi îndelung în mod platonice sau fără să caute să depășească mici familiarisme, justificîndu-și rezerva prin timiditate, cînd ea provine de fapt din teama de a se fixa, de a se angaja și de a-și lua răspunderi. Teamă de a-și pierde libertatea îi conferă o atitudine evazivă; iar cînd se leagă totuși de cineva ține la „micul său turn” solitar care, satisfacîndu-i dorința de evadare, îi poate evita o fugă de acasă. Nu luptă împotriva rivalului său; se dă la o parte dacă nu i s-a arătat deschis preferința. Nu alege conștient și nu cucerește prin luptă. Se lasă mai degrabă ales, ba chiar are nevoie de încurajări ca să-și continue asiduitățile amoroase. Intuiția îl face să creeze împrejurări favorabile, dar se așteaptă ca partenera să facă cel puțin jumătate de drum. Teamă de a fi inoportun îi oprește elanul cînd nu simte un răspuns imediat. Deși se încălzește la căldura care i se arată, se și răcește la cel mai mic semn de desprindere. A-l face gelos nu e o tactică bună; se va da în lături, fără reproșuri nici scene, gata să-i ureze partenerii sale să fie fericiți, chiar în detrimentul propriei lui fericiri: este capabil de sacrificiu pînă la absurd.

Acest bărbat-ghicitoare trebuie să fie înțeles fără să-și pună întrebări, să se analizeze, nici să expună argumente pentru comportamentul său, oricît de contradictorii i-ar fi atitudinile. Dacă i se pun întrebări prea precise, aluneacă printre degete și evadează din realitate dacă este plictisit cu amănuntele practice ale grijilor de zi cu zi. Îi place prea mult să plutească deasupra plictiselilor zilnice; dacă îl puteți elibera de ele, faceți-o, iar el se va arăta și mai agreabil.

Pentru cea care a pătruns în universul lui, nu este omul să ridice probleme, iar viața conjugală pe care o oferă e simplă și ușoară, fiindcă e tolerant și se lasă dus. Cum adesea este și gurmand, pregătiți-i o masă bună. E capabil să vă copleșească de mici atenții: flori, bomboane... Să nu fiți totuși decepționată dacă nu se gîndește de la sine să vă ofere un obiect de valoare: pentru el, cadoul contează mai mult ca gest ori mărturie de afecțiune, decît ca obiect prețios; ceea ce vă oferă are întotdeauna mai mult sau mai puțin o semnificație personală și uneori chiar simbolică. Vă va invita să frecventați grădinile lui preferate, locurile înflorite sau să faceți plimbări pe malul apei să pescuiți, să admirați oceanul. Se va gîndi mai puțin să strălucească în societate; într-un mediu în care nu se simte în largul său, tace sau nu vorbește decît strict despre subiectele pe care le cunoaște bine.

Cînd nimic nu îi împiedică evoluția, este un partener devotat, care se dăruiește pînă la uitarea de sine: e capabil să sacrifice totul partenerii sale. Există chiar la el un soi de instinct care îl îndeamnă să facă pe cîinele Saint-Bernard: nimeni nu e mai sensibil ca el la mitul salvator și izbăvitor al dragostei. Van Gogh (conjuncție dominantă Venus-Marte în Pești) întîlnește pe stra-

dă o prostituată, Christine, urită, beată și gravidă; o ia la el; acestei femei, cea mai puțin demnă de dragoste, îi va dăruia timp de doi ani toată iubirea de care e în stare. Vigny (Luna-Venus-Jupiter în Pești) se căsătorește, fără să o iubească însă, cu Delphine Gay care acumulează toate disgraziile; curînd, femeia se îmbolnăvește; el îi va purta un mare devotament de infirmier și va face din ea eroina din *Eloa*, tema însăși a femeii izbăvitoare. Alt Scorpion-Pești (Luna-Venus-Jupiter în ultimul semn), Edgar Allan Poe, nu poate iubi decît femeii bolnave pe care le conduce la mormînt, ca soția sa, Virginia, care îl fascinează prin lenta evoluție a fiziei ei. Și iată-l și pe Victor Hugo, cu tripla sa conjuncție Soare-Venus-Pluto în zodie. Cu el, latura mistică predomină; căsătoria este un act religios, iar amantul este dublat de rolul de preot. Marea dragoste a vieții lui se adresează Juliettei Drouet, femeia răătăcită și plină de datorii (el va munci noaptea ca să i le plătească) pe care vrea s-o salveze. Tema dragostei izbăvitoare domină în opera sa: eroul din *Marion Delorme* se îndrăgostește de o curtezană și o salvează prin iubire; în *Descoperirile lui Gallus*, seniorul este destinat fetei sărace și în mizerie... Femeile dezavantajate de o nenorocire ori de o infirmitate fizică sînt sigure că pot găsi în lumea masculină a Peștilor suflete sensibile care să se atașeze de ele, nu în pofida, ci din cauza, tocmai, a nenorocirii sau infirmităților...

La limită, bărbatul respectiv poate dăruia iubirea mistică sau aceea comuniune care, de la femeie la el, îi face să participe la întreaga umanitate și îi leagă de forțele spirituale cele mai elevate. Fervoarea sa poate fi un cînt mistic, o adorație religioasă, o aspirație mîntuitoare, o izbăvire sau o înălțare la sublim. Femeia îl va dirija, dar el o va antrena dincolo de ea însăși și chiar de el. Desigur, exemplul este destul de nefericit, dar nu ne putem împiedica să nu ne gîndim la Auguste Comte (Venus-Pești în trigon cu Neptun) care, pe pragul nebuniei, o zeifică pe Clotilde de Vaux, dedică pasiunii sale un adevărat cult, făcînd din a sa „Stăpîna a Omenirii” o nouă religie...

Femeia

Femeia nativă din Pești este „mai înainte de orice, o mare romantică, atrasă de tot ce e straniu, feeric și miraculos. Ea corespunde tipului Amfitrite, fiica adîncimilor, sensibilă mai înainte de toate la magia posesiunii amoroase. Să aparțină total și fără apărare unui bărbat și să simtă că prin dăruirea aceasta îmbrățișează întreaga omenire, iată adevărul ei amoros. În fața unei asemenea inflații sentimentale, nu trebuie mai ales să se ucidă poezia dragostei, spre a nu îi distruge fervoarea. Firește, capacitatea de iluzionare poate să fie foarte periculoasă; de aceea trebuie evitate aventurile rocambolești, legăturile înnourate, speranțele nesăbuite, amorurile frumoase, prea frumoase ca să fie și adevărate, pasiunile nebunești, prea nebunești ca să fie viabile.

Pe acest tip de femeie o paște primejdia iubirii anonime, a iubirii oculte. Dacă bărbatul din această zodie este dintre cei care nu-și declară întotdeauna iubirea, cu atît mai mult se împlinște așa ceva cu femeia, capabilă să iubească în tăcere, în taină, ferită de priviri, fără ca inspiratorul unei asemenea pasiuni să bănuiască măcar. Cel mai adesea, dar nu e decît un caz printre altele, este

vorba de acel tip de dragoste la distanță pentru o ființă idealizată și inaccesibilă, dragoste care se mulțumește cu un vis; iar sentimentul nu ia amploare decît cu condiția ca distanța să existe, concretizarea legăturii făcînd să dispară aripile pasiunii. Desigur, nici bărbatii nu sînt scutiți de a face declarații în spatele unei măști sau de a-și exprima dragostea fără a se arăta, pentru a iubi de la depărtare printr-o pulbere de stele, ființa sacră și tabu (Comte, Venus-Pești; Petrarca, Lună-Pești). Mai există și „complexul lui Cyrano”, cînd iubirea operează „prin delegație”... (Edmond Rostand avea o conjuncție Soare-Neptun). Dar dragostea platonice pentru artiști și făpturi de elecție, creaturi mitice inabordabile este un dat specific feminin al semnului; această „iubire de la depărtare”, în inaccesibil, constituie o adevărată captivitate a inimii care, neputînd să îmbrățișeze infinitul, nu strînge în brațe decît vidul.

Din fericire, într-o asemenea fire este loc pentru toate concretizările sentimentale, de îndată ce s-au risipit visele cețoase de adolescență. Dar, o dată himerele dispărute, subzistă adesea o dorință de evadare cu care legătura reală trebuie să se acomodeze fără contrarietăți, visul și realitatea trebuind să se împace bine.

Nativa din Pești este o soție bună, capabilă de un mare devotament, de o abnegație perfectă, chiar de un spirit de sacrificiu excesiv. Bunătatea ei simte nevoia să iradieze: n-o împiedicați să dea de pomană săracilor sau să culeagă de pe stradă o pisică pierdută... Dacă vă îmbolnăviți, ea vă va îngriji cu o atenție neconținută. Va veghea în tăcere să nu vă lipsească nimic. Dar nu-i pretindeți o ordine riguroasă; a ei e specială: doar ea se poate descurca. Nu-i cereți nici socoteli precise în legătură cu bugetul; se poate, în plus, să-și sacrifice menajul în favoarea foiletonului din revista preferată...

Ca să se apere de sine, trebuie să se apere mai ales de maniheismul inerent condiției feminine care, la ea, poate să profite de cel mai neînsemnat pretext ca să-i transforme bunătatea în slăbiciune, și pe aceasta în complicitate.

Ceea ce era donjuanism la bărbatul nativ din Pești devine la ea evadare spirituală, ca la Sfînta Tereza din Lisieux (Lună-Pești), aspirație comunitară, ca la Doamna Roland (Soare-Venus-Pești), sau lipsă de măsură pasională în tragedie, ca la Rachel (Venus-Marte-Pești).

Problemele lor afective

Tipul de Pești trebuie în primul rînd să evite primejdia incertitudinii. Șovăielnic, nehotărît dacă să se angajeze sau nu, este înclinat să nu se declare deschis, astfel că nu știi niciodată exact cum stai cu el. Insesizabil și evaziv, poate lăsa să treneze o legătură imprecisă cît timp nu va fi forțat să ia atitudine. Ceea ce nu simplifică lucrurile, e faptul că nu știe nici să rupă o legătură; consideră natural să continue unele frecvențări, chiar dacă totul e deja terminat; în mod vizibil, se complăce într-o situație neclară. Aventurile sale „pe episoade” nu sînt rare: pleacă și revine, fără să se știe foarte bine cauza tăcerii sau cauza revenirii lui, el ieșind la suprafață spre a dispărea mai bine sub apă. Aceeași atitudine îl face tăcut sau bosumflat în norii conjugali. Ca să triumfe asupra incertitudinii acesteia, apăsătoare pentru ceilalți și nocivă chiar pentru

el, trebuie să accepte încercarea unei angajări de probă, dar o angajare fără gânduri ascunse, totală; și, în caz de eșec, să taie sincer cordonul ombilical amoros, ca să curme orice speranță și să prevină orice eventuală revenire.

În rest, este în cauză calitatea iubirii. Știm că ființa aceasta e capabilă să se atașeze de o persoană bolnavă, nefericită, ca să împartă cu ea soarta precară și să-i îndulcească suferințele, a iubi însemnând în acest caz a sprijini, a salva sau a se dărui. Dar unde ia sfârșit iubirea gata de sacrificiu și unde începe iubirea masochistă? Nativul trebuie să caute să nu evolueze spre acea degradare ce duce la iubirea bolnavă, nesănătoasă și morbidă; evocările multiple ale îndrăgostitului respins, înfrînt, umilit, trădat, victimă a unor maltratări fizice ori morale, sacrificîndu-se în zadar sau ruinîndu-se pentru o ființă care nu merită... ne amintesc că nu există iubire nobilă fără prezență de caracter. De această prezență depinde ca dragostea să devină infernul sau paradisul existenței sale.

Gustul martirajului

Orientare

În momentul alegerii unei profesii, nu e de mirare că ne găsim în fața unui adolescent din Pești nehotărît și uneori chiar incapabil să-și găsească drumul. Plutind printre diversele deschideri ce i se propun, este înclinat să sufere puternic influența anturajului, o influență care se întrevede destul de periculoasă, deoarece ființa aceasta complexă este greu de sfătuit. Și totuși, pentru el însuși, dacă nu simte presiunea unei vocații, există riscul de a se angaja pe niște piste false, în măsura în care își poate supraestima posibilitățile, adolescentul neștiind să-și evalueze just forțele.

Se întâmplă destul de des să fie atras concomitent de două profesii diferite (cei doi pești din simbol) care îl țin cu puteri egale; dacă îi este posibil să joace pe ambele tablouri, e preferabilă o dispersie trecătoare pînă în ziua cînd va abandona una din cele două ramuri ca să se consacre integral și definitiv celeilalte. Trebuie să i se dea posibilitatea să „tatoneze” terenul; e singurul mijloc de a împinge în umbră fantome care ulterior ar putea să lase regrete.

Tendința însuflețitoare a vocației e legată de capacitatea de devotament, de abnegație și sacrificiu pe care o are. Se poate susține că la el alegerea profesiei este cu atît mai fericită, mai potrivită, cu cît trezește, în primele ore ale pregătirii, acest impuls central al personalității sale: iată cel mai sigur criteriu pentru un start bun. Și nimic nu e mai de dorit pentru o asemenea făptură decît să aibă pasiunea vocației; ea îi salvează pe numeroși nativi din Pești de riscul de a pluti în viață și de a rătăci zadarnic în căutarea unei dificile unități interioare.

E mai puțin, de altfel, vorba de aptitudine ori de competență, legată de temperamentul și de psihologia sa, cît este vorba de o chestiune de dragoste și de sacrificiu profesional, permițîndu-i împlinirea carierei la un nivel superior.

Iată o listă, provizorie și neîncheiată, a profesiilor care au o analogie cu Peștii.

Profesii:

Tendințe: Simț comunitar, colectivist, umanitar și universalist.

Funcții: Nevoie de a se dedica unei cauze; altruism, devotament, abnegație, sacrificiu.

Obiecte ale muncii: Pești, picioare, încălțăminte, băuturi, petrol, gaz, tutun, substanțe rare și speciale...

Acțiuni: A se întrajutora, a salva, a vindeca, a îngriji, a proteja; a naviga, a explora nemărginirea, a sonda infinitul, a se ocupa de lumea de dincolo.

Locuri: Spital, azil, ospiciu, laborator, mînăstire, închisoare, casă de reeducare, societate de sprijin, de salvare; mare, port.

Soluții:

a) piscicultură, producție piscicolă, transporturi maritime, pescuit, construcție navală...

b) marochiner, cizmar, pedichiurist...

c) sanitar, infirmier, medic, paznic de închisoare, salvamarist sau salvamontist...

d) explorator maritim, autor de sondaje ale opiniei publice, anchetator, astronom...

Atitudini față de muncă

Ca muncitor, acest tip are pitorescul său. Mai întîi, nu îl vedem ca pe un model de regularitate: îi vine foarte greu să sosească la timp la lucru și, dacă nu este obligat, găsește destule motive plauzibile ca să procedeze după fan-tezia sa. În plus, nu are prea mult plăcerea ordinii, a amenajării și a organizării; cel puțin, în ochii cuiva străin, pare să se complacă într-o dezordine care seamănă foarte bine cu harababura; dar, deși ceilalți se pierd în ea, el știe foarte bine să se descurce.

Este evident că o asemenea făptură se disciplinează destul de greu în vederea unei metode raționale de lucru; deși opune prea puțină rezistență, rămîne străin de așa ceva și are mult mai mult randament cînd poate executa cum vrea el munca ce îi revine. Modul său de a aborda lucrul e de altfel mai curînd expresia unei intuiții personale decît un plan logic și bine organizat. E un aspect ce poate să mire la o ființă care pare făcută pentru a lucra în grup, într-un colectiv, precum furnica într-un furnicar; dar, la urma urmei, poate că în modul acesta contribuie cel mai bine la slujirea comunității. Să mai adău-găm că nu-i prea place și nici nu se preocupă de detalii.

Voința sa de acțiune este antrenată de solicitările care se prezintă; de la sine, nativul nu are prea multe inițiative; așteaptă mai curînd să fie provocat de circumstanțele exterioare și în acest sens se poate revela un oportunist fericit; dar rareori nu este antrenat dincolo de propriile sale intenții, ceea ce, în funcție de împrejurări, e bine sau rău. Cît despre voința sa de frînare, ea este mai curînd limitată; nu are acel *self-control* care să-l rețină de la primele

semnale de alarmă; își continuă drumul presărat cu neplăceri, spunându-și că va avea ocazia să se redrezeze la timp și încrezându-se în forța transformatoare a istoriei oricărei acțiuni întreprinse.

Ca să-și dea deplina măsură, trebuie să găsească un „mediu favorabil”; ca peștele în apă, totul depinde de el de potrivirea dintre acțiunea personală și curentul ambianței în care se scaldă.

Nu caută să se impună celorlalți; astfel, alunecă în fața presiunii neplăcute a unui superior de al cărei șoc încearcă să scape, tot așa cum îl lasă în plata Domnului pe subordonat, din bunăvoință.

Este evident că, de la tipul inferior la tipul superior al semnului, se eșalonează o lume întreagă; cu cât primul poate să trăiască înecat în nesiguranță, cu atât cel de-al doilea iese perfect din situațiile încurcate și știe să înoate din plin în mările interzise, chemat de vastul abis al necunoscutului. Puțin contează că excelează în arta de „a face gafe”; știe să-și revină ca să joace la momentul oportun rolul omului providențial care oferă într-o clipă soluția căutată.

Destinul său profesional este adesea instabil, când nu e chiar haotic. Să nu uităm că proprietatea dominantă a Peștilor e „Apa-mutabilă”, cu alte cuvinte, calitatea cea mai instabilă a elementului. Nativul trebuie doar să vegheze ca activitățile sale, pentru moment prea risipite, să nu se termine „în coadă de pește”.

În cazul disonanțelor, pot apărea încercări deosebite pe care nativul e bine să le evite; altfel, drumul care duce la reușită este mai mult sau mai puțin întortocheat; este vorba de manevre suspecte, de procedee ilicite, de speculații, fraude, falimente bine calculate... Pentru tipul armonice, partea de șansă „prin bandă” nu este neglijabilă; cele mai mari succese nu provin din acțiunea sa principală, ci dintr-o activitate secundară. Și în timp ce poate eșua cu mijloacele cele mai facile pe căile cele mai accesibile, reușește acolo unde majoritatea dă greș. Un colectiv cât mai vast posibil poate constitui ocazia împlinirii sale sociale: peștelui îi trebuie un ocean...

Finanțe

Dacă lăsăm deoparte tipul inferior la care disprețul pentru bani nu este decât un alibi al disprețului pentru acțiune și luptă, ne dăm seama că nu o asemenea fire face din formula „a trăi pentru a câștiga” idealul vieții sale, deoarece nu caută nici puterea sau dominația, nici averea sau achiziționarea: nu e făcută pentru asta.

Desigur, această zodie a produs mari industriași (în industria automobilului, Emile Mathis), mari speculatori (la bursă, Alfred Loewenstein, care, de altfel, avea să dispară pe mare), aventurieri de mare clasă (Ivar Kreuger, „regele chibriturilor”), precum și numeroși „rechini ai finanțelor”. Fiindcă tipul de Pești are pasiunea obscură a anvergurii și a lipsei de măsură, în căutarea unei dilatări extreme (tot aspirația profundă spre o viață integrată în Tot), iar pasiunea asta poate tocmai să se fixeze în lumea lui „a avea”.

Dacă marile reușite nu sînt decât excepționale, în schimb nu rari sînt, în această zodie, făuritorii de vise neputincioși sau acei speculatori neînfrînați

care, prin escrocherie, ajung la averi fabuloase, dar efemere, la edificii grandioase construite pe nimic... La acest tip de Pești care n-are în cap decât posesiunea, banii exercită o adevărată forță magică. Acești utopiști trăiesc în himera lui „totul este posibil”, veritabilă fata morgana; mirajul virtualităților se prezintă în mod simbolic ca seducția tritonilor sau chemarea sirenelor, fantome interioare ale apelor bogate în pești. Dar pescuitul miraculos nu umple decât năvoadele unor rari aleși.

Deoarece, a încerca să te îmbogățești sub zodia care duce la depozedare, nu înseamnă oare a vrea să înoți împotriva curentului? Cu excepția cazului în care te gîndești la ceilalți și te dezinteresezi total de tine însuși. Totuși este mai rezonabil ca nativul să renunțe de timpuriu la așteptarea pasivă a miracolului, să risipească cețurile vieții sale materiale, să deschidă ochii și să încerce să ocupe o poziție la nivelul capacităților sale, ca să-și satisfacă aspirația spre evadare într-o sferă mai potrivită cu firea sa, adică mai elevată.

Existența

Mic dicționar de personalități din zodia Peștilor

Iată cîțiva membri — nu poate fi vorba să-i cităm pe toți — din marea familie de celebrități, aparținînd zodiei Peștilor.

În domeniul științific, ea ne oferă o adevărată colecție de astronomi. Să-i notăm pur și simplu, printre „nativii” semnului, pe: Arago, Celoria, Miss Clerke, Copernic, Einstein, Facchini, Flammarion, Galilei, Huggins, Janssen, Le Verrier, Lowell, Newcomb, Pickering, Schiaparelli și Schoch; unii dintre ei au pînă la patru (Flammarion, Lowell) sau chiar șase aștri (Facchini) în semn. Să-i mai adăugăm la lista aceasta pe marii astronomi care au pe Mercur sau mai multe planete (fără Soare) în Pești: Delaunay, Esclangon, Lalande, Laplace, Newton și Regiomontanus!

Dar universul sideral nu este decât un obiect printre altele în care se poate satisface, sub aspect intelectual, gustul pentru imensitate al Peștilor. Darwin (zoologie), Renan (creștinism), La Condamine (globul)... sînt tot atîtea dovezi ale acestui lucru. Ca și cei care caută o sinteză dincolo de rațional: antropozoful Rudolf Steiner.

Chiar și la creatori se regăsește elanul acesta universalist care îi duce uneori la poezia cosmică. Stéphane Mallarmé, cu Soarele, Mercur și Uranus în Pești și în Casa a XII-la, a vrut ca poemul să fie un mister concertat, cerut în același timp de demnitatea artistului și de sfîntenia poeziei. Igitur atinge cosmicul; decorul *Toastului funebru* este de o teribilă grandoare: aici se zărește Pămîntul pierdut în abisul infinitului... Dincolo de Mormîntul lui Edgar Allan Poe se profilează dezastrele stelare; iar sonetul *Cînd umbra amenință se desfășoară* în cadrul întregului univers, în spațiul constelat și în noaptea nesfîrșită. Afinități poetice: în funcție de un grup Lună-Venus-Jupiter în Pești,

Edgar Allan Poe creează *Eurica*, un întreg eseu cosmologic, ba chiar expune-re-a unui întreg sistem al lumii.

Acest impuls vital al Peștilor în direcția infinitului sau a unei totalități cât mai vaste posibil este firește susceptibil de a lua diferite căi. În ordinea spirituală, cele câteva teme de suverani pontifi pe care le remarcăm în semn ne fac să credem că există mulți papi nativi în Pești: Clement al VIII-lea, Iuliu al III-lea, Leon al XIII-lea, Paul al II-lea, Pius al XII-lea... În domeniul artistic, semnul nu-l prezintă pe poetul mag și profet Victor Hugo, pe sculptorul suprauman și vizionar Michelangelo, pe pictorul Le Brun, glorificatorul secolului al XVII-lea în vaste fresce regale, pe muzicienii Johann-Sebastian Bach, dăruit total catedralei sale sonore cu dorința sa de universalitate, și pe Georg-Friedrich Haendel prin aspectul său mesianic. Mai aproape de noi, Ravel, prin latura „debussystă”, și Honegger, prin amploarea de inspirație (*Regele David*, *Ioana pe rug*), sînt și ei reprezentativi pentru semnul zodiacal. La fel, în pictură, impresionismul lui Renoir, factura vapoasă sau cenușiu ceșos al lui Eugène Carrière sau al lui Jean-Jacques Henner. Mai întîlnim în domeniul social oamenii politici dedicați unor cauze universale: Carol Quintul, Washington, Briand; iar în sfera aventurii marilor călători: Jacques Cartier, Montcalm, Henri Navigatorul, Gagarin, Valentina Tereșkova.

În fața nativilor din Pești care au ajuns la mari dimensiuni, se află cei care au rămas mai mult sau mai puțin prizonieri ai unui spațiu mic sau au eșuat pe țărmurile unei lumi a încercărilor: sub diverse aspecte, este vorba de Schopenhauer, filozoful durerii, de Gros, naufragiatul, de Daumier, litograful mizeriei și al urîteniei lumii, de Vigny, resemnatul, de Latude, captivul, de ducele d'Enghien, sacrificatul, de Hölderlin, căzut pradă abisurilor sale interioare...

Nu ne mai rămîne decît să studiem universul personal al cîtorva Pești caracteristici.

J.-S. BACH

Cu J.-S. Bach sîntem departe de tipul Pești pur. Într-adevăr, avem de-a face cu o personalitate foarte complexă, contradictorie chiar, marcată de Berbec (Soare), Pești (în care se află Neptun, Mercur și Venus) și, fără îndoială, Capricorn (Ascendent prezumptiv).

Parcurend numeroasele studii consacrate acestui Cantor, se simte că firea sa complexă i-a descumpănit adesea pe biografi. Dar, de vreme ce ne propunem aici să scoatem în evidență aportul Peștilor, să începem prin a desțeleni terenul, conturînd ceea ce este legat de celelalte semne.

Berbecului în care se găsește Soarele, legat prin trigon de Marte în Săgetător, alt semn de foc, Bach îi datorează energia, avîntul, caracterul ușor irascibil; Capricornului, simțul constructiv, grija de perfecțiune formală, încăpățînarea în efort. Fiindcă, departe de a se epuiza dînd lovituri cu capul, ca Berbecul pur, muzicianul își urmărește fără greș ținta pe care și-a fixat-o.

De la Berbec, Bach are și latura de petrecăreț, o vitalitate solidă, un rîs uneori cam gros; de la Capricorn, spiritul practic; știe să economisească și să calculeze pierderile și profiturile.

Acestea fiind spuse, acum este mai ușor să degajăm latura Pești care apare în mai multe circumstanțe ale vieții, dar mai ales în opera lui Bach. O curioasă conjuncție reunește în cel de-al doisprezecelea semn pe Neptun, al cărui domiciliu este, pe Venus, în exaltare, și pe Mercur, în exil. Poezia vizionară și sensibilitatea domină raționalitatea mobilă a lui Mercur, în semnul cosmic al Peștilor, în conflict prin careu cu activitatea lui Marte în Săgetător. Să notăm mai întîi că Venus în Pești, fecundă prin excelență, i-a adus lui Bach douăzeci și unu de copii (unii spun douăzeci și doi). Dar fecunditate și pe plan estetic, deoarece muzicianul era capabil să improvizeze ore în șir, să scrie în fiecare săptămînă cîte o cantată pentru liturghia de duminică, să ofere între timp numeroșilor săi elevi lucrări la fel de importante prin dimensiuni și valoare și să răspundă numeroaselor comenzi.

Simț al cosmicului, viziune a lumilor superioare, misticim, iată darurile oferite de Pești lui J.-S. Bach. Limitele dintre diferitele planuri ale existenței rămîn imprecise. Dovadă această definiție a basului armonic pe care Bach o propune elevilor săi și în care se amestecă detaliile tehnice și o concepție religioasă asupra artei care, pentru Bach, e de la sine înțeleasă... „*Se execută cu ambele mîini: mîna stîngă cîntă notele prescrise, iar mîna dreaptă adaugă consonanțele și disonanțele, pentru ca întregul să dea o armonie plăcută în onoarea lui Dumnezeu și spre bucuria legitimă a sufletului. Ca orice muzică, basul cifrat nu are alt scop decît slăvirea lui Dumnezeu și recreerea spiritului; altfel nu mai este muzică adevărată, ci vorbărie — vorbărie și sporovăială diabolică.*”

Acest text al lui Bach — de la care avem foarte puține — este caracteristic pentru universul Peștilor unde religiozitatea, cotidianul, rugăciunea, viața profesională, învățămîntul sînt aspecte ale unei lumi unice în care limitele și clasificările se șterg. Dar dacă textele sînt rare, operele sînt numeroase și mai revelatoare.

François Florand, dominican care a dedicat operei pentru orgă a lui Bach un studiu remarcabil, ezită să îi aplice muzicianului termenul de „mistic” în sensul teologic al cuvîntului; este totuși obligat să constate că: „... accentele pe care le-a găsit Bach în inima sa ca să vorbească (de Dumnezeu și de Isus Cristos) vin în mod evident de atît de departe, de atît de sus, sînt atît de asemănătoare unei Angela de Foligno, unei Sfînta Tereza din Avila, unui preot din Ars, încît te întrebî dacă nu au servit cel puțin drept pregătire sau tranziție spre stări mai sublime.”

Să remarcăm și că motivele „apei” sînt numeroase (mai multe versiuni ale coralului *Lîngă apele fluviului Babilonului*; *Cristos a venit la Iordan*), dar mai ales aluziile la unirea Sufletului cu Dumnezeu abundă în *Cantate* și *Patimi* și fac să se nască sub pana lui Bach paginile sale cele mai inspirate: dialoguri dragăstoase între suflet și Creatorul lui, cînturi de bucurie pentru Cuminecătură, evocare a morții senine, realizătoare a unirii atît de dorite cu Dumnezeu, iată temele care se regăsesc în toată opera sa și o luminează mereu cu o pașnică și senină speranță. În timp ce, pentru misticul din Vărsător, moartea este eliberarea sufletului, cel din Pești pune accentul pe unirea, contopirea cu absolutul.

Latura vizionară a muzicii lui Bach (Neptun în Pești) a fost pusă în evidență de A. Pirro în lucrarea sa *Bach, Muzicianul-Poet*. Chiar dacă nu acceptăm pe de-a-ntregul teza lui Pirro care sistematizează desigur prea mult limbajul muzical al lui Bach, nu se poate nega caracterul evocator, chiar descriptiv, al multor pagini din partiturile sale; *Patimile* mai ales conțin adevărate imagini sonore de o prodigioasă forță dramatică. Să amintim doar trăsătura de orchestră care subliniază fraza *Vălul Templului se sfîșie* sau tema flagelării, exemple, între alte mii, ale harului de vizionar la Bach.

Dar și alte aspecte din muzica acestui Cantor pot fi puse în legătură cu cel de-al doisprezecelea semn zodiacal. Mai întâi, dimensiunile unora dintre lucrările sale. Dacă zodia Capricornului nu și-ar fi adus rigoarea formală, este destul de probabil că Bach ar fi căzut nu rareori în lipsă de măsură. Are o predicție pentru formele muzicale de dimensiuni vaste. *Matthäus Passion* durează cinci ore; *Missa în si minor* depășește cu mult limitele duratei liturgice. Compozitorul dezvoltă anumite forme muzicale — fuga, passacaglia, ciacona — cum nu se mai făcuse niciodată înainte de el. Această largire a duratei, foarte caracteristică pentru Pești, își găsește ecou în câteva exemple din viața lui Bach. Noțiunea timpului îi scăpa uneori. Episodul cel mai celebru este acela când, tânăr fiind, Bach cere un concediu de cincisprezece zile ca să se ducă la Lübeck să-l asculte pe celebrul organist și compozitor, Buxtehude. Subjugat de arta maestrului, tânărul muzician uită de timpul care trece și rămîne la Lübeck patru luni. De mai multe ori, în cursul vieții, se vor repeta fapte analoage, provocînd reproșurile superiorilor săi.

În fine, o ultimă asemănare între Pești și opera lui J.-S. Bach se impune. Se știe că Peștii reprezintă poporul, mulțimea. Or, muzica lui Bach, muzică polifonică direct izvorâtă din cînt, este prin excelență muzica unei comunități, rugăciunea cîntată de o adunare de credincioși. În oratoriile, în cantatele sale, de îndată ce textul se pretează cît de cît, mulțimea intervine, imensă, puternică, fremătătoare, ca oceanul pe care îl evocă ultimul semn din zodiac.

Aceste câteva remarci sînt suficiente ca să arate, credem noi, că, dacă omul Bach poartă pecetea Berbecului și a unui semn de pămînt — probabil Capricornul —, de la Pești primește Bach credinciosul și creatorul harurilor cele mai importante.

ARISTIDE BRIAND

Dintre oamenii politici care au lăsat urme în istoria contemporană, cel mai tipic Pești-Neptun este fără tăgadă Aristide Briand, născut în Nantes, la 28 martie 1862, ora 10.30, cu aglomerarea în Pești, Lună, Mercur, Venus și Mijlocul-Cerului, stăpînul său Neptun fiind vecinul culminației sale și în conjuncție cu Soarele în Berbec, semn secundar față de cel precedent.

Dacă ar fi cazul să-l rezumăm pe Briand — un Briand tipic pentru zodia Peștilor —, cel mai bine ar fi să cităm o idee care i-a venit într-o zi:

„...E ca și cu Ioana d'Arc. De ce a cheltuit atîta energie ca să-i „zvîrle afară“ pe englezi? În câteva generații, i-am fi asimilat pe toți: ce rasă minunată am fi întruchipat!”

Într-adevăr, făcea parte din firea acestui francez de sentiment, dar lipsit de naționalism și de egoism, să aibă convingerea senină că tradițiile, psihologia și forțele morale franceze sîrșesc pînă la urmă prin a-i absorbi pe imigranți și pe invadatori.

Yrem să știm dacă Briand s-a comportat ca un om politic din zodia Peștilor? E suficient să-i întrebăm pe adversarii săi și să le invocăm formulele. După ce s-a instalat la Quai d'Orsay, aceștia îi reproșează mai întîi politica „hoit de cîine plutind pe ape”, la fel cum îl vor acuza mai tîrziu că întretine o „mistică de pace” care deturmează diplomația de la scopurile ei realiste, făcînd-o să rătăcească într-o ideologie cețoasă... Iar partizanii săi îl laudă fiindcă știe să creeze o atmosferă de reconciliere; îl vedem mereu gata să se adreseze adversarului ca să-l cîștige pentru cauza unor dispoziții superioare, oferindu-i concesii generoase; concesii socotite, firește, de către inamicii săi, drept abandonuri sau sacrificii inutile și periculoase. Cum să nu recunoaștem tot caracteristica Pești-Neptun în Briand cel din marea epocă, dăruit tot vocației sale: bărbatul de la *Societatea Națiunilor* al cărui gînd absolut și continuu este axat pe asumarea și organizarea păcii în Europa prin mijlocirea a ceea ce se va numi apoi „securitatea colectivă”? 1925: Locarno; duetul genevez Briand-Stresemann în onoarea păcii eterne marchează o primă mare etapă din această carieră dedicată cauzei, tipice pentru Pești, a umanizării relațiilor internaționale. 1928: Pactul Briand-Kellog; apostolul păcii crede că triumfă cu acest pact de renunțare generală la război. La Adunarea de la Geneva din septembrie 1928, pronunță un discurs de o înflăcărare aproape mesianică (avea, moștenite tot de la semnul său zodiacal, verbul și accentul unui profet) în favoarea păcii universale și a „Statelor Unite ale Europei”, scopuri ale întregii sale politici.

Zece ani mai tîrziu, Lumea avea să afle cît de himeric era acest optimism generos. Experiența Briand trebuia să poarte, de la un capăt la celălalt, pece-tea Peștilor...

LUIS BUÑUEL

Un Soare din Pești culminează la nașterea lui Luis Buñuel, survenită la Calanda (Teruel), pe 22 februarie 1900, exact la amiază. Un Soare deosebit, deoarece se afla în conjuncție cu Marte, această notă astrală semnînd arta schimonositoare, feroce, crudă, într-un cuvînt sadică, a marelui regizor spaniol.

Datorită acestei totalități marfiene dureroase, universul Peștilor în care ne cufundă artistul este cel al unei omeniri neliniștitoare: o lume unde totul e mizerie, unde bîntuie atrocitatea nenorocirii și unde se ajunge la limitele decăderii omenești.

Această lume în derivă, tratată în temperament expresionist de foc marțian, este încă abordată prin intermediul unui climat insolit, de asemenea propriu semnelui:

„Întotdeauna am fost atras de necunoscut sau de straniul care mă fascinează fără să știu de ce.”

Buñuel exprimă gustul pentru ceea ce este dispart, bizar și anormal, care înstrăinează mai ales în imagini care forțează contrastele, ca atunci când înfățișează un lepros în rochie de mireasă ori când asociază tentația erotică și păcatul religios, pentru obținerea voluptății sacrilegiului. Aici se decelează latura dublă a semnului său zodiacal care, la el, face să detoneze un amestec exploziv, la fel cum suprarealismul l-a eliberat de influențele ieziute.

Astfel că în arta de defulare fantastică, caraghioslicurile lui Buñuel amințesc oarecum de risul nebunului care se amuză de tot ce e mai rău, bizarieria lui basculind în deriziune și absurd. Dar nu este oare acesta un misticism răsturnat?

FREDERIC CHOPIN

Varșovia, 22 februarie 1810, ora 6 seara: nașterea lui Frédéric Chopin. Soarele tocmai s-a cufundat la orizont; un Soare la gradul 3 din Pești și în cvadratură de Neptun în Săgetător, care se pregătește să treacă la meridianul inferior. Același Soare este în conjuncție cu Venus și Mercur la sfârșitul Vărsătorului, stăpînul lor, Saturn, fiind în conjuncție cu Neptun lângă Fundul-Cerului, aspectat cu Luna în Balanță și Ascendentul în Fecioară.

Saturn dă tonul acestei constelații și răspunde imagisticii populare a muzicianului romantic saturnian de constituție fragilă, plătind și palid, cu sufletul la fel de sensibil și firav ca și trupul; în plus un saturnian pe registrul special al timpurilor epuizate, cu o Lună în declin și autumnală, un Neptun și un Saturn de miezul-noptii și un Soare de asfințit la capăt de zodie (Pești-Vărsător).

Iată-l deci pe Chopin, „geniul-elf” de esență volatilă și angelică, rănit de viață, pentru care aceasta nu va fi decît o lentă sfîrșire; un „înger rătăcit pe pămînt” pe care îl făcea să singereze „cuta unei petale de trandafir, umbra unei muște” (George Sand).

Dar Chopin este deopotrivă și o ființă neptuniană-Pești, fiindcă Saturn și Neptun sînt inseparabili legați în această Casă a IV-a, lângă Fundul-Cerului unde totul începe și totul se sfîrșește. Intrăm astfel în inima universului intim al marelui poet. Un psihanalist muzician a făcut traducerea psihică a configurației lui evocînd „agonia unui suflet fixat pe mama sa” și chiar, după opinia lui, rămas la stadiul prenatal, încărcat de nostalgia paradisului pierdut, cel al vieții fetale. Nu sîntem departe de a sesiza taina acestei ființe care se mișcă în regiuni stranie ale sufletului, cu rezonanțe din altă lume, și unde gîndul „mai bine să nu mă fi născut” își dezvoltă floarea veninoasă pe un fond romantic. Cînd muzica sa nu e plină de reminiscențe, ea este „o muzică dinaintea vieții” (Leo Ferrero), iar George Sand nu s-a înșelat cînd a declarat: „Chopin e un înger; a făcut la Mallorca, în timp ce era bolnav pe moarte, o muzică cu iz pur și simplu de Paradis; dar sînt atît de obișnuită să-l văd în Cer, încît nu mi se pare că viața sau moartea sa dovedesc ceva pentru el. El singur nu știe pe ce planetă există.” Își percepe legăturile cu un trecut îndepărtat, de vreme ce se simte trăind la vîrsta leagănului: „Mă simt calm și senin ca un bebeluș în scutece.”

Autism, schizoidie, iată consecința acestei regresii psihice care îl face să trăiască într-un univers de Pești vaporos, retras din realitate și străin de mediu: „Sînt în spații stranie. Adesea, fac din zi noapte și din noapte zi. Tră-

iesc într-un vis și dorm cînd veghez. Sau, mai rău, e ca și cum aș dormi mereu de vreme ce simt veșnic același lucru... Lumea dispăre din jurul meu într-un mod foarte straniu.”

În mînăstirea Valdemosa, din Baleare, părăsește într-o asemenea măsură lumea reală, încît e cuprins de teroarea fantomelor, monștrilor și diavolilor; într-o zi, se vede „îneecat într-un lac”... Liszt, care l-a înțeles bine, a fost izbit de această stare de irealitate: „Chopin a trecut printre noi ca o fantomă.”

Chopin este în același timp nativul din Pești caracterizat prin extrema dilatare și prin extrema restrîngere a ființei. S-a spus că punea un singur instrument să vorbească limbajul infinitului. Dar dacă inima lui se refugiază în tărîmuri din afara timpului și spațiului, acest infinit este închis în temnița unui suflet zăvorît. Există oare o fire mai introvertită și mai închisă în sine? Lumea exterioară a pătruns foarte puțin în imaginația sa întoarsă spre interior. Își petrece viața închis în el însuși, în tîete-à-tête cu sine, iar pianul este dublul său, căruia i se încredințează.

Tînăr muzician în căutare de sine, este „chinuit de nevoia nici unei alte hrane decît căutarea propriului său stil” (Guy de Pourtalès). Dar e un singuratic și în același timp un tandru, pe care nimic nu-l apasă mai mult decît singurătatea; spune singur că este atît de „trist că nu-și poate ușura sufletul”. Singurătatea asta e, de fapt, climatul familiar al ființei sale la modul Saturn-Neptun: o grădină înflorită unde plutește o impalpabilă ceață de melancolie. Viața interioară tăcută și înzidită îl face să fugă de zgomot și de mulțime; ea îl împiedică să comunice chiar și cu natura: nu i-a plăcut traiul la țară. Este timidul, discretul, pudicul care nu se destăinuie: totul la el e îngropat în subînțeles și în profunzimea tăcerii. Dar nota dominantă a lumii sale interioare este nostalgia după un trecut asociat cu chemarea lumii de dincolo. Spiritul lui nu încetează să revină spre trecut, spre un „aiurea” căutat în amintiri, în vechile înclinații ale copilăriei pe care va vrea să le cultive. Mai tîrziu, exilat, nu va mai auzi decît vocile cele mai vechi din memorie, din care va extrage de altfel toată poezia sa.

Evenimentul determinant al destinului său este plecarea din Varșovia. Frederic ar fi putut să dea ascultare înclinațiilor tandre ale sufletului său de copil niciodată despărțit de mama sa. Dar Peștii îi inspiră chemarea altei dimensiuni a destinului. Oricît ar fi de sărbătorit, nu poate rămîne în gaura aceea; trebuie să navigheze în plin ocean: „Ce-mi pasă de laudele locale! Ar trebui să cunosc părerea publicului din Viena și Paris.”

Mai tîrziu se va gîndi să plece în America... Totuși, să și-i părăsească pe ai săi și pămîntul natal nu este ușor pentru o asemenea făptură care, în fața acestui proiect care îl plasează în inima celei mai mari contradicții, se acuză de a fi „cel mai nehotărît de pe pămînt”. Iar cînd plecarea este în fine hotărîtă, nativul din Pești e cuprins de teribile presimțiri: „...Mi se pare că, dacă părăsesc Varșovia, nu voi mai revedea casa niciodată. Am impresia că plec ca să mor. Ah! ce trist trebuie să fie să mori departe de țara ta!”

Într-adevăr, nu-și va mai revedea niciodată țara și, douăzeci de ani mai tîrziu, o mînă prietenă va arunca pe mormîntul său din Paris pumnul de țărîna natal păstrat de el cu pioșenie într-o cupă de argint.

În Franța începe adevăratul său destin de nativ din Pești în exil, despărțit de ai săi și dezrădăcinat prin emigrare (conjuncție Saturn–Neptun din Săgetător în Fundul-Cerului în Casa a IV-a). Este cuprins de *dorul de țară* ale cărei amintiri transpun la nesfârșit pământul de origine. Drama Poloniei fărâmițate îi amplifică sfîșierea la culme. Dorul de mama lui și de leagănul natal se deplasează la scară colectivă (Neptun–Pești) a patriei-mume, a patriei pierdute. Polonia îndepărtată și îndurerată îl va bîntui și, spune un biograf, „sufletul Poloniei se va refugia în vîrfurile degetelor sale”. În întreaga Europă, va răsună, datorită lui, cîntecul patriei sale martirizate, în timp ce își va ostoi astfel și durerea proprie; dorul de țară care îl consumă îi smulge un vaiet suprem: „*Oh! patria mea!*” Vedem cum fascinația pentru trecutul cel mai intim și mai subiectiv se universalizează (Neptun–Pești) pentru a deveni cea pentru stirpe și folclorul național (Casa a IV-a), într-o asemenea măsură încît melodia slavă îi cuprinde inima, iar Elsner a putut spune despre ritmul său că îl „extrăsese din solul natal”. Acest soi de celulă folclorică este sursa de inspirație a *Polonezelor* și *Mazurcilor* datorită cărora rămîne „în contact telepatic cu țara natală și își depășește dezrădăcinarea” (Camille Bourniquel).

Cufundată în sensibilitatea copilăriei celei mai îndepărtate, o asemenea ființă nu putea să aparțină nimănui — incapabilă cum era să iasă din sine —, găsind în muzică suprema evadare, singurul mijloc de a-și încredința sufletul, de a face să-i cînte inima. Femeia nu putea fi pentru Chopin decît o mamă; Chopin a înflăcărat-o pe George Sand care l-a iubit, spunea ea, „cu o dragoste castă și maternă”. Desigur, s-a atașat de ea, poate pentru a se vindeca de răul său, cu sentimentele geloase și exclusive ale copilului frustrat în căutarea paradisului pierdut. Zadarnică aspirație în care „Saturat de ceea ce primea, tînjea înfometat după ceea ce nu i se dădea” (G. Sand). Această fugă după o fericire inaccesibilă, nimeni nu îi putea da ceea ce constituia aspirația sa și, mai puțin ca oricine, virila Sand) va deveni pentru el un fapt de experiență decisiv: sentimentul eșecului legăturii sale nimicește speranța bărbatului resemnat, care va abandona lupta împotriva bolii (va muri la un an după despărțirea de scriitoare). Dar înainte de a se lăsa abandonat alunecării în mormînt, se va refugia din nou în singurele sentimente permanente ale vieții sale: cele pentru familie, casa natală, mamă, surori...

Firea complexă a personajului produs de dualitatea Peștilor dăltuiește un Chopin cu sufletul trist și spiritul vesel, cu inima la Varșovia și corpul pe malurile Senei; un Chopin la confluența a două nații și a două epoci: limbajul său topește în el elementele naționale poloneze și romantismul francez, la fel cum este și punctul de fuziune dintre clasicism și romantism operat prin „cultul unei matematici superioare aliate cu cîntecul sufletului”.

Acest Pești–Neptunian–Saturnian cu tonalități de toamnă și de asfințit se împlinesc cel mai integral în *Nocturne*, a căror muzică este o stare sufletească de o sensibilitate difuză, o invitație la revărsări crepusculare în armoniile serii, la ora cînd totul se diluează, se șterge, pierde. Nocturna nu poate fi desprinsă de un întreg context romantic: ambianță, efuziune, atmosferă de intimitate sau de taină, improvizație sub stele... iar Chopin a excelat în acest gen fără a cădea niciodată într-o sensibilitate falsă. Caracterizarea sa nativă îl în-

depărta de teatral; el însuși se socotea destul de nepotrivit să dea concerte. Dăruia tot ce avea mai bun în el atunci cînd, cu toate lămpile stinse, improvi-za în cadrul unor mici cînacluri de crepuscul, printre cîțiva artiști și prieteni. Temperamentul său nervos-astenic se prelungea într-o manieră de interpretare de o mare finețe și o dulceață extremă: „Atingea claviatura cu buricul degetelor”. Totul contribuia așadar să facă din muzica sa o rugăciune, un vaiet, o șoaptă, o confidență voalată, o poezie evanescentă ce cultiva semitonurile, un sentiment feeric alcătuit în întregime din transparență, din limpezime spirituală... Field numea asta „un talent de cameră de bolnav”; Liszt vorbea de „apariții aeriene”, de „aburi dragăstoși, roze de iarnă”, iar Berlioz de execuții „marmorate în mii de nuanțe de mișcare” la care îți pleci urechea „așa cum ai face la un concert de elfi și de licurici”. „*Eu doar indic, sugerez, și las auditorilor grija de a finisa tabloul.*”

Jocul turnat al suavelor sale armonii, scînteierea și irizările claviaturii sale, acel *rubato* (analog cu *sfumato* al pictorilor) cu nuanțe indefinibile și stări intermediare anunță deja impresionismul și debussysmul, inundate de clarul de lună, cărora „ondina de pe Vistula” le-a fost precursor.

ALBERT EINSTEIN

Albert Einstein a venit pe lume la Ulm, pe 14 martie 1879, ora 11.30 dimineața, în timp ce Soarele la 23° din Pești intra în culminație.

Nu e de mirare că descoperim în cerul natal al marelui fizician o configurație specifică pentru spiritul de profunzime și de abstracțiune al savantului în conjuncția Mercur–Saturn, configurație amplificată de prezența sa alături de Soare. Și cum acesta se găsea în Pești, geniul matematic excepțional care a fost Einstein avea să se dezvăluie tocmai în elucidarea celor mai vaste probleme ale lumii, prin reformularea legilor Universului.

Dar el nu este, totuși, tipul clasic de savant saturnian sec și rece, după chipul introvertitului despuai, impersonal și îngust, retras în tumul său de fildes. Jupiter la sfîrșitul Vărsătorului iese din culminație și compune cu Soarele tabloul unei ființe calde, bogate, ample, Pești din infinitul mare. În rest omulețul în pulover sau în bluzon pe care fotografiile l-au surprins în numeroase împrejurări (aspectul Ascendentului său în Rac), era uimitor de simplu și familiar. Zborul spre larg, dincolo de toate frontierele, se observă de la vîrsta cea mai fragedă: dorindu-se apatrid, se sustrage din comunitatea evreiască. Foarte devreme devine deja acel veșnic boem, nicăieri străin, patria sa fiind întregul pămînt.

În plus și mai ales, acest jupiterian plin de umor și de excentricitate reprezintă reușita unui om total.

Nu putea să fie mai savant decît a fost și nici să meargă mai departe în ceea ce a izbutit să realizeze. Totuși, depășea în toate privințele această condiție, astfel încît semenii săi au reacționat într-o manieră total irațională față de persoana lui. În învîlmășeala generală a bătăliei provocate de teoria relativității care îl immortalizează, figura sa apare ca cea a unui profet; adoratori frenetici i-au cîntat laude în termeni inspirați, în timp ce detractorii l-au calificat pur și simplu de șarlatan.

Geniul său intelectual era de altfel cel al unui mare visător al științei, un fel de poet inspirat de dragostea pentru viața universală, un contemplativ bîntuit de o credință profundă:

„Cea mai frumoasă și mai adîncă emoție pe care o putem trăi e cea a misticului. Ea e cea care răspîndește știința adevărată. Cine nu cunoaște emoția asta, cine nu mai e în stare să se mire, să simtă extazul devoțiunii, este practic mort...”

Deasupra acestora toate, apare latura de înțelepciune umană (Jupiter în Vărsător) care îl va caracteriza pe Einstein pînă la moarte. Omenia lui savuroasă și călduroasă era și ea generală, mergînd de la pasiunea neobosită pentru marile probleme privind viitorul lumii pînă la manifestarea zilnică a interesului său generos pentru relațiile umane curente. Cînd statul Israel îi oferă președinția, el refuză oferta respectuos, știind că nu este omul potrivit situației. Dar cînd vreo organizație îi solicită patronajul pentru subscripții destinate construirii unui spital, a unei universități, a unei opere caritabile, rareori refuză.

Acest mare pacifist a cunoscut cea mai teribilă sfîșiere a vieții sale — înscrisă de altfel în tema sa prin opoziția dintre Jupiter și Uranus, pe lîngă careul cu Pluto — atunci cînd, ca să împiedice triumful miliar al barbariei naziste, a trebuit să se resemneze să accepte bomba atomică, el, omul de inimă și iubitor de progres, aflîndu-se la originea creării celui mai formidabil instrument de distrugere pe care omenirea îl poate avea în mîinile ei.

El, care contribuisese atît de mult la progresul cunoștințelor despre Univers, a pierit departe de țelul pe care îl întrevăzuse, dîndu-și seama de imensitatea drumului care mai rămînea de parcurs pe calea „Pești ai infinitului”...

FRIEDRICH HÖLDERLIN

Friedrich Hölderlin s-a născut la Lauffen, în Württemberg, pe 20 martie 1770, sub semnul Peștilor, în timp ce Venus era în conjuncție cu Soarele, în trigon cu Saturn, trăsătură caracteristică ideală pentru ființele a căror vocație este să-și exprime, cu o gravitate adesea dureroasă, prin artă sau poezie, experiența despre dragoste și frumusețe.

Venus exact la hotarul dintre Pești și Berbec explică de ce liricul german, fascinat de idealul grec, nu a fost numai poetul cetărilor, al apelor liniștite, la asfințit, al nopților înstelate, ci și, cu splendoare, al aurorei; în cel de-al doispzecelea semn zodiacal, se pregătește un ciclu nou; curînd, la orizontul mării încă acoperite de tenebre, va țîșni lumina:

„Crepusul de zori, o timp sacru! Ce frumoasă e ora aceasta cînd Natura își cheamă copiii la viață!”

Există în strigătul acesta exaltat o amintire nostalgică a „vîrstei de aur” care a fost pentru Hölderlin copilăria. Simbol al acelei vîrste, Luna e susținută în tema sa de trigonuri cu Neptun și cu Uranus — eminemente favorabile pentru inspirația pură, intuiție —, chiar dacă Mercur — intelectual — ajunge să slăbească; de unde magnificele sclipiri de luciditate care, în multe locuri, iluminează *Poemele Nebuniei*.

Viața lui Hölderlin a fost rătăcitoare, deslînată, agravată în același timp de efectele unei redutabile opoziții dintre Mercur, în Pești, și Neptun, atît de frecventă în cazurile de alienare, și de un Marte foarte disonant în Vărsător. Preceptor la Frankfurt pe Main, a făcut o pasiune nefericită pentru mama unuia din elevii săi, viitoarea Diotima din romanul său *Hyperion*. S-a dus să caute uitarea în Elveția și Franța, apoi a revenit în Germania, într-o stare de totală degradare fizică și mentală. Un tîmplar din Tübingen s-a îndurat să-l adăpostească pe acest dement de un soi deosebit, care ieșea uneori din inconștiența sa profundă ca să-l traducă pe Sofocle și să compună poeme.

„Timp de douăzeci de ani, zidit în tăcere, a fost prada atentă a unei poezii intraductibile”, a scris el despre sine. Nimic nu ar putea să evoce mai bine aventura unică în genul său a lui Hölderlin, explorator solitar al universului său interior, chiar cel al semnului zodiacal a cărui ideogramă se compunea din doi pești legați între ei prin gură. Bîntuit de fuga insesizabilă de tot — și de el însuși —, atît de străin de lucrurile pămîntești, încît ele nu mai par decît aparențe, în timp ce miturile și zeii au devenit realitatea sa, se abandonează, pasiv, în voia tuturor misterioaselor curente ale lumii abisale și desigur că vede în asta, precum Rimbaud în *Vaporul beat*, ceea ce niciodată ochii săi nu au putut vedea: „Din străfundurile mele, cînd le întreb, urcă sentințe mistice, vise neexplicate.”

Cuvîntul *vis* este pretutindeni prezent în opera sa. Dar cuvîntul nu e lucrul însuși. Ce se afla pentru el în spatele acestui cuvînt, nu vom ști niciodată, cum nu vom cunoaște nici extazurile „unitive” pe care a încercat să ni le comunice. Dar nu a făcut-o întotdeauna în van, deoarece această victimă a unui destin tragic a lăsat lumii cîteva incantații sublime, dintre care ultimele, cele din *Nebunia*, l-au inspirat poate pe Mallarmé:

„Încărcat tot de trandafiri sălbatici, se suspendă peisajul în lac — O, lebede pline de grație. Vă cufundați capul — În apă și prospețimea ei sacră! Vai mie, de unde voi lua — Cînd va veni iarna, florile, strălucirea soarelui?... Zidurile se înalță, tăcute, înghețate...”

VICTOR HUGO

Besançon, 26 februarie 1802, ora 22: „Acest Secol avea doi ani...”

Constelația natală a lui Victor Hugo se concentrează în jurul ocupării Peștilor de către Soare, Mercur, Venus și Pluto, stăpînul semnului, Neptun aflîndu-se lîngă Ascendent. Acesta este în Scorpion și în careu cu Marte în Vărsător în Casa a III-a; în plus, el rectifică prin trigon și sextil puternica opoziție care înfruntă o conjuncție Soare-Venus-Pluto din Pești în Casa a IV-a și o conjuncție Jupiter-Saturn din Fecioară în Casa a X-a.

La Hugo, Scorpionul cu disonanță marțiană, atingînd sectorul fratern (Casa a III-a), apare încă din primii ani de viață în rivalitatea cu frații dușmani; ea va izbucni la mijlocul operei sale cu tema lui Cain. Asociația Scorpion-Marte este prezentă și în adevăratul complex de mutilare și de distrugere pe care îl dezvăluie mai ales *Torquemada*, ca și în imaginile „anale” și infernale de care e plină opera lui (cloaca, murdarul, negrul, puțul, brunul,

sumbrul, sulful, reversul, dedesubtul...) și care îl fac să vadă, bunăoară, zodiacul ca pe o *Deschidere a puțului infinitului fără hotare (Satirul)*. Un număr important de poeme se înrudesce cu această inspirație Scorpion care are legătură cu tot ceea ce e sumbru, secret, subteran, fie că este vorba de măruntaiele pământului și ale oceanului, de abisurile, de comorile ascunse, prăpăstiile vieții și morții sau de remușcările, de justiția imanentă și de dramele conștiinței. (*Satirul, Titanii, Vulturul de pe cască...*), Scorpionul (asociat cu Marte și Pluto) îl va urma pe același Hugo pe culmea geniului său, când trăsnetele agresivității vor izbucni în virulentele sale *Pedepse*. E neîndoios că, dacă această caracteristică ar fi avut ultimul cuvânt în paralelogramul pulsionilor vitale, Hugo ar fi fost mai curînd militar decît scriitor.

„Aș fi fost soldat de nu eram poet.”

(Ode)

Dar opoziția planetară mai sus este în mare măsură constelația stăpînă. Regăsim pretutindeni, în firea, viața și opera lui, dualitatea multiplă a cărei expresie este această bipolaritate psihologică. În *Psihanaliza lui Victor Hugo* (Edit. Action et Pensée), Charles Baudouin descoperă în psihicul poetului două mari sisteme simbolice opuse. Unul (conjuncția Soare-Venus-Pluto-Pești în Casa a IV-a) asociază afectiv într-un tot un grup de tendințe în care domină mama, grădina, natura și poezia; celălalt (conjuncția Jupiter-Saturn-Fecioară în Casa a XI-a) reunește o întreagă rețea de asociații în jurul ideii de tată, împărat și vultur. Este conflictul faimosului „complex al lui Oedip”. În măsura în care Soarele (Eul), se opune lui Jupiter-Saturn în Casa a X-a (forța socială a cărei primă întruchipare este tatăl), tînărul Victor intră mai întîi în conflict (opoziție) directă cu tatăl său pentru a-și apăra vocația (Soare). Într-un al doilea timp, el înalță tot în opoziție, ca niște forțe ireductibile, figura tatălui ideal (arhetip solar) și cea a tatălui real (Jupiter-Saturn în Casa a X-a) din care face curînd un „tată-tiran”. Viața sa stă mărturie pentru acest conflict, deplasat asupra altor personaje. În prima tinerețe, îl vedem pe Hugo îmbrățișînd opiniile regaliste ale mamei sale și detestîndu-l pe Napoleon. Era totuși de așteptat ca — basculare clasică a oricărei opoziții planetare — celălalt pol să aibă cîștig de cauză. În realitate, anatema face loc unei adevărate venerații pentru Napoleon; și, la treizeci de ani, Hugo catolicul, regalitul și conservatorul se estompează, pentru a lăsa locul lui Hugo republicanul și progresistul. Mai tîrziu, la 2 decembrie, conflictul interior dintre tatăl ideal și tatăl real va reapărea! Îl vedem atunci pe Hugo blestemîndu-l pe Napoleon al III-lea „cel mic” și idealizîndu-l pe vultur, Napoleon „cel mare”. În fine, excepționala dualitate planetară care îi fragmentează cerul natal nu reprezintă oare figurația simbolică a unei gîndiri ce procedează prin antinomii și face din opera marelui romantic francez un univers de antiteze multiple: zi-noapte, lumină-umbră, senit-nadir, naștere-moarte, bine-rău, bucurie-suferință, iubire-ură, progresism-reacțiune, creație-distrugere...? Pretutindeni, primul termen este față de cel de-al doilea ceea ce e conjuncția Peștilor față de cea a Fecioarei!

După ce l-am situat pe Hugo în marginea tendinței Scorpion-Marte și în optica dinamică a opoziției sale față de conjuncția Fecioarei, ne este permis să-l observăm în centrul său însuși, adică în miezul acestor Pești puși în valoare de cei patru aștri care îi ocupă.

Firea lui de Pești nu avea să se manifeste deplin decît tîrziu, cînd, constrîns să fugă în urma loviturii de stat a lui Napoleon al III-lea, a fost plasat tocmai într-o situație care se leagă de al doisprezecelea semn zodiacal: *exilul*. Proscrierea lui se va traduce foarte curînd printr-o adevărată „vocație a exilului”; ea îi va absorbi aproape douăzeci de ani din viață și îl va înălța făcînd să-i înflorească geniul:

„Voi rămîne-un proscris, vrînd să nu fiu ingenuncheat.”

O asemenea condiție de existență corespundea într-adevăr firii sale intime; Jean Valjean se retrage forțat la mînăstire, iar Hernani este un proscris. A trebuit să ajungă și el un proscris pentru ca vîna sa poetică să poată curge suvoi. Atunci Victor Hugo va face o pledoarie elocventă (cu o pasiune de Scorpion, e drept, dar ca să se dedice unei cauze de Pești) în favoarea *Mizerabililor*, a tuturor celor care sînt paria, ocnași, prostituate și blestemați în societate. Aici își descoperă marele său rol:

„Poetul pe pămînt
Mîngîie, exilat de bună voie,
Pe triștii oameni în fiare.”

(Ode).

În compasiunea față de cei slabi, dezmoșteniți și încercați, un loc special îi revine planetei Venus din Pești. Se știe că poetul a fost obsedat de tema femeii decăzute și a izbăvirii (*Marion Delorme, Juliette Drouet...*):

„Oh! Nu mai insultați o femeie ce cade,
Știți voi sub ce poveri bietul suflet decade?”

Această combinație Venus-Pești, „fiică a unei amare”, l-a sensibilizat față de iubirea creștină pe care marele Răstignit a adus-o rasei umane; aprigul anticlerical a fost pătruns adînc de spiritul creștinismului sub aspectul harului divin.

Dar la o asemenea ființă, construită pe o puternică opoziție planetară, ambivalența Peștilor avea să ia cele mai mari proporții. În timp ce proscrisul, prizonier pe insula sa, cunoștea, sub forma claustrării, o dificilă „restrîngere a ființei”, gîndirea și sufletul său evadau cu o forță de dilatare excepțională. La el viziunea lumii exterioare căpăta o culoare de ireal și de fantasmagoric pe care nu o avusese înainte, la hotarele unde tind să se confunde realitatea cu visul. Starea de irealitate atinge cea mai mare irealitate la începutul exilului de la Jersey. Ea coincide cu marea epocă a creației sale poetice, cea a volumului al doilea din *Contemplații* și a primei *Legende a Secolelor*, două mari opere tipice pentru Pești.

Baudouin nu ezită să spună că, la Jersey, Hugo a cunoscut o stare „sombulică” propriu-zis mistică, stare căreia îi datora inspirațiile sale supreme; suferea totodată de acea „inflație a eului” care asimilează anumite elemente

din psihicul colectiv și încearcă drept urmare senzația de a participa la infinit... Unii nu au vrut să vadă în el decât „slăbiciune și mare sărăcie de gândire”; înseamnă a nu-i recunoaște calitatea specială de Mercur-Pești care produce un spirit imaginativ, receptiv și inspirat, îmbibat de misticism și dotat cu un soi de „conștiință cosmică” în comuniune cu natura, cu omenirea, cu Dumnezeu, cu imensitatea și cu infinitul... Spirite ca Guyau și Renouvier nu s-au înșelat. Nu prea a fost gustată forța oratorică și elanul liric al condiției sale jupiteriene și neptuniene, dar în spatele delirului de virtuozitate verbală care i s-a reproșat există darul de a exprima realitatea tăinuită a ființelor, a lucrurilor, cea virtute incantatoare care s-ar putea alătura unor „mantra” hinduse, grație cărora numeroși înțelepți și yogini au putut atinge un nivel superior de spiritualitate.

Alături de natura psihică a Peștilor, mai există și motivul specific care îi umple viața: marea. Când, tânăr încă, Hugo caută, printr-un desen să-și reprezinte destinul, creionează un val enorm, o minie a oceanului. Ajuns în exil, timp de optsprezece ani, marea va fi confidenta și inspiratoarea lui. Avînd-o permanent în fața ochilor, va trăi și va lucra urmărind un orizont cît putea cuprinde văzul, respirînd toate efluvii venite din larg; iar spectacolul acesta va influența profunzimea sensibilității sale, forța inspirației și sonoritatea tunătoare a verbului său. Fără să mai socotim că poetul îi va dedica cea mai mare parte din operă (*Oamenii mării*, tema repetată a scufundării, analogiile maritime alese pentru numeroase evocări...):

*„Neguri de spaimă bîntuie văzduhu-n depărtare.
La fel, în asfințit, zărim, pe-un tărîm de mare,
Pescarul, ca-ntr-o ceață de vie înfășurat,
Tîrînd, ultim efort de îndelungi sudori,
Virșa plină de pești cu solzii sclipitori,
Cum merge-n sus și-n jos pe tărîmul răsculat.”*

Marea va amplifica în el dorința de a se pierde și, cum spunea Renan, de a „delira” liber în Abis...

Fiindcă, ajuns la acest grad de comuniune, poetul a devenit un mag, un profet. Este asemănător:

*„...Cu munții-nalți care, ei, mai întîi,
Se auresc, cînd ziua iar răsare,
Și, învingînd vrăjmașa umbră,
Păstrează îndelung, pînă în noapte sumbră,
O ultimă rază de soare.”*

Aici, Soarele din Pești este farul care alungă hidrele și monștrii, transfigurează lumea și călăuzește omenirea prin ciclul său evolutiv:

„Totu-i calm, împăcat, liniștit: El privește.”

Ochiul lui Hugo întreabă și pare că vrea să smulgă lucrurilor misterul. Vizibilul nu îi mai este de-ajuns; lumea de dincolo îl atrage și face din el un spiritist convins de metempsihoză; cosmogonia și metafizica sînt marile sale preo-

cupări; iar sufletul său se străduiește să se înalțe la Dumnezeu ca să se absoarbă în El, în timp ce atrage Omenirea spre lumină... Este copt pentru *Legenda Secolelor*, acea vastă epopee al cărei personaj — tipic pentru Pești prin excelență — este omenirea întreagă în lenta ei ascensiune spre mai multă dreptate, spre adevăr și lumină. Rătăcind printr-un suflet mărunț, profetul se lasă purtat în trecutul fabulos și în viitorul amețitor al Omului, ca să-și încheie fresca prin viziuni apocaliptice încărcate de simboluri — tăcere și revelație a unui nativ din Pești pe deplin împlinit.

GIULIETTA MASINA

Unul dintre cele mai pure arhetipuri de Pești, în condiția sa de rătăcire, pe care ni l-a dat cinematograful, este personajul în situație de Gelsomina din *La Strada*: o biată fată nevinovată, victimă a familiei, apoi a unui coșcar de bălci, căruia i-o vînduse mama ei ca pe o sclavă. Cunoscîndu-l pe Zampano, un Anthony Quinn, o brută perfectă înglodată în bestialitate, bizara saltimbancă ambulantă, care se simte pierdută, se agață în mod sfișietor de senzațiile sale imprecise, plutind între toropeala spiritului și freamătul sufletului pînă cînd, într-o tulburătoare înflorire primăvăratică, ajunge să fie cuprinsă de har: i se trezesc sensibilitatea și rațiunea.

Tocmai unei native din Pești prin Soare și Mercur, Giulietta Masina, născută la Giorgio di Piano, lângă Bologna, în 22 februarie 1920, i-a adus personajul Gelsominei toate sufragiile.

MICHELANGELO

Neptun și Peștii domină cerul la nașterea lui Michelangelo, la Caprese (Toscana), la 6 martie 1475, către ora 2 dimineața. Aspectul major al temei este o conjuncție Soare-Marte în Pești, legată prin două trigoane de Neptun, lângă Mijlocul-Cerului, și de Saturn. Configurația splendidă, dar antitetică, prin care se explică în același timp marile reușite ale artistului și tensiunea originară a cărei expresie este opera sa.

În tema aceasta, cei doi aștri de foc sînt în semn de apă, iar conjuncția cea mai dinamică se află în slujba valorilor celor mai universaliste, mai transcendente posibile. Omul născut sub cerul acesta va fi în mod constant pradă a două tendințe contradictorii: prin conjuncția Marte-Soare, va căuta o totală afirmare personală; dar prin trăsătura Pești dominată de Neptun și intensificată de însăși prezența Lunii în cel de-al doisprezecelea semn, va aspira în același timp la pierderea de sine, la resorbirea în marele Tot. De aici dialectica de viață și moarte, pretutindeni subiacentă în opera și în gîndirea lui Michelangelo; tensiunea asta care a sfișiat omul, dar a dus la măreția neegalată a artistului.

O astfel de temă trebuia să producă un caracter compozit cu aspecte contradictorii. Marte în conjuncție cu Soarele și în trigon cu Uranus l-a făcut, în tinerețe, agresiv, gata să sară la bătaie; într-o încăierare cu un băiat mai în vîrstă și mai puternic decît el a încasat, la șaisprezece ani, lovitura de pumn care avea să-l desfigureze. Dar a completat acest fond de agresivitate marțiană cu o ciudată incertitudine a voinței, ca și cu accese de panică, prin care se

dezvăluie firea de Pești. Se cunosc „fugile” lui succesive. Prima oară, la nouăsprezece ani, dînd crezare unui vizionar care prezice mari nenorociri Florenței, își părăsește brusc orașul și pleacă unde vede cu ochii, în aventură, plănuind să se ducă la Veneția sau, chiar, la Constantinopol; nu ajunge mai departe de Bologna și se înapoiază liniștit la Florența, după cîteva luni. Dorința tinerească de evadare, s-ar putea crede, dacă viața sa de adult nu ne-ar arăta ades repetarea unui comportament analog. Cu ocazia faimosului asediu al Florenței, în 1529, Michelangelo, numit guvernator general al Fortificațiilor, se remarcă prin zelul său republican: brusc, fără să se știe de ce, este cuprins de frică și o ia la fugă, abandonînd orașul asediat. Revine la Florența după două luni și își reia locul în prima linie a apărătorilor.

Aceste oscilații în comportament, surprinzătoare la un om care, pe de altă parte, nu era lipsit de curaj, ne dezvăluie complexitatea unei firi în care se vede afluiind neconținut, sub soliditatea semnului de pămînt (Capricorn în Ascendent) și elanul astrilor de foc, extrema impresionabilitate a Peștilor.

Saturn, stăpîn al Ascendentului, este prost plasat lângă Descendent; el a făcut dificile relațiile lui Michelangelo cu ceilalți. Neînțelegerile cu papii, protectorii săi, sînt celebre; nu se înțelegea mai bine nici cu artiștii, contemporanii săi, și mai ales cu cei mai mari dintre ei, Leonardo da Vinci și Rafael. În timp ce prezența și înțelegerea afectuoasă a discipolilor îi erau indispensabile lui Leonardo; în timp ce, pentru Rafael, munca în echipă era nu numai o necesitate, ci și o bucurie profundă, Michelangelo a trăit aproape ca un solitar, în pofida renumelui universal de care s-a bucurat în timpul vieții. Se simțea profund străin de epoca sa. Fapt e că valorile neptuniene, pe care era născut să le întruchipeze, sînt în mod funciar contrare spiritului Renașterii, spirit de afirmare și de căutare în toate domeniile vieții.

Totuși, grație conjuncției Marte-Soare, Michelangelo a exprimat puternic elanul dinamic al secolului său, dîndu-i trăsăturile și forma tînărului erou, schițat deja imprecis în *Lupta Lapiților cu Centaurii*, și culminînd în fine cu superbul *David* de la Florența. Această figură ideală va apărea adesea în opera lui, dar întotdeauna îngreunată de gînduri și de tristețe; de la florentinul *David* la *Sclavii* din Luvru, cît drum nu a fost parcurs!

Sculptat în 1503, *David* tinde spre afirmarea individuală, spre luptă; contracția extremă a voinței dă o strălucire aproape teribilă privirii lui. Valorile martiene și solare sînt reprezentate aici în stare absolută pură.

Să aruncăm acum o privire asupra *Sclavilor* din Luvru, operă realizată zece ani mai tîrziu. Cel mai tînăr dintre sclavi e la fel de frumos ca *David*, dar muribund; fața sa exprimă o resemnare dureroasă; se lasă în voia destinului. Celălalt, mai viguros, își epuizează puterile în strădania vană de a se smulge din legăturile care îl țin; dar știm cu certitudine că nu va ieși învingător din lupta asta. Existența individuală e resimțită aici ca o limită și ca o închisoare. Ea nu mai este decît un obstacol pentru sufletul artistului, care — totalmente neptunian de la pictarea Capelei Sixtine — aspiră doar să se smulgă din lumea aparențelor spre a se contopi cu marele Tot.

Într-adevăr, perioada Capelei Sixtine marchează, în viața lui Michelangelo, etapa decisivă a unei adevărate transmutații de valori. Se știe că nu a ac-

ceptat decît anevoie sarcina de a picta fresca de pe tavanul Capelei; așa ceva nu era, spunea el, treabă de sculptor. Poate că presimțea nelămurit că o asemenea muncă îl va duce mai departe decît o dorea el însuși. Sigur e că, o dată închis în Capela Sixtină, inspirația neptuniană, care îl năpădește ca o mare, depășește imediat, prin perspectivele neașteptate, prin amploarea fecundă, cadrul foarte modest al proiectului inițial. Ne aflăm în ultimul semn zodiacal, cel ce deschide și închide ciclul. Spiritul care domnește aici este cel al Genezei, *Spiritul lui Dumnezeu care plutește pe ape*. Imaginația demiurgică a lui Michelangelo îi permite să re trăiască epopeea cosmică a vieții și a omului. Populează celebra boltă cu tipurile cele mai reprezentative pentru semnul său: vizionari, profeți, sibile. În calitatea sa de nativ din Pești, era predestinat să evoce Potopul, apa care crește, necruțătoare, și destinul fatal al omului, acoperit de element.

În opera aceasta, cea mai reprezentativă pentru geniul său, și în care inspirația neptuniană atinge una din culmile ei, Michelangelo ne smulge din planul temporal ca să ne introducă în ciclul reînnoit la nesfîrșit al împlinirilor și revenirilor, la Eternul Prezent, văzut ca prin ochii lui Dumnezeu. Imagini de moarte și de distrugere, glorioase treziri ale vieții culminează în clipa solemnă cînd Spiritul creator și Spiritul creat se privesc față în față și se ating cu degetul: este misterul eternului și al efemerului, reunite, unul din cele mai profunde ale ultimului semn zodiacal.

Statuile funerare din Capela Medicis, realizate douăzeci de ani după frescele din Capela Sixtină, dezvăluie o inspirație analoagă, dar, e drept, reprezentate cu o artă foarte diferită; însă chipurile alternate ale Zilei și Asfințitului, ale Aurorei și Noptii, derulează aceeași dialectică de viață și de moarte.

Michelangelo depășise vîrsta de șaptezeci de ani cînd e însărcinat de papă să ridice domul Sfîntul-Petru. Cupola pe care a înălțat-o pe cerul Romei ca o tiară uriașă traduce, mai bine ca orice altă operă a pictorului, sculptorului și arhitectului, voința de putere pe care o purta în el; dar aici ea este pusă în slujba unui mare interes colectiv, cel al Bisericii Romane care, suferind asaltul Reformei, își concentra cu vigoare forțele în acel mijloc al secolului al XVI-lea.

Michelangelo, ca orice neptunian și în pofida gustului pentru singurătate, era de altfel sensibil la marile curente colective. Către sfîrșitul vieții îl vedem deschizîndu-se spre spiritul Contrareformei și un creștinism mai umanizat, mai duos, pe care s-a străduit să-l exprime în opere de o stranie frumusețe (bunăoară, sfișietoarea *Pietă Rondanini*), care îl situează printre precursorii barocului. Prin însăși această tendință, el rămînea credincios semnului său, de vreme ce, lucru îndeobște cunoscut, există o strînsă afinitate între creștinism și Pești.

MAURICE RAVEL

Născut la Ciboure, în dreptul localității Saint-Jean-de-Luz, pe 7 martie 1875, ora 22, Maurice Ravel prezintă o foarte precisă conjuncție în Pești, de vreme ce, pe lângă Soare, mai ocupă semnul acesta Luna și Mercur. În plus, Ascendentul este în Scorpion, iar Uranus culminează în Mijlocul-Cerului.

Elementul Scorpion nu e neglijabil. Este chiar cel care se impune, la prima vedere, persoanelor apropiate muzicianului. Biografia sa, Hélène Jour-

dan-Morhange și Roland-Manuel, au insistat asupra pasiunii *secretului* care îl ținea pe ermitul de la Montfort-l'Amaury departe de „cancanurile pariziene”. Nimeni n-a putut vreodată să pătrundă în acea „viață foarte privată”, cum spunea prietenul său Léon-Paul Fargue. Ravel este mai întâi un noctambul, un „Pieton al Parisului”, începînd din copilărie, cînd obișnuia să fugă de acasă, pînă la sfîrșitul vieții, cînd străbate pădurea de la Rambouillet la cădere nopții. Tema lui Eros și tema Morții, tipice pentru Scorpion, se regăsesc mai ales în *Cîntecele Madécasses*, în *Concertul pentru mîna stîngă*, lung balet funebru, țipăt smuls dintr-un trup exasperat, și, firește, în *Bolero*, ca să nu mai pomenim de teribila *Spînzurătoare* și de *Scarbo*, dansatorul infernal din *Gaspard al Noptii*. Iată lucruri caracteristice pentru imperiul lui Pluto, la acest muzician care împingea pasiunea secretului, a clandestinității, pînă la a părea cochet, prețios, indiferent, „mecanic al sufletelor”. Semnul Scorpionului ne-a deprins cu astfel de măști.

Dar Pluto, Scorpionul, Infernul reprezintă măști reale, în acest caz, și care ating fibre intime: Uranus culminează în Mijlocul-Cerului lui Ravel, și Uranus e cel care îl provoacă pe Pluto, îl exacerbează și îi face aproape inevitabil pe Pluto și Scorpion. Nu am spus nimic despre Ravel dacă ne limităm să afirmăm: „Se masca în spatele a ce era sec, unghiular, mecanic.” Aceste măști îi sînt proprii, sînt ale acelui Uranus „ingenios”, pe care Vladimir Jankelevitch l-a presimțit atît de bine, atunci cînd a scris: „...Nu se poate nega că îndrăzneala lui Ravel n-ar fi urmat un soi de *lege a freneziei*, proprie oricărei geometrii pasionate. Ravel a împins pînă la infinit limitele imposibilului.”¹ Sînt cuvintele cele mai potrivite pentru a-l descrie pe Uranus, așa cum tipice sînt și exemplele date de Jankelevitch, în pagini rămase celebre, asupra „esteticii ciudăteniei ca miză”. *Bolero*ul, care reușește să dureze o jumătate de oră repetînd o temă unică de șaisprezece măsuri, cvintele și cvartele paralele din uvertura la *Copilul și Farmecele*, acre și arogante, în sărăcia lor, pînă la insuportabil, alegerea textelor plate, indigente, ca cele ale lui Parny, sau apoetice, ca ale lui Jules Renard, *Spînzurătoarea*, care „ține” cincizeci și două de măsuri o obsedantă pedală de si bemol etc. Totul indică, la Ravel, caracteristici de Uranus, adică de schizotimic nervos, și totul explică bizareriile de dispoziție, incoerența căutată, glumele bufone (*Alborada del Gracioso*: sere-nada Bufonului în zori), gusturile maniace ale unui colecționar cînd împins spre decadentism, cînd întors spre ultramodern. Sîntem foarte aproape de Edison, în ceea ce privește „găselnița” trăsitoare, și de Nijinsky, pentru desprinderea din realitate; de asemenea de Giradoux, cu care împarte Scorpionul și pe Uranus determinanți. Aceeași dialectică, la Giradoux și la Ravel, îi aruncă din tandrețe în imprecăție, din impresionism în măști retorice, din „patetic”, la Giradoux, care, la Ravel, se numește *Valsuri nobile și sentimentale*, în glasul aristotelician.

Dar patetismul, sentimentalismul, tandrețea? Scorpionul și Uranus nu ni le ascunseseră. Iată-le, acum, reprezentate de caracteristica principală a lui Ravel: semnul Peștilor. Spunem „principală”, fiindcă am văzut astrul zilei

ocupînd Peștii, o dată cu el, pe cel al visului — Luna — și în același timp, farul inteligenței, Mercur. Toată viața, Ravel va fi auzit că e sec și laborios, ca și cum contemporanii nu ar fi distins din muzica lui decît elementele citate mai înainte, care provin de la Uranus. Deci el, mecanica. Iar senzualitatea, vehemența și șuvoaiele armonice nu se auzeau decît la Debussy. Or, Debussy este veritabilul Mercur, dibaciul Gemeni. Nu se vede, în cerul lui, afîta instinct ca la Ravel. Și Ravel este cel care consimte să mărturisească într-o zi: „*În fond, sînt un instinctiv și un sentimental.*”

Adevărul astrologic este acesta: ceea ce e fluid, la Debussy, vine de la puternicul său Neptun, în aspect cu Venus și Peștii. Ceea ce e fluid, la Ravel, vine de la puternicul său semn al Peștilor. De aceea s-a căutat mult timp să se facă din cei doi mari muzicieni niște specialiști ai aceleiași materii lichide, la fel cum și pictorii impresionisti fuseseră înregimentați sub aceeași, prea simplă, etichetă.

Iată așadar, raveliene prin semnul Peștilor, și non-raveliene prin imitarea lui Neptun al lui Debussy, *Ordine*, apoi *O barcă pe ocean* și *Oglinzi*, iată lunga evocare a lumilor mării, umidității, alunecărilor aeriene la suprafața unde, iată *Jocuri de apă*, bineînțeles, și romantismul furtunos din *Vinturi mari de dincolo de mare*, ducînd la pasiunea hugoliană a lui Ravel pentru exotism. Nu-i nevoie să mai insistăm. Ar fi destul să deschidem stăvilarele: întreaga fire de Pești al lui Ravel ar veni să se prindă în năvoadele noastre.

Peștii, la Ravel, sînt semnul celui gata să riște tot, în domeniul lui Uranus, fiindcă nu dă importanță vieții. Ravel ar fi putut să treacă drept agnostic sau drept materialist: este atît de profund cufundat în spiritual și vrea atît de tare să se ascundă de toți, singur în hipnoza lui albă.

Nu întîmplător Jankelevitch, nemaigăsindu-și cuvintele ca să îl prezinte pe adevăratul Ravel, folosește un cuvînt esențial din semnul Peștilor, în chiar ultimele rînduri ale cărții sale — și ce bine a reținut el acest cuvînt — *izbăvire*: „Căci acesta este, în definitiv, mesajul suprem al inocenței: izbăvirea plină de har prin mișcarea compasiunii, valoarea infinită a unui elan caritabil.”

Izbăvire, caritate, tandrețe, pe care filozoful le-a demonstrat, pe care astrologul le recunoscuse, și pe care, singuri, poate doar copiii și motanii de la Montfort-l'Amaury le vor fi putut simți; filozoful le recunoscuse deci în ochii lui Ravel (*Copilul nedeterminat*, adică nativul din Pești), voalate și tăioase în spatele *Farmecelor* lui Uranus.

RENOIR

„Cînd îmi privesc trecutul, în urma mea, îl compar cu un dop din acelea care plutesc în derivă.”

Dacă există vreun personaj simplu, reductibil la o dominantă ori la un singur tip, cu siguranță că nu este Renoir. S-a născut în Limoges, la 25 februarie 1841, ora 6 și vedem în cerul său planeta Jupiter culminînd în Săgetător și în trigon cu o conjuncție Lună-Venus-Pluto în Berbec. Dar îl descoperim și pe Neptun la Ascendent, care pune în valoare prezența Soarelui, a lui Mercur și Uranus în Pești. Constelația bipolară — ba chiar tripolară dacă ți-

¹ Ravel, Ed. du Seuil.

nem seama că Uranus merge în întâmpinarea Peștilor pe care îi ocupă — face inteligibilă evoluția complexă a diferitelor maniere ale marelui pictor.

De tânăr, este preocupat de două chestiuni predilecte care îi vor marca opera: interesul (Jupiter-Venus) pentru plastica trupului feminin, care îl va împinge spre o artă voioasă și amabilă; și simțul (Pești-Neptun) culorilor limpezi frizând transparența. În funcție de această ultimă dispoziție, nu putea decât să se regăsească la locul său printre reprezentanții impresionismului. Niciodată un curent pictural nu se va fi situat mai precis, în privința simbolicii Elementelor, în apartenența la apă. Totul se regăsește la el: malurile Senei și plajele Mîneicii, disoluția formelor în atmosferă, descompunerea luminii, mirajul apei într-un univers fluid, imprecizia, reflexele, cețurile, siluetele fugitive, umbrele și modulația colorată, femeile la scăldat, nimfele, movul, pictura mediumnică...

Cum să nu-și găsească acest nativ din Pești mediul său natural aici? E în bună companie „acvatică” cu nativii din Scorpion Monet și Sisley, cu nativul din Rac Pissarro, cu combinația Venus-Pești Berthe Morisot... De altfel, sub conjuncția celestă a lui Neptun și Pluto reușesc revoluția acești tineri pictori. Desigur, Renoir este mai întâi un jupiterian, sociabil, euforic, bucurându-se de viață, care se lasă în voia voluptății de a picta. Preferințele lui se îndreaptă spre spectacolele voioase ale tineretului, spre cârciumioarele și sporturile nautice. Dar firea sa neptuniană îi va dirija penelul; ea îi va da gustul pentru materia picturală onctuoasă, scilpitoare, mătăsoasă și netedă, dragostea pentru materiile indefinibile, pentru păr și stofele subtile și, mai ales, un simț ascuțit al unității luminoase atmosferice în care va face să se scalde ființele și lucrurile.

Operele tipice pentru Pești-Neptun formează deci catalogul pînzelor impresioniste ale lui Renoir: scînteile luminoase din *Marile Bulevarde*, ogîndirile *Regatelor la Argenteuil*, haloul luminos în armonie albăstrui din *Le Moulin de la Galette*, *Grădina din strada Cortot*, din *Anotimpul frumos*, *Conversație*, în care figurile se dizolvă în lumină prin tușe fluturînde, din *Dansatoarea*, *Loja*, *Pariziana*, *Scrînciobul*, *Torsul Annei*...¹

Dar apa, la Renoir, nu doarme; chiar și în faza impresionistă, pictorul evoluează într-o manieră tipică pentru Pești, neregulată, inconstantă, cu abateri și mai ales cu fluxul și refluxul salturilor înainte și al revenirilor. La fel, meșteșugul său este de o surprinzătoare diversitate: va utiliza pe rînd, spicuind de ici, de colo, facturile contopit și separat, straturile subțiri și groase... Acest mare receptiv răspunde suplu la sugestiile mediului impresionist fără să recurgă niciodată la aplicarea sistematică a procedurii.

Careul — aspect de conflict și, drept urmare, de criză și transformare — care-l leagă pe Jupiter de conjuncția Mercur-Uranus din Pești, lasă să se prevadă că ființa aceasta plastică se va îndrepta spre un gen diferit și chiar opus temperamentului său prim. Conjuncția Mercur-Uranus marchează tocmai

¹ Ceea ce diferențiază pînzele nativului din Pești Camière, de ale nativului din Pești Renoir este faptul că, în timp ce primul e un sentimental introvertit cu un caracter hibernal, cel de-al doilea e un senzorial extravertit cu un caracter primăvărat și însoțit.

reacția vîrstei de patruzeci de ani, cea a manierei „acre”. Mai tîrziu, vorbind despre epoca aceea, Renoir va spune: „Atunci s-a produs o ruptură în opera mea. Ajunsesem pînă la capătul impresionismului și constatasem că nu știu nici să pictez, nici să desenez. Într-un cuvînt, eram într-un impas.” Acest nativ din Pești iese, pur și simplu, din apa sa: dă formelor pe care le conturează o trăsătură pură și precisă, o uscăciune voluntară. Dar iată-l acum angajat într-o lungă perioadă de îndoială și de căutări; disciplina uraniană pe care și-o impune nu se potrivește cu firea de Pești care formează străfundurile ființei sale; îi vor trebui deci peste cincisprezece ani ca să găsească o concepție a picturii în care darurile sale să poată în fine să-și găsească utilizarea deplină. După ce s-a zvîrcolit pe nisip, va reveni la indispensabilul său ocean. Încă din „perioada ivorie” care urmează „manierei acre”, inundă ființele și lucrurile cu o lumină însoțită (*Fete tinere pe malul mării*).

Ultima „manieră” a lui Renoir, în care asistăm la deplina sa împlinire, îl va evidenția în special pe Jupiter în trigon cu cele două divinități feminine, Luna și Venus, în conjuncție cu eroticul Pluto, în semnul focos al Berbecului. Pictorul va slăvi atunci trupul femeii într-o adevărată serbare păgînă; înflorire senzuală care se desăvîrșește în opulența formelor (Jupiter) și în strălucirea tonurilor (Berbec). Dacă Renoir încă mai simte nevoia de a regăsi o soliditate care amenință să dispară în irizare impresionistă și dacă petele sale de lumină devin din ce în ce mai mult flori, cămuri și fructe, pe fundalul axei Jupiter-Venus, Peștii și Neptun continuă să-l însoțească discret. Acest soi de fuziune a ființelor și lucrurilor în lumină — marea ambiție din *Le Moulin de la Galette* și a *Femeilor la scăldat* din Muzeul de la Stockholm — își atinge paroxismul în anumite peisaje din Cagnes unde capătă o alură cosmică. Și Renoir va picta pînă la moarte acele *Femei la scăldat* ce nu se scaldă în apă, ci în lumina decorului în care sînt atît de magistral integrate.

ARTUR SCHOPENHAUER

Îl putem oare trece sub tăcere pe Schopenhauer cu o îngrămădire de patru aștri în cel de-al doisprezecelea semn? S-a născut la Danzig (Gdansk), pe 22 februarie 1788; Soarele, Mercur și Venus își dădeau întîlnire în același loc cu Saturn care primește de la ei toată încărcătura. Ar fi deci greu să i se conteste „semnătura” conjugată a lui Saturn și a Peștilor.

Că singuraticul din Frankfurt pe Main e un mare saturnian, o dovedește și opera sa. Căutarea sa filozofică îl duce la gîndul că viața e dedicată suferinței, consecință fatală a nenumăratelor rele care apar în cutia Pandorei; aceasta este, de altfel, rădăcina pesimismului, esențial în gîndirea lui.

Dar ceilalți filozofi, saturnieni solitari și pesimiști ca și el, nu au ajuns la suferința pe care el o vede pretutindeni în lume: fapt e că ea îi vine tocmai de la Pești care, sub tonalitatea saturniană, se cufundă într-un univers de sacrificiu, de ispășire¹.

¹ Vedem ce dificilă este asocierea variată a semnelor și a planetei la firi precum Vigny, Huysmans, Mallarmé, și la Leconte de Lisle al cărui Saturn dominant în Pești dă și el gustul pentru nimicire și repaus suprem.

După ce a visat în zadar un ocean de liniște și a căutat o odihnă profundă a sufletului, Schopenhauer ajunge să se ridice împotriva suferinței, dar el se ridică în același timp și împotriva vieții înseși, ca spre a-i curma ciclul (al doisprezecelea și ultim semn, sfârșitul zodiacului). De vreme ce esența ființei nu e decît un efort dureros și în același timp zadarnic, cel mai bine este să te eliberezi de Dorință ridicînd vâlul Maiei și strivind în tine voința de a trăi. Renunțarea aceasta duce la ieșirea din lumea vieții și intrarea într-o stare de conștiință plutitoare, tipică pentru Pești (Nirvana).

Prin morala sa: milă universală; prin eliberarea sa: „quietismul“ voinței individuale care se retrage în fața voinței universale; prin gustul său pentru nimicire, pentru repausul suprem, Schopenhauer nu este oare, datorită medierii lui Saturn, un exemplu desăvîrșit de nativ din zodia Peștilor?

LIZ TAYLOR

Cînd Elizabeth Taylor vede lumina zilei, în Hampstead, periferie a Londrei, la 27 februarie 1932, către ora 9; Soarele, Mercur și Marte se află la intrarea în zodia Peștilor și în opoziție cu Neptun, în timp ce Luna apune (factor de popularitate) și Saturn se apropie de zona de culminație.

Personalitatea acestei strălucitoare vedete poartă perfect semnătura complexului Pești-Neptun, de la extrema dilatare pînă la cea mai îngustă restrîngere a ființei. Cei care îi sînt apropiați au înțeles foarte bine problema acestei „sirene“ dintr-o lume străină realității noastre zilnice, punînd accentul pe rolul educației sale.

Elizabeth este crescută ca un copil răsfățat, idolatrizat de o mamă care face din ea o fetiță-minune, o făptură de excepție, de ficțiune și de mister, anturajul ei închizînd-o într-un univers artificial, cel al studiourilor, în lumina reflectoarelor și a *flash*-urilor fotografiilor publicitari.

Astfel, subliniindu-i-se tendința, s-a făcut din această frumoasă floare de seră cu ochi mov o prințesă de vis.

Cuprins

Berbecul	5
Taurul	55
Gemenii	103
Racul	151
Leul	195
Fecioara	243
Balanța	293
Scorpionul	335
Săgetătorul	385
Capricornul	431
Vărsătorul	485
Peștii	537

Căutați metoda infailibilă de a câștiga la loterie?
Credeți că cifra 8 vă este favorabilă?
Credeți că un nativ din Gemeni
nu poate iubi decât un Berbec
sau că trebuie să purtați pietrele prețioase
specifice zodiei dumneavoastră
pentru a avea succes în dragoste miercurea?

Atunci

nu citiți această carte!

Dar dacă sînteți de acord
că există „ceva adevărat” în astrologie,
dacă recunoașteți
valoarea psihologică a acestor simboluri care sînt
semnele Zodiacului,
dacă vi se pare că întrezăriți un fond comun
la ființe „astrologic asemănătoare”,
dar atît de diferite cum sînt
Van Gogh și Baudelaire (Berbec),
Picasso și Dostoievski (Scorpion),
Churchill și Franco (Săgetător),
Mozart și Schubert (Vărsător)
și, de ce nu, și dumneavoastră,
atunci

trebuie să citiți această carte!